

DİYARBEKİR
ŞER'İYYE SİCİLLERİ
ÂMİD MAHKEMESİ

2
CILT

DİYARBEKİR
ŞER'İYYE SİCİLLERİ
ÂMİD MAHKEMESİ

- 3709 -
NUMARALI SİCİL
(H.1145/1732)

- 3712 -
NUMARALI SİCİL
(H. 1145-1212/1732-1798)

CİLT 2

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ

PROF. DR. ABDULKERİM ÜNALAN
(DİCLE ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DEKANI)

YÜRÜTÜCÜ VE KOORDİNATÖR YARDIMCISI

PROF. DR. ABDURRAHMAN ACAR

BİLİM VE TASHİH KURULU

PROF. DR. ABDULKERİM ÜNALAN
PROF. DR. ABDURRAHMAN ACAR
DOÇ. DR. METİN YİĞİT

EDİTÖR

YRD. DOÇ. DR. AHMET ZEKİ İZGÖER

SEKRETERYA

FUAT İSTEMİ
MAHMUT ULUCAN

**Dicle Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Yayınları
Yayın No: 25**

**Diyarbakir Şer'iyye Sicilleri Âmid Mahkemesi
3709, 3712 Numaralı Defterler**

**ISBN: 978-975-7635-46-8 (Tk.)
978-975-7635-47-5**

İndeks: Yrd. Doç. Dr. Ahmet Zeki İZGÖER

Tasarım/Baskı:

A grafik
Diclekent Bulvarı 83 Sk. Şeker Apt. Altı
Kayapınar/Diyarbakır
T: 0412 237 27 07 F: 0412 237 27 06
w: www.agrafik.biz

© Her hakkı mahfuzdur.

Diyarbakır, Eylül 2013

Bu eserin mizanpaj ve basımı DÜBAP -11- İF-90 No.lu projesi tarafından desteklenmiştir.

KARACADAĞ
KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

Bu eserin transkripsiyon ve redaksiyonu, **Kalkınma Bakanlığı** koordinasyonu altında, **Karacadağ Kalkınma Ajansı** tarafından Doğrudan Faaliyet Mali Destek Programı kapsamında sağlanan mali destekle gerçekleştirilmiştir.

Eserin muhtevası ile ilgili mesuliyet Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne aittir.

**DİYARBEKİR
ŞER'İYYE SİCİLLERİ
ÂMİD MAHKEMESİ**

3709

NUMARALI SİCİL
(H.1145/1732)

3712

NUMARALI SİCİL
(H.1145-1212/1732-1798)

Editör

YRD. DOÇ. DR. AHMET ZEKİ İZGÖER

Hazırlayanlar

MEHMET YAHYA OKUTAN

MÜMİN YILDIZTAŞ

RASİM EROL

SABRİ ATAY

SALİH KAHRİMAN

İÇİNDEKİLER

TAKDİM / Mustafa Cahit KIRAÇ Diyarbakır Valisi	XI
TAKDİM / Prof. Dr. Ayşegül Jale SARAÇ Dicle Üniversitesi Rektörü	XIII
ÖNSÖZ / Prof. Dr. Abdulkerim ÜNALAN	XV
İMLÂ ESASLARI / Yrd. Doç. Dr. Ahmet Zeki İZGÖER	XIX
SİCİL ÖZETLERİ (FİHRİST)	XXIII
3709 NUMARALI SİCİL	1
3712 NUMARALI SİCİL	145
İNDEKS	561

TAKDİM

İnsan yaratılış itibarıyla sadece yaşadığı an ile değil geçmiş ve gelecek ile de bağlar kurma istidadındadır. Gelecekle ilgili hayalleri, planları olduğu gibi bu hedeflerine temel oluşturmak üzere geçmişle olan bağlarını da koparmamaktadır. Bir yazarın da söylediği gibi “Tarih geçmişte yapılmış, şu anda elimizde olan ve fakat istikbali gösteren bir dürbündür.” Akl-ı selim sahibi insan; geçmişinden ibret alan, araştıran, geleceğe daha güvenle bakarak ileride yaşayacağı sorunları kolayca çözebilen, yani geleceğe dair projeksiyonlar yapabilen insandır.

Tarihteki olaylardan ibret alan toplum ve bireyler “geleceği yönetmek” adına ölçülemez bir kazanıma sahip olarak, sevginin ve bilimin hâkim olduğu bir geleceği oluşturabileceklerdir. Geleceğin dünyasının inşası, hem tarih bilincine hem de geleceğe dair hayalleri olan bireylerin yetiştirilmesiyle olabilecektir. Böylece sadece kendisi, ülkesi, toplumu değil bütün insanları huzura götürecektir, barışa, sevgiye ve kardeşliğe susamış gönüller için bir âb-ı hayat çeşmesi olacaktır.

Tarih penceresinden geleceğe bakabilmek adına tarihi belgeler büyük öneme sahiptir. Bizi tarihin derinliklerine alıp götüren, tecrübe sahibi olmamızı sağlayan ve geçmişle hemhal eden bu eserler, geçmişin tecrübelerini geleceğe yansıtan birer reflektör gibi karanlık olan gelecek yolunu aydınlatarak güvenle yürümemizi mümkün kılacaktır.

Diyarbakır Şer‘iyye Sicilleri; 1515'ten 1919'a kadar süren Osmanlı hâkimiyetinin 1650'lili yıllardan sonrasının tarihi kayıtlarıdır. Yayınlanan bu siciller Diyarbakır'ın 300 yıllık milli hafızası mahiyetindedir. Tarihi vesika anlamında çok değerli eserlerdir. 600 yıl boyunca dünyaya hükmetmiş, son sözü söylemiş, huzur ve adaleti temin etmiş olan insanlığın son adası Osmanlı İmparatorluğu'nun en önemli yazılı miraslarından olan Şer‘iyye Sicilleri dönemin devlet yönetimi, toplumsal hayatı ve sosyo-ekonomik durumu hakkında önemli bilgiler içermektedir.

Konfüçyüs'ün “karanlığa küfür edeceğine bir mum da sen yak” anlayışını şiâr edinmiş olan bilim insanlarının uzun çalışmaları sonucu “Diyarbakır Şer‘iyye Sicilleri” adlı eser ortaya çıkmıştır. Uzun emekler ve uğraşlar sonucu hazırlanmış olan bu çalışma Diyarbakır ve bağlı birimlerinin 180 adet kadı sicili ile ilgili defterlerini içermektedir.

Bu kıymetli eser incelendiği zaman görülecektir ki kadim yurt Diyarbakır her dönemde yaşam, ticaret ve kültür merkezi olma konumunu korumuştur. Bundan daha da önemlisi son yıllardaki Diyarbakır imajının aksine gerçek Diyarbakır'ın kardeşlik, barış ve huzur kenti olduğunu görmek mümkündür. Aslında Diyarbakır'ın geçmiş kimliğini ortaya çıkarmak değerli bir zümrüt üzerindeki tozu silkelemek gibi kolaydır. Bunun için bu

yolda irade ortaya koymak ve inanmak gerekmektedir. İşte bu çalışma bu yolda atılmış değerli bir adımdır.

Eserin ortaya çıkmasında emeği geçen başta Karacadağ Kalkınma Ajansı olmak üzere, Dicle Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ayřegöl Jale SARAÇ Hanımefendi'ye, Proje Koordinatörü Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakóltesi Dekanı Prof. Dr. Abdulkerim ÜNALAN Beyefendi'ye, Bilim Tahsis Komisyonu üyelerine, editöre ve adını sayamadığım bütün katkı sahiplerine ilimiz adına şükranlarımı sunuyor, bu eserin devamı niteliğinde yeni eserler başta olmak üzere daha nice değerli çalışmalar ortaya koyabilmeleri için sağlıklı, sıhhatli ve uzun bir yaşam diliyorum.

Mustafa Cahit KIRAÇ

Diyarbakır Valisi

TAKDİM

Toplumların hayatında tarih, iradesi ve hedefleri olan yegâne aktör olmasa da, hafızasında sakladığı birçok insanî tecrübenin insanlığı ve toplumları şekillendirdiği, dönüştürdüğü ve bir değerler sistemi içinde döndürüp durduğu bilinen bir hakikattir.

Çoğu zaman tarihe “milletin hafızası” olma gibi bir görev yüklenir. Bu, tarihin öneminin artması demektir. Aslında milli hafızamızı, yüzyılları aşan deneyimlerle yoğurarak sağlam zeminlerde yeniden inşa edecek yeterli birikime sahibiz. İnşa etmek istediğimiz sağlam bina için tarihe kodlanmış sağlam temelleri keşfetmek ve binayı mevcut olan o sağlam temellere oturtmak çok önemlidir. İşte elimizdeki bu eser sahip olduğumuz temellerin varlığı ve sağlamlığının ispatıdır.

Âmid (Diyarbakir) Şer‘iyye sicillerinin transkripsiyonundan ibaret olan bu eser, 600 sene gibi uzun bir süre ayakta durmayı başaran Devlet-i Aliyye’nin, tesadüfî veya rastlantılar üzerine ikame edilmiş sıradan bir devlet olmadığını, yakın tarihe kadar nüfusunun % 40’ını müslüman olmayan ve farklı birçok renk, dil, din ve etnik kökene mensup olanların, beraberce yaşayabilme modelinin ipuçlarını verecektir. Âmid Sicilleri’nin (mahkeme kayıtlarının), buldukları arşivlerden çıkarılarak transkripsiyona tabi tutulmaları, bizi bu gerçeklikle bir kez daha ve en anlamlı şekliyle yüzleştirecektir. Çünkü bunlar Diyarbakır’ın sahih olarak kodlanmış hafızası niteliğindedir.

Sosyal bilimlerin hemen her dalını kapsayan bu eserden, başta üniversitemizin bilim insanları, araştırmacıları ve öğretim elemanları olmak üzere, bilimsel araştırma yapan tüm akademisyenlerin yararlanacaklarına inanıyorum. Esere kısaca bir göz attığınızda bile, iaşeleri Diyarbakır’dan sağlanmak şartıyla doğu cephesine gönderilen yeniçeri askerlerinden tutun, gayrimüslim vatandaşların birbirleriyle ve diğer sosyal gruplarla olan ilişkilerine kadar birçok konuda doğru bilgilere ulaşmanın zevkini yaşayacaksınız.

Bu çalışmanın ilim dünyasına kazandırılmasının önemine binaen, İlahiyat Fakültemiz tarafından hazırlanan proje bize ulaştığında, üniversite yönetimi olarak tereddüt etmeden destek sunduk. Çalışmaya, üniversitemiz yanında Diyarbakır Valiliği ve Karacadağ Kalkınma Ajansı da ciddi katkı sağlamıştır. Emeği ve katkısı olan bütün kurum, kuruluş ve şahıslara müteşekkirimiz. Temennimiz binlerce sayfa tutan bu sicillerin tamamının bir an önce toplumun hizmetine açılması ve İlahiyat Fakültemizin bu hizmeti devam ettirmesidir.

Prof. Dr. Ayşegül Jale SARAÇ
Dicle Üniversitesi Rektörü

ÖNSÖZ

Tarih, bir millet için ne kadar önemli ise, tarihin güvenilir olması da en az o kadar önemlidir. Diyarbakır Kadı Sicillerinin transkripsiyonu olan elinizdeki bu eser, 6 asırdan fazla hüküm süren Osmanlı Devleti'nin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapısı konusunda bize ciddi anlamda ışık tutacak en güvenilir tarihi belgeler niteliğindedir. Kadı Sicilleri ve Ahkâm defterleri, özellikle tarih, hukuk, İslam tarihi, sosyoloji, ekonomi gibi konularda inceleme yapan araştırmacılar için önemli kaynak teşkil etmekte ve bu açıdan büyük önem arz etmektedir. Sicillerin ve Ahkam defterlerinin, bölgenin merkez kenti olan Diyarbakır'a ait olması, bunların önemini daha da artırmaktadır. Ancak bu belgelerin, Osmanlıca harflerle ve de el yazısı ile yazılmış olmaları ve dolayısıyla sadece Osmanlıca konusunda uzman olanlar tarafından okunabilir olması, araştırma ve istifade alanını daraltmaktadır. İşte Diyarbakır İlahiyat Fakültesi dekanlığı olarak, bu sicillerden ve defterlerden istifade alanını genişletmeyi ve bu önemli belgeleri daha geniş bir kitlenin hizmetine sunmayı bir görev addettik ve son derece meşakkatli bir iş olmasına rağmen bunların transkripsiyonunu yapmaya karar verdik.

Kronolojik sıraya göre numaralandırılmış ayrı ayrı defterler şeklinde olan Diyarbakır kadı sicillerinin orijinaleri, halen İstanbul'daki "Başbakanlık Osmanlı Arşivi"ndedir. Bu siciller, tarih itibarıyla 17. asrın 2. yarısında, 1065/1654 yılında başlamış, 1338/1919 yılında sona ermiştir.

Elimizdeki kayıtlara göre, Diyarbakır ve bağlı birimlerinin kadı sicilleri ile ilgili defter sayısı toplam 180 adet olup tamamı toplam 34.585 sayfadan oluşmaktadır. Ancak fiilen incelendiğinde bu sayının değişebileceği anlaşılmaktadır. Örneğin 13. defter, siciller listesinde 24 sayfa görünürken incelendiğinde 48 sayfa olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca aralarda boş sayfalar da bulunmaktadır.

180 defterden sadece bir tanesi 17. yüzyıla aittir ki bu defter sadece 60 sayfadan ibarettir. 18. yüzyıla ait defter sayısı 18 adet olup toplam 1.865 sayfa; 19. yüzyıla ait defter sayısı 111 adet olup toplam 20.757 sayfa; 20. yüzyıla ait defter sayısı ise 49 adet olup toplam 11.900 sayfadır.

Ahkâm defterlerine gelince; bunlar günümüzdeki Bakanlar Kurulu konumundaki Divan-ı Hümayun'dan çıkan hükümlerin kaydına mahsus defterlerin genel adıdır. Osmanlılarda hükümler, konularına göre değişik defterlere yazılırdı. Bunların başlıcaları Ahkâm-ı Mühimme, Ahkâm-ı Şikâyet, Ahkâm-ı Ruûs ve Tahvil'dir. Ahkâm defterleri, eyaletlere göre tutulmuşlardır. Bu eyaletler şunlardır: 1- Adana, 2- Anadolu, 3- Bosna, 4- Cezâir ve Rakka, 5- Diyarbekir, 6-Erzurum, 7- Halep, 8- İstanbul, 9- Karaman, 10- Maraş, 11-Mora, 12- Özi ve Silistre, 13-Rumeli, 14- Sivas, 15- Şam, 16- Trabzon.

Diyarbakir Ahkâm defterleri, H. 1155-1292/M. 1742-1875 tarihleri arasındaki hükümleri ihtiva eden defterlerden müteşekkildir. Bu eyalete bağlı Âmid, Harput, Ergani, Siverek, Nusaybin, Hısn-ı Keyf, Çemişkezek, Siirt, Çapakçur, Sincar, Tercil, Kulp, Çermik, Pertek, Malazgirt, Atak, Pesban Yurban, Sağman, Meyyafarikin, Mihrani ve Akçakale sancakları ile Beşiri, Derik, Lice, Silvan, Siverek, Çermik, Ergani Madeni, Palu, Cizre, Avine, Mardin, Midyat ve Nusaybin kazalarına ait hükümleri ihtiva etmektedir. Diyarbakir Ahkâm defterleri, 9 adet olup toplam 2.344 sayfadan ibarettir. Sayfalar tek tek incelendiği takdirde, bu rakam değişebilir.

Diyarbakir Şer'iyeye Sicilleri ile Ahkâm defterleri, toplam 36.929 sayfadır (34.585 + 2.344 = 36.929). Sicillerin ve Ahkâm defterlerinin tamamının yüksek çözünürlükteki dijital görüntüleri, DVD'lere aktarılmış olup bu DVD'ler fakültemiz bünyesinde kurulan Proje Ofisi'nde muhafaza edilmektedir. Diyarbakir Şer'iyeye Sicilleri ve Ahkâm defterleri ile ilgili Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki envanter kayıtları, 1. Cildin başındaki EK- 1 ve EK- 2' dir

"Diyarbakir Şer'iyeye Sicilleri Âmid Mahkemesi" adı altında yayınlamaya başladığımız bütün defterlerin ebatları, 160 x 430 mm.'dir. Beyaz kâğıt üzerine siyah mürekkeple çoğu zaman bozuk divanî, bazen de rik'a ve ta'lik ile yazılıdır. Kâtiplerce tutulan bu defterlerde hat sanatı bakımından kayda değer örnekler olmadığı gibi yazıların çoğu da karmaşıktır. Sade ve açık yazı örnekleri yok denecek kadar azdır. Bu durum, transkripsiyon konusunda ciddi zorluklara sebep olmaktadır. Bu defterlerden bazılarının kapağı orijinal olup meşin ciltlidir. Büyük bir kısmı ise karton kapaklıdır. Bütün defterlerin tamire muhtaç oldukları görülmektedir.

Sicillerde kâtiplerin hatalarından kaynaklanan bazı düzensizliklere rastlanmaktadır. Ancak orijinal şeklinin bozulmaması için metne sadık kalınmıştır. Örneğin 3709 numaralı defterde 21a ve 25a sayfaları bulunmadığı için transkripsiyonda da bu sayfalar atlanmıştır. Ayrıca 20a-25a arası sayfa numaraları karışıktır. Transkripsiyon metni de buna göre düzenlenmiştir.

Bizim hedefimiz, Diyarbakır'a ait sicillerin ve Ahkâm defterlerinin tamamının transkripsiyonunu yapıp basmaktır. Bugün itibarıyla, 17. ve 18. asra ait defterlerin tamamının ve bir kısım ahkâm defterlerinin transkripsiyonları tamamlanmıştır. Elimizdeki 2. cilt, toplam 284 sayfadan ibaret olup 18. asra ait 2 defteri ihtiva etmektedir. Diğer ciltlerin baskısı da, inşaallah bunun ardından devam edecektir. Maddî imkân sağlandığı takdirde, sicillerin ve Ahkâm defterlerinin tamamının transkripsiyon ve baskıları yapılacak ve araştırmacıların hizmetine sunulacaktır.

Sicil ve ahkâm defterlerinin transkripsiyon, baskı ve teknik malzeme desteği DÜBAP ve Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından sağlanmıştır. Bir tarih ve kültür hazinesi olan bu belgelerin, transkripsiyon ve baskılarının yapılarak araştırmacıların istifadesine sunulmalarına destek veren sayın valimiz Mustafa Cahit KIRAÇ, eski valimiz Mustafa TOPRAK, Rektörümüz Prof. Dr. Ayşegül Jale SARAÇ, Karacadağ Kalkınma Ajansı genel sekreteri Dr. İlhan KARAKOYUN, DÜBAP başkanı Prof. Dr. Hamdi TEMEL', editör Yrd. Doç. Dr. Ahmet Zeki İZGÖER ve ekibi ile Osmanlıca ve Arapça metinlerin transkripsiyon ve çevirisinde emeği geçen bütün bilim adamlarımıza, sekreteryaya hizmetini yürüten fakültemiz elemanlarına teşekkürlerimi arz ediyor, bu çalışmanın bilim dünyasına ve topluma faydalı olmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Prof. Dr. Abdülkerim ÜNALAN
D.Ü. İlahiyat Fakültesi Dekanı
Koordinatör/Yürütücü

İMLÂ ESASLARI

TRANSKRİPSİYONDA UYGULANAN İMLÂ ESASLARI VE BAZI AÇIKLAMALAR

Günümüz harflerine aktarılan Diyarbekir Şer'iyeye Sicillerinde hafif bir transkripsiyon takip edilmiş ve kelimelerin yazılışında genel olarak Türkçe imlâ kuralları uygulanmıştır. Ancak söz konusu sicillerin transkripsiyonu özel bir önem arz ettiğinden zaman zaman bazı kelimelerin imlâsında, bütünlüğü sağlamak amacıyla farklı bir metot takip edilmiştir. Bu çalışmada izlenen imlâ esasları ana hatlarıyla şu şekildedir:

1) Transkripsiyonu yapılan Diyarbekir Şer'iyeye Sicilleri'ne, defter oldukları göz önünde bulundurularak ilk önce baştan sona kadar müteselsil 1a, 1b, 2/a... şeklinde varak numarası konmuştur. Buradaki 1, 2... rakamları varak numarasını, a, b... harfleri de varağın ön ve arka sayfalarını göstermektedir. Bundan sonra tire ile verilen -1, -2... şeklindeki numaralar ise varaklardaki hüküm numaraları olup bunların hepsi köşeli parantez içinde gösterilmiştir. Ayrıca özetlerin başında 1'den başlayarak devam eden numaralar da söz konusu hükümler için verilen genel sıra numaralarıdır. Bu numaralardan sonra koyu puntolarla mezkûr hükümlerin özetleri verilmiştir.

2) "İçindekiler" bölümünde yer alan konular, transkribesi yapılan hükümlerin özetleridir. Bunların hemen sağ tarafında kesme (/) işaretinden sonra verilen koyu rakamlar ise, bu hükümlerin kitap içindeki sayfa numaralarıdır.

3) Arapça ve Farsça kelimelerde geçen hemze / ء (') ve ayn / ع harfi (') şeklinde gösterilmiştir.

4) Apostrof işareti olarak (') kullanılmıştır.

5) Kelime başlarındaki hemze ve ayınlar gösterilmemiştir.

6) Kaf / ق ve gayn / غ ile yazılan uzun hecelerde a, ı ve u üzerine düz çizgi kullanılmıştır. Meselâ gâib, sagîr, merkûm vb. Ancak ağa, kadı, kanun, hukuk gibi çok kullanılan kelimelerde bu usul uygulanmamıştır.

7) Ayn / ع harfini gösteren (‘) işaretli bazı Arapça ve Farsça kelimeler, metinde çok kullanıldığından yazılışlarında bunlara yer verilmemiştir. Meselâ bazı, bazen, defa vb.

8) Bazı kelimelerin mümkün olduğu ölçülerde günümüzdeki okunuşlarına yer verilmiştir. Etmek yerine ekmek, timur yerine demir ve havlu yerine avlu şekilleri tercih edilmiştir.

9) Türkçe'de yaygın olarak kullanılan nispet “ye / َ”leri şeddeli okunmuştur. Meselâ şer’iyye, mahmiyye vb. Yaygın olmayanlarda ise tek “ye / ِ” tercih edilmiştir. Kâti-biye, hammâliye, dükkâniye gibi.

10) Günümüzde kullanılan ve herkesçe bilinen şahıs isimlerinde halen kullandığımız imlâ kabul edilmiş, bunlardan uzatma işaretleri olan (â, î, û) ile ayn / ع (‘) ve hemzeler / ء (’) yer verilmemiştir. Osman, Ramazan, Kenan vb. Buna karşılık günümüzde kullanımdan düşen şahıs isimlerinde uzatma işaretleri ile ayn / ع ve hemzeler / ء belirtilmiştir. Hüdâverdi, Sem’ân, Pîr vb. İnceltmelerde ise sadece â şekli tercih edilmiştir. Kâzım, İslâm, Yadiğâr vb.

11) Yer adlarında genel olarak uzatma işaretleri kullanılmamış ve transkripsiyon uygulanmamıştır. Kalenderhane, Kıtırbil-i zimmi, Cami-i kebir vb. Bazen zorunlu hallerdeki uzatmalar ile ayn / ع harfi gösterilmiştir. Âmid, Ka’bi, Sa’di vb. İnceltme işaretleri ise uygulanmıştır. Sittioğlu-yı süflâ vb. Yine yer adlarında günümüzdeki telâffuz tercih edilmiştir. Patrik, Süveydi, Çakal vb.

12) Terkipli ve birden fazla kelimededen meydana gelen yer ve müessese isimlerinde birinci kelimenin ilk harfi büyük, sonraki kelimenin ilk harfi küçük yazılmıştır. Meselâ yer isimlerinde Medine-i münevvere, Haremeyn-i şerîfeyn, Kudüs-i şerîf; müessese isimlerinde Dîvân-ı hümâyûn, Dergâh-ı âlî, Diyarbekir kal’asında olduğu gibi.

13) Şahıs isimlerinden önce gelen meslek isimleri, görev veya unvanlar büyük harfle başlatılmıştır. Meselâ Voyvoda Ahmed Ağa, Nâib Hasan Efendi, Cennân Mehmed, es-Seyyid Hüseyin Efendi, Haffâf Bekir vb.

14) Devlet görevlilerinin veya kendilerine birinci derecede önem verilen şahısların isimlerinden sonra gelen dua cümleleri, iki tire arasında verilmiştir. Meselâ Serturnâî izzetlü Hasan Ağa -zîde kadruhû-; Diyarbekir vâlisî vezîrim el-Hâc Salih Paşa -edâmallahu te’âlâ iclâlehû-; Seyyid Mehmed Arif Dürrîzâde -ufiye anhu- gibi.

15) Türkçe fiillerde gerindium eklerinde son hece “up”, “üp” yerine “ıp”, “ip” tercih edilmiştir. Meselâ edüp, alup, verüp yerine edip, alıp, verip gibi.

16) Şühûdü'l-hâl bölümünde şahısların isimlerinden sonra gelen unvan, meslek ve şahısları tanımlayıcı sıfatların ilk harfleri küçük harfle verilmiştir. Meselâ Ahmed Efendi berber- Hüseyin Çelebi kâtib-i voyvoda, Ömer Ağa b. Murad serdengeçdi ağası vb.

17) Dili geçmiş zamanlardaki yazılış şeklinde şu yol izlenmiştir: Meselâ etti, gitti, baktı yerine o günün dil hususiyetleri çerçevesinde etdi, gitdi, bakdı şekli kullanılarak “dal / د” harfi açığa çıkarılmıştır.

18) Sicillerin yırtık, kopuk, silik, görüntüsü çıkmamış veya fizikî özelliklerinden dolayı okunamayan kelimeler (...) şeklinde gösterilmiştir. Okunuşları tereddütlü kelimelerin sonuna kelimeye bitişik olduğu halde ? konmuştur. Okunamayan yerlerde ise ...? şekli tercih edilmiştir. Metnin aslında, kâtipler tarafından boş bırakılan yerler bulunmaktadır. Bunlar genelde şahıs isimleridir. Kâtiplerce boş bırakılan bu yerlerin okuyucu tarafından bilinmesi amacıyla () işareti konmuştur.

19) Metinde üzeri kâtiplerce çizilerek iptal edilen cümlelerin transkripsiyonları yapılarak « » şeklinde tırnak içine alınmıştır. Mükerrer yazılan veya üstü çizilen kelimeler metne dâhil edilmemiştir.

20) Metinde kâtiplerce yanlış yazıldığı kesin olarak tespit edilen kelimelerin transkripsiyonları verilmekle birlikte, köşeli parantez [] içinde doğrusu verilmiştir. Yine kâtiplerce unutulmuş veya atlanan, ancak tarafımızca transkripsiyona eklenen kelimeler de bu şekilde gösterilmiştir.

21) Varak numaraları köşeli parantez içinde ve koyu puntolarla [] şeklinde verilmiştir.

22) Şahısların yazımı sırasında geçen oğlu ve kızı olduğunu belirten Arapça bin, binti, veled-i ifadeleri kısaltılarak transkripsiyon sırasında b., bt., v. şeklinde kullanılmıştır.

23) Tercüme edilen Arapça metinlerin çevirileri hemen ardından verilmiştir.

24) Her türlü kitap, risale, fetva kitabı vb. italik olarak verilmiştir.

25) İdarî birimler ve tereke taksiminde yer alan eşya türündeki isimler umumî olarak beşerli tablolar halinde ve bir sıra dâhilinde verilmeye çalışılmıştır. Boş görülen tablo hücrelerinde unutulmuş ya da yazılmayan bir kelime veya cümle yoktur. Bu durum, okuyucuyu yanıltmamalıdır.

26) Rakamların yazımı sırasında binli hanelerden sonra nokta, buçuklu ifadelerden sonra da virgöl kullanılmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Zeki İZGÖER
Editör

SİCİL ÖZETLERİ
(FİHRİST)

3709 NUMARALI DEFTERİN BELGE ÖZETLERİ

- 1 [1a-1] Diyarbakır'ın Hüseyin Efendi mahallesinden Nebi b. Ömer ile diğer kardeşlerinin babalarından intikal eden evlerini Osman b. Derviş'e sattıkları.....3
- 2 [1a-2] Ali Paşa mahallesinden Safiye bt. Sıddık'ın Hafız-ı kebir mahallesindeki evini Mehmed Dilaver'e sattığı3
- 3 [1b-1] Hani kazasının İbrahim Bey mezraasında öldürülen Yusuf b. Kasım'ın vârislerinin, katil olduğunu iddia ettikleri Ahmed b. Mehmed ve kardeşleri aleyhindeki davalarından vazgeçtikleri4
- 4 [1b-2] İmadiye mahallesinden Seyyid Mehmed b. Molla Şeref'in aynı mahalledeki evini Mustafa Çelebi b. Hacı Mehmed'e sattığı.....5
- 5 [1b-3] Demrek-i sagir köyünden Davud b. Musa'nın aynı köyde bulunan zeytinlik bahçesini Ramazan b. Ali'ye sattığı6
- 6 [2a-1] Diyarbakır'ın Rumiyan mahallesinden Eblehad v. Korkis'in aynı mahalledeki ev hissesini oğlu Tomcan'a sattığı.....6
- 7 [2a-2] Seyyid Adem Çelebi ve kız kardeşi Emine'nin, Eğil kazasının Tilhamid köyündeki ev hisselerinin satışı hususunda kendilerinin aldatıldığı iddiasıyla müşteri Şeyh Abdurrahim Çelebi aleyhindeki davalarının reddedildiği.....7
- 8 [2b-1] Diyarbakır'ın Kırtilbil-i zimmî köyü halkından vefat eden Şemun v. İdo'nun borçları sebebiyle vârislerince aynı köyde tasarruflarında olan evlerini Korkis v. Arslan'a sattıkları8
- 9 [2b-2] Diyarbakır'ın Nalçacı mahallesinden Mehmed b. Yusuf'un aynı mahalledeki evinin yarısını Mahmud b. Bereket'e sattığı9
- 10 [2b-3] Diyarbakır'ın Nalçacı mahallesinde vefat eden Mehmed b. Nebi'nin küçük kızı Ümmü için nafaka tahsisi.....10
- 11 [3a-1] Kırtilbil-i zimmi köyünden vefat eden Şemun v. İdo'nun borçları sebebiyle vârislerine intikal eden evin yarı hissesinin Enfibe, İso, Meryem ve Arsipah kardeşlere satılması10
- 12 [3a-2] Van muhafızının emrinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan asker yazımı için görevlendirilen Küçük Hasan Ağa b. Mustafa'nın belirtilen miktarda asker toplayarak gerekli malzeme ve ulufelerini Mübaşir Ahmed Ağa'dan alarak askerlere dağıttığı11
- 13 [3b-1] Van muhafızı emrinde görevlendirilmek üzere Diyarbakır'dan yazılan piyade neferleri başbuğlarının piyadeler için gerekli mühimmat vesair malzemeleri ile altı aylık ulufelerini Küçük Hasan Ağa'dan teslim alarak yola çıktıkları.....12
- 14 [3b-2] Ergani'nin Zirki köyü halkından İbrahim b. Bekir'in aynı köydeki bağıcı Mehmed Beşe b. Mirza'ya sattığı.....13

- 15 [4a-1] Diyarbakır'ın Gayblar mahallesinden vefat eden İbrahim b. Mehmed'in oğlu Ali'nin, aynı mahallede olan evlerinin babası tarafından Ömer b. Ali'ye satıldığını ikrar etmesi13
- 16 [4a-2] Diyarbakır'ın Kavas mahallesi halkından Ayşe bt. Hasan ve kardeşi Havva'nın aynı mahalledeki evlerini Sofu Hızır b. Musa'ya sattıkları..... 14
- 17 [4a-3] Diyarbakır'ın Süluki mahallesi halkından Aslan v. İlo vesairlerinin aynı mahalledeki evlerini Ümmü bt. Ebubekir'e sattıkları..... 14
- 18 [4b-1] İbni Müderris mahallesi halkından Merve bt. Yusuf Beşe'nin, Hüsrev Paşa mahallesinde bulunan mahzenini Koçhisarlızade Ali b. Ömer'e sattığı..... 15
- 19 [4b-2] Hasan b. Abdullah'ın Diyarbakır Voyvodalığı'na tabi Karaulus Aşireti Mukâtaası ile Millî Göçer-i Espeyak Aşireti mukâtaalarında olan çeyrek hissesini Derbaz b. Hamza'ya sattığı..... 16
- 20 [5a-1] Susamyacı esnafından Karabet, Siro, Vahan vesairlerinin, İzdo v. Merkere'nin susamyacı işlemlerini engellemek üzere yaptıkları taleplerin kabul edilmediği 17
- 21 [5a-2] Meryem bt. Ali'nin vefat eden oğlu Deli Ali b. Deli Halil'den kendisine intikal eden evini Seyyid Bekir b. Şaban ve annesi Fatma bt. Ahmed'e sattığı..... 17
- 22 [5b-1] Kılbaş mahallesi halkından Yaşar b. Sefer'in Eğil'in Gözeden köyündeki bağının çeyrek hissesini İsmail b. Sefer ve Abdi b. Sefer'e sattığı..... 18
- 23 [5b-2] Kılbaş mahallesi halkından Musa b. Şahin'in Eğil'in Gözeden köyündeki bağının çeyrek hissesini Ali b. Sefer'e sattığı 19
- 24 [5b-3] Vefat eden Sepetçi İbrahim b. Mehmed'in oğlu Ali'nin Gayblar mahallesindeki ev odasını Ömer b. Ali'ye olan borcuna karşılık sattığı 19
- 25 [6a-1] Diyarbakır'ın Hacı Büzürg mahallesi halkından Rukiye bt. Osman'ın aynı mahalledeki evini Fatma bt. Abdullah'a sattığı..... 20
- 26 [6a-2] Memeddin mahallesi halkından olup Aksaray mutasarrıfı iken vefat eden Hüseyin Paşa b. Hacı Hasan'ın borçları sebebiyle aynı mahallede bulunan evinin Ebubekir b. Hacı Nuh'a satılması..... 20
- 27 [6a-3] Buzcu Hacı Hasanazade'nin kızı Fatma'nın, Aksaray mutasarrıfı iken vefat eden amcası Hüseyin Paşa'nın mirasına ait veraset davasında anlaşma sağlandığı..... 21
- 28 [6b-1] Camiunnebi mahallesi halkından Rukiye bt. Halil'in, vefat eden Seyyid Abbas b. Adem'e satmış olduğu Til Ahmed köyündeki tarlanın satışında aldatma olduğu gerekçesiyle vârisleri aleyhindeki davasının reddedildiği 22
- 29 [7a-1] Kılbaş mahallesinde vefat eden Siddık Ağa b. İbrahim'in vârislerinden kız kardeşi Medine'nin kendisine intikal eden aynı mahalledeki ev hissesini diğer vâris Ayşe bt. İbrahim'e sattığı 24

30	[7a-2] Kubbe-i siyah mahallesinde vefat eden Senverdi v. Muradhan'ın vârislerinin Kılbaş mahallesinde bulunan dükkân ve ahır Osman Çavuş b. Ömer'e sattıkları.....	25
31	[7b-1] Şeyh Matar mahallesinde vefat eden Odun Emine Mehmed Ağa b. Abdullah'ın malına vasi ve kayyum tayin edilen Çelebi b. Osman'ın, kendisine teslimini istediği evin Fatma bt. Ömer ile Emine bt. Abdullah'a ait olduğu.....	26
32	[7b-2] Cami-i kebir mahallesinde vefat eden Hamza b. Hüseyin'in zeâmeti olan Hacı İsa köyü kışlık hasılatından hakkı olan meblağın eşi Sare bt. Mehmed'e teslim edilmesi.....	27
33	[8a-1] Hasırlı mahallesinde vefat eden Keçeci Hacı Abdi Ağa b. Arslan'ın Zeliha, Emine, Rukiye, İsmail vesair vârislerine intikal eden evleri, aralarında taksim ettikleri.....	27
34	[8b-1] Siirtli mahallesi ahalisinden Seyyid Ali b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini Hacı Tahir b. Ömer'e satması.....	30
35	[9a-1] Cami-i kebir mahallesi halkından Şeyh Saidzâde Hüseyin Çelebi'nin tarla ve evinden birer bölümünü ifraz ederek, Seyyid Ebubekir ile kardeşleri Seyh Said Çelebi ve Ömer Çelebi'ye hibe ettiği.....	30
36	[9b-1] Diyarbakır'ın Siirtli mahallesi halkından Hacı Tahir b. Ömer'in aynı mahalledeki evini Hüseyin b. Abdullah'a hibe ettiği.....	31
37	[9b-2] Ahmed Çavuş mahallesi halkından vefat eden Şemmas'ın vârislerinden Köro v. İlhad'ın diğer vâris Maryem bt. Şemun aleyhindeki miras davasında anlaşma sağlandığı.....	32
38	[9b-3] Diyarbakır'ın Kenan köyü halkından vefat eden Salih b. Ahmed'in damlarını yıkan ve kerestesini kullanan Üveys b. Receb ve Yusuf'un, bedelini mirasçılara ödemeleri.....	33
39	[10a-1] Diyarbakır'ın Hoce Maksud mahallesi halkından Kirakos v. Merkere'nin aynı mahalledeki evini Saruhan v. Balo'ya sattığı.....	34
40	[10a-2] Mehterhane-i âmire için Diyarbakır'dan istenilen beş bin top kırmızı bezin boyacılar esnafı tarafından temin ve teslim edilerek bedelinin Diyarbakır Voyvodası Hüseyin Ağa'dan alındığı.....	34
41	[10b-1] Hoce Maksud mahallesi halkından Mahbube bt. Vartan Keşiş'in Katırpınarı mahallesindeki evini Kafiye bt. Hamza ile oğlu Mehmed b. Hacı Ramazan'a sattığı.....	35
42	[10b-2] Hüsameddin mahallesi halkından Ebubekir Çelebi b. Şeyhmus'un aynı mahalledeki evini Hatice bt. Mehmed'e sattığı.....	36
43	[11a-1] Çaruği mahallesi halkından Bedros, Abdulkерim ve Zümrüt kardeşlerin annelerinden intikal eden evi aralarında taksim ettikleri.....	36

44	[11b-1] Mustafa Paşa mahallesi halkından vefat eden Karabet v. Haço'nun terekesinin tamamına el koyan oğlu Mardiros'tan diğer vârisler olan eşi Hanım ile oğlu Korko'nun hisselerini teslim aldıkları.....	38
45	[12a-1] Hüsameddin mahallesi halkından vefat eden Fatma bt. Kasım Beşe'nin vârislerinden Mehmed Beşe'nin diğer vârisler olan Safiye ve Miyase aleyhindeki miras davasında anlaşma sağlandığı.....	39
46	[12a-2] Hasırlı mahallesinde vefat eden Hacı Hüseyin b. Ömer'in küçük kızı olup annesi Şehriban tarafından Abdullah b. İsmail'e teslim olunan Rukiye için nafaka tayini.....	39
47	[12a-3] Memeddin mahallesi halkından Nalbant İbrahim ve eşi Rahime bt. Bektaş'ın aynı mahallede bulunan evlerini Ebubekir b. Kasım'a sattıkları.....	40
48	[12b-1] Mehmed Paşa mahallesi halkından Hamide bt. Mustafa'nın Tebriz'de vefat eden eşi Züfer Beşe b. Mehmed'in terekesinden olan hissesi ile mehri hususunda diğer vârisler aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlandığı.....	41
49	[12b-2] Diyarbakır'ın Tabanoğlu mahallesi halkından Medine bt. Şaban'ın aynı mahalledeki evini Yusuf b. Abdullah'a sattığı.....	41
50	[12b-3] Cami-i kebir mahallesi halkından Ömer Çelebi b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan ev hissesini Hacı Abdurrahman Ağa b. Davud'a sattığı.....	42
51	[13a-1] Ayşe bt. Abdurrahman'ın, vefat eden mecnun Mehmed Emin b. Ahmed'in mirasından kendisine intikal eden hisseyi Şeyh Matar mahallesi halkından Zeynep bt. Abdullah ve oğlu Ebubekir'den tahsil ettiği.....	43
52	[13a-3] Diyarbakır'ın Camiussafa mahallesinden Fatma bt. Veli'nin eşi Hacı Ahmed bt. Veli'den muhâlaa usulüyle boşandığı.....	43
53	[13b-1] Diyarbakır'da bulunan ekmekçi, kasap, bakkal vesair esnafın vali konağı için vermiş oldukları erzak bedelini tahsil ettikleri.....	44
54	[13b-2] Hacı Mehmed Ağa b. Hacı Hüseyin'in, Diyarbakır'ın Hoca Kavas mahallesindeki evini Mehmed Rıza b. Abdullah'a satması.....	45
55	[13b-3] Tabanoğlu mahallesi halkından Seyyid Ömer, Osman ve Hacı Bekir'in aynı mahallede bulunan müşterek evlerini Yusuf b. Mehmed'e sattıkları.....	45
56	[14a-1] Cami-i kebir mahallesi halkından Miyase bt. Ahmed'in Tebe-i Cedid mahallesinde olan evini Tanil v. Serkis ile kız kardeşi Rozi'ye sattığı.....	46
57	[14a-2] Kalenderhane mahallesi halkından Molla Hasan b. Âşur'un, komşusu Ayşe b. Nebi'nin atık suyunun kendisine zararı olduğuna dair şikâyeti üzerine keşif yapılarak zararını engellemesi hususunda Ayşe Hanım'a tembihte bulunulduğu.....	47
58	[14b-1] Kavas mahallesi halkından Mekikçi Kirakos ve Hanna'nın Diyarbakır ehl-i zimmet taifesi için yapmış oldukları masrafi cemaatin vekilleri olan Mardiros vesairlerinden teslim aldıklarını ikrar etmeleri.....	48

59	[14b-2] Kavas mahallesi halkından Ahmed'in, vefat eden babası Cemal Mazıcı el-Hâc Süleyman'dan intikal eden aynı mahalledeki ev hissesini üvey annesi Ayşe bt. Piri'ye sattığı.....	49
60	[15a-1] Cami-i kebir mahallesi halkından Bağdatlı olarak bilinen Emine bt. Şahin'in aynı mahallede sahibi bulunduğu evini Rabia Hatun bt. Hacı Hasan'a sattığı	49
61	[15a-2] Diyarbakır'ın Nalçacı mahallesi halkından vefat eden Münadi Mustafa b. Yusuf'un menkul terekesi borçlarını karşılamadığından aynı mahallede olan arsasının müzayede ile Mehmed b. Halil'e satıldığı	50
62	[15a-3] Ali Paşa mahallesi halkından Mehmed Çelebi ve Ahmed Çelebi'nin, Zaralı Seyyid Hasan b. Abaza aleyhindeki arazi davasında birbirleriyle anlaşarak zimmetlerini ibra ettikleri.....	51
63	[15b-1] Mehmed Paşa mahallesi halkından Kırkkiliselioğlu Avadis'in Babicedid'deki hamama bitişik ambarını Mustafa b. Abdullah'a sattığı.....	52
64	[15b-2] Kazıktepe köyü halkından vefat eden Ali b. Hüseyin'in küçük oğlu Mehmed'in günlük ihtiyaçlarını karşılamak üzere nafaka tahsisi	52
65	[16a-1] Hoca Ahmed mahallesi halkından Mustafa b. Hasan'ın aynı mahallede sahip olduğu evini Ali b. Abdullah'a sattığı.....	53
66	[16a-2] Bağdat Muhafızı Serasker Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan istenen 500 nefer süvari askerinin temin edildiği ve bunlar için gerekli olan bahşiş, ulufe, çadır vb. ihtiyaçların başbuğları tarafından kendilerine dağıtıldığı.....	54
67	[16b-1] Karşılı Hacı İbrahim b. Ahmed'in firar eden ve Mehmed b. Ömer'in elinde bulunan kölesi Acem asıllı Ermeni Vartan'ın kendisine teslim edilmesi	54
68	[16b-2] Diyarbakır civarından 1.000 adet süvari askeri yazımına memur ve başbuğ tayin edilen Tercil beyzâdelerinden Millî İbrahim b. Mustafa'nın askerler için gerekli olan parayı, Mübaşir Ömer Ağa b. Hüseyin'den tamamen teslim alıp askerlere dağıttığı ve onların malzemeleri için harcadığı.....	55
69	[16b-3] Diyarbakır'da oturan zimmi taifesinden Küçük Timo v. İšo, Mardinli Sakar v. İšo vesairleri vergi vb. işlerini yürütmek üzere Mardiros v. Avanis, Yakob v. Oseb ve Abdünnur v. Mosi'yi vekil tayin ettikleri.....	56
70	[17a-1] Bağdat Muhafızı Serasker Ahmed Paşa maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan yazılan süvari askerlerinin bölükbaşları Saruhan b. Mustafa vesairleri asker için gerekli olan malzemeler ile altı aylık ulufe ve bahşiş bedellerini Başbuğ Cihanbeyli İsmail Ağa b. Murtaza'dan teslim aldıkları.....	56
71	[17a-2] Bağdat Muhafızı Serasker Ahmed Paşa maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan yazılan süvari askerlerinin bölükbaşları Saruhan b. Mustafa vesairleri asker için gerekli olan üç aylık zahire bedelini Ramazan ayının on beşinde almak üzere Başbuğ Cihanbeyli İsmail Ağa b. Murtaza ile anlaştıkları.....	57

72	[17a-3] Bağdat Muhafızı Serasker Ahmed Paşa maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan yazılan süvari askerlerinin bölükbaşları İbrahim b. Maksud vesairleri, asker için gerekli olan üç aylık zahire bedelini Ramazan'ın on beşinde almak üzere başbuğ tayin edilen Tercil beyzâdelerinden Millî İbrahim b. Mustafa ile anlaştıkları	58
73	[17b-1] Diyarbakır'ın Çağal mahallesi halkından Ergani Madeni'nde misafir iken katledilen Mustafa b. Ahmed'in katillerinin Seyyid Ali b. Cafer ve Ömer b. Ali olduğu	59
74	[18a-1] Bağdat Muhafızı Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır civarından temin edilen süvari askeri bölükbaşlarının askerlerin ulufe, bahşiş vb. levazım bedelini Başbuğ Millî İbrahim b. Mustafa'dan teslim aldıkları	60
75	[18a-2] Diyarbakır'ın Hüseyin Efendi mahallesi halkından Fatma bt. Hüseyin'in eşi Acem Ali b. Abdullah'tan muhâlaa suretiyle boşandığı	60
76	[18a-3] Camiunnebi mahallesi halkından Nimet bt. Abdullah'ın, eşi İbrahim b. Hüseyin'den muhâlaa suretiyle boşandığı	61
77	[18a-4] Bekçiyan mahallesi halkından vefat eden Zeliha bt. Hamza'nın vârisleri Hacer, Osman ve İbrahim'in Ergani'nin Bozdoğan mevkiinde kendilerine intikal eden bağı Mehmed Çelebi. b. Hamza'ya sattıkları	62
78	[18b-1] Diyarbakır'ın İmadiye mahallesi halkından Mehmed Çelebi b. Mustafa ile Abdülvahhab b. Ali'nin aynı mahallede müştereken sahip oldukları evlerini Simo v. Bilo'ya sattıkları	62
79	[18b-2] Hızırilyas-ı kebir mahallesi halkından Emasye bt. Panos'un aynı mahallede sahibi olduğu evini İlhad v. Yakob'a sattığı	63
80	[18b-3] Bağdat seraskerinin maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır havalisinden yazılan süvari askerleri bölükbaşlarının askerlerin ulufe, bahşiş vesair levazımı bedellerini Başbuğ Millî Ali Ağa'dan teslim aldıkları	64
81	[19a-1] Süluki mahallesi halkından Hacı Ömer'in vefat eden babası Hacı Mehmed b. Yusuf'un hayatta iken Hamdi mahallesindeki evini Hatice bt. Musli'ye sattığını ikrar ettiği	64
82	[19a-2] Süluki mahallesi halkından Musa Çelebi b. Mehmed'in Lala Bey mahallesindeki evini Hanna v. Karakaş ile Maryem bt. Tomo'ya sattığı	65
83	[19a-3] Çağal mahallesi halkından Katırcı Şeyhioğlu İbrahim b. Mustafa Çelebi'nin aynı mahallede sahibi olduğu evini Sağrırcı Hacı Mustafa b. Hacı Ahmed'e sattığı	65
84	[19b-1] Gayblar mahallesi halkından Osman b. Üveys'in aynı mahallede bulunan evini Mustafa b. Ramazan'a sattığı	66
85	[19b-2] İbni Müderris mahallesi halkından Halil b. Mehmed ile Zeliha b. Maksud'un aynı mahallede bulunan evlerini Molla Hüseyin b. Halid'e sattıkları	67

86	[19b-3] Ali Paşa mahallesi halkından Seyyid Ebubekir Ağa b. Hacı Ali'nin aynı mahallede vefat eden Uzun Mehmed Ağa b. Mustafa'da olan alacağının terekkesinden ödenmesi hususunda vasisi Bezci İbrahim'e tembihte bulunulduğu67
87	[20a-1] Diyarbakır'ın Ahmed Paşa mahallesi halkından İsmail b. Hasan Ağa'nın eşi Ümmülhayr bt. Molla Ahmed'i üç talâk ile boşadığını ikrar ettiği.....68
88	[20a-2] Kızılmescitli köyü halkından Ömer, Osman ve Davud kardeşlerin, Camiunnebi mahallesi halkından olup Musul'da vefat eden Sürgücüzade olarak bilinen Seyyid Mustafa b. Osman'ın amcazâdeleri ve vârisleri oldukları.....69
89	[20b-1] Hüsreviye mahallesi halkından Zehra bt. Ömer'in aynı mahallede sahibi olduğu evini Süleyman b. Ali'ye sattığı70
90	[20b-2] Kılbaş mahallesi halkından vefat eden Mustafa b. Rasül'ün, ölmeden önce Eğil'in Perisin köyünde sahibi olduğu bağı Meryem bt. Mustafa'ya sattığının vârislerince tasdik edildiği70
91	[20b-3] Katırpınarı mahallesi halkından Ümmü bt. Seyyid Ahmed'in ayrıldığı eşinden olup velâyeti altında bulundurduğu kızı Emetullah için babası Sunullah'ın nafaka ödemesi71
92	[21b-1] Musul taraflarında bulunan Vezir Osman Paşa'nın maiyetine gönderilen esnaf taifesine Diyarbakır'da kalan esnaf tarafından yapılan yardımın miktarını gösterir liste72
93	[22a-1] Diyarbakır vilâyetinin Hicrî 1145 senesi avârız ve nüzul miktarlarını gösterir liste73
94	[25b-1] Diyarbakır Voyvodası Sem'ânzade Hüseyin Ağa tarafından Diyarbakır vilâyetinden tedarik ve satın alınacak buğday ve arpadan Şark ve Garb-ı Âmid nahiyeleri hisselerini gösterir liste84
95	[27b-1] Zahire satın alımı için kullanılan paranın harcandığı yerler ile kazalar için tahsis edilen miktarı gösterir liste90
96	[27b-2] Diyarbakır'da oturan veya misafir olarak kalan reyanın kışlak vergilerinin tahsili.....90
97	[27b-3] Bağdat Valisi Vezir Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunan askerlerin günlük ihtiyaçları için Diyarbakır Voyvodası Sem'ânzade Hüseyin Ağa tarafından Diyarbakır'dan satın alınacak zahirenin cins ve miktarlarına ait liste.....91
98	[28a-1] Diyarbakır kalesinde bulunan toplar ve mühimmat hakkında bilgi verilmesi.....92
99	[28a-2] Diyarbakır kalesinde bulunan topların mühimmatı olmadığından mühimmat dökülmesi hususunda kale dizdarına emir verilmesi talebi93
100	[28a-3] Diyarbakır İçkale'de bulunan şahî ve kolonborna topların kırık olduğu.....93

101	[28b-1] Erzurum Valisi ve Musul Seraskeri Vezir Osman Paşa'nın emrinde hazır bulundurulmak amacıyla Nusaybin'de tamire muhtaç olduğu bildirilen top ve humbara havanları arabalarının bir an önce tamirlerinin yaptırılarak Musul'a naklettirilmesi.....	93
102	[28b-2] Bağdat Valisi ve Seraskeri Vezir Ahmed Paşa'nın emrinde bulunan askerlerin günlük ihtiyaçları için gerekli zahirenin Diyarbakır, Mardin, Nusaybin ve Musul taraflarından satın alınarak Musul'a naklettirilmesi	94
103	[29b-1] Musul Seraskeri Vezir Osman Paşa'nın maiyetinde bulunmak üzere Rakka ve Diyarbakır taraflarından yazılması emredilen askerin Millî Ali'nin kumandasında bir an önce Musul'da hazır olmaları	96
104	[29b-2] Vefat eden Diyarbekir Alaybeyi Abdülfettah Ağa yerine tayin edilen Kiki Beyi Hacı Mehmed Bey'in, yerine vekil olarak Kasım Bey'i getirdiği.....	97
105	[30a-1] Şeyh Osman'ın tevcih beratı.....	98
106	[30a-2] Diyarbakır kalesinde bulunan ve Mehmed Çavuş tarafından keşif ve muayene olunan topların sağlam ve bozuk olanlarının cins ve miktarını belirtir liste.....	98
107	[30b-1] Gümüşhane Madeni işlerine maden emini dışında dışarıdan kimsenin müdahale etmemesi ve maden işlerinde maden eminine yardımcı olunması.....	100
108	[31a-1] Çavuşlar Kethüdalığı işlerinin Hamza Bey'in vekili Mustafa Ağa tarafından yürütülmesi ve başkaları tarafından müdahalede bulunulmaması.....	101
109	[31b-1] Diyarbakır'da Zinciriye Medresesi'nde duacı görevinde bulunan Abdürrezzak Halife'nin beratının yenilenmesi	102
110	[31b-2] Hicrî 1145 senesi Diyarbekir Voyvodalığı'na Sem'ânzade Hüseyin Ağa'nın tayin edildiği	103
111	[32b-1] Zinciriye Medresesi Vakfı Nâzırı Seyyid Ömer Halife'nin vefatı sebebiyle yerine oğlu Şeyh Seyyid Ebubekir-i Gülşenî'nin tayin edildiği.....	105
112	[32b-2] Vefat eden Diyarbakır'daki Fatih Mehmed Paşa Evkâfi Mimarı Seyyid Ömer Halife'nin yerine oğlu Şeyh Seyyid Ebubekir'in tayin edildiği.....	106
113	[32b-3] Diyarbakır'da Gülşenî Tekkesi Şeyhi Seyyid Ebubekir'in Mardin'deki Kasım Padişah Vakfı'ndan tekke için tayin edilen buğdayı vakıf yöneticisinden alması.....	106
114	[33a-1] Siverek'teki Hazret-i Eyüb Vakfı'ndan Diyarbakır'daki Gülşenî Tekkesi dervişlerine tahsis edilen yarım müd çeltiği tahsil etmek üzere tekke şeyhi Seyyid Ebubekir-i Gülşenî'ye berat verildiği.....	107
115	[33a-2] Diyarbakır'da Cami-i kebir Vakfı'nda günlük altı akçe ücretle zevayidhan olan Seyyid Mahmud-ı Şirvanî öldüğünden görevinin Seyyid Mustafa b. Seyyid Ahmed'e verildiği.....	108

- 116 [33a-3] Haremeyn-i şerifeyn Evkâfi'ndan Mardin kapısı yakınındaki tarla ve bostanlardan günlük on akçe ücret almak üzere duacı olan Mehmed Emin b. Veli öldüğünden görevinin Seyyid Halid'e verildiği108
- 117 [33b-1] Diyarbekir vilâyetince yapılan bazı masraflar ile esnaftan tahsil edilen paranın miktarını gösterir liste109
- 118 [33b-2] Ebubekir Halife'nin, babası yerine Diyarbakır'daki İbrahim Bey Tekkesi Evkâfi nâzırlığına tayin edildiği..... 110

3712 NUMARALI DEFTERİN BELGE ÖZETLERİ

1	[1a-1] Nebi b. Süleyman'ın Emine bt. Hasan ile evlenmesi.....	147
2	[1a-2] Kavas mahallesinden Körko v. Minas'ın müslüman olup Mustafa ismini alması.....	147
3	[1a-3] Fırar eden İshakoğlu'na ait vakıf paçacı dükkânının içindeki eşyalarla birlikte Mustafa Beşe'ye kiraya verilmesi.....	147
4	[1a-4] Sirimi köyünde buğday ekilmesi	148
5	[1a-5] Şeyhkend[i] köyünden Mehmed'e buğday ve arpa verilmesi	148
6	[1b-1] Behramiye Camii'nde Kur'ân-ı Kerim okumak üzere Kara Hafız'a, Kale'de de Hafız Ömer'e izin verilmesi	148
7	[1b-2] Fatih Camii, Camiunnebi, Cami-i kebir ve Sultan Sa'sa'a Camii'nde Kur'ân-ı Kerim okumak üzere muhtelif hâfızlara izin verilmesi.....	148
8	[1b-3] Diyarbakır esnafının Diyarbakır voyvodası çulhacısına olan borçlarını ödemesi.....	149
9	[2a-1] Tüfekçibaşı Mustafa Ağa'nın defter kethüdalığı malını Menzilci Abdülbaki Beşe'ye vermesi	149
10	[2a-2] Muhtelif şahısların gelirleri hissesi	149
11	[2a-3] Sara valide-i Eblehat'ın İkob v. Maksinis ile evlenmesi.....	150
12	[2b-1] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat Tatarı Kel Veli Ağa ile topçubaşı ve cebeciden beygir ücretlerini istemesi.....	150
13	[2b-2] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Hacı Cevad Ağa, Sadullah Ağa ve Süfyan Ağalardan beygir ücretlerini istemesi	151
14	[2b-3] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından el-Hâc Mehmed Ağa'dan helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi.....	151
15	[2b-4] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından es-Seyyid Mehmed Ağa'dan davar ücretlerini istemesi.....	151
16	[2b-5] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Sadriazam Çukadarı Süleyman Ağa'dan helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi.....	151
17	[2b-6] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Alyanak Mehmed Ağa, Hasan Ağa ve Genç Mehmed Ağalardan beygir ücretlerini istemesi	151
18	[2b-7] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Köse Mehmed Ağa'dan davar ücretlerini istemesi	152
19	[2b-8] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Siird'de helâk olan beygirlerin ücretini istemesi	152

20	[2b-9] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Mardin hazinedarında helâk olan beygirlerin ücretini istemesi.....	152
21	[2b-10] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Yusuf Paşa'nın çukadarının helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi.....	152
22	[2b-11] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Mühürdar Ağa, Sarı Hasan Ağa ve Halim Ağalardan davar ücretlerini istemesi	152
23	[2b-12] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın, Süleyman Paşa ile Silâhşor Ağa'nın bindiği beygirlerin ücretini istemesi.....	153
24	[2b-13] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Mollâ Bekir ve Hacı Cevad Ağa ile vezir tatarlarından beygir ücretlerini istemesi	153
25	[2b-14] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Silâhşor Ağa'nın helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi.....	153
26	[2b-15] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Musa Ağa'nın helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi.....	153
27	[3a-1] Muhtelif tüccardan kirpas hususu için alınan meblağın listesi.....	153
28	[3a-2] Diyarbakır Valisi Salih Paşa'nın kethüdası tarafından Sadriazam Çukadarı Mehmed Emin Ağa'ya verilen hizmet bedelinin tebdilen Hacı Refi Ağa'ya verilmesi	155
29	[3a-3] Diyarbakır Kadısı Derviş Osman'ın Başkâtip Şefikzade Seyyid Mehmed Sadullah Efendi'den alacaklarını tahsil etmesi	155
30	[3a-4] Diyarbakır Kadısı Derviş Osman'ın Başkâtip Sadullah Efendi'den alacaklarını aldığına dair tahvilin zayi olduğundan bulunduğu takdirde itibar edilmemesi.....	155
31	[3b-1] Mevlâna Şefikzade Seyyid Mehmed Sadullah Efendi'nin Diyarbakır Nâibliği'ne tayin edilmesi.....	156
32	[3b-2] Diyarbakır Müftülüğü'ne Harputî el-Hâc Hasan Efendi'nin tayin edilmesi ...	156
33	[3b-3] Mukayyid el-Hâc İbrahim Efendi'nin Diyarbakır Mahkemesi Kâtipliği'ne tayin edilmesi.....	156
34	[3b-4] El-Hâc Diyabî Bey Vakfı'ndan Hacı Abdurrahman Mescidi'nde imam olanlara tayin edilen iki dirhem cüzhan ücretinin İmam Seyyid Abdullah Efendi'ye verilmesi.....	157
35	[4a-1] Diyarbakır valisine merkez, kaza ve nahiyeler esnafının vermesi gereken hazeriye gelirinden ikinci taksitinin ödenmesi için çıkan buyuruldu.....	157
36	[4a-2] Diyarbakır Valisi el-Hâc Salih Paşa'ya ödenmesi gereken imdad-ı hazeriye ikinci taksitinin merkez, nahiye ve kazalar esnafına tevzi listesi.....	158

37	[4b-1] Diyarbakır Valisi el-Hâc Salih Paşa'ya ödenmesi gereken imdad-ı hazeriye ikinci taksitinin şehir merkezi esnafına tevzi listesi	159
38	[4b-2] Diyarbakır Valisi el-Hâc Salih Paşa'ya ödenmesi gereken imdad-ı hazeriye ikinci taksitinin Şark ve Garb köylerine tevzi listesi	160
39	[6a-1] Arapgir, Çemişgezek ve havalisinde bulunan bazı kimselerin malikâne olarak uhdelerinde olan mukataaların taksit akçelerinin tahsil edilerek Hazine-i âmire'ye gönderilmesi	164
40	[6b-1] El-Hâc Mustafa ve el-Hâc Mahmud'dan, tasarruflarında bulunan Diyarbakır kalemlerinden defterdarlık ve kethüdalık mukataası bedelinin tahsil edildiği	166
41	[7a-1] Mehmed Salih Efendi'nin Diyarbakır Nâibliği'ne tayin edilmesi	166
42	[7a-2] Diyarbakır Mahkemesi'nde nöbet hizmetinde bulunan Seyyid Osman Ağa'nın ihtiyarlığı sebebiyle görevi bırakması üzerine yerine Seyyid Ebubekir'in tayin edilmesi	167
43	[7a-3] Murabahacılara olan borçlarından dolayı köylülerin arazilerini satmamaları, bunlara satıldı diye hüccet verilmemesi, kadimî köylerin çiftlik kabul edilmemesi ve hiçbir köyün vergilerinin kaydettilmemesi	167
44	[8a-1] Hafız Seyyid Ebubekir Efendi'nin Diyarbakır Mahkemesi'ne başkâtip tayin edilmesi	169
45	[8a-2] Diyarbakır sancağına bağlı kaza, nahiye ve köylerin zecriye vergisinin Zecriye Muhassıllığı Mukataası Mültezimi Halil'in âmili olan Seyyid Hasan tarafından nizama uygun bir şekilde tahsil edilmesi	169
46	[9a-1] Diyarbakır serdarlığına Hasan Ağa'nın tayin edilmesi	171
47	[9a-2] Merhum Kiki Abdi Paşa'nın terekesinin tahkik edilerek hazinedarı olan Silâhşor Selim Bey ile kethüdası olan Diyarbakır Voyvodası Nuh Bey'in gizledikleri nesnelere açığa çıkarılması ve hazine için zapt edilmesi	171
48	[10a-1] Bazı mukataat ve gümrüklerdeki vazifelerin para karşılığı ve haksız bir şekilde verildiğinden söz konusu muamelenin önlenmesi	173
49	[10b-1] Eksik hüküm	174
50	[11a] Âmid'in Rum kapısı dışında Bedesten denilen yerde el-Hâc Ali Ağa b. Hüseyin Ağa ile Hatice bt. Abdullah'ın sahip oldukları bostana Köprülü Mustafa Paşa Mektebi Vakfı mütevellisinin müdahalesinin önlenmesi	175
51	[12a-1] Diyarbakır Kadılığı'nın Maraş eski Kadısı Mevlâna Seyyid Mehmed Haşim'e tevcihi	177
52	[12a-2] Diyarbakır'ın Hicrî 1199 senesine ait merkez, kaza ve nahiyeler esnafına tevzi ve taksim olunan salyânenin listesi	177

53	[12b-1] Diyarbakır Mahkemesi'nin Bab Nâibliği'ne Mevlâna el-Hâc Abdullah Efendi'nin tayin edilmesi.....	179
54	[13a-1] Diyarbakır'ın Şark ve Garb köylerine tevzi ve taksim olunan salyânenin listesi ..	179
55	[14a-1] Diyarbakır, Adilcevaz, Ahlat, Bitlis, Pertek ve Muş kaleleri muhafızlarına maaşlarının ödenmesi.....	183
56	[14b-1] Diyarbakır eşkinici zuamâ ve timar erbabı neferlerinin Kars ve Kağızman kalelerinin tamir ve bakımı için Kars muhafızı maiyetine tahsisi hakkında Diyarbakır valisine gönderilen fermanın sureti	185
57	[14b-2] Diyarbakır eşkinici zeamet ve timar erbabı neferlerinin Kars ve Kağızman kalelerinin tamir ve bakımı için Kars muhafızı maiyetine yollanması hakkında Diyarbakır'daki alaybeylerine gönderilen fermanın sureti	185
58	[15a-1] Diyarbakır, Siverek, Samsat, Siirt ve bağlı mukataaların kalemiyelerinden Sadriazam Halil Hamid Paşa'nın hissesine düşen meblağın tahsil edilerek gönderilmesi	186
59	[15a-2] Valilere tahsis edilen imdad-ı hazeriye ikinci taksitinin tahsil edilerek hazineye gönderilmesine dair ferman sureti	187
60	[15b-1] Diyarbakır vilâyeti imdad-ı hazeriye ikinci taksitinin merkez, kaza ve nahiyeler esnafı ile Şark ve Garb köylerine tevzi ve taksim olunan listesi.....	188
61	[16b-1] Diyarbakır Mahkemesi'nde nöbetçi olan İbrahim'in azledilerek yerine Seyyid Osman Ağa'nın tayin edilmesi.....	194
62	[16b-2] Diyarbakır, Mardin, Ergani ve Çüngüş kazalarında olan seyyidler üzerine Karabekirzade Seyyid Abdurrahman Çelebi'nin kaymakam tayin edilmesi	194
63	[17a-1] Diyarbakır Müftüsü Sıbgatullah Efendi'nin azledilerek yerine Seyyid Abdurrahman Efendi'nin tayin edilmesi	195
64	[17a-2] Diyarbakır'daki ehl-i zimmet taifesi, gelip giden kefer ve Yahudilerden alınan ispenç vergisinin Seyyid İbrahim Efendi'ye iltizama verilmesi	195
65	[17a-3] Diyarbakır'daki Fatih Mehmed Paşa Evkâfî kâtip ve müşahere kâtipliği vazifesinin Seyyid Mustafa b. Seyyid Mehmed Efendi'nin feragatıyla Kadirî Şeyhi Seyyid Ramazan'a tevcihi	195
66	[17b-1] Diyarbakır'daki Fatih Mehmed Paşa Evkâfî kâtip ve müşahere kâtipliği cihetinin Kadirî Şeyhi Seyyid Ramazan üzerinde olduğuna dair Hazine-i âmire defterlerindeki kayda şerh verilmesi.....	196
67	[17b-2] Diyarbakır yeniçeri zabıtlığı ve serdarlığı vazifesinin Nuh Ağa uhdesinde ibka edilmesi.....	197
68	[18a-1] Ablak Mescidi Mütevellisi İsmail'in azliyle yerine Seyyid Mehmed Abdullah Efendi'nin tayini	197

69	[18a-2] Diyarbakır Mahkemesi muhızlılarından Seyyid Mustafa'nın kısmet muhızlılığına tayini	198
70	[18a-3] Cami-i kebir avlusundaki odalar müderrisliğinin hasbî olarak Mevlâna Seyyid Ömer'e tevcihi	198
71	[18a-4] Diyarbakır Mahkemesi Kâtibi Bekir Efendi'nin vefatıyla yerine Sadullah Efendi'nin tayini	198
72	[18a-5] Diyarbakır'ın Hicrî 1199 senesine ait merkez, nahiye ve kazalar esnafına tevzi ve taksim olunan sâlyâne listesi	199
73	[19a-1] Diyarbakır'da Cami-i kebir Vakfı'nın yarım tevliyetinin Abdullah v. Molla Receb'in vefatı üzerine Seyyid Ebubekir'e tevcih edilmesi	200
74	[19a-2] Diyarbakır kalesine kalebent edilen eski Ergani Madeni Emîni Pir Mustafa ile hazinedar ve sırdaşı Ömer Efendilerin firar etmelerine meydan vermeden İstanbul'a gönderilmeleri	201
75	[19b-1] Diyarbakır'da Fatih Mehmed Paşa Evkafı'ndan Kurşunlu Camii Müezzini ve Aşırhanı Ebubekir b. Ali'nin vefatı üzerine söz konusu görevlerin Seyyid Ali b. Yusuf'a tevcihi	202
76	[20a-1] Diyarbakır'da Dilâveriye Medresesi'nde hasbî olarak seraydar olan Abdi'nin kendi rızasıyla vazifeyi bırakması üzerine bu vazifenin Yakop'a tevcihi	203
77	[20a-2] Alican mahallesinde Araboğlu Mehmed Ağa'nın yaptırdığı muallimhanede sıbyan muallimi olan Osman Halife'nin vefatıyla bu vazifenin Seyyid Mahmud Halife'ye tevcihi	203
78	[20a-3] Ali Paşa Vakfı Medresesi'nin mukayyidi Abdullah b. Ahmed'in vefatıyla bu görevin Seyyid Mahmud'a tevcihi	204
79	[20b-1] Diyarbakır Voyvodalıği kalemlerinden olan Satıkendi kazası ile Kardos ve Diron karyelerinin yarım malikânesinin Şeyh Halil'de ibka olunması	205
80	[21a-1] Keban Madeni'nden satın alınan ve Diyarbakır'da mevcut bulunan kurşunun bir an önce Bağdat kalesine gönderilmesi	206
81	[21a-2] Fatih Mehmed Paşa Vakfı duagûyu olan Hafiz Ali'nin vefatıyla bu görevin Ahmed Halife'ye tevcihi	207
82	[21b-1] Amasya'dan Kefri menziline kadar yol üzerinde olan Turhal, Tokat, Kangal, Alacahan, Hasaңcelebi, Hısnıpatrik, Malatya, İzoli, Harput, Ergani, Diyarbakır, Mardin, Nusaybin, Cizre, Musul, Karakuş, Erbil, Altınsuyu, Kerkük, Tavuk, Tuzhurmatı menzillerinde ulaklara kanun ve nizama uygun muamelede bulunulması ile menzillilerin her türlü usulsüzlükten kaçınmaları	207
83	[22b-1] Alibardak köyü halkının, kendilerinden hane-i avâriz alınmaması taleplerinin Diyarbakır voyvodası tarafından karara bağlanması hususunda ferman sureti	210

84	[22b-2] Hüsrev Paşa Camii Vakfı'nın nısf müderrisliğine mutasarrıf olan Seyyid Ahmed'in maaşına zam yapılması	210
85	[23a-1] Cami-i kebir'de loğkeş olan Abdullah'ın vefatıyla bu görevin Şeyh Ali'ye tevcihi	211
86	[23a-2] Ayşe Hatun Vakfı'nda cüzhan olan Abdullah'ın vefatıyla bu vazifenin Şeyh Ali'ye tevcihi.....	211
87	[23a-3] Diyarbakır'da sürgünde olan Dergâh-ı âlî Cebeciler eski Kethüdası Ebubekir'in affedilmesi	212
88	[23b-1] Daire-i hümâyûn çadırları vesair mühimmat için gerekli olan Diyarbakır bezinin satın alınarak veya dokutturularak bir an önce İstanbul'a, Mehterhane-i âmire'ye gönderilmesi	213
89	[23b-2] Cami-i kebir'de devirhan olan Şeyh Halil'in vefatıyla görevinin Ahmed Halife b. Halil'e tevcihi.....	213
90	[23b-3] Hüsrev Paşa Camii Evkâfi cüzhan ve cüzhan duacısı, Ali b. Esad Vakfı Kâtibi Halil'in vefatıyla bu vazifelerin oğlu Ahmed Halife'ye tevcihi.....	214
91	[24a-1] Kastal Mescidi Vakfı Kâtibi Halil'in vefatıyla vazifesinin oğlu Ahmed Halife'ye tevcihi.....	214
92	[24a-2] Fatih Mehmed Paşa Evkâfi nakib-i nâni (yemek dağıtıcısı) olan Mehmed Emin b. Veli'nin vefatıyla bu vazifenin Abdülvahhab'a tevcihi	215
93	[24a-3] Fatih Mehmed Paşa Evkâfi eczagûyu Mehmed Emin b. Veli'nin vefatıyla bu vazifenin Abdülvahhab'a tevcihi	216
94	[24b-1] Halkın emniyet ve asayişinin temini, eşkıyaların vereceği zararların önlenmesi ve bunların yakalanarak haklarında gerekli muamelelerin yapılması	216
95	[25a-1] Ulakların menzillerde ziyade beygir talebinde bulunmamaları	218
96	[25a-2] Ayşe Hatun, Maruf Efendi ve Osman Efendi vakıflarının mütevellisi olan Abdullah'ın vefatıyla bu vazifenin Hüseyin Halife'ye tevcihi.....	218
97	[25b-1] Diyarbakır eyaletindeki aşiret ve kabilelerden 1.000 nefer piyade levent tahrir edilerek Van kalesi muhafazasına memur Timur Paşa maiyetine gönderilmesi	219
98	[26a-1] Kendi rızasıyla vazifesinden feragat eden Cami-i kebir Müezzini Seyyid Ali Halife'nin görevinin oğlu Seyyid Abdullah b. Seyyid Adem'e tevcihi	221
99	[26a-2] Cami-i kebir'de cüzhan olan Ali Halife kendi rızasıyla vazifesinden feragat ettiğinden bu vazifenin oğlu Seyyid Mehmed Arif b. Seyyid Adem'e tevcihi	221
100	[26b-1] Cami-i kebir'de harem ferraşı olan Seyyid Ali görevi bıraktığından yerine Ferizoğlu Seyyid Ahmed Arif'in tayini	222

101	[26b-2] Cami-i kebir'de naathan olan Seyyid Ali görevi bıraktığından yerine Seyyid Abdülbaki Halife'nin tayini.....	222
102	[26b-3] İbni Sino Camii Evkâfı'nda cüzhan olan Seyyid Ali Halife görevi bıraktığından yerine Seyyid Mehmed Arif'in tayini.....	223
103	[26b-4] Cami-i kebir'de Cuma aşırhanı olan Seyyid Ali Halife'nin kendi isteğiyle görevini Seyyid Mehmed Arif'e devrettiği.....	224
104	[26b-5] Cami-i kebir'de tuvaletlerin temizliğinde görevli Seyyid Ali Halife'nin kendi isteğiyle görevini Seyyid Mehmed Arif'e devrettiği.....	224
105	[26b-6] Cami-i kebir'de sabah, ikindi ve Cuma aşırhanı olan Seyyid Ali Halife'nin görevini kendi rızasıyla Seyyid Abdullah'a devrettiği.....	225
106	[27a-1] Rabia Hatun ile vekili Halil'in miras yoluyla kendilerine intikal eden ev ve müştemilâtını Fatma Hatun'a sattıkları.....	225
107	[27a-2] Halil Ağa b. Hacı Ahmed'in Diyarbakır'da Erbaataş mahallesindeki menzil hissesini Safiye b. Mustafa'ya satması.....	226
108	[27a-3] Hatice bt. el-Hâc Hasan'ın Diyarbakır'ın Molla Alihan mahallesinde tasarrufunda olan cüllâh dükkânını Murtaza b. Yusuf'a satması.....	227
109	[27b-1] Diyarbakır'da çulcu esnafının, Damga Emni Seyyid Hacı Mehmed Emin Ağa ile borç anlaşması yaptıkları.....	227
110	[28a-1] Kalenderhane mahallesi halkından Musa b. Arslan'ın aynı mahallede bulunan ev ve müştemilâtını oğlu Mustafa'ya satması.....	229
111	[28a-2] Döğeri aşiretinden Güzel isimli kızın Bayki aşiretinden Mehmed b. Rasül'ün darbı sonucu öldüğü.....	230
112	[28b-1] Erganili Seyyid Hacı Musa b. Davud'un kaybolan ve Hacı Ahmed b. Mehmed elinde bulunan merkebinin teslim aldığı.....	231
113	[28b-2] Diyarbakır'ın Hüseyinefendi mahallesi ahalisinden Ali b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini Mehmed b. Ali'ye satması.....	231
114	[29a-1] Diyarbakır'ın Araplar köyü halkından Ömer b. Bekir'in kendisiyle evlenmesi hususunda Döndü bt. Hasan'ı tazyikten vazgeçmesi.....	232
115	[29a-2] Diyarbakır'ın Karagöz mahallesinden Garip bt. Mustafa'nın aynı mahalledeki ev hissesini Ayşe bt. Nakkaş Yusuf'a satması.....	233
116	[29b-1] Diyarbakır'da vefat eden Çermikli Ahmed b. Musli'nin mirasçılarından eşi Ümmühani bt. Ebubekir'in diğer mirasçı Mehmed b. Mustafa aleyhindeki miras davasında sulh olduğu.....	233
117	[29b-2] Eğil sakinlerinden Haço v. İgop'un Çardak mevkiindeki bağını Çongarzade Mustafa Ağa b. Ahmed'e sattığı.....	234

- 118 [29b-3] Diyarbakır'ın Lala Bey mahallesinden Ebubekir b. Reis'in evini haksız yere işgal eden Süleyman b. Ebubekir'in evi boşaltmasına karar verildiği.....235
- 119 [30a-1] Diyarbakır'ın Lala Bey mahallesinden Ebubekir b. Reis'in aynı mahalledeki evini Hüseyin b. Mustafa'ya satması.....236
- 120 [30a-2] Hacı İzzeddin mahallesi sakinlerinden Mehmed Çelebi b. İbrahim'in Çobanbaşı Mustafa b. Arslan'da olan alacağının tahsili236
- 121 [30a-3] Diyarbakır'ın Kastal mahallesinden İbrahim b. Abdullah'ın, Gazzaz Eyüp, Hacı Osman vesairleri tarafından yaralanan oğlu Abdullah'ın durumunun keşfi237
- 122 [30b-1] Diyarbakır'ın Lala Bey mahallesinden Musullu Ebubekir b. Reis'in eşi Şerife Ayşe bt. Seyyid Ali'den boşanması.....238
- 123 [30b-2] İçkale'de vefat eden Dizdar Çavuşu Hacı Ahmed Çavuş b. Hasan Ali'nin vârislerinden Hacı İbrahim b. Ömer'in mirastan olan hissesini diğer vâris Ümmülhayr Hatun'dan teslim alması.....238
- 124 [30b-3] Sarılı mahallesinden Hacı Hasan b. Mustafa'nın aynı mahallede bulunan evini Şerife bt. Mustafa'ya satması239
- 125 [31a-1] Diyarbakır Muhafızı Ahmed Paşa'nın kaymakamı Mustafa Ağa'nın Şaban ve Ramazan ayları zarfında esnaftan aldığı emtianın bedellerinin ödendiği 240
- 126 [31b-1] Hacı İzzeddin mahallesinden vefat eden Atem v. Malican'ın vârislerinin aynı mahallede bulunan arsa hisselerini İsmail Çelebi b. Hacı İbrahim'e satmaları .241
- 127 [31b-2] Ergani'nin Berivan köyünden Reyhan bt. Şeyhmus'un aynı köyde bulunan bağını Mustafa b. Rasül ve Fatma bt. Abdurrahman'a satması242
- 128 [31b-3] Diyarbakır'ın Köprüyapan mahallesinde vefat eden el-Hâc Ömer b. el-Hâc Şaban'ın oğlu olup kaybolan Hüseyin'e baba ve annesinden intikal eden malları muhafaza etmek üzere kardeşi Seyyid Mustafa'nın kayyum tayini.....242
- 129 [32a-1] Diyarbakır'ın Meryem-i sagir mahallesinde vefat eden Abraham v. İlya'nın küçük oğlu İlya'ya intikal eden aynı mahalledeki evin vasisi tarafından Salaman v. Fetho'ya satılması243
- 130 [32a-2]Kastal mahallesinden Sopya ve Acem bt. Serkis kardeşlerin, tasarruflarında olan evlerini Toma bt. İğye'ye satmaları244
- 131 [32a-3] Diyarbakır'ın Usta Burcu mahallesinden Deynekçi Mahmud b. Bayram ile kız kardeşi Rukiye'nin aynı mahallede bulunan evlerini Debbağ Maksi Markos v. Keşiş'e sattıkları.....244
- 132 [32b-1] Süluki mahallesinden Osman b. Mehmed'in Hacı Büzürk mahallesinde bulunan evini Huri bt. Ali'ye satması.....245

- 133 [32b-2] Diyarbakır sakinlerinden ve Karakeçili aşiretinden Abbas b. Selim'in Ahmed b. Savm aleyhindeki başlık parası davasında tarafların iddialarını ispat için karşılıklı olarak mühlet verilmesi246
- 134 [32b-3] Diyarbakır'ın Hoca Ahmed mahallesinden Kapıcı Seyyid Mahmud b. Seyyid Zülfü'nün Kılbaş mahallesinde bulunan evini Rasül b. Mustafa'ya satması .246
- 135 [33a-1] Diyarbakır'da misafir olarak bulunan Musullu Süleyman b. Ali'nin İbrahim Beşe b. Mehmed aleyhindeki aldatma davasının reddi247
- 136 [33a-2] Yiğit Ahmed mahallesinde vefat eden Bedros v. Kesber'in, Şeyh Yasin mahallesinde sakin iken vefat eden Hatice Hanım bt. Karamanlı İbrahim'de olan alacağının terekesinden tahsili247
- 137 [33a-3] Diyarbakır'da Bekçiyan Hamamı'nda tellâk Harputlu Mehmed Emin b. Abbas'ın diğer tellâklar İbrahim b. Ali ve Ömer b. Mustafa aleyhindeki alacak davasının reddi249
- 138 [33b-1] Cami-i kebir mahallesinden Siti bt. Hacı Mehmed Hanım'ı nafakasız terk edip giden eşi Ali Çavuş b. Abdullah'ın üzerine nafaka tayini.....249
- 139 [33b-2] Hacıosman mahallesinden Halil Ağa b. Hacı Ahmed'in Hoca Ahmed-i kebir mahallesinde bulunan ev hissesini Süleyman b. Abdullah'a satması.....250
- 140 [33b-3] Yiğit Ahmed mahallesinden Osib v. Bedros'un, Şeyh Yasin mahallesinde vefat eden Hatice bt. Karamanî İbrahim'de olan alacağının beytülmal tarafından el konulan terekesinden tahsili251
- 141 [34a-1] Hacıosman mahallesi halkından Rukiye bt. Hacı Mustafa'nın Eğil'in Anerit köyünde bulunan bağını Yusuf b. Halil'e sattığı.....252
- 142 [34a-2] Perakende Mehmed Paşa mahallesinden vefat eden Mardiros v. Tahman'ın küçük oğlu Sefer'in işleri görmek ve mallarını korumak üzere kardeşi Melkon'un vasi tayini.....252
- 143 [34a-3] Camiunnebi mahallesinde vefat eden Şerife Havva bt. Seyyid İbrahim'in vârisleri Seyyid Mustafa, Seyyid Mahmud ve Şerife Emine'nin aynı mahalledeki ev hisselerini İbrahim b. Süleyman'a sattıkları253
- 144 [34b-1] Alıpınarı köyünden Küçü v. Mago'nun, İvaz v. İmirza'da alacağı olduğuna dair iddiasını ispat edemediği253
- 145 [34b-2] Garb Kastalı mahallesinden Adam v. Abraham'ın, Kirkor v. Otis'te olan alacağının ödenmesi için Kirkor'a tembihte bulunulması254
- 146 [34b-3] Şeyh Matar mahallesinden Çerkes b. Hindi'nin, Kiki aşiretinden vefat eden İbrahim b. Ahmed'de olan alacağının terekesinden tahsili255
- 147 [35a-1] Yiğit Ahmed mahallesinden Molla Ali b. Mahmud'un Kubad Bey mahallesinde tasarrufunda olan ev hissesini Mustafa Çelebi b. Mehmed'e satması .255

- 148 [35a-2] Kılbaş mahallesinde vefat eden Asiye bt. Abdullah'ın oğlu olup kayıp olan Mehmed'in, annesinden intikal eden ev hissesini korumak üzere Seyyid Ömer b. Çerkes'in kayyum tayini256
- 149 [35a-3] Kubbe-i cedid mahallesinden Hadice bt. Hasan'ın aynı mahalledeki evini Seyyid Abdullah b. Hacı Mehmed'e satması256
- 150 [35b-1] Hoca Ahmed mahallesinde vefat eden Dönebid v. Emirş'e'nin vârislerinin aynı mahallede kendilerine intikal eden ev hisselerini diğer vâris Diron'a satmaları257
- 151 [35b-2] Ebubekir b. Ömer'in, Debbağhane mahallesinden Ebubekir b. Yusuf'a olan borcunu ödemesi hususunda tembihte bulunulması258
- 152 [35b-3] Debbağhane mahallesinden Ebubekir b. Yusuf'un, İsmail Çelebi b. Yasin'de olan alacağı'nın ödenmesi hususunda tembihte bulunulması258
- 153 [36a-1] Camialtı mahallesinden Rukiye bt. Seyyid Abdullah'ın, eşi Osman b. Hacı Mehmed'den hul' suretiyle boşanması259
- 154 [36a-2] Pirhüseyin köyünden Mehmed b. Abdullah'ın, küçük kızı İsmihan'ı Arslan b. Zekeriya'nın oğlu Mustafa ile evlendirmesi260
- 155 [36a-3] Yiğit Ahmed mahallesinden Çubukçu Mehmed b. İbrahim'in, eşi Fatma bt. Hüseyin'i boşaması260
- 156 [36b-1] İbrahim Bey Mescidi mahallesinden vefat eden Şerife Fatma bt. Seyyid Kaya'nın malının üçte birine vasi tayini261
- 157 [36b-2] Şeyh Matar mahallesinden Habibe bt. Abdülğani'nin, İbrahim Bey Mescidi mahallesinde vefat eden Şerife Hatun'da olan alacağını vârislerinden tahsili262
- 158 [37a-1] Bağdat kalesi için istenen zahirenin mübayaacıya teslim edilerek ücretinin alınması263
- 159 [37a-2] Hasankeyf'in Mehallemi nahiyesi halkının Bağdat kalesi muhafızları için kendilerinden istenen zahireyi mübayaacıya teslim ederek ücretini aldıkları263
- 160 [37a-3] Bağdat kalesi muhafızları için Hani kazası halkından istenen zahirenin mübayaacıya teslim edilerek ücretinin alındığı264
- 161 [37a-4] Bağdat kalesi muhafızları için Siverek kazası halkından istenilen zahirenin mübayaacısına teslim edilerek ücretinin alındığı264
- 162 [37a-5] Buğday mübaya bedelini tahsil amacıyla Malatya taraflarında bulunan Çukadar Mehmed b. Mustafa ve Hacı Halil b. Ahmed'in masraflarını Esirî Mehmed Ağa'dan tahsil ettikleri265
- 163 [37a-6] Bağdat kalesi muhafızları için Tercil kazası halkından istenilen zahirenin mübayaacısına teslim edilerek ücretinin alındığı266
- 164 [37b-1] Hasankeyf'in Mehallemi kazası halkının Bağdat kalesi muhafızları için kendilerinden istenen zahireyi mübayaacısına teslim ederek ücretini aldıkları266

165	[37b-2] Bağdat kalesi muhafızları için Beşiri merkez kazası halkından istenen zahirenin mübayaacısına teslim edilerek ücretinin alındığı	267
166	[37b-3] Bağdat kalesi muhafızları için Mardin kazası halkından istenen zahirenin mübayaacısına teslim edilerek ücretinin alındığı	268
167	[37b-4] Diyarbakır halkından Ohan, Yoseb, Kürkçü Mirkos, Ambar Emmini Hasan Ağa vesairlerin Zahir Mübayaacısı Esirî Mehmed Ağa'da olan alacaklarını tahsil ettikleri	268
168	[38a-1] Diyarbakır'ın Salat maa Berazi kazası halkı ile Şark-Garb köyleri halkından Bağdat kalesi muhafızları için istenen zahirenin mübayaacıya teslim edildiği	269
169	[38a-2] Bağdat kalesi muhafızları için Diyarbakır'ın Mihrani kazası halkından istenen zahirenin mübayaacısına teslim edildiği	270
170	[38a-3] Diyarbakır'ın Şeyh Küçük Said mahallesinden Seyyid Mehmed, Hoy, Lebabe, Fatma vesairlerinin müşterek evlerini Korbakis v. Mihail'e satmaları.....	270
171	[38b-1] Siirtli mahallesinden Hasan b. Abdullah'ın Göksu nahiyesinde feragat ettiği timarın Abdurrahman Ağa b. el-Hâc Kasım'a tevcihi	271
172	[38b-2] Diyarbakır'da kelekçi esnafının Bağdat kalesine taşıdıkları buğdayın nakliye ücretini Mübayaacı Esirî Mehmed Ağa'dan tahsil ettikleri	271
173	[38b-3] Bağdat kalesi için 1262 ve 1263 senelerine mahsuben Esirî Mehmed Ağa tarafından Diyarbakır'dan satın alınan zahireyi ambardan iskeleye kadar taşıyan hamal esnafının ücretlerinin ödendiği.....	272
174	[39a-1] Camiulesved mahallesinde vefat eden Ali Bey b. Ömer'in borçları için terekesinden aynı mahalledeki evin Zülfikar b. Mehmed'e satılması	273
175	[39a-2] Hacı Abdurrahman Mescidi mahallesinden Abdullah b. Hacı Mehmed'in, Abdülkerim'in vasisi Ayşe Hatun bt. Hacı Yasin aleyhindeki veraset davasının reddi	274
176	[39a-3] Diyarbakır menzilcileri Şaşıoğlu Ahmed Alemdar b. İbrahim ile diğer Ahmed Alemdar b. İbrahim'in menzil ücretini Diyarbakır Defterdarlığı'ndan teslim aldıkları	275
177	[39b-1] Diyarbakır Nâibliği'ne Mehmed Emin Efendi'nin tayini	275
178	[39b-2] Diyarbakır menzilcileri Şaşıoğlu Ahmed Alemdar b. İbrahim ile diğer Ahmed Alemdar b. İbrahim'in menzil ücretini Diyarbakır Defterdarlığı'ndan teslim aldıkları	276
179	[39b-3] Abdurrahman b. el-Hâc Abdullah'ın, tasarrufunda olan Sittioğlu-yı süflâ köyü ile Böğürtlenli köyü nısf malikânesini İbrahim ve Osman b. Mustafa kardeşlere satması.....	277

180	[40a-1] Diyarbakır'da Hasankeyflizade olarak bilinen el-Hâc Mustafa Ağa b. el-Hâc Mehmed'in vakfının tescili ve vakfiye sureti	278
181	[40b-1] Kaşıkçı köyünden Davud b. Ali'nin Abdülvahhab b. Kel Emir aleyhindeki kısrak davasının reddedilmesi.....	280
182	[41a-1] Çermik kazasının Alos köyünden Kara Ahmed b. İbrahim ve Havva bt. Peri'nin Diyarbakır'ın Cami-i musaffa (Camiussafa) mahallesindeki evlerini Rasül b. Ali ve Mehmed b. Davud'a sattıkları	280
183	[41a-2] Çağal mahallesinden Hatice bt. İbrahim'in aynı mahalledeki evini Fatma bt. Mehmed'e satması	281
184	[41a-3] Köprübey mahallesinden Abdüllatif b. el-Hâc Osman'ın aynı mahallede müştereken mutasarrıf olduğu evde kardeşi Ümmü'ye ait hisseyi satın aldığı.....	282
185	[41b-1] Camiunnebi mahallesinden Molla Ahmed, Molla Halil, Zahi vesairleri vefat eden babaları Mustafa Ağa'nın borçları için tasarruflarında olan evi Salih b. el-Hâc İbrahim'e sattıkları	282
186	[42a-1] Camiunnebi mahallesinden Amin b. İlyas'ın Akımi köyünde bulunan bağ hissesini Seyyid Mehmed b. Hasan'a satması.....	284
187	[42a-2] Şeyh Matar Camii mahallesinden Hamide ve Ayşe bt. Hüseyin kardeşlerin Hacı Fazlı Vakfı mütevellileri Sunullah Çelebi ve Kemaleddin Çelebi aleyhindeki istihkak davalarının reddedilmesi	284
188	[42a-3] Kadı Ali Camii mahallesinden Nimet Hanım bt. Şahin Ağa b. Abdullah'ın vakfının tescili ve vakfiye sureti	285
189	[43a-1] Melek Ahmed Paşa Camii mahallesinden Şerife Ayşe Hanım bt. Mehmed'in, Ergani kazasında tasarrufunda olan tarla hissesini İsa b. Osman'a satması	287
190	[43a-2] Melek Ahmed Paşa Camii mahallesinden Sara bt. Seyyid İbrahim'in Ergani'de tasarrufunda olan tarla hissesini Süleyman Ağa b. Abdullah'a satması	288
191	[43b-1] İskenderpaşa mahallesinden Mustafa b. Mustafa'nın Hacı Osman Ağa b. İlyas aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi.....	289
192	[43b-2] Hoca Molla b. Hasan'ın, Bekir b. Abdülmümin ile ortaklaşa tasarruflarında olup mahkeme izniyle tamir ettirdiği eve harcadığı paranın yarısını ortağından tahsil edene kadar ortağının evden faydalanmasını engelleyeceği	289
193	[45a-1] [Eksik hüküm]	290
194	[45a-2] Kılıç Bey mahallesinden Hacı Osman Maksud ve kızları Emine ve Hatice'nin aynı mahallede müştereken tasarruflarında olan ev hisselerini Rasül b. Ali'ye satmaları.....	291

- 195 [45a-3] Serdengeçti Seyyid Hüseyin b. Ahmed'in, Van kalesi muhafızları için Diyarbakır'dan temin edilen zahireyi Tatvan iskelesine naklederek nakliye ücretini Voyvoda Halil Ağa b. Mustafa'dan aldığı.....291
- 196 [45b-1] Debbâğ esnafının çarşıya getirdiği sahtiyarı dikici esnafından önce satın almamaları hususunda tüccar esnafına tembihte bulunulması292
- 197 [46a-1] Diyarbakır'ın Zora karyesinden Süleyman b. İbrahim'in tasarrufunda olan tarlalara müdahale etmemesi hususunda Kıryakis v. Timur'a tembihte bulunulması 293
- 198 [46b-1] Hasır-ı kebir mahallesinde vefat eden Süleymanzade Abdurrahman b. Mehmed Çelebi'nin küçük oğlu Mahmud Çelebi'ye babasından intikal eden malları korumak ve işlerini görmek üzere Rukiye bt. Abdullah'ın vasi tayin edilmesi.....295
- 199 [46b-3] Defterdar Camii mahallesinde vefat eden Abdullah'ın vârislerinin, Hot Ali ve Seyyid Mehmed ile müşterek oldukları evin satılmasına izin talepleri295
- 200 [47a-1] Diyarbakır'da vefat eden Hatice bt. Mustafa'nın vârisleri Hamza ve Mehmed'in aynı mahallede tasarruflarında olan evi Mehmed Çelebi b. Davud'a satmaları.....296
- 201 [47a-2] Defterdar mahallesinde vefat eden Abdülvahhab'ın vârisleri Zeliha, Seyyid İsmail, Mustafa ve Ayşe'nin aynı mahallede kendilerine intikal eden ev hisselerini Hacı Tahir Efendi b. Osman'a satmaları.....296
- 202 [47b-1] Diyarbakır valisinin maiyetine memur sipahi ve serdengeçtilerin, zahirelerini Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa b. Mustafa'dan teslim aldıkları297
- 203 [47b-2] Hasır-ı sagir mahallesinden Bekir Beşe b. Abdullah'ın evini Yusuf b. Abdullah'a satması.....298
- 204 [47b-3] Bakkal vb. esnafın Diyarbakır valisine vermiş oldukları eşya bedelini tamamen tahsil ettiklerinin ikrarı299
- 205 [48a-1] Diyarbakırlı Nazlı bt. Veli'yi babasının kendisi ile nikâhladığı iddiasında bulunan Emin b. Ali'nin nikâh iddiasını ispat edemediği299
- 206 [48a-2] Fethi Çelebi mahallesinden Mergub b. Abdullah'ın aynı mahalledeki evini Şakire bt. Seyyid Abdurrahim'e satması300
- 207 [48b-1] Hadice bt. Hüseyin'in vasisi Seyyid Mahmud Beşe'nin Mehmed Emin Çelebi aleyhindeki ev hissesi davasını ispat edemediği301
- 208 [48b-2] Diyarbakır kelekçi esnafından Seyyid Mustafa, Seyyid Emin vesairlerin Diyarbakır'dan Bağdat kalesine götürdükleri zahire ücretini Voyvoda Halil Ağa'dan aldıkları301
- 209 [49a-1] Tabanoğlu mahallesinden Kasımzade Ahmed Bey ve kardeşi Mehmed'in Palu Beyi Cemşid Bey Evkâfi gelirlerinden olan evlâtlık ücreti hisselerinin kendilerine verilmesi hususunda Mustafa Çelebi'ye tembihte bulunulduğu302

210	[49a-2] Diyarbakırlı Mustafa, Mehmed ve hamal esnafından Aro, Avram ile diğer esnafların Bağdat'a nakledilen buğdayın hammaliye vb. nakliye ücretlerini Voyvoda Halil Ağa'dan aldıkları	303
211	[49b-1] Mekârici Hacı Mehmed ve Mahmud'un Musul'dan Diyarbakır'a getirdikleri zahire çuvallarının nakliye ücretini Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa'dan aldıkları	304
212	[49b-2] Hacı Büzürg mahallesinden İbrahim b. Mustafa'nın Mehmed b. Hacı İlyas aleyhindeki miras alacağı davasını ispat edemediği.....	304
213	[50a-1] Diyarbakır sakinlerinden Ahmed ve Veli ile bazı hamalların Diyarbakır'dan Bağdat'a gönderilen zahirenin nakliye vb. işleri için gerekli olan ücreti Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa'dan aldıkları	305
214	[50a-2] Diyarbakır'dan Bağdat'a zahire nakleden kelekçi esnafının nakliye ücretlerini Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa'dan aldıkları	306
215	[50b-1] Bağdat ve Musul kaleleri zahiresi olarak Mihrani kazası halkının hissesine düşen zahireyi Voyvoda Halil Ağa'ya teslim ederek bedelini tahsil ettikleri	306
216	[50b-2] Van kalesi muhafazasındaki askerler için Tatvan iskelesine nakledilecek zahireden Mihrani kazası halkının hisselerine düşen zahireyi Voyvoda Halil Ağa'ya teslim ederek ücretini aldıkları	307
217	[51a-1] Moluca köyünden İbrahim ve Fatma bt. Abdullah'ın, oğulları Ahmed'i katleden Malazgirtli Ali b. Mehmed'den diyet bedelini tahsil ettikleri.....	308
218	[51a-2] Rukiye bt. Hüseyin'in, kendi malı olup vasisi ve dayısı Hacı Halil b. Mustafa'nın korumasındaki evin kendisine teslim edilmediği hakkındaki davasının mahkemece reddedildiği.....	309
219	[51b-1] Hoca Ahmed mahallesinden İğner, Maryem ve Elo kardeşlerin Zoğzinc-i zimmi köyünden Bido v. Gazer aleyhindeki miras davasını ispat edemedikleri.....	310
220	[51b-2] Moluca köyünden Ahmed b. İbrahim'in katilinin, Malazgirtli Ali b. Mehmed ve arkadaşları olduğunun şahitlerle ispat edildiği.....	310
221	[52a-1] Haremeyn-i şerifeyn Evkâfı Mütevellisi Mustafa Efendi'nin Gonca bt. Abdullah ile olan vakfa ait ev davasında anlaşma sağlandığı.....	311
222	[52b-1] El-Hâc Abdurrahman mahallesinden Aroyani v. Perşo ve Karabet v. Rafasi ve Şemame bt. Şehak ve Perika bt. Rafay'ın evlerini Hacı Ali b. Abdullah'a sattıkları ...	312
223	[52b-2] Pazarbaşı Seyyid Hüseyin b. Seyyid İbrahim'in Bekirzâde el-Hâc Abdülvahhab b. Mehmed, Ali Çelebi b. Abdullah, Abdullah b. Abdullah vb. bakkal esnafına olan borcunu ödediği	313
224	[52b-3] Tebriz Hânı Mustafa Hân b. Abdülbaki Hân'ın Âmid'de misafir olarak bulunduğu sırada kendisine verilen ekmek, et, sade yağ, bulgur ve arpanın miktarına dair hüccet.....	314

- 225 [53a-1] Diyarbakır kasaplarının Diyarbakır Valisi Çeteci Abdullah Paşa'nın mutfağı için verdikleri etlerin parasını Kasapbaşı Mehmed Beşe b. Mustafa'dan tamamen aldıkları.....314
- 226 [53a-2] Ekmekçi, sabuncu, mumcu, kazancı vb. esnafın Diyarbakır Valisi Çeteci Abdullah Paşa'nın mutfağına verdikleri mallara ait ücretin Vekilharç Ali Ağa tarafından ilgililere ödendiği.....315
- 227 [53b-1] Âmid sakinlerinden Ahmed b. Ali ve Hasan b. Mehmed ile hamal taifesi ve diğer çalışanların arpa mübayaasına ve Bağdat'a nakline memur olan Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan ücretlerini tam olarak aldıkları.....316
- 228 [53b-2] Âmid sakinlerinden Osman b. Abdullah ve Bekir b. Mehmed ve Kâtip Molla'nın Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa'dan zahirenin Tatvan'a nakli ile ilgili ücretlerini aldıkları.....316
- 229 [53b-3] Kelekçi esnafının şeyhleri Seyyid Mustafa b. Eyüb ve Seyyid Emin b. Rasül ve Süleyman b. Veli vesairlerinin inşa ettikleri keleklerin ücretini Diyarbakır Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan aldıkları317
- 230 [54a-1] Tilbesme kazası halkından Ömer b. Zülfikar ve Şeyhmus b. Seyyid Halil ve Seyyid Ramazan b. Ömer vesairlerinin Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa'ya Bağdat, Musul ve Tatvan'a nakledilmek üzere sattıkları zahirenin parasını tam olarak aldıkları.....318
- 231 [54b-1] Kelekçi esnafının şeyhlerinden Seyyid Mustafa b. Eyüb ve Seyyid Emin b. Rasül ve Süleyman b. Veli ve Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim vesairlerinin Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan Bağdat'a zahire nakli ile alâkalı ücretlerini tam olarak aldıkları318
- 232 [54b-2] Âmid sakinlerinden Süleyman b. Abdullah, Mustafa b. Mehmed ve hamallardan Aro v. Miho, Ohan v. Avo vesairlerin Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan zahire nakli ile alâkalı ücretlerini tam olarak aldıkları.....319
- 233 [55a-1] Âmid'in Çağal mahallesinden Hasan b. Mehmed'e annesi Fatma bt. Uzun Sefer'den miras kalan evi torununa vermesi hususunda Kâzibe bt. İbrahim'e tembihte bulunduğu.....320
- 234 [55a-2] Bakkal esnafından Mustafa b. Hüseyin ve Seyyid Emin b. el-Hâc Mustafa ve kasap esnafından Serdengeçti Osman Ağa'nın Medine'ye tayin edilen süvarilere verdikleri malzemenin ücretini Hüseyin Ağa b. İbrahim'den aldıkları321
- 235 [55a-3] Âmid'e bağlı Şark-ı Âmid nahiyesi Zoğzinc-i zimmi köyünden Mustafa b. Mehmed'in, evlenmek istediği Havi bt. Tavid'i müslüman olmak için zorladığı..... 321
- 236 [55b-1] Diyarbakır'a gönderilen bin nefer levendin ekmek, et, yağ, bulgur, arpa gibi tayinatlarını zahireci Hüseyin Ağa b. İbrahim'den tam olarak aldıkları322

- 237 [55b-2] Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa b. Mustafa Ağa'nın Medine-i münevvere'ye gönderilen süvari leventlerin ekmek, buğday ve arpadan müteşekkil tayinat ücretini Süleyman Ağa b. Mehmed ve zahireci Hüseyin Ağa b. İbrahim'den tam olarak aldığı322
- 238 [56a-1] Âmid'in Camiunnebi mahallesinde vefat eden Hüseyin Bey b. İbrahim Bey'in küçük oğlu İbrahim'e annesi Asiye bt. Mehmed'in vasî tayin edildiği323
- 239 [56a-2] Garb nahiyesinin Hacırüz köyünden Mustafa b. Seyyid Ali'nin kulağını keserek yaralayan Ömer b. Ali'ye gereğinin yapılması324
- 240 [56a-3] Ahmed Hân-ı Erdelanî'nin orduya katılacak kapı halkına Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa tarafından on günlük arpa verildiği324
- 241 [56b-1] Harput kazasının Periçe köyünden Ayşe bt. Veli'yi öldüren Ali Beşe'nin kan diyeti olarak 600 kuruşu maktülün ailesine ödediği325
- 242 [56b-2] Diyarbakır'a gönderilen süvari leventlerin tayinatını Kethüda Süleyman Ağa b. Mehmed ve Zahireci Hüseyin Ağa b. İbrahim'in Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan mîrî fiyat üzere satın aldıkları325
- 243 [57a-1] Âmid'de kelekçi esnafından şeyhleri Seyyid Mustafa b. Eyüb, Seyyid Emin b. Rasül, Süleyman b. Veli, Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim, Seyyid Bekir b. Çerkez vesairlerin Bağdat'a zahire nakli ile ilgili ücretlerini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa'dan tam olarak aldıkları326
- 244 [57a-2] Âmid sakinlerinden Osman b. Abdullah, el-Hâc Mehmed ve hamal tairesinden Aro v. Miho, Ohan v. Avo, mûytâb esnafından Veli b. Mehmed, defeci Kiryo v. Miho vesairlerin Bağdat'a zahire nakli ile ilgili ücretlerini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları327
- 245 [57b-1] Kelekçi esnafından şeyhleri Seyyid Mustafa b. Eyüb, Seyyid Emin b. Rasül, Süleyman b. Veli, Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim, Seyyid Bekir b. Çerkez vesairlerin Musul ve Bağdat kalelerine zahire nakli ile alâkalı ücretlerini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları328
- 246 [58a-1] Abdal mahallesinden Mehmed Ağa b. Mustafa'nın evini Haseki Serdar el-Hâc Ebubekir Ağa'ya sattığı329
- 247 [58a-2] Diyarbakır'ın Delye? köyünden Hamza b. Süleyman'ın Ali b. Mustafa'nın ırzına suikast ettiği sırada evde kendisine engel olmaya çalışan Osman b. Ali'nin gözünün yaralandığına dair bir delil bulunmadığından ötürü davanın düştüğü329
- 248 [58b-1] Âmid'in Balıklı mahallesinden müteveffa Molla Abdullah'ın annesinden kalan eşyaları kardeşi Hacı Mahmud'a vermesinden dolayı Abdülkadir b. Molla Rasül'ün bir müdahalede bulunmaması gerektiği330

- 249 [58b-2] Âmid'in Molla Bahaeddin mahallesinden Revanlı Ahmed Ağa b. Abdullah ile Hasan b. Osman arasındaki alacak davasında Ahmed Ağa'nın muârazadan men edildiği331
- 250 [59a-1] Âmid'in Yiğit Ahmed mahallesinden kuyumcu esnafının şeyhi Hayrullah b. İbrahim ile kuyumcu taifesinden bazı zimmîler arasındaki tecrim davasında Hayrullah'ın muârazadan men edildiği331
- 251 [59a-2] Savur'un Sadeddin köyünden Cafer b. Mehmed'in öldürülmesi üzerine öldürüldüğü yer olan Mefarikin sancağının Tasmaznan köyünde keşif yapıldığı332
- 252 [59b-1] Âmid'in Cami-i kebir mahallesinden el-Hâc Mustafa Ağa b. el-Hâc Abdülvahhab'ın Dağ kapısı haricinde Seyran tepesi civarında olan tarla ve çiftliklerdeki hissesini kardeşi el-Hâc Mehmed'e sattığı333
- 253 [59b-2] Harput kazası ahalisinden Molla Hüseyin b. Hasan tarafından öldürüldüğü iddia edilen Halil b. Ahmed'in oğlu Mustafa'nın Molla Hüseyinle muârazadan men olunması333
- 254 [60a-1] Diyarbakır'ın Aziz Camii mahallesinden olup vefat eden el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim b. Hüseyin'in vârislerinden el-Hâc Mehmed b. el-Hâc İbrahim'in mirasın bir kısmını elinde tuttuğu için Serdengeçti Mustafa Ağa b. Abdullah hakkında açtığı davada, iddiasını ispat edemediğinden söz konusu davanın düştüğü334
- 255 [60b-1] Hani kazasının Şeyh Ömeran köyünden Musa bin Süleyman b. Ahmed'i öldüren Musa b. Ahmed, Ali b. Eyüb, Hasan b. Mustafa ve Molla Ali b. Ahmed'in, müteveffanın mirasçılarına diyet parasını ödemeleri gerektiği335
- 256 [60b-2] Âmid sâkinlerinden Hasan b. Abdullah, Feyzullah b. Ömer ve Kâtib Molla Mehmed b. Mustafa'nın Diyarbakır ordusu için sağladığı arpa tayinatı ücretini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları336
- 257 [60b-3] Diyarbakır ordusu tayinatından olan ekmek, et ve arpanın görevlilerce Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak teslim alındığı337
- 258 [61a-1] Diyarbakır ordusunda mevcut Kara Muradzade el-Hâc Hüseyin Ağaoğlu Abdurrahman Ağa maiyetindeki neferlerin tayinatı olan ekmek, et ve arpanın Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak alındığı338
- 259 [61a-2] Diyarbakır ordusunda görevlendirilen serdengeçtilerin tayinatları olan ekmek, et ve arpanın Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak alındığı338
- 260 [61b-1] Diyarbakır seraskeri maiyetindeki top arabacıları neferlerinin ihtiyacı olan ekmek, et ve arpanın Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak alındığı339

- 261 [61b-2] Anadolu tarafından tahrir edilen neferlerin tayinatları için gerekli ekmek, et ve arpa ücretini Boyabadî el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Ahmed'in Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldığı.....340
- 262 [61b-3] Diyarbakır ordusu için Anadolu'dan tahrir olunan silâhtar neferleri tayinatının Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak teslim alındığı.....340
- 263 [62a-1] Dergâh-ı âlî Topçubaşı Vekili Ömer Ağa b. Hüseyin'in Diyarbakır ordusuna katılan neferler için gerekli tayinatı Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldığı341
- 264 [62a-2] Niğdeli Bekir Beyzâde Seyyid Mehmed Ağa'nın Diyarbakır ordusuna katılan neferler için gerekli tayinatı Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldığı341
- 265 [62a-3] Âmid sakinlerinden Osman b. Abdullah ve Ekmekçi Aslan v. Haço ve Kasap Aslan v. Sehyun'un Diyarbakır ordusu neferleri için verdikleri ekmek, et ve arpa ücretini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları342
- 266 [62b-1] Âmid'in Cami-i kebir mahallesinden olup ticaret için gittiği İstanbul'da vefat eden Ali Bey b. Abdülkadir'in mallarını, terekisini zapt eden vasî Süleyman Ağa'nın, müteveffanın oğlu Seyyid Bekir'e teslim ettiği.....343
- 267 [62b-2] Âmid'in Çağal mahallesinden Millizade Hasan Ağa b. Mehmed Ağa'nın Kadı el-Hâc Ali Camii Vakfı'na mukâtaa-i zemini olan bir adet develiğini Bezzâz Molla Mehmed b. Ali'ye sattığı.....344
- 268 [63a-1] Eğil kazası ahalisinden Süleymanoğlu Hasan ve İmam Molla Osman b. Mahmud ve Hatib Abdullah Efendi b. Mehmed vesairlerinin Bağdat, Musul ve Tatvan'a naklettikleri zahire karşılığı olan ücretlerini Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan eksiksiz olarak aldıkları344
- 269 [63b-1] Diyarbakır'ın eski ve yeni valileriyle Musul Valisi Hüseyin Paşa ve Halep Valisi Ahmed Paşa'nın bazı konaklama ve tayinat ücreti olan 9.250 kuruşun toplanmasında, Diyarbakır'ın esnafı ile kaza ve nahiyelerinden ne kadar alınacağını gösterir tevzi listesi.....345
- 270 [63b-2] Diyarbakır'ın eski ve yeni valileriyle Musul Valisi Hüseyin Paşa ve Halep Valisi Ahmed Paşa'nın bazı konaklama ve tayinat ücreti olan 9.250 kuruşun Diyarbakır'ın esnaf taifesine tevziini gösterir liste346
- 271 [64a-1] Hüseyin b. Mahmud'un haksız yere tecrim ettirdiği 150 kuruşu Çermik kazası Pirvan köyünden Hasan b. Haco'ya vermesi gerektiği.....348
- 272 [64b-1] Şark-ı Âmid nahiyesinin Akviran köyünden Seyyid Ömer b. Hacı Mahmud'un evine girip eşyalarını çalan Mehmed b. Hacı Osman, Serkü v. Ogo ve kardeşi Erkü'nün söz konusu eşyaları geri vermesi gerektiği.....348

- 273 [64b-2] Âmid'in Tavşantepe köyünden Şeyhmus b. Mirza ve kardeşleri Davud ile Ömer'in Ali b. Şeyhmus'un evini kaldırmak istediklerini kabul edip fakat hasımları Seyyid Osman ve İsmail ile kardeşleri Ali ve Molla Davud b. Nevruz ile kavga yapmayı kabul etmedikleri349
- 274 [65a-1] Âmid'in Mustafa Paşa mahallesinden ve Hanikân? taifesinden Rasül b. Cemşid'i sebepsiz yere kavgada öldüren Hızır ve babası Abdi b. Hasan'ın diyet ödemesi350
- 275 [65a-2] Âmid'in Muallak mahallesinden Seyyid Mehmed b. Taha ve diğer hak sahiplerinin Hafız Abdülkadir'e ait evde hakları olduğuna dair açtıkları davadan sulh bedeli 30 kuruş ile bir gümüş kılıç karşılığında vazgeçtikleri351
- 276 [65b-1] Şark, Garb, Salat ve Berazi nahiyelerinden alınarak Bağdat, Musul ve Tatvan'a nakledilen arpa ve buğday ücretlerinin hak sahiplerine Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından tam olarak ödendiği 352
- 277 [66a-1] Âmid'in Aziz Camii mahallesinde vefat eden Erdebilîzade el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed'den el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim'e miras kalan bahçeyi Zeynep bt. Sem'ânzade Ali Ağa'nın satın aldığı353
- 278 [66a-2] Âmid'in Aziz Camii mahallesinde vefat eden Erdebilîzade el-Hâc Mehmed Ağa b. Hüseyin b. el-Hâc Mehmed'den el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim'e miras kalan mahzen, dükkân ve bahçelerden kendi hissesine düşen kısmını Seyyid Ebubekir Efendi'ye sattığı354
- 279 [66b-1] Harput kazası halkının Bağdat, Musul ve Tatvan'a nakledilmek üzere Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'ya teslim ettikleri buğday ve arpanın ücretini tam olarak aldıkları356
- 280 [67a-1] Kethüda Süleyman Ağa'nın Diyarbakır'a memur olduğu bin neferin tayinat ücretiyle ilgili Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa ile aralarındaki muhasebe sonucu çıkan farkı Halil Ağa'nın teberru ettiği357
- 281 [67a-2] Âmid'in Camiussafa mahallesinden Ali Bey b. el-Hâc Zeyni'nin amcasının kızı Hamide bt. el-Hâc Adem üzerine açtığı bir adet harem menzili mülkiyeti ile ilgili davada Ali Bey'in gereksiz müdahaleden men edildiği358
- 282 [67b-1] Diyarbakır Valisi Ahmed Paşa'nın Burdur'da bulunan Acem hânının vakıf olan beş dükkân haricindeki kısmını Ayşe Hanım bt. el-Hâc Mehmed Ağa ile Ahmed Bey'e müştereken sattığı358
- 283 [68a-1] Âmid'in Kavas mahallesinden Abdülbaki b. el-Hâc Osman'ın el-Hâc Mehmed Efendi b. Musa'ya ait olup arz-ı mübâhadan elde ettiği tarlalara müdahaleden men edildiği359
- 284 [68a-2] Âmid'in İzzeddin mahallesinden kocası Abdülbaki b. el-Hâc Kanber'i Hamamcıoğlu Mehmed b. Süleyman ve Lüleci İbrahim b. Abdüsselâm'ın öldürdüğü iddiasıyla kan ve diyetini isteyen Ayşe bt. Seyyid Mustafa'nın iddiasını ispat edemediği360

- 285 [68b-1] Mîrî Ambar Emîni Abdülkadir b. Halil, Kâtib Hasan b. Abdullah ve Keyyâl Şahin v. Emirhan vesairlerin Diyarbakır'dan Bağdat, Musul ve Tatvan'a nakledilecek zahirelere ait ücretleri Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları361
- 286 [69a-1] Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesinden Mehmed Ağa b. el-Hâc Yusuf Ağa, Hâce Emine Hanım, Rukiye Hatun, Emetullah bt. Hasan Efendi ve Nihan bt. Abdullah'a ait olan şirikhane, sabunhane ve sarraf tahtasının el-Hâc Mustafa Ağa b. Abdullah'a satıldığı.....362
- 287 [69b-1] Âmid'in Camiunnebi mahallesinden Ali Bey b. el-Hâc Zeynî'nin el-Hâc Adem b. Zeynî'nin Camiussafa mahallesindeki mahzen yeri üzerine izinsiz olarak yaptığı evi yıkarak eski haline getirmesi gerektiği.....363
- 288 [70a-1] Molla Abdullah'ın Âmid'in Hacı Hızır mahallesinde vefat eden babası Kara Hocazâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'dan kalan eve ait hissesini kardeşi el-Hâc Mustafa Ağa'ya sattığı364
- 289 [70a-2] Servi bt. Abdullah'ın Hacı Hızır mahallesinde vefat etmiş olan Kara Hocazade Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'dan miras kalan menzil, mahzen ve dükkâna ait kendi hissesini el-Hâc Mustafa Ağa'ya sattığı365
- 290 [70b-1] Âmid'in Hacı Hızır mahallesinde vefat eden Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'dan küçük oğlu İbrahim'e kalan mirası annesi Servi bt. Abdullah aldığından, Halil Çelebi ve Ahmed Çelebi'de bir alacaklarının kalmadığı.....366
- 291 [71a-1] El-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim'in Aziz Camii mahallesinde vefat eden amcası Erdebilzade el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed'den miras kalan bahçe, arz-ı haliye ve dahlelike? ait hissesini Cennân Seyyid Ömer Beşe b. Mehmed'e sattığı.....367
- 292 [71b-1] Âmid'in İbrahim Bey Mescidi mahallesinde vefat eden amcası Sem'ânzade Mehmed Çelebi b. Mustafa'da nakit ve eşya alacağı olduğunu iddia ederek vârislerinden talep eden Sem'ânzade Ebubekir Çelebi b. el-Hâc Osman'ın iddiasını ispat edemediği.....368
- 293 [72a-1] Âmid'in Ablak mahallesinden Sadullah b. Mustafa ve kardeşi Molla İbrahim'in evlerini Kara Hocazâde Abdullah Ağa b. Halil'e sattıkları.....369
- 294 [72a-2] Âmid'in Ablak mahallesinden Ayşe bt. Hacı Mehmed'in evini Bekir Beşe b. İmirze'ye sattığı370
- 295 [72a-3] Âmid'in Camiunnebi mahallesinden Rukiye bt. Yusuf'un evini küçük oğlu Bekir Beşe b. Süleyman'a sattığı371
- 296 [72b-1] Âmid'in Hüseyin Efendi mahallesinden Ömer b. Osman ve Rabia bt. Ali'nin evlerini Karakaş İsmail Çelebi'ye sattıkları371
- 297 [72b-2] Âmid'in Debbağhane mahallesinde vefat eden el-Hâc Yusuf'un vârislerinin terekeyi vasiyetle elinde tutan Alemdar Mustafa b. Mehmed'in zimmetini bedel-i sulh karşılığında ibra ettikleri.....372

- 298 [73a-1] Âmid'in Ergani nahiyesi Gedik köyünden Haco b. Hızır'ın Eğil'in Hazran köyündeki bağını Hüseyin b. Hızır'a sattığı.....373
- 299 [73a-2] Âmid'in Hoca İskender mahallesinden Hanım bt. İbrahim adlı Nasrâniye'nin evini Meryem Ana Kilisesi'ne vakfederek kilise mütevellisine teslim ettiği373
- 300 [73b-1] Âmid'in Sarraf Mehmed mahallesinden Remye v. Nomcan'ın evini Meryem Ana Kilisesi'ne vakfederek kilise mütevellisine teslim ettiği.....374
- 301 [73b-2] Âmid'in Debbağhane mahallesinden Hacı Hasan b. Seyyid Ahmed'in evini hanımı Gülbeyaz bt. Abdullah'a sattığı.....374
- 302 [74a-1] Âmid'in Debbağhane mahallesinden Emine bt. Mustafa'nın İbrahim b. Mustafa adlı çocuğun vasîliğinden kendini azletmesi sebebiyle amcası Abdürrezzak b. Osman'ın vasî tayin edildiği.....375
- 303 [74a-2] Âmid'in Rumiyan mahallesinden Erliye bt. İbrahim adlı Nasrâniye'yi kocası Tomca'yı bulmak üzere Erzurum'a götürüp bulamayarak geri getiren Emsah v. İlhad aleyhine açılan davada Emsah'ın suçsuz olduğunun anlaşıldığı.....375
- 304 [74a-3] Göksun'un Mirim? karyesinden Fatma bt. Şeyhmus ile İbrahim b. Ali'nin boşanmış olmasına rağmen İbrahim'in zevciyet talebinde bulunduğundan bunun engellenmesi.....376
- 305 [74b-1] Âmid'in Hoca Ahmed Camii mahallesinden Osman b. el-Hâc Abbas'ın evini el-Hâc Yusuf b. Molla Hamza'ya sattığı377
- 306 [74b-2] Aslen Âmid'in İbni Müderris mahallesinden olup İstanbul'da sakin olan Hacı Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan'ın evini yeğeni Molla Abdullah b. Mehmed Efendi'ye hibe ettiği.....377
- 307 [75a-1] Âmid'in Hoca İskender mahallesinden Hatice bt. Hızır'ın evini Seyyid Ahmed b. el-Hâc Hasan'a sattığı.....378
- 308 [75a-2] Âmid esnafından Pazarbaşı Seyyid Hüseyin Çelebi b. İbrahim ve Ekmekçi Şeyhi Seyyid Halil b. Bekir ve Kasapbaşı Serdengeçti Osman Ağa b. Mahmud vesairlerinin Diyarbakır Valisi Çelik Mehmed Paşa'nın kileri için sattıkları malzemenin ücretini tam olarak aldıkları379
- 309 [75a-3] Âmid'in Camiunnebi mahallesinden Asiye bt. Mehmed Ağa'nın aynı mahalledeki evin yarı hissesini Mehmed Ağa b. Yusuf'a sattığı379
- 310 [75b-1] Âmid'in allâf esnafından Hacı Osman b. Mustafa, Bayraktar Ahmed b. Mehmed, Bayraktar Hüseyin b. Mehmed, Mahmud b. Abdullah vesairlerin Diyarbakır Valisi Mehmed Paşa'nın Arpa Emini Süleyman Ağa b. Mehmed'e teslim ettikleri arpa, nohut ve tuz ücretini tam olarak aldıkları.....380
- 311 [75b-2] Âmid'in Hasırlı mahallesinden Ahmed Beşe b. Mehmed'in evini Körkis v. Tori'ye sattığı.....381

- 312 [76a-1] Eğil kazasının Nirib köyünde öldürülen Osman b. Halil'in çocuklarına anneleri Leylan bt. Ahmed'in vasiye tayin edildiği381
- 313 [76a-2] Eğil kazasının Nirib köyünden kocası Osman b. Halil'i öldürdükleri iddiasıyla Ömer b. Veli ile kardeşi Rasül'den dem ü diyet isteyen Leylan bt. Ahmed'in bedel-i sulh karşılığında anlaşmayı kabul ettiği382
- 314 [76b-1] Âmid'in Mustafa Paşa mahallesinden Rasül b. Cemşid'in Abdi b. Hasan ve oğlu Hızır tarafından öldürüldüğünü iddia eden vârislerin, iddialarının yalan olduğunu itiraf etmeleriyle davanın düştüğü382
- 315 [76b-2] Âmid'in Kalenderhane mahallesinden olup vefat eden Kaplan Ağa b. Derviş'in verasetinin, vârisleri Hüseyin, Hayrullah, Feyzullah, Abdülvahhab, Abdullah, Yahya, Bekir ve Mehmed Ağalar arasında paylaştırıldığı.....383
- 316 [77b-1] Diyarbakır kalesinde bulunan Dergâh-ı âlî cebecileri için gerekli olan tayinat ücreti ile kışlak icare bedelinin Diyarbakır Voyvodalığı tarafından karşılandığı385
- 317 [78a-1] Diyarbakır kalesinde bulunan Dergâh-ı âlî topçuları için gerekli olan tayinat ücreti ile kışlak icaresi bedelinin Diyarbakır Voyvodalığına karşılandığı ...386
- 318 [78a-2] Diyarbakır'da bulunan Dergâh-ı âlî top arabacıları için gerekli olan tayinat ücretinin Diyarbakır Voyvodalığı tarafından karşılandığı.....387
- 319 [78b-1] Diyarbakır'da bulunan Dergâh-ı âlî topçularının tayinat ücretlerinin Diyarbakır Voyvodalığı tarafından karşılandığı387
- 320 [78b-2] Abdülbaki b. el-Hâc Kanber'in katli üzerine hanımı Ayşe bt. Seyyid Mustafa'nın şikâyetçi olduğu Hamamcıoğlu adıyla bilinen Mehmed b. Süleyman ve Lülecî İbrahim b. Abdüsselâm'la çekişme ve kavgasının yasaklandığı388
- 321 [79a-1] Hüseyini köyüne bağlı Belame ve Körtepe'de Mustafa üzerine kayıtlı bulunan meralara sipahilerden Mehmed Emin'in müdahale etmemesi389
- 322 [79b-1] Diyarbakır'da ikamet eden fakir zimmîlerin kendilerinden şeriata aykırı çok vergi istenmeyip korunup gözetilmeleri istirhamında buldukları390
- 323 [80a-1] Diyarbakır'ın Ablak mahallesinde vefat eden Hamide Hanım'ın vârisleri olan zevci Abdülvahhab ile oğulları Abdullah, Mustafa, Ahmed ve Mehmed'e intikal eden Hoca Ahmed mahallesindeki evin yarı hissesini Zeliha Hatun'a sattıkları391
- 324 [80a-2] Diyarbakır'ın Tercil kazasında Resülayn köyü halkından Osman b. Hamza'nın, Güngar? köyü halkından Abbas b. Yusuf ile harman yerleri hususunda çekişme ve kavgadan men edildiği392
- 325 [80a-3] Diyarbakır'a bağlı Akviran köyünde oturan Hanım bt. Yusuf'un Eğil kazasına tabi Malan? köyünde Seyyid Veli b. Nebi'ye ait üzüm bağında hissesi olduğu hususundaki iddiasının kabul edilmediği392

- 326 [80b-1] Diyarbakır'a bağlı Tilbesme nahiyesinin Derik köyü halkından Ahmed b. Hasan ile Mustafa b. Hasan ve kardeşi Ömer'in Rubai mahallesinde bulunan ve babalarından intikal eden evi Hacıosman'a sattıkları393
- 327 [80b-2] Diyarbakır'da Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın vârislerinin kendi aralarında anlaşarak aynı mahallede bulunan merhumun eski zevcesi Rukiye Hanım'a sattıkları.....393
- 328 [81a-1] Diyarbakır'da Nasuh Paşa çarşısına açılan içkale kapısının tamiratı işinde çalışan usta ve ırgatlara taamiyeleri ile kazma, kürek vesair masraflarının Voyvoda Halil Ağa tarafından verildiği394
- 329 [81a-2] Diyarbakır'da Aziz Camii mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Erdebilîzade el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Hüseyin'in birinci dereceden vârisi el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim'in merhumdan müntakil Ali b. Reşid Mescidi mahallesinde bulunan evini Hacer Hanım'a sattığı395
- 330 [81b-1] Diyarbakır'da Aziz Camii mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Erdebilîzade el-Hâc Mehmed b. Hacı Hüseyin'in birinci dereceden vârisi olan amcasının oğlu el-Hâc İsmail b. Murtaza b. Abdullah, ikinci dereceden vârisi olan Mahmud b. Numan ve Ebubekir b. Ömer'in merhumdan müntakil Ali b. Reşid mahallesindeki evin satışı sonucunda birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri..... 396
- 331 [81b-2] Diyarbakır sakinlerinden iken vefat eden İstaver'in oğlu İkob ve kızları Ağa ve Simope'nin anneleri Emasye ile aralarındaki anlaşmazlığın halledilmesi üzerine davadan vazgeçtikleri.....397
- 332 [81b-3] Bağdat'a zahire nakledilmesi hususunda Cebecibaşı Vekili Mahmud Ağa'ya hüccet verildiği.....397
- 333 [81b-4] Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa tarafından satın alınıp Bağdat ve Musul kalelerine gönderilecek olan buğday ve arpanın Tilbesme nahiyesi ile Metinli ve Deştekevîr halkından temin edilip ücretlerinin kendilerine tamamıyla ödendiği.....398
- 334 [82a-1] Diyarbakır'da Camiunnebi mahallesinde ikamet eden Mehmed Ağa b. Arslan Beşe'nin aynı mahalledeki mülk evini zevcesi olan Hacı Hüseyin'in kızı Rukiye Hanım'a dört yüz kuruşa sattığı.....399
- 335 [82a-2] Diyarbakır'dan satın alınmasına ferman buyurulan ve Bağdat ile Musul kalelerine sevk edilecek olan buğday ve arpadan Ciska ve köylerine isabet eden miktarın teslim alınarak ücretinin voyvodalık tarafından tamamıyla ödendiği.....399
- 336 [82b-1] Diyarbakır'da Aziz Camii mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Erdebilîzade el-Hâc Mehmed b. Hüseyin'in birinci dereceden vârisi olan el-Hâc İsmail b. İbrahim'in merhumdan müntakil Kavas mahallesindeki mahzenleri Feyzullah Çelebi'ye sattığı400
- 337 [82b-2] Diyarbakır'da Aziz Camii mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Erdebilîzade el-Hâc Mehmed Ağa b. Hüseyin'in birinci dereceden vârisi el-Hâc İsmail b. İbrahim'e müntakil Hüseyin Efendi mahallesindeki evin satışı.....401

338	[83a-1] Zimmî reayanın tahammüllerine göre cizyelerinin toplanması, görevli memurların hak ve adaletten ayrılmadan vazifelerini yapmaları ve reaya zulmeden memurların tecziye edilmeleri hususunda emr-i şerif	402
339	[83a-2] Diyarbakır'da bulunan Melek Ahmed Paşa Vakfı'ndan günlük on iki akçe ücretle söz konusu camide hatip ve sermahfil olan Abdurrahman Halife'nin vefatı sebebiyle yerine oğlu Abdullah Halife'nin tayin edildiği	403
340	[83b-1] Diyarbakır'da bulunan Hüsrev Paşa Cami-i şerifi Evkâfı'nda vazifeli Hâfız-ı Kütüb Abdullah Halife'nin vefatıyla yerine oğlu Mahmud Halife'nin görevlendirildiği	403
341	[83b-2] Arzuhal sahibi zimmîlerin kiralrı ve istidâne eyledikleri akçelerının tevzi ve sâlyâne olunması.....	404
342	[83b-3] Vilâyetteki zimmîlerin borçlarını gösteren liste	404
343	[83b-4] Diyarbakır cizyesi ve avârızı gelirlerinden mukâtaa sahipleri ve mültezimlerin zimmetlerinde kalan meblağın mübaşir tarafından tahsil olunması	405
344	[84a-1] Bağdat ve Musul kaleleri muhafazasına memur olan Dergâh-ı âlî top arabacıları maaşlarının güvenle yerine ulaşması için gerekli tedbirlerin alınması....	406
345	[84b-1] Diyarbakır'ın esnaf, kaza ve nahiyeleriyle Şark ve Garb köyleri, Salat ve Berazi nahiyelerine tevzi olunan sâlyânenin miktarını gösteren liste.....	407
346	[86a-1] Van kalesi muhafazasına memur olan Dergâh-ı muallâ yeniçerileri maaşlarının güvenle yerine ulaşması için gerekli tedbirlerin alınması	412
347	[86a-2] Diyarbakır eyaletinin ödemesi gereken muayyen miktardaki yirmi bin kuruş imdad-ı hazeriyesinin senede iki taksitle alınması hususunda Diyarbakır Valisi Çelik Mehmed Paşa'ya yazılan emir.....	413
348	[86a-3] Diyarbakır valilerine tayin olunan yirmi bin kuruşun tahsil edilerek bir an önce hazineye gönderilmesi.....	413
349	[86b-1] Diyarbakır eyaletinin imdad-ı seferiye akçesinin mutad üzere toplanması hususunda emr-i şerif	415
350	[87a-1] Diyarbakır'da Melek Ahmed Paşa Evkâfı'ndan günlük on akçe ücretle dersiam olan Recaizade Seyyid Abdülkadir'in vefatı üzerine yerine Şeyh Mehmed-i Karamanî'nin tayini	415
351	[87a-2] Diyarbakır Voyvodalığı'na Halil Bey'in tayini sebebiyle görevini güzel bir şekilde yerine getirmesi ve mukâtaaları zapt ettirerek padişah emrine aykırı hareket eylememesi hususunda Diyarbakır valisine gönderilen emr-i şerif.....	416
352	[87b-1] Diyarbakır eyaletinde bulunan köy ve nahiyelerden seferiye ve hazeriye akçesi olmak üzere toplanan kırk bin kuruşun tevzi olunan sâlyâne listesi.....	417

- 353 [88a-1] Diyarbakır merkezinden tahsil olunan imdad-ı seferiye ve hazeriye akçeleriyle mahkeme harcı ve hizmet-i mübaşiriye adıyla esnaflara tevzi olunan sâlyâne listesi.....419
- 354 [88b-1] Diyarbakır eyaletindeki kazaların avâriz ve nüzul bedellerinin Mevkufat Kalemî defterlerine uygun olarak zamanında toplanması.....420
- 355 [89a-1] Mevkufat defterleri gereği Diyarbakır eyaletinde bulunan kazaların bedel ve nüzulünün toplanarak hazineye alınması hususunda emr-i şerif.....421
- 356 [89a-2] Diyarbakır eyaletine bağlı kazaların Hicrî 1160 senesine ait nüzul bedellerine ait liste.....422
- 357 [89b-1] Diyarbakır eyaletine bağlı köy, aşiret ve cemaatlerin avâriz ve nüzul bedellerine ait liste.....422
- 358 [91b-1] İmdad-ı seferiye ve hazeriye tahsili için görevlendirilen Kapıcıbaşı el-Hâc Mustafa Ağa'ya Diyarbakır valisi emriyle valilik tarafından günlük olarak verilen tayinatın listesi430
- 359 [92b-1] Diyarbakır'da Mehdi Mehmed Mescid-i şerifi Evkâfi'nin nâzırı olan Abdülbaki'nin vefatı üzerine yerine Mehmed Emin Halife'nin tayin edildiği432
- 360 [92b-2] Diyarbakır'da bulunan Mehdi Mehmed Mescidi Vakfı'nın mütevellisi olan Abdülbaki Halife'nin vefatı sebebiyle yerine Mehmed Emin Halife'nin tayin edildiği432
- 361 [92b-3] Diyarbakır'da Molla Ömer Mescid-i şerifi Evkâfi'nin nâzırı olan Abdülbaki Efendi'nin vefatı üzerine yerine Mehmed Emin Halife'nin tayin edildiği 433
- 362 [93a-1] Diyarbakır eyaletinin Şark ve Garb nahiyelerine Hicrî 1160 senesine mahsup olmak üzere isabet eden sâlyânenin toplanması hususunda buyuruldu433
- 363 [93a-2] Diyarbakır vilâyetinin Şark ve Garb nahiyelerine bağlı köylerin Hicrî 1160 senesine mahsup edilmek üzere isabet eden sâlyâne miktarına ait liste434
- 364 [94b-1] Diyarbakır ordu defterdarı olan Sem'ânzade Süleyman Bey'in yine Sem'ânzade Hüseyin tarafından hazineden satın alıp tabh ettirdiği peksimedî askeriyeye tevzi edilenden başka paşalar tarafından alınması halinde kimler tarafından ne miktarda olduğunun bildirilmesi hususunda hüküm.....439
- 365 [94b-2] Diyarbakır'da bulunan yeniçeri, cebeci, top arabacısı, kuloğulları ve gilmân-ı acemî üzerlerine Haseki Hacı Mustafa Ağa'nın serdar tayin edildiği ve söz konusu cemaatlerden bilâ-vâris vefat edenlerin mallarının satılıp Muhallefât defterlerine kaydedilerek hazineye gönderilmesi.....439
- 366 [95a-1] Diyarbakır'da bulunan yeniçeri, topçu, top arabacısı, kuloğulları ve gilmân-ı acemî üzerine Haseki Mustafa Ağa'nın serdar tayin edildiği, söz konusu cemaatlerden bilâ-vâris vefat edenlerin mevcut nakitlerinin müfredât defterleri ile hazineye gönderilmesi.....440

- 367 [95a-2] Çermik'te Cami-i kebir'de ferraşlık yapan Abdullah'ın vefatı üzerine yerine Mehmed Halife'nin tayin edildiği441
- 368 [95a-3] Diyarbakır'da Garb-ı Âmid nahiyesinin Kubbecik köyünde ziraatle meşgul olan Hüseyin, Bayezid, Mustafa, Kasım ve İsmail'e başkası tarafından müdahale edilmeyip ziraatten elde ettikleri gelirden tahammüllerine göre vergi alınması ve kanuna aykırı vergi talebinde bulunulmaması441
- 369 [95b-1] Diyarbakır'da Kavas-ı kebir Mescid-i şerifi'nde günlük dört akçe ücretle imam olan Ali'nin vefatı üzerine yerine el-Hâc Mahmud Halife'nin tayin edildiği...442
- 370 [95b-2] Diyarbakır'da Ali Paşa Camii Evkâfi'ndan günlük on akçe ücretle imam olan Seyyid İshak'ın kendi isteğiyle imamlık görevini oğlu Mustafa Halife'ye bıraktığı.....442
- 371 [96a-1] Diyarbakır'da Gazi Ali Paşa Evkâfi'ndan almak üzere günlük iki akçe ücretle aşırhan ve bir akçe ücretle devirhan olan İshak Halife'nin görevini kendi isteğiyle oğlu Mustafa Halife'ye bıraktığı.....443
- 372 [96a-2] Diyarbakır'da Gazi Ali Paşa Camii Evkâfi'ndan almak üzere günlük dört akçe ücretle mektep hocası, bir akçe ücretle cüzhan ve iki akçe ücretle sermahfil olan İshak Halife'nin kendi rızasıyla görevlerini oğlu Mustafa Halife'ye bıraktığı...443
- 373 [96b-1] Diyarbakır'a bağlı Alıpınarı köyündeki camide günlük beş akçe ücretle hatip olan Ali Halife'nin vefatı üzerine yerine Hafız Ömer Halife'nin tayin edildiği.....444
- 374 [96b-2] Osmanlı ülkesinde meskûn olan reyanın hak ve hukuklarının sağlanması için özen gösterilmesi, eşkıya ile haramzade kesimlerinin zararlarından korunulması hususunda Bağdat, Basra, Musul, Diyarbakır ve Şehrizer yöneticilerine gönderilen ferman-ı şerif444
- 375 [97b-1] Halep, Şam, Diyarbakır, Mardin, Musul ve Deyr-i Zaferan'da bulunan Yakubî ve Süryanilerin piskoposu olan Şükrullah'ın ölümü üzerine yerine geçen Körkis v. Şemun'un beratının verildiği / Süryani rahipleri ile matranların azil, tayin ve âyinlerine müdahale edilmemesi.....447
- 376 [99a-1] Âmid Mahkemesi'nde başkâtip olan Sadullah Efendi'nin Âmid kaza naibi olarak tayin edildiği.....449
- 377 [99a-2] Hasankeyf kazasında bulunan Şeyh Çoban Zaviyesi Evkâfi'nin nısf tevliyeti ve zaviyedarlığını yürüten Müderris Abdülkadir Bey ile diğer nısfın mutasarrıfı Müderris Fasihî Bey'in mal-ı maktu' u vermek şartıyla vazifelerine devam etmeleri449
- 378 [99b-1] Diyarbakır'da ikamet eden bakkal esnafı ile Pazarbaşı Hüseyin Çelebi arasında yapılan anlaşmanın ilâmı450
- 379 [100a-1] Harap olan Güzelabdal ve Talay köylerindeki meskûn halkın üç sene müddetle vergiden muaf olduğu452

- 380 [100b-1] Şark ve Garb nahiyelerine bağlı köylere tevzi edilen buğday miktarına ait liste.....452
- 381 [101a-1] Diyarbakır'da Sa'diye Medresesi Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük üç akçe ile duagû görevinin Seyyid Latife tevcih edildiği454
- 382 [101a-2] Diyarbakır'da Hüsrev Paşa Camii Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük yirmi akçe duagû vazifesinin Seyyid Abdüllatif'e tevcih edildiği.....454
- 383 [101a-3] Diyarbakır'da Cami-i kebir Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük üç akçe duagû vazifesinin Seyyid Abdüllatif'e tevcih olduğu455
- 384 [101a-4] Diyarbakır'da bulunan Defterdar Camii Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük üç akçe duagû vazifesinin Seyyid Abdüllatif Halife'ye yeniden tevcih olduğu455
- 385 [101b-1] Tercil kazasının Hazro köyündeki Şafiye Camii Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük altı akçe duagû vazifesinin Seyyid Abdüllatif Halife'ye tevcih edildiği455
- 386 [101b-2] Diyarbakır'da Haremeynü's-şerifeyn Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük on akçe duagû vazifesinin Seyyid Abdüllatif'e tevcih edildiği456
- 387 [101b-3] Diyarbakır'da Hüsrev Paşa Camii Evkâfi Nâzırı Abdurrahman Halife'nin vefatıyla nâzırlık vazifesinin oğlu Mahmud Halife'ye tevcih edildiği456

— Â M İ D —
MAHKEMESİ

3709

NUMARALI SİCİL

1 [1a-1] Diyarbakır'ın Hüseyin Efendi mahallesinden Nebi b. Ömer ile diğer kardeşlerinin babalarından intikal eden evlerini Osman b. Derviş'e sattıkları

Mübâya'a, 210 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüseyin Efendi mahallesi sükkânından Nebi b. Ömer nâm kimesne asâleten ve karındâşları İsmail ve Rasül ve Ömer ve kız karındâşları Fâtıma ve Âişe ve Meryem nâm sagîrlerin bâ-hüccet-i şer'îyye vasiyy-i mansûbları olmağla mezbûr Nebi vesâyeten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Osman b. Derviş nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip babamızdan müntakıl mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan tarîk-ı hâs ve tarafeyni Mısırlı Hacı Mehmed vereseşi mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd ve senede Behramiye Vakfı'na kırk akçe mukâta'a-i zemîni olan iki sofa ve bir kilâr ve bir meclis ve bir âhûr ve bir eyvân ve bir matbah ve bir oda ve bir kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzili sığâr-ı mezbûrünün nafaka ve kisveye ihtiyâcları olduğun Molla Mustafa b. Yusuf ve Molla Halil b. Kalender ve Molla İsmail b. Mehmed ve Molla Hüseyin b. Bekir nâm kimesneler meclis-i şer'e haber verdiklerinden sonra sığâr-ı mezbûrünün nafaka ve kisvesi ile babamızın düyûn-ı müsbetesi için menzil-i mezbûru tamâmen bi'l-izni's-şer'î bey'e arz edip mecma'-ı nâs olan mahallerde kirâren nidâ ve müzâyede ve ba'de inkitâ'ı'r-rağbe iki yüz on guruşda mezbûr Osman üzerinde karârdâdesi olup ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle menzil-i mezbûru bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî [ve] şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Osman'a bi'l-asâle ve bi'l-vesâye meblağ-ı mezbûr iki yüz on guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz on guruş mezbûr Osman yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vesâye tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr-ı menzil mezbûr Osman'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kassârî b. Mehdi, İzoli Mehmed, Türkman Molla Mehmed b. Bekir, Molla Mustafa b. Mehmed, Hatîb Ahmed Efendi b. İmamzâde Molla Bekir, Ali Çelebi Eminoğlu, Abdullah Çelebi Hükâmîoğlu, Dellâl Molla İsa, İzoli Bekir, el-Hâc Hüseyin, Molla Osman İzoli, Türkman Koca Halil Beşe, diğer Bekir b. Osman

2 [1a-2] Ali Paşa mahallesinden Safiye bt. Sıddık'ın Hafız-ı kebir mahallesindeki evini Mehmed Dilaver'e sattığı

Mübâya'a, 130 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde sâkine Safiye bt. Sıddık nâm hâtûn tarafından bey' -i âti'z-zikri ikrâra vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Mehmed b. Veli ve İsmail b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mürsel b. Mehmed nâm kimesne vekâleten meclis-i şer' -i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Dilâver nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Safiye Hâtûn akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Hafız-ı kebir mahallesinde vâki' bir taraftan Hanefî Efendi mülkü ve bir taraftan Zeliha Hâtûn mülkü ve bir taraftan Hamaklı Seyyid İbrahim ve taraf-ı râbî'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir mecâzı ve bir matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden ilâ âhir mezbûr Mehmed'e yüz otuz gurusu ile hîn-i akidde mevcûd ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz a'yâmı muzî'a-i mechûlül'aded bir kabza fülûsa bey' ve temlîk ve tesellüm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz otuz gurusu mezbûr Mehmed yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr-ı menzil merkûm Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarıf olsun dedi dedikde gıbbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Cumâdelâhire sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Efendi, Abdullah b. Ali, Molla Mustafa [b.] Hacı Bekir, Süleyman b. İbrahim, Seyyid Mehmed Efendi, Hacı Bayram [b.] İskender, Hâncı Abdullah b. Seyyid Mehmed, Hasan b. Ali, Mustafa b. Mustafa, Ali Bey b. Ömer Bey, Hacı Nebi b. Ahmed, Ahmed b. Ali, Abdi b. Mustafa

3 [1b-1] Hani kazasının İbrahim Bey mezraasında öldürülen Yusuf b. Kasım'ın vârislerinin, katil olduğunu iddia ettikleri Ahmed b. Mehmed ve kardeşleri aleyhindeki davalarından vazgeçtikleri

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Hani kazâsında vaki' Mezraa-i İbrahim Bey nâm karye ahâlîsinden iken bundan akdem katîlen fevt olan Yusuf b. Kasım nâm katîlin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Yasin bt. Mahmud ile sulbî kebîr oğlu Halid ve sulbî kebîr oğlu gâib anî'd-diyâr Ahmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûre Yasin ile mezbûr Halid asâleten ve gâib-i mezbûrun li-ebeveyn ammîsi ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müsecceli olan Ali b. Kasım nâm kimesne vekâleten meclis-i şer' -i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ahmed b. Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem mûrisimiz mezbûr Yusuf karye-i mezbûrede katîl bulunmağla işbu mezbûr Ahmed ile karındaşları gâibûn anî'd-diyâr Süleyman ve Veli ve Ahmed'i mazanna ittihâz etmiş idik. El-hâletü hâzihî teftîş ve tefahhus eylediğimizde kâtilleri mezbûr Ahmed ile karındaşları gâibûn-ı mezbûrûn olmayıp âhar kimesneler katîl eyledikleri ma'lûm ve meczûmumuz olmağın mûrisimiz

katil-i mezbûrun katli husûsuna müte'allika âmm-i de'âvî ve kâffe-i muhâsamâtdan mezbûr Ahmed'in ve karındâşları gâibûn-ı mezbûrîn Süleyman ve Veli ve Ahmed'in zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik. Fîmâ ba'd katil-i mezbûrun katli husûsuna müte'allika vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrû's-sâdat Kebir Abdurrahim Çelebi Azizzâde, Kebir Mustafa Çelebi birâdereş, Seyyid Abdullah b. Sübhanlı, Yusuf Efendi imâm-ı Lala Bey, Mustafa Ağa vekil-i miralay-ı Âmid sâbıkâ, Osman b. Abdurrahman, Seyyid Mehmed Emin b. Hanzal, Süleyman b. Abdullah, Ömer b. Bayram, Ali b. Halid, Hersenk b. Abdullah, Osman b. İbrahim, Hasan b. Ali, Molla Ali nâib-i ihtisâb, Hüseyin b. Sefer, Bekir Çelebi b. Osman

4 [1b-2] İmadiye mahallesinden Seyyid Mehmed b. Molla Şeref'in aynı mahalledeki evini Mustafa Çelebi b. Hacı Mehmed'e sattığı

Mübâya'a, 200 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından İmadiye mahallesinde sâkin Seyyid Mehmed b. Molla Şeref nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mustafa Çelebi b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olan mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Murtaza Paşa Kastalı ve bir taraftan Abdullah ve bazen vâlidesi Emine ve bazen Hacı Mahmud mülkleri ve bir taraftan Seyyid Kasım mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir çardak tahtında âhûr ve bir eyvân tahtı dükkân ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürû-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Mustafa Çelebi'ye iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu merkûm Mustafa Çelebi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil merkûmun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 14 Cumâdelâhire sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Ali Ağa b. Siyavuşzâde, Süleyman b. Abdullah tâbi'-i mezbûr Ali Ağa, İbrahim b. Abdullah tâbi'-i mezbûr, Yusuf b. Abdullah, Ali Efendi kahveci, Kör Bakkâl Mehmed, Abdullah Ağa b. Osman Ağa, Alihanzâde Seyyid İbrahim münâdî, Bekir b. Çelebi tütüncü, Şevket oğlu Mustafazâde bakkâl, Veli b. () bakkâl, Sarracoğlu Ahmed

5 [1b-3] Demrek-i sagir köyünden Davud b. Musa'nın aynı köyde bulunan zeytinlik bahçesini Ramazan b. Ali'ye sattığı

Bâğ-ı mübâya'a-i zeytinlik, 45 guruş

Medîne-i Âmid muzâfatından Demrek-i sagir nâm karye ahâlîsinden Davud b. Musa nâm kimesne meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ramazan b. Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-ukûdi âtî silk-i mülk-i sahîhimde münselik karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hüseyin Hüsnü bâğı ve bir taraftan benim bâğçem ve bir taraftan Receb Süleyman bâğı ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bâğçem dâhilinde olan ancak zeytinlik kürûmu tarafeynden icâb ve kabûlü ilâ âhir meblağ-ı mezbûr kırk beş guruşu mezbûr Ramazan yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bâğçe dâhilinde olan zeytinlik kürûmu mezbûr Ramazan'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlik ve zabt eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 Cumâdelâhire sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali

6 [2a-1] Diyarbakır'ın Rumiyan mahallesinden Eblehad v. Korkis'in aynı mahalledeki ev hissesini oğlu Tomcan'a sattığı

Mübâya'a, 40 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Rumiyan mahallesinde mütemekkin Eblahad v. Korkis nâm zimmî meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde sulbî kebîr oğlu işbu hâmilü'r-rakîm Tomcan nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-ukûdi'l-âtî silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Kara Bekir mülkü ve bir taraftan Meryem mülkü ve bir taraftan Papuççu Aslan mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede bir guruş avârızı olan büyü-tü adîdeyi müştemil menzilin nısfı benim ve nısf-ı âharı zevcem olup bundan akdem hâlîke olan Zerife'nin olmağla hâla menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nısf hissem ile zevcem hâlîke-i mersûmeden dahi bana isâbet eden rub' hissemi tarafeyden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile oğlum mesfûr Tomcan'a kırk guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr kırk guruşu oğlum mesfûr Tomcan yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisselerim oğlum mesfûrun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' mülkiyet üzere zabt eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdül-hâl: Hacı Mahmud, Molla Mustafa b. Mahmud, Kara Bekir, Mûytâb Bekir, Osman b. (), Kaplan b. Davud, Topal Hasan mûytâb, Mehmed Çelebi mûytâb, Keçeci İbrahim, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali

7 [2a-2] Seyyid Adem Çelebi ve kız kardeşi Emine'nin, Eğil kazasının Tilhamid köyündeki ev hisselerinin satışı hususunda kendilerinin aldatıldığı iddiasıyla müşteri Şeyh Abdurrahim Çelebi aleyhindeki davalarının reddedildiği

El-emru hasbemâ hurrîre fihi zübdetü'l-fakîr ileyhi te'alâ

Şeyhî Mustafa el-müvelle'l-hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahrûse -gufira lehû-

Azizzâde'nin Tilhamid karyesi hüccetidir.

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Yasin mahallesinde sâkin es-Seyyid Adem Çelebi b. es-Seyyid el-Hâc Abbas Efendi asâleten ve kız karındâşı Emine nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Ali b. Abdullah ve Hasan b. Seyyid Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Hamza Efendi b. Ali vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde fahrü'l-meşâyihî'l-izâm zahri's-sâdâti'l-kirâm işbu bâ'isü'l-kitâb eş-Şeyh Abdurrahim Çelebi b. el-merhûm es-Seyyid el-Hâc Abdullah Çelebi mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip eyâlet-i Diyarbekir'de vâki' Eğil kazasına tâbi' Tilhamid nâm karye ecdâdımıza hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile temlik olunmuş iken mülkleri olup mülkiyeti irs-i şer'le mukaddemâ fevt olan pederimiz Seyyid Abbas Efendi'ye intikâl edip ba'de vefâtihî bizlere ve birâderimiz İbrahim Çelebi'ye intikâl edip ba'dehû birâderimiz mezbûr İbrahim Çelebi dahi vefât etmekle ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe karye-i mezbûreden bizlere isâbet eden yüz doksan iki sehinden seksen dört sehîm hisse-i şâyî'amızı bin yüz kırk dört senesi Zilka'deti's-şerîfesi guresinden mûmâileyh Şeyh Abdurrahim Çelebi'ye bin yedi yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm, ol dahi ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm semeni olan meblağ-ı mezbûr bin yedi yüz guruşu mûmâileyhin yedinden tamâmen ahz u kabz etmiş idik. El-hâletü hâzihî mûmâileyh Şeyh Abdurrahim Çelebi mebi'-i mezbûrda bizi tağrîr edip gabn-ı fâhiş olmağla bey'-i mezbûrun fesâdına binâen istirdâd ederiz. Suâl olunup semeni mezbûru yedimizden ahz ve mebi'-i mezbûru bizlere red ve teslîme tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde gibbe's-suâl mûmâileyh Şeyh Abdurrahim Çelebi cevâbında karye-i mezbûreden hisselerini asl-ı mezbûr es-Seyyid Adem Çelebi ile kız karındâşı müvekkile-i mezbûre Emine Hâtûn târîh-i merkûmda bey'e arz edip münâdî Seyyid İbrahim yediyle mecma'-ı nâs olan mahallerde kirâren ve mirâren nidâ ve müzâyede ve ba'de inkitâ'î'r-rağabât bin beş yüz guruşda karâr edip ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle meblağ-ı mezbûrun üzerine iki yüz guruş dahi zam ve bin yedi yüz guruş semeni makbûza ber-[vech-i] muharrer bana bey' ve teslîm ve ben dahi iştirâ ve tesellüm etmiş idim deyü tağrîr ve gabnını inkâr edicek, müdde'iyân-ı mezbûrândan evvelâ ta'zîre beyyine taleb olundukda ba'de mürûri'l-mehli's-şer'î ikâmet-i beyyine ve

isbât-ı müdde'âya bir vechile kâdir olmayıp ızhâr-ı acz birle istihlâf etmeğin mûmâileyh Abdurrahim Çelebi asıl-ı mezbûr Adem Çelebi ile müvekkile-i mezbûre Emine Hâtûn'a bey'-i mezbûrda ta'zîr etdiğine yemîn teklif olundukda ol dahi alâ vefk'l-mes'ûl hulf billahi'l-aliyyi'l-a'lâ eyledikden sonra hîn-i akd-i bey'de hâzırlar olup husûs-ı merkûma vâkıflar olan udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden Seyyid Mehmed Emin Çelebi b. Hanzal ve Nuh Çelebi b. Hüseyin ve Hasan Ağa b. Osman ve Lala Bey Câmî'i İmâmî el-Hâc Yusuf Efendi ve Melikzâde el-Hâc Abdurrahman Efendi nâm kimesne ile sâir mevsûkun bih ve mu'temedün aleyh müslimîn meclis-i şer'-i şerîfde asıl-ı mezbûr Seyyid Adem ile vekîl-i mezbûr Hamza Efendi muvâcehelerinde karye-i mezbûrede olan hisse-i şâyi'a-i mezbûrelerini beyne't-tâlibîn bey'e arz edip iki ay mikdârı münâdî işbu hâzır bi'l-meclis Seyyid İbrahim yediyle mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ ve müzâyede edip bin beş yüz guruşda karâr edip ziyâde ile tâlib-i âharı olmamağın mûmâileyh Şeyh Abdurrahim Çelebi'ye bilâ-tağrîr ve lâ-gabn bey' ve temlik ve teslîm, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm etmiş idi. Husûs-ı mezbûrda tağrîr ve gabn olmayıp meblağ-ı mezbûr bin yedi yüz guruş hisse-i merkûmenin semen-i misli ve kıymet-i mûmâsilidir. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri alâ tarîkî's-şehâde haber vermeleriyle bey'-i mezbûr vech-i şer'î üzere ba'de't-tenfîz müdde'iyân-ı mezbûrûn bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurreti garrâ-yı Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-a'yân Hüseyin Ağa voyvoda, Abdurrahim Efendi Müftüzâde, fahrü'l-küttâb Mehmed Efendi b. (), Ahmed Efendi Duhanîzâde, Mustafa Çelebi b. birâder-i mûmâileyh, Şeyh Ebubekir Çelebi, Hasan Ağa b. Vali, es-Seyyid Mehmed Çelebi b. Şeyh Ahmed, Seyyid Ali Efendi kâtib-i müselleme, Hasan Çelebi b. Mehmed Emin Ağa, Şeyh Bekir b. Şeyh Ömer Çelebi, Feyzullah el-kâtib, Refî' Muharrem Efendi el-kâtib, Rüstem Efendi b. () el-kâtib, Ebubekir sermuharrirân, Ömer el-muhzır hâlâ ve gayruhum

8 [2b-1] Diyarbakır'ın Kıtırbil-i zimmî köyü halkından vefat eden Şemun v. İdo'nun borçları sebebiyle vârislerince aynı köyde tasarruflarında olan evlerini Korkis v. Arslan'a sattıkları

Mübâya'a, 205 guruş

Medîne-i Âmid muzâfâtından Kıtırbil-i zimmi nâm karye mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Şemun v. İdo nâm hâlikin zevce-i metrûkesi ve eytâm-ı sığârının bâ-hüccet-i şer'iyye vasiye-i mansûbeleri olan Meyrem bt. Remye nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âti'l-beyânda ikrâra vekîl-i müsecceli olan Arslan v. Yasef nâm zimmî vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Korkis v. Arslan nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkile-i mersûme Meyrem karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Abraham mülkü ve bir taraftan Yenso mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve iki çardak

ve zîr-i zemîn ve iki kilâr ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzil mûrisimiz hâlik-i mersûmdan müntakî olup ve menkûlâtı düyûn-ı müsbesine vefâ etmeyip akârının bey'î şer'an lâzım gelmekle menzil-i mahdûd-ı mezkûru hâlik-i mesfûrun düyûn-ı müsbetine mahkûmun bihâsî için bi'l-asâle ve bi'l-vesâyê bi'l-izni's-şer'î bey'e arz edip mecma'-ı nâs olan mahallerde kirâren ve mirâren nidâ ve müz[â]yede ve ba'de inkitâ'î'r-rağbe iki yüz beş guruşda mersûm Korkis üzerinde karârdâde olup ziyâde ile tâlib-i âharî zuhûr etmemekle menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Korkis'e meblağ-ı mezbûr iki yüz beş guruşa bi'l-asâle ve bi'l-vesâyê bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz beş guruşu mesfûr Korkis yedinden tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil mesfûr Korkis'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min Cumâdelâhire sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Yakub, Sünbül b. Eyüb, Bayram b. İbrahim, Ahmed b. İbrahim, Eyüb [b.] Sünbül, İbrahim [b.] Ahmed, İsmail b. ()

9 [2b-2] Diyarbakır'ın Nalçacı mahallesinden Mehmed b. Yusuf'un aynı mahalledeki evinin yarısını Mahmud b. Bereket'e sattığı

Mübâya'a, 100 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Nalçacı mahallesinde sâkin Mehmed b. Yusuf nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb Mahmud b. Bereket nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Osman mülkü ve bir taraftan Hüseyin mülkü ve bir taraftan Hacı Bekir mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa, bir kilâr ve bir çardak tahtî âhûr ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilin nısfını bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mahmud'a yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu mezbûr Mahmud yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısfı mezbûr Mahmud'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Cumâdelâhire sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Şahin, Veli b. Ali, Ali Bey, Molla Cebrail, Bekir [b.] Osman, Hasan [b.] Ali ve gayruhum

10 [2b-3] Diyarbakır'ın Nalçacı mahallesinde vefat eden Mehmed b. Nebi'nin küçük kızı Ümmü için nafaka tahsisi

Nafaka

Medîne-i Âmid mahallâtından Nalçacı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed b. Nebi nâm müteveffânın sulbiye sagîre kızı Ümmü'nün vâlidesi olup zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-kitâb Kadire bt. Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm edip işbu meclis-i şer'de mevcûd ve müşâhede olunan sadriye sagîre kızım mezbûre Ümmü bi-hakkı'l-hızâne hacr u terbiyemde olmağla sagîre-i mezbûrenin infâk ve iksâ vesâir levâzım-ı zarûriyesi için kıbel-i şer'-i enverden men lehû hakku't-taleb üzerine kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak murâdıdır dedikde hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri mezbûre Kadire talebiyle sagîre-i mezbûrenin infâk ve iksâ vesâir levâzım-ı zarûriyesi için târîh-i kitâbdan külle yevm altı akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr eyleyip ve nafaka-i mefrûza-i mukaddereyi sagîre-i mezbûrenin infâk ve iksâsı için harc u sarfa ve lede'l-hâce istidâne ve hîn-i zaferde men lehû hakku't-taleb üzerine mâlına rücû'a mezbûre Ümmü'ye izin birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Beşe b. Süleyman, Hasan b. Abdullah, Abdülgafur Efendi, Hüseyin b. (), Bekir b. Osman ve gayruhum

11 [3a-1] Kıtırbil-i zimmi köyünden vefat eden Şemun v. İdo'nun borçları sebebiyle vârislerine intikal eden evin yarı hissesinin Enfibe, İso, Meryem ve Arsipah kardeşlere satılması

Mübâya'a, 50 guruş

Medîne-i Âmid muzâfâtından Kıtırbil-i zimmi nâm karye mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Şemun v. İdo nâm hâlikin zevce-i metrûkesi ve eytâm-ı sığârının bâ-hüccet-i şer'iyye vasiye-i mansûbeleri olan Meyrem bt. [Re]mye nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âti'l-beyânda ikrâra vekîl-i müsecceli olan Aslan v. Yasef nâm zimmî vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde sâhibû hâze'r-rakîm İgiye ve İso ve Meyrem ve Arsipah nâm sagîrlerin vasîleri olan Sabdi bt. Naimi nâm Nasrâniye muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Meyrem karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Murad mülkü ve bir taraftan Kiryo mülkü ve bir taraftan Topal Kiryo mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir oda ve matbah-ı harâbe ve avluyu müstemil menzilin nısf-ı şâyi'i mûrisimiz hâlik-i mesfûrdan müntakil olup ve menkûlâtı düyûn-ı müsbeste-i mahkûmun bihâsı için bi'l-izni's-şer'î bi'l-asâle ve bi'l-vesaye bey'e arz edip mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ [ve] müzâyede ve ba'de inkitâ'îr-rağbe elli guruş sagîrûn-ı mezbûrûnun vasiyeleri üzerinde karârdâde olup ziyâde ile tâlib-i âhar zuhûr etmemekle

mahdûd-ı mezkûr menzilin nısf-ı şâyi'ini tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı muvâza'a'dan ârif bey' -i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile sagîr-i mezbûrûn-ı mezbûrûn için vasiye-i mersûme Sabdi'ye meblağ-ı mezbûr elli guruşa bi'l-asale ve bi'l-vesaye bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr elli guruşu sagîrûn-ı mezbûrûnun mâllarından almak üzere vasiye-i mersûme yedinden ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı şâyi'î sagîrûn-ı mezbûrûnun mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ'ûn ve yehtârûn mutasarrıf olsunlar dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum

12 [3a-2] Van muhafızının emrinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan asker yazımı için görevlendirilen Küçük Hasan Ağa b. Mustafa'nın belirtilen miktarda asker toplayarak gerekli malzeme ve ulufelerini Mübaşir Ahmed Ağa'dan alarak askerlere dağıttığı

Van tarafına 1.000 aded nefer

Mahmiyye-i Van muhafızı vezîr-i hatîr-i âlişân-ı sâmi-mekân hazretlerinin ma'ıyyetlerinde bulunmak üzere Dergâh-ı âli gediklilerinden fahrû'l-eşbâh Ahmed Ağa mübaşeretiyle Diyarbakir eyâletinde vâki' aşâir ve kabâil ricâlinden bin nefer piyâde levendâtı tahrîrine bâ-fermân-ı âli baş ve buğ nasb u ta'yîn olunan Küçük Hasan Ağa b. Mustafa medîne-i Âmid'de meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb mübaşir-i merkûm Ahmed Ağa mahzarında ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin ma'ıyyetlerinde bulunmak üzere mübaşir-i merkûm Ahmed Ağa ma'rifetiyle bâ-fermân-ı âli tahrîrine me'mûr olduğum bin nefer piyâde-i mîrî levendâtı için ta'yîn eylediğim yirmi aded ma'lûmü'l-esâmî bölükbaşların bayraklarını küşâde ve beher bayrakda ellişer nefer olmak üzere bin nefer piyâde levendâtı tahrîr ve tekmîl eylediğimden sonra beher neferin altı aylık ulûfe ve bahşîşleri için ta'yîn olunan yirmi yedişer guruş ile çadır ve çerge [ve] evânî-i nühâsiye vesâir malzemelerin ber-mûceb-i sûret-i Defter-i hâkânî mübaşir-i merkûm Ahmed Ağa getirdiği hazînedan bi't-tamâm bana def' u teslîm, ben dahi yedinden tamâmen ve kâmilan ahz u kabz ve ber-vech-i muharrer tahrîr eylediğim levendâta ta'yîn olunduğu vech üzere tevzî' ve teslîm eyledim. Zikr olunan bin nefer piyâde levendâtın altışar aylık ulûfeleri ve bahşîş ve çadır ve çerge ve evânî-i nühâsiye vesâir malzemelerinden ber-mûceb-i sûret-i Defter-i hâkânî mübaşir-i merkûm Ahmed Ağa'nın yedinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmamışdır ve işbu sene-i mübâreke Cumâdelâhire'[si]nin yirmi yedinci günü savb-ı maksûda azîmet edip ebnâ-i tarîkle mübaşir-i mûmâileyh yedinden külle yevm almak üzere mu'âhede ve mukâvele eyledik dediklerinde gibbe't-tasdîki'l-vicâhî mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mütevellî Ahmed Ağa, Şeyh [Hızır] imâm-ı Ahmed Efendi, Tütüncüzâde Ahmed Efendi, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali ve gayruhum

13 [3b-1] Van muhafızı emrinde görevlendirilmek üzere Diyarbakır'dan yazılan piyade neferleri başbuğlarının piyadeler için gerekli mühimmat vesair malzemeleri ile altı aylık ulufelerini Küçük Hasan Ağa'dan teslim alarak yola çıktıkları

Van'a nefer-i piyâde, 1.000 aded

Mahmiyye-i Van muhâfızı vezîr-i hatîr-i âlîşân-ı sâmi-mekân hazretlerinin ma'iyetlerinde bulunmak üzere ta'yîn olunan bin nefer mîrî piyâde levendâtına fermân-ı âlî başbuğ nasb u ta'yîn olunan fahrî'l-eşbâh Küçük Hasan Ağa b. Mustafa husûs-ı mezbûr için mübâşir ta'yîn buyurulan Dergâh-ı âlî gediklilerinden fahrî'l-akrân Ahmed Ağa mübâşeretıyla tahrîr ve tekmîline me'mûr olmağla neferât-ı mezbûrenin bölükbaşlarından Derviş Hüseyin mahallesinden Ömer Ağa b. Hızır ve Kılbaş mahallesinden Seyyid Hasan Ağa b. Hızır Bey ve Beşiri'den Seyfullah Ağa b. Mehmed Ağa ve Pir Hasan nâm karyeden Bekir Ağa b. Arslan ve Arabşeyhi mahallesinden Ahmed Ağa b. Veli ve Ali Paşa mahallesinden Bekir Ağa b. Mehmed ve Osman Ağa b. Yaşar ve Marto nâm karyeden Osman Ağa b. Süleyman ve Mihranki Halid Ağa b. Ahmed ve Zirkî aşîretinden Diyab Ağa b. Mustafa ve Derik'den Ali Ağa b. Osman ve Kerküklü Veli Ağa b. Murad Ağa ve Gelendüzlü Yusuf Ağa b. Mehmed ve Erzurumlu Ali Ağa b. Hüseyin ve Pir Hasan nâm karyeden Ali b. Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb mûmâileyh Küçük Hasan Ağa mahzarında her biri bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip her birimiz bayraklarımız altında ellişer nefer piyâde mîrî levendât tahrîr ve ber-mûceb-i Defter-i hâkânî beher neferin altışar aylık ulûfe ve bahşîşleri için ta'yîn buyurulan yirmi yedişer gurus ile çadır ve çerge ve evânî-i nühâs ve mühimmât-ı sâirelerini dahi üzerimize başbuğ nasb u ta'yîn olunan merkûm Küçük Hasan Ağa mübâşir-i mûmâileyh Ahmed Ağa yediyle gelen hazîneden bizlere ber-mûceb-i sûret-i Defter-i hâkânî def u teslim, bizler dahi tamâmen ve kâmilen cem'an bin neferin ulûfe ve bahşîşlerini ve mühimmât-ı sâirelerini mezbûr Küçük Hasan Ağa yedinden ahz [u] kabz edip yedinde ve zimmetinde bir akçe bâkî kalmayıp bizler neferâtımıza ve neferâtımız dahi birbirlerine her hâlde kefil ve zâmin olup ber-mûceb-i emr-i âlî rûz-merre ta'yînâtımızı dahi mahall-i me'mûra değîn külle yevm almak üzere işbu bin yüz kırk beş senesi Cumâdelâhire yirmi yedinci günü savb-ı maksûda azîmet eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ebubekir b. Osman, Alaeddin Ağa b. Hızır Ağa, Hasan Çelebi b. Ali, Tütüncüzâde Seyyid Ahmed Efendi, Şeyh Hızır imâm-ı Ahmed Efendi, Ahmed Efendi mütevellî-i Câmi'-i Ali Paşa

14 [3b-2] Ergani'nin Zirki köyü halkından İbrahim b. Bekir'in aynı köydeki bağı Mehmed Beşe b. Mirza'ya sattığı

Mübâya'a, 90 guruş

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi Ergani kazâsı kurâlarından Zirki nâm karye ahâlîsinden İbrahim b. Bekir nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Beşe b. Mirza nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Yusuf Ağa ve bir taraftan Hacı Osman bâğı ve bir taraftan İbrahim Beşe bâğı ve taraf-ı râbi'den bazen Hamid bâğı ve bazen tarîk-ı âm ile mahdûd altı yüz tevek kürûmu mülk bâğımı tarafeynin îcâb ve kabûlü hâvî ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr İbrahim Beşe'ye doksân [guruşa] bey' ve temlîk ve taslîf edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr doksân guruşu mezbûr İbrahim yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâğ merkûm İbrahim Beşe'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-[4a-1] şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Rasûl b. Behram, Seyyid Mustafa b. Mahmud, Seyyid Mahmud b. Mustafa, Örenli Mehmed, Ömer b. Osman Erganili, İbrahim b. Mehmed, Hacı Mehmed b. Yusuf, Ömer Molla b. Hacı Musa Erganili, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hasan Ağa b. Emin Ağa ve gayruhum

15 [4a-1] Diyarbakır'ın Gayblar mahallesinden vefat eden İbrahim b. Mehmed'in oğlu Ali'nin, aynı mahallede olan evlerinin babası tarafından Ömer b. Ali'ye satıldığını ikrar etmesi

Mübâya'a-i büyût, 40 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Gayblar sükkânından iken bundan akdem fevt olan Sepetçi İbrahim b. Mehmed'in sulbî kebîr oğlu Ali nâm şâbb-ı emred meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zikri âti menzile mülk-i müşterâsı olmak üzere vâzı'u'l-yedi sâbit olan işbu bâ'isü'l-kitâb Ömer b. Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Deli Hasan ve tarafeyni Bekçiyan Hâtûn mülkleri ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede altmış akçe avârızı olan bir meclis ve bir kilâr ve avluyu müştemil menzili babam müteveffâ-yı mezbûrun yedinde mülkü olduğu hâlde târîh-i kitâbdan on sene mukaddem işbu mezbûr Ömer'e hayâtında kırk guruş semen-i makbûza bey' ve temlîk, ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eylediğine bana tamâmen yakîn hâsıl olmağın, ben dahi babam mezbûrun ber-vech-i muharrer bey'ini tecvîz ve tenfîz eyledim. Menzil-i mahdûd-ı mezkûra müte'allik aslâ da'vâ ve nizâ'im yokdur. Târîh-i mezbûrdan bu âna değîn ba'de'l-yevm menzil-i

mezkûr merkûm Ömer'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hüseyin Ağa b. Emin Ağa ve gayruhum

16 [4a-2] Diyarbakır'ın Kavas mahallesi halkından Ayşe bt. Hasan ve kardeşi Havva'nın aynı mahalledeki evlerini Sofu Hızır b. Musa'ya sattıkları

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Kavas mahallesinde sâkin iken bundan akdem diyâr-ı Acem'de fevt olan Yusuf b. Çerkes b. Hindî nâm müteveffânın zevce-i metrûkesi Âişe bt. Hasan ve li-ebeveyn kız karındâşı Havva nâm hâtûnlar taraflarından husûs-ı âti'l-l-beyânda vekîlleri olduğu zât-ı mezbûretânı ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Ahmed Efendi b. Mehmed ve el-Hâc Mustafa b. Mahmud nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mehmed Çelebi b. Muharrem nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzümü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Sofu Hızır b. Musa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilelerim mezbûretân ilâ sudûri'l-akdi'l-âti silk-i mülk-i sahîhimizde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan el-Hâc Taha mülkü ve bir taraftan Erganilizâde mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki meclis tahtları zîr-i zemîn ve bir eyvân ve su kuyusu ve matbah ve kenîf ve kapı arası ve avluyu müştemil menzilimizi bi-cemî'i't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârfi bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Sofu Hızır'a beş yüz on guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz on guruşu mezbûr Sofu Hızır yedinden her birimiz bi-kadri'l-hîses tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr merkûm Sofu Hızır'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dediler dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi hatîb-i Camiunnebi, Köprüyapanzâde Mustafa Çelebi, Macuncuzade Hasan Çelebi, Gazzâz Hacı Taha, Sarrâf Hacı Mustafa, Seyyid Mehmed b. İlyas, Halil b. Ali balıkçı, Öküz Ahmed cennân, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali ve gayruhum

17 [4a-3] Diyarbakır'ın Süluki mahallesi halkından Aslan v. İlo vesairlerinin aynı mahalledeki evlerini Ümmü bt. Ebubekir'e sattıkları

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Süluki mahallesinde mütemekkin Aslan v. İlo nâm zimmî asıl ve Aslıhan bt. Şemo nâm Nasrâniye'nin zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î mu'arrefe olduktan sonra (...) ve Anna bt. Milo nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu üzere mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Mikâil b. Ahmed ve İbrahim b. Abdurrahman şehâdetleriyle sâbit olan mesfûr Aslan vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibetü'l-kitâb Ümmü bt. Ebubekir nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan Molla Mahmud b. Molla Ömer mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âti silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan el-Hâc Mehmed vereseşi mülkü ve bir taraftan Attâr el-Hâc Mahmud vereseşi mülkü ve bir taraftan Hacı Süleyman vereseşi mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-î âm ile mahdûd ve senede Hasan Paşa Hânı Vakfı'na altmış altı mukâta'a-i zemîni olan iki sofa tahtı zîr-i zemîn ve bir çardak tahtı kilâr ve bir matbah ve kenîf ve kapı arası ve avluyu müstemil menzili bi-cemî't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûre Ümmü Hâtûn'a yüz yirmi guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebi'l-hudûd eyledik. Ba'de'l-yevm mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi's-sâmin min Cumâdelûlâ li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Molla Mikâil b. (...), Ali Çelebi b. Abdullah, Mehmed b. Ali, Ebubekir b. Osman, Seyyid Mehmed tütüncü, Salih Çelebi b. Abdurrahman, Hasan b. Ali, Mehmed b. Abdullah ve gayruhum

18 [4b-1] İbni Müderris mahallesi halkından Merve bt. Yusuf Beşe'nin, Hüsrev Paşa mahallesinde bulunan mahzenini Koçhisarlızade Ali b. Ömer'e sattığı

Mübâya'a-i mahzen, 651 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından İbni Müderris mahallesinde sâkine Merve Hâtûn bt. Yusuf Beşe'nin zevci ve tarafından ikrâr-ı âti'z-zikre vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Seyyid Mehmed Çelebi b. Seyyid Hasan ve Mehmed Çelebi b. Seyyid Mustafa ve Ali b. Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan es-Seyyid el-Hâc Yasin Efendi b. es-Seyyid Hüseyin Çelebi vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Koçhisarlızâde Ali Bey b. Ömer Bey'in mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Merve Hâtûn akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Hüsrev Paşa mahallesinde vâki' bir taraftan el-Hâc Davud vereseleri mülkü ve bir taraftan bazen Na'lbend el-Hâc Ahmed ve bazen Câmi'unnebi'de Şâfi'iler Mescidi imâmetine meşrûta vakıf menzil ve bazen el-Hâc Hüseyin mülkü ve bir taraftan bazen Esmâ Hâtûn mülkü ve bazen harâbe ve taraf-ı râbi'den tarîk-î âm ile mahdûd senede Hüsrev Paşa Câmi'-i şerîfi'ne elli akçe mukâta'a-i zemîni olan on dört bâb neccârılı ve bir bâb neccârsız ki cem'an on beş bâb mahzen ve bir matbah ve su kuyusu ve iki kenîf ve avluyu müstemil mahzenimi

bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Ali Bey'e altı yüz elli bir guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı yüz elli bir guruşu merkûm Ali Bey yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr mahzen cemî'-i tevâbi'yle merkûm Ali Bey'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve mutasarrıf olsun dedi dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Recebi'l-mürecceb li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murtaza Çelebi b. Balıkçızâde Mehmed Çelebi, Kasım Çelebi b. el-Hâc Hasan, Bekir Ağa Mollazâde, şâhidân-ı vekâle, Mehmed Çelebi b. Yusuf, Abdülatif Çavuş b. Mehmed Ağa, Bayram Ali Çelebi b. İbrahim, Abdülvahhab Çelebi b. İbrahim, Hasan Çelebi b. Abdullah, Mehmed Çelebi b. İsmail, Salih Çelebi b. Mehmed Çelebi, Hamaklı Seyyid İbrahim b. Hızır, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali ve gayruhum

19 [4b-2] Hasan b. Abdullah'ın Diyarbakır Voyvodalığı'na tabi Karaulus Aşireti Mukâtaası ile Millî Göçer-i Espeyak Aşireti mukâtaalarında olan çeyrek hissesini Derbaz b. Hamza'ya sattığı

Mâlikâne, Millî Espeyak

Diyarbakır Voyvodalığı Mukâta'ası aklâmından senevî bin altı yüz guruş mâlî olan Millî Espeyak tâbi'-i Bayezid-i Mîr Aşiret-i Karaulus Mukâta'ası ile yine senevî yedi yüz seksen sekiz guruş mâlî olan Aşiret-i Millî Göçer-i Espeyak mukâta'alarının rub'una bâ-berât-ı âlî ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olan Hasan b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde sâhibü hâze'l-kitâb Derbaz b. Hamza nâm kimesne mahzarında bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mukâta'ateyn-i mezbûreteynden ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olduğum rub' hissemi kendi hüsn-i rızâ ve ihtiyârım ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile mezbûr Derbaz b. Hamza'ya bin altı yüz guruş bedel mukâbelesinde bilâ-takrîr ferâğ ve kasr-ı yed ve berâtımı yedine teslîm edip ol dahi ba'de'l-kabûl bedel-i ferâğ olan meblağ-ı mezbûr bin altı yüz guruşu mezbûr Derbaz'dan tamâmen ahz u kabz eyledim. Ferâğ-ı mezbûru tenfiz birle mezbûr Derbaz b. Hamza'nın yedine berât-ı âlîşân ihsân buyuruldukda mukâta'ateyn-i mezbûreteynde olan rub' hissem mezbûr Derbaz b. Hamza'nın dâhil-i havza-i tasarrufu olup emsâli gibi mutasarrıf olsun dedi dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi]]r-râbi' min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mustafa b. Ali, Molla Mehmed b. Ahmed, Molla Mehmed b. Musa, Seyyid Beşe b. Mahmud, Hasan b. Ali, Besnili Abdullah, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali

20 [5a-1] Susamyağcı esnafından Karabet, Siro, Vahan vesairlerinin, İzdo v. Merkere'nin susamyağı işlemlerini engellemek üzere yaptıkları taleplerin kabul edilmediği

Şirikçiler

Medîne-i Âmid'de vâki' şîrûgancî esnâfından Karabet v. Haço ve Siro v. Heyko ve Vahan v. Miko ve Or v. Karabet ve Yasef v. Mardo ve Arakil v. Bedros ve İrmo v. Karabet ve Yosef v. Vedo ve Hayra v. Tomo ve Karabet v. Abraham vesâirleri meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm İzdo v. Merkere nâm zimmî muvâcehesinde üzerine her biri da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mersûm İzdo medîne-i mezbûre hâricinde Alıpınarı nâm karyede vâki' ihdâs eylediği şirikhânedede işbu sene-i mübâreke de şîr-i [rev]gan asr edip bu âna gelince bizlerden alıp karye-i mezbûrede bey' eylerken kendisi susam iştirâ ve şîr-i [re]vgancılık etmekle bizlere gadr eyler. Suâl olunup men' u def' olunması murâdımızdır dediklerinde gibbe's-suâl mersûm İzdo cevâbında karye-i mezbûrede vâki' şirikhâne kadîm olup ve kadîmden beru karye-i mezbûrede şîr-i [re]vgan işleyegelmişdir deyü filhakîka karye-i mezbûrede vâki' şirikhâne kadîm olup ve kadîmden beru karye-i mezbûrede şîr-i [re]vgan işleyegeldiğini sikât-ı sahîhatü'l-kelemlâtdan cemm-i gafîr alâ tarîki's-şehâde bi'l-muvâcehe haber vermeleriyle husûs-ı mezbûrun men'ine mesâğ-ı şer'î olmadığından mâ'adâ müdde'iyûn-ı mezbûrûn dahi tasdîk etmeleriyle bi'vech mu'ârazadan men' olunduklarından sonra ba'de'l-yevm mezbûr İzdo susamı taşradan almayıp şehirde esnâf-ı mezbûr ile ma'an alıp karye-i mezbûrede vâki' şirikhânedede işlemek üzere her biri bi't-terâzî kavî ve ittifâk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, Halil b. Ali, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Seyyid Abdurrahman b. Câbîzâde, Tütüncüzâde Ahmed Efendi, Hüseyin Bey b. Mehmed, Molla Abdullah İmamzâde, el-Hâc Mustafa mekârî, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum

21 [5a-2] Meryem bt. Ali'nin vefat eden oğlu Deli Ali b. Deli Halil'den kendisine intikal eden evini Seyyid Bekir b. Şaban ve annesi Fatma bt. Ahmed'e sattığı

Mübâya'a, 185 gurus

Medîne-i Âmid sükkânından iken bundan akdem diyâr-ı Acem'de fevt olan Deli Ali b. Deli Halil nâm müteveffânın vâlidesi Meryem bt. Ali nâm hâtûn tarafından bâ-hüccet-i şer'îyye kayyum ve vasî nasb olunan Seyyid Hasan b. Seyyid Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâiseyi'l-kitâb Seyyid Bekir b. Şaban asıl ve vâlidesi Fâtûma bt. Ahmed nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Mustafa Efendi b. Ahmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Tekli Ali Çavuş mahallesinde vâki'

bir taraftan Sem'ânzâde Ahmed Ağa mülkü ve bir taraftan Zülfüzâde kölesi İsmail mülkü ve bir taraftan Receb mülkü ve taraf-ı râbî'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis tahtı zîr-i zemîn ve yine bir meclis ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müstemil menzil müteveffâ-yı mezbûr Deli Ali'den vâlidesi olup kayyum nasb olunduğum gâibe-i mezbûre Meryem'e intikâl edip lâkin menzil-i mezkûr icâre olursa hâsılı ta'mîrine vefâ etmediğinden mâ'adâ gâibe-i mezbûrenin düyûn-ı müsbetesi için bey' olunması lâzım gelmekle menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi'l-izni's-şer'î bey'e arz edip mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ ve müzâyede ve ba'de inkitâ'ı'r-rağbe yüz seksen beş guruşa mezbûr Seyyid Bekir ile vâlidesi müvekkile-i mezbûre Fâtıma üzerlerinde karârdâde olup ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle menzil-i mezkûru tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî [ve] şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Seyyid Ebubekir ile vâlidesi müvekkile-i mezbûra münâsafe vechi üzere meblağ-ı mezbûr yüz seksen guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip onlar dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz seksen guruşu mezbûr Seyyid Bekir ile vâlidesi müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hâtûn yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Seyyid Ebubekir ile vâlidesi müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hâtûn'un ber-vech-i muharrer iştirâken mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ'ân ve yehtârân zabt ve tasarruf eyesinler dedikde gibbe't-tasdkî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdurrahman Çelebi b. Abdülkadir, Molla Mustafa b. (), diğer Molla Mustafa, Bekir Efendi, Ebubekir b. Osman, Hasan Çelebi b. Ali, Seyyid Mustafa b. Mehmed, Halil b. Ahmed, İvaz b. Mustafa, Gazzâz Salih, Mahmud b. Abdülkadir

22 [5b-1] Kılbaş mahallesi halkından Yaşar b. Sefer'in Eğil'in Gözeden köyündeki bağının çeyrek hissesini İsmail b. Sefer ve Abdi b. Sefer'e sattığı

Mübâya'a, 20 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesinde sâkin Yaşar b. Sefer nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb İsmail b. Sefer nâm kimesne asâleten ve Abdi b. Sefer nâm kimesne tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdkîke vekîl-i müsecceli olan İsa b. Saruhan nâm kimesne mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup eyâlet-i Diyarbekir'e tâbî Eğil kazâsı karyelerinden Gözeden nâm karye toprağında vâki' bir taraftan İbrahim bâğı ve bir taraftan Sürücü Mehmed bâğı ve bir taraftan bazen benim ve bazen Mehmed bâğı ve taraf-ı râbî'den tarîk-ı âm ile mahdûd dokuz yüz tevek kürûmu mülk bâğında rub'u olan iki yüz yirmi beş tevek bâğımı mezbûr İsmail ile müvekkil-i mezbûr Abdi'ye yirmi guruşa bey' ve temlîk ve taslît edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi guruşu mezbûr İsmail ile müvekkil-i mezbûr Abdi yedlerinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-

yevm sâlifü'z-zikr dokuz yüz tevek bâğımın rub'ı olan iki yüz yirmi beş tevek bâğ mezbûr İsmail ile mezbûr Abdi'nin iştirâken mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsunlar dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim b. Şeyhmus, Abbas b. İlyas, Molla Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Mehmed b. Eyüb, Bekir b. Osman

23 [5b-2] Kılbaş mahallesi halkından Musa b. Şahin'in Eğil'in Gözeden köyündeki bâğımın çeyrek hissesini Ali b. Sefer'e sattığı

Mübâya'a, 20 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesinde sâkin Musa b. Şahin nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ali b. Sefer nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Eğil kazâsı kurâlarından Gözeden nâm karye toprağında vâki' bir taraftan İbrahim bâğ ve bir taraftan Sürücü Mehmed bâğ ve bir taraftan bazen benim ve bazen Mehmed bâğ ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd dokuz yüz tevek kürûmu mülk bâğımdan rub'ı olan iki yüz yirmi beş tevek bâğımı mezbûr Ali'ye yirmi guruşa bey' ve temlîk ve taslît edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi guruşu mezbûr Ali yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifül'z-zikr dokuz yüz tevek bâğımdan rub'ı olan iki yüz yirmi beş tevek bâğ mezbûr Ali'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Recebi'l-ferd sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim b. Şeyhmus, Abbas b. İlyas, Molla Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Hasan Ağa b. Emin Ağa

24 [5b-3] Vefat eden Sepetçi İbrahim b. Mehmed'in oğlu Ali'nin Gayblar mahallesindeki ev odasını Ömer b. Ali'ye olan borcuna karşılık sattığı

Mübâya'a, 20 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Gayblar mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Sepetçi İbrahim b. Mehmed nâm müteveffânın sulbî oğlu Ali nâm şâbb-ı emred meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ömer b. Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âtî silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzil dâhilinde olan bir meclisi muhtevî menzilimi bey'-i bâtt-ı

sahîh-i şer'î ile mezbûr Ömer'e yirmi guruşa bey' ve temlik ve teslim, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi guruşu mezbûr Ömer'in benim zimmetimde olan yirmi guruşuna takâs, ol dahi mukâssa ve kabûl eyleyip ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan meclis mezbûr Ömer'in mülk-i mukâssasıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hasan b. Şaban ve gayruhum

25 [6a-1] Diyarbakır'ın Hacı Büzürg mahallesi halkından Rukiye bt. Osman'ın aynı mahalledeki evini Fatma bt. Abdullah'a sattığı

Mübâya'a, 70 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hâc Büzürg mahallesinde sâkine Rukiye Hanım bt. Osman tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Ebubekir b. Mehmed ve Mehmed b. Şahin nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İbrahim Çelebi b. Arslan nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isetü'l-kitâb Fâtıma bt. Abdullah nâm hâtûn mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Rukiye Hanım akd-i âti sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan Taşçı kızı Suzan mülkü ve bir taraftan Kesber mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede iki guruş avârızı olan bir sofa ve bir kilâr ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bey'-i batt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûre Fâtıma'ya yetmiş guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yetmiş guruşu mezbûre Fâtıma yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil mezbûre Fâtıma'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedi dedikde gibbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Abdülkadir Hamaklı, Abdurrahman b. (), Halil Bey, Seyyid Mustafa, Mustafa b. Tütüncü, Berber Ali, Abdullah b. ()

26 [6a-2] Memeddin mahallesi halkından olup Aksaray mutasarrıfı iken vefat eden Hüseyin Paşa b. Hacı Hasan'ın borçları sebebiyle aynı mahallede bulunan evinin Ebubekir b. Hacı Nuh'a satılması

Mübâya'a-i menzil-i Buzcu Hacı Hasanzâde

Medîne-i Âmid mahallâtından Memeddin mahallesi ahâlîsinden olup Aksaray sancağı mutasarrıfı iken bundan akdem düyûnu terekesinden ezyed olduğu hâlde fevt olan Hüseyin Paşa b. el-Hâc Hasan b. el-Hâc Ali'nin zevce-i menkûha-i metrûkesi Fethiye bt. Abdullah nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer' iyye ile ârifân Bekir Çelebi b. Ahmed ve Hasan b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Ebubekir Ağa b. el-Hâc Ahmed vekâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun mecmû'-ı terekesini ahz u kabz ve semen-i misilleriyle bey' ve düyûn-ı müsbetesini edâya mazmûn-ı müsbete hüccet-i şer' iyye mücebince vasiyy-i muhtârı olan hazînedârı Mehmed Çelebi b. Ahmed nâm kimesne vesâyeten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde sâhibü hâze'l-kitâb Ebubekir b. el-Hâc Nuh nâm kimesnenin babası ve tarafeynden ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan mezbûr el-Hâc Nuh b. Osman nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan el-Hâc Veli Çelebi veresesi mülkü ve bir taraftan İplikçi Ali Çelebi mülkü ve bir taraftan Dellâl Mürsel Çelebi mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa tahtı zîr-i zemîn ve iki meclis tahtları yine zîr-i zemîn ve yine iki meclis ve iki matbah ve bir su kuyusu ve iki avlulu menzil bâ-fermân-ı âlî düyûn-ı müsbetesini edâ için bi'l-izni's-şer'î bey'e arz edip mecma'u'n-nâs olan mahallerde kirâren ve mirâren nidâ ve müzâyede ve ba'de inkitâ'î'r-rağbe vekîl-i mezbûr Ebubekir Çelebi üzerinde dokuz yüz elli guruşa müşârunileyhden ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle menzil-i mezbûru bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr Ebubekir Çelebi'ye meblağ-ı mezbûr dokuz yüz elli guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dokuz yüz elli guruşu müvekkil-i mezbûr Ebubekir Çelebi yedinden her birimiz bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkil-i merkûm Ebubekir Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt ve tasarruf etsin dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Cumâdelûlâ li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İskender Paşazâde Emin Bey, el-Hâc Mehmed Emin Ağa, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Bengizâde el-Hâc Mahmud Efendi, Ütücü Molla Mehmed, Hüseyin Efendi, Zülfikar tâbi'-i Emin Bey, Mehmed b. İbrahim, Ömer b. Ömer Çelebi, Münâdî Mustafa b. Abdullah, Mehmed b. Mahmud, Bekir b. Osman Hasan b. Ali ve gayruhum

27 [6a-3] Buzcu Hacı Hasanazade'nin kızı Fatma'nın, Aksaray mutasarrıfı iken vefat eden amcası Hüseyin Paşa'nın mirasına ait veraset davasında anlaşma sağlandığı

Sulh, irs-i menzil

Medîne-i Âmid'de sâkine olup zâtı ta'rif-i şer'î ile ârifân olan Berber Uzun Bekir Çelebi ve Mehmed b. İbrahim nâm kimesneler ma'rifetleriyle mu'arrefe olan Buzcu Hacı Hasanzâde Mustafa Çelebi'nin sadriye kebîre kızı Fâtma nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımû't-tevkîrde ammîsi olup bundan akdem Aksaray sancağı mutasarrıfı iken düyûnu terekesinden ezyed olduğu hâlde vefât eden Hüseyin Paşa b. el-mezbûr Buzcu Hacı Hasan b. Ali nâm müteveffânın mecmû'-ı terekesini ahz u kabz ve düyûn-ı müsbetesini edâya mazmûn-ı müsbete hüccet-i şer'îyye mücebince vasiyy-i muhtârı olup zikr-i âtî menzile vaz'-ı yedi sâbit olan hazînedârı işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Çelebi b. Ahmed nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ammim müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Paşa'nın medîne-i mezbûre mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd menzilinini dâhilinde cânib () vâki' mülk bâb beytini hâvî menzil-i sagîr ceddîm mezbûr Buzcu Hacı Hasan'dan babam müteveffâ-yı mezbûr Mustafa ile ammim müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Paşa'ya intikâl etmekle babam mezbûr Mustafa hisse-i irsiye-i şer'îyyesini kable'l-ahz fevt olmağla hâlâ babam müteveffâ-yı mezbûrün menzil-i mezbûrda olan hisse-i şer'îyyesi menzil-i mezbûr bi'l-vesâye vâzı'ul-yed olan vasiyy-i mezbûrdan taleb ve da'vâ, ol dahi inkâr etmekle ba'de'l-münâza'atîl-kesîre beynimizde muslihûn tavassut edip bir kara kınlı kılıç ve bir çuka biniş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr kılıç ile mezkûr biniş çukayı vasiyy-i mezbûr yedinden tamâmen ahz u kabz edip husûs-ı mîrâsa müte'allik âmm-e de'âvîden vasiyy-i mezbûrün zimmetini ibrâ-yı âmm-i râfî'ul-hisâm ve kâti'ul-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim. Fîmâ ba'd husûs-ı mîrâsa müte'allika vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbab da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Cumâdelûlâ li-sene hamsîn ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İskender Paşazâde Emin Bey, Zülfikar tâbi'-i Emin Bey, Mehmed b. İbrahim, Hacı Mehmed Mollazâde, Zülfikar b. Şahin, Hüseyin Bey b. Hasan, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Bekir Çelebi b. Osman, Hasan b. Ali ve gayruhum

28 [6b-1] Camiunnebi mahallesi halkından Rukiye bt. Halil'in, vefat eden Seyyid Abbas b. Adem'e satmış olduğu Til Ahmed köyündeki tarlanın satışında aldatma olduğu gerekçesiyle vârisleri aleyhindeki davasının reddedildiği

İzzetzâde'nin Til Ahmed karyesi hüccetidir.

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesi sâkinelerinden Rukiye Hanım bt. Halil Bey b. Mehmed tarafından husûs-ı âtî'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân es-Seyyid Osman b. Mehmed ve Süleyman b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Hasan Çelebi b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre ahâlîsinden iken târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem vefât eden es-Seyyid Abbas Efendi b. Seyyid Adem'in verâseti mahmiyye-i İstanbul'da sâkine

zevce-i metrûkesi Rukiye Hâtûn bt. Mehmed Ağa ile sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Adem Çelebi ve sulbî sagîr oğlu Seyyid İbrahim ve hîn-i vefâtında sagîrler ve hâlâ kebîrler olan sulbî kızları Hamide ve Ümmühani ve Emine'ye münhasıra olup ba'dehû sagîr-i mezbûr Seyyid İbrahim dahi vefât edip verâseti vâlidesi Mazbuta bt. Abdullah ile li-ebeveyn kız karındâşı mezbûre Hamide ve li-ebin er karındâşı mezbûr Seyyid Adem Çelebi ve li-ebin kız karındâşları mezbûretân Ümmühani ve Emine'ye münhasıra olup bi-hükmi'l-münâsaha tashîh-i meseleleri [kırk] sekiz sehimi olmağla on dört sehimi mezbûr Adem Çelebi'ye ve on iki sehimi mezbûre Hamide'ye ve altı sehimi zevce-i mezbûre Rukiye'ye ve yedişer sehimi mezbûretân Ümmühani ve Emine'ye ve iki sehimi mezbûre Mazbuta'ya isâbeti tahakkukundan sonra kendi tarafından asıl ve mezbûrân Hamide ve Rukiye ve Ümmühani ve Emine ve Mazbuta taraflarından vekîl-i müseccelleri olan bâ'isü haze'l-kitâb mezbûr es-Seyyid Adem Çelebi mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Rukiye Hanım bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mukaddemâ ashâbına temlik olunan kurâdan tedâvül ile yedinde mülk ve hakkı olup eyâlet-i Diyarbekir'de vâki' Eğil kazâsına tâbî' kibleten Karaköprü suyuna ve garben tarîk-ı âmma ve şimâlen nehr-i Şatt'a ve şarkan Sekilli nâm karye hudûduna muntehî olan Til Ahmed nâm karyede vâki' nisf hisse-i şâyi'asını müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Abbas Efendi hayâtında târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem tarafeynden icâb ve kabûlü havî bey'-i kat'î ile bin guruş semen-i makbûza bâ-hüccet-i şer'iyye bey' ve teslim edip ol dahi ba'de'l-iştirâ ve'l-kabz karye-i mezbûrenin nisf-ı âharı dahi mukaddemâ mülk-i müşterâsı olmağla karye-i mezbûre bi't-tamâm yedinde mülk ve hakkı oldukdan sonra mezbûr Seyyid Abbas Efendi beş sene mukaddem vefât etmekle bi'l-irsi's-şer'î veresesi mezbûrlara intikâl etmeğın vereseden muntakil hisse-i şâyi'alarını âhardan Azizzâde Şeyh Abdurrahim Efendi'ye bey' ve temlik ve teslim etmiş idi. Lâkin müvekkilem mezbûre Rukiye Hanım karye-i mezbûrede olan nisf hisse-i şâyi'asını müteveffâ-yı mezbûr Abbas Efendi'ye hayâtında târîh-i mezbûrda semen-i mezbûr bin guruşa bey' ve teslim eylediğine tağrîr ve gabn-ı fâhiş ile bey' ve teslim eylediği mâ'lûmu olup ol vakitden beri mezbûr Abbas Efendi'nin hayâtında ve ba'de vefâtihî şimdide değın da'vâya tasaddî etmemekle hâlâ tağrîr ve gabn sebebi ile bey'-i mezbûrun fesâdına binâen karye-i mezbûrda olan nisf şâyi' hissesini bi'l-vekâle istirdâd ederim, suâl olunsun dedikte gibbe's-suâl mezbûr Seyyid Adem Çelebi cevâbında bey'-i mezbûrda tağrîr ve gabnı bi'l-küllîye inkâr eylediğinden mâ'adâ karye-i mezbûrenin yirmi yedi sehimi şâyi'i ben ve müvekkilelerim mezbûretân Rukiye ve Emine ve mukaddemâ mûmâileyh Şeyh Abdurrahim Efendi'ye semen-i mâ'lûm ve makbûza bey' ve teslim etmiş idik deyü cevâb eyledikte husûs-ı mezbûrda vekîl-i mezbûr Hasan Çelebi'nin takrîri üzere müvekkilesi mezbûre Rukiye Hanım karye-i mezbûrede olan nisf şâyi' hissesini müteveffâ-yı mezbûr Abbas Efendi'ye bey' ve temlik eylediği vakitte tağrîr ve gabnı âlime olup bu âna değın da'vâya tasaddî etmemekle şer'an da'vâsı mesmû'a olmadığından mâ'adâ bey'-i mezbûrun fesâdı sûretinde dahi müşterî âhara bey' ile istihlâk eyledikte da'vâ-yı istirdâda meşrû'a olmadığı kütüb-i mu'teberâtda mastûr olup: "Fe in bâ'e'l-müşterî el-meb'ellezî işterâhû bi'l-bey'îl-fâsidi nefeze bey'uhû ve sakata hakku'l-istirdâdi li-ta'alluki hakkî'l-abdi bi's-sânî ve nakzi'l-evveli bi hakkî's-şer'i ve hakkî'l-abdi mukaddemun li-hâcetihi" deyü musarrah olup husûs-ı mezbûra vukûf-ı tâmmı olup hîn-i akd-i bey'de hâzır ve mevcûd olan mevsûkât-ı mu'temedün aleyh udûli'l-müsliminden Ahmed Ağa b. Zülfikar ve Mehmed b. Hüseyin ve Nuh b. Hüseyin ve Mustafa b. Hüseyin ve Hasan b. Abdullah nâm kimesneler vesâir bî-garaz müslimîn meclis-i şer'de müvekkile-i mezbûre Rukiye Hanım karye-i mezbûrede olan nisf hissesini bizim huzûrumuzda müteveffâ-yı

mezbûr Abbas Efendi'ye bin guruş semen-i makbûza bey' ve teslîm eylediği vakitte tağrîr olmadığından gayrı târîh-i mezbûrda semen-i misli ve kıymet-i mümâsili ancak bin guruş olup hattâ müvekkile-i mezbûre Rukiye Hanım hîn-i akidde bey'-i mezbûrda tağrîr ve gabna ve karye-i mezbûreye müte'allika âmme-i da'vâdan müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Abbas Efendi'nin zimmetini ibrâ-yı âm ile ibrâ ve iskât dahi etmiş idi deyü alâ tarîki's-şehâde haber vermeleriyle müvekkil-i mezbûr Rukiye Hanım husûs-ı mezbûra bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevm () li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İsmail Efendi el-müderriş, Sunullah Efendi b. () el-müderriş, Duhanîzâde Abdülkadir Efendi, Duhanîzâde Seyyid Ahmed, Müderriş Bekir Çelebi, Vali Hasan Ağa b. ()

29 [7a-1] Kılbaş mahallesinde vefat eden Sıddık Ağa b. İbrahim'in vârislerinden kız kardeşi Medine'nin kendisine intikal eden aynı mahalledeki ev hissesini diğer vâris Ayşe bt. İbrahim'e sattığı

Mübâya'a, 900 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Sıddık Ağa b. İbrahim b. Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe bt. İbrahim nâm hâtûn ile li-ebeveyn kız karındâşı Medine nâm hâtûna münhasıra olduğu şer'an zâhir u nümâyân oldukdan sonra mezbûre Medine tarafından bey'-i ati'z-zikri ikrâra vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'le ârifân Murtaza Çelebi b. Rıdvan ve Mehmed Emin b. el-Hâc Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İmâm es-Seyyid İsmail b. Yusuf vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde sâhibü hâze'l-vesîka mezbûre Âişe tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Osman Çavuş b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre [ve] mûrisi müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Kassâb Bekir mülkü ve bir taraftan Katırcı Receb mülkü ve bir taraftan Hacı Üveys mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd dâhiliye üç sofa ve iki koltuk meclisi ve bir eyvân ve matbah ve bir kilâr ve kenîf ve avlu ve hâriciye üç oda ve bir eyvân tahtları âhûr ve kenîf ve avluyu müştemil menziline müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbete-i mahkûmun bihâsî için bi'l-izni's-şer'î bey'e arz edip mecma'-ı nâs olan mahallerde yed-i münâdî ile müzâyede ve ba'de inkitâ'î-ir-rağbe dokuz yüz guruşa müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtûn üzerinde karâr edip ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi-cümleti't-tevabi' tarafeynden îcâb ve kabûlü [havî] şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîhi-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtûn'a meblağ-ı mezbûr dokuz yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr, menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr mutasarrıf olsun dedi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali, Ebubekir b. Osman, şâhidânü'l-vekâle, Tüttüncü Hacı Hüseyin, Kassâb b. Seyyid Mehmed, Hacı Mustafa bölükbaşı, Osman Çavuş b. Elvan, Seyyid Bekri Efendi imâm-ı Câmî-i Arabşeyhi, İmâm İsmail Efendi, Seyyid Mustafa b. Seyyid Kasım, Berber Ahmed, Manav Mustafa [b.] Haydar, Abdülvahhab, Berber Ahmed Çelebi, Murad Beşe ihtiyâr, Kara Ali b. () cüllâh ve gayruhum

30 [7a-2] Kubbe-i siyah mahallesinde vefat eden Senverdi v. Muradhan'in vârislerinin Kılbaş mahallesinde bulunan dükkân ve ahır Osman Çavuş b. Ömer'e sattıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Kubbe-i siyah mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Senverdi v. Muradhan'ın verâseti zevce-i metrûkesi Muazzez Hâtûn bt. Esküp ile sulbî kebîr oğulları Karabet ve Saruhan ve Melkon ve sulbiye kebîre kızları Sagamon ve Sara ve Maryem nâm Nasrâniye'[ye] münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olduğdan sonra mersûmûn Muazzez Hâtûn ve Sagamon ve Melkon taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Abdullah Çavuş b. Mehmed ve Abdülvahhab b. Bekir nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mardiros v. Salamon nâm zimmî vekâleten ve merkûm Karabet ve Saruhan nâm zimmîler asâleten ve mezbûretân Sara ve Maryem taraflarından kezâlik husûs-ı âti'l-beyânı ikrâra vekil olduğu şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle şer'an sâbit olan karındâşı mersûm Karabet vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Osman Çavuş b. Ömer nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Kılbaş mahallesinde vâki' iki taraftan Ali Paşa Câmî-i şerîfi ve iki taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd beher mâh Ali Paşa Cami'-i şerîfi Vakfi'na yirmi akçe mukâta'a-i zemîni olan birbirlerine muttasıl bir bâb kahve dükkânı ve bir bâb âhûr ve dâhilinde bir bâb iş hânımızı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bi-safkatin vâhidetin merkûm Osman Çavuş'a yüz guruşa bey' ve temlik edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu merkûm Osman Çavuş yedinden her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bi-kadri'l-hises ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr dükkânlar mezbûr Osman [7b] Çavuş'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min Recebi'l-ferd li-sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Topal Hasan müytâb, İsmail Çelebi Nurizâde, Ahmed Çelebi b. () Mahmud Beşe, Canbaz Ali, es-Seyyid Hüseyin haffâf, Seyyid Ali b. () kalaycı, Abdullah b. Mehmed, Hasan b. Ali

31 [7b-1] Şeyh Matar mahallesinde vefat eden Odun Emîni Mehmed Ağa b. Abdullah'ın malına vasi ve kayyum tayin edilen Çelebi b. Osman'ın, kendisine teslimini istediği evin Fatma bt. Ömer ile Emine bt. Abdullah'a ait olduğu

İsbât-ı menzil

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Matar mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem Diyarbekir'e gelir iken esnâ-yı tarîkde fevt olan Odun Emîni Mehmed Ağa b. Abdullah b. Abdülmennan nâm müteveffânın zevce-i metrûkesi Fâtıma bt. Ömer nâm hâtûndan gayrı zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağla terekesini kabz ve düyûnunu edâya kıbel-i şer'-i enverden vasî ve kayyum nasb olunup husûs-ı âti'l-beyâna me'zûn olan Çelebi b. Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi işbu sâhibetü'l-kitâb mezbûre Fâtıma bt. Ömer nâm hâtûn ile veresesı Emine bt. Abdullah nâm hâtûn taraflarından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl olduğu zât-ı mezbûretânı ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân el-Hâc Mustafa b. Ömer ve Mehmed Emin b. Abdullah şehâdetleriyle sâbit olan Hasan b. Hüseyin mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hasan Çelebi mülkü ve bir taraftan Âbidli Ali mülkü ve bir taraftan Receb mülkü ve taraf-ı râbî'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede beş guruş avârızı olan bir oda tahtı âhûr ve bir eyvân tahtı meclis ve bir kilâr ve su kuyusu ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzil müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden iken müvekkiletân-ı mezbûretân bi-gayrı hakkın cümlesine vâzı'u'l-yed olur, zabtıma mûmâna'at eylerler, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûru müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa hayâtında bin yüz kırk üç senesi şehir-i Ramazân-ı şerîfinin beşinci gününde bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkilelerim mezbûretâna seksen guruş semen-i makbûza bey' ve temlîk ve teslîm edip onlar dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm etmeğın târîh-i mezbûrdan beri müvekkilelerim mezbûretânın vech-i iştirâk menzil-i mezbûru zabt ederler deyü def'le mukâbele edicek, isre'l-istintâk ve'l-inkâr müvekkiletân-ı mezbûretândan def'-i meşrûhlarına beyyine taleb olundukda udûl-i ricâl-i müslimînden el-Hâc Mustafa b. Ömer ve Mehmed b. el-Hâc Abdullah nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr Odun Emîni Mehmed Ağa b. Abdullah b. Abdülmennan'ın yedinde mülkü olan mahdûd-ı mezkûr menzili bin yüz kırk üç senesi şehir-i Ramazân'ının beşinci gününde seksen guruş semen-i makbûza bizim huzûrumuzda müvekkiletân-ı mezbûretân Fâtıma ve Emine'ye bey' ve temlîk ve teslîm, onlar dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm etmişler idi. Bizler bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle vasiyy-i mezbûr bi-vech müdâhâleden men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Recebi'l-mürecceb li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ahmed Efendi, Hacı Hüseyin b. () bezzâz, Mustafa b. Abdullah, Hasan Ağa [b.] Emin Ağa, Bekir b. Osman, Hasan b. Ali, Ömer b. Hızır ve gayruhum

32 [7b-2] Cami-i kebir mahallesinde vefat eden Hamza b. Hüseyin'in zeâmeti olan Hacı İsa köyü kışlık hasılatından hakkı olan meblağın eşi Sare bt. Mehmed'e teslim edilmesi

Karye-i Hacı İsa'nın şitevî mahsûlünden hisse için

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami-i kebir mahallesinde sâkin olup zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-kitâb Sara bt. Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'-i hafîr-i lâzîmü't-tevkîrde zıkr-i âtî mahsûlâta vâzî'u'l-yedi sâbit olan Seyyid Abdurrahman b. Molla Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip zevcem olup bundan akdem mahmiyye-i İstanbul'da işbu bin yüz kırk beş senesi Muharremü'l-harâm'ının on birinci günü vefât eden Hamza Bey b. Hüseyin Bey'in Diyarbekir hâsılasında bâ-berât-ı âlî tasarrufunda olan Hacı İsa ze'âmetin zevcim müteveffâ-yı mezbûrun fevti gününde âhardan Yusuf Ağa b. Abdullah nâm kimesneye bâ-berât-ı âlî tevcîh olunup ol dahi ze'âmet-i mezbûre karyelerinin "şitevî" ta'bîr olunan mahsûlâtını işbu mezbûr Seyyid Abdurrahman bedel-i ma'lûma iltizâm edip ve mezbûr Seyyid Abdurrahman iltizâm etmekle mahsûlât-ı mezbûreye vaz'-ı yed edip lâkin sene-i merkûmede mahsûlât-ı şiteviyenin hasâdı bin yüz kırk dört senesi Şevvâlî'l-mükerrrem'inin yirmi üçüncü günü vâkî' olduğu müseccel olmağın yedimde olan fetvâ-yı şerîfe mücebinece hasâdın vukû'u zevcim müteveffâ-yı mezbûrun hayâtında fevtinden yetmiş dört gün mukaddem olduğuna binâen mahsûlât-ı mezbûre şer'an veresesine intikâl etmeğın ze'âmet-i mezbûrenin mahsûlât-ı şiteviyesinden hissemi taleb eylediğimde teslîmden imtinâ' eder, suâl olunsun dedikte gıbbe's-suâl mezbûr Seyyid Abdurrahman cevâbında filhakîka müdde'ıye-i mezbûre Sara'nın zevci olup ze'âmet-i mezbûreye bâ-berât-ı âlî mutasarrıf olan mezbûr Hamza Bey'in mahmiyye-i İstanbul'da bin yüz kırk beş senesi Muharrem'inin on birinci günü vefât edip ve ze'âmet-i mezbûre mahlûlünden mezbûr Yusuf Ağa'ya târîh-i mezbûrda tevcîh olduğuy yedimde olan sûret-i berât-ı âlîde musarrah olup mezbûr Yusuf Ağa'nın tarafından ze'âmet-i mezbûre karyelerinin ta'yîn olunan mahsûlâtını ilzâm etmekle vâzî'u'l-yed olduğuy ikrâr ve i'tirâf edip ve mahsûlât-ı şiteviyesinin hasâdı bin yüz kırk dört senesi Şevvâl'inin yirmi üçüncü günü vâkî' olduğu sicill-i mahfûzda mukayyed ve meşhûd ve mütevâtir olmağla ze'âmet-i mezbûre karyelerinin şitevî mahsûlâtı ber-müceb-i fetvâ-yı şerîf müteveffâ-yı mezbûr Hamza Bey'in veresesine intikâl etmeğın mücebiyle mahsûlât-ı mezbûre makbûzâtından müdde'ıye-i mezbûrenin hisse-i irsiyesini teslîme mezbûr es-Seyyid Abdurrahman'a ba'de't-tenbîh keyfiyet mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Recebi'l-mürecceb li-sene hamse ve erba'ın ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed MollaCamiunnebi hatîbi, el-Hâc Bekir Ağa Ömer Paşazâde, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali, Bekir b. Osman ve gayrum

33 [8a-1] Hasırlı mahallesinde vefat eden Keçeci Hacı Abdi Ağa b. Arslan'ın Zeliha, Emine, Rukiye, İsmail vesair vârislerine intikal eden evleri, aralarında taksim ettikleri

Taksîm-i menzil

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri için savb-ı şer'-i kavîmden bi'l-iltimâs Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. el-Hâc Yunus me'zûnen ta'yîn olunup ol dahi medîne-i Âmid mahallâtından Hasırlı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt [olan] Keçeci el-Hâc Abdi Ağa b. Arslan'ın menziline varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i hatîr eyledikde müteveffâ-yı mezbûrun verâseti sulbî kebîr oğulları el-Hâc Ebubekir ve el-Hâc Osman ve el-Hâc Yakub ve sulbiye kebîre kızları Emine ve Nimet'e münhasıra olup ba'dehû mezbûr el-Hâc Yakub dahi fevt olup verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeliha bt. Molla Mahmud ile sulbî sagîr oğlu Ahmed'e münhasıra olup ba'dehû mezbûr el-Hâc Osman dahi fevt olup verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Duha bt. Mustafa ile sulbî sagîr oğulları İsmail ve Üveys ve sagîre kızı Munteha'ya münhasıra olup ba'dehû mezbûr el-Hâc Ebubekir dahi fevt olup verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Rukiye bt. Molla Mehmed ile kız karındâşı oğulları sagîrân-ı mezbûrân İsmail ve Üveys ve Ahmed ve li-ebeveyn kız karındâşı mezbûre Emine ve li-ebin kız karındâşı mezbûre Nimet'e münhasıra ve tashîh-i meseleleri alâ vechi'l-münâsaha bin dört yüz kırk sehîmden olup sihâm-ı mezbûreden Zeliha'ya kırk beş ve mezbûre Rukiye'ye doksan ve sagîrân-ı mezbûrân İsmail ve Üveys'den her birlerine yüz otuz altışar ve mezbûr Ahmed'e üç yüz yirmi beş ve mezbûre Emine'ye dahi üç yüz altmış ve mezbûre Nimet'e dahi iki yüz kırk ve mezbûre Duha'ya kırk beş ve mezbûre Munteha'ya dahi altmış üç sehîm isâbet eylediği inde's-şer' zâhir u nümâyân olduktan sonra sagîr-i mezbûr Ahmed'in vâlidesi ve vasiyesi olan mezbûre Zeliha tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müsecceli olan Molla Rasûl b. Davud vekâleten ve sagîrân-ı mezbûrân İsmail ve Üveys'in cedde ve vasiyeleri olan Gülnuş bt. Abdullah tarafından kezâlik vekîl-i müsecceli olan Halil Çelebi b. Mustafa vekâleten ve mezbûre Duha tarafından dahi kezâlik vekîl-i müsecceli olan mezbûr Halil Çelebi vekâleten ve mezbûre Rukiye tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müsecceli olan el-Hâc İsmail b. el-Hâc Yusuf vekâleten ve mezbûre Emine ile sagîrân-ı mezbûretân Nimet ve Munteha'nın taraflarından vekîl-i müseccelleri olan Şeyhmus Çelebi b. Hüseyin vekâleten meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda her biri vekâleten takrîr-i kelâm ve ta'bir anî'l-merâm edip müvekkilân-ı mezbûrânın mûrisleri olan müteveffâ-yı evvel-i mezbûrdan ber-vech-i muharrer müntakîl olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ahmed mülkü ve iki taraftan el-Hâc Osman mülkü ve taraf-ı râbî'den tarîk-ı âm ile mahdûd beher mâh doksan akçe icâresi olan bir meclis ve bir neccârî ve kenîf ve avluyu müştemil menzil ve yine mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan el-Hâc Abdi mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd beher mâh kırk beş para icâresi olan bir meclis ve bir çardak tahtı zir-i zemîn ve kenîf ve avluyu müştemil menzil ve yine bir taraftan vakıf menzil ve bir taraftan el-Hâc Abdi veresesi mülkleri ve bir taraftan Zeliha Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbî'den beher mâh kırk beş para icâresi olan iki sofa birinin tahtı zir-i zemîn ve dâhilinde bir neccârî ve bir sagîr meclis ve kapı arası ve kenîf ve avluyu müştemil menzillerden müvekkilelerimizden her birine sihâm-ı mezbûr üzere isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iiyeleri ifrâz ve takdir ve tahsîs olunmak bi'l-vekâle murâdımızdır dediklerinde ebniye ve sukûf ahvâline vukûfu olan bî-garaz müslimîn[den] hâssa mi'mârbaşı vekîli olan Hacı Seyyid Hasan b. Süleyman evvelâ doksan akçe icâresi olan mezkûr bir meclisin sâhasını bennâ zirâ'ıyla mesâha eyledikde tûlen ve arzan bi-hesâbı terbî'î yirmi altı zirâ' bir parmak ve mezkûr neccârî dahi kezâlik yirmi sekiz buçuk zirâ' dokuz parmak ve mezkûr kenîf ve avlu otuz üç zirâ' yirmi iki parmak ve kırk beş para icâresi olan mezkûr meclis kezâlik yirmi altı

zirâ' bir parmak ve mezkûr tahtı zîr-i zemîn olan çardak yirmi beş zirâ' on bir parmak ve avlu kenîf dahi yirmi beş zirâ' beş parmak ve yine kırk beş para icâresi olan mezkûr meclis kırk beş zirâ' sekiz parmak ve dâhilinde olan mezkûr neccârı yirmi beş buçuk zirâ' dört parmak ve avlu ve kenîf ve kapı arası dahi dokuz buçuk zirâ' dokuz parmak olur ki cem'an yüz seksen sekiz zirâ' binâ ve yüz dört buçuk zirâ' avlu oldukda mezbûre Zeliha'ya alâ vechi'l-münâsaha ol mikdâr sehîm hissesi mukâbilinde binâdan altı zirâ' ve avludan üç zirâ' sekiz parmak ve mezbûre Rukiye'ye kezâlik on bir buçuk zirâ' binâ ve altı buçuk zirâ' avlu ve mezbûrân İsmail ve Üveys'den her birlerine on yedişer buçuk zirâ' dokuz parmak binâ [8b] ve dokuz buçuk zirâ' dokuz parmak avlu ve mezbûr Ahmed'e dahi kezâlik kırk iki zirâ' sekiz parmak binâ ve yirmi üç buçuk zirâ' avlu ve mezbûre Emine'ye kırk altı buçuk zirâ' seksen parmak binâ ve yirmi altı zirâ' bir parmak avlu ve mezbûre Nimet'e otuz bir zirâ' on parmak binâ ve on yedi zirâ' yedi parmak avlu ve mezbûre Mûnteha'ya sekiz zirâ' üç parmak binâ ve dört zirâ' dokuz parmak avlu ve mezbûre Duha'ya altı zirâ' binâ ve üç zirâ' sekiz parmak avlu isâbet eyedikde müvekkile-i mezbûre Duha ile sagîrân-ı mezbûrân Üveys ve İsmail ve sagîre-i mezbûre Mûnteha'ya ber-vech-i muharrer binâdan isâbet eden ol mikdâr zirâ' hisseleri mukâbelesinde beher mâh doksan akçe icâresi olup elli dört buçuk zirâ' olan mezkûr meclis ve neccârı ve otuz zirâ' olan kenîf ve avlu ve sokak kapısı tamâmen verildikde dört buçuk zirâ' dört parmak binâ ve altı zirâ' beş parmak avlu ziyâde kalıp ve müvekkile-i mezbûre Zeliha ile mezbûr Ahmed binâdan isâbet eden ol mikdâr zirâ' hisseleri mukâbelesinde kırk beş para icâresi olan elli bir buçuk zirâ' olan mezkûr meclis ve tahtı zîr-i zemîn olan çardak ve yirmi beş zirâ' kenîf ve avlu ve bir sokak kapısı tamâmen verilip üç zirâ' dört parmak binâ ve bir buçuk zirâ' bir parmak avlu ziyâde kalıp ve müvekkiletân-ı mezbûretân Emine ve Rukiye ile sagîre-i mezbûre Nimet'e dahi binâdan hisseleri mukâbelesinde kırk beş para icâresi olup seksen yedi zirâ' olan mezkûr iki sofa ve dâhilinde bir neccârı ve bir sagîr meclis ve otuz dokuz zirâ' kenîf avlu [ve] kapı arası ve sokak kapısı tamâmen verilip iki zirâ' dokuz parmak binâ ve on iki zirâ' avlu noksân kaldıkda ve müvekkile-i mezbûre Duha ile sagîretân-ı mezbûretân İsmail ve Üveys ve sagîre-i mezbûre Mûnteha hisselerinden ziyâde olan dört buçuk zirâ' binâ ve altı zirâ' beş parmak avlunun kıymetleri otuz gurus olmağla meblağ-ı mezbûru sagîrûn-ı mezbûrûn İsmail ve Üveys ve Mûnteha ile mezbûre Duha binâ ve avludan hisselerinden noksân olan müvekkiletân-ı mezbûretân Rukiye ve Emine ile sagîre-i mezbûre Nimet'e verip ve sagîr-i mezbûr Ahmed ile vâlidesi mezbûre Zeliha'nın hisselerinde olan binâdan üç zirâ' ve avludan bir buçuk zirâ' ziyâdenin kıymeti olan on iki gurus dahi kezâlik müvekkiletân-ı mezbûretân Rukiye ve Emine ile sagîr-i mezbûre Nimet'e verip ve ber-vech-i muharrer bâlâda tafsîl ve beyân olunduğu vech üzere her birerlerinin hisseleri mu'ayyen ve muhassas ve her birleri bi't-terâzî vekâleten ve kabûl ve taksîm-i mezbûr sagîrûn-ı mezbûrûn haklarında evlâ vü enfa' olduğunu zeyl-i vesîkada mastûrûl-esâmî müsîmîn ihbârlarıyla zâhir olduğunu Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû irsâl olunan Çukadâr Hasan ve Muhzır Hasan ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeleriyle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Cumâdelûla li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Asım Çelebi b. Ali, Mehmed Beşe b. Abdullah, Veli Beşe b. Ali, Hacı Üveys müytâb, Hasan b. Ali, Ebubekir b. Osman, Ebi Ağa b. Seyyid Ali

34 [8b-1] Siirtli mahallesi ahalisinden Seyyid Ali b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini Hacı Tahir b. Ömer'e satması

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Siirdli mahallesinde sâkin Seyyid Ali b. Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Tahir b. Ömer nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'isi olan el-Hâc Eyüb b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Siirdli Mescidi ve bir taraftan Hüseyin Çelebi mülkü ve bir taraftan () mülkü ve taraf-ı râbi'den tarik-ı âm ile mahdûd iki meclis ve bir [e]yvan tahtları matbah ve âhûr ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi müvekkil-i mezbûr el-Hâc Tahir'e iki yüz otuz guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz guruşu müvekkil-i mezbûr el-Hâc Tahir yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkil-i mezbûr el-Hâc Tahir'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi Bakkâlzâde, Hacı Mehmed b. İbrahim, Bekir b. Osman, Hasan b. Ali ve gayrum

35 [9a-1] Cami-i kebir mahallesi halkından Şeyh Saidzâde Hüseyin Çelebi'nin tarla ve evinden birer bölümünü ifraz ederek, Seyyid Ebubekir ile kardeşleri Seyh Said Çelebi ve Ömer Çelebi'ye hibe ettiği

Hibe

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri için savb-ı şer'-i kavîmden bi'l-iltimâs Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. el-Hâc Musa me'zûnen irsâl olunup ol dahi medîne-i Âmid mahallâtından Cami-i kebir mahallesinde sâkin Şeyh Saidzâde demekle ma'rûf es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-Hâc Mehmed Efendi'nin menziline varıp zeyl-i vesîkada muharerrü'l-esamî bî-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i hatîr eyledikde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden olup mahmiyye-i İstanbul'da bi'l-müsâfere sâkin Şeyh Saidzâde es-Seyyid Hüseyin Çelebi b. es-Seyyid Ahmed Çelebi nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Ali Efendi b. el-Hâc Mehmed ve Aziz Ağa b. es-Seyyid Mahmud Ağa b. el-Hâc Osman Efendi nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mezbûr es-Seyyid Mustafa Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda bâiseyi'l-kitâb es-Seyyid Ebubekir b. es-Seyyid Hasan Çelebi nâm kimesne ile karındâşı olup kendi tarafından asıl ve âhar karındâşları es-Seyyid Ömer nâm sagîrin bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyy-i mansûbu olan Şeyh Said Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip hâlâ yedimde olan taksîm hüccetinde mastûr olduğu üzere müvekkilim

mezbûr es-Seyyid Hüseyin Çelebi'nin mülk-i mûrisi olan eyvân ve avludan el-Hâc Abdülvahhab nâm kimesne tarafından olup müceddeden sokak kapı fethiyle sokak duvarından sakfi mezbûrânın meclisi duvarına değin tûlen on sekiz buçuk zirâ' ve arzan iki zirâ' dört parmak arsa ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz'ıyla mümtâz eyleyip işbu mezbûr es-Seyyid Ebubekir Çelebi'ye ba'de't-tahliye hibe-i sahiha-i şer'iyye ile hibe ve temlik ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl eyledikden sonra kezâlik sokak duvarından yine mezkûr meclis duvarına değin tûlen on sekiz buçuk zirâ' ve arzan iki zirâ' dört parmak arsa dahi ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz'ıyla mümtâz kılıp mezbûr Şeyh Said Çelebi'ye ba'de't-tahliyeti's-şer'iyye hibe-i sahiha-i şer'iyye ile hibe ve temlik ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl eyledikden sonra kezâlik sokak duvarından tûlen on sekiz buçuk zirâ' ve arzan iki zirâ' dört parmak bir arsa dahi ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz'ıyla mümtâz kılıp sagîr-i mezbûr Seyyid Ömer'e hibe ve temlik ve sagîr-i mezbûr tarafından mûsîsi olan mezbûr Şeyh Said Çelebi dahi vesâyeten meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl eyledikden sonra medîne-i mezbûrun Dağ kapısı hâricinde Seyyid Ali bâğçesi demekle ma'rûf bâğçe kurbunda vâki' on altı keyl tohum istî'âb eder bir kıt'a kebîr tarladan olup bâğçe-i mezbûr tarîk-ı âmmından tûlen vüs'ati sekiz yüz otuz dört zirâ' yine tarîk-ı âmma değin ve arzan yüz yirmi sekiz zirâ' arsa ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz'ıyla mümtâz ve ba'de't-tahliye mezbûr es-Seyyid Ebubekir'e hibe-i sahih-i şer'î ile hibe ve temlik, ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl eyledikden sonra ve kezâlik tarîk-ı mezbûrdan tûlen sekiz yüz otuz dört zirâ' ve arzan yüz yirmi sekiz zirâ' arsa dahi ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz'ıyla mümtâz ve ba'de't-tahliye mezbûr Şeyh Said Çelebi'ye hibe-i sahih-i şer'î ile hibe ve temlik, ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl etdikden sonra kezâlik tarîk-ı mezbûrdan tûlen sekiz yüz otuz dört zirâ' ve arzan yüz yirmi sekiz zirâ' arsa dahi ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz'ıyla mümtâz ve sagîr-i mezbûr es-Seyyid Ömer'e hibe ve temlik ve sagîr-i mezbûr tarafından vasiyy-i mezbûr Şeyh Said Çelebi bi'l-vesâye ittihâb ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr eyvân ve avlu ve tarlalardan ta'yîn olunan mevâzi'ler mezbûrân ile sagîr-i mezbûrun mülk-i mevhubeleridir, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsunlar dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î vâki' hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû irsâl olunan Çukadâr Hüseyin Çelebi ve Muhzır Şaban ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mazakî Seyyid Mehmed Çelebi b. Seyyid Kasım, Hammâmcı Süleyman [b.] Abdullah, Seyyid Mustafa b. Seyyid Bekir, Seyyid Süleyman b. Seyyid Ahmed, Molla Mehmed b. Mahmud Efendi, Seyyid Bekir b. Mustafa Nenehatunzâde, Hâfız Molla İsmail Muhibzâde, Seyyid Ali b. Mehmed Efendi, İsmail b. Abdullah, Mahmud Ağa b. ağa-yı azebân, Ali Efendi, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali

36 [9b-1] Diyarbakır'ın Siirtli mahallesi halkından Hacı Tahir b. Ömer'in aynı mahalledeki evini Hüseyin b. Abdullah'a hibe ettiği

Hibe

Medîne-i Âmid mahallâtından Siirdli mahallesinde sâkin el-Hâc Tahir b. Ömer nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Hasan b. Halid ve Ramazan b. Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan el-Hâc Hasan b. Ali nâm kimesne vekâleten mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb Hüseyin b. Abdullah nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûr el-Hâc Tahir'in silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Siirdli Mescidi ve bir taraftan Hüseyin Çelebi mülkü ve bir taraftan Erdebilîzâde mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki meclis ve bir eyvân tahtları âhûr ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilini ba'de't-tahliyeti's-şer'iyye mezbûr Hüseyin'e hibe-i sahîha-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve teslim edip ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl etmiştir. Fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Hüseyin'in mülk-i mevhubudur, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarıf olsun, müvekkilim mezbûr el-Hâc Tahir'in kat'an alâka ve medhali kalmamıştır dedikde gıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali ve gayruhum

37 [9b-2] Ahmed Çavuş mahallesi halkından vefat eden Şemmas'ın vârislerinden Köro v. İlhad'ın diğer vâris Maryem bt. Şemun aleyhindeki miras davasında anlaşma sağlandığı

Sulh

Medîne-i Âmid mahallâtından Ahmed Çavuş mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Şemmas İšo' v. () nâm hâlikin verâseti zevce-i metrûkesi Maryem bt. Şemun ile ammîzâdesi Köro v. İlhad nâm zimmîye münhasıra olduğu şer'an zâhir olduktan sonra mersûm Köro tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Semo v. Şekovo ve Kiryo v. Haço nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İšo' v. İšo' nâm zimmî meclis-i şer'-i hafîr-i lâzîmü't-tevkîrde zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu hâmilü'r-rakîm zevce-i mersûme Maryem nâm Nasrâniye muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim mersûm Köro'ya mûrisi hâlik-i mersûmun terekesinden intikâl ve isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyyesini bi'l-vekâle talep ve da'vâ sadedinde olduğumda beynimizde muslihûn tavassut edip on sekiz guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi bi'l-vekâle sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on sekiz guruşu mersûm Maryem yedinden tamâmen ahz u kabz edip hâlik-i mersûmun terekesine ve husûs-ı mîrâsa müte'allika âmme-i de'âvîden mersûme Maryem'in zimmetini ibrâ-yı âmme-i kâtî'u'l-hisâm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Fîmâ ba'd husûs-ı mîrâsa müte'allika vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtum kalmamıştır dedikde gıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Recebi'l-ferd sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Molla Veli [b.] Yusuf, Hüseyin b. Hüseyin b. () cerrâh, Bayezid Ağa, Seyyid Abdullah, Mustafa b. Abdullah, Mehmed Emin b. Seyyid Abdullah

38 [9b-3] Diyarbakır'ın Kenan köyü halkından vefat eden Salih b. Ahmed'in damlarını yıkan ve kerestesini kullanan Üveys b. Receb ve Yusuf'un, bedelini mirasçılara ödemeleri

Sulh

Medîne-i Âmid muzâfâtından Kenan nâm karye ahâlîsinden iken bundan akdem fevt olan Salih b. Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bt. Ali ile sulbî kebîr oğulları Mustafa ve Osman'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûrân Mustafa ve Osman meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde Üveys b. Receb nâm kimesne mahzarında üzerine her birerleri da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan on üç sene mukaddem karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât altmış guruş kıymetleri olan on iki bâb damlarımızı işbu mezbûr Üveys ve gâib ani'l-meclis karye-i mezbûr kâhyası Yusuf nâm kimesne ma'ıyyet üzere fuzûlî ve bi-gayrı hakkın hedm ve direk vesâir malzemelerini ahz etmeleriyle hâlâ büyü-tü mezkûrların kıymeti olan meblağ-ı mezbûrdan hisselerimizi talep ederiz, suâl olunsun dediklerinde gıbbe's-suâl mezbûr Üveys cevâbında husûs-ı mezkûru bi'l-külliyeye inkâr yalnız müdde'iyân-ı mezbûrândan mezbûr Mustafa husûs-ı mezbûru bir defa benden talep-i da'vâ eylediğinde an inkârın beş guruş üzerine bizleri sulh ve bedel-i sulhu yedimden ahz u kabz ve husûs-ı mezbûra müte'allika de'âvîden zimmetimi ibrâ etmişdir deyü [10a] cevâb vermeğin isre'l-istintâk mezbûr Mustafa cevâbında fi'l-vâki' ber-vech-i muharrer sulh ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr beş guruşun ahzını ikrâr u i'tirâf etmekle alâ mücebi i'tirâfihî mezbûr Mustafa mu'ârazadan men' olundukdan sonra mezbûr Osman'dan müdde'âsına beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Abdülkadir b. Beyzâde ve Hızır b. Osman nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka işbu mezbûr Üveys ve gâib ani'l-meclis mezbûr Yusuf ma'ıyyet üzere müdde'iyân-ı mezbûrânın karye-i mezbûrede vâki' altmış guruş kıymetleri olan on iki bâb damlarını fuzûlen ve bi-gayrı hakkın hedm ve direk vesâir malzemelerini ahz eyledikleri ma'lûmumuzdur. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'ıyye eylediklerinde gıbbe ri'ayeti şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle meblağ-ı mezbûr altmış guruşun nısfî mezbûr Üveys'in istihlâk eylediği otuz guruş kıymetli damlardan müdde'î-i mezbûr Osman'a isâbet eden on üç guruş on beş akçeyi mezbûr Osman'a edâya teslîme mezbûr Üveys'e tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 26 Receb sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali, Ebubekir b. Osman

39 [10a-1] Diyarbakır'ın Hoce Maksud mahallesi halkından Kirakos v. Merkere'nin aynı mahalledeki evini Saruhan v. Balo'ya sattığı

Mübâya'a, 100 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoce Maksud mahallesinde mütemekkin Kirakos v. Merkere nâm zimmî meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü'z-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Saruhan v. Balo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûre[de] vâki' Zahar mülkü ve bir tarafı Kelekçi mülkü ve bir taraftan İkob mülkü ve bir taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis tahtı zîr-i zemîn ve iki sofa ve bir eyvân ve bir çardak tahtı matbah ve bir kilâr ve bir su kuyusu ve kenîf ve iki avluyu müştemil mesfûr Saruhan'a yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu mesfûr Saruhan yedinden ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr Saruhan'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne mutasarıf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min Recebi'l-ferd sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah b. Bezzâz, Molla İsmail bezzâz, Kâtib Mustafa b. (), Molla Mahmud b. Bezzâz, Hasan b. Ali, Hasan Ağa b. Emin

40 [10a-2] Mehterhane-i âmire için Diyarbakır'dan istenilen beş bin top kırmızı bezin boyacılar esnafı tarafından temin ve teslim edilerek bedelinin Diyarbakır Voyvodası Hüseyin Ağa'dan alındığı

Medîne-i Âmid'de vaki' sabbâğ esnâfının şeyhleri Mustafa b. Mehmed ve Penbeci Mehmed Çelebi b. Yakub ve Kalemkârzâde Abdülkadir Çelebi ve Haffâf İbrahim b. Abdullah nâm kimesneler ile zimmî tâifesinden Sakar v. İlhad ve Sakar v. İšo' ve Mihail v. Merican ve Küçük Tomcan v. İšo' ve Helvacı İgob v. İmirza ve Tomcan v. Emirşe ve Hanna Akoğlan Abraham v. Nori ve Hayyât Haderşe v. Uzun Kirko ve Topaloğlu İlced ve Emi oğlu İskender vesâirleri meclis-i şer'îde bin yüz kırk dört senesine mahsûb olmak üzere Diyarbekir Voyvodası umdetü'l-ekârim Sem'ânzâde Hüseyin b. Ali Çelebi mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem Mehterhâne-i âmire mühimmâtı için Diyarbekir'de gâyet a'lâ olmak üzere beş bin aded kırmızı bez mübâya'a olunup bahâları voyvoda-i mûmâileyh Hüseyin Ağa yedinden verilmek üzere voyvoda-i mûmâileyh Hüseyin Ağa'ya hitâben bâ-fermân-ı âlî sâdır olmağın ol dahi matlûb olunan beş bin top kırmızı bezin beher yirmi adedi bir külünçe olmak üzere cem'an iki yüz elli külünçe bezin beher külünçesi yirmi sekiz buçuk guruşa olmak üzere ba'de'l-müsâveme bizler dahi ol mikdâr kırmızı bezi mücedded boyayıp tekmiil edip voyvoda-yı mûmâileyhe ber-vech-i muharrer üzere bey' ve teslîm, ol dahi iştirâ ve kabz eyledikten sonra zikr olunan iki yüz elli külünçe addolunan beş bin top kırmızı bezin beher külünçesi yirmi sekiz buçuk guruşdan olmak üzere bahâları olan cem'an yedi bin

yüz yirmi beş guruşu voyvoda-i mûmâileyh Hüseyin Ağa[dan] bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik. Voyvoda-i mûmâileyh Hüseyin Ağa'nın yedinde ve zimmetinde meblağ-ı mezbûrdan bir akçe ve bir habbemiz bâkî kalmamıştır dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Recebi'l-ferd sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa, Mehmed Çelebi kâtib-i voyvoda, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Ömer b. Hızır

41 [10b-1] Hoce Maksud mahallesi halkından Mahbube bt. Vartan Keşiş'in Katırpınarı mahallesindeki evini Kafiye bt. Hamza ile oğlu Mehmed b. Hacı Ramazan'a sattığı

Mübâya'a, 445 guruş

Medîne-i Âmid'de vâki' merhûm Fatih Mehmed Paşa Câmî'-i şerîfi'ne tâbi' Hoce Maksud mahallesinde mütemekkin Mahbube bt. Vartan Keşiş nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye [ile] ârifân Hüseyin b. Hasan ve Mustafa Abdi nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan el-Hâc Molla Mahmud b. Molla Ömer nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'de Kafiye bt. Hamza nâm hâtûn ile sadrî kebîr oğlu Mehmed b. el-Hâc Ramazan nâm kimesne mahzarlarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri akdi'l-âfî müvekkilem mezbûre Mahbube'nin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup câmî'-i mezbûra tâbi' Katırpınarı mahallesinde vâki' bir taraftan Abdülvahhab Ağa veresei mülkü ve bir taraftan Şaban Ağa veresei mülkü ve bir taraftan Maksî Maryem mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve dâhilinde bir meclis ve yine bir meclis tahtı zîr-i zemîn ve matbah ve kenîf ve avlu ve yine bir meclis ve yine bir matbah ve su kuyusu ve bir çardak tahtı kapı arası ve kenîf ve yine avluyu müştemil menzili tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürûtu müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûre Kafiye ile mezbûr Mehmed'e dört yüz kırk beş guruşa bey' [ve] temlîk ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz kırk beş guruşu mezbûrân yedlerinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûre Kafiye ile mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsunlar dedi dedikde gibbe't-tasdîk ketb olundu.

Fî 2 Şa'bân sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Süleyman attâr, el-Hâc Osman, Mehmed Sipâhi, Seyyid Bekir b. Çerkes, Mehmed b. İbrahim, Mustafa b. Ahmed, Molla Halil b. (.), Hüseyin b. Hasan, Abdurrahman cüllâh, Süleyman, Musa Kılınçlı, Hasan b. Ahmed

42 [10b-2] Hüsameddin mahallesi halkından Ebubekir Çelebi b. Şeyhmus'un aynı mahalledeki evini Hatice bt. Mehmed'e sattığı

Mübâya'a, 120 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüsameddin mahallesinde sâkin Ebubekir Çelebi b. Şeyhmus nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibetü'l-kitâb Hadice bt. Mehmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan Osman Bey b. Mehmed Emin Bey'in mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âti silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Mumcu Mehmed mülkü ve bir taraftan Baltacızâde kârhânesi ve bir taraftan Papuççu İlhad mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve birinin tahtı zîr-i zemîn ve bir çardak tahtı zîr-i zemîn ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cem'i't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü [hâvî] ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkilem mezbûre Hadice Hâtûn'a yüz yirmi guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz yirmi guruşu müvekkilem mezbûre yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr mâlikâne zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fil'yevmi's-sânî min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Bey b. Emin Bey, Mehmed Bey b. Ömer Bey Biziki Beyi, el-Hâc Mustafa Efendi b. Veli, Seyyid Ahmed b. Sinan, Seyyid Ahmed b. Halid, Abdullah b. Musa, İbrahim b. Bekir, Halil Ağa b. (), Hızır b. İbrahim, el-Hâc Yusuf kâtib-i ilm, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hasan Ağa b. Emin Ağa

43 [11a-1] Çaruği mahallesi halkından Bedros, Abdulkerim ve Zümrüt kardeşlerin annelerinden intikal eden evi aralarında taksim ettikleri

Taksîm

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri için savb-ı şer'-i kavîmden bi'l-iltimâs Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. el-Hâc Yunus me'zûnen irsâl olunup ol dahi medîne-i Âmid mahallâtından Çaruği mahallesinde vâki' Bedros v. Sakar nâm zimmînin mütemekkin olduğu menziline varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i hatîr eyledikde işbu hâmilü'r-rakîm mesfûr Bedros meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda er karındâşı Abdulkerim ve kız karındâşı Zümrüd nâm Nasrâniye muvâcehelerinde takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Dügmeçi Mustafa mülkü ve bir taraftan Semo Şehzâde mülkü ve bir taraftan Çarıkkızı Sarp mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede dört

guruş avârızı olup neccârı mezbûr Çarikkızı Sarp ile müşterek olan iki sofa birinin tahtı zîr-i zemîn ve bir matbah ve bir nîm orta sofa ve bir neccârı ve bir kebîr meclis ve bir eyvân tahtları zîr-i zemîn su kuyusu ve kenîf ve matbah ve avlu ve muttasılinda vâki' bir meclis ve neccârı ve âhûr ve avluyu müştemil menzilden ancak tahtları zîr-i zemîn olan mezkûr kebîr meclis ve eyvân ve tahtı zîr-i zemîn olan bir sofa vâlidemiz olup bundan akdem [hâlike olan] Nahit bt. İlhad'dan benim ile er karındâşım mersûm Abdulkerim ve kız karındâşım mersûme Zümrüd'e irsen intikâl edip ve mezkûr sofa ve nîm orta sofa ve neccârı ve matbah ve avlu ve muttasılinda vâki' mezkûr meclis ve neccârı ve âhûr ve avludan karındâşım mersûme Zümrüd'e irsen intikâl edip ve mezkûr bir sofa ve nîm orta sofa ve neccârı ve matbah ve avlu ve muttasılinda vâki' mezkûr meclis ve neccârı ve âhûr ve avlu dahi karındâşım Abdulkerim ile ale'l-iştirâki's-seviy mülk-i müşterâmız olmağla el-hâletü hâzihî menzil-i mezkûrdan her birimiz irsen ve şirâen isâbet eden hisselerimiz ifrâz ve tahsîs ve ta'yîn olunmak murâdımızdır dediklerinde ebniye ve sukûf ahvâline vukûf-ı tâmmı olan bî-garaz müslimîn ve Hâssa Mi'mârbaşı Vekîli Hacı Seyyid Hasan b. Süleyman evvelâ mezkûr iki sofa ve meclisin sâhası bennâ zirâ'ıyla mesâha olundukda tûlen ve arzan bi-hesâbı terbî'î altmış dört zirâ' ve mezkûr nîm sofa dahi kezâlik üç buçuk zirâ' ve mezkûr neccârı yirmi bir buçuk zirâ' dört parmak ve mezkûr kebîr meclis elli iki zirâ' iki parmak ve eyvân dahi otuz altı buçuk zirâ' altı parmak ve matbah dahi altı zirâ' altı parmak ve avlu dahi doksan zirâ' ve muttasılinda vâki' mezkûr meclis yirmi zirâ' ve mezkûr neccârı yirmi sekiz zirâ' ve âhûru dahi on beş zirâ' ve avlu dahi yirmi zirâ' olur ki cem'an irsen ve şirâen olan binâ iki yüz kırk sekiz buçuk zirâ' iki parmak ve avlu yüz on buçuk zirâ' olundukda binâ-i mezbûrdan mersûme Zümrüd'ün irsen hissesine yirmi iki zirâ' ve mersûmân Abdulkerim ve Bedros'dan her birlerinin irsen ve şirâen hisselerine yüz on üçer zirâ' binâ ve elli beşer zirâ' parmak avlu isâbet eyledikten sonra mersûme Zümrüd ol mikdâr zirâ' binâ hissesi mukâbelesinde karındâşı Abdulkerim'e isâbet eden binâ ve avlu ve mecâzından sokağa mürûr etmek üzere tahtı zîr-i zemîn olup yirmi iki zirâ' olan mezkûr sofa verilip ve mersûm Bedros'a ol mikdâr zirâ' binâ hissesi mukâbelesinde doksan zirâ' olan mezkûr kebîr meclis ve eyvân ve dâhilinde vâki' olan beş zirâ' olan mezkûr âhûr verilip doksan zirâ' binâ hissesinden noksân kalıp ve kebîr avludan dahi sokak kapısı tahtındaki köşe rûknünden arzan bir buçuk zirâ' ve tûlen bâğçe dâhiline değin beş zirâ' ve ondan müstakîmen mezkûr iki sofa kapısı duvarına değin avlu ile dâhilinde vâki' yirmi buçuk zirâ' olan mezkûr avlu ve eyvân ve dâhilinde kendi mâlından sokağa mahdûd kapı feth etmek üzere ta'yîn ve mersûm Abdulkerim dahi ber-vech-i muharrer [11b] ol mikdâr zirâ' binâ hissesi mukâbelesinde yüz otuz iki zirâ' olan mezkûr bir sofa ve nîm orta sofa ve bir neccârı ve matbah ve muttasılinda vâki' mezkûr bir meclis ve bir neccârı ve bâkî kalan avlu ve kadîm sokak kapısı tamâmen ta'yîn olunup lâkin mersûm Bedros'a verilen hisse kârgîr ve ma'mûr ve küşâde olmağın noksân olan hissesinden mâ'adâ onunla binâ mukâbili mersûm Bedros yüz kırk guruş dahi karındâşı mersûm Abdulkerim'e vermek üzere kabûl ve mezkûr kapı dahi mersûmân Bedros ve Abdulkerim beynlerinde müşterek kalıp ve beynlerine alâmet vaz' için binâ olunacak duvarın masârîfî dahi beynlerinde müşterek olunmak üzere her birlerinin vech-i muharrer üzere hisseleri ifrâz ve ta'yîn ve tahsîs ve beynlerinde alâmet-i fâsıla vaz' ve her birleri bi't-terâzî kabûl eylediklerini mevlânâ-yı mezbûr vâki' hâli mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an irsal olunan Sarrâc Mehmed b. Ahmed ve Muhzır Süleyman b. Mustafa ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın tenfîz birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Emin Efendi b. imâm-ı Mescid-i Şeyh Said, Seyyid Murtaza b. Neccar, Mehmed b. Abdullah, Hasan b. Abdullah, Süleyman b. Mustafa, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali ve gayruhum

44 [11b-1] Mustafa Paşa mahallesi halkından vefat eden Karabet v. Haço'nun terekesinin tamamına el koyan oğlu Mardiros'tan diğer vârisler olan eşi Hanım ile oğlu Korko'nun hisselerini teslim aldıkları

Sulh

Medîne-i Âmid mahallâtından Mustafa Paşa mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Karabet v. Haço nâm hâlik verâseti zevce-i metrûkesi Hanım bt. Murad ile sulbî kebîr oğulları Korko ve Mardiros nâm zimmîlere münhasıra olduğu şer'an zâhir olduktan sonra kendi tarafından asıl ve vâlidesi mezbûre Hanım tarafından husûs-ı [âti]'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Kazer v. Kiran ve Niko v. Niko nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mersûm Korko vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde karındâşı işbu hâmilü'r-rakîm mersûm Mardiros muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz hâlik-i mersûmun cümle terekesini ben sagîr olmağla karındâşım mersûm Mardiros ahz u zabt etmekle ve hâlen tereke-i hâlik-i mersûmdan bizlere isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyyelerimizi mersûm Mardiros'dan taleb ve da'vâ sadedinde olduğumda beynimize muslihûn tavassut edip iki yorgan ve iki döşek ve bir şilte ve iki yasdık ve iki sini ve bir tabak ve bir satıl ve bir şem'dân ve bir ibrik ve bir tâbe ve yirmi dört sahan ve yirmi altı na'lbeki ve üç sagîr lengeri ve bir fener ve bir kepçe ve üç tas ve iki hamak ve bir sagîr iki leğen ve bir sini iskemlesi ve bir bakır buhurdan ve bir kilim ve bir sagîr kilim ve bir kebîr dolab bana ve bir müsta'mel yorgan ve bir minder ve bir yasdık ve bir köhne kaliçe ve bir havan ve iki güğüm ve bir tencere dahi vâlidem müvekkilem mersûme Hanım'a vermek üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde bizler dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan sâlifü'z-zikr eşyâları mersûm Mardiros yedinden her birimize tahsîs olunan eşyâyı tamâmen ahz u kabz edip husûs-ı mîrâsa ve gayra müte'allika âmme-i de'âvîden mersûm Mardiros'un zimmetini ibrâ-yı âmm-ı râfi'u'l-hısâm ile ibrâ ve ıskât eyledik. Fîmâ ba'd husûs-ı mîzâna ve gayra müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve şikâyât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. İbrahim Çavuş, Mehmed b. Yahya, Ahmed b. Şahin, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Berber İsmail b. Hasan ve gayruhum

45 [12a-1] Hüsameddin mahallesi halkından vefat eden Fatma bt. Kasım Beşe'nin vârislerinden Mehmed Beşe'nin diğer vârisler olan Safiye ve Miyase aleyhindeki miras davasında anlaşma sağlandığı

Sulh

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüsameddin mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Fâtıma bt. Kasım Beşe nâm hâtûnun li-ebeveyn er karındâşı oğlu Mehmed Beşe b. Bekir nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrenin sadriye kebîre kızları işbu sâhibeyi'l-kitâb Safiye ve Miyase bintey Ahmed nâm hâtûnlar taraflarından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan Mustafa b. Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ammetem müteveffâ-yı mezbûreden müntakil olup medîne-i mezbûre mahallâtından İskender Paşa mahallesinde vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzilden ve dâhilinde olan evânî-i beyt ve tecemmülât-ı hânedan bana isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'îyyemi müvekkiletân-ı mezbûretândan taleb eylediğimde beynimizde muslihûn tavassut edip otuz guruş bana vermek üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr otuz guruşu müvekkiletân-ı mezbûretân yedlerinden ahz u kabz edip husûs-ı mîrâsa müte'allika âmme-i de'âvîden müvekkiletân-ı mezbûretânın zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı râfi' u'l-hisâm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Fîmâ ba'd husûs-ı mîrâsa müte'allika müvekkiletân-ı mezbûretân ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Halil b. Ahmed, Molla Süleyman b. Davud, Hacı Mustafa b. Osman, Hacı Ahmed b. Mustafa, Bakkâl Ahmed, Berber İbrahim ve gayruhum

46 [12a-2] Hasırlı mahallesinde vefat eden Hacı Hüseyin b. Ömer'in küçük kızı olup annesi Şehriban tarafından Abdullah b. İsmail'e teslim olunan Rukiye için nafaka tayini

Mübâya'a, 6 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hasırlı mahallesinde sakin işbu bâ'isü'l-kitâb Abdullah b. İsmail nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm edip bundan akdem fevt olan el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Ömer'in sulbünden ve işbu hâzıra bi'l-meclis Şehriban bt. Abdullah nâm hâtûnun firâşından mütevellid işbu meclis-i şer'î de mevcûd ve şâhide olunan Rukiye nâm sagîre vâlidesi mezbûre Şehriban'ın yanında olup terbiyesinden âcize olmağla sagîre-i mezbûreyi vâlidesi mezbûre Şehriban terbiye için bi't-terâzî bana teslim etmekle hâlâ kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak murâdımdır dedikde hâkim-i câsim-i müstetâb-ı muvakkî'-ı sadr-ı kitâb

tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri târîh-i kitâbdan beher yevm altışar akçe sagîre-i mezbûreye nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr eyleyip ol dahi meblağ-ı mukaddere-i mefrûza sagîre-i mezbûrenin infâk ve iksâ vesâir levâzım-ı zarûriyesine harc u sarfa ve lede'l-hâce istidâne ve hîn-i zaferde men lehü hakku't-taleb üzerine rücû'a mezbûr Abdullah'a izin birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Feyzullah b. Muıtab, Seyyid Ömer b. Osman müytâb, Derviş b. Ubeyd, Osman Beşe b. Sarrac, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hasan Ağa b. Emin Ağa ve gayruhum

47 [12a-3] Memeddin mahallesi halkından Nalbant İbrahim ve eşi Rahime bt. Bektaş'ın aynı mahallede bulunan evlerini Ebubekir b. Kasım'a sattıkları

Mübâya'a, 350 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Memeddin mahallesinde sâkin Na'lbend İbrahim b. () nâm kimesnenin zevcesi Rahime bt. Bektaş nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân işbu Hasan b. Abdurrahman ve Mustafa b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan mezbûr Na'lbend İbrahim vekâleten meclis-i şer'-i hafır-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isül-kitâb Kassârî Ebubekir b. Kasım nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âti silk-i mülk-i sahîhimizde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Memeddin Mescidi ve bir taraftan Kahveci Hasan mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir odalı matbah ve kenîf ve su kuyusu ve iki sofa tahtları zîr-i zemîn ve sofa dâhilinde bir kilâr ve avluyu muhtevî menzilizimizi bi-cemî'i't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârf bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Ebubekir'e üç yüz elli guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi berminvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz elli guruşu mezbûr Ebubekir yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tamâmen ahz [u] kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Ebubekir'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Molla İshak imâm, Molla Mustafa b. Yakub, el-Hâc Abdülvahhab b. Ali, Bakkâl Hacı Bayram b. İskender, Kapancı Ahmed b. Abdullah, Molla Ahmed, İsmail Beşe b. Abdullah, Hasan b. Ali, Seyyid Halil b. (), Attâr Mehmed Beşe b. Ataullah, Yasin b. Mustafa, Seyyid Bekir b. İsmail, Kefçeci Osman, el-Hâc Abdülvahhab [b.] Mustafa

48 [12b-1] Mehmed Paşa mahallesi halkından Hamide bt. Mustafa'nın Tebriz'de vefat eden eşi Züfer Beşe b. Mehmed'in terekesinden olan hissesi ile mehri hususunda diğer vârisler aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlandığı

Sulh

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem Tebriz'de fevt olan Züfer Beşe b. Mehmed b. Ramazan nâm müteveffânın zevce-i menkûha-i metrûkesi Hamide bt. Mustafa nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Necmeddin b. Ebubekir ve Hüseyin b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Emin Çavuş b. Mürsel Çavuş nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde müteveffâyı mezbûrun li-ebeveyn er karındâşı işbu bâiseyi'l-kitâb Aziz kendi asıl ve kız karındâşı Ümmühani ile vâlidesi Kafiye bt. İbrahim nâm hâtûnlar taraflarından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan mezbûr Molla Aziz mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Hamide zevci müteveffâyı mezbûr Züfer zimmetinde mütekarrir ve ma'küdün aleyh mehri ile rub' hissesini zevci müteveffâyı mezbûrdan muntakil mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzilden ve dâhilinde olan evânî-i beyt ve tecemmülât-ı hânedan olmak üzere verese-i mezbûrûndan taleb eyledikde beynlerine muslihûn tavassut edip kırk guruş nakid akçe ile bir cild *Mushaf-ı şerîf* verese-i mezbûrûnun müvekkilem mezbûreye vermek üzere inşâ-yı akd-i sulh eylediklerinde müvekkilem mezbûre dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr ile *Mushaf-ı şerîf*'i müvekkilem mezbûre verese-i mezbûrûn yedlerinden ahz u kabz edip müteveffâyı mezbûr zimmetinde olan mehrine ve terekesinden isâbet eden rub' hissesine müte'allika âmme-i de'âvîden verese-i mezbûrûnun zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı râfi'u'l-hisâm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Fîmâ ba'd husûs-ı mehr ve mîrâsa ve gayra müte'allik vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Molla Mahmud b. Ömer, Lüleci Hüseyin b. Halid, Yasin b. Ahmed, Halid b. Abdullah, Molla Bektaş b. Halil, Ömer b. Abdullah

49 [12b-2] Diyarbakır'ın Tabanoğlu mahallesi halkından Medine bt. Şaban'ın aynı mahalledeki evini Yusuf b. Abdullah'a sattığı

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Tabanoğlu mahallesinde sâkine Medine [bt.] Şaban nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân el-Hâc Mahmud b. Molla Ömer ve Ali b. Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle

sâbit olan el-Hâc Talha b. es-Seyyid el-Hâc Mahmud nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Yusuf b. Abdullah mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âtîde silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan Şeyhmus mülkü ve bir taraftan Tayyazâde mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd iki sofa ve bir kilâr ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ancak mecâzî Hamaklı ile müşterek olan menzilin bi-cemî'i't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkilem mezbûre işbu mezbûr Yusuf'a yüz on guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi minvâl-i muharrer iştirâ ve temlik ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz on guruşunu müvekkilem mezbûre merkûm Yusuf yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Yusuf'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-rabi' min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Mehmed b. İsmail, Molla Bekir Palulu, Halil Palulu, Yusuf Palulu, Hasan b. İsmail, Bekir b. Abdullah, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali

50 [12b-3] Cami-i kebir mahallesi halkından Ömer Çelebi b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan ev hissesini Hacı Abdurrahman Ağa b. Davud'a sattığı

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami-i kebir mahallesinde sâkin Ömer Çelebi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Abdurrahman Ağa b. Davud nâm kimesne mahzarında bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan el-Hâc Kerb mülkü ve bir taraftan Molla Ali mülkü ve bir taraftan Hâfizzâde mahzeni ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir neccârî ve yine bir sofa tahtı zîr-i zemîn ve kenîf ve matbah ve avlu ve mecâzî mezbûr el-Hâc Abdurrahman Ağa ile müşterek olan menzilden bana isâbet eden iki sülüs hisse-i şâyi'amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı mubtiladan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc Abdurrahman Ağa (...) cancun? raht ve bir çift kuburlu piştov ve bir tüfenk ve bir re's kır at ve elli guruş (...) akçe ile meclis-i akidde ma'kûd ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz muzî'a-i mechûlü'l-[aded] bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ [13a] ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr elli guruş ile mezkûr rahtı ve piştov ve tüfenk ve bir re's atı mezbûr el-Hâc Abdurrahman Ağa yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan iki sülüs hisse-i şâyi'am mezbûr el-Hâc Abdurrahman Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrîf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Ali, Yusuf b. Musa, el-Hâc Ahmed b. Hüseyin, Abdülbaki b. Halil, el-Hâc Mehmed b. İbrahim

51 [13a-1] Ayşe bt. Abdurrahman'ın, vefat eden mecnun Mehmed Emin b. Ahmed'in mirasından kendisine intikal eden hisseyi Şeyh Matar mahallesi halkından Zeynep bt. Abdullah ve oğlu Ebubekir'den tahsil ettiği

Sulh

Medîne-i Âmid mahallâtından Defderdar Ahmed Çelebi mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan mecnûn Mehmed Emin b. Ahmed'in hâlesi ve hasran vârisi olduğu mahfil-i hasm-ı câhidde lede'ş-şer' sâbit olan Âişe bt. Abdurrahman nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîfi'ş-şer'î meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mahallâtından Şeyh Matar mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Hasan b. Abdullah'ın zevce-i menkûha-i metrûkesi sulbî sagîr oğlu Ebubekir'in vasiyy-i mansûbu olup terekesinden bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vâzı'atü'l-yed olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Zeynep bt. Abdullah nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan Ahmed Efendi b. Halil nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisim fevt olup verâseti Mehmed Efendi'nin ammîsi kızı Zahide bundan akdem fevt olup verâseti zevci müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hasan ile ammîsi mecnûn-ı mezbûr Mehmed Emin'e münhasıra oldukda müteveffîye-i mezbûre Zahide'nin terekesinden kırk iki altın ile bir mikdâr incisini zabt ve mecnûn-ı mezbûrun nisf hissesini kable'l-edâ mezbûr el-Hâc Hasan fevt olup zimmetinde kalmışdır deyü bi'l-verâse taleb ve da'vâ eylediğimde mezkûr incinin tahmînen on altı miskâl olup ziyâde olmadığına bana tamâmen yakîn hâsıl oldukda müvekkile-i mezbûr dahi zikr olunan kırk iki altın ile aynı mevcûd inciden ber-vech-i muharrer bana isâbet eden nisf hissemi bana def' u teslîm, ben dahi yedinden tamâmen ahz u kabz edip ziyâdeye ve husûs-ı mezkûra ve gayra müte'allika âmme-i de'âvîden müvekkile-i mezbûrenin ve gerek sulbî sagîr oğlu Bekir'in zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı râfi'u'l-hisâm ile ibrâ ve iskât eyledim. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezkûra ve gayra müte'allika vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtım ve muhâ[samâ]tım kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdiki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Müderris Ebubekir b. (), Hasan Ağa b. Emin Ağa, Mumcu Mehmed Çelebi, el-Hâc Ali, Molla Mustafa b. Abdullah, Mustafa b. İsmail, Hasan Çelebi tâbi'-i Recebzâde, Hasan b. Ali ve gayruhum

52 [13a-3] Diyarbakır'ın Camiussafa mahallesinden Fatma bt. Veli'nin eşi Hacı Ahmed bt. Veli'den muhâlaa usulüyle boşandığı

Muhâla'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiussafa mahallesi sâkinlerinden olup zâtı ma'rifet-i şer'iyye ile mu'arrefe olan Fâtıma bt. Veli nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Ahmed b. Veli nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr el-Hâc Ahmed zevcim [olup] beynimizde hüsn-i zindegânemiz olmamağla mezbûrun zimmetinde mütekarrır ve ma'küdün aleyh olan mehr-i mu'accelimden fâriğâ ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olup zevcim mezbûr el-Hâc Ahmed ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumuzda mezbûr el-Hâc Ahmed dahi hul'-ı mezbûru kabûl ve hukuk-ı zevciyete ve gayra müte'allika de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik. Fîmâ ba'd hukuk-ı zevciyete ve gayra müte'allik birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Çelebi b. Hızır, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali

53 [13b-1] Diyarbakır'da bulunan ekmekçi, kasap, bakkal vesair esnafın vali konağı için vermiş oldukları erzak bedelini tahsil ettikleri

Esnâfın mütesellim ağaya verdiği hüccettir.

Medîne-i Âmid'de sâkin esnâf tâifesinden Ekmekçiler Şeyhi Seyyid Halil b. Bekir ve kassâb esnâfının şeyhleri Halil b. Bekir ve bakkâl esnâfının pazarbaşılıarı Mustafa Çelebi b. Ahmed ve Tavukçu Seyyid Ali ve Mumcu Şeyhi Abdullah b. İbrahim ve Kelekçi Mehmed Emin b. Rasûl ve Cennân Cuma b. Mustafa ve Pirinççi İbo v. Nursu ve Mihaki v. Niso nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde hâlâ vâlî-i vilâyet ve muhafîz-ı eyâlet-i Diyarbekir olan vezîr-i hatîr-i âsaf-nazîr devletlü sa'âdetlü Mustafa Paşa hazretlerinin kâimmakâmları olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim sâhibü hâze'l-kitâb Hüseyin Ağa taraflarından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i şer'îleri olan Kerkukî Hüseyin Ağa b. Mehmed mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulevvel'i gurresinden sene-i mezbûre Receb-i şerîfî gâyetine değin beş ayda mütesellim-i müvekkil-i mûmâileyh Hüseyin Ağa'nın emirleriyle matbah ve kilârlarına verdiğimiz ma'lûmü'l-vezn nân-ı azîz ve lahm ve şem' ve revgan ve sebzevât ve emti'a-i bakkâliye ve dakîk ve tavuk ve yumurta ve pirinç ve hatab bahâlarından ağa-yı müvekkil-i mûmâileyh zimmetlerinde müctemi' olan ma'lûmü'l-mikdâr mebâliği müvekkil-i mûmâileyh Hüseyin Ağa bizlere tamâmen def' u teslîm, bizler dahi her birimiz alâ kadri'l-hîses mütesellim-i müvekkil-i mûmâileyh Hüseyin Ağa yedinden ahz u kabz eyledik. Ber-vech-i meşrûh beş ayda bâlâda tahrîr olunduğu vech üzere medfû'umuz olan eşyâ bahâlarından ağa-yı müvekkil-i mûmâileyh Hüseyin Ağa zimmetlerinde bir akçe alacağımız bâkî kalmamışdır dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 13 Şa'bâni'l-mu'azzam sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali, Bekir b. Osman, Hüseyin b. İbrahim, Hüseyin b. Şaban ve gayruhum

54 [13b-2] Hacı Mehmed Ağa b. Hacı Hüseyin'in, Diyarbakır'ın Hoca Kavas mahallesindeki evini Mehmed Rıza b. Abdullah'a satması

Mübâya'a, 150

Medîne-i Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesi sükkânından Erdebilzâde demekle ma'rûf fahrû't-tüccâr el-Hâc Mehmed Ağa [b.] el-Hâc Hüseyin meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde hâzır olan ma'lûmü'l-avsâf işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Rıza b. Abdullah nâm şâbb-ı emred mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âtfî silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûr mahallâtından Kavas mahallesinde vâki' iki taraftan Hüneroğlu ve Mehmed Çelebi Vakfî ve bir taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd senede iki guruş avârızı olan bir çardak tahtında zîr-i zemîn mukâbelesinde yine bir çardak ve matbah ve kenîf ve avluyu müşt Emil yerimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârf bey'-i batt-ı sahîh-i şer'î ile hâzır bi'l-meclis olan mezbûr Mehmed Rıza'ya yüz elli guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşu mezbûr yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Mehmed Rıza'nın mülk-i müştêrâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdülkadir Efendi Azimzâde, Molla Mehmed Nâbi, el-Hâc Halil b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc Eyüb b. el-Hâc Mehmed, Mahmud Çelebi b. Receb, Seyyid Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hüseyin b. Mustafa

55 [13b-3] Tabanoğlu mahallesi halkından Seyyid Ömer, Osman ve Hacı Bekir'in aynı mahallede bulunan müşterek evlerini Yusuf b. Mehmed'e sattıkları

Tenfîz ve mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Tabanoğlu mahallesinde sâkin Seyyid Ömer b. Ahmed ve Osman b. Mürsel nâm kimesneler asâleten el-Hâc Bekir b. Mehmed nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Mahmud b. Halil ve Osman b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Seyyid Ali b. Ebubekir nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Yusuf b. Mehmed mahzarında

her biri asâleten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âtî silk-i mülk-i sahîhimizde münselik mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan Şeyhmus mülkü ve bir taraftan Tayyazâde mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd büyütlü adîdeyi müstemil menzili târîh-i kitâbdan dokuz gün mukaddem Medine bt. Şaban nâm hâtûn tarafından vekîli el-Hâc Talha b. Seyyid Mahmud vekâleten semen-i ma'lûm [ve] makbûza bey' etmiş idi. El-hâletü hâzihî bey'ini tahrîr ve tenfîz edip menzil-i mezkûra müte'allika da'vâları olmadığından gayrı mahdûd-ı mezkûr dâhilinde vâki' mülkümüz olan bir meclisi muhtevî menzilimizi dahi bi-cemî'i't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Yusuf'a otuz guraşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr otuz guraşu mezbûr Yusuf yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tamâmen bi-kadri'l-hîses ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve meclis Yusuf'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt eylesin dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mehmed b. Molla Ömer, Kiki Molla Ali, Yusuf b. Üveys, Topal Mustafa, Palulu Halil, Çizmecî el-Hâc Hasan, el-Hâc Mustafa, Erzincanlı Molla Mustafa, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hüseyin b. Mustafa ve gayruhum

56 [14a-1] Cami-i kebir mahallesi halkından Miyase bt. Ahmed'in Tebe-i Cedid mahallesinde olan evini Tanil v. Serkis ile kız kardeşi Rozi'ye sattığı

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami-i kebir mahallesinde sâkine Miyase bt. Ahmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân İbrahim b. Mirza ve Kara Mehmed b. Hüseyin şehâdetleriyle sâbit olan Hasan b. Hüseyin vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Tanil v. Serkis nâm zimmî asıl ve karındâşı Rozi nâm zimmî tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan mesfûr Tanil muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilemin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Kubbe-i cedid mahallesinde vâki' bir taraftan Ali Rıza mülkü ve iki taraftan el-Hâc Süleyman mülkü ve taraf-ı râbi'den el-Hâc Hüseyin ile mahdûd mecâzı ve yine el-Hâc Süleyman ve Siverekli Hâtûn ile müşterek olan iki meclis ve bir mecâzı ve bir çardak ve tahtı matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müstemil menzili bi-cemî'i't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i batt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkilem mezbûre işbu mesfûr Tanil ve karındâşı müvekkil-i mesfûr Rozi'ye yüz doksan guraş ile hîn-i akidde mevcûd ve müşârunileyhâ ba'de'l-kabz-ı muzî'a-i mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz doksan

guruşu müvekkilem mezbûre işbu mezbûr Tanil yedinden ahz u kabz eyledi. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr Tanil ile karındâşı müvekkil-i mesfûr Rozi'nin mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr iştirâken mâlikâne mutasarrıf olsunlar dedi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bekir b. Şaban, Ahmed b. Mehmed sarrâc, Hacı Süleyman [b.] Halid, Dellâl es-Seyyid el-Hâc Osman, şâhidü'l-vekâle, Ali Bey b. Kürd, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Bekir b. Osman, Hasan b. Ali

57 [14a-2] Kalenderhane mahallesi halkından Molla Hasan b. Âşur'un, komşusu Ayşe b. Nebi'nin atık suyunun kendisine zararı olduğuna dair şikâyeti üzerine keşif yapılarak zararını engellemesi hususunda Ayşe Hanım'a tembihte bulunulduğu

Keşif

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri için savb-ı şer'-i kavîmden bi'l-iltimâs Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. el-Hâc Yunus me'zûnen irsâl olunup ol dahi medîne-i Âmid mahallâtından Kalenderhane mahallesinde zikri âti münâza'un fih olan menzilin üzerine varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i hatîr eyledikde işbu bâ'isü'l-kitâb Molla Hasan b. Âşur nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Âişe bt. Nebi nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûre Âişe câr-ı mülâsım olup avlusundan cereyân eden çirkâbı benim mülküm olan duvarımın dibinden icrâ etmekle menzirim dâhilinde olan havuza karîb olduğuna binâen zararı olup ve beynimizde mecâzı müşterek olan avludan dahi mürûrumu men' eder. Ba'de'n-nazar suâl olunup ta'addîsi men' olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Âişe cevâbında ber-vech-i muharrer mecâzı müşterek olduğunu ikrâr, lakin çirkâbımın su yolundan zararı yokdur deyü cevâb vermeğin zeyl-i sutûrda mastûr olan bî-garaz müslimîn ile nazar olundukda filhakîka mezbûre Âişe'nin avlusunun çirkâbı mezbûr Molla Hasan'ın duvarı dibinden cereyân etmekle mezbûr Molla Hasan'ın avlusu dâhilinde olan havuzu suyuna iki buçuk zirâ' mikdârı karîb ve zarar mütebeyyin olduğu inde's-şer'î's-şerîf nümâyân olduktan sonra mezbûre Âişe'ye zararını def' etmek üzere tenbîh olunduktan sonra münâza'un fih olup beynlerinde müşterek olan mecâz dahi Halebî ta'bîr olunur zirâ' ile tûlen on bir zirâ' ve arzan beş zirâ' olmağla ber-vech-i münâsaha arzan sokak kapısından iki buçuk zirâ' ve tûlen on bir zirâ' mezbûr Molla Hasan'ın orta kapısına değin mezbûr Molla Hasan'a mecâz ta'yîn ve kezâlik sokağa müceddeden kapısını feth etmek üzere arzan iki buçuk zirâ' ve tûlen on bir zirâ' mecâz dahi mezbûre Âişe Hâtûn'a ta'yîn ve beynlerine alâmet-i fâsıla vaz' ve alâmet-i fâsıla vaz'ı için çekilen duvar masârîf[1] mezbûrân beynlerinde müşterek olmak üzere her birleri bi't-terâzî kabûl eylediklerini mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an irsâl olunan Kahveci Hasan Çelebi ve Muhzır el-Hâc Ömer ile meclis-i

şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Efendi el-imâm, Molla Halil b. Mehmed, Molla İbrahim b. Rasül, Maksud b. Abdi, Abdullah b. Bekir, Mehmed b. Mehmed, Seyyid Hüseyin b. Bekir ve gayruhum

58 [14b-1] Kavas mahallesi halkından Mekikçi Kirakos ve Hanna'nın Diyarbakır ehl-i zimmet taifesi için yapmış oldukları masrafı cemaatin vekilleri olan Mardiros vesairlerinden teslim aldıklarını ikrar etmeleri

Mekikçi ikrâr eylediği hüccet suretidir.

Medîne-i Âmid mahallâtından Kavas mahallesinde sâkin Mekikçi Kirakos v. Mardiros ve Hanna v. Hadreşe nâm zimmîler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûrede mütemekkin ehl-i zimmet keferetâifesinin vücûhları ve ma'lûmü'l-esâmî ve'l-eşhâs ehl-i zimmet re'âyâsı taraflarından vekîl-i sâbitü'l-vekâleleri olan kâhyaları işbu hâmilü'r-rakîm Mardiros v. Avanis ve Yagob v. Osib ve Abdünnur v. Mosi ve kezâlik Şimohan v. İšo ve Mardinli Sakar v. İšo ve İmirza v. Kesber ve Mihail v. Merican ve Sakar v. Hanna ve Avadis v. Melkon ve İgob v. İmirza vesâirleri muvâcehelerinde her biri bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem tâife-i mesfûr üzerlerinden nice bida' u mezâlimin def' u ref'i için Âsitâne-i sa'âdet'den iki defa getirdiğimiz fermân-ı âlîler ile hatt-ı şerîfimde muhtevî emr-i âlî husûsu için üç bin yüz altmış guruş masrûfum olmuş idi deyü meblağ-ı mezbûr üç bin yüz altmış guruşu ehl-i zimmet tâifesinden talep eylediğimde meblağ-ı mezbûru onlar dahi bizleri tevkîl ve irsâl etmedik deyü nizâ' etmeğin beynimizde muslihûn tavassut edip bi't-terâzî masrafımız olan meblağ-ı mezbûru Diyarbakır'de mütemekkin ehl-i zimmet taraflarından işbu vekîlün-ı mesfûrûn bize def' u teslîm, bizler dahi yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan zimmetlerinde bir nesne bâkî kalmamıştır ve husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i de'âvîden işbu mezbûrûn ile sâir ehl-i zimmet keferelerinin mecmû'unun zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik ve ba'de'l-yevm ehl-i zimmet re'âyâsının umûr ve husûslarına karışmayıp ve Âsitâne-i sa'âdet'e gitmeyip kendi hâlimizde olmak üzere ta'ahhüd eyledik. Eğer hilâf-ı mu'âhede hareket eder isek hakkımızdan gelinip ve masârîfimize i'ânet eylemesinler dediklerinde gıbbe tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min Recebi'l-ferd li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Bey Taşzâde, el-Hâc Süleyman hammâmcı, Mustafa b. Hüseyin, Nuh Çelebi b. Hüseyin, Ali b. Abdullah, İbrahim Çelebi b. Arslan, İbrahim b. Hüseyin, Berber Ahmed b. Markablî?, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Şahin b. Ömer, Hüseyin b. Mustafa, Mehmed Çelebi b. Bekir ve gayruhum

59 [14b-2] Kavas mahallesi halkından Ahmed'in, vefat eden babası Cemal Mazıcı el-Hâc Süleyman'dan intikal eden aynı mahalledeki ev hissesini üvey annesi Ayşe bt. Piri'ye sattığı

Mübâya'a, 450 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kavas mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Cemal Mazıcı el-Hâc Süleyman b. Sefer nâm müteveffânın sulbî kebîr oğlu Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımüt-tevkîrde üvey vâlidesi sâhibetü hâzihi'l-vesîka Âişe bt. Piri nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Molla İbrahim b. el-Hâc Veli nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip babam müteveffâ-yı mezbûr Mazıcı Cemal el-Hâc Süleyman'dan müntakil mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Attâr el-Hâc Mehmed veresesi mülkü ve bir taraftan Paçacı Ali veresesi mülkü ve bir taraftan Kelekçi Ramazan veresesi mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd dâhiliye ve hâriciye büyü-tü adîdeyi muhtevî menzilden yedimde olan taksîm hücceti nâtik olduğu vech üzere benim hisse-i irsiye-i şer'îyeme isâbet eden elli üç buçuk zirâ' altı parmak binâ ve yirmi beş zirâ' avlu mukâbelesinde hâriciyeden ta'yîn ve tahsîs olunan menzil hissemi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile üvey vâlidem müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtûn'a dört yüz elli guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz elli guruşu üvey vâlidem müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtûn yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm taksîm hüccetinde ta'yîn ve tasrîh olunan hissem üvey vâlidem müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr mülkiyet üzere mutasarrife olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Melikzâde Abdurrahman Efendi, Edirneli Mustafa Efendi, Bekir Ağa akrabâ-i Ketencizâde, Çakçakzâde Hasan Ağa, Mumcu el-Hâc Osman, Mecid Efendi hatîb-i Camiunnebi, el-Hâc Mustafa Efendi imâm-ı Mescid-i Hüsameddin, Abdülvahhab Çelebi [b.] Hacı Alizâde, el-Hâc Ali b. Ramazan lüleci, Bölükbaşı Ömer Ağa b. Mustafa, Kürd Molla Ahmed b. Mustafa, Cemal Mustafa b. Topal Hüseyin, el-Hâc Velizâde Molla İbrahim Siverekli, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hasan Ağa b. Emin Ağa

60 [15a-1] Cami-i kebir mahallesi halkından Bağdatlı olarak bilinen Emine bt. Şahin'in aynı mahallede sahibi bulunduğu evini Rabia Hatun bt. Hacı Hasan'a sattığı

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami-i kebir mahallesinde sâkine Bağdadlı demekle ma'rûfe Emine bt. Şahin b. Abdullah nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'z-zikri ikrâra vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Bekir Çelebi b. Osman ve Bekir Çelebi b. el-Hâc Hızır nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İbrahim Çelebi b. Arslan nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde sâhibetü hâzihi'l-vesîka Rabia bt. el-Hâc Hasan nâm hâtûnun li-ebeveyn er karındâşı tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekil-i şer'îsi olan es-Seyyid Ataullah Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkile-i mezbûre Emine Hâtûn akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Bezzâz Hasan mülkü ve bir taraftan Asiye Hâtûn mülkü ve bir taraftan harâbe ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir çardak tahtı kilâr ve su kuyusu ve bir genişçe oda, tahtı kapı arası ve kenîf ve matbah ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-i sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Rabia Hâtûn için karındâşı ve vekîli merkûm Seyyid Ataullah Çelebi'ye yüz yirmi guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi berminvâl-i muharrer bi'l-vekâle iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz yirmi guruşu müvekkilem mezbûre Rabia Hâtûn'un mâlından vekil-i merkûm yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzili mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i mezbûre Rabia Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedi dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, Mehmed Ağa b. Hacı Veli Bey, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Abdullah b. Hızır, Arslan Beşe oğlu İbrahim, Seyyid Ahmed Efendi b. el-Hâc Yusuf, Seyyid el-Hâc Hüseyin b. Seyyid Hüseyin ve gayruhum

61 [15a-2] Diyarbakır'ın Nalçacı mahallesi halkından vefat eden Münadi Mustafa b. Yusuf'un menkul terekesi borçlarını karşılamadığından aynı mahallede olan arsasının müzayedeye ile Mehmed b. Halil'e satıldığı

Mübâya'a, 35 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Nalçacı mahallesinde sâkin iken düyûnu terekesinden ezyed olduğu hâlde fevt olan Münâdî Mustafa b. Yusuf nâm müteveffânın ammîzâde ve eytâmının vasîsi olan Abdülfettah b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed b. Halil nâm kimesne mahzarında bi'l-vesâye takrîr-i kelâm edip vasîleri olduğum eytâmın babaları müteveffâ-yı mezbûr Münâdî Mustafa'nın menkûlâtı düyûn-ı müsbeste-i mahkûmun bihâlarına vefâ etmeyip akârının bey'i lâzım gelmeĝin müteveffâyı mezbûrun akârından olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan es-Seyyid Ahmed mülkü ve bir taraftan Hadice Hâtûn mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir kıt'a arsa-i hâliye müteveffâ-yı mezbûrun

düyûn-ı müsbeteleri için bi'l-izni's-şer'î bey'e arz edip mecma'-ı nâs olan mahallerde yed-i münâdî ile kirâren ve mirâren nidâ ve müzâyede ve ba'de inkıtâ'ı'r-rağbe mezbûr Mehmed üzerinde otuz beş guruşa karâr edip ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle zikr olunan arsa-i hâlîyi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mehmed'e otuz beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr otuz beş guruşu mezbûr yedinden bi'l-vesâye tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm arsa-i mezkûre mezbûre Mehmed'in mülküdür, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ömer b. Mustafa, Mehmed b. Ali, Mustafa b. Abdullah, es-Seyyid İbrahim b. Alihan, Mehmed b. Abdullah, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Bekir b. Osman

62 [15a-3] Ali Paşa mahallesi halkından Mehmed Çelebi ve Ahmed Çelebi'nin, Zaralı Seyyid Hasan b. Abaza aleyhindeki arazi davasında birbirleriyle anlaşarak zimmetlerini ibra ettikleri

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde sâkin Mehmed Çelebi ve Ahmed Çelebi b. Mustafa Çelebi nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isül-Kitâb Zaralı es-Seyyid Hasan b. Abaza nâm kimesne mahzarında her biri bitav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bâ-berât-ı âlişân ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olduğum Zara nâm karyenin iki sülüsüne bizler ve bir sülüsüne babam mezbûr Mustafa mutasarrıf iken babamız mezbûr Mustafa fevt olup hissesi karındâşım işbu hâzır bi'l-meclis Mehmed nâm kimesneye ber-vech-i mâlikâne tevcîh olunup lâkin babamız târîh-i kitâbdan otuz iki sene mukaddem bizler sagîr olduğumuz hâlde fuzûlî karye-i mezbûrun bir sülüsünün nisfini senede on iki buçuk guruş mîrîsini verip zabt etmek üzere mezbûr es-Seyyid Hasan'a verip târîh-i mezbûrdan bu âna değîn karye-i mezbûrun bir sülüsünün nisfini ber-vech-i muharrer zabt edip hâsıl olan mahsûlât ve rüsûmâtını ahz u kabz eylemiş idi ve mezbûr es-Seyyid Hasan ahz u kabz eylediği sinîn-i mezkûrda vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı mezbûr es-Seyyid Hasan'dan taleb-i da'vâ [15b] ve ba'de'l-mürâfa'a üzerine hükm ve hüccet etdirip ol dahi sinîn-i mezkûrede mîrî için verdiği meblağ-ı mezbûru bizlerden taleb-i da'vâ sademinde olduğunda beynimizde münâza'ât-ı adîde ve muhâsamât-ı ekîde vukû'undan sonra muslihûn tavassutuyla mezbûr es-Seyyid Hasan sinîn-i mezkûrede karye-i mezbûrenin mîrîsi için verdiği meblağ-ı ma'lûmü'l-mikdâr da'vâsından fâriğâ bizler dahi mezbûrun me'hûzu olan mahsûlât ve rüsûmâtdan her birimize isâbet eden hissemizden bi't-terâzî fâriğâ olmak üzere beynimizde inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde bizlerden dahi her birimiz sulh-ı mezbûru kabûl ve minvâl-i muharrer üzere her birimiz da'vâ-yı mezkûremizden fâriğâ olup ve husûs-ı mezkûra ve gayra müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı râfi' u'l-hisâm ve kâtı' u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik. Fîmâ

ba'd husûs-ı mezkûra müte'allika vechen mine'l-vücûh birbirlerimiz ile da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Ağa b. İzzeddinzâde, Abdurrahman Çelebi b. Molla Hasan, el-Hâc İbrahim b. Süleyman, Seyyid Mehmed b. Seyyid Mustafa, Ramazan b. Ali, es-Seyyid İbrahim b. imâm-ı karye-i Bakavis, Şeyh Mısırlı Bekir Efendi, Mustafa b. Abdullah, Seyyid Mustafa b. Mevlüd, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Kassâb Derviş, Hasan b. Ali, Ebubekir b. Osman, Receb b. Ali ve gayruhum

63 [15b-1] Mehmed Paşa mahallesi halkından Kırkkiliseliöğlü Avadis'in Babicedid'deki hamama bitişik ambarını Mustafa b. Abdullah'a sattığı

Mübâya'a, 100 guruş

Âmid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde mütemekkin Kırkkiliseliöğlü Avadis v. Nikogos nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde sâhibü hâze'l-kitâb Mustafa b. Abdullah nâm kimesne tarafından tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Bâkîkulu Hüseyin Çelebi b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre hısnı ebvâbından Bâbicedid kurbunda vâki' hammâma muttasıl bir taraftan hammâm ve bir taraftan külhân ve bir [tara]fdan Eyüboğlü nâm kimesnenin kahvesi ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb anbârını bi-cümleti't-tevâbi' müvekkil-i mezbûr Mustafa Çelebi'ye yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu müvekkil-i mezbûr Mustafa Çelebi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr anbâr müvekkil-i mezbûr Mustafa Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Ramazâni'l-mübârek sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi kâtib, Seyyid Abdullah imâm, Kiblelizâde Ömer Beşe, Hacıosman çizmeci, Hasan b. Ali, İbrahim dellâl

64 [15b-2] Kazıktepe köyü halkından vefat eden Ali b. Hüseyin'in küçük oğlu Mehmed'in günlük ihtiyaçlarını karşılamak üzere nafaka tahsisi

Medîne-i Âmid muzâfâtından Sitti nâm karye ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb Hüseyin b. Bayezid nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm edip civârımızda vâki' Kazıktepe nâm karye sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ali

b. Hüseyin nâm müteveffânın sulbî oğlu Mehmed nâm sagîr terbiyemde olan zevcem Sultan'ın li-ebin er karındâşı olmağla hâlâ savb-ı şer'-i kavîmden sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisve bahâsı ve levâzım-ı zarûriyesi için men lehû hakku't-taleb üzerine kadr-i ma'rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikte hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri dahi mezbûr Hüseyin'in talebiyle sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisve bahâsı için târîh-i kitâbdan külle yevm altı akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr edip ol dahi nafaka-i mefrûza-i mukaddereyi sagîr-i mezbûrun infâk ve iksâ vesâir levâzım-ı zarûriyesi için harc u sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde men lehû hakku't-taleb üzerine rücû'a izin birle [16a] mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Halil b. Murad, Ali b. Abdülgaffar, Veli b. Satılmış, Hasan b. Ali ve gayruhum

65 [16a-1] Hoca Ahmed mahallesi halkından Mustafa b. Hasan'ın aynı mahallede sahip olduğu evini Ali b. Abdullah'a sattığı

Mübâya'a, 220 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed mahallesi ahâlîsinden Mustafa b. Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ali b. Abdullah nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âtî silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede bir taraftan Dede Ahmed mülkü ve bir taraftan Uzun Karı mülkü ve bir tarafı tarîk-ı âm ile mahdûd senede bir guruş Diyarbekir voyvodalarına mukâta'a-i zemîni olan iki meclis tahtları zîr-i zemîn ve yine bir meclis tahtı zîr-i zemîn ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Ali'ye iki yüz yirmi guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz yirmi guruşu mezbûr Ali yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Ali'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt eylesin dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-ışrîn min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mustafa, Seyyid Mustafa b. Mehmed, Hasan Ağa b. Emin, Mustafa b. Molla Osman, Osman b. Hüseyin, Gazzâz Mustafa b. Ali, Bekir b. Ahmed, Osman b. Âşur, Abdullah b. Ahmed Ağa, Mustafa b. Kadı, Abdullah b. Abdullah, Sarrâc Bekir b. Ali, Hasan b. Ali ve gayruhumâ

66 [16a-2] Bağdat Muhafızı Serasker Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan istenen 500 nefer süvari askerinin temin edildiği ve bunlar için gerekli olan bahşiş, ulufe, çadır vb. ihtiyaçların başbuğları tarafından kendilerine dağıtıldığı

Diyarbakır havâlsinden bâ-fermân-ı âlî beş yüz nefer süvârî levendâtı tahrîr ve Bağdad muhafızı ve ser'asker olan vezîr-i hatîr-i âlişân-ı sâmi-mekân devletlü inâyetlü Ahmed Paşa -yesserallahu mâ yeşâ'- hazretlerinin ma'iyetlerinde bulunmak üzere neferât-ı mezbûreye başbuğ ta'yîn olunan Cihanbeyli İsmail Ağa b. Murtaza meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde husûs-ı mezbûr için Hazîne-i âmire ile mübâşir ta'yîn buyurulan bâ'isü hâze'l-vesîka fahrü'l-akrân Silâhşor-ı Hazret-i Sadrı'zamî Halil Ağa b. Abdullah mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bâlâda zikr-i âtî olunduğu üzere başbuğ nasb olunup tahrîrine me'mûr olduğum beş yüz nefer süvârî mîrî levendâtını mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle tahrîr ve tekml ve levendât-ı mezbûrenin ber-mûceb-i fermân-ı âlî ve sûret-i Defter-i hâkânî bahşişleri ve altı aylık ulûfeleri ve üç aylık ta'yînâtları ve bilcümle çadır ve çerge ve levâzımât-ı sâireleri için ta'yîn olunan hazîneyi mübâşir-i mûmâileyh Halil Ağa bana bi't-tamâm def' u teslim ben dahi tamâmen ve kâmilen yedinden ahz u kabz ve bahşiş ve ulûfelerini levendâta teslim ve tevzi' eyledim ve levendât mühimmelerini dahi hâzır u âmâde eyledim. Hazîne-i mezbûrdan fermân-ı âlî ve sûret-i Defter-i hâkânî mücebince mübâşir-i mûmâileyhin yedinde bâkî kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdkî'l-vicâhî mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulemâ İsmail Efendi el-müderriş, Hasan Ağa b. Mehmed Emin Ağa, Hasan Çelebi serbölük, İbrahim sermuhrân ve gayruhum

67 [16b-1] Karşlı Hacı İbrahim b. Ahmed'in firar eden ve Mehmed b. Ömer'in elinde bulunan kölesi Acem asıllı Ermeni Vartan'ın kendisine teslim edilmesi

Köle

Medîne-i Âmid'de bi'l-müsâfere sâkin sâhibü hâze'l-kitâb Karşlı el-Hâc İbrahim b. Ahmed b. Abdullah tarafından zikr-i âtî gulâmı taleb ve da'vâ ve ahz u kabza vekîl olduğu Molla Ahmed b. Abdullah ve Mustafa Çelebi b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan es-Seyyid Ali b. Şaban nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zikr-i âtî gulâma vâzî'u'l-yed olan Mehmed b. Ömer nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu meclis-i şer'de mevcûd ve müşâhede olunan orta boylu, kara kaşlı, kara gözlü Acemiyyü'l-asl Vartan nâm Ermeni gulâm müvekkilim mezbûr el-Hâc İbrahim'in yedinde mülkü iken târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem mülkünden abak u firâr edip hâlâ mezbûrun yedinde bulunmakla

taleb ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Mehmed cevâbında mevsûf-ı mezkûr gulâmı târîh-i kitâbdan sekiz gün mukaddem Ergani Ma'deni'nde Çüngüşlü Aryo nâm zimmîden doksan dört buçuk guruşa iştirâ eyledim deyü vaz'-ı yedini ikrâr, ber-vech-i muharrer müvekkil-i mezbûrun mülkü olup firâr eylediğini inkâr edecek, vekîl-i mezbûr Seyyid Ali'den müdde'âsına beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Ahmed b. Hızır ve Mehmed b. Halil nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka mevsûf-ı mezkûr gulâm işbu vekîl-i mezbûrun müvekkili gâib ani'l-meclis Karslı el-Hâc İbrahim b. Ahmed b. Abdullah nâm kimesnenin yedinde abd-i memlûku olup târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem mülkünden abak u firâr etmiş idi. Biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer' iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle mevsûf-ı mezkûr gulâm-ı mevkûf ale'l-hîn vekîl-i mezbûr es-Seyyid Ali'ye def' u teslîme mezbûr Mehmed'e tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdül-hâl: İsmail Efendi b. el-müderriş, Abdulfafur Efendi el-müderriş, es-Seyyid İbrahim Efendi en-nakîb, Dizdâr Ebubekir Ağa, Bekir b. Osman ve Seyyid Ahmed b. Hüseyin ve Ahmed b. Mehmed, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali

68 [16b-2] Diyarbakır civarından 1.000 adet süvari askeri yazımına memur ve başbuğ tayin edilen Tercil beyzâdelerinden Millî İbrahim b. Mustafa'nın askerler için gerekli olan parayı, Mübaşir Ömer Ağa b. Hüseyin'den tamamen teslim alıp askerlere dağıttığı ve onların malzemeleri için harcadığı

Binbaşı Millî İbrahim Bey'in hüccetidir.

Bağdad muhafızı vezîr-i hatîr-i âlişân-ı sâmi-mekân hazretlerinin serî'an ve âcilen ma'iyetlerinde bulunmak üzere Diyarbakır havâlisinden bin nefer süvârî levendâtı tahrîrine bâ-fermân-ı âlî me'mûr ve başbuğ nasb u ta'yîn olunan Tercil beyzâdelerinden fahrûl-akrân Millî İbrahim Bey b. Mustafa Bey meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde husûs-ı mezbûra bâ-fermân-ı âlî mübaşir ta'yîn buyurulan hazret-i sadr-ı âlî -lâzâle mahfûfen bi'l-mâ'âlî- silâhşorlarından bâ'isü hâze'l-kitâb Ömer Ağa b. Hüseyin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mûmâileyh Ömer Ağa tahrîrine me'mûr olduğum bin nefer süvârî levendâtının yirmişer gurus bahşîş ve on beşer gurus olmak üzere altışar aylık ulûfe ve üçer aylık ta'yînât ve çadır ve çerge ve evânî-i nühâsiye ve mühimmât-ı sâireleri için kendi mübaşereti ve yedi ile taraf-ı Devlet-i Aliyye'den bazen an nakdin ve bazen eyâlet-i Diyarbakır cizyesinden ber-müceb-i sebeb-i tahrîr hükmü havâle ve ta'yîn olunan cem'an elli üç bin üç yüz doksan üç buçuk gurus ve on parayı bana bi't-tamâm def' u teslîm, ben dahi yedinden tamâmen ve kâmilan ahz u kabz edip tahrîrine me'mûr olduğum neferât-ı mezbûreye tevzî' ve malzemelerine

sarf eyledim. Meblağ-ı mezbûr elli üç bin üç yüz doksan üç buçuk guruş ve on paradan mübâşir-i mûmâileyh Ömer Ağa'nın yedinde bir akçe bâkî kalmamıştır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi'l-ibtigâ sebt ve imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İsmail Efendi el-müderriş, Sunullah Efendi el-müderriş, Mehmed Efendi serkâtib, el-Hâc Veys Efendi, İbrahim Çelebi ve gayruhum

69 [16b-3] Diyarbakır'da oturan zimmi taifesinden Küçük Timo v. İšo, Mardinli Sakar v. İšo vesairleri vergi vb. işlerini yürütmek üzere Mardiros v. Avanis, Yakob v. Oseb ve Abdünnur v. Mosi'yi vekil tayin ettikleri

Zimmîlerin vekâlet[i]

Medîne-i Âmid'de mütemekkin ehl-i zimmet keferî tâifesinden vücûhları olan Küçük Timo v. İšo ve Mardinli Sakar v. İšo ve Ağret v. Kesber ve Mihail v. Merican ve Sakar v. Hanna ve Avadis v. Nikifor ve Avadis v. Nikogos ve İgob v. İmirza ve Mardinli Elyas v. Abdünnur [ve] Mazak v. İgob ve Sakar v. Abraham ve Sakar v. Aruş ve İgob v. Ohcan ve Hristo v. Nikola ve İlhad v. Nikola ve Abraham v. Şimon vesâir ma'lûmü'l-esamî ve'l-eşhâs meclis-i şer'î hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Mardiros v. Avanis ve Yakob v. Oseb ve Abdünnur v. Mosi nâm zimmîler muvâcehelerinde her biri bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem üzerimize lâzîm gelen tekâlif ve umûrumuzu temşiyet için mesfûrûn zimmîler muhtârımız olmağın hâlâ kendileri vekil ittihâz eyleyip fimâ ba'd tarafımızdan bilcümle vâkî olan umûrumuzu görmek için cümlemiz tarafımızdan vekil etmişizdir dediklerinde onlar dahi ber-vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzîmelerin kemâ yenbagî edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min Recebi'l-mürecceb li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Bekir Çelebi b. Osman, Hasan b. Ali, Hüseyin b. Mustafa, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum

70 [17a-1] Bağdat Muhafızı Serasker Ahmed Paşa maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan yazılan süvari askerlerinin bölükbaşları Saruhan b. Mustafa vesairleri asker için gerekli olan malzemeler ile altı aylık ulufe ve bahşiş bedellerini Başbuğ Cihanbeyli İsmail Ağa b. Murtaza'dan teslim aldıkları

Bölükbaşların ikrâr-ı ulûfe, 500 nefer

Bağdad-ı behişt-âbâd muhâfızı ve ser'asker olan vezîr-i hatîr-i âlfîşân-ı âsaf-nişân devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa hazretlerinin ma'iyetlerinde bulunmak üzere mübâşir

ta'yîn olunan fahrü'l-akrân Silâhşor-ı Hazret-i Sadrı'zamî Halil Ağa b. Abdullah mübâşereti ve başbuğ ta'yîn bulunan Cihanbeyli İsmail Ağa b. Murtaza ma'rifetiyle Diyarbekir havâlîsinden tahrîri fermân buyurulan beş yüz nefer süvârî mîrî levendâtın bölükbaşılarının Kiki aşîretinden Kiki Mahmud Bölükbaşı b. Filân ve Saruhan b. Mustafa ve Ebuzeyd b. Mahmud ve Giray b. Süleyman ve Şeyhanlı aşîretinden İsa b. Mehmed, Cihanbeyli Murtaza b. Mustafa ve Mehmed b. Arslan ve Zirki Mehmed b. Mahmud ve Mahmud b. Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb mezbûr İsmail Ağa mahzarında her biri bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip her birimizin bayraklarımızın altında ber-müceb-i emr-i âlî ellîşer nefer süvârî mîrî levendâti tahrîr ve tekmi'l eyledikden sonra ber-müceb-i sûret-i Defter-i hâkânî beher neferin altışar aylık ulûfe ve bahşîşleri için ta'yîn buyurulan otuz beş guruş ile çadır ve çerge ve evânî-nühâsiye ve mühimmât-ı sâirelerini üzerimize başbuğ ta'yîn olunan mezbûr Cihanbeyli İsmail Ağa mübâşir-i mûmâileyh yediyle gelen mâldan bizlere ber-müceb-i sûret-i Defter-i hâkânî bizlere def' u teslîme bizler dahi tamâmen ve kâmilen neferât-ı mezbûrenin ulûfe ve bahşîşlerini ve mühimmât-ı sâirelerini mezbûr İsmail Ağa yedinden ahz u kabz edip yedinde ve zimmetinde bir akçe bâkî kalmayıp bizler neferâtımıza ve neferâtımız dahi birbirlerine kefil ve zâmin olmuştur dediklerinde gibbe't-tasdikî'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali, Ebubekir b. Osman, Hüseyin b. Mustafa, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum

71 [17a-2] Bağdat Muhafızı Serasker Ahmed Paşa maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan yazılan süvari askerlerinin bölükbaşılı Saruhan b. Mustafa vesairleri asker için gerekli olan üç aylık zahire bedelini Ramazan ayının on beşinde almak üzere Başbuğ Cihanbeyli İsmail Ağa b. Murtaza ile anlaştıkları

Bölükbaşılıkların ikrârı, zahîre

Bağdad-ı behîşt-âbâd muhafızı ve ser'asker olan vezîr-i hatîr-i âlîşân-ı sâmi-mekân devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa hazretlerinin ma'iyetlerinde bulunmak üzere mübâşir ta'yîn olunan fahrü'l-akrân Silâhşor-ı Hazret-i Sadrı'zamî Halil Ağa b. Abdullah mübâşereti ve başbuğ ta'yîn olunan Cihanbeyli İsmail Ağa b. Murtaza ma'rifetiyle Diyarbekir havâlîsinden tahrîri fermân buyurulan beş yüz nefer süvârî mîrî levendâtın bölükbaşılıklarından Kiki aşîretinden Mahmud Bölükbaşı b. Filân ve Saruhan b. Mustafa ve Ebuzeyd b. Mehmed ve Giray b. Süleyman ve Şeyhanlı Bölükbaşı Mahmud ve Cihanbeyli Murtaza b. Mustafa ve Mehmed b. Arslan ve Zirki Mehmed Bölükbaşı b. Mahmud ve Mahmud b. Mehmed nâm bölükbaşılıklar meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde başbuğları olan mezbûr İsmail mahzarında her birleri bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ber-müceb-i emr-i âlî bayraklarımız altında tahrîr eylediğimiz

neferâtın bahşış ve ulûfe ve levâzımât-ı sâirelerini başbuğ ta'yîn olunan mezbûr İsmail Ağa'nın yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledikden sonra ber-mûceb-i sûret-i Defter-i hâkânî ta'yîn olunan üçer aylık zahîre bahâmızı dahi her birimiz şehr-i Ramazânü'l-mübârek'in on beşinci gününden almak üzere mezbûr İsmail Ağa ile mu'âhede ve mukâvele eylemişizdir dediklerinde ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 23 Ramazân sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ebubekir b. Osman, Hasan Ağa b. Ali, Hüseyin b. İbrahim

72 [17a-3] Bağdat Muhafızı Serasker Ahmed Paşa maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır'dan yazılan süvari askerlerinin bölükbaşları İbrahim b. Maksud vesairleri, asker için gerekli olan üç aylık zahire bedelini Ramazan'ın on beşinde almak üzere başbuğ tayin edilen Tercil beyzâdelerinden Millî İbrahim b. Mustafa ile anlaşmaları

Millî Bey'in ulûfe, zahîre

Bağdad-ı behişt-âbâd muhafızı ve ser'asker olan vezîr-i hatîr-i âlîşân-ı sâmi-mekân devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa hazretlerinin ma'iyetlerinde bulunmak üzere mübâşir ta'yîn olunan gedikli zu'amâdan fahru'l-akrân Ömer Ağa mübâşeretî ve başbuğ ta'yîn olunan Tercil beyzâdelerinden Millî İbrahim Bey b. Mustafa Bey ma'rifetiyle Diyarbekir havâlisinden tahrîri fermân buyurulan bin nefer süvârî mîrî levendâtın bölükbaşlarından Musul kazâsından İbrahim b. Diyab ve İbrahim b. Maksud ve Ahmed Bey b. Mustafa ve Ömer b. İbrahim Bey ve Genç Halil b. Mahmud ve Hacı Hüseyin b. Veli ve İsmail b. Mustafa Bey ve Mehmed Bey b. İbrahim Bey ve Hani kazâsından Ali b. Zeyneddin ve Ulubathlı Ali b. İsmail ve Haciosman mahallesinden Ebubekir b. Ömer [ve] Mihrani kazâsından Receb b. Bahaeddin ve Kubad Bey mahallesinden Yusuf b. Mehmed ve Hanbazar'dan Osman b. Ahmed ve Tilgazi'den Emirhan b. Ömer ve Loğtaş'dan Yusuf b. Mehmed ve Kefincar'dan Filân b. Ahmed ve Melikânlı İbrahim b. Mehmed ve Zuği İbrahim'den Haydar b. İsa nâm bölükbaşlar meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde başbuğları olan işbu bâ'isü'l-kitâb mezbûr Millî İbrahim Bey mahzarında her biri bitav'ihim ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ber-mûceb-i emr-i âlî bayrakları altında tahrîr eylediğimiz neferâtın bahşış ve ulûfe ve levâzımât-ı sâirelerini başbuğ ta'yîn olunan mezbûr Millî İbrahim Bey'in yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledikden sonra ber-mûceb-i sûret-i Defter-i hâkânî ta'yîn olunan üç aylık zahîre bahâmızı dahi her birimiz şehr-i Ramazânü'l-mübârek'in on beşinci gününden olmak [üzere] Millî İbrahim Bey ile mu'âhede ve mukâvele eylemişizdir dediklerinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 5 L. sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Molla Abbas b. Ahmed, Hacı Hüseyin bezzâz, Seyyid Mehmed b. Murtaza, Hasan Ağa b. Emin Ağa

73 [17b-1] Diyarbakır'ın Çağal mahallesi halkından Ergani Madeni'nde misafir iken katledilen Mustafa b. Ahmed'in katillerinin Seyyid Ali b. Cafer ve Ömer b. Ali olduğu

Ma'den'de katl olunan, hüccettir.

Medîne-i Âmid mahallâtından Çağal mahallesi sükkânından olup eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani Ma'deni'nde bi'l-müsâfere sâkin iken bundan akdem katilen fevt olan Mustafa b. Ahmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bt. Hasan nâm hâtûn ile sulbî sagîr oğlu Aziz'e münhasıra olduğu şer'an zâhir olduğundan sonra zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka mezbûre Hadice asâleten ve sagîr-i mezbûra vasî nasb olunan ammîsi Ebubekir b. Ahmed nâm kimesne vesâyeten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mahallâtından Tabanoğlu mahallesi ahâlisinden Seyyid Ali b. Cafer ile Musul kasabası ahâlisinden Ömer b. Ali nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûrân Seyyid Ali ve Ömer târîh-i kitâbdan otuz beş gün mukaddem ma'den-i mezbûrda mûrisimiz katil-i mezbûr Mustafa ile bir odada sâkinler iken gece ile işbu mezbûr Ömer hâzır olduğu hâlde mezbûr Seyyid Ali amden ve bi-gayrı hakkın beyâz kabzalı hançer ta'bîr olunur âlet-i câriha ile mûrisimiz mezbûr Mustafa'nın boğazına ve a'zâ-i sâiresine otuz-kırk mahallinden darb ve cerh ve katil etmekle suâl olunup müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumuzdur dediklerinde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'iyân-ı mezbûrândan müdde'âlarına beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Musli b. Rasûl ve Mehmed b. Osman nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istîşhâd filhakîka bizler ma'den-i mezbûra bey' için bazı eşyâ götürüp dâimâ ticâret ile ma'den-i mezbûrdan hâli olmamağla târîh-i kitâbdan otuz beş gün mukaddem gece ile mezbûrların sâkin oldukları oda avlusundan beytütet eylediğimizde bir sadâ-yı mevâhîş istimâ' edip mezbûrân Mustafa ve Seyyid Ali ve Ömer'in sâkin oldukları odaya varıp nazar eylediğimizde işbu mezbûr Ömer hâzır olduğu hâlde işbu mezbûr Seyyid Ali müdde'iyân-ı mezbûrânın mûrisleri olan mezbûr Mustafa b. Ahmed'in üzerine çıkıp beyâz kabzalı hançer ta'bîr olunur âlet-i câriha ile mezbûr Mustafa'nın boğazına ve a'zâ-yı sâiresine mevâzi'-i adîdeden darb ve cerh ve katil eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şahidân-ı mezbûrân şerâit-i İslâm'ı ta'dâd edip ve sırran ve alenen ta'dîl ve tezkiye olundukda udûlden Abdullah b. İbrahim ve el-Hâc Bekir b. Ali ve Molla Abdülkadir b. Abdullah ve Osman b. Hasan ve Abdullah b. Abdülkadir ve Hasan b. Ali ve Ömer b. Ali ve Seyyid Ömer b. Osman [ve] Hacı Ahmed b. Mustafa nâm kimesneler her hâlde adl ve makbûlü's-şehâde olduklarını haber verdiklerinden sonra iltimâs-ı hasm ile şehâdet-i mezbûrede kâzib olmadıklarına yemîn teklîf olunduklarında her biri half billahi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeleriyle şehâdetleri makbûle olmağın zevce-i mezbûre Hadice ile vasiyy-i mezbûr Ebubekir kısasa tâlib olmayıp katil-i mezbûrun diyetini talep etmeleriyle mücebiyle ba'de't-tenbîh mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Küçük Hasan Ağa b. Ali, Hammâmcı Seyyid Mehmed, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ebubekir b. Osman Ağa ve gayruhum

74 [18a-1] Bağdat Muhafızı Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır civarından temin edilen süvari askeri bölükbaşlarının askerlerin ulufe, bahşiş vb. levazım bedelini Başbuğ Millî İbrahim b. Mustafa'dan teslim aldıkları

Millî Bey'in bölükbaşlarının ikrârlarıdır.

Bağdad-ı behişt-âbâd muhâfızı ve ser'asker olan vezîr-i hatîr-i âlişân-ı âsaf-nişân devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa hazretlerinin ma'iyetinde bulunmak üzere mübâşir ta'yîn olunan gedikli zu'amâdan fahrü'l-akrân Ömer Ağa mübâşereti ve başbuğ ta'yîn olunan Tercil beyzâdelerinden Millî İbrahim Bey b. Mustafa Bey ma'rifetiyle Diyarbekir havâlîsinden tahrîri fermân buyurulan bin nefer süvârî asâkiri levendâtının bölükbaşlarından Tercil kazâsından İbrahim b. Diyâb ve İbrahim b. Maksud ve Ahmed b. Mustafa Bey ve Ömer b. İbrahim Bey ve Genç Halil b. Mahmud ve Hacı Hasan b. Veli ve İsmail b. Mustafa Bey ve Mehmed Bey b. İbrahim Bey ve Hani kazâsından Ali b. Zeyneddin ve Ebutaylı Ali b. İsmail ve Hacıosman mahallesinden Ebubekir b. Ömer, Mihrani kazâsından Receb b. Bahaeddin ve Kubad Bey mahallesinden Yusuf b. Mehmed, Hanbazar'dan Osman b. Ahmed ve Tilgazi'den Emirhan b. Ömer ve Loğtaş'dan Yusuf b. Mehmed ve Kefincar'dan Filân b. Ahmed ve Melikânlı İbrahim b. Mehmed ve Zuği İbrahim'den Haydar b. İsa nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb mezbûr Millî İbrahim Bey mahzarında her biri bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip her birimizin bayrakları altında ber-mûceb-i emr-i alî ellîşer nefer süvârî mîrî levendâtını tahrîr ve tekml eyledikten sonra ber-mûceb-i sûret-i Defter-i hâkânî beher neferin altışar aylık ulûfe ve bahşişleri için ta'yîn olunan otuz beş gurus ile çadır ve çerge ve evânî-i nühâsiye ve levâzimat-ı sâirelerini üzerimize baş ve buğ ta'yîn olunan mezbûr Millî İbrahim Bey mübâşir-i mûmâileyh yediyle gelen mâldan bizlere ber-mûceb-i sûret-i Defter-i hâkânî bizlere def u teslim ve bizler dahi tamâmen ve kâmilen neferât-ı mezbûrenin ulûfe ve bahşişlerini ve mühimmat-ı sâirelerini mezbûr Millî İbrahim Bey yedinden ahz u kabz edip yedinde ve zimmetinde bir akçe bâkî kalmayıp bizler neferâtımıza ve neferâtımız dahi birbirlerine kefil ve zâmin olmuşdur dediklerinde gibbe't-tasdiki'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Molla Abbas b. Molla Ahmed, Hacı Hüseyin bezzâz, Seyyid Mehmed b. Mustafa, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali, Bekir Bey b. Osman, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum

75 [18a-2] Diyarbakır'ın Hüseyin Efendi mahallesi halkından Fatma bt. Hüseyin'in eşi Acem Ali b. Abdullah'tan muhâlaa suretiyle boşandığı

Muhâla'a, Kürd

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüseyin Efendi mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i

şer'î ile mu'arrefe olan Fâtıma bt. Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Acem Ali b. Abdullah nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Acem Ali zevcim olup beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla mezbûrun zimmetinde mütekarrir olan mehrimden fâriğa ve iddet-i nafaka ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumuzda ben dahi hul'-ı mezbûru kabûl ve hukuk-ı zevciyete müte'allik âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı râfî'u'l-hisâm ile ibrâ ve iskât eyledik. Min ba'd hukuk-ı zevciyete müte'allik birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Abdullah, Mustafa b. Hacı Bekir, Hasan b. Hüseyin, Mehmed b. Ahmed, Filân b. Hasan, Mehmed Ağa b. (), Hasan Ağa b. Emin Ağa, Bekir b. Osman, Hasan b. Ali

76 [18a-3] Camiunnebi mahallesi halkından Nimet bt. Abdullah'ın, eşi İbrahim b. Hüseyin'den muhâlaa suretiyle boşandığı

Muhâla'a, nevbetçi

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Nimet bt. Abdullah nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zevci dâhili işbu bâ'isü'l-kitâb İbrahim b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mezbûr İbrahim zevcim olup beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma'kûdün aleyh olan mehrimden fâriğa ve iddet-i nafaka ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olup muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumuzda ben dahi hul'-ı mezbûru kabûl ve hukuk-ı zevciyete müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik. Fîmâ ba'd hukuk-ı zevciyete müte'allika birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Receb kahveci, Mehmed b. Halil, Ömer b. İbrahim Hamaklı, Seyyid Mehmed b. Halil, Hacı Ahmed berber, Mehmed b. Mustafa, Seyyid Süleyman tâbi'-i Halil Efendi, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Bekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hüseyin b. Mustafa, Şahin b. Ömer, Ali b. Seydi, Hacı Ömer b. Mustafa, İbrahim b. Ahmed ve gayruhum

77 [18a-4] Bekçiyan mahallesi halkından vefat eden Zeliha bt. Hamza'nın vârisleri Hacer, Osman ve İbrahim'in Ergani'nin Bozdoğan mevkiinde kendilerine intikal eden bağı Mehmed Çelebi. b. Hamza'ya sattıkları

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Bekçiyan mahallesinde sakine iken bundan akdem fevt olan Zeliha bt. Hamza nâm müteveffânın verâseti sadriye kebîre kızı Hacer bt. Abdi nâm hâtûn ile li-ebeveyn er karındâşı oğulları Osman ve İbrahim'e münhasıra olduğu inde-ş-şer' zâhir olduktan sonra zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûre Hacer ile mezbûrân Osman ve İbrahim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Çelebi b. Hamza mahzarında her biri bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âtî mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil olup eyâlet-i Diyarbekir'de vâki' Ergani kazâsına tâbi' Bozdoğan nâm mevzi'de vâki' bir taraftan Hacı Beşiroğlu bağı ve bir taraftan Seyyid Ali bağı ve bir taraftan Hüseyin bağı ve taraf-ı râbi'den Rukiye bağı ile mahdûd bin altı yüz tevek kürûmu bâğımızı bi-cemî'it-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mehmed Çelebi'ye otuz bir guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr otuz bir guruşu mezbûr Mehmed Çelebi yedinden her birimiz bi-kadri'l-hîses tamâmen ahz u kabz eyledik. Be'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâğ mezbûr Mehmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikane zabt eylesin dediklerinde gibbe't-tasdîki-ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Müteveffâ-yı mezbûrun oğlu Mustafa b. Mehmed, el-Hâc Mehmed haffâf, Hacı Hasan tütüncü, Mustafa kâtib, Seyyid Mehmed b. Mansur, Mustafa dizdâr, Seyyid Hasan b. Mustafa, Mehmed b. Bekir, Ali b. Hasan, Hasan Ağa, Hasan b. Ali

78 [18b-1] Diyarbakır'ın İmadiye mahallesi halkından Mehmed Çelebi b. Mustafa ile Abdülvahhab b. Ali'nin aynı mahallede müştereken sahip oldukları evlerini Simo v. Bilo'ya sattıkları

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından İmadiye mahallesinde sâkin Terzi Mehmed Çelebi b. Mustafa ile li-ebin er karındâşı oğlu Abdülvahhab b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Simo v. Bilo nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âtî silk-i mülk-i sahîhimizde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan el-Hâc Piri mülkü ve bir taraftan Çulcu Aslan mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd kenîf ve mecâzı avlusu vakıf ile müşterek olan bir meclis ve bir kilâr ve matbahı muhtevî

menzilimizi bi-cemî'î't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Simo'ya seksen guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr seksen guruşu mezbûr Simo yedinden bi'l-asâle tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr Simo'nun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt eylesin dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Hasan b. İbrahim, Hacı Hüseyin b. (), Ebubekir b. Şaban, Zülfikar b. Şahin, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Bekir b. Osman, Hasan b. Ali, Mustafa b. Abdullah, Ahmed b. Ali, Hasan b. İbrahim ve gayruhum

79 [18b-2] Hızırilyas-ı kebir mahallesi halkından Emasye bt. Panos'un aynı mahallede sahibi olduğu evini İlhad v. Yakob'a sattığı

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Hızırilyas-ı kebir mahallesinde mütemekkinine Emasye bt. Panos nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtı ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Ali b. Mehmed ve Abdurrahman b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Kirakos v. Serkis nâm zimmî vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm İlhad v. Yakob nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âti silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan Kassâb David mülkü ve bir taraftan Meyhâneci Arslan mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile senede dört guruş avârızı olan üç sofa ve iki neccârî ve bir sofanın tahtı zîr-i zemîn ve bir çardak tahtı matbah ve bir nühuftu suyu ve kenîf ve avluyu müştemil menziline bi-cemî'î't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mesfûre Emasye mesfûr İlhad'a beş yüz kırk guruş ile on beş guruş kıymetli bir biniş çukaya hîn-i akidde mevcûd-ı müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz a'yânı muzî'a-i mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz kırk guruş ile mezkûr çukayı müvekkilem mezbûr Emasye mesfûr İlhad yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr İlhad'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdi Mehmed Efendi el-imâm, Molla Abdurrahman b. Ahmed, Ali Beşe kârhâneci, Kassârî Alizâde Abdullah, Numan b. Ali, Hüseyin b. Mustafa, Filân b. İbrahim, Hasan b. Ali, Bekir b. Osman İbrahim, Hasan Ağa b. Emin Ağa ve gayruhum

80 [18b-3] Bağdat seraskerinin maiyetinde bulunmak üzere Diyarbakır havalisinden yazılan süvari askerleri bölükbaşlarının askerlerin ulufe, bahşiş vesair levazımı bedellerini Başbuğ Millî Ali Ağa'dan teslim aldıkları

Millî Ali Ağa'nın süvârî bin nefer levendâtını ikrârıdır.

Bağdad-ı behişt-âbâd ser'askeri vezîr-i hatîr-i âlişân-ı sâmi-mekân hazretlerinin ma'iyyetlerinde bulunmak üzere Diyarbakır havâlisinden bin nefer süvârî levendâtı[na] tahrîren me'mûr olan Dergâh-ı âlî kapıcıbaşlarından umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Millî Ali Ağa tarafından levendât-ı mezbûreye bölükbaşı ta'yîn olunan Derbazlı Hamza Ağa ve Resûl Ağa ibney Hasan ve Yeğen Genç Mehmed Ağa ve Hacı Eyüb Ağa b. Reşid ve Karazlı Osman Ağa ve Zirki Ömer Ağa ve Cemaleddinli Kara Mustafa Ağa ve Mitanlı? Sinan Ağa b. Mitanlı? Küçük Sinan Ağa ve Abdurrahman Ağa b. Mezdilî Halid Ağa ve Koçhisarlı İsmail Ağa ve Melikânî Hacı Osman ve Nakibanlı Hüseyin Ağa ve Gedikânî Ebubekir Ağzâde ve Genç Halil Ağa harrâcî ve Genç Mustafa b. Hacı Şaban ve Arabanlı Ömer Ağa ve Sorkanlı Maroz Ağa nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde üzerlerine binbaşı başbuğ ta'yîn buyurulan bâ'isü'l-vesîka mûmâileyh Millî Ali Ağa mahzarında herbirleri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûmâileyh Millî Ali Ağa'nın tahrîrine me'mûr olduğu bin nefer mîrî süvârî levendâtına bizler bölükbaşı nasb u ta'yîn olunmağla her birimiz bayrağımız altına tahrîr eylediğimiz ellişer nefer mîrî süvârî levendâtının bi't-tamâm bahşiş ve altı aylık ulûfe ve çadır ve çerçe ve evânî-i nühâsiye ve levâzımât-ı sâiremizi ber-mûceb-i fermân-ı âlî ve sûret-i Defter-i hâkânî mûmâileyh Millî Ali Ağa nakden ve havâleten makbûzu olan hazîneden bizlere def' u teslîm ve bizler dahi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip neferât-ı mezbûrenin ulûfe ve bahşiş ve levâzımât-ı sâiresinden mûmâileyh Millî Ali Ağa'nın yedinde bâkî kalmayıp ve her birimiz neferâtımıza kefil ve zâmin olmuşuzdur dediklerinde gibbe't-tasdikî'l-vicâhî mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî evâilî Şevvâli'l-mükerrrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Serkâtib Mehmed Efendi, Arif Ahmed Efendi, Receb [b.] Mehmed Efendi, Hasan Ağa b. Mehmed Efendi, İbrahim Çelebi b. () muhzi'rân ve gayruhum

81 [19a-1] Süluki mahallesi halkından Hacı Ömer'in vefat eden babası Hacı Mehmed b. Yusuf'un hayatta iken Hamdi mahallesindeki evini Hatice bt. Musli'ye sattığını ikrar ettiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Süluki mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt [olan] el-Hâc Mehmed b. Yusuf nâm müteveffânın sulbî kebîr oğlu el-Hâc Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isetü'l-kitâb Hadice bt. Musli nâm hâtûn muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Memeddin mahallesinde vâki bir taraftan Şirvanoğlu veresesi mülkü ve etrâf-ı selâsesi tarîk-ı âm ile mahdûd büyü-tü adîdeyi müştemil menzil dâhilinde babam müteveffâ-yı mezbûrun mülkü olan ancak bir çardak tahtı kapı arası ve mecâzı muhtevî menzîlini babam

müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed hayâtında işbu mezbûre Hadice Hâtûn'a altmış dört guruşa bey' ve temlik ve teslim-i mebi'-i mahdûd edip yedinden kabz-ı semen etmiş idi. El-hâletü hâzihî babam mezbûrun bey'ini tecvîz ve tenfiz edip menzil-i mahdûd-ı mezkûra müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve alâka ve medhalim kalmamışdır. Fîmâ ba'd mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin [min] Şevvâli'l-mükerrem li sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Beşe, Kürd İbrahim b. (), İsmail Çelebi bakkâl, Seyyid İbrahim, Hasan b. Ahmed, Hasan Ağa [b.] Emin Ağa ve gayruhum

82 [19a-2] Süluki mahallesi halkından Musa Çelebi b. Mehmed'in Lala Bey mahallesindeki evini Hanna v. Karakaş ile Maryem bt. Tomo'ya sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Süluki mahallesinde sâkin Musa Çelebi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibeteyi'r-rakîm Hanna v. Karakaş nâm zimmî asıl Maryem bt. Tomo nâm Nasrâniye husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan mesfûr Hanna muvâcehesinde ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Lala Bey mahallesinde vâki' bir taraftan Keleşoğlu mülkü ve bir taraftan Molla Haydar mülkü ve bir taraftan Hacı Vefazâde mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki fevkânî meclis tahtları üç kilâr ve mecâz ve taşrasında bir meclis ve yine bir meclis ve önu eyvân ve matbah ve yine üç kilâr ve kenîf ve nühufteden su ve avluyu müstemil menzilimi mesfûr Hanna ile müvekkile-i mesfûre Maryem'e bin elli guruş ile hîn-i akidde mevcûd ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz a'yânı muzî'a-i mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin elli guruşu mesfûr Hanna ile mesfûre Maryem yedlerinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr Hanna ile mesfûre Maryem'in mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâân ve tahtârân mâlikâne iştirâken zabt eylesinler dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin [min] Şevvâli'l-mükerrem sene 1145

Şuhûdü'l-hâl: Attâr el-Hâc Yusuf [b.] Abdullah, Hasan Efendi b. Süleyman, Hasan Çelebi b. Hüseyin gazzâz, Mustafa Çelebi b. () gazzâz, Halil Çelebi, es-Seyyid İbrahim el-müezzîn ve gayruhum

83 [19a-3] Çağal mahallesi halkından Katırcı Şeyhioğlu İbrahim b. Mustafa Çelebi'nin aynı mahallede sahibi olduğu evini Sağrırcı Hacı Mustafa b. Hacı Ahmed'e sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Çağal mahallesinde sâkin Katırcı Şeyhioğlu İbrahim

Beşe b. Mustafa Çelebi nâm kimesne meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Sağrıncı Hacı Mustafa b. Hacı Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan babam Mustafa Çelebi'nin menzili ve bir taraftan Penbeci Hızır mülkü ve bir taraftan Makzud zimmî mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd Sakalar kuyusundan su harkına değin mecâzı olan bir meclis tahtı zîr-i zemîn ve bir eyvân ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzilimi bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc Mustafa'ya yüz elli dört guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli dört guruşu mezbûr Hacı Mustafa yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-Hâc Mustafa'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Penbeci Ahmed b. İsmail, Tarakçı İbrahim b. Halil, Abdullah penbeci, el-Hâc Mehmed b. İbrahim, Kalaycı Kasım b. Hacı Mehmed, Bekir b. Osman, Bardakçı Ramazan b. Ali, Seyyid Ali b. Mehmed, Seyyid Ahmed b. Halid, Penbeci el-Hâc Ahmed b. (), Şahin b. Ömer

84 [19b-1] Gayblar mahallesi halkından Osman b. Üveys'in aynı mahallede bulunan evini Mustafa b. Ramazan'a sattığı

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Gayblar-ı kebir mahallesinde sâkin Osman b. Üveys nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu Selim b. Veli ve Ömer b. Mustafa şehâdetleriyle sâbit olan Ahmed b. Mehmed vekâleten meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mustafa b. Ramazan nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âfî müvekkil-i mezbûrun silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Macuncu Ahmed mülkü ve bir taraftan Molla Yusuf mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd üç sofa ve iki neccârı ve bir eyvân ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilin nısfı müvekkilimin anasının ve nısf-ı âharı müvekkilimin olmağla hâla müvekkilim mezbûr Osman menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nısf hisse-i şer'îyyesini bi-cemî'i't-tevâbi' bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mustafa'ya altmış guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altmış guruşu mezbûr müvekkilim mezbûr Mustafa yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr mezbûr Mustafa'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Şevvâli'l-mükerrerem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Molla Mustafa [b.] Osman, el-Hâc Mehmed [b.] İsmail, Kasım b. Veli, Ömer b. Mustafa, Hasan Ağa, Bekir b. Osman, Hasan b. Ali

85 [19b-2] İbni Müderris mahallesi halkından Halil b. Mehmed ile Zeliha b. Maksud'un aynı mahallede bulunan evlerini Molla Hüseyin b. Halid'e sattıkları

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından İbni Müderris mahallesinde sâkin Halil b. Mehmed nâm kimesne asıl ve Zeliha bt. Maksud nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Mehmed b. Rasûl ve Mustafa b. Yusuf şehâdetleriyle sâbit olan Mustafa b. Mevlüd vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Molla Hüseyin b. Halid tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan mezbûr Halid b. Ali nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan Ali Mescidi ve iki taraftan Mustafa mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârı ve kenîf ve avluyu muhtevî menzirimizi bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr, mezbûr Molla Hüseyin'e elli guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr elli guruşu müvekkil-i mezbûr merkûm Molla Hüseyin yedinden her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bi-kadri'l-hîses tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkil-i mezbûr Molla Hüseyin'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt eylesin dediklerinde gıbbe't-tasdîki-ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Şevvâli'l-mükerrerem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Molla Ahmed b. Hacı Bekir, İsmail b. () Benli?, Molla Mehmed b. Mustafa, Sinan b. Zeyneddin, Mehmed b. Ahmed, Molla Ali b. Mehmed, Kalaycı Yakub b. (), Ali b. Seydi, Bahadır Şikākī, Ali Beşe, Bekir b. Osman, Hasan b. Ali, Hasan Ağa b. Emin Ağa

86 [19b-3] Ali Paşa mahallesi halkından Seyyid Ebubekir Ağa b. Hacı Ali'nin aynı mahallede vefat eden Uzun Mehmed Ağa b. Mustafa'da olan alacağının terekesinden ödenmesi hususunda vasisi Bezci İbrahim'e tembihte bulunulduğu

İlzâm

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesi sükkânından işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Ebubekir Ağa b. el-Hâc Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde bundan akdem medîne-i mezbûrede fevt olan Uzun Mehmed Ağa b. Mustafa nâm müteveffânın bâ-hüccet-i şer'iyeye vasiyy-i muhtârı olan Bezci İbrahim b. () nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr Uzun Mehmed Ağa'nın zimmetinde cihet-i deyn-i şer'iden yüz otuz guruş hakkım olup meblağ-ı mezbûrdan bir defa otuz guruş ve bir defa dahi yirmi beş guruş ki cem'an elli beş guruşu müteveffâ-yı mezbûrun hayâtında yedinden ahz u kabz edip zimmetinde bâkî kalan yetmiş beş guruş hakkımı alâ ruûsi'l-eşhâd ikrâr ve işhâd dahi etmiş iken kable'l-ifâ mezbûr Uzun Mehmed Ağa fevt olmağla terekesinden vasiyy-i mezbûrdan taleb ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl vasiyy-i mezbûr İbrahim cevâbında tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâyı inkâr edicek, müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ebubekir Ağa'dan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden İbrahim Ağa b. Emîr-i hâc ve Kasım Ağa b. Abdullah nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr Uzun Mehmed Ağa b. [Mustafa] hayâtında işbu müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ebubekir Ağa'ya meblağ-ı bâkî-i mezbûr yetmiş beş guruş zimmetinde deyni olduğunu kirâren ve mirâren ve işhâden etmiş idi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gibbe ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın bâkî-i mezbûr yetmiş beş guruşu müteveffâ-yı mezbûre hayâtında hibe veyahud istîfâ veyahud bir takrîb ile ibrâ-yı zimmet etmediğine mezbûr Ebubekir Ağa'ya yemîn teklîf olundukda ol dahi hulf billahi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğın mücebiyle meblağ-ı bâkî-i mezbûr yetmiş beş guruşu tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme vasiyy-i mezbûra ba'de't-tenbîh mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali, Ebubekir b. Osman, Mehmed b. Hızır, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum

87 [20a-1] Diyarbakır'ın Ahmed Paşa mahallesi halkından İsmail b. Hasan Ağa'nın eşi Ümmülhayr bt. Molla Ahmed'i üç talâk ile boşadığını ikrar ettiği

İkrâr-ı talâk

Medîne-i Âmid mahallâtından Melek Ahmed Paşa mahallesinde sâkine sâhibetü hâzihi'l-kitâb Ümmülhayr bt. Molla Ahmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Ömer b. Abdullah ve Hasan b. Minnet şehâdetleriyle sâbit olan Abdürrezzak Beşe b. Ahmed nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde İsmail b. Hasan Ağa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Ümmülhayr işbu mezbûr İsmail'in zevce-i menkûhası olup hâla târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem birbirleriyle kavga edip esnâ-yı kavgada zevcesi olan müvekkilem mezbûreyi işbu mezbûr İsmail talâk-ı selâse ile tatlîk

etmiş idi. El-hâletü hâzihî zevciyet mu'âmelesi etmek murâd eder, suâl olunsun dedikte gibbe's-suâl mezbûr İsmail cevâbında fi'l-vaki' müvekkile-i mezbûre Ümmülhayr zevcesi olup esnâ-yı kavgada talâk-ı selâse ile tatlik eylediğini mezbûr İsmail bi-tav'ihî mukır ve mu'terif olmağın mücebiyle ve mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Hasan b. Ali, Ebubekir b. Osman, Ahmed b. Abdullah, Hüseyin b. Şaban ve gayruhum

88 [20a-2] Kızılmescitli köyü halkından Ömer, Osman ve Davud kardeşlerin, Camiunnebi mahallesi halkından olup Musul'da vefat eden Sürgücüzade olarak bilinen Seyyid Mustafa b. Osman'ın amcazâdeleri ve vârisleri oldukları

Ammîzâdelik

Medîne-i Âmid muzâfatından Sürgücü aşîretinden olup Kızılmescid nâm karye ahâlîsinden ber-vech-i muharrer ammîzâdelik iddi'â eden işbu bâ'iseyi'l-kitâb Ömer ve Osman ibney Mehmed b. Mustafa b. Mehmed asâleten ve âhar karındaşları gâib ani'l-beled Davud nâm kimesne[ye] bâ-hüccet-i şer'iyeye kayyum nasb olunan mezbûr Osman meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mahallâtından Camiunnebi mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem mahmiyye-i Musul'da bi'l-müsâfere sâkin iken fevt olan Sürgücüzâde demekle ma'rûf es-Seyyid Mustafa Efendi b. Ahmed b. Osman nâm müteveffânın vâlidesi olup terekesine bi'l-verâse vâzı'atü'l-yed olan Havva bt. Seyyid Hasan nâm hâtûn mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bizler müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Mustafa'nın ammîzâdesi olup bizim babamız Mehmed'in babası Mustafa müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Mustafa'nın babası Ahmed'in babası Osman ile li-ebeveyn karındaşlar olup babaları ve dedeleri ismi Şefkat ve anaları ismi Hüzme ve maskat-ı re'sleri mahalle-i mezbûrdan olup müteveffâ-yı mezbûrun ber-vech-i muharrer verâseti bizlere ve vâlidesi mezbûreye münhasıra olup bizlerden gayrı vârisi yoğiken hâlâ tereke-i müteveffâ-yı mezbûreden bizlere âid olan sülûsân hissemizi mezbûre Havva Hâtûn'dan talep eylediğimde teslîmden imtinâ' eder, suâl olunup aliverilmesi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumuzdur dediklerinde gibbe's-suâl mezbûre Havva Hâtûn cevâbında oğlu müteveffâ-yı mezbûrun terekesine bi'l-verâse vâzı'u'l-yed olup müdde'iyân-ı mezbûrân ile gâib-i mezbûr Davud dahi oğlu müteveffâ-yı mezbûrun ber-vech-i muharrer ammîzâdeleri olduğunu bi-tav'ihî ikrâr ve i'tirâf eyledikten sonra müdde'iyân-ı mezbûrân Ömer ve Osman ve karındaşları gâib ani'l-beled Davud'un babaları mezbûr Mehmed'in babası mezbûr Mustafa ile dedeleri ismi Şefkat ve anaları ismi Hüzme ve maskat-ı re'sleri mezbûr Kızılmescid karyesi olup müdde'iyân-ı mezbûrân Ömer ve Osman müdde'iyân-ı mezbûr Davud müteveffâ-yı mezbûrun min ciheti'l-usûbeti'n-nesebiye vârisleri olduğunu Harabköy nâm karyeden Şeyhmus b. Ramazan ve mezkûr Kızılmescid karyesinden İbrahim b. Osman nâm kimesneler dahi haber vermeğın mücebiyle ba'de't-tenbîh mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min şehri Ramazânî'l-mübarek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Davud b. Halil, Hasan Ağa b. Emin Ağa, Ali b. Hamza, Davud b. Şeref, Hasan b. Abdullah, Seyyid Ömer b. Mustafa, Seyyid Abdurrahman Efendi tâbi'-i Şeyh Ahmed Çelebi, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali ve gayruhum

89 [20b-1] Hüsreviye mahallesi halkından Zehra bt. Ömer'in aynı mahallede sahibi olduğu evini Süleyman b. Ali'ye sattığı

Mübâya'a, 165 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüsreviye mahallesi sâkinelerinden olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Zehra bt. Ömer nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Süleyman b. Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı [tâm] ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' tarafeyn-i müşterî-yi mezbûrun âhar mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbî'den tarîk-ı âm ile mahdûd ve senede Câmi'-i kebîr Vakfı'na yetmiş beş akçe mukâta'a-i zemîni olan bir meclis ve iki çardak tahtı kilâr ve bir zîr-i zemîn ve bir eyvân tahtı matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Süleyman'a yüz altmış beş guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi berminvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz altmış beş guruşu merkûm Süleyman yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Süleyman'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed b. Ömer, Tatar Ali b. Şeyhmus, Kazgancı Abdi b. Mustafa, Basmacı Hacı Ömer b. Osman, es-Seyyid Üveys b. Kasım, Molla Haydar b. Seyyid Ali, Basmacı İbrahim b. Bekir, Mahmud b. Mustafa, Basmacı Ömer b. Mustafa, Ahmed b. Musa Ağa, Ebubekir b. Osman

90 [20b-2] Kılbaş mahallesi halkından vefat eden Mustafa b. Rasül'ün, ölmeden önce Eğil'in Perisin köyünde sahibi olduğu bağı Meryem bt. Mustafa'ya sattığının vârislerince tasdik edildiği

Mübâya'a 118 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt

olan Mustafa b. Rasûl nâm müteveffânın verâseti vâlidesi Fâtıma bt. Mehmed ile li-ebeveyn kız karındâşı Medine ve li-ebeveyn er karındâşı Miro Mehmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbûr Miro Mehmed ile zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûretân Fâtıma ve Medine meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isetü'l-kitâb Meryem bt. Mustafa nâm hâtûn mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Mustafa hayâtında yedinde mülkü olup eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Eğil kazâsında Berisin nâm karyede vâki' bir taraftan Bado'nun mülkü olan bâğ ve etrâf-ı selâseden tarîk-ı âm ile mahdûd bin beş yüz tevek kürûmu mülk bâğını dâhilinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve ma'sarasıyla mezbûr Meryem'e yüz on sekiz guruşa bey'-i kat'î ile bey' ve temlîk ve teslîm ve mebi'-i mahdûd edip semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz on sekiz guruşu zimmetinde olan ol mikdâr guruş zimmetinde takâs etmiş idi. El-hâletü hâzihî bâğ-ı mahdûd-ı mezkûr mezbûre Meryem'in mülk-i müştêrâ ve mukâssasıdır, her birimiz müteveffâ-yı mezbûrun ber-vech-i muharrer bey'ini tecvîz ve tenfiz eyledik. Fîmâ ba'd mülkiyet üzere zabt eylesin veçen mine'l-vücûh alâka ve medhalim kalmamışdır dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Berber Ali b. Yusuf, İsmail b. Yusuf, Bahaeddin b. Rasûl, Süleyman b. Abdullah, Osman b. Mehmed, Ömer Efendi sâkin-i Câmî'-i kebîr, Hasan Ağa b. Emin Ağa

91 [20b-3] Katırpınarı mahallesi halkından Ümmü bt. Seyyid Ahmed'in ayrıldığı eşinden olup velâyeti altında bulundurduğu kızı Emetullah için babası Sunullah'ın nafaka ödemesi

Medîne-i Âmid mahallâtından Katırpınarı mahallesinde sâkine sâhibetü hâzihi'l-vesîka Ümmü bt. es-Seyyid Ahmed Efendi nâm hâtûnun babası ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan mezbûr es-Seyyid Ahmed Efendi b. el-Hâc Üveys nâm kimesne meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip kızım müvekkile-i mezbûre Ümmü Hâtûn zevci olan Sunullah b. Molla Abdullah nâm kimesne târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem hul' etmiş idi. Hâla mezbûr Sunullah Bey'in firâşından hâsıl ve kızım müvekkile-i mezbûreden mütevellid tahmînen bir yaşında olan Emetullah nâm sagîre bi-hakkı'l-hidâne müvekkileme mezbûrenin hacr u terbiyesinde olmağla sagîre-i mezbûrenin infâk u iksâ vesâir levâzım-ı zarûriyesi için kibel-i şer'-i enverden babası mezbûr üzerine kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vekâle murâdımdır dedikde hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb-ı tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri vekîl-i mezbûr Halil'e sagîre-i mezbûrenin infâk u iksâ vesâir levâzım-ı zarûriyesi için târîh-i kitâbdan külle yevm on beş akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr eyleyip ve nafaka-i mefrûza-i mukaddereyi sagîre-i mezbûrenin infâk u iksâ vesâir levâzım-ı zarûriyesi için harc u sarfa ve lede'l-hâce istidâne[ye] vasiyy-i sagîrin babası mezbûr Sunullah üzerine mâlına rücû'a müvekkil-i mezbûra Ümmü Hâtûn'a izn birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Emin Ağa, Bekir Çelebi b. Osman, Hasan b. Ali, Ömer Çelebi b. Hızır, Ali Efendi b. Şeyh Mehmed

92 [21b-1] Musul taraflarında bulunan Vezir Osman Paşa'nın maiyetine gönderilen esnaf taifesine Diyarbakır'da kalan esnaf tarafından yapılan yardımın miktarını gösterir liste

Esnâfın ihrâc olunan ordu pazar akçesidir.

Musul cânibine ihtîşâd eden asâkir-i İslâm'ın ser'askeri ve sâbıkâ vezîria'zam olan düstûr-ı mükerrem-i müfahham müşîr-i muhterem-i mu'azzam devletlü inâyetlü merhametlü Osman Paşa -yesserallahu mâ yerâmü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin ordu-yı âlîlerinde bulunmak üzere medîne-i Âmid'de vâki' esnâf tâifesinden ordu pazar ihrâcî için emr-i âlîleri sâdır olmağla imtisâlen lehû ordu-yı âlîlerinde bulunmak üzere ihrâc olunan esnâf tâifesine bu tarafda kalan esnâfın imdâd ve i'netleri için infâk eyledikleri üç bin iki yüz guruş ve bazı masârıfları elli guruş ve mübâşiriye yüz yirmi guruş ve demirci esnâfına ziyâde verilen elli guruş ki cem'an üç bin dört yüz yirmi guruş cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le esnâf tâifelerine tevzî' ve sâlyâne olunan defterdir ki ber-vech-i âti zikr olunur:

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Esnâf-1 bakkâlân 273,5 guruş Fî 12	Esnâf-1 boyacıyân 273,5 guruş Fî 12	Esnâf-1 bezzâzan 273,5 guruş Fî 12	Esnâf-1 cüllâhân 273,5 guruş Fî 12	Esnâf-1 haffâfân 171 guruş
Esnâf-1 debbâğân 171 guruş	Esnâf-1 cennânân 171 guruş	Esnâf-1 mûytâbân 85,5 guruş	Esnâf-1 kuyumcuyân 85,5 guruş	Esnâf-1 sabuncuyân 85,5 guruş
Esnâf-1 terziyân 85,5 guruş	Esnâf-1 attârân 85,5 guruş	Esnâf-1 na'lbend 85,5 guruş	Esnâf-1 kazgancıyân 85,5 guruş	Esnâf-1 dellâlân 85,5 guruş
Esnâf-1 habbâzân 85 guruş	Esnâf-1 allâf 85 guruş	Esnâf-1 kassâb 85 guruş	Esnâf-1 palancıyân 68 guruş Fî 48	Esnâf-1 kılıççı 68 guruş Fî 48
Esnâf-1 neccârân 68 guruş Fî 48	Esnâf-1 berberân 68 guruş Fî 48	Esnâf-1 kürekçiyân 68 guruş Fî 48	Esnâf-1 basmacı 51 guruş Fî 36	Esnâf-1 kavukçuyân 51 guruş Fî 36

Esnâf-1 tütüncüyân 51 guruş Fî 36	Esnâf-1 kahveciyân 51 guruş Fî 36	Esnâf-1 penbeciyân 34 guruş Fî 24	Esnâf-1 aşçıyân 34 guruş Fî 24	Esnâf-1 demirciyân 34 guruş Fî 24
Esnâf-1 bardakçıyân 34 guruş Fî 24	Esnâf-1 gazzâzân 34 guruş Fî 24	Esnâf-1 sarrâcân 34 guruş Fî 24	Esnâf-1 mumcuyân 34 guruş fî 24	Esnâf-1 keçeciyân 17 guruş Fî 12
Esnâf-1 çilingârân 17 guruş Fî 12	Esnâf-1 na'leşeciyân 17 guruş Fî 12	Esnâf-1 eskiciyân 17 guruş Fî 12	Esnâf-1 helvaciyân 17 guruş Fî 12	
Cem'an Yekûn 3.420 guruş				

93 [22a-1] Diyarbakır vilâyetinin Hicrî 1145 senesi avârız ve nüzul miktarlarını gösterir liste

1145 senesi avârız defteridir.

İşbu bin yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere Diyarbekir eyâletinde vâki' kazâların avârız ve nüzul mâllarının cem' u tahsîline medîne-i mezbûre voyvodası olan bâ'isü't-tahrîr kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Sem'ânzâde Hüseyin Ağa bâ-fermân-ı âlî ta'yîn ve nasb buyurulup nefis-i kazâ-i Âmid civârında vâki' aşâyir ve cemâ'atin yedi yüz kırk bir hânesi olup sâlifü'l-arz hâneler fermân-ı âlî ile tenzîl olunup ve nice mahallât ve kurâ dahi perîşân ve perâkende olmağın tahsîl-i mâl-ı mîrî adîmü'l-îmkân ve mâl-ı mîrîye kesr ü noksân terettüb etmemek için sâdır olan fermân-ı şerîf mücebince hânehâ-i güzeşte mevcûd olan hâneler zam ve sinîn-i sâbîka üzere ittifâk ve a'yân ve ahâlî ile vâlî-i vilâyet âdet-i kadîme olan kalemiye vesâir masârıfı hesâb olunup rızâ-yı ahâlî ile hâlâ mevcûd olan hânelerin her birine on beşer buçuk guruş isâbet etmekle meblağ-ı mezbûrdan ziyâde harc-ı tezkire ve resîdiye nâmıyla bir akçe talep olunmamak üzere cümle ahâlî ma'rifetiyle tahrîr ve voyvoda-i mûmâileyh yedine verilen mahallât ve kurâ ve aşâir ve cemâ'atinin hânelerin defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Fî'l-yevmi's-sânî aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Mahalle-i Müslümânân

Mahalle-i Siirdli 3,5 hâne	Mahalle-i Muallak 2,5 hâne	Mahalle-i Kavas 2 hâne 1 rub'	Mahalle-i el-Hâc Abdurrahman 1 hâne	Mahalle-i Şeyh Said-i küçük 2,5 hâne
----------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	--	--

Mahalle-i Cami-i kebir 6,5 hâne	Mahalle-i Kılbaş 3,5 hâne	Mahalle-i Ali b. Reşid 2,5 hâne	Mahalle-i Lala Bey 1 hâne 1 rub ^ç	Mahalle-i Hoca Ahmed-i müslim 3 hâne
Mahalle-i Hızırilyas 1,5 hâne	Mahalle-i Molla Alican 2,5 hâne	Mahalle-i Sarraf Mehmed 1,5 hâne 1 rub ^ç	Mahalle-i Kastal 1 hâne 1 rub ^ç	Mahalle-i Balıklı 1 hâne
Mahalle-i Katırpınarı 1,5 hâne	Mahalle-i Gayblar-ı kebir ve sağır 6 hâne	Mahalle-i İbni Müderris 2 hâne	Mahalle-i Şeyh Matar-ı garb 2,5 hâne	Mahalle-i Cami-i kebir 2,5 hâne
Mahalle-i Taceddin 3 rub ^ç hâne	Mahalle-i el- Hâc İzzeddin 1 hâne	Mahalle-i Mescid-i Memeddin 1,5 hâne	Mahalle-i Yiğid Ahmed-i kebir 2,5 hâne	Mahalle-i Ali Paşa 2,5 hâne
Mahalle-i Ablak 3 rub ^ç hâne	Mahalle-i Molla Bahaeddin 2,5 hâne	Mahalle-i Derviş Hüseyin 2 hâne	Mahalle-i Kubbe-i cedid 1/2 hâne	Mahalle-i Debbağhane 1,5 hâne 1 rub ^ç
Mahalle-i Usta Burcu 1,5 hâne	Mahalle-i el- Hâc Osman-ı müslim 1/2 hâne	Mahalle-i Mescid-i Siyah 1/2 hâne	Mahalle-i İmadiye 1 hâne	Mahalle-i Hoca Ali 1/2 hâne
Mahalle-i İbni Sino 1 hâne	Mahalle-i el- Hâc Büzürg 3 rub ^ç hâne	Mahalle-i Köprüyapan 1,5 hâne	Mahalle-i Şeyh Yasin 1 hâne	
Cem'an Yekûn 75 hâne				

Mahalle-i Zimmiyan ve Şemsiyan ve Yahudiyan

Mahalle-i Yiğid Ahmed-i kebir 1,5 hâne	Mahalle-i Mehmed Paşa- yı Şark 13 hâne 1 rub ^ç	Mahalle-i Perakende-i Mehmed Paşa 11,5 hâne 1 rub ^ç	Mahalle-i Hoce Maksud 20 hâne	Mahalle-i Hoce Haçador 16,5 hâne
Mahalle-i Babuttin 8 hâne	Mahalle-i Cernik 6 hâne	Mahalle-i Mar Habib 9 hâne 1 rub ^ç	Mahalle-i Şeyh Matar-ı Garb-ı zimmi 4 hâne	Mahalle-i Küçük Kenisa 15 hâne 1 rub ^ç
Mahalle-i Rubai 2 hâne	Mahalle-i Mar Pityun 5 hâne	Mahalle-i Molla Bahaeddin-i zimmi 2 hâne	Mahalle-i Bekçiyan-ı zimmi 2 hâne	Mahalle-i Şemsiyan 17 hâne

Mahalle-i İskender Paşa 1 hâne	Mahalle-i Hasır-ı kebir-i zimmi 5,5 hâne	Mahalle-i Şeyh Matar-ı Şark-ı zimmi 14,5 hâne	Mahalle-i el-Hâc Osman 2,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Molla Hayyan 2 hâne
Mahalle-i el-Hâc Büzürg-i kebir 4,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Mehmed-Paşa-yı Garb-ı zimmi 6 hâne	Mahalle-i Gülmez-i sagir 10 hâne	Mahalle-i Kırklar 3,5 hâne	Mahalle-i Gülmez-i kebir 11,5 hâne
[22b-1] Mahalle-i el-Hâc Bahaeddin 9 hâne	Mahalle-i Çupi 3,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i el-Hâc Süleyman 4,5 hâne	Mahalle-i Usta Burcu 7,5 hâne	Mahalle-i Sarraf İskender 14,5 hâne
Mahalle-i el-Hâc Büzürg-i sagir 3 hâne	Mahalle-i Süluki 1,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hüsrev Paşa 2 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Reşid-i cedid 17 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Rumiyan 19 hâne 1 rub‘
Mahalle-i Karagöz 10,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hoca Ahmed-i zimmi 13,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Garb Kastalı 3,5 hâne	Mahalle-i Sinan Kethüda 11,5 hâne	Mahalle-i Meryem-i sagir 7,5 hâne
Mahalle-i Köprüyapan-ı zimmi 1,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i el-Hâc İzzeddin-i zimmi 4,5 hâne	Mahalle-i Meryem-i kebir 9 hâne	Mahalle-i Şeyh Said-i küçük 2,5 hâne	Mahalle-i Hızırilyas-ı kebir-i zimmi 14 hâne 1 rub‘
Mahalle-i Gayblar-ı sagir-i zimmi 1 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Kubbe-i siyah 8 hâne	Mahalle-i Katırpınarı-i zimmi 2 hâne	Mahalle-i Şeref Çavuş 2 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Benli Ali Çavuş 2 hâne 1 rub‘
Mahalle-i Yahudiyân 11,5 hâne	Mahalle-i Kastal-ı zimmi 2 hâne	Mahalle-i Çaruği 8 hâne	Mahalle-i el-Hâc Abdurrahman-ı zimmi 1 hâne	Mahalle-i Reşid-i atık 4 hâne
Mahalle-i İnayet Ağa 6 hâne	Mahalle-i Hasır-ı sagir-i zimmi 3,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hızırilyas-ı sagir 9,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hammam-ı küçük 2 hâne 1 rub‘	
Cem‘an Yekûn 420,5 hâne 1 rub‘				

Cemâ'at-ı Aşâir

Aşîret-i Kiki 18 hâne	Aşîret-i Reşi 9 hâne	Cemâ'at-ı Dögerli 10 hâne	Cemâ'at-ı Eluçi 2 hâne	Cemâ'at-ı Karacıyan 3 hâne
Cemâ'at-ı İzoli 3 hâne	Cemâ'at-ı Millî Espeyak 2 hâne 1 rub'	Cemâ'at-ı Karapınar 1/2 hâne	Cemâ'at-ı Kirmanı 2 hâne	Cemâ'at-ı Behramki 5 hâne
Cem'an Yekûn 54,5 hâne 1 rub'				

Nâhiye-i Şark-ı Âmid

Karye-i Keberli-yi ulya 1 hâne	Karye-i Keberli-yi süflâ 1 hâne	Karye-i Akmeşhed 1 hâne	Karye-i es- Seyyid Hasan 1 hâne	Karye-i Kadıkendi-yi müslim 1,5 hâne
Karye-i Beşirik 3 rub' hâne	Karye-i Şemmame 1 hâne	Karye-i Şükürlü 1 hâne	Karye-i Arslanoğlu 3 rub' hâne	Karye-i Güzeldere 3 rub' hâne
Karye-i Tillik 1 hâne	Karye-i Arslanoğlu-yı ulya 1/2 hâne	Karye-i Samaki 1,5 hâne	Karye-i Şarabi 2 hâne	Karye-i Kasımı 1 hâne
Karye-i Kürdtaylı 1 hâne	Karye-i Bayrambey 1 hâne	Karye-i Arabıaylı 2 hâne	Karye-i Karacaviran 1 hâne	Karye-i Üçtepe 1,5 hâne
Karye-i Karhorlu 1 hâne	Karye-i Hanbazar 1 hâne	Karye-i Çarigan-ı ulya 1 hâne	Karye-i Çarigan-ı süflâ 1 hâne	Karye-i Arabıaylı 3 rub' hâne
Karye-i Alıdarlı 3 rub'	Karye-i Kefincar-ı süflâ 2 hâne	Karye-i Ali Şami 1,5 hâne	Karye-i Biboni 1/2 hâne	Karye-i Çanakçı 2 hâne
Karye-i Kamışlı 1/2 hâne	Karye-i Kara Halife 1/2 hâne	Karye-i Kara Hamzalı 3 rub' hâne	Karye-i Derviş Hasan 3 rub' hâne	Karye-i Akviran-ı ulya 2 hâne
Karye-i Akviran-ı süflâ 2 hâne	Karye-i Hamurta 1 hâne	Karye-i Kengerli-yi ulya 1 hâne	Karye-i Baharlı 1 hâne	Karye-i Kıtırbil-i müslim 3 rub'
Karye-i İshaklı 1 hâne	Karye-i Kengerli-yi süflâ 1/2 hâne	Karye-i Horozlu 1/2 hâne	Karye-i Kıtırbil-i zimmi 2 hâne	Karye-i Haydarlı 3 rub' hâne

Karye-i Kızılmehmed 1,5 hâne	Karye-i Kürdenli 2,5 hâne	Karye-i Arzuoğlu 1 hâne	[23a] Karye-i Mersini-yi müslim 1/2 hâne	Karye-i el-Hâc Osman 1 hâne
Karye-i Mollacabir 1/2 hâne	Karye-i Bahçecik 3 rub' hâne	Karye-i Köpekli 3 rub' hâne	Karye-i Kabasakal 1/2 hâne	Karye-i Zeynigan 3 rub' hâne
Karye-i Haydarkulu 1 hâne	Karye-i Biboni Papa? 1/2 hâne	Karye-i Bayırcık 1 hâne	Karye-i Örenli-yi ulya 1 hâne	Karye-i Mehmedli 1/2 hâne
Karye-i Abaracı 1 hâne	Karye-i Pirhüseyin 1/2 hâne	Karye-i Habkerme-i ulya 2 hâne 1 rub'	Karye-i Habkerme-i süflâ 1 rub' hâne	Karye-i Tilaloy 1,5 hâne
Karye-i Çıkmın 1/2 hâne	Karye-i Taraklı 3 rub' hâne	Karye-i Develi-yi Türk 3 rub' hâne	Karye-i Pirhüseyin Tepesi 1 hâne	Karye-i Cirmik 1 hâne
Karye-i Zoğzinc-i ulya 1,5 hâne	Karye-i Zoğzinc-i süflâ 3 rub' hâne	Karye-i Korucu 1/2 hâne	Karye-i Yassicaviran 3 rub' hâne	Karye-i Akhüseyin 1 hâne
Karye-i Patrik 3 rub' hâne	Karye-i Tavuklu 1/2 hâne	Karye-i Satıkendi-yi zimmi 7,5 hâne	Karye-i Karabaş 1/2 hâne	Karye-i İzzeddin 1/2 hâne
Karye-i Karaahmedli 3 rub' hâne	Karye-i Kürdömer 1 hâne	Karye-i Gençoğlu 3 rub' hâne	Karye-i Şabanlı 1/2 hâne	Karye-i Kadıkendi-yi zimmi 2 hâne
Karye-i Dellukan 2 hâne	Karye-i Nevruzlu 1 hâne	Karye-i Çakallı 1 hâne	Karye-i Biçarömer 3 rub' hâne	Karye-i Fahreddin 1/2 hâne
Karye-i Akmeşhed 1/2 hâne	Karye-i Matranlı 2,5 hâne	Karye-i Mollahamiş 1/2 hâne	Karye-i Sa'di 1 hâne	Karye-i Yengice 1 hâne
Karye-i Salat 6 hâne	Karye-i Hacı İsa 1 rub' hâne	Karye-i Anşa 1 hâne	Karye-i Taylı 1,5 hâne	Karye-i Korulu 1 hâne
Karye-i Karakeçili 1/2 hâne	Karye-i Uzunkışla 1/2 hâne	Karye-i İncirli 1/2 hâne	Karye-i Sakargalı 1,5 hâne	Karye-i Porsuklu 1 hâne

Karye-i Müderris 3 rub' hâne	Karye-i Bakavis 1 hâne	Karye-i Mersini-yi zimmi 1/2 hâne	Karye-i Tilkili 1/2 hâne	Karye-i İsrail 1 hâne 1 rub'
Karye-i Ka'bi 7,5 hâne	Karye-i Kozan 3 rub' hâne	Karye-i Örenli 1 hâne	Karye-i Develi-yi Kürd 1 hâne	
Cem'an Yekûn 129 hâne <i>Yalnız yüz yirmi dokuz hânedir.</i>				

Nâhiye-i Garb-ı Âmid

Karye-i Çınarlar 1 hâne	Karye-i Mübareki 1 hâne	Karye-i Derbeşur 1 hâne	Karye-i Belame 1 rub' hâne	Karye-i İğkiye-i müslim 3 rub' hâne
Karye-i Akimi 1 hâne	Karye-i İğkiye-i zimmi 1 hâne	Karye-i Saydek 1 hâne	Karye-i Kankırt 1 hâne	Karye-i Mirzaviran 1/2 hâne
Karye-i Pir Ali 3 rub' hâne	Karye-i Nikecik 3 rub' hâne	Karye-i Şehratepe 3 rub' hâne	Karye-i Keygan 3 rub' hâne	Karye-i Hüseyini 1 hâne
Karye-i Çöllü 1/2 hâne	Karye-i Yuvacık 2 hâne	Karye-i Kılıyakub 1,5 hâne	Karye-i Danekıran 1/2 hâne	Karye-i Cümük 3 rub'
Karye-i Şeyhkendi 1 hâne	Karye-i Hücetin 1,5 hâne	Karye-i Muhannaviran 3 rub' hâne	Karye-i Başıl 1 hâne	Karye-i Ömeranlı 1/2 hâne
Karye-i Taşdirek 1/2 hâne	Karye-i Güzelşeyh 1 hâne	Karye-i Alaçimen 1 hâne	Karye-i Pürnek 1/2 hâne	Karye-i Abdalgörmez 1/2 hâne
Karye-i Şükrullah 1/2 hâne	Karye-i Saçılı 1/2 hâne	Karye-i Dikini 1/2 hâne	Karye-i Ziyaret 1/2 hâne	Karye-i Kerh 2 hâne
Karye-i Kazgancı 1,5 hâne	[23b] Karye-i Aci-yi ulya 1 hâne	Karye-i Aci-yi süflâ 1 hâne	Karye-i Bacvan 1/2 hâne	Karye-i Karta 1,5 hâne
Karye-i Aynata 3 rub' hâne	Karye-i Payas 1 hâne	Karye-i Örenli 1,5 hâne	Karye-i Arabyenice 1 hâne	Karye-i Tilşeref 1/2 hâne
Karye-i Misafirviran 3 rub' hâne	Karye-i Kırkatoglu 1/2 hâne	Karye-i Âhûr-ı kebir [ve] sagir 3 rub' hâne	Karye-i Ballica 1/2 hâne	Karye-i Çaruğı 3,5 hâne

Karye-i Cilavdar 1,5 hâne	Karye-i Cihanbeyli 1,5 hâne	Karye-i Köseli 2 hâne	Karye-i Karınca 1 hâne	Karye-i Iraki 1/2 hâne
Karye-i Salihi 1,5 hâne	Karye-i Karalı 1 hâne	Karye-i Fare 1 hâne	Karye-i Karacaviran 1,5 hâne	Karye-i Harbecin 1/2 hâne
Karye-i Kubbecik 1 hâne	Karye-i Sirimi 1,5 hâne	Karye-i Başıl 1,5 hâne	Karye-i İmamakil 1 rub' hâne	
Cem'an Yekûn 62 hâne				

Defter oldur ki kadîmden kesre dâhil olunan mahallâtı beyân eder:

Mahalle-i Camiunnebi 6 hâne <i>Yalnız altı hânedir.</i>	Mahalle-i Çupi 3,5 hâne 1 rub' <i>Yalnız üç buçuk hâne ve bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Kırklar 2 hâne 1 rub' <i>Yalnız iki hâne ve bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Ali b. Reşid 1,5 hâne <i>Yalnız bir buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i İmadiye 3 rub' hâne <i>Yalnız üç rub'dur.</i>
Mahalle-i Cami-i kebir 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Mahalle-i Derviş Hüseyin 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Mahalle-i Rumıyan 2 hâne <i>Yalnız iki hânedir.</i>	Mahalle-i Muallak 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Mahalle-i Rubai 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>
Mahalle-i Garb Kastalı 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Cirmik 2,5 hâne <i>Yalnız iki buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Benli Aliçavuş 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Molla Bahaeddin-i müslim 1/2 hâne 1,5 rub' <i>Yalnız yarım hâne ve bir buçuk rub'dur.</i>	Mahalle-i el-Hâc İzzeddin-i müslim 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>
Mahalle-i Taceddin 3 rub' hâne <i>Yalnız üç rub'dur.</i>	Mahalle-i Kubbe-i siyah 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Mahalle-i Reşid-i cedid 7 hâne <i>Yalnız yedi hânedir.</i>	Mahalle-i Süluki 3 rub' hâne <i>Yalnız üç rub' hânedir.</i>	Mahalle-i el-Hâc Osman-ı zimmi 1,5 hâne 1 rub' <i>Yalnız bir buçuk hâne ve bir rub'dur.</i>
Mahalle-i Sarraf İskender 6 hâne 1 rub' <i>Yalnız altı hâne ve bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Hoca Ali 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Gayblar-ı kebir ve sagir 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Hızırilyas-ı kebir-i zimmi 3 hâne <i>Yalnız üç hânedir.</i>	Mahalle-i Karagöz 4 hâne <i>Yalnız dört hânedir.</i>

Mahalle-i Sinan Kethüda 1,5 hâne <i>Yalnız bir buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Gayblar-ı sagir-i zimmi 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Mehmed Paşay-ı şark 5,5 hâne 1 rub' <i>Beş buçuk hâne ve bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Kılbaş 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Hoca Ahmed-i zimmi 4 hâne 1 rub' <i>Dört hâne ve bir rubdur.</i>
Mahalle-i Hızırilyas-ı sagir-i zimmi 4,5 hâne <i>Dört buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Hoce Maksud 4,5 hâne <i>Yalnız dört buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i el-Hâc Süleyman-ı müslim 1/2 hâne <i>Yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Şemsiyan 5,5 hâne <i>Beş buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Reşid-i atik 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>
Mahalle-i Mar Habib 3,5 hâne 1 rub' <i>Üç buçuk hâne ve bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Gülmez-i kebir 7,5 hâne <i>Yedi buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Kubbe-i cedit 1/2 hâne <i>Yarım hânedir.</i>	Mahalle-i İskender Paşa 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Mahalle-i Mescid-i Memeddin 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>
Mahalle-i el-Hâc Bahaeddin-i zimmi 2,5 hâne <i>İki buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i el-Hâc Büzürg 1/2 hâne <i>Yarım hânedir.</i>	Mahalle-i İnayet Ağa 2 hâne <i>İki hânedir.</i>	Mahalle-i İbni Sino 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Katırpınarı-yı zimmi 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>
Mahalle-i Şeyh Matar-ı Garb-ı müslim 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir. Hâlâ</i>	Mahalle-i Perakende Mehmed Paşa 1/2 hâne <i>Yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Küçük Kenisa 1/2 hâne <i>Yarım hânedir. Hâlâ</i>	Mahalle-i Kavas 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Bekçiyân 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>
Mahalle-i Meryem-i kebir 5,5 hâne <i>Beş buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i el-Hâc Büzürg-i kebir-i zimmi 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Gülmez-i sagir 3 hâne <i>Üç hânedir.</i>	Mahalle-i Hüsrev Paşa 1/2 hâne <i>Yarım hânedir. Hâlâ</i>	
Cem'an Yekûn 108,5 hâne 1/2 rub' <i>Yalnız yüz sekiz buçuk hâne ve yarım rub'dur.</i>				

[24a] Defter oldur ki, bin yüz üç ve yüz dört senelerinde kesre idhâl olunan hâne beyân olunur:

Mahalle-i Çaruği 2 hâne <i>Yalnız iki hânedir.</i>	Mahalle-i Mar Habib-i zimmi 2 hâne <i>Yalnız iki hânedir.</i>	Mahalle-i İzzeddin-i zimmi 2 hâne <i>Yalnız iki hânedir.</i>	Mahalle-i Köprüyapan-ı zimmi 1 rub‘ hâne <i>Yalnız bir rub‘ hânedir.</i>	Mahalle-i Hoca Ahmed-i zimmi 2 hâne 1 rub‘ <i>Yalnız iki hâne ve bir rub‘dur.</i>
Mahalle-i Hasır-ı sagir-i zimmi 1,5 hâne <i>Yalnız bir buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i el-Hâc Büzürg-i kebir-i zimmi 1,5 hâne <i>Yalnız bir buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Hasır-ı kebir-i zimmi 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Mahalle-i Hammam-ı küçük 1,5 rub‘ hâne <i>[Yalnız bir buçuk hânedir.]</i>	Mahalle-i Kubbe-i siyah 1 rub‘ hâne <i>Yalnız bir rub‘ hânedir.</i>
Mahalle-i Yahudiyan 4 hâne <i>Yalnız dört hânedir.</i>	Mahalle-i Ablak 1 rub‘ hâne <i>Yalnız bir rub‘dur.</i>	Mahalle-i el-Hâc Bahaeddin-i zimmi 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Kubad Bey 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Benli Ali Çavuş 1,5 hâne <i>Yalnız bir buçuk hânedir.</i>
Mahalle-i Gayblar-ı sagir-i müslim 1 rub‘ hâne <i>Yalnız bir rub‘dur.</i>	Mahalle-i Şemsiyan 3,5 hâne <i>Yalnız üç buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Şeyh Matar-ı şark-ı zimmi 4,5 hâne <i>Yalnız dört buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Hasır-ı kebir-i müslim 1 rub‘ hâne <i>Yalnız bir rub‘dur.</i>	Mahalle-i Küçük Kenisa 2 hâne 1 rub‘ <i>Yalnız iki hâne ve bir rub‘dur.</i>
Mahalle-i Şeyh Matar-ı Garb-ı zimmi 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Mahalle-i Mar Pityun 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i el-Hâc Osman-ı zimmi 1,5 rub‘ hâne <i>Yalnız bir buçuk rub‘dur.</i>	Mahalle-i Yahudiyan tâbi‘-i Kılbaş 1 rub‘ hâne <i>Yalnız bir rub‘dur.</i>	Mahalle-i el-Hâc Büzürg-i sagir-i zimmi 1,5 rub‘ <i>Yalnız bir buçuk rub‘dur.</i>
Mahalle-i Rumiyan 3 hâne 1 rub‘ <i>Yalnız üç hâne ve bir rub‘dur.</i>	Mahalle-i Sinan Kethüda 2 hâne <i>Yalnız iki hânedir.</i>	Mahalle-i Meryem-i sagir 2 hâne <i>Yalnız iki hânedir.</i>	Mahalle-i Derviş Hüseyin 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i el-Hâc Süleyman 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>
Mahalle-i Hoce Maksud 3 hâne <i>Yalnız üç hânedir.</i>	Mahalle-i Gayblar-ı kebir-i müslim 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Mahalle-i Babuttin yarım rub‘ hâne <i>Yalnız yarım rub‘dur.</i>	Mahalle-i Siirdli 1,5 rub‘ hâne <i>Yalnız bir buçuk rub‘dur.</i>	Mahalle-i Hoce Haçador 2,5 hâne 1 rub‘ <i>Yalnız iki buçuk hâne ve bir rub‘dur.</i>

Mahalle-i Katırpınarı-i müslim 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Usta Burcu-yı zimmi 2,5 hâne <i>Yalnız iki buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Gülmez-i sagir 6 hâne <i>Yalnız altı hânedir.</i>	Mahalle-i Ali Paşa 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	
Cem'an Yekûn 57,5 hâne 1 rub' <i>Yalnız elli yedi buçuk hâne ve bir rub'dur.</i>				

Nâhiye-i Şark-ı Âmid kurâlarından kesre dâhil olunan beyân olunur:

Karye-i Kadıkendi-yi müslim 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Arslanoğlu-yı ulya 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Pırhüseyin 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Zoğzinc-i ulya 1,5 hâne <i>Yalnız bir buçuk hânedir.</i>	Karye-i Nevruzlu 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>
Karye-i Ka'bi 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i İshaklı 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i Çanakçı 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i Kefincar-ı süflâ 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Matranlı 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>
Karye-i Korucu 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Arabtaylı 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i Kozan 3 rub' hâne <i>Yalnız üç rub'dur.</i>	Karye-i Yengice 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Habkerme-i ulya 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>
Karye-i Kasımi 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Şarabi 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Tavuklu 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Pürnek 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Şükürlü 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>
Karye-i Karacaviran 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Kürdenli 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i Porsuklu 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Arabtaylı 1,5 hâne <i>Yalnız bir buçuk hânedir.</i>	
Cem'an Yekûn 18 hâne 1 rub' <i>Yalnız on sekiz hâne ve bir rub'dur.</i>				

[24b] Defter oldur ki, Nâhiye-i Garb-ı Âmid kurâlarından kesre dâhil olanları beyân eder:

Karye-i Mübareki 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i Misafirviran 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Ziyaret 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Sirimi 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i Mirzaviran 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>
Karye-i Salihi 1,5 hâne <i>Yalnız bir buçuk hânedir.</i>	Karye-i Kubbecik 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i Danekıran 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Kerh 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i Taşdirek 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>
Karye-i Başıl 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Karye-i Karacaviran 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Kankırt 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Karye-i Aynata 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Karye-i İraki 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>
Cem'an Yekûn 10,5 hâne <i>Yalnız on buçuk hânedir.</i>				

Defter oldur ki müceddeden sâdır olan fermân-ı âlî ve sûret-i Defter-i hâkânî müceblerince kesre dâhil olanları beyân eder:

Mahalle-i Usta Burcu 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>	Mahalle-i Karagöz 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Mehmed Paşay-ı Şark 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i el-Hâc Bahaeddin-i zimmi 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Hoca Ahmed-i zimmi 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>
Mahalle-i Sarraf İskender 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Molla Bahaeddin-i zimmi 1/2 hâne ve 1 rub' hâne <i>Yalnız yarım hâne ve bir rub'dur.</i>	Mahalle-i el-Hâc Büzürg-i kebir 1 hâne 1 rub' <i>Yalnız bir hâne ve bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Reşid-i cedid 1 hâne 1 rub' <i>Yalnız bir hâne ve bir rub'dur.</i>	Mahalle-i İzzeddin-i zimmi 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>

Mahalle-i Sinan Kethüda 1,5 hâne <i>Yalnız bir buçuk hânedir.</i>	Mahalle-i Sarraf Mehmed 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Meryem-i sagir 1 rub' hâne <i>Yalnız bir rub'dur.</i>	Mahalle-i Hasır-ı kebir 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Mahalle-i Şeyh Said-i küçük 5 sümün hâne <i>Yalnız beş sümündür.</i>
Mahalle-i Kubbe-i siyah 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Tilaloy-ı Şark-ı Âmid 1/2 hâne <i>Yalnız yarım hânedir.</i>	Karye-i Örenli- yi Garb-ı Âmid 1 hâne <i>Yalnız bir hânedir.</i>		
Cem'an Yekûn 13 hâne 1 sümün <i>Yalnız on üç hâne ve bir sümündür.</i>				

94 [25b-1] Diyarbakır Voyvodası Sem'ânzade Hüseyin Ağa tarafından Diyarbakır vilâyetinden tedarik ve satın alınacak buğday ve arpadan Şark ve Garb-ı Âmid nahiyeleri hisselerini gösterir liste

İşbu sene-i mübâreke de Diyarbakır Voyvodası fahrü'l-a'yân Sem'ânzade Hüseyin Ağa mübâşeretle bahâları mûmâileyh yediyle verilmek şartıyla Diyarbakır eyâletinde kırk bin keyl-i İstanbulî hinta ve altmış bin keyl-i İstanbulî şa'îr mübâya'a olunmak üzere müceddeden fermân-ı şerîf-i cihân-mutâ' vârid olmağın kadîmden olageldiği üzere bilcümle a'yân ve ahâlî ittifâklarıyla tevzî' olundukda Şark ve Garb nâhiyelerine sekiz yüz keyl-i İstanbulî hinta ve bin keyl-i İstanbulî şa'îr isâbet etmeğın mezkûr ol mikdâr keyl hinta ve şa'îrin mezkûr Şark ve Garb kurâlarına kezâlik cümle ma'rifetiyle tevzî' olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Fî 5 Şevvâl sene 1145

[Nâhiye-i Şark-ı Âmid]

Karye-i Kıtırbil-i zimmi Hinta 3 keyl Şa'îr 3 keyl	Karye-i Kıtırbil-i müslim Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Tayyar mezraası Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Beşirik Hinta 1 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Gençoğlu Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl
Karye-i Kasımı-yi zimmi Hinta 1 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Kadıkendi Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2,5 keyl	Karye-i Habkerme-i kebir Hinta 2 keyl Şa'îr 2,5 keyl	Karye-i Bakavis Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Habkerme-i sagir Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1/2 keyl

Karye-i Arab Şaban Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Cirmik Hinta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Kengerli-yi kebir Hinta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Bayrambey <i>harâbe</i>	Karye-i Akviran-ı sagir Hinta 1,5 keyl Şa'ır 2 keyl
Karye-i Sıçancık Hinta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Çarigan-ı kebir Hinta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Akviran-ı kebir Hinta 2 keyl Şa'ır 2,5 keyl	Karye-i Üçtepe Hinta 1 keyl Şa'ır 2 keyl	Karye-i Ankevir Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1/2 keyl
Karye-i Pirhüseyin Tepesi Hinta 1,5 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Alibardak Hinta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i İsrail Hinta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Nergisli Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Zoğzinc-i zimmi Hinta 1,5 keyl Şa'ır 2 keyl
Karye-i İdrisli Hinta 2 keyl Şa'ır 2 keyl	Karye-i Yabacı Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Alidar-ı kebir Hinta 2 keyl Şa'ır 2 keyl	Karye-i Yarımca Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1/2 keyl	Karye-i Akmeşhed-i kebir Hinta 1,5 keyl Şa'ır 2 keyl
Karye-i Alidar-ı sagir Hinta 1 keyl Şa'ır 2 keyl	Karye-i Yengice Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Zeynigan Hinta 1,5 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Kengerli-yi sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Çolakbehlül Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl
Karye-i Kürdtaylı Hinta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Zoğzinc-i müslim Hinta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Kızılmehmed Hinta 1,5 keyl Şa'ır 2 keyl	Karye-i Tillik Hinta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Toblu <i>harâbe</i>
Karye-i Akmeşhed-i sagir Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Örenli Hinta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Şemmame Hinta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Mollacabir <i>harâbe</i>	Karye-i Abaracı Hinta 1,5 keyl Şa'ır 1,5 keyl
Karye-i Akhüseyin Hinta 2 keyl Şa'ır 2 keyl	Karye-i Mollahamış Hinta 1 keyl Şa'ır 2 keyl	Karye-i Koruculu Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Mersini <i>harâbe</i>	Karye-i Kengerli-yi sagir Hinta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl
Karye-i Şükürlü Hinta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Seyyid Hasan Hinta 2 keyl Şa'ır 3 keyl	Karye-i Baharlı Hinta 1,5 keyl Şa'ır 2 keyl	Karye-i Köpekli Hinta 1,5 keyl Şa'ır 2 keyl	Karye-i Karagöz Hinta 1,5 keyl Şagir 1 keyl

Karye-i Hanbazar Hinta 3 keyl Şa'îr 3 keyl	Karye-i Horozlu Hinta 1,5 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Haydarlı Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i İshaklı Hinta 2,5 keyl Şa'îr 2,5 keyl	Karye-i Hüseyinik Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl
Karye-i Kefincar Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i kâğıdı Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl	[26a] Karye-i Arslanoğlu-yı Kürd Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2,5 keyl	Karye-i Sittioğlu Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Timurhan Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1/2 keyl
Karye-i Çavuşî <i>harâbe</i>	Karye-i Kengerli-yi kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Arabtaylı <i>harâbe</i>	Karye-i Develi Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Bismiloğlu Hinta 3,5 keyl Şa'îr 5 keyl
Karye-i Mehmedli Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Karahamzalı Hinta 1 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Arzuoğlu Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Satikendi Hinta 3 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Kozan Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Hamurta Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Müderris Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Arslanoğlu-yı sagir Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Tilgazi Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Aynata Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl
Karye-i Haciosman Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Biçarömer Hinta 1 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Matranlı Hinta 1 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Fatıma Hatun Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Hacı İsa Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Ka'bi Hinta 2,5 keyl Şa'îr 2,5 keyl	Karye-i Sa'di Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Karabaş Hinta 1 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i İrincil Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Kabasakal Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl
Karye-i Kürdenli Hinta 2 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Sakargalı Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Patrik Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Çayan <i>harâbe</i>	Karye-i Çıkın <i>harâbe</i>
Karye-i Karaahmedli Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Çakallı Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Derviş Hasan Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Taraklı Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Arabtaylı <i>harâbe</i>
Karye-i Korucu Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Köklü Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Kürdömer <i>harâbe</i>	Karye-i Porsuklu <i>harâbe</i>	Karye-i Yassıca <i>harâbe</i>

Karye-i Bahçecik <i>harâbe</i>	Karye-i Dellukan Hinta 2 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Çarigan-ı sagir Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Karakoç <i>harâbe</i>	Karye-i Karacaviran Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl
Cem'an Yekûn Hinta 114 keyl bi-hesâbı Âmidî Şa'îr 151,5 bi-hesâbı Âmidî				

Nâhiye-i Garb-ı Âmid

Karye-i Payas Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i İğiye-i zimmi Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Tilarab Hinta 2 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Kırackendi Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Hüseyinik Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Hassaköy Hinta 1 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Eşrefi Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Hatiban-ı kebir Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Bucıyan Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Abdalgörmez <i>harâbe</i>
Karye-i Katin Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Cidacı Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Aktepe Hinta 2 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Kazgancı Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Mezrik Hinta 1,5 keyl Şa'îr 2 keyl
Karye-i Kasımı Kiki Hinta 2 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Acı-yi sagir Hinta 2 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Köseli Hinta 2 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Sekilli Hinta 1 rub' keyl Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Acı-yi kebir Hinta 2 keyl Şa'îr 1,5 keyl
[26b] Karye-i Tavşantepe Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Tizharab Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Şehratepe Hinta 1 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Hatiban-ı sagir Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Dikini Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Davudan <i>harâbe</i>	Karye-i Bacvan Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Selimi <i>harâbe</i>	Karye-i Derbeşur Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Zoğa Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Cinan mezraası Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Zavra Hinta 1 keyl Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Çöllü Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Behramki Razvan <i>harâbe</i>	Karye-i İğiye-i müslim Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Fare Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Güzelabdal <i>harâbe</i>	Karye-i Denizcik Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Alıpınarı Hinta 4 keyl Şa'îr 4 keyl	Karye-i Kargalı <i>harâbe</i>

Karye-i Cebbare Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Körtepe <i>harâbe</i>	Karye-i Şükürlü Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Sirimi <i>harâbe</i>	Karye-i Harbeli <i>harâbe</i>
Karye-i Arabbeyan <i>harâbe</i>	Karye-i Domat Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Kübeşi <i>harâbe</i>	Karye-i Karakoç Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i İmamakil Hinta 1 rub' Şa'îr 1/2 keyl
Karye-i Kazıktepe Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Şeytanoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Pürnek Hinta 1,5 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Tatar mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Tilhafaş Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Kızılkaya Hinta 1 rub' Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Tildari <i>harâbe</i>	Karye-i Karagöz <i>harâbe</i>	Karye-i Meşti <i>harâbe</i>	Karye-i Iraki Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Ömeranlı Hinta 1 rub' Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Sa'di Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Kerh Hinta 2 keyl Şa'îr 2 keyl	Karye-i Hücetin Hinta 1,5 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Karalı Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Kankirt ma'a mezra'a Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Gölkankirt <i>harâbe</i>	Karye-i Karta Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Çaruği Hinta 1,5 keyl Şa'îr 1,5 keyl	Karye-i Aynata ma'a mezra'a Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Dirimte Hinta 1 keyl Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Harbecin <i>harâbe</i>	Karye-i Başil Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Karaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Ömeran Hinta 1 rub' keyl Şa'îr 1/2 keyl
Karye-i Havar-ı zimmi Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Nebi mezra'ası <i>harâbe</i>	Karye-i Develi Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Yengice Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Alaçimen Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl
Karye-i Beyköy Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Ballica <i>harâbe</i>	Karye-i Gökviran <i>harâbe</i>	Karye-i Mübareki Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Çupin <i>harâbe</i>
Karye-i Molla Ali Hinta 1/2 keyl Şa'îr 1/2 keyl	Karye-i Türkmenbeyan Hinta 1 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Çınarlar Hinta 1,5 keyl Şa'îr 1 keyl	Karye-i Sürur <i>harâbe</i>	Karye-i Kirakor <i>harâbe</i>

Karye-i Sünneti Hınta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Behingan Hınta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Nive Hınta 1,5 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Ramazanköy <i>harâbe</i>	Karye-i Servanköy <i>harâbe</i>
Karye-i Çavuşköy Hınta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	[27a] Karye-i Kör Behramki Hınta 1,5 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Hatuni Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Beykür <i>harâbe</i>	Karye-i Davudi Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl
Karye-i Cilavdar Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Selmanköy <i>harâbe</i>	Karye-i Balıkviran <i>harâbe</i>	Karye-i Hacırüz Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Bahteri Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1/2 keyl
Karye-i Mecrefi Hınta 2 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Kalecik <i>harâbe</i>	Karye-i Bakacak Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Mağara-i Rasül <i>harâbe</i>	Karye-i Akimi Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl
Karye-i Kanberköyü <i>harâbe</i>	Karye-i Mağara-i Ömeran Hınta 1 rub' keyl Şa'ır 1/2 keyl	Karye-i Dikmetaş <i>harâbe</i>	Karye-i Marto Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Bademli Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl
Karye-i Cebel-i cedit Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Kılıyakub Hınta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Ziyaret Hınta 1 rub' Şa'ır 1/2 keyl	Karye-i Karacaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Saçılı Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1/2 keyl
Karye-i Hüseyini Hınta 1 keyl Şa'ır 1,5 keyl	Karye-i Hamurta <i>harâbe</i>	Karye-i Kamlıtayyar Hınta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Mehmed mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Kargacık <i>harâbe</i>
Karye-i Mollapolad <i>harâbe</i>	Karye-i Saydek Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Elvendi <i>harâbe</i>	Karye-i Toyömer Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1/2 keyl	Karye-i Boynuzlu <i>harâbe</i>
Karye-i Anbarcık Hınta 1 rub' keyl Şa'ır 1/2 keyl	Karye-i Güllü <i>harâbe</i>	Karye-i Körtepe tekrâr şüd	Karye-i Şaso Hınta 1 rub' keyl Şa'ır 1/2 keyl	Karye-i Kırkatoglu Hınta 1/2 keyl Şa'ır 1/2 keyl
Karye-i Muhannaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Hancuğaz Hınta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Arabyenice Hınta 1 rub' keyl Şa'ır 1/2 keyl	Karye-i Kubbecik Hınta 1 rub' keyl Şa'ır 1/2 keyl	Karye-i Kamışlı <i>harâbe</i>

Karye-i Heykelcik Hinta 1 keyl Şa'ır 1 keyl	Karye-i Kakay <i>harâbe</i>	Karye-i Yuvacık Hinta 1/2 keyl Şa'ır 1 keyl		
Cem'an Yekûn Hinta 86 keyl bi-hesâbı Âmidî Şa'ır 98,5 keyl bi-hesâbı Âmidî				

95 [27b-1] Zahire satın alımı için kullanılan paranın harcandığı yerler ile kazalar için tahsis edilen miktarı gösterir liste

Mukaddemâ mübâya'aya me'mûr olup dört ay mikdârı meksden sonra afv olunmağla ircâ' olunan Za'im Ahmed Ağa'ya vâlî-i vilâyet devletlü Mustafa Paşa hazretlerinin emr u fermânlarıyla Abdülvahhab Ağa'dan karz alınıp verilen bin iki yüz kırk guruşdan bâkî bin elli guruş ve hâlâ Voyvoda Hüseyin Ağa'ya mübâya'a getiren Kethüdâ Bey çukadârına verilen yedi yüz guruş ve Bağdad'a mübâya'a husûsu için giden çukadâr ve mübâya'a isti'câline gelen tatarlara ve çukadârlara verilen yüz elli guruş ve mübâya'a akçesini Bağdad'a götürenlere ücret ve masraf yüz elli guruş ve pazarbaşının menzil nizâmına Kel Mustafa Ağa verdiği otuz guruş ve eşkiyâ ta'kîbine gelen ağaya verdiği yüz beş guruş ve Maraş Valisi devletlü Mustafa Paşa hazretlerinin üç günlük masârıfı ber-mûceb-i müfredât dokuz yüz altmış guruş ve kesr-i defter ve masârıf-ı sâire iki yüz guruş ki cem'an üç bin üç yüz kırk guruşa bâliğ olmağın bilcümle ulemâ ve a'yân ve esnâf şeyhleri ittifâklarıyla tevzî' eyledikleri defterdir ki zikr olunur:

Fî Cumâdelâhire sene [1]145

Kazâ-i Siverek 350 guruş	Çermik 250 guruş	Kazâ-i Eğil 350 guruş	Esnâf-ı Diyarbekir 1.580 guruş	Kazâ-i Hani 165 guruş
Kazâ-i Atak 165 guruş	Kazâ-i Tercil 165	Kaza-i Salat-Berazi 35 guruş	Kazâ-i Ciska 35 guruş	Kazâ-i Savur 85 guruş
Kazâ-i Tilbesme 85 guruş	Kazâ-i Beşiri 130 guruş	Kazâ-i Harput 350 guruş Harput'a ihtiyâten ziyâde tevzî' olunmuşdur, şâyet tahsîl olunmaya		
Cem'an Yekûn 3.345 guruş				

96 [27b-2] Diyarbakır'da oturan veya misafir olarak kalan reyanın kışlak vergilerinin tahsili

Buyuruldu-i Kışlak-ı Hazret-i Mehmed Paşa

Hâlâ Diyarbekir'de seccâde-nişîn-i şerî'at-ı garrâ izzetlü fazîletlü efendi hazretleri

Nefs-i Diyarbekir'de mutavattın ve müsâferet tarîkıyla meks üzere olan keferelerin öteden beri verilegelen kışlalarının vakt-i zamâmı dühûl edip mu'tâd-ı kadîm ve sene-i sâbık üzere verilegelen kışlaları tahsîl etdirilmek bâbında buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve mübâşir ta'yîn olunmuşdur. İnşâallahu te'âlâ gerekdir ki nefis-i Diyarbekir'de mutavattın olan keferelerin ve müsâferet tarîkıyla meks eder keferet tâifelerinin mürûr u ubûr eden mesfûrünün mu'tâd-ı kadîm ve sene-i sâbık üzere iktizâ eden ve lâzım gelen kışlaları tahsîl ve sene-i sâbıkadan ziyâde talebiyle tâife-i mesfûre rencîde etdirilmeyip öteden beri tarafımıza âid olanlara kesr ü noksân terettüb etdirilmeyip müceb-i buyuruldu ile amel eylesiz deyü buyuruldu.

Fî 5 L. sene 1145

Vasale fî 5 L. sene 1145

97 [27b-3] Bağdat Valisi Vezir Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunan askerlerin günlük ihtiyaçları için Diyarbakır Voyvodası Sem'ânzade Hüseyin Ağa tarafından Diyarbakır'dan satın alınacak zahirenin cins ve miktarlarına ait liste

Bağdad vâlisî vezîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa hazretlerinin ma'îyyetlerinde olan leşker-i zafer-rehberin ta'yînât-ı rûz-merreleri için Diyarbekir Voyvodası fahrü'l-akrân Sem'ânzade Hüseyin Ağa mübâşeretiyle eyâlet-i Diyarbekir'den narh-ı cârîleri üzere kırk bin keyl-i İstanbulî hinta ve altmış bin keyl-i İstanbulî şa'îr mübâya'a olunmak üzere bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulevvel'inin on ikinci günü târihiyle müverrah sâdır olan emr-i âlî mücebince eyâlet-i Diyarbekir'e tevzî' ve defter olunmuş iken târih-i mezbûrda Bağdad cânibinden mübâya'a olunmak evlâ vü enfâ' olduğuna binâen cânib-i mîrîden irsâl olunan bahâları mübâya'a mübâşiri voyvoda-i mûmâileyh ma'rifetiyle Bağdad defterdârı tarafına bâ-fermân-ı âlî îsâl ve teslim olunmuş idi. El-hâletü hâzihî zikr olunan kırk bin keyl-i İstanbulî hinta ve altmış bin keyl-i İstanbulî şa'îri ke'l-evvel narh-ı cârîleriyle Diyarbekir voyvodası mûmâileyh ma'rifetiyle ve mübâşeretiyle Diyarbekir eyâletinden mübâya'a olunmak bâbında Dergâh-ı âlî gediklilerinden fahrü'l-akrân Mühürdar Mustafa Ağa yediyle müceddeden fermân-ı âlî mücebince mektûb-ı hazret-i sadrıa'zamî vârid olmağla imtisâlen lehû bilcümle a'yân-ı vilâyet ve ahâlî-i memleket ma'rifetleriyle ke'l-evvel olageldiği vech üzere eyâlet-i Diyarbekir'e tevzî' olunduğu defterdir ki zikr olunur:

Hurrire fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Kazâ-i Çarsancak Hinta 5.800 keyl Şa'îr 9.300 keyl	Kazâ-i Harput Hinta 5.300 keyl Şa'îr 9.300 keyl	Kazâ-i Palu Hinta 5.800 keyl Şa'îr 9.300 keyl	[28a] Kazâ-i Eğil Hinta 1.700 keyl Şa'îr 2.550 keyl	Kazâ-i Ergani ma'a Çüngüş Hinta 1.800 keyl Şa'îr 2.650 keyl
---	---	---	---	--

Kazâ-i Çermik Hinta 1.700 keyl Şa'îr 2.300 keyl	Kazâ-i Siverek Hinta 4.000 keyl Şa'îr 5.100 keyl	Kazâ-i Tilbesme Hinta 1.400 keyl Şa'îr 2.300 keyl	Kazâ-i Savur Hinta 900 keyl Şa'îr 1.650 keyl	Kazâ-i Hısnkeyf ma'a Beşiri Hinta 2.350 keyl Şa'îr 3.100 keyl
Kazâ-i Salat Hinta 450 keyl Şa'îr 850 keyl	Kazâ-i Berazi Hinta 450 keyl Şa'îr 800 keyl	Kazâ-i Hani Hinta 1950 keyl Şa'îr 2.600 keyl	Kaza-i Atak Hinta 1.950 keyl Şa'îr 2.600 keyl	Kazâ-i Tercil Hinta 1450 keyl Şa'îr 2.600 keyl
Kazâ-i Mefarikin ma'a Bakos Boşat Hinta 550 keyl Şa'îr 400 keyl	Kazâ-i Mihrani Hinta 1250 keyl Şa'îr 1.100 keyl	Kazâ-i Ciska Hinta 400 keyl Şa'îr 500 keyl	Nâhiye-i Şark ve Garb Hinta 800 keyl Şa'îr 1.000 keyl	
Cem'an Yekûn Keyl-i İstanbulî Hinta 40.000 keyl Şa'îr 60.000 keyl				

98 [28a-1] Diyarbakır kalesinde bulunan toplar ve mühimmat hakkında bilgi verilmesi

Faziletlü Diyarbekir nâibi efendi ve ordu defterdârı

Diyarbakır kal'ası dizdârı şikest olduğu vâki' midir? Sıhhati üzere ma'rifet-i şer'le keşf edip i'lâm eyleyeler deyü buyuruldu. Fî 19 L. sene 1145

İçkale tophânesi şâhî top

9 karış 100 dirhem yivlisinden bir karış yukarı şikestdir.

Şâhî top burclarda

8 karış, 100 direm yivlisinden delik şikestdir.

Burda kolonborna 1 top

5 karış 7 kıyye, yivlisinden bir karış yukarı şikestdir.

99 [28a-2] Diyarbakır kalesinde bulunan topların mühimmatı olmadığından mühimmat dökülmesi hususunda kale dizdarına emir verilmesi talebi

Devletlü mürüvvetlü sultânım hazretleri sağ olsun.

Arzuhâl-i bende budur ki, efendimiz fermân eyledikleri otuz pâre şâhî topların hâlâ bu tarafda yuvarlakları olmayıp Diyarbekir kal'asında üç pâre kolonborna şikest olmağla yuvarlak dökülmesi bâbında Diyarbekir dizdârına hitâben buyuruldu-yı şerîfleri ricâ olunur. Fermân sultânımındır.

Bende

M.

100 [28a-3] Diyarbakır İçkale'de bulunan şahî ve kolonborna topların kırık olduğu

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletleridir ki,

Diyarbekir İçkale'sinde dokuz karış yüz dirhem çaplı bir kıt'a şâhî top ve burclarda sekiz karış yüz dirhem çaplı bir kıt'a şâhî top ve yine beş karış yedi kıyye çaplı bir kıt'a kolonborna top meksûr ve amel-mânde olduğu kıbel-i şer'eden ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene zâhir u mübeyyin olduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 19 L. sene 1145

101 [28b-1] Erzurum Valisi ve Musul Seraskeri Vezir Osman Paşa'nın emrinde hazır bulundurulmak amacıyla Nusaybin'de tamire muhtaç olduğu bildirilen top ve humbara havanları arabalarının bir an önce tamirlerinin yaptırılarak Musul'a naklettirilmesi

Şâhî top araba

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Diyarbekir nâibi ve Mardin kadısı -zîde fazluhumâ- ve kıdvetü'l-emâcîd ve'l-a'yân Diyarbekir voyvodası ve Mardin voyvodası () -zîde mecduhumâ- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Erzurum vâlisi olup hâlâ Musul ser'askeri vezîrim Osman Paşa'nın -edâmallahu te'âla iclâlehû- ma'iyetinde mevcûd bulunmak üzere hâlâ Nusaybin'de mevcûd olan şâhî top ve humbara havanları arabaları Musul'a nakl ü tesyîr etdirilmek fermânım olup lâkin zikr olunan arabalar ta'mire muhtâc olmağla ta'mîri için iktizâ eder kereste vesâir mühimmâtın Nusaybin'de tedârükü mümkün olmadığı sûrette iktizâ eden mühimmâtın lâzimesi

Diyarbakir ve Mardin câniblerinden tedârük ve ma'rifetleriniz ile mübâya'a ve mevcûd etdirilip Dergâh-ı mu'allâ'm top arabacıları tarafından ta'yîn olunan Osman Çorbacı ma'rifetiyle gâyet metîn ü müstahkem olmak şartıyla mu'accelen savb-ı maksûda nakl ü tesyîr etdirilmek fermânım olmağın imdi siz ki Mardin ve Diyarbakir voyvodalarınız -zîde mecduhumâ- işbu emr-i şerîf-i celîlü'l-kadrim vardığı gibi kat'an te'hîr ve tevakkuf etdirilmeyip zikr olunan arabaların ta'mîr u termîmi için iktizâ eden kereste vesâir mühimmât malzemeleri bi-eyyi hâlin tedârük ve mevcûd etdirilip ocak tarafından ta'yîn olunan çorbacı-yı merkûm ma'rifetiyle bir gün evvel ta'mîr u tekmîl etdirilip bir gün evvel ser'asker-i müşârunileyh yanına nakl ü tesyîr etdirdip ne mikdâr kereste ve mühimmât mübâya'a ve sarf olunur ise müceb-i şer'le defter ve hüccet-i şer'iyye olunup hesabınız mahsûb olunmak için hıfz ve husûs-ı mezbûr umûr-ı mühimme-i müsta'celeden olup avk u te'hîrine bir dürlü ruhsat u cevâz olmamağla ona göre kemâl-i dikkat ve ziyâde sarf-ı miknet edip bir sâ'at mukaddem zikr olunan arabaların ta'mîr u termîmine iktizâ eden kereste ve mühimmât malzemelerin tedârük ve iktizâ eden amelesi dahi ihzâr ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle kemâl-i metânet ve istihkâm üzere ta'mîr u itmâm u tekmîl ve fakat eğlendirmeyip ser'asker-i müşârunileyhin yanına irsâl ü îsâl etdirmekte gâyet ihtimâm ve hilâfiyla hareketden be-gâyet tevakkî ve mucânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, hükmi-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i celîlü'l-kadri's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfiyla vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timad kılarsız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 3 L. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

102 [28b-2] Bağdat Valisi ve Seraskeri Vezir Ahmed Paşa'nın emrinde bulunan askerlerin günlük ihtiyaçları için gerekli zahirenin Diyarbakır, Mardin, Nusaybin ve Musul taraflarından satın alınarak Musul'a naklettirilmesi

Mübâya'a isti'câline

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Diyarbakir voyvodası olup Diyarbakir ve Musul eyâletleriyle Mardin ve Nusaybin câniblerinden zehâir mübâya'asına me'mûr Sem'ânzâde Hüseyin -zîde mecduhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, hâlâ Bağdat vâlisi ve ser'askeri olan vezirim Ahmed Paşa'nın -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ma'ıyyetinde olan tavâif-i askeriyenin ta'yînat-ı rûz-merreleri için sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin, bundan akdem ma'rifet ve mübâşeretinle Diyarbakir eyâletinden mübâya'ası fermânım olan kırk bin İstanbulî kile hinta ile altmış bin İstanbulî kile şa'îrin ale'l-hesâb bahâları için yirmi bin gurus ve kezâlik Mardin ve Nusaybin câniblerinden defa-i ûlâda mübâya'asına me'mûr olduğun otuz bin İstanbulî kile hinta ile elli bin İstanbulî kile

şa'îrin dahi bahâlarından ale'l-hesâb olmak üzere on beş bin guruş ki zıkr olunan zehâirin icâb eden bahâlarından ale'l-hesâb olmak vechile havâlât ile mecmû'u otuz beş bin guruş verilip ve kezâlik defa-i sâniyede Mardin ve Nusaybin havâlîlerinden ve Musul eyâletinden ma'rifetinle mübâya'ası fermânım olan yüz elli bin İstanbulî kile hinta ile yüz elli bin İstanbulî kile şa'îrin bahâları için dahi ale'l-hesâb olmak üzere Hazîne-i âmire'mden an nakdin otuz bin guruş verilip bundan akdem Dersaadet'imden mübâşir ta'yîn olunan Ebubekir -zîde mecduhû- ile tarafına irsâl olunmuş idi. El-hâletü hâzihî bu defa Dersaadet'ime gelen memhûr kâimende defa-i ûlâda Diyarbekir eyâletinden ve Mardin ve Nusaybin câniblerinden mübâya'asına me'mûr olduğun sâlifü'z-zıkr zehâirin ale'l-hesâb bahâları için havâle ile verilen meblağ-ı mezbûr otuz beş bin guruş ordu defterdârı ma'rifetiyle Bağdad ve havâlîsinde mübâya'a olunacak zehâirin bahâlarına sarf olunmak üzere tamâmen defterdâr-ı mûmâileyhe irsâl ü isâl eylemen için ser'asker-i müşârunileyh tarafından tuğrâlî emr-i şerîf-i âlîşânım vürûd etmekle mücebince meblağ-ı mezbûru kendi âdemlerinle tamâmen defterdâr-ı mûmâileyh tarafına irsâl eylediğini tahrîr ve i'lâm etmiş, bu sûretde zehâir-i merkûme bahâları için yedinde akçe kalmayıp lâkin ser'asker-i müşârunileyhin işbu sene-i mübâreke de ma'iyet ve refâkatine me'mûr kılınan tavâif-i askeriye ta'yînâtı için katî çok zehâire muhtâc olmakdan nâşi bu zehâirlerin dahi mübâya'aları te'hîre kalmayıp mukaddemâ fermânım olduğuna üzere [29a] tamâmen mübâya'a ve tekmi'l ve Musul'a nakl ü tesyîr etdirilmeleri rütbe-i vücûbiyet olan keyfiyâtdan olduğuna binâen kusûr bahâları dahi inşaallahu te'âlâ iktizâsına göre peyderpey nakden ve havâle verilip erişdirilmek şartıyla zehâir-i merkûmeden Diyarbekir eyâletinden mübâya'asına me'mûr olduğun yüz bin kile zahîre için on beş bin guruş ve kezâlik Mardin ve Nusaybin câniblerinden ma'rifetinle defa-i ûlâda mübâya'ası fermânım olan seksen bin kile zahîre için dahi on beş bin guruş ki bu zahîrelerin icâb eden bahâlarından ale'l-hesâb olmak üzere uhdende olan Diyarbekir voyvodalığının yüz kırk beş senesi mâlından iki kıt'a sebep-i tahrîr kalemi ile otuz bin guruş ta'yîn ve havâle olunup ve defa-i sâniyede Mardin ve Nusaybin havalîleriyle Musul eyâletinden mübâya'asına me'mûr olduğun üç yüz bin kile hinta ve şa'îrin ale'l-hesâb bahâları için mukaddemâ nakden gönderilen mârru'z-zıkr otuz bin guruşdan mâ'adâ bu defa dahi an nakdin Hazîne-i âmire'mden on bin guruş verilip Dersaadet'imden mübâşir ta'yîn olunan gedikli Mustafa -zîde mecduhû- ile irsâl olunmağla imdi işbu emr-i şerîf-i âlîşânımla mübâşir-i mûmâileyh inşaallahu te'âlâ mashûben bi's-selâm ol tarafa vâsıl ve dâhil oldukda havâle olunan akçelerin sebep-i tahrîr ahkâmı ile nakden gönderilen meblağ-ı mezbûru ahd u kabz ve tamâmen makbûzun olduğuna müş'ir memhûr temessük verip Hazîne-i âmire'm defterlerine kayd için icâleten Dersaadet'ime irsâl eyledikten sonra eğer şimdiden zehâir-i merkûmenin mübâya'alarına mübâşeret eylemiş isen ne güzel ve eğer mukaddem ale'l-hesâb bahâları için havâle olunan akçeleri ordu defterdârı tarafına irsâl eyledim deyü mübâya'alarını te'hîr etmiş isen bir an ve bir sâ'at te'hîr ve tevakkufa ruhsat ve cevâz göstermeksizin kemâl-i dikkat ü ihtimâm birle kemâ fi'l-evvel cümlesinin mübâya'alarına mübâşeret eyleyip narh-ı cârîleri mücebince lâzım gelen bahâlarını nakden gönderilen ve havâle verilen mârru'z-zıkr akçelerden ma'rifet-i şer'le an nakdin ashâbına edâ ve teslim eyleyerek bi-tevfikihi sübhânehû ve te'âlâ vakt-i sâirde mübâya'a ve tekmi'l ve mübâya'a olunan zehâiri kat'an eğlendirmeyip ser'asker-i müşârunileyhin ma'iyetine Musul ve Diyarbekir'den vesâir mahallerden zehâir-i mühimmât nakli hizmetinde ihmâl ve istihdâm olunmak üzere vilâyet-i Anadolu'da vâki bazı eyâlât ve elviyeden müceddeden ihrâcları fermânım olan mekârî deve ve katır

ve bârgîrlerden evvel be-evvel ihrâc olunup Diyarbekir'e vürûd eden mekârî davarları ve kezâlik ma'rifetinle Diyarbekir'den bu defa cedîden inşâları fermânım olan iki yüz aded kelek sefîneleri hâsılı serî'an ve âcilen nakilleri ne vechile kâbil ise ol vechile ta'cîl ale'ta'cîl Musul'a irsâl ü tesyîrde ez-dil ü cân ihtimâm ü dikkat eylesin. El-hâletü hâzihî bu zahîrelerin mübâya'aları topdan senin uhde-i ihtimâmına ihâle ve tefvîz olunmasıyla mutlak zâtında merkûz ve tînetinde me'mûr olan vüfûr-ı sadâkat ve kâbiliyet ve mezîd-i gayret ü istikâmet muktezâsınca rızâ-yı yümn-iktizâ-yı mülûkâneme muvâfik hidemât-ı müstahsene vücûda getirmekde dikkat ü ihtimâm eyleyeceğin hüsn-i i'tikâdından neş'et eylediğinden kat'-ı nazar bu vakit evkât-ı sâireye kıyâs olunmayıp tamâm Devlet-i Aliyye'ne hizmet eyleyecek vakt u zamân olup ve mukaddemâ fermân olunduğu üzere zehâir-i mezbûrenin es'âr-ı râyici üzere Anadolu taraflarına hüccet-i şer'le vürûd eyledikde müceblerince min haysü'l-mecmû' îcâb eden bahâlarından ale'l-hesâb verilen akçelerden mâ'adâ dahi iktizâsına göre nakil ve havâle ile tamâmen ve kâmilen verilip bir akçesi ketm ü kat' olunmayacağı bedîhî ve bu husûsun vakt-i dilhâh-ı pâdişâhânem üzere serî'an ve âcilen temşiyet ve husûlü senden matlûb olmağla ona göre bu bâbda mezîd-i dikkat ü ihtimâm üzere hareket ederek mevâzi'-i mezkûreden defa-i ûlâda ve sâniyede mübâya'alarına me'mûr olduğun zehâirin mecmû'u avn ü inâyet-i Rabbânî birle vakt-i tesyîrde mübâya'a ve tekmi'l eyleyip bâlâda tastîr olunduğu vechile vilâyet-i Anadolu'da vâki' bazı eyâlât ve elviyeden ihrâcları fermânım olan mekârî davarlarından evvel be-evvel tarafına vürûd eden mekârîler ve ma'rifetinle müceddeden Diyarbekir'de inşâları tertîb olunan kelek sefîneleri hülâsa-i kelâm ber-vech-i ta'cîl nakilleri ne tarikle ve ne vechile kâbil olur ise ona göre tedârükünü görüp bir sâ'at ve bir dakika te'hîr ve tevakkufa ruhsat u cevâz göstermeksizin peyderpey ve ceste ceste Musul'a nakl ü tesyîr ve Musul eyâletinden mübâya'a edeceğin zehâir ile ma'an Musul mübâya'acısına teslim etdirmekde sarf-ı tâb u kudret ve ma'âzallahi te'âlâ hilâfıyla vaz' u hareketden nâşi ta'yînât husûsunda zarûret-i askeriyeye bâdî olmakdan gâyetü'l-gâye ittikâ vü mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü'l-kadri's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imitsâlîmin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel olunup hilâfıyla vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesiniz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 5 L. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye

103 [29b-1] Musul Seraskeri Vezir Osman Paşa'nın maiyetinde bulunmak üzere Rakka ve Diyarbakır taraflarından yazılması emredilen askerin Millî Ali'nin kumandasında bir an önce Musul'da hazır olmaları

Mücebince mektûb-ı hazret-i âsafî dahi vardır.

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Rakka ve Diyarbekir eyâletlerinde ve ol havâlilerde vâki' kadılar ve nâibler -zîde fazluhum- ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki bu defâ Musul tarafında tecemmu' ve tahassun olan asâkir-i nusret-meâsire ser'asker ta'yîn olunan Erzurum vâlîsi olup sâbıkâ vezîria'zamım olan düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham ve mu'azzam nizâmü'l-âlem vezîrim Osman Paşa'nın -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ma'iyetinde mevcûd bulunup vâki' olan hidemât-ı dîn ü Devlet-i Aliyye'mde i'mâl ve istihdâm olunmak için Rakka ve Diyarbekir eyâletlerinden ve ol havâliden Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Millî Ali -dâme mecduhû- ma'rifetiyle tahrîri fermânım olan mîrî levendâta mûmâileyh başbuğ ta'yîn olunup levendât-ı merkûmenin bir gün evvel tahrîr ve tekmîl ve mahall-i me'mûra icâleten sevk ve tesyîrleri el-hâletü hâzihî ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Aliyye'mden olup bir gün evvel alâ-eyyi hâlin tahrîr u tekmîline ve mahall-i me'mûra icâleten irsâl ve tesyîrlere ihtimâm ü dikkat ve kapıcıbaşı-yı mûmâileyhden itmâm-ı hizmet eylediklerini müşîr izin tezkiresi almadıkça avdet edenlerin her nerede bulunur ise cezâları tertîb olunacağını cümleye i'lan ve işâ'at eylemeniz fermânım olmağla imdi işbu emr-i şerîfim () ile vusûlünde siz ki mûmâileyhimsiz, kapıcıbaşı-yı mûmâileyh ma'rifetiyle taht-ı kazâ ve hükûmetlerinizden tahrîr olunacak mîrî levendâtn fermânım olduğu üzere bir gün evvel ve bir an akdem tahrîr ve tekmîl ve icâleten savb-ı me'mûra tesyîrlere her biriniz ziyâde ihtimâm ü dikkat ve vech-i meşrûh üzere itmâm-ı hizmet eylediklerini müşîr izin tezkiresi almadıkça avdet edenlerin her nerede bulunurlar ise bilâ-tereddüd cezâları tertîb olunmak için der-i devlet-medârıma arz u i'lâm ve itmâm-ı maslahata bezl-i kudret ve sarf-ı sa'y ü miknet edip avk u te'hîre bâ'is olacak hâlâtdan cümleliz be-gâyet hazer u mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur, Buyurdum ki, vusûl buldukda bu bâbda ber-vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfindan be-gâyet hazer u mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâhiri Şa'bân sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fî 19 Ramazân sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

104 [29b-2] Vefat eden Diyarbekir Alaybeyi Abdülfettah Ağa yerine tayin edilen Kiki Beyi Hacı Mehmed Bey'in, yerine vekil olarak Kasım Bey'i getirdiği

Hacı Bey'e alaybeyliğini zabt etmek için vekili Kasım Bey

Medîne-i Âmid'de mesned-nişîn-i şerî'at-ı garrâ olan fazîletlü semâhatlü efendi hazretleri inhâ olunur ki

Hâlâ ser'asker-i Bağdad devletlü merhametlü vezîr-i mükerrem hazretleri tarafından Diyarbekir Alaybeyi Abdülfettah Ağa fevtinden ber-mûceb-i buyuruldu mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Kiki Beyi Hacı Mehmed Bey'e tevcîh olunduğu ihbâr-ı sikât ile istimâ' bulunmağın bu tarafda alaybeyliğe müte'allik umûr ve husûsun tesviye ve ikâmesi için bir vekîl iktizâ etmeğın merkûm-ı mûmâileyhin bu tarafa vârid olan mekâtib ve ma'mûlün bihâsı mûcebince amucası fahrü'l-akrân Kasım Bey'i tevkîl ve tarafımızdan dahi vekâlet-i merkûmeye ta'yîn olunmağla buyuruldu tahrîr ve ısdâr ile () irsâl olunmuşdur. Vusûlünde gerekir ki mezbûrun ile merkûmun bi'l-vekâle kaydı sicill-i mahfûza sebt [ü] kayd olunup alaybeyliğine müte'allika umû[r ve] husûsda basîret ve istikâmet üzere hareket etdirilip âhardan bir ferdi müdâhale etdirilmeye.

Fî 17 N. sene 1145

Vasale fi 20 N. sene [11]45

Bende Hüseyin

Kâimmakâm-ı Vâlî-i Diyarbekir hâlâ

105 [30a-1] Şeyh Osman'ın tevcih beratı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî [ve] tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki

İşbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî (...) Âmid'de vâki' müteveffâ Hüsrev Paşa Evkâfi'ndan olan Mahmud b. el-Hâc (...) el-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri'in (...) -edâmallahu te'alâ fezâilehû- (...) getirip mevlânâ-yı müşârunileyh (...) yirmi ikinci günü târihiyle müverrah verilen fermân-ı âlişânım mûcebince tevcîh edip bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr eş-Şeyh Osman (...) vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmî on iki akçe vazîfesin (...) mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarıf ola. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis [min] Şa'bân li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

[Vasale] fi 2 Ramazân sene 1145

Kostantiniyye

106 [30a-2] Diyarbakır kalesinde bulunan ve Mehmed Çavuş tarafından keşif ve muayene olunan topların sağlam ve bozuk olanlarının cins ve miktarını belirtir liste

Diyarbekir kal'asında vâki' topların envâ'ı ve sahîh ve meksûrları ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter olunmak bâbında sâdir olan emr-i âliye imtisâlen kal'a dizdârı ve topçubaşı

vesâir zâbitler ma'rifetleriyle ve mübâsir ta'yîn olunan topçu çavuşlarından Mehmed Çavuş ma'rifetiyle tahrîr olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

İçkale tophânesinde mevcûd olan toplardır:

Sağ şâhî 56 aded 9 karış Çap 300 direm	Defa sağ şâhî 14 aded 12 karış Çap 400 direm	Defa sağ şâhî 11 aded 7 karış Çap 100 direm
Defa sağ şâhî 2 aded 12 karış Çap 200 direm	Kolonborna 2 aded 5 karış Çap 7 kıyye	Zikr olunan toplar sağdır, ancak altı adedinin maymuncukları yoktur.
Şikeste amel-mânde demir top 1 aded 7 karış Çap 14 kıyye		

İçkale bârûlarında ve vîrân kal'ada ve taşra bârûlarda mevcûd olan toplardır:

Sağ kolonborna 4 aded 5 karış Çap 7 kıyye	Sağ cedîd-i şâhî 7 aded 7 karış Çap 100 direm	Defa sağ cedîd-i şâhî 7 aded 9 karış Çap 200 direm
Defa sağ şâhî 1 aded 12 karış 200 direm	Kalibeleri şikest harbendli kolonborna 15 aded 5 karış Çap 7 kıyye	Defa kalibesi şikest kolonborna 1 aded 3 karış Çap 5 kıyye
Defa kalibesi şikest kolonborna 1 aded 14 karış Çap 5 kıyye	Şâhî şikest 1 aded 7 karış Çap 100 direm Yivlisinden bir karış yukarı meksûrdur	Defa şikest şâhî 1 aded 12 karış Çap 200 direm Yivlisinden meksûrdur
Defa şikest şâhî 1 aded 7 karış Çap 100 direm Yivlisinden meksûrdur.		

Cem'an Yekûn

Sağ şâhî 98 aded	Şikest şâhî 3 aded	Sağ kolonborna 6 aded	Şikest kolonborna ve bir demir 18 aded
Cem'an Yekûn top 125 aded			

107 [30b-1] Gümüşhane Madeni işlerine maden emini dışında dışarıdan kimsenin müdahale etmemesi ve maden işlerinde maden eminine yardımcı olunması

Tıbka aslihi'l-hatîr nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû te'âlâ ale'l-hilâfeti bi-kazâ-i Ergani -gufira lehû-

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'l-re'yi's-sâib ve mümehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Diyarbekir vâlisi vezîrim () Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve akzâ kuzâtı'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fezâil ve'l-yakîn râfi'ü a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Diyarbekir kadısı -zîde fazluhû- ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazl ve'l-keîlâm Harput ve Mazgird ve () ve () kadıları -zîde fazluhum- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ergani Ma'deni Emîni el-Hâc Mustafa -zîde mecduhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Diyarbekir kal'ası didârı ve kethüdâsı ve süvâri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet iş erleri -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Gümüşhane Mukâta'ası Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'l-istimrârımın muhteşem ve mu'azzam mukâta'âtından olup ale'l-husûs ekser âidâtı Ergani Ma'deni mahsûlüne mevkûf olduğuna binâen i'mâl ve i'mârı mühim ve muktezî olduğundan ma'den-i mezbûrun ber-vech-i istiklâl kâffe-i umûru mûmâileyh el-Hâc Mustafa'ya -zîde mecduhû- tefvîz olunup lâkin ma'den-i merkûm umûr-ı mukâta'adan olmakdan nâşi emîn-i mûmâileyhin umûr ve husûsuna bir vechile mu'âvenet ve müzâheret olunmak muhtâc olduğu emr-i bedîhî olmağla imdi sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, işbu emr-i âlîşânım vusûlünde zikr olunan ma'denlerde i'mâl ve istihdâm olunan ma'denci re'âyâsından zuhûr eden da'vâ ve nizâ'ları ve ahz u habits ve te'dîb ü gûşmâlleri vesâir küllî ve cüz'î umûr ve husûsları alâ vechi'l-kül ma'den emîni ma'rifetiyle görüle gelmiş iken etrâf ve havâlîsinde vâki' olan vülât ve kuzât vesâir ehl-i örf tâifesinden birisi hilâf-ı harekete tasaddî ile bazı bahâne ile ma'denci tâifesi vesâirini Diyarbekir vesâir mahallere ihzâr ettirmek veyahud ma'den-i mezkûrede i'mâl ve istihdâm olunan ma'denci tâifesinden bazıları hizmetini terk ile Âsitâne-i sa'âdet'im tarafına ve âhar mahallere gitmek veyahud âhar bahâne ile emîn-i mûmâileyhi ta'cîz eylemek ihtimâlleri olur ise a'zam-ı mevârid-i mîriyeden olan ma'den-i mezbûrun nizâmına halel îrâs ettikleri için o makûle müfsidlerin muhkem haklarından gelineceği emr-i mukarrer olmağla nizâm-ı sâbıkı üzere bilcümle umûr ve husûsları kemâkân emîn-i

mûmâileyh tarafından görülüp Diyarbekir vesâir mahallere ihzâr etdirilmemek ve kat'an ta'yîn-i nizâm-ı ma'den için Âsitâne-i sa'âdet'im tarafına gitmek isteyenleri dahi men' u zecr olunup nizâm-ı ma'dene tefrika edecek mâddelerinden be-gâyet hazer olunmak ve o makûle müfsidler için emîn-i mûmâileyh tarafından sana her ne vechile i'lâm olunur ise kat'an te'hîr ve tevakkuf eylemeksizin ahz ve Diyarbekir kal'asına kal'abend olunup inâd ve muhâlefetleri men' u def' olunmak fermânım olmağın ale'd-devâm mücebiyle amel ve hareket eyleyesiz. Ve'l-hâsıl emîn-i mûmâileyhin haklarınızda olan şükr ü şikâyeti müsmir ve müessir olmağla hilâf-ı fermân hareket ile umûr-ı ma'denin ihlâl-i nizâmına müeddî olacak hareket olmaktan tevakkî ve mücânebet üzere olası ve sen ki emîn-i mûmâileyhsin, ma'den-i mezbûrun kemâ fi'l-evvel i'mâl ve i'mârı senden matlûb olmağla etrâf ve havâlîsinde olan vülât ve kuzât vesâir ehl-i örf taraflarından umûr-ı ma'den ve ma'denciyan [31a] re'âyâsına müdâhale ile ihtilâl-i nizâma bâ'is olmak ma'denciyan tâifesinden bir ferdi dahi gerek Âsitâne-i sa'âdet'im taraflarına ve gerek âhar mahallere gitmek ve re'yine muhâlefet eylemek misillü harekete cesâret ederler ise o misillü şakâvet-pişeleri bâlâda tafsîl olunduğu üzere ahz u habs ile te'dîb eyleyip mugâyir-i fermân vaz' u hareketden be-gâyet mücânebet eyleyesin deyü fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i celîlü's-şân-ı vacîbü'l-ittibâ' ve lâzımül'imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfına vaz' u hareketden be-gâyet ihtizâr ve ictinâb eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfeme i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 25 Şaban sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

108 [31a-1] Çavuşlar Kethüdâlığı işlerinin Hamza Bey'in vekili Mustafa Ağa tarafından yürütülmesi ve başkaları tarafından müdahalede bulunulmaması

Mustafa Paşa hazretlerinin Çavuşlar Kethüdâlığı buyuruldusudur.

Şerî'at-meâb Diyarbekir nâibi izzetlü efendi hazretleri ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Mütessellim Hüseyin Ağa -zîde mecdühû- inhâ olunur ki

Bundan akdem sene-i mâziye Şa'bân-ı şerîf'inin evâilinden beri müteveffâ Sıddık fevtinden mutasarıf olduğu Diyarbekir Çavuşlar Kethüdâlığı eyâlet-i mezkûre emekdârlarından ve zu'amâ-yı erbâb-ı istihkâkdan Hamza Bey'e -zîde kadruhû- arz olunup mücebine Devlet-i Aliyye'den fermân-ı celîlü'l-kadr i'tâ ve ihsân buyurulmakla müddet-i Diyarbekir'de hidemât-ı lâzimesin edâ ve bezl-i vüs'-i iktidâr ile evkât-güzâr-ı devlet ve milletden gayrı bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn ile me'mûr olduğumuz Bağdad cânibi seferine ma'îyyetimize ta'yîn olunan eyâlet eskeri ile çavuşlar kethüdâları dahi ma'an bulunmak kanun-ı kadîm olduğuna binâen mûmâileyh Hamza Bey dahi ma'îyyetimiz ile seferber

olup ol tarafda müstelzem olan Çavuş Kethüdâlığı hizmetinde merâsim-i kadîm üzere icrâya Çavuşlar Emîni Mustafa Ağa'yı -zîde kadruhû- bâ-buyuruldu tevkîl ve kendisi yirmiden mütecâviz ittibâ' ile ma'iyetimizde mevcûd ve hidemât-ı lâzimesinde bezl-i mechûd edip emr-i hazret-i ser'askerî üzere Bağdad muhâfazasında kıyâm ve sa'y ü ihtimâm etmekle bir vechile Çavuşlar Kethüdâlığı hizmetinde ecâ nibden dahl olunmak icâb eylemez iken hevâsına tâbi' ecâ nibden Mahmud nâm kimesne mukaddemâ fevt olan Sıddık'ın ref'inden olmak üzere kaydına mürâca'at etmeden ve el-yevm mufassal ve meşrûh kaydı Hamza üzerinde idüğü derkenâr ve nümâyân olmaktan bir tarîk ile tezvîrâta sâlik ve bir kıt'a emr-i şerîf ısdâr ve Diyarbekir'e getirip zabt u rabta mûris Halil için bazı kimesneye vekâlet tefvîz ve bu vech Çavuşlar Kethüdâlığı'na ta'arruz murâd olduğu mevsûkun bih kimesnelerin inhâsından ma'lûmumuz olup müteveffâ-yı merkûmun ref'inden olan inhâsı hilâf-ı mahz garaza mebnî bir hâlet olduğundan mâ'adâ târîh-i mezkûrdan beri Sıddık fevtinden Hamza Bey'e -zîde kadruhû- tevcîh olunmağla yedinde olan fermân-ı âlişân şürûtuyla mukayyed ve kanevâdı ile meşrûh her vechile sahîh ve evfâ olup Mahmud'un iddî'âsı âtil ve bâtil tezvîr ve şirret-i tevfir ile memlû mürtekbât bir hâl-i nâ-şâyeste olduğundan kemâkân mezkûr Hamza Bey'in vekîline Çavuşlar Kethüdâlığı zabt etdirilmek bâbında buyuruldu tahrîr ve ısdâr () ile irsâl olunmuşdur. Vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mûmâileyh seferber olup hidemât-ı aliyyede sadâkat ü istikâmet ile [31b] bezl-i makderet ve sa'y-i bî-kusûr edip el-hâletü hâzihî hizmet-i muhâfazada yirmiden mütecâviz etbâ' ile kıyâm üzere mevcûd olup ve yedinde olan fermân-ı şerîf-i âlişânın mantûku fevtinden olmağla her vechile sahîh ve evfâ olup Mahmud'un ta'arruzu hilâf-ı mahz idüğü ezharü mine's-şems olduğundan bir vechile Çavuşlar Kethüdâlığı'na dahl ve ta'arruz etdirilmeyip kemâ fi'l-evvel mûmâileyh Hamza Bey'in vekîline zabt etdirip müceb-i buyuruldu ile amel eylesiz deyü buyuruldu.

Fî 24 Ca. sene 1145

109 [31b-1] Diyarbakır'da Zinciriye Medresesi'nde duacı görevinde bulunan Abdürrezzak Halife'nin beratının yenilenmesi

Du'âgûluk

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî [ve] tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki

Medîne-i Âmid'de vâki' Zinciriye Medresesi'nde yevmî beş akçe du'âgû vazîfesine mutasarrıf olan işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî Abdürrezzak Halife'nin bilfi'l berât-ı şerîfle üzerinde olup lâkin taht-ı âli-baht-ı Osmanî üzere cülûs-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnum vâki' olmağın Dersaadet'imden müceddeden tevcîh olunup berât-ı şerîfim verilmek bâbında yedinde olan berât-ı atîki mücebince inâyet taleb etmeğın bir aylık resm-i berâtı mütevellîsi yedinden teslîm-i hazîne olunmak üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki varıp me'mûr-ı du'âgû olup vakfından ta'yîn olunan yevmî beş akçe du'âgû vazîfesin kemâ fi'l-evvel mutasarrıf eyleyip vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr [ü] devletim için du'âya müdâvemet göstere.

Şöyle bileler alâmet-i şerîfeme i'timâd kılalar.

Tahrîren fi evâhiri Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

Vasale fi 12 N. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

110 [31b-2] Hicrî 1145 senesi Diyarbekir Voyvodalığı'na Sem'ânzade Hüseyin Ağa'nın tayin edildiği

Diyarbekir Voyvodalığı[1], sene 1145

Nişân-ı şerîf-i âlî-şân-ı sâmi-mekân-ı sultânî [ve] tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki

Zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olan Diyarbekir Voyvodalığı ve Tevâbi'î Mukâta'ası'nın senevî yüz iki yük kırk üç bin yedi yüz elli bir akçe mâlî olup meblağ-ı mezbûrdan on bir yük akçe kılâ' mevâcibi ve erbâb-ı vezâif ve cerâyesi ve seksen beş yük kırk üç bin yedi yüz elli bir akçe Hazîne-i âmire'm irsâliyesi olup bin yüz kırk dört senesi Mart'ından Diyarbekir Voyvodalığı ve avârızı ve bedel-i nüzulü ve işbu râfi'-i tevkî'-i refi' u's-şân-ı hâkânî ve nâil-i yarlığ-ı belîğ-i mekremet-unvân-ı cihân-bânî kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Sem'ânzade Hüseyin'in -zîde mecduhû- uhdesinde olup bin yüz kırk beş senesi dahi voyvodalık-ı mezbûr ve avârız ve bedel-i nüzul mâlları tahsîli mu'temedün aleyh kefli ile mûmâileyh Sem'ânzade Hüseyin'e -zîde mecduhû- der'uhde ve berâtı ve avârız ve bedel-i nüzulün emir ve defteri verilmek için iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bilfi'l Başdefterdâr Ali -dâme uluvvuhû- arz ve telhîs etmeğin mücebiyle uhdesine kayd olunup berâtı ve emir ve defteri verilmek bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhanem zuhûra getirip bin yüz kırk beş senesi Şa'bânü'l-mu'azzam'ının beşinci gününden bu berât-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ve işbu menşûr-ı fâizü'n-nûr-ı mevhibet-makrûnu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Sem'ânzade Hüseyin -zîde mecduhû- bin yüz kırk beş senesi Ramazân-ı şerîf'inin yirmi dördüncü gününde vâki' Mart ibtidâsından voyvodalık-ı mezbûru zabt u rabt edip ve Diyarbekir Voyvodalığı'na tâbi' Âmid gümrüğü ve arziye ve ihtisâb ve bâzâr-ı esb ve debbâğhâne ve erbâb-ı arık-ı? Âmid ve bâc-ı bâzâr-ı ağnâm ve duhân gümrüğü ve tevâbi'î mukâta'âtı ve Çobaniye-i Karaulus ve tevâbi'î aşâiri ve Diyarbekir eyâletinde kadîmî mahallerine iskân olunan Millî Espeyak ve Esfeyac aşireti ahâlîleri zimmelerinde müctemi' ve ber-vech-i timâr mutasarrıf olanlar yedleriyle voyvodalara beher sene teslîm olunmak üzere taksît-i sülûsân altmış bin akçeyi dahi tahsîl ve ahz u kabz eyleyip ve havâss-ı hümâyûnumdan olup zabt olunagelen küllî ve cüz'î mukâta'ât ve maktû'ât ve kurâ ve mezâri' ve tevâbi'î aşâyirini dahi sene-i mezbûre Mart'ı ibtidâsından senesi gâyetine değin kadîmden zabt olunageldiği üzere bilcümle tevâbi' ve levâhıkıyla birinin fazlasını birinin kesrine medâr olup birbirinden ayrılmamak şartıyla küllî ve cüz'î mahsûlât ve rûsûmât kanun-ı kadîm ve olageldiği üzere mîrî için [32a] ahz u kabz eyleyip zabt u

rabtna ve mahsûlât ve rûsûmâtından ahz u kabzına âhardan bir ferd müdâhale ve ta'arruz eylemeyeler ve ilzâmına bir tarîkıyla kesr ü noxsân getirilmeyip tamâmen cevâb vermekte cidd ü sa'y oluna ve voyvodalık-ı mezbûr aklâmından olan mukâta'ât ve maktû'ât ve kurâ ve mezâri' ve aşâire mâlikâne mutasarrıfları ve ahâlîleri voyvoda-i mûmâileyhi üzerlerine zâbit ve voyvoda bilip şer'-i şerîfe muvâfık olan sözünden tecâvüz eylemeyeler ve voyvodalık-ı mezbûra tâbi' mukâta'ât ve maktû'ât ve kurâ ve mezâri' ve aşâiri mâlikâne der'uhde edenlerden Diyarbekir hazînesi defterleri ve ber-vech-i mu'ayyen mücebince verilegelen mâlların yedlerinde olan mâlikâne berâtı şürûtu mücebince cem' u tahsîli ve ahz u kabz eyleyip bir kimesneye ta'allül ve muhâlefet etdirilmeye ve sonradan voyvodalık-ı mezbûr iltizâmına zam ve ilhâk olunan bazı mukâta'ât ve maktû'ât ve kurâ ve mezâri' mâlları Âsitâne-i sa'âdet'im hazînesine teslim olunmak üzere mukaddemâ bazı kimesnelere der'uhde olunup ba'dehû yine mâlları voyvodalık-ı mezbûra zam ve ilhâk olunmağla onların dahi mâlları voyvodalık mâli ile teslim-i hazîne olunup yedlerine temessük verip bir dahi mükerrer taleb olunmaya ve Kiyâllik Mukâta'ası'nın yüz on bir bin akçe mâli voyvodalık-ı mezbûra zam ve ilhâk olunmağla onun dahi mâli voyvodalık mâli ile ma'an teslim-i hazîne olunup makbûzunu müş'ir temessük verip bir dahi taleb olunmaya ve mukâta'a-i mezbûre mâlından müstahfızân ocağına ta'yîn olunan yüz bin akçeyi neferât-ı mezbûreye vakt ü zamânıyla tamâmen teslim ve cedîd berâtları sûreti zahrına hüccet-i şer'iyye etdirdip zahriyesi mücebince deynine mahsûb için yedinde hıfz ile ve Hâshâ-i Defterdarlık-ı Diyarbekir nâm-ı diğerk Ciska Mukâta'ası'nın yüz kırk bin yüz akçe mâlından yüz otuz dokuz bin altı yüz kırk iki akçesi mukaddemâ Adilcevaz kal'ası müstahfızânının senevî mevâcibleri için cedîd berâtları mücebince verilip ve suret-i zahrına hüccet-i şer'iyye etdirdip hesabına mahsûb için hıfz eyleye ve voyvodalık-ı mezbûr mâlından ber-vech-i ocaklık mevâcibe mutasarrıf olan kılâ' neferâtının cedîd ocaklık berâtları mücebince senesi âharına müretteb mevâciblerin verip Diyarbekir hazînesinden ric'a etdirdip deynine mahsûb olunmak için hıfz oluna. Voyvodalık-ı mezbûr mâlından vezâif ve cihâta mutasarrıf olan mütekâ'idîn ve du'âgûyânın yedlerinde olan cedîd berâtları mücebince vezâif ve berâtların verip berâtları sûretlerine hüccet-i şer'iyye etdirdip deynine mahsûb eylemek üzere zabt eyleye ve sene-i mezbûr mâli olan yüz iki yük kırk üç bin yedi yüz elli bir akçe mâlından kılâ' neferâtının mevâcibi ve vezâif ve cerâye için ifrâz olunan on yedi yük akçeden mâ'adâ seksen beş yük kırk üç bin yedi yüz elli bir akçe irsâliyesinden ve sebep-i tahrîr ahkâmı ve umûr-ı mühimme için evâmîr-i aliyem ile havâle olunan kapım kulları vesâireye edâ ve teslim ve temessükât ve evâmîr-i aliyemin zahrına hüccet-i şer'iyye ve zâbitân yedlerinden temessükât alıp deynine mahsûb için hıfz eyleye ve senesi âharında bilcümle temessükâtı getirip ve mîrî ile hesabın görüp der'uhdesi mücebince iltizâmına cevâb verip kat'-ı alâka eyleyip senede dört bin guruş tâm mâli olan Şikâkî Aşîreti Mukâta'ası ve bin elli guruş tâm mâli olan Karaulus'dan ifrâz Biziki Aşîreti Mukâta'ası ve beş yüz on iki guruş tâm mâli olan Kulb Kazâsı Mukâta'ası ve iki yüz yirmi bin guruş tâm mâli olan Mardin kazâsıyla vâki' bazı kurâ ve mezâri' Der-Bâc-ı Zevregân? Mukâta'ası ve yüz bir buçuk guruş tâm mâli olan Biziki Aşîreti Mukâta'ası ve iki yüz guruş tâm mâli olan Karaulus aşâirinden müfrez Goranî İbrahim Kethüdâ'ya tâbi' İlyan Aşîreti Mukâta'ası ki mecmû'u elli bin seksen altı buçuk guruş tâm mâllarından Diyarbekir vâlîlerinin kalemiyelerine tahsîs kılınmağla kalemiyeleri için tarafeynden zabt u rabt eyleyip ve bundan gayrı voyvodalık ve avâriz mâlından ve gerek mültezimlerinden ve der'uhdecilerinden veyâhud

voyvoda-i mûmâileyhin tekrâr kalemiye mutâlebesiyle umûruna ta'addî vü rencide eyleyip ve eğer hilâf-ı şürût-ı berât bir akçe ve bir hâbbe alır ise geri istirdâd oluna ve voyvodalık-ı mezbûra tâbi' mukâta'ât ve maktû'ât ve kurâ ve mezâri' ve aşâr me'lûf-ı kadîm ve olageldiği üzere voyvoda-yı mûmâileyh zabt u rabt ve cem' u tahsîl eyleyip vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb taraf-ı âhardan işbu berât-ı şerîf-i âlişânîma mugâyir ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeyeler. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timad kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min Şa'bân sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 19 N. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

111 [32b-1] Zinciriye Medresesi Vakfı Nâzırı Seyyid Ömer Halife'nin vefatı sebebiyle yerine oğlu Şeyh Seyyid Ebubekir-i Gülşenî'nin tayin edildiği

Nezâret

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî

İşbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî kıdvetü's-sulehâi's-sâlikîn eş-Şeyh Seyyid Ebubekir-i Gülşenî Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl sunup Âmid'de vâki' Zinciriye Medresesi Vakfı'nın kadîmî vazîfe-i mu'ayyenesine izdiyâd-ı vakıfdan üç akçe zammıyla nâzırı olan babası es-Seyyid Ömer Halife bi-emrillahi te'âlâ Âsîtâne'de vefât edip nezâret-i mezbûre mahlûle olmağla mahlûlünden kendüye tevcîh olunup yedine berât-ı âlişânîm verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmekle tevcîh olunmak üzere a'lemül'-ulemâi'l-mütebahhîrîn efdalül'-fudalâi'l-müteverri'în bilfi'l Şeyhülislâm Mevlânâ Ahmed -edâmallahu te'âlâ fezâilehû- işâret etmeğin işâretleri mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip mevlânâ-yı müşârunileyhin işâreti ve bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulâhîr'inin on ikinci günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr eş-Şeyh Seyyid Ebubekir-i Gülşenî -zide salâhuhû-varıp müteveffâ-yı mezbûr babası yerine vakf-ı mezbûrun nâzırı olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel nâzır olanlar vazîfe-i mu'ayyenesine ne minvâl üzere mutasarrıf olagelmîşler ise mûmâileyh dahi ol minvâl üzere vazîfe-i mu'ayyenesiyle izdiyâd-ı vakıfdan zam olunan üç akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellîsi olanlardan alıp mutasarrıf ola. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timad kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Rebî'ilâhîr sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 3 B. sene 1145

Kostantiniyyetü'l-mahrûse

112 [32b-2] Vefat eden Diyarbakır'daki Fatih Mehmed Paşa Evkâfî Mimarı Seyyid Ömer Halife'nin yerine oğlu Şeyh Seyyid Ebubekir'in tayin edildiği

Mi'mârlık

Nişân-ı şerîf-i âlişân

İftihârü'l-havâs ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâfîn muhtârü'l-izz ve't-temkîn bilfi'l Dârüssa'âdeti's-şerîfe ağası olup Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfî nâzırı olan el-Hâc Beşir Ağa -dâme uluvvuhû- Dîvân-ı hümayûn'uma arz gönderip taht-ı nezâretinde olmağla Diyarbekir'de vâki' müteveffâ Fatih Mehmed Paşa Evkâfî'ndan almak üzere yevmî on iki akçe vazîfe ile mi'mâr olan Seyyid Ömer Halîfe fevt olmağla mahlûlünden işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî Şeyh Seyyid Ebubekir b. Seyyid Ömer Halîfe'ye tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlişânım verilmek ricâsını i'lâm eylemeğin hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip ağa-yı müşârunileyhin i'lâmı mücebince bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulâhîr'inin yirminci gününden tevcîh edip bu berât-ı hümayûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Şeyh Seyyid Ebubekir b. Seyyid Ömer Halîfe -zîde salâhuhû- varıp müteveffâ-yı mezbûr yerine vakf-ı mezbûrda mi'mâr olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra ta'yîn olunan yevmî on iki akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrîf ola. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehri Rebî'ilâhîr sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 3 B. sene 1143

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

113 [32b-3] Diyarbakır'da Gülşenî Tekkesi Şeyhi Seyyid Ebubekir'in Mardin'deki Kasım Padişah Vakfı'ndan tekke için tayin edilen buğdayı vakıf yöneticisinden alması

Bir müd hinta

Nişân-ı şerîf-i âlişân

Gülşenî Tekkesi şeyhi işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî kıdvetü's-sulehâi's-sâlikîn eş-Şeyh Seyyid Ebubekir -zîde salâhuhû- Dîvân-ı hümayûn'uma arzuhâl sunup Mardin'de vâki' Kasım Padişah Vakfı izdiyâdından almak üzere senevî bir müd hinta vazîfeye Diyarbekir'de vâki' Gülşenî Tekkesi fukarâsının ta'âmiyesi için mutasarrîf olan babası Seyyid Şeyh Ömer an-hulefâ-i Gülşenî fevt olup uhdesine kayd olunan hinta-i mezkûre mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcîh ve uhdesine kayd olunup yedine berât-ı şerîf-i âlişânım verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğin tevcîh olunmak için a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhîrîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri'în bilfi'l Şeyhülislâm Mevlânâ Ahmed -edâmallahu te'âlâ fezâilehû-

işâret etmeleriyle mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip mevlânâ-yı müşârunileyhin işâreti ve bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulâhîr'inin on ikinci günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh eş-Şeyh Seyyid Ebubekir-i Gülşenî şeyh-i Tekke-i Gülşenî -zîde salâhuhû- varıp tekke-i mezbûre fukarâsına ta'âmiye olmak için ta'yîn olunan senevî bir müd hinta vazîfeyi vakf-ı mezbûr izdiyâdından mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrıf olup taraf-ı âhardan hiç ferd mâni' ve müzâhim olmayıp dahl ve ta'aruz kılmayalar. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timad kılarlar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Rebî'ilâhîr sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 3 B. sene 1145

Kostantiniyyetü'l-mahrûse

114 [33a-1] Siverek'teki Hazret-i Eyüb Vakfı'ndan Diyarbakır'daki Gülşenî Tekkesi dervişlerine tahsis edilen yarım müd çeltiği tahsil etmek üzere tekke şeyhi Seyyid Ebubekir-i Gülşenî'ye berat verildiği

Çeltik

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân

İşbu râfi'-i tevkî'-i refî'uş-şân-ı hâkânî kıdvetü's-sulehâi's-sâlikîn eş-Şeyh Seyyid Ebubekir-i Gülşenî şeyh-i Tekke-i Gülşenî -zîde şerefü siyâdetehû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl edip Siverek'de vâki' Hazret-i Eyüb en-nebî -aleyhisselâm- Vakfı'ndan Karacadağ nâm mevzi'de olan mevrû'da izdiyâdından almak üzere senevî nısf müd Âmidî çeltiği Gülşenî Tekkesi'nin dervişân fukarâsının ta'âmiyesi için mutasarrıf olan babası Seyyid Şeyh Ömer şeyh-i tekke-i mezbûr fevt olup mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcîh ve uhdesine kayd olunup yedine berât-ı şerîf-i âlişânım verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğın tevcîh olunmak üzere a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri'în bilfi'l Şeyhülislâm Mevlânâ Ahmed -edâmallahu te'âla fezâilehû- işâret etmekle işâreti mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip mevlânâ-yı müşârunileyhin işâreti ve bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulâhîr'inin on ikinci günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr eş-Şeyh Seyyid Ebubekir-i Gülşenî, şeyh-i Tekke-i Gülşenî -zîde şerefü siyâdetihi- varıp tekke-i mezbûr dervişânı fukarâsının ta'âmiyesi için ta'yîn olunan senede nısf müd Âmidî çeltiği vakf-ı mezbûr izdiyâdı mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrıf ola. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timad kılarlar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Rebî'ilâhîr li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 3 Recebi'l-ferd sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

115 [33a-2] Diyarbakır'da Cami-i kebir Vakfı'nda günlük altı akçe ücretle zevâyidhan olan Seyyid Mahmud-ı Şirvanî öldüğünden görevinin Seyyid Mustafa b. Seyyid Ahmed'e verildiği

Zevâyidhân

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî [ve] tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki

Âmid'de vâki' Câmî-i kebir Evkâfi mahsûlünden almak üzere yevmî altı akçe zevâyidhân vazîfesine mutasarrıf olan Seyyid Mahmud-ı Şirvanî fevt olup mahlûl olmağla mahlûlünden erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi' -i tevkî' -i refi' u'ş-şân-ı hâkânî Seyyid Mustafa b. Seyyid Ahmed -zîde şerefü siyâdetihi- her vechile mahall ve müstahıkk olmağla mezbûrun mahlûlünden mezkûra tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlişânım verilmek ricâsım vakf-ı mezbûr mütevellîsi Seyyid Ebubekir -zîde şerefü siyâdetihi- arz etmekle mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip merkûmun arzı ve bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulevvel'inin on beşinci günü târihiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Seyyid Mustafa b. Seyyid Ahmed -zîde şerefü siyâdetihi- ber-vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmî altı akçe zevâyidhân vazîfesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedlerinden alıp mutasarrıf ola. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min Cumâdelûla li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 24 B. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

116 [33a-3] Haremeyn-i şerifeyn Evkâfi'ndan Mardin kapısı yakınındaki tarla ve bostanlardan günlük on akçe ücret almak üzere duacı olan Mehmed Emin b. Veli öldüğünden görevinin Seyyid Halid'e verildiği

Tıbka aslihi'l-âli nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû Mehmed el-müvelle'l-hilâfe bi-mahkeme-i Ahi Çelebi -gufira lehû-

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî [ve] tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki

İftihârü'l-havâs ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâfîn muhtârü'l-izz ve't-temkîn bilfi'l Dârüssa'âdetim ağası olup Haremeyn-i şerifeyn Evkâfi nâzırı olan el-Hâc Beşir Ağa -dâme uluvvuhû- Dîvan-ı hümâyûn'uma arz gönderip taht-ı nezâretinde olan evkâfdan Diyarbekir'de vâki' Haremeyn-i şerifeyn Evkâfi'ndan Mardin kapısı kurbunda vâki' tarla ve besâtin mahsûlünden almak üzere yevmî on akçe du'âgû

vazîfesine mutasarrıf olan Mehmed Emin b. Veli fevt olmağla mahlûlünden işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Seyyid Halid'e -zîde şerefü siyâdetihi- tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlîşânım verilmek ricâsın i'lâm etmeğın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip ağa-yı müşârunileyhin arzı mücebince bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulâhîr'inin yirmi beşinci gününden bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr Seyyid Halid -zîde şerefü siyâdetihi- varıp vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmî on akçe du'âgû vazîfesin zıkr olunan tarla ve besâtîn mahsûlünden alıp mutasarrıf ola. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ısrîn [min] Rebî'ulâhîr sene hamse ve erba'ın ve mi'e ve elf

Fi 25 B. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

117 [33b-1] Diyarbekir vilâyetince yapılan bazı masraflar ile esnaftan tahsil edilen paranın miktarını gösterir liste

Bazı vilâyet masârıfı için tezkire buyuruldu.

Medîne-i mübârekede eyâlet-i Diyarbekir'den mukaddemâ mübâya'ası fermân buyurulan ma'lûmü'l-mikdâr hıntanın tahsiline bâ-fermân-ı âlî mübâşir ta'yîn olunup üç aydan mütecâviz meks eden fahrü'l-akrân Ahmed Ağa'ya ve medîne-i mezbûreden verilen ta'yînât ve zehâirine (...) mündefî' olundukda vâlî-i vilâyet vezîr-i âlîşân hazretlerinin emirleriyle mübâşir verilen hizmet ve hâlâ mübâya'ası fermân buyurulan zehâir mübâşirine verilen hizmet (...) gelenlere verilen hizmet ve mübâya'a mündefî' olmağla mîrfî tarafından gelen (...) Bağdad'a îsâl için harcırâh ve ücret ve Maraş vâlîsi vezîr-i mükerrerem (...) Paşa hazretlerinin masârıfı ve evvelki düyûnun kesri ve Diyarbekir eyâletinden (...) teftîşe gelen mübâşire verilen hizmet ve vilâyetin sair masârıfı (...) olunup bilcümle a'yân ve ahâlî ma'rifetleriyle Diyarbekir'in kazâ ve nevâhî ve tüccâr (...) ve esnâfına tevzî' olundukda Diyarbekir'in esnâf tâifesine bin üç yüz guruş (...) edildikde yine cümle ma'rifetiyle tevzî' olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur:

Fi'l-yevmi's-sânî (...) min Cumâdelâhire li-sene hamse ve erba'ın ve mi'e ve elf

[Esnâf-1 bakkâlân] [104 guruş]	Esnâf-1 bezzâzân 104 guruş	Esnâf-1 cüllâhân 104 guruş	Esnâf-1 boyacıyân 104 guruş	Esnâf-1 haffâfan 65 guruş
Esnâf-1 ekmekçiyân 65 guruş	(...)	Esnâf-1 mûytâbân 32,5 guruş	Esnâf-1 zergerân 32,5 guruş	Esnâf-1 hallâcân 32,5 guruş
Esnâf-1 attârân 32,5 guruş	Esnâf-1 na'lbendân 32,5 guruş	(...)	Esnâf-1 kazgancıyân 32,5 guruş	Esnâf-1 sabuncuyân 32,5 guruş

Esnâf-1 cennânân 32,5	Esnâf-1 allâfan 32,5 guruş	Esnâf-1 kassâbân 32,5 guruş	(...)	Esnâf-1 neccârân 26 guruş
Esnâf-1 kılıççıyân 26 guruş	Esnâf-1 berberân 26 guruş	Esnâf-1 kürkçüyân 26 guruş	Esnâf-1 basmacıyân 19,5 guruş	(...)
Esnâf-1 tütüncüyân 19,5 guruş	Esnâf-1 kahveciyân 19,5 guruş	Esnâf-1 penbeciyân 13 guruş	Esnâf-1 aşçıyân 13 guruş	Esnâf-1 demirciyân 13 guruş
(...)	Esnâf-1 bardakçıyân 13 guruş	Esnâf-1 gazzâzân 13 guruş	Esnâf-1 mumcuyân 13 guruş	Esnâf-1 keçeciyan 6,5 guruş
Esnâf-1 çilingârân 6,5 guruş	(...)	Esnâf-1 eskiciyan 6,5 guruş	Esnâf-1 helvaciyân 6,5 guruş	
Cem'an Yekûn 1.300 guruş				

118 [33b-2] Ebubekir Halife'nin, babası yerine Diyarbakır'daki İbrahim Bey Tekkesi Evkâfı nâzırlığına tayin edildiği

Nişân-ı şerîf-i âlîşân hükmü oldur ki

(...) hâricinde vâki İbrahim Bey Tekkesi Evkâfı'nın yevmî sekiz akçe vazîfe ile nuzzârî olan (...) kendi hüsn-i rızâsıyla sulbî oğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u'-ş-şân-ı hâkânî Ebubekir Halife'ye (...) kasr-ı yed edip mezbûr dahi her vechile lâıyk ve mahal [ve] müstahıkk olmağın babası (...) tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında yedinde olan (...) berâtı mücebince inâyet taleb etmeğın sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mezbûr Ebubekir Halife varıp fârîğ-i mezbûrun [yerine] zıkr olunan evkâfın nuzzârî olup hizmet-i lâzimesin edâ kıldıkdan sonra yevmî sekiz akçe vazîfesiyle mutasarıf olup vâkıfın [rûhu] ve devâm-ı ömr-i devletim için du'âya müdâvemet edip göresin. Şöyle bilip alâmet-i şerîfe [i'timâd kıla]sın.

Tahrîren [fi] evâhiri Muharrem sene 1145

Vasale fi 3 Receb sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyyeti'l-mahrûse

Handwritten Ottoman Turkish text, likely a record or legal document. The page is filled with dense, cursive script in black ink. At the top, there are several lines of text, possibly a header or title. The main body of the document consists of approximately 15 rows of text, each containing several columns of entries. These entries appear to be names and associated numbers or dates, organized in a structured manner. Some entries are written in red ink, which is a common practice in Ottoman documents for emphasis or to denote specific legal or administrative details. The handwriting is characteristic of the 'Rika' script used in the Ottoman Empire. At the bottom of the page, there are more lines of text, including what looks like a signature or a date. The paper shows signs of age, with some discoloration and wear.

Handwritten text in Ottoman Turkish script, covering two pages (31a and 30b). The text is dense and appears to be a legal or administrative document, possibly a court record or a decree. The script is written in a cursive style characteristic of the period. The pages are numbered 31a and 30b at the bottom.

موتور... (Main body of handwritten text in Ottoman Turkish script, covering both pages of the manuscript.)

Handwritten marginal note on the top right edge of the left page.

Handwritten marginal note on the right edge of the right page.

صاحبخانه و...

صاحبخانه	۱۷۰۰	۴۵۰۰	۱۸۰۰	۲۶۵۰	۱۷۰۰	۲۳۰۰
صاحبخانه	۱۶۰۰	۴۱۰۰	۱۵۰۰	۲۳۰۰	۱۶۰۰	۲۲۰۰

اداشق و...

اداشق	۱۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰۰
-------	------	------	------	------	------	------

Handwritten notes in Ottoman Turkish script, including names like 'صاحبخانه' and 'اداشق'.

Handwritten notes in Ottoman Turkish script, including names like 'صاحبخانه' and 'اداشق'.

Handwritten text in Ottoman Turkish script, including names like 'صاحبخانه' and 'اداشق'.

Handwritten text in Ottoman Turkish script, including names like 'صاحبخانه' and 'اداشق'.

Handwritten text in Ottoman Turkish script, organized in columns and rows. The text appears to be a list or index of names and titles, possibly related to a court or administrative record. The script is dense and fills most of the page area.

DIYARBEKİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Handwritten entries in Ottoman Turkish script, organized in columns and rows, recording legal or administrative matters. The pages contain numerous entries, many beginning with "حاج" (Hajj), "محمد" (Muhammad), and "محمد" (Muhammad). The script is dense and characteristic of the late Ottoman period. There are some red ink markings and a large diagonal scribble on the left page.

Handwritten Ottoman Turkish text in Rika script, filling two pages of a manuscript. The text is dense and covers the majority of both pages.

Handwritten marginal note on the left side of the top page.

Handwritten marginal note on the left side of the top page.

Handwritten marginal note on the right side of the bottom page.

Handwritten Ottoman Turkish text in two columns, including legal and administrative records. The text is written in a cursive script and covers various topics such as land transactions, court proceedings, and official decrees. Marginal notes and additional entries are present throughout the pages.

Handwritten Ottoman Turkish text in two columns, likely a legal record or court document. The script is dense and cursive, with some red ink used for emphasis or headings. The text is written on aged, slightly yellowed paper.

...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...

...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...

...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...

...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...

...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...

...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...
...مردی در حق او قول کرده که ...

Handwritten text in Ottoman Turkish script, likely a legal document or court record. The text is dense and covers most of the page area. There are some marginal notes and corrections. The script is in a cursive style typical of the period.

DIYARBEKİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

[Handwritten Ottoman Turkish text, likely a court record or legal document. The text is densely packed and written in a cursive script. The left page (11a) and right page (10b) are visible. The text includes names, dates, and legal proceedings. Notable phrases include "Hüseyin Bey", "Mevlana", and "Şer'iyye". There are some marginalia and corrections throughout the document.]

DIYARBEKİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Handwritten Ottoman Turkish text in two columns, likely a legal record or court case. The text is dense and includes various names and dates. At the bottom of the right page, there is a signature and date: "تبرانی حاجی محمد یکوی حسنی بیانیاد ایام شعبان سنه ۱۰۸۰".

Handwritten text in Ottoman Turkish, including a header 'AMİD MAHKEMESİ', a title 'Fermanın ismi', and several paragraphs of dense script. The text is written on aged, yellowed paper.

DIYARBEKİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Handwritten Ottoman Turkish text in two columns, likely a legal or administrative record. The script is dense and cursive. The right page (7a) contains a large block of text with a red ink heading. The left page (6b) contains a list of names and titles, possibly a roster or a list of officials. The text is written in a dark ink on aged, slightly yellowed paper.

DIYARBEKİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Handwritten Ottoman Turkish legal records in two columns. The right page is more legible than the left. The text consists of multiple entries, often starting with phrases like 'Mevzu' (Subject) and 'Hüküm' (Judgment). The script is a clear, cursive hand. There are some marginal notes and a large '3a' at the bottom left of the page.

3a

2b

— Â M İ D —
MAHKEMESİ

3712

NUMARALI SİCİL

1 [1a-1] Nebi b. Süleyman'ın Emine bt. Hasan ile evlenmesi

Vekîl-i zevce Mehmed b. Aziz, zevc (...) Nebi b. Süleyman

Şuhûdü'l-hâl: Molla Mustafa, Molla Sadullah

Mehr-i müeccel 10 guruş Yalnız on guruşdur.	Mehr-i mu'accel 10 guruş Yalnız on guruşdur.
---	--

Medîne-i Âmid'de küttâb-ı mahkemeden el-Hâc İbrahim Efendi ba'de't-tahiyye inhâ olunur ki, Emine bt. Hasan nâm seyyibin mâni'-i şer'îsi yoğ ise Nebi b. Süleyman'a tarafeyn rızâları [ve] velîsi izniyle lede's-şuhûd tesmiye-i mehr edip akd-i nikâh-ı şer['] eylesin ve's-selâm.

Fî 11 C. sene 1211

2 [1a-2] Kavas mahallesinden Körko v. Minas'ın müslüman olup Mustafa ismini alması

Kavas mahallesinden Körko v. Minas şeref-i İslâm ile müşerref olup ism[i] Mustafa tesmiye olduğu işbu mahalle şerh verilmiştir.

Fî 3 Ca. sene 1212

3 [1a-3] Firar eden İshakoğlu'na ait vakıf paçacı dükkânının içindeki eşyalarla birlikte Mustafa Beşe'ye kiraya verilmesi

Medîne-i Âmid'in Meydan'da İshakoğlu'nun bir bâb vakıf paçacı dükkânın sâhibi medyûnen firâr edip tâlib olan Mustafa Beşe'ye îcâriye vermek lâzım gelmekle tâlib ma'rifetler[i] ve ma'rifet-i şer'le dükkânda olan eşyâsı defter olunduğu işbu mahalle şerh verilmiştir.

Fî 3 Ca. sene 1212

Taş 1	Sahan 1	Leğen 1	Sagîr tencere 1	Vasat tencere 1
Kıyma tahta 1	Tezgâh 1	Kapak tahta 4	Parça tahta 1	Cıvata ma'a el körüğü 1

Sagır sepet ma'a sarımsak ber-vech-i tahmîn 5 nügi	Vasat satıl 1, ma'a revgan 1 nügi	Tütün çubuğu maşa 1	Sagır peštahta çârdeste 1	Parça hasır 5
Yemek tahtası 5	Parça bir yük hatab	Kürsü 1	Parça ceviz tahta 1	Çölmek 4
Paçavra alebede bir mikdâr tuz				

4 [1a-4] Sirimi köyünde buğday ekilmesi

Sirimi karyesinde siyyâneten? iki kile hınta zer' olunmasına (...).

[Fî] sene [1]212

5 [1a-5] Şeyhkend[i] köyünden Mehmed'e buğday ve arpa verilmesi

Şeyhkend karyesinde Mehmed'e iki kile hınta iki kile şa'îr (...)

6 [1b-1] Behramiye Camii'nde Kur'ân-ı Kerim okumak üzere Kara Hafız'a, Kale'de de Hafız Ömer'e izin verilmesi

Behramiye Câmî'inde ba'de salâti'z-zuhr bir cüz' Kur'ân-ı azîmü's-şân tilâvetine Kara Hâfız[a ve] derûn-ı kal'ada ba'de salâti'l-asr Hâfız Ömer'e izin verilmiştir.

Fî 18 R. sene 1211

7 [1b-2] Fatih Camii, Camiunnebi, Cami-i kebir ve Sultan Sa'sa'a Camii'nde Kur'ân-ı Kerim okumak üzere muhtelif hâfızlara izin verilmesi

Fatih'de Hanefilerde ba'de salâti'z-zuhr Hâfız Mustafa'nın oğluna bir cüz' Kur'ân-ı [azîmü's-şân tilâvetine], Fatih'de Şâfi'lerde ba'de salâti'l-asr bir cüz' Kur'ân-ı azîmü's-şân tilâvetine Hâfız Hüseyin'e, Fatih'de Şâfi'lerde ba'de salâti'z-zuhr bir cüz' Kur'ân-ı azîmü's-şân tilâvetine Hâfız Abdullah'a, Fatih'de Hanefilerde ba'de salâti'l-asr bir cüz' Kur'ân-ı azîmü's-şân tilâvetine Hâfız Mustafa'ya, derûn-ı kal'ada ba'de salâti'l-asr Hâfız (), Câmîunnebi'de ba'de salâti'z-zuhr bir cüz' Kur'ân-ı azîmü's-şân tilâvetine Hâfız Mehmed'e, Câmî'-i kebir'de Şâfi'lerde ba'de salâti'l-asr bir cüz' Kur'ân-ı azîmü's-şân

tilâvetine Hâfız (...), Câmi'-i kebîr'de Şâfi'ilerde ba'de salâti'z-zuhr bir cüz' Kur'ân-ı azîmü's-şân tilâvetine Hâfız (...), Câmi'-i kebîr[de] Hanefilerde ba'de salâti'z-zuhr kafes tarafında Hâfız Mehmed'e izin verildi. Câmi'-i kebîr[de] Hanefilerde ba'de salâti'l-asr kafes tarafında Hâfız Mehmed'e izin verildi. Câmi'-i kebîr[de] Hanefilerde kitâbhâne tarafında ba'de salâti'z-zuhr Hâfız Seyfullah'a, Câmi'-i kebîr[de] Hanefilerde kitâbhâne tarafında ba'de salâti'l-asr Karakaş Hâfız Ahmed'e, Câmi'-i kebîr'de ale's-sabâh heykel altında Hâfız Sadullah'a izin verilmiştir. Hanefilerde Sultan Sa'sa'a'da ba'de salâti'z-zuhr Hâfız Karakaş Ahmed'e izin verilmiştir. Sultan Sa'sa'a'da ba'de salâti'l-asr Hâfız İsmail'e izin verilmiştir.

8 [1b-3] Diyarbakır esnafının Diyarbakır voyvodası çulhacısına olan borçlarını ödemesi

Bâ'is-i tahrîr-i vesîka oldur ki,

İşbu bin iki yüz on bir senesi Mart i'tibârıyla hâlâ Diyarbekir voyvodası (...) hazretlerinin cüllâhânı Âmid esnâfımızın zimmetlerinde cihet-i karz olarak yal[nız üç bin] iki yüz elli guruş deyni olup nısfı bin altı yüz yirmi beş guruş ve esnâfımızcek vâcibü'l-edâ ve lâzîmü'l-kazâ verecek deynlerimizdir ve (...) ve şeyhlerimizin re'y ü ma'rifetleriyle kutu? ıtlâk olunur mukâta'amızı (...) bedeline rehin vaz' olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ meblağ-ı mezbûru tamâmen mûmâileyh hazretlerine edâ ve teslîm eylediğimizde işbu temessükümüz ahz u şak olundu.

El-medyûn: Şeyh Süleyman, İbrahim Alemdâr şeyh-i mezbûr, Usta Esir, Hacı Ahmed, Hacı Süleyman, İbiş Ağa, Mollâ Abdurrahman, Derviş Mehmed, Usta İsmail Beşe, Seyyid Mustafa, Feyzullah Beşe, zimmî Serkez, Usta Beşe, Kaşıoğlu, Mardinli Davud, Usta Na'mi, Kûpeli Osib vesâir esnâf-ı mezbûr ahâlîleri bi-ecma'ihim oldu.

9 [2a-1] Tüfekçibaşı Mustafa Ağa'nın defter kethüdâlığı malını Menzilci Abdülbaki Beşe'ye vermesi

Kethüdâlığı mâlı dört rub' hisse, on bir senesine mahsûben 725 guruş.

Bin iki yüz on bir senesine mahsûben defter kethüdâlığı mâlı Tüfenkçibaşı Mustafa Ağa'dan Menzilci Abdülbaki Beşe'ye cümle ma'rifetleriyle verilmiştir.

10 [2a-2] Muhtelif şahısların gelirleri hissesi

Razoğlu'nun bâ-mürâsele hissesi; üç bin iki yüz elli guruş deyn-i memleket Fendi Ağa'nın mübâşiri İsmail için buyuruldu ile hissesi

Berber Şamaş Toyed, bâ-mürâsele hissesi

Basmacı Mosesoğlu Bogosoğlu hissesi

Hasogücoğlu, bâ-mürâsele hissesi

Cüngüşoğlu Ayvenis, bâ-mürâsele hissesi

Hanahioğlu Maksi Tomcan, bâ-mürâsele hissesi

Bâzârgânbaşıoğlu Bogos, bâ-mürâsele hissesi

Mardinli Emsah, bâ-mürâsele hissesi

Beyazılıcı Maksi Arslanoğlu, bâ-mürâsele hissesi

Tütüncüoğlu, bâ-mürâsele hissesi

El-Hâc Mehmed Refi' Bey'den cem' olan akçeden

Menzilhâne nizâmı emri getiren sadrı'zam tatarlarından Mustafa Ağa'ya verilen

11 [2a-3] Sara valide-i Eblehat'ın İkob v. Maksinis ile evlenmesi

Zevce bi-nefsihî, zevce bi-nefsihâ, (...) akd-i nikâh

Mehr-i mu'accele, 5 guruş. (Yalnız beş guruşdur.)

Mehr-i müeccele, 5 guruş. (Yalnız beş guruşdur.)

Şühûdü'l-hâl: Mollâ Numan, Sa'âtçı Mollâ Mehmed, (...) şeyhi Mollâ Mehmed, Dellâl Hüseyin

Küttâb-ı mahkemedan Ferdi es-Seyyid Ahmed Efendi ba'de's-selâm inhâ olunur ki, Âmid'de kâine Sara vâlide-i Eblehat nâm seyyibin mâni'-i şer'îsi yoğ ise İkob v. Maksinis'e rızâları ve velîsi izniyle lede's-şühûd tesmiye-i mehr edip akd-i nikâh edesin ve's-selâm.

Fî 3 B. sene 1212

Be-makâm-ı mahrûse-i Âmid

12 [2b-1] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat Tatarı Kel Veli Ağa ile topçubaşı ve cebeciden beygir ücretlerini istemesi

Bağdad Tatarı Kel Veli Ağa ile topçubaşı ve cebeci Bağdad'a azîmetlerinde bir günde kırkdan ziyâde irkâb etdirdiği otuz yedi re's bârgîrlerinin ücretini Menzilci Abdülbaki Ağa taleb edecek.

Fî 15 L. sene 1211

13 [2b-2] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Hacı Cevad Ağa, Sadullah Ağa ve Süfyan Ağalardan beygir ücretlerini istemesi

Bağdat tatarlarından Hacı Cevad Ağa ve Sadullah Ağa ve Süfyan Ağa'nın âdemîsi kahve emîni Bağdat'a azîmetlerinde bir günde kırkdan ziyâde otuz üç re's irkâb etdirdiği bârgîrlerin ücretini menzilci-yi merkûm taleb edecek.

Fî 21 L. sene 1211

14 [2b-3] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından el-Hâc Mehmed Ağa'dan helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi

Vezîr tatarlarından el-Hâc Mehmed Ağa Siverek'e savuşdurma ile helâk eylediği üç re's bârgîrlerinin kıymetini menzilci-yi merkûm taleb edecektir.

Fî 25 L. sene 1211

15 [2b-4] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından es-Seyyid Mehmed Ağa'dan davar ücretlerini istemesi

Kal'a Ağası el-Hâc Mehmed Ağa Bağdat tatarlarından es-Seyyid Mehmed Ağa Ergani'ye azîmetinde bir günde kırkdan zi[yâ]de otuz sekiz re's davarların ücretini menzilci-yi merkûm taleb edecek.

Fî 12 Zilka'de sene 1211

16 [2b-5] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Sadriazam Çukadarı Süleyman Ağa'dan helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi

Sadriazam Çukadarı Süleyman Ağa Siverek'e savuşdurma ile helâk olan iki re's bârgîrlerin kıymetini menzilci-yi merkûm taleb edecektir.

Fî 15 Za. sene 1211

17 [2b-6] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Alyanak Mehmed Ağa, Hasan Ağa ve Genç Mehmed Ağalardan beygir ücretlerini istemesi

Sâhib-i devlet mîrâhûru ağa ve Bağdat tatarlarından Alyanak Mehmed Ağa ve Hasan Ağa ve Genç Mehmed Ağa Âsitâne'ye azîmetlerinde bir günde kırkdan ziyâde otuz iki re's bârgîrlerinin ücretini menzilci-yi merkûm taleb edecek.

Fî 21 Zilka'de sene 1211

18 [2b-7] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Köse Mehmed Ağa'dan davar ücretlerini istemesi

Bağdat tatarlarından Köse Mehmed Ağa ve Mardin hazînedârı ve devlet çukadârı Bağdad'a azîmetlerinde bir günde kırkdan ziyâde otuz beş re's davarlarının ücretini menzilci Baki Ağa talep edecek.

Fî 11 Zilhicce sene 1211

19 [2b-8] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Siird'de helâk olan beygirlerin ücretini istemesi

Ve Siird'de helâk olan iki re's bârgîrin kıymetini menzilci-yi merkûm talep edecek.

Fî 12 Zilhicce sene 1211

20 [2b-9] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Mardin hazinedarında helâk olan beygirlerin ücretini istemesi

Ve Mardin hazînedârında helâk olunan dört re's bârgîrlerinin kıymetini menzilci-yi merkûm talep edecek.

[Fî] evâsıtı Zilhicce sene 1211

21 [2b-10] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Yusuf Paşa'nın çukadarının helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi

Yusuf Paşa efendimizin çukadârı Palu'ya savuşdurma ile helâk olan iki re's bârgîrin kıymetini menzilci-yi merkûm talep edecek.

Fî gurreti M. sene 1212

22 [2b-11] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Mühürdar Ağa, Sarı Hasan Ağa ve Halim Ağalardan davar ücretlerini istemesi

Mühürdâr Ağa ve Sarı Hasan Ağa tatar ağasının karındâşı Halim Ağa Âsitâne'ye azîmetde bir günde kırkdan ziyâde yirmi beş re's davar ücretlerini menzilci-yi merkûm talep edecektir.

[Fî] evâili Muharrem sene 1212

23 [2b-12] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın, Süleyman Paşa ile Silâhşor Ağa'nın bindiği beygirlerin ücretini istemesi

Süleyman Paşa hazretleriyle Silâhşor Ağa Bağdad'a azîmetlerinde bir günde kırkdan ziyâde irkâb etdirdiği otuz yedi re's bârgîrlerin ücretini menzilci Baki Ağa talep edecektir.

Fî 19 Zilka'de sene 1211

24 [2b-13] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Mollâ Bekir ve Hacı Cevad Ağa ile vezir tatarlarından beygir ücretlerini istemesi

Bağdad tatarlarından Mollâ Bekir ve Hacı Cevad Ağa ve vezîr tatarları Bağdad'a azîmetlerinde bir günde kırkdan ziyâde otuz bir re's irkâb olan bârgîr ücretini menzilci-yi merkûm talep edecektir.

Fî 5 Za. sene 1211

25 [2b-14] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Silâhşor Ağa'nın helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi

Selim Bey'in mâlî için vürûd eden Silâhşor Ağa Eğil kazâsında helâk eylediği iki re's bârgîrlerin kıymetini menzilci-yi merkûm talep edecektir.

26 [2b-15] Menzilci Abdülbaki Ağa'nın Bağdat tatarlarından Musa Ağa'nın helâk ettiği beygirlerin ücretini istemesi

Bağdad tatarlarından Musa Ağa Rakka'ya azîmetinde Siverek'e savuşdurma ile helâk eylediği üç re's bârgîrlerin kıymetini menzilci-yi merkûm talep edecektir.

Fî 15 M. sene 1212

Hesâba mahsûb ve sâlyâneye idhâl olunmuşdur.

27 [3a-1] Muhtelif tüccardan kirpas hususu için alınan meblağın listesi

Matlûb-ı hüsrevâne buyurulan kirpâs husûsu için zikr-i âtî tüccârdan bâ-mürâsele iştirâ olan mebâliğdir ki sâlyâne-i âtiyeye idhâl olundu.

Fî 9 Za. sene 1211

	Guruş
Kettânî Hacı Abdülgani Ağa, bâ-mürâsele	500
Fethioğulları Mihail ve İlyaz, bâ-mürâsele	1.000
Hacı Bakizâde İbiş Ağa, bâ-mürâsele	500
	2.000
Yahudi Biçonikoğlu, bâ-mürâsele	1.000
Keçecizâde Hacı Osman Ağa, bâ-mürâsele	500
Kuyumcu Hacı Osman Ağa, bâ-mürâsele	500
	4.000
Ergani beyi ve Ergani Ma'deni emîni olan müteveffâ el-Hâc Ahmed Bey'in Diyarbekir'de olan emvâlini teftiş için bâ-emr-i âlî vürûd eden kapıcıbaşı el-Hâc Ahmed Ağa'ya hizmet olarak deyn-i memleket olmak üzere Bezzâz Hacı Mustafa'dan bâ-mürâsele istidâne olan beş yüz guruşdur.	500
Kirpâs için Abdullah Bey'den bâ-mürâsele istidâne olan 250 guruş Leblebici Hacı Bekir'den ahz olunmuşdur, bâ-mürâsele. Fî 21 Z. sene 1211	500
Hacı Sunullahzâde Hacı Mustafa'dan kirpâs için bâ-mürâsele istidâne olan	150
	5.250
Basmacı Hacı İsmail Ağa'dan kirpâs için bâ-mürâsele istidâne olan	250
Burcî Hasan Ağa'dan kirpâs için bâ-mürâsele istidâne olunmuşdur.	250
Sivrekli Hacı İbiş Ağa'dan kirpâs için bâ-mürâsele istidâne olunmuşdur, mürâselesi	250
Tebdîl olunup İpekçi Bali'ye tahrîr olunmuşdur. Ba'dehû Gazzâz Tomcan'a tahrîr olunmuşdur.	000
	6.000
Sarây loğkeşleri için Bıyıklı Ebubekir Ağazâde Abdurrahman Ağa'dan bâ-mürâsele istidâne olan yüz guruşdur.	100
Kirpâs için Hacı Abdülbaki Ağazâde el-Hâc Hamdullah Ağa'dan bâ-mürâsele	250
Kirpâs için Hıskeyfli Hacı Mustafa Ağa'dan bâ-mürâsele	250
Kirpâs için Mazıcı İstapan'dan bâ-mürâsele	500
Kirpâs için Şamas Korkis Harîrî bâ-mürâsele	500
Kirpâs için Hışışoğlu Ebköy'dan bâ-mürâsele, tebdîl olunup Mazıcı Hanna ile İnce Hanna'nın karındâşı Miho'ya verilmişdir.	500
Menzil için Mardinli Emsah'dan bâ-mürâsele	250
Menzil için Bezzâz Na'mi'den bâ-mürâsele, tebdîl olunup Merçert'in güveğisi Bezzâz Ayga'ya verilmişdir	250
Menzil için el-Hâc Sadullah'dan bâ-mürâsele	250
Menzil için Çelebioğlu İrmiye'den bâ-mürâsele	250
Menzil için Bezzâz Hacı Şaban'dan bâ-mürâsele, tebdîl Mihail'in dayısına verilmişdir.	250
Menzil için Tütüncüoğlu İbrahim'den bâ-mürâsele, tebdîl olunup ma'denci Bezzâz Oseb'e verilmişdir.	250
	9.600

Hesâba mahsûb ve sâlyâneye idhâl olunmuşdur.

28 [3a-2] Diyarbakır Valisi Salih Paşa'nın kethüdası tarafından Sadriazam Çukadarı Mehmed Emin Ağa'ya verilen hizmet bedelinin tebdilen Hacı Refi Ağa'ya verilmesi

Mâzû emriyle vürûd eden çukadârân-ı hazret-i Sadâret-penâhîden Mehmed Emin Ağa'ya hizmet olarak hâlâ vâlî-yi vâlâşân-ı Diyarbekir devletlü Salih Paşa efendimiz kethüdâ-yı âlî-kadrları ağadan bâ-mürâsele hizmet verilen yalnız yüz elli guruş, ba' dehû tebdîl[en] Hacı Refi Ağa'ya tahrîr olunmuşdur.

Fî selhi Za. sene 1212

29 [3a-3] Diyarbakır Kadısı Derviş Osman'ın Başkâtip Şefikzade Seyyid Mehmed Sadullah Efendi'den alacaklarını tahsil etmesi

Mücib-i tastîr-i hurûf oldur ki,

İşbu bin iki yüz on bir senesi Cumâdelâhire ibtidâsından Receb-i şerîf'i on yedinci gününe gelinceye kadar Âmid kazâsının umûr-ı celîle-i niyâbet-i şer'iyeye perde-i uhde-i fakîrânemiz olup gerek kısmet-i askerî ve beledî harc-ı hüccet ve defâtir ve senedât-ı sâire ve havâlât başkâtibimiz Şefikzâde es-Seyyid Mehmed Sadullah Efendi ile cümle ma'rifetleriyle hesâbımız rü'yet olunup iki bin sekiz yüz otuz beş guruşa bâliğ olup meblağ-ı mezkûrdan yevm-i mezbûrede üç yüz otuz beş guruş masârîfî fûrû-nihâde sahu'l-bâkî iki bin beş yüz guruş bâkî kalıp meblağ-ı mezkûru efendi-yi mûmâileyh yedinden tamâmen ve kâmilen ahz ve zimmetinde bir akçe metâlibim ve hakkım kalmadığını müş'ir işbu kat'-ı alâka tahrîr ve yedine i'tâ olundu.

Fî 15 Ş. sene 1211

El-fakîr Derviş Osman
El-müvelle[']-hilâfe bi-medîneti Âmid

30 [3a-4] Diyarbakır Kadısı Derviş Osman'ın Başkâtip Sadullah Efendi'den alacaklarını aldığına dair tahvilin zayi olduğundan bulunduğu takdirde itibar edilmemesi

Bâ'is-i tezkire budur ki,

Başkâtibimiz şerâfetlü Sadullah Efendi ile niyâbet zuhûrunda hesâbımız rü'yet olundukda kendiye havâle olunan yedi yüz guruş[u] tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim. Meblağ-ı mezkûrun dört yüz elli üç guruş[u] Ramazan Efendi yedinden havâle ve havâle olduğunu müş'ir yedinde bir kıt'a tahvîlî zâyi' olmağla zuhûr eder ise amel ve i'tibâr olunmaya. Bizim dahi üç gün mukaddem bu tezkirenin misli zâyi' olmağla ona dahi zuhûrunda [i'tibâr olunmaya] ve's-selâm.

Fî 20 N. sene [12]11

El-fakîr el-Hâc Derviş Osman
El-müvelle[']-hilâfe bi-medîneti Âmid

31 [3b-1] Mevlâna Şefikzade Seyyid Mehmed Sadullah Efendi'nin Diyarbakır Nâibliği'ne tayin edilmesi

E'üzübillahimineşşeytânirracîm, Bismillahirrahmânirrahîm ve ufevvizu emrî ilallahi innallahe basîrun bi'l-ibâd

Rabbi yessir ve lâ-tu'assir, Rabbi temmim bi'l-hayr, yâ Allah

İzzet-meâb şerî'at-nisâb Mevlânâ Şefikzâde es-Seyyid Mehmed Sadullah Efendi kâmyâb ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki, ber-vech-i mansûb perde-i uhde-i fakîrânemiz buyurulan Âmid kazâsının umûr-ı celîle-i niyâbet-i şer'iiyesi işbu sene ihdâ aşer ve mi'eteyn ve elf şehri Cumâdelâhire gurrasinden tarafımızdan cenâbınıza ihâlâ ve tefvîz olunmuştur. Gerekdir ki kazâ-yı mezbûru gurre-i merkûmede zabt ve beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'î-i âlî ve vâkı'a olan mevtâ-yı askeriye muhalledâtını tahrîr u terkîm ve beyne'l-verese alâ mâ-farazallahu'l-alîmü'l-hakîm tevzî' ve taksîm eyleyip câdde-i şer'-i şerîfden ser-mû inhirâfa ruhsat göstermeyesiz ve's-selâm.

El-fakîr Abdullah Mollazâde es-Seyyid Mehmed Esad
el-Kadı be-kazâ-i Âmid

32 [3b-2] Diyarbakır Müftülüğü'ne Harputî el-Hâc Hasan Efendi'nin tayin edilmesi

İzzet-meâb hâlâ medîne-i Âmid'de me'zûn bi'l-iftâ Harputî el-Hâc Hasan Efendi ba'de's-selâm inhâ olunur ki, beyne'l-ahâlî hüsn-i mu'âşeret ve ülfetin olduğu indimizde mütehakkık olmağla kemâkân hizmet-i celîle-i fetvâ tarafımızdan sana ibkâ olunmuştur. Gerekdir ki lede'l-istiftâ esahh-ı akvâl-i e'imme-i Hanefiye -aleyhimü'r-rahme- ile iftâ edip kütüb-i mu'tebereden nakl-i sarîh ve imzâlarında Âmid müftüsü olduğunu tasrîh eylesin ve's-selâm.

Hurrire fî gurreti Cumâdelûlâ sene ihdâ aşer ve mi'eteyn ve elf

El-fakîr es-Seyyid Mehmed Arif
Dürrîzâde -ufiye anhu-

33 [3b-3] Mukayyid el-Hâc İbrahim Efendi'nin Diyarbakır Mahkemesi Kâtipliği'ne tayin edilmesi

İzzet-meâb medîne-i Âmid Mahkemesi'nde küttâb efendiler el-mükerreremûn gibbe't-tahiyyeti'l-behiyye inhâ olunur ki, işbu sene ihdâ aşer ve mi'eteyn ve elf Cumâdelâhire'nin on dokuzuncu gününden mahkeme-i mezbûrda işbu bâ'isü'l-mürâsele Mukayyid el-Hâc İbrahim Efendi fakîrû'l-hâl ve kesîrû'l-iyâl ancak ma'âşî cüz'î kaydiyeye münhasıra olduğu cenâbımız ve cümle hademe-i mahkeme tarafından lede'l-ihbâr ma'âşına medâr olmak üzere merkûm el-Hâc İbrahim Efendi'ye nisf bâb harc verip kitâbet hizmetinde

istihdâm etdirip kemâl-i basîret ve istikâmet üzere amel ve hareket eylemesine tenbîh eyleyip müceb-i mürâsele ile âmil olası ve's-selâm.

Fî 19 C. sene 1211

El-fakîr Şefikzâde es-Seyyid Mehmed Sadullah
El-müvelle[']-hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye el-mahrûse

34 [3b-4] El-Hâc Diyabî Bey Vakfı'ndan Hacı Abdurrahman Mescidi'nde imam olanlara tayin edilen iki dirhem cüzhan ücretinin İmam Seyyid Abdullah Efendi'ye verilmesi

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Haremeynü's-şerîfeyn Evkâfı'nın mütevellî vekîlleri es-Seyyid Kasım Efendi ve es-Seyyid Mehmed Efendi -dâme mükerreremen- ba'de't-tahiyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki, el-Hâc Diyabî Bey nâm sâhibü'l-hayrâtın vakf eylediği Kuşdili demekle arîf bâğçe ve bir mikdâr arz-ı hâliye icârelerinden beher yevm ikişer dirhem Hacı Abdurrahman Mescid-i şerîfi'nde imâm olanlara cüzhân olarak ta'yîn olduğu vakfiye-i ma'mûlün bihâdan müstebân olmağın vakf-ı mezkûr bâğçe ber-müceb-i şürût-ı vakıfnâme Medine-i münevvere -sallallahu te'âlâ aleyhi ve sellem-fukarâsına fazla-i vakf müntakil olduğundan sizler vekâletiniz hasebiyle mutasarıf olduğunuza binâen işbu bâ'isü'l-mürâsele es-Seyyid Abdullah Efendi mescid-i mezbûrda imâm olup cüzhân olarak beher yevm ikişer dirhemi mûmâileyh Abdullah Efendi'ye edâ eylemeniz için ve efendi-yi mûmâileyh mutasarıf olmak için savb-ı şer'-i kavîmden mürâsele tahr[ir] ve isdâr olunmuştur. Gerekdir ki beher yevm ikişer dirhem mescid-i mezbûrda imâm olanlara ber-müceb-i şürût-ı vakıfnâme edâ ve teslîm eyleyip müceb-i mürâsele ile âmil olası ve's-selâm.

Fî 9 C. sene 1211

El-fakîr Şefikzâde es-Seyyid
Mehmed Sadullah El-müvelle[']-hilâfe
bi-medîneti Âmid el-mahmiyye el-mahrûse

35 [4a-1] Diyarbakır valisine merkez, kaza ve nahiyeler esnafının vermesi gereken hazeriye gelirinden ikinci taksitinin ödenmesi için çıkan buyuruldu

Hâlâ medîne-i Âmid'de mesned-nişîn-i şerî'at-ı garrâ fazîletlü efendi ve (...) devletlü efendi ve müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâm (...) -zîde fezâiluhû- ve kıdvetü'l-akrân sersakson-ı Dergâh-ı (...) serdârı ve serturnâî ve hâsekiyân ve gilmânân-ı Âmid ağası (...) vesâir ağavât ve iş erleri -zîdet makâdiruhum- inhâ olunur ki, işbu bin iki yüz on bir senesi re's-i sene Muharrem i'tibârıyla Diyarbakır vâlî-i izâm devletlü veliyyü'n-ni'am efendilerimiz hazerâtlarına senesi dâhilinde iki taksît ile kazâ ve nevâhî ve nefsi-i şehri esnâfına edâsı lâzım ve iktizâ eden mâl-ı hazeriyesinin bâ-emri celîli's-şân cümleyle tevzî' ve taksîm ve yerli yerinden cem' ve tahsîli emrinde şeref-rîz-i sudûr eden emri-

âlî mantûku üzere bu defa mâl-ı hazeriyenin taksît-i sânisinin vakt ü zamânı dühûl etmeğın işbu buyuruldu tahrîr ve () ile irsâl olunmuşdur. Bi-mennihi te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mâl-ı hazeriyeye sinîn-i sâbık ve ber-mu'tâd ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle tevzî' ve taksîm ve mürâseleleri tahr[îr] ve ihrâc olunması emrinde mezîd-i dikkat ve ber-mantûk-ı emr-i âlî müceb-i buyurulduumuz amel ve hareket eylesin.

Fî gurreti B. sene 1211

Mîr Nuh, Voyvoda
Kâimmakâm-ı Vâlî-i Diyarbekir

36 [4a-2] Diyarbakır Valisi el-Hâc Salih Paşa'ya ödenmesi gereken imdad-ı hazeriyeye ikinci taksitinin merkez, nahiye ve kazalar esnafına tevzi listesi

Hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşteri-tedbîr devletlü inâyetlü el-Hâc Salih Paşa -veffeka[hu]llahu te'âlâ bi'l-hayr [li]mâ y[ürîdü] ve mâ yeşâ'-hazretlerinin işbu bin iki yüz on bir senesine mahsûben eyâlet-i mezbûreden bâ-fermân-ı âlî taksiteyn ile ber-mu'tâd tahsîs kılınan yirmi bin guruş imdâd-ı hazeriyelerinin taksît-i sânisî olan on bin guruşun vakt ü zamânı hülûl etmekden nâşi tevzî'î bâbında hâlâ kâimmakâm-ı âlî-kadrları iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim sa'âdetlü Nuh Ağa hazretlerinin buyuruldu-i re'y-i üslûbları mücebince meblağ-ı mezkûr on bin guruş cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le medîne-i Âmid'in bi'l-cümle kazâ ve nevâhî ve nefsi-i şehri esnafına tevzî' olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Hurrire fi'l-yevmi's-sânî min şehri Recebi'l-mürecceb li-sene ihdâ aşer ve mi'eteyn ve elf

Hisse-i esnâf 1.500 guruş	Hisse-i Şark [ve] Garb 350 guruş	Kazâ-i Mardin 1.000 guruş	Kazâ-i Siverek 650 guruş	Kazâ-i Siird 500 guruş
Kazâ-i Hıskeyf ma'a Beşiri 900 guruş	Kazâ-i Eğil 500 guruş	Kazâ-i Çermik 275 guruş	Kazâ-i Savur 600 guruş	Kazâ-i Hani 600 guruş
Kazâ-i Atak 400 guruş	Kazâ-i Tercil 350 guruş	Kazâ-i Mihrani 250 guruş	Kazâ-i Çapakçur 250 guruş	Kazâ-i Karakeçili 650 guruş
Kazâ-i Tilbesme 275 guruş	Kazâ-i Me[ya]- farikin 300 guruş	Kazâ-i Ciska 350 guruş	Kazâ-i Bakos Boşat 50 guruş	Kazâ-i Salat ma'a Berazi 250 guruş <i>Nısfî bâ-fermân-ı âlî qfv olunmuşdur.</i>

Cem'an Yekûn: 10.000 guruş. Yalnız on bin guruşdur.

37 [4b-1] Diyarbakır Valisi el-Hâc Salih Paşa'ya ödenmesi gereken imdad-ı hazeriye ikinci taksitinin şehir merkezi esnafına tevzi listesi

(...) nâhiyesine isâbet eden bin beş yüz guruş üzerine elli (...) harc-ı bâb ve iki yüz elli guruş mübâşiriye ve alâ hasebi'l-mu'tâd iki yüz elli guruş ve kâtibiye yirmi beş guruş ki cem'an iki bin yüz yetmiş beş guruş olup meblağ-ı mezkûru alâ kadri'l-hises nefsi-i şehri esnâfına ber-mu'tâd tevzi' ve taksîm olunan defteridir ki ber-vech-i âfî zikr olunur:

Hurrîre fi'l-yevmi's-sânî min şehri Recebi'l-mürecceb sene ihdâ aşer ve mi'eteyn ve elf

Esnâf-1 bakkâlân 174 guruş	Esnâf-1 bezzâzân 174 guruş	Esnâf-1 boyacıyân 174 guruş	Esnâf-1 cüllâhân 174 guruş	Esnâf-1 haffâfân 108 guruş, 3 rub'
Esnâf-1 debbâğân 108 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 habbâzân 108 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 mûytâbân 54 guruş, 1 rub', 5 para	Esnâf-1 kuyumcuyân 54 guruş, 1 rub', 5 para	Esnâf-1 terziyân 54 guruş, 1 rub', 5 para
Esnâf-1 sabuncuyân 54 guruş, 1 rub', 5 para	Esnâf-1 attârân 54 guruş, 1 rub', 5 para	Esnâf-1 na'lbendân 54 guruş, 1 rub', 5 para	Esnâf-1 kazganciyân 54 guruş, 1 rub', 5 para	Esnâf-1 dellâlân 54 guruş, 1 rub', 5 para
Esnâf-1 cennânân 54 guruş, 1 rub', 5 para	Esnâf-1 alâfân 54 guruş, 1 rub', 5 para	Esnâf-1 kassâbân 54 guruş, 1 rub', 5 para	Esnâf-1 palanciyân 43,5 guruş	Esnâf-1 kaliçe[ci]yân 43,5 guruş
Esnâf-1 neccârân 43,5 guruş	Esnâf-1 berberân 43,5 guruş	Esnâf-1 kürkçüyân 43,5 guruş	Esnâf-1 basmacıyân 32 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 kavukçuyân 32 guruş, 3 rub'
Esnâf-1 tütüncüyân 32 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 kahveciyân 32 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 penbeciyân 21 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 aşçıyân 21 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 demirciyân 21 guruş, 3 rub'
Esnâf-1 bardakçıyân 21 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 gazzâzân 21 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 sarrâciyân 21 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 mumcuyân 21 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 keçeciyân 10 guruş, 3 rub', 5 para
Esnâf-1 çilingârân 10 guruş, 3 rub', 5 para	Esnâf-1 eskiciyân 10 guruş, 3 rub', 5 para	Esnâf-1 helvaciyân 10 guruş, 3 rub', 5 para	Esnâf-1 na'lçeciyân 10 guruş, 3 rub', 5 para	

Cem'an Yekûn: 2.175 guruş. Yalnız iki bin yüz yetmiş beş guruşdur.

38 [4b-2] Diyarbakır Valisi el-Hâc Salih Paşa'ya ödenmesi gereken imdad-ı hazeriye ikinci taksitinin Şark ve Garb köylerine tevzi listesi

Tevzî-i mezkûrdan Şark ve Garb kurâlarına isâbet eden üç yüz elli guruş üzerine yüz guruş mübâşiriye ve otuz guruş harc-ı bâb ve on dört buçuk guruş harc-ı buyuruldu ve sarrâfiye ve kırk guruş alaybeyine ve alâ hasebi'l-mu'tâd kırk guruş ve kâtibiye on guruş ki min haysû'l-mecmû' beş yüz seksen dört buçuk guruş olmağın meblağ-ı mezkûr cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Şark ve Garb kurâlarına alâ kadri'l-hıses tevzî' ve taksîm olunan defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur:

Hurrire fi'l-[yevmi]'l-hâmis min şehri Recebi'l-ferd sene ihdâ aşer ve mi'eteyn ve elf

[Hisse-i] Şark

Karye-i Kıtırbil-i zimmi 15 guruş	Karye-i Kıtırbil-i müslim <i>harâbe</i>	Karye-i Habkerme-i kebir 2 guruş	Karye-i Habkerme-i sagir 2 guruş	Karye-i Bakos 2 guruş
Karye-i Kasimi-i zimmi 1 guruş	Karye-i Alibardak 3 guruş	Karye-i Sittioğlu 1 guruş	Karye-i Kürdenli 4 guruş	Karye-i Akmeşhed-i kebir <i>harâbe</i>
Karye-i Akmeşhed-i sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Yengice 4 guruş	Karye-i Sıçancık 3 guruş	Karye-i Anşama'a mezraa 1 guruş	Karye-i Arabşaban 2 guruş
Karye-i [Ak] viran-ı kebir 11 guruş	Karye-i Cirnik 1 guruş	Karye-i Gençoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Çarigan-ı kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Çarigan-ı sagir <i>harâbe</i>
[5a] Karye-i Zoğzinc-i zimmi 1 guruş	Karye-i Alidar-ı kebir 3 guruş	Karye-i Zoğzinc-i müslim <i>harâbe</i>	Karye-i Akviran-ı sagir 5 guruş	(...) 5 guruş
Karye-i Zeynigan 2 guruş	Karye-i İsrail <i>harâbe</i>	Karye-i Örenli <i>harâbe</i>	Karye-i Akhüseyin 7 guruş	Karye-i Şemmame <i>harâbe</i>
Karye-i Korucu 18 guruş	Karye-i Kürdömer 1 guruş	Karye-i Çavuş <i>harâbe</i>	Karye-i Kızılmehmed 7 guruş	Karye-i Toblu <i>harâbe</i>
Karye-i Tillik 1 guruş	Karye-i Abaracı 2 guruş	Karye-i Mollahamış <i>harâbe</i>	Karye-i Yarımca 3 guruş	Karye-i İshaklı 4 guruş
Karye-i Hanbazar 6 guruş	Karye-i Haydarlı 3 guruş	Karye-i Hüseyinik 2 guruş	Karye-i Kehfincar 3 guruş	Karye-i Dellükan <i>harâbe</i>

Karye-i Kâğıdı 6 guruş	Karye-i Kürdarslanoğlu 8 guruş	Karye-i Şükürlü <i>harâbe</i>	Karye-i Baharlı 5 guruş	Karye-i Mehmedli <i>harâbe</i>
Karye-i Arzuoğlu 8 guruş	Karye-i Karahamzalı <i>harâbe</i>	Karye-i Bismiloğlu 2 guruş	Karye-i Satikendi ma'a Kozan 18 guruş	Karye-i Karacaviran <i>harâbe</i>
Karye-i Hamurta <i>harâbe</i>	Karye-i Arabarslanoğlu 1 guruş	Karye-i Matranlı 1 guruş	Karye-i Haciosman 3 guruş	Karye-i Ka'bi 17,5 guruş
Karye-i Sa'di 6 guruş	Karye-i Karabaş 4 guruş	Karye-i İrincil 2 guruş	Karye-i Kabasakal 1 guruş	Karye-i Fatmahatun 1 guruş
Karye-i Patrik 3 guruş	Karye-i Köpekli <i>harâbe</i>	Karye-i Kargalı <i>harâbe</i>	Karye-i Dervişhasan 5 guruş	Karye-i Tavuklu 4 guruş
Karye-i Arabtaylı 1 guruş	Karye-i Tayyar mezraası 2 guruş	Karye-i Kengerli-yi sagır <i>harâbe</i>	Karye-i Karapınar <i>harâbe</i>	Karye-i Horozlu <i>harâbe</i>
Karye-i Nergisli 8 guruş	Karye-i Alidar-ı sagır 3 guruş	Karye-i Çolakpehlivan <i>harâbe</i>	Karye-i Kengerli-yi kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Köklü <i>harâbe</i>
Karye-i Cinan mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Seyyidhasan <i>afv-ı çeribaşı</i>	Karye-i Biçarömer 1 guruş	Karye-i Behrambey <i>harâbe</i>	Karye-i Yassıca <i>harâbe</i>
Karye-i Tilgazi <i>harâbe</i>	Karye-i Hacı İsa 8 guruş	Karye-i Timurhan 5 guruş	Karye-i Andıraslı 4 guruş	Karye-i Maksudlu <i>harâbe</i>
Karye-i Beşirik 2 guruş	Karye-i Karaahmedli 10 guruş	Karye-i Develi <i>harâbe</i>	Karye-i Müderris <i>harâbe</i>	Karye-i Çolakan 4 guruş
Karye-i Kadıkendi-yi müslim 14 guruş	Karye-i Keberli-yi kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Kürdtaylı <i>harâbe</i>	Karye-i Keberli-yi sagır <i>harâbe</i>	Karye-i Mollacabir <i>harâbe</i>
Karye-i Üçtepe <i>harâbe</i>	Karye-i Çayan 1 guruş	Karye-i Yabancı <i>harâbe</i>	Karye-i Sakargalı 1 guruş	Karye-i Porsuklu <i>harâbe</i>
Karye-i Çanakçı 1 guruş	Karye-i Bahçecik <i>harâbe</i>	Karye-i Karakoç <i>harâbe</i>		

Cem'an Yekûn: 310,5 guruş. Yalnız üç yüz on buçuk guruşdur.

[5b] Hisse-i Garb

Karye-i Alıpınarı <i>Hatt-ı hümâyûnla afv olunmuştur.</i>	Karye-i Payas <i>harâbe</i>	Karye-i İğik-i zimmi 2 guruş	Karye-i Tilarab 8 guruş	Karye-i Hacıkendi <i>harâbe</i>
Karye-i Hüseyin Kiki <i>harâbe</i>	Karye-i Eşrefi 3 guruş	Karye-i Hatiban-ı sagir 7,5 guruş	Karye-i Aktepe 2 guruş	Karye-i Cidacı 5 guruş
Karye-i Kazgancı <i>harâbe</i>	Karye-i Mezrik <i>harâbe</i>	Karye-i Kasım Kiki 5 guruş	Karye-i Türkmanacı 10 guruş	Karye-i Köseli <i>afv-ı alaybeyi</i>
Karye-i Dikini <i>harâbe</i>	Karye-i Tavşantepe 3 guruş	Karye-i Şehrâtepe 4,5 guruş	Karye-i Tizharab 2 guruş	Karye-i Bacvan <i>harâbe</i>
Karye-i Davudi 5 guruş	Karye-i Derbeşur 4 guruş	Karye-i Cinan mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Gözülü 1 guruş	Karye-i Havar-ı zimmi <i>harâbe</i>
Karye-i Toyömer 3 guruş	Karye-i Kargalı 2 guruş	Karye-i Fare 2 guruş	Karye-i Selimi <i>harâbe</i>	Karye-i Güzelabdal <i>harâbe</i>
Karye-i Behramki Servan 7 guruş	Karye-i İğik-i müslim 3 guruş	Karye-i Şükürlü 5 guruş	Karye-i Tilhafaş <i>harâbe</i>	Karye-i Kübeşi <i>harâbe</i>
Karye-i İmamakil <i>harâbe</i>	Karye-i Karalı 7 guruş	Karye-i Şeytanoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Telürek 2 guruş	Karye-i Tatar mezraası <i>harâbe</i>
Karye-i Karapınar <i>harâbe</i>	Karye-i Arabbeyan <i>harâbe</i>	Karye-i Çaruği <i>harâbe</i>	Karye-i Hüseyini 2 guruş	Karye-i Ömeranlı 3 guruş
Karye-i Hevidi <i>harâbe</i>	Karye-i Kerh 11 guruş	Karye-i Hücetin 4 guruş	Karye-i Kankirt 3 guruş	Karye-i Kırkat <i>harâbe</i>
Karye-i Çınar[lar] ma'a Beykür 6 guruş	Karye-i Sinini 2 guruş	Karye-i Türkmanbeyan <i>harâbe</i>	Karye-i Bademli 2 guruş	Karye-i Cebbare 3 guruş
Karye-i Hatuni 2 guruş	Karye-i Saydek <i>harâbe</i>	Karye-i Herzemi <i>harâbe</i>	Karye-i Alaçimen <i>harâbe</i>	Karye-i Süveydi 3 guruş

Karye-i Kanipağık <i>harâbe</i>	Karye-i Tellur <i>harâbe</i>	Karye-i Dikmetaş	Karye-i Muhannaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Bahçecik <i>harâbe</i>
Karye-i Akımi <i>harâbe</i>	Karye-i Mağara-i Rasül <i>harâbe</i>	Karye-i Kırkatoglu <i>harâbe</i>	Karye-i Kamyşlitayyar 1 guruş	Karye-i Yengice 1 guruş
Karye-i Yuvacık 3 guruş	Karye-i Kakay <i>harâbe</i>	Karye-i Selmançavuş <i>harâbe</i>	Karye-i Balıkviran <i>harâbe</i>	Karye-i Toyömer <i>harâbe</i>
Karye-i Hacızir <i>harâbe</i>	Karye-i Arafat 6 guruş	Karye-i Kalecik <i>harâbe</i>	Karye-i Biboni <i>harâbe</i>	Karye-i Kisani <i>harâbe</i>
Karye-i Körtepe 2 guruş	Karye-i Develi <i>harâbe</i>	Karye-i Elvendi <i>harâbe</i>	Karye-i Aktepe <i>harâbe</i>	Karye-i Ziyaret <i>harâbe</i>
Karye-i Sekilli <i>harâbe</i>	Karye-i Killiyakub 5 guruş	Karye-i Ömeran Kiki <i>harâbe</i>	Karye-i Ballica <i>harâbe</i>	Karye-i Seraverik <i>harâbe</i>
Karye-i (...) <i>harâbe</i>	Karye-i Talay <i>harâbe</i>	Karye-i Üçkuyu 1 guruş	Karye-i Danekıran 2 guruş	Karye-i Çupin 1 guruş
Karye-i (...) viran <i>harâbe</i>	Karye-i Dirijik <i>harâbe</i>	Karye-i Denizcik <i>harâbe</i>	Karye-i Kasımı <i>harâbe</i>	Karye-i Çöllü 2 guruş
Karye-i (...) (...)	Karye-i (...) (...)	Karye-i Kabahızır <i>harâbe</i>	Karye-i Belame <i>harâbe</i>	Karye-i Saçılı <i>harâbe</i>
Karye-i (...) <i>harâbe</i>	Karye-i Huzur <i>harâbe</i>	Karye-i Boynuzlu 5 guruş	Karye-i Kirakor <i>harâbe</i>	Karye-i (...) <i>harâbe</i>
Karye-i Gühan 3 guruş	Karye-i (...) 1 guruş	Karye-i Aynata ma'a mezra'a <i>harâbe</i>	Karye-i Körhacı 15 guruş	Karye-i Harbeli 2 guruş
Karye-i Berbero 3 guruş	Karye-i Ömeran 4 guruş	Karye-i Karayegan 2 guruş	Karye-i Berkür? 1 guruş	Karye-i Domat 2 guruş
Karye-i Kubbecik 4 guruş	Karye-i Keberli 3 guruş	Karye-i Molla(...) (...)	[6a] Karye-i Cümük 2 guruş	Karye-i Hacıtak <i>harâbe</i>
Karye-i Seferayvaz <i>harâbe</i>	Karye-i Cilavdar <i>harâbe</i>	Karye-i (...) <i>harâbe</i>	Karye-i Arab(...) 2 guruş	Karye-i Melek Ahmed <i>harâbe</i>
Karye-i Pürnek 3 guruş	Karye-i Gözlüşeyh <i>harâbe</i>	Karye-i Heykelcik <i>harâbe</i>	Karye-i Karta <i>harâbe</i>	Karye-i Hassaköy 6 guruş

Karye-i Hatiban-ı kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Kızılkilise <i>harâbe</i>	Karye-i Besilik <i>harâbe</i>	Karye-i Türbe-i Sipi <i>harâbe</i>	Karye-i Habeşi <i>harâbe</i>
Karye-i Kuşdoğan <i>harâbe</i>	Karye-i Karakuyu <i>harâbe</i>	Karye-i Bahteri <i>harâbe</i>	Karye-i Mecrefi <i>harâbe</i>	Karye-i Cebel-i cedîd <i>harâbe</i>
Karye-i Karınca 1 guruş	Karye-i Nebi mezra'ası () guruş	Karye-i Zavra <i>harâbe</i>	Karye-i Başıl <i>harâbe</i>	Karye-i Beyanoğlu <i>harâbe</i>
Karye-i Kırkpınar	Karye-i Kanberköyü <i>harâbe</i>	Karye-i Behingan <i>harâbe</i>	Karye-i Karamusa <i>harâbe</i>	Karye-i Harbecin 2 guruş
Karye-i Subatan <i>harâbe</i>	Karye-i Cüçük <i>harâbe</i>	Karye-i Hanuk 9 guruş	Karye-i Karakilise 1 guruş	Karye-i Ebuviran
Karye-i Şeyhkendi 2 guruş	Karye-i Reşan ma'a Aslandoğdu 8 guruş	Karye-i Kirazan? 1 guruş	Karye-i Koca <i>harâbe</i>	Karye-i Zoğa <i>harâbe</i>
Karye-i Sirimi 4 guruş	Karye-i Karta 2 guruş	Karye-i Cankatran 5 guruş		

39 [6a-1] Arapgir, Çemişgezek ve havalisinde bulunan bazı kimselerin malikâne olarak uhdelerinde olan mukataaların taksit akçelerinin tahsil edilerek Hazine-i âmire'ye gönderilmesi

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri[s-sâkıb] mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehtidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtufi'l-meliki'l-a'lâ Diyarbekir vâlîsi vezîrim Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-ikelâm mukâta'ât ashâbının buldukları mahallerin kadıları ve nüvvâbları -zîde fazlulum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûs için mübâşir ta'yîn olunan Çukadâr-ı Defterdâr Hasan ve voyvodalar ve a'yân ve zâbitân vesâir iş erleri -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, bin iki yüz on ve on bir senelerine mahsûben Arabgir, Çemişgezek ve havâlîsinde vâki' bazı kesânın mâlikâne uhdelerinde olan karye-i Denizli nâm-ı diğeri Doğrin Mukâta'asıyla sâir dört aded mukâta'âtın taksît akçeleri bi-mennihi te'âlâ işbu sene-i mübâreke Şa'bân'ında dîvân-ı müşeyyidü'l-erkân-ı hüsrevânemde ihrâcı mukassem olan kapım kullarının kısteyn mevâciblerine tertîb ve tahsîs kılınmaktan nâşi kaleminden ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan sûret-i defterde tahrîr olduğu üzere mukâta'ât-ı mezkûrenin taksît akçesi olan ma'a harc-ı vezne cem'an iki bin yedi yüz kırk altı buçuk guruş sen ki vezîr-i müşârunileyhsin inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve

cümle ittifâkıyla yerli yerinden icâleten cem‘ ve tahsîl ve mübâşir-i merkûma teslîmen bir an akdem Dersaadet'ime irsâl ve tesyîre bezl-i himmet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i âlişânım ısdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde bâlâda tahrîr ü beyân ve sûret-i defterde tasrîh u ayân kılındığı üzere mukâta‘ât-ı mezbûrenin seneteyn-i mezbûreteyne mahsûben taksît akçesi olan ma‘a harc-ı vezne cem‘an iki bin yedi yüz kırk altı buçuk guruş mevâcib-i mezkûre tertîb olunmuş olmakdan nâşi bir gün evvel gelip Hazîne-i âmire'me teslîmi matlûb-ı şâhânem idiği ma‘lûmun oldukda vürûd-ı emr-i şerîfimde meblağ-ı mezbûru inzimâm-ı re‘y ü ma‘rifetin ve ma‘rifet-i şer‘le ve cümle ittifâkıyla alâ eyyi hâlin tamâmen ve kâmilen yerli yerinden tahsîl ve mübâşir-i merkûm ile serî‘an ve âcilen Dersaadet'ime irsâl ve Hazîne-i âmire'me teslîme sarf-ı miknet eyleyesin. Şöyle ki meblağ-ı mezbûrun bir gün evvel gelip Hazîne-i âmire'me teslîmi matlûb olmağla meblağ-ı mezbûru ashâb-ı mukâta‘adan ve kendileri mevcûd olmayanların mültezimlerinden ve onlar dahi bulunmadığı hâlde mukâta‘a-i [mezbûra] âid hâsılâtdan ve fevt olanları dahi merhûmun terekesine vâzı‘u'l-yed [olanlardan] [6b] tahsîline [mümâna‘at] ve muhâlefet edenleri olur ise mukâta‘aları üzerlerinden ref‘ olunmak için arz u i‘lâma mübâderet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i merkûmsun, muktezâ-yı me‘mûriyetin üzere meblağ-ı mezbûr iki bin yedi yüz kırk altı buçuk guruş ber-mûceb-i sûret-i defter vezîr-i müşârunileyhânın inzimâm-ı re‘y ü ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘ ve ma‘rifet ve mübâşirinin ve cümle ittifâkıyla bi-eyyi hâlin tamâmen ve kâmilen tahsîl ve istishâb ve bir gün evvel getirip Hazîne-i âmire'me teslîme mezîd-i sa‘y u gayret ve hilâf-ı rızâ tûl-i müddet meks ü tevakkufdan gâyetü'l-gâye hazer ü mücânebet eyleyesin ve sen ki voyvoda ve kuzât ve nüvvâb-ı mûmâileyhim ve a‘yân ve zâbitân vesâirlersiz, keyfiyet-i mantûk-ı emr-i şerîfimde ma‘lûmunuz oldukda mûceb ve muktezâ üzere amel ve hareket ve hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü‘ş-şân-ı vâcibü'l-ımtisâl ve lâzımü'l-ittibâ‘ımın mazmûn-ı itâ‘at-makrûnuyla âmîl olasız, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız.

Tahrîren [fi]’l-yevmi’r-râbi‘ [min şehri] Saferi’l-hayr [sene] ihdâ aşer ve mi’eteyn ve elf
Be-mahrûse-i Kostantiniyye

Mukâta‘a-i defterdârlık ve kethüdâlık-ı defter-i Diyarbekir
Vâcib-i şühûr-ı lezez

Taksît-i mevâcib:

	Guruş
Hisse-i el-Hâc Mustafâ, ma‘denci-yi Ergani	125
Hisse-i el-Hâc Mahmud, ma‘denci-yi Ergani	125
Vâcib 1210	250
Vâcib 1211	250
	500
Harc-ı vezne	5
[Cem‘an Yekûn]	505

Yalnız beş yüz beş guruşdur. On, on bir senesine mahsûb olunmuşdur. Fî 21 C. sene 1211

40 [6b-1] El-Hâc Mustafa ve el-Hâc Mahmud'dan, tasarruflarında bulunan Diyarbakır kalemlerinden defterdarlık ve kethüdâlık mukataası bedelinin tahsil edildiği

Bâ'is-i vesîka oldur ki,

Bin iki yüz on senesi ve on bir senesine mahsûben bâ-fermân-ı celîlü's-şân me'mûr olduğumuz Diyarbekir aklâmından defterdârlık ve kethüdâlık mukâta'asına mutasarrıf el-Hâc Mustafa ve el-Hâc Mahmud ma'denciyân-ı Ergani on ve on bir senelerinin mîrîleri olan ber-vech-i bâlâ yalnız beş yüz guruş mâl-ı mîrîleri ve beş guruş harc-ı vezne cem'an beş yüz beş guruş seneteyn-i mezbûreteyne mahsûben bâ-emr-i âlî me'mûriyetim hasebiyle merkûmân Hacı Mustafa ve el-Hâc Mahmud yedlerinden tamâmen ve kâmilan ahz u kabz edip merkûmân zimmetlerinde mukâta'a-i mîrîlerinden sene-i mezbûrândan bir akçe ve bir habbe kalmayıp yedlerine işbu memhûr vusûl verildi. Bi-mennihi te'âlâ bu vesikamız Diyarbekir Mahkemesi sicillâtına kayıt ve yedimde me'mûriyet emri dahi yedlerine i'tâ olunmuştur. Tahvîlimiz ve emr-i âlî hıfz olunup eğer bir gayr kimesne yahud Devlet-i Aliyye'den matlûb olunur ise sened olmak üzere ibrâz olunup düstûr-ı amel [ve] i'tibâr oluna.

Fî 21 C. sene 1211

Bende
Hasan Çukadâr-ı
Defterdâr-ı evvel hâlâ

41 [7a-1] Mehmed Salih Efendi'nin Diyarbakır Nâibliği'ne tayin edilmesi

İzzet-meâb şer'at-nisâb mevlânâ fahru'l-ulemâ sâbıkan bâb nâibimiz (...) Mehmed Salih (...) gıbbe't-tahiyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki, işbu bin iki yüz on bir senesi (...) gurrelerinden olmak üzere medîne-i Âmid'in hükûmet-i şer'iiyesi uhde-i fakîrânelerine (...) ibkâ buyurulmakdan nâşi medîne-i mezbûrun niyâbeti işbu Recebül'ferd'in on yedinci gününden cenâb-ı fazîlete tefvîz ve ihâle olunmuştur. Gerekdir ki beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i âlî eyleyip ve vâkı'a olan mevtâ-yı askeriyeyi tahrîr ve taksîm eyleyip ahkâm-ı şer'iiyede ser-mû inhirâfa cevâz göstermeyesin.

Mine'l-muhlis Derviş Osman
El-müvelle[l]-hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahrûse

Temme bi'l-hayr

Derviş Osman

El-müvelle[l]-hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahrûse, nemekahu'l-fakîru ileyhi te'âlâ
-gufira lehû-

(Mühür)

42 [7a-2] Diyarbakır Mahkemesi'nde nöbet hizmetinde bulunan Seyyid Osman Ağa'nın ihtiyarlığı sebebiyle görevi bırakması üzerine yerine Seyyid Ebubekir'in tayin edilmesi

Medîne-i Âmid Mahkemesi'nde Sermuhzırân es-Seyyid Mehmed Emin Ağa inhâ olunur ki,

Mahkeme-i mezbûrede bundan akdem nevbet hizmetiyle müstahdem olan es-Seyyid Osman Ağa ihtiyâr olup hizmet-i mezbûresini bi'l-iktizâ terk edip ol vechile hâlî ve hizmet-i mezkûresi mu'attal kalmağla erbâb-ı istihkâkdan mücerrebü'l-etvâr es-Seyyid Ebubekir Ağa'yı mahkeme-i mezbûra nevbetçi nasb u ta'yîn edip hizmetine âharı müdâhale etdirmeyip öteden beri ne vechile olagelmiş ise sen dahi ol vechile kimesneyi müdâhale etdirmeyip müceb-i mürâsele ile âmil olasın ve's-selâm.

Fî 19 N. sene 1211

43 [7a-3] Murabahacılara olan borçlarından dolayı köylülerin arazilerini satmamaları, bunlara satıldı diye hüccet verilmemesi, kadimî köylerin çiftlik kabul edilmemesi ve hiçbir köyün vergilerinin kaydettirilmemesi

Akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Anadolu'nun orta kolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' mevâlî-i fihâm -zîdet fazluhum- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazl ve'l-keîlâm sâir kuzât ve nüvvâb -zîde fazluhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, kadimî karyenin sonradan çiftlik ittihâz olunması mugâyir-i Defter-i hâkânî ve münâfi-i kanun olduğuna binâen bu husûs öteden beru memnû' iken Edirne ve Keşan ve havâlîsinde vesâir bazı mahallerde kâin karyeler re'âyâsının bazı murâbahacı makûlelerine deynleri olmağla re'âyâ-yı merkûme bazı mahkemelere varıp bizim filân adama şu mikdâr deynimiz vardır, ol deynimizi edâ için mutasarrıf olduğumuz emlâk ve arâzîmizi filân adama şu mikdâr bahâ ile fûrûht ve kasr-ı yed eyledik ve nakden şu mikdâr akçe aldık diyerek ve akçeye mikdâr ta'yîn ederek hâkimden hüccet ahz edip hüccet mücebince emlâk-ı mezbûreyi iştirâ eden kimesne dahi ol karyesi çiftlik ittihâz ve kadimî mukayyed olan tekâlîfden bir mikdârını tenzîl ve kurâ-i sâire re'âyâsına tahmîl etmek sevdâsında olduğu mesmû' olmağla bu hâlde şîrâze-i nizâm-ı memâliki muhil ve fukarâ-yı ra'iyete muzır olmak hasebiyle bu husûs vâsıl-ı sâmi'a-i cihândârânem olma[k]sızın fimâ-ba'd o makûle re'âyâlarında mutasarrıf oldukları hâne ve arâzî ve emlâkını bilâ-emri âlî diledikleri kimesnelere ferâğ için hüccet ahzı zımnında mahkemelere vürûdlerinde Bâbiâlî'ye istîzân olunmadıkça hüccet i'tâ olunmayıp keyfiyetleri i'lâm olunmak üzere sicillât-ı mehâkime kayd ve sebt olunması bâbında iki yüz dokuz senesinde beyâz üzerine fermân-ı âlî isdâr olunmuşdur. El-hâletü hâzihî bazı kurâ re'âyâsı Dersaadet'e vürûd ve bizler falân kimesneye olan (...) [7b] (...) fûrûht etdik, fûrûht ettiğimiz emlâke ol (...) ve taraf-ı şer'den hüccet verilmesi için fermân i'tâ olunsun deyü istid'âya mübâderet edecekleri mesmû'-ı cihândârânem olmağla fimâ-ba'd kurâ re'âyâsı emlâkını fûrûht etmemek ve fûrûht etdi deyü hüccet verilmemek ve kadimî

kurâ bir vakitte çiftlik ittihâz olunmamak ve hiçbir karyenin tekâlfi kayd etdirilmemek matlûb-ı hümayûnumdur. Bu nizâm ilâ mâş[allahu] te'âlâ mer'î ve mu'teber tutulmak için kalemine kayd ve iktizâ eden mahallere ilmuhaberleri i'tâ ve taşradan muktezî olan yerlere tenbîhi hâvî evâmîr-i şerîfem ısdâr oluna deyü bundan akdem beyâz üzerine bir kıt'a hatt-ı hümayûn-ı mehâbet-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olmağla bu sûretde husûs-ı mezbûrun ber-mûceb-i hatt-ı şerîf-i şevket-redif ilâ mâşallahu te'âlâ düstûru'l-amel tutulmak üzere bir hat tahtına idhâlınden lâbüd olduğuna binâen bu bâbda iktizâ eden tenbîhât derciyle Rumeli'nin avcı koluna işbu sene-i mübâreke evâil-i Safer'inde başka başka evâmîr-i şerîfem ısdâr olunmuşdu. El-hâletü hâzihî Anadolu tarafında dahi bu husûsun zıkr-ı âfî vechile mer'î ve düstûru'l-amel tutulması lâzım gelmek hasebiyle ba'd-ezîn kurâ re'âyâsı tasarrufunda olan emlâkini kimesneye fûrûht etmemek ve fûrûht etdi deyü mehâkimden hüccet verilmemek ve kadîmî kurâ bir vakitte çiftlik ittihâz olunmamak ve hiç nüzul ve avâırızı maktû' kayd etdirilmemek husûslarına irâde-i kâti'a-i dâverânem ta'alluk etmeğın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tatarlarımızdan beyne'l-akrân es-Seyyid Halil yediyle () ile ırsâl olunmuşdur. İmdi fimâ-ba'd bazı kurâdan bazı kesâna emlâk fûrûht olundu deyü hüccet zuhûr eder ve fermân istid'â olunur ise bir vechile müsâ'ade olunmamak ve sehven buyurulup kaleme gelir ise memnû' idiğı beyânıyla cevâb verilmek ve bir vakitte kadîmî karye çiftlik ittihâz olunmamak ve nüzul ve avâırızı maktû' kayd etdirilmemek üzere bu nizâm Dîvân-ı hümayûn'um kalemine kayd ve Başmuhâsebe ve Haremeyn-i şerîfeyn Muhâsebesi ve Mevkûfât ve Hâslar veya Mukâta'a kalemlerine ve Defterhâne-i âmire'me başka başka ilmuhaberler i'tâ ve Anadolu'nun sağ ve sol kollarına dahi başka başka evâmîr-i şerîfem ısdâr ve isrâ olduğı ve ba'd-ezîn kurâ re'âyâsı tasarrufunda olan emlâkini kimesneye fûrûht etmemek ve fûrûht etdi deyü mehâkimden hüccet verilmemek ve kadîmî kurâ bir vakitte çiftlik ittihâz olunmamak ve hiçbir karyenin nüzul ve avâırızı maktû' kayd etdirilmemek matlûb-ı şâhânem idiğı siz ki mevlânâ-yı mûmâileyhimsiz, ma'lûmunuz oldukda işbu emr-i şerîfi sicillât-ı mehâkime kayd ü sebt ve mazmûn-ı münîfi lâzım gelenlere i'lân ü işâ'at ve siz dahi ale'd-devâm nezâret ve ber-vech-i meşrûh amel ve harekete mezîd-i ihtimâm ü dikkat ederek nizâm-ı mezkûrun dâimâ ve müstemirren düstûru'l-amel tutulması ve tatarruk-ı halelden vikâyesi ve bir vakitte hilâfi hâlât vukû'a gelmemesi husûsuna bi'l-ittifâk kemâl-i sa'y u gayr[et] ve mugâyir-i emr-i tenbîh-i mülûkânem ednâ vaz' vukû'una irâdet-i ruhsat ve cevâz ile mazhar-ı muâhaze ve itâb-ı şâhânem olmakdan tehâşî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnumla amel ve hareket ve hilâfindan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi (...) Zilka'deti's-şerîfe sene aşer ve mi'eteyn ve elf

Vezi'ria'zam mektûbu dahi vürûd eylemişdir.

[8a] Temme bi'l-hayr, Mustafa en-Nâib
bi-medîneti Âmid el-mahrûse
(Mühür)

Üç kıt'a (...) Mehmed Salih (...) ve Selim Bey eşyâsı husûs (...) tarafına sehv olunduğundan (...)

44 [8a-1] Hafız Seyyid Ebubekir Efendi'nin Diyarbakır Mahkemesi'ne başkâtip tayin edilmesi

İzzet-meâb şerî'at-nisâb medîne-i Âmid Mahkemesi'nde hâlâ bâb nâibimiz şerâfetlü es-Seyyid Mustafa (...) gıbbe't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki, memâlik-i nasîhatü'l-mesâlik-i şâhânedede vâki' mehâkimde berât ile başkâtib olmayıp ve olmak dahi iktizâ eyledikde hâkim-i şer' olan efendi hazretleri tarafından bâ-mürâsele nasb u ta'yîn olunmak sâdir olan fermân-ı cihân-mutâ'da tasrîh u beyân buyurulmağla imdi mahkeme-i merkûmeye bir başkâtib nasbı lâzım olmağın ...? tüccârımız olan işbu bâ'isü'l-mürâsele Hâfız es-Seyyid Ebubekir Efendi mahkeme-i mezbûreye tarafımızdan başkâtib nasb olunmuştur. Gerekdir ki vech-i meşrûh üzere efendi-yi mûmâileyhi başkâtib hizmetinde istihdâm etdirip öteden beri olan başkâtibet îrâdını kendiye zabt ve umûruna âhardan kimesneyi müdâhale etdirmeyesin ve's-selâm.

Fî 2 L. sene 1211

45 [8a-2] Diyarbakır sancağına bağlı kaza, nahiye ve köylerin zecriye vergisinin Zecriye Muhassıllığı Mukataası Mültezimi Halil'in âmili olan Seyyid Hasan tarafından nizama uygun bir şekilde tahsil edilmesi

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi' u a'lâmi'ş-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmî'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâiluhû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-kelâm zikri âfî kazâların kadıları ve nâibleri -zîdet fazluhum- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Diyarbakır mütesellimi () -zîde mecduhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iki yüz on bir senesi Ağustos'u ibtidâsından bir sene-i kâmile Zecriye Muhassıllığı maktû'u iltizâm olunan Halil -zîde mecduhû- tarafından âmil nasb u ta'yîn olunan es-Seyyid Hasan -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, memâlik-i İslâmiye'de her ne mahalde hamr ve arak ta'sîr ve takâtîr olunur ise beher sene te'âsîr ve takâtîr olundukda bir kere hamrın kıyyesinden ikişer ve arak ve emsâli müskirâtın kıyyesinden dörder para rüsûm-ı zecriye ta'sîr ve takâtîr ve fûrûht edenlerden bi't-tamâm tahsîl olunmak ve bâğât ashâbı olan re'âyâ-yı Devlet-i Aliyye'min bâğlarından hâsıl olan üzümden ta'sîr ve takâtîr eyledikleri hamr ve arak ve müskirât-ı sâireden kendi nefsleri için kifâyet edecek mikdâr-ı cüz'ileri ifrâz olundukdan sonra mâ'adâsı âhara fûrûht için olmağla o makûle âhara fûrûht için olanlarından ber-mûceb-i nizâm-ı cedîd tahsîli lâzım gelen rüsûmât-ı zecriyeleri beher sene ta'sîr ve takâtîr ve fûrûht eyledikleri hengâmda tahsiline ve ticâret için fûrûht olunan hamr ve araktan bir vakıyyesinin resmi zâyî' ve telef olmamasına bilâ-tevkîf ihtimâm ü dikkat ve kendi nefsleri için kifâyet edecek mikdâr-ı cüz'ilerinden resm talebiyle re'âyâ rencide etdirilmekten mücânebet ve ehl-i İslâm yedinde bulunur ise ehl-i İslâm'ın rızık olmamak hasebiyle re'âyâya ifrâz olunduğu misillü kendi nefsi için mikdâr-ı cüz'î ifrâz olunmayıp şürût mûcebince rüsûmât-ı zecriyesi tamâmen tahsîl olunmak ve taşra kazâlarda âmil olanlar külle yevm rüsûmunu tahsîl eylediği ecnâs-ı müskirâtın mikdârını ve bâyi'lerinin ism ü resmlerini ve ne mahalden ne mahalle nakl olunduğunu müfredât üzere defter edip ol memleketin bu'd u kurbu cihâtıyla iktizâsına göre günde ve ayda

ve haftada veyâhûd iki üç ayda bir kere defterin sûretini Âsitâne-i aliyye'mde Rüsûmât muhassılı olanlara gönderip ol dahi tashîh ve tahkîk eyledikten sonra defter-i mezkûru kalemine kayd etdirdip sûretini ahz eylemek ve senesi hitâmında mecmû'-ı hâsılâtını şâmil müfredât üzere defter arz edip ve defteri ba'de'l-mu'âyene muhassıl olanlar mahallinden dahi gereği gibi tashîh ve tahkîk eyledikten sonra ol memleketin hâsılâtı kırk kîseden noxsân ise âmilin masrafı için her on bir guruşda bir guruş ve kendi ücreti olarak dahi kezâlik on bir guruşda bir guruş hesabı üzere îcâb eden mebâliğ ifrâz ve i'tâ olunup ziyâde masraf iddi'âsında olur ise havâle-i sem'-i i'tibâr olunmamak ve hâsılâtı kırk kîseden ziyâde ise kırk kîseye dek bu minvâl üzere hesâb ve ifrâz olunup ziyâde (...) [8b] (...) verilmek ve bu vechile muhassıl olanlar âmillerin hesâbını rü'yet (...) ba'de'l-ahz memhûr edâ tezkiresi i'tâ ve tezkire-i mezkûre dahi (...) olanlara ba'de'l-irâ'e etrâfının sırren ve alenen suâl birle bu dahi mahalline kayd (...) üzere verilmek dahi şart iken âmil-i mezbûrun mahallinden tahsili (...) tashîh olundukda veyâhûd bir şahıs şikâyet veya ihbâr gûne falân (...) benden şu kadar şey aldı dedikde verdiği deftere nazar olunup ol mâdde bi-ibâretihâ mastûr ve mukayyed ise ne güzel, değil ise âmil-i merkûm sirkat etmiş olduğu için derhâl azl ve müsâdere ve hilâf-ı şürût zerre kadar zulüm ve ta'addiye cesâret eden âmil aldığı şeyi mîrî defterine kayd etmiş ise mücerred ondalığına tama' etmiş olduğu zâhir olundukda azl ve müsâdere ile iktifâ ve deftere kayd etmeyip kendi nefsi için zulüm etmiş ise emân ve zamân verilmeyip siyâset icrâ olunmak ve alınacak resm husûsunda re'âyâdan bir ferdin imtiyâzı olmayıp havâs ve evkâf ve voynugân ve hânekeş ve çakırcı ve şahinci ve doğancı ve mandıracı ve suyolcu ve menzilci ve bi'l-cümle serbest mukâta'ât ve serhaddât dâhillerinde ta'sîr ve taktîr-i hamr ve arak edenler mu'teber ve hakîr her ne makûle olur ise olsun hamr ve arak ve müsîkirât-ı sâire ta'sîr ve taktîr ve fûrûht eylediği gibi rüsûm-ı zecriyesi alınıp bu bizim re'âyâmızın mâlîdır deyü kimesne tarafından müdâhale olunmamak bâ-hatt-ı hümâyûn verilen nizâmı şürûtdan idiği mukayyed olmağla şürûtu mücebinece Zecriye Mukâta'ası aklâmından Diyarbekir ve livâsının muhtevî olduğu Âmid ve Tercil ve Genç ve Hani ve Makarlı ve Mihrani ve Harput ve?ve Siverek ve Kulp ve Besilik ve Anara ve Çapakçur ve Hisnkeyf ve Pertek ve Sağman ve Mazgird ve Pertekrek ve Mardin ve Sincar ve Cizre ve Körlü-yi kebir ve Körlü-yi sagir ve Nusaybin ve Körkis ve İgis ve Ferd ve Akçayaka ve Kirakar ve Karnun ve Aşir kazâ ve etrâf nevâhî ve kurâsı re'yâlarının iki yüz on bir senesi Ağustos'u ibtidâsından bir sene-i kâmile ta'sîr ve taktîr ve fûrûht edecekleri hamr ve araklarından üzerlerine edâsı lâzım gelen rüsûm-ı zecriyelerinin ber-vech-i emânet tahsîli için ta'yîn olunan âmil-i merkûmun me'mûriyeti için emr-i şerîfim ısdârını muhassıl-ı mûmâileyh istid'â etmekle işbu emr-i âlişânım ısdâr ve i'tâ olunmuşdur. İmdi vusûlünde siz ki mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb ve mütesellim ve a'yân ve zâbitân-ı mûmâileyhimsiz, bâlâda tahrîr olunduğu üzere ber-müceb-i şürût Diyarbekir ve livâsının muhtevî olduğu sâlifü'z-zikr kazâ ve kurâ ve nevâhîsinin rüsûm-ı zecriyesi iki yüz on bir senesine mahsûben âmil-i merkûm ma'rifetiyle idâre ve tahsîl birle re'âyânın nefslere kifâyet edecek mikdâr-ı cüz'ilerinden başka fûrûht edecekleri mâ'adâ müsîkirâtın îcâb eden rüsûmu tahsîlinde âmil-i merkûm her vechile i'ânet ve müzâheret ve mâl-ı mîrînin tahsîli husûsuna dikkat ve bu bahâne ile hilâf-ı şürût kimesneye rencîde ve ta'addî vukû'undan mübâ'adet eylesesiz ve sen ki âmil-i merkûmsun ve sen dahi şürût-ı mezkûr mücebinece sene-i merkûma mahsûben zikr olunan Diyarbekir ve livâsının muhtevî olduğu kazâ ve kurâ ve nevâhî re'âyâlarının rüsûm-ı zecriyesini tahsîl ve muhassıl-ı mûmâileyhe ırsâl ve teslîm eylemeğe mübâderet ve hilâfî hareketden ihtirâz ve mücânebet eylemen bâbında

fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı [9a] vâcibül-ittibâ' ve lâzımül-ımtisâlimin mazmûn-ı (...) hilâfıyla vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ve mücânebet (...) alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min (...)

46 [9a-1] Diyarbakır serdarlığına Hasan Ağa'nın tayin edilmesi

Şerî'at-şî'âr Diyarbekir kadısı efendi -zîde fazluhû- ba'de's-selâm inhâ [olunur ki], (...) serdâr olan ref' olunup yerine üslûb-ı sâbık üzere kıdvet[ü'l-emâcid ve'l-akrân] Sertunâyî izzetlü Hasan Ağa -zîde kadruhû- serdâr nasb u ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki merkûmu kazâ-i mezkûrun serdarlığı umûrunda kıyâm ve öteden beri olageldiği vechile zabt u rabtı husûsuna i'ânet ve ihtimâm eylesesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun, kazâ-i mezkûrun serdarlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâ'ide-i kadîm ve kanun üzere zabt u rabt nefsinde vâki' ve ref'-i hasarâtıyla tanzîm-i bilâd ve irâde-i hâl-i ibâda bezl-i iktidâr eylesesiz ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gılmân ve acemi ve kuloğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbit bilip sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' u hareketde bulunmayıp dâimâ itâ'at ve inkiyâd üzere olalar ve sen dahî cümle umûrunu ahkâm-ı şer'-i şerîf ve kanun-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbîk ve tavâif-i merkûmûndan bilâ-vârisi ma'rûf fevt olanlarının metrûkâtların ma'rîfet-i şer'le zabt ve sûk-ı sultânide fûrûht ve hâsıl olan nakidlerini cânib-i beytûlmâl için defter-i müfredâtıyla ocak tarafına göndermeğe mübâderet ve beher hâlde sükkân-ı vilâyetin emn u râhatlarına bâ'is hizmet-i müstahsene-i mebrûre vücûda getirmeğe mücerred sâ'î olup müceb-i mektûbla âmil olasın.

Tahrîren fi gurreti şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene ihdâ aşer ve mi'eteyn ve elf

Mustafa Ağa-yı Yeniçeri

47 [9a-2] Merhum Kiki Abdi Paşa'nın terekesinin tahkik edilerek hazinedarı olan Silâhşor Selim Bey ile kethüdası olan Diyarbakır Voyvodası Nuh Bey'in gizledikleri nesnelere açığa çıkarılması ve hazine için zapt edilmesi

Düstûr-ı mükerrrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mûmehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Diyarbekir vâlisi vezîrim el-Hâc Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân silâhşorân-ı hâssamdan zikri âtî husûs için bundan mukaddem mübâşir ta'yîn olunan Besimzâde Abdurrahman -zîde mecduhû- tevkî'-i ref'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, müteveffâ Kiki Abdi Paşa'nın hazinedarı olan Silâhşor Selim Bey bundan mukaddemce hulûl-i ecel-i mev'ûduyla Diyarbekir'de

fevt olup müteveffâ-yı merkûmun iktisâb eylediği servet ü yesârı müşârunileyh Abdi Paşa'nın hîn-i vefâtında hazînedârı bulunmak takrîbiyle ketm eylediği nükûd ve tuhaf ve mücevherâtından ibâret olduğunu ve ol vakitte müşârunileyhânın mecmû'-ı hazînesini işbu Selim Bey ile kethüdâsı bulunan Diyarbekir Voyvodası Nuh Bey beylerinde ketm ü ihfâ eylediklerini ve etrâfiyla takayyüd olunur ise nakid olarak beş yüz kîseden mütecâviz akçe me'mûl idiğini erbâb-ı vukûf haber vermeleriyle müteveffâ-yı merkûmun bu sûretle cem' eylediği nükûd ve emlâkin mecmû'u fi'l-asl mîrîden ketm olunmuş mâl-ı mağsûb olduğundan bu defa yine mîrîye âid olmakdan nâşi emvâl-i mezkûrenin zâhire ihrâc ve cânib-i mîrî için zabt u tahrîri hâlâ Erzurum vâlisi ve Ma'âdin-i hümâyûn'um emîni düstûr-ı mükerrrem müşîr-i müfâhham nizâmü'l-âlem vezîrim el-Hâc Yusuf Ziya Paşa'nın -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- uhdesine ihâle olunmuş olmağla müşârunileyh tarafından ta'yîn olunan ma'den emîni vekîli ve Diyarbekir cizyedârı ve mübâşir ma'rifetleriyle müteveffâ-yı merkûmun kâffeten emvâl ve nükûdu vesâir ism-i mâl itlâk olunur cemî'-i mâ-meleki vukûfu olanlardan istihbâr olunarak zâhire ihrâc (...) için zabt u tahrîr ve memhûr ve mümzâ defteri icâleten Dersaadet'ime tesyîr (...) mübâreke evâil-i Safer'inde başka ve Diyarbekir voyvodası merkûm Nuh (...) ileyhin kethüdâ olmak hasebiyle merkûm Selim Bey'in (...) [9b] (...) fakat yirmi otuz kîselik terekesini tahrîr ile (...) eylediği ve bu defa müteveffâ-yı merkûmun oğluna kendi kerîmesini akd-i (...) ekl ü bel' etmek dâ'iesinde olduğu ve ber-vech-i muharrer müteveffâ-yı merkûm (...) olmak hasebiyle müşârunileyhin hîn-i vefâtında ketm eylediği nükûd (...) altı yedi yüz kîselik serveti olduğu tekrâr tashîh olunmağla voyvoda-i (...) müteveffâdan bir hilâlini ketm dâ'iesinde olur ise hakkında müceb-i vahâmet ola (...) hûşuna ilkâ olunarak müteveffâ-yı merkûm Selim Bey'in hafî ve celî cemî'-i mâ-melekinin bi-eyyi hâlin zâhire ihrâc ve cânib-i mîrîden zabt u tahrîri husûsuna ihtimâm ü dikkat eylemesi için yine sene-i mezkûre evâsıt-ı Rebî'ulevvel'inde müşârunileyh Yusuf Paşa'ya te'kîdi hâvî başka iki kıt'a evâmir-i şerîfem ısdâr ve irsâl olunmuşdu. Husûs-ı mezbûrun müşârunileyhe ihâlesi Diyarbekir'de vâlî olmadığına mebnî olup el-hâletü hâzihî sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, sen bu günlerde makarr-ı hükûmetine dâhil olacağın melhûz olmakdan nâşi zikr olunan muhalledât mâddesi senin uhde-i sadâkatine ihâle olunmasına irâde-i seniyye-i dâverânem ta'alluk edip müşârunileyh Yusuf Pa[şa] tarafında olan mübâşir-i mûmâileyhin serî'an Diyarbekir[e] isâli zımında diğer emr-i şerîfim ısdâr olunmuş olmağın imdi muhalledât-ı merkûmeyi vech-i meşrûh üzere mukaddem sâdır olan emr-i şerîfimde beyân olunduğu üzere inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle bir hilâli mektûm kalmayarak bilâ-kusûr zâhire ihrâc ve cânib-i mîrî için zabt u tahrîr ve memhûr ve mümzâ defterini serî'an ve âcilen Dersaadet'ime irsâl ve mübâşir-i mûmâileyhi onda tevkîf ve ba'dehû ne gûne emrim sâdır olur ise ol vechile amel ve hareket eylemen fermânım olmağın işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde husûs-ı mezbûrun mukaddem müşârunileyhe ihâlesi Diyarbekir'de vâlî olmadığına mebnî olmakdan nâşi el-hâletü hâzihî sen bugünlerde makarrına vâsıl olmak üzere idiğın zâhir olduğuna binâen husûs-ı mezbûr senin uhde-i sadâkatine ihâle olunmuş olduğu ve müşârunileyh Abdi Paşa'nın hîn-i vefâtında ekserî nükûd ve tuhaf ve mücevherâtını müteveffâ-yı merkûm hazînedârı olmak takrîbiyle ketm eylemiş olduğuna binâen altı yedi yüz kîseden mütecâviz akçe zuhûru me'mûl idiği mütevâtir-i meşhûr iken voyvoda-i merkûm ittihâz-ı karâbet birle emvâl-i müteveffâyı ekl ü bel' dâ'iesiyle ketm ü ihfâ eylediği tashîh ve tahkîk olunmakdan nâşi müteveffâ-yı merkûmun cemî'-i mâ-meleki voyvoda-i merkûmdan suâl ve istintâk ile zâhire ihrâc olunmak lâzım geldiği

ma'lûmun oldukda voyvoda-i mûmâileyh bu bâbda tama'-ı hâma teba'iyet ile münâfi-i sadâkat hareket eylediği sûrette hakkında müceb-i vahâmet olacağını gûş-i hûşuna ilkâ ederek vech-i meşrûh üzere mukaddem sâdır olan evâmir-i şerîfemde beyân olunduğu üzere müteveffâ-yı merkûmun bir hilâli hârice ve mektûm kalmamak şartıyla ve cefî cemî'-i emvâlini inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle bi-eyyi hâlin zâhire ihrâc ve cânib-i mîrî için zabt u tahrîr ve memhûr ve mûmzâ defterini Dersaadet'ime irsâl ve mübâşir-i mûmâileyhi onda tevkîf ve ba'dehû ne gûne emrim olur ise ol vechile amel ve hareket eylesesin ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, sen dahi muktezâ-yı emr-i şerîfimle amel ve hareket ve hilâfından hazer ü mucânebet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olup hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfeme i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ısrîn [min] şehri Rebî' ilâhir sene ihdâ aşer ve mi'eteyn ve elf

48 [10a-1] Bazı mukataat ve gümrüklerdeki vazifelerin para karşılığı ve haksız bir şekilde verildiğinden söz konusu muamelenin önlenmesi

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-[sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib] mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu [bi-sunûfi avâtufi'l-meliki'l-a'lâ] Diyarbekir vâlisi vezîrim Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- [akzâ kuzâtî'l-müslimîn] evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn [vârisü ulûmi'l-enbiyâi] ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîde [mecduhû- kîdvetü'l-emâcid] ve'l-a'yân Diyarbekir voyvodası () -zîde mecduhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl [olıcak ma] lûm ola ki, bazı mukâta'ât ve gümrüklerden vezâif tevcîhi mücerred erbâb-ı ihtiyâcdan olan ibâd-ı müslimînin dayyık-ı ma'âşdan vâreste-i ihtiyâc olmaları irâde-i hayriyesine mebnî olduğu zâhir u bedîhî iken bir müddetden beri mahlûl olan vezâif ve yevmiyeli bazıları ketm ü ihfâ ve bazıları dahi cihât misillü kasr-ı yed ve ferâğ eylediklerinden el-hâletü hâzihî muhtâc ve gayr-ı muhtâc bu makûle mahlûl vezâif eyâdî-i nâsda teksîr edip ashâb-ı vezîrînden olanlar akçe ile vezâif mübâya'a eyledikleri muhakkak ve âşikâr olmakdan nâşi ashâb-ı esâmînin ismi ve cismi muvâfik ve vazîfesinin târihi sinnine mutâbık olmayan yevmiyelerin kanun-ı kadîm üzere hazîne-mânde olunması için ahâlî-i Haremeyn-i muhteremeyn'den ve surre-i hümâyûnum defterine dâhil olanlarından mâ'adâ bi'l-cümle mukâta'ât ve gümrüklerden mukayyed vezâifin yoklaması lâzım gelmiş iken mücerred bazı fukarâ ve erbâb-ı ihtiyâca gadr olunmak mülâhazasıyla merhameten bu lâzîmenin icrâsı şimdilik terk ve tevkîf ile İstanbul ve Bursa ve Edirne vesâir bu makûle kurb u civârda olan altı ay ve Şam ve Haleb ve Diyarbekir ve Musul ve Tokad ve Bosna gibi deryâ-ba'îde bir sene mehl verilip işbu müddet vezâif ashâbı yedlerinde olan vazîfe kendi isimlerine tatbîk için arzuhâl takdîm ve sülûsü hazîne-mânde ve sülûsânı tevcîh birle esâmîsiyle isim ve şöret ve vilâyet ve mahalleri tahrîr ve ol vechile kayd etdirip tecd[îd]-i senedât eylemek ve evkât-ı mu'ayyene-i mezkûre mürûr etdikden sonra geri kalmış ne mikdâr esâmî var ise mahlûl hükmünde olacağına mebnî

bu makûleler sahîh sened ile yoklanmak ve bu keyfiyet Başmuhâsebe vesâir aklâma ve ruûs-ı hümâyûnuma kayıd ile taşraya evâmîr-i şerîfem neşr ve tisyâr olunmuş idi. El-hâletü hâzihî mukâta'ât ve gümrüklerde ashâbının sinn ü isimlerine gayr-ı muvâfık olarak eyâdî-i nâsda yoklanan mektûm ve mahlûl olan vezâifin kâ'ide üzere hazîne-mânde olmayıp işbu vechile sülûsânın tevcîhiyle müsâ'ade-i aliyyem erzân ve ale'l-husûs kimesneye vesîle-i gadr ve illet olmamak için her mahallin bu'diyet ve kurbiyetine nazaran mehl ve ruhsat i'tâsına müsâ'ade-i seniyyem şâyân kılınması mücerred ashâb-ı vezâif rahm ü şefkatden nâşi olduğu cümleye zâhir ü celî ve bu sûrette herkes o makûle vezâifelerini ismine tashîh etdirmek lâzime-i hâllerinden olduğu bedfihî iken İstanbul ve Bursa ve Edirne vesâir bu makûle karîb ve civârda olan vezâifin müddet-i mehli bir buçuk sene mürûr edip kusûr sülûsü isimlerine tashîh olunmayıp ekseri yine mahfî kaldığı zâhir olduğundan mukaddem sâdır olan fermân-ı âlîşânıma itâ'at etmeyenlerinin vazîfeleri (...) hazîne-mânde olunmak lâzım iken merhameten bu defalık dahi Şevvâl, nihâyet Zi[lka'de] gâyetine dek mehl ve ruhsat i'tâ olunup ba'd-ezîz özr ve illetine (...) behiyyâtdan olduğuna binâen fimâ-ba'd bu makûle ismiyle muvâfık olmayan (...) olan esâmî Şevvâl-i şerîf nihâyetinde (...) [10b] (...) olmak için işbu emr-i âlîşânım isdâr ve sadrıa'zam (...) kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim ile irsâl olunmuşdur, (...) vezîr-i mûmâileyhsin, bâlâda (...) ve tafsîl ü beyân olunduğu üzere o makûle ecnebi yedinde olup ismine muvâfık ve vezâif târîhi sinnine muvâfık (...) yedlerinde olan (...) sâdır olan emr-i âlîşânım mücebince (...) mutasarrıf olmalarını lâzım gelenlere i'lân ve mehl ta'yîn olunan Şevvâl-i şerîf nihâyet Zilka'de gâyetinden sonra ismi ismine ve tevcîhi târîhi sinnine mutâbık ve muvâfık olmayanların yedlerinde olan vezâif tamâmen hazîne-mânde olunacağından gayrı mukâta'ât ve gümrük ümenâsı ve kâtibleri ve'l-hâsıl bu mâddede zevâsıyla ihsâs olunan her kim ise haklarında lâzım gelen te'dîbât-ı lâyıkaları icrâ olunacağını ifâde ve tefhîme bezl-i cell-i himmet eylesin ve siz ki mevlânâ ve voyvoda-i mûmâileyhimâsız, siz dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ve hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükmi-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olup hilâfında vaz' u hareket eylemeyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min Recebi'l-ferd sene ihdâ aşer ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye el-mahrûse

Mücebince sadrıa'zam mektûbu dahi vürûd etmişdir.

49 [10b-1] Eksik hüküm

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mûmehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfî'l-meliki'l-a'lâ Diyarbekir vâlîsi vezîrim el-Hâc Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Âmid Kazâsı Nâibi Mevlânâ Osman -zîde ilmuhû- ve kıdvetü'l-emâcîd ve'l-a'yân zikri âtfî husûsa bu defa Deraliyye'mden mübâşir ta'yîn olunan sadrıa'zam mîrâhûru el-Hâc İsmail -zîde mecduhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl

olıcak ma'lûm ola ki, Diyarbekir müftüsü sâbık ve kazâ-i mezbûrda kâin müderrisîn ve bi'l-cümle ahâlî taraflarından (...) der-bâr-ı adâlet-karârıma takdîm olunan bir kıt'a arzuhâl mefhûmunda (...) Diyarbekir sâkinlerinden olup bundan akdem bi'd-defa'ât envâ'-i fitne ve fesâda (...) a'râz ve nâmûs misillü fazâhata ibtidârından nâşi (...).

50 [11a] Âmid'in Rum kapısı dışında Bedesten denilen yerde el-Hâc Ali Ağa b. Hüseyin Ağa ile Hatice bt. Abdullah'ın sahip oldukları bostana Köprülü Mustafa Paşa Mektebi Vakfı mütevellisinin müdahalesinin önlenmesi

Medîne-i Âmid mahallâtından Kamışlı mahallesi sâkinlerinden Ahmed b. Abdullah tarafından vekîl-i müsecceli İmâm Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bâ'isü'l-kitâb Semavenzâdelerden el-Hâc Ali Ağa b. Hüseyin Ağa asâleten ve Hadice bt. Abdullah tarafından Ali b. Hasan ve Aziz b. Seyyid Halil şehâdetleriyle vekâleti sâbit ve sübûtuna hükm-i şer'î lâhik olan Seyyid Ömer Efendi b. İsmail vekâleten mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip Âmid muzâfâtından Hani kazâsında vâki' ashâb-ı hayrâtdan Sadr-ı esbak merhûm Köprülüzâde Mustafa Paşa hazretleri vakt-i hayâtında Hanili Mehmed Efendi nâm kimesneye bir mikdâr akçe verip bir mekteb ta'mîriyle bir mikdâr akâr alıp mekteb-i mezkûra vakf eylemesi için emriyle kasaba-i mezkûrede bir mekteb ta'mîr ve müte'addid tarlalar iştirâsıyla mekteb-i mezkûra vakf edip tevliyetini mezkûr Mehmed Efendi'nin erşed evlâdına şart etmekle müvekkilim mezbûr Ahmed erşed evlâdı olduğuna binâen yedine verilen berâtı mücebince vakf-ı mezkûrdan olup medîne-i Âmid'in Rum kapısı hâricinde Bedesten demekle arîf mahalde bir kıt'a bostan yedimde olan askeriye kaleminden muhrec sûret mücebince hadd-i şarkîsi medîne-i mezkûre kal'asına müntehî ve hadd-i cenûbîsi Hacı Ömer bâğçesi ve hadd-i şimâlisî Gamgetirmez bâğçesi ve hadd-i garbîsi Semavenzâde mülkü olan bostan mevzi'i mûmâileyh el-Hâc Ali Ağa ile mezbûre Hadice Hâtûn mutasarrıflar olup ber-müceb-i sûret-i kalem cânib-i vakfa zabt etdirilmesi bi'l-vekâle matlûbumdur deyü ba'de'da'vâ ve'l-istintâk merkûmân cevâblarında mutasarrıf olduğumuz tarlalar ve su aynları basmacı ve hızarıcı beyni vaz' eyledikleri sâklar arâzî-yi emîriyeden Ma'cunhâne mukâta'âtı mülhakâtından olup işbu yedimizde tapu tezkireleriyle mutasarrıflarız dedikleri senedlerinde elli seneye bâliğ Seyyid Ali nâm kimesnenin kasr-ı yed ve ferâğından mûmâileyh el-Hâc Ali Ağa'nın babası Hüseyin Ağa oğlu mûmâileyhe tapu etdirip fâriğ-i mezbûrun kasr-ı yedinden hakk-ı tasarrufuna ber-vech-i tapu mutasarrıf olup ve mezbûre Hadice Hâtûn'un oğlu Seyyid İsmail bilâ-veled fevt olup ber-vech-i kanun merhameten hakk-ı tasarrufunu anası mezbûre Hadice Hâtûn'a ve oğlu mezbûrun bilâ-veled fevtinden ber-vech-i tapu mutasarrıflar olmağın kaleminde bostan ta'bîr olunan mevzi'in hudûdu mu'âyenesine kibel-i şer' den varılması lâbüd olmağın kâtib-i mahkemedan Mevlânâ es-Seyyid Abdülgafur Efendi ümenâ-yı şer'le ib'âs olundukda onlar dahi mahall-i mezkûra varıp müşâhede eylediklerinde mûmâileyh el-Hâc Ali Ağa'nın mutasarrıf olduğu tarla tahmînen iki keyl isti'âb eder ve ittisâlinde basmacı ve hızarıcı beyni vaz' eyledikleri sâklar ve su aynları hudûdunun iki tarafından tarîk-ı âm ve bir taraf medîne-i mezkûre kal'a bedenine müntehî ve bir taraf bazen mezbûre Hadice Hâtûn'un hızarıcı ve basmacı beyni vaz' eyledikleri sâklar ve aynlar ve bazen tahmînen dört ölçek isti'âb eder şeftalü tarlası bu hudûd-ı erba'a ile mahdûd tarla ve sâklar ve aynlar ve kezâlik mezbûre Hadice Hâtûn'un mutasarrıfı olduğu zikr olunan şeftalü tarlası [11b] ve kezâlik tahmînen üç rub'

keyl tohum isti'âb eder bir kıt'a tarlaların ittisâlinde kezâlik basmacı ve hızarıcı beyni vaz' eyledikleri sâklar ve aynların hudûdu bir tarafı kezâlik kal'a bedenine müntehî ve bir tarafı Hacı Ömer bâğçesi ve bir tarafı Gamgetirmez bâğçesiyle tarla-yı mezkûrun beynlerinde tarîk-ı âm ve bir tarafı mûmâileyh el-Hâc Ali Ağa'nın bazen zikr olunan tarlası ve bazen zikr olunan sâklar ve su aynları bu hudûd-ı erba'a ile mahdûd olan tarlaları ve su aynları olan sâkları bi'l-mu'âyene ve bi'l-müşâhede kâtib-i mûmâileyh mahallinde ketb ü tahrîr ve meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî ısdâr ve inhâ eylediklerinde tarla-yı mezkûrlar ve su aynları olan sâklar asker kaleminden muhrec sûrete muhâlif bulunup bir tarafı Semavenzâde mülkü kayd olan hudûd-ı mütekaddim ve su kuyusu kayd olunan Gamgetirmez bâğçesiyle tarla-yı mezkûrun beynlerinde tarîk-ı âm olup muhtelif hudûd mu'âyenesinden başka tarla-yı mezkûrların vakfiyetine tescil şâhidleri olmayıp simâ'ıyla şehâdetin cevâz ve adem-i cevâzıyla tarafeynin yedlerinde müte'addid fetvâ-yı şerîfeler ve nükül-ı sarîhalarına ba'de't-tetebbu' ve't-te'emmül mûmâileyh el-Hâc Ali Ağa'nın yedinde olan nükül-ı sarîhalarda *Kadıhan*'dan menkûl "izâ şehide's-şuhûd ale'l-vakfi bi't-tesâmü' kâle âmmetu'l-meşâyihî in kâne'l-vakfu meşhûren mütekâdimen nahve evkâfi Amr b. el-As ve mâ-eşbehe zâlik sâret aleyhe't-tesâmu' u ve kâle el-fakîh Ebubekir el-Belhî lâ yecüzü ve in kâne'l-vakfu meşhûren" ve *Hizâne-i Fetavâ*'dan menkûl "ve fi'l-mültekâ lâ yecüzü's-şehâdetü ale'l-vakfi bi's-şöhreti ve in kâne fi's-şöhreti misle vakfi Amr b. el-As" mısâdâklarınca zikr olunan tarlaların vakfiyeti meşhûr-ı mütekâdim olmadığından mâ'adâ *Fetâvâ-yı Hindîye*'den menkûl "arzun fi yedi recûlin yedde'î ennehâ lehü ekâme kavmün el-beyyinite enne fülânen vakafehâ aleyhim lem yestehikkü şey'en li-ennehû kad yekifu mâ lâ-yemlikü ve kezâ lev şehide's-şuhûdu ennehû vakafehâ ve kânet fi yedihi vedî'aten ev gasben ve in şehidü enne fülânen vakafehâ aleyhim ve hüve yemlikuhâ kudiye bihâ ve lâ yuhtâcu ilâ ihzârı vârisi'l-vâkıfî ve lâ vasiyyihî" deyü nakl-i mezkûr mefhûmunda zikr olunan tarlalara kadîmü'l-eyyâmdan arâzî-yi emîriyeden olmak üzere ber-vech-i tapu mutasarrıflar olup husûs-ı mezkûrede simâ'ıyla şehâdet mukayyed olmayıp temlik ve tescîlini tenbîh-i şer'iyye ile beyânı lâbüd olmağın vekîl-i merkûm İmâm Muhammed Efendi'den ber-vech-i muharrer temlik ve tescîline tenbîh taleb olundukda izhâr-ı acz etmeğın mücebince tarla-yı mezkûrlar arâzî-i emîriyeden olmak ile kemâ fi's-sâbık ber-vech-i tapu mutasarrıfları mûmâileyh el-Hâc Ali Ağa ve Hadice Hâtûn'un tasarruflarına ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mütevellî-yi merkûmun bî-vech-i şer'î mu'ârazası men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrîre fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Saferi'l-hayr li-sene seb'a ve seb'in ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Müftüzâde fazîletlü el-Hâc es-Seyyid Abdurrahman Efendi, müderrisîn-i kirâm fazîletlü es-Seyyid Mehmed Efendi, Zahoranlı Hamza Ağa, el-Hâc Yusuf tâbi'-i Katurburan, Seyyid Halil tâbi'-i mûmâileyh Abdurrahman Efendi, Aziz Beşe b. Seyyid Halil, Mehmed Beşe tâbi'-i efendi-yi mûmâileyh Mehmed Efendi, İsa b. Hüseyin, es-Seyyid Mehmed Emin sermuhzirân, es-Seyyid Mustafa tercümân

[12a] Temme'l-keâm fi hâze'l-makâm bi-lütfillahi'l-meliki'l-allâm
Harrerehu'l-fakîr ileyhi te'âlâ bi-medîneti Âmid el-mahmiye
Şeyhzâde Hâfız Hasan el-Kadı -gufira lehümâ-
(Mühür)

51 [12a-1] Diyarbakır Kadılığı'nın Maraş eski Kadısı Mevlâna Seyyid Mehmed Haşim'e tevcihi

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în sâbikan Maraş Kadısı Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Haşim -zîdet fezâiluhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, sen ehl-i ilim ve sâhib-i fazîlet olup her vechile müstahıkk-ı inâyet ve şâyeste-i âtifet olduğun ecilden hâliyâ hakkında mezîd-i inâyet-i aliyye-i şâhâne ve mezîd-i re'fet-i seniyye-i pâdişâhânem zuhûra getirilip şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince bin yüz doksan dokuz senesi Cumâdelûlâsı guresinden zabt etmek üzere avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avârıf-ı behiyye-i hüsvânemden medîne-i Âmid kazâsında ber-vech-i mansıb sana tevcih ve inâyet edip i'lâmı için ta'yîn olunmuşdur. () Buyurdum ki, fermân-ı hümâyûn-ı inâyet-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince zikr olunan medîne-i Âmid kazâsına sene-i mezbûre ve mâh-ı merkûme guresinden ber-vech-i mansıb sen mutasarıf olup ahâlisi beyninde icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye-i nebevî ve infâz-ı evâmir-i aliyye-i Mustafavî'de -sallallahu te'âlâ alâ şâri'ihâ- bezl-i maddûr ve sa'y-i mevfur eylesin, şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîren fi gurreti Zilhicceti's-şerîfe li-sene semân ve tis'în ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

52 [12a-2] Diyarbakır'ın Hicrî 1199 senesine ait merkez, kaza ve nahiyeler esnafına tevzi ve taksim olunan salyânenin listesi

İşbu bin yüz doksan dokuz senesi Cumâdelûla'sının on birinci gününe gelinceye değin muzâfât-ı vilâyet cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le rü'yet olundukda Eylül'ü ibtidâsında Diyarbakır menziline i'mâle müte'ahhid olan menzilci Ömer Beşe'nin taksît-i sânisî olan dört bin üç yüz yetmiş beş guruş ve taksît-i evveli sâlyânesinden Deştekevîr ve Elikan karyelerinde hisseleri olan yüz otuz dört guruş bir rub' ve Hısınkeyf ma'a Beşiri kazâsında dört yüz altmış yedi guruş ve nefsi-i Ciska'da yirmi yedi guruş bir rub' ve Mihrani kazâsında yirmi dokuz guruş bir rub' ve Bakos Boşat nâhiyesinde on dört buçuk guruş ve Mefarikin kazâsında on dokuz buçuk guruş ki cem'an altı yüz doksan üç guruş üç rub' kesr-i bâkî ve yüz beş guruş devletlü Nasuh Paşa hazretleri Trabzon mansıbına azîmetleri esnâsında memleketden ikrâm olan şa'îr bahâ ve iki yüz elli guruş el-Hâc Abdülbakizâde Hacı Abdullah Ağa'dan bâ-mürâsele istidâne olunan zahîre ref'i için hizmet-i mübâşiriye ve iki yüz guruş elviye beylerinin isti'câline emir getiren hizmet-i mübâşiriye ve yüz guruş boyacı esnâfında bâkî ve elli guruş kahveci esnâfında bâkî ve yirmi guruş mutâflar esnâfında bâkî ve üç yüz guruş devletlü el-Hâc Abdullah Paşa efendimiz hazretlerinin zahîre afv için hizmet-i mübâşiriye ve iki yüz elli guruş Beyzâde el-Hâc Abdullah Bey Millîli Timur'a verdiği bin guruşdan ve üç yüz otuz dokuz guruş sâbık menzilciler Hüseyin Ağa ve Kara Hacı Mustafa Beşe kesr-i bâkî mutâlebeleri ve yüz guruş Fare karyesi ahâlîlerine şa'îr bahâ mu'âvenet ve hâlâ menzilci Ömer Beşe'nin zâyî' olan yirmi re's bârgîr bahâlarına ve defter kethüdâlığı mâlından mâ'adâ mu'âvenet olunan beş yüz yirmi beş guruş ve alâ hasebi'l-mu'tâd dört

yüz guruş ve kâtibiye elli guruş ki cem'an yedi bin yedi yüz elli yedi guruş üç rub'a bâliğ olmağın meblağ-ı mezkûr cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le medîne-i Âmid'in bi'l-cümle kazâ ve nevâhî ve nefsi-şehr esnâfına tevzî' ve taksîm olunan sâlyâne defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Hurrire fi't-târîhi'l-mezbûr li['s]-seneti'l-mezbûre

[12b]Hisse-i esnâf 5.172 guruş	Hisse-i Şark ve Garb 170,5 guruş	Kazâ-i Savur 445 guruş	Kazâ-i Hani 445 guruş	Kazâ-i Hıskeyf ve Beşiri 445 guruş
Kazâ-i Tercil 445 guruş	Kazâ-i Tilbesme 227,5 guruş	Kazâ-i Atak 227,5 guruş	Kazâ-i Ciska 68,5 guruş	Kazâ-i Mihrani 68,5 guruş
Kazâ-i Bakos Boşat 22 guruş	Kazâ-i Mefarikin 22 guruş			

7.757 guruş, 3 rub'. Yalnız yedi bin yedi yüz elli yedi guruş üç rub'dur.

Tevzî'-i mezkûrdan esnâf hissesine isâbet eden beş bin yüz yetmiş iki guruş meblağın tevzî'i defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Esnâf-1 bakkâlân 413 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 bezzâzân 413 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 boyacıyân 413 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 hallâcân 413 guruş, 3 rub'	Esnâf-1 haffâfân 258,5 guruş, 4 para
Esnâf-1 debbâğân 258,5 guruş, 4 para	Esnâf-1 habbâzân 258,5 guruş, 4 para	Esnâf-1 mûytâbân 129 guruş, 1 rub', 2 para	Esnâf-1 kuyumcuyân 129 guruş, 1 rub', 2 para	Esnâf-1 terziyân 129 guruş, 1 rub', 2 para
Esnâf-1 sabuncuyân 129 guruş, 1 rub', 2 para	Esnâf-1 attârân 129 guruş, 1 rub', 2 para	Esnâf-1 na'lbendân 129 guruş, 1 rub', 2 para	Esnâf-1 kazganciyân 129 guruş, 1 rub', 2 para	Esnâf-1 dellâlân 129 guruş, 1 rub', 2 para
Esnâf-1 cennânân 129 guruş, 1 rub, 2 para	Esnâf-1 alâfân 129 guruş, 1 rub', 2 para	Esnâf-1 kassâbân 129 guruş, 1 rub', 2 para	Esnâf-1 palanciyân 103 guruş, 1 rub', 8 para	Esnâf-1 kaliçeciyân 103 guruş, 1 rub', 8 para
Esnâf-1 neccârân 103 guruş, 1 rub', 8 para	Esnâf-1 berberân 103 guruş, 1 rub', 8 para	Esnâf-1 kürkçüyân 103 guruş, 1 rub', 8 para	Esnâf-1 basmaciyân 77,5 guruş, 3 para	Esnâf-1 kavukçuyân 77,5 guruş, 3 para

Esnâf-1 tütüncüyân 77,5 guruş, 3 para	Esnâf-1 kahveciyân 77,5 guruş, 3 para	Esnâf-1 penbeciyân 51,5 guruş, 9 para	Esnâf-1 aşçıyân 51,5 guruş, 9 para	Esnâf-1 demirciyân 51,5 guruş, 9 para
Esnâf-1 barda[k]çıyân 51,5 guruş, 9 para	Esnâf-1 kazzâzân 51,5 guruş, 9 para	Esnâf-1 sarrâcân 51,5 guruş, 9 para	Esnâf-1 mumcuyân 51,5 guruş, 9 para	Esnâf-1 keçeciyan 25 guruş, 3 rub', 5 para
Esnâf-1 çilingârân 25 guruş, 3 rub', 4 para	Esnâf-1 na'lçeciyan 25 guruş, 3 rub', 4 para	Esnâf-1 eskiciyan 25 guruş, 3 rub', 4 para	Esnâf-1 helvaciyân 25 guruş, 3 rub', 4 para	

5.172 guruş. Yalnız beş bin yüz yetmiş iki guruşdur.

53 [12b-1] Diyarbakır Mahkemesi'nin Bab Nâibliği'ne Mevlâna el-Hâc Abdullah Efendi'nin tayin edilmesi

İzzet-meâb şerî'at-nisâb Mevlânâ el-Hâc Abdullah Efendi -dâme muvaffakan- gibbe't-tahiyyeti's-sâfiye inhâ olunur ki, işbu sene tis'a ve tis'in ve mi'e ve elf Cumâdelûlâsı guresinden zabt etmek üzere havza-i hükûmetimiz olan medîne-i Âmid Mahkemesi'nin bâb niyâbeti tarafımızdan sana tefvîz ve ihâle olunmağın savb-ı şer'-i kavîmden işbu mürâsele tahrîr ve ısdâr olunmuştur. Vusûlünde gerekdir ki beyne'l-ahâlî vâkı'a olan de'âvî istimâ' ve rü'yet ve fasl u hasm birle icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i mübîn eyleyip ser-mû inhirâfa cevâz göstermeyip müceb-i mürâsele ile âmil olasız ve's-selâm.

54 [13a-1] Diyarbakır'ın Şark ve Garb köylerine tevzi ve taksim olunan salyânenin listesi

Tevzî'-i mezkûrdan Şark ve Garb hissesine isâbet eden yüz yetmiş guruş bir rub' (...) alaybeyine ve alâ hasebi'l-mu'tâd kırk guruş ve on guruş kâtibiye ki cem'an iki yüz altmış guruş bir rub' olup meblağ-ı mezkûr cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Şark ve Garb kurâlarına tevzî' olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikir olunur:

Hisse-i Şark-ı Âmid

Karye-i Kıtırtil-i zimmi 6 guruş	Karye-i Kıtırtil-i müslim 2 guruş	Karye-i Habkerme-i sagir harâbe	Karye-i Bakavis 2 guruş	Karye-i Arabşaban harâbe
Karye-i Kasmi-i zimmi harâbe	Karye-i Alibardak harâbe	Karye-i Sittioğlu 2 guruş	Karye-i Kürdenli 3 guruş	Karye-i Akmeşhed-i kebir harâbe

Karye-i Akmeşhed-i sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Yengice 4 guruş	Karye-i Anşama'a mezraa 2 guruş	Karye-i Sıçancık <i>harâbe</i>	Karye-i Akviran-ı kebir <i>afv-ı alaybeyi</i>
Karye-i Cimik 2,5 guruş	Karye-i Gençoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Çarigan-ı kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Zoğzinc-i zimmi 2,5 guruş	Karye-i Alidar-ı kebir 3 guruş
Karye-i Zoğzinc-i müslim <i>harâbe</i>	Karye-i Akviran-ı sagir 6 guruş	Karye-i Pirhüseyin 5 guruş	Karye-i Zeynigan 5 guruş	Karye-i İsrail <i>harâbe</i>
Karye-i Örenli 1,5 guruş	Karye-i Çarigan-ı sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Şemmame <i>harâbe</i>	Karye-i Akhüseyin <i>harâbe</i>	Karye-i Kürdömer 2 guruş
Karye-i Korucu 5 guruş	Karye-i Çavuşu <i>harâbe</i>	Karye-i Kızılmehmed <i>harâbe</i>	Karye-i Toblu <i>harâbe</i>	Karye-i Tillik 2 guruş
Karye-i Abaracı <i>harâbe</i>	Karye-i Mollahamiş <i>harâbe</i>	Karye-i Yarımca 5 guruş	Karye-i İshaklı 6 guruş	Karye-i Hanbazar 3 guruş
Karye-i Haydarlı 4 guruş	Karye-i Hüseyinik 3 guruş	Karye-i Kehfincar 4 guruş	Karye-i Dellükan 6 guruş	Karye-i Kâğıdı 2 guruş
Karye-i Kürdarslanoğlu 5 guruş	Karye-i Baharlı 5 guruş	Karye-i Bismiloğlu 7 guruş	Karye-i Şükürlü <i>harâbe</i>	Karye-i Mehmedli <i>harâbe</i>
Karye-i Karahamzalı <i>harâbe</i>	Karye-i Arzuoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Satıkendi ma'a Kozan 2 guruş	Karye-i Karacaviran 2 guruş	Karye-i Hamurta <i>harâbe</i>
Karye-i Arabarslanoğlu 4 guruş	Karye-i Matranlı <i>harâbe</i>	Karye-i Hacıosman 3 guruş	Karye-i Ka'bi 6 akçe	Karye-i Sa'di 5 guruş
Karye-i Karabaş 3,5 guruş	Karye-i [I] rincil 2 guruş	Karye-i Kabasakal <i>harâbe</i>	Karye-i Fatmahatun 2 guruş	Karye-i Köpekli <i>harâbe</i>
Karye-i Kargalı 5 guruş	Karye-i Patrik 2 guruş	Karye-i Dervişhasan 4 guruş	Karye-i Tavuklu 4 guruş	Karye-i Tayyar mezraası <i>harâbe</i>
Karye-i Arabtaylı <i>harâbe</i>	Karye-i Horozlu <i>harâbe</i>	Karye-i Porsuklu <i>harâbe</i>	Karye-i Keberli-yi kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Çanakçı 4 guruş

Karye-i Kırkpınar <i>harâbe</i>	Karye-i Bahçecik <i>harâbe</i>	Karye-i Karakoç <i>harâbe</i>	Karye-i Arabtaylı <i>harâbe</i>	Karye-i Nergisli 4 guruş
Karye-i Alidar-ı sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Çolakbehlül <i>harâbe</i>	Karye-i Kengerli-yi sagir 2 guruş	Karye-i Köklü <i>harâbe</i>	Karye-i Cinan mezraası <i>harâbe</i>
Karye-i Sakallı <i>harâbe</i>	Karye-i Seyyidhasan 3 guruş	Karye-i Behrambey <i>harâbe</i>	Karye-i Yassıca <i>harâbe</i>	Karye-i Tilgazi 2,5 guruş
Karye-i Biçarömer 3 guruş	Karye-i Hacı İsa 3 guruş	Karye-i Timurhan 2 guruş	Karye-i Andıraslı 4 guruş	Karye-i Maksudlu <i>harâbe</i>
Karye-i Beşirik 1,5 guruş	Karye-i Karaahmedli <i>harâbe</i>	Karye-i Develi <i>harâbe</i>	Karye-i Müderris <i>harâbe</i>	Karye-i Çolakan <i>harâbe</i>
Karye-i Kadıkendi-yi müslim 6 guruş	Karye-i Keberli-yi kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Mollacabir <i>harâbe</i>	Karye-i Koruculu <i>harâbe</i>	Karye-i Kürdtaylı <i>harâbe</i>
Karye-i Üçtepe 1,5 guruş				

Cem'an Yekûn: 182,5 guruş, 3 rub'. Yalnız yüz seksen iki guruş üç rub'dur.

Hisse-i Garb-ı Âmid

Karye-i Alıpınarı <i>afv-i çeribaşı</i>	Karye-i Payas <i>harâbe</i>	Karye-i İğik-i zimmi <i>harâbe</i>	Karye-i Tilarab 2 guruş	Karye-i Karacakend <i>harâbe</i>
Karye-i Hüseyin Kiki <i>harâbe</i>	Karye-i Eşrefi 2 guruş	Karye-i Aktepe 2 guruş	Karye-i Hatiban-ı kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Cıdacı 2,5 guruş
Karye-i Kazgancı 5 guruş	Karye-i Mezrik <i>harâbe</i>	Karye-i Kasım Kiki <i>harâbe</i>	Karye-i Türkmanacı 1 guruş	Karye-i Köseli 5 guruş
Karye-i Dikini <i>harâbe</i>	Karye-i Kürdaci 6 guruş	Karye-i Derbeşur 1 guruş	Karye-i Fare 1 guruş	Karye-i Tavşantepe <i>harâbe</i>
Karye-i Şehrâtepe <i>harâbe</i>	[13b] Karye-i Tizharab <i>harâbe</i>	Karye-i Bacvan <i>harâbe</i>	Karye-i Davudi <i>harâbe</i>	Karye-i Cinan mezraası <i>harâbe</i>
Karye-i Güllü <i>harâbe</i>	Karye-i Havar-ı zimmi <i>harâbe</i>	Karye-i Toyömer <i>harâbe</i>	Karye-i Kargalı <i>harâbe</i>	Karye-i Selimi <i>harâbe</i>

Karye-i Güzelabdal <i>harâbe</i>	Karye-i İğik-i müslim <i>harâbe</i>	Karye-i Körtepe <i>harâbe</i>	Karye-i Tilhafeş <i>harâbe</i>	Karye-i Kübeşi <i>harâbe</i>
Karye-i İmamakil <i>harâbe</i>	Karye-i Karakoç <i>harâbe</i>	Karye-i Karalı <i>harâbe</i>	Karye-i Şeytanoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Telürek <i>harâbe</i>
Karye-i Tatar mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Karapınar <i>harâbe</i>	Karye-i Gaybiyan <i>harâbe</i>	Karye-i Çaruği 2 guruş	Karye-i Hüseyni <i>harâbe</i>
Karye-i Ömerani <i>harâbe</i>	Karye-i Hevidi <i>harâbe</i>	Karye-i Kerh <i>harâbe</i>	Karye-i Hüccetin <i>harâbe</i>	Karye-i Kankırt ma'a mezraa <i>harâbe</i>
Karye-i Bakacak <i>harâbe</i>	Karye-i Akımı <i>harâbe</i>	Karye-i Mağara-i Rasül <i>harâbe</i>	Karye-i Aynata ma'a mezraa <i>harâbe</i>	Karye-i Alaçimen <i>harâbe</i>
Karye-i Huyde nâm-ı diğer Gürzü <i>harâbe</i>	Karye-i Kanipağık 2 guruş	Karye-i Yengice <i>harâbe</i>	Karye-i Dikmetaş <i>harâbe</i>	Karye-i Kırkatoglu <i>harâbe</i>
Karye-i Şašo <i>harâbe</i>	Karye-i Muhannaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Yuvacık <i>harâbe</i>	Karye-i Kakay <i>harâbe</i>	Karye-i Selmançavuş 2 guruş
Karye-i Balıkviran <i>harâbe</i>	Karye-i Toktimur <i>harâbe</i>	Karye-i Hacızir <i>harâbe</i>	Karye-i Arafat 2 guruş	Karye-i Koyun <i>harâbe</i>
Karye-i Beybuni <i>harâbe</i>	Karye-i Kaziktepe <i>harâbe</i>	Karye-i Çınarlar ma'a Beykür 6 guruş	Karye-i Sünneti <i>harâbe</i>	Karye-i Türkmenbeyan <i>harâbe</i>
Karye-i Bademli 1 guruş	Karye-i Cebbare <i>harâbe</i>	Karye-i Hatuni <i>harâbe</i>	Karye-i Saydek <i>harâbe</i>	Karye-i Kisani <i>harâbe</i>
Karye-i Selmanköy <i>harâbe</i>	Karye-i Harbeli <i>harâbe</i>	Karye-i Elvendi <i>harâbe</i>	Karye-i Akpınar <i>harâbe</i>	Karye-i Ziyaret <i>harâbe</i>
Karye-i Sekilli <i>harâbe</i>	Karye-i Kılliyakub 2 guruş	Karye-i Ömeran Kiki 2 guruş	Karye-i Ballica <i>harâbe</i>	Karye-i Seraverik <i>harâbe</i>
Karye-i Mollafulad [Mollapolad] <i>harâbe</i>	Karye-i Karacabölük <i>harâbe</i>	Karye-i Talay <i>harâbe</i>	Karye-i Üçkuyu 1 guruş	Karye-i Danekıran 1 guruş

Karye-i Çupin <i>harâbe</i>	Karye-i Gökviran 4 guruş	Karye-i Dirijik <i>harâbe</i>	Karye-i Çöllü 1 guruş	Karye-i Dirimte <i>harâbe</i>
Karye-i Kabahızır <i>harâbe</i>	Karye-i Belame <i>harâbe</i>	Karye-i Saçılı <i>harâbe</i>	Karye-i Körbehramki <i>harâbe</i>	Karye-i Cümük <i>harâbe</i>
Karye-i Hacitak <i>harâbe</i>	Karye-i Sefer Ayvaz <i>harâbe</i>	Karye-i Gözlüşeyh <i>harâbe</i>	Karye-i Marto <i>harâbe</i>	Karye-i Kalecik <i>harâbe</i>
Karye-i Heykelcik <i>harâbe</i>	Karye-i Reşan <i>harâbe</i>	Karye-i Cilavdar <i>harâbe</i>	Karye-i Kamışlitayyar 2 guruş	Karye-i Söğütlü <i>harâbe</i>
Karye-i Mübareki <i>harâbe</i>	Karye-i Arabyenice <i>harâbe</i>	Karye-i Melek Ahmed <i>harâbe</i>	Karye-i Pürnek <i>harâbe</i>	Karye-i Hassaköy 3 guruş
Karye-i Hatiban-ı sagır 3 guruş	Karye-i Kızılkilise 1 guruş	Karye-i Besilik <i>harâbe</i>	Karye-i Türbe-i Sipi <i>harâbe</i>	Karye-i Habeşi <i>harâbe</i>
Karye-i Kuşdoğan <i>harâbe</i>	Karye-i Göztlü <i>harâbe</i>	Karye-i Bahteri <i>harâbe</i>	Karye-i Mecrefi <i>harâbe</i>	Karye-i Cebel-i cedid <i>harâbe</i>
Karye-i Karınca 1 guruş	Karye-i Nebi mezra'ası 4 guruş	Karye-i Zavra <i>harâbe</i>	Karye-i Başıl <i>harâbe</i>	Karye-i Harbecin 1 guruş
Karye-i Boynuzlu 2 guruş	Karye-i Karayegan <i>harâbe</i>	Karye-i Cücük 1 guruş	Karye-i Karakilise 1 guruş	Karye-i Kirakor <i>harâbe</i>
Karye-i Ebuviran 4 guruş	Karye-i Behramki Servan <i>harâbe</i>	Karye-i Havar-ı zimmi <i>harâbe</i>	Karye-i Kaşıkçı <i>harâbe</i>	Karye-i Denizcik <i>harâbe</i>

77,5 guruş. Yalnız yetmiş yedi buçuk guruşdur.

55 [14a-1] Diyarbakır, Adilceviz, Ahlat, Bitlis, Pertek ve Muş kaleleri muhafızlarına maaşlarının ödenmesi

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtûfi'l-meliki'l-a'lâ Diyarbekir vâlisi vezîr paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâiluhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr-i âti kal'aların zâbitânı -zîde kadruhum-tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, Diyarbekir cizyesi mukâta'ası mâlından

almak üzere Diyarbekir kal'ası muhâfazasında olan altı yüz elli iki akçe yevmiye ile yüz üç nefer müstahfızân cemâ'atinin bin yüz doksan iki senesi Mart'ı ibtidâsından doksan dört senesi Şubat'ı gâyetine değin ber-vech-i tedâhül mevâcibleri ve üç yüz on sekiz akçe yevmiye ile elli bir nefer topçuyân cemâ'atinin ve yedi yüz on üç akçe yevmiye ile yüz otuz iki nefer azebân cemâ'atiyle yine hazîne-i mezbûr mâlından almak üzere Adilcevaz kal'asının dokuz yüz altmış altı akçe yevmiye ile yüz on yedi nefer müstahfızân ve altı yüz on dokuz akçe yevmiye ile iki yüz üç nefer azebân cemâ'atiyle Ahlat kal'asının dahi altı yüz bir akçe yevmiye ile doksan bir nefer müstahfızân ve dokuz yüz altmış dokuz akçe yevmiye ile yüz elli dokuz nefer azebân cemâ'atleriyle Bitlis kal'asının dahi dokuz yüz altmış sekiz akçe yevmiye ile yüz yirmi dokuz nefer müstahfızân ve sekiz yüz on bir akçe yevmiye ile yüz on yedi nefer azebân cemâ'atleriyle ve Pertek kal'asının dahi yüz kırk altı akçe yevmiye ile yirmi altı nefer müstahfızân ve Muş kal'asının dahi üç yüz altmış akçe yevmiye ile elli iki nefer müstahfızân cemâ'atlerinin dahi senevî mevâcibleri yine hazîne-i mezbûre mâlından ber-vech-i tedâhül ocaklık olup ve bin yüz doksan iki senesinden doksan dört senesi gâyetine değin mevâcibleri tedâhülen hazîne-i mezbûre mâlından i'tâ olduğunu müş'ir hazîne-i mezkûre mukâbelesinden verilen ric'a mücebince neferât-ı merkûmenin üç senelik mevâcibleri hesâb ve gayr-ı ez-tevkîf-i müşâhere ve bedel-i güherçile ol mikdâr meblağ îrâd ve masraf olunup tezkireleri verilmek, lâkin beytûlmâl-ı müslimîn her hâlde sıyânet ve bu makûle kılâ' neferâtının mevcûdiyetleri husûsunda dikkat-i lâzime ve taharriye ri'âyet lâbüd olmağla evvel emirde neferât-ı merkûme kılâ'-ı mezbûr muhâfızı ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kemâl-i dikkat ve taharrî vechile yegân be-yegân yoklanıp mevcûd ve nâ-mevcûdları gereği gibi tahkik olunduktan sonra mevcûdlarının mevâcibleri kal'a-i mezbûr zâbitân ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le ifrâz ve tevzî' ve nâ-mevcûdlarının dahi hisse-i mevâcibleri hıfz ve mikdârını ve esâmilerini mübeyyin mümzâ müfredât defteriyle keyfiyet-i hâl alâ vechi's-sıhha Deraliyye'ne arz u i'lâm olunmak şartıyla meblağ-ı mezbûrların ocaklığından tezkireleri ve emr-i şerîfim verilmek bâbında iftiharü'l-ümerâ ve'l-ekâbir müstecmi'u cemî'il-meâlî ve'l-mefâhir bilfi'l başdefterdârım Ahmed Nazif -dâme uluvvuhû- telhîs etmekle telhîsi mücebince şürût-ı merkûme ile tezkireleri i'tâ olunmak fermân olmağın işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve sadri'a zam çukadârlarından el-Hâc Hüseyin -zîde kadruhû- ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde sen ki vezîr-i müşârunileyhsin beytûlmâl-ı müslimîni her hâlde sıyânet ve bu makûle kılâ' neferâtlarının mevcûdiyetleri husûsunda dikkat-i lâzime ve taharriye ri'âyet lâbüd olmağla evvel emirde neferât-ı merkûm inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve kılâ'-ı mezkûr muhâfizları ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le kemâl-i dikkat ve taharrî vechile yegân be-yegân yoklanıp mevcûd ve nâ-mevcûdlarının mevâcibleri kal'a-i mezbûr zâbiti ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ifrâz ve tevzî' ve nâ-mevcûdlarının dahi hisse-i mevâcibleri hıfz ve mikdârını ve esâmilerini mübeyyin mümzâ müfredât defteriyle keyfiyet-i hâli alâ vechi's-sıhha Deraliyye'ne arz u i'lâma bezl-i himmet ve sarf-ı küll-i miknet eylesesin ve siz ki mevlânâ-yı mûmâileyh ve kılâ'-ı mezkûr zâbitânı siz, sizler dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibül-ittibâ' ve lâzımü'l-imitsâlîmin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel olunup hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Şevvâl sene semân ve tis'în ve mi'e ve elf

Kostantiniyye el-mahrûse

56 [14b-1] Diyarbakır eşkinci zuamâ ve timar erbabı neferlerinin Kars ve Kağızman kalelerinin tamir ve bakımı için Kars muhafızı maiyetine tahsisi hakkında Diyarbakır valisine gönderilen fermanın sureti

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtûfi'l-meliki'l-a'lâ Diyarbakır vâlisi vezîrim Abdullah Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- eyâlet-i Diyarbakır'ın eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârı geçen sene me'mûr oldukları vechile bu sene-i mübâreke de dahi me'mûriyetlerine irâde-i aliyem ta'alluk etmekle eyâlet-i mezkûrenin bi'l-cümle eşkinci ve zu'amâ ve erbâb-ı timârını bayrakları altına cem' ve rûz-ı Hızır'dan mukaddem Kars ve Kağızman kal'alarının ta'mîre muhtâc olan hendeklerinin tathîri ve sepetlerinin nesc ve doldurmaları sâir eyâletlinin vazîfe-i zimmetleri olan hıdemâtın rû'yet ve te'diyesine dikkat eylemek üzere tecdîden me'mûriyetlerini hâvî alaybeylerine hitâben emr-i şerîfim sâdir olmağla sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, eyâlet-i mezkûre askerinin bir sâ'at akdem yerlerinden tahrîk ve üzerlerine bir ağayı başbuğ nasb u ta'yîn ile Kars Muhâfızı emîrî'l-ümerâi'l-kirâm Ömer -dâme ikbâluhû- ma'iyetine tesyîr ve teslîme dikkat eylemen fermân olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve Dergâh-ı mu'allâ'm gediklilerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Musa -zîde mecduhû- ile irsâl olunmuşdur. İmdi eyâlet-i mezkûre askerinin bir neferinin geriye kalmasına rızâyı dâverânem olmadığı ma'lûmun oldukda bir sâ'at akdem bi'l-cümle eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timâr neferâtını alaybeyleri ma'iyetleriyle yerlerinden kaldırıp üzerlerine bir ağayı dahi başbuğ nasb ile rûz-ı Hızır'dan mukaddem Kars muhafızı mîrimîrân-ı mûmâileyh ma'iyetine îsâl ve teslîme müsâra'at ve vusûllerini müşîr muhafız-ı mûmâileyhden sened ahz etdirip Deraliyye'ye irsâle mübâderet ve geri kalıp gitmeyenleri ve avdet edenleri olur ise icrâ-yı te'dîblerine dikkat ederek savb-ı me'mûrlarına îsâle ihtimâm ve iğmâz ve müsâmahadan ittikâ ü mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, hük-m-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfından be-gâyet hazer ü mücânebet eyleyesiz, söyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıtı şehri Cumâdelûla li-sene tis'a ve tis'in ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

57 [14b-2] Diyarbakır eşkinci zeamet ve timar erbabı neferlerinin Kars ve Kağızman kalelerinin tamir ve bakımı için Kars muhafızı maiyetine yollanması hakkında Diyarbakır'daki alaybeylerine gönderilen fermanın sureti

Mefârihü'l-emsâl ve'l-akrân eyâlet-i Diyarbakır'de vâki' elviye alaybeyleri -zîde kadrum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, siz ki alaybeyleri mûmâileyhimsiz, geçen sene me'mûr olduğunuz vech ile bu sene-i mübâreke rûz-ı Hızır'dan mukaddem eyâletinizin bi'l-cümle eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârı ile

Kars muhâfızı ma'iyetine varıp Kars ve Kağızman kal'alarının tathîre muhtâc olan hendeklerinin tathîri ve sepetlerin nesc ve doldurmaları vesâir eyâletlinin vazîfe-i zimmetleri olan hidemâtın rü'yet ve te'diyesine dikkat eylemeniz için tecdîd-i me'mûriyetinize irâde-i aliyyem ta'alluk etmekle işbu emr-i şerîfim ısdâr ve Dergâh-ı mu'allâ'm gediklilerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Musa -zîde mecduhû- ile irsâl olunmuşdur. İmdi ber-vech-i muharrer me'mûriyetiniz tecdîd olunduğu eyâlet-i mezkûrenin zu'amâ ve erbâb-ı timârından bir neferinin geriye kalmasına rızâ-yı dâverânem olmadığı ve geriye kalanlar ve me'mûr oldukları mahallerden avdet edenlerin icrâ-yı te'dîbleri husûsuna dikkat eylemesi hâlâ Diyarbekir vâlisine ve Kars muhâfızına evâmîr-i şerîfemle tenbîh olunduğu ma'lûmun oldukda sancaklarınızın bi'l-cümle eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârını şimdiden bayraklarınızın altına cem' ve cümlesini istishâb ile hâlâ Kars Muhâfızı emîrül-ümerâi'l-kirâm Ömer -dâme ikbâluhû- ma'iyetine rûz-ı Hızır'dan mukaddem vusûl ve emr-i vilâyetde ta'yîn ve istihdâm edeceği hidemât-ı lâzîmenin te'diyesine kıyâm ve mübâderet ve neferâtınızı noksân istishâb etmek ve yoldan ve mahallinden bir neferin firârına ruhsat vermekden ve rûz-ı Hızır'dan sonraya kalmaktan gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfemle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıtı şehri Cumâdelûla sene tis'a ve tis'în ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

58 [15a-1] Diyarbakır, Siverek, Samsat, Siirt ve bağlı mukataaların kalemiyelerinden Sadriazam Halil Hamid Paşa'nın hissesine düşen meblağın tahsil edilerek gönderilmesi

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtufi'l-melikî'l-a'lâ Diyarbekir vâlisi vezîrim paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan sadri'zam çukadârlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed -zîde kadruhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'l-istimrârımda sadri'zam olanların idâre-i masârif-ı dâireleri mukâta'ât-ı mîriye kalemiyelerinden müretteb olan kasabalarına mevkûf olmakdan nâşi sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, bazı kesânın mâlikâne uhdelinde olan defterdârlık timâr ve kethüdâlık defter-i vilâyet-i Diyarbekir ve livâ-i Siverek ve Samsad ve livâ-i Siird ve tevâbi'i mukâta'alarının ber-müceb-i mu'tâd-ı kadîm iktizâ eden kalemiyelerinden düstûr-ı ekrem ve mu'azzam müşîr-i efham ve muhterem nizâmü'l-âlem a'zam-ı menâzîmü'l-ümem hâlâ sadri'zam-ı sûtûde-şiyem ve vekîl-i mutlak-ı sadâkat-âlemim olan Halil Hamid Paşa'nın -edâmallahu te'âlâ iclâhehû ve zâ'afe bi'l-izzî ve't-temkîn iktidârehû ve ikbâlehû- hissesine isâbet eden ma'a harc-ı aklâm yalnız bin dört yüz doksan iki guruş kalemiye akçesini irsâl olunan mümzâ sûret-i defter mücebiyle bir an akdem ve bir sâ'at mukaddem yerli yerinden cem' ve

tahsîl mübâşir-i merkûma teslîm ve hazîne-i müşârunileyhâya irsâl eylemek fermânım olmağın işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr () ve ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde irsâl olunan mûmzâ sûret-i defterde mâlikâne mutasarrıflarının isimleri ve seneleri ve kalemiye akçeleri tasrîh olunduğu üzere ol mikdâr kalemiye akçesini alâ eyyi hâlin yerli yerinden cem´ ve tahsîl ve mübâşir-i merkûma teslîm ve sadria´zam-ı müşârunileyhin hazînesine irsâle bezl-i cell-i himmet eylesin ve sen ki mübâşir-i merkûmsun, me´mûr-ı tahsîli olduğun ol mikdâr kalemiye akçesini vezîr-i müşârunileyhin inzimâm-ı re´y ü ma´rifetiyle yerli yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden tahsîl ve yanına istishâb ve icâleten ve müsâra´aten hazîne-i müşârunileyhâya irsâl ve teslîme sür´at ve şitâb eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, hükmi-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü'ş-şân-ı vâcibü'l-ittibâ´ ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olup hilâfindan gâyetü'l-gâye ihtirâz eylesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i´timâd kılasız.

Tahrîren fî gurreti Cumâdelûla sene tis´a ve tis´în ve mi´e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

59 [15a-2] Valilere tahsis edilen imdad-ı hazeriye ikinci taksitinin tahsil edilerek hazineye gönderilmesine dair ferman sureti

Hâlâ medîne-i Âmid'de nâşir-i a´lâm-ı şerî´at-ı Mustafavî semâhatlü efendi hazretleri ve zübdetü erbâbi'l-fezâil ve't-tukâ me'zûn bi'l-ifitâ fekâhetlü efendi -zîde fekâhetuhû- ve umdetü'l-ulemâi'l-muhakkikîn sâir ulemâ efendiler -zîdet fezâiluhum- ve medîne-i merkûme voyvodası mefâhirü'l-emâsil ve'l-ekârim câmi´u mehâmid ve'l-mekârim Şeyhzâde es-Seyyid İsmail Ağa -zîde mecduhû- ve Dergâh-ı âlî yeniçeri serdârı kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağa -zîde kadruhû- ve Hasekî-i hâssa vesâir ocak ağaları bi-vechi'l-umûm inhâ olunur ki, sadakât-ı hazret-i şehinşâhîden öteden beri hân-ı medîd-i âlem-seyr-i hümâyûnlarından sukâta-çîn-i nevâle-i cihân-bânîlerinden vülât-ı izâm hazretlerine tahsîs-i hüsvânîleri buyurulan kısteyn imdâd-ı hazeriyeden kıst-ı ûlâsı hengâm-ı selef-i efhamımız vaktine tesâdüf eylediği emr-i celîlü'ş-şânî müşârunileyhin eyyâmında şeref-resân buyurulmağla kıst-ı sânisinin vakti gurre-i sene-i nev olan Recebül'ferd'in ibtidâsı i´tibârât-ı mer´î olunmak zât-ı dîrîn ve âdet-i müstedîm olduğundan meblağ-ı mezkûr ma´lûmü'l-mikdârı alâ resmi'l-kadîm ma´rifet-i şer´ ve cümle ma´rifetiyle tevzî´ ve cem´-i tahsîl ve bu bâbda tedâbîr-i hasene-i müstahseneleri bürûzu muktezî ve lâzımü't-tevzî´ olmağla divân-ı Âmid'den işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve () ile irsâl olunmuşdur, İnşallahu te´âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-vech-i meşrûh [15b] meblağ-ı mezkûru yerli yerinden tevzî´ u taksîm ve cem´ [u] tahsîl ve zâbit-i hazînemiz cânibine edâya bezl-i makderet ve müceb-i emr-i âlî ve buyuruldumuzla amel eylesiz deyü.

Fî gurreti B. sene [1]199

60 [15b-1] Diyarbakır vilâyeti imdad-ı hazeriye ikinci taksitinin merkez, kaza ve nahiyeler esnafı ile Şark ve Garb köylerine tevzi ve taksim olunan listesi

Hâlâ vâli-i hıttâ-i Diyarbakır vezîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü inâyetlü el-Hâc Abdullah Paşa -veffekallahu bi'l-hayri mâ yürîdü ve [mâ] yeşâ' - hazret[ler]inin işbu bin yüz doksan dokuz senesine mahsûben eyâlet-i Diyarbakır'den bâ-fermân-ı âlî taksiteyn ile ta'yîn buyurulan yirmi bin guruş imdâd-ı hazeriyelerinin taksît-i sânisî olan on bin guruşun vakt ü zamânı hulûl etmeğın tevzî'î bâbında taraf-ı bâhirü's-şeref-i düstûrânelerinden sâdır olan buyuruldu-yı emr-i üslûbları mücebince meblağ-ı mezkûr on bin guruş cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le medîne-i Âmid'in bi'l-cümle kazâ ve nevâhî ve nefis-i şehir esnâfına tevzî' ve taksim olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Fî gurreti B. sene [1]199

Hisse-i esnâf 1.500 guruş	Hisse-i Şark ve Garb 350 guruş	Kazâ-i Siverek 650 guruş	Kazâ-i Çermik 575 guruş	Kazâ-i Mefarikin 300 guruş
Kazâ-i Hıskeyf ve Beşiri 900 guruş	Kazâ-i Tercil 350 guruş	Kazâ-i Mihrani 250 guruş	Kazâ-i Atak 400 guruş	Kazâ-i Savur 600 guruş
Kazâ-i Siird 500 guruş	Kazâ-i Eğil 500 guruş	Kazâ-i Bakos Boşat 50 guruş	Kazâ-i Karakeçili 650 guruş	Kazâ-i Çapakçur 250 guruş
Kazâ-i Hani 600 guruş	Kazâ-i Ciska 350 guruş	Kazâ-i Tilbesme 275 guruş	Kazâ-i Mardin 1.000 guruş	Kazâ-i Salat ve Berazi 250 guruş <i>bâ-fermân-ı âlî nısfı afv</i>

Yekûn: 10.000 guruş. Yalnız on bin guruşdur.

Tevzî'-i mezkûrdan esnâf hissesine isâbet eden bin beş yüz guruş meblağ üzerine yüz elli guruş harc-ı bâb ve iki yüz elli guruş mübâşiriye ve alâ hasebi'l-mu'tâd iki yüz elli guruş ve kâtibiye yirmi beş guruş ki cem'an iki bin yüz yetmiş beş guruş olmağla meblağ-ı mezkûr cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le esnâf tâifesine tevzî' olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Fî gurreti B. sene [1]199

Esnâf-ı bakkâlân 174 guruş	Esnâf-ı bezzâzân 174 guruş	Esnâf-ı boyacıyân 174 guruş	Esnâf-ı hallâcân 174 guruş	Esnâf-ı haffâfân 108 guruş, üç rub'
----------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------	--

Esnâf-1 debbâgân 108 guruş, üç rub´	Esnâf-1 habbâzân 108 guruş, üç rub´	Esnâf-1 mûytâbân 54 guruş, 1 rub´, 5 para	Esnâf-1 kuyumcuyân 54 guruş, 1 rub´, 5 para	Esnâf-1 terziyân 54 guruş, 1 rub´, 5 para
Esnâf-1 sabuncuyân 54 guruş, 1 rub´, 5 para	Esnâf-1 attâran 54 guruş, 1 rub´, 5 para	Esnâf-1 na´lbendân 54 guruş, 1 rub´, 5 para	Esnâf-1 kazganciyân 54 guruş, 1 rub´, 5 para	Esnâf-1 dellâlân 54 guruş, 1 rub´, 5 para
Esnâf-1 cennânân 54 guruş, 1 rub´, 5 para	Esnâf-1 alâfân 54 guruş, 1 rub´, 5 para	Esnâf-1 kassâbân 54 guruş, 1 rub´, 5 para	Esnâf-1 palanciyân 43,5 guruş	Esnâf-1 kaliçeciyân 43,5 guruş
Esnâf-1 neccârân 43,5 guruş	Esnâf-1 berberân 43,5 guruş	Esnâf-1 kürkçüyân 43,5 guruş	Esnâf-1 basmacıyân 32 guruş, üç rub´	Esnâf-1 kavukçuyân 32 guruş, üç rub´
Esnâf-1 tütüncüyân 32 guruş, üç rub´	Esnâf-1 kahveciyân 32 guruş, üç rub´	Esnâf-1 penbeciyân 21 guruş, üç rub´	Esnâf-1 aççıyân 21 guruş, üç rub´	Esnâf-1 demirciyân 21 guruş, üç rub´
Esnâf-1 bardakçıyân 21 guruş, üç rub´	Esnâf-1 gazzâzan 21 guruş, üç rub´	Esnâf-1 sarrâcân 21 guruş, üç rub´	Esnâf-1 mumcuyân 21 guruş, üç rub´	Esnâf-1 keçeciyân 10 guruş, üç rub´, 5 para
[16a] Esnâf-1 çilingârân 10 guruş, üç rub´, 5 para	Esnâf-1 eskiciyân 10 guruş, üç rub´, 5 para	Esnâf-1 helvaciyân 10 guruş, üç rub´, 5 para	Esnâfi na´lçeciyân 10 guruş, üç rub´, 5 para	

Yekûn: 2.175 guruş. Yalnız iki bin yüz yetmiş beş guruşdur.

Tevzî-i mezkûrdan Şark ve Garb nâhiyesine dahi üç yüz elli guruş isâbet edip meblağ-ı mezkûr üzerine yüz guruş mübâşiriye ve otuz guruş harc-ı bâb ve on dört buçuk guruş buyuruldu ve sarrâfiye ve kırk guruş alaybeyine ve alâ hasebi'l-mu´tâd kırk guruş ve kâtibiye on guruş ki cem'an beş yüz seksen dört buçuk guruş olmağla meblağ-ı mezkûr cümle ma´rifetleri ve ma´rifet-i şer'le Şark ve Garb kurâlarına tevzî'i defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur:

[Fî] gurreti B. sene [1]199

Karye-i Kıtırbil-i zimmi 15 guruş	Karye-i Kıtırbil-i müslim 3 guruş	Karye-i Habkerme-i sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Bakavis 3 guruş	Karye-i Arabşaban <i>harâbe</i>
--	--	---	-------------------------------	---------------------------------------

Karye-i Kasımi <i>harâbe</i>	Karye-i Alibardak <i>harâbe</i>	Karye-i Sittioğlu 7 guruş	Karye-i Kürdenli 6 guruş	Karye-i Akmeşhed-i kebir <i>harâbe</i>
Karye-i Akmeşhed-i sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Yengice 6 guruş	Karye-i Sıçancık <i>harâbe</i>	Karye-i Anşa ma'a mezraa 2 guruş	Karye-i Akviran-ı kebir <i>afv-ı alaybeyi</i>
Karye-i Cirmik 4 guruş	Karye-i Gençoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Çarigan-ı kebir 6 guruş	Karye-i Çarigan-ı sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Zoğzinc-i zimmi 3 guruş
Karye-i Alidar-ı kebir 5 guruş	Karye-i Zoğzinc-i müslim <i>harâbe</i>	Karye-i Akviran-ı sagir 8 guruş	Karye-i Pirhüseyin 10 guruş	Karye-i Zeynigan 5 guruş
Karye-i İsrail 2 guruş	Karye-i Örenli 2 guruş	Karye-i Akhüseyin <i>harâbe</i>	Karye-i Şemmame <i>harâbe</i>	Karye-i Korucu <i>afv-ı çeribaşı</i>
Karye-i Kürdömer 4 guruş	Karye-i Çavuşu <i>harâbe</i>	Karye-i Kızılmehmed <i>harâbe</i>	Karye-i Toblu <i>harâbe</i>	Karye-i Tillik 3 guruş
Karye-i Abaracı <i>harâbe</i>	Karye-i Mollahamiş <i>harâbe</i>	Karye-i Yarımca <i>harâbe</i>	Karye-i İshaklı 12 guruş	Karye-i Hanbazar 5 guruş
Karye-i Haydarlı 6 guruş	Karye-i Hüseyinik 4 guruş	Karye-i Kehfincar 8 guruş	Karye-i Dellükan 12 guruş	Karye-i Kâğıdı 5 guruş
Karye-i Kürdarslanoğlu 11 guruş	Karye-i Şükürlü <i>harâbe</i>	Karye-i Baharlı 10 guruş	Karye-i Mehmedli <i>harâbe</i>	Karye-i Arzuoğlu <i>harâbe</i>
Karye-i Karahamzalı <i>harâbe</i>	Karye-i Bismiloğlu 11 guruş	Karye-i Satıkendi ma'a Kavak 5 guruş	Karye-i Karacaviran 2 guruş	Karye-i Hamurta <i>harâbe</i>
Karye-i Arabarslanoğlu 8 guruş	Karye-i Matran[lı] <i>harâbe</i>	Karye-i Hacıosman 6 guruş	Karye-i Ka'bi 10 guruş	Karye-i Sa'di 6 guruş
Karye-i Karabaş 6 guruş	Karye-i İrincil 2 guruş	Karye-i Kabasakal <i>harâbe</i>	Karye-i Fatmahatun 3 guruş	Karye-i Köpekli <i>harâbe</i>
Karye-i Kargalı <i>harâbe</i>	Karye-i Patrik 6 guruş	Karye-i Dervişhasan 7 guruş	Karye-i Tavuklu 6 guruş	Karye-i Arabtaylı <i>harâbe</i>

Karye-i Porsuklu <i>harâbe</i>	Karye-i Kengerli-yi kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Çanakçı 7 guruş	Karye-i Kırkpınar <i>harâbe</i>	Karye-i Bahçecik <i>harâbe</i>
Karye-i Karakoç 2 guruş	Karye-i Arabdarılı <i>harâbe</i>	Karye-i Tayyar mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Horozlu <i>harâbe</i>	Karye-i Koruculu <i>harâbe</i>
Karye-i Nergisli 6 guruş	Karye-i Alidar-ı sagir 2 guruş	Karye-i Çolakbehlül <i>harâbe</i>	Karye-i Kengerli-yi sagir 6 guruş	Karye-i Köklü <i>harâbe</i>
Karye-i Cinan mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Çakallı <i>harâbe</i>	Karye-i Seyyidhasan 8 guruş	Karye-i Biçarömer 6 guruş	Karye-i Behrambey 2 guruş
Karye-i Yassıca <i>harâbe</i>	Karye-i Tilgazi 2 guruş	Karye-i Hacı İsa 5 guruş	Karye-i Demirhan 2 guruş	Karye-i Andıraslı 12 guruş
Karye-i Maksudlu <i>harâbe</i>	Karye-i Beşirik 3 guruş	Karye-i Karaahmedli <i>harâbe</i>	Karye-i Develi <i>harâbe</i>	Karye-i Müderris <i>harâbe</i>
Karye-i Çolakan <i>harâbe</i>	Karye-i Kadıkendi-yi müslim 13 guruş	Karye-i Keberli-yi kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Kürdtaylı <i>harâbe</i>	Karye-i Keberli-yi sagir <i>harâbe</i>
Karye-i Mollacabir <i>harâbe</i>	Karye-i Üçtepe <i>harâbe</i>			

324 guruş. Yalnız üç yüz yirmi dört guruşdur.

Hisse-i Garb-ı Âmid

Karye-i Alıpınarı 18 guruş	Karye-i Payas <i>harâbe</i>	Karye-i İğik-i zimmi 7 guruş	Karye-i Tilarab 4 guruş	Karye-i Kırackendi <i>harâbe</i>
Karye-i Hüseyin Kiki <i>harâbe</i>	Karye-i Eşrefi 5 guruş	Karye-i Hatıban-ı kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Aktepe 5 guruş	Karye-i Cıdacı 5 guruş
Karye-i Kazgancı 8 guruş	Karye-i Mezrik <i>harâbe</i>	Karye-i Kasımi Kiki 4 guruş	Karye-i Türkmanacı 10 guruş	Karye-i Köseli 8 guruş
Karye-i Dikini <i>harâbe</i>	Karye-i Kürdaci 10 guruş	Karye-i Tavşantepe <i>harâbe</i>	Karye-i Şehratepe 5 guruş	Karye-i Tizharab <i>harâbe</i>

Karye-i Bacvan 2 guruş	Karye-i Davudi <i>harâbe</i>	Karye-i Derbeşur 4 guruş	Karye-i Cinan mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Güllü <i>harâbe</i>
Karye-i Havar-ı zimmi 2 guruş	Karye-i Toyömer <i>harâbe</i>	Karye-i Kargalı <i>harâbe</i>	[16b] (...)	(...) 3 guruş
Karye-i Güzelabdâl <i>harâbe</i>	Karye-i Behramki Servan <i>harâbe</i>	Karye-i İğik-i müslim 7 guruş	Karye-i Körtepe <i>harâbe</i>	Karye-i Şükürlü <i>harâbe</i>
Karye-i Tilhafeş <i>harâbe</i>	Karye-i Kübeşi <i>harâbe</i>	Karye-i İmamakil <i>harâbe</i>	Karye-i Karakoç <i>harâbe</i>	Karye-i Karalı 3 guruş
Karye-i Şeytanoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Telürek <i>harâbe</i>	Karye-i Tatar mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Karapınar <i>harâbe</i>	Karye-i Arabbeyan <i>harâbe</i>
Karye-i Çaruği 4 guruş	Karye-i Hüseyini 8 guruş	Karye-i Ömeranlı <i>harâbe</i>	Karye-i Süveydi <i>harâbe</i>	Karye-i Kerh <i>harâbe</i>
Karye-i Hücçetin <i>harâbe</i>	Karye-i Kankırt ma'a mezra'a <i>harâbe</i>	Karye-i Aynata ma'a mezra'a 6 guruş	Karye-i Alaçimen <i>harâbe</i>	Karye-i Huyde <i>harâbe</i>
Karye-i Hüseynik 2 guruş	Karye-i Tillur <i>harâbe</i>	Karye-i Dikmetaş <i>harâbe</i>	Karye-i Bakacak <i>harâbe</i>	Karye-i Akımı <i>harâbe</i>
Karye-i Mağara-i Rasül <i>harâbe</i>	Karye-i Şaşo <i>harâbe</i>	Karye-i Mağara-i Ömeran <i>harâbe</i>	Karye-i Kırkatoglu <i>harâbe</i>	Karye-i Muhannaviran <i>harâbe</i>
Karye-i Kamışlı <i>harâbe</i>	Karye-i Yengice <i>harâbe</i>	Karye-i Yuvacık <i>harâbe</i>	Karye-i Kakay <i>harâbe</i>	Karye-i Selmançavuş 5 guruş
Karye-i Balıkviran <i>harâbe</i>	Karye-i Toktimur <i>harâbe</i>	Karye-i Hacızir <i>harâbe</i>	Karye-i Arafat 2 guruş	Karye-i Kabuk <i>harâbe</i>
Karye-i Biboni <i>harâbe</i>	Karye-i Kariktepe <i>harâbe</i>	Karye-i Çınarlar ma'a Beykür 13 guruş	Karye-i Sünneti <i>harâbe</i>	Karye-i Türkmenbeyan <i>harâbe</i>
Karye-i Bademli 3 guruş	Karye-i Cebbare <i>harâbe</i>	Karye-i Hatuni 2 guruş	Karye-i Saydek <i>harâbe</i>	Karye-i Huzi <i>harâbe</i>

Karye-i Kisani <i>harâbe</i>	Karye-i Boztepe <i>harâbe</i>	Karye-i Selmanköy <i>harâbe</i>	Karye-i Harbeli <i>harâbe</i>	Karye-i Elvendi <i>harâbe</i>
Karye-i Akpınar <i>harâbe</i>	Karye-i Ziyaret <i>harâbe</i>	Karye-i Sekilli <i>harâbe</i>	Karye-i Kılıyakub 6 guruş	Karye-i Ömeran Kiki 4 guruş
Karye-i Ballica <i>harâbe</i>	Karye-i Seraverik <i>harâbe</i>	Karye-i Mollapolad <i>harâbe</i>	Karye-i Kıraçbey <i>harâbe</i>	Karye-i Talay <i>harâbe</i>
Karye-i Üçkuyu <i>harâbe</i>	Karye-i Danekıran 3 guruş	Karye-i Çupin <i>harâbe</i>	Karye-i Gökviran 5 guruş	Karye-i Dirijik <i>harâbe</i>
Karye-i Kasımı <i>harâbe</i>	Karye-i Denizcik 2 guruş	Karye-i Çöllü 2 guruş	Karye-i Dirimte 4 guruş	Karye-i Kabahızır <i>harâbe</i>
Karye-i Belame <i>harâbe</i>	Karye-i Saçılı <i>harâbe</i>	Karye-i Körbehram[ki] <i>harâbe</i>	Karye-i Cümük 5 guruş	Karye-i Hacıtak <i>harâbe</i>
Karye-i Sakarayvaz <i>harâbe</i>	Karye-i Cilavdar <i>harâbe</i>	Karye-i Kamışlitayyar 5 guruş	Karye-i Söğütlü <i>harâbe</i>	Karye-i Mübareki <i>harâbe</i>
Karye-i Arabyenice <i>harâbe</i>	Karye-i Melek Ahmed <i>harâbe</i>	Karye-i Pürnek <i>harâbe</i>	Karye-i Güzelşeyh <i>harâbe</i>	Karye-i Heykelcik <i>harâbe</i>
Karye-i Marto <i>harâbe</i>	Karye-i Kalecik <i>harâbe</i>	Karye-i Hassaköy 7 guruş	Karye-i Hatiban-ı sagir 8 guruş	Karye-i Kızılkilise 2 guruş
Karye-i Besilik <i>harâbe</i>	Karye-i Türbe-i Sipi <i>harâbe</i>	Karye-i Habeşi <i>harâbe</i>	Karye-i Kuşdoğan <i>harâbe</i>	Karye-i Karakuyu <i>harâbe</i>
Karye-i Gözlü <i>harâbe</i>	Karye-i Bahteri <i>harâbe</i>	Karye-i Mecrefi <i>harâbe</i>	Karye-i Cebel-i cedid <i>harâbe</i>	Karye-i Karınca <i>harâbe</i>
Karye-i Nebi mezra'ası 10 guruş	Karye-i Zavra <i>harâbe</i>	Karye-i Başıl Hârebe	Karye-i Beyanoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Çarigan 4 guruş
Karye-i Kanberköyü <i>harâbe</i>	Karye-i Behingan <i>harâbe</i>	Karye-i Karamusa <i>harâbe</i>	Karye-i Harbecin 2 guruş	Karye-i Boynuzlu 4 guruş
Karye-i Subatan <i>harâbe</i>	Karye-i Cücük 2 guruş	Karye-i Hanik 5 guruş	Karye-i Karakenisa 3 guruş	Karye-i Ebuviran 6,5 guruş

Karye-i Şeyhkend[i] 3 guruş	Karye-i Reşan ma'a Aslandoğdu 3 guruş			
-----------------------------------	--	--	--	--

260,5 guruş. Yalnız iki yüz altmış buçuk guruşdur.

61 [16b-1] Diyarbakır Mahkemesi'nde nöbetçi olan İbrahim'in azledilerek yerine Seyyid Osman Ağa'nın tayin edilmesi

Hâlâ bâb nâibimiz semâhatlü efendi -dâme muvakkaran- ba'de't-tahiyye inhâ olunur ki, Nevbetçi İbrahim hizmetinde rehâveti ve vahâmeti hademe beynlerinde ma'lûm olduğundan başka kendiyeye münhasıra olan hizmetlerinde imtinân ve imtinâ'ı sebebiyle kendiyi hizmet-i merkümeden azl ve yerine hizmetin emekdâr ve kârgüzâr ve hesab [ü] neseb sâhibi cümle hizmetin muhtârı olan es-Seyyid Osman Ağa'yı nevbetçilik hizmetine kıyâm ettirdirmeniz zımnında savb-ı şer'-i kavîmden mürâsele tahrîr ve isdâr olunmuştur. Gerekdir ki mahfel-i kazânın umûruna basîret üzere olmasını tenbîh eylesiz ve sen ki muhallefât-ı kısmet-i askeriyede Muhzır es-Seyyid Osman'sın, nevbetçilik hizmetine ve mahfel-i münîfin tathîr ve tahfîzinde ihtimâm ve basîret üzere olup umûr-kerde bir kimesneyi müdâhale ettirmeyesiz ve's-selâm.

Fî 6 B. sene [1]199

62 [16b-2] Diyarbakır, Mardin, Ergani ve Çüngüş kazalarında olan seyyidler üzerine Karabekirzade Seyyid Abdurrahman Çelebi'nin kaymakam tayin edilmesi

Kıdvetü's-sâdâti'l-kirâm müderrisînden kâimmakâm-ı sâbık Karabekirzâde es-Seyyid Abdurrahman Çelebi -dâme şerefü siyâdetihî- gibbe't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki, Âmid ve Mardin ve Ergani ve Çüngüş kazalarında olan sâdât-ı kirâm üzerlerine işbu sene tis'a ve tis'în ve mi'e ve elf Recebül'ferd'i guresinden cenâbınızı kâimmakâm nasb u ta'yîn etmişizdir. Gerekdir ki sâdât-ı kirâma ihtirâm edip kuzât ve kâimmakâmlar senedleriyle teseyyüd ve izhâr-ı alâmet-i hatîr vaz'ına izin vermekden mücânebet ve iddi'â-yı neseb-i siyâdet edenleri tarafımıza havâleye mübâderet ve te'dîbleri ve hukuk-ı şer'iyye-i sâbite tahsîli iktizâ ettikde cenâbınız edip işbu emânet-i kübrâda kemâl-i istikâmet ile tevcihiye ve arûsiye ve muhdesât-ı sâire-i nâ-marziye nâmıyla bir akçelerin almayıp ve aldirmayıp sıyânet-i ırz ve cânlarında sa'y-i mevfur zımnında şevketlü mehâbetlü kerâmetlü pâdişâh-ı İslâm -ebbedallahu te'âlâ [17a] ilâ yevmi'l-kıyâm- hazretlerinin devâm-ı ömr ü devleti için sâdât-ı kirâmın da'avât-ı hayriyeleri ve (...) şer'-i şerîf-i Mustafavî ile mazhar-ı şefâ'at-i hazret-i seyyidü'l-enâm aleyhi efdalü'l-tahiyye ve ekmelü's-selâm olasin ve's-selâm.

El-fakîr Dürrîzâde Seyyid Mehmed Arif hasbemâ en-nakîb ale'l-eşrâf

63 [17a-1] Diyarbakır Müftüsü Sıbgatullah Efendi'nin azledilerek yerine Seyyid Abdurrahman Efendi'nin tayin edilmesi

İzzet-meâb es-Seyyid Abdurrahman Efendi,

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki, hâlâ Âmid kazâsında me'zûn bi'l-iftâ olan Sıbgatullah Efendi'nin sû'-i hâli ihbâr ve senin ehliyet ve istihkâkın inhâ olunmağla merkûm hacr olunup yerine tarafımızdan iftâyâ sana izin verilmişdir. Gerekdir ki lede'l-istiftâ esahh-ı akvâl-i e'imme-i Hanefiye -aleyhimü'r-rahme- ile iftâ edip kütüb-i fikhiyeden nakl-i sarîh ve imzâlarında Âmid kazâsında müftü olduğunu tasrîh eylesin ve's-selâm.

Hurrire fî evâsıtı Cumâdelâhire li-sene tis'a ve tis'în ve mi'e ve elf

Abduhû İbrahim

64 [17a-2] Diyarbakır'daki ehl-i zimmet taifesi, gelip giden kefere ve Yahudilerden alınan ispenç vergisinin Seyyid İbrahim Efendi'ye iltizama verilmesi

Hâlâ medîne-i [Âmid'de] seccâde-nişîn-i şerî'at-ı beyzâ fazîletlü efendi hazretleri,

Makarr-ı hükümetimiz olan Diyarbekir'de vâki' vâridât-ı mu'ayyenemizde ma'dûd ehl-i zimmet tâifeleri ve mürûr u ubûr eden kefere ve Yahud tâifelerinin ber-mu'tâd-ı kadîm üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i ispençlerinin cem' ve tahsîli Şevvâl-i şerîf'in evâilinde rûsûm-ı dîrîne olduğuna binâen işbu bin yüz doksan dokuz senesi Şevvâl'i yedinci gününden bin iki yüz Mart'ı i'tibârına menûten iltizâmı muktezî olmağla işbu tâlibi olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân necâbetlü es-Seyyid İbrahim Efendi'ye -zîde mecduhû- altı bin guruşa der'uhde ve iltizâm olunup bedel-i iltizâmı mâlından yalnız iki bin beş yüz guruşu ber-vech-i peşîn hazîne ve beş yüz guruşu harc-ı bâb alınıp bâkî üç bin guruşu dahi vakt ü zamânı duhûlünde tevcîhi târîhine düşen düstûr-ı celîlü's-şân hazretlerinin hazînelerine edâ ve teslîmini müş'ir işbu buyuruldu tahrîr ve efendiyi mûmâileyh yedine i'tâ olunmuşdur. Bi-mennihi te'âlâ ber-minvâl-i meşrûh resm-i ispençin tahsîline mübâderet ve ber-mûceb-i buyuruldu amel ve hareket eylesiz deyü buyuruldu.

Fî gurreti L. sene [1]199

65 [17a-3] Diyarbakır'daki Fatih Mehmed Paşa Evkâfı kâtip ve müşahere kâtipliği vazifesinin Seyyid Mustafa b. Seyyid Mehmed Efendi'nin feragatıyla Kadirî Şeyhi Seyyid Ramazan'a tevcihi

İftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtîn muhtâru'l-izz ve't-temkîn bilfi'l Dârüssa'adeti's-şerîfe'm ağası olup Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfı nâzırı olan İdris Ağa -dâme uluvvuhû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arz gönderip taht-ı nezâretinde olan

evkâfdan Diyarbekir'de vâki' müteveffâ Fatih Mehmed Paşa Evkâf-ı şerîfi mahsûlünün vazîfe-i mu'ayyene ile kâtibi ve yine vakf-ı mezbûrdan almak üzere yevmî dört akçe vazîfe ile müşâhere kâtibi olan Seyyid Mustafa b. Seyyid Mehmed Emin kendi hüsn-i rızâsıyla işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Şeyh-i Kâdirî Seyyid Ramazan'a -zîde kadruhû- ferâgat ve kasr-ı yed etmekle kasr-ı yedinden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlişânım verilmek ricâsına mütevellî-i vakf inhâsıyla i'lâm etmeğin hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip ağa-yı müşârunileyhin arzı mücebince tevcîh edip bin yüz doksan sekiz senesi Şevvâl-i şerîfinin yirmi ikinci gününden bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Şeyh-i Kâdirî Seyyid Ramazan -zîde kadruhû- varıp kasr-ı yed eden merkûm yerine kitâbeteyn-i mezkûreteyn mutasarrıf olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel vazîfe-i mu'ayyenesiyle başka yevmî dört akçe vazîfeye tevcîhiyle mutasarrıf olagelmışler ise merkûm dahi ol vechile vazîfe-i mu'ayyenesiyle başka yevmî dört akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden kitâbeteyn-i mezkûreteyn için alıp mutasarrıf ola, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis işrîn [min şehri] Şevvâl sene semân ve tis'în ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

66 [17b-1] Diyarbakır'daki Fatih Mehmed Paşa Evkâfı kâtip ve müşahere kâtipliği cihetinin Kadirî Şeyhi Seyyid Ramazan üzerinde olduğuna dair Hazine-i âmire defterlerindeki kayda şerh verilmesi

Akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmî'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-melikî'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîde fazluhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Diyarbekir sâkinlerinden kıdvetü's-sulehâi's-sâlikîn Şeyh-i Kâdirî Seyyid Ramazan -zîde salâhuhû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl edip medîne-i mezbûrede müteveffâ Fatih Mehmed Paşa Evkâfı kitâbeti bâ-berât-ı âlişân kâynpederi Seyyid Mustafa üzerinde iken on seneden beru hizmet-i vekâletini edâ eylediğinden nâşi hüsn-i rızâsıyla ferâgat ve tevcîh ve berât-ı şerîf-i âlişân i'tâ olunup bir seneden mütecâviz hizmet-i lâzimesinde kusûru olmayıp bu esnâda mezbûr kâynpederi hasta ve perîşân-ı hâl olduğundan erbâb-ı garaz iğvâ ve ifsâd ile hilâf-ı inhâ arz ile ciheteyni ref' sevdeâsında olmalarıyla ciheteyn-i merkûme ref'ine kadı arzı ve arzuhâl ile hasmı zuhûrunda sadrı'zamım huzûrunda mürâfa'a olmadıkça derkenâr olunmamak üzere kaydî bâlâsına şerh verilmesi bâbında emr-i şerîf-i âlişânım sudûrunu istid'â-yı inâyet etmekle Hazîne-i âmire'mde mahfûz Haremeyn-i şerîfeyn Muhâsebesi defterlerine mürâca'at olundukda ağa-yı müşârunileyhin nezâretinde olan evkâfdan Diyarbekir'de vâki' müteveffâ Fatih Mehmed Paşa Evkâfı mahsûlünden almak üzere bâ-vazîfe-i mu'ayyene kâtib-i vakf ciheti ile yevmî dört akçe vazîfe ile kâtib-i müşâhere ciheti Şeyh-i Kâdirî Seyyid Ramazan'ın -zîde salâhuhû- bâ-berât-ı âlişân üzerinde olduğu derkenâr olundukda mücebince kaydına şerh verilmekle imdi i'lâm-ı hâli müş'ir fermân-ı âlişân sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükmi-i şerîfim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere ciheteyn-i mezbûreteynin Hazîne-i âmire'm defterlerinde kaydına şerh

verilmekle i'lâm-ı hâli müş'ir şeref-rîz-i sudûr olan işbu emr-i âlîşânımın mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' aşer [min] Şa'bân li-sene tis'a ve tis'în ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

67 [17b-2] Diyarbakır yeniçeri zabıtlığı ve serdarlığı vazifesinin Nuh Ağa uhdesinde ibka edilmesi

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ Diyarbekir Yeniçeri Zâbiti Serturnâyî izzetlü Nuh Ağa -zîde mecduhû- inhâ olunur ki, sen ocağın emekdâr ve kârgüzâr ve zabt u rabta uhdesinden gelmeğe muktedir ve her vechile cümle ile hüsn-i mu'âşer[et] eyledi[ğ]i niz cânib-i ocağa inhâ olmağla avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânelerinden belde-i mezkûre yeniçeri zabıtlığı ve serdarlığı kemâkân ibkâ ve ihsân buyurulmağın işbu mektûb takrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki zabt u rabt-ı neferât ve def' u ref'-i haşarâtıyla tanzîm-i bilâd ve terfih-i hâl-i ibâda bezl-i kudret eyleyesin ve belde-i mezkûrede mukîm ve müsâfir ağavât ve alemdârân ve ihtiyârân ve bi'l-cümle yeniçerileri ve onlara tâbi'ler seni kemâ fi'l-evvel üzerlerine ağa ve zâbit bilip sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' u hareketde bulunmayıp itâ'at ü inkıyâd üzere olalar ve sen dahi umûrunu şer'-i şerîf ve kanun-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbîk ve tavâ-yif-i askeriyeden bilâ-vâris-i ma'rûf fevt olanların metrûkâtların ma'rifet-i şer'le zabt ve sûk-ı sultânîde fûrûht ve hâsıl olan nükûdların beyt-i mâl-ı müslimîn için cânib-i ocağa göndermeğe mübâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emn ü râhatlarına bâ'is damân-ı meşkûre ibrâzına mücidd-i sâ'î olarak dâimâ devâm-ı ömr-i devlet-i pâdişâhî da'avâtına muvâzabet ve müceb-i mektûbla âmil olasız.

Tahrîren [fi] gurreti şehri Zilka'de sene tis'a ve tis'în ve mi'e ve elf

68 [18a-1] Ablak Mescidi Mütevellisi İsmail'in azliyle yerine Seyyid Mehmed Abdullah Efendi'nin tayini

[Medîne-i Âmid] Mahkemesi'nde fahrü'l-müsta'addîn Kâtib es-Seyyid Mehmed Abdullah Efendi -dâme muvaffakan- ba'de't-tahiyeti's-sâfiye inhâ olunur ki, medîne-i mezbûrede vâki' Ablak Mescid-i şerîfi'nin yevmî dört akçe vazîfe ile mütevellisi olan İsmail nâm kimesne târik-i hizmet ve celâ-yı vatan olduğuna binâen (...) ref'inden cenâbınıza tevcihi için der-i devlet-medâra arz u i'lâm olunup (...) değın tevliyet-i mezkûru sen zabt ve idâre-i vakf eylemen zımnında savb-ı (...) mürâsele tahrîr ve isdâr olunmuşdur. Vusûlünde gerekdir ki tevliyet-i mezkûreyi sen zabt (...) müstahikk olduğun vazîfeyi vakf-ı mezbûr mahsûlünden ahz edip (...) mezbûru ve taraf-ı âhardan kimesneyi tevliyet-i mezkûreye müdâhale etdirmeyip müceb-i mürâsele ile âmil olasız ve's-selâm.

Fî 9 L. sene [1]199

69 [18a-2] Diyarbakır Mahkemesi muhızrlarından Seyyid Mustafa'nın kısmet muhızrlığına tayini

Medîne-i Âmid Mahkemesi'nde reîsülküttâb şerâfetlü es-Seyyid Abdülkadir Efendi -dâme muvaffakan- ba'de't-tahiyyeti's-sâfiye inhâ olunur, mahkeme-i mezbûre muhızrlarından mücerrebü'l-etvâr emekdâr işbu bâ'isü'l-mürâsele es-Seyyid Mustafa nâm kimesnenin hizmeti sebkât ve istihkâkı olduğuna binâen kısmet muhızrlığı hizmetinde istihdâm olunması için savb-ı şer'-i kavîmden mürâsele ısdâr olunmuşdur. Gerekdir ki mezbûru hizmet-i mezkûresinde istihdâm etdirip istikâmet üzere hizmet-i mezkûresinde hareket eylemesine tenbîh edip müceb-i mürâsele ile âmil olası ve's-selâm.

Fî 11 L. sene [1]199

70 [18a-3] Cami-i kebir avlusundaki odalar müderrisliğinin hasbî olarak Mevlâna Seyyid Ömer'e tevcihi

Medîne-i Âmid'de Câmi'-i kebîr avlusunda mebnî sekiz aded hucurâtın müderrisi olmayıp nasb u ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla erbâb-ı istihkâkdan ve ulemâdan işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî Mevlânâ es-Seyyid Ömer -zîde ilmuhû- her vechile lâyük ve mahal ve müstahik olmağın müderrislik-i mezkûre ber-vech-i hasbî tevcih olunup yedine müceddeden berât-ı şerîf-i âlişân verilmek bâbında akzâ kuzâtî'l-müslimîn kadısı Mevlânâ Şeyhzâde Hâfız Hasan -zîdet fezâiluhû- arz etmeğın mücebince buyurulmak ricâsına a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri'in bilfi'l Şeyhülislâm Mevlânâ İbrahim -edâmallahu te'âlâ fezâilehû- işâret etmeleriyle işâretleri mücebince tevcih ve sadaka edip bu berât-ı hümayûn-ı şevket-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mevlânâ-yı merkûm es-Seyyid -zîde ilmuhû- varıp zikr olunan hucurâtın müderrisi olup hıdemât-ı lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrif olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere, ol bâbda taraf-ı âhardan bir vechile dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min şehri Cumâdelâhire sene tis'a ve tis'in ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

71 [18a-4] Diyarbakır Mahkemesi Kâtibi Bekir Efendi'nin vefatıyla yerine Sadullah Efendi'nin tayini

İzzet-meâb semâhat-iktisâb Âmid Mahkemesi'nde serküttâb olan şerâfetlü es-Seyyid Abdülkadir Efendi -dâme muvaffakan- gibbe't-tahkîki's-sâfiye inhâ olunur ki, mahkeme-i mezkûrede küttâbdan Bekir Efendi fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu'attal kalmağın yerine erbâb-ı istihkâkdan bir kâtib nasbı lâbüd olmağın işbu bâ'isü'l-

mürâsele Sadullah Efendi merhûmun yerine istihdâm ve rûsûm-ı kadîminize ri'âyet ederek umûr-ı mahkeme[y]i irâ'etde ve sadâkat ü istikâmetini ve vaz'-ı kadîmini tefhîm ve tenbîh birle umûr-ı kitâbetine âharı müdâhale etdirmeyip müceb-i mürâsele ile âmil olası ve's-selâm.

Fî 16 L. sene 1199

72 [18a-5] Diyarbakır'ın Hicrî 1199 senesine ait merkez, nahiye ve kazalar esnafına tevzi ve taksim olunan sâlyâne listesi

İşbu bin yüz doksan dokuz senesi mâh-ı Zilka'de'nin yedinci Bâzâr gününe gelinceye değin masârîfât-ı vilâyet cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le rû'yet ve hesâb olundukda Eylûl ibtidâsı yevm-i mezbûrdan Diyarbakır menzilini sekiz bin dokuz yüz altmış bir guruşa i'mâle müte'ahhid olan Ömer Beşe'nin taksît-i ûlâsı olan dört bin dört yüz seksen buçuk guruş üzerine Millî Timur Ağa'ya dü-mâhiye? nâmiyla çuka bahâ ve hizmet-i mübâşiriye ve hil'at bahâ iki bin dört yüz yirmi üç guruş bermüceb-i defter sa'âdetlü voyvoda ağa [18b] yanından ve sâlyâne-i güzêşteden bâkî Tilbesme kazâsında yüz yirmi dört buçuk guruş ve Bakos Boşat ve Ciska kazâlarında bâkî doksan üç guruş ve müteferrika bazı mahallerde bâkî kırk üç guruş ve Şark Garb kurâlarında bâkî yetmiş buçuk guruş Hâfız'ın ve mukaddem taksît-i ûlâda Ömer Efendi'nin Şark Garb'da bâkî yirmi beş guruş ve boyacı esnâfında bâkî yüz guruş ve kahveci esnâfında bâkî elli dört buçuk guruş ve mutâf esnâfında bâkî yirmi guruş ve menzili-yi merkûm Ömer Beşe'nin kırkdan ziyâde irkâb eylediği elli yedi bârgîrin ücreti yüz on dört guruş ve beş re's zâyi' olan bârgîrlerin bahâları iki yüz guruş ve suyolunun ta'mîr masârîfî iki yüz yedi buçuk guruş ve alâ hasebi'l-mu'tâd dört yüz guruş ve kâtibiye elli guruş ki cem'an sekiz bin dört yüz beş buçuk guruş oldukda meblağ-ı mezkûru cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le medîne-i Âmid'in bi'l-cümle kazâ ve nevâhî ve nefsi-i şehir esnâfına tevzi' ve taksîm olunan sâlyâne defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr.

Hisse-i esnâf 5.603 guruş, 3 rub'	Hisse-i Şark ve Garb 179,5 guruş	Kazâ-i Savur 483 guruş	Kazâ-i Hani 483 guruş	Kazâ-i Hıskeyf ve Beşiri 483 guruş
Kazâ-i Tercil 483 guruş	Kazâ-i Tilbesme 247,5 guruş	Kazâ-i Atak 247,5 guruş	Kazâ-i Ciska 73 guruş, 3 rub'	Kazâ-i Mihrani 73 guruş, 3 rub'
Kazâ-i Bakos Boşat 24 guruş	Kazâ-i Mefarikin 24 guruş			

Cem'an Yekûn: 8.405,5 guruş. Yalnız sekiz bin dört yüz beş buçuk guruşdur.

Tevzî-i mezkûrdan esnâf hissesine isâbet eden yalnız beş bin altı yüz üç guruş üç rub' meblağ alâ kadri'l-hises tevzî' olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Hurrire fi't-târîhi'l-mezbûr.

Esnâf-ı bakkâlân 448 guruş, 2 para	Esnâf-ı bezzâzân 448 guruş, 2 para	Esnâf-ı hallâcân 448 guruş, 2 para	Esnâf-ı boyacıyân 448 guruş, 2 para	Esnâf-ı haffâfân 280 guruş, 7 para
Esnâf-ı debbâgân 280 guruş, 7 para	Esnâf-ı habbâzân 280 guruş, 7 para	Esnâf-ı mûyâtâbân 140 guruş, 4 para	Esnâf-ı kuyumcuyân 140 guruş, 4 para	Esnâf-ı terziyân 140 guruş, 4 para
Esnâf-ı sabuncuyân 140 guruş, 4 para	[19a] Karye-i Akımı 3 guruş	Karye-i Kanberköyü 1,5 guruş	Karye-i Mağara-i Ömeran 2 guruş	Karye-i Dikmetaş 1 guruş
Karye-i Marto 2 guruş	Karye-i Cebel-i cedid 2,5 guruş	Karye-i Bademli 3 guruş	Karye-i Kılıyakub 9 guruş	Karye-i Ziyaret 2 guruş
Karye-i Karacaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Saçılı 3,5 guruş	Karye-i Hüseyni 8 guruş	Karye-i Cümük 1 guruş	Karye-i Kamışltayyar 4 guruş
Karye-i Mehmed mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Kargacık <i>harâbe</i>	Karye-i Mollapolad 1,5 guruş	Karye-i Saydek 4 guruş	Karye-i Elvendi 3,5 guruş
Karye-i Toyömer 2,5 guruş	Karye-i Boynuzlu <i>harâbe</i>	Karye-i Anbarcık 1 guruş	Karye-i Güllü <i>harâbe</i>	Karye-i Körtepe <i>harâbe</i>
Karye-i Şaşo 1,5 guruş	Karye-i Kırkatoğlu 4 guruş	Karye-i Muhannaviran 1 guruş	Karye-i Hancıgaz 4,5 guruş	Karye-i Arabyenice 4 guruş
Karye-i Kubbecik 3 guruş	Karye-i Kamışlı <i>harâbe</i>	Karye-i Heykelcik <i>harâbe</i>	Karye-i Kakay 4 guruş	Karye-i Yuvacık 1 guruş

Cem'an Yekûn: 463 guruş

73 [19a-1] Diyarbakır'da Cami-i kebir Vakfı'nın yarım tevliyetinin Abdullah v. Molla Receb'in vefatı üzerine Seyyid Ebubekir'e tevcih edilmesi

Tıbka aslihi'l-muvakka', harrerehu'l-fakîr İbrahim el-müvellâ bi-Mahkemeti Davudpaşa bi-medîneti Kostantiniyye -ufiye anhu-

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

İşbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî es-Seyyid Ebubekir Fukarâ-yı Gülşenî -zîde salâhuhû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl edip Âmid'de vâki' Câmi'-i kebîr Vakfî'nin nısf tevliyetine yevmî yedi buçuk akçe vazîfe ile mutasarrıf olan Abdullah v. Molla Receb an ulemâ fevt olup mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlîşânım verilmek bâbında inâyet ricâ ve a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri'in bilfi'l Şeyhülislâm Mevlânâ Ahmed -edâmallahu te'âlâ fezâilehû- işâret etmekle mücebince tevcîh olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip mevlânâ-yı müşârunileyhin işâreti ve bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulevvel'inin yedinci günü târihiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr es-Seyyid Ebubekir Fukarâ-yı Gülşenî -zîde salâhuhû- varıp vech-i meşrûh üzere evkâf-ı mezbûrun nısf tevliyetine mutasarrıf olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra ta'yîn olunan yevmî yedi akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden alıp mutasarrıf ola, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılarlar.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir [min şehri] Rebî'ilevvel sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf Vasale fi selhi Rebî'ilevvel sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

74 [19a-2] Diyarbakır kalesine kalebent edilen eski Ergani Madeni Emîni Pir Mustafa ile hazinedar ve sırdaşı Ömer Efendilerin firar etmelerine meydan vermeden İstanbul'a gönderilmeleri

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Diyarbekir mütesellimi () -zîde mecduhû- ve kıdvetü's-sikât ve'l-mustahfizîn Diyarbekir kal'ası dizdârı () -zîde hıfzuhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Ömer -zîde mecduhû- mübâşeretîyle Diyarbekir kal'asında kal'abend olunan sâbikan Ergani Ma'deni Emîni Pir Mustafa ile hazînedâr ve sarrâf ve mahrem-i esrârı olan Ömer Efendi demekle ma'rûf kimesnenin mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle bu defa Dersaadet'ime ihzârları fermânım olup lâkin emîn-i merkûmun bazı Ekrâd tâifesiyle dostluğu olduğuna binâen esnâ-yı râhda firâr ve gaybeti ihtimâlini def' için gereği gibi muhâfaza ve muhârese etdirilerek ihzârları lâzıme-i hâlden olduğuna binâen merkûmün Diyarbekir kal'asından ihrâc olduklarında Malatya'ya gelince sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin, mikdâr-ı kifâye tûfeng-endâz piyâde ve süvârî âdemler ile bizzât kendin muhâfaza ve muhârese eyleyerek Malatya'ya îsâl ve Malatya'dan dahi Malatya voyvodası ve a'yân ve a'yân-ı vilâyet ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları bi'l-cümle neferâtlarıyla Hısnıpatrik nâm mahalle îsâl ve mahall-i mezbûrdan dahi Sivas mütesellimi karşılayıp eyâlet-i Sivas'ı [19b] mürûr edinceye dek menzil be-menzil müstevfâ âdemleriyle bizzât kendisi muhâfaza ve bu vech üzere eyâlet-i Sivas'dan selâmetle mürûr etdirilmek ve eyâlet-i Sivas hudûdunu tecâvüz eylediklerinde Üskûdar'a varınca ve gelince esnâ-yı tarîkde vâki' kazâların kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri bi'n-nefs kendileri muhâfaza ve muhârese eyleyerek kazâdan

kazâya îsâl eylemek ve ma'âzallahi te'âlâ merkûmûnun bir neferi hilâl-i tarîkde firâr ve gaybet eylemek ihtimâli olur ise muhâfazasına me'mûr kılınan kimesneler tertîb-i cezâ ile mücâzât olunacağı mukarrer olmağla ona göre bu bâbda cümlelerin kemâl-i tabassur ve intibâh üzere hareket ve her biri kazâ ahâlîleri kazâlarını tecâvüz etdirince bir hoşça muhâfaza eyleyip birbirlerine selâmetle îsâlde ihtimâm ü dikkat eylemeleri için Dîvân-ı hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim tahrîr bâbında iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bilfi'l başdefterdârım olan Mehmed -dâme uluvvuhû- i'lâm etmeğın sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin, başdefterdârım mûmâileyhin i'lâmı mücebince merkûmûnu kal'a-i merkûmeden ihrâc ve mikdâr-ı kifâye tûfeng-endâz piyâde ve süvârî âdemler ile bizzât kendin kalkıp esnâ-yı tarîkde firâr ve gaybetlerinden emniyet hâsıl olur vechile gereğı gibi muhâfaza ve muhârese ederek Malatya'ya îsâl ve Malatya'da voyvodasına teslim ve avdet eyleyesin, şöyle ki ma'âzallahi te'âlâ bir neferi firâr ve gaybet etmek ihtimâli olur ise sonra bir türlü özür ve cevâbın ısgâ olunmayıp muâhaz ve mu'âkab olacağını mukarrer bilip ona göre basîret üzere hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye hazer ü mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesin, şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîren fî evâhiri Saferi'l-hayr li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fî 4 Rebî'îlâhire sene 1145

Mücebince mektûb-ı hazret-i âsafî

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

75 [19b-1] Diyarbakır'da Fatih Mehmed Paşa Evkafı'ndan Kurşunlu Camii Müezzini ve Aşırhanı Ebubekir b. Ali'nin vefatı üzerine söz konusu görevlerin Seyyid Ali b. Yusuf'a tevcihi

Tıbka aslıhi'l-âlî, harrerehu'l-fakîr ileyhi sübhânehû te'âlâ

Mustafa el-Müfettiş bi-Evkâfi'l-Haremeyni's-şerîfeyn -gufıra lehû-

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

İftihârü'l-havâs ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtîn muhtârü'l-izzî ve't-temkîn bilfi'l Dârüssa'âde'tim ağası olup Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfi nâzırı olan el-Hâc Beşir Ağa -dâme uluvvuhû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl gönderip taht-ı nezâretinde olan evkâfdan Diyarbakır'de vâki' müteveffâ Fatih Mehmed Paşa Evkâfi'ndan Kurşunlu Câmi'-i şerîfi'nde yevmî beş akçe vazîfe ile müezzin ma'a aşırhân olan Ebubekir b. Ali fevt olup mahlûl olmağla mahlûlünden işbu râfi'-i tevkî'-i refi' u's-şân-ı hâkânî Seyyid Ali b. Yusuf'a -zîde salâhuhû- tevcih olunup yedine berât-ı şerîf-i âlîşânım verilmek

ricâsın i'lâm etmeğın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip ağa-yı müşârunileyhin i'lâmı mücebince bin yüz kırk beş senesi Safer'inin yirmi sekizinci gününde tevcih edip bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Seyyid Ali b. Yusuf -zîde salâhuhû- varıp câmi'-i mezbûrda müteveffâ-yı mezbûr yerine müezzin ma'a aşırhân olup edâ-i hizmet eyledikten sonra ta'yın olunan yevmî beş akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûr mahsûlünden mütevellisi yedinden alıp mutasarrıf ola, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Rebî'ilevvel li-sene hamse ve erba'ın ve mi'e ve elf

Vasale fi 9 Rebî'ilâhir sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

76 [20a-1] Diyarbakır'da Dilâveriye Medresesi'nde hasbî olarak seraydar olan Abdi'nin kendi rızasıyla vazîfeyi bırakması üzerine bu vazîfenin Yakop'a tevcihi

Nişan-ı şerîf-i âlîşân hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' Dilâveriye Medresesi'nde ber-vech-i hasbî serâydar olan Abdi zimmî kendi hüsn-i rızasıyla işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn Yakop nâm zimmîye fâriğ olup mesfûr zimmî her vechile uhdesinden gelmeğe iktidârı olmağla ferâgatdan tevcih olunup berât-ı şerîfim verilmek bâbında yedinde olan fâriğın berâtı mücebince istid'â-yı inâyet etmeğın vech-i meşrûh üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mesfûr Yakop nâm zimmî varıp zikr olunan medresede fâriğ olan Abdi zimmî yerine serâydar olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrıf olup devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîr[en] fi evâhiri şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene erba'a ve erba'ın ve mi'e ve elf

Vasale fi 11 Rebî'ilâhir sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

77 [20a-2] Alican mahallesinde Araboğlu Mehmed Ağa'nın yaptırdığı muallimhanede sıbyan muallimi olan Osman Halife'nin vefatıyla bu vazîfenin Seyyid Mahmud Halife'ye tevcihi

Mutâbık li-aslihi'l-âlî, nemekahu'l-fakîru ileyhi te'âlâ es-Seyyid Zeynelabidin el-Kadı bi-askeri Anadolu -gufira lehû-

Medîne-i Âmid'de Debbâğhâne Câmî'-i şerîfi kurbunda Alican mahallesinde vâki' Araboğlu Mehmed Ağa binâ eylediği mu'allimhânenin yevmî dört akçe vazîfe ile mu'allim-i sıbyânı olan Osman Halîfe fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mahmud Halîfe her vechile lâyıq ve mahal [ve] müstahıkk olmağın müteveffâ mahlûlünden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlişân verilmek bâbında yedinde olan müteveffâ-yı mezbûrun berâtı mücebince inâyet ricâ eylemeğın vech-i meşrûh üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, merkûm es-Seyyid Mahmud Halîfe varıp zıkr olunan mu'allimhânenin müteveffâ yerine mu'allim-i sıbyân olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî dört akçe vazîfe ile mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr [ü] devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd mâni' ve müzâhim olmayalar, şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîr[en] fi evâhiri Saferi'l-hayr li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 15 Rebî'ilâhir sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

78 [20a-3] Ali Paşa Vakfı Medresesi'nin mukayyidi Abdullah b. Ahmed'in vefatıyla bu görevin Seyyid Mahmud'a tevcih

Mutâbık li-aslihi'l-âli, nemekahu'l-fakîru ileyhi te'âlâ es-Seyyid Zeynelabidin el-Kadı bi-askeri Anadolu -gufira lehû-

İşbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî kıdvetü's-sâdâti'l-kirâm es-Seyyid Mahmud -zîdet şerefu siyâdetihî- Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl edip Âmid'de vâki' müteveffâ Ali Paşa Vakfı Medresesi'nde yevmî on akçe vazîfe ile mukayyid olan Abdullah b. Ahmed an ulemâ fevt olup mahlûlünden kendiyte tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlişân verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın tevcîh olunmak üzere a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri'in bilfi'l Şeyhülislâm Mevlânâ Ahmed -edâmallahu te'âlâ fezâilehû- işâret etmekle işâreti mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip mevlânâ-yı müşârunileyhın işâreti ve bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulevvel'inin ikinci günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim [ve buyurdum ki], mezbûr Mahmud -zîde şerefu siyâdetihî- varıp vech-i meşrûh üzere medrese-i mezbûrede mukayyid olup icrâ-yı hizmet eyledikden sonra ta'yîn olunan yevmî on akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrıf ola, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîr[en] fi'l-âşir min Rebî'ilevvel sene 1145

Vasale fi 15 Rebî'ilâhir sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

79 [20b-1] Diyarbakır Voyvodalığı kalemlerinden olan Satıkendi kazası ile Kardos ve Diron karyelerinin yarım malikânesinin Şeyh Halil'de ibka olunması

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü a'lâmi'ş-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâiluhû- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Diyarbakır mütesellimi () ve Diyarbakır voyvodası -zîde mecduhumâ-tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, kıdvetü's-sulehâi's-sâlikîn Şeyh [Halil] -zîde salâhuhû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl edip Diyarbakır Voyvodalığı aklâmından kazâ-i Satıkendi ve Kardos ve Diron karyelerinin nısf hissesi mâlikâne olanlar ref'inden el-Hâc Mehmed ve oğulları Hasan ve Abbas'a mâlikâne tevcîh ve berât verilip ba'dehû mûmâileyh Şeyh Halil sâhib-i evvel olup mahall-i merhamet olduğuna binâen hissesi kendide ibkâ ve berât verilip lâkin kurâ-i mezbûrenin kırk üç senesi mâl-ı mîrî ve kalemiyesin bundan akdem Diyarbakır voyvodasına edâ ve mahsûlâtının bazısını keyl ve ta'şîr etmekle sene-i mezbûre Mart'ından zabt etdirilmek için emr-i şerîfim verilmek bâbında istid'â etmeğin Hazîne-i âmire'mde mahfûz olan Başmuhâsebe defterlerine nazar olundukda Diyarbakır Voyvodalığı aklâmından senevî sekiz yüz on dokuz guruş mâlı olan kazâ-i Satıkendi ve üç bin altı yüz on dokuz akçe yazısı olan Kardos ve bin sekiz yüz elli iki akçe yazısı olan Diron karyelerinin nısf hissesi mûmâileyh Şeyh Halil'in -zîde salâhuhû- ref'inden el-Hâc Mehmed ve oğulları Hasan ve Abbas'a mâlikâne tevcîh ve yüz kırk dört senesi Muharrem'inden berât verilip ba'dehû mûmâileyh Şeyh Halil sâhib-i evvel olup mahall-i merhamet olduğuna binâen ibkâsı münâsib olmağla Hacı Mehmed ile oğullarının verdikleri mu'acceleyle elli guruş dahi zam ve sekiz yüz guruş mu'accele ile hissesi merhameten mûmâileyhe ibkâ ve sene-i mezbûr Şa'bân'ında mâlikâne berât verildiği derkenâr olundukda hisse-i mezbûre yüz kırk üç senesinde zabt ve sene-i mezbûrede vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtından hissesine isâbet eden her ne ise ahz u kabz edenlerden cem' ve tahsîl etdirilmek için emr-i şerîfim verilmek bâbında düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem bilfi'l dârende başdefterdârım olan Ali Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- telhîs ve arz etmeğin imdi telhîsi mûcebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere amel edip dahi vech-i meşrûh üzere mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesi yüz kırk üç senesinde mûmâileyh Şeyh Halil -zîde salâhuhû- tarafından zabt ve sene-i mezbûrede vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtından hissesine isâbet eden her ne ise ahz [u] kabz edenlerden cem' ve tahsîl etdirdip mugâyir-i emr-i âlişân bir ferdi bir türlü inâd ve muhâlefet etdirmeyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene erba'a ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 15 Rebî'ilâhir sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

80 [21a-1] Keban Madeni'nden satın alınan ve Diyarbakır'da mevcut bulunan kurşunun bir an önce Bağdat kalesine gönderilmesi

Kurşun husûsuna gelen fermândır.

Akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmî'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâiluhû- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Diyarbakır mütesellimi () ve voyvodası -zîde mecduhumâ- ve kıdvetü's-sikât ve'l-müstahfızîn Diyarbakır kal'ası dizdârı () -zîde hıfzuhû- tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, hâlâ Bağdad vâlisi olup ser'asker-i hamiyet-perver olan vezîrim Ahmed Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- tarafından gelen memhûr defter mücebinece Bağdad kal'asında mevcûd etdirilmek üzere bir mikdâr mühimmât-ı cebehâne gönderilmesi mühim ve muktezî olduğuna binâen sâbıkan Keban Ma'deni Emîni Sadullah ma'rifetiyle Keban Ma'deni'nden mübâya'a etdirilip el-yevm ma'deni mezbûrda mevcûd olan yedi yüz on kantâr kurşun ile yine ma'deni mezbûrdan Diyarbakır kal'asına mukaddemâ nakl etdirilip bazı mahallere nakl etdirilenden mâ'adâ Diyarbakır'de el-ân mevcûd olan kırk kantâr kurşunun mecmû'u Diyarbakır'den keleklerle tahmîl [ve] teşcîn olunup Musul'a nakil ve ondan dahi Bağdad kal'asına irsâl ü îsâl olunması fermânım olmağla siz ki mûmâileyhimsiz, Dersaadet'imden mübâşir ta'yîn olunan () -zîde mecduhû- ile işbu emr-i şerîf-i celîlü'l-kadrim vusûlünde bir an ve bir sa'ât te'hîr ve tevakkuf eylemeyip ma'deni mezbûrda mevcûd olan mârru'z-zikr yedi yüz on kantâr kurşun hâlâ Keban Ma'deni Emîni Ömer -zîde mecduhû- ma'rifetiyle inşallahu te'âlâ mekârîler ile Diyarbakır'e vâsıl ve dâhil olduğu gibi Diyarbakır'de mevcûd olan kırk kantâr kurşunu dahi hıfz olunduğu mahalden ihrâc ve mecmû'u yedi yüz elli kantâr kurşunu Musul'a irsâl için Diyarbakır'den keleklerin bağlandırıp tamâmen ve kâmilen tescîn ve tahmîl ve serî'an ve âcilen mübâşir-i mûmâileyh ile Musul'a irsâl ü îsâl etdirmekte ziyâde dikkat ve ihtimâm eyleyip gelenler âdemleri için bir mikdâr akçe iktizâ eder ise sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin, uhdende olan voyvodalık mâlından verip ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle hüccet-i şer'iyye etdirdip bu kere hıfz eyleyesin, zikr olunan kurşun kal'a-i mezbûre cebehânesinde mevcûd etdirilmek üzere tertîb olunan mühimmâtdan olup fermânım olduğu vech üzere icâleten ve müsâra'aten irsâl ü îsâlî a'zam-ı umûr-ı Devlet-i Aliyye'mden iken ma'âzallahi te'âlâ müsâmaha ve tekâsül misillü hareketden nâşi te'hîre kalmak ihtimâlî olur ise bir türlü özür ve cevâbınız ısgâ olunmayıp eşedd-i ukûbet ile mu'âkab olacağınızı mukarrer bilip ona göre bu husûsda her biriniz ziyâde dikkat ve ihtimâm ve hilâf-ı emr-i âlişân vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ımtisâl ve lâzımü'l-ittibâ'ın mazmûn-ı münîfi ile âmil olup hilâfiyla vaz' u hareketden her biriniz gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Saferi'l-hayr li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf Vasale fi 16 Rebî' ilâhir sene 1145

Kostantiniyye el-mahrûse

81 [21a-2] Fatih Mehmed Paşa Vakfı duagûyu olan Hafız Ali'nin vefatıyla bu görevin Ahmed Halife'ye tevcihi

İftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn ma'âdinü'l-mülûk ve's-selâtîn muhtâru'l-izz ve't-temkîn bilfi'l Dârüssa'âde'tim ağası olup Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfi'nın nâzırı olan el-Hâc Beşir -dâme uluvvuhû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arz getirip taht-ı nezâretinde vâki' olmağla Diyarbekir'de vâki' müteveffâ Fatih Mehmed Paşa Evkâf-ı şerîfi mahsûlünden almak üzere yevmî beş akçe du'âgûy vazîfesine mutasarrıf olan Hâfız Ali fevt olmağla mahlûlünden işbu râfi'-i tevkî'-i refî' u ş-şân-ı hâkânî Ahmed Halife'ye tevcih olunup berât-ı şerîf-i âlişânım verilmek bâbında arz u i'lâm etmeğin tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip ağa-yı müşârunileyhin arzı ve bin yüz kırk üç senesi Zilka'de'sinin yirminci gününden bu berât-ı hümâyûn[u] verdim ve buyurdum ki, **[21b]** mezbûr Ahmed Halife -zîde salâhuhû- varıp vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmî beş akçe du'âgûy vazîfesin evkâf-ı mezbûr mahsûlünden ve mütevellîsi yedinden alıp mutasarrıf ola, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîr[en] fi 24 Zilka'de-i şerîfe sene 1143

Vasale fi 20 Rebî'ilâhir sene 1144

Kostantiniyye el-mahrûse

82 [21b-1] Amasya'dan Kefri menziline kadar yol üzerinde olan Turhal, Tokat, Kangal, Alacahan, Hasançelebi, Hisnıpatrik, Malatya, İzoli, Harput, Ergani, Diyarbakır, Mardin, Nusaybin, Cizre, Musul, Karakuş, Erbil, Altınsuyu, Kerkük, Tavuk, Tuzhurmatı menzillerinde ulaklara kanun ve nizama uygun muamelede bulunulması ile menzildilerin her türlü usulsüzlükten kaçınmaları

Menzil nizâmına fermândır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Amasya'dan Kefri menziline varınca yol üzerinde vâki' olan kadılar -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân mütesellimler ve voyvodalar ve Dersaadet'imden mübâşir ta'yîn olunan Mustafa -zîde mecduhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyetin iş erleri -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, Amasya'dan Kefri menziline varınca yol üzerinde vâki' Turhal ve Tokat ve Kangal ve Alacahan ve Hasançelebi ve Hisnıpatrik ve Malatya ve İzoli ve Harput ve Ergani ve Diyarbekir ve Mardin ve Nusaybin ve Cizre ve Musul ve Karakuş ve Erbil nâm-ı diğer Andava ve Altınsuyu köprüsü ve Kerkük ve Tavuk ve Tuzhurmatı ve Kefri menzillerinden İran seferleri takrîbi ile iyâb u zehâb eden ulaklar kesret ü vefret üzere olmakdan nâşi her birinin asıl mukayyed bârgîrlerinun üzerlerine defa'ât ile bârgîrlere zam ve ihrâc ve irsâl olunan memhûr ve mûmzâ defter mücebince bârgîr bahâsı ve masârıf-ı sâireleri için beher sene ocaklık ve emvâl-i sâireden verilen akçelerden mâ'adâ imdâdiye nâmıyla her menzile semtine münâsib bazı kazâlardan mebâliğ-i vâfire ta'yîn ve tahsîs kılındığına

binâen menzilhânelerde müstevfâ bârgîrler tedârük ve mevcûd etdirilmek üzere sûret-i nizâm ifrâğa olunmaları için bundan akdem müte'addid evâmîr-i aliyyem ısdâr ve taraf-ı Devlet-i Aliyye'mden kerreten ba'de merretin mahsûsan ve müstakillen mübâşîrler ta'yîn ve irsâl olunmuş iken zikr olunan menzillerin menzîlcileri tama'-ı hâm ve mel'ânetlerinden nâşi bârgîr masârîfı ve in'âmât ücretleri için ocaklıkları ile taraf-ı mîrîden verilen akçeleri ahz u imdâda me'mûr olan kazâlardan dahi mebâliğ-i vâfire kabz eylediklerinden sonra menzîl masârîfını gereği gibi görmeyip makbûzları olan akçelerin ağleb ve ekserini kendi hevâlarına harc u sarf ve ekl ü bel' etmeğe i'tiyâd ile menzîlleri kendilere me'kel ittihâz edininp umûr-ı menzîli kemâ hüve hakkuhû rü'yet ve idrâc-ı rehâvet ve taksîr eylediklerinde umûr-ı mühimme ve müsta'cele ile mütevârid olan ulaklara kifâyet edecek mikdârı menzilhânelerde bârgîr bulunmayıp her bir menzilde bi'z-zarûre birkaç gün meks ü tevakkuf ile umûr-ı mühimme ta'tîl kaldığından başka verecekleri bârgîrlerin ücretlerini ulaklardan talep ve cebren ve kerhen ücretlerinden ziyâde akçe almadıkça bârgîr vermedikleri ricâl-i Devlet-i Aliyye'mden ol taraftan mürûr u ubûr eden mevsûku'l-kelîm kimesnelerin ihbârlarıyla karîn-i ilm-i âlem-ârâ-yı pâdişâhânem olmağla ol bâbda cümle mazhar-ı gazab-ı âteş-bâr-ı pâdişâhânem olmuşsuzdur, lâkin menâzil-i merkûmenin gereği gibi nizâmları verilip iyâb u zehâb eden ulakların refâhiyet ile mürûr u ubûrları lâzime-i hâlden olup ve öteden beri menzîl umûru ahâlî-yi vilâyetin uhde-i ihtimâmılarına müretteb olan mevâddan olmağla imdi siz ki kadılar ve mütesellimler ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz, işbu emr-i şerîf-i âlişânım ile Dersaadet'imden bu husûs için mahsûsen ve müstakillen mübâşîr ta'yîn olunan () -zîde mecduhû- vardıkda bu husûsda her biriniz kemâl-i dikkat ve ihtimâm üzere hareket eyleyerek taht-ı kazâlarınızda vâki' menzîlleri zâbita-i nizâma ifrâğ ve bârgîrlerin mikdâr-ı kifâyeden noksânı var ise bilâ-tevakkuf menzîlcilere tekmîl ve eğer menzîlcilerden umûr-ı menzîli rü'yetde acz izhâr ederi olur ise bilâ-tevakkuf azl ve yerine cümle a'yân ve ahâlî ma'rîfetleriyle a'yân-ı vilâyetden mu'temed ve kârgüzâr kimesneleri menzîlci nasb ve ahâlî-yi kazânın tekeffül ve ta'ahhüdleri ile hüccet-i şer'îyye olunup fimâ-ba'd umûr-ı mühimme ile mütevârid olan ulakları bir an te'hîr ve tevakkuf etdirmeksizin tuvânâ menzîl bârgîrleri verilip [22a] icâleten ve müsâra'aten savb-ı me'mûrlarına tesyîr ve irsâlde ihtimâm ve yedlerinde in'âm ahkâmı olanlardan hilâf-ı emr-i âlişânım ücret mutâlebesiyle ta'addî ve rencîde etdirilmemek üzere ta'ahhüdlerini hüccet-i şer'îyyede tasrîh eyleyip mahalline kayd için icâleten Dersaadet'ime irsâl eyleyesiz, ma'âzallahi te'âlâ bundan sonra menâzil-i merkûmenin fermânım olduğu üzere gereği gibi nizâmları verilmeyip ve menzîlciler menzîllerini kendilerine me'kel edininp bârgîr masârîfı ve in'âmât ücreti ve kazâlar imdâdiyesinden aldıkları akçeleri kendileri ekl ü bel' ve menzîl umûrunu görmeyip nizâmları muhtel olmak takarrübü ile ulakların mevkûf-ı ukde-i terâhî olmaları iktizâ eder ise veyâhûd yedinde in'âm ahkâmı olanlardan ücret mutâlebesiyle bârgîr vermekde ta'allül ve muhâlefet etmek ihtimâlleri olur ise bir dürlü iğmâz ve müsâmaha olunmayıp o makûleler bilâ-tevakkuf ahz ve kal'abend ve şer'an haklarından gelindiğinden başka siz ki mûmâileyhimsiz, sizlerin dahi haklarınızda tertîb-i cezâ olunacağını mukarrer ve muhakkak bilip ona göre mezîd-i tabassur ve intibâh üzere amel ve hareket ve eğer selâmet-i hâlleriniz lâzım ise fermânım olduğu üzere menzîllerin zâbita nizâmlarını halel ve tarafından sıyânet ve eğer menzîlcilerden ve eğer a'yân ve ahâlîden hilâf-ı emr-i âlişânım harekâta cesâret edenleri olur ise o makûleleri mübâşîr-i mûmâileyh ma'rîfeti ve zâbitleri ma'rîfetleriyle bilâ- tevakkuf ahz u habs eyleyip keyfiyeti alâ vukû'ihî

Dersaadet'ime arz u i'lâm ve ba'dehû ne vechile fermânım olur ise ona göre amel ve hareket eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağı tarafından ma'yyetine ta'yîn olunan () -zîde mecduhû- ile şedd-i nitâk-ı intibâh eyleyip yedine verilen memhûr ve mûmzâ sûret-i defter mücebince nizâmına me'mûr olduğun menzillerin her birinin gereği gibi nizâmlarını vermeğe takayyüd ve ihtimâm ve tama'-ı hâm-ı vahâmet-encâma ittibâ'dan ittikâ eyleyerek kemâl-i sadâkat ü istikâmet üzere hareket ve menzillerin nizâmı muhtel olması menzilcilerin rehâvet ve taksîrinden mi neş'et eylemiştir yoksa a'yân ve ahâlinin tasallut ve tegallüblerinden midir? Hâsılı ihtilâl-i nizâm-ı menzile her kimler sebep olmuşlar ise bir hoşça haber aldıktan sonra o makûle ihtilâl-i nizâm-ı menzile sebep olan kimesneleri ahz ve kal'abend eyleyip muhkem hakkından gelmek üzere ism ü resimleriyle icâleten arz u i'lâm edesiz. Netîce-i kelâm nizâmına me'mûr olduğun menzilin bu defa gereği gibi nizâmları verilmesi e'azz-i metâlib-i pâdişâhânem olmağla bundan akdem ta'yîn olunan mübâşir misillü sen dahi bu husûsu kendine vesîle-i cerr-i nef' ittihâz eylemeden nâşi te'dîb ve gûşmâli lâzım gelen menzilciler vesâirlerinin akçelerini alıp keyfiyetlerini arz u i'lâmdan iğmâz veyâhûd bârgîrleri ve imdâdiyeleri mertebe-i kifâyetde olan menzillere bî-vechin müceddeden bârgîr ve imdâdiye zam ve ilâve olunmak üzere menzilcilerin birkaç akçelerine tama' birle Dersaadet'ime arz u i'lâm eylemen ihtimâlî olur ise ze'âmet ve gediğin üzerinden ref' olunduktan sonra tertîb-i cezâ ile mücâzât olunacağını mukarrer ve muhakkak bilip ona göre amel ve hemen cerr-i nef' ve celb-i menfa'at sevdâsından fâriğü'l-bâl olup bu husûsda kemâl-i sadâkat ve nihâyet istikâmet üzere hareket eyleyip nizâmına me'mûr olduğun her bir menzilin nizâmlarına ne vechile ihtilâl gelmiştir ve kimlerin rehâvet ve taksîrlerinden neş'et eylemiştir ve kemâ fi'l-evvel zâbita-i nizâmına ifrâğları ne vechile olmalıdır, gâyet dikkat ve taharrî birle teftîş ve tefahhus eyleyip dakâyık-ı keyfiyetlerine kemâ hüve hakkuhû tahsîl-i ittîlâ' eyledikten sonra o makûle ihtilâl-i nizâm-ı menâzile bâ'is ü bâdî olanları ibtidâ'-i emirde zâbitleri ma'rifetleriyle ahz ve kal'abend eyleyip muhkem haklarından gelmek üzere ism ü resimleriyle Dersaadet'ime i'lâm ve menzilin nizâmları ne vechile verilmek imkânda ise ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle bilâ-tevakkuf esbâb-ı nizâmlarına teşebbüs ve ikdâm birle gereği gibi nizâmlarını verip ve ocaklık ve imdâdiye ta'yîn olunan kazâlarda bakâyâları kalmış ise cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le yerli yerinden tahsîl ve menzilcilere teslim eyledikten sonra ilâ mâşallahu te'âlâ zavâbıt-ı intizâmına bir dürlü halel getirilmeyip umûr-ı mühimme ile mütevârid olan ulakları refâhiyet üzere mürûr u ubûr etdirilmeleri için her bir kazâ ahâfîlerini ve menzilcileri iktizâsına göre nezir kat' ve birbirlerine tekeffül etdirdip kabûl eyledikleri nüzûrât ile birbirlerine tekeffüllerini hücec-i şer'iyeye eyleyip Hazîne-i âmire'm defterlerine kayd için Dersaadet'ime getirmekte ihtimâm ve hilâf-ı emr-i âlîşân vaz' u hareketden ittikâ vü mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimde vardıkda [22b] bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlül-kadri-ş-şân-ı vâcibül-ittibâ' ve lâzımül-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfıyla vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' aşer [min] Saferi'l-hayr sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 28 Rebî' ilâhir sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

83 [22b-1] Alibardak köyü halkının, kendilerinden hane-i avâriz alınmaması taleplerinin Diyarbakır voyvodası tarafından karara bağlanması hususunda ferman sureti

Akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmî'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâiluhû- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Diyarbakır voyvodası () -zîde mecduhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, kazâ-i mezbûrede vâki' Alibardak karyesi ahâlîleri Südde-i sa'âdet'ime arzuhâl edip karye-i mezbûre hâne-i avâriz kayd olunmayıp ve bu ana gelince bir vechile dahl ve ta'arruz olunmuş değil iken şimdi avâriz cem'ine me'mûr olanlar hâne-i avâriz talebiyle rencîde etmeleriyle hilâf-ı kanun ve Defterhâne avâriz talebiyle olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek ricâsına istid'â-yı inâyet eyledikleri ecilden Hazîne-i âmire'mde mahfûz olan Mevkûfât defterlerinde Âmid kazâsının icmâl üzere yedi yüz otuz iki ve sümün avârizhânesi olup Alibardak karyesinin kaydı olmadığı derkâr olmağın ve karye-i mezbûre on bin yedi yüz elli bir yazı ile Havâss-ı hümâyûn karyelerinden olduğu Defterhâne-i âmire'mde derkenâr olunmağın imdi mahallinde ma'rifet-i şer'le ve sen ki Diyarbakır voyvodası mûmâileyhsin ma'rifetinle görülmek emrim olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emir üzere amel edip dahi sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin, husûs-ı mezbûru mahallinde ma'rifet-i şer' ve ma'rifetinle görüp icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı [hak] eyleye[sin], şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min şehri Recebi'l-ferd sene erba'a ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 7 Ca. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

84 [22b-2] Hüsrev Paşa Camii Vakfı'nın nisf müderrisliğine mutasarrıf olan Seyyid Ahmed'in maaşına zam yapılması

Mutâbık li-aslihi'l-âlî, harrerehu'l-fakîru ileyhi te'âlâ Hasan Şakir en-Nâib bi-Mahkemeti Ahi Çelebi bi-Kostantiniyye -gufira lehû-

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' müteveffâ Hüsrev Paşa Câmî'-i şerîfi Vakfı'ndan almak üzere yevmî yirmi beş akçe vazîfe ile nisf müderrisliğe mutasarrıf olan işbu râfi' -i tevkî'-i refî' u'ş-şân kıdvetü'l-meşâyihî'l-kirâm Seyyid Ahmed -zîde şerefu siyâdetihî- Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl edip vazîfesine izdiyâd-ı vakfından yevmî on akçe vazîfe dahi zam olunmak bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın evkâfî kurâ ve mezârî' olmağla izdiyâd-ı vakıfdan merkûmun vazîfesine yevmî on akçe dahi zam olunmak üzere a'lemü'l-ulemâi'l-

mütebahhirîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri'în bilfi'l Şeyhülslâm Mevlâna Ahmed -edâmallahu te'âlâ fezâilehû- işâret etmekle işâretleri mücebince izdiyâd-ı vakıfıdan vazîfesine zam ve akçe zam ve tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip arzuhâli ve mevlânâ-yı müşârunileyhin işâreti ve bin yüz kırk beş senesi Saferü'l-hayr'ının on dördüncü günü târihiyle müverrah verilen ruûs-ı hümayûnum mücebince bu berât-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr es-Seyyid Ahmed -zîde şerefu siyâdetihî- varıp ta'yîn olunan yevmî otuz beş akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûr mahsûlünden mütevellisi olanlar yedinden alıp mutasarrıf olup şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin aşer [min şehri] Saferi'l-hayr sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale min 7 Ca. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

85 [23a-1] Cami-i kebir'de loğkeş olan Abdullah'ın vefatıyla bu görevin Şeyh Ali'ye tevcihi

Tıbka aslihi'l-âlî, harrerehu'l-fakîru ileyhi azze şânuhû Mehmed en-Nâib bi-Mahkemeti Ahi Çelebi bi-medîneti Kostantiniyye -gufira lehû-

Nişân-ı şerîf-i âlîşân hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' Câmî'-i kebir'de yevmî dört akçe vazîfe ile loğkeş olan Abdullah fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Şeyh Ali her vechile lâyük ve mahal ve müstahıkk olmağın tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın sadaka edip bu berât-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mezbûr Şeyh Ali varıp zikr olunan Câmî'-i kebir'de müteveffâ-yı mezbûrun yerine loğkeş olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî dört akçe vazîfesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere, şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi evâili şehri Rebî'ilevvel li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 9 Ca. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

86 [23a-2] Ayşe Hatun Vakfi'nda cüzhan olan Abdullah'ın vefatıyla bu vazifenin Şeyh Ali'ye tevcihi

Nişân-ı şerîf-i âlîşân hükmü oldur ki,

Âmid'de Câmi'-i kebîr mülhakâtından Âişe Hâtûn Vakfı'ndan almak üzere yevmî iki akçe vazîfe ile cüzhân olan Abdullah fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağın yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i refî' u'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü's-sulehâi's-sâlikîn Şeyh Ali -zîde salâhuhû- her vechile lâyük ve mahal ve müstahıkk olmağla mahlûlünden tevcih olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğın sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm Şeyh Ali -zîde salâhuhû- varıp müteveffâ-yı mezbûrun yerine cüzhân olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra zıkr olunan vakıfdan almak üzere yevmî iki akçe vazîfesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet gösteresin, ol bâbda bir ferd mâni' olmayıp şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılalalar.

Tahrîren fî evâili şehri Rebî'ilevvel sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fî 9 Ca. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

87 [23a-3] Diyarbakır'da sürgünde olan Dergâh-ı âlî Cebeciler eski Kethüdası Ebubekir'in affedilmesi

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Âmid kazâsında nâibü's-şer' olan Mevlâna () -zîde ilmuhû- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Diyarbakır mütesellimi () -zîde mecduhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, sâbıkan Dergâh-ı mu'allâm cebeciyân kethüdâsı Ebubekir -zîde mecduhû- Südde-i sa'âdet'ime arzuhâl gönderip bundan akdem mûmâileyh mütekâ'idem emr-i şerîfimle Diyarbakır'e nefy ü iclâ ve hâlâ sekiz seneden [beri] ehl ü iyâlden dûr olup mükedderü'l-hâl [ve] her vechile muhtâc-ı merhamet olmağla sebîli tahliye ve gelip hânesinde ikâmete me'zûn olmak emr-i şerîfim ricâ ve merkûm Kethüdâ Ebubekir hilâf-ı inhâ mütekâ'idem sekiz seneden beri Diyarbakır'de ikâmet üzere olup ehl ü iyâlınden dûr bir vechile geçinmeğe iktidârı olmadığından i'lâm-ı hâl ve istirhâm edip mezbûr emekdâr ve merhamet-sezâ olmağla mutasarrıf olduğu esâmîsinden tekâ'üdlüğü ref' ve gelip ocağında olmak üzere hânesinde ikâmet etmek üzere emr-i şerîfim verilmek ricâsına bilfi'l cebecibaşı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Abdülkadir -dâme mecduhû- i'lâm etmeğın i'lâmı mücebince mütekâ'idliği ref' hânesinde ikâmet eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, () hükmi-i şerîfim vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince amel dahi mûmâileyhin i'lâmı mücebince mezkûrun tekâ'üdlüğü ref' olunmağla gelip ocağında ve hânesinde ikâmet etmek üzere sebîlin tahliye eyleyip mazmûn-ı emr-i şerîfimle amel eylesin, şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîren fî gurreti şehri Rebî'ilâhir sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fî 10 Ca. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye

88 [23b-1] Daire-i hümâyûn çadırları vesair mühimmat için gerekli olan Diyarbakır bezinin satın alınarak veya dokutturularak bir an önce İstanbul'a, Mehterhane-i âmire'ye gönderilmesi

Kırmızı bez için gelen fermândır.

5.000 guruş

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'n Âmid kazâsında nâibü's-şer' olan Mevlânâ () -zîde ilmuhû- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Âmid Voyvodası () -zîde mecduhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Mehterhâne-i âmire'mde müceddeden diktirilmesi fermânım olan bir nevîn? dâire-i hümâyûnum çadırları vesâir mühimmât-ı lâzimesi için Diyarbakır bezinin lüzûmu ve iktizâsı olup Âsitâne-i sa'âdet'imde tedârük olunmasında usret olmağla gâyet kumaşlı ve renkli a'lâ olmak üzere beş bin top Diyarbakır bezi icâleten tedârük ve ber-vech-i tekmi'l mübâya'a ve Âsitâne-i sa'âdet'ime nakil ve teslîm-i Mehterhâne-i âmire'm etdirilmesi mühim ve muktezî olmağla sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin, işbu emr-i şerîf-i celîlü'l-kadrim vardıkda zikr olunan beş bin top Diyarbakır bezini gâyet a'lâ ve güzîde ve kumaşlı olmak üzere mübâya'a ve mevcûd bulunmamak sûretinde müceddeden dokutturup ve ber-vech-i tekmi'l Âsitâne-i sa'âdet'ime irsâl ve teslîm-i Mehterhâne-i âmire'm etdirmekte ihtimâm eylesesiz, zikr olunan kirpâs dâire-i hümâyûnum çadır ve çergeleri için olup bir gün akdem mübâya'a ve dokutturup ve Diyarbakır'den mekârîlere tahmîl ve Âsitâne-i sa'âdet'ime irsâl ve teslîm-i Mehterhâne-i âmire'm etdirilmesi mühim ve muktezî olmağla bahâ ve nakliye ücreti ne mikdâr eder ise hüccet-i şer'iyeye etdirdirip ve uhdenizde olan voyvodalık mâlından takâs ve mahsûb olunmak üzere yedinde hıfz eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü'l-kadr [ve]'ş-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfiyla vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylesesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerife i'timâd kılâsız.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Rebî'ilâhîr li-sene erba'a ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 14 Ca. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

89 [23b-2] Cami-i kebir'de devirhan olan Şeyh Halil'in vefatıyla görevinin Ahmed Halife b. Halil'e tevcihi

Nişân-ı şerîf-i âlişân hükmü oldur ki,

Medîne-i Âmid'de vâki' Câmî'-i kebir Vakfî'ndan almak üzere yevmî bir akçe vazîfe ile devirhân olan Şeyh Halil fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan oğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refî'-u's-şân-ı hâkânî Ahmed Halife b. Halil her

vechile lâyıq ve mahal ve müstahıkk olmağın babası mahlûlünden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet taleb etmeğın sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba‘de'l-yevm merkûm varıp müteveffâ-yı mezbûr babası yerine devirhân olup hizmet-i lâzimesin mer‘î ve müeddî kıldıkdan sonra zıkr olunan câmi‘-i şerîf vakfından almak üzere yevmî bir akçe vazîfe ile mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr-i devletim için du‘âya müdâvemet edesin. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd mâni‘ ve râfi‘ olmayıp şöyle bilip alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın.

Tahrîren fî evâhiri Saferi'l-hayr li-sene hamse ve erba‘în ve mi‘e ve elf

Vasale fî 15 Ca. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

90 [23b-3] Hüsrev Paşa Camii Evkâfı cüzhan ve cüzhan duacısı, Ali b. Esad Vakfı Kâtibi Halil'in vefatıyla bu vazifelerin oğlu Ahmed Halife'ye tevcihi

Nişân-ı şerîf-i âlişân hükmü oldur ki,

Medîne-i Âmid'de vâki‘ merhûm Hüsrev Paşa Câmi‘-i şerîfi Evkâfı'ndan almak üzere yevmî iki akçe vazîfe ile vakt-i asırda cüzhân ve yine vakf-ı mezbûrdan yevmî bir akçe vazîfe ile cüzhân du‘âcısı ve yine medîne-i Âmid'de Ali b. Esad Vakfı'nın yevmî iki akçe vazîfe ile kâtibi olan Halil bundan akdem fevt oldukda sulbî oğlu işbu râfi‘-i tevkî‘-i refî‘u-ş-şân-ı hâkânî Ahmed Halife var iken âhardan Mehmed ve İbrahim ve es-Seyyid Hacı Hüseyin üzerlerine birer berât edip [24a] gadr etmeleriyle mezbûrânın ref‘lerinden merkûm Ahmed Halife'ye babası oğlu olmağla müceddeden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfi verilmek bâbında arzuhâli mücebince mezbûra vech-i meşrûh üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba‘de'l-yevm merkûm Ahmed Halife varıp ref‘ olunan merkûmûnun yerlerine cüzhân ve cüzhân du‘âcısı ve kâtib olup hizmet-i lâzımelerin mer‘î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî beş akçe vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömrüm ve devletim için du‘âya müdâvemet gösteresin, şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın.

Tahrîren fî evâhiri Saferi'l-hayr li-sene hamse ve erba‘în ve mi‘e ve elf

Vasale fî 15 Ca. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

91 [24a-1] Kastal Mescidi Vakfı Kâtibi Halil'in vefatıyla vazifesinin oğlu Ahmed Halife'ye tevcihi

Nişân-ı şerîf-i âlişân hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki‘ Kastal Mescid-i şerîfi Vakfı'ndan yevmî iki akçe vazîfe ile kâtibi olan

Halil fevt oldukda yerine sulbî oğlu var iken âhardan İbrahim nâm kimesne kendi üzerine berât etdirip küllî gadr etmekle ref olunup yerine müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğlu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Ahmed Halife her vechile lâhik [lâyık] ve mahal [ve] müstahikk olmağın babası mahlûlünden ve İbrahim'in ref'inden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet taleb etmeğın sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mezbûr Ahmed Halife varıp zikr olunan evkâfın ref olunan mezbûrun yerine kâtibi olup hizmet-i lâzımesin mer'î [ve] müeddî kıldıkdan sonra yevmî iki akçe vazîfesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet gösteresin, şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîren fi evâhiri Rebî'ilevvel li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 15 Ca. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

92 [24a-2] Fatih Mehmed Paşa Evkâfi nakib-i nânı (yemek dağıtıcısı) olan Mehmed Emin b. Veli'nin vefatıyla bu vazifenin Abdülvahhab'a tevcihi

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

İftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtîn muhtâru'l-izz ve't-temkîn bilfi'l Dârüssa'âde'tim ağası olup Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfi nâzırı olan el-Hâc Beşir Ağa -dâme uluvvuhû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arz gönderip taht-ı nezâretinde olmağla Diyarbekir'de vâki' Fatih Mehmed Paşa Evkâfi mahsûlünden almak üzere yevmî iki akçe vazîfe ile vakf-ı mezbûrda nakîb-i nân olan Mehmed Emin b. Veli fevt olup mahlûlünden işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Abdülvahhab'a -zîde salâhuhû- tevcîh olunup yedine berât-ı âlişânım verilmek ricâsına i'lâm eylediğın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip ağa-yı müşârunileyhin arzı mücebince tevcîh edip bin yüz kırk beş senesi Rebî'ulevvel'inin yirmi ikinci gününde bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Abdülvahhab -zîde salâhuhû- varıp müteveffâ-yı merkûm yerine vakf-ı mezbûrda nakîb-i nân olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra ta'yîn olunan iki akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûr mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrıf ola, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılarlar.

Tahrîren fi'l-[yevmi's]-sâdis [min şehri] Rebî'ilâhir sene 1145

Vasale fi selhi Cumâdelûlâ sene 1145

Kostantiniyye el-mahrûse

93 [24a-3] Fatih Mehmed Paşa Evkâfı eczagûyu Mehmed Emin b. Veli'nin vefatıyla bu vazifenin Abdülvahhab'a tevcihi

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

İftihârul-havâs ve'l-mukarrebîn mu'temedül-mülûk ve's-selâtîn muhtârul-izzî ve't-temkîn bilfi'l Dârüssa'âde'tim ağası olup evkâf-ı selâtîn nâzırî olan el-Hâc Beşir Ağa -dâme uluvvuhû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arz gönderip taht-ı nezâretinde olan evkâfdan Diyarbekir'de vâki' müteveffâ Hacı Mehmed Paşa Evkâfı'ndan almak üzere yevmî iki akçe vazîfe ile eczâ-gûy olan Mehmed Emin b. Veli fevt olup [yeri] mahlûl olmakla mahallinden işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Abdülvahhab'a -zîde salâhuhû-tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlişânım verilmek ricâsına i'lâm eylemeğin hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuh[ûra] getirip ağa-yı müşârunileyhin arzı mücebince bin yüz kırk beş [24b] senesi Rebî'ulevvel'inin yirmi ikinci gününde tevcih edip bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnum[u] verdim ve buyurdum ki, mezbûr Abdülvahhab -zîde salâhuhû- varıp müteveffâ-yı merkûm yerine eczâ-gûy olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra ta'yîn olunan yevmî iki akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûr mahsûlünden mütevellisi olanlardan alıp mutasarrıf ola, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılarlar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min Rebî'ilâhîr li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi selhi Cumâdelûlâ sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

94 [24b-1] Halkın emniyet ve asayişinin temini, eşkıyaların vereceği zararların önlenmesi ve bunların yakalanarak haklarında gerekli muamelelerin yapılması

Eşkîyâ teftîşine

E'âzîmü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm ashâbu'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun orta kolu nihâyetine varınca vâki' olan mîrimîrân-ı kirâm -dâme asâletühüm- ve kadı-yı kuzâtî'l-müslimîn vâlî-yi vülâti'l-muvahhidîn ma'âdinü'l-fezâil ve'l-yakîn râfi'ûnu a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisûnu ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-mahfûfûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-i izâm -zîdet fezâiluhum- ve mefâhirü'l-ümerâi'l-kirâm merâci'u'l-küberâi'l-fihâm ulü'l-izzeti ve'l-ihtirâm el-muhtassûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-allâm ümerâ -dâme izzetühüm- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-kelâm kadılar -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve havâs ve evkâf zâbitleri ve darb u harbe kâdir iş erleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, memâlik-i vesî'atü'l-mesâlikimde sâkin ve kâtin fakîr ve zu'afâ vesâir ebnâ-i sebîlin mazârr-ı eşkıyâdan himâyet ü sıyânetleri

ve turuk ve mesâlikin tanzîf ü tathîri ile ibâdullahın ârâmîsi ve istirâhatleri aksâ-yı murâd-ı pâdişâhâne ve gâye-i bâkıyyü'l-murâd-ı pâdişâhânemden iken bu esnâlarda vilâyet-i Anadolu'da tavâif-i Türkmân vesâir ecnâs-ı muhtelifeden bazı kuttâ' u't-tarik eşkiyâsi ve harâmzâde zuhûr ve eyâlet ve vilâyetden hâlî ve vakt-i fursatdır deyü fûrce bulup ebnâ-i sebîl ve sükkân kurâlarına îsâl-i mazarrata mütesaddî ve fesâd ve şakâvetleri icrâya sâ'î oldukları resîde-i sem'-i hümâyûn-ı mülûkânem olmağla ol makûle eşkiyâ ve harâmzâdenin tecessüs ve tefahhusunda ihtimâm ü dikkat ve hudûd ve sınırınız dâhilinde her ne mahalde birden [ve] ikiden eşkiyâ zuhûr eder ise kat'an emân u zamân verilmeyip alâ eyyi hâlin ahz ve ele getirilip şer'an müstahikk oldukları cezâ ve sezâları tertîb ile havza-i hükûmetiniz dâhilinde olan turuk-ı mesâlikin te'mîn ve tanzîfi ve bilâd-ı ibâdın tathîr ve te'mîni ehemmi-i mühimmi-i lâzımü'l-ihtimâmından olmağın sen ki mûmâileyhsin, işbu emr-i şerîf ile () vusûlünde bu husûsda mezîd-i basîret üzere hareket ve taht-ı hükûmet ve kazânız dâhilinde mazanne-yi eşkiyâ olan mahalleri tecessüs ve tefahhusdan hâlî olmayıp hudûd ve sınırınız dâhilinde her ne mahalde birden ve ikiden veyâhûd dahi ziyâde ol makûle eşkiyâ olduğu haber alınır ise ihmâl ve müsâhele etmeyip cümleliz ittifâk u ittihâd ile üzerlerine varıp kat'an emân u zamân vermeyip alâ eyyi hâlin ahz ve ele getirilip şer'an lâzım gelen cezâları tertîb ve izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla şer ve mazarratların bilâd u ibâd üzerlerinden def' u ref' ve turuk-ı mesâliki ve ebnâ-i sebîli vesâir ibâdullahı te'mîn ve tanzîmiyle ve sükkân ve ahâlînin irâha-i tereffühüne bezl-i kudret ve sarf u sa'y-ı dest eyleyesiz, zamân-ı kıymet-nişân-ı ma'dilet-feşânımda memâlik-i me'mûneti'l-mesâlikimde sâkin ve kâtin ahâlî ve re'âyâ ve ebnâ-i sebîl ve âmme-i berâyânın cemî'-i mezâlîm ve ta'addiyâtından günûde-i mehd-i emn u emân olmaları ecibb-i meşâgil-i hüsrevânem iken şöyle ki ma'âzallahi te'âlâ fermân-ı hümâyûnuma mugâyir tekâsül ve ihmâlinizden nâşi hudûd ve sınırınız dâhilinde ebnâ-i sebîl vesâir ibâdullahdan bir ferd vechen mine'l-vücûh zarar u gezend erişdiği istimâ' olunur ise vâki' olan zarar sizden tazmîn [25a] etdirilmekle iktifâ ve kat'an özür ve cevâbınız ısgâ olunmayıp ukûbât-ı şedîde ile mu'âkab ve mucâzât olunacağınızı muhakkak bilip ona göre her hâlde basîret ü intibâh üzere hareket ve fermân-ı hümâyûnuma mugâyir hâlâtdan gâyetü'l-gâye hazer ü mucânebet eyleyip lâkin bir bahâne ile fesâd ve şakâvetde alâka ve medhalî olmayan bî-günâhlar nâ-hak yere aralıkda ifk ü iftirâ ve ashâb-ı servet ü yesârdan olanlar dahi tama'-ı hâmma teba'iyet ve cerr-i menfa'at kasdıyla şerr u şürûr ilkâ ve fukarâ-i ra'iyete tekâlîf-i beyhûde tahmîli vesâir vücûh-ı mezâlîm ile bir ferde cebr u ezâ ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayrı hakkın mikdâr-ı zerre zulm ve ta'addîye ictirâdan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnumla âmil olup hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâilî Rebî'ilâhîr li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fî gurreti C. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

95 [25a-1] Ulakların menzillerde ziyade beygir talebinde bulunmamaları

Nüzûl umûruna müte'allik fermândır.

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselin el-muhtassûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Anadolu'nun orta kolu nihâyetine varınca vâki' olan mevâlî-i izâm -zîdet fezâiluhum- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm kadılar -zîde fazluhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, umûr-ı mühimme vesâire ile bazı mahallere me'mûr olan ulaklar yedlerinde olan menzil ahkâmında ta'yîn ve tasrîh olunan mikdâr bârgîre kanâ'at etmeyip hilâf-ı emr-i şerîf ziyâde mutâlebesiyle nice gûne ta'addîler eyledikleri ihbâr olunup bu makûlelerin hilâf-ı emr-i şerîf hareketleriyle zuhûr eden ta'addîleri men' u def' olunmak fermânım olmağla işbu emr-i şerîfim ile () vusûlünde siz ki mûmâileyhimsiz, vech-i meşrûh üzere umûr-ı mühimme vesâire ile bazı mahallere me'mûr olan ulaklar taht-ı kazâlarımızdan mürûr u ubûr eylediklerinde yedlerinde olan menzil ahkâmında ta'yîn ve tasrîh olunan mikdâr bârgîre kanâ'at etmeyip hilâf-ı emr-i şerîf ziyâde mutâlebesiyle ta'addîye tasaddî ederler ise kâinen men-kâne ol makûlelere yedlerinde olan ahkâm-ı şerîfeme mugâyir bir re's bârgîr ziyâde verdirmeyip ve menzilcileri rencîde vü remîde etdirmeyip vâki' olan ta'addîlerin men' u def' edip lâkin bu bahâne ile bir ferdi hizmet-i me'mûresinin te'hîr ve ta'tiline bâ'is olacak vechile avk u tevkîfleri ve hilâf-ı emr-i şerîf ücret talebi ve âhar vechile bihûde ta'cîz ve tekdîrden be-gâyet hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfindan gâyetü'l-gâye hazer ü mücânebet eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıtı Rebî'ilâhir li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fî gurreti Cumâdelâhire sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

96 [25a-2] Aysel Hatun, Maruf Efendi ve Osman Efendi vakıflarının mütevellisi olan Abdullah'ın vefatıyla bu vazifenin Hüseyin Halife'ye tevcihi

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' Câmî'-i kebîr mülhakâtından Âişe Hâtûn Vakfı'nın yevmî bir akçe vazîfe ile tevliyetini yine câmî'-i mezbûrun mülhakâtından Maruf Efendi ve Osman Efendi Vakıfları'nın vazîfe-i mu'ayyeneleriyle mütevellisi olan Abdullah fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağın yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Hüseyin Halife her vechile lâyük ve mahal ve müstahikk olmakla tevliyet-i mezbûreler mezbûrun mahlûlünden tevcih olunup yerine berât-ı şerîfim verilmek bâbında arzuhâli

mûcebince mezbûr [25b] vech-i meşrûh üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûnumu verdim ve buyurdum ki, ba‘de'l-yevm mezbûr Hüseyin Halîfe'ye varıp müteveffânın mutasarrıf olduğu vakf-ı mezbûrların mütevellîsi olup hizmet-i lâzımleri mer‘î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî bir akçesinden mâ‘adâ vazîfe-i mu‘ayyenelerine dahi mutasarrıf olup vâkı[f]ûnun rûhları ve devâm-ı devletim için du‘âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan [bir] ferd mâni‘ ve müzâhim olmaya, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i‘timâd kılarlar.

Tahrîren fi evâhiri şehri Rebî‘ilâhir li-sene hamse ve erba‘în ve mi‘e ve elf

Vasale fi 6 Cumâdelâhire sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

97 [25b-1] Diyarbakır eyaletindeki aşiret ve kabilelerden 1.000 nefer piyade levent tahrir edilerek Van kalesi muhafazasına memur Timur Paşa maiyetine gönderilmesi

Timur Paşa'ya gidecek bin nefer piyâde levendât tahrîrine fermân

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân Dersaadet'imden mübâşir ta‘yîn olunan () [ve] mübâşir-i nev‘ ta‘yîn olunan () -zîde mecdühümâ- tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki, Van kal‘ası müntehâ-yı serhadd-i İslâmiyeden olup muhâfazası emrine takayyüd ve ihtimâm olunmak lâzım-ı hâlden olduğuna binâen bir mikdâr piyâde levendât tahrîri mühim ve muktezî olduğundan hâlâ kal‘a-i mezbûre muhâfazasında olan Timur Paşa -dâme ikbâluhû- bu defa Dersaadet'ime tahrîr ve i‘lâm etmekle mîrimîrân-ı mûmâileyhin i‘lâmı mûcebince Diyarbekir eyâletinde vâkı‘ aşâyir ve kabâilden her bayrağı ellişer neferden yirmi bayrak olmak üzere bin nefer piyâde levendât tahrîr ettirmek üzere tertîb ve fermânım olup ve gönderilen memhûr ve mûmzâ sûret-i defter mûcebince sâbıkı üzere beher neferine on ikişer gurus bahşîş ve birer mâh ikişer buçuk gurus ulûfeden altışar aylık ulûfe ve altışar aylık zahîre bahâları ile çadır ve çerge ve evânî-i nühâs ve mühimmât-ı sâireleri bahâları için min haysü'l-mecmû‘ iktizâ eden kırk iki bin yüz bir buçuk gurus yirmi akçe taraf-ı mîrîden tamâmen verilmekle Dersaadet'imden mübâşir ta‘yîn olunan mûmâileyh () -zîde mecduhû- ile irsâl olunup ancak sen ki başbuğ ta‘yîn olunan mûmâileyhsin, her vechile yarar ve kârgüzâr olup senden Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'l-istimrârıma lâyık hidemât ve şâyeste me‘mûl olduğuna binâen hâssaten bu levendâta başbuğ nasb u ta‘yîn olunmuşundur. İmdi bi-tevfikillahi te‘âlâ me‘mûl-i tab‘-ı safâ-makrûn-ı pâdişâhânem üzere hizmet-i celîleme muvaffak olduğun sûretde merâtib-i celîle-i mülûkânemden matlab ve me‘mûlün olan rütbeye neyl ve kesb-i rif‘at-ı şân ile muhtârul-akrân olacağımı ve ma‘âzallahi te‘âlâ hilâfi zuhûr eylemek ihtimâli olur ise hakkında te‘dîb-i şedîd zuhûr edeceğine fikir ve mülâhaza ve el-hâletü hâzihî Devlet-i Aliyye'ne hizmet edecek vakt ü zamân olmağla hemen kemer-i gayreti miyân-ı hamiyete muhkem bend eyleyerek tedârük-i kâra mübâşeret ve evvel emirde i‘mâl-i askere kâdir kimesnelere bölükbaşılarını tertîb ve bayrakların küşâd eyledikten sonra ol mikdâr levendâtı eyâlet-i mezbûrede vâkı‘ Ekrâd aşâyir

ve kabâili ricâlerinden etvâr ve mâhiyet ve şecâ'atleri ma'lûm ve meczûmun olan harb u darba kâdir tüfeng-endâz ve ma'reke-pervâz yiğitlerden intihâb eyleyerek tahrîr ve hizmet-i mu'ayyene tekmîline dek firâr eylemeyeceklerine kavî kefillerini dahi alıp bi-avnihi sübhânehû ve te'âlâ beş on gün içinde bilâ-kusûr tekmîl ve terkîm olan bahşiş ve ulûfelerini bölükbaşları ma'rifetiyle kendilere tevzi' ve taksîm ve çadır ve çerçe ve evânî-i nühâs vesâir mühimmâtlarını dahi tekmilen mübâya'a ve teslim eyleyip ve bunların ulûfe ve zahîrelerin yola çıktıkları târîhden mahsûb olunagelmekle bu verilen altı aylık ulûfe ve ta'yînâtlarının bedeli esmânından sonra dahi her ne mikdâr hizmetde olurlar ise kusûr îcâb eden ulûfe ve ta'yînâtları Van kal'ası defterdârı tarafından verilmek üzere olmağla her kangı günde yola azîmet olunursa târîhi ile iki kıt'a hüccet-i şer'iyye etdirilip bir kıt'ası mahalline tesyîr için Dersaadet'ime irsâl ve bir kıt'ası dahi mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle gönderilip kal'a-i merkûm defterdârına teslim olunmak üzere bir sâ'at-i sa'd-iktirânda yola azîmet ve kemâl-i sür'at ve şitâb ile kal'a-i mezbûreye varıp mîrimîrân-ı mûmâileyh ma'rifetiyle hizmet-i muhâfazaya kıyâm birle mesâ'i-i mezbûre vücûda getirmekde ihtimâm eylesin ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin, levendât-ı merkûmenin bir gün mukaddemce kal'a-i merkûmeye îsâl olunması akdem-i mehâmdan olmağla bu bâbda sen dahi mezîd-i dikkat ile hareket ve levendât-ı merkûmenin bir gün mukaddem tahrîrlerinde ve gerek serî'an ve âcilen kal'a-i mezbûreye dahi irsâl ü îsâl olunmalarında bezl-i sa'y u makderet eylesin. Lâkin bundan akdem İran tarafına ta'yîn olunan levendâtın başbuğları ve mübâşirleri tama'-ı hâma ittibâ' ile tahrîrine me'mûr oldukları levendâtı mikdâr-ı mu'ayyeneden noksân tahrîr eylediklerinden mâ'adâ ulûfe ve bahşişlerinden bir mikdâr kat' ve ekl eylemek dâ'iesiyle rençber ve ra'iyet makûlesi olup harb ü darba kâdir olmayan kimesnelere tahrîr eylediklerine binâen levendât nâmıyla ol makûle acezeyi gönderdiklerinden mahallinde bir işe yaramayıp beytûlmâl-ı müslimînin bihûde telef ve ziyâ'ına bâ'is ü bâdî olduğundan başka esnâ-yı râhda dahi fukarâ-i ra'iyete müft ü meccânen zahîre talebi vesâir bahâne ile envâ'-ı ta'addiyâta cesâret [26a] eyledikleri merreten ba'de uhrâ tahrîr olunmuş mevâddan olmağla bu defâ tahrîri fermânım olan levendât sâbiku'z-zikr levendât misillü tahrîr olunmayıp bâlâda tafsîl ü tasrîh olduğu üzere şecî' ve bahâdır ve harb ü darba kâdir ve etvâr ve mahiyetleri ma'lûm kimesnelere tahrîr ve tahrîr oldukları târîhden hizmet-i me'mûreleri hitâmına dek mecmû'-ı bayrakları altında mevcûd bulunup hizmet-i mu'ayyeneleri münkaziye olunca bir neferi firâra râğbet eylememek ve hizmet-i muhâfazada kıyâm etdiklerince lâzime-i dikkat ve ihtimâmları olan hıdemât-ı hümâyûnumda leylan ve nehâren sarf-ı makderet eyleyip esnâf misillü kisb ü kâra şürû' ve mübâderetden ittikâ eylemeleri matlûb-ı hümâyûnum olmağın levendât-ı merkûme bâlâda bast olunan şürût mücebince i'mâl ve istihdâm olunmaları için başbuğ ta'yîn olunan mûmâileyhin yedinden hüccet-i şer'iyye ahz ve tahrîr olunan neferâtı dahi ism ü resmiyle ve şöhetleriyle ale'l-infirâd iki kıt'a defter ve bir kıt'asın hüccet-i şer'iyye ile mîrimîrân-ı mûmâileyhe îsâl ve teslim ve bir kıt'asın dahi Hazîne-i âmire'm defterlerine kayıd için avdetinde Dersaadet'ime getirmekde ihtimâm ü dikkat eylesin. Ba'dehû mahallinde sırren ve alenen tecessüs ve yoklama etdirilip ma'âzallahi te'âlâ bir neferi noksân zuhûr eylemek veyâhûd içlerinden amele yaramaz âdem bulunmak ve esnâ-yı râhda ta'yînâtlarına vermek üzere taraf-ı mîrîden verilen akçe ile mübâya'ası iktizâ eden zahîrelerini fukarâ-yı ra'iyetden müft ü meccânen taleb ile mikdâr-ı zerre zulüm ve ta'addî olduğu haber alınmak lâzım gelir ise sizin için bir türlü halâs ve necât mutasavver olmayıp işbu ukûbet ile mu'âteb olacağınızı mukarrer bilip ona göre amel ve bâlâda tahrîr olunan şürûta

ri'âyet eyleyerek levendât-ı mezbûru müntehab ve güzîde kimesnelerden icâleten tahrîr ve bir an akdem sürüp ve götürüp kal'a-i merkûma irsâl ve mîrimîrân-ı mûmâileyhin re'y ü ma'rifetiyle hizmet-i muhâfazada kıyâm etdirmekte ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlîşânımın mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfıyla vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Rebî'ilâhir li-sene hamse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale fi 7 C. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

98 [26a-1] Kendi rızasıyla vazifesinden feragat eden Cami-i kebir Müezzini Seyyid Ali Halife'nin görevinin oğlu Seyyid Abdullah b. Seyyid Adem'e tevcihi

Müezzinlik

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' Câmi'-i kebir'de yevmî beş akçe vazîfe ile müezzin olan Seyyid Ali Halife kendi hüsn-i rızasıyla Ferizoğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî es-Seyyid Abdullah b. es-Seyyid Adem'e fâriğ olup merkûm dahi her vechile lâyük ve mahal [ve] müstahikk olmağla tevcih olunup berât-ı şerîfim verilmek bâbında yedinde olan fâriğ berâtı mücebince mezbûra sadaka edip bu berât-ı hümâyûnumu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm varıp Câmi'-i kebir'de müezzin-i merkûmun yerine müezzin olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî beş akçe vazîfesin mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd mâni' ve müzâhim olmayıp bir vechile dahl ve ta'arruz etmeyeler, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalalar.

Tahrîren fi evâhiri Zilka'de sene selâse ve erba'în ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

99 [26a-2] Cami-i kebir'de cüzhan olan Ali Halife kendi rızasıyla vazifesinden feragat ettiğinden bu vazifenin oğlu Seyyid Mehmed Arif b. Seyyid Adem'e tevcihi

Cüzhân

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki 'Câmi'-i kebîr'de Âişe Hâtûn Vakfî'ndan almak üzere vazîfe-i mu'ayyene ile vakt-i asrda cüzhân olan Ali Halîfe kendi rızâsıyla Ferizoğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mehmed Arif b. Seyyid Adem fâriğ olup merkûm dahi her vechile lâyük ve mahal [ve] müstahikk olmağla tevcîh olunup berât-ı şerîfim verilmek bâbında yedinde olan fâriğ berâtı mücebince mezbûra sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm varıp vakf-ı mezbûrda fâriğ-i mezbûr yerine cüzhân olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra vazîfe-i mu'ayyenesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere, şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kıla.

Tahrîren fî evâhiri Zilka'de li-sene selâse ve erba'în ve mi'e ve elf

Vasale min 13 C. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

100 [26b-1] Cami-i kebir'de harem ferrâşı olan Seyyid Ali görevi bıraktığından yerine Ferizoğlu Seyyid Ahmed Arif'in tayini

Harem ferrâşı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki 'Câmi'-i kebîr'de yevmî altı akçe vazîfe ile harem ferrâşı olan es-Seyyid Ali kendi hüsn-i rızâsıyla işbu râfi'-i tevkî'-i refî'-i hümâyûn-ı hâ[kâ]nî Ferizoğlu es-Seyyid Mehmed Arif b. es-Seyyid Adem'e kasr-ı yed edip merkûm dahi her vechile lâyük ve mahal [ve] müstahikk olmağın tevcîh olunup berât-ı şerîfim verilmek bâbında yedinde olan fâriğ berâtı mücebince mezbûra sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm varıp merkûm varıp câmi'-i mezkûrun fâriğ-i merkûm yerine harem ferrâşı olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî altı akçe vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet gösteresin. Şöyle bileler alâmet-i şerîfeme i'timâd kılarlar.

Tahrîren fî evâhiri Zilka'deti's-şerîfe sene selâse ve erba'în ve mi'ete ve elf

Vasale fî 12 C. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

101 [26b-2] Cami-i kebir'de naathan olan Seyyid Ali görevi bıraktığından yerine Seyyid Abdûlbaki Halife'nin tayini

Na'thân

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' Câmi'-i kebîr'de yevmî üç akçe vazîfe ile na'thân olan Seyyid Ali kendi rızâsıyla işbu râfi'-i tevkî'-i refî'-i hümâyûn-ı hâkânî Seyyid Abdülbaki Halîfe'ye ferâgat ve kasr-ı yed edip merkûm dahi her vechile lâyük ve mahal [ve] müstahikk olmağın ferâğından tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında fâriğ-i mezbûrun berâtı mücebince inâyet taleb etmeğın vech-i meşrûh üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûnumu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm varıp zikr olunan câmi'-i şerîfde fâriğ-i mezbûrun yerine na'thân olup hizmet-i lâzimesin dahi mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî üç akçe vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan kimesne mâni' olmayıp şöyle bileler, alâmet-i şerîfeme i'timâd kılalar.

Tahrîren fi evâhiri Zilka'deti's-şerîfe sene selâse ve erba'în ve mi'ete ve elf

Vasale fi 12 C. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

102 [26b-3] İbni Sino Camii Evkâfı'nda cüzhan olan Seyyid Ali Halife görevi bıraktığından yerine Seyyid Mehmed Arif'in tayini

Cüzhân

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' İbni Sino Câmi'-i şerîfi Evkâfı'ndan almak üzere yevmî bir akçe vazîfe ile cüzhân olan Seyyid Ali Halîfe kendi rızâsıyla Ferizoğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refî' u's-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mehmed Arif b. Seyyid Adem'e fâriğ olup merkûm dahi her vechile lâyük ve mahal [ve] müstahikk olmağla tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında yedinde olan fâriğ berâtı mücebince mezbûra vech-i muharrer üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm varıp fâriğ-i mezbûr yerine vakf-ı mezbûrda cüzhân olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî bir akçe vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Şöyle bileler alâmet-i şerîfeme i'timâd kılalar.

Tahrîren fi evâhiri Zilka'de sene selâse ve erba'în ve mi'ete ve elf

Vasale fi 13 C. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

103 [26b-4] Cami-i kebir'de Cuma aşırhanı olan Seyyid Ali Halife'nin kendi isteğiyle görevini Seyyid Mehmed Arif'e devrettiği

Aşırhan, yevm-i Cuma

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' Câmî'-i kebîr Evkâfi'ndan almak üzere yevmî iki akçe vazîfe ile yevm-i Cum'a'da aşrhân olan Seyyid Ali Halîfe kendi hüsn-i rızâsıyla Ferizoğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mehmed Arif b. es-Seyyid Adem'e fâriğ olup merkûm dahi her vechile lâyık ve mahal [ve] müstahikk olmağla tevcîh olunup berât-ı şerîf verilmek bâbında yedinde olan fâriğ berâtı mücebince mezbûra sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm varıp câmî'-i mezkûrda yevm-i Cum'a'da aşrhân olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî iki akçe vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için müdâvemet gösteresin. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi evâhiri şehri Zilka'deti's-şerîfe sene selâse ve erba'în ve mi'ete ve elf

Vasale fi 13 C. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

104 [26b-5] Cami-i kebir'de tuvaletlerin temizliğinde görevli Seyyid Ali Halife'nin kendi isteğiyle görevini Seyyid Mehmed Arif'e devrettiği

Kenîf ferrâşı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' Câmî'-i kebîr'de vazîfe-i mu'ayyene ile kenîf ferrâşı olan Seyyid Ali kendi hüsn-i rızâsıyla Ferizoğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refî'-i hümâyûn-ı hâkânî es-Seyyid Mehmed Arif b. Seyyid Adem'e fâriğa olup merkûm dahi her vechile lâyık ve mahal [ve] müstahikk olmağla tevcîh olunup berât-ı şerîfim verilmek bâbında yedinde olan fâriğ berâtı mücebince mezbûra sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm varıp câmî'-i mezkûrda fâriğin yerine kenîf ferrâşı olup vazîfe-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr-i devletim için du'âya müdâvemet gösteresin. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfeme i'timâd kılalar.

Tahrîren fi evâhiri Zilka'deti's-şerîfe sene selâse ve erba'în ve mi'ete ve elf

Vasale fi 13 C. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

105 [26b-6] Cami-i kebir'de sabah, ikindi ve Cuma aşırhanı olan Seyyid Ali Halife'nin görevini kendi rızasıyla Seyyid Abdullah'a devrettiği

Subhda, yevm-i Cum'a[da], vakt-i asrda aşrhân

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' Câmî'-i kebîr Evkâfi'ndan almak üzere yevmî iki buçuk akçe vazîfe ile câmi'-i mezbûrda vakt-i subhda aşrhân ve yevmî bir akçe vazîfe ile yevm-i Cum'a'da aşrhân ve iki buçuk akçe vazîfe ile vakt-i asrda cüzhân olan es-Seyyid Ali Halîfe kendi hüsn-i rızasıyla işbu râfi'-i tevkî'-i refî'uş-şân-ı hâkânî es-Seyyid Abdullah b. es-Seyyid Adem'e fâriğa olup merkûm dahi her vechile mahal [ve] müstahıkk olmağa tevcih olunup berât-ı şerîfim verilmek bâbında yedinde olan fâriğ berâtı mücebine mezbûra vech-i muharrer üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm varıp câmi'-i mezkûrda vakt-i subhda aşrhân ve yevmi'l-Cum'a'da aşrhân, vakt-i asrda aşrhan olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî altı akçe vazîfesine mutasarrıf olup vâkîfın rûhu ve devâm-ı ömr-i devletim için du'âya müdâvemet gösterip şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılarlar.

Tahrîren fî evâhiri Zilka'deti's-şerîfe sene selâse ve erba'în ve mi'ete ve elf

Vasale fî 13 C. sene 1145

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

106 [27a-1] Rabia Hatun ile vekili Halil'in miras yoluyla kendilerine intikal eden ev ve müstemilâtını Fatma Hatun'a sattıkları

Alâmet-i fâsıla vaz'ı ile bey', 30 guruş ahz-ı bi-kadri'l-hîses

(...) şehâdetleri ile şer'an sâbit olan mezbûr Halil vekâleten meclis-i şer'de işbu râfi'atü'l-vesîka mezbûre Fâtıma Hâtûn mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Payaslı Ahmed b. Hüseyin mülkü ve bazen tarîk-ı hâs ile ve bir taraftan bazen Mollâ Hasan vereseleri ve bazen Âişe Hâtûn ve bazen Seyyid Ömer veresesi ve bazen Taşçı Nohi ve Taşçı Norsî mülkleri ve bir taraftan mezbûr Halil mülkü ve taraf-ı râbi'den mahzene mürûr edecek mecâz ile mahdûd üç sofa ve bir neccârı ve bir sagîr meclis ve matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müstemil menzil müteveffâ-yı evvel-i mezbûrdan müntakil olup bi'l-izni's-şer'î sâhası mesâha olundukda bennâ zirâ'ıyla tûlen ve arzan bi-hesâbı terbî'î yüz kırk sekiz zirâ' binâ ve yetmiş üç zirâ' avlu olup tashîh-i mezbûr üzere bi-hükmi'l-münâsaha üç yüz yetmiş üç bin iki yüz kırk sekiz sehimden bana ve müvekkilem mezbûre Rukiye'ye isâbet eden cem'an doksan dört bin yüz elli iki sehim hissemiz mukâbelesinde menzil-i mezbûrun binâ ve avlusundan kezâlik bana ve müvekkilem mezbûre Rukiye'ye otuz zirâ' hissemiz mezkûr sofalardan şarkan bir buçuk sofa ifrâz ve ta'yîn ve alâmet-i fâsıla vaz' etdikden

sonra zikr olunan bir buçuk sofa hissemizi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûre Fâtıma Hâtûn'a otuz guruşa bey' ve temlik ve teslim etdiğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i merkümü mezbûre yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle her birimiz bi-kadri'l-hises ahz u kabz eyledik. Mebî'-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuku ile mezbûre Fâtıma Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıfe olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Salih b. Ahmed kassâb, el-Hâc Mollâ Hüseyin Hoca, Ali b. Hüseyin Bey, Kömürcü Şaban, es-Seyyid Abdullah Çelebi, Gürcü Yusufzâde, es-Seyyid Süleyman b. Derviş, es-Seyyid Mehmed b. Hızır Ağa, el-Hâc Hüseyin b. İbrahim kassâb, es-Seyyid Veliyyüddin kassâb ve gayruhum

107 [27a-2] Halil Ağa b. Hacı Ahmed'in Diyarbakır'da Erbaataş mahallesindeki menzil hissesini Safiye b. Mustafa'ya satması

Mübâya'a-i menzil, 603 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hâc Osman mahallesi sükkânından Halil Ağa b. el-Hâc Ahmed meclis-i şer'-i şerîfde medîne-i mezbûre mahallâtından Şeyh Matar mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Safiye bt. Mustafa nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl-i şer'îsi olan Halil Efendi b. el-Hâc Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip on sehinden bir sehimi kız karındâşım Âişe Hâtûn'un irsen mülkü ve dokuz sehimi akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin irsen ve şirâen benim mülküm olup medîne-i mezbûre mahallâtından Erbaataş mahallesinde vâki' ve birbirine muttasıl bir taraftan Eğil beylerine mevkûf menzil ve bir taraftan Hafız b. () mülkü ve bir taraftan Süleyman nâm () mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd biri, sekiz bâb oda ve üç kilâr odası ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve biri on dört bâb oda ve üç kilâr odası ve bir matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil iki bâb mahzenden zikr olunan dokuz sehimi hissemi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Safiye Hâtûn'a altı yüz üç guruş ile meclis-i akidde mevcûd ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabzi muzî'a mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i merküm altı yüz üç guruşu müvekkile-i mezbûrenin mâlından olmak üzere vekîl-i merküm yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mârru'z-zikr mahzeni on sehiminden dokuz sehimi hissem âmme-i hukuk ve merâfıkı ile müşteriye-i mezbûre Safiye Hâtûn'un mülk-i müşterâsı olup ve semen-i merkümdan müvekkile-i mezbûre Safiye Hâtûn zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım bâkî kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi't-tâsi' ve'l-işrîn min Şabâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Haffâf Ahmed Çelebi b. Mustafa, el-Hâc Hüseyin Subaşızâde, İsmail Efendi el-müderriş, Ahmed b. Mehmed, Münâdî Mustafa b. Yusuf, Sarrâf Mahmud Çelebi, Behzad b. Alaeddin, Hüseyin b. Mehmed, Murad b. İbrahim

108 [27a-3] Hatice bt. el-Hâc Hasan'ın Diyarbakır'ın Molla Alihan mahallesinde tasarrufunda olan cüllâh dükkânını Murtaza b. Yusuf'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Kara Cami mahallesinde sâkine Hadice bt. el-Hâc Hasan nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyâna vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân el-Hâc Abdülvahhab b. Mustafa ve es-Seyyid Ebubekir b. Bedreddin şehâdetleriyle şer'an sâbit olan zevci Abdülvahhab b. Hüseyin vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'u'l-vesika Murtaza b. Yusuf mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Mollâ Alihan mahallesinde vâki' bir taraftan Eskicioğlu el-Hâc Mehmed mülkü ve iki taraftan mezbûre Murtaza mülkü [ve] taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir çardak tahtında bir cüllâh dükkânını bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Murtaza'ya otuz beş guruşu bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm otuz beş guruşu merkûm yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr çardak ve dükkân [27b] müşteri-yi mezbûr Murtaza'nın mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Efendi b. Tahazâde, Seyyid Zülfü b. Ali, İsmail b. Arslan, Mehmed b. İbrahim, Mollâ Ahmed mekteb hoca[sı], Kalaycı Seyyid Bekir, Ebubekir b. İlyas, Na'lbend Ahmed, Murad b. İbrahim ve gayruhum

109 [27b-1] Diyarbakır'da çulcu esnafının, Damga Emîni Seyyid Hacı Mehmed Emin Ağa ile borç anlaşması yaptıkları

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa'nın kutu hüccetidir.

Medîne-i Âmid'de sâkin esnâf-ı erbâb-ı sanâyi'den cüllâh tâifesinden şeyhleri el-Hâc Hüseyin b. Yusuf ve ihtiyârlarından olup İskender Paşa mahallesinden el-Hâc Şahin b. Abdullah ve Mustafa b. Musa ve Halil b. Musa ve Mehmed b. Hüseyin ve Telli Mustafa

b. Abdullah ve Ali Paşa mahallesinden es-Seyyid Ali b. Ali ve Mehmed Beşe ve el-Hâc Mustafa b. İsmail ve el-Hâc Yusuf b. İbrahim ve Mollâ Mustafa b. Hüseyin ve Hammâloğlu İbrahim b. Sefer ve Kılbaçoğlu Yusuf b. Yusuf ve el-Hâc Ali b. Hüseyin ve İbrahim b. Mehmed ve Çupi mahallesinden es-Seyyid Ali b. Ahmed ve Câmî'-i kebîr mahallesinde Sarıkçı Mehmed b. Yusuf ve Derviş Hüseyin mahallesinden Hüseyin b. Şaban ve Kibleteynli İbrahim b. Mustafa ve Bâbicedid mahallesinde Kürd Seyyid Hamza b. Mehmed ve Mardinli Mehmed b. Mustafa ve Köse Mehmed b. Osman ve Hüsreviye mahallesinden Ömer b. Mustafa ve Mehmed b. Hüseyin ve Deli Ömer ve Topal Rasûl ve Ali b. Mustafa ve Kılbaş mahallesinden Ulu Halil b. Seyyid Haydar ve Mollâ Yusuf b. Ali ve Mehmed b. Mustafa ve Şeyhmus b. Hüseyin ve Makremeci Yusuf b. Abdullah ve Gazi Ahmed b. Mustafa ve Hıskeyfli Hüseyin b. Hasan ve Musa b. Halil ve Mehmed Paşa mahallesinden Çobanoğlu Hasan b. Hüseyin ve Halil b. Abdullah ve İmirza b. Hüseyin ve Receb b. Yusuf ve es-Seyyid Halil b. Mehmed ve Köse Hızır b. Ali Beşe ve Aynıninare mahallesinden Mustafa b. Ömer ve Ahmed b. Abdullah ve Mustafa b. Abdullah ve Yiğitbaşı Mustafa b. Mehmed ve Camiunnebi mahallesinden Çermikli Ali b. Mustafa ve Bilâl Yusuf b. Derviş ve el-Hâc Murtaza b. Mehmed ve Halil b. Ali ve İbrahim b. Abdullah ve Yahya b. Ali ve Pehlivan Mehmed b. Mustafa ve İnceoğlu İbrahim b. Yakub ve Kızılkendli İbrahim b. Ali, Çermikli Ali b. Mehmed, Paçacı Ali b. Abbas ve Mardinli Şeyhmus b. Mirza ve Şaban ve Mansur ve Usta İsmail ve İçkale'den Kürd Halil b. İbrahim ve Kürd Murad b. İbrahim, Sofu Osman b. Abdullah, Hüseyin b. Abdullah ve Kürd Bayram b. Abdünnebi ve Sofu Mehmed b. İbrahim ve Uzun es-Seyyid Hasan b. es-Seyyid Bekir ve Halil b. Mehmed ve Mardinli Mehmed b. Mustafa ve es-Seyyid Yahya oğlu İsmail ve Baba Yunusoğlu Ahmed ve Helvacıoğlu Ahmed ve Kadı Camii mahallesinden Nikogos v. Tohman ve Tomo v. Hokas ve Deli Avdo v. Bogo ve Topal Hanko v. Bogo ve Tohman v. Eper ve İvo v. Minas ve Hasır-ı kebir mahallesinden Mardinli İlhat v. Yasef ve Remya v. İšo ve Hokas v. Avdo ve Avdo v. Avaniş ve Avaniş v. Tohman ve Tellal Kesber v. Nikogos ve Küçük Toho v. Bağdo, Barsum v. Güzel ve Sâ'î Malo v. Hoko ve Mardinli Arzo v. Şemas ve İstader v. Payot ve Gergerli Avanis v. Karakaş ve Remya ve Dönebid v. İko ve Norso v. Tohman ve Topal Minas v. Haçuk ve Parsih ve Arnavud ve Maldelisi Hokas ve Niyeko v. Merkede ve Pagol v. Verdi vesâirleri meclis-i şer' de işbu râfi' u'l-vesîka Damga Emîni es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa b. el-Hâc Hasan mahzarında her biri takrîr-i kelâm edip beynimizde ma'lûm masârif-ı lâzımimiz için beher sene ittifâk u ittihâdımız ile bir kutu icâd olunur, işlediğimiz emti'anın damga emînlerine mîrisini edâ eylediğimiz vakitte zikr olunan kutuya ma'lûmü'l-mikdâr meblağ vaz' olunmak mu'tâd-ı kadîm ve de'bi me'lûf olup işbu sene-i mübârekede dahi sinîn-i sâbıkada olageldiği üzere cem' u tahsîl olunmak bâbında dîvân-ı Âmid'den yedimizde buyuruldu olmağla bu haseb ile işbu bin yüz otuz beş Mart'ı ibtidâsından bu sene tamâmına değin yine cümlemiz ittifâk u ittihâdımız ile bir kutu ittihâz ve sene-i mezbûreye mahsûb olmak üzere damga emîni olan işbu mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa'ya teslim edip mu'tâd-ı kadîm üzere işlediğimiz beher kasa hâm bezden beşer akçe ve otuz zirâ' olan hâmdan onar akçe ve câr ta'bîr olunur kuşakdan ikişer akçe ve otuz zirâ' alacadan altışar akçe vesâir sekri? ve şile ve kalîl ve kesîr i'mâl etdiğimizden sene-i sâbıkalarda alındığı vech üzere cem' u tahsîl ve ahz u kabz ve mezkûr kutuya [28a] vaz' edip sene-i mezbûre tamâmına değin hâsıl olan meblağdan masârif-ı lâzımimiz için düyûnumuzu vesâir malzememizi görmek üzere kavîl ve ittifâk ve ahd-i mîsâk eylediğimizden sonra mezbûr es-Seyyid el-

Hâc Mehmed Emin Ağa dahi minvâl-i muharrer üzere mezkûr kutu ba'de'l-kabûl icâleten iktizâ eden masârîf-ı ma'lûmemiz için sene tamâmında kutudan hâsıl olan meblağa mahsûb olmak üzere mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa kendi mâlından bize dört bin guruş def' u teslîm, biz dahi yedinden ahz u kabz ve ittifâk u ittihâdımız ile düyûnumuza edâ ve masârîfimizi görüp lâkin sene tamâmında zikr olunan kutudan dahi ol mikdâr guruş ancak hâsıl olmağla sene tamâmında meblağ-ı mezbûrdan ziyâde hâsıl oldu deyü bizler merkûm es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa'dan taleb ve da'vâ etmeyip teberru' eyledik ve merkûm ol mikdâr guruş hâsıl olmadı deyü bizden istirdâd sadedinde olmayıp teberru' etmek üzere kavî ve mu'âhede eylemişizdir ve ba'de'l-yevm emti'amızı kaçırmayıp ve bizlerin birisi kutusuz olmayıp ve damgaya dâhil olan bizler kutusuz fûrûht olmayıp ve câr ve alaca damgasını ve kutusuz hanluca ve bezzâzlarda fûrûht olmayıp kavlimiz üzere bi'l-cümle damgalanıp fûrûht olmak üzere kavî eyledik. Fîmâ ba'd muhâlefetimiz olur ise ihtiyârlarımız men' u def' edip âmil olmazlar ise hesabı görölüp cümlemiz birbirlerimize kefil bi'l-mâl ve zâmin olduk. Me'hûzumuz olan dört bin guruşu bizlerden geriye red oluna deyü yedine memhûr şartnâme verilmekle mücebince yedine verdiğimiz şartnâmede tasrîh olunduğu vech üzere tahsîl eylesin dediklerinde gibbe't-tasdik'i'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Cumâdelâhire li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Hüseyin Ağa b. Abdullah, Receb Çavuş nakîb, Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hekim Mehmed b. Rüstem, Mehmed Ağa serdâr-ı sâbık, Mustafa b. Ömer, İsmail b. Çerkes, Halil b. Mehmed ve gayruhum

110 [28a-1] Kalenderhane mahallesi halkından Musa b. Arslan'ın aynı mahallede bulunan ev ve müştemilâtını oğlu Mustafa'ya satması

Mübâya'a-i menzil, takâs ile ve ibrâdır.

Medîne-i Âmid mahallâtından Kalenderhane mahallesinde sâkin Musa b. Arslan nâm kimesne meclis-i şer'î-i şerîfde sulbî oğlu işbu râfi' u'l-vesika Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Göl Mescidi Vakfı menzil ve bir taraftan Tütüncü Bektaş Zevcesi Âişe Hâtûn menzili ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir oda ve bir kilâr odası ve bir çardak ve bir âhûr ve bir samanlık ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile oğlum işbu merkûm Mustafa'ya yetmiş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i merkûmun elli iki buçuk guruşunu zevcem ve işbu oğlum mezbûr Mustafa'nın vâlidesi olup hâl-i sıgarında vefât edip verâseti bana ve sadrî oğlu mezbûr Mustafa'ya münhasıra olan Hoy bt. Hüseyin'in zimmetimde olan otuz guruş mehr-i müecceli ve kırk guruş dahi terekesinden kabz ve istihlâk eylediğim eşyâ bahâsından ki cem'an yetmiş guruşdan oğlum mezbûrun hissesine isâbet eden elli iki buçuk guruşa takâs ve mahsûb eyledikde

ben dahi ber-vech-i muharrer mukāssa ve kabûl ve semen-i merkûmdan bâkî on yedi buçuk guruşdan oğlum mezbûrun zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Binâenaleyh menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuku ile oğlum mezbûr Mustafa'nın mülk-i mahzî ve hakk-ı sırfı olup semen-i merkûmdan zimmetinde bir akçe hakkım bâkî kalmamıştır dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Müjdeci el-Hâc Ömer b. el-Hâc İsmail, Halil b. Mustafa, Seyyid Mehmed b. Ahmed, Seyyid Hüseyin b. Ömer, Hüseyin b. Ali Kaya, Ramazan b. Mahmud, Osman b. Hasan, Abdülvahhab b. Ömer, el-Hâc İsmail b. Mikâil, Mehmed b. Selim, Derviş Bey b. Hüseyin Bey, Ahmed b. Mollâ Hasan, Ferhad Çelebi b. (), Mehmed Efendi Çermik Müftüzâde ve gayruhum

111 [28a-2] Döğerli aşiretinden Güzel isimli kızın Bayki aşiretinden Mehmed b. Rasûl'ün darbı sonucu öldüğü

Aşâir-i Ekrâd'dan Döğerli aşiretinden olup medîne-i Âmid muzâfâtından Karacadağ nâm mevzi'de darb-ı hıyâm eden Balaban oymağından Gazi b. Murad nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem kız karındâşım ve mûrisim Güzel nâm bikri mevzi'-i mezbûrda vâki' Karacı kuyusu demekle ma'rûf nehirden davarlarını su vermek için su çeker iken yanına aşâir-i Ekrâd'dan Bayki aşiretinden Mehmed b. Rasûl nâm kimesne taş ile amden [28b] ve bi-gayrı vechi şer'î sağ böğrüne vurup kara bere etmekle mezbûre Güzel darb-ı mezbûrdan müteessiren fevt olmağın kibel-i şer'den üzerine varılıp keşif ve mu'âyene ve vâki'-i hâl tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde savb-ı şer'-i kavîmden Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. Mollâ Yunus ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi bilfi'l Diyarbekir Mütessellimi fahrî'l-eşbâh Mustafa Ağa tarafından ta'yîn olunan Mahmud Ağa b. Mehmed ve zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn ile mahall-i mezbûra varıp zikr olunan kuyunun kurbunda mezbûre Güzel'in cesedini keşif ve nazar olundukda fi'l-vâki' sağ böğründen taş ile vurulup kara bere olmağla müteessiren fevt olduğunu mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr, ba'dehû ma'an irsâl olunan Mollâ Osman b. Mahmud ve Muhzır Hüseyin b. İbrahim ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin b. Abdullah an karye-i Cebbare, Abdülkadir b. Osman, Zülfikar b. Ferahşad, Abbas b. Ali, Hüseyin b. Haydar, Haydar b. Seyyidhan, Osman Beşe b. Hasan, Ömer b. Ali, Abdurrahman b. Ferahşad, Firuz b. Veliyyüddin ve gayruhum mine'l-huzzâr

112 [28b-1] Erganili Seyyid Hacı Musa b. Davud'un kaybolan ve Hacı Ahmed b. Mehmed elinde bulunan merkebinin teslim aldığı

Doru iğdiç istihkâkı

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani kasabasında sâkin işbu râfi' u'l-kitâb es-Seyyid el-Hâc Musa b. Davud nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde zikri âtî bir re's doru iğdiç bârgîre mülkü olmak üzere vâzî' u'l-yed olan el-Hâc Ahmed b. Mehmed Bey'in mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr el-Hâc Ahmed'in yedinde işbu meclis-i şer' de mevcûd ve sol kulağı ucu kesik bir re's doru iğdiç bârgîr şirâen mülküm olup târîh-i kitâbdan on ay mukaddem Ergani toprağında Keban nâm mevzi' de mülkümden zâyi' olmuş idi. Hâlâ işbu mezbûr el-Hâc Ahmed'in yedinde buldum. Mezbûr el-Hâc Ahmed zikr olunan bârgîre bi-gayrı hakkın vaz'-ı yed eder. Suâl olunup aliverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Ahmed cevâbında fi'l-vâki' zikr olunan bir re's doru iğdiç bârgîre târîh-i kitâbdan yirmi üç gün mukaddem medîne-i Tokad'da gâib ani'l-meclis Süleyman Beşe nâm kimesne yedinde mülkü olduğu hâlde tarafımdan şirâya vekîl el-Hâc Yusuf vesâtatıyla bir re's merkeb ile on yedi gurusu semen-i makbûza bey' ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabz etmekle mülk ve hakkımdır deyü vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin müdde'î-i mezbûrun mülkü olup mülkünden zâyi' olduğu ma'lûmum değildir deyü inkâr edicek, müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup kasaba-i mezbûre sükkânından es-Seyyid Ahmed b. Receb ve Ramazan b. Ömer nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istîşâd filhakîka işbu mezbûr el-Hâc Ahmed'in yedinde işbu meclis-i şer' de mevcûd olan mârru'z-zikr bir re's doru iğdiç bârgîr işbu müdde'î-i mezbûr Hacı Musa'nın mülkü olup târîh-i kitâbdan on ay mukaddem ber-vech-i muharrer mülkünden zâyi' olmuş idi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup ve müdde'î-i mezbûr ba'de't-tahlîfi's-şer'î mücebince zikr olunan bârgîri müdde'î-i mezbûr Hacı Musa'ya red ve teslîme mezbûr Hacı Ahmed'e tenbîh olundukdan sonra mezbûr Hacı Musa meclis-i şer' de merkûm Hacı Ahmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr el-Hâc Ahmed ânifen bana red ve teslîmine tenbîh olunan bir re's doru iğdiç bârgîri ber-müceb-i hükm-i şer'î bana teslîm ve ben dahi yedinden ber-vech-i muharrer ahz u kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Harputlu Seyyid Osman b. Ebubekir, Hısınkeyfli Osman b. Bekir, Çermikli Seyyid Bekir, el-Hâc Mustafa b. Osman, Keleş Osman b. Kara Ali, Canbaz el-Hâc Ahmed, Mollâ Ahmed b. Hacı Hüseyin ve gayruhum

113 [28b-2] Diyarbakır'ın Hüseyinefendi mahallesi ahalisinden Ali b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini Mehmed b. Ali'ye satması

Mübâya'a-i menzil, 90 gurusu ve bir kabza-i fülûs

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüseyin Efendi mahallesinde sâkin Ali b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer' de işbu râfi' u'l-vesîka Mehmed b. Ali mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Kelekçi Seyyid Mehmed b. Hasan mülkü ve bir taraftan medîne-i mezbûrede vâki' Şâfi' iler Mescidi Vakfî mahzen ve bir taraftan mezbûr Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi' den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir oda ve iki kilâr odası ve bir âhûr ve bir kenîf ve bir matbah ve avluyu muhtevî menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr [29a] Mehmed'e doksan guruş ile meclis-i akidde mevcûde ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz ve muzî'a meçhûlül'aded bir kabza fûlûsa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm doksan guruşu merkûm Mehmed yedinden tamâmen ahz u kabz edip ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuku ile merkûm Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrif olsun dedikde gibbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ahmed b. es-Seyyid İbrahim, Halil Ağa Subaşızâde, Attâr Mollâ Eyüb b. Zülfü, el-Hâc Üveys b. Abbas, el-Hâc Ali b. Mustafa, Kalaycı Mehmed b. (), Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Şahin b. Ömer ve gayruhum

114 [29a-1] Diyarbakır'ın Araplar köyü halkından Ömer b. Bekir'in kendisiyle evlenmesi hususunda Döndü bt. Hasan'ı tazyikten vazgeçmesi

Bî-vech ta'arruzdan men' dir.

Medîne-i Âmid hısnı ebvâbından Dağ kapısı hâricinde vâki' Arablar nâm karyede sâkine işbu râfi' atü'l-vesîka Döndü bt. Hasan nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerîfde Ömer b. Bekir mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûr Ömer nefsimi tezvîc ol dahi tezevvüc etmek üzere beynimiz[de] mu'âhede ve mukâvele cereyân etmiş idi. El-hâletü hâzihî ben tezevvücden rücû' edip beynimizde alâka-i nikâh [olmamağın] mezbûr Ömer elbette nefsinî bana tezevvüc eyle deyü bî-vech ta'arruzdan hâlî olmamağın suâl olunup takrîri tahrîr ve men' u def' olunmak murâdıdır dedikde gibbe's-suâl mezbûr Ömer cevâbında filhakîka kazıyye vech-i muharrer üzere olup müdde' iye-i mezbûre ile beynlerinde akd-i nikâh mün' akid olmamış iken mücerred mukâveleye binâen tezevvüc irâdesiyle ta'arruzdan hâlî olmadığını mukir ve mu'terif olmağın mücebince mezbûr Ömer bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Halil b. Haço, Mustafa b. Halil, Hüseyin b. Şaban, Muhzır Ahmed b. Mirza, Muhzır Süleyman b. Mustafa, Murad b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

115 [29a-2] Diyarbakır'ın Karagöz mahallesinden Garip bt. Mustafa'nın aynı mahalledeki ev hissesini Ayşe bt. Nakkaş Yusuf'a satması

Mübâya'a-i menzil nısfını 40 guruş, bâkîsini dahi 20 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Karagöz mahallesinde Garip bt. Mustafa b. Hakkâl Avanis meclis-i şer' de işbu râfi'atü'l-vesîka Âişe bt. Nakkaş Yusuf nam hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan zevci Yunus b. Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan es-Seyyid Hasanzâde evlâdına meşrûta vakıf menzil ve bir taraftan Kiki Mollâ Mehmed mülkü ve bir taraftan Dönebid v. Nazar nâm zimmi mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd sekiz direk üzerine mebnî bir oda ve dâhilinde bir kilâr odası ve kenîf ve bir çardak ve matbah ve avlu ve mecâzı muhtevî menzilden yedimde mülküm olduğu hâlde sekiz direk üzerine mebnî mezkûr oda ve dâhilinde bir kilâr odası ve bir kenîf ve avluyu arsasıyla mecâzın şâyi'an nısfını müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtûn'a bundan akdem kırk guruş semen-i makbûza bey'-i kat'î ve sahîh-i şer'î ile bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl etmiş idi. El-hâletü hâzihî menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan yedimde bâkî kalan bir çardak ve tahtında bir matbah arsasıyla bi'l-külliye ve mecâzın şâyi'an nısfını tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtûn'a yirmi guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledikten sonra semen-i merkûm yirmi guruşu yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm müvekkile-i mezbûre Âişe'nin menzil-i mezbûr âmme-i hukuk ve tevâbi'i ve kâffe-i levâhik ve menâfi'i ile tamâmen mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ teşâ' ve tahtâr mutasarrife olsun dedikle gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Halil b. Bekir, Ahmed b. Ömer, İbrahim b. Abdülkadir, Osman b. Mehmed, İsmail b. Hasan, Seyyid Yasin b. Mehmed

116 [29b-1] Diyarbakır'da vefat eden Çermikli Ahmed b. Musli'nin mirasçılardan eşi Ümmühani bt. Ebubekir'in diğer mirasçı Mehmed b. Mustafa aleyhindeki miras davasında sulh olduğu

Mâ fihi mine'l-musâlahati's-şer'iyye, harrerehu'l-fakîr ileyhi azze şânuhû el-Hâc Ömer b. Ahmed el-müvelle'l-jhilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -gufira lehümâ-

Sulh, 50 guruş, mâ'adâ izn-i ibrâ

Medîne-i Âmid mahallâtından Süluki mahallesinden olup Diyarbakir gilmânânından iken fevt olan Çermikli Ahmed b. Musli b. Zülfü'nün verâseti zevceteyn-i metrûketeyni Ümmühani bt. Ebubekir ve Hani bt. Ömer nâm hâtûnlar ile li-ebeveyn ammisî oğlu Mehmed b. Mustafa'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbûre

Ümmühani Hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânı ikrâra vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îye ile ârifân medîne-i mezbûre mahallâtından Camiussafa mahallesinden Mehmed b. Salih ve Defterdar mahallesinden Ahmed b. Abdünnebi şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Salih b. Halil meclis-i şer'de tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vâzî'u'l-yed olan işbu râfi'u'l-vesîka mezbûr Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûrenin zevci müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde mütekarir ve ma'kûdün aleyh elli guruş mehrini ve terekesinden isâbet eden nisf-ı rub' hissesini talep etdikde beynlerine muslihûn tavassutuyla elli guruş müvekkile-i mezbûreye vermek üzere inşâ-yı akd-i sulh eylediklerinde ol dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr elli guruşu tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan olmak üzere mezbûr Mehmed yedinden ahz u kabz edip mehrine ve husûs-ı mîrâsa vesâire müte'allik âmme-i de'âvîden mezbûr Mehmed'in zimmetini ibrâ-yı âmmı râfi'u'l-hısâm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Fimâ ba'd da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtım kalmamışdır dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Erganili, Penbeci İbrahim b. (), Penbeci Mollâ Ahmed b. (), Mehmed Çelebi b. el-Hâc Yahya, Ali b. Bektaş Payaslı, Es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Hekim Mehmed b. Rüstem ve gayruhum

117 [29b-2] Eğil sakinlerinden Haço v. İgop'un Çardak mevkiindeki bağını Çongarzade Mustafa Ağa b. Ahmed'e sattığı

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' nefsi Eğil'de mütemekkin Haço v. İgop nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'u'l-vesîka Çongarzade Mustafa Ağa b. Ahmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup kazâ-i mezbûrda Çardak nâm mevzi'de vâki' bir taraftan Tomas v. Moşara bâğı ve bir taraftan Astor v. Bıdır bâğı ve bir taraftan Seko v. Serko bâğı ve taraf-ı râbi'den Arotin v. Herabid bâğı ile mahdûd sekiz yüz tevek kürüm ve meşeyi müstemil bâğımı bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile işbu mezbûr Mustafa Ağa'ya elli bir guruşa bey' ve temlik eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezbûr elli bir guruşu mezbûr Mustafa Ağa yedinden tamâmen ahz u kabz edip mebî'-i mezbûru mahallinde kabz ve tasarrufa müştêrî-yi mezbûru taslît eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâğ âmme-i hukuku ile mezbûr Mustafa Ağa'nın mülk-i müştêrâsıdır, mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Osman dellâl, el-Hâc Abdülkadir b. Ebubekir, es-Seyyid Veli b. Abdi Ağa, Başbüyük el-Hâc Mehmed, Mehmed Çelebi b. Yusuf Beşe, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, İbrahim b. Osman ve gayruhum

118 [29b-3] Diyarbakır'ın Lala Bey mahallesinden Ebubekir b. Reis'in evini haksız yere işgal eden Süleyman b. Ebubekir'in evi boşaltmasına karar verildiği

İsbât-ı menzil

Medîne-i Âmid mahallâtından Lala Bey mahallesinde sâkin işbu bâ'isü'l-kitâb Ebubekir b. Reis meclis-i şer' de zikr-i âtî mülk menzile mülkü olmak üzere vaz'-ı yedi sâbit olan Süleyman bin Ebubekir mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip el-ân işbu mezbûr Süleyman'ın yedinde ve tasarrufunda olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ebubekir b. Tahir mülkü ve bir taraftan Mustafa b. Mehmed mülkü ve bir taraftan Kahveci İsmail b. Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir kilâr odası ve bir eyvan ve tahtında bir zîr-i zemîn ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzili mâlikesi olan kayın anam gâibetü'l-meclis Raziye bt. Mehmed nâm hâtûndan târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem huzûr-ı müsliminde kırk guruş semen-i medfû'a iştirâ ve kabz etmekle mülk ve hakkım olmuş iken ben diyâr-ı âhara gitmekle işbu mezbûr Süleyman hâlî bulup fuzûlen zabt etmekle hâlâ dahi bi-gayrı hakkın vaz'-ı yed eder. Suâl olunup alıverilmek matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl mezbûr Süleyman cevâbında fi'l-vâki' menzil-i mahdûd-ı mezkûru müdde'î-i mezbûrun zevcesi hâzîratü'l-meclis Şerife Âişe bt. es-Seyyid Ali nâm hâtûn târîh-i kitâbdan bir buçuk sene mukaddem yedinde mülkü olduğu hâlde işbu hâzır bi'l-meclis Mustafa b. Mehmed'e elli sekiz guruş semen-i makbûza bey' ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabz etdikden sonra târîh-i kitâbdan on altı ay mukaddem kezâlik yedinde mülkü olduğu hâlde elli altı guruşa bana bey'-i kat'î ile bey' ve temlik ve teslim edip ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük etmekle mülk ve hakkımdır deyü vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin müdde'î-i mezbûrun ber-vech-i muharrer mülkü olduğu ma'lumum değildir deyü inkâr edicek, müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden medîne-i mezbûre mahallâtından Mar Habib mahallesi sükkânından es-Seyyid Ahmed b. el-Hâc Hüseyin ve el-Hâc Yusuf b. Mehmed Efendi ve İsmail Halife b. Abdülkadir nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzîrûn olup isre'l-istişhâd filhakîka menzil-i mahdûd-ı mezkûru işbu müdde'î-i mezbûra kayın anası mersûme Raziye bt. Mehmed târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem kırk guruş semen-i makbûza bizim huzûrumuzda [30a] bey'-i kat'î ile bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabz ve kabûl etmiş idi. Binâenaleyh menzil-i mahdûd-ı mezkûr müdde'î-i mezbûr Ebubekir'in mülk ve hakkıdır. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın müdde'î-i mezbûr ba'de't-tahlîf mücebince menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan kasr-ı yed ve müdde'î-i mezbûra def' u teslim mezbûr Süleyman'a tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin İsmail Efendi, es-Seyyid Alaeddin b. el-Hâc Hızır, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. Ali ve gayruhumâ

119 [30a-1] Diyarbakır'ın Lala Bey mahallesinden Ebubekir b. Reis'in aynı mahalledeki evini Hüseyin b. Mustafa'ya satması

Mübâya'a-i menzil, 70 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Lala Bey mahallesinde sâkin Ebubekir b. Reis nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde işbu bâ'isü'l-vesîka Hüseyin b. Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ebubekir b. Taha mülkü ve bir taraftan Kahveci İsmail b. Muharrem mülkü ve bir taraftan Mustafa b. Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd ve iki sofa ve bir kilâr odası ve bir eyvan tahtında zîr-i zemîn ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve ancak senede üç guruş avârızı olan menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Hüseyin'e yetmiş guruş ile meclis-i akidde mevcûd ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabzı muzî'a bir kabza fülûsa bey' ve temlîk ve teslîm eylediġimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm yetmiş guruşu merkûm Hüseyin yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkı ile müşterî-yi mezbûr Hüseyin'in mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi'l-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah b. Ahmed, Süleyman Aġa b. Abdullah, Mehmed b. İbrahim mûytâb, Mehmed Emin b. Hüseyin mûytâb, Mustafa b. Yusuf münâdî, Halil Beşe b. İbrahim, Mustafa b. (), Ramazan b. Süleyman, Ahmed b. Abdünnebi, İsmail b. Yasin, Süleyman b. İsmail

120 [30a-2] Hacı İzzeddin mahallesi sakinlerinden Mehmed Çelebi b. İbrahim'in Çobanbaşı Mustafa b. Arslan'da olan alacağının tahsili

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hâc İzzeddin mahallesinde sâkin işbu râfi'u'l-vesîka Mehmed Çelebi b. İbrahim meclis-i şer'de Çobanbaşı Mustafa b. Arslan mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Mustafa ve gâibân ani'l-meclis Yusuf b. Abdullah ve İbrahim b. Abdullah nâm kimesneler zimmetlerinde bundan akdem mâlımdan ve yedimden iştirâ ve kabz ve âhara bey'le istihlâk eyledikleri vezni beynimizde ma'lûm bir çift endîşe bilezik ve kezâlik keyli beynimizde ma'lûm hınta ve ma'lûmü'l-evsâf bir re's bârgîr ve levn ve zirâ'ı beynimizde ma'lûm çuka bahâlarından iki yüz yirmi guruş hakkım olup mezbûrûndan her biri meblaġ-ı mezbûrdan âharın zimmetine lâzım gelen meblaġa tarafeynden emir ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîha ile kefil ve zâmin olmuşlar idi. Binâenaleyh meblaġ-ı mezbûr[u] işbu mezbûr Mustafa'dan talep ederim. Suâl olunup alıverilmek matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl merkûm

Mustafa cevâbında fi'l-vâki' kazıyye vech-i muharrer üzere olup müdde'î-i mezbûre asâlet ve kefâlet cihetlerinden ol mikdâr gurusu deyni olduğunu ikrâr, lâkin meblağ-ı mezbûr için müdde'î-i mezbûra bilâ-ilzâm-ı şer'î ribh nâmıyla elli gurusu verip ol dahi yedinden ahz u kabz etmekle ber-vech-i muharrer medfû'um olan meblağ-ı mezbûru deyn-i mezbûrun ol mikdâr gurusuna takâs ve mahsûb etmekle meblağ-ı mezbûrdan zimmetimde ancak yüz yetmiş gurusu deynim bâkî kalmışdır deyü deyn-i mezbûrun elli gurusundan def'le mukâbele edicek, gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr merkûm Mustafa'dan def'-i mezbûruna beyyine talep olundukda ikâmet-i beyyine için istimhâl etmekle mehl-i şer'î ile ba'de'l-imhâl i'tirâfî mürettebesi olan yüz yetmiş gurusun edâsıyla mezbûr Mustafa ilzâm olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Eyüb b. Şahin, Şahin b. Ömer ve gayruhum

121 [30a-3] Diyarbakır'ın Kastal mahallesinden İbrahim b. Abdullah'ın, Gazzaz Eyüb, Hacı Osman vesairleri tarafından yaralanan oğlu Abdullah'ın durumunun keşfi

Medîne-i Âmid mahallâtından Kastal mahallesinde sâkin işbu râfi'u'l-kitâb İbrahim b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde takrîr-i kelâm edip tarih-i kitâbdan üç gün mukaddem medîne-i Âmid'in hâricinde vâki' Şatt kenârında vâki' Kapanönü demekle ma'rûf mevzi'de gâib ani'l-meclis Gazzâz Eyüb b. () ve Bîkâr el-Hâc Osman b. () ve Mustafa b. Halil ve Abdülvahhab b. Musa ve Müytâb İbrahim b. Cebrail ve Penbeci Abdullah b. İbrahim ve Hanna v. Aydo nâm kimesneler mevzi'-i mezbûrda [30b] oğlum gâib ani'l-meclis Abdullah nâm kimesne ile kavga edip esnâ-yı kavgada mezbûr İbrahim oğlum Abdullah'ın sol böğrüne amden ve ber-vech-i şer'î hançer ta'bîr olunur âlet-i câriha ile darb ve mezbûr Abdullah dahi kezâlik bıçak ile sağ elinin baş ve şehâdet parmaklarına darb ve mecrûh edip hâlâ mahalle-i mezbûrede menzilimde sâhib-firâş olmağla kibel-i şer'den üzerine varılıp eser-i cerhi keşif ve mu'âyene ve tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde savb-ı şer'-i kavîmden Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. Mollâ Yunus ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi bilfi'l eyâlet-i mezbûre mütesellimi fahrû'l-eşbâh Mustafa Ağa tarafından ta'yîn olunan İbrahim Çavuş b. Mehmed ve zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn ile menzil-i mezbûrda mecrûh-ı mezbûrun menzili üzerine varıp a'zâsını keşif ve nazar eylediklerinde fi'l-vâki' mezbûr Abdullah böğründen hançer ile ve sağ baş ve şehâdet parmaklarından bıçak ile vurulduğunu ba'de'l-mu'âyene husûs-ı mezbûr mecrûh-ı mezbûrdan suâl olundukda, ol dahi ber-vech-i muharrer târih-i kitâbdan üç gün mukaddem Şatt kenârında vâki' Kapanönü nâm mevzi'de gâibün-ı mezbûrân Gazzâz Eyüb ve Bîkâr el-Hâc Osman ve Mustafa ve Abdülvahhab ve İbrahim ve Abdullah ve Hanna nâm kimesneler ile kavga, esnâ-yı kavgada mezbûr İbrahim hançer ile sol böğrüne ve mezbûr Abdullah dahi sağ elinin baş ve şehâdet parmaklarına bıçak ile darb ve mecrûh eylediler deyü cevâb

verdiği mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an irsâl olunan Kahveci İbrahim b. Mehmed ve Muhzır Hüseyin b. İbrahim ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ahmed b. Ali, Seyyid Mustafa b. el-Hâc Mahmud, Ahmed b. Mustafa, Mehmed b. Bayram kahveci, Mustafa b. Ömer, Seyyid Mehmed Emin b. Ali Çelebi, Seyyid Mehmed b. Ahmed, İmirza b. Şahin, İbrahim b. Mehmed ve gayruhum

122 [30b-1] Diyarbakır'ın Lala Bey mahallesinden Musullu Ebubekir b. Reis'in eşi Şerife Aşe bt. Seyyid Ali'den boşanması

Medîne-i Âmid mahallâtından Lala Bey mahallesinde sâkin işbu râfi 'u'l-vesîka Musullu Ebubekir b. Reis meclis-i şer'-i şerîfde zevcesi olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Şerife Âşe bt. es-Seyyid Ali mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcem işbu mezbûre Âşe ile beynimizde hüsn-i zindegânemiz olmamağla zimmetimde mütekarir ve ma'küdün-aleyh olan kırk guruş mehr-i müecceli için otuz dört guruş nakid ve üç guruş kıymetli üç adet Musul sarığı ve üç guruş kıymetli bir kehribar tesbih ki cem'an kırk guruş ve üç guruş dahi nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsi için mezbûreye def' u teslîm ve bâyinen mezbûreyi tatlik edip hukuk-ı zevciyete ve gayra müte'allika âmme-i de'âviden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik, birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve muhâsamâtımız kalmamışdır dedikten sonra mezbûre Şerife Âşe Hâtûn dahi husûs-ı mezbûr merkûm Ebubekir'in takrîr-i meşrûhu üzeredir deyü bi-tav'ihâ mukırra olmağın gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdüllatif Çelebi b. Mustafa tütüncü, Mollâ Mehmed b. Ahmed, Mustafa b. Ahmed, Hüseyin b. Mustafa, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hüseyin b. Mehmed, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Mustafa b. Mehmed ve gayruhum

123 [30b-2] İçkale'de vefat eden Dizdar Çavuşu Hacı Ahmed Çavuş b. Hasan Ali'nin vârislerinden Hacı İbrahim b. Ömer'in mirastan olan hissesini diğer vâris Ümmülhayr Hatun'dan teslim alması

Medîne-i Âmid'in İçkale'sinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Dizdâr Çavuşu el-Hâc Ahmed Çavuş b. Hasan Ali'nin verâseti sulbiye kebîre kızı Ümmülhayr ve li-ebin er karındâşı oğlu el-Hâc İbrahim b. Ömer'e münhasıra olduğu şer'an zâhir u mütehakkık oldukdan sonra mezbûr el-Hâc İbrahim meclis-i şer'-i enverde râfi'atü hâzihi'l-vesîka

mezbûre Ümmülhayr Hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Abdülkadir Çavuş b. Kaya mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisim müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ber-mûceb-i defter-i kassâm bana isâbet eden beş yüz yetmiş gurus hisse-i irsiye-i şer'iiyemi müvekkile-i mezbûre Ümmülhayr Hâtûn yedinden tamâmen ahz u kabz edip ziyâde vesâire müte'allik da'vadan müvekkile-i mezbûre Ümmülhayr Hâtûn'un zimmetini ibrâ-yı âmm-ı râfi'u'l-hisâm ve kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm husûs-ı mîrâsa vesâire müte'allika müvekkile-i mezbûre ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'ım kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Ağa emîn-i çavuşân, Kaleli es-Seyyid Hüseyin Çelebi b. Mehmed, Mehmed Emin b. Mahmud, Mollâ Abbas b. Mollâ Ahmed, Mahmud Beşe b. el-Hâc Kasım, Yorgancı el-Hâc Mehmed, el-Hâc Musa sâkin-i kal'a, el-Hâc Nizameddin, Davud b. Ömer, Seyyid Yusuf dâmâd-ı nâhiye nâibi, Hammâmcı Mollâ Ahmed ve gayruhum

124 [30b-3] Sarılı mahallesinden Hacı Hasan b. Mustafa'nın aynı mahallede bulunan evini Şerife bt. Mustafa'ya satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Sarılı mahallesinde sâkin el-Hâc Hasan b. Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'u'l-vesîka Şerife bt. Mustafa nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan zevci Osman b. Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Osman b. Mehmed mülkü ve bir taraftan Berber Halil b. Ahmed mülkü ve bir taraftan Hallâc el-Hâc Mehmed b. () mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd bir oda ve bir kilâr odası ve bir kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden [31a] îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûreye semen-i misli ve kıymet-i mûmâsili olan altmış beş guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm altmış beş gurusu müvekkile-i mezbûre Şerife yedinden tamâmen ahz u kabz edip ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla müvekkile-i mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıfe olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-ısrîn min Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mustafa b. Ahmed, el-Hâc Mustafa b. Abbas, es-Seyyid Hüseyin b. Şemseddin, Osman b. Hasan, Mehmed Ağa [b.] Şehabeddin, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Hasan b. Ali ve gayruhum mine'l-huzzâr

125 [31a-1] Diyarbakır Muhafızı Ahmed Paşa'nın kaymakamı Mustafa Ağa'nın Şaban ve Ramazan ayları zarfında esnaftan aldığı emtianın bedellerinin ödendiği

Mâ fihi kemâ yahvîhi harrerehu'l-fakîru ileyhi azze şânuhû Ahmed Lagarîzâde Mahmud el-Kadı bi-Mahkemeti Âmid -ufiye anhu-

Esnâf hüccetidir.

Bilfi'1 eyâlet-i Diyarbekir muhâfızı olan vezîr-i hatîr-i mükerrerem müşîr-i müşterî-zamîr-i mu'azzam devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayri mâ yeşâ'- hazretlerinin kâimmakâmları fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa Ağa'nın etbâ'ından Ömer Çelebi b. el-Hâc Mehmed meclis-i şer'-i enverde medîne-i mezbûrede Pazarbaşı es-Seyyid İbrahim Çelebi b. Mustafa Çelebi ve Ekmekçi Şeyhi Abdülvahhab b. Hüseyin ve Kizir İvaz ve Allâf Ali b. Abdullah ve Tavukçu es-Seyyid Ali b. Hüseyin ve Mumcu Mustafa b. Abdullah ve Sabuncu es-Seyyid Mehmed b. Murad ve Kassâb es-Seyyid İsmail b. es-Seyyid Hüseyin ve Kelekçi Şeyhi Mehmed Çelebi b. Halil ve Attâr Mustafa Çelebi b. Ahmed ve Sebzeçi Samuel v. Hanna ve Bulgurcu Remye v. Ohan ve Pirinççi Ohan v. Anto mahzarlarında takrîr-i kelâm edip mütesellim-i mûmâileyh Mustafa Ağa'nın matbah ve kilârları masârıfı için bin yüz otuz beş senesi Şa'bânü'l-mu'azzam'ı guresinden şehri-Ramazânü'l-mübârek'i gâyetine değîn iki ayda emirleriyle ber-mûceb-i defter-i müfredât mezbûr pazarbaşidan narh-ı rûzî üzere iştirâ ve kabz ve mahalline îsâl ve teslîm eylediğim yağ ve asel vesâir beynimizde ma'lûm bakkâl metâ'ı bahâlarından yüz doksan bir buçuk guruş ve Ekmekçi Şeyhi Abdülvahhab yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn nân-ı azîz bahâlarından yüz otuz sekiz guruş ve bir para ve mezbûr Ali yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-keyl şa'îr ve tuz ve nohud bahâlarından kırk beş guruş ve Tavukçu es-Seyyid Ali yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim tavuk ve nişasta ve dakîk bahâlarından yirmi altı buçuk guruş ve Mumcu Mustafa yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim beynimizde ma'lûm şem' bahâsından on üç guruş ve sekiz para ve Sabuncu Şeyhi mezbûr es-Seyyid Mehmed yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn sabun bahâsından dokuz guruş ve Kassâb es-Seyyid İsmail yedinden kezâlik iştirâ eylediğim ma'lûmü'l-vezn lahm ve kuzu ve paça ve ciğer ve munbar bahâlarından iki yüz kırk dokuz buçuk guruş ve altı para ve Kelekçi Şeyhi mezbûr Mehmed Çelebi yedinden kezâlik iştirâ eylediğim beynimizde ma'lûm hatab bahâsından altmış dokuz buçuk guruş ve on para ve Attâr Mustafa yedinden iştirâ eylediğim beynimizde ma'lûm attâr metâ'ı bahâsından yedi guruş ve on para ve Bulgurcu Remye yedinden kezâlik iştirâ eylediğim ma'lûmü'l-keyl bulgur bahâsından elli yedi guruş ve on iki para ve Sebzeçi Samuel yedinden kezâlik iştirâ eylediğim beynimizde ma'lûm sebz vesâir bahâsından kırk altı buçuk guruş ve on beş para ve Pirinççi Ohan yedinden kezâlik iştirâ eylediğim ma'lûmü'l-vezn pirinç bahâsından yetmiş iki buçuk guruş ve on para ki cem'an dokuz yüz yirmi altı buçuk guruş ve sekiz para hakları müctemi' olup meblağ-ı mecmû'a-i mezbûru mütesellim-i mûmâileyh hazretleri mezbûrûna tamâmen edâ ve teslîm olunmak üzere emr etmeleriyle ben dahi mezbûrûna ber-mûceb-i defter-i müfredât meblağ-ı mecmû'-i mezbûru mütesellim-i mûmâileyhin mâlından bi-kadri hukukihim îsâl ve teslîm eyledim. Onlar dahi her biri kabz ve tesellüm eylediler. Suâl olunup takrîrleri tahrîr

ve sûreti yedime verilmek matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûrûndan her biri cevâbında fi'l-vaki' hâl bâlâda tahrîr u beyân olduğu vech üzere sene-i merkûme Şa'bânü'l-mu'azzam'ı guresinden şehr-i Ramazânü'l-mübârek'i gâyetine değin iki ayda mütesellim-i mûmâileyh hazretlerinin matbah ve kilâr masârifi için yedimizden iştirâ ve kabz olunan emti'a-i ma'lûmenin semenlerinden müctemi' olan hakkımızı mezbûr Ali Çelebi yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledik, eşyâ-yı mezbûr mâllarından mütesellim-i mûmâileyh hazretleri zimmetlerinde bir akçe hakkımız bâkî kalmadı deyü mukır ve mu'terif olduklarında hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Abdullah b. Şeyh Mehmed, Hüseyin b. İbrahim, Murad b. İbrahim, Mustafa b. Ömer, Eyüb b. Şahin, Yusuf b. Abdullah, Mustafa b. Ahmed

126 [31b-1] Hacı İzzeddin mahallesinden vefat eden Atem v. Malican'ın vârislerinin aynı mahallede bulunan arsa hisselerini İsmail Çelebi b. Hacı İbrahim'e satmaları

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hâc İzzeddin mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Atem v. Malican v. Haço nâm zimmînin verâseti sulbî kebîr oğulları Ohannes ve Malican ile sulbiye kebîre kızları Mar Pityun ve Kadisiye'ye münhasıra olup ba'dehû mesfûre Mar Pityun dahi hâlîke olup verâseti sadrî kebîr oğulları Bedros ve Mardo'ya münhasıra olup ba'dehû mesfûre Kadisiye dahi hâlîke olup verâseti sadrî kebîr oğulları David ve Abizo ve sadriye kebîre kızı Sogomon'a münhasıra olup ba'dehû mesfûr David dahi hâlik olup verâseti zevce-i metrûkesi Sopya bt. Tahman ile li-ebeveyn karındâşı mesfûr Abizo'ya ve kız karındâşı mesfûre Sogomon'a münhasıra olduğu şer'an zâhir u mütehakkık olduğdan sonra mesfûrân Ohannes ve Malican asâleten ve mesfûrûn Bedros ve Mardiros ve Abizo ve Sogomon ve Sopya taraflarından ikrâr-ı âti'l-beyâna vekîl olduğu mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden Ohan v. Mardiros ve Osib v. Abraham ve Ohan v. Kirkor ve Ohan v. Haço nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Kirko v. Aslan nâm zimmî meclis-i şer'de işbu râfi'u'l-vesîka İsmail Çelebi b. el-Hâc İbrahim mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümüzde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' etrâf-ı selâseden müşterî-yi mezbûr İsmail Çelebi mülkü ve taraf-ı râbî'den müvekkilân-ı mesfûrûnun mülkleri ile mahdûd [ve] münharifen kilâr mecâzı bennâ zirâ'ıyla tûlen dört buçuk zirâ' ve arzan iki zirâ' arsamızı bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm İsmail Çelebi'ye seksen guraşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûmu yedinden ahz u kabz eyledik. Fîmâ ba'd sâlifü'z-zikr arsa mezbûr İsmail Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve mutasarrif olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mustafa sabuncu, Halil Çelebi Balıkcızâde, Mehmed Çelebi Balıkcızâde, es-Seyyid Abdülbaki b. Seyyid Sıddık, Mollâ İbrahim b. Yusuf, Yusuf b. Abdullah, Mustafa b. Hacı Şahin, Abdullah b. Hacı Ali berber, Seyyid Osman b. Mollâ Ömer, el-Hâc Şaban haffâf, Mollâ Ali b. Mahmud imâm ve gayruhum mine'l-huzzâr

127 [31b-2] Ergani'nin Berivan köyünden Reyhan bt. Şeyhmus'un aynı köyde bulunan bağı Mustafa b. Rasül ve Fatma bt. Abdurrahman'a satması

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani kazâsı karyelerinden Berivan nâm karye sükkânından kendi asıl ve yine karye-i mezbûrede sâkine Reyhan bt. Şeyhmus nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân karye-i mezbûre sâkinlerinden Rasül b. İbrahim ve Mehmed b. Yusuf şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İsmail b. Hasan meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi' u'l-vesika Mustafa b. Rasül ve Fâtma bt. Abdurrahman taraflarından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müseccelleri olan Abdal b. Yusuf mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mezbûre ile ale'l-iştirâk silk-i mülk-i sahîhimizde münselik olup karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Cafer b. Behram bâğı ve bir taraftan Kaplan b. İbrahim bâğı ve bir taraftan Veliyyüddin b. Mehmed bâğı ve taraf-ı râbi'den dağ ile mahdûd ve dört yüz tevek kürûmu ve eşcâr-ı müsmireyi müştetil bâğı bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkilân-ı mezbûrân Mustafa ve Fâtma'ya on altı guruşa bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bey' ve temlik eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâken iştirâ ve temellük ve kabûl eylediklerinden sonra semen-i mezbûr on altı guruşu müvekkilân-ı mezbûrân yedlerinden tamâmen ahz u kabz edip mebî'-i mahdûd-ı mezkûru mahallinde kabz ve tasarrufa müvekkilân-ı mezbûrân Mustafa ve Fâtma'yı taslît eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâğ âmme-i hukuku ile müvekkilân-ı mezbûrânın iştirâken mülk-i müştêrâlarıdır, keyfe mâ yeşâân ve yehtârân mutasarrıf olsunlar dedikde gibbe't-tasdîki şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman b. Ahmed, Osman b. Bektaş, Kapıcıoğlu Ali, Eyüb b. Abdünnebi, Murad b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

128 [31b-3] Diyarbakır'ın Köprüyapan mahallesinde vefat eden el-Hâc Ömer b. el-Hâc Şaban'ın oğlu olup kaybolan Hüseyin'e baba ve annesinden intikal eden malları muhafaza etmek üzere kardeşi Seyyid Mustafa'nın kayyum tayini

Medîne-i Âmid mahallâtından Köprüyapan mahallesinden iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Ömer b. el-Hâc Şaban'ın sulbî oğlu olup gaybet-i münkatt'a ile gâib olan Hüseyin nâm kimesneye babası mezbûr el-Hâc Ömer ile vâlidesi Hâce Hoy Hâtûn bt. el-Hâc Musli'nin terekelerinden olup mahalle-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûmü'l-

hudûd ve'l-müştemilât menzilden vesâir ism-i mâl itlâk olunur eşyâ-yı ma'lûmelerinden gâib-i mezbûra isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyyesini zabt u hıfza bir kayyum nasbından lâzım ve mühim olmağın emânet ü diyânet ile ma'rûf ve mevsûf olduğunu zeyl-i vesıkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn ihbârlarıyla hâkim-i câsim-i müstetâb-ı muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri gâib-i mezbûrun karındâşı işbu râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid Mustafa nâm kimesneyi gâib-i mezbûr üzerine kayyum nasb u ta'yîn edip ol dahi kayyumluk-ı mezbûru kabûl [32a] ve hizmet-i lâzımesin kemâ yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Halid b. Mollâ Mehmed, Hüseyin b. Ali sarrâc, Ahmed b. Hüseyin, el-Hâc Bekir b. Ali ve gayruhum mine'l-huzzâr

129 [32a-1] Diyarbakır'ın Meryem-i sagir mahallesinde vefat eden Abraham v. İlya'nın küçük oğlu İlya'ya intikal eden aynı mahalledeki evin vasisi tarafından Salaman v. Fetho'ya satılması

Medîne-i Âmid mahallâtından Meryem-i sagir mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Abraham v. İlya'nın sulbî sagîr oğlu İlya'nın vasiyy-i mansûbu olan üvey babası İšo v. Yakob nâm zimmî meclis-i şer' de işbu hâmilü'r-rakîm Salaman v. Fetho nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vesâye takrîr-i kelâm edip vasîsi olduğum sagîr-i mesfûrun babası hâlik-i mesfûrdan müntakil olup silk-i mülkünde münselik mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Gazzâz Mollâ Osman b. İsmail mülkü ve bir taraftan Câmi'-i kebîr'in vakfi menzil ve bir taraftan Tahman v. Melkon menzili ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârı ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil senede iki guruş avârızı olan menzil harâbe olup icâresi ta'mîrine vefâ etmediğinden mâ'adâ sagîr-i mezbûr nafaka ve kisveye ihtiyâcı olduğunu zeyl-i hüccetde mastûr-ül-esâmî bî-garaz müslimîn meclis-i şer'e ihbâr ve bi'l-izni's-şer'î müzâyede olunup ba'de inkitâ'i'r-rağbe yirmi iki buçuk guruşa mesfûr Salaman üzerinde ikrâr edip ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle bi-cemî't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Salaman'a ber-vech-i muharrer yirmi iki buçuk guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm yirmi iki buçuk guruşu mesfûr yedinden tamâmen bi'l-vesâye ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mesfûr Salaman'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Hasan b. Hüseyin, Mehmed b. Hasan, es-Seyyid Mehmed b. el-Hâc Hasan, Mollâ Mustafa b. Ali Hoca, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

130 [32a-2] Kastal mahallesinden Sopya ve Acem bt. Serkis kardeşlerin, tasarruflarında olan evlerini Toma bt. İğye'ye satmaları

Medîne-i Âmid mahallâtından Kastal mahallesinde mütemekkinde Sopya ve Acem bintey Serkis nâm Nasrâniyelerin babaları ve taraflarından ikrâr-ı âti'l-beyâna vekîlleri olduğu zât-ı mesfûretânı ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Kara Mustafa b. Yusuf ve Süleyman b. Abdullah şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mesfûr Serkis v. İgop meclis-i şer'-i enverde işbu hâmile-tü'r-rakîm Toma bt. İğye nâm Nasrâniye muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilelerim mesfûretân Sopya ve Acem akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin ale'l-iştirâk silk-i mülkümüzde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Hoce Haçador mahallesinde vâki' bir taraftan Sucu Abraham v. Haço nâm zimmî mülkü ve bir taraftan Kürkçü İmirza v. Korko nâm zimmî mülkü ve bir taraftan vakıf mahzen ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve iki kilâr odası ve bir sofa tahtında zîr-i zemîn ve bir matbah ve eyvan ve su kuyusu ve kenîf ve bir oda tahtında zîr-i zemîn ve avluyu müştemil olup ancak senede beş guruş avârızı olan menzilizimizi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûre Toma'ya yüz seksen guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm yüz seksen guruşu yedinden tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mesfûre Toma'nın mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıfe olsun dediler dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mehmed kalaycı, Türkmen Ali, Ahmed Çelebi b. Hacı Davudzade, Dellâl Mustafa b. Yusuf, Cennân Halil b. Hacı Mehmed, Kassârî Mustafa ve gayruhum mine'l-huzzâr

131 [32a-3] Diyarbakır'ın Usta Burcu mahallesinden Deynekçi Mahmud b. Bayram ile kız kardeşi Rukiye'nin aynı mahallede bulunan evlerini Debbâğ Maksi Markos v. Keşiş'e sattıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Usta Burcu mahallesinde sâkin Deynekçi Mahmud b. Bayram asâleten ve kız karındâşı Rukiye Hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyâna vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Abdüllatif b. Yusuf ve Ali b. Hüseyin şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Abdullah b. Mustafa meclis-i şer'de işbu hâmile-tü'r-rakîm Debbâğ Maksi Markos v. Keşiş Minas nâm zimmî tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan Hızır b. Hüseyin mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimizde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Dedekızı oğlu mülkü ve bir taraftan es-Seyyid Ahmed mülkü ve bir taraftan Maksi İlhad menzili ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa birinin tahtında zîr-i zemîn ve bir kilâr odası ve

bir matbah ve kenif ve avluyu müştemil ve senede yedi rub‘ avârızı olan menzilimizi bi-cümleti't-tevâbi‘ ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile müvekkil-i mesfûr Debbâğ Maksî'ye yüz elli guruşa bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i merkûm yüz elli guruşu müvekkil-i mesfûr Maksî Markos yedinden bi-kadri'l-hıses her birimiz asâleten ve vekâleten ahz u kabz eyledik. Ba‘de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil âmme-i hukuk ve levâhıkıyla müvekkil-i mesfûrun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer‘î mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

[32b]

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Beşe b. Yusuf, Mahmud b. Kasım, Abdullah b. Abdülkadir, Halil b. Hızır, Osman b. el-Hâc Ahmed, Kasım b. Mehmed, Murad b. İbrahim, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Eyüb b. Şahin, Hüseyin b. ()

132 [32b-1] Süluki mahallesinden Osman b. Mehmed'in Hacı Büzürk mahallesinde bulunan evini Huri bt. Ali'ye satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Süluki mahallesinde sâkin Osman b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerifde işbu râfi‘atü'l-vesîka Huri bt. Ali nâm hâtûn mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından el-Hâc Büzürg mahallesinde vâki‘ iki taraftan hısn ile Ali mülkü ve bir taraftan Câmî‘-i kebîr Vakfı menzil ve taraf-ı râbi‘den bazen Fâtıma ve Mehmed mülkü ile mahdûd ancak iki kilâr odasını muhtevî menzilimi bi-cümleti't-tevâbi‘ ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile mezbûre Huri'ye semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan yirmi guruşa bey‘ ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr yirmi guruşu mezbûre Huri yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba‘de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr iki kilâr odası âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mezbûre Huri Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ teşâ' ve tahtâr mutasarrıfe olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer‘î mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdülkadir Çelebi bozacı, es-Seyyid Ali Çelebi çakçak, el-Hâc Mehmed yorgancı, Osman b. Ömer Efendi, Ebubekir b. Ömer Efendi, Mustafa Çelebi b. Mehmed, Mustafa Kulkulacızâde, es-Seyyid Mehmed berber, Murad b. İbrahim

133 [32b-2] Diyarbakır sakinlerinden ve Karakeçili aşiretinden Abbas b. Selim'in Ahmed b. Savm aleyhindeki başlık parası davasında tarafların iddialarını ispat için karşılıklı olarak mühlet verilmesi

Medîne-i Âmid havâlisinde Göçer-i ûlâ Ekrâdından Karakeçili aşiretinden Abbas b. Selim nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde yine aşiret-i mezbûreden işbu râfi' u'l-vesîka Ahmed b. Savm nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem işbu mezbûr Ahmed sulbiye kızı gâibeti ani'l-meclis Ördek nâm bikr- i bâliğayı nefsim için tezevvüc etmek üzere nâmzed eylediğimde yedimden ve mâlımdan başlık ta'bir olunur her biri birer gurus kıymetli altmış altı re's çebîç ve her biri altışar gurus kıymetli iki re's inek ve bir re's öküz ve nakid otuz gurusumu ahz u kabz eyledikten sonra mezbûre Ördek nefsinin bana tezvîcden imtinâ' etmeğin medfû'um olan hayvânât-ı mezbûreden yedinde aynı mevcûd olan bir re's öküz ve kırk sekiz re's çebîç ile nakid on beş gurus[u] bana red ve teslîm edip ben dahi yedinden ahz u kabz etmiş idim. Hâlâ yedinde bâkî kalan on sekiz re's çebîç ve iki re's inek ve on beş gurus nakdi istirdâd ve taleb ederim. Suâl olunup mevcûd ise aynılarını müstehlek ise kıymet-i şer'iyeleri ve bakıyye nakd-i mezbûru bana vermek üzere mezbûr Ahmed'e tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Ahmed cevâbında filhakîka kazıyye vech-i muharrer üzere olup kızı mezbûreyi nâmzed etdikde müdde'î-i mezbûrun yedinde başlık nâmıyla ancak her biri on beş para kıymetli altmış re's oğlak ve her biri üçer gurus kıymetli iki re's inek ve bir re's öküz ve her biri iki gurus kıymetli iki re's buzağı ve nakid dört gurus ahz u kabz etmiş idim deyü ikrâr ve ziyâdeyi inkâr ve makbûzum olan hayvânâtı bi-aynihimâ ve nakdi tamâmen geriye red ve teslîm etmiş idim deyü def'le mukâbele edicek, isre'l-istintâk ve'l-inkâr evvelâ müdde'î-i mezbûrdan ziyâdeye beyyine taleb olundukda ikâmet-i beyyine için istimhâl etmekle mehl-i şer'î ile ba'de'l-imhâl sâniyen mezbûr Ahmed'den def'-i mezbûruna beyyine taleb olundukda ol dahi kezâlik istimhâl etmeğin mehl-i şer'î ile imhâl olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-ışrîn min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Hüseyin b. İbrahim, Murad b. İbrahim, Eyüb b. Şahin, Şahin b. Ömer ve gayruhum mine'l-huzzâr

134 [32b-3] Diyarbakır'ın Hoca Ahmed mahallesinden Kapıcı Seyyid Mahmud b. Seyyid Zülfü'nün Kılbaş mahallesinde bulunan evini Rasül b. Mustafa'ya satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde sâkin Kapıcı es-Seyyid Mahmud b. es-Seyyid Zülfü meclis-i şer'de işbu râfi' u'l-kitâb Rasül b. Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'l-beyânın sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Kılbaş mahallesinde vâki' bir taraftan Kızılkendili Abdi mülkü ve bir taraftan İsmihanoğlu Hüseyin mülkü ve bir taraftan Karakeçili Eskici Ali mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd ma'lûmü'l-müştemilât olan menzilminden Araboğlu nâm kimesnenin menziline muttasıl olan mahalden iki sofa ve bir kilâr odası ve bir sagîr harâbe dam arsası ve yine iki sofa

ve bir kilâr odası ve bir matbah ve yine bir sagîr tam ve bir çardak tahtı âhûr ve kenîf nısf kapı arası ve iki sülûs avluyu ifrâz ve alâmet-i fâsıla nasbıyla mâ‘adâdan mümtâz eyledikten sonra bi-cemî‘i‘t-tevâbi‘ ve‘l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile mezbûr Rasûl'e yüz guruşa bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm yüz guruşu merkûm Rasûl yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba‘de‘l-yevm müştemilât-ı müfreze-i mezkûre ve avlu vesâir hukukuyla müşterî-yi mezbûrun mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ‘ ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: [33a] Mehmed Çelebi b. () semerci, Ali Beşe kassâb, el-Hâc Hızır b. (), Tobla Bekir Beşe çerâğ, Mehmed kapıcı, es-Seyyid Mustafa b. (), Hoca Berber, Şaka Mollâ Ahmed, Şaka Mollâ Mehmed, Hüseyin [b.] İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

135 [33a-1] Diyarbakır'da misafir olarak bulunan Musullu Süleyman b. Ali'nin İbrahim Beşe b. Mehmed aleyhindeki aldatma davasının reddi

Medîne-i Âmid'de bi'l-müsâfere sâkin Musullu Süleyman b. Ali meclis-i şer‘de işbu râfi‘u‘l-vesîka İbrahim Beşe b. Mehmed mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr İbrahim Beşe târîh-i kitâbdan bir gün yedimde işbu meclis-i şer‘de mevcûd olan dört vakıyye üç yüz dirhem afyonu her vakıyyesi yirmi ikişer guruşdan cem‘an yüz beş buçuk guruşa olmak üzere bana bey‘ ve semenini beher kerîçesi? on beş guruşa olmak üzere yedimden iştirâ ve kabz eylediği on beş kerîçe? Musul sarığı bahâsından zimmetimde hakkım olan iki yüz yirmi beş guruşun yüz beş buçuk guruşuna takâs ve mahsûb edip ben dahi ber-vech-i muharrer mukâssa ve kabûl etmiş idim. Lâkin zikr olunan afyonu işbu târîh-i kitâb günü bey‘e arz eylediğimde her vakıyyesi yedişer guruşa takvîm olunmağın mağbûn olduğuma binâen suâl olunup zikr olunan afyonu yedimden geri ahz u kabz ve semenini bana red etmek üzere tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde müdde‘î-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzere bilâ-ta‘zîr mağbûn olup mukayyed olmamağın müdde‘î-i mezbûre suâl dahi teveccüh etmeyip müdde‘î-i mezbûr bî-vech mu‘ârazadan men olunup mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu.

Fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ aşer min Şa‘bâni‘l-mu‘azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi‘e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hüseyin b. İbrahim, Murad b. İbrahim, Şahin b. Ömer, Eyüb b. Şahin ve gayruhum mine'l-huzzâr

136 [33a-2] Yiğit Ahmed mahallesinde vefat eden Bedros v. Kesber'in, Şeyh Yasin mahallesinde sakin iken vefat eden Hatice Hanım bt. Karamanlı İbrahim'de olan alacağıının terekesinden tahsili

Medîne-i Âmid mahallâtından Yiğit Ahmed mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Bedros v. Kesber v. Ramiye nâm zimminin verâseti zevce-i metrûkesi

Hanım bt. Minas nam Nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Osib ve Avanis ve sulbî sagîr oğlu Arotin ve sulbiye sagîre kızı Hâtûn Bigî'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir olduktan sonra kendi asıl ve mesfûrân Avanis ve Hanım taraflarından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olduğu medîne-i mezbûre mahallâtından Memeddin mahallesinde sâkin Hasan Çelebi b. Abdullah ve Mustafa b. Ali şehâdetleriyle şer'an sâbit olup ve sagîre-i mesfûrenin kîbel-i şer'den mansûb vasîsi olan mesfûr Osib meclis-i şer'de bilfi'l Diyarbekir voyvodası ve beytûlmâl-ı âmme ve hâssa emîni olmağla medîne-i mezbûre mahallâtından Şeyh Yasin mahallesinde sâkine iken bundan akdem fevt olup zevcinden gayrı vârisi olmamakla nisf terekesi cânib-i beytûlmâla âid olan Hadice Hâtûn bt. Karamanî İbrahim Efendi'nin hâlâ terekesine taraf-ı beytûlmâla âid olmak üzere vâzı'u'l-yed olan zahrûl'eşbâh Ebubekir Bey b. Hasan Paşa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda husûmet ve redd-i cevâba vekîl olduğu Mustafa Çelebi b. Mahmud ve İsmail b. el-Hâc Yusuf şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Kâtib Ahmed Efendi b. () mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm edip babam hâlik-i mesfûrun müteveffât-ı mezbûre Hadice Hâtûn zimmetinde cihet-i deyn-i şer'iden üç yüz otuz guruş hakkı olup meblağ-ı mezbûrdan iki yüz seksen iki buçuk guruşu hayâtında mezbûre Hadice Hâtûn'un kezâlik hayâtında yedinden ahz u kabz etdikden sonra bâkî kırk yedi buçuk guruşu zimmetinde bâkî kalıp hattâ müteveffât-ı mezbûre hâl-i sıhhatinde deyn-i mezbûrdan zimmetinde ol mikdâr guruş deyni bâkî kaldığını huzûr-ı müsliminde ikrâr u işhâd dahi etdikden sonra kable'l-ifâ ve'l-istîfâ ikisi dahi fevt olmağın hâlâ terekesinden müvekkil-i mûmâileyhden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye taleb ederim. Vekîl-i mezbûrdan suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında fi'l-vâki' müvekkil-i mezbûrun tereke-i müteveffât-ı mezbûreye ber-vech-i muharrer vâzı'u'l-yed oduğunu bi'l-vekâle ikrâr, lâkin deyn-i mezbûr ma'lûmum değildir deyü inkâr edicek, müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden olup medîne-i mezbûre mahallâtından İbni Müderris mahallesinden Osman Çelebi b. Ahmed Çelebi ve Hasan Çelebi b. el-Hâc Yusuf nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka müteveffât-ı mezbûre Hadice Hâtûn bt. Karamanî İbrahim Efendi hayâtında hâlik-i mesfûr Bedros v. Kesber v. Ramiye'ye cihet-i deyn-i şer'iden deyni olan üç yüz otuz guruşdan kırk yedi buçuk guruş deyni bâkî kaldığını bizim huzûrumuzda kirâren ve mirâren ikrâr ve bizi işhâd eyledikden sonra kable'l-edâ fevt oldu. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde, ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup verese-i kibârdan her biri ba'de't-tahlîfi's-şer'î mücebince meblağ-ı bâkî kırk yedi buçuk guruşu tereke-i müteveffât-ı mezbûreden müdde'î-i mesfûra edâ ve teslîme vekîl-i mezbûre tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî aşer min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, el-Hâc Halil b. Hüseyin, Mustafa Çelebi b. Hasan, Hekim Mehmed b. Rüstem, Hasan Çelebi b. Ali, Abdullah Çelebi b. Mustafa, Mehmed b. Hızır, Süleyman b. Mustafa, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Murad Çelebi b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Şahin b. Ömer ve gayruhum mine'l-huzzâr

137 [33a-3] Diyarbakır'da Bekçiyân Hammâmı'nda tellâk Harputlu Mehmed Emin b. Abbas'ın diğer tellâklar İbrahim b. Ali ve Ömer b. Mustafa aleyhindeki alacak davasının reddi

Medîne-i Âmid'de vâki' Bekçiyân Hammâmı'nda dellâk tâifesinden Harputlu Mehmed Emin b. Abbas nâm şâbb-ı emred meclis-i şer'-i şerîfde yine hammâm-ı mezbûrda dellâk ustalarından işbu râfi' u'l-vesîka Vanlı İbrahim b. Ali ve es-Seyyid Ömer b. Mustafa mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûrân İbrahim ve es-Seyyid Ömer ile hammâm-ı mezbûrda sekiz ay mukaddem [33b] ma'an dellâk olup müstakil kisb eylediğim altmış guruşu biz kadîmî ustayız, bize kisbinden hisse ver deyü yedimden tagallüben ale'l-iştirâk ahz u kabz etmeleriyle geri hâlâ taleb eylediğimde bana vermekden imtinâ' ederler. Suâl olunup aliverilmesi matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin filhakîka müdde'î-i mezbûr yedinden hammâm-ı mezbûrda dellâk olduğu hâlde kisb eylediği altmış guruşu tagallüben ve bi-gayrı hakkın ahz u kabz etmeyip üzerine red veya damân lâzım olmadığına mezbûr İbrahim ve es-Seyyid Ömer'e yemîn teklîf olundukda onlar dahi hasbe'l-mes'ûl yemîn billahi te'âlâ etmeğin mücebince müdde'î-i mezbûr Mehmed Emin bilâ-beyyine mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, es-Seyyid Alaeddin b. el-Hâc Hızır, Hekim Mehmed Çelebi b. Rüstem, Murad b. İbrahim, Şahin b. Ömer, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum

138 [33b-1] Cami-i kebir mahallesinden Siti bt. Hacı Mehmed Hanım'ı nafakasız terk edip giden eşi Ali Çavuş b. Abdullah'ın üzerine nafaka tayini

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami-i kebir mahallesinde sâkine işbu râfi' atü'l-vesîka Siti bt. el-Hâc Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerîfde takrîr-i kelâm edip yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden olup iki seneden beri gâib olan Ali Çavuş b. Abdullah'ın zevcesi olmağla bana nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyem için bir akçe ve bir habbe komayıp gidip nafaka ve kisveye şiddet-i ihtiyâcım olmağla zevcim gâib-i mezbûr Ali Çavuş üzerine kadr-i kifâye nafaka takdîr olunmak taleb ederim dedikte zeyl-i vesîka[da] muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimînden cemm-i gafîr ihbâriyla mezbûre Siti gâib-i mezbûrun zevce-i menkûhası olduğu müte'ayyin ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Siti'nin zevci gâib-i mezbûr Ali Çavuş gider oldukda nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyesi için bir akçe ve bir habbe nafaka cinsinden bir nesne komadığına veyahud nafaka ve kisvesini görmek için bir kimesneyi vekîl etmediğine yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vekîl-mes'ûl yemîn billahi'l-aliyyi'l-a'lâ edicek, hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri dahi mezbûre Siti'nin nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyesi için zevci gâib-i mezbûr Ali Çavuş üzerine

yevmî on ikişer akçe farz ve takdîr edip ol dahi meblağ-ı mezbûr yevmî on ikişer akçeyi istidâne edip vech-i meşrûh üzere nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyesine harc u sarfa ve vakt-i zaferde zevci gâib-i mezbûr Ali Çavuş'a rücû'a izn-i şer'î verilip mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Pazarbaşı Ömer Çelebi, Mollâzâde Mollâ Mahmud, Haffâf el-Hâc Şaban b. (), Muhzırzâde es-Seyyid Ali, Mehmed b. Hızır

139 [33b-2] Hacıosman mahallesinden Halil Ağa b. Hacı Ahmed'in Hoca Ahmed-i kebir mahallesinde bulunan ev hissesini Süleyman b. Abdullah'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hâc Osman mahallesinde sâkin Halil Ağa b. el-Hâc Ahmed meclis-i şer'î şerîfde işbu râfi' u'l-vesîka Süleyman b. Abdullah Atik Fethizâde Mehmed Emin Çelebi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip on sehinden bir sehimi kız karındâşım Âişe Hâtûn'un irsen mülkü ve dokuz sehimi akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin irsen ve şirâen benim mülküm olup medîne-i mezbûre mahallâtından Hoca Ahmed-i kebir mahallesinde vâki' bir taraftan İzzeddinzâde Abdurrahman b. İsmail mülkü ve bir taraftan bazen el-Hâc Mustafa b. Abdullah ve bazen el-Hâc Osman b. el-Hâc Mustafa mülkleri ve bir taraftan Şerife Hadice ve Şerife Fâtıma bintey es-Seyyid Mahmud'un müşterek mülkleri olan menzil ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd dâhiliyesinde üç oda, tahtlarında zîr-i zemîn ve bir eyvan ve bir matbah ve bir kenîf ve avlu ve hâriciyesinde ancak bir dam ve avluyu müstemil menzilden zikr olunan dokuz sehim hissemi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü havî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Süleyman'a semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan iki yüz seksen guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm iki yüz seksen guruşu merkûm Süleyman yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun on sehinden dokuz sehim hissem âmme-i hukuk ve merâfıkı ile mezbûr Süleyman'ın mülk-i müşterâsı olup semen-i merkûmdan mezbûr Süleyman'ın zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım bâkî kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdülkadir Efendi, Ömer Çelebi b. Hacı Haydar, Mehmed Emin b. Mehmed Ağa, Hüseyin Efendi b. () imâm-ı Maşbudak?, Ali Bey Çalıkzâde, Murad b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

140 [33b-3] Yiğit Ahmed mahallesinden Osib v. Bedros'un, Şeyh Yasin mahallesinde vefat eden Hatice bt. Karamanî İbrahim'de olan alacağının beytûmal tarafından el konulan terekesinden tahsili

Medîne-i Âmid mahallâtından Yiğit Ahmed mahallesinde mütemekkin işbu hâmilü'r-rakîm Osib v. Bedros nâm zimmî meclis-i şer'î-i enverde bilfi'l Diyarbekir voyvodası ve beytûlmâl-ı âmme ve hâssa emîni olmağla medîne-i mezbûre mahallâtından Şeyh Yasin mahallesinde sâkine iken bundan akdem fevt olan zevcinden gayrı zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamakla nisf terekesi cânib-i beytûlmâla âid olan Hadice Hâtûn bt. Karamanî İbrahim Efendi'nin tereke-i vâfiyesine bi'l-emâne vâzî'u'l-yed olup müteveffât-ı mezbûreye kıbel-i şer'îden vasî nasb olan zahrû'l-eşbâh Ebubekir Bey b. Hasan Paşa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda husûmet ve redd-i cevâba vekîl olduğu Mustafa Çelebi b. Mahmud ve İsmail b. el-Hâc Yusuf şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Kâtib Ahmed Efendi b. Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm [34a] edip müteveffât-ı mezbûre Hadice Hâtûn zevci gâib ani'l-meclis Çavuşzâde Mehmed Çelebi b. Mehmed nâm kimesne zimmetinde yedimde olan bir kıt'a deyn temessükü mantûkunca cihet-i deyn-i şer'îden elli guruş hakkıma tarafeynden emir ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefil ve zâmin olup hattâ cihet-i kefâlet-i mezbûreden zimmetinde bana ol mikdâr guruş deyni olduğunu hâl-i kemâl-i sıhhatinde huzûr-ı müsliminde ikrâr u işhâd dahi etdikden sonra kable'l-edâ fevt olmağın hâlâ terekesin müvekkil-i mûmâileyhimden talep ederim, vekîl-i mezbûrdan suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında fi'l-vâki' müvekkil-i mûmâileyhin tereke-i müteveffât-ı mezbûreye ber-vech-i muharrer bi'l-emâne vaz'-ı yedini bi'l-vekâle ikrâr, lâkin deyn-i mezkûr ma'lûmum değildir deyü inkâr edecek, müdde'î-i mesfûr müdde'âsına beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden ve yine medîne-i mezbûr mahallâtından İbn Müderris mahallesinde sâkin Osman Çelebi b. Ahmed ve Hasan Çelebi b. Abdullah nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakika müteveffât-ı mezbûre Hadice Hâtûn bt. Karamanî İbrahim Efendi hâl-i kemâl-i sıhhatinde işbu müdde'î-i mesfûrun zevci gâib-i mezbûr Çavuşzâde Mehmed Çelebi b. Mehmed zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden olan elli guruş hakkına tarafeynden emir ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefil olup cihet-i kefâlete mezbûreden zimmetinde lâzımü'l-edâ elli guruş deyni olduğunu bizim huzûrumuzda ikrâr u i'tirâf edip bizi işhâd dahi etmiş idi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup müdde'î-i [mez]bûr ba'de't-tahlîfi's-şer'î mücebince meblağ-ı mezbûr elli guruşu tereke-i müteveffât-ı mezbûreden müdde'î-i mesfûra müvekkil-i merkûmun edâ ve teslîmine vekîl-i mezbûra ba'de't-tenbîh mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî aşer min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, el-Hâc Halil b. Hüseyin, Mustafa Çelebi b. Hasan, Hekim Mehmed Çelebi b. Rüstem, Hasan Çelebi b. Ali, Abdullah Çelebi b. Mustafa, Mehmed b. Hızır, Süleyman b. Mustafa, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Şahin b. Ömer ve gayruhum mine'l-huzzâr

141 [34a-1] Haciosman mahallesi halkından Rukiye bt. Hacı Mustafa'nın Eğil'in Anterit köyünde bulunan bağını Yusuf b. Halil'e sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hâc Osman mahallesinde sâkine Rukiye bt. el-Hâc Mustafa nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyâna vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân es-Seyyid İbrahim b. Abbas ve es-Seyyid İbrahim b. Ahmed şehâdetleriyle şer'an sâbit olan oğlu es-Seyyid Ali b. es-Seyyid Hüseyin vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'u'l-vesîka Yusuf b. Halil mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre akd-i âti'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup Eğil kazâsı karyelerinden Anterit nâm karye topraġında vâki' bir taraftan mezbûr es-Seyyid İbrahim bâġı ve bir taraftan Hasan b. Abbas bâġı ve bir taraftan Hamza b. Abbas bâġı ve bir taraftan Sert Ali b. Elvend bâġı ile mahdûd iki bin tevek kürûmu müştemil bağını dâhilinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve ma'sarasıyla bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Yusuf'a seksen üç guruşa bey' ve temlik eylediġimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm seksen üç guruşu merkûm Yusuf yedinden tamâmen ahz u kabz edip mebi'-i mezbûru mahallinde kabz ve tasarrufa müşterî-yi mezbûru taslîf eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâġ âmme-i hukuku ile merkûm Yusuf'un mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedi dedikte ġibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mehmed kassâb, Hacı Salih kassâb, Mustafa b. Halil, Seyyid Mehmed b. Ahmed, Hacı Abdülkadir Hamaklı, Hacı Hasan b. Hindî, el-Hâc Ömer b. Ali ve gayruhum mine'l-huzzâr

142 [34a-2] Perakende Mehmed Paşa mahallesinden vefat eden Mardiros v. Tahman'ın küçük oğlu Sefer'in işleri görmek ve mallarını korumak üzere kardeşi Melkon'un vasi tayini

Medîne-i Âmid mahallâtından Perakende Mehmed Paşa mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Mardiros v. Tahman'ın sulbî oğlu Sefer nâm sagîrin mâlını hıfza vesâir umûrunu tesviye için kıbel-i şer'den bir vasî nasbından lâ-büd olup ve li-ebeveyn karındâşı işbu hâmilü'r-rakîm Melkon nâm zimmî müstakîm ve min külli'l-vücûh vesâyete ehil olduğu lede's-şer' zâhir olmaġın mesfûr Melkon sagîr-i mesfûrun tesviye-i umûru için kıbel-i şer'den vasî nasb u ta'yîn olundukda ol dahi kabûl ve merâsimini kemâ yenbaġı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeġin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Ali, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Abdullah, Hüseyin kalaycı, Mahmud b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

143 [34a-3] Camiunnebi mahallesinde vefat eden Şerife Havva bt. Seyyid İbrahim'in vârisleri Seyyid Mustafa, Seyyid Mahmud ve Şerife Emine'nin aynı mahalledeki ev hisselerini İbrahim b. Süleyman'a sattıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Şerife Havva bt. es-Seyyid İbrahim'in verâseti zevci es-Seyyid İbrahim b. Mahmud ile sadrî kebîr oğulları es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mahmud ve sadriye kebîre kızı Şerife Emine'ye münhasıra olup ba'dehû mezbûr es-Seyyid İbrahim fevt olup verâseti sulbî oğulları mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mahmud ile sulbiye kızı mezbûre Şerife Emine'ye münhasıra olup tashîh meselesi beş sehimden olup sihâm-ı mezbûreden her birine ikişer sehimden dört sehmi mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mahmud'a ve bir sehmi mezbûre Şerife Emine'ye isâbet eylediği şer'an zâhir olduğdan sonra kendi asıl ve mezbûrân es-Seyyid Mahmud ve Şerife Emine taraflarından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olduğu Çukurova'dan Türkmen [34b] Cafer b. Ebubekir, Diyarbekir eyâletinde Eğil kazasına tâbi' Anterit nâm karyeden İbrahim b. Abbas şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mezbûr es-Seyyid Mustafa meclis-i şer'de işbu râfi'ul-kitâb İbrahim b. Süleyman mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin mûrisimiz müteveffât-ı mezbûre Havva'nın ilâ vefâtihâ yedinde mülk ve hakkı olmağla terekesinden olup müvekkilim mezbûrân Emine ve es-Seyyid Mahmud ile tashîh-i merkûm üzere beynimizde müşterek mülkümüz olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Na'lbendoğlu Abdullah Beşe b. Ahmed vereseşi mülkleri ve bir taraftan Hasan Çelebi b. Hüseyin mülkü ve bir taraftan Terzi Dudu v. Haçık nâm zimmî mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir kilâr odası ve yine bir oda bir çardak ve tahtında kapı arası ve kenîf ve matbah ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzili bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile işbu merkûm İbrahim'e semen-i misli ve kıymet-i mûmâsili olan iki yüz elli guruşa bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm iki yüz elli guruşu merkûm İbrahim yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla müşterî-yi mezbûr İbrahim'in mülk-i müşterâsıdır. Hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Şevvâli'l-mükerrerem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Hüseyin, Mollâ Mustafa b. Hızır, Abdullah b. Mustafa, Mustafa b. Ahmed, Abdullah b. Hacı Ali, Mustafa b. Yusuf, Keçeci Mehmed Beşe, Seyyid Ali b. Mustafa, Mustafa b. () kahveci ve gayruhum mine'l-huzâr

144 [34b-1] Alipınarı köyünden Küçü v. Mago'nun, İvaz v. İmirza'da alacağı olduğuna dair iddiasını ispat edemediği

Medîne-i Âmid muzâfâtından Alipınarı nâm karyede mütemekkin Küçü v. Mago nâm zimmî meclis-i şer'de yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden işbu hâmilül'r-

rakîm İvaz v. İmirza nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem mesfûr İvaz'a hizmet eyleyip cüllâh san'atından beher haftada müstahıkk olup birer guruş ücretinden hâsıl olan yüz kırk dört guruş zimmetinde müctemi' olmağla hâlâ taleb ederim. Suâl olunup takrîri tahrîr ve alıverilmesi murâdıdır dedikde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr ve ba'de talebi'l-beyyine ikâmet-i beyyineden izhâr-ı acz edip istihlâf etmeğın gibbe't-tahlîfi's-şer'î mücebince müdde'î-i mesfûr Küçü bî-vech-i şer'î mesfûr İvaz ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Ağa b. Mustafa, el-Hâc Kasım b. Ömer, Şahin Mehmed b. Abdullah, Mustafa b. Dede Ali, Murad b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

145 [34b-2] Garb Kastalı mahallesinden Adam v. Abraham'ın, Kirkor v. Otis'te olan alacağıın ödenmesi için Kirkor'a tembihte bulunulması

Medîne-i Âmid mahallâtından Garb Kastalı mahallesinde mütemekkin işbu hâmilü'r-rakîm Adam v. Abraham nam zimmî meclis-i şer'-i şerîfde Kirkor v. Otis nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan on üç sene mukaddem fevt olan el-Hâc Yusuf'un işbu mersûm Kirkor zimmetinde olan yüz guruş alacak hakkı için mersûm Kirkor'u habs etmiş iken müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Yusuf'un yedinden ve mâlından ben yüz guruş istikrâz ve kabz edip ben dahi meblağ-ı mezbûr yüz guruşu mesfûr Kirkor'a ikrâz, ol dahi yedimden istikrâz ve kabz eyledikten sonra müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Yusuf'a deyni için verip halâs oldukdan sonra ben diyâr-ı âhara gidip meblağ-ı mezbûr zimmetinde kalmağla hâlâ gelip taleb eylediğimde edâdan imtinâ' eder. Suâl olunup takrîri tahrîr ve alıverilmesi matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Bâzergânzâde Mehmed Emin Çelebi b. Mustafa ve Mehmed Ağa b. Abdal nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka târîh-i mezbûrda müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Yusuf mersûm Kirkor zimmetinde olan yüz guruş alacağı için mesfûru habs etdirmiş iken müdde'î-i mersûm Adam gelip müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Yusuf'dan yüz guruş istikrâz ve kabz eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr yüz guruşu müdde'î-i mersûm Adam mersûm Kirkor'a ikrâz, ol dahi istikrâz ve kabz edip deyni için müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Yusuf'a def' u teslîm ve kendüyü halâs eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince meblağ-ı mezbûrun edâsıyla mersûm Kirkor ilzâm olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Hasan b. Ali ve gayruhum mine'l-huzzâr

146 [34b-3] Şeyh Matar mahallesinden Çerkes b. Hindi'nin, Kiki aşiretinden vefat eden İbrahim b. Ahmed'de olan alacağının terekesinden tahsili

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Matar mahallesinde sâkin işbu râfi' u'l-vesîka Çerkes b. Hindî nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde Kiki aşiretinden göçebe tâifesinden olup bundan akdem fevt olan İbrahim b. Ahmed b. Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bt. () [ve] sulbî kebîr oğlu Yusuf ve sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbiye sagîre kızı Zeliha'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir u mütehakkık oldukdan sonra sagîrân-ı mezbûrânın bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyy-i mansûbları olup tereke-i müteveffâ-yı mezbûra bi'l-vesâye vâzi' u'l-yed olan es-Seyyid Mustafa b. İsmail mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip [35a] müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde hayâtında yedimden iştirâ ve kabz eylediği bir çift cevâhir küpe bahâsından yüz seksen gurusu hakkım olup hattâ müteveffâ-yı mezbûr hayâtında lede's-şühûd ikrâr u işhâd edip meblağ-ı mezbûru kable'l-edâ fevt olmağın meblağ-ı mezbûru terekesinden talep [ederim]. Suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl vasiyy-i mezbûr cevâbında fi'l-vâki' tereke-i müteveffâ-yı mezbûra ber-vech-i muharrer vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin deyn-i mezkûr ma'lûmum değildir deyü inkâr edicek, müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Sarrâf Mahmud Çelebi b. el-Hâc Yusuf ve Karakeçili Hüseyin b. Haydar nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzîrân olup isre'l-istişhâd filhakîka müteveffâ-yı mezbûr Kiki İbrahim b. Ahmed b. Mehmed hâl-i sıhhatinde müdde'î-i mezbûr Çerkes yedinden iştirâ ve kabz eylediği bir çift cevâhir küpe bahâsından zimmetinde lâzımü'l-edâ yüz seksen gurusu deyni olduğunu bizim huzûrumuzda ikrâr u i'tirâf ve bizi işhâd eyledikten sonra deyn-i mezbûru kable'l-edâ fevt oldu. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın müdde'î-i mezbûr tahlîf olundukdan sonra mücebiyle meblağ-ı mezbûr yüz seksen gurusu müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme vasiyy-i mezbûr es-Seyyid Mustafa'ya tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şühûdül-hâl: Es-Seyyid Sunullah Efendi b. es-Seyyid Ali Efendi, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed ve gayruhum

147 [35a-1] Yiğit Ahmed mahallesinden Molla Ali b. Mahmud'un Kubad Bey mahallesinde tasarrufunda olan ev hissesini Mustafa Çelebi b. Mehmed'e satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Yiğit Ahmed mahallesinde sâkin Mollâ Ali b. Mahmud nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi' u'l-vesîka Mustafa Çelebi b. Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip nisfi mezbûr Mustafa Çelebi'nin irsen mülkü ve nisf-ı âharı akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn irsen benim mülküm olup medîne-i mezbûre mahallâtından Kubad Bey mahallesinde vâki' bir taraftan Rahime Hâtûn bt. Budak mülkü ve bir taraftan es-Seyyid Ali b. Mehmed mülkü ve bir taraftan

Safiye Hâtûn bt. Ahmed mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir oda, bir kilâr odası ve kenîf ve avluyu müştemil menzilden zikr olunan nisf hissemi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Mustafa Çelebi'ye semen-i misli ve kıymet-i mûmâsili olan on gurus ile bir keyl hıntaya bey' ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezkûr on gurus ile bir keyl hıntayı mezbûr Mustafa Çelebi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nisf hissem âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mezbûr Mustafa'nın mülk-i müşterâsı olup ve semen-i merkûmdan merkûm Mustafa Çelebi zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım bâkî kalmamışdır dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Tütüncü Mustafa b. Arslan, Tütüncü Abdullah b. Mustafa, es-Seyyid Ahmed Efendi b. Mollâ Yunus, Murad b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

148 [35a-2] Kılbaş mahallesinde vefat eden Asiye bt. Abdullah'ın oğlu olup kayıp olan Mehmed'in, annesinden intikal eden ev hissesini korumak üzere Seyyid Ömer b. Çerkes'in kayyum tayini

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Asiye bt. Abdullah nâm hâtûnun sadrî oğlu olup gaybet-i munkatı'a ile gâib olan Mehmed nâm kimesneye vâlidesi müteveffât-ı mezbûre Asiye'nin terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzilden gâib-i mezbûra isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyyesini zabt u hıfza bir kayyum nasbî lâzım ve mühim olmağın emânet ü diyânet ile ma'rûf ve mevsûf olduğu zeyli vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn ihbârlarıyla hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri işbu râfi'u'l-vesîka es-Seyyid Ömer b. Çerkes nâm kimesneyi gâib-i mezbûr üzerine kayyum nasb u ta'yîn edip ol dahi kayyumluk-ı mezbûru kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâ yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Mustafa b. Eyüb Ağa, Ahmed b. Halil, el-Hâc İbrahim b. Abdal, Seyyid Ömer b. (), Süleyman b. Ömer ve gayruhum

149 [35a-3] Kubbe-i cedid mahallesinden Hadice bt. Hasan'ın aynı mahalledeki evini Seyyid Abdullah b. Hacı Mehmed'e satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Kubbe-i cedid mahallesinde sâkine Hadice bt. Hasan

nâm hâtûn meclis-i şer‘-i enverde işbu râfi‘u'l-vesîka es-Seyyid Abdullah b. el-Hâc Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik [35b] olup mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir taraftan Murtaza b. Yusuf mülkü ve bir taraftan Mollâ Ali b. Mehmed mülkü ve bir taraftan Halil b. Zülfikar mülkü ve taraf-ı râbi‘den tarîk-ı âm ile mahdûd bir oda ve bir sagîr eyvan ve kenîf ve avluyu müstemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi‘ ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile mezbûr es-Seyyid Abdullah'a semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan elli guruşa bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm elli guruşu merkûm es-Seyyid Abdullah yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba‘de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mezbûr es-Seyyid Abdullah'ın mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikte gıbbe't-tasdikî's-şer‘î mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murtaza b. Yusuf, Halil b. Zülfikar, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Eyüb b. Şahin ve gayruhum mine'l-huzzâr

150 [35b-1] Hoca Ahmed mahallesinde vefat eden Dönebid v. Emirşe'nin vârislerinin aynı mahallede kendilerine intikal eden ev hisselerini diğer vâris Diron'a satmaları

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Dönebid v. Emirşe nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Diron bt. () nâm Nasrâniye ile li-ebeveyn er karındâşı Tomcan ve li-ebeveyn kız karındâşı Yakud nam Nasrâniye'ye münhasıra olup tashîh meselesi dört sehimden olup sihâm-ı mezbûreden bir sehimi zevce-i mesfûre Diron'a ve iki sehimi mesfûr Tomcan'a ve bir sehimi mesfûre Yakud'a isâbet eylediği şer‘an zahîr oldukdan sonra mesfûr Tomcan asâleten ve mesfûre Yakud tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekil olduğu zât-ı mesfûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân Sarrâf Abdullah Çelebi b. Şahin ve Tomcan v. Emirşe şehadetleriyle şer‘an sâbit olan Tomcan v. Kesber vekâleten meclis-i şer‘de işbu hâmilü'r-rakîm mesfûre Diron muvâcehesinde her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin mûrisimiz hâlik-i mezbûrun ilâ helâkihi yedinde mülk ve hakkı olmağla terekesinden olup tashîh-i mezbûr üzere beynimizde müşterek mülkümüz olup mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir taraftan Hammâmcioglu Mollâ Mehmed mülkü ve bir taraftan Kapancı Emirhan mülkü ve bir taraftan Katırcı Kiryo mülkü ve bazen Na‘lbend Abraham v. Ader mülkü ve taraf-ı râbi‘den tarîk-ı hâs ile mahdûd iki sofa ve bir eyvan ve bir matbah ve bir su kuyusu ve bir meclis ve kenîf ve avluyu müstemil ve senede bir rub‘ avârızı olan menzili bi-cümleti't-tevâbi‘ ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile mesfûre Diron'a semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan yüz yirmi guruşa bi'l-vesâle ve bi'l-vekâle bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer

iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezkûr yüz yirmi guruşu yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla müşteriye-i mesfûre Diron'un mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ teşâ' ve tahtâr mutasarrıfe olsun dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İshak b. İsa, İsmail b. Mehmed, Mollâ Mehmed b. (), Cüllâh Mehmed b. (), şâhidü'l-vekâle Abdullah Çelebi, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

151 [35b-2] Ebubekir b. Ömer'in, Debbağhane mahallesinden Ebubekir b. Yusuf'a olan borcunu ödemesi hususunda tembihte bulunulması

Medîne-i Âmid mahallâtından Debbağhane mahallesinde sâkin işbu râfi' u'l-vesîka Ebubekir b. Yusuf meclis-i şer' de Ebubekir b. Ömer mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği bir çift altın endîşe bahâsından işbu mezbûr Ebubekir Çelebi zimmetinde yüz on altı guruş hakkım olup meblağ-ı mezbûrdan altmış beş guruşunu mezbûr Ebubekir Çelebi yedinden ahz u kabz edip elli bir guruşu bâkî kalmakla hâlâ meblağ-ı bâkî-i mezbûru mezbûrdan talep ederim. Suâl olunup aliverilmek murâdımır dedikde gibbe's-suâl mezbûr Ebubekir cevâbında fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûre cihet-i mezbûreden zimmetinde ol mikdâr guruş deyni olduğunu ikrâr, lâkin meblağ-ı mezbûr yüz on altı guruşu tamâmen def' u teslîm etmişimdir deyü def' le cevâb vericek isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Ebubekir Çelebi'den def'-i meşrûhuna beyyine talep olundukda ikâmet-i beyyineden izhâr-ı acz birle istihlâf etmeğin meblağ-ı mezbûr yüz on altı guruşu mezbûr Ebubekir Çelebi yedinden tamâmen ahz u kabz etmediğine müdde'î-i mezbûr Ebubekir'e yemîn teklîf olundukda ol dahi alâhasebi'l-mes'ûl hulf billahi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğin mücebince meblağ-ı bâkî-i mezbûr elli bir guruşu müdde'î-i mezbûr Ebubekir'e def' u teslîme mezbûr Ebubekir Çelebi'ye tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Seyyid Ali b. Şeyh Mehmed, Hekim Mehmed b. Rüstem ve gayruhum mine'l-huzzâr

152 [35b-3] Debbağhane mahallesinden Ebubekir b. Yusuf'un, İsmail Çelebi b. Yasin'de olan alacağının ödenmesi hususunda tembihte bulunulması

Medîne-i Âmid mahallâtından Debbağhane mahallesinde sâkin işbu râfi' u'l-kitâb Ebubekir b. Yusuf meclis-i şer' de İsmail Çelebi b. Yasin mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip yedimde olan bir kıt'a memhûr temessük mantûkunca bir çift küpe

ve bir sâ'at bahâlarından altmış gurus mezbûr İsmail ile karındâşı gâib ani'l-meclis Ebubekir her biri [36a] âharın zimmetine lâzım gelen meblağa bi'l-emr ve'l-kabûl kefil bi'l-mâl olup hattâ ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûr zimmetlerinde olduğunu işbu mezbûr İsmail mahzar-ı şühûdda ikrâr u işhâd dahi etmiş idi. Hâlâ asâleten ve kefâletine binâen mezbûr İsmail'den taleb ederim. Suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup medîne-i mezbûre mahallâtından Lala Bey mahallesinden Ahmed b. Mehmed ve Şahin b. Mehmed ve Şeyh Yasin mahallesinden Ömer b. Mehmed nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'e hâzırın olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr Ebubekir yedinde olan temessük mantûkunca bir küpe ve bir sâ'at bahâlarından altmış gurus karındâşı gâib-i mezbûr ile birbirlerine kefil bi'l-mâl olmak üzere zimmetimizde bâkî deynimizdir deyü işbu mezbûr İsmail bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın mücebince meblağ-ı mezbûr altmış gurusu asâleten ve kefâletine binâen müdde'î-i mezbûra def' u teslîme mezbûr İsmail'e tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şühûdü'l-hâl: Ali b. Cuma, Ahmed b. Hasan, es-Seyyid el-Hâc Ali b. es-Seyyid Bekir, Yusuf çavuş-ı divân, Ebubekir b. Ömer, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

153 [36a-1] Camialtı mahallesinden Rukiye bt. Seyyid Abdullah'ın, eşi Osman b. Hacı Mehmed'den hul' suretiyle boşanması

Medîne-i Âmid mahallâtından Camialtı mahallesinde sâkine Rukiye bt. es-Seyyid Abdullah tarafından ikrâr-ı âti'l-beyâna vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Mollâ Ahmed b. Mollâ Mehmed ve Mollâ Ömer b. Ahmed şehâdetleriyle şer'an sâbit olan babası mezbûr es-Seyyid Abdullah vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde müvekkile-i mezbûrenin zevci işbu râfi'ul-vesika Osman Efendi b. el-Hâc Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu merkûm Osman Efendi kızım müvekkile-i mezbûrenin zevci olup beynlerinde hüsn-i zindegânları olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma'kûdün aleyh olan seksen gurus mehr-i müeccelinden fâriğa olup ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerine olmak üzere bi't-tav' ve'r-rızâ hul' eyledikde ol dahi hul'-ı mezbûru kabûl eyledikten sonra hukuk-ı zevciyete ve gayra müte'allika âmme-i de'âvîden her biri âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik. Birbirleriyle vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb aslâ da'vâ ve nizâ kalmamıştır dedikde mukırra-i mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda merkûm Osman Efendi vicâhen tasdik ve şifâhen tahkîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Hasan Efendi b. el-Hâc Mahmud, Hulusîzâde Halil Efendi b. Mehmed Çelebi, es-Seyyid Mollâ Ahmed imâm-ı Şâfi'î, es-Seyyid Mollâ Mehmed birâdereş, Tütüncü Abdullah b. Mustafa, Berber İsmail b. Yusuf, es-Seyyid Hüseyin b. Sefer, Murad b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

154 [36a-2] Pirhüseyin köyünden Mehmed b. Abdullah'ın, küçük kızı İsmihan'ı Arslan b. Zekeriya'nın oğlu Mustafa ile evlendirmesi

İkrâr-ı nikâh

Tahakkuk-ı öZR-i şer'îye binâen medîne-i Âmid muzâfâtından Pirhüseyin nâm karye sükkânından Mehmed b. Abdullah nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'z-zikri ikrâra vekîl olduğu karye-i mezbûre ahâlîsinden Mirza b. Mehmed ve Ali b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Hüseyin b. Cafer vekâleten meclis-i şer'-i enverde işbu râfi' u'l-vesîka Arslan b. Zekeriya mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûrun sulbiye sagîre kızı İsmihan nâm bikri mezbûr Arslan'ın sulbî sagîr oğlu Mustafa için () guruş mehr-i müeccel üzerine akd-i nikâh ve tezvîc eyledim dedikden sonra mezbûr Arslan dahi sulbî sagîr oğlu mezbûr Mustafa için ber-vech-i muharrer velâyeten tezevvüc ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Rasûl Çelebi b. Ahmed, Ahmed Ağa tahsildâr, Hasan Ağa b. Ali, Mollâ Osman b. Ali, Halil b. Bekir tâbi'-i müftü efendi, İbrahim b. Ömer, Şaban b. Mollâ Abdi, Ali Efendi b. Şeyh Mehmed ve gayruhum mine'l-huzzâr

155 [36a-3] Yiğit Ahmed mahallesinden Çubukçu Mehmed b. İbrahim'in, eşi Fatma bt. Hüseyin'i boşaması

Medîne-i Âmid mahallâtından Yiğit Ahmed mahallesinde sâkin işbu râfi' u'l-vesîka Çubukçu Mehmed b. İbrahim meclis-i şer'de zevcesi olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Fâtıma bt. Hüseyin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcem işbu mezbûre Fâtıma ile beynimizde hüsn-i zindegânemiz olmamakla zimmetimde mütekkarrir ve ma'küdün aleyh olan yirmi guruş mehr-i müecceli için on dört kıyyeden masnû' yirmi guruş kıymetli bir taşt ve bir kazgan ve iki sahan ve iki lengeri ve bir tâbe ve iki kapak ve bir tencere ve bir kat yorgan ve döşek ve yasdık ve bir köhne kilimi mezbûre Fâtıma'ya mehr-i mezkûr için def' u teslîm ve târîh-i kitâbdan beher yevm sekizer akçe dahi nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsı için yine mezbûreye vermek üzere bâyinen mezbûreyi tatlîk edip hukuk-ı zevciyete ve gayra müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik. Birbirimiz

ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'imız kalmamışdır dedikden sonra mezbûre Fâtıma dahi husûs-ı mezbûr merkûm Mehmed'in takrîr-i meşrûhu üzeredir deyü bi-tav'ihâ mukırra olmağın gibbe't-tasdiki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Şevvâli'l-mükerrerem li-sene hamse ve selâsîn ve [36b] mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Halil Efendi imâm-ı Şeyh Matar, Mikail b. Hüseyin, Mustafa b. Ahmed, Seyyid Osman b. Yahya, Mehmed b. Hacı Ali, Abdurrahman Haydarzâde, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhum mine'l-huzzâr

156 [36b-1] İbrahim Bey Mescidi mahallesinden vefat eden Şerife Fatma bt. Seyyid Kaya'nın malının üçte birine vasi tayini

Medîne-i Âmid mahallâtından İbrahim Bey Mescidi mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Şerife Fâtıma Hâtûn bt. es-Seyyid Kaya b. Abdullah'ın verâseti zevc-i metrûku Şeyhmus b. Numan ile zî-rahm cihetinden kız karındâşı Rabia'nın sadriye kızı Şerife Hacer bt. es-Seyyid Haydar'a münhasıra olduğu şer'an zâhir u mütehakkık oldukdan sonra yine mahalle-i mezbûre sükkânından işbu râfi'ul-kitâb Hammâmcı Halil b. el-Hâc Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde tereke-i müteveffât-ı mezbûreye bi'l-verâse vâzı'ul-yed zevc-i mezbûr Şeyhmus mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müteveffât-ı mezbûre fevtinden on gün mukaddem maraz-ı mevtinde mahzar-ı müsliminde bi-emrillahi te'âlâ fevt olduğumda cümle mâlımdan işbu hâzır bi'l-meclis es-Seyyid Mustafa'nın babası olup bundan akdem fevt olan es-Seyyid Halil b. Haydar'ın zimmetimde mütekarrir elli gurus karz-ı şer'iden olan hakkını sulbî oğlu işbu mezbûr es-Seyyid Mustafa'ya edâ ve teslîm olundukda bâkî kalan terekemin sülüsü techîz ve tekfîn ve ıskât-ı salât vesâir vücûh-ı birrime harc u sarf oluna deyü vasiyet ve tenfizine beni vasiyy-i muhtâr nasb u ta'yîn ve ihtiyâr edip ben dahi ba'de'l-kabûl müteveffât-ı mezbûre musırrahû alâ tilke'l-vasiyye fevt olmağın terekесinin sülüsü bana def' u teslîm olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl zevc-i mezbûr cevâbında tereke-i müteveffât-ı mezbûreye vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin vasiyye-i mezbûre ma'lûmum değildir deyü inkâr edecek, müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden mahalle-i mezbûre sükkânından İmâm es-Seyyid Mollâ İsmail b. Yusuf Efendi ve tüccârdan Abdülkadir Çelebi b. el-Hâc Hüseyin ve İsmail Çelebi b. Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffât-ı mezbûre Şerife Fâtıma Hâtûn bt. es-Seyyid Kaya b. Abdullah fevtinden on gün mukaddem maraz-ı mevtinde bizim huzûrumuzda fevt olduğumdan sonra cümle terekemden işbu hâzır bi'l-meclis es-Seyyid Mustafa'nın babası olup bundan akdem fevt olan es-Seyyid Halil b. es-Seyyid Haydar'ın benim zimmetimde mütekarrir cihet-i karzdan elli gurus hakkı sulbî oğlu işbu mezbûr es-Seyyid Mustafa'ya edâ ve teslîm olundukdan sonra bâkî kalan terekemin sülüsü techîz ve tekfînine ve ıskât-ı salât vesâir vücûh-ı birrime harc u sarf oluna deyü vasiyet

edip ve tenfzine işbu müdde'î-i mezbûr Hammâmcı Halil Çelebi b. el-Hâc Hüseyin'i vasiyy-i muhtâr nasb u ta'yîn ve ihtiyâr edip ol dahi ba'de'l-kabûl müteveffât-ı mezbûre musırrahû alâ tilke'l-vasiyye fevt oldu. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eyledikde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükmi's-şer'î tereke-i müteveffâtdan deyn-i mezbûru ba'de'l-edâ bâkî kalan meblağın sülüsü vasiyy-i merkûma def' u teslîme zevc-i mezbûr Şeyhmus'a tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdülgani Çelebi b. Süleyman, ...? Mollâ Mansur, Hammâmcı Süleyman b. Abdullah, Mollâ Mustafa b. el-Hâc Ömer, Hüseyin b. İbrahim el-muhzır, Hasan b. Ali el-muhzır

157 [36b-2] Şeyh Matar mahallesinden Habibe bt. Abdülgani'nin, İbrahim Bey Mescidi mahallesinde vefat eden Şerife Hatun'da olan alacağını vârislerinden tahsili

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Matar mahallesi sâkinelerinden Habibe bt. Abdülgani hâtûn tarafından zât-ı mezbûreyi ârifân babası Abdülgani Çelebi b. Süleyman ve Abdülkadir Çelebi b. el-Hâc Hüseyin şehâdetleriyle husûs-ı âti'l-beyânda ikrâra vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olup vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan İmâm es-Seyyid İsmail Çelebi b. es-Seyyid Yusuf Efendi nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde yine medîne-i mezbûre mahallâtından İbrahim Bey Mescidi mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Şerife Hâtûn'un vârisi zevc-i metrûku Şeyhmus b. Numan ve kız karındâşı kızı Şerife Hacer bt. es-Seyyid Haydar ve bâ-hüccet-i şer'iyye terekesinin sülüsünü ahz ve vücûh-ı birrine vasiyy-i muhtârı olan Hammâmcı Halil b. el-Hâc Hüseyin nâm kimesneler mahzarlarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müteveffât-ı mezbûrenin ile'l-vefât yedinde ve tasarrufunda olup mahalle-i mezbûre İbrahim Bey mahallesinde vâki' bir taraftan işbu mezbûr Hammâmcı Halil Çelebi menzili ve bir taraftan Hâncı Receb Çelebizâde Mustafa Çelebi menzili ve bir taraftan Çukacı el-Hâc Hüseyin menzili ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd menzil dâhilinde vâki' bir çardak, tahtı kilâr ve matbah mecâz-ı müşterek menzile müvekkilem mezbûre mülkümdür deyü da'vâ sadedinde iken beynlerinde muslihûn-ı müslimûn tavassut edip menzil-i mezbûr da'vâsından yirmi beş guruş üzerine inşâ-yı akd-i sulh edip müvekkilem mezbûre dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yirmi beş guruşu işbu mezbûrün Şeyhmus ve Hacer ve Hammâmcı Halil yedlerinden tamâmen ahz u kabz edip menzil-i mezbûre müte'allika de'âvîden gerek müteveffât-ı mezbûrenin ve gerek mezbûrün Şeyhmus ve Hacer ve Halil'in zimmelerin ibrâ-yı âmm-ı kâtı'u'l-hisâm ile ibrâ ve ıskât edip vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve muhâsamâtı kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a [bi't-taleb ketb olundu].

158 [37a-1] Bağdat kalesi için istenen zahirenin mübayaacıya teslim edilerek ücretinin alınması

(...) ta'yînât-ı yevmiyelerine iktizâ zehâiri kelek sefinelerine nehren Bağdad kal'asına nakl ü tesyîr ve eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân ve tertîb buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hintadan ber-mûceb-i defter-i tevzî' kazâ-i mezbûr ahâlîleri hisselerine isâbet eden bin keyl-i İstanbulî hintadan ancak dokuz yüz keyl-i İstanbulî hinta kazâ-i mezbûr ahâlîleri tarafından mübâya'acı-yı mûmâileyhe teslim ve cânib-i mîrî için der-anbâr olunup ber-mûceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden ber-vech-i muharrer dokuz yüz keyl-i İstanbulî hintanın bahâsı olan üç yüz yetmiş beş guruşu mübâya'acı-yı mûmâileyh yedinden ve cânib-i mîrîden olmak üzere tamâmen ve kâmilan ahz u kabz edip sâlifü'z-zikr meblağ-ı mezbûr üç yüz yetmiş beş guruşdan mübâya'acı-yı mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacakları bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dedikde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî' ilâhir sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûd'l-hâl: Osman Çelebi sermuhrîrân, es-Seyyid Mustafa b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

159 [37a-2] Hasankeyf'in Mehallemi nahiyesi halkının Bağdat kalesi muhafızları için kendilerinden istenen zahireyi mübayaacıya teslim ederek ücretini aldıkları

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Hıskeyf kazâsı mülhakâtından Mehallemi nâhiyesi ahâlîlerinden Abdullah b. İbrahim ve Yusuf b. Hasan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde hâlâ Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden bâ'isü hâze'l-kitâb umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Esirî Mehmed Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip hâlâ Bağdad-ı dârü's-sedâd kal'ası muhafazasında olan Dergâh-ı âlî kulları ve yerli zümerât ta'yînât-ı yevmiyeleri için eyâlet-i Diyarbekir'den ağa-yı mûmâileyh me'mûriyetiyle bâ-fermân-ı âlî kırk bin keyl-i İstanbulî hintadan cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kazâ-i mezbûra isâbet eden ma'lûmü'l-mikdâr hintadan nâhiyemize dört yüz elli keyl-i İstanbulî hinta isâbet etmekle beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeye olmak üzere hintamız olan mezkûr hintadan ancak dört yüz keyl-i İstanbulî hinta ağa-yı mûmâileyhe def' u teslim ve elli keyl-i İstanbulîsi dahi nâhiyemiz kurâlarından Kefercevez nâm karyede kalmağla ber-vech-i muharrer teslim olunan dört yüz keyl-i İstanbulî hintanın fiyât-ı mezkûre üzere bahâları olan yüz altmış altı buçuk guruş yirmi akçe ağa-yı mûmâileyh yedinden ve cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ahz u kabz edip mezkûr dört yüz keyl-i İstanbulî hinta bahâsından ağa-yı mûmâileyh yedinde ve zimmetinde bir akçe ve habbe alacağımız kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Rebî'ilevvel sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi b. el-Hâc Ömer, es-Seyyid Mustafa b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

160 [37a-3] Bağdat kalesi muhafızları için Hani kazası halkından istenen zahirenin mübayaacıya teslim edilerek ücretinin alındığı

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Hani kazâsı ahâlîlerinden husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i şer'îleri olan Hazinedarzâde Ali Ağa ve kazâ-i mezbûr emîni Yusuf Ağa ve Cevizli Hüseyin Ağa ve Mendikan Ağası Mollâ Ahmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden olup Diyarbekir mübâya'acısı olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Esirî Mehmed Ağa tarafından ikrâr-ı câi'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Mehmed b. Mustafa mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübârekeke Bağdad kal'ası muhâfazasında olan kapıkulları ve yerli zümerât vesâirenin ta'yînât-ı yevmiyelerine iktizâ eden zehâirden kelek sefineleriyle nehren Bağdad kal'asına nakl ü tesyîr etdirilmek üzere eyâlet-i Diyarbekir'den ber-mûceb-i emr-i âlî mübâya'ası fermân ve tertîb buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hintadan ber-mûceb-i defter-i tevzî' kazâ-i mezbûr ahâlîleri hisselerine isâbet eden bin keyl-i İstanbulî hintayı mübâya'acı-yı mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa'ya teslîm ve cânib-i mîrîden der-anbâr olunup ber-mûceb-i fermân-ı âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden sâlifü'z-zikr bin keyl-i İstanbulî hintanın bahâları olan dört yüz on altı buçuk guruş yirmi akçeyi mübâya'acı-yı mûmâileyh Esirî Mehmed yedinden ve cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip mârru'z-zikr meblağ-ı mezbûr dört yüz on altı buçuk guruş yirmi akçeden mübâya'acı-yı mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa yedinde ve zimmetinde bir akçe ve habbe alacakları bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min şehri Rebî'ilâhir sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi sermuhzırân, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

161 [37a-4] Bağdat kalesi muhafızları için Siverek kazası halkından istenilen zahirenin mübayaacısına teslim edilerek ücretinin alındığı

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Siverek kazâsı ahâlîleri taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müsecceli olan el-Hâc Hüseyin Bey b. Osman Ağa vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb hâlâ Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden fahrü'l-emâcid Esirî Mehmed Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda tasdîke vekîl olan çukadârî Ömer b. Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübârekeke Bağdad kal'ası muhâfazasında olan Dergâh-ı âlî kapıkulları ve yerli zümerât vesâirenin ta'yînât-ı yevmiyeleri tekmîli için kelek sefineleriyle nehren kal'a-i

mezbûreye nakl ü tesyîr etdirilmek üzere eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan kırk bin keyl-i İstanbulî hintadan ber-mûceb-i defter-i tevzî' Siverrek kazâsi ahâlîlerinin hisselerine isâbet eden üç bin beş yüz on beş keyl-i İstanbulî hintayı ber-vech-i muharrer kazâ-i mezbûr ahâlîleri taraflarından mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa'ya tamâmen ve kâmilten teslim ve cânib-i mîrî için der-anbâr olunup ber-mûceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellîşer akçeden bin dört yüz altmış dört buçuk guruş on akçe olmağla meblağ-ı mezkûru cânib-i mîrîden olmak üzere ağa-yı mûmâileyh yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûr bin dört yüz altmış dört buçuk guruş on akçeden mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kîbel-i şer' den hüccet-i şer' iyye terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi]'l-hâmîs aşer min Cumâdelûlâ sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Seyyid Mustafa b. Hamza, Osman Çelebi sermuhzır

162 [37a-5] Buğday mübayaa bedelini tahsil amacıyla Malatya taraflarında bulunan Çukadar Mehmed b. Mustafa ve Hacı Halil b. Ahmed'in masraflarını Esirî Mehmed Ağa'dan tahsil ettikleri

İşbu bâ'isü'l-kitâb hâlâ Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden olup bin yüz altmış üç senesinde eyâlet-i Diyarbekir'den bâ-hükm-i emr-i âlî kırk bin keyl-i İstanbulî hinta mübâya'a tahsiline me'mûr Esirî Mehmed Ağa çukadârlarından Mehmed b. Mustafa ve Hacı Halil b. Ahmed nâmûn kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâzır olup işbu sâlifü'z-zikr ağamız Mehmed Ağa ber-mûceb-i emr-i âlîşân ta'yîn olduğu kırk bin keyl-i İstanbulî hinta husûsu için Malatya Sancağı Mutasarrıfı Süleyman Paşa hazretlerinin bir kıt'a sebep-i tahrîr hükmüyle ihâle olunan üç bin beş yüz guruş tahsiline ağa-yı mûmâileyh tarafından me'mûr olduğundan meblağ-ı mezkûrun tahsili beş mâhda husûle gelmeğın zikr olunan aylarda eylediğım masârif ve iktizâ eden menzil ücreti yüz elli guruş oldu deyü merkûm Çukadâr Mehmed'in takrîr olup ve yine mübâya'a-i mezkûr husûsu için hâlâ Rakka mukâta'âtı peşmînden bir kıt'a sebep-i tahrîr hükmüyle ihâle olunan beş bin guruş tahsili için ağa-yı mûmâileyh tarafından ta'yîn olunan mezkûr Hacı Halil dahi meblağ-ı mezkûr tahsiline dek iktizâ eden masârif ve menzil ücreti yüz yirmi guruş olmağla mûmâileyhimâ ağa-yı merkûm mahzarında takrîrleri olup meblağ-ı mezkûr ki mecmû'u iki yüz yetmiş guruş eder, her birilerimiz hisselerimizi tamâmen ve kâmilten müşârunileyh ağa hazretleri yedinden mâl-ı mîrî olmak üzere ahz u kabz etdik, zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş'ir kîbel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde gibbe't-tasdik işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ilâhir sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, es-Seyyid Mustafa b. Hamza, Osman [Çelebi] sermuhzır

163 [37a-6] Bağdat kalesi muhafızları için Tercil kazası halkından istenilen zahirenin mübayaacısına teslim edilerek ücretinin alındığı

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Tercil kazâsı ahâlîleri taraflarından husûs-ı âti'l-beyânı takrîre vekîl-i şer'îleri olan el-Hâc Mustafa b. Ömer ve Yunus b. Bilâl ve Mehmed b. Ali meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde hâlâ Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim işbu sâhibü'l-kitâb Esirî Mehmed Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan çukadârı Mehmed b. Mustafa mahzarında her birleri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip Bağdad-ı dârü's-sedâd kal'ası muhâfazasında olan Dergâh-ı âlî kapıkulları ve yerli zümerâtı vesâirlerinin ta'yînât-ı rûz-merreleri için eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hintadan ber-mûceb-i defter-i tevzî' bin yedi yüz İstanbulî keyl isâbet edip beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden olmak üzere ber-vech-i meşrûh bin yedi yüz keyl-i İstanbulî hintadan ancak bin keyl-i İstanbulî hinta mübâya'acı-yı mûmâileyhe def' u teslim ve fiyât-ı mezkûr üzere bahâları olan dört yüz on altı buçuk guruş yirmi akçeyi ağa-yı mûmâileyh yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere ahz u kabz edip ber-vech-i muharrer bin keyl-i İstanbulî hinta bahâsından ağa-yı mûmâileyh [37b] yedinde ve zimmetinde bir akçe bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka alâ mâ hüve tahkîk ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehri Rebî'ilevvel sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Mustafa b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Osman Çelebi sermuhzır

164 [37b-1] Hasankeyf'in Mahalleli kazası halkının Bağdat kalesi muhafızları için kendilerinden istenen zahireyi mübayaacısına teslim ederek ücretini aldıkları

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Hıskeyf ma'a Beşiri mülhakâtından Mahalleli kazâsı ahâlîleri tarafından Yusuf b. Abdullah vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden işbu sâhibü'l-kitâb Esirî Mehmed Ağa tarafından vekîl-i müsecceli olan çukadârı Mehmed b. Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bin yüz altmış iki senesine mahsûb olmak üzere Bağdad-ı dârü'l-cihâd kal'ası muhâfazasında olan Dergâh-ı âlî yeniçerileri ve topçu ve cebeci ve top arabacıları ve yerli zümerât vesâirenin ta'yînât-ı yevmiyeleri tekmiî için kelek sefineleriyle nehren Bağdad kal'asına nakl ü tesyîr etdirilmek üzere müvekkil-i mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa me'mûriyetle müceddeden eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan üç bin altı yüz on sekiz keyl-i İstanbulî hinta ile iki bin yedi yüz keyl-i İstanbulî şa'îrden tevzî' ve defter mantûkunca kazâ-i mezbûr ahâlîlerinin hisselerine isâbet eden kırk sekiz keyl-i İstanbulî hinta ve otuz iki [keyl-i] İstanbulî şa'îr isâbet etmekle sâlifü'z-zikr ol mikdâr hinta ve şa'îri kazâ-i mezbûr ahâlîleri tarafından müvekkil-i merkûm Esirî Mehmed Ağa'ya teslim ve cânib-i mîrî için der-anbâr olunup ber-mûceb-i emr-i

âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden yirmi guruş ve şa'rin beher keyl-i İstanbulîsi otuzar akçeden sekiz guruş ki cem'an yekûn yirmi sekiz guruş olmağla meblağ-ı mezbûru kazâ-i mezbûr ahâlîleri taraflarından tamâmen ve kâmilan ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan müvekkil-i merkûm yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Saferi'l-hayr sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi sermuhzır, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

165 [37b-2] Bağdat kalesi muhafızları için Beşiri merkez kazası halkından istenen zahirenin mübayaacısına teslim edilerek ücretinin alındığı

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Beşiri kazâsi ahâlîleri taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i şer'îleri olan Şeyhmus b. Hasan ve Aziz b. Ali ve Abdal b. eş-Şeyh Aşık meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Esirî Mehmed Ağa mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübâreke Bağdad kal'ası muhâfazasında olan kapıkulları ve yerli zümerâtı vesâirenin ta'yînât-ı yevmiyeleri için kelek sefineleriyle nehren kal'a-i mezbûra nakl ü tesyîr etdirilmek üzere mûmâileyh Mehmed Ağa me'mûretiyle eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân ve tertîb buyurulan kırk bin keyl-i İstanbulî hintadan tevzi' ve defteri mücebince Beşiri kazâsına bin üç yüz elli keyl-i İstanbulî hinta isâbet edip ol mikdâr gılâlin dört yüz elli keyl-i İstanbulî hinta kazâmız olan nefsi-i Beşiri nâhiyesinin hissesi olup dört yüz elli keyl-i İstanbulî hinta dahi Mehallemi kazâsının olup ve kezâlik dört yüz elli keyl-i İstanbulî hinta dahi Haleti kazâsının hisseleri olup Haleti kazâsına isâbet eden mezkûr hinta şakâvetlerinden nâşi bi'l-külliyeye mûmteni' olup ve Mehallemi kazâsına isâbet eden hintadan elli keyl-i İstanbulîsi mûmteni' olup nefsi-i Beşiri kazâsına isâbet eden sâlifü'z-zikr dört yüz elli keyl-i İstanbulî hinta mübâya'acıyı mûmâileyhe teslim ve cânib-i mîrî için der-anbâr olunup ber-müceb-i emr-i âlî beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden yüz seksen yedi buçuk guruşu mûmâileyh Mehmed Ağa yedinden ve cânib-i mîrîden olmak üzere bi'l-vekâle tamâmen ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan mûmâileyh Mehmed Ağa yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Seyyid Mustafa b. Hamza, Osman Çelebi sermuhzır

166 [37b-3] Bağdat kalesi muhafızları için Mardin kazası halkından istenen zahirenin mübayaacısına teslim edilerek ücretinin alındığı

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Mardin nâhiyesi ahâlîleri taraflarından meblağ-ı âti'z-zikrin ahz u kabzına vekîl-i şer'îleri olan Haşman Ağa b. Abdi vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde eyâlet-i mezbûrdan bâ-fermân-ı âlî mübâya'a cem'ine me'mur işbu bâ'isül-kitâb Esirî Mehmed Ağa tarafından ikrâr-ı câi'z-zikri tasdîke vekîl-i müseccele olan çukadârı Mehmed b. Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz altmış üç senesine mahsûben Bağdad-ı [d]ârü'l-cihâd kal'ası muhâfazasında olan Dergâh-ı âlî yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacıları ve yerli zümerâtı vesâirenin ta'yînât-ı yevmiyeleri tekâmî için kelek sefineleriyle nehren Bağdad kal'asına nakl ü tesyîr etdirilmek üzere mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa ma'rifetiyle eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan kırk bin keyl-i İstanbulî hıntadan tevzî' ve defter mücebince Mardin nâhiyesi ahâlîleri hisselerine isâbet eden altı bin keyl-i İstanbulî hıntayı ahâlîsinden tahsîli bâbında veliyyü'n-ni'am Bağdad ve Basra vâlisî düstûr-ı celîlü's-şân-ı hidîvân-ı âlişân devletlü inâyetlü Süleyman Paşa hazretlerinin cânib-i bâhir-i şeref-i âsafânelerinden sâdır olan buyuruldu-yı emr-i üslûbları kazâ-i mezbûra vürûd ve mübâya'a-i mezkûr kazâ-yı mezbûr ahâlîlerinden tahsîl olunmağın sâlifü'z-zikr altı bin keyl-i İstanbulî hınta vekâletim hasebiyle sene-i mezbûra mahsûb olmak üzere mübâya'acı-yı mûmâileyhe tamâmen ve kâmilen teslîm-i cânib-i mîrî için der-anbâr olunup ber-müceb-i emr-i âlî hıntanın beher keyl-i İstanbulîsi ellışer akçeden mârru'z-zikr iki bin beş yüz guruşu mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa yedinden ve cânib-i mîrîden olmak üzere tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan mübâya'acı-yı mûmâileyh yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediğinde işbu vesîka-i enîka ketb ü tahrîr olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Mustafa b. Hamza, Osman Çelebi sermuhzır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

167 [37b-4] Diyarbakır halkından Ohan, Yoseb, Kürçü Mirkos, Ambar Emîni Hasan Ağa vesairlerin Zahire Mübayaacısı Esirî Mehmed Ağa'da olan alacaklarını tahsil ettikleri

Medîne-i Âmid sâkinlerinden olup keyyâl tâifesinden Ohan ve Yoseb ve Kürçü Mirkos, Vasilo ve Anbâr Emîni Hasan Ağa ve Anbâr Kâtibi Mollâ Ali ve tüccâr İğob ve Minas ve Mi'mâr Haço ve Sehak vesâirleri meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde hâlâ Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden işbu sâhibü'l-kitâb mübâya'acı Esirî Mehmed Ağa mahzarında her biri bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ağa-yı mûmâileyh bin yüz altmış senesine mahsûb olmak üzere eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan kırk bin keyl-i İstanbulî hınta cem' ve cânib-i mîrî için der-anbâr etdirdiği mübâya'a-i merkûmenin bin yüz altmış dört senesi Rebî'[ul]evvel'i guresinden sene-i

mezbûre Zilhiccesi gâyetine deĝin beher mâh her birimize onar guruşdan on ayda müctemi‘ olan iki yüz guruş ücret-i keyyâlemizi ve Kürkçü Mirkos ve Arslan dahi kezâlik beher mâh yedişer buçuk guruşdan on ayda [38a] müctemi‘ olan yüz elli guruş kürkçü ücretimizi ve Anbâr Emîni Hasan Ağa dahi ber-vech-i muharrer on ayda beher mâh ta‘yîn olunan yirmi beş guruşdan iki yüz elli guruş ücretimizi ve Anbâr Kâtibi Mollâ Ali dahi beher mâh on beşer guruşdan on ayda müctemi‘ olan yüz elli guruş ücret-i kitâbetimi ve tüccâr İgob ve Minas ve Mi‘mâr Haço ve Sehak dahi kezâlik dört aded mîrî anbârlarının sakflarını vesâir levâzımı için iktizâ eden kereste ve tahta ve ikser ve ırgâdiye bahâlarından on ayda müctemi‘ olan yüz elli guruş ücretimiz ki cem‘an dokuz yüz guruş olmaĝla meblaĝ-ı mezbûru aĝa-yı mûmâileyh yedinden her birimiz ba‘de'l-ücret tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledik. Cânib-i mîrîde ve gerek aĝa-yı mûmâileyh yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbemiz bâkî kalmayıp taraf-ı şer‘den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi's-sânî işrîn min Zilhicce sene erba‘a ve sittîn ve mi‘e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi sermuhzır, Mollâ Mehmed b. Hasan, Seyfi b. Abdullah

168 [38a-1] Diyarbakır'ın Salat maa Berazi kazası halkı ile Şark-Garb köyleri halkından Bağdat kalesi muhafızları için istenen zahirenin mübayaacıya teslim edildiği

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi‘ Salat ma‘a Berazi kazâsı ahâlîleri taraflarından Çerhozâde Mustafa Ağa vekâleten ve Şark Garb kurâları ahâlîsi taraflarından fahrû'l-eşbâh Hacı Bey ve umdetü'l-emsâl es-Seyyid Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağa nâm kimesneler vekâleten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Mübâya‘acısı Esirî Mehmed Ağa tarafından İsmail b. Hüseyin vekâleten mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz altmış üç senesinde Bağdad kal‘ası muhâfazasında olan yerli zümerâtı vesâirenin ta‘yînât-ı yevmiyeleri tekmîli için kelek sefineleriyle nehren Bağdad kal‘asına nakl ü tesyîr etdirilmek üzere müvekkil-i mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa me‘mûriyetiyle eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya‘ası fermân buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hintadan Salat Berazi kazâsı ahâlîlerinin hisselerine isâbet eden iki yüz elli keyl-i İstanbulî hintayı ber-vech-i muharrer kazâ-i mezbûr ahâlîleri taraflarından müvekkil-i mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa'ya teslim ve cânib-i mîrî için der-anbâr olunup ve ber-mûceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden yüz dört guruş yirmi akçeyi tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim. Merkûmân Hacı Bey ve Hasan Ağa dahi Şark-Garb kurâları ahâlîlerinin hintasına isâbet eden bin yüz yetmiş altı keyl-i İstanbulî hintanın yetmiş keyl-i İstanbulîsi mûmteni‘u'l-husûl olup ve bâkî kalan bin yüz elli keyl-i İstanbulî hintayı ber-vech-i muharrer kazâ-i mezbûr ahâlîleri taraflarından mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa'ya teslim ve cânib-i mîrî için der-anbâr olunup ber-mûceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden dört yüz altmış buçuk guruş kırk akçe olmaĝla meblaĝ-ı mezbûru mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi'l-vekâle ahz u kabz edip meblaĝ-ı mezbûrdan mûmâileyh zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş‘ir kibel-i şer‘den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min Şevvâli'l-mükerrem sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyfi b. Abdullah, Yusuf b. Abdullah, Seyyid Mustafa b. Hamza

169 [38a-2] Bağdat kalesi muhafızları için Diyarbakır'ın Mihrani kazası halkından istenen zahirenin mübayaacısına teslim edildiği

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi ' Mihrani kazâsı ahâlîleri tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i şer'îleri olan Hüseyin Ağa b. Süleyman meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Esirî Mehmed Ağa tarafından çukadârı Hüseyin b. Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübârekede Bağdad kal'ası muhâfazasında olan kapıkulları ve yerli zümerâtı vesâirenin ta'yînât-ı yevmiyeleri tekmîli için kelek sefineleriyle nehren Bağdad kal'asına nakl ü tesyîr etdirilmek üzere müvekkil-i mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa me'mûriyetiyle eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan kırk bin keyl-i İstanbulî hintadan Mihrani kazâsı ahâlîlerinin hisselerine isâbet eden iki yüz seksen keyl-i İstanbulî hintayı ber-vech-i muharrer kazâ-i mezbûr ahâlîleri tarafından müvekkil-i mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa'ya teslim ve cânib-i mîrî için der-anbâr olunup ber-mûceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellışer akçeden yüz on altı buçuk guruş yirmi akçe olmağla meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi'l-vekâle tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye terkîm olunsun dedikde gibbe't-tasdik işbu vesîka-i enîka ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Cumâdelâhire li-sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Mustafa b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Seyyid Mehmed b. Mustafa

170 [38a-3] Diyarbakır'ın Şeyh Küçük Said mahallesinden Seyyid Mehmed, Hoy, Lebabe, Fatma vesairlerinin müşterek evlerini Korbakis v. Mihail'e satmaları

Medîne-i Âmid'de Şeyh Küçük Said mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed b. Halil asâleten ve zâtları ba'de't-ta'rîfi's-şer'î Hoy ve Lebabe bt. Kaplan ve Fâtıma bt. Halil ve Fetha bt. Eyüb nâm hâtûnlar taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîlleri olduğu Hafız Ali b. Ömer ve Hüseyin b. Abdullah şehâdetleriyle mezbûr Seyyid Mehmed vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde bâ'isü hâze'r-rakîm Korbakis v. Mihail nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilelerim mezbûrânın mülk-i sahîhlerimizde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Abdullah Çelebi ve bir taraftan İğob ve bir taraftan Bedros kızı mülkleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd üç sofa yerinin tahtı zîr-i zemîn ve meclis ve bir eyvan tahtı zîr-i zemîn ve iki kilâr ve matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu

müştemil menzilimizi bi-cemî'it-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Karbakis nâm zimmîye sekiz yüz elli guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan sekiz yüz elli guruşu mesfûr zimmînin yedinden her birimiz bi-kadri'l-hıses tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr Karbakis zimmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhidir keyfe-mâ yeşâ' zabt ve tasarruf olup cümlemizin vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalimiz yokdur dedikde gibbe't-tasfîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Saferi'l-hayr sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Münâdî Ali, Hacı Mollâ İbrahim, el-Hâc Abdullah münâdî, Mehmed Beşe (...) Ali tâbi'-i (...), tâbi'-i (...) Hasan tâbi'-i (...), (...)

171 [38b-1] Siirtli mahallesinden Hasan b. Abdullah'ın Göksu nahiyesinde feragat ettiği timarın Abdurrahman Ağa b. el-Hâc Kasım'a tevcihi

Medîne-i Âmid mahallâtından Siirdli mahallesi sâkinler[inden] Hasan b. Abdullah tâbi'-i Hacı Bekir meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isül-kitâb Abdurrahman Ağa b. el-Hâc Kasım mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip Âmid sancağında Göksu nâhiyesinde Magrikol? ve gayrıdan olmak üzere yedi bin beş yüz akçe ile mutasarrıf olduğum timârı kendi hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ile semen-i ma'lûme merkûm Abdurrahman Ağa'ya ferâğ ve kasr-ı yed edip mezbûr dahi ber-vech-i muharrer kabûl eyledikden sonra yed-i ferâğım olan ma'lûmü'l-mikdâr semeni merkûm Abdurrahman Ağa yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim. Fîmâ ba'd ber-vech-i timâr mutasarrıf olduğum mârru'z-zikr karye-i mezbûr merkûm Abdurrahman Ağa'nın ber-vech-i timâr dâhil-i havza-i tasarrufunda olup ferâğ ve kasr-ı yedimi müş'ir taraf-ı Devlet-i Aliyye'den merkûmun yedine berât-ı şerîf-i âlişân sadaka ve ihsân buyurulmak için hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka alâ mâ hüve'l-hakîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Hasan Ağa b. Emin Ağa, el-Hâc Yusuf Efendi b. Necib, fahrü'l-müderrişîni'l-kirâm Musa Efendi, Feyzullah b. el-Hâc Emin Yusuf b. Abdullah, Seyfi b. Abdullah

172 [38b-2] Diyarbakır'da kelekçi esnafının Bağdat kalesine taşıdıkları buğdayın nakliye ücretini Mübayaacı Esirî Mehmed Ağa'dan tahsil ettikleri

Medîne-i Âmid sâkinlerinden kelekçi esnafının şeyhi Seyyid Mustafa b. Eyüb ve es-Seyyid Ahmed b. Şeyh Emin ve Seyyid Süleyman b. Veli ve Mehmed b. Hacı İbrahim

ve Mehmed b. Çerkes ve Ali Beşe b. Abdullah meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden işbu sâhibü'l-kitâb Esirî Mehmed Ağa mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ağa-yı mûmâileyh eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'a ve Bağdad kal'ası muhâfazasında olan Dergâh-ı mu'allâ yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacıları ve yerli neferâtı vesâirenin ta'yînât-ı yevmiyeleri tekmîli için bâ-fermân-ı âlî kelek sefîneleriyle kal'a-i mezbûra sevk u tesyîr etmek üzere me'mûr olduğu zehâir sinîn-i sâbıkalardan vardıkda kelek sefînelerinin kereste ve tulumları bizim kendi mâlımız olup beher kelek yüz seksener guruşa olmak üzere bizlere kâfile-i sâniyede otuz altı aded kelek ve bergabre sefâini rabt ve inşâ etdirip zikr olunan zehâirin altmış üç senesi mübâya'asından yedi bin beş yüz keyl-i İstanbulî hinta ve altı yüz keyl-i İstanbulî şa'îr ki cem'an sekiz bin yüz seksen keyl-i İstanbulî hinta ve altı yüz keyl-i İstanbulî olmağla mezkûrhıntadan otuz dört keleşin her birine iki yüz kırk keyl-i İstanbulî ve iki keleşe dahi üçer yüz keyl-i İstanbulî şa'îr ve bergabre dahi yüz yirmi keyl-i İstanbulî hinta vaz' ve tahmîl ve ber-vech-i muharrer nehren Bağdad cânibine sevk u tesyîr etmek üzere bizlere teslîm eyledikten sonra sâlifü'z-zikr otuz altı aded kelek sefînesiyle bergabrenin akçe[si] min haysü'l-mecmû' altı bin beş yüz yetmiş guruş olmağla meblağ-ı mezbûru her birimiz bi-kadri'l-hîses mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik. Zikr olunan otuz altı aded kelek sefînesiyle bergabrenin ücreti olan meblağ-ı mezbûrdan ağa-yı mûmâileyh yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kîbel-i şer'îden hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Zilhicce li-sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi b. Hacı Ömer, Mollâ b. Hasan, Seyfi b. Abdullah

173 [38b-3] Bağdat kalesi için 1262 ve 1263 senelerine mahsuben Esirî Mehmed Ağa tarafından Diyarbakır'dan satın alınan zahireyi ambardan iskeleye kadar taşıyan hamal esnafının ücretlerinin ödendiği

Medîne-i Âmid mütemekkinlerinden hammâl tâifesinin başları Minas ve Bedros ve Karabet vesâirleri ve Müytâb Esnaf[ı] Şeyhi Seyyid Salih b. Abdüllatif ve Mollâ Halid b. İsmail ve yine hammâl tâifelerinden Mehmed b. Ahmed ve Murad ve Ser[k] is vesâirleri ve defeci tâifelerinden Kiryo v. Kazar ve Kito v. Haço vesâirleri Dîvân Çavuşu Ahmed ve Çukadâr Hasan ve Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden Esirî Mehmed Ağa mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ağa-yı mûmâileyhin yüz altmış üç senesi mübâya'ası ve altmış iki senesi mübâya'ası tekmîl için fermân buyurulan mübâya'adan mahsûb olmak üzere eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'asına me'mûr olduğu ma'lûmü'l-mikdâr hinta ve şa'îrden altmış üç senesi mübâya'asından yedi bin beş yüz, altmış iki senesinin mübâya'asından yedi yüz seksen keyl-i İstanbulî hinta ve altı yüz keyl-i İstanbulî şa'îr ki cem'an sekiz bin sekiz yüz seksen keyl-i İstanbulî hinta ve şa'îri defâ-i sâniyede rabt ve inşâ etdirdiği otuz altı aded kelek sefînesiyle bergabreye vaz' u tahmîl ve Bağdad kal'asına sevk u tesyîr olunan hinta ve şa'îri mîrî anbârından iskeleye varınca beher keyl-i İstanbulîsine bâ-fermân-ı âlî ta'yîn buyurulan

üçer akçeden iki yüz yirmi iki guruş ücret-i hammâliyemizi ve kezâlik zikr olunan zehâir vaz' olunan gırârların ağızlarını dikmeye gazil-bahâ? ve üstâdiyemiz olan otuz üç guruş kırk akçeyi ve çuvallar ağızını dikmeye yedek verilen gazil-bahâ? on dört guruş ve kezâlik zehâir-i mezbûr gırârlara vaz' olundukda ağızlarını açıp ve mahall-i âhara nakil iktizâ eyledikde ücret-i nakliyemiz olan otuz altı guruşu ve kezâlik sular killet üzere olduğundan Kavuşan nâm mahalle değin ücret-i defecilik ve çavuş-ı merkûm dahi kezâlik zehâir-i mezkûru kal'a-i mezbûra îsâl ve mahalline teslim etmek üzere her birimize verilen yüz elli guruşdan üç yüz guruş ücretimiz ki cem'an altı yüz altmış beş guruş kırk akçe olmağla meblağ-ı mezbûru her birimiz bi-kadri'l-hıse mûmâileyh Esirî Mehmed Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledik. Meblağ-ı mezbûrdan ağa-yı mûmâileyh yesinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet i'tâ olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Zilhicce li-sene erba'a ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Mustafâ b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan, Yusuf b. Abdullah

174 [39a-1] Camiulesved mahallesinde vefat eden Ali Bey b. Ömer'in borçları için terekesinden aynı mahalledeki evin Zülfikar b. Mehmed'e satılması

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiulesved mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali Bey b. Ömer Bey'in verâseti zevce-i menkûhası Esmâ bt. Ebubekir ile sulbî kebîr oğulları Mustafa ve İbrahim ile sagîr oğlu Ömer'e ve kebîre kızı Esmâ'ya ve sagîre kızı Âtike ve Zeliha'ya münhasıra olduğu lede's-şer' zâhir u mütehakkık oldukdan sonra mezbûrân Mustafa ve İbrahim asâleten ve mezbûre Esmâ tarafından zevci Osman b. Abdullah vekâleten ve sagîrân-ı mezbûrân Ömer ve Zeliha taraflarından hüccet-i şer'iyeye ile vasîleri olan Mehmed b. Abdullah vesâyeten ve sagîr Âtike'nin vasiyesi olan vâlidesi Esmâ tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan el-Hâc Hasan b. Abdullah vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde bey'-i âti'z-zikri tasdik için işbu bâ'isü'l-kitâb Zülfikar Bey b. Mehmed Bey tarafından vekîli olan Seyyid Ebubekir b. Zülfikar mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâyete ikrâr-ı tâm ve ta'bîr anî'l-merâm edip müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil medîne-i mezbûre mahallâtından Hüsrev Paşa mahallesinde vâki' bir taraftan Hacı Davud veresesi mülkü ve bir taraftan bazen Ahmed ve bazen Camiunnebi'de Şâfi'îler imâmetine meşrûta vakıf menzil ve bir taraftan el-Hâc Hüseyin ve bazen Esmâ Hâtûn ve bazen harâbe ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd senede câmi'-i mezbûr vakfına altı akçe mukâta'a-i zemîni olan on iki bâb ma'mûr ve üç bâb dahi harâbe mahzen ve matbah ve su kuyusu ve iki kenîf ve avluyu müştemil menzili müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı mahkûmun bihâsı için izn-i şer'le münâdfeye teslim ve münâdfi yediyle mecma'u'n-nâs olan mahallerde kirâren ve mirâren nidâ ve müzâyede ve ba'de inkitâ'î'r-rağabâti'n-nâs müvekkil-i mezbûr Zülfikar Bey'in üzerinde sekiz yüz yirmi guruşa karardâde ve tâlib-i âhârî zuhûr etmemekle her birimiz bi'l-izni's-şer' asâleten ve vekâleten ve vesâyeten merkûm Zülfikar Bey'e meblağ-ı mezbûr sekiz yüz yirmi guruşa bey' ve temlîk ve teslim edip müvekkil-i mezbûr dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve

kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müvekkil-i merkûm yedinden müteveffâ-yı mezbûrun düyûnunu edâ üzere bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye ahz u kabz eyledik. Meblağ-ı mezbûrdan müvekkil-i merkûm yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmamıştır. Fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkil-i merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır. Bizlerin ve gerek müvekkillerimizin ve gerek vasîsi olduğumuz sagîrûn-ı mezbûrûnun vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalimiz kalmayıp merkûm keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mülkiyet üzere zabt olsun dediklerinde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Rebî'ülûlâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Uzun Mehmed bakkâl, Emir Mehmed b. Ramazan, Mustafa b. Abdullah, Hasan b. Abdullah, Hacı Mahmud muhzır, Mollâ İbrahim Siverekli, Mehmed b. Eyüb, Seyyid Muhyiddin b. Hüseyin, Seyyid Mustafa b. Hamza, Seyyid Mehmed Torun, Hanefi b. Abdullah, Mollâ Ahmed b. Süleyman, Hızır İbrahim b. Abdullah, fahrû'l-müderrisîn es-Seyyid Abdullah Efendi, Mustafa Çelebi Yorgancızâde

175 [39a-2] Hacı Abdurrahman Mescidi mahallesinden Abdullah b. Hacı Mehmed'in, Abdulkerim'in vasisi Ayşe Hatun bt. Hacı Yasin aleyhindeki veraset davasının reddi

Medîne-i Âmid mahallâtından Hacı Abdurrahman Mescid-i şerifi mahallesi sâkinlerinden Abdullah b. el-Hâc Mehmed Mustafa nâm kimesne akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûr ahâlîlerinden olup bundan akdem fevt olan Hacı Yasin b. Hacı Bekir nâm müteveffânın memlûkesi Mümtaze bt. Abdullah nâm avratın firâşından hâsıl sulbî sagîr oğlu Abdulkerim üzerine bâ-hüccet-i şer'iyeye min kıbeli'l-eb vasiye-i muhtârı olan li-ebî'n kız karındaşı râfi'atû'l-kitâb Âişe Hâtûn bt. el-mezbûr el-Hâc Yasin tarafından zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân İbrahim b. Ahmed ve İsmail b. Abdullah şehâdetleriyle vekâleti sâbit ve sübût-ı vekâlete hükm-i şer'î luhûk bulan İmamzâde Abdullah Efendi b. Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm eyleyip müteveffâ-yı mezbûrun babası el-Hâc Bekir b. el-Hâc Vefa b. Abdullah ve benim dahi pederim Mustafa b. Ali b. Abdullah tarafından cedd-i a'lâmız merkûm Abdullah olup min ciheti usûbeti'n-nesebiye ammizâde olup verâseti bana ve kebîre kızı Âişe Hâtûn'a münhasıra olmuş iken merkûm el-Hâc Yasin hayâtında iken merkûm Mümtaze'ye bi-tarîki's-şirâ mâlik olduğu târîhden altı mâh mervî ile merkûm Abdulkerim'i tevellüd edip mülûku bâyi'inin firâşından mahmûl olmağla vekîl-i merkûmdan suâl olunup takrîri tahrîr olunsun matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl vekîl-i merkûm cevâbında müdde'î-i mezbûr müteveffâ el-Hâc Yasin'in ammizâdesi olduğu ma'lûmumuz olmadığından mâ'adâ merkûm Yasin kable'l-vefât mecâlis-i adîdede kirâren ve mirâren câriyem Mümtaze'den mütevellid Abdulkerim ismi ile müsemmâ Mevlüd benim kendi sulb evlâdım olup vefât eder isem kızım Âişe Hâtûn'u üzerine vasiyy-i muhtâr nasb etdim deyü huzûr-ı müsliminde ikrâr edip işhâd etmişdir deyü def' edicek, def'-i meşrûhunu mübeyyin beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden Hafız Abdullah Efendi b. Abdülhalim Efendi ve Ali Efendi b. Mollâ

Hasan ve Mollâ Hasan b. Abdullah nâm kimesneler meclis-i ma'kūd-ı mezbûra li-ecli's-şehâde hâzırûn olup isre'l-istişhâd filhakıka merkûm el-Hâc Vefazâde mezbûr el-Hâc Yasin fevt olmazdan mukaddem mecâlis-i adidede mezbûre Mümtaze'den mütevellid Abdulkerim ismi ile müsemmâ Mevlüd benim kendi sulbümnden hâsıl olup evlâdımdır, fevt olur isem kızım Âişe Hâtûn'u sagır-i mezbûra vasiyy-i muhtâr nasb eyledim deyü işhâ[d] eyledi. Bizler dahi bu vech üzere ikrârına şâhidleriz ve şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâyiti'l-kabûl merkûm Abdulkerim'in nesebi müteveffâ-yı mezbûrdan sâbit olup müdde'î-i mezbûr Abdullah bî'vech mu'âraza ve müdâhaleden men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Rebî'ilülâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

176 [39a-3] Diyarbakır menzilcileri Şaçoğlu Ahmed Alemdar b. İbrahim ile diğer Ahmed Alemdar b. İbrahim'in menzil ücretini Diyarbakır Defterdarlığı'ndan teslim aldıkları

İşbu bin yüz altmış dört senesi rûz-ı Hızır'ından altmış beş senesi rûz-ı Hızır'ına değin bir sene müddet ile cümle ma'rifeti ve ittifâkı ve ma'rifet-i şer'le Diyarbakır'e menzilci nasb u ta'yîn olunan Şaçoğlu Ahmed Alemdar b. İbrahim ve diğer Ahmed Alemdar b. İbrahim meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Diyarbakır'in timâr defterdârlığı ve defter kethüdâlığının nısf hissesine ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olan işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-merhûm Bekir Efendi tarafından vekîl-i şer'isi olan Mollâ Hasan b. Abdullah mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûmâileyhin mâlikânesi olan sâlifü'z-zikr timâr defterdârlığı ve defter kethüdâlığı mâlından medîne-i mezbûre menziline ber-mûceb-i sûret-i defter-i Mevkûfât ocaklıya havâle buyurulduğu üzere bin yüz altmış dört senesinin uhdemizde olan menzil mâlına mahsûben üç yüz yetmiş beş guruş mukâta'a-i mezbûr mâlından olmak üzere mûmâileyh Mustafa Efendi tarafından vekîli merkûm Mollâ Hasan yedinden ahâlî-i vilâyet ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip sene-i mezbûra mahsûben mârru'z-zikr üç yüz yetmiş beş guruşdan mûmâileyh Mustafa Efendi yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesika-i enîka alâ mâ hüve'l-hakıka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 23 Ra. [1]165

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mehmed Emin Efendi b. Abdurrahman, es-Seyyid Mehmed Emin Efendi (...) Mollâ Hüseyin Çelebi

177 [39b-1] Diyarbakır Nâibliği'ne Mehmed Emin Efendi'nin tayini

Umdetü'l-ma'ârif fahrü'l-müsta'iddîn Mehmed Emin Efendi el-mübeccel

Ba'de't-tahiyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki,

İstihlâfına me'zûn olduğumuz Âmid Mahkemesi'nin bâb niyâbeti işbu sene hamsîn ve sittîn ve mi'ete ve elf Rebî'ulevvel'inin yirmi birinci gününden cenâbınıza tefvîz ve sipâriş olunup savb-ı şer'-i kavîmden mürâsele tahrîr ve ısdâr olunmuşdur. Gerekdir ki, niyâbet-i mezbûru yevm-i merkûmdan zabt edip vâki' olan de'âvî-i şer'îyye icrâsında mücidd ü sâ'î olup hilâf-ı şer' hareketden be-gâyet tehâşî ve câdde-i şer'-i mutahhardan ser-mû inhirâfa cevâz göstermeyip müceb-i mürâsele birle âmil olasın ve's-selâm.

Fi't-târîhi'l-mezbûr.

Mine'l-fakîr es-Seyyid Mehmed Esad el-müvelle[']-]hilâfe bi-medîneti Âmid

178 [39b-2] Diyarbakır menzilcileri Şaçoğlu Ahmed Alemdar b. İbrahim ile diğer Ahmed Alemdar b. İbrahim'in menzil ücretini Diyarbakır Defterdarlığı'ndan teslim aldıkları

İşbu bin yüz altmış dört senesi rûz-ı Hızır'ından altmış beş senesi rûz-ı Hızır'ına değin bir sene müddet ile cümle ma'rifeti ve ittîfâkı ve ma'rifet-i şer'le Diyarbekir'e menzilci nasb u ta'yîn olunan Şaçoğlu Ahmed Alemdar b. İbrahim ve diğer Ahmed Alemdar b. İbrahim meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Âmid'in defter kethüdâlığı ve defterdârlığının nısf hissesine ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olan işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Defterdâr Emîni umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Halil Efendi tarafından vekîli ve nısf mukâta'a-i mezbûrun mültezimi olan Bekir Efendizâde es-Seyyid Mustafa Efendi âdemîsi Mollâ Hasan b. Abdullah mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip sâlifü'z-zikr timâr defter kethüdâlığı ve defterdârlığı mâlından medîne-i mezbûre menziline ber-müceb-i sûret-i defter-i Mevkûfât ve ocaklık ve havâle buyurulduğı üzere bin yüz altmış dört senesinin uhdelerinde olan menzil mâlına mahsûben üç yüz yetmiş beş guruşu mukâta'a-i mezbûr mâlından olmak üzere mûmâileyh el-Hâc Halil Efendi tarafından vekîl-i merkûm Mustafa Efendi'nin âdemîsi mezbûr Mollâ Hasan yedinden ahâlî-i vilâyet ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip sene-i mezbûra mahsûben sâlifü'z-zikr üç yüz yetmiş beş guruşdan mûmâileyhimâ el-Hâc Halil Efendi ve es-Seyyid Mustafa Efendi yedlerinde ve zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka alâ mâ hüve'l-hakîka bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mehmed Emin Efendi b. Abdurrahman Efendi, es-Seyyid Mehmed Emin Efendi kâtib-i mahkeme-i Âmid, Mollâ Mustafa b. Hamza

179 [39b-3] Abdurrahman b. el-Hâc Abdullah'ın, tasarrufunda olan Sittioğlu-yı süflâ köyü ile Bögürtlenli köyü nısf malikânesini İbrahim ve Osman b. Mustafa kardeşlere satması

Ferâğ-ı mâlikâne

El-emru hasbe mâ rukime fihi harrerehu'l-fakîr ileyhi azze şânuhû

Es-Seyyid Mehmed Esad el-müvelle[']-Jhilâfe bi-medîneti Âmid el-mahrûse -gufira lehû-

Diyarbakir Voyvodalığı Mukâta'ası'ndan olup medîne-i Âmid muzâfâtından Şarkî Âmid kurâlarından Sittioğlu-yı süflâ karyesinin senevî iki bin dört yüz yetmiş sekiz akçe ve yine Şark-ı Âmid'de vâki' Bögürtlenli karyesinin dahi üç bin üç yüz kırk sekiz akçe tâm mâlları olup sâlifü'z-zikr karyeteyn-i mezbûreteynin nısf hisselerine berât-ı şerîf-i âlîşân ile ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olan medîne-i mezbûre mahallâtından Defterdar mahallesi sâkinlerinden Abdurrahman b. el-Hâc Abdullah meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'iseyi'l-kitâb İbrahim ve Osman ibney Mustafa nâm kimesne taraflarından tasdîke vekîl-i müseccelleri olan Halil b. İbrahim mahzarında bitav'ihî ikrâr-ı tâm ve ta'bir anî'l-merâm edip ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olduğum mârru'z-zikr karyeteyn-i mezbûreteynin nısf hisselerini müvekkil-i mezbûrânın babaları müteveffâ-yı mezbûr Mustafa'nın nân-pâresi olup mezbûr fevt oldukda karyeteyn-i mezbûreteyni mezbûrun mahlûlünden bana tevcîh olunmuş iken el-hâletü hâzihî karyeteyn-i mezbûreteynde olan nısf hissemi kendi hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ile müvekkil-i mezbûrân İbrahim ve Osman'a iki yüz elli guruş bedel mukâbili ferâğ ve kasr-ı yed edip müvekkil-i mezbûrân dahi kabûl eylediklerinden sonra bedel-i ferâğ olan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruşu mezbûrân yedlerinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim. Fîmâ ba'd karyeteyn-i mezbûreteynin nısf hisseleri müvekkil-i mezbûrânın dâhil-i havza-i tasarrufları olup ferâğ ve kasr-ı yedimden [40a] yedlerine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyuruldukda zikr olunan karyeteyn-i mezbûreteynin nısf hisselerinin mâlları olan kırk sekiz buçuk guruş altı akçe beher sene mîrî tarafından kabzına me'mûr olanlara edâ ve teslîm ve yedlerine hatt-ı halâs aldıklarında sâir mâlikâne mutasarrıfları gibi mutasarrıf olsunlar dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Saferi'l-hayr li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdülvahhab Çelebi Tazesamanzâde, Ahmed Efendi kâtib-i voyvoda, Mehmed Efendi fetvâ, Mehmed Efendi Zenbilzâde, fahrü'l-müderrişîn Musa Efendi, el-Hâc Abdülkerim Efendi el-müftü, Mollâ Mehmed Besim, Hasan tâbi'-i Kara Veli, Emir Mollâ Mehmed, Mollâ Abdullah fenerci, el-Hâc Hüseyin, Feyzullah Türkmen, Süleyman Ağa tâbi'-i Topal Hasan, Seyyid Mahmud b. Mehmed ve gayruhum

180 [40a-1] Diyarbakır'da Hasankeyflizade olarak bilinen el-Hâc Mustafa Ağa b. el-Hâc Mehmed'in vakfının tescili ve vakfiye sureti

Hıskeyflizâde el-Hâc Mustafa Ağa vakf eylediği dekâkîn ve hânelerin vakfiyesi suretidir.

Mâ fihi mine'l-vakfi'l-mücibi'l-ecr ve's-sevâb cerâ ledeyye ve tahakkake beyne yedeyye ve sadare'l-hükmü annî bi-sihhatihi ve lüzûmihî bi-şehâdeti cem'in kesîr ve ene'l-fakîr es-Seyyid Mehmed Esad el-müvelle["l-]hilâfe bi-medîneti Âmid-sıynet ani'l-mekâid

-gufira lehû-

Hamd ü bî-hadd ü senâ lâ-yuhsâ ve lâ-yü'ad ol Hayy ü Kayyûm ü Ehad ve Ferd ü Kuddûsi's-Samed dergâh-ı bî-misâline muhtass ve maksûr ve bârgâh-ı dâimü'n-nevâline mahsûsdur ki bu kâinâtı ketm-i ademden ahsen-i üslûb üzere îcâd ve ibdâ' ve inşâ ve ihtirâ' edip ibâd-ı mü'minîni sebîl-i hidâye ve irşâd eyledi ve efdalü salât ve ekmelü tahiyyât imâm-ı rusûl ve hümâm-ı sübûl ve muktedâ-yı enbiyâ ve pîşvâ-gerde-i asfiyâ Muhammedül-Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem hazretlerinin rûh-ı şerîflerine olsun ki, nûr-ı nübüvvet ile cihânı münevver edip zülâl-i şer'-i mübîn ile vech-i arzı mutahhar eyledi ve dahi âl [ü] ashâbının ervâh-ı tayyibelerine olsun ki her biri necm-i felek-i dîn olup kimi ilm ü kalem ile ihyâ-yı dîn-i mübîn ve kimi ilm-i seyf ile i'lân-ı kelim-i Rabbül-âlemîn etmekte bezl-i makdûr eylediler -rıdvânullahi te'âlâ aleyhim ecma'in-. Ammâ ba'd, bâ'isü't-tahrîr-i kitâb-ı şer'î ve mücib-i tastîr-i hitâb-ı mer'î budur ki medîne-i Âmid -sıynet sükkânuhâ ani'l-mekâid- mahallâtından İmadiye mahallesinde sâkin sâhibül'-hayrât ve râğbu'l-hasenât Hıskeyflizâde demekle ma'rûf fahrü't-tüccâr el-Hâc Mustafa Ağa b. el-Hâc Mehmed meclis-i şer'-i şerîf-i Nebevî ve mahfil-i dîn-i münîf-i Mustafavî'de vakf-ı âti'l-beyâna li-ecli't-tescîl mütevellî nasb u ta'yîn eylediği fahrü'l-muhadderât Hâce Hamide bt. el-Hâc İshak nâm hâtûn tarafından Köprüyapanzâde Ahmed Ağa b. Mustafa Çelebi ve karındâşı Seyfullah şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbit olan el-Hâc Hasan b. el-Hâc İbrahim mahzarında bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip yedimde mülk ve hakkım olan mahalle-i mezbûrede vâki' üç taraftan Siyavuş Ağazâde Ali Ağa mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis tahtı âhûr ve kapı arası ve yine bir meclis ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve yine mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Çulcu zimmî mülkü ve bir taraftan Behram Paşa Câmî'i'nin vakıf mahzeni ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir oda tahtı âhûr ve yine bir oda tahtı kapı arası ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil ve yine mahalle-i mezbûrede vâki' merhûm Murtaza Paşa -aleyhi'r-rahme- hazretlerinin çeşme ittisâlinde bir bâb şirikhâne ve dâhilinde vaz' eylediğim bir kebîr nıkra ve bir bâdiye ve mezkûr şirikhânenin fevkânî üç meclis ve matbah ve avlu ve muttasılinda vâki' bir taraftan Kahveci Mustafa Beşe mülkü ve bir taraftan İmâm Mehmed Efendi mülkü ve bir taraftan tarîk-ı âm ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı hâs ile mahdûd bir çardak ve matbah ve fevkânî bir meclis ve bir kilâr ve avlu ve yine Âmid'de vâki' Derviş Hüseyin mahallesinde vâki' bir taraftan Zülfü Hâtûn mülkü ve bir taraftan Mollâ Hüseyin mülkü ve bir taraftan Hafızâde vereseleri mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb hallâc dükkânı ve yine Derviş Hüseyin mahallesinde vâki' bir taraftan Abdülvâhab Ağazâde vereselerinin habbâz dükkânı ve tarafeyni Mollâ Mehmed mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb hallâc dükkânı ve yine Âmid esvâkından Çilingirler sükunda bir taraftan Kemal Çelebi mülkü ve bir taraftan Palu beylerbeyinin vakıf dükkânı ve bir taraftan Kara Hocazâde'nin mülk dükkânı ve

taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb çilingir dükkânı ve el-Hâc Osman mahallesinde bir taraftan Abdurrahman mülkü ve tarafeyni Hüseyin mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve matbah ve yine bir meclis tahtı zîr-i zemîn ve kenîf ve avlu ve yine Uzunpazar demekle ma'rûf sükda vâki' iki taraftan Şeyh Matar Câmi'i'nin vakıf dükkânı ve bir taraftan İzzeddin Mescidi'nin vakıf dükkânı ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb helvacı dükkânı ve yine nefsi-Âmid'in Esfel ve Debbağhane'sinde vâki' bir taraftan Şeyhoğlu Mustafa ve tarafeyni el-Hâc Emin vereseleri mülkleri ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb köscü dükkânı ve vefkinde [40b] olan bir odasıyla bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfık ile hasbeten lillahi te'âlâ vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs edip şerâiyetini bu gûne tertîb eyledim ki mâdâm libâs-ı hayâtı lâbise ve nefsi nefisem bedenimde enîse ola, tevliyet ve tasarrufu ve müste'cirlerin idhâl ve ihrâcı yedimde ola. Bi-emrillahi te'âlâ vefâtımdan sonra evlâd-ı evlâd-ı evlâdlarım te'âkub etdikçe batnen ba'de batnin ve neslen ba'de neslin li'z-zekeri misli hazzi'l-ünseyeyn zabt ve tasarruf kılıp hâsıl olan gallesinden vakf-ı mezbûrun ta'mîr u termîmini görüp mâ'adâsını beynlerinde müsâvî derecede li'z-zekeri misli hazzi'l-ünseyeyn iksâm edeler ve müsâvî derecede olup vakf-ı mezbûrdan hissemend olan evlâd gerek zükûr veyâhûd ünsâdan birisi bi-emrillahi te'âlâ dâr-ı fenâdan dâr-ı bekâya rihlet eyledikde tasarruf olduğu hissese evlâd-ı evlâdlarına râci' ve onlar dahi kezâlik li'z-zekeri misli hazzi'l-ünseyeyn tasarruf eyleyeler ve bilâveled fevt olur ise müsâvî derecede olan şürekâlarına râci' olup kezâlik li'z-zekeri misli hazzi'l-ünseyeyn mutasarrıf olalar ve vakf-ı mezbûrun tevliyet ve tasarrufu derece-i evvelde olan gerek inâs ve gerek zükûrdan erşed kim bulunur ise tevliyetine mutasarrıf olalar ve ba'dehû ile'l-inkirâz emr-i tevliyet ve tasarruf ola ve ber-vech-i meşrûh amel olunmak üzere şart eyledim ve vakf-ı mezbûrdan dekâkîn ve hânelerden mürûr-ı zamân ile harâbe ve münhedim ve arz-ı hâliyedir deyü âhar akâr ile tebdîl ü tağyîr etmeyeler ve iyâzen billahi te'âlâ evlâd-ı evlâd-ı evlâdlarım bi'l-cümle münkarız oldukda Haremeyn-i şerîfeyn fukarâlarına vakf olup vakf-ı şerîfe mütevellî olanlar zabt edip hâsıl olan gallesinden ta'mîr u termîmini görüp ziyâde gallesini fukarâ-yı mezbûrına sarf için îsâl ve irsâl oluna deyü fârigan anîş-şevâgil mütevellî-yi mezbûre Hâce Hamide Hâtûn'a teslîm eyledim. Mütevellîye-i mezbûre dahi ber-vech-i meşrûh kabz ve tesellüm eyledi dedikde vâkıf-ı mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa inân-ı kelâmına cânib-i vifâkdan semt-i şikâka âzim olup vakf-ı akâr pîşvâ-yı müctehidîn ve mu'teberât-ı eimme-i dîn Ebî Hanife el-Kufî hazretleri katında gayr-ı lâzım olmağla vakf-ı mezbûrdan rücû' ve dekâkîn ve hâneleri kemâ fi'l-evvel mülkûme istirdâd taleb ederim dedikde müvekkile-i merkûme cevâbında hakikat-i hâl bast olunan minvâl üzere olup lâkin imâm-ı sâni Ebû Yusuf b. Yakub es-Samedânî hazretleri katında vâkıf mücerred "vakaftü" demekle ve imâm-ı sâlis Muhammed b. Hasan eş-Şeybanî hazretleri katında "teslîm ile'l-mütevellî" olmağla vakıf sahîh ve lâzım olmağın vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna ve şürût-ı mezkûrun cevâzına bi'l-vekâle hüküm taleb ederim dedikde hâkim-i câsim-i müstetâb-ı muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri dahi ba'de'l-mürâfa'a cânib-i vakfa nazar ve menâ'un li'l-hayr olmakdan hazer edip alâ kavli men yürâhu eimmeti'l-müctehidîn -rıdvânullahi te'âlâ aleyhim ecma'în- vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna ve şürût-ı mezkûrun cevâzına hüküm-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î etmeğın vakf-ı mezbûr müeyyed ve sahîh ve lâzım olup min ba'd nakz u tahvîl ve tağyîr u tebdîli mümteni'u'l-ihitmâl oldu. "Femen beddelehû ba'de mâ semî'ahû fe-innemâ ismühû alellezîne yübeddilûne innallahe semî'un alîm". Ve ecru'l-vâkıfı ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm cerâ zâlik.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Rebî' ilevvel li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf min Hicreti men lehü'l-izzü ve's-şeref

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin es-Seyyid Ahmed Efendi Siirdî, fahrü'l-müsta'iddîn Mehmed Emin Efendi Haricîzâde, es-Seyyid Mehmed Emin Efendi Ağzıkarazâde, fahrü'l-eşbâh el-Hâc Ebubekir Ağa serturnâyî, Rasül Efendi b. Davud, Na'lçeci Mescidi İmâmı Mehmed Emin Efendi, el-Hâc Süleyman Ağa Hacı Velizâde, Küçük Ahmed sipâhi, Şeyh Ahmed Çelebi, Mehmed Ağa Reiszâde, Kettânî el-Hâc Mahmud, Şikâkî Musa, el-Hâc İsmail Pençecizâde, Hacı Kasım Mescidi İmâmı Mehmed Efendi, Mollâ Mustafa b. (), Derviş Hüseyin Efendi, Ali Ağa Siyavuşzâde, İbrahim Beşe mûytâb, Bekir Efendi Balıkcızâde, Tüfenkçi Mehmed Halife, Hacı İsmail b. Abdullah ve gayruhum

181 [40b-1] Kaşıkçı köyünden Davud b. Ali'nin Abdülvahhab b. Kel Emir aleyhindeki kısrağın reddedilmesi

Medîne-i Âmid muzâfâtından Kaşıkçı nâm karyeden Davud b. Ali meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde bâ'isü'l-kitâb Abdülvahhab b. Kel Emir mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan sekiz sene mukaddem bir re's doru kısrağımı bundan akdem fevt olan babam mezbûr Ali hayâtında mezkûr kısrağa süvâr olmuş iken mezbûr Abdülvahhab birkaç levendâtısıyla babam mezbûr Ali'nin yedinden kısrağ-ı mezkûru ahz u gasb etmiştir. Suâl olunup takrîri tahrîr ve aliverilmesi matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Davud'dan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ikâme-i beyyine ve isbât-ı müdde'âya bir vechile kâdir olmayıp ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz birle tahlîfe dahi tâlib olmamağla müdde'î-i mezbûr Veli da'vâsı lede's-şer' lağv olduğu nümâyân olmağın mücebiyle müdde'î-i mezbûr bî-vech-i şer'î mezbûr Abdülvahhab ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Rebî'ilâhir li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ömer b. Hacı Osman Çelebi, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mehmed b. Hasan Çelebi ve gayruhum

182 [41a-1] Çermik kazasının Alos köyünden Kara Ahmed b. İbrahim ve Havva bt. Peri'nin Diyarbakır'ın Cami-i musaffa (Camiussafa) mahallesindeki evlerini Rasül b. Ali ve Mehmed b. Davud'a sattıkları

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Çermik kazasında Alos nâm karye sükkânından Kara Ahmed b. İbrahim ve Havva bt. Peri nâm hâtûn taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîlleri olduğu Mehmed b. Ahmed ve Mustafa b. İsmail şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan Halil b. Ahmed vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bâ'isey-i hâze'l-kitâb el-Hâc Rasül b. Ali ve Mehmed b. Davud

mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkillerim mezbûrânın silk-i mülk-i sahîhlerinde münselik olup medîne-i Âmid mahallâtından Cami-i musaffa mahallesinde vâki' bir taraftan merhûm Abdulkerim Efendi vereseleri ve bir taraftan Hacı Zeyni vereseleri ve bir taraftan Hacı Sadullah mülkleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı hâs ile mahdûd iki meclis ve iki kilâr ve iki çârdak ve matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzillerini bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfik ile mezbûrân Hacı Rasûl ile Mehmed'e dört yüz beş guruş ile mechûlü'l-aded bir kabza fûlûsa bey' ve temlik ve teslim edip mezbûrân dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müvekkillerim mezbûr Kara Ahmed ve Havva Hâtûn taraflarından bi'l-vekâle mezbûrân yedlerinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Hacı Rasûl ile Mehmed'in ber-vech-i münâsafa mülk-i müşterâ ve hakk-ı sarîhleridir, müvekkillerim mezbûrânın alâka ve medhalleri yoktur dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ilâhir li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Abdullah, Seyyid b. Abdullah, Mollâ Mehmed b. Hacı Ömer, Feyzullah b. el-Hâc Ömer, Ömer Alemdar, Çavuş Seyyid Mustafa, Osman Çelebi b. Hacı Ömer, Mustafa b. Hamza

183 [41a-2] Çağal mahallesinden Hatice bt. İbrahim'in aynı mahalledeki evini Fatma bt. Mehmed'e satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Çağal mahallesinde sâkine zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î Hadice bt. İbrahim nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımı't-tevkîrde zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isü'l-kitâb Fâtıma bt. Mehmed nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânda tasdîke vekîl-i şer'îsi olan zevci es-Seyyid Hasan b. Mollâ Yusuf mahzarında bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr anî'l-merâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan Rûznâmecizâde mülkü ve bir taraftan Turşucuzâde mülkü ve bir taraftan Musa mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa bir meclis ve bir kilâr ve avlu ve mecâz Mustafa b. Abdullah nâm kimesne ile müşterek olan menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfik tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hâtûn'a yetmiş beş guruş semen-i makbûza bey' ve temlik ve teslim edip müvekkile-i mezbûreden ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yetmiş guruşu müvekkile-i mezbûre yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim. Fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfidir, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ tahtâr ber-vech-i temellük zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'l-aşer min şehri Cumâdelûlâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ali Çelebi b. el-Hâc Mehmed kavukçu, Mollâ Mustafa b. Mehmed, Mollâ Ali b. Abbas, Musa b. el-Hâc Ali hallâc, el-Hâc Mustafa Ağa, el-Hâc Ali b. Hasan, Mollâ Mustafa b. Hamza

184 [41a-3] Köprübey mahallesinden Abdüllatif b. el-Hâc Osman'ın aynı mahallede müştereken mutasarrıf olduğu evde kardeşi Ümmü'ye ait hisseyi satın aldığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Köprübey mahallesi sükkânından işbu bâ'isü'l-kitâb a'mâ Abdüllatif b. el-Hâc Osman meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm edip pederim müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Osman'dan bana ve li-ebeveyn kız karındâşım müteveffîye Ümmü Hâtûn'a bi'l-irsi's-şer'î muntakil mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan Receb Çelebi'nin şirikhânesi ve bazen Kadir mülkü ve bir taraftan Çukacı Şahin zimmî ve bir taraftan Altıncı Abraham zimmî mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd büyü't-ı adideyi müştemil menzilden müteveffîye-i mezbûreye isâbet eden fevkânî bir meclis tahtı zîr-i zemîn ile müşterek olduğumuz kenîf ve avluda olan hisse-i şâyi'asını kız karındâşım müteveffîye-i mezbûre Ümmü vefât etmezden mukaddem hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde bana bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile yüz otuz beş gurus semen-i makbûza bey' ve temlik eylediğini nâtik bin yüz yirmi üç târihiyle müverrah bir kıt'a temessük vermekle ba'de'n-nazar savb-ı şer'-i kavîmden istihkâmına hüccet terkîm olunsun deyü târih-i mezbûr ile müverrah bir kıt'a temessük ibrâz ve mazmûnu merkûm Abdüllatif'in takrîr-i meşrûhuna mutâbık olduğundan gayrı Mehmed Çelebi b. Derviş Mehmed ve Mehmed Çelebi b. Hüseyin ve İsmail b. Bekir nâm kimesneler li-ecli's-şehâde ve'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırûn olup isre'l-istihbâr fi'l-vâki' mezbûr Ümmü Hâtûn mezkûr fevkânî meclis tahtı zîr-i zemîn ile müşterek olduğu kenîf avluda olan hisse-i irsiyesini târih-i mezbûrda karındâşı mezbûr Abdüllatif'e yüz otuz beş gurus semen-i makbûza bey' ve temlik edip mezbûr Abdüllatif'in mülk-i müşterâsı olduğu ma'lûmumuzdur deyü her biri alâ tarîki's-şehâde haber vermeğin mücebince işbu vesîka-i enîka istihkâmen terkîm olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' Cumâdelûlâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Hamza, Mehmed b. Hasan, Osman Çelebi b. Ömer

185 [41b-1] Camiunnebi mahallesinden Molla Ahmed, Molla Halil, Zahi vesairleri vefat eden babaları Mustafa Ağa'nın borçları için tasarruflarında olan evi Salih b. el-Hâc İbrahim'e sattıkları

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'îyye cerâ indî harrerehu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ

Es-Seyyid Mehmed Esad el-müvelle[']hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -gufira lehû-

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesi sâkinlerinden Mollâ Ahmed b. Mustafa Ağa asâleten ve karındâşı Mollâ Halil dahi asâleten ve Duha bt. el-Hâc Mustafa nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Ahmed b. Süleyman Ağa ve Ahmed Ağa b. Osman şehâdetleriyle şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Mehmed Efendi b. Hacı Veli vekâleten ve Mehmed Ali ve Hadice ibneti'l-mezbûr Mustafa Ağa nâm sagîrler taraflarından hüccet-i şer'iyeye ile vasîleri olan mezbûre Duha Hâtûn tarafından yine mezbûr Mehmed Efendi vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü sa'âdetlü Abdullah Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürüdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin kapıcılar kethüdâsı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim işbu sâhibü'l-kitâb Salih Ağa b. el-Hâc İbrahim tarafından sâlifü'z-zikr şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle bey'-i âtî menzili tasdîke vekîl-i şer'îsi olan el-Hâc Hasan b. Ahmed vekâleten mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâyeye ikrâr-ı tâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimizde münselik mahalle-i mezbûrede vâkî' bir taraftan Odabaşı mülkü ve bir taraftan Sunullah Efendi mülkü ve bir taraftan Deve Halil mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı hâs ile mahdûd dört tahtânî meclis ve iki fevkânî meclis ve iki eyvan ve iki kilâr ve matbah ve su kuyusu ve iki havuz ve kenîf ve mâ-i Hamravat ve avluyu müştemil ve hâricinde iki oda ve bir kemer üzerine mebnî bir eyvan ve iki âhûr ve mâ-i Hamravat ve kenîf ve avlu ve kapının taşrasında mumcular şeyhinin ikinci sagîr penceresinin rüknünden müstakîmen sokak arkına ve ondan arkla oda kapısının rüknüne değin mukaddemâ develik olan arz-ı hâliyeyi müştemil menzilizimizi bizler asâleten ve mezbûre tarafından vekâleten ve sagîrûn-ı mezbûrûn nafaka ve kisveye muhtâc olduklarından zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn ihbârlarıyla sâbit olduğundan mâ'adâ babamız müteveffâ-yı mezbûr Mustafa Ağa'nın düyûn-ı müsbete-i ma'lûmun bihâsî için menzil-i mezbûru bey' için münâdiye teslim, münâdî dahi mecma' u'n-nâs olan mahallerde kirâren ve mirâren nidâ ve müzâyede ve ba'de inkitâ'î'r-rağabâti'n-nâs müvekkil-i merkûm Salih Ağa üzerinde üç bin üç yüz elli guruşa karârdâde ve tâlib-i âharî zuhûr etmemekle asâleten ve vekâleten ve vesâyeten ağa-yı mûmâileyhe bey' ve temlik ve teslim edip ağa-yı mûmâileyh dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin üç yüz elli guruşu müvekkil-i merkûm ağa-yı mûmâileyh yedinden her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâyeye ahz u kabz eyledik. Fimâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan gerek bizim ve gerek müvekkil-i mezbûrenin ve gerek sagîrûn-ı mezbûrûnun vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalimiz kalmamışdır. Ağa-yı mûmâileyhin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedi dediklerinde vekîl-i mezbûr vicâhen tahkîk ve şifâhen tasdîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb keth oldu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Cumâdelûlâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ebubekir Ağa serturnayî, Osman Ağa çavuş-ı divân, Abdullah Efendi b. Abdülhalim Efendi, İzâmeddin Ağa b. Serdengeçdi, Mustafa Ağa b. Serdengeçdi, Kasım Ağa b. Kaya Bey, Müezzîn el-Hâc Abdülbaki, es-Seyyid Mustafa b. Hamza, Seyfi b. Abdullah, Mustafa muhızır

186 [42a-1] Camiunnebi mahallesinden Amin b. İlyas'ın Akımı köyünde bulunan bağ hissesini Seyyid Mehmed b. Hasan'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesi sâkinlerinden Amin b. İlyas meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Seyyid Mehmed b. Hasan mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik Akımı karyesinde vâki' bir taraftan İbrahim bâğı ve bir taraftan Emir Hacıoğlu bâğı ve bir taraftan kayalık ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd iki yüz elli tevekli bâğda olan dört sehîm hissemi mezbûr Seyyid Mehmed'e yetmiş iki guruşa bey' ve temlik ve mahallinde kabz ve taslîte mezbûr dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve mahallinde kabzına tasallut eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru merkûm Seyyid Mehmed yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim. Fimâ ba'd mahdûd-ı mezkûr bâğda olan sehîm hissem mezbûr Seyyid Mehmed'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır ve benim vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ tahtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehri Cumâdelûlâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ İsmail Sa'dî, Sarrâc Hacı Mehmed, oğlu Musa, Tüttüncü İsmail, Mollâ Mehmed, Mollâ Osman

187 [42a-2] Şeyh Matar Camii mahallesinden Hamide ve Ayşe bt. Hüseyin kardeşlerin Hacı Fazlı Vakfı mütevellileri Sunullah Çelebi ve Kemaleddin Çelebi aleyhindeki istihkak davalarının reddedilmesi

El-emru hasbe mâ rukime fihi nemekahu'l-fakîru ileyhi azze şânuhû

Es-Seyyid Mehmed Esad el-müvelle[l-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -gufira lehû-

Ammizâdelerin yedlerine verilen da'vâ hüccetidir.

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Matar Camii mahallesi sâkinelerinden Hamide ve Âişe bintey Hüseyin nâm hâtûnlar taraflarından da'vâ-yı âti'l-beyânda vekîlleri olduğu zâtân-ı mezbûretânı ma'rîfet-i şer'iyye ile ârifân Mollâ Selim b. Ali ve Mustafa b. Veli şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Ayntabî Mollâ İbrahim b. Veli vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîde medîne-i mezbûrede vâki' el-Hâc Fazlı Vakfı'na evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mutasarrıfân olan işbu bâ'iseyi'l-kitâb el-Hâc Sunullah Çelebi ve el-Hâc Kemaleddin Çelebi ibney İlmî el-Hâc Abdullah Efendi mahzarlarında bi'l-vekâle üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkilelerim mezbûretân vâkıf-ı merkûm el-Hâc Fazlı'nın evlâd-ı zükûrunun evlâd-ı inâsları olup galle-i vakf-ı mezbûrdan ber-mantûk-ı vakfiye-i ma'mûlün bihâ müvekkilerim mezbûretâna isâbet eden hisse-i şâyi'alarını bi'l-vekâle talep eylediğimde merkûmân

edâdan imtinâ' ederler. Suâl olunup takrîrleri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûrân el-Hâc Sunullah Çelebi ve el-Hâc Kemaleddin Çelebi cevâblarında filhakîka müvekkiletân-ı mezbûretân Hamide ve Âişe evlâd-ı zükûrunun evlâd-ı inâsından olduklarını ikrâr, lâkin bizler vâkıf-ı mezbûrun evlâd-ı zükûrunun evlâd-ı zükûru olup yedimizde olan vakfiye-i ma'mûlün bihâda takayyüd ve musarrah olduğu vech üzere ancak şart-ı vâkıf evlâd-ı zükûrunun evlâd-ı zükûruna evlâd-ı evlâd-ı zükûruna şart ve vakf edip ba'de evlâd-ı zükûrunun evlâd-ı inâsı batnen ba'de batnin mutasarrıf olalar deyü tahrîri şart-ı evvele mu'âriz görülmekle vekil-i merkûm Mollâ İbrahim da'vâ-yı âhara teşebbüs edip şart-ı muahhar şart-ı mukaddeme mu'âriz olmağla sâni-i evvel nâsildir deyü def' edicek, merkûmân el-Hâc Sunullah Çelebi ve el-Hâc Kemaleddin bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe ibrâz edip mazmûn-ı münîfinde: "Zeyd vâkıfın vakıf kitâbında olan şartlar müte'âriz olsalar hangisiyle şer'an amel olunur?" Cevâb-ı bâ-sevâbında: "Şart-ı mukaddem ile amel olunur" deyü kütüb-i mu'teberât-ı fıkhiyeden *Mu'inü'l-Müftî* kitâbında: "Süile izâ te'âraze'sh-şartâni min vâkıfın vâhidin fi kitâbi vakfihi fe-bi eyyihimâ yu'melü ecâbe: El-amelü bi'l-mukaddemi fi şarti'l-vâkıfi evlâ. Li-enne hâzâ leyse min bâbi'n-nesh, hattâ yukâle inne'l-amele bi'l-müteahhir" deyü musarrah buyurulmağın ber-vech-i muharrer müvekkiletân-ı mezbûretânın müdde'âları hilâf-ı şart-ı vâkıf olduğu lede'sh-şer'î'l-enver zâhir olmağla ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe müvekkiletân-ı mezbûretân Hamide ve Âişe nâm hâtûnlar ve vekil-i merkûm Mollâ İbrahim bi-vech-i şer'î merkûmân el-Hâc Sunullah Çelebi ve el-Hâc Kemaleddin Çelebi ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şehri Muharremi'l-harâm li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi b. () muhzırân, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Mollâ Mustafa b. Hamza ve gayruhum

188 [42a-3] Kadı Ali Camii mahallesinden Nimet Hanım bt. Şahin Ağa b. Abdullah'ın vakfının tescili ve vakfiye sureti

Mâ fihi mine'l-vakfi'l-mücibi'l-ecr ve's-sevâb cerâ ledeyye ve tehakkaka beyne yedeyye ve sadare'l-hükmu annî bi-sihhatihi ve lüzûmihi bi-şehâdeti cem'in kesîr ve ene'l-fakîr es-Seyyid Mehmed Esad el-müvelle[']-jhilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -gufira lehû-

Elhamdülillahi alâ külli hâl el-münezzehi ani't-tağyîr ve'l-intikâl ve's-salâtü ve's-selâmu alâ Resûlihî [el-meb'ûsi] bi-mekârimi'l-ahlâk ve mehâsini'l-hisâl ve alâ âlihi'l-ebrâr ve ashâbihi'l-ahyâr, ilâ yevmi'l-ba's ve's-suâl ve alâ men tebi'ahum bi-ihsânin mine'n-nisâi ve'r-ricâl. Ammâ ba'd, bâ'is-i tahrîr-i kitâb-ı şer'î ve müceb-i tastîr-i hitâb-ı mer'î budur ki, gıbbe't-taleb ve'l-iltimâs bu fakîr medîne-i Âmid -sıynet sükkânuhâ ani'sh-şedâidi ve'l-mekâid- mahallâtından merhûm Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesi sâkinelerinden Nimet Hanım bt. Şahin Ağa b. Abdullah'ın sâkine olduğu menziline varıp zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî bi-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde [42b] sâhibetü'l-hayrât merkûme Nimet Hanım meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda

vakf-ı âti'l-beyânda li-ecli't-tescîl mütevellîye nasb u ta'yîn eylediği sadriye kebîre kızı Zeliha Hanım bt. el-Hâc Ömer Çelebi muvâcehesinde bi-tav'ihâ ve rağbetihâ ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik ve rişte-i kabza-i tasarrufumda münsecim olup medîne-i mezbûrenin Mardin kapısı hâricinde Esfel nâm mahalde vâki' Şahin Ağa tarlası demekle ma'rûf sofa bir taraftan Cemal tarlası ve bir taraftan Câmî'-i kebîr'in vakıf tarlası ve bir taraftan İbrahim Bey Tekkesi Vakfı ve taraf-ı râbi'î Koca demekle ma'rûf bir taraftan Sem'ânzâde tarlası ve bir taraftan yine Tekke Vakfı ve tarafeyn tarîk-ı âm ile mahdûd ve yine Esfel'de Musıla demekle ma'rûf bir taraftan Fazlıoğlu veresesi ve bir taraftan Altın tarlası ve bir taraftan Şahin Ağa mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir kıt'a tarla ve yine Esfel'de Antenon demekle ma'rûf bir taraftan Akan tarlası ve bir taraftan yine Altın tarlası ve bir taraftan Ali b. Reşid Mescidi tarlası ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki kıt'a tarla ve yine Esfel'de vâki' bir taraftan Taceddin Mescidi Vakfı ve bir taraftan yine Tekke Vakfı ve tarafeynden tarîk-ı âm ile mahdûd bir kıt'a yoncalık ve yine Esfel'de Köprü yolunda Döşemealtı demekle ma'rûf bir taraftan Ahmed Efendi'nin oğullarının tarlası ve taraf-ı selâsesi tarîk-ı âmma müntehî bir kıt'a tarla ki bu hudûd-ı erba'a ile mahdûd yedi kıt'a mülk tarlalarım hasbeten lillahi te'âlâ vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs edip şöyle şart eyledim ki mâdâm hayâtda oldukça nevbet-i tasarruf yedimde ola. Bi-emrillahi te'âlâ vefât etdiğimde kızım mezbûre Zeliha Hanım mütevellîye ola, ba'de vefâtihâ kebîr oğlum Abdülbaki Paşa b. Halil Çelebi mütevellî ola, ba'dehû evlâd-ı zükûrdan erşedi mütevellî ola ve ba'dehû evlâd-ı inâsdan erşedi mütevellîye ola ve hâsıl olan gallesinden evlâd-ı zükûr evlâd-ı inâs batnen ba'de batnin, karnen ba'de karnin, neslen ba'de neslin li'z-zekeri misli hazzi'l-ünseyeyn vakfiyet üzere mutasarrıf olalar. El-iyâzen billahi te'âlâ zükûr [ve] inâs bi'l-küllîye münkariz oldukda utekâlarından kezâlik evlâd-ı zükûrun erşedi mütevellî ola ve ba'dehû evlâd-ı inâsın erşedi mütevellîye ola ve hâsıl olan gallesinden utekâmin evlâd-ı zükûr ve inâsı ale's-seviye vakfiyet üzere mutasarrıf olalar ve ba'de'l-inkırâz gallesini beher sene Medîne-i münevvere fukarâsı ber-vech-i vakfiyet ahz eyleyeler deyü mahdûd-ı mezkûr yedi kıt'a tarlayı fâriğan ani's-şevâgil kızım mütevellîye-i mezbûreye teslîm eyledim. Ol dahi ber-vech-i vakfiyet kabz ve teslîm eyledi dedikde vâkife-i merkûme cânib-i vifâkdan semt-i şikâka âzime olup vakf-ı akâr pişvâ-yı müctehidîn ve muktedâ-yı eimme-i dîn Ebî Hanife el-Kufî hazretlerinin katında gayr-i lâzım olmağla vakf-ı mezkûrdan rücû' eyledim. Mahdûd-ı mezkûr yedi kıt'a tarlamı kemâ fi'l-evvel mülkûme istirdâd ederim dedikde mütevellîye-i mezbûre Zeliha Hanım cevâbında filhakîka hâl bast olunan minvâl üzeredir, lâkin imâm-ı sâni Ebî Yusuf b. Yakub es-Samedanî hazretleri katında vâkıf mücerred "vakaftü" demekle ve imâm-ı sâlis Muhammed b. Hasan eş-Şeybanî hazretleri katında "teslîm ile'l-mütevellî" olmağla vakıf sahîh ve lâzım olmağın vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna ve şürût-ı merkûmenin cevâzına hüküm taleb ederim dedikde hâkim-i câsim-i müstetâb-ı muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb efendi hazretleri ba'de'l-mürâfa'a ve't-teemmül âlimen bi'l-hilâf cânib-i vakfi evlâ ve ahrâ görüp imâmeyn hazretlerinin kavli-i şerîf ve re'y-i münifeleri üzere vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna ve şürût-ı merkûmenin cevâzına vâkife-i mezbûre Nîmet Hanım üzerine hükmi-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î etmeğın vakf-ı mezkûr müeyyed ve sahîh ve lâzım olup min ba'd nakz u tahvîl ve tağyîr u tebdîli mümteni'u'l-ihtimâl olup "fe-men beddelehû ba'de mâ semî'ahû fe-innemâ ismuhû alellezîne yübeddilûnehû innallahe semî'un alîm" ve ecru'l-vâkıfı ale'l-hayyî'l-cevâdi'l-kerîm, cerâ zâlik.

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehri Cumâdelülâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin es-Seyyid Ahmed Efendi Siirdî, fahrü'l-müderrişin Feyzullah Efendi veledes, umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Ahmed Ağa serturnâyî eş-şehîr bi-Haşimzâde, umdetü'l-eşbâh es-Seyyid Hasan Ağa el-Hâc Eminzâde, fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Eğil Ağa ağa-yı gilmân-ı Âmid-i sâbikâ, umdetü'l-emsâl Mehmed Ağa el-Hâc Yusuf Ağazâde, Ali Ağa Siyavuşzâde, Mehmedzâde Hafız Efendi, İzoli Hasan Efendi, Tüccâr el-Hâc Mahmud Efendi, Mollâ Mustafa b. el-Hâc Mahmud Efendi, el-Hâc Abdülkadir çukacı, Mollâ Mehmed veledes, Halil Ağa Söylemezzâde, Süleyman Ağa Emirîzâde, Mustafa Ağa Çerhozâde, es-Seyyid İbrahim İdriszâde, Yusuf Ağa [b.] Mehmed Ağazâde, Abbas Efendi b. el-Hâc Ahmed İpekzâde, Mollâ Rasûl b. Davud, Abdülvahhab Çelebi b. İbrahim Çelebi, Mollâ Abdullah tâbi'-i Haşimzâde, el-Hâc Süleyman tâbi'-i Mehmed Ağa, Eğil b. Abdullah, Hüseyin b. Abdullah, Osman b. Mehmed tâbi'-i Mehmed Ağa, Abdullah Çelebi tâbi'-i Mehmed Ağa, Mollâ Salih İhtisâbzâde, Mollâ Mehmed tâbi'-i müderriş efendi, İbrahim tâbi'-i müderriş efendi, Ahmed Çelebi tâbi'-i Mehmed Ağa, Ömer tâbi'-i Mehmed Ağa, Beyzâde Mollâ Ahmed tâbi'-i Haşimzâde, Mollâ Mehmed b. el-Hâc Mahmud Bengizâde, el-Hâc İsmail tâbi'-i Hasan Ağa, Mustafa b. Mehmed Ağa, Süleyman b. Karahisarî Mustafa, Muhzır Mehmed b. (...), Muhzır Halil b. Eyüb, Mustafa tâbi'-i Tahsin Ağa, Karslı Hasan Beşe (...), Kayıkçı İbrahim Beşe (...), İsameddin Efendi Şefikzâde, Yusuf b. Abdullah tâbi'-i el-Hâc Ömer, Osman tâbi'-i Yahya

189 [43a-1] Melek Ahmed Paşa Camii mahallesinden Şerife Ayşe Hanım bt. Mehmed'in, Ergani kazasında tasarrufunda olan tarla hissesini İsa b. Osman'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Melek Ahmed Paşa Camii mahallesi sâkinelerinden Muhyiddinzâde demekle ma'rûfe Şerife Âişe Hanım bt. Mehmed Efendi tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifan Mollâ Bekir b. Budak ve Mollâ Üveys b. Cebraîl şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hâkim-i şer'-i lâhık olan Süleyman Ağa b. Abdünnebi vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb İsa Efendi b. Osman mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip müvekkilem mezbûreye bazen zevci merhûm Salih Efendi'den bi'l-irsi's-şer' müntakîl ve bazen İzzet nâm hâtûndan şirâen mâlike olup eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani kazasında vâki' bir taraftan Rengiz çayı ve bir taraftan Hatuni karyesi sınırı ve bir taraftan Eşektepe karyesi sınırı ve bir taraftan Karadibek karyesi sınırı bu hudûd-ı erba'a ile mahdûd Kovuktepe demekle ma'rûf karye-i mezkûr sınırı dâhilinde olan mer'â ve mezârî' ve eşcâr ve enhâr ve tilâl ve cibâl on sehim i'tibârıyla bir sehim ve bir sehmin dahi üç rub'u bâ-berât-ı âlî ve bermûceb-i temlîknâme-i hümâyûn müvekkilem mezbûrenin irsen ve şirâen mülkü olup ber-vech-i muharrer karye-i mezkûrda olan bir sehim ve bir sehmin dahi üç rub' hissesini müvekkilem mezbûr bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve

kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm İsa Efendi'ye almış gurusu semen-i makbûza bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve mahallinde kabz ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr almış gurusu müvekkilem mezbûre Şerife Âişe Hanım merkûm İsa Efendi yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledi. Fîmâ ba'd karye-i mezkûrda olan bir sehim ve bir sehmin dahi üç rub' hisselerini mahsûlât-ı şer'îyye ve rûsûmât-ı örfiye ve beytûlmâl-ı hâssa ve âmme min külli'l-vücûh serbestiyet üzere merkûm İsa Efendi temellük ve zabt [ve] tasarruf eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Cumâdelûlâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin Musa Efendi, Mustafa Efendi imâm-ı Câmi'-i Lala Bey, Mollâ Ali b. Süleyman Ağa, Mollâ Ali tâbi'-i Salih Efendi, Mahmud Ağa b. Hacı Murad Ağa

190 [43a-2] Melek Ahmed Paşa Camii mahallesinden Sara bt. Seyyid İbrahim'in Ergani'de tasarrufunda olan tarla hissesini Süleyman Ağa b. Abdullah'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Melek Ahmed Paşa Camii mahallesi sâkinelerinden Sara Hanım bt. es-Seyyid İbrahim tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Mollâ Ali b. Abdullah ve Mollâ Üveys b. Cebrail şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hâkim-i şer'î lâhık olan Mollâ Bekir b. Budak vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde müvekkile-i mezbûrenin kâinpederi işbu bâ'isü'l-kitâb Süleyman Ağa b. Abdullah mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip müvekkilem mezbûreye merhûm Salih Efendi'den bi'l-irsi's-şer'î muntakîl eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani kazâsında vâki' bir taraftan Rengiz çayı ve bir taraftan Hatuni karyesi sınırı ve bir taraftan Eşektepe karyesi sınırı ve bir taraftan Karadibek karyesi sınırı bu hudûd-ı erba'a ile mahdûd Kovuktepe demekle ma'rûf karye-i mezkûr sınırları dâhilinde olan mer'â ve mezâri' ve eşcâr ve enhâr ve tilâl ve cibâl on sehim i'tibârıyla beş sehim ve bir rub' sehmi bâ-berât-ı âlî ve ber-mûceb-i temliknâme-i hümâyûn müvekkilem mezbûrenin irsen mülkü olup ber-vech-i muharrer karye-i mezkûrda olan beş sehim ve bir rub' sehim mülk hissesini müvekkilem mezbûre bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Süleyman Ağa yüz seksen gurusu semen-i makbûza bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-vech-i meşrûh iştirâ ve temellük ve mahallinde kabz ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz seksen gurusu müvekkilem mezbûre Sara Hanım merkûm Süleyman Ağa yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledi. Fîmâ ba'd karye-i mezkûrda olan beş sehim ve bir rub' sehim hissesini mahsûlât-ı şer'îyye ve rûsûmât-ı örfiye ve beytûlmâl-ı hâssa ve âmme min külli'l-vücûh serbestiyet üzere merhûm Süleyman Ağa temlik ve zabt ve tasarruf eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Cumâdelûlâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrû'l-müderrişin Musa Efendi, İsa Efendi b. Osman, Mollâ Ali b. Abdullah, Osman Çelebi b. (...)

191 [43b-1] İskenderpaşa mahallesinden Mustafa b. Mustafa'nın Hacı Osman Ağa b. İlyas aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi

Medîne-i Âmid mahallâtından İskender Paşa mahallesi sâkinlerinden Mustafa b. Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Osman Ağa b. İlyas mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm eyleyip gilmânân-ı Âmid aklâmının altmış dört senesinin mahsûlü olmak üzere Mefarikin kazâsının bir rub'u dört yüz kırk guruşa ve Mehalleme nâhiyesinin dahi bir rub'u altı yüz elli guruş bir rub'a merkûm el-Hâc Osman Ağa'nın akçesiyle hizmet edip ikimizin miyânında ber-vech-i münâsafe olmak üzere şerik etmiş idim. Merkûm nâhiyeteyn-i mezkûreteynin cümle mahsûlâtlarına vâzı'u'l-yed edip nısf hissemi vermeğe mûmâna'at eder, şer'le suâl ve mûcib-i şer'isi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl merkûm el-Hâc Osman Ağa cevâbında nâhiyeteyn-i mezkûreteynin def' ve def'-i meşrûhuna udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Ferhani? Mehmed Efendi b. () ve Eyüb b. Yusuf nâmân kimesnelerin şehâdetleriyle beyân eyledikten sonra müdde'î-i merkûmun takrîr ve da'vâsından bey'-i mezkûr sahîh olmayıp müdde'î-i merkûm husûs-ı mezkûrda vâzı'u'l-yed olan merkûm el-Hâc Osman Ağa'ya hasm-ı şer'î olmayıp da'vâya istihkâkı olmadığından bi-vech eylediği mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a işbu vesîka bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin ısrîn min şehri Cumadelûlâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi sermuhzır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, es-Seyyid Ömer tütüncü

192 [43b-2] Hoca Molla b. Hasan'ın, Bekir b. Abdülmümin ile ortaklaşa tasarruflarında olup mahkeme izniyle tamir ettirdiği eve harcadığı paranın yarısını ortağından tahsil edene kadar ortağının evden faydalanmasını engelleyeceği

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkin işbu bâ'isü'l-kitâb Hoca Mollâ Mustafa b. Hasan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm edip benimle gâib ani'l-beled Bekir b. Abdülmümin beyninde müşterek olup mahalle-i mezbûrda vâki' tarafeyni Mehmed Emin mülkü ve bir taraftan Pazarbaşı mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa tahtları zîr-i zemîn ve bir kenîf ve yine iki sofa tahtları zîr-i zemîn ve matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzil münhedim ve

harâb ve mâil-i türâb olup müceddeden ta'mîr u termîmine kîbel-i şer'-i enverden izin taleb edip ve yedimde olan fetvâ-yı şerîfe mücebince masrûfum olan meblağın nısfını dahi müşterekim gâib-i mezbûrdan ahz u istifâ edinceye dek hissesiyle intifâ'ından men' etmek murâdımdır dedikte takrîr-i meşrûhu üzerine menzil-i mahdûd-ı mezkûr münhedim ve harâb ve mâil-i türâb olduğunu bî-garaz müslimînden hâzırûn bi'l-meclis olup Musa Alemdar b. Ahmed ve Hüseyin b. Abdullah ve Mustafa Ağa b. Osman ve Müezzîn el-Hâc Abdûlbaki Çelebi b. () nâm kimesnelerden istihbâr olundukda filhakîka mu'âyene ve müşâhede eylediğimiz menzil-i mahdûd-ı mezkûr harâb ve mâil-i türâb olmuştur, müceddeden ta'mîr u termîme muhtâcdır deyü her biri haber verdiklerinde ber-vech-i muharrer menzil-i mahdûd-ı mezkûru müceddeden ta'mîr u termîm etmeğe merkûm Hoca Mollâ Mustafa'ya izin verilip ve ibrâz eylediği fetvâ-yı şerîfenin mazmûn-ı münîfinde: "Zeyd ile Amr beynerinde müşterek olan cidâr münhedim olup Zeyd-i mezbûr ol cidârın binâsına emr-i kadı ile şu kadar akçe sarf ve infâk eylese meblağ-ı mezkûrun nısfını Amr'dan ahz u istifâ edinceye dek Amr'ı hissesiyle intifâ'dan şer'an kâdir olur mu?" Cevâb-ı bâ-savâbında: "Olur". "Yemne'u mine'l-intifâ'i mâ-lem yestevfi nısfê mâ enfeka fihî[in] fe'ale [zâlike] bi-hükmi'l-hâkimi. Ankaravî. Velev bi-izni ev bi-emri'l-hâkimi yerci'u bi-nısfî mâ enfeka fi'l-mahalli'l-mezbûr" deyü mastûr ve mukayyed olmağın ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe ba'de'l-yevm merkûm Mollâ Mustafa menzil-i mezkûra sarf eylediği meblağın nısfını ahz u istifâ edinceye dek gâib-i mezbûr Bekir'i hissesiyle intifâ'dan men'e hükm birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn [min] şehri Cumâdelûlâ li-sene hamse ve sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mustafa tercüman, Mollâ Mustafa bevvâb, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

Temme't-tescîl bi-avni'l-meliki'l-celîl nemekahu'l-fakîr ileyhi azze şânuhû

Es-Seyyid Mehmed Esad el-müvelle[l-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -gufira lehû- (Mühür)

193 [45a-1] [Eksik hüküm]

(...) bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gibbe ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makkûle olmağın mücebiyle müvekkile-i mesfûre Râbiye mesfûr Emir'i bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 Ca. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin es-Seyyid Ahmed Efendi Siirdî, fahrü'l-müderrişin Musa Efendi, umdetü'l-emâcid Ahmed Ağa Sem'ânzâde, fahrü'l-emâcid el-Hâc İsmail Ağa, el-Hâc Maksud Ağa birâdereş, İsmail Çelebi tâbi'-i Abdülvahhab Ağa, el-Hâc Abdûlbaki Çelebi müezzîn, Halil Efendi el-Hâc Eminzâde

194 [45a-2] Kılıç Bey mahallesinden Hacı Osman Maksud ve kızları Emine ve Hatice'nin aynı mahallede müştereken tasarruflarında olan ev hisselerini Rasül b. Ali'ye satmaları

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılıç Bey mahallesinde sâkin Hacı Osman Maksud asâleten ve sulbiye kebîre kızları Emine ve Hadice bt. el-mezbûr Osman taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîlleri olduğu zât-ı mezbûretânı ma'rifet-i şer'îye ile ârifân Seyyid Hüseyin b. Receb ve Halil b. Mehmed şehâdetleriyle babaları mezbûr Osman vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Rasül b. Ali muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Mehmed ve bir taraftan Ahmed ve bir taraftan mezbûr Rasül mülkleri ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa bir meclis ve bir kilâr ve yine iki sofa bir kilâr ve bir çardak tahtı âhûr ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilin nısfı bizim ve nısf-ı âharı mezbûr Rasül'ün olup ber-vech-i muharrer menzil-i mezkûrda olan nısf hisse-i şâyi' amızı bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Rasül'e yüz elli guruşa bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi minvâl-i meşrûh üzere iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşu mezbûr Rasül yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nısf hisse-i şâyi' alarımız mezbûr Rasül'ün mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır. Keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr zabt eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Cumâdelûla li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Hasan b. Şeyhmus, Mollâ Hasan b. Ömer, Mollâ Hasan b. Mikâil, Hasan b. Hüseyin, Bayezid b. Abdullah

195 [45a-3] Serdengeçti Seyyid Hüseyin b. Ahmed'in, Van kalesi muhafızları için Diyarbakır'dan temin edilen zahireyi Tatvan iskelesine naklederek nakliye ücretini Voyvoda Halil Ağa b. Mustafa'dan aldığı

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Mekârîbaşı Serdengeçti es-Seyyid Hüseyin Ağa b. Ahmed asâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır voyvodası olup eyâlet-i mezbûreden mübâya'a cem'ine me'mûr umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. Halil mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübârekede serhadd-i şarkda vâki' Van kal'ası muhâfazasında olan tavâif-i askeriyenin ta'yînât-ı rûz-merreleri için eyâlet-i mezkûreden mübâya'ası fermân buyurulan yirmi bin keyl-i İstanbulî hinta ile yirmi bin keyl-i İstanbulî şa'îr Tatvan iskelesine nakl ve irsâl olunmak üzere eyâlet-i mezbûreden mekârî davarları ihrâc ve sâbıkı mücebince beher keyl-i İstanbulîsine Tatvan'a varınca ellişer akçeye ücret-i nakliyeleri müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yediyle verilmek üzere husûs-ı mezbûra ta'yîn

buyurulan Dergâh-ı âlî gedik[li]lerinden umdetü'l-eşbâh Veli Ağa mübâşeretıyla sâdır olan fermân-ı cihân-mutâ' mantûkunca zehâir-i merkûmenin mahall-i mezbûra nakl ü tesyîrine lâzım gelen mekârî davarları cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kazâlara tevzî' ve defter ve ber-vech-i muharrer mekârîbaşı nasb u ta'yîn olduğumdan fermân buyurulan zehâir-i merkûmeden on iki bin üç yüz seksen iki keyl-i İstanbulî hinta ve on yedi bin dokuz yüz beş keyl-i İstanbulî şa'îr ki min haysü'l-mecmû' otuz bin iki yüz seksen [45b] yedi keyl-i İstanbulî hinta ve şa'îri mübâşir-i mûmâileyh Veli Ağa ve müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa ma'rifetleriyle yedimde olan mekârî davarlarına tahmîl ve Tatvan iskelesine nakl ü tesyîr ve ol mikdâr zehâirin senedini kabzına me'mûrdan getirip müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'ya teslim eylemek şartıyla makbûzum olan sâlifü'z-zikr hinta ve şa'îrin beher keyl-i İstanbulîsine ber-mûceb-i emr-i âlî ellışer akçe ücret-i nakliyeden cem'an on iki bin altı yüz on dokuz buçuk gurus ve on akçe etmekle ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûr on iki bin altı yüz on dokuz buçuk gurus ve on akçeden müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağım bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Ca. sene [1]159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa el-Hâc Fethizâde, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Yusuf Çelebi Saçılızâde, el-Hâc Abdülkadir Ağa serdengeçdi, el-Hâc Ebubekir müezzin ve gayruhum

196 [45b-1] Debbağ esnafının çarşıya getirdiği sahtiyanı dikici esnafından önce satın almamaları hususunda tüccar esnafına tembihte bulunulması

Haffâf dikici esnâfi

Medîne-i Âmid'de sâkin haffâf esnâfının dikici tâifesi ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb İbrahim b. Abdullah ve Aziz b. Mehmed ve Seyyid Mehmed b. Yusuf ve Bekir b. Süleyman ve Mollâ Haydar b. Bekir vesâirleri meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde yine esnâf-ı mezbûrun tâcir tâifesinden Seyyid Mehmed b. Süleyman ve el-Hâc Mahmud b. Ahmed ve Seyyid Halil b. Eyüb ve Hüseyin b. İbrahim mahzarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip debbağ esnâfi tâifeleri çarşımıza bey' u iştirâ için getirdikleri sahtiyândan bizlere ve esnâfımız ahâlîlerine lüzûmu ve iktizâsı olduğu mikdâr örf-i belde üzere kadîm-i eyyâmıdan bu âna değin münâdî yediyle ashâbından evvel be-evvel iştirâ eylediğimizden sonra ashâbı yedinden kusûr kalan sahtiyânı tâcir-i mezbûr iştirâ edegelmişler iken bir iki seneden beri mezbûrûn tama'-ı hâmlarından nâşi sâlifü'z-zikr sahtiyânı kıymetinden ziyâdeye bizlerden ve esnâfımız ahâlîlerinden mukaddem iştirâ edip ba'dehû bizlere lâzım oldukda kendüleri kırk elli akçe ziyâdesiyle bey' edip esnâfımız ahâlîlerine ve gerek âmme-i fukarâya zarar u hasâretleri nümâyân olmağla mugâyir-i örf-i belde ve hilâf-ı mu'tâd-ı kadîm ta'addileri men' u def' olunması

murâdımızdır dediklerinde gıbbe's-suâl tâcir-i mezbûrûn cevâblarında sâlifü'z-zikr sahtiyân ber-vech-i muharrer esnâf-ı mezbûrûndan mukaddem iştirâ eylediklerini ikrâr, lâkin dikici esnâfımız ber-vech-i muharrer bizlerden mukaddem eylediklerini ikrâr, lâkin dikici esnâfı ber-vech-i muharrer bizlerden mukaddem şîrâ eylemek örf-i belde ve mu'tâd-ı kadîm olduğunu inkâr edicek, müdde'î-i mezbûrûndan müdde'âlarına mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i ricâl-i müslimînden Kahveci Seyyid Ömer b. Abdurrahman ve Ferid b. Abdullah vesâir vukûfu olan bî-garaz kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka müdde'iyûn-ı mezbûrûnun çarşılarında debbâğ esnâfı bey' [u] şîrâ için getirdikleri sahtiyânı dikici esnâfları tâcirlerden mukaddem kendülere lâzım olduğu mikdârda iştirâ edip ba'dehû ashâbı yedinden kusûr kalan sahtiyânı tâcirler bey' ve iştirâ eyledikleri bu âna değîn mu'tâd-ı kadîm ve örf-i belde olduğu ma'lûmumuzdur. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gıbbe ri'âyetihî şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri [46a] makbûle olduktan sonra tâcir-i mezbûrân Seyyid Mehmed ve el-Hâc Mahmud ve Seyyid Halil ve Hüseyin dahi ber-vech-i muharrer kadîmden dikici esnâfından sonra iştirâ olunmak ve örf-i belde ve mu'tâd-ı kadîm minvâl-i meşrûh üzere olduğunu her biri bi-tav'îhi ikrâr u i'tirâf etmeğîn mücebiyle sâlifü'z-zikr sahtiyânı örf-i belde ve mu'tâd-ı kadîm üzere tâcir esnâfından mukaddem dikici esnâfına lâzım olduğu mikdâr iştirâ eyleyip ashâbı yedinde kusûr kalanı tâcir-i mezbûrûn Seyyid Mehmed ve el-Hâc Mahmud ve Seyyid Halil ve Hüseyin vesâirleri iştirâ eylemek üzere tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Cumâdelûla li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ali b. Halil Ayıntabî, Seyyid Mahmud b. İbrahim, Seyyid Hasan b. Hüseyin, İsmail b. Mustafa, Mahmud b. İlyas ve İsmail b. Abdullah, Zülfikar b. Mustafa, Hüseyin b. Ali gülâbî, Mustafa b. Osman, el-Hâc Mehmed b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan, Seyyid Mustafa b. Hamza, Halil Efendi b. Mollâ Emin, Hüseyin Ağa ve gayruhum

197 [46a-1] Diyarbakır'ın Zora karyesinden Süleyman b. İbrahim'in tasarrufunda olan tarlalara müdahale etmemesi hususunda Kıryakis v. Timur'a tembihte bulunulması

Medîne-i Âmid muzâfâtından Zora nâm karye ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Süleyman b. İbrahim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Fatih Mehmed Paşa Câmi'î Evkâfi'ndan Alıpınarı nâm karyede vâki' Nasturân Kilisesi Mütevellîsi Kıryakis v. Timur nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûrede vâki' Kayadibi demekle ma'rûf taraf-ı şarkîsi Sarı Mehmed ve bazen Sarı Yusuf ve garbîsi Havar sınırı, kıblesi Arkakaya dibi ve bazen Yıllankırkanoğlu tarlası ve şimâli Havar tarîkı ile mahdûd bir kıt'a deştî tarla ve bahçe Çileyolu demekle meşhûr tarlanın şarkîsi Osman ve kıblesi Hamrvat harkı ve şimâli Yıllankırkanoğlu ve garbîsi Süleyman tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla ve harâbe değirmen kurbunda şarkîsi Şaban Ağa ve kıblesi Kassâb Hacı Veli tarlası ve garbîsi Papanoğlu Mihail tarlası ve

şimâli Mütevellî Hacı Osman Ağa tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla ve Çalı tarlası ve Na'letleme tarlası demekle meşhûr taraf-ı şarkîsi Mollâ Abdi ve kible[si] Sinan Ağa ve garbı Yılkırkanoğlu ve şimâli Kerim uşakları tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla ve Çermik yolunda vâki' taraf-ı şarkîsi Musa ve kiblesi Çermik yolu ve garbı Mütevellî Hacı Osman Ağa ve şimâli Yeşil tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla ve Hamravat Sarâyı fevkinde şarkîsi Timur Kırkir, kiblesi mezkûr hark-ı sarây ve garbı ve şimâli Kassâb el-Hâc Veli tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla ve Mollâ Hasan tarlası kurbunda taraf-ı şarkîsi ve kiblesi Musa ve garbı Halooğlu ve şimâli mezbûr Mollâ Hasan tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla ve Hanardı'nda taraf-ı şarkîsi Yılkırkanoğlu ve şimâli Mütevellî Hacı Osman Ağa tarlası ve kiblesi Tepecik yolu ve garbı Şilbe yolu ile mahdûd ve bir kıt'a tarla ve yine Şilbe yolunda vâki' taraf-ı şarkîsi Hacı Hamza ve garbı yine Şilbe ve kiblesi Mütevellî Hacı Osman Ağa ve şimâli Yılkırkanoğlu tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla, Harabe Bağ demekle ma'rûf taraf-ı şarkîsi Mütevellî el-Hâc Osman Ağa ve kiblesi Mesil ve garbı Paposoğlu Mihail tarlası ve şimâli yine Mütevellî el-Hâc Osman Ağa tarlası ile mahdûd on kıt'a deştî tarlaları işbu bin yüz kırk dört senesinde vâki' mâh-ı Muharremü'l-harâm'ın guresinden bu âna değin taht-ı tasarrufumda olup mezkûr tarlaları sene be-sene zirâ'at edip mahsûlâtını taraf-ı vakfa edâ ve teslîm eylemek üzere târîh-i mezbûrda vakf-ı mezbûrun mütevellîsi Ahmed Ağa'dan tapu ve yedime bir kıt'a temessük dahi verip kenîse-yi mesfûrun mütevellîsi huzûrlarında zabt edip bir vechile mûmâna'atları yoğ iken mütevellî-yi mesfûr Kiryakis mezkûr tarlalara müdâhale ve zabtına mûmâna'at eder. Suâl olunup takrîri tahrîr olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mütevellî-i mesfûr Kiryakis cevâbında mezkûr tarlalar ile on dört kıt'a dahi tarlalar kadîmden yedimde olan hüccet mantûkunca mütevellîsi olduğum kenîse-yi mezbûr vakfi olup bin yüz kırk yedi senesi mâh-ı Zilka'de-i şerîfe guresinden sene be-sene beşer gurusu kenîse-yi mezbûre vakfına icâre vermek üzere kenîse-yi mezbûrun sâbıkâ mütevellîsi Bağdo v. Eslice müdde'î-i mezbûr Süleyman için [46b] sâbıkan kul ağası olup bundan akdem fevt olan İsmail Ağa b. Abdullah icâr edip ol dahi ber-vech-i muharrer isticâr ve kabûl eyledikten sonra icâresi olan meblağ-ı mezbûrdan ber-vech-i peşîn yirmi beş gurusunu dahi kenîse-yi mezbûre vakfi için mezbûr İsmail Ağa'dan ahz u kabz olunup mezkûr tarlalar kenîse-yi mezbûrun vakfi iken mezbûr Süleyman on kıt'a tarlaları zabt ve sene-i güzeştede bâkî kalan kırk beş gurusu icâresini vermede ta'allül eder deyü def'le cevâb vericek isre'l-istintâk ve'l-inkâr mesfûr Kiryakis'den def'-i meşrûhuna mübeyyin beyyine taleb olundukda ikâme-i beyyine ve isbât-ı müdde'âya bir vechile kâdir olmayıp husûs-ı mezkûra şâhidlerim yokdur deyü ızhâr-ı acz ve filhakîka mezbûr Süleyman'ın yedinde olan tapu temessükü târîhi mütevellî-i mesfûr Kiryakis ibrâz eylediği nâtk temessükü târîhinden dört sene mukaddem olup târîh-i kitâba gelince mezkûr on kıt'a tarla mezbûr Süleyman'ın zabt u tasarrufunda olduğu lede's-şer' zâhir ü nümâyân olmağın mezbûr Süleyman yedinde olan fetvâ-yı şerîf mücebince mesfûr Kiryakis bî-vech-i şer'î mezbûr Süleyman ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebî'ilâhir li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ömer b. Hızır, es-Seyyid Mustafa b. Hamza, es-Seyyid Halil Efendi b. el-Hâc Emin Ağa, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi

198 [46b-1] Hasır-ı kebir mahallesinde vefat eden Süleymanzade Abdurrahman b. Mehmed Çelebi'nin küçük oğlu Mahmud Çelebi'ye babasından intikal eden malları korumak ve işlerini görmek üzere Rukiye bt. Abdullah'ın vasi tayin edilmesi

Medîne-i Âmid mahallâtından Hasır-ı kebir mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Süleymanzâde Abdurrahman Ağa b. Mehmed Çelebi'nin sulbî oğlu Mehmed Çelebi nâm sagîrin bâ-hüccet-i şer'iyeye vasîsi olan ammisi el-Hâc Abdüllatif Çelebi b. el-mezbûr Mehmed Çelebi fevt olup sagîr-i mezbûrun babası müteveffâ-yı mezbûr Abdurrahman Ağa'dan ve vâlidesi Âişe bt. Ahmed Ağa'dan sagîr-i mezbûra ber-mûceb-i defter-i kassâm isâbet eden emvâl ve eşyâsını zabt u hıfza ve tesviye-i umûruna bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağın emânet ile ma'rûfe ve sadâkat ü istikâmet ile mevsûfe ve her vechile vesâyet-i mezbûre uhdesinden gelmeğe kâdire olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'îl-enver zâhir u mütehakkık olup hâkim-i câsim-i müstetâb-ı muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri sagîr-i mezbûr Mehmed üzerine ceddesi işbu bâ'isetü'l-kitâb Rukiye bt. Abdullah nâm hâtûnu vasî nasb u ta'yîn ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Dergâh-ı âlî Kapıcıbaşısı Millî Ali Ağa'yı dahi vasiyy-i mezbûr üzerine nâzır nasb edip onlar dahi vesâyet ve nezâret-i mezbûreyi kabûl ve sadâkat ü istikâmet ile hizmet-i lâzımelerin kemâ yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 20 Ca. sene [1]159

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-emâcid Hasan Ağa el-Hâc Eminzâde, Mustafa Ağa b. Hüseyin Ağa, Yeğen Mehmed Ağa b. (), el-Hâc Ömer b. Hızır, Halil Efendi b. el-Hâc Eminzâde

199 [46b-3] Defterdar Camii mahallesinde vefat eden Abdullah'ın vârislerinin, Hot Ali ve Seyyid Mehmed ile müşterek oldukları evin satılmasına izin talepleri

<<Bu hüccetin sahihi mukâbelesinde olan varaka tahrîr olundu, gaflet olunmaya.>>

Medîne-i Âmid mahallâtından Defterdar Camii mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Abdülvahhab b. ()'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeliha bt. Murtaza ve sulbî kebir oğlu Seyyid İsmail ve sagîr oğlu Mustafa ve sulbiye kebir kızı Âişe'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir u mütehakkık oldukdan sonra mezbûr İsmail ve asâleten ve sagîr-i mezbûr Mustafa'nın bâ-hüccet-i şer'iyeye vasîsi ve vâlidesi mezbûre Zeliha ve hemşiresi mezbûre Âişe taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûretânı ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Mollâ Mehmed b. Mahmud ve Mollâ Mustafa b. İshak şehâdetleriyle şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan mezbûr Seyyid İsmail vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Tahir Efendi b. Osman mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hot Ali mülkü ve iki taraftan

Malik Paşa Vakfı ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd [47a] senede altmış akçe Malik Paşa Vakfı'na icâre-i zemîni olan iki meclis ve matbahı ve kenîf ve avluyu müştemil ve mecâzî Hot Ali ve Seyyid Ahmed ile müşterek menzilimizi bizler asâleten ve vekâleten ve sagîr-i mezbûr tarafından vâlidesi mezbûr[e] vesâyeten sagîr-i mezbûrun zarûret-i nafakası için bey'e arz olunsun dedikde filhakîka sagîr-i mezbûrun nafakaya eşedd-i ihtiyâcî>>

200 [47a-1] Diyarbakır'da vefat eden Hatice bt. Mustafa'nın vârisleri Hamza ve Mehmed'in aynı mahallede tasarruflarında olan evi Mehmed Çelebi b. Davud'a satmaları

Mübâya'a, 350 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Katırpınarı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hadice bt. Mustafa nâm müteveffiyenin verâseti zevci Hamza b. Emin ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbiye kebîre kızı Hafize'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Hafize vefât edip verâseti babası mezbûr Seyyid Hamza'ya ve oğlu Mehmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhir u mütehakkık oldukdan sonra işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Çelebi b. Davud mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffiyeye-i mezbûreden bizlere intikâl olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Horsun Hâtûn mülkü ve bir taraftan Meryem Hâtûn mülkü ve bir taraftan More nâm Nasrâniye menzili ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd senede dört guruş avârızı olan iki meclis ve bir çardak tahtı kilâr ve kapı arası ve bir eyvân tahtı matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimizi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mehmed Çelebi'ye üç yüz elli guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-i mezbûr üç yüz elli guruşu mezbûr Mehmed Çelebi yedinden tamâmen ve kâmilan ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr-ı menzil mezbûr Mehmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt ve mutasarrıf olsun, vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalimiz kalmamıştır dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min Cumâdelâhire li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc İsmail b. Abdullah, Alemdar Mehmed b. Ramazan, Eyüb Çelebi b. Halil, Halil b. Eyüb, Mustafa b. Ahmed, Hacı Mehmed b. Abdullah, Abdullah b. Hüseyin, Hacı Mahmud b. Bekirzâde, el-Hâc Ömer b. Hızır

201 [47a-2] Defterdar mahallesinde vefat eden Abdülvahhab'ın vârisleri Zeliha, Seyyid İsmail, Mustafa ve Ayşe'nin aynı mahallede kendilerine intikal eden ev hisselerini Hacı Tahir Efendi b. Osman'a satmaları

Medîne-i Âmid mahallâtından Defterdar mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt

olan Abdülvahhab b. ()'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeliha bt. Murtaza ve sulbî kebîr oğlu Seyyid İsmail ve sagîr oğlu Mustafa ve sulbiye kebîre kızı Âişe'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir u mütehakkık oldukdan sonra mezbûr İsmail asâleten ve sagîr-i mezbûr Mustafa'nın bâ-hüccet-i şer'iyye vasîsi ve vâlidesi mezbûre Zeliha ve hemşiresi mezbûre Âişe taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûretânı ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Mollâ Mehmed b. Mahmud ve Mollâ Mustafa b. İshak şehâdetleriyle şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan mezbûr Seyyid İsmail vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Hacı Tahir Efendi b. Osman mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hot Ali mülkü ve iki taraftan Malik Paşa Vakfı ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd senede altmış akçe Mâlik Paşa Vakfı'na icâre-i zemîni olan iki meclis ve matbah ve kenîf ve avluyu müstemil ve mecâzî mezbûr Hot Ali ve Seyyid Ahmed ile müşterek menzilimizi bizler asâleten ve vekâleten ve sagîr-i mezbûr tarafından vâlidesi mezbûr[e] vesâyeten sagîr-i mezbûrun zarûret-i nafakası için bey'e arz olunsun dedikde filhakîka sagîr-i mezbûrun nafakaya eşedd-i ihtiyâcı olduğu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer' zâhir u nümâyân olmağın menzil-i mezkûru bi'l-izni's-şer'î bey'e arz edip mecma'-ı nâs olan mahallerde münâdî yediyle nidâ ve müzâyede ve ba'de inkitâ'î'r-rağbe kırk sekiz guraşa karârdâde olup ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc Tahir'e kırk sekiz guraşa bey' ve temlik ve teslîm eyledik. Ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk sekiz guraşu mezbûr Hacı Tahir Efendi yedinden her birimiz bi-kadri'l-hises bi'l-asâle ve bi'l-vesâye tamâmen ve kâmilan ahz u kabz eyledi. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-Hâc Tahir Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt ve mutasarrıf olsun dediklerinde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Cumâdelûla li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mustafa (...) Ahmedzâde, Mollâ Bekir b. Hasan Kethüdâ, Mollâ Hasan b. Halil Efendi, Mollâ Mehmed b. Lüleci, Mollâ Ömer b. Yakub, Mollâ Mustafa imâm-ı sâni, Mollâ Yeniceli el-Hâc İsmail

202 [47b-1] Diyarbakır valisinin maiyetine memur sipahi ve serdengeçtilerin, zahirelerini Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa b. Mustafa'dan teslim aldıkları

Hâlâ vâlî-i hıttâ-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü inâyetlü Çeteci Abdullah Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'-hazretlerinin ma'iyet-i aliyye-i müşîrânelerine me'mûr sipâh ve silâhdâr ve terakkîli ve serdengeçdi neferâtının rüesâ ve zâbitânı olan Kara Muradzâde el-Hâc Ahmed Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb Mevlânâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı

âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Mehmed Çelebi b. Abdullah mahzarında her biri bi'l-asale ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin müvekkili mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'ya hitâben vârid olan buyuruldu-yı emr-i uslûblarına imtisâlen işbu bin yüz elli dokuz senesi rûz-ı Hızır'ı evvelinden kırk gün tamâmına deĝin beher yevm dokuzar keyl-i İstanbulî hintadan eyyâm-ı mezbûrede min haysül-mecmû' altmış keyl-i İstanbulî hinta olmaĝla sâlifü'z-zikr hintayı cânib-i mîrîden olmak üzere müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa bizlere teslîm ve ber-minvâl-i muharrer bizler dahi tamâmen ahz u kabz eylediĝimizi müş'ir vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin buyuruldu-yı emr-i uslûbları mantûkunca kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 16 Ca. sene [1]159

Şuhûdü'l-hâl: Hüddâm

203 [47b-2] Hasır-ı sagir mahallesinden Bekir Beşe b. Abdullah'ın evini Yusuf b. Abdullah'a satması

Mübâya'a, 220 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hasır-ı sagir mahallesinde sâkin Bekir Beşe b. Abdullah meclis-i şer'-i hatîr-i lâzümü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Yusuf b. Abdullah mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Yanioĝlu mülkü ve bir taraftan zimmî mülkleri ile mahdûd meclis ve bir zemîn ve bir çardak mahalli bir matbah ve bir kilâr ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil ve senede iki guruş avârızı olan menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Yusuf iki yüz yirmi guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûr iki yüz yirmi guruşu mezbûr Yusuf yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr-ı menzil mezbûr Yusuf'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlik ve zabt eylesin dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi'l-hâdî aşer min Cumâdelâhire sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Halil Ağa b. Sem'ânzâde, Ahmed Ağa Sem'ânzâde, Ömer Ağa b. Çukadar, Bayrakdâr Hacı Mehmed, Mollâ Hüseyin gazzâz, Abdülkadir b. Ali tâbi'-i Sem'ânzâde, Bayrakdâr Abdülaziz, Seyyid Hasan Çelebi, Kârhaneci Ömer, Mustafa b. Halil, İmâm Mollâ Mustafa, Abdi Çelebi, Besimzâde Hacı Mehmed, Hacı Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Hammâlzâde Said b. Seyyid Ömer Çelebi, Seyyid Mehmed b. Murtaza

204 [47b-3] Bakkal vb. esnafın Diyarbakır valisine vermiş oldukları eşya bedelini tamamen tahsil ettiklerinin ikrarı

Medîne-i Âmid'de sâkin esnâf tâifelerinden bakkâl esnâfının şeyhi Pazarbaşı Seyyid Hüseyin b. Seyyid İbrahim ve ekmekçi şeyhleri es-Seyyid Halil b. Seyyid Bekir ve Hacı Bayram b. İskender ve Kassâbbaşı Mehmed Ağa b. Mustafa ve Habbâz Şeyhi Hacı Abdurrahman b. Hacı İbrahim ve sabuncu ve paçacı şeyhleri Ahmed b. İbrahim ve Mumcu Şeyhi Seyyid İbrahim b. Seyyid Halil ve Kazgancı Şeyhi İbrahim b. Hüseyin ve Kelekçi Şeyhi Seyyid Mustafa b. Eyüb ve Allâf Şeyhi Ahmed Bayrakdar b. Mehmed ve Attârlar Şeyhi Abdurrahman b. Hacı Hüseyin vesâirleri bi-ecma'ihim meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâlâ vâli-i hitta-i Diyarbakır vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbir devletlü inayetlü Çeteci Abdullah Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ-yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şeref-i hidîvânelerinden husûs-ı âti'z-zikrde tasdîke vekîl-i müsecceli olan vekîlharcları fâhrü'l-emâsil Ali Ağa b. Ahmed mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz elli sekiz senesi Şevvâl'inin yirmi beşinci gününden elli dokuz senesi Cumâdelüla gâyetine [48a] değin yedi ay beş günde vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin matbah ve kilârlarına verdiğimiz nân-ı azîz ve gûşt ve revgan ve pirinç vesâir bakkâliye ve attâriye ve mum ve sabun ve sebzevât ve hatab ve tuz ve nohud bahâlarından vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin zimmet-i pür-himmetlerinde müctemi' olan sâlifü'z-zikr alacağımızı her birimiz bi-kadri'l-hises tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin ve vekîlharcları merkûm Ali Ağa'nın zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız kalmamışdır dediklerinden sonra mezbûr Pazarbaşı es-Seyyid Hüseyin ve kassâb esnâfının şeyhi Seyyid İsmail b. Halil yine meclis-i şer'de takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûrede bi'l-müsâfere sâkin Abdûlbaki Paşazâde Tebriz Hânı Mustafa Hân'a bin elli sekiz senesi Zilka'deti's-şerîfe'sinin selhi gününden elli dokuz senesi Rebî'ulevvel'inin on üçüncü gününe değin yevmiyesi iki yüz harc olmak üzere yüz dört günde verdiğimiz ta'yînât bahâsı olan bin dokuz yüz seksen beş guruşu dahi vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazînelerinden merkûm Vekîlharclı Ali Ağa yedinden tamâmen ahz u kabzımızı müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde hıfzan li'l-makâl işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî selh-i Ca. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Halil Efendi el-Hâc Eminzâde, el-Hâc Ömer b. Hızır sermuhzır, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi

205 [48a-1] Diyarbakırlı Nazlı bt. Veli'yi babasının kendisi ile nikâhladığı iddiasında bulunan Emin b. Ali'nin nikâh iddiasını ispat edemediği

Hayme-nişîn Abdal tâifesinden işbu bâ'isü'l-kitâb zâtı ba'de't-ta'rîfi's-şer'î Nazlı bt. Veli meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü'z-tevkîrde tâife-i mezbûrdan Emin b. Ali muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem babam mezbûr Veli benim kat'an rızâ ve iznim olmaksızın mezbûr Emin'e akd-i nikâh etmişdir deyü mezbûr benimle zevciyet mu'âmelesi murâd eyledikde imtinâ' ederim. Suâl olunup akd-i mezbûrun feshine

hükm-i şer'î taleb ederim dedikde gibbe's-suâl mezbûr Emin cevâbında târîh-i kitâbdan dokuz ay mukaddem müdde'îye-i mezbûrenin tarafından vekîli babası gâib ani'l-meclis mezbûr Veli bana akd-i nikâh etmiştir deyü def' u ref' meşrûhu üzere beyyine taleb olundukda ikâme-i beyyineye bir vechile kâdir olmayıp husûs-ı mezbûra şâhidlerim yoktur deyü ızhâr-ı acz birle istihlâf eylemeğin müdde'îye-i mezbûre Nazlı gibbe't-tahlîfiş-şer'î mücebiyle akd-i mezbûrun feshi ile ba'de'l-hükm bî-vech mezbûr Emin müdde'îye-i mezbûre ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Cumâdelâhire li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Mahmud b. Ahmed, Mollâ Mehmed b. Hüseyin Çelebi, Süleyman Beşe, Ali b. Abdullah, Hacı Ömer b. Hızır

206 [48a-2] Fethi Çelebi mahallesinden Mergub b. Abdullah'ın aynı mahalledeki evini Şakire bt. Seyyid Abdurrahim'e satması

Mübâya'a-i menzil, 200 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Fethi Çelebi mahallesinde sâkin Mergub b. Abdullah meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibetü'l-vesîka fahrü'l-muhadderât Şakire Hanım bt. el-merhûm Seyyid Abdurrahim tarafından husûs-ı câiz-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Taha Çelebi b. Seyyid İbrahim Çelebi mahzarında bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan bazen Selime Hâtûn ve bazen vakıf mahzen ve bir taraftan yine mahzen ve bir taraftan Doğancı Ahmed ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd Cebecizâde menzili demekle ma'rûf iki meclis ve bir neccârî ve bir âhûr ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i merkûme Şakire Hanım'a iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu müvekkile-i merkûme Şakire Hanım yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Fî mâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i merkûmenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfidir, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Cumâdelâhire li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mahmud Ağa b. es-Seyyid İbrahim Çelebi, Süleyman Bey b. Mehmed La'lî Bey, el-Beşir b. Abdullah, İbrahim Çelebi b. Ali debbâğ, Mollâ Osman b. Tatarzâde Mehmed Çelebi, Hacı Yusuf Efendi nakîb-i sâbık, Hasan Ağa b. Hüseyin habbâz, Ebubekir b. Osman berber, Kahveci Ömer Beşe b. Abdullah ve gayruhum

207 [48b-1] Hadice bt. Hüseyin'in vasisi Seyyid Mahmud Beşe'nin Mehmed Emin Çelebi aleyhindeki ev hissesi davasını ispat edemediği

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde sâkine Hadice bt. el-Hâc Hüseyin nâm sagîreye li-ecli'd-da'vâ vasî nasb olan Seyyid Mahmud Beşe b. Abdullah meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'istü'l-kitâb Mehmed Emin Çelebi b. el-Hâc Ebubekir mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Rubai mahallesinde vâki' bir taraftan Emirîzâdeler ve bir taraftan Hacı Kasım veresei Abdurrahman Çelebi mülkleri ve bir taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir sagîr meclis tahtları zîr-i zemîn ve bir çardak tahtı matbah ve kenîf ve kapı arası ve avluyu müştemil bir bâb menzil vasîsi olduğum sagîre-i mezbûrenin babası müteveffâ-yı mezbûr Hacı Hüseyin'in mülkü olup menzil-i mezkûrda vasîsi olduğum sagîre-i mezbûreye isâbet eden hisse-i irsiyesini bi'l-vesâye taleb ederim. Suâl olunup takrîri tahrîr olunması bi'l-vesâye matlûbumdur dedikte gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed Emin Çelebi cevâbında menzil-i mezkûru bundan akdem vefât eden Zeliha bt. Hacı Mehmed nâm kimesneden altı yüz altmış guruş semen-i medfû'a iştirâ edip müteveffâ-yı mezbûr Hacı Hüseyin dâmâdım olduğu hasebiyle hayâtında emâneten sâkin olmak için verip ba'de vefâtihî müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Nimet menzil-i mezkûra vâzi'atü'l-yed olmağla ber-vech-i muharrer taleb ve da'vâ ve mülk-i müşterâm olup müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hüseyin emâneten sâkin olduğunu isbât dahi etmişimdir deyü bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye ibrâz ve def'le mukâbele edicek, isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Mehmed Emin Çelebi'den mazmûn-ı hüccet-i şer'iyeye mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Osman Çelebi b. Hacı Ömer ve Hacı Ömer b. Hızır nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-iştihâd fi'l-vâki' mahdûd-ı mezkûr-ı menzil mezbûr Mehmed Emin Çelebi'nin mülk-i müşterâsı olup dâmâdı müteveffâ-yı mezbûr Hacı Hüseyin emâneten sâkin olduğunu işbu yedinde olup ibrâz eylediği hüccet mantûkunca mukaddemâ isbât edip mazmûn-ı münîfi üzere husûs ma'lûmumuzdu. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gıbbe ri'âyetihî şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olduğundan gayrı ehad-ı verese üzerine lâhık olan hükm-i şer'î verese-i sâireye dahi sârî ve kâfi olmağın ber-vech-i muharrer vasiyy-i mezbûr es-Seyyid Mahmud Beşe mezbûr Mehmed Emin Çelebi ile bi-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Cumâdelâhire li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Efendi Ruznâmçeçzâde, Mollâ Rasûl b. Davud, Ahmed Efendi b. Tütüncüzâde, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

208 [48b-2] Diyarbakır kelekçi esnafından Seyyid Mustafa, Seyyid Emin vesairlerin Diyarbakır'dan Bağdat kalesine götürdükleri zahire ücretini Voyvoda Halil Ağa'dan aldıkları

Medîne-i Âmid'de sâkin kelekçi esnâfından şeyhleri olan es-Seyyid Mustafa b. Eyüb ve es-Seyyid Emin b. Rasûl ve es-Seyyid Bekir b. Çerkes ve Mehmed b. el-Hâc İbrahim ve Süleyman b. Veli nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde eyâlet-i Diyarbekir'de

hınta ve şa'ır mübâya'asına me'mûr işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekil-i müseccele olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil Çelebi mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa ber-vech-i muharrer mübâya'asına me'mûr olduğu zehâiri bâ-fermân-ı âlî kelek sefineleriyle Bağdad'a nakl ü tesyîr için sinîn-i sâbıkalarda olageldiği üzere Bağdad'a vardıkda kereste ve tulumları bizim kendi mâlımız olup beher keleğe ikişer yüz ellişer tulum rabt olunup harciye ve levâzımât-ı sâiresiyle beher kelek yüz seksen bir guruşa olmak üzere bizlere yirmi iki aded kelek sefâini rabt ve inşâ etdirdip ve zikr olunan yirmi iki aded keleğe beş bin beş yüz keyl-i İstanbulî hınta tahmîl ve ol mikdâr zehâiri bin iki yüz aded girâra vaz' ve ber-vech-i muharrer Bağdad'a tesyîr için bizlere teslim eyledikten sonra sâlifü'z-zikr yirmi iki aded kelek sefâininin beher keleşü yüz seksener bir guruşdan min haysü'l-mecmû' üç bin dokuz yüz altmış guruş olmağla meblağ-ı mezbûru her birimiz bi-kadri'l-hises müvekkil-i [49a] mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik, zikr olunan yirmi iki aded kelek sefâininin ücreti olan meblağ-ı mezbûr üç bin dokuz yüz altmış guruşdan müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Cumâdelâhire li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Bekir

209 [49a-1] Tabanoğlu mahallesinden KasıMZade Ahmed Bey ve kardeşi Mehmed'in Palu Beyi Cemşid Bey Evkâfî gelirlerinden olan evlâtlık ücreti hisselerinin kendilerine verilmesi hususunda Mustafa Çelebi'ye tembihte bulunulduğu

Medîne-i Âmid mahallâtından Tabanoğlu mahallesi sâkinlerinden işbu sâhibü'l-kitâb umdetü'l-emâcid KasıMZade Ahmed Bey b. İbrahim Bey meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Azizzâde fahrü'l-meşâyih Mustafa Çelebi b. eş-Şeyh Abdullah Çelebi mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip ecdâdımızdan olan Palu Beyi Cemşid Bey Evkâfî'ndan olup medîne-i Âmid'de vâki dekâkîn ve mehâzin ve Mardin kapısı hâricinde bir bâb değirmen ve Esfel nâm mevzi'de vâki' tarlalar icârelerinden olup evlâd vazîfesi olmak üzere yevmî kırk akçe hâlâ Palu Beyi Seyfullah Bey mukaddemâ babam müteveffâ İbrahim Bey sâlifü'z-zikr icârâta vâzî'u'l-yed olanlardan almak için ber-vech-i muharrer vazîfe iddi'âsını ve taraf-ı Saltanat-ı Aliyye'ye arz edip mücebince berât-ı âlîşân ihsân olunup ba'dehû babam müteveffâ-yı mezbûrun fevtinden zikr olunan akçe vazife ber-vech-i muharrer sâbık nâibü's-şer' olan Hasan Efendi arzı ile bana ve karındâşım Mehmed'e tevcîh ve inâyet ve yedimize berât-ı şerîf-i âlîşân ihsân buyurulup mûmâileyh Hasan Efendi zikr olunan kırk akçe vazîfemiz yine icârât-ı mezkûreye vâzî'u'l-yed olanlardan alınmak üzere yedimize mürâsele-i şer' iyye verilmiş iken mezkûr icârât merkûm Mustafa Çelebi'nin zabt u tasarrufunda olmağla mezkûr

kırk akçe vazîfemizi yedimizde olan atîk ve cedîd berât-ı âlî ve mürâsele-i şer'îyye mantûklarınca taleb eylediğimizde bize teslîmden imtinâ' eder. Suâl olunup takrîri tahrîr ve yedimde olan berât-ı âlî ve mürâsele-i şer'îyye mücebince yevmî kırk akçe vazîfemden merkûm Mustafa Çelebi'nin zabtında olan vakf-ı mezbûrun değirmen ve [Esfel] nâm mevzi'de olan tarlalar icârelerinden şehriye hissesine isâbet eden vazîfeyi taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl merkûm Mustafa Çelebi zabtında olan mezkûr değirmen ve tarlalar müdde'î-i merkûm Ahmed Bey'in ecdâdı Cemşid Bey Vakfî olduğunu ba'de'l-ikrâr tarafeynin yedlerinde olan senedâta nazar olunup husus-ı mezbûr müdde'î-i merkûm Ahmed Ağa'nın takrîr-i meşrûhu üzere olduğu lede's-şer' zâhir u nümâyân olmağın ber-vech-i muharrer merkûm Ahmed Ağa'nın müdde'âsı olan yevmî kırk akçe evlâd vazîfesi Azizzâde merkûm Mustafa Çelebi'nin zabtında olup Palu Beyi Cemşid Bey Evkâfi'ndan ta'yîn olunan dekâkîn ve mehâzin ve değirmen ve Esfel nâm mevzi'de olan tarlalar icârelerinden hissesine isâbet eden şehriye vazîfeleri merkûmân Ahmed ve Mehmed Ağa'ya verilmek üzere merkûm Mustafa Çelebi'ye tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehri Rebî'îlâhir li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Halil b. Hacı Eminzâde, Hacı Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Seyyid Mustafa b. Hamza, Seyfi b. Abdullah, Mollâ Osman b. Hacı Ömer

210 [49a-2] Diyarbakırlı Mustafa, Mehmed ve hamal esnafından Aro, Avram ile diğer esnafın Bağdat'a nakledilen buğdayın hammaliye vb. nakliye ücretlerini Voyvoda Halil Ağa'dan aldıkları

Medîne-i Âmid sükkânından Mustafa b. el-Hâc Mehmed ve Mehmed b. Abdullah ve hammâl tâifesinden başları olan Aro v. Miho ve Ohan v. Avo vesâirleri ve müytâb esnâfından Veli b. Mehmed ve Kürekçi Mustafa b. Abdullah ve Defeci Kiryo v. Miho bi-isrihim meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcîd ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil Çelebi mahzarında her biri bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa ber-vech-i muharrer mübâya'asına me'mûr olduğu zehâirden beş bin beş yüz keyl-i İstanbulî hintayı bu defa rabt ve inşâ etdirdiği yirmi iki aded kelek sefînelerine tahmîl ve Bağdat-ı dârü's-selâm'da kabzına me'mûra îsâl ve teslîm ve esnâyı tarifde ihtimâm ve basîret eylemek üzere mezbûrân Mustafa ve Mehmed üç yüz guruş ücretimizi ve sâlifü'z-[49b]zıkr beş bin beş yüz keyl-i İstanbulî hintayı mîrî anbârından iskeleye varınca beher keyl-i İstanbulî'ye üçer akçeden mezbûrân hammâl tâifesi ücreti otuz yedi buçuk guruş ücret-i hammâliyemizi ve sular killet üzere olduğundan bazı mahaller hafır iktizâ etmekle Kavuşan nâm mahalle varınca on iki nefer için mesfûr Kiryo kırk guruş defeci ücretimizi ve mezkûr gırârların ağzını dikmesine bahâ-i gazîl ve ücret-i müytâbiye mezbûr Veli on guruş ve mezbûr Mustafa dahi beş guruş kürekçi ücreti ki min haysü'l-mecmû' dört yüz doksan iki buçuk guruş olmağla ber-vech-i muharrer müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak

üzere her birimiz bi-kadri'l-ücreti bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik. Meblağ-ı mezbûrdan vekîl-i mûmâileyh yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehri Cumâdelâhire li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Halil Efendi b. el-Hâc Emin Ağa, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi

211 [49b-1] Mekârici Hacı Mehmed ve Mahmud'un Musul'dan Diyarbakır'a getirdikleri zahire çuvallarının nakliye ücretini Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa'dan aldıkları

Medîne-i Âmid'de sâkin mekârî tâifesiinden el-Hâc Mehmed b. Hasan ve Mahmud b. Yakub nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil Çelebi mahzarında her biri bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa eyâlet-i Diyarbakır'den mübâya'asına me'mûr olduğu hinta ve şa'irden kelek sefâini ile defa-i evvelde Musul'a irsâl eylediği zehâir vaz' olunan bin sekiz yüz doksan aded gırârı ve kezâlik defa-i sâniyede kelek sefâini ile yine Musul'a irsâl eylediği bin üç yüz seksen aded gırâr ki min haysü'l-mecmû' üç bin iki yüz yetmiş aded olup bi-hesâbı batman on dokuz buçuk kantâr olmağla ber-vech-i muharrer sâlifü'z-zikr ol mikdâr gırârlar Musul'dan Diyarbakır'e i'âde olunması muktezî olduğundan beher kantâr ücret-i mekârîleri on ikişer guruşdan cem'an iki yüz otuz dört guruş etmekle meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere her birimiz bi-kadri'l-ücret tamâmen ve kâmilan ahz u kabz eyledik, müvekkil-i mûmâileyh Halil Ağa zimmetinde bir akçe alacağımız bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Cumâdelâhire li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Halil Efendi b. el-Hâc Emin Ağa, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi

212 [49b-2] Hacı Büzürg mahallesinden İbrahim b. Mustafa'nın Mehmed b. Hacı İlyas aleyhindeki miras alacağı davasını ispat edemediği

Medîne-i Âmid mahallâtından Hacı Büzürg mahallesinde sâkin İbrahim b. Mustafa meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed b. el-Hâc İlyas mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan kırk sene mukaddem müteveffîye olan ceddem Âişe bt. Ömer fevt olup verâseti babam müteveffâ-yı mezbûr

Mustafa'ya münhasıra, ba'dehû babam mezbûr Mustafa dahi otuz sene mukaddem fevt olup verâseti bana münhasıra olmağla ceddem müteveffıye-i mezbûrenin Tilbesme nâhiyesinde Derik-i sagir nâm karyede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd üç yüz guruş kıymetli bir kıt'a bâğ ve yine karye-i mezbûrede vâki' üç yüz guruş kıymetli üç kıt'a zeytinlik ve yine ma'lûmü'l-hudûd elli guruş kıymetli bir dam ve yetmiş guruş bir kıt'a incir ve enâr bâğçemi cem'an yedi yüz kırk guruş ile iki aded öküz ve iki aded ineğini işbu mezbûr Mehmed zabt etmekle ceddem müteveffâ-yı mezbûreden babam müteveffâ-yı mezbûre ve ondan bana isâbet eden hisse-i irsiyemi talep ederim. Suâl olunup takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine talep olundukda ikâme-i beyyine için istimhâl olunup müddet-i mehl-i şer'î bilâhare münkaziye olup ikâme-i beyyine ve isbât-ı müdde'âya bir vechile kâdir olmayıp istihlâf etmeğin gıbbe't-tahlîfiş-şer'î müdde'î-i mezbûr bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi Selh-i Receb sene [1]159

Şuhûdü'l-hal: Mustafa (...), Ömer Ağa ağa-yı (...), Abdullah Efendi b. () kâtib-i kassâm, hüddâm

213 [50a-1] Diyarbakır sakinlerinden Ahmed ve Veli ile bazı hamalların Diyarbakır'dan Bağdat'a gönderilen zahirenin nakliye vb. işleri için gerekli olan ücreti Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa'dan aldıkları

Medîne-i Âmid sükkânından Ahmed b. Ali ve Veli b. Mehmed ve hammâl tâifesiinden başları olan Aro v. Miho ve Ohan v. Avo vesâirleri bi-isrihim meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid vel-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekil-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil Çelebi mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa mübâya'asına me'mûr olduğu zehâirden beş bin iki yüz doksan keyl-i İstanbulî hintayı bu defa rabt ve inşâ etdirdiği yirmi üç aded kelek sefinelerine tahmîl ve Bağdad-ı dârü's-selâm'da kabzına me'mûra îsâl ve teslîm ve esnâ-yı tarîkde takayyüd ü ihtimâm ve basîret eylemek üzere mezbûrân Ahmed ve Veli üç yüz guruş ücretimizi ve sâlifü'z-zikr beş bin iki yüz doksan keyl-i İstanbulî hintayı mîrî anbârından iskeleye varınca beher keyl-i İstanbulî'ye üçer akçeden mezbûrân hammâl tâifeleri yüz otuz iki guruş ve on para ücret-i hammâliyemizi ve sular killet üzere olduğundan bazı mahaller hafr iktizâ etmekle mukaddemâ Kavuşan nâm mahalle varınca tutulan defeciler vefâ etmeyip tekrar i'ânet için irsâl olunan defeciler otuz beş guruş ve bu defa dahi mesfûr Kiryo yine defeci ücretimizi kırk beş guruş ve gırârların ağzını dikmesine bahâ-i gazîl ve ücret-i müytâbiye ile yirmi guruş ki min haysü'l-mecmû' beş yüz otuz iki guruş olmağla ber-vech-i muharrer müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl bi-kadri'l-ücret ahz u kabz eyledik. Meblağ-ı mezbûrdan müvekkil-i mûmâileyh yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi 6 B. sene [1]159

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mustafa b. Hamza, Hacı Ömer b. Hızır, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi

214 [50a-2] Diyarbakır'dan Bağdat'a zahire nakleden kelekçi esnafının nakliye ücretlerini Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa'dan aldıkları

Medîne-i Âmid'de kelekçi esnâfının şeyhleri olan es-Seyyid Mustafa b. Eyüb ve es-Seyyid Emin b. Rasül ve Süleyman b. Veli ve es-Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim vesâirleri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde eyâlet-i Diyarbekir'den hınta ve şa'îr mübâya'asına me'mûr işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müseccele olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil Çelebi mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa ber-vech-i muharrer mübâya'asına me'mûr olduğu zehâiri bâ-fermân-ı âlî kelek sefneleriyle Bağdat'a nakl ü tesyîr için sinîn-i sâbıkalarda olageldiği üzere Bağdat'a vardıkda kereste ve tulumları bizim kendi mâlımız olup beher keleşe ikişer yüz ellişer tulum rabt olunup tarrâhiye ve levâzımât-ı sâiresiyle beher kelek yüz seksener guruşa olmak üzere bizlere yirmi üç aded kelek sefâini rabt ve inşâ etdirip ve zikr olunan yirmi üç aded keleşe beş bin iki yüz doksan keyl-i İstanbul hınta tahmîl ve ol mikdâr zehâiri bin yüz elli aded girâra vaz' ve ber-vech-i muharrer Bağdat'a tesyîr için bizlere teslim eyledikten sonra sâlifü'z-zikr yirmi üç aded kelek sefâininin beher keleşe yüz seksener guruşdan min haysül-mecmû' dört bin yüz kırk guruş olmağla meblağ-ı mezbûru her birimiz bi-kadri'l-hîses müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden ve cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik. Zikr olunan yirmi üç aded kelek sefâininin ücreti olan meblağ-ı mezbûr dört bin yüz kırk guruşdan müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş'îr kîbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 6 B. sene [1]159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa el-Hâc Fethizâde, Yusuf Çelebi Saçılızâde, Mollâ Mustafa b. Bekir cizyedâr

215 [50b-1] Bağdat ve Musul kaleleri zahiresi olarak Mihrani kazası halkının hissesine düşen zahireyi Voyvoda Halil Ağa'ya teslim ederek bedelini tahsil ettikleri

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Mihrani kazâsı ahâlîleri taraflarından husûs-ı âti'z-zikre vekîl-i şer'îleri olan Receb Bey b. Bahaeddin Bey ve Ahmed Beşe b. Osman meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyabeir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri

tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil Çelebi mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübâreke de Bağdad ve Musul kal'alarına kelek sefîneleriyle nakl ü tesyîr etdirilmek üzere mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa me'mûriyetiyle müceddeden eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hınta ile yetmiş bin keyl-i İstanbulî şa'îrden Mihrani kazâsı ahâlîlerinin hisselerine tahsîsen vârid olan emr-i âlî ve sûret-i defter müceblerince isâbet eden üç yüz yetmiş beş keyl-i İstanbulî hıntadan iki yüz doksan dokuz keyl-i İstanbulî hınta ve sekiz yüz yirmi beş keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi beş yüz doksan altı keyl-i İstanbulî şa'îr ber-vech-i muharrer cem' u tahsîl ve müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'ya teslîm olunup ber-mûceb-i emr-i âlî hıntanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden yüz yirmi dört buçuk guruş on akçe ve şa'îrin beher keyl-i İstanbulîsi otuzar akçeden yüz kırk dokuz guruş ki sâlifü'z-zikr ol mikdâr hınta ve şa'îrin bahâları min haysü'l-mecmû' iki yüz yetmiş üç buçuk guruş ve on akçe olmağla meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışrîn min şehri Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-emsâl el-Hâc İsmail Ağa çalık, el-Hâc Kasım Ağa b. Siyavuş, İsmail Ağa tâbi'-i Vahab Ağa, Üveys Çelebi b. () bezzâz

216 [50b-2] Van kalesi muhafazasındaki askerler için Tatvan iskelesine nakledilecek zahireden Mihrani kazası halkının hisselerine düşen zahireyi Voyvoda Halil Ağa'ya teslim ederek ücretini aldıkları

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Mihrani kazası ahâlîleri taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i şer'îleri olan Receb Bey b. Bahaeddin Bey ve Ahmed Beşe b. Osman meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müseccel-i şer'îsi olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil Çelebi mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübâreke de Van kal'asında olan tavâif-i askeriyenin ta'yînâtları için Tatvan iskelesine nakl ü tesyîr olunmak üzere müvekkil-i mûmâileyh ile merkûm Halil Ağa me'mûriyetle müceddeden eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan yirmi bin keyl-i İstanbulî hınta ile yirmi bin keyl-i İstanbulî şa'îrden cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî' defteri mücebine Mihrani kazâsı ahâlîlerinin hisselerine isâbet eden iki yüz keyl-i İstanbulî hıntadan yüz altmış keyl-i İstanbulî hınta ve iki yüz keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi yüz kırk beş keyl-i İstanbulî şa'îr ber-vech-i muharrer cem' u tahsîl ve müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'ya teslîm olunup ber-mûceb-i emr-i âlî hıntanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden altmış altı buçuk guruş ve yirmi akçe ve şa'îrin beher keyl-i İstanbulîsi otuzar akçeden otuz altı guruş bir rub' ki sâlifü'z-zikr ol mikdâr hınta ve şa'îrin bahâları min haysü'l-mecmû' yüz iki buçuk guruş ve elli akçe olmağla meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden ve cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm

ve'l-kemâl ahz u kabz edip bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehri Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-emâsil el-Hâc İsmail Ağa çalık, el-Hâc Kasım Ağa b. Siyavuş, İsmail Ağa b. Vahab Ağa, Üveys Çelebi b. () bezzâz

217 [51a-1] Moluca köyünden İbrahim ve Fatma bt. Abdullah'ın, oğulları Ahmed'i katleden Malazgirtli Ali b. Mehmed'den diyet bedelini tahsil ettikleri

Medîne-i Âmid muzâfâtından Salat nâhiyesi kurâlarından Moluca nâm karye ahâlîsinden iken bundan akdem katîlen fevt olan Ahmed b. İbrahim b. Osman nâm müteveffânın hasran vârisleri olan babası mezbûr İbrahim ve vâlidisi Fâtma bt. Abdullah nâm hâtûn taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccelleri olan Yusuf b. Osman vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Haleb bayraklarının süvârî levendât odabaşlarından olup Malazgird ahâlîsinden Ali b. Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan otuz gün mukaddem işbu mezbûr Ali üç nefer levendât ile karye-i mezbûreye gelip menzil bârgîrleri talep eylediklerinde bir re's al tay ve bir re's dahi al içdiçe süvâr olup gitdiklerinde müvekkillerim mezbûrânın oğulları katîl-i mezbûr Ahmed mezkûr bârgîrleri avdet etdirmek için ma'an vardıkda mezbûr Ali refikleri olan üç nefer levendât ile Salat nâhiyesinde Çatal harâbesinde mezbûr Ahmed'i katl eylediklerini bundan akdem da'vâ ve ba'de'l-mürâfa'a ve'l-ışbât dem ü diyetini talep eylediğimde muslihûn tavassutuyla müvekkillerime otuz sekiz buçuk guruş kıymetli bir re's al bârgîr ve bir re's dahi kırât ve bir mütellâ siyâh poşu ve dört yüz altmış bir buçuk guruş dahi nakid vermek üzere inşâ-yı akd-i sulh eylediklerinde müvekkillerim mezbûrân taraflarından ben dahi sulh-ı mezbûru bi'l-vekâle kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr eşyâlar ile meblağ-ı mezbûru mezbûr Ali yedinden bi'l-vekâle tamâmen ahz u kabz eyledim. Ber-vech-i muharrer katîl-i mezbûrun dem ü diyeti ile zâyi' ve telef olan mezkûr bârgîrlerden mezbûr Ali'nin zimmetini âmme-i de'âvî ve kâffe-i muhâsamâtdan bi'l-vekâle ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm mezbûr Ali ile müvekkillerim mezbûrânın husûs-ı mezbûra müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve niza' ve mutâlebât ve muhâsamâtları kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-aşer min Recebi'l-müreccebi'l-ferd li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman b. Hacı Mustafa, Ali Odabaşı b. Hüseyin, Hasan Ağa b. Zaim, Yusuf b. Hasan, Hacı Hasan Ağa b. Süleyman, Hasan Ağa b. İbrahim, Abdüllatif Ağa b. İsmail Ağa, İsmail Ağa b. Abdullah, Hasan Ağa b. () tâbî'-i müftü efendi

218 [51a-2] Rukiye bt. Hüseyin'in, kendi malı olup vasisi ve dayısı Hacı Halil b. Mustafa'nın korumasındaki evin kendisine teslim edilmediği hakkındaki davasının mahkemece reddedildiği

Hacı Halil'in da'va eyledi[ği] menzil hüccetidir.

Medîne-i Âmid mahallâtından () mahallesinde sâkine Rukiye bt. Hüseyin nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Halil b. Mustafa ve Mahmud b. Mustafa şehâdetleriyle şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükmi-i şer'î lâhik olan zevci Mehmed b. Çerkes Hasan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Hacı Halil b. el-Hâc Mustafa mahzarında üzerine bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûrenin bundan akdem vefât eden ceddesi Hâce Rahime bt. Hacı Vefa hayâtında kemâl-i akl u sıhhatinde yedimde mülkü olup medîne-i mezbûrede Rubai mahallesinde vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd büyût-ı adîdeyi müştemil bir bâb menzil ile bir çift cevâhir kemer ve bir altın toka ve bir çift bilezik ve bir hammâm halîçesi ve bir leğen ve beş yüz guruş nakid ve bir re's Acemiyyetü'l-asl câriye vesâir eşyâ-yı ma'lûmeyi târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem ceddesi müteveffîye-i mezbûre Hâce Rahime müvekkilem mezbûre sagîri hâlinde hibe ve temlîk ve zabtında iken fevt olup sâlifü'z-zikr nükûd ve câriye ve eşyâları müvekkilem mezbûrenin dayısı mezbûr Hacı Halil müvekkilem mezbûreye ba'de bülûğihâ ber-minvâl-i muharrer tamâmen def' u teslîm edip lâkin menzil-i mezkûru teslîm etmemekle taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve aliverilmesi bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Hacı Halil cevâbında vekîl-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzere sâlifü'z-zikr nükûd ve câriye ve eşyâyı târîh-i mezbûrda müvekkile-i mezbûre yedimden ba'de'l-ahz ve'l-kabz mahzar-ı müsliminde âmme-i de'âvîden zimmetimi ibrâ ve ıskât etmişdir deyü bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye ibrâz ve def'le mukâbele edecek, isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Hacı Halil'in def'-i meşrûhu üzere müvekkile-i mezbûre âmme-i de'âvîden zimmetini ibrâ eylediğini mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden el-Hâc Mustafa b. Mahmud Efendi ve Gazzâz Mollâ Mehmed b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'de hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn târîh-i mezbûrede sâlifü'z-zikr nükûd ve câriye ve eşyâyı dayısı mezbûr Hacı Halil'in yedinden ba'de'l-ahz ve'l-kabz âmme-i de'âvîden bizim huzûrumuzda mezbûr dayısı Hacı Halil'in zimmetini ibrâ ve ıskât eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın ber-vech-i muharrer mezbûr Hacı Halil'in yedinde olan fetvâ-yı şerîfenin mazmûn-ı münîfi üzere müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn bî-vech-i şer'î dayısı mezbûr Hacı Halil ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan, Ömer b. el-Hâc Hüseyin, Seyfi b. Abdullah

219 [51b-1] Hoca Ahmed mahallesinden İğner, Maryem ve Elo kardeşlerin Zoğzinc-i zimmi köyünden Bido v. Gazer aleyhindeki miras davasını ispat edemedikleri

Gıbbe't-taleb ve'l-iltimâs bu fakîr medîne-i Âmid'de vâki' vüzerâ-yı âlişâna mahsûs sarây-ı âlîye varıp hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü sa'âdetlü Çeteci Abdullah Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin hâlâ kethüdâ-yı muhteremleri umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Osman Ağa'nın odasında zeyl-i kitâbda mastûrül-esâmî bî-garaz müslimîn hâzır olduğu hâlde akd olunan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde mütemekkiye zâtlarını ba'de't-ta'rîf-i şer'iyeye İğner ve Maryem ve Elo benât-ı Sakar nâm Nasrâniyeler meclis-i ma'kûd-ı mezbûrede Şark-ı Âmid nâhiyesinde vâki' Zoğzinc-i zimmi nâm karyede mütemekkin Bido v. Gazer muvâcehesinde üzerine her biri li-ecli'l-asâle da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mesfûr Bido ammizâdemiz olup târîh-i kitâbdan altmış sene mukaddem hâlik olan dedemiz Kirakos'dan babamız mesfûr Sakar'a ve karye-i mezbûrede vâki' dam vesâir esâs-ı beyt ve tahmîlâtını mesfûr Bido zabt etmekle dedemiz hâlik-i mesfûr Kirakos'dan babamız mesfûr Sakar'a ve ondan bizlere isâbet eden hisse-i irsiyemizi talep ederiz. Suâl olunsun, takrîr[i] tahrîr ve müceb-i şer'îsi matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'ayât-ı mesfûr tasvîr-i da'vâ ve tashîh-i nesebe bir vechile kâdir olamayıp mesfûr Bido'ya hasm-ı şer'î olduklarından da'vâları mahz olduğu lede's-şer' zâhir u nümâyân olmağın ber-vech-i muharrer müdde'ayât-ı mesfûrât bî-vech-i şer'î mesfûr Bido ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 16 B. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-emâcid Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağazâde, fahrül-emsâl Yahya Ağa b. İbrahim gılmânân-ı Âmid, Mustafa Bey Bindanlızâde, Ahmed Ağa kethüdâ-i çavuşân, el-Hâc Mustafa Emin çavuş, Ali Efendi nâib-i ihtisâb, Behram b. () ve gayruhum

220 [51b-2] Moluca köyünden Ahmed b. İbrahim'in katilinin, Malazgirtli Ali b. Mehmed ve arkadaşları olduğunun şahitlerle ispat edildiği

Gıbbe't-taleb ve'l-iltimâs bu fakîr medîne-i Âmid'de vâki' vüzerâ-yı âlişâna mahsûs sarây-ı âlîye varıp hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü inâyetlü Çeteci Abdullah Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin kethüdâ-yı muhteremleri umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Osman Ağa'nın odasında zeyl-i kitâbda mastûrül-esâmî müslimîn hâzır oldukları hâlde akd olunan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i Âmid muzâfâtından Salat nâhiyesi kurâlarından Moluca nâm karye ahâlîsinden iken bundan akdem katîlen fevt olan Ahmed b. İbrahim b. Osman'ın hasran vârisleri olan babası mezbûr İbrahim ve vâlidisi Fâtıma bt. Abdullah nâm hâtûn taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan Yusuf b. Osman vekâleten meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda Haleb

bayraklarının süvârî levendât odabaşlarından olup Malazgird ahâlisinden Ali b. Mehmed mahzarında üzerine bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan yirmi gün mukaddem işbu mezbûr Ali üç nefer levendât ile karye-i merkûmeye gelip menzil bârgîri taleb eylediklerinde ikişer yüz guruş kıymetli bir re's al tay ve bir re's dahi iğdiçe süvâr olup gitdiklerinde müvekkilim mezbûrânın oğulları katil-i mezbûr Ahmed mezkûr atları avdet ettirmek için ma'an vardıkda Salat nâhiyesinde Çatal harâbesinde kable'z-zuhr işbu mezbûr Ali katil-i mezbûr Ahmed'in başına kılıç ile darb ve refikleri olan üç nefer levendât ile ma'iyet üzere katil etmişlerdir. Katil-i mezbûr Ahmed'in dem ü diyeti ile mezbûr atları taleb ederim. Suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'isi icrâ [52a] olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr vekîl-i mezbûrdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Abdullah b. Ramazan ve Mehmed b. Abdullah nâm kimesneler li-ecliş-şehâde filhakîka işbu mezbûr Ali refikleri olan üç nefer levendât ile karye-i mezbûreye gelip menzil bârgîri taleb eylediklerinde bir re's al tay ve bir re's iğdiçe süvâr olup gitdiklerinde katil-i mezbûr Ahmed mezbûr atları avdet ettirmek için ma'an vardıkda nâhiye-i mezbûrede Çatal harâbesinde kable'z-zuhr işbu mezbûr Ali kılıç ile mezbûr Ahmed'in başına darb ve refikleri olan üç nefer levendât ile ma'iyet üzere mezbûr Ahmed'i katil eylediler. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gibbe ri'âyeti şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şühüdül-hâl: Umdetü'l-emâcid Halil Ağa voyvoda, umdetü'l-emâcid Emin Ağa ağa-yı Bağdad-ı sâbık, fahrül-akrân Ahmed Bey Haşimzâde, fahrül-emsâl Yahya Ağa ağa-yı gilmân-ı Âmid, Mustafa Bey Bindanlızâde, Hüseyin Efendi Rûznâmçezâde, el-Hâc Mustafa emîn-i çavuşân, Hasan Ağa tâbi'-i müftü efendi, Ahmed Ağa kethüdâ-yı çavuşân

221 [52a-1] Haremeyn-i şerifeyn Evkâfı Mütevellisi Mustafa Efendi'nin Gonca bt. Abdullah ile olan vakfa ait ev davasında anlaşma sağlandığı

Hâlâ vâlî-i hitta-i şehbâ vezîr-i âsaf-râ hidiv-i kâr-azmâ düstûr-ı ma'dilet-fermâ Sadr-ı a'zam-ı esbak devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin hâlâ masraf kitâbeti hizmetlerinde olup bin yüz elli iki senesinde medîne-i Âmid'de vâki Haremeynü's-şerifeyn Evkâfı'nın mütevellîsi olan Mustafa Efendi b. () tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan Selâm Ağası Hüseyin Ağa b. İbrahim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde merhûm Sem'ânzâde Hüseyin Ağa'nın ümm-i veledi işbu bâ'isetü'l-kitâb Gonca bt. Abdullah nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Ali Ağa b. el-Hâc İsmail ve Osman b. Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Seyfullah Ağa b. Abdullah mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip medîne-i Âmid mahallâtından İmadiye mahallesinde vâki Haremeyn-i şerifeyn Evkâfı'ndan olup bir tarafdın Mollâ Osman mülkü ve bir tarafdın Ümmü Hanım menzili ve bir tarafdın Müftüzâde Abdullah Ağa mülkü ve

bazen Huri Hâtûn vakıf menzili ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd senede on beş akçe mukâta'a-i zemîni olan iki sofa tahtı zîr-i zemîn fevkânî bir çardak tahtı mecâzı ve mu'allak çardak ve bir sagîr eyvan ve matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müstemil menzil ile muttasılinda vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve senede on beş akçe mukâta'a-i zemîni olan iki sofa tahtı zîr-i zemîn ve bir mecâzı ve bir fevkânî çardak ve matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müstemil bir bâb menzil dahi kezâlik Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfi'ndan şürût-ı vakf-ı merkûm üzere menzileyn-i mezkûreyn mahlûl olduğu hâlde müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Ağa müvekkilim mezbûr tarafından vekâleti ecr-i misli olan mu'accelinden noksân hasebiyle ümm-i veledî olan müvekkile-i mezbûre Gonca'ya tefvîz ve îcâr etmekle müvekkilim mezbûr tarafından menzileyn-i mezkûreyni ecr-i misliyle âhara tefvîz-i îcâr etmek için taleb ve da'vâya tasaddî eylediğimde muslihûn-ı müslimûn tavassutuyla müvekkilim mezbûra üç yüz elli gurusu vermek üzere inşâ-yı akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr üç yüz elli gurusu müvekkilim mezbûr için müvekkile-i mezbûre Gonca nâm hâtûn yedinden tamâmen ve kâmilen bi'l-vekâle ahz u kabz edip müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Ağa ümm-i veledî müvekkile-i mezbûrenin yedine verdiği temessükü tecvîz ve tenfîz edip husûs-ı mezkûra mütemellika müvekkilim merkûm Mustafa Efendi'nin müvekkile-i mezbûre Gonca Hâtûn ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtım kalmamışdır, keyfe mâ teşâ' ve hasbe mâ tahtâr mutasarrıfe olsun dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vâka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurreti Ş. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Haremeyn Kâtibi (...) Mahmud (...), Abdülkerim Efendi (...), Ali b. İsmail çukadâr, Mollâ Mehmed b. Hasan, Bekir Ağa b. (), Bekir b. Abdullah, Bekir b. Abdullah, Hasan Çelebi b. ...?, Bekir Ağa kettâncı, Yusuf b. Abdullah tâbi'-i Sem'ânzâde, Mollâ Mehmed Emin b. Halil Çavuş

222 [52b-1] El-Hâc Abdurrahman mahallesinden Aroyani v. Perşo ve Karabet v. Rafasi ve Şemame bt. Sehak ve Perika bt. Rafay'ın evlerini Hacı Ali b. Abdullah'a sattıkları

Mübâya'a-i menzil temessükü 406

El-emru hasbemâ zükira fîhi nemakahû el-abdü'l-fakîr ileyhi azze şânehû Mehmed Aziz el-mevlâ li-hilâfeti bi-medîneti Âmid -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hâc Abdurrahman mahallesi mütemekkinlerinden Aroyani v. Parşo ve Karabet v. Rafasi ve Şemame bt. Sehak ve Perika binti'l-mesfûr Rafasi meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isetü'l-kitâb Hacı Ali b. Abdullah mahzarında her biri bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i merkûmede vâki' bir taraftan Mehmed Salih veresesi ve bir taraftan Fâtıma Hâtûn mülkleri ve bir taraftan Hacı Fazlı

Vakfî ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa birinin tahtı zîr-i zemîn ve bir meclis tahtı zîr-i zemîn ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve senede dört guruş avârızı olan menzîlimizi bi-cümleti't-tevâbî' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Hacı Ali'ye dört yüz altı guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-vech-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz altı guruşu mezbûr Hacı Ali yedinden her birimiz bi-kadri'l-hîses tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip fimâ ba'd menzîl-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisse-i şâyî'alarımız mezbûr Hacı Ali'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr ber-vech-i muharrer zabt ve mutasarıf olsun dediklerinde, gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî aşer fi şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Mehmed Said Ağa b. el-Hâc Ahmed Ağa, Halil Çelebi b. Mustafa Ağa, Mollâ Mustafa b. Hacı Yusuf Efendi, Mehmed Çelebi tâbî'-i Hacı Abdullah Bey, Bezzâz Seyyid Abdullah b. Abdülvahhab, Receb Çelebi b. Ahmed, Bezzâz Mollâ Ali b. Süleyman, Mustafa Çelebi b. İsmail Çelebi, Bezzâz Mehmed Çelebi b. Ali, Mollâ Ahmed b. Hacı Yusuf Efendi, Bezzâz Hacı Osman b. Ebubekir, Bezzâz Mustafa b. Hacı Abdurrahman, Bezzâz Abdurrahim b. Baba Yusuf, Seyyid Süleyman b. Celil, el-Hâc Abdûlbaki b. Hacı Sadık, el-Hâc Ömer b. Hızır sermuhzır, Mollâ Mustafa b. Hamza tercümân

223 [52b-2] Pazarbaşı Seyyid Hüseyin b. Seyyid İbrahim'in Bekirzâde el-Hâc Abdülvahhab b. Mehmed, Ali Çelebi b. Abdullah, Abdullah b. Abdullah vb. bakkal esnafına olan borcunu ödediği

Medîne-i Âmid sükkânından olup bakkâl esnâfından Bakkâl Bekirzâde el-Hâc Ömer ve el-Hâc Abdülvahhab b. Mehmed ve Ali Çelebi b. Abdullah ve Abdullah b. Abdullah ve İsmail b. Baco? ve es-Seyyid Emin b. el-Hâc Mustafa ve el-Hâc Mustafa b. İsmail ve Ahmed b. İbrahim ve zimmiyân Ermiye v. Haço ve Kesber v. Murad ve Melik v. Abdo bi-ecma'ihim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Bazarbaşı es-Seyyid Hüseyin b. es-Seyyid İbrahim mahzarında her biri bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Bazarbaşı es-Seyyid Hüseyin bin yüz elli sekiz senesi Cumâdelülâ guresinden bin yüz elli dokuz senesi Ramazân-ı şerîf'inin onuncu gününe değin her birimizden iştirâ eylediği ma'lûmü'l-mikdâr envâ'-ı bakkâliyenin kalîl ve kesîr hesabı görölüp ber-vech-i muharrer verdiğimiz gerek bakkâliye ve gerek sâir eşyâ bahâlarından mezbûr Bazarbaşı es-Seyyid Hüseyin zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız kalmayıp vechen mine'l-vücûh mutâlebâtımız olmadığını müş'ir kîbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb ü tahrîr olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-eşbâh el-Hâc İsmail Ağa, Musa Beşe b. Ahmed alemdâr, Kahveci Seyyid Mustafa b. Hızır, Yusuf b. Alemdâr, Bezzâz Hüseyin b. Abdullah, Osman b. Numan, Kanber b. Mustafa, Seyyid Rasül b. Halil, Seyfi b. Abdullah

224 [52b-3] Tebriz Hânı Mustafa Hân b. Abdülbaki Hân'ın Âmid'de misafir olarak bulunduğu sırada kendisine verilen ekmek, et, sade yağ, bulgur ve arpanın miktarına dair hüccet

Medîne-i Âmid'de bi'l-müsâfere sâkin Tebriz Hânı Mustafa Hân b. Abdülbaki Hân tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânda vekîl-i şer'îsi olan Murad b. Üveys meclis-i şer'-i şerîf-i enverde vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü sa'âdetlü Çeteci Abdullah Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şeref-i âsafânelerinden husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müseccelleri olan Fethullah Efendi b. Feyzullah mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim hân-ı mûmâileyh Diyarbekir'de vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin ma'îyyet-i aliyye-i müşîrânelerinde şeref-bahş-ı sudûr olan emr-i âlî mantûkunca eyyâm-ı mekslerinde bin yüz elli dokuz senesi Cumâdelâhire'nin yirmi birinci gününden sene-i mezbûre Ramazân-ı şerîf'inin on birinci gününe değin yevmiyesi dört yüz harc olmak üzere seksen günde beher yevm yüz altmış kıyye nân-ı azîz ikişer akçeden üç yüz [53a] yirmi akçe ve seksen kıyye gûşt beher kıyyesi otuzar akçeden sekiz yüz akçe ve yirmi kıyye revgan-ı sâde beher kıyyesi otuzar akçeden altı yüz akçe ve seksen kıyye bulgur beher kıyyesi sekizer akçeden altı yüz kırk akçe ve seksen keyl-i İstanbulî şa'îr beher kilesi otuzar akçeden iki bin dört yüz akçe ki yevmiye ta'yînât bahâsı dört bin yedi yüz altmış akçe olup yevmiye-i mezkûre bi-hesâbı gurus otuz dokuz buçuk gurus ve yirmi akçe olmakla ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûr beher yevm vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazînelerinden müvekkilim hân-ı mûmâileyhe teslim olunup ol dahi zikr olunduğu üzere eyyâm-ı mezbûrda nân-ı azîz ve gûşt ve revgan ve bulgur ve şa'îr bahâları min haysü'l-mecmû' üç bin yüz yetmiş üç gurus ve kırk akçe olmakla bâlâda tahrîr u beyân olunduğu minvâl üzere müvekkilim hân-ı mûmâileyh bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eylediğini müşîr kîbel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dedikte işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb ü tahrîr olundu.

Fî 11 N. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mehmed Efendi hatîb-i Camiunnebi, el-Hâc Ebubekir b. Dizdârzâde, İbrahim Ağa Hacı Üveyszâde, Ahmed Efendi Mollâ Alizâde, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

225 [53a-1] Diyarbakır kasaplarının Diyarbakır Valisi Çeteci Abdullah Paşa'nın mutfağı için verdikleri etlerin parasını Kasapbaşı Mehmed Beşe b. Mustafa'dan tamamen aldıkları

Medîne-i Âmid'de vâki' kassâb esnâfının şeyhleri İsmail b. Halil ve Mehmed Beşe

b. Salih ve Seyyid Ali b. Abdullah ve Seyyid Bekir b. Mustafa vesâirleri meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde hâlâ Diyarbekir vâlisî vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü inâyetlü Çeteci Abdullah Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin kassâbbaşısı işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Beşe b. Mustafa mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz elli yedi senesi Zilhicceti's-şerîfe'nin yirminci gününe deĝin vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin matbahlarına ve ta'yînâta verdiĝimiz lahm-ı ganem ve lahm-ı sığır bahâları vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazînelerinden kassâbbaşı-yı mezbûr Mehmed Beşe yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledik,ber-vech-i muharrer vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin zimmet-i pür-himmetlerinde ve kassâbbaşı-yı mezbûr Mehmed Beşe zimmetinde bir akçe alacaĝımız kalmamışdır dediklerinde ĝibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Ali Efendi, Ahmed Efendi Monlâ Alizâde, es-Seyyid Mustafa b. Hamza, Mehmed Aĝa b. Hasan Çelebi

226 [53a-2] Ekmekçi, sabuncu, mumcu, kazancı vb. esnafın Diyarbakır Valisi Çeteci Abdullah Paşa'nın mutfaĝına verdikleri mallara ait ücretin Vekilharç Ali Aĝa tarafından ilgililere ödendiĝi

Medîne-i Âmid'de vâki' Bazarbaşı Seyyid Hüseyin b. Seyyid İbrahim ve ekmekçiler şeyhi Seyyid b. Bekir ve sabuncu esnâfının şeyhi Ahmed b. el-Hâc İbrahim ve mumcu esnâfının şeyhi Seyyid İbrahim b. Seyyid Halil ve kazgancılar şeyhi İbrahim b. Hacı Hüseyin ve attârlar şeyhi Seyyid Abdurrahman b. Hacı Hüseyin ve allâf Seyyid Osman b. İbrahim ve kelekçiler şeyhi Seyyid Mustafa b. Eyüb Aĝa vesâirleri meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde hâlâ Diyarbekir vâlisî vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü inâyetlü Çeteci Abdullah Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin sâbıkâ vekilharçları olan Ali Aĝa b. Ahmed mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bin yüz elli sekiz senesi Şevvâlü'l-mükerrem'inin yirmi beşinci gününden elli dokuz senesi Şa'bânü'l-mu'azzam'ın on birinci gününe deĝin vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin matbahlarına verdiĝimiz revgan ve pirinç ve şîr-i revgan vesâir bakkâliye ve nân-ı azîz ve sabun ve attâriye ve şem'-i revgan ve nühâs ve nohud ve tuz ve hatab bahâlarını vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazînelerinden vekilharçları olan Ali Aĝa yedinden her birimiz bi-kadri'l-hises tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yevm vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin zimmet-i pür-himmetlerinde ve vekilharçları olan Ali Aĝa zimmetinde bir akçe alacaĝımız kalmamışdır dediklerinde ĝibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 N. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi Monlâ Alizâde, Mehmed Efendi b. Ali Efendi, es-Seyyid Mustafa b. Hamza, Mehmed Aĝa b. Hasan Çelebi

227 [53b-1] Âmid sakinlerinden Ahmed b. Ali ve Hasan b. Mehmed ile hamal taifesi ve diğer çalışanların arpa mübayaasına ve Bağdat'a nakline memur olan Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan ücretlerini tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid sükkânından Ahmed b. Ali ve Hasan b. Mehmed ve hammâl tâifesinden başları olan Aro v. Miho ve Ohan v. Avo ve Mûytâb Veli b. Mehmed ve defeci Kiryovesâirleri bi-isrihim meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil mahzarında her biri bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh voyvoda mübâya'asına me'mûr olduğu zehâyirden üç bin yedi yüz elli keyl-i İstanbulî şa'îri bu defa rabt ve inşâ etdirdiği on beş aded kelek sefinelerine tahmîl ve Bağdad-ı dârüsselâm'da kabzına me'mûra îsâl ve teslim ve esnâ-i tarîkde takayyüd ve ihtimâm ve basîret eylemek üzere mezbûrân Ahmed ve Hasan üç yüz guruş ücretimizi ve sâlifü'z-zikr üç bin yedi yüz elli keyl-i İstanbulî şa'îri mîrîr anbârından iskeleye varınca üçer akçeden mesfûrûn hammâl tâifeleri doksan üç buçuk guruş ve on para ücret-i hammâliyemizi ve sular killet üzere olduğundan bazı mahaller hafr iktizâ etmekle Kavuşan nâm mahalle varınca mesfûrun bu on beş nefere otuz beş guruş defeci ücretimizi ve mezbûr Veli gırârların ağzını dikmesine bahâ-i gazil ücret-i mûytâbiye ile yirmi beş aded sikke min haysü'l-mecmû' dört yüz elli üç buçuk guruş ve on para olmakla ber-vech-i muharrer müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa yedinden cânib-i mîrîrden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl her birimiz bi-kad[r]i'l-ücret ahz u kabz eyledik. Meblağ-ı mezbûrdan müvekkil-i mûmâileyh yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 N. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde, Hacı Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi

228 [53b-2] Âmid sakinlerinden Osman b. Abdullah ve Bekir b. Mehmed ve Kâtip Molla'nın Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa'dan zahirenin Tatvan'a nakli ile ilgili ücretlerini aldıkları

Medîne-i Âmid sükkânından Osman b. Abdullah ve Bekir b. Mehmed ve Kâtip Mollâ b. () nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Saçılızâde Yusuf Çelebi b. Ahmed Çelebi mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa bâ-fermân-ı âlî eyâlet-i Diyarbakır'den mübâya'a ve Tatvan iskelesine nakl ü irsâl eylediği zehâyiri mahallinde ahz ve Van kal'asında kabzına me'mûra teslim için bizleri mahall-i mezbûra ta'yîn ve irsâl edip işbu bin yüz elli dokuz senesi Saferü'l-

hayr guresinden sene-i mezbûre Şa'bânü'l-mu'azzam'ının evâhırına deġin yedi mâh hizmet-i mezbûre ile meks ve üç neferimizin beher neferine şehriye ve on beş guruşdan müddet-i mezbûrede müctemi' olan üç yüz on beş guruş ücretimizi ve beher yevm birer guruşdan kezâlik müddet-i mezbûrede iki yüz on guruş ta'âmiyemizi ve navul-ı sefineden mâ'adâ otuz bin iki yüz seksen yedi keyl-i İstanbulî hinta ve şa'îri Tatvan anbârından sefinelere nakliye, hammâliye ve kiyâliye ve anbâr kirâsı kezâlik müddet-i mezbûrede iki yüz elli sekiz guruş ki min haysü'l-mecmû' yedi yüz seksen iki guruş olup meblaġ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh voyvoda aġa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabzımızı müş'ir kıbel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 Ş. sene 1159

Şuhûdül-hâl: Ahmed Aġa Hacı Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde, Hacı Ömer b. Hızır sermuhzır, Mehmed Aġa b. Hasan Çelebi, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi

229 [53b-3] Kelekçi esnafının şeyhleri Seyyid Mustafa b. Eyüb ve Seyyid Emin b. Rasül ve Süleyman b. Veli vesairlerinin inşa ettikleri keleklerin ücretini Diyarbakır Mübayaacısı Halil Aġa b. Mustafa Aġa'dan aldıkları

Medîne-i Âmid'de sâkin kelekçi esnafından şeyhleri olan es-Seyyid Mustafa b. Eyüb ve es-Seyyid Emin b. Rasül ve Süleyman b. Veli ve es-Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim vesâirleri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde eyâlet-i Diyarbakır'den hinta ve şa'îr mübâya'asına me'mûr işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetül-emâcid [54a] ve'l-ekârim Halil Aġa b. Mustafa Aġa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Saçılızâde Yusuf Çelebi b. Ahmed Çelebi mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh voyvoda aġa ber-vech-i tahrîr mübâya'asına me'mûr olduġu zehâyiri bâ-fermân-ı âlî kelek sefineleriyle Bağdad'a nakl ü tesyîr için sinîn-i sâbıkalarda olageldiġi üzere Bağdad'a vardıkda kereste ve tulumları bizim kendi mâlımız olup beher kelekde ikişer yüz ellişer tulum rabt olunup sarrâciye ve levâzmât-ı sâiresiyle beher kelek yüz seksen guruşa olmak üzere bizlere on beş aded kelek sefâyini rabt ve inşâ etdirilip ve zikr olunan on beş aded keleġe üç bin yedi yüz elli keyl-i İstanbulî şa'îr tahmîl ve ol mikdâr zehâyiri sekiz yüz elli aded girâra vaz' ve ber-vech-i maharrer Bağdad'a tesyîr etmek üzere bizlere teslim eyledikten sonra sâlifü'z-zikr on beş aded kelek sefâyininin beher keleġi yüz seksen guruşdan min haysü'l-mecmû' iki bin yedi yüz guruş olmakla meblaġ-ı mezbûru her birimiz bi-kadri'l-hise müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Aġa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik. Zikr olunan on beş aded kelek sefâyininin ücreti olan meblaġ-ı mezbûr iki bin yedi yüz guruşdan müvekkil-i mûmâileyh voyvoda aġa yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacaġım bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb [ketb] olundu.

Fî 11 Ş. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed el-Hâc Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde, Hacı Ömer b. Hızır, Mollâ Ahmed b. Hasan Çelebi, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi

230 [54a-1] Tilbesme kazası halkından Ömer b. Zülfikar ve Şeyhmus b. Seyyid Halil ve Seyyid Ramazan b. Ömer vesairlerinin Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa'ya Bağdat, Musul ve Tatvan'a nakledilmek üzere sattıkları zahirenin parasını tam olarak aldıkları

Eyâlet-i Diyarbekir'de vâki' Tilbesme kazâsı ahâlilerinden Ömer b. Zülfikar ve Şeyhmus b. es-Seyyid Halil ve es-Seyyid Ramazan b. Ömer ve Şeyhmus b. Hasan ve İsmail b. İlyas nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübârekeke Bağdat ve Musul kal'alarına kelek sefineleriyle nakl ü tesyîretirilmek üzere müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa me'mûriyetle müceddeden eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hinta ve yetmiş bin keyl-i İstanbulî şa'îr ile Tatvan iskelesine dahi nakl eylemek üzere kezâlik mübâya'ası fermân buyurulan yirmi bin keyl-i İstanbulî hinta ve yirmi bin keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi tevzî' defteri ve tahsîsen vârid olan sûret-i defter mûceblerince Tilbesme nâhiyesine sâlifü'z-zikr iki mübâya'adan isâbet eden bin yüz keyl-i İstanbulî hintadan dört yüz on iki keyl-i İstanbulî hinta ve bin yedi yüz keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi otuz altı keyl-i İstanbulî şa'îri Tilbesme ve İkidirekli ve Rabat ve Mezraa karyelerinin hisseleri olmak üzere müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağaya teslim ve ber-mûceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi otuzar akçeden yüz elli dokuz guruş ki min haysü'l-mecmû' ol mikdâr hinta ve şa'îrin bahâları üç yüz otuz buçuk guruş ve yirmi akçe olmakla meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 Ş. sene [1]159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed b. el-Hâc Fethi, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde, Mehmed b. Hasan, Seyyid Mustafa b. Hamza

231 [54b-1] Kelekçi esnafının şeyhlerinden Seyyid Mustafa b. Eyüb ve Seyyid Emin b. Rasül ve Süleyman b. Veli ve Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim vesairlerinin Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan Bağdat'a zahire nakli ile alâkalı ücretlerini tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid'de sâkin kelekçi esnâfından şeyhleri olan es-Seyyid Mustafa b. Eyüb

ve es-Seyyid Emin b. Rasül ve Süleyman b. Veli ve es-Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim vesâirleri meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde eyâlet-i Diyarbekir'de hınta ve şa‘îr mübâya‘asına me‘mûr işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya‘acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil mahzarında her biri bi-tav‘ihi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa ber-vech-i muharrer mübâya‘asına me‘mûr olduğu zehâyiri bâ-fermân-ı âlî kelek sefineleriyle Bağdad'a nakl ü tesyîr için sinîn-i sâbıkalarda olageldiği üzere Bağdad'a vardıkda kereste ve tulumları bizim kendi mâlımız olup beher keleş yüz ellişer tulum rabt olunup tarrâhiye ve levâzımât-ı sâiresiyle beher kelek yüz seksener guruşa olmak üzere bizlere on beş aded kelek sefâyini rabt ve inşâ etdirip ve zikr olunan on beş aded keleş üç bin yedi yüz elli keyl-i İstanbulî şa‘îr tahmîl ve ol mikdâr zehâyiri sekiz yüz elli aded girâra vaz‘ ve ber-vech-i muharrer Bağdad'a tesyîr etmek üzere bizlere teslim eylediklerinden sonra sâlifü'z-zikr on beş aded kelek sefâyinin beher keleş yüz seksener guruşdan min haysü'l-mecmû‘ iki bin yedi yüz guruş olmakla meblağ-ı mezbûru her birimiz bi-kadri'l-hîses müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledikde zikr olunan on beş aded kelek sefâyinin ücreti olan meblağ-ı mezbûr iki bin yedi yüz guruşdan müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş‘îr kibel-i şer‘den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 N. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa el-Hâc Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde, Hacı Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan Halil, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi

232 [54b-2] Âmid sakinlerinden Süleyman b. Abdullah, Mustafa b. Mehmed ve hamallardan Aro v. Miho, Ohan v. Avo vesairlerin Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan zahire nakli ile alâkalı ücretlerini tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid sükkânından Süleyman b. Abdullah ve Mustafa b. Mehmed ve hammâl tâifesinden başları olan Aro v. Miho ve Ohan v. Avo vesâirleri ve müytâb esnâfından Veli b. Mehmed ve defeci Kıryo v. Miho vesâirleri bi-isrihim meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya‘acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Saçılızâde Yusuf Çelebi b. Ahmed Çelebi mahzarında her biri bi-tav‘ihi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa mübâya‘asına me‘mûr olduğu zehâyirden üç bin yedi yüz elli keyl-i İstanbulî şa‘îri bu defa rabt ve inşâ etdirdiği on beş aded kelek sefinelerine tahmîl ve Bağdad-ı dârüsselâm'da kabzına me‘mûra îsâl ve teslim ve esnâ-i tarîkde dikkat ü ihtimâm ve basîret eylemek üzere mezbûrân Süleyman ve Mustafa üç yüz guruş ücretimizi ve sâlifü'z-zikr üç bin yedi yüz elli keyl-i

İstanbulî şa'îri mîrî anbârından iskeleye varınca beher keyl-i İstanbulîye üçer akçeden mezbûrûn hammâl tâifeleri doksan üç buçuk guruş ve on para ücret-i hammâliyemizi ve sular killet üzere olduğundan bazı mahaller hafr iktizâ etmekle Kavuşan nâm mahalle varınca on beş nefere mesfûr Kıryo kırk guruş defeci ücretimizi ve mezbûr Veli girârların ağzını dikmesine bahâ-i gazil ve ücret-i müytâbiye ile yirmi iki guruş ki min haysül-mecmû' dört yüz elli beş buçuk guruş ve on para olmakla [55a] ber-vech-i muharrer müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl her birimiz bi-kadri'l-ücret ahz u kabz eyledik meblağ-ı mezbûrdan müvekkil-i mûmâileyh yedinde ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-ihdâ aşer fi Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Fethizâde Ahmed Ağa, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde, Hacı Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

233 [55a-1] Âmid'in Çağal mahallesinden Hasan b. Mehmed'e annesi Fatma bt. Uzun Sefer'den miras kalan evi torununa vermesi hususunda Kâzibe bt. İbrahim'e tembihte bulunulduğu

Medîne-i Âmid mahallâtından Çağal mahallesinde sâkin işbu bâ'isü'l-kitâb Hasan b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde ceddesi Kâzibe bt. İbrahim nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr vâlidem olup bundan akdem fevt [olan] vâlidem Fâtıma bt. Uzun Sefer'den müntakil mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan Hacı Mehmed mülkü ve bir taraftan Hüseyin mülkü ve bir taraftan Mollâ Ahmed mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd bir çardak tahtı bir meclis ve eyvan tahtı kilârı ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil olan menzilimi ceddem mezbûre Kâzibe vasîim olup menzil-i mezkûru fuzûlî sıgarım hâlınden bu âna değin zabt eder, suâl olunup takrîr tahrîr olunması matlûbumdur dedikte, gibbe's-suâl mezbûr Kâzibe cevâbında menzil-i mezkûru zabt eylediğini ikrâr, lâkin târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem mezbûr Hasan âkile bâliğa olduğu hâlde menzil-i mezkûru bey' murâd eyledikte müdde'î-i mezbûr Hasan'ın zimmetinde olan kırk guruş deynim ile yedimde olan nafaka hücceti mantûkunca beher yevm beşer akçeden on senede müctemi' olan meblağdan ancak elli guruş nafakasına takâs ve bir defa dahi yirmi guruş serdâra cem'an yüz on beş guruşa menzil-i mezkûru bana bey' ve temlik ve teslim etmişdir deyü def'le cevâb vericek isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûre Kâzibe'den def'-i meşrûhunu mübeyyine beyyine talep olundukda ityân-ı beyyine ve isbât-ı müdde'âya bir vechile kâdir olmayıp ızhâr-ı acz birle istihlâf etmeğin gibbe't-tahlîfi-ş-şer'î mücebiyle menzil-i mezkûru müdde'î-i mezbûr Hasan'a def'-i teslime mezbûre Kâzibe'ye tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Şevvâl sene seb'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

234 [55a-2] Bakkal esnafından Mustafa b. Hüseyin ve Seyyid Emin b. el-Hâc Mustafa ve kasap esnafından Serdengeçti Osman Ağa'nın Medine'ye tayin edilen süvarilere verdikleri malzemenin ücretini Hüseyin Ağa b. İbrahim'den aldıkları

Medîne-i Âmid'de sâkin bakkâl esnâfından Mustafa b. Hüseyin ve es-Seyyid Emin b. el-Hâc Mustafa ve kassâb esnâfının ahâlîlerinden Serdengeçti Osman Ağa b. () meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâlâ hıttâ-i Şehba düstûr-ı mükerrerrem müşîr-i müfahham vezîr-i muhterem devletlü inâyetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü [ve] mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şeref-i hidîvânelerinden bâ-fermân-ı âlî Medine-i münevver'e ta'yîn ve ırsâl buyurulan bin nefer süvârî neferâtının üzerlerine vezîr-i müşârunileyh hazretleri zahîreci olmak üzere nasb u ta'yîn buyurdıkları işbu bâ'isü'l-kitâb Hüseyin Ağa b. İbrahim mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz elli dokuz senesi Cemâziyelevvel'inin yirmi üçüncü gününden sene-i mezbûre rûz-ı Kasım'ına varınca yüz kırk beş günde levendât-ı mezbûrenin yevmiye ta'yînâtları için bizlerden iştirâ eylediği beher kıyye lahm-ı ganem dörder paraya ve beher kıyye revgan on altışar paraya ve beher kıyye bulgur sekiz akçeye olmak üzere müddet-i mezbûrede sâlifü'z-zikr lahm ve revgan ve bulgurun ma'lûmü'l-mikdâr bahâları her birimiz bi-kadri'l-hises merkûm Hüseyin Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip ber-vech-i muharrer merkûm Hüseyin Ağa zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağım bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve işrîn min Şevvâl sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: ()

235 [55a-3] Âmid'e bağlı Şark-ı Âmid nahiyesi Zoğzinc-i zimmi köyünden Mustafa b. Mehmed'in, evlenmek istediği Havi bt. Tavid'i müslüman olmak için zorladığı

Medîne-i Âmid muzâfâtından Şark-ı Âmid nâhiyesinde vâki' Zoğzinc-i zimmi nâm karye sâkinlerinden Mustafa b. Mehmed meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Havi bt. Tavid nâm Nasrâniye muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip işbu mesfûre târîh-i kitâbdan beş ay mukaddem karye-i mezbûrda kelimeteyn-i şehâdeteyn getirip ben müslümân oldum deyü İslâm'ı kabûl etmeğin yine âyin-i bâtılâyı terk etmeyip dalâlet üzere kalmakla, suâl olunup müceb-i şer'îsi icrâ olunsun dedikte gibbe's-suâl mesfûre cevâbında işbu mezbûr Mustafa ile karye-i mezbûrda sâkin olup beni kendi [55b] nefsi için tezvîc murâd edip taleb eyledikde nefsim muhtâresi olmadığından imtinâ' etdiğim için târîh-i mezbûrda sâkine olduğum menzil kapısına gelip müslümân ol deyü kılıç ve kalkan ile üzerime hücum ve sûikasdı olup tâ ki garazan iftirâ ediyor deyü def' edicek isre'l-istintâk ve'l-inkâr müdde'îye-i mesfûreden def'-i meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Mustafa b. Receb ve Abdi b. Hamza nâmân kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka işbu mezbûr Mustafa Bey târîh-i mezbûrede mesfûre Havi nam

Nasrâniye'yi kendi nefsi için tezvîc murâd eyledikde nefsini muhtâresi olmadığından imtinâ' eylediği için müslümân ol deyü kılıç ve kalkan ile üzerine hücum ve sûikasd ile menzili kapısına gelip mesfûre ile garazı olup ber-vech-i muharrer ikrâr eylediği ma'lûmumuzdur ve biz bu husûsa şâhidleriz ve şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gıbbe'r-ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûl olup mezbûr Mustafa'nın mesfûre Havi ile garazı olduğu lede'l-mer'î nümâyân olmağın mücebiyle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min Şevvâl li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

236 [55b-1] Diyarbakır'a gönderilen bin nefer levendin ekmek, et, yağ, bulgur, arpa gibi tayinatlarını zahireci Hüseyin Ağa b. İbrahim'den tam olarak aldıkları

Hâlâ vâlî-i hitta-i Şehba vezîr-i âsaf-râ düstûr-ı kâr-azmâ hidîv-i ma'dilet-fermâ Sadriâzam-ı esbak devletlü inâyetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü [ve] mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şeref-i hidîvânelerinden bâ-fermân-ı âlî Diyarbekir'e ta'yîn ve irsâl buyurdıkları bin nefer süvârî levendât üzerlerine binbaşlıları olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Süleyman Ağa b. Mehmed ve Sersüvârî Mehmed Ağa b. Mevlüd ve ikinci Hasan Ağa b. Abdullah ve bölükbaşıyândan Ferik Ali b. Receb ve Bıyıklı İsmail b. Yusuf ve Yusuf b. Hasan ve Delibaşı İsmail Ağa b. Mehmed ve Murtaza b. Mehmed ve Maraşlı Yusuf b. Ömer ve emrudlu çerâğı İbrahim b. Hasan vesâirleri bi-ecma'ihim meclis-i şer'-i şerîf-i enverde vezîr-i müşârunileyh hazretleri levendât-ı mezbûre üzerlerine zahireci nasb u ta'yîn buyurdıkları işbu bâ'isü'l-kitâb Hüseyin Ağa b. İbrahim mahzarında her biri bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz elli dokuz senesi Cemaziyelevvel'inin yirmi üçüncü gününden sene-i mezbûre rûz-ı Kasım'ına varınca yüz kırk beş günde yevmiye ta'yînâtımız olan nân-ı azîz ve revgan ve lahm-ı ganem ve bulgur ve şa'îri emr-i hazret-i veliyyü'n-ni'amî üzere merkûm Hüseyin Ağa beher yevm bizlere teslîm ve ber-vech-i muharrer yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip müddet-i mezbûre hitâmına değin ta'yînâtımızdan vechen mine'l-vücûh bir habbe alacağımız kalmadığın müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Şevvâl sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: ()

237 [55b-2] Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa b. Mustafa Ağa'nın Medine-i münevvere'ye gönderilen süvari leventlerin ekmek, buğday ve arpadan müteşekkil tayinat ücretini Süleyman Ağa b. Mehmed ve zahireci Hüseyin Ağa b. İbrahim'den tam olarak aldığı

Hâlâ Diyarbekir voyvodası olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa

Ağa meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde hâlâ vâlî-i hitta-i Şehba vezîr-i âsaf-râ ve düstûr-ı kâr-azmâ hidîv-i ma‘dilet-fermâ Sadrî‘zam-ı esbak devletlü inâyetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürüdü [ve] mâ yeşâ’- hazretlerinin taraf-ı bâhirü’ş-şeref-i hidîvânelerinden bâ-fermân-ı âlî medîne-i mezbûreye ta‘yîn ve irsâl buyurulan süvârî levendâtın binbaşları olmak üzere vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin kethüdâları işbu bâ‘isü’l-kitâb umdetü’l-emâcid ve’l-ekârim Süleyman Ağa b. Mehmed ve zahîreci ta‘yîn buyurdukları Hüseyin Ağa b. İbrahim mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip levendât-ı mezbûrenin lâzım gelen ta‘yînâtı mîrî fiâtı üzere verilmek bâbında şeref-rîz-i sudûr bulan emr-i âlî mantûkunca işbu bin yüz elli dokuz senesi Cumâdelülâ’nın yirmi üçüncü gününde sene-i mezbûre rûz-ı Kasım’ına varınca yüz kırk beş günde verdiğim kırk beş bin üç yüz yirmi kıyye nân-ı azîz bi-hesâbı İstanbulî iki bin iki yüz altmış altı keyl hinta olup ve yirmi bin sekiz yüz kırk keyl-i İstanbulî dahi şa‘îr olmakla bermûceb-i emr-i âlî sâlifü’z-zikr hintanın beher keyl-i İstanbulî ellişer akçeden ve şa‘îr dahi kezâlik beher keyl-i İstanbulî otuzar akçeden ol mikdâr hinta ve şa‘îrin lâzım gelen ma‘lûmü’l-mikdâr bahâlarını ber-vech-i muharrer mîrî fiâtı üzere mûmâileyhimâ Süleyman Ağa ve Hüseyin Ağa yedlerinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz u kabz edip zimmeterinde bir akçe ve bir habbe alacağım bâkî kalmadığını müş‘ir kibel-i şer‘den hüccet terkîm olunsun dedikte işbu vesîka-i enîka bi’t-taleb ketb olundu.

Fî 27 L. sene 1159

Şuhûdü’l-hâl: ()

238 [56a-1] Âmid'in Camiunnebi mahallesinde vefat eden Hüseyin Bey b. İbrahim Bey'in küçük oğlu İbrahim'e annesi Asiye bt. Mehmed'in vasî tayin edildiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin Bey b. İbrahim Bey nâm müteveffânın sulbî sagîr oğlu İbrahim'in emvâl-i müntakilelerin zabt u hıfza vesâir tesviye-i umûr için bir vasî nasbından lâzım ve mühim olmağın hâkim-i hâsım-ı müstetâb-ı muvakkı’-ı sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsn-meâb hazretleri emânet ile ma‘rûfe ve diyânet ile mevsûfe ve vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire olduğunu zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî bî-garaz müslimîn ihbârlarıyla zâhir olan sagîr-i mezbûrun vâlidesi işbu bâ‘isetü’l-kitâb Asiye bt. Mehmed nâm hâtûnu sagîr-i mezbûr üzerine vasî nasb u ta‘yîn eyleyip ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımesin hâl-i sadâkat ü istikâmet ile üzere ta‘ahhüd ve ihtimâm etmeğın mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Fî’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-ısrîn min şehri Şevvâli’l-mükerrem li-sene tis‘a ve hamsîn ve mi’e ve elf

Şuhûdü’l-hâl: Mollâ Mehmed b. Hasan, Seyyid Mustafa b. Hamza, Hacı Ömer b. Hızır, İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin, Mehmed Ağa b. Yusuf

239 [56a-2] Garb nahiyesinin Haciruz köyünden Mustafa b. Seyyid Ali'nin kulağını keserek yaralayan Ömer b. Ali'ye gereğinin yapılması

Medîne-i Âmid muzâfâtından Garb nâhiyesinde vâki' Haciruz nâm karye ahâlîsinden işbu bâ'isül-kitâb Mustafa b. Seyyid Ali tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan babası mezbûr Seyyid Ali b. Rasül vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Ömer b. Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan yirmi altı gün mukaddem medîne-i mezbûre muzâfâtından Arzuoğlu nâm karye kurbunda Şatt kenârında bostanda kable'z-zuhr mezbûr Ömer oğlum mezbûr Mustafa'nın sol kulağı üzerine boynuna kılıç ile darb ve cerh ve kulağının ekserini kat' etmiştir. Ba'de'n-nazar müceb-i şer'îsi matlûbundur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müvekkil-i mezbûrdan müdde'âsına mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı müslimînden Osman b. Halil ve Seyyid Osman b. Kaplan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr Ömer müvekkil-i mezbûr Mustafa ile Arzuoğlu karyesi kurbunda Şatt kenârında bostanda bilâ-sebebin kavga esnâ-i kavgada mezbûr Ömer müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Ali'nin oğlu mezbûr Mustafa'nın sol kulağı üzerine ve boynuna kılıç ile bizim huzûrumuzda darb ve cerh ve kulağının ekserini kat' eyledi, biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Hacı Ömer b. Hızır, Seyyid Mustafa b. Hamza, Ömer b. el-Hâc Hüseyin, Hacı Mahmud b. Ahmed Arab

240 [56a-3] Ahmed Hân-ı Erdelanî'nin orduya katılacak kapı halkına Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa tarafından on günlük arpa verildiği

Hâlâ Kayseri Mutasarrıfı emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Ahmed Hân-ı Erdelanî tarafından vekîl-i müsecceli olan Mehmed b. Abbas meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibül-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübaya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'l-beyâmî tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Çukadârî Ahmed b. Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim hân-ı mûmâileyhin Diyarbakır'de olan yüz yirmi nefer kapısı halkına Ordu-yı hümâyûn cânibinden vârid olan emr-i âlî mücebince verilmek üzere bin yüz elli dokuz senesi Şevvâli'l-mükerrem'inin on altıncı gününden şehir-i mezbûrun yirmi beşinci gününe değin on günde yirmi dört [56b] keyl-i İstanbulî şa'îr ber-müceb-i emr-i âlî (...) için mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîriden olmak üzere tamâmen ve kâmilan ahz u kabzımı müş'ir kibel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ömer b. Hızır sermuhzır, Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Saçılızâde Yusuf Çelebi

241 [56b-1] Harput kazasının Periçe köyünden Ayşe bt. Veli'yi öldüren Ali Beşe'nin kan diyeti olarak 600 kuruşu maktûlün ailesine ödediği

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi Harput kazâsı kurâlarından Periçe nâm karye ahâlîsinden olup bundan akdem katilen vefât eden Âişe bt. Veli nâm hâtûnun verâseti zevci Ahmed b. Mehmed ile sulbî sagîr oğulları Emin ve Mehmed ve Ömer ile vâlidesi Saliha bt. İbrahim nâm hâtûna münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun ceddeleri mezbûre Saliha Hâtûn kendi tarafından asâleten ve bi-hakk'l-hızâne Harput kadısı tarafından sagîrûn-ı mezbûrûnun vasiyeleri olmak üzere yedinde olan mazmûn hüccet-i vesâyet ba'de's-sübût yine olmayıp diyet-i nısf mezbûre Saliha Hâtûn vesâyeten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ali b. Hacı Mustafa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîli olduğu kazâ-i mezbûr ahâlîlerinden İsmail b. Abdullah ve Abdullah b. Ali mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem kızım katîle-i mezbûre Âişe ve müvekkil-i mezbûr Ali Beşe katl etmekle râgıb-ı kısâs olmayıp dem [ü] diyetini talep ve da'vâya tasaddî eylediğimde müslimûn-ı muslihûn tavassutuyla katîle-i mezbûrenin şer'an lâzım gelen altı yüz guruş ber-vech-i muharrer sagîr-i mezbûrûn haklarında evlâ vü enfa' olmakla meblağ-ı mezbûrdan zevci mezbûr Ahmed Beşe'ye yüz elli guruş bana isâbet eden yüz guruş sūdüs hissemi ve sagîrûn-ı mezbûrûnun üç yüz elli guruş ki cem'an dört yüz guruş vekîl-i mezbûr Mehmed yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip kızım katîle-i mezbûrenin dem [ü] diyetine müte'allik müvekkil-i mezbûr Ali'nin zimmetini âmme-i de'âvî ve kâffe-i muhâsamâtdan ibrâ-i âm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm kızım haklarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle dem [ü] diyetine müte'allik vechen mine'l-vücûh sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'ım kalmamışdır dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' ketb olundu.

Fî 13 Za. sene 1159

242 [56b-2] Diyarbakır'a gönderilen süvari leventlerin tayinatını Kethüda Süleyman Ağa b. Mehmed ve Zahireci Hüseyin Ağa b. İbrahim'in Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan mîrî fiyat üzere satın aldıkları

Hâlâ vâlî-i hitta-i Şehba vezîr-i âsaf-râ düstûr-ı kâr-azmâ hidiv-i ma'dilet-fermâ mu'azzam ve mükerrem Sadr-ı esbak devletlü inâyetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü [ve] mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şeref-i âsafânelerinden bâ-fermân-ı âlî medîne-i Diyarbekir'e irsâl buyurdıkları bin nefer süvârî levendât üzerlerine binbaşî nasb u ta'yîn buyurdıkları Kethüdâ Süleyman Ağa b. Mehmed ve Zahireci Hüseyin Ağa b. İbrahim meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b.

Mustafa Ağa mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip vezîr-i müşârun-ileyh hazretlerinin ma'yyetine ta'yîn olunan bin nefer süvârî levendâtın rûz-merre iktizâ eden nân-ı azîz ve şa'îr ta'yînâtlarını mîrî fiâtı üzere mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa vermek üzere fermân buyurulmağın imtisâlen li'l-emri'l-âli me'mûr olduğumuz vech üzere Diyarbekir'e vusûl ve işbu bin yüz elli dokuz senesi Cemaziyelevvel'inin yirmi üçüncü gününden sene-i mezbûre rûz-ı Kasım'ına varınca yüz kırk beş günde levendât-ı mezbûrenin nân-ı azîz ta'yînâtları kırk beş bin üç yüz yirmi kıyye olup ki bi-hesâbı İstanbulî iki bin iki yüz altmış [57a] altı keyl hinta eder ve şa'îr ta'yînâtları dahi yirmi bir bin sekiz yüz kırk keyl-i İstanbulî şa'îr olmakla sâlifü'z-zikr ol mikdâr hinta ve şa'îri ber-mûceb-i emr-i âli mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa beher yevm müddet-i mezbûre hitâmına değîn bizlere tamâmen teslîm ve mîrî fiâtı üzere hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden ve şa'îrin dahi beher keyl-i İstanbulîsi otuzar akçeden olmak üzere alıp zehâyir-i merkûm için mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa ber-vech-i muharrer mîrî fiâtından ziyâde bir akçe ve bir habbe mutâlebe etmediğini müş'ir yedine verdiğimiz temessük mücebince kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb ü tahrîr olundu.

Fî 28 L. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Çelebi Saçılızâde, Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, es-Seyyid Emin Efendi b. es-Seyyid Halil ve gayruhum

243 [57a-1] Âmid'de kelekçi esnafından şeyhleri Seyyid Mustafa b. Eyüb, Seyyid Emin b. Rasül, Süleyman b. Veli, Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim, Seyyid Bekir b. Çerkez vesairlerin Bağdat'a zahire nakli ile ilgili ücretlerini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa'dan tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid'de sâkin kelekçi esnâfından şeyhleri es-Seyyid Mustafa b. Eyüb ve es-Seyyid Emin b. Rasül ve Süleyman b. Veli ve es-Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim ve es-Seyyid Bekir b. Çerkes vesâirleri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde eyâlet-i Diyarbekir'den hinta ve şa'îr mübâya'asına me'mûr işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikrin tasdîkine vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. Halil mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa ber-vech-i muharrer mübâya'asına me'mûr olduğu zehâyiri bâ-fermân-ı âli kelek sefineleriyle Bağdad'a nakl ü tesyîri için sinîn-i sâbıkalarda olageldiği üzere Bağdad'a vardıkda kereste ve tulumları bizim kendi mâlımız olup beher keleğe ikişer yüz ellişer tulum rabt olunup tarrâhiye ve levâzımât-ı sâiresiyle beher kelek yüz seksener guraşa olmak üzere bizlere yirmi aded kelek sefâyini rabt ve inşâ etdirip ve zikr olunan yirmi aded keleğe beş bin keyl-i İstanbulî hinta tahmîl ve ol mikdâr zehâyiri bin elli aded gırâra vaz' ve ber-vech-i muharrer Bağdad'a tesyîr eylemek üzere bizlere teslîm eyledikten sonra sâlifü'z-zikr yirmi aded kelek sefâyininin

beher keleşî yüz seksener guruşdan min haysü'l-mecmû' üç bin altı yüz guruş olmakla meblağ-ı mezbûru her birimiz bi-kadri'l-hises müvekkil-i [mû]mâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip zikr olunan yirmi aded kelek sefâynin ücreti olan meblağ-ı mezbûru üç bin altı yüz guruşdan müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden alıp ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığın müş'ir kıbel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 Za. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mehmed Efendi b. Hızır Efendi, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde

244 [57a-2] Âmid sakinlerinden Osman b. Abdullah, el-Hâc Mehmed ve hamal taifesinden Aro v. Miho, Ohan v. Avo, mûytâb esnafından Veli b. Mehmed, defeci Kiryo v. Miho vesairlerin Bağdat'a zahire nakli ile ilgili ücretlerini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid sükkânından Osman b. Abdullah ve el-Hâc Mehmed b. () ve hammâl tâifesinden başlar[1] olan Aro v. Miho ve Ohan v. Avo ve mûytâb esnafından Veli b. Mehmed ve defeci Kiryo v. Miho vesâirleri bi-isrihim meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. Halil mahzarında her biri bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa mübâya'asına me'mûr olduğu zehâyirden beş bin keyl-i İstanbulî hintayı bu defa rabt ve inşâ etdirdiği yirmi aded kelek sefînelerine tahmîl ve Bağdad-ı dârüsselâm'da kabzına me'mûra îsâl ve teslîm ve esnâ-i tarîkde takayyüd ve ihtimâm ve basîret eylemek [57b] üzere mezbûrân Osman ve el-Hâc Mehmed üç yüz guruş ücretimizi ve mîrî anbârından iskeleye varınca dört bin beş yüz keyl-i İstanbulî hintanın beher keyl-i İstanbulîye üçer akçeden mesfûrûn hammâl tâifesi yüz on iki buçuk guruş ücret-i hammâliyemizi ve sular kılet üzere olduğundan bazı mahaller hafr iktizâ etmekle Kavuşan nâm mahalle varınca on nefer mesfûrları yevmî iki guruş defeci ücretimizi ve mezbûr Veli girârların ağzını dikmesine bahâ-i gazil ve ücret-i mûytâbiye yirmişer guruş ki min haysü'l-mecmû' dört yüz elli dokuz buçuk guruş olmakla ber-vech-i muharrer müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere her birimiz bi-kadri'l-ücret bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan müvekkil-i mûmâileyh yedinden ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş'ir kıbel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 Za. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa el-Hâc Fethizâde, Mehmed Emin Efendi b. Mustafa Efendi, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde ve gayruhum

245 [57b-1] Kelekçi esnafından şeyhleri Seyyid Mustafa b. Eyüb, Seyyid Emin b. Rasül, Süleyman b. Veli, Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim, Seyyid Bekir b. Çerkez vesairlerin Musul ve Bağdat kalelerine zahire nakli ile alâkalı ücretlerini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid'de sâkin kelekçi esnâfından şeyhleri es-Seyyid Mustafa b. Eyüb ve Seyyid Emin b. Rasül ve Süleyman b. Veli ve es-Seyyid Mehmed b. el-Hâc İbrahim ve es-Seyyid Bekir b. Çerkez vesâirleri meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde eyâlet-i Diyarbakir'den hinta ve şa'îr mübâya'asına me'mûr işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından vekîl-i müsecceli olan ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. Halil mahzarında her biri bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sâl-i meymenet-iştimâlde müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa ber-vech-i muharrer mübâya'asına me'mûr olduğu zehâyiri Musul ve Bağdad kal'alarına nakl ü tesyîr eylemek üzere şeref-yâfte-i sudûr bulan emr-i şerîf-i âlîşân mantûkunca ceste ceste irsâl eylediği zehâyir-i merkûm için mukaddem ve muahhar târîh-i kitâba gelince bi-hasebi'l-me'mûr bizlere rabt ve inşâ etirdiği kelek sefâyininden Musul cânibi için elli beş kıt'a kelek ve Bağdad cânibi için dahi doksan beş kıt'a kelek ber-mûceb-i emr-i âlî rabt ve inşâ eyleyip sâlifü'z-zikr Musul cânibi için sinîn-i sâbıkalarda olageldiği minvâl üzere ber-mûceb-i emr-i âlî beher kıt'a kelek yüz kırk beşer guruşa ve Bağdad cânibi için dahi kezâlik beher kıt'a kelek sinîn-i sâbıka üzere ber-mûceb-i emr-i âlî yüz seksener guruşa olmakla bâlâda tahrîr u beyân ve tastîr u ayân olunduğu üzere Musul cânibi için rabt ve inşâ eylediğimiz elli beş kıt'a kelek sefâyini ücreti ber-vech-i muharrer yüz kırk beş guruşdan cem'an yedi bin dokuz yüz yetmiş beş guruş ve Bağdad cânibi için dahi rabt ve inşâ eylediğimiz doksan beş kıt'a kelek sefâyini ücreti dahi ber-vech-i muharrer yüz seksener guruşdan on yedi bin yüz guruş ki min haysü'l-mecmû' yirmi beş bin yetmiş beş guruş olmakla ber-vech-i muharrer ol mikdâr kelek seffinelerini ceste ceste rabt ve inşâ etdikçe meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi'd-defa'ât yedine verdiğimiz hüccet-i şer'iyeler müceblerince her birimiz bi-kadri'l-ücret bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip zimmetinde vechen mine'l-vücûh bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmayıp zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât eylediğimizi müş'ir kibli şer'den hüccet terkîm olunsun [58a] dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb ü tahrîr olundu.

Fî 2 Za. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Yusuf Çelebi Saçılızâde , Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mehmed Efendi b. Mustafa, Hacı Ömer b. Hızır, Mollâ Mustafa b. Bekir

246 [58a-1] Abdal mahallesinden Mehmed Ağa b. Mustafa'nın evini Haseki Serdar el-Hâc Ebubekir Ağa'ya sattığı

Mübâya'a menzili 1.010 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Abdal mahallesinde sâkin Za'îm Mehmed Ağa b. Mustafa meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde umdetül'imtisâl Haseki Serdar el-Hâc Ebubekir Ağa b. Ali tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Serdengeçdi el-Hâc Kasım Ağa b. Ali mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Kerşanlı? Abdülkadir mülkü ve bir taraftan Kara Hocazâde el-Hâc Mustafa Ağa ve bazen Helvacızâde İsmail mülkleri ve bir taraftan Tataroğlu Mahmud ve bazen el-Hâc Kasım ve bazen Seyfi Ağa ve bazen Cinân Abdullah mülkleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd üç sofa bir çardak taht kilâr ve bir meclis ve matbah ve kenîf ve avlu ve mecâzıyla mahdûd menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr el-Hâc Ebubekir Ağa'ya bin on guruş ile adedi nâ-ma'lûm bir kabza fülûs-ı mudî'aya bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin on guruş ile adedi nâ-ma'lûm bir kabza fülûsu tamâmen ahz u kabz fülûsu dahi meclis-i şer'de tazyî' eyledim, ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil mûmâileyh Haseki Serdar el-Hâc Ebubekir Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mülkiyet üzere mutasarrîf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 13 L. sene [1]159

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Ağa Sarılı Beyi, İbrahim Ağa Türkmân, Monlâ Mahmud Saluszâde?, İbrahim şeyh-i cüllâh, el-Hâc Ali sağrıncı, Hacı Ömer b. Hızır sermuhzır

247 [58a-2] Diyarbakır'ın Delye? köyünden Hamza b. Süleyman'ın Ali b. Mustafa'nın ırzına suikast ettiği sırada evde kendisine engel olmaya çalışan Osman b. Ali'nin gözünün yaralandığına dair bir delil bulunmadığından ötürü davanın düştüğü

Da'vâ-yı harc

Gibbe't-taleb ve'l-iltimâs bu fakîr medîne-i Âmid'de vâki' vüzerâ-i âlişâna mahsûs sarây-ı âlfîye varıp hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbakır vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü sa'âdetlü Mehmed Paşa -yesserallahu bil-hayr mâ yürüdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin dîvân-ı ma'dilet-unvânlarında akd olunan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde eyâlet-i Diyarbakır'de vâki' Delye? nâm karye ahâlîlerinden Ali b. Mustafa nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda yine karye-i merkûme sâkinlerinden işbu bâ'isü'l-kitâb Hamza b. Süleyman mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem ben Diyarbakır'de iken işbu mezbûr Hamza karye-i mezbûrede sâkin olduğum menzilime leylen duhûl ve ırzıma sûikasd ile ta'arruz murâd

edip ve işbu hâzır bi'l-meclis ammim oğlu Osman b. Ali dahi ol esnâda menzîlimde bulunup ahz etmek için üzerine vardıkda eliyle mezbûr Osman'ın gözüne darb ve te'sîrinden nâşi gözü mecrûh olup zarar târî olmakla suâl [olunup] müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur deyip gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr mezbûrân müdde'âlarını bir vechile beyâna kâdir olmayıp da'vâları lağv-ı mahz olduğu ledeş-şer' zâhir u nümâyân olmağın ber-vech-i muharrer [58b] mezbûrân Ali ve Osman bî-vech-i şer'î mezbûr Hamza ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Zilka'deti'l-ûlâ li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Ağa kedhüdâ-yı çavuşân, İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağazâde, Osman çavuş-ı dîvân, es-Seyyid Ahmed Ağa b. Hanlı, Abdurrahman Ağa b. Hanlı

248 [58b-1] Âmid'in Balıklı mahallesinden müteveffa Molla Abdullah'ın annesinden kalan eşyaları kardeşi Hacı Mahmud'a vermesinden dolayı Abdülkadir b. Molla Rasül'ün bir müdahalede bulunmaması gerektiği

Da'vâ

Medîne-i Âmid mahallâtından Balıklı mahallesinde sâkin Abdülkadir b. Monlâ Rasül meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Hacı Mahmud b. Hüseyin mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem fevt olan karındâşım Monlâ Abdullah târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem vâlidem Âtike'den müntakîl kırk guruş kıymetli bir sincâb kürk ve altı guruş kıymetli bir Şam alacası kaftânı ve yine altı guruş kıymetli Frenk hatâyîsi anteri ve iki buçuk guruş kıymetli bir gümüş keten gömlek ve üç guruş kıymetli keten don ve beş guruş kıymetli iki Bağdad çârşebi ve üç guruş kıymetli üç değirmi İstanbul çatma ve üç guruş kıymetli bir hammâm leğeni ve dört guruş kıymetli altı sahan ve altı guruş kıymetli bir kat yorgan döşek ve yirmi beş para kıymetli bir cam tası karındâşım müteveffâ işbu Hacı Mahmud'a fuzûlî vermekle taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde, gibbe's-suâl mezbûr Hacı Mahmud cevâbında fi'l-vâki' karındâşı mezbûr Monlâ Abdullah kızım () nâm hâtûnu tezvîc murâd eylediğinde başlık mukâbelesinde vermişdir deyü def etdiğin isre'l-istintâk müdde'î-i mezbûr Abdülkadir ber-vech-i muharrer müdde'âsı olan eşyâ-i mezkûrları karındâşı müteveffâ-yı mezbûr Mollâ Abdullah hayâtında mezbûr Hacı Mahmud'a başlık mukâbelesinde verdiğini bi-tav'îhi ikrâr ve i'tirâf etmeğın alâ mücebi ikrârihî mezbûr Hacı Mahmud'dan şer'an bir nesne lâzım gelmemekle müdde'î-i mezbûr Abdülkadir bî-vech-i şer'î mezbûr Hacı Mahmud ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağazâde, Hacı Ömer b. Hızır sermuhzır, Seyyid Mustafa b. Hamza tercümân, Seyyid Ömer b. el-Hâc Hüseyin nevbetçi

249 [58b-2] Âmid'in Molla Bahaeddin mahallesinden Revanlı Ahmed Ağa b. Abdullah ile Hasan b. Osman arasındaki alacak davasında Ahmed Ağa'nın muârazadan men edildiği

Da'vâ

Medîne-i Âmid mahallâtından Monlâ Bahaeddin mahallesinde sâkin Revanlı Ahmed Ağa b. Abdullah meclis-i şer' -i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Serdengeçdi Ağası Hasan b. Osman mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem Siird kazâsı mâlından olmak üzere sebep-i tahrîr hükmü mantûkunca kazâ-i mezbûr em[vâ]linden bölükât-ı râbî'aya havâle olunan ma'lûmü'l-mikdâr meblağ-ı mahallinde tahsîl için bizlere ber-vech-i iştirâk üç yüz guruş ücret ve fâiz kat' ve sebep-i tahrîri bizlere def' u teslîm ve mezbûr Hasan Ağa dahi Siird kazâsına varıp meblağ-ı mezbûru ahz ve getirip kabzına me' mûra teslîm edip lâkin fâizi olan meblağ-ı mezbûrun [59a] nısfına şerîk olduğuma binâen taleb ederim, suâl olunup takrîr ve tahrîr olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Hasan Ağa cevâbında meblağ-ı mezbûru ahz u kabz edip mahalline def' u teslîm etmişimdir. Diyarbekir'den Siird'e yüz guruş ve Siird'de meblağ-ı mezbûru ahz u kabz edinceye değin meks eylediğim zamânda masrafım olmuşdur. Mezbûr Ahmed Ağa'nın meblağ-ı mezbûra şerîki olduğu inkâr etdiğin müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz birle istihlâf etmeğin gıbbe't-tahlîfi's-şer'î müdde'î-i mezbûr Ahmed Ağa bî-vech mezbûr Seyyid Hasan Ağa ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 6 L. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, Hacı Ömer b. Hızır, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi

250 [59a-1] Âmid'in Yiğit Ahmed mahallesinden kuyumcu esnafının şeyhi Hayrullah b. İbrahim ile kuyumcu taifesinden bazı zimmîler arasındaki tecrim davasında Hayrullah'ın muârazadan men edildiği

Da'vâ

Medîne-i Âmid mahallâtından Yiğit Ahmed mahallesinde sâkin kuyumcu esnafının şeyhi Hayrullah b. İbrahim meclis-i şer' -i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zerger tâifesinden işbu hâmilü'r-rakîm Serkis v. Ferhad ve Kesper v. Garaz ve Korkü v. Kerbo ve İgiye v. Abdo ve Şemo v. Abdullah nâm zimmîler muvâcehelerinde üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mesfûrûn kuyumcu esnafından olup bundan akdem vâlî-i sâbık vezîr-i mükerrrem devletlü sa'âdetlü Abdullah Paşa hazretlerine teşekkî ve vezîr-i müşârunileyh hazretleri dahi meşîhat-ı mezbûreyi âhara tevcîh etmek üzere beş yüz on dört guruşumu tecrîm etdirmeleriyle taleb ederim, suâl olunup müceb-i şer'îsi matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûr müdde'âsı olan beş yüz on dört guruş

tecrîm da'vâsı mesfûrûnun bi-gayrı hakkın teşekkîleri ile olduğu inde's-şer' mübeyyen olmayıp müdde'î-i mezbûrun kendi zâyi'inden hıyâneti zuhûru ile olduğu mukır ve mu'terif olmağın ber-vech-i muharrer mesfûrûn hasm-ı şer'î olmadığından şer'an bir nesne lâzım gelmeyip ancak istihlâf etmeğın mesfûrûnun her birine yemîn verilmeyip müdde'î-i mezbûr Hayrullah bî-vech-i şer'î mesfûrûn ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 14 Za. sene [1]159

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ömer b. Hızır sermuhzır, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi

251 [59a-2] Savur'un Sadeddin köyünden Cafer b. Mehmed'in öldürülmesi üzerine öldürüldüğü yer olan Mefarikin sancağının Tasmaznan köyünde keşif yapıldığı

Eyâlet-i Diyarbekir'de vâki' Savur kazâsına tâbi' Sadeddin nâm karye ahâlîsinden Cafer b. Mehmed nâm maktûlün babası mezbûr Mehmed tarafından vekîl-i şer'îsi olan sulbî oğlu Şeyhmus nâm kimesnenin taleb ü iltimâsıyla mezbûr Cafer'in maktûl bulunduğu mahal keşf olunmak için hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşîrî-tedbîr devletlü sa'âdetlü Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şeref-i âsafânelerinden ta'yîn buyurulan Dîvân Çavuşu Ömer Çavuş ve savb-ı şer'-i enverde dahi Şark ve Garb Nâibi es-Seyyid Taha Efendi ta'yîn ve irsâl olundukda onlar dahi zeyl-i kitâbda mastûrî'l-esâmî bî- taraf müslimîn ile Hacıcan ve Kârsi? nâm karye ahâlîleriyle varıp katîl-i mezbûr Cafer, Mefarikin sancağında vâki' Tasmaznan nâm karye toprağında dere içinde maktûl bulunduğunu keşf ve mezbûr Hacıcan nâm karye mahall-i mezbûra ba'id [59b] olup ve mezbûr Tasmaznan nâm karye hâlî ve harâbe ve kat'an eser-i binâsı ve ferd-i vâhid sükkânı olmayıp ve mezbûr Kârsi? nâm karye mezbûr Cafer'in katl olunduğu mahall-i mezbûra savt-ı sabî istimâ' olunacak mertebe karîb olduğu ba'de'l-mu'âyene katîl-i mezbûrun diyet-i kassâmesi ber-vech-i muharrer mezbûr Kârsi? nâm karye ahâlîlerinden lâzım geldiğini mahallinde hâzırûn olan müslimîn ma'rifeti ve ihbârlarıyla keşf ve ketb ü tahrîr ve ba'dehû meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mücebiyle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 19 Za. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin b. Mollâ Hacı Bedirgânlı, İbrahim Ağa b. İsa Vesikan mülkü, Abdal Ağa b. Ramazan Selikyan? mülkü, Mahmud b. Hüsnü, Ramazan b. Kâlo, Rasül b. Hamza, Abbas b. Mehmed, Osman b. Ahmed, Seyfi b. Abdullah

252 [59b-1] Âmid'in Cami-i kebir mahallesinden el-Hâc Mustafa Ağa b. el-Hâc Abdülvahhab'ın Dağ kapısı haricinde Seyran tepesi civarında olan tarla ve çiftliklerdeki hissesini kardeşi el-Hâc Mehmed'e sattığı

Mübâya'a-i tarla 1.000 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami-i kebir mahallesinde sâkin el-Hâc Mustafa Ağa b. el-Hâc Abdülvahhab meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde karındâşı işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Mehmed b. el-mezbûr el-Hâc Abdülvahhab mahzarında bitav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ilâ sudûri'l-akdi'l-âfî silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûrenin hısnı ebvâbından Dağ kapısı hâricinde Seyran tepesi nâm mevzi'de vâki' Kaynarca demekle ma'rûf pınarı iki taraftan Payas nâm karye toprağı ve bir taraftan Bekir Paşa kızının tarlaları ve bir taraftan Azizzâde tarlaları ile mahdûd Seyran tepe köşkü tarafından İncirli tarla ve Payas toprağından Miçol tarlaları iki çiftlik olmak üzere sâhib-i arz ma'rifetiyle karındâşım mezbûr el-Hâc Mehmed'e bedel mukâbelesinde hakk-ı tasarruflarında olan nısf hissemi dokuz yüz elli guruşa ferâğ ve tefvîz ve mahallinde kabzına taslîit edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra yine medîne-i mezbûrenin Dağ kapısı hâricinde Tekye demekle ma'rûf karyede inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât yedi bâb damlarda olan nısf hissemi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile yine karındâşım mezbûr el-Hâc Mehmed'e elli guruşa bey' ve temlik ve teslîim edip ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûru elli guruşu ve bedel-i ferâğ olan meblağ-ı mezkûr dokuz [yüz] elli guruş ki min haysü'l-mecmû' bin guruşu karındâşım mezbûr el-Hâc Mehmed yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, mahdûd-ı mezkûr çiftlik merkûm el-Hâc Mehmed'in mülk-i müfevvezi ve mahdûd-ı mezkûr tarlalar dahi mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Zilka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ımtisâl Voyvoda Halil Ağa, Fahrü'l-eşbâh Çalık el-Hâc İsmail Ağa, Mollâ Receb b. Mollâ Kasım bezzâz, Hacı Ömer Bakkâl Beyzâde, el-Hâc Ömer b. Abdülkadir bezzâz, Hasan tâbi'-i el-Hâc Abdülkadir bezzâz, Hacı Ali tâbi'-i Sarrâfzâde, Halil Ağa Millizâde, Mollâ Mehmed b. Haydar bezzâz, el-Hâc Mehmed Emin Efendi kâtib

253 [59b-2] Harput kazası ahâlisinden Molla Hüseyin b. Hasan tarafından öldürüldüğü iddia edilen Halil b. Ahmed'in oğlu Mustafa'nın Molla Hüseyinle muârazadan men olunması

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Harput kazâsı ahâlisinden olup bundan akdem katilen fevt olan Halil b. Ahmed'in sulbî kebîr oğlu Mustafa asâleten ve er karındâşı Ahmed b.

mezbûr nâm sagîr tarafından li-ecli'd-da'vâ vesâyeten ve kız karındâşları Fâtîma ve Merve nâm hâtûn taraflarından vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mollâ Hüseyin b. Hasan mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâyê ve bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan on üç sene mukaddem mezbûr Mollâ Hüseyin kazâ-i mezbûra tâbî' Hanköyü vekîli ve Ekdor? nâm karyeler beynerinde ve babam mezbûr Halil'in ba'de'l-asr bi-gayrı hakkın üzerine hücum-ı taş ile ve hançer kabzasıyla kulağı kurbuna darb ve cerh ve te'sîrinden nâşi dört gün sonra fevt oldukda târîh-i mezbûrda mezbûr Mollâ Hüseyin'in üzerine keşf ve ba'de's-sübût hüccet olunup diyetimizden yetmiş iki guruş ahz kusûru zimmetinde kalmakla bi'l-asâle ve bi'l-vesâyê ve bi'l-vekâle taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb oldukda beyyineleri hâzır olmayıp Harput kazâsında olmakla ityân-ı beyyine için on beş gün [60a] mehl-i şer'î verilip müddet-i mehl-i mezbûre tamâmından sonra ikâme eylediği beyyineleri vech-i şer'î üzere edâ-i şehâdet edemeyip istihlâf etmeğin ber-vech-i tahrîr mezbûr Hüseyin gıbbe't-tahlîfiş-şer'î mücebiyle mu'ârazadan men' ve ikrârı mücebince olan meblağ-ı mezbûr yetmiş iki guruş mezbûr Mollâ Hüseyin'e edâ ve teslîm müdde'î-i mezbûr Mustafa'ya tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-selh min şehri Şevvâli'l-mu'azzam li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa b. Emin Ağa, Mollâ Ali tâbî'-i Hüseyin Efendi, İsmail tâbî'-i Hüseyin, Hacı Mehmed tâbî' Hüseyin Efendi

254 [60a-1] Diyarbakır'ın Aziz Camii mahallesinden olup vefat eden el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim b. Hüseyin'in vârislerinden el-Hâc Mehmed b. el-Hâc İbrahim'in mirasın bir kısmını elinde tuttuğu için Serdengeçti Mustafa Ağa b. Abdullah hakkında açtığı davada, iddiasını ispat edemediğinden söz konusu davanın düştüğü

Gıbbe't-taleb ve'l-iltimâs bu fakîr medîne-i Âmid'de vâki' vüzerâ-i âlişâna mahsûs sarây-ı âlîye varıp hâlâ vâlî-i hittâ-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü sa'âdetlü Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürüdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin dîvân-ı ma'dilet-unvânlarında akd olunan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mahallâtından Aziz Camii mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ömer b. Âdem Erdebilîzâde demekle ma'rûf el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim [b.] Hüseyin'in hasran vâris-i ma'rûfu olan el-Hâc Mehmed b. el-Hâc İbrahim meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda müteveffâ-yı mezbûrun utekâlarından işbu bâ'isü'l-kitâb Serdengeçti Mustafa Ağa b. Abdullah mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem ammîzâdem müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed hayâtında kendi mâlından olmak üzere Haleb tüccârına bey' eylediği ma'lûmü'l-mikdâr emti'a bahâsından bir defa on bin yüz seksen guruş ve yine Haleb ahâlîsinden Beyanoğlu kölesi Rüstem'den kezâlik bahâ-i emti'a üç yüz doksan altı guruş ve yine Beyanoğlu el-Hâc Mehmed'den dahi beş yüz

seksen guruş ve Zayideoğlu'ndan dahi bin üç yüz yetmiş guruş ki cem'an on iki bin beş yü[z] otuz iki guruşunu işbu mezbûr Mustafa Ağa mahallinde ahz u kabz eylediğinden gayrı yine ammişzâdem müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed'in mâlî olmak üzere üç bin guruş kıymetli bir mücevher hançer ve bıçak ve bin guruş hına bahâsı ve iki kantar kahve dahi mezbûr Mustafa Ağa'nın zimmetinde olmakla bi'l-verâse taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde, gıbbe's-suâl mezbûr Mustafa Ağa cevâbında filhakîka meblağ-ı mezbûr on iki bin beş yüz otuz iki guruşu müteveffâ-yı mezbûrun hayâtında ber-vech-i muharrer mahallinde ahz u kabzını ikrâr lâkin yine müteveffâ-yı mezbûrun izin ve emriyle meblağ-ı mezbûrdan on bin guruşu Sihamzâde Hüseyin Ağa'nın oğlu Ali Ağa'ya bâ-temessük vereceği olan deyni mukâbelesine ve iki bin beş yüz otuz iki guruşu dahi Ordu Defterdârı Süleyman Efendi'ye teslim edip meblağ-ı mezbûrdan zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmamışdır deyü def'le mukâbele edicek isre'l-istintâk kazıyye mezbûr Mustafa Ağa'nın def'-i meşrûhu üzere olduğunu müdde'î-i mezbûr el-Hâc İsmail bi-tav'îhi mukırr u mu'terif oldukdan sonra sâlifü'z-zikr müdde'âsı olan mücevher hançer ve bıçak ile kahve için beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine ve isbât-ı müdde'âya kâdir olmayıp tâlib-i tahlîf dahi olmamakla da'vâsı lağv-ı mahz olduğu lede's-şer' zâhir u nümâyân olmağın ber-vech-i muharrer müdde'î-i mezbûr el-Hâc İsmail bî-vech-i şer'î mezbûr Mustafa ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: İsmail b. Abdullah, Osman Çavuş b. Ömer, İbrahim Ağa el-Hâc Eminzâde, Hüseyin Ağa kethüdâ-yı çavuşân, umdetü'l-ımtisâl Haseki el-Hâc Veli Ağa serdâr

255 [60b-1] Hani kazasının Şeyh Ömeran köyünden Musa bin Süleyman b. Ahmed'i öldüren Musa b. Ahmed, Ali b. Eyüb, Hasan b. Mustafa ve Molla Ali b. Ahmed'in, müteveffanın mirasçılarına diyet parasını ödemeleri gerektiği

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Hani kazâsı kurâlarından Şeyh Ömeran nâm karye ahâlîsinden olup târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem karye-i mezbûrda katîlen fevt olan Musa b. Süleyman b. Ahmed'in vâlidesi Sultan ve karındâşı İsa asâleten ve diğerkarındâşları Osman nâm sagîrân ile kızı Medine nâm sagîre taraflarından mezbûre Sultan li-ecli'd-da'vâ vesâyeten ve hemşiresi Fâtıma tarafından mezbûr İsa vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde yine karye-i mezbûre ahâlîlerinden olup hasımları olan Musa b. Ahmed ve Ali b. Eyüb ve Hasan b. Mustafa ve Mollâ Ali b. Ahmed mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem mürisimiz katîl-i mezbûr Musa'yı karye-i mezbûrda sâkin olduğu menzilde işbu mezbûrûn ma'ıyyet üzere leylen bıçak ile boğazlayıp hattâ mezbûrûn Diyarbekir'in Dağ kapısı hâricinde Buzhâne kurbunda hîn-i müşâverelerinde mezbûr Musa'yı katl eyledim mâlını sepetden çıkarmağa komadınız deyü mezbûr Musa minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrâr dahi etmişdir. Dem ü diyetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye taleb ederiz, suâl olunup takrîrleri tahrîr olunması

matlûbumuzdur dediklerinde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'iyân-ı mezbûrândan müdde'âlarını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Kubs? nâm karye ahâlîsinden İsmail b. Mahmud ve Balcana nâm karye ahâlîsinden Yusuf b. Hamza nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr Musa b. Ahmed târîh-i mezbûrda Dağ kapısı hâricinde Buzhâne kurbunda hîn-i müşâverelerinde mezbûr Musa ikrâr eyledi, biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-selh min Zilka'deti'l-ûlâ sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Rasûl muhzır, Seyyid Ömer b. Hacı Hüseyin nevbetçi, Hacı Ömer b. Hızır, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi, Seyyid Mustafa b. Hamza, İbrahim Ağa b. el-Hâc Eminzâde, Ahmed b. Hüseyin muhzır, Hacı Mahmud muhzır

256 [60b-2] Âmid sâkinlerinden Hasan b. Abdullah, Feyzullah b. Ömer ve Kâtib Molla Mehmed b. Mustafa'nın Diyarbakır ordusu için sağladığı arpa tayinatı ücretini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid sükkânından Hasan b. Abdullah ve Feyzullah b. Ömer ve Kâtib Mollâ Mehmed b. Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibül-Kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Mehmed Emin b. Halil mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa bâ-fermân-ı âlî me'mûriyeti hasebiyle Diyarbekir ordusunda olan tav[â]yif-i askeriyye verdiği şa'îr ta'yînâtı üzerine bizleri ta'yîn edip işbu bin yüz elli dokuz senesi Cemâziyelâhir'i guresinden sene-i mezbûre rûz-ı Kasım'ına değin hizmet-i mezbûrede olup hizmet-i mezbûre hitâmına değin her birimize yüz ellişer guruş ücret ile bahâ-i ta'âmiye vermek üzere kat' ve ber-minvâl-i muharrer min haysül-mecmû' dört yüz elli guruş olmakla meblağ-ı mezbûru her birimiz bi-kadri'l-hîses zikr olunduğu üzere müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabzımızı müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hâfız Mollâ Ömer b. Mollâ Bekir, Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Mollâ Mustafa b. Bekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde

257 [60b-3] Diyarbakır ordusu tayinatından olan ekmek, et ve arpanın görevlilerce Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak teslim alındığı

İşbu sâl-i meymenet-iştimâlde Diyarbakır cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûr ordu-yı Diyarbakır'de mevcûd zikri âfî ta'yînâtı ahz u kabz eden müceddeden güşâde süvârî yeniçeri serdengeçdi ağaları ile mastûrû'l-esâmî atık ağa ve alemdârândan Adana eyâletinden altmış iki cemâ'atin Serdengeçdi Hüseyin Ağa b. Ali ve Çermik'den altmış bir bölükden Mustafa Ağa b. Hüseyin ve Kayseriye'den altmış dört cemâ'atin Abdullah Ağa b. Hasan ve yetmiş bir cemâ'atin Abdülkadir Ağa b. İsmail ve Beypazarı'ndan yirminci bölüğün Mehmed Ağa b. Mustafa vesâirleri bi-ecma'ihim ve hâlâ Diyarbakır ordusu ağa vekîli olan umdetü'l-emsâl Haseki Serdârı el-Hâc Mustafa Ağa ve bâ-buyuruldu Orta Yazıcısı İsmail Efendi b. İbrahim ve Ali Çavuş b. () ma'rifetleriyle meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bâ-fermân-ı âlî Diyarbakır ser'askeri ma'iyetinde olmak üzere ordu-yı Diyarbakır'de mevcûd bulunmadığı hasebiyle iktizâ eden ta'yînâtımız mûmâileyh voyvoda ağa yedinden verilmek üzere bâ-fermân buyurulmağın işbu bin yüz elli dokuz senesi Cumâdelâhire'nin dokuzuncu gününden sene-i mezbûre Şa'bân-ı şerîf'inin on [61a] beşinci gününe değin tevârfh-i mezbûrda muhtelifle ile on iki kıt'a temessük müceblerince yirmi bir bin beş yüz kırk yedi buçuk kıyye nân-ı azîz ve sekiz bin altı yüz on dokuz kıyye gûşt ve altı bin dört yüz yirmi beş buçuk keyl-i İstanbulî şa'îr ve merkûm ağa vekîli el-Hâc Mustafa Ağa dahi yine sâlifü'z-zikr serdengeçdi süvârî yeniçerilerin ber-vech-i muharrer dört kıt'a temessük mantûkunca sene-i mezbûre Şa'bân-ı şerîf'inin on altıncı gününden rûz-ı Kasım'ına değin kırk iki bin dört yüz elli kıyye nân-ı azîz ve on altı bin dokuz yüz seksen kıyye gûşt ve on iki bin iki yüz kırk iki buçuk keyl-i İstanbulî şa'îr oldu ki bâlâda tahrîr u beyân ve tastîr u ayân olunduğu üzere min haysü'l-mecmû' altmış üç bin dokuz yüz doksan yedi buçuk kıyye nân-ı azîz ve yirmi beş bin beş yüz doksan dokuz kıyye gûşt ve on sekiz bin altı yüz altmış sekiz keyl-i İstanbulî şa'îr olmakla ber-vech-i muharrer zehâir-i merkûmeyi bâ-emr-i âlî ve buyuruldu mûmâileyh voyvoda ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip hîn-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak için yedinde olan on altı kıt'a temessük mantûkunca kîbel-i şer' den dahi hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb ü tahrîr olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, es-Seyyid Emin Efendi b. Halil, Yusuf Çelebi Saçılızâde , Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Mollâ Mustafa b. Bekir

258 [61a-1] Diyarbakır ordusunda mevcut Kara Muradzade el-Hâc Hüseyin Aġaoġlu Abdurrahman Aġa maiyetindeki neferlerin tayinatı olan ekmek, et ve arpanın Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Aġa b. Mustafa Aġa'dan tam olarak alındığı

İşbu sâl-i meymenet-iştimâlde Diyarbekir cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûren ordu-yı Diyarbekir'de mevcûd Kara Muradzâde el-Hâc Hüseyin Aġaoġlu Abdurrahman Aġa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâyâ'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Aġa b. Mustafa Aġa mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip Anadolu cânibinden tahrîrleri fermân buyurulan bir aġalık bin nefer serdengeçdi sipâh ve bir aġalık dahi beş yüz nefer terakkîlü sipâh neferâtlarımızın mevcûdları ile kethüdâ ve rüesâ ve çavuşân ve alemdâr ve sakâ vesâir otuz nefer zâbitânın dahi iktizâ eden ta'yînâtları işbu bin yüz elli dokuz senesi Cumâdelâhir guresinden sene-i mezbûre rûz-ı Kasım'ına deġin yüz otuz sekiz günde tevârîh-i muhtelifle ile otuz beş bin sekiz yüz altmış kıyye nân-ı azîz ve on yedi bin dokuz yüz otuz kıyye gûşt ve on yedi bin dokuz yüz otuz keyl-i İstanbulî şa'îr olmakla ber-vech-i muharrer müddet-i mezbûrda zehâyir-i merkûmeyi bi-emr-i âlî ve üç kit'a buyuruldu müceblerince mûmâileyh Voyvoda Halil Aġa'dan cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip hîn-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak için yedine verdiğimiz memhûr temessük mantûkunca kîbel-i şer'den dahi hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-emsâl Haseki el-Hâc Veli Aġa serdâr, umdetü'l-akrân Bekir Aġa miralay-ı Âmid, el-Hâc Mehmed kethüdâ-yı bez[zâz]istân, Kasım Aġa b. Siyavuş za'îm.

259 [61a-2] Diyarbakır ordusunda görevlendirilen serdengeçtilerin tayinatları olan ekmek, et ve arpanın Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Aġa b. Mustafa Aġa'dan tam olarak alındığı

İşbu sâl-i meymenet-iştimâlde Diyarbekir cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûren ordu-yı Diyarbekir'de mevcûd topçu serdengeçdi başaġaları Mehmed Aġa b. Hasan hâlâ Dergâh-ı âlî topçubaşı vekîli olan Ömer Aġa b. Hüseyin ma'rifetiyle meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâyâ'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Aġa b. Mustafa Aġa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem Anadolu cânibinden tahrîr ve Diyarbekir ordusunda ser'askeri ma'iyetinde istihdâmı fermân buyurulan on bayrak serdengeçdilerin üç yüz otuz nefer mevcûdlarının iktizâ eden ta'yînâtları bâ-buyuruldu işbu bin yüz elli dokuz senesi Cumâdelâhire guresinden sene-i mezbûre rûz-ı Kasım'ına deġin yüz otuz sekiz günde tevârîh-i muhtelifle ile on beş bin sekiz yüz kırk kıyye nân-ı azîz ve altı bin altı yüz kıyye gûşt ve iki bin dört yüz keyl-i İstanbulî şa'îr olmakla ber-vech-i muharrer müddet-i mezbûrda bâ-emr-i âlî ve bâ-buyuruldu zehâyir-i merkûmeyi mûmâileyh

Voyvoda Halil Ağa'dan cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip hîn-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak için yedine verdiğimiz ikikit'a memhûr temessük mücebine kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis [ve'l-]ışrîn min Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Çelebi Saçılızâde, Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Seyyid Emin Efendi b. Halil

260 [61b-1] Diyarbakır seraskeri maiyetindeki top arabacıları neferlerinin ihtiyacı olan ekmek, et ve arpanın Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak alındığı

İşbu sâl-i meymenet-iştimâlde Diyarbakır cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûren ordu-yı Diyarbakır'de mevcûd top arabacısı Mahmud Ağa b. Hüseyin meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bâ-fermân-ı âlî Diyarbakır ser'askeri ma'iyetinde bulunmak üzere top arabacıları neferâtının selefimiz müteveffâ Ahmed Ağa hayâtında iki kıt'a buyuruldu ve iki kıt'a temessük mücebine makbûzu olan ta'yînât bin yüz elli dokuz senesi Cumâdelülâ guresinden sene-i mezbûre Receb-i şerîf'i tamâmına değin seksen dokuz günde sekiz bin yedi yüz altmış kıyye nân-ı azîz ve üç bin altı yüz elli kıyye gûşt ve üç yüz elli altı keyl-i İstanbulî şa'îr olup ve ba'dehû benim dahi makbûzum olan ta'yînât bervech-i muharrer sene-i mezbûre Şa'bânü'l-mu'azzam'ı guresinden rûz-ı Kasım'ına değin yetmiş sekiz günde dokuz bin üç yüz altmış kıyye nân-ı azîz ve üç bin dokuz yüz kıyye gûşt ve üç yüz on iki keyl-i İstanbulî şa'îr oldu ki gerek müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Ağa'nın ve gerek benim makbûzum olan ta'yînât min haysü'l-mecmû' on sekiz bin yüz yirmi kıyye nân-ı azîz ve yedi bin beş yüz elli kıyye gûşt ve altı yüz altmış keyl-i İstanbulî şa'îr etmekle ber-minvâl-i muharrer zehâyir-i merkûmeyi mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânîb-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip hîn-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak için yedine verdiğimiz üç kıt'a memhûr temessük mücebelerince kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn [min] Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Emin Efendi b. Halil, Yusuf Çelebi Saçılızâde, Mollâ Mustafa b. Bekir

261 [61b-2] Anadolu tarafından tahrir edilen neferlerin tayinatları için gerekli ekmek, et ve arpa ücretini Boyabadî el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Ahmed'in Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldığı

İşbu sâl-i meymenet-iştimâlde Diyarbekir cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûr ordu-yı Diyarbekir'de mevcûd Boyabadî el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Ahmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip Anadolu cânibinden tahrîrleri fermân buyurulan bir ağalık beş yüz nefer serdengeçdi silâhdârân neferâtımızın mevcûdları ile kethüdâ ve rüesâ ve çavuşân ve alemdâr ve sakâ vesâir on beş nefer zâbitânın dahi iktizâ eden ta'yînâtları işbu bin yüz elli dokuz senesi Cumâdelâhire guresinden sene-i mezbûre rûz-ı Kasım'ına değin yüz otuz sekiz günde tevârîh-i muhtelifle ile elli bin sekiz yüz kırk dört kıyye nân-ı azîz ve üç bin dört yüz yirmi iki kıyye gûşt ve üç bin dört yüz yirmi iki keyl-i İstanbulî şa'îr olmakla ber-vech-i meşrûh müddet-i mezbûrede zehâyir-i merkûmeyi bâ-fermân-ı âlî ve üç kıt'a buyuruldu müceblerince mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden bi't-ta[mâ]m ahz u kabz edip hîn-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak için yedine verdiğimiz memhûr temessük mantûkunca kıbel-i şer'den dahi hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kasım Ağa [b.] Siyavuş za'îm, el-Hâc Mehmed kethüdâ-yı bezz[â] zistân, Umdetü'l-emsâl Haseki el-Hâc Veli Ağa serdâr, Fahrül'-akrân Bekir Ağa Miralay-ı Âmid

262 [61b-3] Diyarbakır ordusu için Anadolu'dan tahrir olunan silâhtar neferleri tayinatının Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak teslim alındığı

İşbu sâl-i meymenet-iştimâlde Diyarbekir cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûren ordu-yı Diyarbekir'de mevcûd Emirîzâde Mehmed Ağa b. Hacı Ahmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid Halil Ağa b. Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip Anadolu cânibinden tahrîri fermân buyurulan bir ağalık terakkîlü silâhdârân neferâtımızın mevcûdları ile kethüdâ ve rüesâ ve çavuşân ve alemdâr ve sakâ vesâir on beş nefer zâbitânın dahi iktizâ eden ta'yînâtları işbu bin yüz elli dokuz senesi Cumâdelâhire'sinden sene-i mezbûre rûz-ı Kasım'ına değin yüz otuz sekiz günde tevârîh-i muhtelifle ile sekiz bin dört yüz yirmi sekiz kıyye nân-ı azîz ve dört bin iki yüz on dört kıyye gûşt ve dört bin iki yüz on dört keyl-i İstanbulî şa'îr olmakla ber-vech-i muharrer müddet-i mezbûrda zehâyir-i merkûmeyi bi-emri âlî ve üç kıt'a buyuruldu müceblerince mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'dan cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz

edip hîn-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak üzere yedine verdiğimiz memhûr temessük mantûkunca kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî [ve'l-]ısrîn min Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. Halil, Kasım Ağa b. Siyavuş za'îm, umdetü'l-emsâl Haseki el-Hâc Veli serdâr, fahrü'l-akrân Bekir Ağa Miralay-ı Âmid

263 [62a-1] Dergâh-ı âlî Topçubaşı Vekili Ömer Ağa b. Hüseyin'in Diyarbakır ordusuna katılan neferler için gerekli tayinatı Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldığı

İşbu sâl-i meymenet-iştîmâlde Diyarbakır cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûren ordu-yı Diyarbakır'de mevcûd Dergâh-ı âlî topçubaşı vekîli olan Ömer Ağa b. Hüseyin meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid Halil Ağa b. Mustafa Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bâ-fermân-ı âlî Diyarbakır cânibi ser'askeri ma'iyetinde bulunmak üzere bir orta yüz nefer topçuların iktizâ eden ta'yînâtları bâ-buyuruldu işbu bin yüz elli dokuz senesi Receb-i şerîf guresinden sene-i mezbûre rûz-ı Kasım'ına değin yüz sekiz günde dört bin üç yüz yirmi kıyye nân-ı azîz ve bin sekiz yüz kıyye gûşt ve dört yüz otuz iki keyl-i İstanbulî şa'îr olmakla ber-vech-i muharrer müddet-i mezbûrede zehâyir-i merkûmeyi bâ-fermân ve bâ-buyuruldu mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl alınıp ahz u kabz edip hîn-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak için yedine verdiğimiz memhûr temessük mücebince kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis [ve'l-]ısrîn min Şevvâl sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Efendi b. Halil, Kasım Ağa b. Siyavuş za'îm, umdetü'l-emsâl Haseki el-Hâc Veli Ağa, fahrü'l-akrân Bekir Ağa Miralay-ı Âmid

264 [62a-2] Niğdeli Bekir Beyzâde Seyyid Mehmed Ağa'nın Diyarbakır ordusuna katılan neferler için gerekli tayinatı Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldığı

İşbu sâl-i meymenet-iştîmâlde Diyarbakır cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûren ordu-yı Diyarbakır'de mevcûd Niğdeli Bekir Beyzâde es-Seyyid Mehmed Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa mahzarında

ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip Anadolu cânibinden tahrîri fermân buyurulan bir ağalık beş yüz nefer serdengeçdi silâhdâr neferâtımızın mevcûdları ile kethüdâ ve rüesâ ve çavuşân ve alemdâr ve sakâ vesâir on beş nefer zâbitânın dahi iktizâ eden ta'yînâtları işbu bin yüz elli dokuz senesi Cumâdelâhire'sinden sene-i mezbûr rûz-ı Kasım'ına değin yüz otuz sekiz günde tevârîh-i muhtelifle ile on sekiz bin yüz doksan altı kıyye nân-ı azîz ve dokuz bin doksan sekiz kıyye gûşt ve dokuz bin doksan sekiz keyl-i İstanbulî şa'îr olmağla ber-vech-i muharrer müddet-i mezbûrede zehâyir-i merkûmeyi bâ-emr-i âlî ve üç kıt'a buyuruldu müceblerince mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'dan cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip hîn-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak için yedine verdiğimiz memhûr temessük mantûkunca kıbel-i şer'eden dahi hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî [ve'l-]ışrîn min Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Efendi [b.] Halil, Kasım Ağa b. Siyavuş za'îm, Umdu'tü'l-emsâl Haseki el-Hâc Veli Ağa serdâr, Fahrü'l-akrân Bekir Ağa Miralay-ı Âmid

265 [62a-3] Âmid sakinlerinden Osman b. Abdullah ve Ekmekçi Aslan v. Haço ve Kasap Aslan v. Sehyun'un Diyarbakır ordusu neferleri için verdikleri ekmek, et ve arpa ücretini Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Osman b. Abdullah ve Ekmekçi Aslan v. Haço ve kassâb tâifesinden diğeri Aslan v. Sehyun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdu'tü'l-emâcid Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i amîmetü'l-meymenede Diyarbakır cânibi ser'askeri ma'ıyyetinde bulunmak üzere ordu-yı Diyarbakır'de mevcûd ve tavâyif-i askeriyenin ta'yînât-ı rûz-merrelerini müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa vermek üzere fermân buyurulmağın ber-vech-i muharrer asâkir-i mezbûrenin beher yevm iktizâ eden nân-ı azîz ve gûşt ve şa'îr ta'yînâtlarını bizlerden iştirâ etmekle asâkir-i mezbûrenin müddet-i mekslerinde tevârîh-i muhtelifle ile me'hûzları olan ta'yînâtı müş'ir müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'ya verdikleri mukayyed hucec-i şer'ıyye ve memhûr temessüklerinde eyyâmı tasrîhiyle cem'an verdiğimiz nân-ı azîz ta'yînâtı yüz yetmiş bir bin altı yüz altı kıyye oldu ki bi-hesâbı batman yirmi sekiz bin altı yüz bir batman edip beher batman yirmi sekizer akçeden sekiz yüz bin sekiz yüz yirmi sekiz akçe ve gûşt ta'yînâtı dahi yetmiş altı bin iki yüz on üç kıyye oldu ki beher kıyyesi on yedişer akçeden on iki yük doksan beş bin altı yüz yirmi bir akçe ve şa'îr ta'yînâtı dahi elli altı bin sekiz yüz otuz iki keyl-i İstanbulî olup beher İstanbulîsi yetmiş ikişer akçeden kırk yük doksan bir bin dokuz yüz dört akçe ki min haysü'l-mecmû' altmış bir yük seksen sekiz bin üç yüz elli üç [62b] akçe ki bi-hesâbı gurusu elli bir bin

beş yüz elli dokuz buçuk guruş ve on akçe olmakla ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûru bâlâda tahrîr u beyân olunan nân-ı azîz ve gûşt ve şa'ır bahâları olmak üzere müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip mûmâileyh Halil Ağa'nın zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis [ve'l-]ışrîn min Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Mollâ Mustafa b. Bekir

266 [62b-1] Âmid'in Cami-i kebir mahallesinden olup ticaret için gittiği İstanbul'da vefat eden Ali Bey b. Abdülkadir'in mallarını, terekesini zapt eden vasî Süleyman Ağa'nın, müteveffanın oğlu Seyyid Bekir'e teslim ettiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami'-i kebir mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem mahmiyye-i İstanbul'da vâki' Vâlîde hânı'nda ticâret vechi üzere sâkin iken vefât eden Şedidzâde demekle ma'rûf Ali Bey b. Abdülkadir'in sulbî kebîr oğlu Seyyid Bekir kendi tarafından asâleten ve er karındâşı Mehmed nâm sagîr ile kız karındâşı Zeliha nâm sagîre taraflarından bâ-hüccet-i şer' iyye vesâyeten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde mahmiyye-i mezbûrede müteveffâ-yı mezbûrun terekesini zabt u hıfza bâ-hüccet-i şer' iyye vasî olan işbu bâ'isü'l-kitâb Süleyman b. Abdullah ile nâzırı olup hâlâ Diyarbekir Voyvodası umdetül-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa taraflarından tasdîke vekîl-i müseccelleri olan Hacı Fethizâde Ahmed Ağa mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm [edip] babam müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ağa-yı mûmâileyhin ve gerek vasiyy-i mezbûrun vâzı'u'l-yed oldukları ber-müceb-i defter-i kassâm üç yüz doksan sekiz buçuk guruşu ber-vech-i muharrer ağa-yı mû[mâ]ileyh ile vasiyy-imezbûr bana bi't-tamâm def' u teslîm ve ben dahi yedlerinden bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ahz u kabz edip fimâ bâ'd babam müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden gerek dâhil-i defter-i kassâm ve gerek hâric ez defter ağa-yı mûmâileyh ile vasiyy-i mezbûr zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe alacağımız kalmayıp zimmetlerini ibrâ-i âm ile ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki'-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. Halil Çelebi, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Yusuf Çelebi Saçılızâde, Abdülkadir Ağa Serdengeçdi ağası

267 [62b-2] Âmid'in Çağal mahallesinden Millizade Hasan Ağa b. Mehmed Ağa'nın Kadı el-Hâc Ali Camii Vakfı'na mukâtaa-i zemini olan bir adet develiğini Bezzâz Molla Mehmed b. Ali'ye sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Çağal mahallesinde sâkin Millizâde demekle ma'rûf Hasan Ağa b. Mehmed Ağa meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Bezzâz Mollâ Mehmed b. Ali mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip babam mezbûr Mehmed Ağa'dan müntakil benim hissem ifrâz-ı mülk-i mûrisim olmak üzere mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan benim mahzenim ve bir taraftan Türkmen Mehmed Ağa'nın oğlu Feyzullah'ın develiği ve tarafeyn[i] tarîk-ı âm ile mahdûd Millizâde develiği demekle meşhûr senede üç yüz altmış akçe merhûm Kadı el-Hâc Ali Câmî'-i şerîfi Vakfı'na mukâta'a-i zemîn olan bir kıt'a develik on seneden mütecâviz bi'l-küllîye münhedim ve hâlî ve harâbe olmakla müceddeden binâ ve ta'mîr etmeğe dahi bir vechile iktidârım olmadığından arsa-i mezkûrdan hüsn-i rızâm ve ihtiyârım ile fâriğ olup ber-vech-i muharrer mezbûr Mollâ Mehmed zemîn-i mezkûru kendi mâlıyla bi-izni mütevellî binâ ve ta'mîr etmek murâd etmekle arsa-i mezkûr dâhilinde [63a] benim eser-i binâmdan ancak üç kemer vesâir taş ve toprağımı tara[fe]ynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mollâ Mehmed'e yirmi guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi minvâl-i meşrûh üzere ol mikdâr taş ve toprağı yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı mezbûr yirmi guruşu mezbûr Mollâ Mehmed yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim. Fimâ ba'd zemîn-i mezbûru ber-vech-i muharrer icâresi olan meblağ-ı mezbûr üç yüz altmış akçe vakf-ı mezbûra beher sene edâ ve teslim edip arsa-i mezkûrun müceddeden binâ ve ta'mîrinde benim kat'an alâka ve medhalim yokdur dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü erbâbi't-tahrîr Sadullah Efendi reis-i küttâb, Seyyid Ömer b. Hüseyin, Mehmed Efendi b. Ali Efendi kâtib-i kassâm, Hacı Ali b. Halil, Seyyid Mehmed b. Ahmed, Mollâ İbrahim kâtib Câmî'-i kebîr kapısında, Seyyid Mehmed b. Hacı Ahmed, İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan, Hacı Ömer b. Hızır, Hâfız Mollâ Ali Şeyh Saidzâde, Mollâ Mehmed kâtib, Mollâ Osman b. Hacı Ömer, Süleyman b. Hacı Mehmed ve gayruhum

268 [63a-1] Eğil kazası ahalisinden Süleymanoğlu Hasan ve İmam Molla Osman b. Mahmud ve Hatib Abdullah Efendi b. Mehmed vesairlerinin Bağdat, Musul ve Tatvan'a naklettikleri zahire karşılığı olan ücretlerini Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan eksiksiz olarak aldıkları

Eyâlet-i Diyarbekir'de vâki' Eğil kazâsı ahâlîlerinden Süleymanoğlu Hasan ve İmâm Monlâ Osman b. Mahmud ve Hatîb Abdullah Efendi b. Mehmed ve Tapu Kâtibi Ömer b. Osman ve Receb b. Abbas ve Selmanlı Hüseyin b. Hasan ve Matmurlu İbrahim b.

Ramazan ve Kasanlı Mustafa b. Nebi ve Kazanlı Ali b. Ömer ve es-Seyyid Mustafa b. Eyüb vesâirleri bi-isrihim meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya‘acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil mahzarında her biri bi-tav‘ihi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübâreke de Bağdad ve Musul kal‘alarına kelek sefineleriyle nakl ü tesyîretlendirilmek üzere müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa me‘mûriyetiyle müceddeden eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya‘ası fermân buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hinta ve yetmiş bin keyl-i İstanbulî şa‘îr ile Tatvan iskelesine dahi nakl eylemek üzere kezâlik mübâya‘ası fermân buyurulan yirmi bin keyl-i İstanbulî hinta ve yirmi bin keyl-i İstanbulî şa‘îrden dahi tevzî‘ defteri ve tahsîsen vârid olan sûret-i defter müceblerince Eğil kazâsına sâbıku'z-zıkr iki mübâya‘adan isâbet eden sekiz bin iki yüz elli keyl-i İstanbulî hinta ve yedi bin yedi yüz elli keyl-i İstanbulî şa‘îrden mukaddemâ akçesi tarafımıza teslim olup hücceti verilen bin keyl-i İstanbulî hinta ve bin keyl-i İstanbulî şa‘îrden mâ‘adâ bu defa dahi verdiğimiz bin altı yüz yetmiş keyl-i İstanbulî hintanın bahâsı ber-müceb-i emr-i âlî beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden altı yüz doksan beş buçuk guruş ve kırk akçe ve üç bin yüz altmış sekiz keyl-i İstanbulî şa‘îrin dahi bahâsı beher keyl-i İstanbulîsi otuzar akçeden yedi yüz doksan iki guruş ki min haysül-mecmû‘ bu defa makbûzumuz bin dört yüz seksen yedi buçuk guruş ve kırk akçe olmakla meblağ-ı mezbûru ber-vech-i muharrer müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip bir akçe ve bir habbe alacağımız bâkî kalmadığını müş‘ir kibel-i şer‘den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fî 16 R. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Yusuf b. Halil Saçılızâde, Monlâ Mustafa b. Bekir, Abdülkadir Ağa b. Serdengeçdi

269 [63b-1] Diyarbakır'ın eski ve yeni valileriyle Musul Valisi Hüseyin Paşa ve Halep Valisi Ahmed Paşa'nın bazı konaklama ve tayinat ücreti olan 9.250 kuruşun toplanmasında, Diyarbakır'ın esnafı ile kaza ve nahiyelerinden ne kadar alınacağını gösterir tevzi listesi

İşbu sene-i mübâreke de hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr devletlü sa‘âdetlü Mehmed Paşa hazretleri Diyarbekir'e teşrîf-i kudûmlarında üç günlük zahîre bahâları üç bin dö[r]t yüz kırk guruş ve sâbık vâlî-i Diyarbekir vezîr-i mûkerrem devletlü Çeteci Abdullah Paşa hazretleri Diyarbekir'den Adana'ya azîmetlerinde bir günlük zahîre bahâları yedi yüz on üç buçuk guruş ve sâbık Musul vâlîsi vezîr-i mûkerrem devletlü Abdülcelilzâde Hüseyin Paşa hazretlerine bir günlük zahîre bahâları altı yüz dört buçuk guruş ve bâ-fermân-ı âlî Halep vâlîsi vezîr-i mûkerrem sadr-ı esbak devletlü Ahmed Paşa hazretlerinin levendâtı ta‘yînâtı husûsu için Devlet-i Aliyye'den mübâşir ta‘yîn buyurulan Şemsi Paşazâde Mehmed Bey'e hizmet bin iki yüz elli guruş ve vezîr-i müşârunileyh Mehmed Paşa hazretlerinin zahîreci ve konakçılarında iki yüz guruş ve menzîlciler için iki bin üç yüz otuz guruş ki meblağ-ı mezbûrun yedi yüz

guruşu Voyvoda sa'âdetlü Halil Ağa'dan deyn alınmakla yine mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'ya verilmek üzere meblağ-ı mezbûra dâhil olmuştur ve sa'âdetlü elçi Nazif Efendi'ye bârgîr ücreti altmış guruş ve Sultân Bayezid kâtibi'ne hizmet bakıyyesi elli beş guruş ve Bağdad'a elçi husûsu için me'mûr çukadâr hizmeti kırk dört guruş ve Haleb husûsu için harc-ı i'lâm ve hasebü'l-mu'tâd beş yüz guruş ve küttâbiye ve hüddâmiye elli üç guruş ki min haysü'l-mecmû' dokuz bin iki yüz elli guruş olmakla meblağ-ı mezbûr ber-vech-i muharrer cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le eyâlet-i Diyarbekir'in esnâf ve bi'l-cümle kazâ ve nevâhî ve Şark ve Garb ma'a Salat ve Berazi nâhiyelerine tevzi' ve sâlyâne olunan defterdir ki ber-vech-i âfî zikr olunur:

Fî gurreti Muharremi'l-harâm sene sittîn ve mi'e ve elf

Esnâf Guruş 6.000	Şark ve Garb ma'a Salat ve Berazi Guruş 650 Bâ-fermân-ı âlî hisse-i Deştekevîr 37,5 Tilbesme'den ifrâz 687,5			Kazâ-i Hani Guruş 450
Kazâ-i Atak Guruş 150	Kazâ-i Ciska Guruş 130	Kazâ-i Siverek Guruş 420	Kazâ-i Tilbesme Guruş 112,5 gayr-ı ez Deştekevîr	Kazâ-i Tercil Guruş 380
Kazâ-i Savur Guruş 250	Kazâ-i Mihrani Guruş 120	Kazâ-i Hıskeyf ma'a Beşiri Guruş 400	Kazâ-i Mefarikin ma'a Bakos Boşat Guruş 150	

Cem'an Yekûn: 9.250 guruş

270 [63b-2] Diyarbakır'ın eski ve yeni valileriyle Musul Valisi Hüseyin Paşa ve Halep Valisi Ahmed Paşa'nın bazı konaklama ve tayinat ücreti olan 9.250 kuruşun Diyarbakır'ın esnaf taifesine tevziini gösterir liste

İşbu sene-i mübârekede hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr devletlü sa'âdetlü Mehmed Paşa hazretleri Diyarbekir'e teşrîf-i kudûmlarında üç günlük zahîre bahâları üç bin dört yüz kırk guruş ve sâbıkâ vâlî-i Diyarbekir vezîr-i mükerrerrem Çeteci Abdullah Paşa hazretleri Diyarbekir'den Adana'ya âzîmetlerinde bir günlük zahîre bahâları yedi yüz on üç buçuk guruş ve sâbıkâ Musul vâlîsi vezîr-i mükerrerrem devletlü Abdülcelilzâde Hüseyin Paşa hazretlerine bir günlük zahîre bahâları altı yüz dört buçuk guruş ve bâ-fermân-ı âlî Halep vâlîsi vezîr-i mükerrerrem Sadr-ı esbak devletlü Ahmed Paşa hazretlerinin levendâtı ta'yînâtı husûsu için Devlet-i Aliyye'den mübâşir ta'yîn buyurulan Şemsi Paşazâde Mehmed Bey'e hizmet bin iki yüz elli guruş ve vezîr-i muşârûnileyh Mehmed Paşa hazretlerinin zahîreci ve konakçılarına iki yüz guruş ve menzîlciler için iki bin üç yüz otuz guruş ki meblağ-ı mezbûrun yedi yüz guruşu Voyvoda sa'âdetlü Halil Ağa'dan deyn alınmakla mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'ya verilmek üzere meblağ-ı mezbûra dâhil olmuştur ve sa'âdetlü elçi Nazif [64a] Efendi'ye bârgîr

ücreti altmış guruş ve Sultân Bayezid kâtibine hizmet-i bakıyyesi elli beş guruş ve Bağdad'a elçi husûsu için me'mûr çukadâra hizmet kırk dört guruş ve Haleb husûsu için harc-ı i'lâm ve hasebül-mu'tâd beş yüz guruşu ve küttâbiye ve hüddâmiye elli üç guruş ki min haysül-mecmû' dokuz bin iki yüz elli guruş olmakla meblağ-ı mezbûr ber-vech-i muharrer cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le eyâlet-i Diyarbekir'in esnâf ve bi'l-cümle kazâ ve nevâhî ve Şark ve Garb ma'a Salat ve Berazi nâhiyelerine tevzi' ve sâlyâne olundukda meblağ-ı mezbûrdan esnâf tâifelerine altı bin guruş isâbet etmekle ber-vech-i muharrer cümle ma'rifetiyle tevzi' olunan defterdir ki ber-vech-i âfî zikr olunur:

Fî gurreti Muharremi'l-harâm sene sittîn ve mi'e ve elf

Esnâf-1 bakkâlân Guruş 480	Esnâf-1 bezzâzân Guruş 480	Esnâf-1 boyacıyân Guruş 480	Esnâf-1 hallâcân Guruş 480	Esnâf-1 haffâfân Guruş 300
Esnâf-1 debbâgân Guruş 300	Esnâf-1 habbâzân Guruş 300	Esnâf-1 müytâbân Guruş 150	Esnâf-1 kuyumcuyân Guruş 150	Esnâf-1 terziyân Guruş 150
Esnâf-1 sabuncuyân Guruş 150	Esnâf-1 attârân Guruş 150	Esnâf-1 na'lbendân Guruş 150	Esnâf-1 kazgancıyân Guruş 150	Esnâf-1 dellâlân Guruş 150
Esnâf-1 hayyâtân Guruş 150	Esnâf-1 gılâfân Guruş 150	Esnâf-1 kassâbân Guruş 150	Esnâf-1 palancıyan Guruş 120	Esnâf-1 kılıççıyân Guruş 120
Esnâf-1 neccârân Guruş 120	Esnâf-1 berberân Guruş 120	Esnâf-1 kürekçıyân Guruş 120	Esnâf-1 basmacıyân Guruş 90	Esnâf-1 kavukçıyân Guruş 90
Esnâf-1 tütüncüyân Guruş 90	Esnâf-1 kahveciyân Guruş 90	Esnâf-1 penbeciyân Guruş 60	Esnâf-1 aççıyân Guruş 60	Esnâf-1 demirciyân Guruş 60
Esnâf-1 bardakçıyân Guruş 60	Esnâf-1 gazzâzân Guruş 60	Esnâf-1 sarrâcân Guruş 60	Esnâf-1 mumcuyân Guruş 60	Esnâf-1 kebeciyân Guruş 30
Esnâf-1 celebkârân Guruş 30	Esnâf-1 na'lçeciyân Guruş 30	Esnâf-1 eskiciyân Guruş 30	Esnâf-1 helvaciyân Guruş 30	

Cem'an Yekûn: 6.000 guruş

271 [64a-1] Hüseyin b. Mahmud'un haksız yere tecrim ettirdiği 150 kuruşu Çermik kazası Pirvan? köyünden Hasan b. Haco'ya vermesi gerektiği

Medîne-i Âmid muzâfâtından Çermik kazâsı kurâlarından Pirvan? nâm karye ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb Hasan b. Haco meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Hüseyin b. Mahmud mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem sâbıkâ Diyarbekir vâlisî Vezîr-i mükerrem Abdullah Paşa hazretlerine bilâ-sebebin teşekkî üzerine mübâşir ihrâc ve yüz elli altı gurusumu bi-gayrı hakkın tecrîm etdirmiştir. Su'âl olunup takrîri tahrîr olunması matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Hüseyin b. Mahmud cevâbında mezbûr Hüseyin'in kız karındâşı kızî gâibe ani'l-meclis Ümmü nâm hâtûnun başlığı için yüz elli dört gurusu mezbûr ile babası gâib ani'l-meclis Haco'ya vermişdim. Mezbûreyi taleb eylediğimde vermeyip üzerlerine mübâşir ihrâc ve meblağ-ı mezbûru bana def' u teslîm eylediğini ikrâr lâkin ol mikdâr gurusu tecrîm eylediğini inkâr edicek isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Hüseyin b. Mahmud'dan takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda ikâme eylediği şâhidler şehâdetlerinde kâzib ve lağv-ı mahz oldukları inde's-şer' nümâyân oldukdan sonra husûs-ı mezkûra şâhidim yokdur deyü ızhâr-ı acz eylediğinden sonra müdde'î-i mezbûr Hüseyin'den müdde'âsî üzere ol mikdâr gurusu bi-gayrı hakkın tecrîm eylediğine mübeyyin beyyine taleb olundukda ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Çermik beyi etbâ'ından Ali b. İsmail ve Çağal Süleyman b. Ali nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka mezbûr Hasan b. Mahmud târîh-i mezbûrda sâbıkâ Diyarbekir Vâlisî vezîr-i mükerrem Abdullah Paşa hazretlerine bilâ-sebebin teşekkî ve mübâşir ihrâc ve bi-gayrı hakkın yüz elli altı gurusu bizim huzûrumuzda tecrîm etdirdi. Bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gibbe ri'âyet-i şerâyit şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle meblağ-ı mezbûr yüz elli altı gurusu müdde'î-i mezbûr Hasan b. Haco'ya def' u teslîme mezbûr Hüseyin b. Mahmud'a tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 16 Zilhicce sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Veli sâkin-i karye-i Elyos?, Hacı Ahmed sâkin-i karye-i Affan, İbrahim Ağa [b.] Hacı Emin Ağazâde, Mollâ Yusuf b. Abdullah tâbi'-i Azizzâde, İsmail Ağa Çermikî

272 [64b-1] Şark-ı Âmid nahiyesinin Akviran köyünden Seyyid Ömer b. Hacı Mahmud'un evine girip eşyalarını çalan Mehmed b. Hacı Osman, Serkü v. Ogo ve kardeşi Erkü'nün söz konusu eşyaları geri vermesi gerektiği

Medîne-i Âmid muzâfâtından Şark-ı Âmid nâhiyesinde Akviran nâm karye sâkinlerinden Seyyid Ömer b. Hacı Mahmud meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Hani kazâsına tâbi' Hamanek? nâm karye sâkinlerinden Mehmed b. Hacı Osman ve Serkü v. Ogo ve karındâşı Erkü muvâcehelerinde üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem karye-i mezbûrda sâkin olduğum menzilim duvarını leyley delip ve menzilime duhûl ve üç yüz gurusu nakid ve on gurusu kıymetli bir sîm kemer ve sekiz

guruş kıymetli bir sîm hançer ve on üç guruş kıymetli iki top kumaş ve on sekiz guruş kıymetli üç aded kumaş anteri dört guruş kıymetli bir altın hızma ve on guruş kıymetli bir çuka biniş ve yine on guruş kıymetli on aded beyaz gömlek ve yirmi guruş kıymetli iki top zembem ve dokuz guruş kıymetli cellâbiye kürk yüzü ve on guruş kıymetli üç aded sîm bilezik ve yine on beş guruş kıymetli bir sîm tarak ki cem'an dört yüz kırk iki guruşluk eşya ve nükûdumu işbu mezbûrûn menzîlim dâhilinden ahz edip ba'dehû eşyâ-i mezkûrdan bir sîm tarak ve bir top kumaş ve bir çuka biniş yedlerinde zuhûr edip taleb eylediğimde müdde'âm olan eşyâ-i mezkûrlar ile üç yüz guruş nükûdumu ber-vech-i muharrer menzîlim dâhilinden ahz eylediklerini mahzar-ı müsliminde ikrâr ve işhâd dahi etmişler iken el-hâletü hâzihî taleb eylediğimde edâdan imtinâ' ederler, suâl olunup takrîrleri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrun müdde'âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden olup Mermer nâm karye ahâlîsinden Bekir b. Hüseyin ve Dellukan aşîretinden Sinan b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka işbu müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ömer'in târîh-i mezbûrda menzîli dâhilinden sirka olunan sâlifü'z-zıkr eşyâsından bir sîm tarak ve bir top kumaş ve bir çuka biniş mezbûrûn Mehmed ve Serkü ve karındâşı Erkü'nün yedlerinde zuhûr edip taleb eylediğinde mârru'z-zıkr eşyâ ile meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş ber-vech-i muharrer müdde'î-i mezbûrun karye-i mezbûrda sâkin olduğu menzîli duvarını târîh-i mezbûrda delip ahz eylediklerini her biri tâbî'an bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eylediler. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 S. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Mefharü'l-ulemâi'l-kirâm Müftü el-Hâc Üveys Efendi, fahrü'l-müderrişîn Yasin Efendi, umdetü's-sâdât Nakîb Şeyh Mehmed Çelebi, umdetü'l-emâcid Hasan Ağa el-Hâc Eminzâde, İbrahim Ağa el-Hâc Eminzâde

273 [64b-2] Âmid'in Tavşantepe köyünden Şeyhmus b. Mirza ve kardeşleri Davud ile Ömer'in Ali b. Şeyhmus'un evini kaldırmak istediklerini kabul edip fakat hasımları Seyyid Osman ve İsmail ile kardeşleri Ali ve Molla Davud b. Nevruz ile kavga yapmayı kabul etmedikleri

Men'

Medîne-i Âmid muzâfâtından Tavşantepe nâm karye ahâlîlerinden Ali b. Şeyhmus meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Musa b. Arslan mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem gâib ani'l-meclis kızım Dursun karye-i mezbûrda suya gider iken mezbûr Musa kızım mezbûrenin başından bürüğünü cebren ahz ve bana âr lâhik olmuştur, suâl olunup takrîr[i] tahrîr

olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Musa ber-vech-i muharrer mezbûre Dursun'un başından bürüğünü cebren ahz eylediğini bi-tav'îhi ikrâr eyledikten sonra yine karye-i mezbûre ahâlilerinden Şeyhmus b. Mirza ve karındâşları Davud ve Ömer meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde hasımları Mahvan nâm karye ahâlîlerinden Seyyid Osman ve İsmail ve karındâşı Ali ve Mollâ Davud b. Nevruz ve Ömer Gazzâle b. Abbas mahzarlarında târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem bizler karye-i mezbûrede sâkin iken mezbûrûn evimizin üzerlerine mızrak ve kılıç ile hücum ve mezbûr Seyyid Osman mezbûr Davud'un kılıç ile başına ve zevcesi Fâtîma'nın koluna darb ve mezbûr Ömer dahi mızrak ile mezbûr diğer Ömer'in sağ koluna darb ve cerh etmişlerdir, suâl olunup takrîrleri tahrîr olunması matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe's-suâl mezbûrûn cevâblarında karye-i mezbûrede mezbûr Ali b. Şeyhmus'un evini kaldırmak için varmışdık deyü ikrâr lâkin müdde'iyûn-ı mezbûrûnu ber-vech-i muharrer darb ve cerh eylediklerin inkâr edicek müdde'iyûn-ı mezbûrûndan müdde'âlarına beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Tavşantepe nâm karye ahâlîsinden Mehmed b. Mahmud ve Çöllü Mehmed b. Mustafa nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka mezbûrûn Seyyid Osman ve İsmail ve karındâşları Ali ve Mollâ Davud ve Ömer Gazzâle b. Abbas târîh-i mezbûrda mezbûrûn Şeyhmus b. Mirza ve karındâşları mezbûrân Davud ve Ömer karye-i mezbûrede sâkin iken evleri üzerlerine kılıç ve mızrak ile hücum mezbûr Seyyid Osman mezbûr Davud'u kılıç ile başına ve zevcesi Fâtîma'nın koluna darb ve mezbûr Ömer dahi mızrak ile mezbûr diğer Ömer'in sağ koluna bizim huzûrumuzda [65a] darb ve cerh eylediler. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle müdde'î-i mezbûr bî-vech mezbûrûn ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 16 Receb sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Bey Miralay-ı Âmid, Taha b. () tâbi'-i Hacı Bey, Mehmed b. Hasan Çelebi, el-Hâc Ömer b. Hızır

274 [65a-1] Âmid'in Mustafa Paşa mahallesinden ve Hanikân? taifesinden Rasûl b. Cemşid'i sebepsiz yere kavgada öldüren Hızır ve babası Abdi b. Hasan'ın diyet ödemesi

Medîne-i Âmid mahallâtından Mustafa Paşa mahallesinde sâkin işbu bâ'isü'l-kitâb Hanikân? tâifesinden Kehmi bt. Ali ve Mehmed ve Ali ve Hüseyin ebnâ-i Cemşid ile hemşireleri Meryem her birleri bi'l-asâle meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Kadıkendi nâm karye ahâlîsinden hasımları olan Hızır ve babası Abdi b. Hasan mahzarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem karındâşımız Rasûl b. el-mezbûr Cemşid karye-i mezbûrede mezbûrânın bağında üzüm üzerine bilâ-sebebin kavgâ ve esnâ-i kavgada mezbûr Hızır karındâşımız mezbûr Rasûl'ün başına kılıç ile darb ve cerh ve mezbûr Abdi dahi bel sapıyla yüreği başına darb ve te'sîrinden başı yüreği başı küb ve şiş ve sâhib-firâş olup fevt olmakla dem ü diyetini talep

ederiz deyü suâl olunup tahrîri tahrîr olunması matlûbumuzdur dediklerinde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'iyûn-ı mezbûrûndan müdde'âlarımı mübeyyin beyyine olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Çermik ahâlîsinden Avcı Seyyid Mehmed b. Ahmed ve Muallak mahallesi ahâlîsinden Osman b. İbrahim nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd filhakîka müdde'iyûn-ı mezbûrûnun mûrisleri katîl-i mezbûr Rasûl b. Cemşid'i târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem Kadıkendi nâm karyede mezbûr Hızır ve babası Abdi b. Hasan'ın bâğında üzüm üzerine bilâ-sebebin kavga ve esnâ-i kavgada mezbûr Hızır mezbûr Rasûl'ün başına kılıç ile darb ve cerh ve babası mezbûr Abdi dahi bel sapıyla yüreği başına bizim huzûrumuzda darb ve te'sîrinden nâşi fevt oldu, biz bu husûsa bu vech üzere her birimiz şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle mezbûrân Hızır ve babası mezbûr Abdi'ye şer'an lâzım gelen diyet-i kâmileyi müdde'iyûn-ı mezbûrûna edâ ve teslîme mezbûrân Hızır ve babası Abdi'ye tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 23 Zilka'de sene 1159

Şuhûdül-hâl: Ahmed Ağa tahsîldâr, Ahmed b. Mehmed bıçakçı?, Ali Beşe tâbi'-i Ahmed Ağa, İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, Seyyid Mustafa b. Hamza

275 [65a-2] Âmid'in Muallak mahallesinden Seyyid Mehmed b. Taha ve diğer hak sahiplerinin Hafız Abdülkadir'e ait evde hakları olduğuna dair açtıkları davadan sulh bedeli 30 kuruş ile bir gümüş kılıç karşılığında vazgeçtikleri

İbrâ-i sulh 300 kuruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Muallak mahallesinde sâkin Seyyid Mehmed b. Taha asâleten ve hemşireleri Rukiye ve Hadice nâm hâtûnlar taraflarından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olduğu zât-ı mezbûretân ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Mollâ Osman b. Seyyid Ahmed Efendi ve Hamid Bey şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mezbûr Seyyid Mehmed ve Tahazâde'yi ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Kadîre bt. Ebubekir nâm hâtûn asâleten ve sagîr oğlu Abdurrahman'a bâ-hüccet-i şer'iyeye vasîsi olmakla vesâyeten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Hâfız Abdülkadir b. Abdülmümin mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve tahrîr-i kelâm [edip] medîne-i mezbûre mahallâtından Camiunnebi mahallesinde vâki' iki taraftan Çarhîzâde Mehmed Emin Efendi mülkü ve bir taraftan Parlayanzâde Hüseyin Çelebi mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd dört sofa tahtânî zir-i zemîni ve fevkânî bir çardak tahtı matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzil bundan akdem fevt olan babamız mezbûr Taha'nın vâlidesi olup târîh-i kitâbdan yirmi beş sene mukaddem vefât eden Emine bt. Abdülkadir'den müntakil hisse-i şâyi'amız vardır deyü da'vâya tasaddî eylediğimizde müslimûn-ı muslihûn tavassutuyla an inkârın bizlere otuz guruş nakid akçe ile bir sîm Şam kılıcı vermek üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde

bizler dahi sulh-i mezbûru ber-vech-i muharrer kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr otuz guruş ile mezkûr kılıcı mezbûr Hâfız Abdülkadir yedinden her birimiz bi-kadri'l-hises[65b] tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip menzil-i mezkûra müte'allik da'vâdan mezbûr Hâfız Abdülkadir'in zimmetini ibrâ-i âm ve kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik.Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzile müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn fi Saferi'l-hayr li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Efendi b. Ahmed Efendi Sebilli, Mollâ Hüseyin b. Şemseddin tâbi'-i Ali Efendi, Mollâ Mehmed b. Şatır Ali, Abdülkerim b. Şahin, el-Hâc Mehmed bayrakdâr, Musa b. Ahmed Alemdâr mühürçü, Hüseyin Beşe b. Abdullah, İsmail b. Berber Yusuf, Seyyid Bekir b. Bekir, Mustafazâde Hızır mühürçü, Seyyid Hüseyin b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hamza, Bekir b. Süleyman

276 [65b-1] Şark, Garb, Salat ve Berazi nahiyelerinden alınarak Bağdat, Musul ve Tatvan'a nakledilen arpa ve buğday ücretlerinin hak sahiplerine Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından tam olarak ödendiği

Medîne-i Âmid muzâfâtından Şark ve Garb nâhiyesi ahâlîleri taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekil-i şer'leri olan umdetü'l-emâsil hâlâ Ala[y]beyi Ebubekir Ağa b. () ve Salat ve Berazi nâhiyeleri ahâlîleri taraflarından dahi kezâlik vekil-i şer'ileri olan es-Seyyid Mustafa Ağa b. Hüseyin Ağa, umdetü'l-emâcid Hasan Ağa b. Hacı Emin Ağa ve İsmail Ağa b. Abdullah ma'rifetleriyle meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvoda ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekil-i müsecceli olan Saçılızâde Yusuf Çelebi mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübârekeke Bağdat ve Musul kal'alarına kelek sefineleriyle nakl ü tesyîretirilme üzere müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa me'mûriyetiyle müceddeden eyâlet-i Diyarbakır'de mübâya'ası fermân buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hinta ve yetmiş bin keyl-i İstanbulî şa'îr ile Tatvan iskelesine dahi nakl eylemek üzere kezâlik mübâya'ası fermân buyurulan yirmi bin keyl-i İstanbulî hinta ve yirmi bin keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi tevzî' defteri ve mahsûsan vârid olan sûret-i defter müceblerince sâlifü'z-zikr iki mübâya'adan Şark ve Garb nâhiyelerine isâbet eden elli bin beş yüz kırk beş keyl-i İstanbulî hinta ve üç bin yüz kırk bir buçuk ve bir rub' keyl-i İstanbulî şa'îri ve Salat ve Berazi nâhiyelerine dahi kezâlik isâbet eden dört yüz keyl-i İstanbulî hintadan üç yüz altmış üç keyl-i İstanbulî hinta ve sekiz yüz keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi yedi yüz kırk dokuz keyl-i İstanbulî şa'îr ki ber-vech-i muharrer Şark ve Garb ve Salat ve Berazi nâhiyelerinden cem'an teslîmâtımız olan hinta iki bin dokuz yüz sekiz keyl-i İstanbulî ve şa'îr teslîmâtımız dahi üç bin sekiz yüz doksan buçuk ve bir rub' keyl-i İstanbulî olup ber-müceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden

Şark ve Garb hissesinden teslim eylediğimiz hinta bahâsı bin altmış guruş ve elli akçe ve şa'îr bahâsı yedi yüz seksen beş guruş ve elli iki akçe ki cem'an bin sekiz yüz kırk beş buçuk guruş ve kırk iki akçe olup ve Salat ve Berazi nâhiyelerinin dahi hissesinden teslim eylediğimiz hinta bahâsı yüz elli bir guruş ve bir rub' ve şa'îr bahâsı dahi yüz seksen yedi guruş bir rub' ki bu dahi cem'an üç yüz otuz sekiz buçuk guruş olmakla ber-vech-i muharrer Şark ve Garb ve Salat ve Berazi nâhiyelerinden teslimâtımız olan ol mikdâr hinta ve şa'îrin min haysü'l-mecmû' bahâları olan iki bin yüz seksen dört guruş ve kırk iki akçeyi bâlâda tahrîr u beyân olunduğu üzere müvekkil-i mûmâileyh ve Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb ü tahrîr olundu.

Fî 28 M. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Hâfız Mollâ Ömer b. Mollâ Bekir, Menzir Ağa serdengeçdi, Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Kasım Ağa Siyavuşzâde, el-Hâc Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Seyyid Mustafa b. () ve gayruhum

277 [66a-1] Âmid'in Aziz Camii mahallesinde vefat eden Erdebilîzade el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed'den el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim'e miras kalan bahçeyi Zeynep bt. Sem'ânzade Ali Ağa'nın satın aldığı

Medîne-i Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Erdebilîzâde el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed'in derece-i ûlâda ammîzâdesi ve hasran vâris-i ma'rûfu olduğu lede's-şer' zâhir u mübeyyen olan el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'istü'l-kitâb Zeynep bt. Sem'ânzâde Ali Ağa nâm hâtûnun zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Osman Çelebi b. Abdullah mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ammîzâdem müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'dan müntakil medîne-i mezbûrenin hısnı ebvâbından Mardin kapısı hâricinde Köprübaşı'da vâki' bir taraftan Sem'ânzâde Mehmed Çelebi bâğçesi ve bir taraftan Şah Burak bâğı demekle ma'rûf Hamza Efendi tarlası ve bir taraftan kayalık ve bir taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd bâğçe dâhilinde bir kemer üzerine mebnî bir eyvan ve tarafeyninde birer meclis ve birinin tahtı zîr-i zemîn ve bir fevkânî meclis ve kenîf ve yazlık ve tahtasıyla ve mâ-i cârî ve havuz ve iki dam ve bir âhûr ve iki kenîf ve avluyu müştemil ve bir kıt'a bâğ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbete-i mahkûmun-bihâsı için derece-i sâniyede olup müteveffâ-yı mezbûrun diğere ammîzâdeleri olan Mahmud b. Osman ve Ebubekir b. Ömer nâm sagîrler müteveffâ-yı mezbûrun vârisleri olmak zu'muyla vâlideleri ve bâ-hüccet-i şer'iyeye vasiyeleri olan Emine bt. Abdullah ve Hamide bt. Mehmed nâm hâtûnlar bâğçe-yi mezkûru bin yüz elli yedi târîhinde ber-vech-i muharrer bin beş

yüz guruş semen-i makbûza müvekkile-i mezbûre Zeyneb Hâtûn'a bey' ve temlik ve teslim, ol dahi mülk-i müşterâsı olmak üzere mutasarrıf iken müteveffâ-yı mezbûrun verâseti ba'de'l-mürâfa'a-i şer'îyye bana münhasır olduğu zâhir ve mütehakkık olup ben dahi ber-vech-i muharrer bâğçe-i mezkûreyi mülk-i mevrûsum olmak üzere kabz ve ba'dehû tavassut-ı muslihûn ile müteveffâ-yı mezbûrun sâlifü'z-zikr düyûn-ı müsbete-i mahkûmun-bihâsı için sagîrân-ı mezbûrânın vasiyeleri mezbûretân bey' eyledikleri bâğçe-i mezkûrenin semeni olan meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruşu müvekkile-i mezbûre Zeyneb Hâtûn ba'de'l-kabûl mukaddemâ olan bey'-i mezkûru tecvîz ve tenfiz için ben dahi bin guruş bedel-i musâlaha ve altmış guruş güzeşte icâre ki müceddeden bin altmış guruşu müvekkile-i mezbûre Zeyneb Hâtûn tarafından vekîl-i mezbûr Osman yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip sâlifü'z-zikr bâğçeyi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık iki bin beş yüz altmış guruşa olmak üzere müvekkile-i mezbûre Zeyneb Hâtûn'a bey' ve temlik eyledim, bâğçe-i mezkûre ber-minvâl-i muharrer mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr zabt eylesin. Ba'de'l-yevm bâğçe-i mezkûrede vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalim kalmayıp husûs-ı mezkûra müte'allik âmme-i de'âvîden müvekkile-i mezbûre Zeyneb Hâtûn'un zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikden sonra vekîl-i mezbûr Osman dahi müvekkile-i mezbûre dahi sagîrân-ı mezbûrânın ve vasiyelerinin zimmetlerini ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 S. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa kethüdâ-yı çavuşân, fahrü'l-eşbâh Hasan Ağa el-Hâc Emin Ağazâde, fahrü'l-müderrisîn Ahmed Efendi es-Siirdî, fahrü'l-müsta'iddîn Ahmed Efendi el-mütevellî, umdetü'l-emâcid el-Hâc İsmail Çalık, el-Hâc Mustafa Sem'ânzâde, Ömer Bey b. Abdullah Bey Mîrî Kiki, Ali Bey Atik Sem'ânzâde, Ömer b. Ahmed kârhaneci, es-Seyyid Ali Köprüyapanzâde, Abdülkerim İmâm-ı Yiğid Ahmed, el-Hâc Yusuf b. Abdullah, Hasan Beşe b. Mehmed, İbrahim b. Hüseyin Fethizâde, Süleyman b. Abdullah tâbi'-i Bekir Efendi, Mustafa b. Abdullah tâbi'-i Hasan Ağa, Süleyman b. Hasan tâbi'-i Hasan Ağa, Zeydin b. () Pendanlı, Hasan b. Abdullah tâbi'-i Bekir Efendi ve gayruhum

278 [66a-2] Âmid'in Aziz Camii mahallesinde vefat eden Erdebilîzade el-Hâc Mehmed Ağa b. Hüseyin b. el-Hâc Mehmed'den el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim'e miras kalan mahzen, dükkân ve bahçelerden kendi hissesine düşen kısmını Seyyid Ebubekir Efendi'ye sattığı

Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Erdebilîzâde el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed'in derece-i ûlâda ammîzâdesi ve hasran vâris-i ma'rûfu olduğu lede's-şer' zâhir u mübeyyen olan el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-müderrisîni'l-kirâm es-Seyyid Ebubekir Efendi b. () mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı sahih-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip ammîzâdem müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'dan müntakil medîne-i mezbûre mahallâtından Ablak mahallesinde

vâki' bir taraftan Gümrük Kâtibi Salih Efendi veresi mülkü ve bir taraftan Serdengeçdi Bekir Ağa mülkü ve bir taraftan bazen el-Hâc Fazlızâde Mollâ Abdullah ve bazen Dalkavukzâdeler mülkleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd dokuz bâb mahzen ma'a kilâr ve kenîf ve avluyu müştemil ve ittisâlinde vâki' iki bâb kazgancı ve tütüncü dükkânları ile medîne-i mezbûrenin Mardin kapısı hâricinde Eşfel nâm mevzi'de vâki' zemînin bir kıt'ası Câmî'-i kebîr Vakfı ve bir kıt'ası İbrahim Bey Tekyesi Vakfı olup bir taraftan Sem'ânzâde Ömer Çelebi tarlası ve bir taraftan Terşizâde Muhyiddin Çelebi tarlası ve bir taraftan Mehmed Paşa Vakfı ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd Nevbet suyu ile iki kıt'a iccâslık bâğçesinin nısfı[1] ve muttasılinda bir kıt'a arz-ı hâliyyeyi ve yine Eşfel-i mezkûrede vâki' zemîni Ablak Mescidi Vakfı olup bir taraftan Reiszâde tarlası ve bir taraftan el-Hâc Abbaszâde tarlası ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd ve Nevbet suyu ile bir kıt'a dahlelik? bâğçenin nısfı dâhilinde olan eşcâr-ı müsmire [66b] ve gayr-i müsmiresiyle bundan akdem ben diyâr-ı âharda iken kızkarındâşım Hâce Emine bt. el-mezbûr el-Hâc İbrahim nâm hâtûn tarafından vekâlet-i âmme ile vekîlim olduğunu meclis-i şer' de ba'de'l-isbât mahdûd-ı mezkûr dokuz bâb mahzen ile iki bâb dekâkîni bin iki yüz guruşa ve salifû'z-zıkr iki kıt'a iccâslık bâğçesinin nısfını muttasılinda olan bir kıt'a arz-ı hâliye ile dahlelik-i? mezkûrun dahi kezâlik nısfını üç yüz guruşa ki cem'an bin beş yüz guruş olmak üzere bin yüz elli yedi senesi Muharrem evâilinden vekâlet-i âmmesi hasebiyle mûmâileyh Ebubekir Efendi'ye bey' ve temlîk ve teslîm ve kabz-ı semen edip ol dahi iştirâ ve ber-vech-i muharrer mülk-i müşterâsı olduğu hâlde ben diyâr-ı âhardan gelip müteveffâ-yı mezbûrun verâseti bana münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olup ben dahi mahdûd-ı mezkûr mahâzin ve dekâkîn ve üç kıt'a bâğçe-i mezkûrelerin nısfını mülk-i mevrûsumuz olmak üzere da'vâya tasaddî ve ba'de'l-mürâfa'a mûmâileyh Ebubekir Efendi yedinde olup ibrâz eylediği iki kıt'a temessük ve bir kıt'a fetvâ-yı şerîfin mazmûn-ı münîfi üzere kızkarındâşım mezbûre Hâce Emine nâm hâtûn tarafımdan vekâlet-i âmme ile vekîlim olup vekâlet-i âmmesine mukaddemâ hükm-i şer'î lâhik ve târîh-i mezbûrda dahi mahdûd-ı mezkûr mahâzin ve dekâkîn ile bâğçe-i mezkûrelerin nısfını bin beş yüz guruş semen-i makbûza mûmâileyh Ebubekir Efendi'ye bey' ve temlîk eylediğini meclis-i şer'e li-ecli's-şehâde hâzırân olan Ömer Bey b. Abdullah Bey ve Hüsâm es-Seyyid Ömer b. Mehmed şehâdetleriyle sâbit oldukdan sonra tavassut-ı muslihîn ile ber-vech-i muharrer kızkarındâşım mezbûre Hâce Emine nâm hâtûn mahdûd-ı mezkûr mahâzin ve dekâkîn ve üç kıt'a bâğçe-i mezkûrelerin nısfını tarafımdan vekâlet-i âmme ile mûmâileyh Ebubekir Efendi'ye bin beş yüz guruş semen-i makbûza etdiği bey'i tenfiz ve tecvîz ve meblağ-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh ve ibrâ beş yüz guruş dahi mûmâileyh beyefendi yedinden ahz u kabz eyledim ki mahdûd-ı mezkûr dokuz bâb mahzen ma'a kilâr ve ittisâlinde altı bâb dükkân ve mezkûr iki kıt'a iccâslık bâğçesinin nısfını ve ittisâlinde bir kıt'a arz-ı hâliye ve dahlelik-i? mezbûrun dahi kezâlik nısfı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve yine dahlelik? mukâbelesinde bir mikdâr arz-ı hâliye ile cem'an iki bin guruşa olmak üzere mûmâileyh Ebubekir Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfidir, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mutasarıf olsun, ba'de'l-yevm vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalim kalmayıp husûs-ı mezkûra müte'allik âmme-i de'âvîden mûmâileyh Ebubekir Efendi'nin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-eşbâh Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağazâde, fahrü'l-müderrişin Ahmed Efendi es-Siirdî, fahrü'l-müsta'iddîn Ahmed Efendi mütevellî, umdetü'l-emâcid el-Hâc İsmail Ağa Çalık, Ahmed Ağa kethüdâ-yı çavuşân, el-Hâc Mustafa Sem'ânzâde, Ömer Bey b. Abdullah Bey, Ali Bey Atik Sem'ânzâde, es-Seyyid Ali Köprüyapanzâde, Abdülkerim İmâm-ı Yiğid Ahmed, el-Hâc Yusuf b. Abdullah Bezir, es-Seyyid Ömer b. İbrahim çukacı, Seyfullah Çelebi tâbi'-i Sem'ânzâde, İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, Zeydin b. () Pendanlı, el-Hâc Ömer b. Hızır ve gayruhum

279 [66b-1] Harput kazası halkının Bağdat, Musul ve Tatvan'a nakledilmek üzere Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'ya teslim ettikleri buğday ve arpanın ücretini tam olarak aldıkları

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Harput kazâsı ahâlîleri taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i şer'îleri olan Ahmed b. Ali ve Hasan b. Mehmed ve Mustafa b. Abdullah nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Saçılızâde Yusuf Çelebi b. Ahmed Çelebi mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübârekede Bağdat ve Musul kal'alarına kelek sefineleriyle nakl ü tesyîretlendirilmek üzere müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa me'mûriyetiyle eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'ası fermân buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hinta ve yetmiş bin keyl-i İstanbulî şa'îr ile Tatvan iskelesine dahi nakl eylemek üzere kezâlik mübâya'ası fermân buyurulan yirmi bin keyl-i İstanbulî hinta ve yirmi bin keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi tevzî' defteri ve tahsîsen vârid olan sûret-i defter müceblerince sâlifü'z-zikr iki mübâya'adan Harput kazâsına isâbet eden on bin sekiz yüz otuz üç keyl-i İstanbulî ve beş sümün hintadan [67a] yedi bin beş yüz keyl-i İstanbulî hinta ve on beş bin sekiz yüz ve otuz üç keyl-i İstanbulî ve beş sümün şa'îrden dahi dokuz bin beş yüz keyl-i İstanbulî şa'îr müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağaya teslim ve ber-mûceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden teslim eylediğimiz hintanın bahâsı üç bin yüz on altı buçuk guruş ve yirmi akçe ve şa'îrin dahi beher keyl-i İstanbulîsi otuz akçeden kezâlik teslim eylediğimiz şa'îrin bahâsı dahi iki bin üç yüz yetmiş beş guruş ki ber-vech-i muharrer teslimâtımız olan hinta ve şa'îrin bahâları min haysül'mecmû' beş bin beş yüz guruş ve yirmi akçe olmakla meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik, meblağ-ı mezbûrdan zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 Ca. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, es-Seyyid Emin Efendi b. Halil Çelebi, Monlâ Mustafa b. Bekir, Hâfız Monlâ Ömer b. Monlâ Bekir, Abdülkadir Ağa b. Serdengeçdi, el-Hâc Ömer b. Hızır, Mustafa b. Hamza

280 [67a-1] Kethüda Süleyman Ağa'nın Diyarbakır'a memur olduğu bin neferin tayinat ücretiyle ilgili Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa ile aralarındaki muhasebe sonucu çıkan farkı Halil Ağa'nın teberru ettiği

Şemsi Paşazâde me'mûr olduğu ta'yînât husûsu için hüccettir.

Gibbe't-taleb bi'l-iltimâs bu fakîr medîne-i Âmid'de vâki' vüzerâ-i âlîşâna mahsûs sarây-ı âliye varıp hâlâ vâli-i hitta-i Diyarbakır vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşerîf-tedbîr devletlü sa'âdetlü Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'-hazretlerinin dîvân-ı ma'dilet-unvânlarında akd olunan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda medîne-i mezbûre sükkânından ma'lûmü'l-esâmî ulemâ-i kirâm ve a'yân ve eşrâf ve zu'amâ ve ulemâ ve rüesâ ve zâbitân vesâirleri bi-isrihim hâzır oldukları hâlde bast-ı kelâm ve ta'bîr anî'l-merâm edip işbu sene-i mübârekede hâlâ vâli-i hitta-i Şehba vezîr-i mu'azzam ve mükerrerrem Sadr-ı esbak inâyetlü el-Hâc Ahmed Paşa hazretlerinin kethüdâ-yı muhteremleri Süleyman Ağa bin nefer süvârî levendât ile bâ-fermân-ı âli cânib-i Diyarbakır'e me'mûr olup iktizâ eden rûz-merre ta'yînâtları mîrî fiâtı üzere medîne-i mezbûre ahâlîsinden mübâyâ'a ve iştirâ ve iktizâ eden bahâları an nakdin kedhüdâ-yı mûmâileyh yedinden ashâbına teslim olunmağı nâtik emr-i âlîşân vürûd edip lâkin ta'yînât-ı mezbûreyi kendi indimden verip mîrî fiâtı üzere bahâlarını ahz ve kethüdâ-yı mûmâileyh itmâm-ı hizmet-i me'mûresiyle ric'atden sonra vezîr-i müşârunileyh hazretlerine ve medîne-i mezbûrede ahkâm-ı şer'iyeye me'mûr efendiye hitâben şeref-rîz-i sudûr olan fermân-ı cihân-mutâ' hâlâ Dergâh-ı âlî gediklilerinden umdetü'l-ümerâi'l-kirâm Şemsi Paşazâde Mehmed Bey mübâşeretiyile vusûl ve vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin meclis-i âlîlerinde cümle a'yân ve eşrâf muvâcehelerinde feth ve kırâ'et ve mazmûn-ı itâ'at-makrûnu cümleye işâ'at olundukda bi'l-cümle sem'an ve tâ'aten deyip lâkin voyvoda kâtibi ma'rifetiyile rû'yet-i muhâsebe olunması iltimâs eylediklerine muhâsebemiz rû'yet ve kâtib-i merkûmun defteri nâtik olduğu vech üzere üç bin yedi yüz kırk iki guruşa bâliğ olup ve benim iddî'âm dört bin yedi yüz guruş olmakla şey-i kalîl olduğundan cânib-i mîrîden mutâlebe etmek üzere hâl-i fukarâya merhameten hüsn-i rızâm ile teberru' eyledim, ber-minvâl-i muharrer taraf-ı şer'den hüccet terkîm olunsun dedikde hıfzan li'l-makâl işbu vesîka-i enîka ketb ü tahrîr olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min Zilhicce li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa b. Emin Ağa, Hüseyin Ağa kethüdâ-yı çavuş, Fahrü'l-eşbâh İsmail Efendi mektûbî, Mustafa Ağa b. Emin Çavuş, umdetü erbâbi't-tahrîr Mehmed Efendi kâtib-i dîvân

281 [67a-2] Âmid'in Camiussafa mahallesinden Ali Bey b. el-Hâc Zeynî'nin amcasının kızı Hamide bt. el-Hâc Adem üzerine açtığı bir adet harem menzili mülkiyeti ile ilgili davada Ali Bey'in gereksiz müdahaleden men edildiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiussafa mahallesi sâkinlerinden Ali Bey b. el-Hâc Zeynî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb ammiyesi kızı Hamide bt. el-Hâc Adem nâm hâtûn tarafından vekîl-i şer'îsi olan İbrahim b. Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzilin hâriciyesi nisfî ve muttasılinda vâki' hâlâ ben sâkin olduğum bir bâb harem menzili müvekkile-i mezbûreye babası müteveffâ-yı mezbûrdan fi'l-asl mahzen iken intikâl eyledikde müvekkile-i mezbûre babam müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Zeynî'ye hayâtında semen-i ma'lûma bey' ve kabz-ı semen eyledikten sonra babam müteveffâ-yı mezbûr hayâtında kendi mâlından hâriciye-i mezbûreyi müceddeden ibnâ ve nisfını müvekkile-i mezbûreye hibe ve nisf-ı [67b] âharı ile hâlâ ben sâkin olduğum harem menzili mülk-i müşterâsı olup ba'de vefâtihî bana i[r]s-le isâbet eyledikten sonra ben dahi harem-i mezbûru kendi mâlımdan müceddeden ibnâ edip müvekkile-i mezbûre babam müteveffâ-yı mezbûrun cânibinde ve ba'dehû elli üç târihinde benim dahi zimmetlerimizi sâlifü'z-zikr hâriciye ve muttasılinda olan harem menziline müte'allik âmme-i de'âviden ibrâ ve iskât etmişken yine müvekkile-i mezbûre hâriciye-i mezbûreye müdâhale ve zabtuma mûmâna'at eder, suâl olunup takrîri tahrîr ve mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında müvekkilem mezbûrenin babam el-Hâc Adem târih-i kitâbdan otuz altı sene mukaddem gaybe-i munkatî'a ile gâib olup hayât ve memâtı ma'lûm değildir deyicek müdde'î-i mezbûrdan mezbûr el-Hâc Adem'in vefâtına beyyine talep olundukda ityân-ı beyyine için istimhâl etmeğin bi'd-defa'ât mehil verilip bir vechile isbât-ı müdde'âya kâdir olmayıp husûs-ı mezbûra şâhidlerim yokdur deyü ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz eyledikten sonra müvekkile-i mezbûre ile mezbûr el-Hâc Adem'e ammîzâdelik iddi'â eden el-Hâc Mahmud b. Mustafa nâm kimesne gıbbe't-tahlîfi's-şer'î müdde'î-i mezbûr Ali Bey bilâ-beyyine müvekkile-i mezbûre ile bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 S. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Hüddâm

282 [67b-1] Diyarbakır Valisi Ahmed Paşa'nın Burdur'da bulunan Acem hânının vakıf olan beş dükkân haricindeki kısmını Ayşe Hanım bt. el-Hâc Mehmed Ağa ile Ahmed Bey'e müştereken sattığı

Hâlâ vâlf-i hitta-i Diyarbakır vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü sa'âdetlü Çelik Mehmed Paşa b. merhûm vezîr-i mûkerrem Polad el-Hâc Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü [ve] mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şeref-i âsafânelerinden Mühürdar Mehmed Ağa b. Abdullah ve Enderûn

Çukadârı Abdullah Ağa b. İsmail şehâdetleriyle bey' -i âti'z-zikri ikrâra vekîl-i sâbitü'l-vekâleleri olan umdetü'l-emsâl Kethüdâ-yı Bevvâbîn Ali Ağa b. İbrahim medîne-i Âmid'de meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin halîle-i muhteremeleri fahrü'l-muhadderât Âişe Hanım bt. el-Hâc Mehmed Ağa ve mahdûm-ı necâbet-mend-i ercümendleri umdetü'l-ümerâ Ahmed Bey taraflarından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'ileri olan umdetü erbâbi't-tahrîr Mektûbî İsmail Efendi b. Yusuf mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin silk-i mülk-i sahîhinde münsecim ve rişte-i kabza-i tasarrufunda muntazam Burdur kasabasında vâki' inde'l-ahâlf ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd Acem hânı demekle ma'rûf bir bâb hânı dâhilinde olan tahtânî ve fevkânî odalarıyla ve mâ-i cârîsi vesâir bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhik ve tahtında olan dekâkîn ile ma'an ancak hân-ı mezbûrun cânib-i yemîninde müvekkilim vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin vâlid-i mâcidleri merhûm vezîr-i mükerrerem Polad el-Hâc Ahmed Paşa hazretlerinin Şeyh Ali Efendi Medresesi'ne vakfi olan iki dükkân ile cedd-i büzürgvârları merhûm Burhan Ağa'nın dahi çeşmelere vakfi olan üç dükkân ki cem'an beş bâb vakıf dükkândan mâ'adâsını hân-ı mezbûru bâlâda tahrîr u beyân ve tastîr u ayân olduğu üzere müvekkilim vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin bin beş yüz guruşa müvekkilân-ı mûmâileyhimâya ber-vech-i iştirâk bey' ve temlik ve mahallinde kabzına taslîf edip mûmâileyh İsmail Efendi dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yedi bin beş yüz guruşa müvekkilim vezîr-i müşârunileyh hazretleri müvekkilân-ı mûmâileyhimâ taraflarından vekîl-i merkûm İsmail Efendi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyleyip sâlifü'z-zikr beş bâb vakıf dükkândan mâ'adâ ba'de'l-yevm hân-ı merkûm ber-vech-i muharrer mûmâileyhimâ Âişe Hanım ile Ahmed Bey'in ber-vech-i iştirâk mülk-i müşterâları ve hakk-ı sırfaları olmuştur, müvekkilim vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhali kalmamıştır dedikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 7 Ra. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin Abdülkerim Efendi âmedî, el-Hâc Ahmed Ağa vekîlharc, umdetü'l-emâcid el-Hâc İsmail Ağa Çalık, umdetü'l-eşbâh Hasan Ağa el-Hâc Emin Ağazâde, Silâhdâr Mehmed Ağa, Sarı Kadızâde Emin Ağa kethüdâ-yı harem, Ahmed Ağa kethüdâ-yı çavuşân, el-Hâc Yusuf Efendi nakîb-i sâbık, âmedî, İbrahim Ağa el-Hâc Emin Ağazâde, es-Seyyid Adem Çelebi b. Sıddık hattât, âmedî, İsmail Ağa tâbi'-i Abdülvahha[b] Ağa, âmedî

283 [68a-1] Âmid'in Kavas mahallesinden Abdülbaki b. el-Hâc Osman'ın el-Hâc Mehmed Efendi b. Musa'ya ait olup arz-ı mübâhadan elde ettiği tarlalara müdahaleden men edildiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Kavas mahallesi sâkinlerinden Abdülbaki b. el-Hâc Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Hatîb

el-Hâc Mehmed Efendi b. Musa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellîsi olduğum Çağal Mescidi Evkâfî'ndan olup medîne-i mezbûrenin hısnı ebvâbından Mardin kapısı hâricinde Esfel nâm mevzi'de vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd değirmenler kurbunda iki kıt'a havl tarla ve Savakpınarı kurbunda bir kıt'a hamrâ tarla ve muttasılinda yamacıyla bir kıt'a tarla ve önünde Şatt'a müntehî bir kıt'a kumluk tarlalar sınırı () guruş icâre ile merkûm el-Hâc Mehmed Efendi'nin taht-ı icâresinde olup icâre-i mezkûreyi beher sene tamâmen cânib-i vakfa edâ ve teslîm ve yedinden ahz u kabz edip lâkin bilâ-izn fuzûlî eşcâr gars etmekle suâl olunup takrîr tahrîr ve kal' olunması matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl merkûm el-Hâc Mehmed Efendi cevâbında on beş seneden mütecâviz sâlifü'z-zikr tarlalar ber-vech-i muharrer taht-ı icâremde olup ve izin ile eşcâ[r] gars etmişimdir deyü bir kıt'a memhûr temessük ibrâz ve mazmûnu merkûm Mehmed Efendi'nin takrîr-i meşrûhuna mutâbık olduğundan gayrı târîh-i mezbûrdan bu âna değin taht-ı tasarrufumda olmakla hakk-ı karâr sâbit olup ve ale'l-husûs mezkûr Şatt'a müntehî bir kıt'a tarla arz-ı mübâhadan olmakla kendi amelim ile fetih ve ihyâ etmişimdir deyü iki kıt'a fetevâ-yı şerîfe ibrâz ve mezâmîn-i münîfelerinde: "Zeyd bir kıt'a arz-ı emîriyeye on seneden mütecâviz mutasarrıf olup hakk-ı karâr sâbit olduktan sonra arz-ı mezkûre Zeyd-i merkûmun yedinden şer'an ahz olunur mu?" Cevâb-ı bâ-savâbında: "Olunmaz". Kütüb-ı mu'teberât-ı fıkhiyeden *Surre*'de: "Men tasarrafe arzan aşere sinîne sebbete lehû hakku-l karâri felâ yu'hazu min yedihi" deyü mastûr ve musarrah buyurulup ve: "Bir nehrin tahtından münkeşif olup nehrin avdeti olan arz kimesneye mülk olmayıp arz-ı mübâhadan olmakla Zeyd arz-ı mezkûre ile intifâ' eder iken âhardan Amr ol arzı Zeyd'in yedinden nez' etmeye şer'an kâdir olur mu?" "Olmaz". Kezâlik kütüb-i mu'teberân-ı fıkhiyeden *Hayriye*'de: "Fe-men sebekat yeduhû ilâ mübâhin fe-hüve ehakku bihî bilâ-nizâ'" deyü musarrah buyurulmağın ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe mütevellî-i mezbûr Abdûlbaki merkûm el-Hâc Mehmed Efendi ile bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 3 N. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Hüddâm

284 [68a-2] Âmid'in İzzeddin mahallesinden kocası Abdûlbaki b. el-Hâc Kanber'i Hamamcıoğlu Mehmed b. Süleyman ve Lüleci İbrahim b. Abdüsselâm'ın öldürdüğü iddiasıyla kan ve diyetini isteyen Ayşe bt. Seyyid Mustafa'nın iddiasını ispat edemediği

Gibbe't-taleb ve'l-iltimâs bu fakîr medîne-i Âmid'de vâki' vüzerâ-i âlişâna mahsûs sarây-ı âliye varıp hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rüşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü inâyetlü Çelik Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin dîvan-ı ma'dilet-unvânlarında akd olunan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mahallâtından İzzeddin mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem katilen fevt olan Abdûlbaki b. el-Hâc Kanber'in eytâm-ı sığârının bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyeleri ve vâlideleri Âişe bt. es-Seyyid Mustafa nâm hâtûn

tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan babası mezbûr es-Seyyid Mustafa b. () nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda işbu bâ'isü'l-kitâb Hamamcıoğlu demekle ma'rûf Mehmed b. Süleyman ve Lüleci İbrahim b. Abdüsselâm mahzarlarında bi'l-vekâle üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûrenin vasiyeleri olduğu eytâm-ı sıgârın babası mezbûr Abdülbaki târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem işbu mezbûr Hamamcıoğlu Mehmed ba'de'l-işâ menzilinden ihrâc ve Meydan ta'bir olunur Hınta Pazarı nâm mahalle getirip mezbûr Lüleci İbrahim mezbûr Abdülbaki'yi bi-gayrı hakkın ma'ıyyet üzere katl etmeleriyle dem ü diyetini talep ederim, suâl olunup takrîrleri tahrîr ve mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr vekîl-i mezbûrdan müdde'âsına mutâbık beyyine talep olundukda ikâme-i beyyine ve isbât-ı müdde'âya bir vechile kâdir olmayıp ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz ve tahlîfe dahi tâlib olmamakla ber-vech-i muharrer vasiye-i mezbûre bilâ-beyyine mezbûrân Hamamcıoğlu Mehmed ve Lülecioğlu İbrahim ile bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Zilka'de li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-emâcid İsmail Ağa çalık, umdetü'l-a'yân Hasanzâde el-Hâc Emin, el-Hâc Mustafa Ağa emîn-i çavuşân, Mehmed Nizam

285 [68b-1] Mîrî Ambar Emini Abdülkadir b. Halil, Kâtib Hasan b. Abdullah ve Keyyâl Şahin v. Emirhan vesairlerin Diyarbakır'dan Bağdat, Musul ve Tatvan'a nakledilecek zahirelere ait ücretleri Diyarbakır Voyvodası ve Mübayaacısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'dan tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid sükkânından Mîrî Anbâr Emîni olan Abdülkadir b. Halil ve Kâtib Hasan b. Abdullah ve Keyyâl Şahin v. Emirhan ve Ohan v. Ayvad ve Kürekçi Arotin v. Muhtar ve İvaz v. Yasef nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübaya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Saçılızâde Yusuf Çelebi b. Ahmed Çelebi mahzarında her biri bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa bâ-fermân-ı âlî eyâlet-i Diyarbekir'de mübâya'a ve Bağdat ve Musul câniblerine ve Tatvan iskelesine nakl ü tesyîr eylemeye me'mûr olduğu zehâyir mahallerinden gelip mîrî anbârına hîn-i teslîmde devir ve keyl ve der-anbâr olmakda ve anbârdan dahi mahallerine nakil ve îsâl için ahz u i'tâyâ hizmet-i mîrîye ta'yîn olunup lâzım gelen ücretlerimizin müddeti bin yüz elli dokuz senesi Muharremü'l-harâm'ının onuncu gününden altmış senesi Muharrem'ine değin anbâr emîni ücreti ma'a ta'âmiye beher mâh otuzar guruşdan üç yüz elli guruş ve ücret-i kitâbet kezâlik ma'a ta'âmiye beher mâh yirmi beşer guruşdan iki yüz doksan bir buçuk guruş ve yirmi akçe ve iki nefere ücret-i keyyâliye ma'a ta'âmiye beher mâh yirmi birer guruşdan dört yüz doksan guruş ve iki nefere ücret-i kürekçi ma'a ta'âmiye beher mâh onar guruşdan iki yüz otuz üç guruş ve kırk akçe ve anbâr emîni mezbûr ma'rifetiyle anbârlara iktizâ eden ta'mîrât masârifü yüz elli guruş ki min haysü'l-mecmû' bin beş yüz on beş guruş olmakla ber-vech-i muharrer müddet-i mezbûrda müstahakk olduğumuz ücretlerimizi bi-kadri'l-hîses her birimiz müvekkil-i mumâ[ileyh] Voyvoda Halil Ağa

yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurreti M. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Monlâ Mustafa b. Bekir, Hâfız Monlâ Ömer b. Monlâ Bekir, es-Seyyid Emin Efendi b. Halil Çelebi, el-Hâc Ömer b. Hızır

286 [69a-1] Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesinden Mehmed Ağa b. el-Hâc Yusuf Ağa, Hâce Emine Hanım, Rukiye Hatun, Emetullah bt. Hasan Efendi ve Nihan bt. Abdullah'a ait olan şirikhane, sabunhane ve sarraf tahtasının el-Hâc Mustafa Ağa b. Abdullah'a satıldığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesi sâkinlerinden umdetü'l-eşbâh Mehmed Ağa b. el-Hâc Yusuf Ağa kendi tarafından asâleten ve li-ebin hemşiresi Hâce Emine Hanım ile li-ebeveyn hemşiresi Rukiye Hâtûn ve li-ümmin hemşiresi Emetullah bt. Hasan Efendi nâm hâtûn taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîlleri olduğu zevât-ı mezbûrâtı ma'rifet-i şer' iyye ile ârifân Mollâ Yahya b. Mollâ Mehmed ve Ömer b. Abdullah şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükmi-î şer'î lâhik olan merkûm Mehmed Ağa vekâleten ve Nihan bt. Abdullah tarafından dahi kezâlik husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer' iyye ile ârifân mezbûr Mollâ Yahya b. Mehmed ve Süleyman b. Abdullah şehâdetleriyle vekâleti sâbit olan zevci Abdülvahhab Çelebi b. Ahmed vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımüt-tevkîrde işbu sâhibül-kitâb el-Hâc Mustafa Ağa b. Abdullah mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin mülk-i mevrûsumuz olup medîne-i mezbûre esvâkından Hasan Paşa Hânı kurbunda Subka'da? vâki' bir taraftan Halise Hâtûn mülkü bir taraftan el-Hâc Hüseyin mülkü ve bir taraftan Abbas Efendi vereselerinin mülk dükkânı ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd ve bir bâb şirikhâne dâhilinde fevkânî ve tahtânî iki anbâr ve bir göncü anbârı ve bir fırın ve senede Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfına altmış akçe mukâta'a-i zemîn olan bir âhûr ve bir çift taş ve üç dağar ve on aded küb vesâir âlât malzemeleriyle ve yine medîne-i mezbûrda Hamravat Evkâfi'nin olup Meydan'da tahta kal'ada vâki' bir taraftan Bakkâl Hacıoğlu Ali Çelebi'nin sabuncu tahtası ve bir taraftan Sem'ânzâde el-Hâc Mehmed Said Çelebi'nin dükkânı ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd beher mâh Hamravat Vakfi'na on beş akçe vermek üzere mukâta'a-i zemîn olan bir bâb sabuncu dükkânı ve yine Sarrâflarbaşında vâki' bir taraftan Bayezid Ağa oğlu Mustafa Ağa'nın sarrâf tahtası ve etrâf-ı selâsesi tarîk-ı âm ile mahdûd beher mâh kezâlik vakf-ı mezbûra on beş akçe vermek üzere mukâta'a-i zemîni olan sarrâf tahtasını bey'e arz ve münâdî yediyle nidâ ve müzâyede ve ba'dehû inkitâ'u'r-rağbet mahdûd-ı mezkûr şirikhâne bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık bin beş yüz guruşa ve mahdûd-ı mezkûr sabuncu dükkânı beş yüz guruşa ve kezâlik sarrâf tahtası dahi beş yüz guruşa ki min haysül-mecmû' iki bin beş yüz guruşa merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'nın üzerinde karâr-dâde olup ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr

etmemekle tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsid[e]den ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile sâlifü'z-zikr şirikhâne ile sabuncu dükkânı ve sarrâf dükkânını merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'ya iki bin beş yüz guruşa bi-safkatın vâhidetin bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruşdan merkûm Mehmed Ağa irsen ve şirâen bana isâbet eden hisselerimi ve müvekkilelerim mezbûrât dahi kezâlik her birine isâbet eden hisselerini ve mezbûr Abdülvahhab Çelebi kezâlik müvekkilem mezbûre dahi hissesini merkûm el-Hâc Mustafa Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip sâlifü'z-zikr şirikhâne dâhilinde olan malzemeleri ile ve mahdûd-ı mezkûr sabuncu dükkânı ve sarrâf dükkânı merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'nın mülk-i müşterâları ve hakk-ı sırfı olmuşlardır, ba'de'l-yevm merkûm Mehmed Ağa gerek benim ve gerek hemşirelerim müvekkilât-ı mezbûrât Hâce Emine Hanım ve Rukiye ve Emetullah hâtûnların ve mezbûr Abdülvahhab Çelebi dahi müvekkilem mezbûre Nihan'ın vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalleri kalmamıştır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dediler dediklerinde gibbe't-tasdikîş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 7 Ra. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa b. Mustafa Sem'ânzâde, Âbid Çelebi b. Halil Çelebi, Emin Ağa b. Yusuf Ağa tamgacı, Sem'ânzâde Halil Çelebi b. Ahmed, Ömer Çelebi b. Abdullah çif[t]çi tâbi'-i Halil Çelebi, Ahmed Çelebi Köprüyapanzâde, Sadullah Çelebi Köprüyapanzâde, Ali Bey b. Abdullah tâbi'-i Hüseyin Ağa Sem'ânzâde, İbrahim Çelebi [b.] Yusuf kavukçu, Mollâ Yahya b. Mehmed, Seyyid Mehmed Çelebi b. Hacı Halil çif[t]çi, Yusuf Ağa [b.] Mehmed Ağazâde, Osman Ağa birâdereş, Abdullah tâbi'-i Mehmed Ağa, Hasan Çelebi b. Abdullah, Küçük Mehmed Beşe tâbi'-i Hacı Mustafa Ağa, fahrü'l-müderrişin Abdulkerim Efendi, el-Hâc Mehmed b. Şeyh Veli, Mehmed Efendi kâtib-i kassâm ve gayruhum

287 [69b-1] Âmid'in Camiunnebi mahallesinden Ali Bey b. el-Hâc Zeynî'nin el-Hâc Adem b. Zeynî'nin Camiussafa mahallesindeki mahzen yeri üzerine izinsiz olarak yaptığı evi yıkarak eski haline getirmesi gerektiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesi sâkinlerinden işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Mahmud b. Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Ali Bey b. el-Hâc Zeynî mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bâ-hüccet-i şer'iiye kayyımı olduğum gâib ani'l-beled el-Hâc Adem b. Aziz Çelebi'nin emlâkinden olup medîne-i mezbûre mahallâtından Camiussafa mahallesinde vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb harem menzilinün hâriciyesi mezbûr el-Hâc Adem'in hîn-i grybetinde fi'l-asl mahzen iken işbu mezbûr Ali Bey'in babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Zeynî hayâtında mahzen-i mezbûru fuzûlî hedm ve bir mikdârını kendi nefsi için oda binâ ve ba'de vefâtihî bir mikdârını dahi oğlu mezbûr Ali Bey kezâlik kendi nefsi için harem menzili binâ edip el-hâletü hâzihî sâlifü'z-zikr mahzeni vaz'-ı asliyesinden tağyîr ve fuzûlî binâ zabt etmekle mahzen-i mezbûru kayyımı olduğum gâib-i mezbûrun

tarafından hıfz ve zabt etmek için vaz'-ı asliyesi ve mülkü olmak üzere taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl mezbûr Ali Bey cevâbında filhakîka mezkûr odanın nısfı ile harem menzili dahi bi-tamâmihî ber-vech-i muharrer zabtında olduğunu ikrâr lâkin gâib-i mezbûrun sulbiye kızı Hamide nâm hâtûn babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil mülk-i mevrûsu olmak üzere fi'l-asl mahzen iken babam müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Zeynî'ye hayâtında semen-i ma'lûma bey' ve temlik ol dahi iştirâ etmekle ber-minvâl-i muharrer babam müteveffâ-yı mezbûr hayâtında oda binâ ve ba'de vefâtihî ben dahi harem menzili binâ edip ve bu vechile zabt ve mutasarrıf olmuşumdur deycecek isre'l-istintâk mezbûr el-Hâc Mahmud dahi mezbûr Ali Bey'in cevâbına mukâbele birle târîh-i kitâbdan otuz gün mukaddem kayyımı olduğum gâib-i mezbûrun sulbiye kızı mezbûre Hamide Hâtûn ile mürâfa'a-i şer' olduklarında mezbûr el-Hâc Adem'in vefâtı sâbit olmamakla kıbel-i şer' den kayyım nasb olduğum hasebiyle gâib-i mezbûrun mülkü olmak cihetiyle mahzen-i mezbûru vaz'-ı asliyesi üzere taleb ederim deyü bir kıt'a fetvâ-yı şerif ibrâz ve mazmûn-ı münifinde Zeyd, Amr'ın arzında kıymetinden ziyâde olicak Zeyd-i mezbûr arz-ı mezkûrenin kıymetini Amr'a verip ol arza mâlik olmakda ihtilâf-ı fukahâ olmakla kadîyü'l-vakt mâlik olmak ile hüküm eylese hükmü şer'an nâfiz olur mu? Cevâb-ı bâ-savâbında olur deyü kütüb-i mu'tebârât-ı fikhîyeden *Câmi' u'l-fusûleyn*'de: "Lev kânet kıymetü'l-binâi evi'l-garsi eksera min kıymeti'l-arzı yetemellekü'l-gâsibü'l-arza bi-kıymetihâ kezâ fi'l-Kerhî ve küllü şey'in ihtelefe fihi'l-fukahâ fe-kada'l-kâdî fihi nefeze kazâuhû" deyü musarrah buyurulmağın lâkin bu fakîr fetvâ-yı mezkûrenin hilâfına zâhib olan fukahâ-i izâm -rahimehumullâh- kavli üzere ba'de'l-hüküm mezbûr el-Hâc Mahmud iki kıt'a fetvâ-yı şerif dahi ibrâz ve mezâmîn-i münifelerinde Zeyd, Amr'ın arzında Amr'dan izinsiz yere nefsi için binâ eylese Zeyd-i mezbûr binâ-i mezkûru kal' ve arz-ı merkûmeyi Amr'dan red ile şer'an emr olunur mu? Olunur deyü *Mülteka'l-ebhur*'da ve men benâ fi arzı gayrihî ev garasa umira bi'l-kal' ve yine Zeyd, Amr'ın beytini Amr'dan izinsiz yere hedm eylese bilâ-kıymeti'l-arz ol beytin mebniyyen kıymetine Zeyd-i mezbûr şer'an zâmin olur mu? Olur. Hedeme beyten zamine kıymetehû mebniyyen lâ kıymete'l-arzi deyü *Kitâb-ı Surre*'de mastûr ve musarrah [70a] buyurulmağın ber-mûceb-i fetvâ-yı şerife binâ-i mezkûrları ber-vech-i muharrer kal' ve kayyım-ı mezbûr el-Hâc Mahmud'un müdde'âsı olan mahzen-i mezbûru vaz'-ı asliyesi üzere mebniyyen beyti teslîme mezbûr Ali Bey'e tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Ra. sene [1]160

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi kâtib-i kassâm, Osman Çelebi b. el-Hâc Ömer, Seyyid Mustafa b. Hamza vesâir hüddâm

288 [70a-1] Molla Abdullah'ın Âmid'in Hacı Hızır mahallesinde vefat eden babası Kara Hocazâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'dan kalan eve ait hissesini kardeşi el-Hâc Mustafa Ağa'ya sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Hacı Hızır mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kara Hocazâde demekle ma'rûf Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın sulbî kebîr oğlu Monlâ Abdullah meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb

karındâşı el-Hâc Mustafa Ağa b. el-mezbûr Halil Çelebi mahzarında bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip babamız müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil ilâ vefâtihî sâkin olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan bazen Şefikzâde Sadullah Efendi mülkü ve bazen Behram Paşa Câmî'-i şerîfi'nin vakıf mahzeni ve bir taraftan ammim Ahmed Çelebi'nin sâkin olduğu mülkü ve bir taraftan câmî'-i mezbûrun bâğçesi ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd dâhiliye iki fevkânî meclis ve önünde üç kemer üzerine mebnî bir eyvan tahtları iki meclis ve bir kilâr ve yine bir meclis tahtı zîr-i zemîn ve matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil ve hâriciye fevkânî bir oda ve dâhilinde bir sagîr oda ve önünde iki kemer üzerine mebnî bir eyvan ve tahtları âhûr ve bir şehnişîn kebîr oda ve tahtı kapı arası ve câmî'-i mezbûr bâğçesine kebîr pencere ile nâzır tahtânî bir sagîr eyvân ve kenîf ve avluyu müştemil mülk-i mevrûsumuz olan menzilden babam müteveffâ-yı merkûm Halil Çelebi ile müteveffâ karındâşım İbrahim ile nâm-ı sagîrden bana isâbet eden hisse-i irsiye-i şâyi'alarımı bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhuk ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile karındâşım merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'ya bin yedi yüz elli gurus nakid akçe ile bir kebîr sîm rahta bey' ve temlîk ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr ile mezkûr sîm rahtı karındâşım merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'dan bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, mahdûd-ı mezkûr menzilin hâriciye ve dâhiliyesinde olan hisse-i irsiye-i şâyi'alarım ber-vech-i muharrer karındâşım merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfi olmuşdur, ba'de'l-yevm vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 Ra. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: İsmail Efendi Şirvanzâde, İbrahim Efendi Câbîzâde, İbrahim Çelebi Efendizâde, Süleyman Çelebi Efendizâde, Mehmed Ağa Ber'ût, Kasım Ağa Siyavuş Ağazâde, el-Hâc Ebubekir Ağa Hacı Bahaeddinzâde, Salih Çelebi Halilzâde, es-Seyyid Halil Çelebi Yazıcızâde, Hacı Halil Çelebi Harîrî, Hacı Mahmud Çelebi Kassârîzâde, Salih Çelebi tâbî'-i Kara Hocasâde, Halife Monlâ İbrahim sarrâc, İbrahim b. Ömer kâtib, Monlâ Ali tâbî'-i Kara Hocasâde

289 [70a-2] Servi bt. Abdullah'ın Hacı Hızır mahallesinde vefat etmiş olan Kara Hocasade Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'dan miras kalan menzil, mahzen ve dükkâna ait kendi hissesini el-Hâc Mustafa Ağa'ya sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Hacı Hızır mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kara Hocasâde demekle ma'rûf Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın verâseti sulbî kebîr oğulları el-Hâc Mustafa Ağa ve Monlâ Abdullah ile sulbî sagîr oğlu İbrahim'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun ümm-i veledi Servi bt. Abdullah nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân İsmail Efendi b. Mehmed ve

Salih Çelebi b. el-Hâc Eyüb şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik Şedidzâde el-Hâc Mehmed Efendi b. el-Hâc Abdurrahman vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımüt-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb merkûm el-Hâc Mustafa Ağa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr Halil Çelebi'den müntakil ilâ vefâtihî sâkin olduğu mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan bazen Şefikzâde Sadullah Efendi mülkü ve bazen Behram Paşa Câmî'-i şerfi'nin vakıf mahzeni ve bir taraftan müteveffâ Ahmed Çelebi'nin sâkin olduğu mülkü ve bir taraftan câmî'-i mezbûrun bâğçesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd hâriciye ve dâhiliyesinde büyût-ı adîdeyi müstemil bir bâb menzilin dâhiliyesinde ancak fevkânî meclis merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'nın kendi mülkü olmakla sâlifü'z-zikr menzil-i mezkûr kıymeti üç bin beş yüz guruş ve yine müteveffâ-yı merkûm ile karındâşı [70b] müteveffâ Ahmed Çelebi'nin ber-vech-i iştirâk akârlarından inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd dekâkîn ve mehâzin kıymeti dahi bin üç yüz guruş ki min haysü'l-mecmû' dört bin sekiz yüz guruş edip ber-vech-i muharrer on sekiz sehim i'tibârıyla müvekkilem mezbûreye oğlu sagîr-i mezbûr İbrahim'den isâbet eden bir se[hi]m hissesi iki yüz altmış altı buçuk guruş ve yirmi akçe etmekle müvekkilim mezbûre mahdûd-ı mezkûr menzil ile sâlifü'z-zikr mahâzin ve dekâkînde sihâm-ı mezbûr i'tibârıyla olan bir sehim hisse-i irsiye-i şâyi'alarını tarafeynden icâb ve kabûlü havî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'ya meblağ-ı mezbûr iki yüz altmış altı buçuk guruş ve yirmi akçeye bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru müvekkilem mezbûre merkûm el-Hâc Mustafa Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip mahdûd-ı mezkûr menzil ile sâlifü'z-zikr mahâzin ve dekâkînde ba'de'l-yevm müvekkilem mezbûre Servi Hâtûn'un vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhali kalmamıştır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mutasarrıf olsun dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Rebî' ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Halife Monlâ İbrahim, İsmail Halil Hacı Fethizâde, Kasım Çelebi bezzâz, Hacı Ali sarrâf, Salih Sarrâfzâde, Salih Haydarzâde, İbrahim Çelebi Emirîzâde, Süleyman Çelebi Emirîzâde, Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Hacı Ömer Bakkâl Beyzâde, İbrahim Efendi Hacîzâde, Hacı Mehmed Efendi Şedidzâde, Hacı Ahmed Efendi imâm, İsmail Efendi Şirvanzâde

290 [70b-1] Âmid'in Hacı Hızır mahallesinde vefat eden Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'dan küçük oğlu İbrahim'e kalan mirası annesi Servi bt. Abdullah aldığından, Halil Çelebi ve Ahmed Çelebi'de bir alacaklarının kalmadığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Hacı Hızır mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kara Hocazâde demekle ma'rûf Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafâ'nın ümm-i veledi Servi bt. Abdullah nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı

mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifan İsmail Efendi b. Mehmed ve Salih Çelebi b. el-Hâc Eyüb şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan Şedidzâde el-Hâc Mehmed Efendi b. el-Hâc Abdurrahman meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde müteveffâ-yı merkûm Halil Çelebi'nin er karındâşı Ahmed Çelebi b. el-mezbûr el-Hâc Mustafa nâm müteveffânın verâseti karındâşı mezbûr Halil Çelebi'nin oğulları işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Mustafa Ağa ve Monlâ Abdullah ile sulbiye kebîre kızları Ümmühani ve Emetullah nâm hâtûnlara münhasıra olup merkûm el-Hâc Mustafa Ağa kendi tarafından asil ve karındâşı mezbûr Abdullah ile mezbûretân Ümmühani ve Emetullah taraflarından dahi husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îleri olan merkûm el-Hâc Mustafa Ağa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tām ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûrenin sadrî oğlu İbrahim nâm sagîre babası müteveffâ-yı mezbûr Halil'in terekesinden isâbet eden sülüs hissesini ahz u kabz ve zabt u hıfza ammîsi müteveffâ-yı mezbûr hayâtında bâ-hüccet-i şer'iyeye vasîsi olup ba'de vefâtihâ müteveffâ İbrahim nâm sagîrden dahi müvekkilem mezbûreye gerek nükûd ve gerek zimem ve gerek akâr ve esâs-ı beyt ve tecemmülât-ı kalîl ve kesîr ism-i mâl itlâk olunur eşyâdan isâbet eden sūdüs hissesini verese-i mezbûrûn yedlerinden vasîsi müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Çelebi'nin mâlından bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip mezbûrân el-Hâc Mustafa Ağa'nın ve karındâşı mezbûr Mollâ Abdullah'ın ve mezbûretân Ümmühani ve Emetullah nâm hâtûnların zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı râfi'u'l-hisâm ile ibrâ [71a] ve iskât eyledi. Ba'de'l-yevm müvekkilem mezbûre Servi Hâtûn'un oğlu mezbûr İbrahim nâm sagîrden kendüye isâbet eden sūdüs hissesine müte'allik gerek Halil Çelebi ve gerek Ahmed Çelebi mâlından bir akçe ve bir habbe alacağı ve vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Rebî' ilûlâ li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Çelebi Emirîzâde, Salih Haydarzâde, Salih Sarrâfzâde, Hacı Ali sarrâf, Kasım Çelebi bezzâz, İsmail Çelebi Hacı Fethizâde, Salih Çelebi Hacı Fethizâde, Ahmed Ağa el-Hâc Fethizâde, İbrahim Çelebi Emirîzâde, Hacı Ömer Bakkâl Beyzâde, İbrahim Efendi Hacızâde, Hacı Mehmed Efendi Şedidzâde, Hacı Ahmed Efendi imâm, İsmail Efendi Şirvanzâde, Monlâ İbrahim Halife

291 [71a-1] El-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim'in Aziz Camii mahallesinde vefat eden amcası Erdebilîzade el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed'den miras kalan bahçe, arz-ı haliye ve dahlelike? ait hissesini Cennân Seyyid Ömer Beşe b. Mehmed'e sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Erdebilîzâde demekle ma'rûf el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed'in derece-i ûlâda ammîzâdesi ve hasran vâris-i ma'rûfu olduğu lede's-şer' zâhir u mübeyyen olan el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Cennân es-Seyyid Ömer Beşe b.

Mehmed mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr ammîzâdem el-Hâc Mehmed Ağa'dan müntakîl medîne-i mezbûrenin Mardin kapısı hâricinde Esfel nâm mevzi'de vâki' zemînin bir kıt'ası Câmî'-i kebîr Vakfı ve bir kıt'ası İbrahim Bey Tekyesi Vakfı olup bir taraftan Sem'ânzade Ömer Çelebi tarlası ve bir taraftan Terşizâde Muhyiddin Çelebi tarlası ve bir taraftan Mehmed Paşa Vakfı ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd Nevbet suyu ile iki kıt'a iccâslık bâğçesinin nısflarını ve muttasılnda bir kıt'a arz-ı hâliyenin dahi nısfını ve yine Esfel-i mezkûrda vâki' zemîni Ablak Mescidi Vakfı olup bir taraftan Reiszâde tarlası ve bir taraftan el-Hâc Abbaszâde tarlası ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd Nevbet suyu ile bir kıt'a dahlelik? bâğçesinin dahi nısfını dâhilinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık târafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr es-Seyyid Ömer Beşe'ye beş yüz on guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz on guruşu merkûm es-Seyyid Ömer Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr iki kıt'a iccâslık bâğçesinin nısfı ve muttasılnda olan bir kıt'a arz-ı hâliyenin dahi nısfı ve dahlelik-i? mezbûrun dahi nısfı mezbûr es-Seyyid Ömer Beşe'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalim kalmamışdır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mutasarraf olsun dedikde gibbe't-tasdkî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 S. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişînü'l-kirâm Ebubekir Efendi, fahrü'l-müderrişîn Ahmed Efendi es-Siirdî, fahrü'l-eşbâh Ahmed Efendi mütevellî, umdetül-emâcîd el-Hâc İsmail çalık, Hasan Ağa el-Hâc Eminzâde, Hacı Mustafa Ağa Sem'ânzâde, Ömer Bey b. Abdullah, Ali Bey tâbî'-i Sem'ânzâde, Ömer b. Ahmed kârâhâncî, es-Seyyid Ali Köprüyapanzâde, Abdulkerim imâm-ı Mescid-i Yiğid Ahmed, el-Hâc Yusuf b. Abdullah berber, İbrahim b. Hüseyin Nevbetçizâde, Ahmed b. Ali Ebezâde Mustafa b. Ahmed tâbî'-i Hasan Ağa

292 [71b-1] Âmid'in İbrahim Bey Mescidi mahallesinde vefat eden amcası Sem'ânzade Mehmed Çelebi b. Mustafa'da nakit ve eşya alacağı olduğunu iddia ederek vârislerinden talep eden Sem'ânzade Ebubekir Çelebi b. el-Hâc Osman'ın iddiasını ispat edemediği

Medîne-i Âmid mahallâtından İbrahim Bey Mescidi mahallesi sâkinlerinden Sem'ânzade Ebubekir Çelebi b. el-Hâc Osman meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu sâhibül-kitâb ammîsi Sem'ânzâde Mehmed Çelebi b. Mustafa nâm müteveffânın sulbiye kebîre kızı Hadice Hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Ömer b. Abdullah ve Ahmed b. () şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan zevci Halil Çelebi b. Ahmed vekâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğlu Ömer Çelebi nâm müteveffânın

sulbiye kızı Zeliha tarafından dahi vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan zevci Hüseyin Çelebi b. Abdullah vekâleten ve yine müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğlu el-Hâc Abdüllatif nâm müteveffânın zevce-i metrûkesin Munteha bt. el-Hâc Osman tarafından vekîl-i müsecceli olan Konevî Mehmed Efendi b. () vekâleten ve yine müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğlu Abdurrahman nâm sagîrin vasiyesi Rukiye tarafından kezâlik vekîl-i müsecceli olan Mustafa Ağa b. Hüseyin vekâleten ve müteveffâ-yı mezbûr Ömer Çelebi'nin zevcesi Âişe bt. Ali Ağa nâm müteveffiyenin kız karındâşı Zeyneb tarafından dahi vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan Bekir Ağa b. el-Hâc Ahmed vekâleten mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip ammim müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Çelebi ile hayâtında beynimizde ma'lûm bazen poliçe tarîkıyle havâle ve bazen an nakdin zimmetinde min haysü'l-mecmû' iki bin beş on beş guruş alacağımdan mâ'adâ yirmi guruş kıymetli bir sincâb kürk ve on beş dâne kakum ve su için hurc-ı Karaman seksen guruş ve iki yüz yirmi guruş kıymetli iki nîm çuka ve sekiz batman şeker ve yüz yirmi guruş kıymetli altı çift mütellâ Bursa yasdığı zimmetinde kalıp ancak meblağ-ı mezbûrdan bin altı yüz yirmi yedi guruş bâ-temessük zimmetimde olan alacağına hayâtında takâs bâkî kalan bin iki yüz yetmiş sekiz guruş ile eşyâ-i mezkûrları kable'l-edâ fevt olmakla müvekkilât-ı mezbûrât tereke-i müteveffâ-yı mezbûra bi'l-verâse vâzı'atü'l-yed olmalarıyla talep ederim, suâl olunup takrîrleri tahrîr ve müceb-i şer'îsi matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Ebubekir Çelebi'den müdde'âsına mutâbık beyyine talep olundukda ityân-ı beyyine için taraf-ı şer'îden istihâl eyleyip bi'd-defa'ât verilen mehl-i şer'î bilâhire münkazıye olup ikâme-i beyyine ve isbât-ı müdde'âya bir vechile kâdir olmayıp istihlâf etmeğin müvekkilât-ı mezbûrât ba'de't-tahâlîfi's-şer'î[yye] müdde'î-i mezbûr Ebubekir Çelebi'nin da'vâsı lağv-ı mahz olduğu lede's-şer'î zâhir u nümâyân olmağın ber-vech-i muharrer müdde'î-i mezbûr bi'vech-i şer'î müvekkilât-ı mezbûrât ile men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin Zilka'deti'l-âhire li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Bey b. Abdullah tâbi'-i Sem'ânzâde, İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin, el-Hâc Ömer b. Hızır sermuhzır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, es-Seyyid Mustafa b. Hamza, Osman Çelebi b. el-Hâc Ömer, Mehmed Efendi kâtib-i kassâm

293 [72a-1] Âmid'in Ablak mahallesinden Sadullah b. Mustafa ve kardeşi Molla İbrahim'in evlerini Kara Hocasâde Abdullah Ağa b. Halil'e sattıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Ablak mahallesinde sâkin Sadullah b. Mustafa asâleten ve karındâşı Mollâ İbrahim tarafından vekâleten husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Mollâ Hasan b. Hüseyin ve Mollâ İbrahim b. Mustafa şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mezbûr Sadullah vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Kara Hocasâde Abdullah Ağa b. Halil mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülk-i sahîhimizde münselik olup mahalle-i mezbûrda Melek Ahmed Paşa Hammâmı kurbunda vâki' bir taraftan Emirîzâde mülkü ve bir taraftan Çermikli Hacı Eminzâde Mollâ Mehmed ve Seyyid Mustafa mülkleri ve bir taraftan bazen el-Hâc Mahmud ve bazen tarîk-ı

hâs ve bazen tarîk-ı âm ile mahdûd ve senede iki guruş avârızı ve senede yarım guruş Melek Ahmed Paşa Vakfı'na mukâta'a-i zemîni olan üç sofa ve dâhilinde iki koltuk meclis ve üç kemer üzerine mebnî iki eyvan tahtları zîr-i zemîn ve fevkânî bir meclis ve muttasılinda bir yazlık tahtları bir meclis ve matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilizimi bi-cemî't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsid[e]den ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Abdullah Ağa'ya iki bin dokuz yüz kırk guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ber-vech-i muharrer ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin dokuz yüz kırk guruşu mezbûr Abdullah yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bi-kadri'l-hises tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil Abdullah Ağa'nın mülk-i müşterâ ve hakk-ı sırfıdır, keyfe mâ yeşâ' mâlikâne mutasarrıf olsun dediklerinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fil'-yevmi't-tâsi' [ve'l-]ışrîn min Rebî' ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Efendi Gedikzâde, Hacı Bekir Ağa Bahaeddinzâde, Hacı Bekir Ağa Ömer Paşazâde, Süleyman Çelebi Emirîzâde, İsmail Efendi, İsmail Ağa el-Hâc Yusufzâde, Hacı Abdurrahman Ömer Paşazâde, el-Hâc Mahmud kettânî, Halîfe İbrahim, Hâfız Mehmed, Kemal Çelebi, Hacı Mahmu[d] Eğilli

294 [72a-2] Âmid'in Ablak mahallesinden Ayşe bt. Hacı Mehmed'in evini Bekir Beşe b. İmirze'ye sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Ablak mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Âişe bt. Hacı Mehmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Abdurrahman b. Osman [ve] Mollâ Ahmed b. İsa şehâdetleriyle şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan oğlu Seyyid Hasan b. Mahmud Çelebi meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Bekir Beşe b. İmirze mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde vâki' bir taraftan Cinân İsa mülkü ve bir taraftan sadrî kızı Âişe mülkü ve bir taraftan Cinân Musa mülkü ve taraf-ı râbi'ası tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir neccârî ve matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzilimi bi-cemî't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsid[e]den ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile mezbûr Bekir Beşe'ye üç yüz seksen guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz seksen guruşu mezbûr Bekir Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Bekir Beşe'nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdik mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Rebî'ilevvel sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Neccâr İsmail, Mustafa AğaSivaslı Alemdâr, Mustafa Ağa Hammamcıoğlu, İmâm Ağa Zirki, Musa Beşe b. Ahmed, Eyüb Beşe b. (), Arab Osman b. (), Hacı Halil, Hacı Hüseyin na'lbend, Yusuf Beşe, Abdurrahman Cennân, Mollâ Mehmed b. Hasan, Seyyid Mehmed Akmili

295 [72a-3] Âmid'in Camiunnebi mahallesinden Rukiye bt. Yusuf'un evini küçük oğlu Bekir Beşe b. Süleyman'a sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkin Rukiye bt. Yusuf nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân es-Seyyid Bekir b. Bekir ve Mustafa b. Hızır şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Musa Bayrakdar b. Ahmed meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb sulbî oğlu Bekir Beşe b. Süleyman mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip [72b] akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin müvekkilem mezbûrenin silk-i mülk-i sahihinde münselik olup mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan Seyfi mülkü ve iki taraftan Şikaki Süleyman mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârî ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' oğlu mezbûr Bekir Beşe'ye iki yüz altmış beş guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûr iki yüz altmış beş guruşu müvekkilem mezbûre mezbûr Bekir Beşe yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim. Mahdûd-ı mezkûr menzil mezbûr Bekir Beşe'nin mülk-i müşterâsı olmuştur, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Rebî'ilevvel sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Mehmed Çelebi, Seyyid İbrahim, İsmail b. Salih, Hüseyin b. (), Berber Ömer Çelebi, Ahmed b. Osman, Halife Mehmed Çelebi, Çolak Halil, Mahmud b. Yusuf kettânî ve gayruhum

296 [72b-1] Âmid'in Hüseyin Efendi mahallesinden Ömer b. Osman ve Rabia bt. Ali'nin evlerini Karakaş İsmail Çelebi'ye sattıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüseyin Efendi mahallesinde sâkin Ömer b. Osman ve Rabia bt. Ali meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Karakaş İsmail Çelebi mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahihimde münselik olup mahalle-i mezbûrda bir taraftan müşterî-i mezbûrun âhar mülkü ve bir taraftan çiftçi ve bir taraftan el-Hâc Ali mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd bir çardak tahtı bir meclis ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimizi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü havî sürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahih-i şer' ile mezbûr İsmail Çelebi'ye yüz guruşa

bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu mezbûrlar yedinden her birimiz bi-kadri'l-hises tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr İsmail Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min Rebî' ilevvel sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin b. Ali, Abdullah b. Ali, Hasan Çelebi b. Mehmed, Mustafa b. Mehmed, Seyyid Mehmed b. Receb, Hüseyin b. Abdullah, Ahmed Ağa b. Bekir, el-Hâc Ali, Mollâ Mehmed Sengli?

297 [72b-2] Âmid'in Debbağhane mahallesinde vefat eden el-Hâc Yusuf'un vârislerinin terekeyi vasiyetle elinde tutan Alemdar Mustafa b. Mehmed'in zimmetini bedel-i sulh karşılığında ibra ettikleri

Medîne-i Âmid mahallâtından Debbağhane mahallesi sükkânından Mehmed b. el-Hâc Yusuf asâleten ve Hacı Hasan b. Ahmed kendi tarafından asâleten ve sulbiye kızı Zeliha tarafından husus-ı âti'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Halil Çelebi b. İbrahim ve Hüseyin b. Mehmed şehâdetleriyle mezbûr Hacı Hasan vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Alemdâr Mustafa b. Mehmed mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz mezbûr Hacı Yusuf bundan akdem İstanbul'da fevt olup terekesine bâ-hüccet-i şer'iyeye mezbûr Alemdâr Mustafa bi'l-vesâye vâzı'u'l-yed olmakla ber-vech-i muharrer mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Yusuf'un terekesinden bi'l-vesâye mezbûr Alemdâr Mustafa'nın dört bin kırk iki guruş makbûzu olup ber-minvâl-i meşrûh meblağ-ı mezbûru bi'l-verâse da'vâya tasaddî eylediğimizde beynimizde muslihûn tavassut edip sekiz yüz guruş ile bir kara Horasan kılıç bizlere vermek üzere inşâ-i akd ve sulh eylediklerinde bizler dahi hükm-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruş ile mezbûr kılıcı mezbûr Alemdâr Mustafa yedinden her birimiz bi-kadri'l-hises tamâmen ahz u kabz edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun [73a] terekesinden mezbûr Alemdâr Mustafa'nın bi'l-vesâye makbûzu olan meblağ-ı mezbûr dört bin kırk iki guruşa ve gayra müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtıdan zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât edip fîmâ ba'd husûs-ı mezkûra müte'allika vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtımız kalmamıştır dediklerinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min şehri Rebî' ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Nimetullah Efendi, es-Seyyid Abdullah Efendi b. İsmail Efendi, Mollâ Abdurrahman imâm, Mollâ Salih b. Hacı Bekir, Mollâ Ali b. Mollâ Ömer, Mollâ Bekir b. Mehmed, Mollâ Mahmud b. Mehmed, Mollâ Hüseyin b. Mahmud, Penbeci Ahmed Beşe, Seyyid Bekir berber, Hacı Bekir b. Ak Mehmed, Hacı Hüseyin b. Hasan

298 [73a-1] Âmid'in Ergani nahiyesi Gedik köyünden Haco b. Hızır'ın Eğil'in Hazran köyündeki bağını Hüseyin b. Hızır'a sattığı

Mübâya'a-i bâğ 74 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Ergani nâhiyesinde Gedik nâm karye sâkinlerinden Haco b. Hızır meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ' isü'l-kitâb Hüseyin b. Hızır mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûra tâbi' Eğil kazâsında Hazran nâm karyede vâki' bir taraftan Mehmed bâğı ve bir taraftan Nebi ve bir taraftan Ahmed Beşe bâğları ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd dört yüz on tevek kürûmu bâğımı ma'sarasıyla bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden âri bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Hüseyin'e yetmiş dört guruşa bey' ve temlik ve mahallinde kabzına taslît edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yetmiş dört guruşu mezbûr Hüseyin yedinden bi't-tamâm ahz u kabz edip fimâ ba'd mahdûd-ı mezkûr bâğ mezbûr Hüseyin'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr zabt eylesin dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hızır b. Abdullah, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan, el-Hâc Ömer b. Hızır, Hasan tâbi'-i Veli voyvoda, Mustafa b. Nebi

299 [73a-2] Âmid'in Hoca İskender mahallesinden Hanım bt. İbrahim adlı Nasrâniye'nin evini Meryem Ana Kilisesi'ne vakfederek kilise mütevellisine teslim ettiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca İskender mahallesinde mütemekkiye Hanım bt. İbrahim nâm Nasrâniye meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûrede vâki' Meryem Ana Kenîsesi'nin evkâfına mütevellî vekîli olan işbu hâmilü'r-rakîm İlced v. Hadrişe nâm zimmî muvâcehesinde bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Kebabcı Hasan Beşe menzili ve bir taraftan Monlâ İbrahim menzili ve bir taraftan Tezkirecizâde menzili ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve iki neccâri ve bir zîr-i zemîn ve bir meclis ve bir çardak tahtı iki kilâr ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi lâ li-garazın âcil ve lâ li-ivazın âcil vakf ve habz edip menzil-i mahdûd-ı mezkûru ber-vech-i muharrer ve kenîse-i mezbûreye mütevellî olanlar vakfiyet üzere zabt ve ecr-i misli ile îcâr olunup hâsıl olan ücretinden menzil-i mezkûrun ta'mîr ü termîmini görüp ziyâdesini kenîse-i mezbûre çorbahânesinde olan fukarâlarına sarf oluna deyü ta'bîr-i şürût ve tasrîh-i kuyûd ve teslîm-i mütevellî eyledim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Zor Osman Beşe b. Mehmed, Bekir Beşe b. İbrahim, Ahmed Beşe b. Mehmed Bayrakdâr, Süleyman b. Şahin, Ömer b. Abdullah, Eyüb b. Abdullah

Bundan sonra kayd olunan Sadullah Efendi'nin imzâsıyladır.

300 [73b-1] Âmid'in Sarraf Mehmed mahallesinden Remye v. Nomcan'ın evini Meryem Ana Kilisesi'ne vakfederek kilise mütevellisine teslim ettiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Sarraf Mehmed mahallesi mütemekkinlerinden Remye v. Nomcan nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûrede vâki' Meryem Ana Kenîsesi'nin evkâfına mütevellî olan işbu hâmilü'r-rakîm İlced v. Hadrişe nâm zimmî muvâcehesinde bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hacı Ali mülkü ve bir taraftan Fetho zimmî mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd fevkânî bir çardak tahtı kilâr ve yine bir çardak tahtı matbah ve kenîf ve kapı arası ve su kuyusu ve avluyu müstemil menzilimi lâ li-garazın âcil ve lâ li-ivazın âcil kenîse-i mezbûreye vakf eyledim, şerâytini bu gûne tertîb eyledim ki mâdem ben hayâtda oldukça menzil-i mezkûrun ta'mîr u termîmini görüp gallesinden beher sene kenîse-i mezbûreye bir merre şırlagan verip ben mutasarrıf olam, hâlik olduğumda evlâd-ı zükûrum batnen ba'de batnin vakfiyet üzere mutasarrıf olup menzil-i mahdûd-ı mezkûr ta'mîr u termîmini görüp senede birer merre şırlagan kenîse-i mezbûreye vereler. Eğer evlâd-ı zükûrum münkariz olur ise menzil-i mezkûru kenîse-i mezbûreye mütevellî olanlardan vakfiyet üzere zabt ve mutasarrıf olup gallesinden ta'mîr u termîmini görüp izdiyâdı kenîse-i mezbûrun şırlagan için harc ve sarf oluna deyü ta'bîr-i şürût ve tasrîh-i kuyûd ve teslîm-i mütevellî eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn fi şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ömer b. Hızır, Seyyid Mustafa b. Hamza, Monlâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Mehmed b. Abdullah

301 [73b-2] Âmid'in Debbaghane mahallesinden Hacı Hasan b. Seyyid Ahmed'in evini hanımı Gülbeyaz bt. Abdullah'a sattığı

Mübâya'a 120

Medîne-i Âmid mahallâtından Debbaghane mahallesinde sâkin Hacı Hasan b. Seyyid Ahmed meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zevce-i menkûhası işbu bâ'isetü'l-kitâb Gülbeyaz b[t]. Abdullah tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Halil b. İbrahim mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hacı Abdülvahhab mülkü ve bazen Hacı Yusuf mülkü ve tarafeyni benim âhar mülküm

ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı hâs ile mahdûd ve senede bir guruş avârızı olan iki sofa ve bir çardak tahtı kilâr ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile zevcem mezbûre Gülbeyaz'a yüz yirmi guruşa bey' ve temlîk ve teslîm ve ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz yirmi guruşu müvekkile-i merkûme Gülbeyaz yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim, fimâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr zevcem mezbûre Gülbeyaz'ın mülk-i [74a] müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır, keyfemâ teşâ zabt ve mutasarrıfa olsun dedikte gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Ebubekir Çelebi Bedirzâde, Seyyid Mustafa b. Hamza, Seyyid Mehmed b. Hacı Yusuf.

302 [74a-1] Âmid'in Debbâğhane mahallesinden Emine bt. Mustafa'nın İbrahim b. Mustafa adlı çocuğun vasîliğinden kendini azletmesi sebebiyle amcası Abdürrezzak b. Osman'ın vasî tayin edildiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Debbâğhane mahallesinde sâkine Emine bt. Mustafa nâm hâtûn tarafından el-Hâc Hasan b. Ahmed ve Hüseyin b. Mehmed şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbit ve sübût olan Halil Çelebi b. İbrahim vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Abdürrezzak b. Mustafa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkile-i mezbûre bundan akdem İbrahim b. Mustafa nâm sagîrin vasiyesi olup vesâyeten mezbûreye bir vechile iktidârım olmayıp vesâyet-i mezbûreden kendimi azl ve sagîr-i mezbûrun ammîsi mezbûr Abdürrezzak nasb olunmak murâdıdır dedi dedikte hâkim-i hâsım-ı muvaki'-ı sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsn-meâb efendi hazretleri mezbûre Emine'yi vesâyet-i merkûmeden ber-vech-i muharrer azl ve yerine emânet ü sadâkat ile ma'rûf mezbûr Abdürrezzak vasî nasb u ta'yîn ve ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesin kemâl-i sadâkat ü istikâmet ile edâya ta'ahhüd ve iltizâm ve mezbûr Abdürrezzak Efendi mâlından sagîr-i mezbûru infâk u iksâ etmek üzere kabûl ve ta'ahhüd etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Mustafa b. Hamza, Abdullah b. Şahin, Receb b. Abdullah

303 [74a-2] Âmid'in Rumiyan mahallesinden Erliye bt. İbrahim adlı Nasrâniye'yi kocası Tomca'yı bulmak üzere Erzurum'a götürüp bulamayarak geri getiren Emsah v. İlhad aleyhine açılan davada Emsah'ın suçsuz olduğunun anlaşıldığı

İltizâm

Medîne-i Âmid mahallâtından Rumiyan mahallesinde mütemekğine Sultan bt. Kul nâm Nasrâniye meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Emsah v. İlhad nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem gâib ani'l-beled oğlum Tomca'nın zevcesi işbu hâzır bi'l-meclis Erliye bt. İbrahim nâm Nasrâniye'yi zevci mesfûr Tomca'nın yanına getirmek bahânesiyle bu taraftan ma'iyetiyle Erzurum'a îsâl ve ba'dehû zevcini bulmadık deyü yine Diyarbekir'e avdet etdirip lâkin bazı ithâm ile beyne'n-nâs tefevvüh olunmakla bana âr lâhik olmuştur deyü suâl olunup takrîr tahrîr olunması murâdımdır dedikte müdde'ie-i mezbûrenin takrîr üzere mesfûr Emsah'a hasm-ı şer'î olmadığından da'vâsına iltifât olunmayıp müdde'ie-i mezbûre bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan, Seyyid Mustafa b. Hamza

304 [74a-3] Göksun'un Mirim? karyesinden Fatma bt. Şeyhmus ile İbrahim b. Ali'nin boşanmış olmasına rağmen İbrahim'in zevciyet talebinde bulunduğuundan bunun engellenmesi

Muhâla'a

Medîne-i Âmid muzâfâtından Göksun'a tâbi' Mirim? nâm karye ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb Fâtıma bt. Şeyhmus nâm hûtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde İbrahim b. Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr zevcim olup beynimizde dahi hüsn-i zindegânîmiz olmayıp otuz beş gurus mehrimden fârîga ve nafaka-i iddet ve ma'ûnet-i süknâm kendi üzerime olmak üzere târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem muhâla'a olmuş iken zevciyet mu'âmelesi eder, suâl olunup takrîri tahrîr olunması matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'ie-i mezbûreden müdde'âsına mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Kılbaş mahallesi ahâlîsinden Bekir b. Mehmed ve Ahmed b. Ömer nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müdde'ie-i mezbûre Fâtıma bt. Şeyhmus [74b] otuz beş gurus mehrinden fârîga nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerine olmak üzere mezbûr İbrahim b. Ali'yi bizim huzûrumuzda hal' eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz,şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gibbe ri'âyeti şerâyi'ti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle mezbûr İbrahim bî-vech müdde'ie-i mezbûre Fâtıma ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan, Seyyid Mustafa b. Hamza, Seyyid Hüseyin b. Mustafa

305 [74b-1] Âmid'in Hoca Ahmed Camii mahallesinden Osman b. el-Hâc Abbas'ın evini el-Hâc Yusuf b. Molla Hamza'ya sattığı

Mübâya'a, 400 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed Camii mahallesinde sâkin Osman b. el-Hâc Abbas meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Yusuf b. Mollâ Hamza mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Rûznâmecizâde mülkü ve bir taraftan Şaşoğlu Osman mülkü ve bir taraftan tâbi'-i mezbûrun âhar mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm [ile] mahdûd bir meclis tahtı zir-i zemîn ve iki sofa dâhilinde bir kilâr ve çardak mahalli kapı arası ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü [hâvî] şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc Yusuf dört yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm [ve] kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruşu mezbûr yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledi. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezbûr menzil-i mezbûr el-Hâc Yusuf'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ali b. Hacı Ömer, Hüseyin Beşe b. Seyyid Halil, Halil Ağa b. Rûznâmecizâde, Mollâ Ömer b. İbrahim, Mustafa Hamidzâde, Musa Abdullah kalaycı, Ali Efendi vekîli Şaban-ı Şafi'î

306 [74b-2] Aslen Âmid'in İbni Müderris mahallesinden olup İstanbul'da sakin olan Hacı Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan'ın evini yeğeni Molla Abdullah b. Mehmed Efendi'ye hibe ettiği

Hibe

Fi'l-asl medîne-i Âmid mahallâtından İbni Müderris mahallesi ahâlîsinden olup hâlâ Dârü's-saltanatı'l-aliyye-i Kostantniyyeti'l-mahmiye'de sâkin fahrü'l-eşbâh Hacı Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan tarafından ikrâr-ı âti'z-zikre vekîl olduğu Seyyid Mehmed Efendi b. Halil Efendi ve el-Hâc İsmail tâbi'-i el-Hâc Süleyman şehadetleriyle vekâleti şer'an sâbit ve vekâleti hükmi-i şer'î ile lâhik olan fahrü'l-müderrisîni'l-kirâm es-Seyyid Yasin Efendi b. Halil Efendi vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde müvekkil-i mûmâileyhin yeğeni işbu bâ'isü'l-kitâb Mollâ Abdullah b. Mehmed Efendi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim mûmâileyhin babası merkûm Hacı Hasan'dan müntakil mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan vakıf ve bir taraftan el-Hâc Hasan ve bir taraftan Canizâde mülkleri ve bir taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd iki tahtânî oda ve bir taş nerdübân ve yine tahtânî bir oda ve bir çardak

ve matbah ve zokak kapısı ittisâlinde harâbe bir kenîf ve avluyu müştemil menzili bi-cümleti't-tevâbi' ba'de't-tahliyeti's-şer'îyye mezbûr Mollâ Abdullah'dan bi'l-vekâle hibe-i sahîha-i şer'îyye ile hibe ve temlîk ve tesellüm edip ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra ber-vech-i muharrer menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Mollâ Abdullah'ın mülk-i müşterâ ve mevhûbu ve hakk-ı sırfıdır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mâlikâne zabt ve mutasarrıf olsun, fîmâ ba'd müvekkilim mûmâileyhin menzil-i mezkûrda alâka ve medhali kalmamışdır, merkûm Mollâ Abdullah'ın yedinde olan memhûr temessük mantûkunca kibel-i şer'den dahi hüccet terkîm olunsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehri Rebi'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. () Türkman, es-Seyyid Mustafa Efendi b. Meyânzâde, İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, el-Hâc Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Mollâ Mehmed [b.] Abdullah, Hâfiz Mustafa b. Mollâ Mehmed

307 [75a-1] Âmid'in Hoca İskender mahallesinden Hatice bt. Hızır'ın evini Seyyid Ahmed b. el-Hâc Hasan'a sattığı

Mübâya'a, 342 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Lala Bey mahallesine tâbi' Hoca İskender mahallesi sâkinelerinden Hadice bt. Hızır nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyândan sonra vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Abdullah b. Mehmed ve Yusuf b. İbrahim şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mollâ Mustafa b. Yusuf Efendi meclis-i şer'-i hafîr-ı lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Seyyid Ahmed b. el-Hâc Hasan mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mezbûrenin mülk-i sahîhinde münselik olan mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hoca Ahmed Camii Vakfı mülkü ve bir taraftan ammim kızı Âişe Hâtûn mülkü bir taraftan Mollâ mülkü ve taraf-ı râbi'i tarik-ı âm ile mahdûd senede yüz kırk dört akçe muhavvata kuyu suyunun zemîni icâresi olmak üzere iki sofa ve bir çardak mahalli kilâr ve bir matbah ve dâhilinde bir kilâr ve muhavvata suyu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilini bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârif bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkilem mezbûre Hadice Hâtûn mezbûr Seyyid Ahmed'e üç yüz kırk iki guruşa bey' ve temlîk ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz kırk iki guruşu müvekkilem mezbûre mezbûr Seyyid'den tamâmen ve kâmilan ahz u kabz eyledim dedikde mahdûd-ı mezkûr menzil mezbûr Seyyid Ahmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mâlikâne zabt ve mutasarrıf olsun dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min şehri Rebi'ilevvel li-sene seb'in ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Mehmed Allahverdi, Mollâ Bekir b. Mehmed abacı, Ahmed b. Hasan, Allahverdi, Mollâ Mustafa, Mollâ Mehmed b. Hasan, Tüfenkçi Mustafa, Seyyid Mustafa b. Hamza

308 [75a-2] Âmid esnafından Pazarbaşı Seyyid Hüseyin Çelebi b. İbrahim ve Ekmekçi Şeyhi Seyyid Halil b. Bekir ve Kasapbaşı Serdengeçti Osman Ağa b. Mahmud vesairlerinin Diyarbakır Valisi Çelik Mehmed Paşa'nın kileri için sattıkları malzemenin ücretini tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid'de sâkin esnâf tâifelerinden Pazarbaşı es-Seyyid Hüseyin Çelebi b. İbrahim ve Ekmekçi Şeyhi Seyyid Halil b. Bekir ve Kassâbbaşı Serdengeçti Osman Ağa b. Mahmud ve Mumcu Şeyhi es-Seyyid İbrahim b. Halil ve Kazgancı Şeyhi İbrahim b. Hacı Hüseyin ve Habbâ[zâ]n Şeyhi Mollâ Mahmud b. Üveys ve Attârbaşı Ali b. Ahmed vesâirleri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâlâ vâli-i hitta-i Diyarbakır vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr devletlü sa'âdetlü Çelik Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürüdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin vekîlharcları olan fahrü'l-akrân el-Hâc Ahmed Ağa ile mutasarrıfları fahrü'l-emsâl el-Hâc Ali Ağa b. Halil mahzarlarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz elli dokuz senesi Şevvâl'inin yirmi beşinci gününden altmış senesi Saferü'l-hayr'ın gâyetine gelinceye değin dört ay beş günde vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin matbah ve kilârlarına verdiğimiz nân-ı azîz ve bakkâliye ve mum ve attâriye ve lahm ve sebzevât vesâir eşyâ-i mu'ayyene-i ma'lûmumuzun kıymetlerini vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazînelerinden olmak üzere vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin vekîlharcları ve mutasarrıfları ağa-yı mûmâileyhimâ yedlerinden her birimiz bi-kadri'l-hîses tamâmen ve kâmilan ahz u kabz edip ber-minvâl-i meşrûh verdiğimiz nân-ı azîz ve bakkâliye ve attâriye ve lahm ve sebzevât bahâları olmak üzere alacağımızdan vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin zimmet-i pür-himmetlerinde ve gerek ağa-yı mûmâileyhimâ yedlerinde bir akçe ve bir habbimiz kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'-den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, el-Hâc Ömer b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Seyyid Mustafa b. Hamza

309 [75a-3] Âmid'in Camiunnebi mahallesinden Asiye bt. Mehmed Ağa'nın aynı mahalledeki evin yarı hissesini Mehmed Ağa b. Yusuf'a sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkine zâtı ta'rîf-i şer' ile mu'arrefe olan Asiye bt. Mehmed Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i şer'îsi olan Mehmed Beşe b. İsmail ve Ali b. Abdullah şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan sulbî kebîr oğlu Mehmed Bey b. Halil meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Ağa b. Yusuf Ağa mahzarında [75b]bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin

müvekkilem mezbûrenin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafda[n] Hızır Ağa mülkü ve bir taraftan Rukiye Hâtûn mülkü ve bir taraftan diğeri Rukiye Hanım mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir meclis ve bir kilâr ve iki çardak birinin tahtı bir meclis ve birinin dahi tahtı kapı arası ve matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müstemil menzilin nısfını ve mecâzı müvekkilem mezbûre ile müşterek olmak üzere bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsid[e]den ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mehmed Ağa'ya beş yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr beş yüz guruşu müvekkilem mezbûre Mehmed Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr nısf menzil mezbûr Mehmed Ağa'nın mülk-i müşerâsı ve hakk-ı sırfıdır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mutasarrıf olsun deyü dedi dediklerinde gıbbe't-tasdik mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Rebî'ilevvel sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Bey b. Mustafa Bey Sağman, Hacı Mehmed b. (), Sarrâf Ali Ağa b. Abdullah, Abdi Ağa b. (), Mollâ Kasım

310 [75b-1] Âmid'in allâf esnafından Hacı Osman b. Mustafa, Bayraktar Ahmed b. Mehmed, Bayraktar Hüseyin b. Mehmed, Mahmud b. Abdullah vesairlerin Diyarbakır Valisi Mehmed Paşa'nın Arpa Emîni Süleyman Ağa b. Mehmed'e teslim ettikleri arpa, nohut ve tuz ücretini tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid'de sâkin allâf esnafından Hacı Osman b. Mustafa ve Bayrakdâr Ahmed b. Mehmed ve Bayrakdâr Hüseyin b. Mehmed ve Mahmud b. Abdullah ve Ahmed b. Abdullah ve Bağdo v. Eder ve Ebküb v. Sehak ve Şamas v. Abdo ve Herbo v. Haçador vesâirleri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr devletlü sa'âdetlü Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin arpa emîni fahrü'l-emâsil Süleyman Ağa b. Mehmed mahzarında her biri bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz elli dokuz senesi Şevvâl'inin yirmi beşinci gününden altmış senesi Rebî'ulevvel'inin gâyetine değîn beş ay beş günde vezîr-i müşârunileyh hazretlerine verdiğimiz ma'lûmü'l-mikdâr şa'îr ve nohud ve tuz bahâları olmak üzere alacağımızı vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazînelerinden olmak üzere arpa emîni ağası mûmâileyh yedinden her birimiz bi-kadri'l-hises tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip ber-minvâl-i meşrûh ol mikdâr şa'îr ve nohud ve tuz bahâlarından vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin zimmet-i pür-himmetlerinde ve gerek ağa-yı mûmâileyh yedinden bir akçe ve bir habbe alacağımız kalmadığını müş'ir kıbel-i şer'den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi gurreti şehri Rebî'ilâhire li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ömer b. Hızır, Seyyid Mustafa b. Hamza, İbrahim Ağa b. Hacı Emin Ağa

311 [75b-2] Âmid'in Hasırlı mahallesinden Ahmed Beşe b. Mehmed'in evini Korkis v. Tori'ye sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Hasırlı mahallesinde sâkin Ahmed Beşe b. Mehmed meclis-i şer' -i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Korkis v. Tori muvâcehesinde bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ümmülhayr Hâtûn mülkü ve iki taraftan Ketencioġlu Mustafa mülkü bir taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa tahtları ve bir zemîn ve bir neccârı ve bir eyvan tahtı zîr-i zemin ve bir çardak tahtı matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müstemil menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârfî bey' -i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Korkis'e dört yüz guruş ile bir Acem kumaşına bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblaġ-ı mezbûr dört yüz guruş ile [76a] mezbûr kumaşı mesfûr yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil mesfûr Korkis'in mülk-i müsterâsı ve hakk-ı sırfî olmuşdur, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr mâlikâne zabt ve mutasarrıf olsun, vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalim kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdkî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Abdullah b. Abdullah, Seyyid Mustafa b. (), Seyyid Abdullah b. (), Hacı Osman, Hacı İsmail kettânî, Siirdî Ali b. Kahveci Ahmed, Mollâ Bekir b. (), Abdülvahhab b. Mehmed, Hüseyin Beşe b. () esbci, İsmail b. Hüseyin

312 [76a-1] Eğil kazâsının Nirib köyünde öldürülen Osman b. Halil'in çocuklarına anneleri Leylan bt. Ahmed'in vasiye tayin edildiği

Vesâyet

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Eğil kazâsı kurâlarından Nirib nâm karye ahâlîsinden iken bundan akdem katîlen fevt olan Osman b. Halil'in sulbî sagîr oğulları İsa ve Musa ve Abbas ve Ali nâm sagîrlerin babaları müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl eden emvâlîni zabt u hıfza vesâir tesviye-i emri için kîbeli's-şer' -i enverden bir vasî nasbından lâ-büd ve mühim olmaġın hâkim-i hâsım-ı müstetâb-ı muvakkı' -ı sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsn-meâb hazretleri emânet ile ma'rûfe ve diyânet ile mevsûfe ve vesâyet uhdesinden gelmeye kâdire olduġunu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn ihbârlarıyla sagîrûn-ı mezbûrûnun üzerlerine vâlideleri işbu bâ'isetü'l-kitâb Leylan bt. Ahmed nâm hâtûnu vasî nasb u ta'yîn edip ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımelerini kemâ yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeġin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kiki Hüseyin Efendi b. (), İsmail b. Ömer, Mehmed b. Ömer, Salih b. Hızır, Ali b. Hamdi, Hasan b. Halil

313 [76a-2] Eğil kazasının Nirib köyünden kocası Osman b. Halil'i öldürdükleri iddiasıyla Ömer b. Veli ile kardeşi Rasül'den dem ü diyet isteyen Leylan bt. Ahmed'in bedel-i sulh karşılığında anlaşmayı kabul ettiği

Sulh

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Eğil kazâsı kurâlarından Nirib nâm karye ahâlîsinden olup bundan akdem katilen fevt olan Osman b. Halil'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Leylan bt. Ahmed ile sulbî sagîr oğulları İsa ve Musa ve Abbas ve Ali nâm sagîrlere münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra zât-ı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûre Leylan asâleten ve sagîrûn-ı mezbûrûnun bâ-hüccet-i şer'iyye vasîleri olmakla vesâyeten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ömer b. Veli ve karındâşı Rasül tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i şer'îsi olan mezbûr Ömer mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr târîh-i kitâbdan () mukaddem katl olunmuş idi. El-hâletü hâzihî dem ü diyetini mezbûrândan bi'l-asâle ve bi'l-vesâye taleb-i da'vâya tasaddî eylediğimde beynimizde münâza'a-i kesîre vukû'undan sonra müslimûn-ı muslihûn tavassutuyla an inkârin bir cild *Mushaf-ı şerîf* ile sekiz gurus nakid akçe bana vermek üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr sekiz gurus ile mezbûr *Mushaf-ı şerîfi* mezbûr Ömer ile karındâşı müvekkil-i mezbûr Rasül yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vesâye tamâmen ve kâmilten ahz u kabz eyledim, husûs-ı mezkûra müte'allika da'vâdan mezbûr Ömer ile karındâşı mezbûr Rasül'ün zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtî'u'n-nizâ' ile ibrâ ve iskât eyledim. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allika vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve metâlib ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fil'yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri Rebî'ilâhire li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kiki Hüseyin Efendi b. (), İsmail b. Ömer, Mehmed b. Ömer, Salih b. Hızır, Ali b. Hamdi, Hasan b. Halil

314 [76b-1] Âmid'in Mustafa Paşa mahallesinden Rasül b. Cemşid'in Abdi b. Hasan ve oğlu Hızır tarafından öldürüldüğünü iddia eden vârislerin, iddialarının yalan olduğunu itiraf etmeleriyle davanın düştüğü

Medîne-i Âmid mahallâtından Mustafa Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem katilen fevt olan Rasül b. Cemşid'in verâseti vâlidesi Kehmi bt. Ali ve hemşiresi Meryem bt. Cemşid ile karındâşları Mehmed ve Ali ve Hüseyin ve Abbas ebnâil-mezbûr Cemşid'e münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbûrûn Mehmed ve Ali ve Hüseyin ve Abbas asâleten ve zâtları ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûretân Kehmi ve Meryem asâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde medîne-i mezbûre muzâfâtından Kadikendi nâm karye ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb Abdi b. Hasan sulbî kebîr oğlu Hızır mahzarlarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan dört buçuk ay mukaddem mezbûr Abdi'nin oğlu mezbûr Hızır mûrisimiz müteveffâ-yı

mezbûr Rasûl'ü karye-i mezbûrede mezbûrânın üzüm bâğında üzüm üzerinde bilâ-sebebin kavga esnâ-i kavgada mezbûr Hızır mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Rasûl'ün başına kılıç ile darb ve cerh ve babası mezbûr Abdi dahi bel ile yüreği başına darb ve te'sîrinden nâşi yüreği küb ve şiş ve sâhib-fırâş olup fevt olmuşdur deyü bazı muharriklerin sû-i ilgâ ve tahrîkleriyle dem ü diyetini mezbûrândan taleb ü da'vâ ve ba'de'l-isbât yedimize hüccet-i şer'iyeye verilmişdi, lâkin da'vâmızı mezbûr Abdi ile oğlu Hızır üzerine zûr ve tezvîrât ile isbât ve hüküm ve hüccet etdirmişdik, lâkin da'vâ-yı mezkûremizde kâzib ve mübtıl ve şâhidlerimiz dahi kezâlik kâzibler idi deyü her biri bi-tav'ihî ikrâr u i'tirâf eylediklerinde mezbûrân Abdi ve oğlu Hızır'ın yedinde olup ibrâz eyledikleri fetvâ-yı şerîfin mazmûn-ı şerîfinde Zeyd-i maktûlün verâseti Amr, Zeyd'i Bekir katl etdi deyü da'vâ ve ikâme-i beyyine edip üzerine hüküm olunduktan sonra ben bu da'vâda kâzib ve mübtıl ve şâhidlerim dahi kezâlik şehâdetlerinde kâzibler idi deyü Bekir-i mezbûr Amr-ı merkûmun ikrârına ikâme-i beyyine eylese hüküm-i mezbûr şer'an lağv ve mütenakkıs olur mu? Cevâb-ı bâ-savâbında, olur deyü kütüb-i mu'teberât-ı fikhîyeden *Câmi'u'l-fisûleyn*'de: "Def'u'd-da'vâ sahîhun ve hüve'l-muhtâr. Fe-kemâ yesuhhu kable'l-hükmi yesihhu", ba'dehû intehâ. Ve yine kitâb-ı *Surre*'de: "Berhene alâ kavli'l-müdde'î ene mubtilun fi'd-da'vâ sahha'd-def'u. Ve yine kitâb-ı *Hayriye*'de: "Ve kemâ yesihhu'd-def'u kable ikâmeti'l-beyyine yesihhu ba'dehâ ve kemâ yesihhu'd-def'u kable'l-hükmi yesihhu", ba'de'l-hüküm kezâ fi'z-zahîre mastûr ve musarrâh buyurulmağın ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîf da'vâ-yı mezkûr lağv-ı mahz olduğu lede's-şer' zâhir u nümâyân oldukdan sonra müdde'iyûn-ı mezbûrûn husûs-ı mezkûra müte'allika da'vâdan dahi mezbûr Abdi ile oğlu mezbûr Hızır'ın zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik, ber-vech-i muharrer ba'de'l-yevm karındâşımız mezbûr Rasûl'ün dem ü diyetine müte'allik vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalim kalmamışdır, yedine verdiğimiz memhûr temessük mantûkunca kibel-i şer'den dahi hüccet terkîm olsun dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 28 Ra. sene 1160

Sehv olunmuşdur.

Karyeteyn-i mezkûreteyn harâb olmakla üç sene mürûruna [d]eğın tavattun eden re'âyâsından avâriz ve nüzûlden gayrı tekâlif ile rencide etdirilmeye deyü buyuruldu.

Fî 26 sene 1160

315 [76b-2] Âmid'in Kalenderhane mahallesinden olup vefat eden Kaplan Ağa b. Derviş'in verasetinin, vârisleri Hüseyin, Hayrullah, Feyzullah, Abdülvahhab, Abdullah, Yahya, Bekir ve Mehmed Ağalar arasında paylaştırıldığı

Devletlü inâyetlü sultânım hazretleri sağ olsun

Arzuhâl-i kulları budur ki,

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîr için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i kavîmden Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi ta'yîn olunup ol dahi medîne-i Âmid mahallâtından Kalenderhane mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Kaplan Ağa b. Derviş'in menziline varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i hatîr eyledikde müteveffâ-yı mezbûrun verâseti sulbî kebîr oğulları İbrahim [77a] ve Osman ve Ali Ağa'ya münhasıra olup ba'dehû mezbûr Ali Ağa fevt olup verâseti sulbî kebîr oğulları Hüseyin Ağa ve Hayrullah Ağa ve Feyzi ve Abdülvahhab Ağa'ya münhasıra kable'l-kismet mezbûr Osman Ağa dahi fevt olup verâseti sulbî kebîr oğlu Abdullah Ağa'ya münhasıra kable'l-kismet mezbûr İbrahim Ağa dahi fevt olup verâseti sulbî kebîr oğulları Yahya Ağa ve Bekir Ağa ile sulbî oğlu Mehmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhir u mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Abdullah Ağa meclis-i ma'kûd-ı mezbûrede işbu bâ'isetü'l-kitâb Yahya Ağa ve Bekir Ağa asâleten ve sagîr-i mezbûr Mehmed'in bâ-hüccet-i şer'îyye vasfisi olan mezbûr Yahya Ağa vesâyeten ve mezbûr Hüseyin Ağa ve karındâşları mezbûrûn Hayrullah Ağa ve Feyzullah Ağa ve Abdülvahhab mahzarlarında bi'l-asâle takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Abdullah Ağa'nın harem menzili ve bir taraftan Hüseyin Ağa menzili ve bazen Feyzullah Ağa ile Abdülvahhab Ağa'nın harem menzilleri ve bazen vakıf menzil ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd fevkânî bir kebîr oda tahtı mecâz ve muttasılinda yeni bir oda tahtı bir sagîr oda ve mecâz ve kahve odası tahtı anbâr ve kenîf ve üç kemer üzerine mebnî bir kebîr eyvan ve iki müşellah ve yine bir uzun oda ve bir kahve odası tahtları yine bir âhûr ve bir develik âhûru fevki yazlık ve bir kemer üzerine samanlık ve zokak kapısında nâibü's-şer' olan Hasan Efendi zamân-ı hükûmetlerinde bi'l-izni's-şer' muttasıl yine bir âhûr ve Hamravat'dan mâ-i cârî ve avluyu müstemil oda menzili üç sehîm i'tibârıyla bin yüz elli yedi senesinde nâibü's-şer' olan Hasan Efendi zamân-ı hükûmetlerinde bi'l-izni's-şer' ifrâz ve ta'yîn ve tahsîs olunmuşken lâkin ol târfiyle hüccet olunmayıp hâlâ ber-vech-i muharrer her birimize mukaddemâ ifrâz ve ta'yîn ve tahsîs olunmak murâdıdır dedikde mezbûr Abdullah Ağa'nın kelâmını tasdîk ve ber-vech-i muharrer her birimize mukaddemâ ifrâz ve ta'yîn ve tahsîs olunduğu vech üzere Hâssa Mi'mârbaşı Vekîli Şahin menzil-i mezkûrun sâhaları bennâ zirâ'ıyla mesâha eyledikde tûlen ve arzan bi-hesâbı terbî'î altı yüz zirâ' binâ ve beş yüz yirmi altı buçuk zirâ' avlu oldukda binâ ve avludan bana isâbet eden sihâm-ı mezkûr üzere bir sehîm hissemme iki yüz zirâ' binâ ve yüz yetmiş beş buçuk zirâ' avlu ve mezbûr Yahya Ağa ile karındâşları mezbûrûn Ebubekir Ağa ve Mehmed Ağa'nın dahi bir sehîm hisselerine kezâlik iki yüz zirâ' binâ ve yüz yetmiş beş buçuk zirâ' avlu ve mezbûr Hüseyin Ağa ile karındâşları müvekkilûn-ı mezbûrûn Hayrullah Ağa ve Feyzullah Ağa ve [Abdü]lvahhab Ağa'ya dahi bir sehîm hisselerine kezâlik iki yüz zirâ' binâ ve yüz yetmiş beş buçuk zirâ' avlu isâbet etmekle lâkin menzil-i mezkûrun kadîm mecâzı beynimizde müşâ'-ı müşterek iken mezbûrûn ile beynimizde münâza'a-i kesîre ve muhâsamât-ı ekîde vâki' olmuşdu. El-hâletü hâzihî yine mecâz-ı mezkûr cümle beynlerinde müşâ'-ı müşterek olmak üzere mukaddemâ ifrâz ve ta'yîn ve tahsîs olunduğu vech üzere bana isâbet [eden] hissemize ifrâz ve ta'yîn olunmak murâdıdır dedikde gibbe's-suâl mezbûr Yahya Ağa asâleten ve vekâleten ve mezbûr Hüseyin Ağa dahi asâleten ve vekâleten mezbûr Abdullah Ağa'nın takrîrlerini tasdîke ve ber-vech-i muharrer her birimize menzil-i mezkûreden sihâm-ı mezkûre üzere hissemize ifrâz ve ta'yîn olsun dediklerinde mezbûr Abdullah Ağa'ya verilen taraf-ı şarkdan olup ol mikdâr zirâ' binâ ve avlu ve fazla binâsı mukâbelesinde altmış iki zirâ' binâ ziyâde ile Yahya Ağa ile

karındâşları mezbûrân Bekir Ağa ve Mehmed Ağa mezbûr Abdullah Ağa'ya üç yüz guruş ve mezbûr Hüseyin Ağa ile karındâşları müvekkilûn-ı mezbûrûn dahi iki yüz guruş nakid akçe ile iki yüz altmış beş zirâ' olan mezkûr iki oda tahtları âhûr ve bir kemer üzerine mebnî fevki yazlık olan tahtânî bir âhûr ve bir samanlık ile harem menzili kapısı duvarından arzan üç zirâ' ve tûlen ve müstakîmen zokak duvarına değin avlu ve kadîm kapısı mecâzî mezbûrûn ile müşterek olmak üzere mezbûr Abdullah Ağa'nın bir sehim hissesine ifrâz ve ta'yîn ve mezbûr Yahya Ağa ile karındâşları mezbûr Bekir Ağa ve Mehmed Ağa'ya dahi verilen kârgîr ve ma'mûr ve küşâde olup ol mikdâr zirâ' binâ ve avlu hisseleri mukâbilinde ve fazla binâ bedeli meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş ile yirmi üç buçuk zirâ' noksân binâsı olup yüz yetmiş altı buçuk zirâ' olan bir kebîr oda tahtı mecâz ve muttasılinda bir oda tahtı bir oda ve mecâz ve yine bir oda tahtı anbâr ve kenîf ve oda kapısına muttasıl tahtı âhûr olan müşellah ve kurbunda müşellahı mezbûr Hüseyin Ağa ile karındâşları mezbûrûnun olup ancak tahtânî bir kemer üzerine bir âhûr ve kapı tarafından olan tahtânî eyvan ile yüz yetmiş beş buçuk zirâ' avlu kadîm kapı arası mezbûrûn ile müşterek olmak üzere mezbûr Yahya Ağa ile karındâşları Bekir Ağa'nın ve Mehmed Ağa'nın bir sehim hisselerine ifrâz ve ta'yîn ve mezbûr Hüseyin Ağa ile müvekkilûn-ı mezbûrûna verilen kârgîr ve ma'mûr küşâde [77b] olup ol mikdâr zirâ' binâ ve avlu hisseleri mukâbiline meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş ile otuz sekiz buçuk zirâ' noksân binâsı olup yüz altmış buçuk zirâ' olan mezkûr fevkânî bir kebîr eyvan ve uzun oda tahtları ancak fevkânî bir kahve odasıyla zokak kapısı tarafından olan mezkûr âhûr ile yüz yetmiş beş buçuk zirâ' avlu ve mecâzî beynlerinde müşterâ olmak üzere mezbûr Hüseyin Ağa ile karındâşları mezbûrûn Hayrullah ve Feyzullah ve Abdülvahhab Ağa'nın bir sehim hisselerine ifrâz ve ta'yîn ve mâ-i mezkûr dahi üç sehim i'tibârıyla bir sehim mezbûr Abdullah Ağa'ya ve bir sehim mezbûr Yahya Ağa ile karındâşları mezbûrân Bekir Ağa ve Mehmed Ağa'ya ve bir sehim dahi mezbûr Hüseyin Ağa ile karındâşları Hayrullah ve Feyzullah ve Abdülvahhab Ağa'ya olmak üzere her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye ve bi't-terâzî kabûl eylediklerinden mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an ba's olunan ümenâ-i şer' ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın tecvîz birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Rebî' ilevvel sene seb'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abuş Ağa b. Hüseyin Ağa, Mollâ Hasan b. Abdullah, Hasan Ağa b. Hacı Eminzâde, Seyyid Rasûl b. Hüseyin, Mustafa Ağa, Mollâ Süleyman b. Halid, Mehmed Ağa Kâtibzâde

316 [77b-1] Diyarbakır kalesinde bulunan Dergâh-ı âlî cebecileri için gerekli olan tayinat ücreti ile kıslak icare bedelinin Diyarbakır Voyvodalığı tarafından karşılandığı

Hâlâ Dergâh-ı âlî cebecibaşı vekîli olup medîne-i Diyarbekir kal'asında mevcûd ve mühimmât-ı cebehâne muhâfazasına bâ-fermân-ı âlî me'mûr olan umdetü'l-emsâl Mahmud Ağa b. Ahmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ

Diyarbakır voyvodası olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından tasdik-i vekil-i müsecceli olan Çukadâr Bekir b. Abdurrahman mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ma'iyetimde mevcûd olan Dergâh-ı âlî cebecilerinin yüz yirmi dokuz neferi olup beher yevm iktizâ eden nân-ı azîz ve gûşt ta'yînâtlarıyla sakâ ve sâyisân bârgîrleri için dahi yevmiye dört keyl-i İstanbulî şa'îr ve kışlakları icâresi Diyarbakır voyvodası tarafından verilmek üzere fermân buyurulmağın bin yüz elli dokuz senesi Mart'ı ibtidâsından Şubat'ı gâyetine değın üç yüz altmış bir günde ber-vech-i muharrer müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden makbûzumu müş'ir yedine verdiğim memhûr temessük sûretinde ve derûnunda yevmiyesi vukıyye ve fiyâtı ve eyyâmı tasrîh ve tastîr olunduğu vech üzere zehâyir-i mezkûr ile şa'îr ta'yînâtı bahâları ve kışlak icâreleri min-haysü'l-mecmû' üç yük altmış üç bin üç yüz on iki akçe edip ki bi-hesâbı guruş üç bin yirmi yedi buçuk guruş ve on iki akçe olmağla ber-minvâl-i muharrer meblağ-ı mecmû'-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip hâl-i hesâbda voyvodalık mâlına mahsûb olmak için yedine verdiğim memhûr temessük mücebince kibel-i şer'den dahi hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî selhi S. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa el-Hâc Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Bekir, es-Seyyid Emin Çelebi b. Halil, Yusuf Çelebi Saçılızâde , Abdülkadir Ağa b. Ömer

317 [78a-1] Diyarbakır kalesinde bulunan Dergâh-ı âlî topçuları için gerekli olan tayinat ücreti ile kışlak icaresi bedelinin Diyarbakır Voyvodalığına karşılandığı

Hâlâ Dergâh-ı âlî topçubaşı vekîli olup Medîne-i Diyarbakır kal'asında mevcûd ve top mühimmâtı muhâfazasına bâ-fermân-ı âlî me'mûr olan umdetü'l-emsâl İbrahim Ağa b. Abdullah meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekil-i müsecceli olan Çukadâr Bekir b. Abdurrahman mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ma'iyetimde mevcûd olan Dergâh-ı âlî topçularının bin yüz elli dokuz senesi Mart'ı ibtidâsından sene-i mezbûre Şevvâlü'l-mükerrem'inin yirmi üçüncü gününe değın iki yüz yirmi bir günde yüz otuz iki nefer ve şehr-i mezbûrun dördüncü gününden yine sene-i mezbûrenin Şubat'ı gâyetine değın dahi yüz kırk bir günde kırk iki nefer ki cem'an üç yüz altmış iki günde ber-vech-i muharrer yüz yetmiş dört nefere beher yevm iktizâ eden nân-ı azîz ta'yînâtlarıyla sakâ ve sâyisân bârgîrleri için dahi yevmiye dört keyl-i İstanbulî şa'îr ve kışlak icâreleri Diyarbakır voyvodası tarafından verilmek üzere fermân buyurulmağın ber-vech-i muharrer müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden makbûzumu müş'ir yedine verdiğim memhûr temessük sûretinde ve derûnunda yevmiye ve kıyye ve fiyâtı ve eyyâmı tasrîh olunduğu vech üzere zehâyir-i mezkûr ile şa'îr ta'yînâtı bahâları ve kışlak icâreleri min-haysü'l-mecmû' üç yük on iki bin elli sekiz akçe edip ki bi-hesâbı guruş iki bin altı yüz guruş ve elli sekiz akçe

olmağla ber-minvâl-i muharrer meblağ-ı mecmû'-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip hâl-i hesâbda voyvodalık mâlına mahsûb olmak için yedine verdiğim memhûr temessük mücebince kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî selh-i S. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Bekir, es-Seyyid Emin Çelebi b. Halil, Yusuf Çelebi Saçılızâde , Abdülkadir Ağa b. Ömer

318 [78a-2] Diyarbakır'da bulunan Dergâh-ı âlî top arabacıları için gerekli olan tayinat ücretinin Diyarbakır Voyvodalığı tarafından karşılandığı

Bundan akdem Diyarbakır cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûr ordu-yı Diyarbakır'de mevcûd Dergâh-ı âlî Top Arabacıbaşı Vekîli Mahmud Ağa b. Hüseyin meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâyâ'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan Çukadâr Bekir b. Abdurrahman mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bâ-fermân-ı âli Diyarbakır cânibi ser'askeri ma'iyetinde bulunmak üzere bir orta yüz elli nefer top arabacılarının iktizâ eden ta'yînâtları bâ-buyuruldu işbu bin yüz elli dokuz senesi Zilkade'sinin sekizinci gününden altmış senesi Saferü'l-hayr'ının yirmi dokuzuncu gününe değin yüz on günde altı bin altı yüz kıyye nân-ı azîz ve iki bin yedi yüz elli kıyye gûşt ve dört yüz kırk keyl-i İstanbulî şa'îr olmağla ber-vech-i muharrer müddet-i mezbûrede zehâyir-i merkûmeyi bâ-fermân-ı âli ve bâ-buyuruldu müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip hâl-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak için yedine verdiğim memhûr temessük mücebince kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 29 S. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa el-Hâc Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Bekir, Yusuf Çelebi Saçılızâde , Hâfız Mollâ Ömer b. Mollâ Bekir, Abdülkadir Ağa b. Ömer

319 [78b-1] Diyarbakır'da bulunan Dergâh-ı âlî topçularının tayinat ücretlerinin Diyarbakır Voyvodalığı tarafından karşılandığı

Bundan akdem Diyarbakır cânibi ser'askeri ma'iyetine me'mûr ordu-yı Diyarbakır'de mevcûd Dergâh-ı âlî topçubaşı vekîli olan Ömer Ağa b. Hüseyin meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakır Voyvodası ve Mübâyâ'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan Çukadâr Bekir b. Abdurrahman mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i

kelâm edip bâ-fermân-ı âlî Diyarbekir cânibi ser‘askeri ma‘iyyetinde bulunmak üzere bir orta yüz elli nefer topçularının iktizâ eden ta‘yînâtları bâ-buyuruldu işbu bin yüz elli dokuz senesi Zilka‘de‘sinin sekizinci gününden altmış senesi Saferü'l-hayr‘ının yirmi dokuzuncu gününe değin yüz on günde altı bin altı yüz kıyye nân-ı azîz ve iki bin yedi yüz elli kıyye gûşt ve dört yüz kırk keyl-i İstanbulî şa‘îr olmağla ber-vech-i muharrer zehâyir-i merkûmeyi bâ-fermân-ı âlî ve bâ-buyuruldu müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip hâl-i hesâbda hesâbına mahsûb olmak için yedine verdiğim memhûr temessük mücebince kibel-i şer‘den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 29 S. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Bekir, Yusuf Saçılızâde , AbdülkadirAğa b. Ömer, Mollâ Ömer b. Mollâ Bekir

320 [78b-2] Abdülbaki b. el-Hâc Kanber'in katli üzerine hanımı Ayşe bt. Seyyid Mustafa'nın şikâyetçi olduğu Hamamcıoğlu adıyla bilinen Mehmed b. Süleyman ve Lüleci İbrahim b. Abdüsselâm'la çekişme ve kavgasının yasaklandığı

Gıbbe't-taleb ve'l-iltimâs bu fakîr Medîne-i Âmid'de vâki' vüzerâ-yı âlişâna mahsûs sarây-ı âliye varıp hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müştêrî-tedbîr devletlü sa‘âdetlü Çelik Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ-yeşâ’- hazretlerinin dîvân-ı ma‘ dilet-unvânlarında akd olunan meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mahallâtından [izzeddin] mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem katîlen fevt olan Abdülbaki b. el-Hâc Kanber'in eytâm-ı sigârının bâ-hüccet-i şer‘iyye vasiyeleri ve vâlideleri Âişe bt. es-Seyyid Mustafa nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan babası mezbûr es-Seyyid Mustafa b. () nâm kimesne meclis-i ku‘ûd-ı mezbûrda işbu bâ‘isü'l-kitâb Hamamcıoğlu demekle ma‘rûf Mehmed b. Süleyman ve Lüleci İbrahim b. Abdüsselâm mahzarlarında bi'l-vekâle üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkile-i mezbûrenin vasiyeleri olduğu eytâm-ı sigârın babası mezbûr Abdülbaki'ye târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem işbu mezbûr Hamamcıoğlu Mehmed ba‘de'l-işâ menzîlinden ihrâc ve Meydan ta‘bîr olunur Hintta pazarı nâm mahalle getirip mezbûr Lüleci İbrahim ile mezbûr Abdülbaki'yi bi-gayr-i hakkın ma‘iyyet üzere katl etmeleriyle dem u diyeti talep ederim, suâl olunup takrîrleri tahrîr ve müceb-i şer‘-i şerîf icrâ olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr vekîl-i mezbûr dahi müdde‘âsına mutâbık beyyine talep olundukda ikâme-i beyyine ve isbât-ı müdde‘âya bir vechile kâdir olmayıp ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz ve teklîfe dahi tâlib olmamağla ber-vech-i muharrer vasiye-i merkûme bilâ-beyyine mezbûrân Hamamcıoğlu Mehmed ve Lüleci İbrahim ile bî-vech mu‘ârazadan men‘ birle mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Za. sene 1159

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Nizamî, İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, el-Hâc Mustafa Ağa emîn-i çavuşân, umdetü'l-a'yân Hasan Ağa el-Hâc Eminzâde, umdetü'l-emâcid el-Hâc İsmail Ağa çalık

321 [79a-1] Hüseyini köyüne bağlı Belame ve Körtepe'de Mustafa üzerine kayıtlı bulunan meralara sipahilerden Mehmed Emin'in müdahale etmemesi

Medîne-i Âmid sâkinlerinden olup erbâb-ı sipâhiyândan Mehmed Emin b. Mustafa nâm kimesne meclis-i şer' -i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb Mustafa b. el-Hâc Kasım tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan babası mezbûr el-Hâc Kasım mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm edip Garb-ı Âmid nâhiyesinde bâ-berât-ı âlîşân mutasarıf olduğum ze'âmetim kurâlarından Hüseyini nâm karyeye bağlı Belame ma'a mezra'a-i Körtepe'ye babam ve ben bu âna değin mutasarıflar olmayıp lâkin Defter-i hâkânî'ye mürâca'at eylediğimde Belame ma'a mezra'a-i Körtepe deyü yedimde olan Defter-i hâkânî'de mastûr ve mukayyed iken müvekkil-i mezbûr Mustafa mezkûr Körtepe'yi Hâss-ı hümâyûn olmak üzere bâ-berât-ı âlîşân ber-vech-i mâlikâne zabt etmekle hakikat-i hâl suâl olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl tarafeynin yedlerinde olan senedâta ba'de'n-nazar feth ve kırâat olunup vekîl-i mezbûr el-Hâc Kasım'ın yedinde olup ibrâz eylediği mâlikâne berâtına karye-i mezbûre Körtepe Hâss-ı hümâyûn olup senevî mâl-ı mîrîsini voyvodalara edâ ve teslim eylemek üzere müvekkil-i mezbûr Mustafa ber-vech-i mâlikâne mutasarıf olduğu mukayyed ve musarrah olduğundan gayrı vekîl-i mezbûr el-Hâc Kasım bir kıt'a sened-i ma'mûlün bih ibrâz edip mazmûn-ı münîfinden Diyarbekir Defterdârlığı bin yetmiş târîhinde ref' ve kıtâ'ât ve maktû'ât vesâir îrâd ve masârîfî tahrîr ve unvânına hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn keşîde ve târîh-i mezbûrdan beri voyvodalara beher sene verilen müfredât defterine karye-i mezbûre senede kırk bir gurus nâm mâl ile dâhil olup bin yüz seksen senesinde Diyarbekir kurâsının mâlikâne fûrûhtuna me'mûr olan Abdülkadir Ağa Başmuhâsebe'den yedine verilen deftere dâhil olmağla yüz iki gurus mu'accele ile Mehmed ve Mustafa nâm kimesnelere fûrûht ve sene-i mezbûrede mâlikâne berâtı verilip ve zikr olunan Belame karyesi başka timâr ve Körtepe nâm karyeyi Havâss-ı hümâyûndan biliriz deyü târîh-i merkûmda müsinn ve ihtiyâr kimesnelerin şehâdetleriyle kaydına şerh verilmek ricâsına Diyarbekir Voyvodası el-Hâc Ahmed ve Âmid Kadısı Yahya b. Kâmi Efendi arz ve Başdefterdâr Mehmed Efendi i'lâm etmeğin mücebince ze'âmet kaydından ref' olunup Havâss tarafından zabt ve hilâfına fermân verilmek üzere kaydına şerh ve bin yüz yirmi beş senesinde emr-i şerîf-i âlîşân verildiği dahi mufassal ve meşrûh kayd olunmuş iken mezbûr Mehmed müvekkil-i mezbûr Mustafa'yı ta'cîzden hâli olmayıp ve bu sene-i mübâreke vekîl-i mezbûr el-Hâc Kasım ile iki defa mürâfa'a-i şer' olduklarında karye-i mezbûrede yetmiş seksen seneden beru ber-vech-i mâlikâne mutasarıf olunageldiği vukûfu olan kimesnelerin ihbârlarıyla dahi lede's-şer' zâhir u nümâyân olmağla mezbûr Mehmed Emin şerr-i mu'ârazadan men' olunduktan sonra yine kanâ'at etmeyip tezvîre sâlik olmağla ber-vech-i muharrer müvekkil-i mezbûr Mustafa'nın yedinde olan senedât müceblerince mezbûr Mehmed Emin karye-i mezbûreye müdâhale etmeyip bî-vech müvekkil-i mezbûr Mustafa ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 Za. sene 1159

Şuhûdü'l hâl: Seyyid Mustafa b. Hamza, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi, el-Hâc Ömer b. Hızır

322 [79b-1] Diyarbakır'da ikamet eden fakir zimmîlerin kendilerinden şeriata aykırı çok vergi istenmeyip korunup gözetilmeleri istirhamında buldukları

Medîne-i Âmid'de mütemekkin ehl-i zimmet tâifelerinin fukarâ ve zu'afâları bi-isrihim meclis-i şer'e hâzırûn olup istirhâm-ı hâl ile her biri takrîr-i kelâm edip bundan esbak Südde-i merhamet-nişân'a ve Âsitâne-i devlet-unvân'a arzuhâl eylediğimizde ahvâl-i fukarâ ve perîşâne-i re'âyâyâ ittilâ'-ı tâm ile hakkımızda merhamet-i aliyye-i cihândârî ve âtfet-i seniyye-i tâcdârî sudûr edip vülât-ı vilâyetde mu'ayyen ve mukannen olan seferiye ve hazeriyeden isâbet edeni evkât ü ezmânında tevzî' ve tahsîl ve Defter-i hâkânî'de kadîmden vâlilere hâsıl kayd olunanı dahi kadîmîsi üzere teslim ve emri şerîf-i âlîşân ile vâkî' olan tekâlif-i sâire dahi edâ etmekle ve bi-hasebi'l-iktizâ sarây ta'mîri iktizâ etdikde zarûrî muhtâc-ı ta'mîr olan mahaller gereği gibi mu'âyene ve dikkat ve taharrî ve ma'rifet-i şer' ile keşif ve tahrîr ve masârif-ı kesîri müeddî olmayacak vechile ta'mîri lâzım gelen mahalli kadîmden olageldiği vechile ta'mîr u termîm etdirildikten sonra fimâ ba'd kadîme mugâyir mücerred celb-i nef' ve cerr-i emvâl için birer bahâne vesâir vücûh-ı mezâlîm-i bî-hûde ile hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i emri münîf re'âyâ fukarâsı tahrîm u tagrîm ve bida' u mezâlîm-i mecmû'a ve ta'addiyât-ı muhaddesât ve medfû'adan bir emri nâ-hayr ile rencîde etdirilmemek bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn ile mu'anven fermân-ı cihân-mutâ' inâyet ü ihsân buyurulup ve bu sene-i mübârekede hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşîrî-tedbir devletlü sa'âdetlü Çelik Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürdü ve mâ-yeşâ'- hazretlerine dahi i'lâm-ı hâl eylediğimizde ber-vech-i muharrer bida'-ı cedîde zuhûrâtının dahi men' u def' olunması için taraf-ı bâhiru's-şeref-i âsafânelerinden inâyet buyurulan buyuruldu-ı emri-i uslûbları nâtık olduğu üzere men' olunan mâdde-i mezâlîmden yedi yüz guruş destâr-bahâ ve kethüdâ-i bevâbîne yüz guruş ve sarây döşemesine me'mûr sermehterân efrâdına iki yüz elli guruş fimâ ba'd verilmeyip men' u def' ve kapı tarafından sâlyâne tahsîline me'mûr yevmiye kırk akçeden ziyâde verilmeyip ve subaşılar mum mühürledikde yedinde olan cizye evrâkına ba'de'n-nazar a'lâsına yirmi guruş ve evsatına on guruş ve ednâsına beş guruş alınıp ziyâde talebiyle rencîde olunmamak ve hîn-i iktizâda evânî-i nühâs taleb olunmayıp mu'tâd üzere kazgancı esnâfından taleb olunmak ve sarâyâ mikdâr-ı kifâye hasır verile, ziyâde verilmek ve beher üç ayda subaşılara vergeldikleri kahve-bahâ mu'tâd-ı kadîmi üzere verilip ziyâde taleb olunmayıp ve fimâ ba'd bida'-ı mezkûreler ile rencîde ve müdâhale-i âzürde olunmamak için savb-ı şer'-i enverde dahi mücebberince mevâdd-i mezkûreleri hâvî hüccet-i şer'iyye matlûbumuzdur dediklerinde işbu vesika-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 3 S. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-emâcid İsmail Ağa çalık, umdetü'l-eşbâh Hasan Ağa el-Hâc Emin Ağazâde, umdetü'l-emsâl Ahmed Ağa kethüdâ-yı çavuşân, Hacı Mustafa Ağa emîn-i çavuşân, Süleyman çavuş-ı dîvân, İbrahim Ağa el-Hâc Emin Ağa, el-Hâc Ömer b. Hızır sermuhzır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Nizami Mehmed b. ()

323 [80a-1] Diyarbakır'ın Ablak mahallesinde vefat eden Hamide Hanım'ın vârisleri olan zevci Abdülvahhab ile oğulları Abdullah, Mustafa, Ahmed ve Mehmed'e intikal eden Hoca Ahmed mahallesindeki evin yarı hissesini Zeliha Hatun'a sattıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Ablak mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hamide bt. () nâm müteveffiyenin verâseti zevci Abdülvahhab b. Mehmed ile sulbî oğulları Abdullah ve Mustafa ve Ahmed ve Mehmed'e münhasıra olup kable'l-kısmet mezbûr Ahmed fevt olup verâseti babası mezbûr Abdülvahhab ile sulbî sagîr oğlu Osman'a münhasıra olup kable'l-kısmete mezbûr Abdullah ile karındâşı Mustafa müte'âkiben fevt olup irsleri babaları Abdülvahhab'a münhasıra olduğu şer'an zâhir olduktan sonra mezbûr Abdülvahhab ile oğlu mezbûr Mehmed asâleten ve mezbûr Osman'ın hissesine şirâen mâlik olan Salih b. Abdurrahman'a asâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Zeliha bt. el-Hâc İsa nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Mollâ Bekir b. el-Hâc Mehmed mahzarında her biri bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffiyeye-i mezbûreden müntakil medîne-i mezbûre mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde vâki' iki tarafından Mehmed Efendi ve bir taraftan Seyyid Hamza ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd fevkânî bir çardak tahtı kapı arası ve bir meclis tahtı zîr-i zemîn ve bir neccârî ve bir matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilin nısfı müvekkile-i mezbûre Zeliha Hâtûn'un ve nısf-ı âharı mûrisimiz müteveffiyeye-i mezbûre Hamide Hâtûn'un olmağla el-hâletü hâzihî menzil-i mezkûr dahi bizlere isâbet eden nısf hisse-i şâyi'amızı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Zeliha Hâtûn'a yüz yirmi beş guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz u kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz yirmi beş guruşu müvekkile-i mezbûre yedinden tamâmen ve kâmilan ahz u kabz eyledikde ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûrda olan nısf hisse-i şâyi'amız müvekkile-i mezbûre Zeliha Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır, keyfe mâ teşâ' ve hasbemâ tahtâr mülkiyet üzere tamâmen mutasarrife olsun dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 23 Ra. sene 1160

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ömer b. Hızır, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi

324 [80a-2] Diyarbakır'ın Tercil kazasında Resülayn köyü halkından Osman b. Hamza'nın, Güngar? köyü halkından Abbas b. Yusuf ile harman yerleri hususunda çekişme ve kavgadan men edildiği

Eyâlet-i Diyarbekir'de Tercil kazâsına tâbi' Resülayn nâm karye ahâlîsinden Osman b. Hamza mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb Güngar? nâm karye ahâlîsinden Abbas b. Yusuf mahzarında üzerinde da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem babamızdan müntakil kırk kile olmak üzere iki kıt'a harmanı babamız mezbûr Yusuf fevt olduktan sonra mezbûr Abbas fuzûlî zabt etmekle taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine ve isbât-ı müdde'âsına bir vechile kâdir olmayıp husûs-ı mezkûra şâhidim yokdur deyü ızhâr-ı acz etmeğin müdde'î-i mezbûr Osman bî-vech mezbûr Abbas ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fil'yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min Rebî'ilevvel li sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ömer b. Hızır, Seyyid Mustafa b. Hamza, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi

325 [80a-3] Diyarbakır'a bağlı Akviran köyünde oturan Hanım bt. Yusuf'un Eğil kazasına tabi Malan? köyünde Seyyid Veli b. Nebi'ye ait üzüm bağında hissesi olduğu hususundaki iddiasının kabul edilmediği

Medîne-i Âmid muzâfâtından Akviran nâm karyede sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hanım bt. Yusuf nâm meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Seyyid Veli b. Nebi mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip Eğil kazâsı kurâlarından Malan? nâm karyede vâki' bir taraftan Emirhan bâğı bir taraftan Seyyid Numan bâğı ve bir taraftan Emin bâğı ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd beş bin kütük üzüm bâğı tamâm olup târîh-i kitâbdan on beş sene mukaddem fevt olan Yusuf ile şerîk olmağla [80b] bâğ-ı mezkûrda olan iki bin beş yüz kütük bâğı fuzûlî zabt ve târîh-i mezbûrdan beru bâğ-ı mezkûrdan bana isâbet eden hissemi taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'îye-i mezbûreden müdde'âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine ve isbât-ı müdde'âya bir vechile kâdir olmayıp husûs-ı mezkûra şâhidlerim yokdur deyü ızhâr-ı acz eyledikten sonra on beş sene mürûr eden da'vânın istimâ'ına mesâğ-ı şer'î olmamağla müdde'îye-i mezbûre Hanım bî-vech mezbûr Seyyid Veli ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fil'yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min şehri Rebî'ilevvel sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ahmed b. Hızır, Mollâ Mehmed b. Hasan Çelebi, Seyyid Mustafa b. Hamza

326 [80b-1] Diyarbakır'a bağlı Tilbesme nahiyesinin Derik köyü halkından Ahmed b. Hasan ile Mustafa b. Hasan ve kardeşi Ömer'in Rubai mahallesinde bulunan ve babalarından intikal eden evi Haciosman'a sattıkları

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Tilbesme nâhiyesi kurâlarından Derik nâm karye ahâlîsinden Ahmed b. Mehmed ve Mustafa b. Hasan ve karındâşı Ömer meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde ba'isü'l-kitâb el-Hâc Osman b. Bekir mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Rubai mahallesinde vâki' bir taraftan Bekir Ağa mülkü ve bir taraftan Fâtıma Hâtûn mülkü ve bir taraftan müşterî-i mezbûrun âhar mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir eyvân ve bir kebîr meclis tahtları zîr-i zemîn ve su kuyusu ve matbah ve kenîf ve suyolu[nu] müştemil menzil, babamız olup bundan akdem fevt olan Mehmed ve Hasan'dan vâlidemiz Âişe Hâtûn'dan müntakil olup târîh-i kitâbdan on sekiz sene mukaddem menzil-i mezkûru babamız mezbûrân ve vâlidemiz mezbûre Âişe hissesiyle işbu mezbûr Hacı Osman'a yüz yetmiş gurusu semen-i makbûza bey' ve temlik etmişdi. El-hâletü hâzihî beynimizde münâza'a-i kesîre vukû'undan sonra müslimûn ve muslihûn tavassutuyla bizlere bir cild *Mushaf-ı şerîf* ile beş gurusu ve bir rub' akçe ve iki mûsil sarık ve üç kuşak vermek üzere inşâ'-i akd-i sulh eylediklerinde bizler dahi sulh-ı mezbûru kabûl etdik, sulh olan meblağ-ı mezbûr beş gurusu bir rub' akçe ile mezkûr *Mushaf-ı şerîf* ve iki sarık ve üç cârı mezbûr yedinden her birimiz bi'l-asâle ve bi-kadri'l-hises tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip babamız müteveffâ-yı mezbûrân ile vâlidemiz mezbûr Âişe'nin bey'iyelerini tenfîz ve tecvîz edip menzil-i mezkûra müte'allik âmme-i de'âvî ve kâffe-i muhâsamâtdan mezbûr el-Hâc Osman'ın zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât eyledik. Fîmâ ba'd menzil-i mezkûra müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' [ve] mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişîn-i kirâm Abdülkerim Efendi, el-Hâc Said Ağa b. Hacı Ahmed bezzâz, Dalkavukzâde Halil Çelebi bezzâz, Şeymus b. Sipâhi, Mustafa Çelebi b. () bezzâz, Mısırlı Osman bezzâz, Mollâ İsmail, Alemdâr İsmail Çelebi, Üveys Çelebi mütevellî-i Behram Paşa, Mehmed Çelebi b. Ali bezzâz

327 [80b-2] Diyarbakır'da Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın vârislerinin kendi aralarında anlaşarak aynı mahallede bulunan merhumun eski zevcesi Rukiye Hanım'a sattıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde sâkin bundan akdem fevt olan el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Rukiye bt. Ebubekir ile sulbiye kızı Âişe ve karındâşları Mustafa ve el-Hâc Mehmed ve hemşiresi

Zeliha'ya münhasıra olup kable'l-kismet mezbûr Mustafa dahi fevt olup verâseti zevce-i menkûhası Havva bt. Mustafa ile kebîr oğlu Ebubekir ve kebîr kızları Ümmü ve Hamide ve Hadice'ye münhasıra olup mezbûr Hacı Mehmed fevt olup verâseti zevcesi Zeyneb bt. () ile sulbî kebîr oğulları Ahmed ve İbrahim ve sulbiye kızı Emine'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Ebubekir Çavuş asâleten ve mezbûrât Havva ve Ümmü ve Hamide ve Hadice taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûru ma'rifet-i şer' ile Arif b. Mehmed Efendi b. Ali Efendi ve Osman Çelebi b. el-Hâc Ömer şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Molla Mustafa b. Mahmud vekâlet-i mezbûretân Rukiye ve Âişe taraflarından kezâlik şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle şer'an sâbit olan evvelki zevci Abdullah b. Mehmed vekâleten ve mezbûr Seyyid Ahmed asâleten vâlidesi mezbûr Zeyneb ve karındâş-ı mezbûr İbrahim tarafından [81a] kezâlik şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Seyyid Ahmed vekâleten ve sagîr-i mezbûrenin vasiyy-i mansûbesi olmağla mezbûr Seyyid Ahmed vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'îsetü'l-kitâb mezbûr Rukiye Hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Mehmed Efendi b. Ömer Efendi mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan cüllâh dükkâmı ve bazen Ali Beşe vereseşi mülkü ve bir taraftan müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn'un âhar mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd ve bir fevkânî kebîr meclis iki kemer üzerine mebnî bir eyvân tahtları âhûr ve müşterek su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzîlimizi bizler asâleten ve vekâleten ve sagîre-i mezbûrenin hissesi zarûret-i nafaka ve kisvesi için bi'l-izni'ş-şer' menzil-i mezkûre tamâmen bey'e arz olunup mecma'u'n-nâs olan mahallelerde münâdî yediyle nidâ ve müzâyede ve ba'de inkıtâ'î'r-rağbeti iki yüz on beş guruşa müvekkileme mezbûr Rukiye Hâtûn üzerinde karâr edip ziyâde ile tâlib-i âhar zuhûr etmeyip bi-cemî'î't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh ile müvekkile-i mezbûre dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz on beş guruşa müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn yedinden her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye bi-kadri'l-hises tamâmen ve kâmilan ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-veyem mahdûd-ı mezkûr menzil müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır, keyfe-mâ teşâ' ve tahtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ilevvel sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Ali b. Hacı Veli, Hasan Efendi İzoli, Seyyid Osman b. Ali, Molla Rasûl b. Said Çavuş, İbrahim Ağa b. Hacı Emin, Bekir b. Hacı Mehmed

328 [81a-1] Diyarbakır'da Nasuh Paşa çarşısına açılan içkale kapısının tamirâtı işinde çalışan usta ve ırgatlara taamiyeleri ile kazma, kürek vesair masraflarının Voyvoda Halil Ağa tarafından verildiği

Medîne-i Âmid sâkinlerinden zikr-i âtf kal'a kapısı ta'mîrine mu'temed nasb u ta'yîn olunan Ahmed b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibül-

kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'z-zikr bi-hasebi tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu bin yüz altmış senesi Saferü'l-hayr'ı evâilinde cânib-i şer'-i enverden ba'de'l-keşf verilen i'lâm ve sâdır olan buyuruldu-yı şerîf müceblince medîne-i Diyarbekir'de Nasuh Paşa çarşısına feth olunur iç kal'a kapısının lâzım gelen ta'mîrâtına şürû' olundukda yirmi üç günde ber-vech-i muharrer ta'mîr olunup lâkin eyyâm-ı mezbûrede iktizâ eden iki nefer ustanın ta'âmiyeleriyle beher nefere doksan bir akçeden otuz dört buçuk guruş ve yevmiye dokuz nefer ırgad kezâlik ta'âmiyeleriyle beher nefere otuz akçeden müddet-i mezbûrede elli bir buçuk guruş ve bir rub' ve iktizâ eden altı yüz zirâ' taş beher yüz zirâ' on bir guruşdan altmış altı guruş ve bahâ-i kül on dört guruş ve girâr ve kürek ve kazma bahâları on iki guruş ve iktizâ eden bin üç yüz batman kireç beher yüz batmanı beş guruşdan altmış beş guruş ve mu'temed-i mezbûrun beher yevm ta'âmiyesiyle doksan bir akçeden ücreti on yedi kuruş ve bir rub' ki bâlâda tahrîr u beyân olan masârif min haysül-mecmû' iki yüz altmış buçuk guruş olmağla meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip masârif-ı mezkûreden zimmetinde bir akçe ve bir habbe kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka hıfzen li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hâfız Mollâ Bekir b. Mollâ Ömer, Mollâ Mustafa b. Ebubekir, Abdülkadir b. Ömer Ağa, Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Yusuf Çelebi Saçılızâde

329 [81a-2] Diyarbakır'da Aziz Camii mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Erdebilzade el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Hüseyin'in birinci dereceden vârisi el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim'in merhumdan müntakil Ali b. Reşid Mescidi mahallesinde bulunan evini Hacer Hanım'a sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Erdebilzâde el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Hüseyin'in derece-i ûlâda ammizâdesi ve hasren vâris-i ma'rûfu olduğu lede's-şer' zâhir u mübeyyin olan el-Hâc İsmail b. el-Hâc İbrahim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Hacer bt. Abdullah nâm hâtûn mahzarında bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ammizâdem müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil Ali b. Reşid Mescidi mahallesinde vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd senede mescid-i mezbûra altmış akçe mukâta'a-i zemîn olan menzili müteveffâ-yı mezbûrûn düyûn-ı müsbeste-i mahkûmün bihâsî için derece-i sâniyede olan diğer ammizâdeleri Mahmud b. Osman ve Ebubekir b. Ömer nâm sagîrlar müteveffâ-yı mezbûrun vârisleri olmak zu'muyla vâlideleri ve bâ-hüccet-i şer' iyye vasiyeleri Emine bt. Abdullah ve Hamide bt. Mehmed nâm hâtûnların yüz elli yedi târîhinde yüz elli bir guruşa mezbûre Hacer Hâtûn'a bey' ve temlik, ol dahi mülk-i müşterâsî olmak üzere mutasarrıf iken müteveffâ-yı mezbûrun verâseti ba'de'l-mürâfa'a bana münhasıra olduğu zâhir u mütehakkık olup ben dahi ber-vech-i

muharrer menzil-i mezbûru kabz ve ba'dehû tavassut-ı muslihûn ile mezbûretân kabz eyledikleri semen-i mezbûr yüz elli guruş ba'de'l-kabûl mukaddemâ olan bey'-i mezbûra tecvîz ve tenfîz için dahi kırk sekiz guruş mezbûre Hacer Hâtûn yedinden ahz u kabz edip menzil-i mezkûru yüz doksan sekiz guruşa olmak üzere mezbûreye bey' ve temlik ve teslim eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzilde vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalim kalmayıp zimmetini ibrâ ve iskât eyledim dedikde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Safer sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrû'l-müderrişin es-Seyyid Ebubekir Efendi, fahrû'l-müderrişin es-Seyyid Ahmed Efendi, fahrû'l-müsta'iddin es-Seyyid Ahmed Efendi mütevellî, umdetü'l-emâcid el-Hâc İsmail çalık

330 [81b-1] Diyarbakır'da Aziz Camii mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Erdebilzade el-Hâc Mehmed b. Hacı Hüseyin'in birinci dereceden vârisi olan amcasının oğlu el-Hâc İsmail b. Murtaza b. Abdullah, ikinci dereceden vârisi olan Mahmud b. Numan ve Ebubekir b. Ömer'in merhumdan müntakil Ali b. Reşid mahallesindeki evin satışı sonucunda birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri

Medîne-i Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Erdebilzâde el-Hâc Mehmed b. Hacı Hüseyin'in derece-i ûlâda ammizâdesi ve hasren vâris-i ma'rûfu olduğu lede's-şer' zâhir u mübeyyen olan el-Hâc İsmail b. Murtaza b. Abdullah mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ammizâdem müteveffâ-yı mezbûreden müntakil Ali b. Reşid mahallesinde vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzili müteveffâ-yı merkûmun derece-i sâniyede olan ammizâdeleri Mahmud b. Osman ve Ebubekir b. Ömer vâris olmak zu'muyla bin yüz elli sekiz târîhinde doksan guruş ile kırk guruş kıymetli bir zerîn kılıca mezbûr Murtaza Halîfe'ye bey' ve temlik ve teslim ol dahi mülk-i müşterâsı olmak üzere mutasarrıf iken müteveffâ-yı mezbûrun verâseti ba'de'l-mürâfa'a şer'an bana münhasıra olduğu zâhir ve mütehakkık olup ben dahi menzil-i mezkûru mülk-i mevrûsum olmak üzere kabz ve ba'dehû tavassut-ı muslihûn ile mezbûrân Mahmud ve Ebubekir bey' eyledikleri menzil-i mezkûrın semeni olan meblağ-ı mezbûr doksan guruş ile kırk guruş kıymetli zerîn kılıcı ba'de'l-kabûl mukaddemâ olan bey'î tecvîz ve tenfîz için elli dokuz guruş dahi mezbûr Murtaza yedinden ahz u kabz edip mezkûr yüz seksen dokuz guruşa olmak üzere mezbûr Murtaza'ya bey' ve temlik ve teslim eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzilde vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalim kalmayıp âmme-i de'âviden mezbûr Murtaza'nın zimmetini ibrâ ve iskât eyledim dedikten sonra mezbûr Murtaza dahi mezbûrân Mahmud ve Ebubekir'in zimmetlerini ibrâ eyledim dedikde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Safer sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişîn-i kirâm Ebubekir Efendi, fahrü'l-müderrişîn es-Seyyid Ahmed Efendi, fahrü'l-müsta'iddîn Ahmed Efendi, fahrü'l-eşbâh Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, el-Hâc Mustafa Sem'ânzâde

331 [81b-2] Diyarbakır sakinlerinden iken vefat eden İstaver'in oğlu İkob ve kızları Ağa ve Simope'nin anneleri Emasye ile aralarındaki anlaşmazlığın halledilmesi üzerine davadan vazgeçtikleri

Medîne-i Âmid mahallâtından () mahallesi mütemekkinlerinden İkob v. İstaver ve hemşireleri Ağa ve Simope binti'l-mesfûr İstaver nâm Nasrânîler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde vâlideleri işbu hâmilü'r-rakam Emasye bt. () nâm Nasrâniye muvâcehesinde her biri takrîr-i kelâm edip bundan akdem hâlik olan babamız mesfûr İstaver'in hâric ez-defter-i kassâm terekesinden olmak üzere bin yüz elli guruşdan her birimize isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyelerimizi vâlidemiz mesfûre ahz u kabz etmekle ber-vech-i muharrer da'vâya tasaddî eylediğimizde beynimizde muslihûn ve müslimûn tavassut edip yedi yüz guruş bizlere vermek üzere inşâ-i akd ve sulh eylediklerinde bizler dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve ber-vech-i muharrer bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yedi yüz guruşu her birimiz bi-kadri'l-hises vâlidemiz mesfûre Emasye nâm Nasrâniye yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip fimâ ba'd babamız hâlik-i mesfûrdan müntakil hâric ez-defter-i kassâm meblağ-ı mezbûr bin yüz elli guruşdan bizlere isâbet eden hisse-i [i]rsiye-i şer'iyelerimize ve gayra müte'allik amme-i de'âviden vâlidemiz mesfûrenin zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât eyledik, ber-minvâl-i muharrer husûs-ı mezkûra ve gayra müte'allik vâlidemiz mesfûre ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben minel-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtımız kalmamışdır dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Rebî'ilevvel sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kâtib Mollâ İbrahim Ahmed tâbi'-i Mehmed Ağa, Hamdullah b. Ali, Alemdâr Yusuf b. Seyyid Ali, Abdullah b. Ömer, Mehmed Ağa serdâr-ı çalık

332 [81b-3] Bağdat'a zahire nakledilmesi hususunda Cebecibaşı Vekili Mahmud Ağa'ya hüccet verildiği

Hâlâ medîne-i Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb Diyarbekir kal'asında mevcûd mühimmât-ı cebehâneye me'mûr Cebecibaşı Vekîli Mahmud Ağa b. Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübârekede bâ-fermân-ı âlî kelek sefîneleriyle cânib-i Bağdat'a nakl ü tesyîrine me'mûr olduğum zehâyiri vaz' için bi-hasebi'l-iktizâ lâzım gelen elli çift çâlpâre ve yüz altmış yedi buçuk çift sâyishâne ve iki yüz yirmi beş çift seklem? girârı ki min haysü'l-mecmû' dört yüz kırk iki buçuk çift girâr olmağla ber-vech-i muharrer merkûm Mahmud Ağa'dan bâ-buyuruldu-yı şerîf ahz

ve zehâir vaz' ve kelek sefîneleriyle cânib-i Bağdad'a nakl ve irsâl eylediğimi müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm ve merkûm Mahmud Ağa'nın yedine i'tâ olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Zilhicce sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Bekir, Yusuf Saçılızâde, Abdülkadir b. Ömer, Mollâ Ömer b. Bekir

333 [81b-4] Diyarbakır Voyvodası Halil Ağa tarafından satın alınıp Bağdat ve Musul kalelerine gönderilecek olan buğday ve arpanın Tilbesme nahiyesi ile Metinli ve Deştekevîr halkından temin edilip ücretlerinin kendilerine tamamıyla ödendiği

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Tilbesme nâhiyesine tâbi' Metinli ahâlîleri taraflarından vekîl-i şer'îleri olan Ali Bekir b. Abdullah ve Deştekevîr ahâlîleri taraflarından dahi kezâlik vekîl-i şer'îleri olan Mehmed Ağa b. Abdullah nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'l-beyâmı tasdîke vekîl-i müsecceli olan Çukadâr Bekir b. Abdurrahman mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübâreke Bağdat ve Musul kal'alarına kelek sefîneleriyle nakl ü tesyîretirilmek üzere müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa [82a] me'mûriyetiyle mübâya'ası fermân buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hinta ve yetmiş bin keyl-i İstanbulî şa'îr ile Tatvan iskelesine dahi nakl eylemek üzere kezâlik mübâya'ası fermân buyurulan yirmi bin keyl-i İstanbulî hinta ve yirmi bin keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi tevzî' defteri ve tahsîsen vârid olan sûret-i defter müceblerince sâlifü'z-zikr iki mübâya'adan Tilbesme nâhiyesine isâbet eden bin yüz keyl-i İstanbulî hintadan Metinli ahâlîlerinin hisseleri üç yüz yirmi keyl-i İstanbulî ve Deştekevîr ahâlîlerinin dahi hisseleri üç yüz on dokuz keyl-i İstanbulî hinta olup ve yine nâhiye-i mezbûra isâbet eden bin yüz keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi yine Metinli ahâlîlerinin hisseleri beş yüz keyl-i İstanbulî şa'îrden Şetli ahâlîlerinin dahi hisseleri beş yüz beş keyl-i İstanbulî şa'îr olup ber-vech-i muharrer zikr olan Metinli ve Deştekevîr ahâlîlerinin hisseleri olan ol mikdâr hinta ve şa'îri müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağaya teslim ve ber-müceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden Metinli ahâlîlerinin hinta bahâsı yüz otuz üç guruş ve bir sülüs ve şa'îrin dahi otuz akçeden bahâsı yüz yirmi beş guruş ki cem'an iki yüz elli sekiz guruş ve bir sülüs edip Deştekevîr ahâlîlerinin dahi hinta hisseleri bahâsı yüz otuz iki buçuk guruş ve elli akçe ve şa'îr bahâsı dahi yüz yirmi altı guruş ve bir rub' olup ki bu dahi cem'an iki yüz elli dokuz guruş ve yirmi akçe olmağla ber-vech-i muharrer her birimize teslimâtımız olan hinta ve şa'îrin bahâlarını bâlâda tahrîr olunduğu üzere müvekkil-i mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa yedinden cânib-i mîriden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'ir kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dediklerinde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevm fî gurreti Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Mollâ Mustafa b. Bekir, es-Seyyid Emin b. Halil, Yusuf Çelebi Saçılızâde

334 [82a-1] Diyarbakır'da Camiunnebi mahallesinde ikamet eden Mehmed Ağa b. Arslan Beşe'nin aynı mahalledeki mülk evini zevcesi olan Hacı Hüseyin'in kızı Rukiye Hanım'a dört yüz kuruşa sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkin Mehmed Ağa b. Arslan Beşe meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde zevcesi işbu bâ'isü'l-kitâb Rukiye bt. Hacı Hüseyin nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan sulbî kebîr oğlu Abdullah mahzarında bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülk-i sahîhimde münselik mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Şeytanoġlu, bir taraftan Tütüncü Topal mülkleri ve bir taraftan İbr[a]him Hanoġlu menzili ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd ve iki meclis ve iki kilâr ve bir koltuk meclisi ve matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avlu ve taşrada fevkî bir oda ve bir kahve odası tahtları âhûr ve su kuyusu ve kenîf ve suyolu müştemil menzili bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile zevcem müvekkil-i mezbûre Rukiye'ye iki yüz guruş nakid akçe ile zimmetimde mütekarrîr ve ma'kûdün aleyh olan iki yüz guruş mehr-i müeccel mukâbili ki cem'an dört yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip müvekkile-i mezbûre dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaġ-ı mezbûr iki yüz guruş zevcem müvekkile-i mezbûre yedinden ahz u kabz eyledim ve iki yüz guruş dahi zimmetimde olan mehr-i müecceli mukâbiline takâs eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısfı mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olup ve nısf-ı âharı mülk-i mukâssasıdır, keyfe mâ yeşâ ve hasbemâ tahtâr zabt eylesin, vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalim kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri Rebî'ilevvel li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Ağa birâderi İsmail Ağa, Ahmed Efendi Tütüncüzâde, İsmail Ağa çeribaşı, el-Hâc Maksud Ağa, el-Hâc İsmail Ağa çalık

335 [82a-2] Diyarbakır'dan satın alınmasına ferman buyurulan ve Bağdat ile Musul kalelerine sevk edilecek olan buġday ve arpadan Ciska ve köylerine isabet eden miktarın teslim alınarak ücretinin voyvodalık tarafından tamamıyla ödendiġi

Eyâlet-i Diyarbakir'de vâki' Ciska ahâlîleri taraflarından Ahmed Ağa b. () meclis-i şerîf-i enverde işbu sâhibü'l-kitâb hâlâ Diyarbakir Voyvodası ve Mübâya'acısı umdetü'l emâcid ve'l-ekârim Halil Ağa b. Mustafa Ağa tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri

tasdîke vekîl-i şer'îsi olan es-Seyyid Emin Efendi b. Halil mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübâreke de Bağdad ve Musul kal'alarına kelek sefneleriyle nakl ü tesyîr etdirilmek üzere müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa me'mûriyetiyle eyâlet-i Diyarbekir'den mübâya'asına fermân buyurulan elli bin keyl-i İstanbulî hinta ve yetmiş bin keyl-i İstanbulî şa'îr ile Tatvan iskelesine dahi nakl eylemek üzere kezâlik mübâya'ası fermân buyurulan yirmi bin keyl-i İstanbulî hinta ve yirmi bin keyl-i İstanbulî şa'îrden dahi tevzi' defteri ve husûsan vârid olan sureti-defter müceblerince sâlifü'z-zıkr iki mübâya'adan Ciska kazâsına isâbet eden iki yüz elli sekiz keyl-i İstanbulî ve beş sümün hintadan nefsi-i Ciska ve tevâbi' karyelerinin hisseleri olan seksen iki keyl-i İstanbulî hinta ve yine nâhiye-i Ciska'ya isâbet eden sekiz yüz sekiz keyl-i İstanbulî ve beş sümün şa'îrden kezâlik nefsi-i Ciska ve tevâbi' karyelerinin dahi hisseleri [82b] iki yüz altmış iki keyl şa'îri müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağaya teslim ve ber-müceb-i emr-i âlî hintanın beher keyl-i İstanbulîsi ellişer akçeden otuz dört guruş ve yirmi akçe ve şa'îrin dahi otuzar akçeden bahâsı altmış beş buçuk guruş ki cem'an doksan dokuz buçuk guruş ve yirmi akçe olmağla ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâileyh voyvoda ağa yedinden cânib-i mîrîden olmak üzere bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadığını müş'îr kibel-i şer' den hüccet terkîm olunsun dedikde işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb olundu.

Fil'yevmi'l-hâmîs aşer min Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa Hacı Fethizâde, Yusuf Çelebi Saçılızâde, es-Seyyid Emin b. Halil, Abdülkadir b. Ömer

336 [82b-1] Diyarbakır'da Aziz Camii mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Erdebilîzade el-Hâc Mehmed b. Hüseyin'in birinci dereceden vârisi olan el-Hâc İsmail b. İbrahim'in merhumdan müntakil Kavas mahallesindeki mahzenleri Feyzullah Çelebi'ye sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Erdebilîzâde el-Hâc Mehmed b. Hüseyin'in derece-i ûlâda ammizâdesi ve hasren vâris-i ma'rûfu olduğu lede's-şer' zâhir ve mübeyyen olan el-Hâc İsmail b. İbrahim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Feyzullah b. Kaya tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânda tasdîke vekîli olan es-Seyyid Ömer Efendi b. İbrahim mahzarında bi-tav'îhi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ammizâdem müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil Kavas mahallesinde vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd sekiz bâb mahzen dâhilinde cârî nüहुfte suyu ile müteveffâ-yı mezbûrûn düyûn-ı müsbe-i mahkûmün bihâsı için derece-i sâniyede olan diğer ammizâdeleri Mahmud b. Osman ve Ebubekir b. Ömer nâm sagîrler müteveffâ-yı mezbûrûn vârisleri olmak zu'muyla vâlideleri bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyeleri olan Emine bt. Abdullah ve Hamide bt. Mehmed nâm hâtûnlar salifü'z-zıkr sekiz bâb mahzeni bin yüz elli sekiz târîhinde üç yüz on guruşa müvekkil-i mezbûr Feyzullah Çelebi'ye bey' ve temlîk, ol

dahi mülk-i müşterâsı olmak üzere mutasarrıf iken müteveffâ-yı mezbûrun verâseti ba'de'l-mürâfa'a bana münhasıra olduğu zâhir u mütehakkık olup ben dahi ber-vech-i muharrer mahzen-i mezbûru kabz ve ba'dehû tavassut-ı muslihûn ile müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbeste-i mahkûmun bihâsı için mezbûrân kabz eyledikleri semen-i mezbûr üç yüz guruş ba'de'l-kabûl mukaddemâ olan bey'-i mezkûru tecvîz ve tenfîz için dahi vekîl-i merkûm es-Seyyid Ömer yedinden müvekkil-i mezbûr Feyzullah tarafından üç yüz guruş ahz u kabz edip zikr olunan mahzeni altı yüz on guruşa olmak üzere müvekkil-i mezbûr Feyzullah Çelebi'ye bey' ve temlik ve teslim eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mahzende vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalim kalmayıp müvekkil-i mezbûr Feyzullah Çelebi'nin zimmetini âme-i de'âvîden ibrâ ve iskât eyledim dedikden sonra vekîl-i mezbûr Ömer Efendi dahi sagîrân-ı mezbûrânın ve vasiyelerinin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Safer sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin Ebubekir Efendi, fahrü'l-müderrişin es-Seyyid Ahmed Efendi, fahrü'l-eşbâh Hasan Ağa

337 [82b-2] Diyarbakır'da Aziz Camii mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Erdebilzade el-Hâc Mehmed Ağa b. Hüseyin'in birinci dereceden vârisi el-Hâc İsmail b. İbrahim'e müntakil Hüseyin Efendi mahallesindeki evin satışı

Medîne-i Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Erdebilzâde el-Hâc Mehmed Ağa b. Hüseyin'in derece-i ûlâda ammizâdesi ve hasren vâris-i ma'rûfu olduğu lede's-şer' zâhir u mübeyyen olan el-Hâc İsmail b. İbrahim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Hasan ve Üveys b. Ali mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ammizâdem müteveffâ-yı merkûmdan müntakil Hüseyin Efendi mahallesinde inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzili müteveffâ-yı mezbûrûn düyûn-ı müsbeste-i mahkûmün bihâsı için derece-i sâniyede olan diğêr ammizâdeleri Mehmed b. Süleyman ve Bekir b. Ömer nâm sagîrler müteveffâ-yı mezbûrların vârisleri olmak zu'muyla vâlidelerini bâ-hüccet-i şer'iyeye vasiyeleri Emine bt. Abdullah ve Hamide bt. Mehmed nâm hâtûnlar bin yüz elli sekiz târihinde ber-vech-i muharrer iki yüz on guruşa mezbûrân bey' ve temlik ol dahi mülk-i müşterâsı olmak üzere mutasarrıf iken müteveffâ-yı mezbûrun verâseti ba'de'l-mürâfa'a-i şer'î bana münhasıra olduğu zâhir u mütehakkık olup ben dahi ber-vech-i muharrer menzil-i mezbûru kabz ve ba'dehû tavassut-ı muslihûn ile mezbûrân kabz eyledikleri semen-i mezbûr iki yüz on guruşa ba'de'l-kabûl mukaddemâ olan bey'-i mezkûru tecvîz ve tenfîz için dahi yüz elli guruş dahi mezbûrân yedlerinden ahz u kabz edip menzil-i mezkûru üç yüz altmış guruşa olmak üzere bey' ve temlik ve teslim eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzilde vechen mine'l-vücûh sebeben mine'l-esbâb alâka ve medhalim kalmayıp zimmetlerini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât eyledikden sonra mezbûrân dahi sagîrân-ı mezbûrânın ve vasiyelerinin zimmetlerini ibrâ eyledik dediklerinde gibbe't-tasdik mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Safer sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin es-Seyyid Ebubekir Efendi, fahrü'l-müderrişin es-Seyyid Ahmed Efendi, fahrü'l-müsta'iddin Ahmed Efendi mütevellî, Mollâ Ömer b. İbrahim çukacı

338 [83a-1] Zimmî reayanın tahammüllerine göre cizyelerinin toplanması, görevli memurların hak ve adaletten ayrılmadan vazifelerini yapmaları ve reyaya zulmeden memurların tecziye edilmeleri hususunda emr-i şerif

(...) ve kurâsında mün'im ve mütemevvil a'lâ veyâhûd evsat mütehammil iken a'lâ ve evsat cizyesin vermemek için civârlarında vâki' âhar kazâ cizyedârlarından hîle ile evsat veyâhûd ednâ kâğıdı alıp mîrîye gadr etmek ihtimâlleri olur ise ol asılların ahâlîsi beyinde mülk ü emlâkine nazar olunup esnâf-ı selâsenin kangı sınıfından add ü i'tibâr olunur ise vech-i şer'î üzere istihkâklarına göre evrâkları verilip lâkin bu bahâne ile re'âyâ fukarâsına gadr ve tecâvüz olunmaya ve her bir ehl-i zimmetin tahammüllerine göre cizyeleri cibâyet olunmak muktezî iken bazı mahallât ve kazâ ve kurânın kocabaşları kendi cizyelerine tahkîk için topdan evrâk alıp re'âyâya istihkâklarına göre tevzî' olunmayıp mâl-ı mîrîye ise beynlerinde hesâb ve hilâf-ı şer' ale's-seviye tahsîl olduğu sem'-i hümâyûnuma ilkâ olunmağla bu bid'at-ı kerîhe dahi men' olunup her bir ehl-i zimmetin istihkâklarına göre cizyedârlarından eşkâliyle evrâkları verilip cizyeleri cibâyet oluna. Hâsıl-ı kelâm, hilâf-ı şürût-ı berât bir ferdi hâric ve kâğıtsız kalmamak şartıyla her birine alâ vechi's-şer' tahammül ve istihkâklarına göre evrâkları verilip cizye-i şer'iyelerin cibâyet eyledikten sonra kasaba ve karye üzerine topdan evrâk tarh ve tevzî' eylemekden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb oluna. Hulâsa-i kelâm, şürût-ı berâtdan ziyâde bir akçe alındığı veyâhûd topdan evrâk tarh u tahmîl olduğu haberi alınır ise bilâ-ihhâl bu gûne harekete cesâret edenlerin cezâları tertîb olunacağı mukarrer ve muhakkak bileler ve cibâyetine me'mûr âmiller dahi câdde-i hakdan udûl eylemeyip kemâl-i istikâmet ile hareket ve hilâf-ı şürût-ı berât-ı âlîşân re'âyâ fukarâsından başka ma'îşet ve kâtibiye ve sarrâfiye ve kolcu akçesi nâmıyla vesâir bahâne ile bir habbe taleb eylemeyeler ve kezâlik kuzât ve nüvvâb dahi harc-ı mahkeme nâmıyla re'âyâdan ummâl-i cizyeden kalîl ve kesîr min ba'd bir nesne mutâlebe eylemeyeler. Şöyle ki, kâdılar ve cizyedârlar celb-i mâl sevdâsıyla re'âyâya zulm üta'addî ederler ise sırren ve alenen teccüssüs ve tefahhus olunup izdiyâd aldıkları zâhir olur ise kayd u bend ile Âsitâne-i sa'âdet'ime ihzâr ve şer'an muhkem haklarından gelinir. Ona göre işbu berât-ı âlîşânın şürûtu mürâ'ât olunup kadılar ve voyvodalar ve kurâ zâbitleri vesâir sükkân-ı vilâyet bi'l-ittifâk cizye cibâyeti husûsunda cizyedâra i'ânet ve muhâlefet eder olur ise haklarından gelinmek üzere ism ü resmleri Dersaadet'ime arz u i'lâm eyleyeler ve her bir neferin cizye mâlların edâ eylediği ma'lûm olmak için cizyedârlar başka defter tutup kazâda olanları mahallesi ile ve karyede olanları karyesiyle ve mürûr u ubûr edenleri ism ü resmleriyle ale'l-esâmî defter ve Cizye Muhâsebesi Kalemî'ne teslîm eylemek üzere der-i devlet-medârîma getireler ve cizyedârlar me'mûr olduğu kazâ ve nevâhiye tevzî' eylediği evrâkı min ba'd kolcular mühürlemeyip ve eşkâlsiz kâğıd vermeyip hîn-i iktizâda def'-i iştibâh için tatbîk olundukda mutâbîk olmak üzere Cizye Kalemî'nde

hıfz olunan mühürleriyle mühürleyeler ve işbu berât-ı âlişânımda ta'yîn ve tasrîh olunan şürût ve kuyûddan tefvîz ve icrâsına her birleri gereği gibi ihtimâm-ı tâm eyleyip hilâfıyla bir dürlü vaz' u hareketde bulunmaktan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyeler, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren [fi'l]-yevmi's-sâlis [min] Zilhicce sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

339 [83a-2] Diyarbakır'da bulunan Melek Ahmed Paşa Vakfı'ndan günlük on iki akçe ücretle söz konusu camide hatip ve sermahfil olan Abdurrahman Halife'nin vefatı sebebiyle yerine oğlu Abdullah Halife'nin tayin edildiği

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Medîne-i Âmid'de vâki' Melek Ahmed Paşa Vakfı'ndan almak üzere yevmî on iki akçe vazîfe ile câmi'-i şerîfde hatîb ve sermahfil olan Abdurrahman Halîfe fevt olup yeri hâlî ve hizmeti mu'attal kalmağla erbâb-ı istihkâkdan sulbî oğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü'-şân-ı hâkânî Abdullah Halîfe'ye -zîde salâhuhû- babası mahlûlünden tevcih olunup yedine berât-ı âlişânım verilmek bâbında inâyet ricâsını Âmid Kazâsı Nâibi Mevlânâ Mehmed Aziz -zîde ilmuhû- arz etmekle ancak hitâbeti pây-e-i serîr-i a'lâya telhîs olundukda hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip sâdir olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla bin yüz elli dokuz senesi Zilka'de'sinin dördüncü günü târihiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince tevcih edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Abdullah Halîfe'ye -zîde salâhuhû- varıp câmi'-i mezkûrda hatîb ve sermahfil olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra ta'yîn olunan yevmî on iki akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrıf ola, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren [fi'l]-yevmi't-tâsi' [min] Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

340 [83b-1] Diyarbakır'da bulunan Hüsrev Paşa Cami-i şerifi Evkâfı'nda vazifeli Hâfız-ı Kütüb Abdullah Halife'nin vefatıyla yerine oğlu Mahmud Halife'nin görevlendirildiği

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' müteveffâ Hüsrev Paşa Câmi'-i şerîfi Vakfı'ndan almak üzere vazîfe-i mu'ayyene ile hâfız-ı kütüb olan Abdullah Halîfe fevt olmağla mahlûlünden sulbî oğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü'-şân-ı hâkânî Mahmud Halîfe'ye -zîde salâhuhû- tevcih

olunup berât-ı şerîf-i âlişânım verilmek ricâsına Âmid Nâibi Mevlânâ Mehmed Aziz -zîde ilmuhû- arz eylemeğin hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip mevlânâ-yı mûmâileyhin arzı ve bin yüz elli dokuz senesi Şevvâl'inin yirmi birinci günü târihiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince mahlûlünden tevcih edip bu berât-ı hümâyûnumu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Mahmud Halîfe veledes -zîde salâhuhû- varıp babası müteveffâ-yı mezbûr yerine hâfız-ı kütüb olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel hâfız-ı kütüb olanlar vazîfe-i mu'ayyenesine bu vechile mutasarrıf olagelmişler ise mezbûr dahi ol minvâl üzere vazîfe-i mu'ayyenesinde evkâf-ı mezbûr mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrıf ola, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

341 [83b-2] Arzuhal sahibi zimmîlerin kiraları ve istidâne eyledikleri akçelerinin tevzi ve sâlyâne olunması

Hâlâ Diyarbekir nâibi izzetlü efendi hazretleri

Sâhib-i arzuhal zimmiyân fukarâlarının kirâları ve istidâne eyledikleri akçeleri defterleri mücebince beynlerinde tevzî' ve sâlyâne olunup yerli yerinden tamâmen cem' u tahsîl ve mahallerine edâ ve teslîm oluna deyü buyuruldu.

Fî 16 M. sene [1]160

342 [83b-3] Vilâyetteki zimmîlerin borçlarını gösteren liste

Devletlü mürüvvetlü merhametlü sultânım hazretleri sağ olsun

Arzuhâl-i zimmî kulları budur ki, devletlü mürüvvetlü efendim sultânım hazretleri bu diyâr-ı mübâreke teşriflerinden bu âna değin vâki' olan ta'mîrât ve devletlü Abdullah Paşa hazretlerinden kalan kirâlar ve bazı yerlere ber-müceb-i temessük vereceğimiz beş bin dokuz yüz yirmi dört gurus akçe olmağla arzuhâle cesâret olundu. Merâhim-i âlîlerinden mercûdur ki, azîz şerîf başın için olsun cümle fukarâ ma'rifetiyle mahallelere meblağ-ı merkûm tevzî' ve yerli yerinden cem' u tahsîl olunmak bâbında buyuruldu-ı şerîfleri ricâ ve niyâz olunur. Bâkî emr u fermân siz devletlü merhametlü sultânım hazretlerindir.

Sene 1160

Bende-i fukarâ-i zimmî

Defter oldur ki vilâyât keferelerinin verecek borçları[nı] beyân eder:

	Guruş
Sarrâfa verecek	850
Sâlyâne Çavuş Kethüdâsı Mahmud Ağa'ya verecek	100
Başkâhya temeyyüzât eylediği borc	1.300
Abdullah Paşa gününden kirâ ve borc	1.250
Abdullah Paşa gününden bâkî kalan üç aylık kirâ	750
Buz için masârif-ı evvele	100
Abdullah Paşa taşra çıkdıkda sekilere ta'mîrât	27
Mihmândârın atık ulûfesi	22
Üç aylık başkâhyaya ulûfe	45
[Yekûn]	4.444
Bundan sonra olacak ta'mîrât için	300
Ceyo'nun borcuna verecek	80
[Yekûn]	4.834
Pazarbaşı Hüseyin Çelebi ber-mûceb-i tezkere	100
Def'an mukaddem olan masârif	750
Hacı Abdülbaki Çelebi'ye verecek	150
[Yekûn]	5.934

343 [83b-4] Diyarbakır cizyesi ve avârızı gelirlerinden mukâtaa sahipleri ve mültezimlerin zimmetlerinde kalan meblağın mübaşir tarafından tahsil olunması

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmmi'l-enâm bi-re'yi's-sâib mûmehhidu bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidu erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Diyarbakır vâlîsi vezîrim paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve akzâ kuzâtı'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisu ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâiluhû- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûs için Dersaadet'imden mübaşir ta'yîn olunan Mustafa -zîde kadruhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ül-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'd-dâim Dergâh-ı [84a] mu'allâ'm kapıcıbaşlarından olup hâlâ Darbhâne-i âmire'm nâzırı olan el-Hâc Mehmed Sadık -dâme mecduhû- Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl edip iştirâken mâlikâne uhdesinde olan Diyarbakır Voyvodalığı elli sekiz senesine mahsûben müteveffâ Abdülvahhab Ağazâde Ahmed'in -zîde kadruhû- uhdesinde iken sene-i mezbûra mahsûben gerek voyvodalık-ı mezkûr ve gerek Diyarbakır cizyesi ve avârızı mâllarından Voyvoda Kâtibi Mehmed'in -zîde kadruhû- memhûr defteri mûcebince

ashâb-ı mukâta'ât ve mültezimîn zimmetlerinde kalan sekiz bin dokuz yüz doksan bir guruşdan ancak Süveydi aşîretinin mâlı olan bin üç yüz elli guruş tahsîl olunup kusûru alâ hâlihi kalmağla bakâyâ-yı mezbûre ber-mûceb-i defter ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle icâb edenlerden alâ eyyi hâlin tahsîl olunup edâda muhâlefet ederleri olur ise ahz u habs ve mâlikânelerin üzerlerinden ref' olunmak için emr-i şerîf-i âlişânım verilmek bâbında istid'â-yı inâyet Voyvoda Kâtibi merkûm Mehmed'in verdiği defteri ibrâz eylediği ecilden Hazîne-i âmire'mde mahfûz olan Başmuhâsebe defterlerine nazar olundukda husûs-ı merkûm için vech-i meşrûh üzere bin yüz elli sekiz senesi Şevvâl'inde dahi bir kıt'a emr-i şerîfim verildiği derkenâr ve vech-i meşrûh üzere husûs-ı mezbûre mahallinde ma'rifet-i şer' ve sen ki, vezîr-i müşârunileyhsin, ma'rifetin inzimâmı ve Âsitâne-i sa'âdet'imden mübâşir ta'yîn olunan mûmâileyh -zîde kadruhû- ma'rifetiyle görülüp voyvodalık mülhakâtından olan mukâta'ât ve kezâlik cizye ve avârız mâllarından sene-i mezbûra mahsûben ashâb-ı mâlikâne ve mültezimîni zimmetlerinde her ne kadar bakâyâ-yı sahîha var ise yerli yerinden tamâmen tahsîl ve edâda muhâlefet edenler ahz u habs ve mâlikâneleri ref' olunmak için i'lâm olunmak üzere emr-i şerîfim verilmek bâbında iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bilfi'l başdefterdârım Mehmed -dâme uluvvuhû- telhîs etmekle imdi telhîs mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, hükmi-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel edip dahi sen ki, vezîr-i müşârunileyhsin, husûs-ı mezbûru mahallinde ma'rifet-i şer' ve ma'rifetin inzimâmı ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle görüp voyvodalık-ı mezbûr mülhakâtından olan mukâta'ât ve kezâlik cizye ve avârız mâllarından sene-i mezbûreye mahsûben ashâb-ı mâlikâne ve mültezimîn zimmetlerinde her ne kadar bakâyâ-yı sahîha var ise yerli yerinden tamâmen tahsîl ve edâ etdirdip ta'allül ve muhâlefet etdirmeyip edâda muhâlefet edenleri ahz u habs ve mâlikânelerin ref' olunmak için Dersaadet'ime i'lâm eylesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren [fi]'l-yevmi's-sânî [min] Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

344 [84a-1] Bağdat ve Musul kaleleri muhafazasına memur olan Dergâh-ı âlî top arabacıları maaşlarının güvenle yerine ulaşması için gerekli tedbirlerin alınması

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keâm A'zâz ve'l-Veheb Mukâta'ası cânibinden Bağdat ve Musul kal'alarına varınca yol üzerinde vâki' olan kadılar -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları voyvodalar ve kurâ zâbitleri ve a'yân-ı vilâyet iş erleri -zîde kadruhum- tevkî'-i refi'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, Bağdat ve Musul kal'aları muhâfazalarına me'mûr Dergâh-ı mu'allâm top arabacılarının yüz elli beş senesi mevâcibleri mukâta'a-i mezkûreden havâle olunmağla mukâta'a-i mezkûre cânibinden kal'ateyn-i mezbûreteyne varınca mâl-ı mevâcib inşallahu te'âlâ yol üzerinde her kangımızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise hâmî ve mahfûz yerlere kondurup gecelerde ve gündüzlerde bekletdirip ve yolların yanına kifâyet mikdârı er ve mu'temedün aleyh tûfeng-endâz âdemler koşup gereği gibi muhkem hıfz u hırâset ederek emîn ü sâlim birbirinize

ulaştırıp ihmâl ve müsâmahadan ve menâzil ve merâhilde zarar u ziyân erîştirmekden ve bu bahâne ile re'âyâ fukarâsından celb-i mâl sevdâsıyla zulm üta'addiden be-gâyet ihtirâz eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîli'ş-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfıyla vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız.

Tahrîren [fi]'l-yevmi't-tâsi' Cumâdelâhire sene semân ve hamsîn ve mi'e ve elf

Fî 13 Safer fi sâl 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye

345 [84b-1] Diyarbakır'ın esnaf, kaza ve nahiyeleriyle Şark ve Garb köyleri, Salat ve Berazi nahiyelerine tevzi olunan sâlyânenin miktarını gösteren liste

İşbu sene-i mübâreke hâlâ vâli-i hıttâ-i Diyarbakır vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr devletlü inâyetlü Mehmed Paşa hazretleri Diyarbakır'e teşrîf-i kudûmlerinde üç günlük zahîre bahâlarının üç bin dört yüz kırk guruş ve sâbıkan Diyarbakır Vâlisi vezîr-i mükerrer sa'âdetlü Çeteci Abdullah Paşa hazretleri Diyarbakır'den öteye azîmetlerinde bir günlük zahîre bahâları yedi yüz on üç buçuk guruş ve sâbıkan Musul Vâlisi vezîr-i mükerrer devletlü Abdülcelilzâde Hüseyin Paşa hazretlerine bir günlük zahîre bahâları altı yüz dört buçuk guruş ve bâ-fermân-ı âlî Haleb Vâlisi vezîr-i mükerrer Sadr-ı esbak devletlü inâyetlü Ahmed Paşa hazretlerini levendâtı ta'yînâtı husûsu için Devlet-i Aliyye'den mübâşir ta'yîn buyurulan Şemsi Paşazâde Mehmed Bey'e hizmet bin üç yüz otuz guruş ki meblağ-ı mezbûrun yedi yüz guruşu Voyvoda sa'âdetlü Halil Ağa'dan deyn olunmağla mûmâileyh Voyvoda Halil Ağa'ya verilmek üzere meblağ-ı mezbûra dâhil olunmuştur ve sa'âdetlü elçi Nazif Efendi'ye bârgîr ücreti altmış guruş ve Sultân Bayezid kâtibine hizmet-i bakıyyesi elli beş guruş ve Bağdad'a elçi husûsu için me'mûr çukadâra hizmet kırk dört guruş ve Haleb husûsu için harc-ı i'lâm ve hasbe'l-mu'tâd beş yüz guruş ve kâtibiye ve hüddâmiye elli üç guruş ki min haysü'l-mecmû' dokuz bin iki yüz elli guruş olmağla meblağ-ı mezbûru ber-vech-i muharrer cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ile eyâlet-i Diyarbakır'in esnâf ve bi'l-cümle kazâ ve nevâhîlerine tevzî' ve sâlyâne olundukda Şark ve Garb, Salat ve Berazi nahiyelerine dahi altı yüz elli guruş isâbet edip meblağ-ı mezbûr üzerine alaybeyine elli guruş alâ hasebi'l-mu'tâd otuz guruş ve kâtibine on guruş ki min haysü'l-mecmû' yedi yüz kırk guruş olmağla ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûr cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le Şark ve Garb kurâlarına ve Salat ve Berazi nahiyesine tevzî' ve sâlyâne olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Hurrîre fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min Muharrem sene sittîn ve mi'e ve elf

Nâhiye-i [Şark-ı Âmid]

Karye-i Kıtırbil-i zimmi <i>Afv</i>	Karye-i Kıtırbil-i müslim 3 guruş 1 rub'	Karye-i Kasimi-yi zimmi 3 guruş	Karye-i Beşirik 4 guruş 3 rub'	Karye-i Kadıkendi-yi müslim 5 guruş 1 rub'
Karye-i Habkerme-i kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Bakavis 3 guruş 3 rub'	Karye-i Arabşaban 1 guruş 3 rub'	Karye-i Kengerli-yi sagir 3,5 guruş	Karye-i Cirmik 4 guruş
Karye-i Gençoğlu 2,5 guruş	Karye-i Habkerme-i sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Bayrambey 1 guruş 3 rub'	Karye-i Sıçancık 2 guruş 3 rub'	Karye-i Akviran-ı sagir 3,5 guruş
Karye-i Çarigan-ı kebir 2 guruş 3 rub'	Karye-i Üçtepe ma'a mezra'a <i>harâbe</i>	Karye-i Ankevîr 1 guruş 3 rub'	Karye-i Zoğzinc-i zimmi 3 guruş 3 rub'	Karye-i Pirhüseyin Tepesi guruş afv
Karye-i Alibardak 2,5 guruş	Karye-i İsrail 3 guruş 1 rub'	Karye-i Nergisli <i>harâbe</i>	Karye-i İdrisli 1 guruş 3 rub'	Karye-i Yabacı 2 guruş 3 rub'
Karye-i Alidar-ı kebir 4 guruş 1 rub'	Karye-i Yarımca 2,5 guruş	Karye-i Akmeşhed-i kebir 3 guruş 1 rub'	Karye-i Alidar-ı sagir 2,5 guruş	Karye-i Yengice 1,5 guruş
Karye-i Zeynigan 2 guruş	Karye-i Kengerli-i kebir guruş <i>harâbe</i>	Karye-i Çolakbehlül 2 guruş 1 rub'	Karye-i Kürdtaılı 2 guruş	Karye-i Zoğzinc-i müslim 4,5 guruş
Karye-i Kızilmehmed 5 guruş 3 rub'	Karye-i Tillik 2 guruş 1 rub'	Karye-i Akmeşhed-i sagir 2,5 guruş	Karye-i Toblu <i>harâbe</i>	Karye-i Örenli 3 guruş 1 rub'
Karye-i Şemmame 1,5 guruş	Karye-i Mollacabir 2 guruş 1 rub'	Karye-i Akhüseyin 7 guruş 3 rub'	Karye-i Abaracı 4 guruş 1 rub'	Karye-i Koruculu 2 guruş 1 rub'
Karye-i Mersini <i>harâbe</i>	Keberli-i kebir 4,5 guruş	Karye-i Mollahamiş 3,5 guruş	Karye-i Maksudlu <i>harâbe</i>	Karye-i Hanbazar 3 guruş
Karye-i Horozlu 3,5 guruş	Karye-i İshaklı 4 guruş	Karye-i Haydarlı 1 guruş	Karye-i Hüseyinik 2 guruş 3 rub'	Karye-i Kefincar 5 guruş 3 rub'

Karye-i Arslanoğlu-yı Kürd 3 guruş 3 rub‘	Karye-i Şükürlü 1,5 guruş	Karye-i Baharlı 4,5 guruş	Karye-i Seyyid Hasan 3 guruş 3 rub	Karye-i Karagöz <i>harâbe</i>
Karye-i Sittioğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Timurhan 1,5 guruş	Karye-i Çavuşu <i>harâbe</i>	Karye-i Develi <i>harâbe</i>	Karye-i Bismiloğlu 5 guruş 1 rub‘
Karye-i Mehmedli <i>harâbe</i>	Karye-i Karahamzalı 4 guruş 3 rub‘	Karye-i Arzuoğlu guruş afv	Karye-i Satıkendi 4 guruş	Karye-i Kozan 1 guruş 3 rub‘
Karye-i Hamurta 2 guruş 1 rub‘	Karye-i Arslanoğlu-yı Arab 6 guruş 3 rub‘	[85a] Karye-i Müderris 2 guruş 3 rub‘	Karye-i Tilgazi 2,5 guruş	Karye-i Anşa 3,5 guruş
Karye-i Haciosman 5 guruş 3 rub‘	Karye-i Biçarömer 3 guruş 3 rub‘	Karye-i Matranlı 3 guruş 3 rub‘	Karye-i Fatmahatun 1 guruş 3 rub‘	Karye-i Hacı İsa 3 guruş 3 rub‘
Karye-i Ka‘bi 7,5 guruş	Karye-i Sa‘di 3 guruş 1 rub‘	Karye-i Karabaş 3 guruş 1 rub‘	Karye-i İrincil 2,5 guruş	Karye-i Kabasakal 3 guruş 3 rub‘
Karye-i Kürdenli 6 guruş	Karye-i Sakargalı 3 guruş 1 rub‘	Karye-i Hayyan? <i>harâbe</i>	Karye-i Patrik 2 guruş 3 rub‘	Karye-i Karaahmedli 3,5 guruş
Karye-i Çıkmın <i>harâbe</i>	Karye-i Dervişhasan 2,5 guruş	Karye-i Taraklı 2 guruş 3 rub‘	Karye-i Arabtaylı 2 guruş 1 rub‘	Karye-i Korucu 4,5 guruş
Karye-i Kürdömer <i>harâbe</i>	Karye-i Keberli-yi sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Porsuklu 2 guruş 1 rub‘	Karye-i Yassıca 2 guruş 1 rub‘	Karye-i Dellukan 6 guruş 3 rub‘
Karye-i Çarigan-ı sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Bahçecik <i>harâbe</i>	Karye-i Karakoç 3 guruş 1 rub‘	Karye-i Akviran-ı kebir 6 guruş	Karye-i Kâğıdı 3 guruş 1 rub‘
Karye-i Çakallı 2 guruş 3 rub‘	Karye-i Köpekli 3 guruş	Karye-i Arabdarılı 4 guruş 3 rub‘	Karye-i Karacaviran 1,5 guruş	Karye-i Çanakçı 3 guruş
Karye-i Köklü 2 guruş	Karye-i Tayyar mezraası 2 guruş	Nahiye-i Salat ma‘a Berazi 135 guruş		

Nâhiye-i Garb-ı Âmid

Karye-i Payas 2,5 guruş	Karye-i İğiye-i zimmi 2,5 guruş	Karye-i Tilarab 2 guruş	Karye-i Kıraçkendi 1 guruş	Karye-i Eşrefi 3 guruş
Karye-i Hatiban-ı kebir 1 guruş 3 rub'	Karye-i Buciyan 3 guruş	Karye-i Abdalgörmez 2 guruş 1 rub'	Karye-i Katin 2 guruş	Karye-i Belame <i>harâbe</i>
Karye-i Cidacı 3 guruş	Karye-i Aktepe 7 guruş	Karye-i Kazgancı 2,5 guruş	Karye-i Mezrik 2,5 guruş	Karye-i Kasımı Kiki 6 guruş
Karye-i Türkmanacı 11,5 guruş	Karye-i Köseli 4,5 guruş	Karye-i Dikini guruş <i>harâbe</i>	Karye-i Duhari <i>harâbe</i>	Karye-i Kürdaci 7 guruş
Karye-i Tavşantepe 1,5 guruş	Karye-i Şehrâtepe 2 guruş 3 rub'	Karye-i Hatiban-ı sagir 1,5 guruş	Karye-i Tizharab 2,5 guruş	Karye-i Davudan 1,5 guruş
Karye-i Selimi 1 guruş 1 rub'	Karye-i Kargalı <i>harâbe</i>	Karye-i Bacvan 1,5 guruş	Karye-i Derbeşur 1 guruş 3 rub'	Karye-i Cinan mezraası 1 guruş
Karye-i Alıpınarı 45 guruş 1 rub'	Karye-i Fare Afv	Karye-i Mübareki 1,5 guruş	Karye-i Güzelabdal 1 guruş	Karye-i Denizcik 1 guruş 3 rub'
Karye-i Zavra 2 guruş	Karye-i Behramki Razvan 2,5 guruş	Karye-i İğiye-i müslim 3 guruş	Karye-i Körtepe <i>harâbe</i>	Karye-i Şükürlü guruş 3 rub'
Karye-i Arabbeyan 2 guruş 1 rub'	Karye-i Kübeşi <i>harâbe</i>	Karye-i Karakoç 2 guruş 1 rub'	Karye-i İmamakil 1 guruş 3 rub'	Karye-i Tatar mezraası <i>harâbe</i>
Karye-i Şeytanoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Karayegan 2 guruş 1 rub'	Karye-i Tilhafes 1,5 guruş	Karye-i Tildari 1 guruş	Karye-i Karagöz <i>harâbe</i>
Karye-i Meşti 2 guruş	Karye-i Iraki <i>harâbe</i>	Karye-i Ömeranlı 1,5 guruş	Karye-i Süveydi 3 guruş 1 rub'	Karye-i Kerh 4,5 guruş
Karye-i Hüccetin 4 guruş	Karye-i Karalı 3 guruş 3 rub'	Karye-i Kankirt ma'a mezraa 3 guruş	Karye-i Dirimte 1 guruş 1 rub'	Karye-i Harbecin 2 guruş
Karye-i Başıl 2 guruş	Karye-i Gölkankirt <i>harâbe</i>	Karye-i Karta 4 guruş	Karye-i Çaruği 6 guruş	Karye-i Aynata ma'a mezraa 2 guruş 1 rub'

Karye-i Karaviran 1 guruş	Karye-i Elvendi <i>harâbe</i>	Karye-i Nebi mezraası 1,5 guruş	Karye-i Develi <i>harâbe</i>	Karye-i Alaçimen <i>harâbe</i>
[85b] Karye-i Havar-ı zimmi 1 guruş 3 rub‘	Karye-i Beyköy <i>harâbe</i>	Karye-i Gökviran <i>harâbe iken peşîn yazıldı.</i>	Karye-i Çupin 1 guruş	Karye-i Behingan 2 guruş
Karye-i Nive <i>harâbe</i>	Karye-i Behramki Servan 2 guruş	Karye-i Dikmetaş 1 guruş	Karye-i Bakacak 1,5 guruş	Karye-i Mağara-i Rasül 1,5 guruş
Karye-i Akımı 1,5 guruş	Karye-i Kanberköyü 1,5 guruş	Karye-i Mağara-i Ömeran 1,5 guruş	Karye-i Marto 2,5 guruş	Karye-i Kör Behramki 2 guruş
Karye-i Cebel-i cedfid 1 guruş	Karye-i Cümük 1 guruş	Karye-i Kamişlitayyar <i>harâbe</i>	Karye-i Mehmed mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Anbarcık <i>harâbe</i>
Karye-i Güllükacı <i>harâbe</i>	Karye-i Şaso 3 guruş	Karye-i Kırkatoglu 1 guruş	Karye-i Muhannaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Hancuğaz 2 guruş
Karye-i Heykelcik <i>harâbe</i>	Karye-i Kakay 2 guruş	Karye-i Yuvacık 3 guruş	Karye-i Çavuşköyü 2 guruş 3 rub‘	Karye-i Balıkviran <i>harâbe</i>
Karye-i Haciruz 2 guruş	Karye-i Beykür 1 guruş	Karye-i Cilavdar <i>harâbe</i>	Karye-i Çöllü 1,5 guruş	Karye-i Kabahızır <i>harâbe</i>
Karye-i Davudi 2,5 guruş	Karye-i Toktimur <i>harâbe</i>	Karye-i Molla Ali 1,5 guruş	Karye-i Arafat 2 guruş	Karye-i Hassaköy 2 guruş
Karye-i Karakenisa 1,5 guruş	Karye-i Rubari <i>harâbe</i>	Karye-i Kaziktepe <i>harâbe</i>	Karye-i Boynuzlu 1 guruş	Karye-i Mecrefi 1,5 guruş
Karye-i Türkmanbeyan 2 guruş	Karye-i Sünneti 2 guruş	Karye-i Çınarlar 5 guruş	Karye-i Mollapolad 2 guruş	Karye-i Bademli 3 guruş
Karye-i Cebbare 1,5 guruş	Karye-i Hatuni 3 guruş	Karye-i Bahteri 2 guruş 1 rub‘	Karye-i Herzemi 1,5 guruş	Karye-i Kargalı guruş <i>harâbe</i>
Karye-i Saydek guruş <i>harâbe</i>	Karye-i Selmanköy 1,5 guruş	Karye-i Sırma <i>harâbe</i>	Karye-i Harbeli 1 guruş	Karye-i Domat <i>harâbe</i>

Karye-i Akpınar <i>bâ-fermân-i âlî afv</i>	Karye-i Kızılca 3,5 guruş	Karye-i Pürnek 1,5 guruş	Karye-i Kirakor 2,5 guruş	Karye-i Ballica 1 guruş
Karye-i Sekilli 2 guruş	Karye-i Kılıyakub 4 guruş	Karye-i Ziyaret <i>harâbe</i>	Karye-i Karacaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Saçılı <i>harâbe</i>
Karye-i Hüseyni 3 guruş	Karye-i Ömeran Kiki 2,5 guruş	Karye-i Kaşmirviranı 3 guruş	Karye-i Kubik? 3 guruş	Karye-i İzzeddin 1 guruş
Karye-i Ebuviran 1 guruş	Karye-i Kubbecik 1,5 guruş	Karye-i Kıraçbölük 1 guruş	Karye-i Cücük 1 guruş	Karye-i Huyde 1 guruş
Karye-i Talay 1,5 guruş	Karye-i Yeniköy 2 guruş	Karye-i Gökviran 1 guruş	Karye-i Hüseyni Kiki 1 guruş 3 rub'	Karye-i Abdalgörmez 2 guruş 1 rub', <i>mükerrer</i>

Cem'an Yekûn: 301,5

346 [86a-1] Van kalesi muhafazasına memur olan Dergâh-ı muallâ yeniçerileri maaşlarının güvenle yerine ulaşması için gerekli tedbirlerin alınması

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Kilis ve Şeyhli Mukâta'ası cânibinden Van kal'asına varınca yol üzerinde vâki' olan kazâların kadıları -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodalar ve kurâ zâbitleri ve a'yân-ı vilâyet iş erleri -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, Van kal'ası muhafazasına me'mûr Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin yüz elli yedi senesi mevâcibleri bazı emvâl-i mîriyeden havâle olunmağla zikr olunan mahallerden kal'a-i mezbûra varınca mâl-ı mevâcib inşallahu te'âlâ yol üzerinde her kangının taht-ı kazâsına dâhil olursa emîn ve mahfûz yerlere kondurup gecelerde ve gündüzlerde bekletdirip ve yollarda yanına kifâyet mikdârı yarar ve mu'temedün aleyh tüfeng-endâz âdemler koşup gereği gibi muhkem hıfz u hırâset ederek emîn ü sâlim birbirinize ulaştırıp ihmâl ve müsâmahadan ve iyâzen billahi te'âlâ menâzil ve merâhilde mâl-ı mevâcibe zarar u ziyân erişirmekten ve bu bahâne ile re'âyâ fukârasından celb-i mâl sevdâsıyla zulm üta'addi olunmaktan ihtirâz eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmağın buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-intisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfıyla vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız.

Tahrîren [fi]'l-yevmi's-sâlis aşer Cumâdelâhire sene semân ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

347 [86a-2] Diyarbakır eyaletinin ödemesi gereken muayyen miktardaki yirmi bin kuruş imdad-ı hazeriyesinin senede iki taksitle alınması hususunda Diyarbakır Valisi Çelik Mehmed Paşa'ya yazılan emir

İmdâd-ı hazeriye fermânıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm hâlâ Diyarbekir eyâletinde vâki' kuzât ve nüvvâb -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, lillahi'l-hamd ve'l-minne sulh u salâh akd ü temhîd olunup bundan böyle memâlik-i Anadolu ve diyâr-ı Rumeli'nde olan sükkân ve kuttân ve bi'l-cümle re'âyâ-yı büldân yerlerinde ve yurdlarında zer' u hars ve kâr u kisb ile asûde ve rahat ve vücûh-ı tekâlîfden emn ü selâmet üzere olup ancak diğeri emr-i şerîfimde zikr u beyân olduğu vechile fakat bu senenin cânib-i mîrîye dahi bir mikdâr i'ânet için her bir eyâlet ve elviye ahâlîleri hazeriyeleri mikdârı akçeyi mîrî mübâşirlerine şürût-ı seferiye üzere def'aten edâ ve teslim eylediklerinden sonra işbu altmış senesine mahsûben eyâlet-i Diyarbekir'den ber-mu'tâd-ı kadîm hâlâ Diyarbekir vâlîsi olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim Mehmed Paşa'nın -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- mu'ayyen olan yirmi bin kuruş imdâd-ı hazeriyesini şürût-ı hazeriye üzere senede iki taksitle tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslim eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde ber-vech-i meşrûh vezîr-i müşârunileyhin eyâlet-i mezbûreden mu'ayyen olan ol mikdâr kuruş hazeriyesini şürût-ı hazeriye üzere ve senede iki taksitle ve beher taksîti vakt ü zamânıyla müşârunileyhin tarafından kabzına me'mûra bi't-tamâm edâ ve teslim edip hilâfından hazer u mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfından hazer u mücânebet eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timât kılasız.

Tahrîren fi evâilî Muharremi'l-harâm sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 23 S. 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

348 [86a-3] Diyarbakır valilerine tayin olunan yirmi bin kuruşun tahsil edilerek bir an önce hazineye gönderilmesi

İmdâd-ı seferiye fermânıdır.

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi-re'yi's-sâib mümehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Diyarbekir Vâlîsi vezîrim Çelik Mehmed Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm eyâlet-i mezbûrede vâki' kadılar ve nâibler -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vasil olıcak ma'lûm ola ki, ahd-i ba'ideden beru vukû' bulan seferler

takrîbi ile Memâlik-i Mahrûse'mde olan bi'l-cümle ahâlî ve re'âyâ sunûf-ı tekâlif-i şettâ ve âmed şüd asâkiri intihâdan mübtelâ-yı envâ'-ı mihnet ve giriftâr-ı esnâf-ı zahmet oldukları nümâyân olup ve lâkin lillahi'l-hamd ve'l-minne müceddeden sulh u salâh akd ü temhîd olunmaktan nâşi fimâ ba'd seferler gâilesi ve tekâlif-i vâhimesi külliyyen bertaraf olmağla avn ü inâyet-i Bârî ile âsâr-ı emn ü râhat cemî'-i bilâda meşmûl ve bilâgâile herkes mesken ü me'vâlarında zer' u hars ve kâr u kisbleriyle meşgûl olacakları [86b] ve matlûb-ı şâhânem dahi ibâdullahın refâhiyetleri idüğü mukarrer ve muhakkak olup ancak seferler akîbi olmak hasebiyle bu sene-i mübâreke de büyükelçilerin gelip gitmeleri ve bazı levâzım-ı mühimmenin temşiyeti icâb-ı mîrînin masârıf-ı kesîresi olmağla iktizâ eden külliyyetli masraflar Hazîne-i âmire'mde eğerçi rü'yet ve tanzîm olunup fe-emmâ işlerin husûl ve idâresini îrâdât-ı mu'ayyeneden fazla alâ eyyi hâlin bir mikdâr mâla dahi muhtâc olup fakat bu sene-i amîmetü'l-meymenede dahi mîrîye î'ânet olunmak lâzım geldiğine binâen eyâlet ve elviyeden mîrî için bir senelik seferiye tahsîli iktizâ etmiş iken mutasarrıflarına ta'yîn olunan hazeriyelerden başka öteden beri tahsîl olagelen seferiyenin hazeriye mikdârından ziyâde olanları rahmen li'l-ibâd fukâra-yı ra'ıyyete in'âm olunup o misillülerden hazeriye mikdârı ve bazen dahi alâ tarîki'l-mukâyese hazeriyeden noksânı mîrî için tahsîl olunmak üzere ber-vech-i i'tidâl müceddeden tertîb ve tanzîm olunduğu cihetden bütün eyâlet-i mezbûreden Diyarbekir vâflilerine ta'yîn olunan hazeriyeden başka mîrî için yirmi bin guruş tertîb ve tahsîs kılınıp meblağ-ı merkûmun altmış senesine mahsûben şürût-ı seferiye üzere def'aten cem' u tahsîl ve mübâşiri ile mu'accelen cânib-i mîrîye irsâl ve tesyîr olunması bâbında fermân-ı hümâyûn sâdir olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Mustafa -dâme mecduhû- ile irsâl olunmuştur. İmdi ber-vech-i meşrûh meblağ-ı merkûm yirmi bin guruş ancak bu senelik matlûb-ı mîrî olduğu ve bundan böyle âsâyış-i fukarâ ve zu'afâ dergâh-ı Hudâ'dan me'mûl ve mültecâ idiği siz ki müşâr vesâir-i mûmâileyhimsiz, ma'lûmunuz oldukda meblağ-ı merkûm yirmi bin guruş şürût-ı seferiye üzere sene-i mezbûreye mahsûben def'aten yerli yerinden cem' u tahsîl ve mübâşiri-i mûmâileyhe bi't-tamâm edâ ve teslim ve serî'an ve âcilen ve bir an akdem ve bir kadem-i mukaddem cânib-i mîrîye irsâli ve tesyîr eyleyip bundan ziyâde bir akçe tahsîl olmamak husûsuna cümleliz nezâret ve edâsında inâd u muhâlefet edenleri bi'l-ittifâk zâbitleri ma'rifetiyle ahz u habs ve muhkem haklarından gelinmek üzere ism ü resmleriyle keyfiyetlerini Dersaadet'ime arz ve bu husûsun infâz ve imzâsına gönül birliği ile cidd ü cehd eylesesiz, şöyle ki bu bâbda kusûr ve tekâsülünüz zuhûr eder ise sonra bir dürlü cevâba kâdir olmayacağınızı yakînen bilerek ona göre hareket ve fermân-ı hümâyûnumun tenfîz ü icrâsına mübâderet ve ser-mû hilâfindan gâyetü'l-gâye mücânebet ve sen ki mübâşiri-i mûmâileyhsin, meblağ-ı merkûmu tamâmen kabz ve mu'accelen mîrîye götürmeye sa'y edip imhâl ve tesâhülden sen dahi be-gâyet mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuştur. Buyurdum ki () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûnuyla âmil olup hilâfindan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timât kılasız.

Tahrîren fi evâsıtı şehri Muharrem sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 23 S. sene 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

349 [86b-1] Diyarbakır eyaletinin imdad-ı seferiye akçesinin mutad üzere toplanması hususunda emr-i şerîf

İmdâd-ı seferiye buyuruldusu

Hâlâ Diyarbakır nâibi izzetlü efendi ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bi'l-cümle a'yân-ı vilâyet ve iş erleri -zîde kadruhum- inhâ olunur ki işbu bin yüz altmış senesine mahsûb olmak üzere eyâlet-i Diyarbakır'den taraf-ı vâlilere tahsîs kılınan imdâd-ı seferiye akçesinden bu sene-i mübâreke cânib-i Devlet-i Aliyye'de bazı masârif-ı kesîre zuhûr ve i'ânet iktizâ eyledikde meblağ-ı mezkûrun nısfı cânib-i Devlet-i Aliyye'den irsâl ve nısfı medâr-ı masârifâtımız olmak için tarafımıza teslîm olunmağın cümleye mahtûb-ı şeref-rîz-i vürûd olan iki kıt'a emr-i celîli's-şân hâlâ Dergâh-ı mu'allâ kapıcıbaşlarından kıdveti'l-emâcid ve'l-ekârim izzetlü el-Hâc Mustafa Ağa mübâşeretiyile vusûl olmağla müceblerince dîvân-ı Âmid'den buyuruldu tahrîr ve ısdâr () ile irsâl olunmuştur. Ol dahi vusûlünde gerekdir ki şeref-sudûr olan evâmir-i aliyye mantûkunca amel ve meblağ-ı mezkûru cümle ittifâkı ve ma'rifet-i şer' ile ber-vech-i mu'tâd-ı kadîm tevzî'i ve sâlyâne ve bir gün evvel tahsîl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm edip müceb-i buyuruldu ile âmil olunalar deyü buyuruldu.

Fî 23 S. 1160

Vasale fî 25 Saferi'l-hayr 1160

350 [87a-1] Diyarbakır'da Melek Ahmed Paşa Evkâfî'ndan günlük on akçe ücretle dersiam olan Recaizade Seyyid Abdülkadir'in vefatı üzerine yerine Şeyh Mehmed-i Karamanî'nin tayini

Âmid'de vâki' Melek Ahmed Paşa Vakfî'ndan almak üzere yevmî on akçe vazîfe ile dersi'âm olan Recaizâde es-Seyyid Abdülkadir fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan ve ulemâdan işbu râfi'-i tevkî'-i refi' u's-şân-ı şehriyârî ve nâkil-i yarlığ-ı lemî'-i mekremet-unvân-ı tâcdârî kıdveti'l-ulemâi'l-muhakkikîn Mevlânâ Şeyh Mehmed-i Karamanî -zîde ilmuhû- her vechile lâyük ve mahall ve müstahikk ve lede'l-imtihân istihkâkı nümâyân olmağın merkûmun mahlûlünden tevcîh olunup yedine berâtı şerîfim verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın ber-vech-i muharrer mezbûra sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mevlânâ-yı merkûm Şeyh Mehmed-i Karamanî -zîde ilmuhû- varıp zikr olunan vakf-ı mezbûrda müteveffâ-yı merkûm yerine dersi'âm olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra vakf-ı mezbûrdan almak üzere yevmî on akçe vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya mülâzemet ve iştigâl göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir vechile mâni' ve müzâhim ve mu'âriz olmayıp aslâ dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timât kılalar.

Tahrîren fî evâilî Saferi'l-hayr li-sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale 26 S. sene [1]160

Kostantiniyye

351 [87a-2] Diyarbakır Voyvodalığı'na Halil Bey'in tayini sebebiyle görevini güzel bir şekilde yerine getirmesi ve mukâtaaları zapt ettirerek padişah emrine aykırı hareket eylememesi hususunda Diyarbakır valisine gönderilen emr-i şerif

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Diyarbekir vâlisi vezîrim () paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u a'lâmi's-şerî'atı ve'd-din vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'in Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâiluhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Diyarbekir ve tevâbi'i mukâta'âtı iftihârü'l emâcid ve'l-ekârim câmi'u'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'd-dâim Dergâh-ı mu'allâ'm kapıcıbaşılarından el-Hâc Mehmed Sadık ve Hüseyin -dâme mecduhumâ- ile Pîr Mehmed'in -zîde mecduhû- ber-vech-i mâlikâne uhdelerinde olmağla voyvodalık tevâbi'inden olup şimdiye değin verilen mukâta'ât ve kurâ mâlları senesi içinde mâlikâne mutasarrıfları taraflarından ahz u kabz eylemek ve Diyarbekir Voyvodalığı'na tâbi' Âmid gümrüğü ve arsa-i kapan ve ihtisâb ve bâzâr ve debbâğhâne ve ebvâb-ı erba'a-i Âmid ve bâc-ı bâzâr [ve] ağnâm ve duhân gümrüğü ve tevâbi'i olan mukâta'âtı ve Çobaniye-i Karaulus ve tevâbi'i aşâiri ve Havâss-ı hümâyûn'umdan olup voyvodalık ile zapt olunagelen cüz'î ve küllî mukâta'ât ve maktû'ât ve kurâ ve mezâri' ve aşâiri kadîmden zapt olunageldiği üzere bi'l-cümle tevâbi' ve levâhıkı ile zapt u rabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kanun-ı kadîm ve olageldiği üzere ahz u kabz ve cem' u tahsîl eylemek ve voyvodalık-ı mezbûra tâbi' mukâta'ât ve maktû'ât ve kurâ ve mezâri' vesâireden mâlikâne verilenlerin Diyarbekir cizyesi defterleri ve ric'ası mücebinece verilegelen mâlları yedlerine verilen mâlikâne berâtları şürûhu mücebinece senesi içinde cem' u tahsîl eyleyip kimesneye ta'allül ve nizâ' etdirilmemek ve mukâta'a-i mezbûre mâlından müstahfizân ocağına ta'yîn olunan akçeli neferât-ı mezbûreye teslim ve cedîd berâtları sûretinin zahrına hüccet etdirilip deynine mahsûb olmak üzere hıfz eylemek voyvodalık-ı mezbûre mâlından ber-vech-i ocaklık mevâcibe mutasarrıf olan kılâ' neferâtının mevâciblerin verip Diyarbekir cizyesini mukâbelesinde ric' etdirdip mücebinece deynine mahsûb için hıfz eylemek voyvodalık-ı mezbûre mâlından vezâife ve cerâyeye mutasarrıf olan mütekâ'idîn ve du'âgûyânın yedlerinde olan cedîd berâtları müceblerince müstahikk oldukları vezâif ve cerâyelerin tamâmen edâ ve berâtlarının sûreti zahrına hüccet-i şer'iyye etdirdip deynine mahsûb için hıfz eylemek ve kılâ' neferâtı mevâcibi ve vezâif ve cerâyeye için tahsîs kılınan akçeden mâ'adâ iktizâ eden irsâliyesin Hazîne-i âmire'me edâ ve mu'tâd olan mâlının kalemiyesin mahallerine teslim ve senesi ahirinde hesâbın görüp mîrî ile ibrâ-yı zimmet eylemek ve senevî dört bin guruş tâm mâlım olan Senabi? Aşîreti Mukâta'ası ve bin iki guruş tâm mâlım olan Karaulus'dan Biziki Aşîreti Mukâta'ası ve beş yüz on iki guruş tâm mâlım olan Kulb Kazâsı Mukâta'ası ve iki yüz yirmi iki buçuk guruş tâm mâlım olan Mardin kazâsında vâki' kurâ ve mezâri' ve nâhiye-i Zindegân? Mukâta'ası [87b] ve yüz bir buçuk guruş tâm mâlım olan Biziki Aşîreti Mukâta'ası ve iki yüz guruş tâm mâlım olan Karaulus aşâyirinden İbrahim Kethüdâ'ya tâbi' İlban Aşîreti Mukâta'ası ki mecmû'u altı bin seksen altı guruş tâm mâlları Diyarbekir vâflerinin kalemiyelerine tahsîs kılınmağla vâfler taraflarından zapt

u rabt olunmak ve bundan gayrı voyvodalık mâlından ve kezâlik mültezimlerinden ve der'uhdecilerinden veyâhûd voyvoda-i mûmâileyhimden tekrâr kalemiye mutâlebesiyle ta'addî ve rencîde etmeyip eğer hilâf-ı şürût-ı berât bir nesne alınır ise geri reddolunmak şartıyla her birine mufassal meşrûh başka başka üç kıt'a berât-ı âlişânım verilip alınmak mûmâileyhim bi'n-nefs kendileri zabt etmekte âmirgân olmamağla taraflarından bin yüz altmış senesi Mart'ı ibtidâsından yine yüz elli dokuz senesinde voyvoda olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Halil -zîde mecduhû- voyvoda nasb u ta'yîn olunmağla mûmâileyhe zabt u rabt etdirilmek muktezî olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârunileyh ve mevlânâ-yı mûmâileyhsiz, mûmâileyh taraflarından ta'yîn olunan voyvodaya mukâta'ât-ı mezbûreyi zabt olunan şürût-ı berât-ı âlişânım mücebinece zabt u rabt etdirdip hilâf-ı emr-i hümâyûn hareket eylemeyip âhardan kimesneyi müdâhil eylememeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i celîli's-şânımın mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ve mukâta'ât-ı mezbûreyi bast olunan şürût-ı berât-ı âlişânım mücebinece yüz altmış senesi Mart'ı ibtidâsından mûmâileyhimin taraflarından ta'yîn olunan voyvoda-i mûmâileyh Halil'e -zîde mecduhû- zabt u rabt etdirdip hilâf-ı emr-i hümâyûn bir dürlü hareket eylemeyip ve âhardan bir ferdi ta'arruz ve müdâhale etdirmeyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timât kılınız.

Tahrîren [fi]'l-yevmi's-sâmin aşer Muharremi'l-harâm sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 26 Saferi'l-hayr sene 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye

352 [87b-1] Diyarbakır eyaletinde bulunan köy ve nahiyelerden seferiye ve hazeriye akçesi olmak üzere toplanan kırk bin kuruşun tevzi olunan sâlyâne listesi

İşbu bin yüz altmış senesine mahsûb olmak üzere eyâlet-i Diyarbakır'de taraf-ı vâflilere tahsîs kılınan imdâd-ı seferiye akçesinden bu sene-i mübârekede cânib-i Devlet-i Aliyye'de bazı masârîf-ı kesîre zuhûr ve mîrîye emânet olunmak lâzım geldiğine binâen ber-vech-i muharrer eyâlet-i mezbûreden Diyarbakır vâflilerine ta'yîn olunan hazeriyeden başka mîrî için yirmi bin guruş tertîb ve şürût-ı seferiye üzere def'aten cem' u tahsîl ve cânib-i mîrîye irsâl ve yine sene-i mezbûra mahsûben eyâlet-i Diyarbakır'den ber-mu'tâd-ı kadîm hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbakır vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr devletlü sa'âdetlü Çelik Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürüdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin dahi mu'ayyen olan yirmi bin guruş imdâd-ı hazeriyesi yine şürût-ı hazeriye üzere cem' u tahsîl olunmak bâbında şeref-rîz-i sudûr olan iki kıt'a fermân-ı cihân-mutâ' hâlâ Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Mustafa Ağa mübâşeretiyle vürûd, cümle muvâcehesinde feth ve kırâat ve cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ile meblağ-ı mezbûr yirmi bin guruş seferiye cânib-i Devlet-i Aliyye'ye irsâl olunmak için ve yirmi bin guruş hazeriye dahi vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazîne-i devletlerine teslîm olunmak için cem'an kırk bin guruş ber-müceb-i evâmîr-i aliyye eyâlet-i Diyarbakır'ın her bir kazâ ve nevâhîlerine tevzî' ve sâlyâne olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Fî 25 S. sene 1160

Nefs-i şehir 6.000 guruş	Nahiye-i Şark ve Garb 1.400 guruş	Kazâ-i Siverek 2.600 guruş	Kazâ-i Çermik 1.100 guruş	Kazâ-i Mefarikin 1.200 guruş
Kazâ-i Hıskeyf 3.600 guruş	Kazâ-i Tercil 1.400 guruş	Kazâ-i Mihrani 1.000 guruş	Kazâ-i Atak 1.600 guruş	Kazâ-i Savur 2.400 guruş
Kazâ-i Siird 2.000 guruş	Kazâ-i Hani 2.400 guruş	Kazâ-i Ciska 1.400 guruş	Kazâ-i Salat ve Berazi 1.000 guruş <i>Bâ-fermân-ı âlî nısfî afv olunmuşdur.</i>	Kazâ-i Tilbesme 1.100 guruş
Kazâ-i Mardin 4.000 guruş	Kazâ-i Eğil 2.000 guruş	Kazâ-i Nâhiye-i Bakos Boşat 200 guruş	Kazâ-i Aşîret-i Karakeçili 2.600 guruş	Kazâ-i Çapakçur 1.000 guruş

Cem'an Yekûn: 40.000 guruş

Cem'an Yekûn
6.000
1.400
2.600
<u>1.100</u>
11.100
1.200
3.600
1.400
<u>1.000</u>
18.300
1.600
2.400
2.000
<u>2.400</u>
1.400
28.100
1.000
1.100
4.000
2.000
200
2.600
<u>1.000</u>
40.000

353 [88a-1] Diyarbakır merkezinden tahsil olunan imdad-ı seferiye ve hazeriye akçeleriyle mahkeme harcı ve hizmet-i mübaşiriye adıyla esnaflara tevzi olunan sâlyâne listesi

İşbu bin yüz altmış senesine mahsûb olmak üzere eyâlet-i Diyarbekir'den taraf-ı vâflilere tahsîs kılınan imdâd-ı seferiye akçesinden bu sene-i mübâreke de cânib-i Devlet-i Aliyye'de bazı masârif-ı kesîre zuhûr ve mîrîye i'ânet olunmak lâzım geldiğine binâen ber-vech-i muharrer eyâlet-i mezbûreden Diyarbekir vâlîlerine ta'yîn olunan hazeriyeden başka mîrî için yirmi bin guruş tertîb ve şürût-ı seferiye üzere def'aten cem' u tahsîl ve cânib-i mîrîye irsâl ve yine sene-i mezbûra mahsûben eyâlet-i Diyarbekir'den bermu'tâd-ı kadîm hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr devletlü inâyetlü Çelik Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin dahi mu'ayyen olunan yirmi bin guruş imdâd-ı hazeriyesi yine şürût-ı hazeriye üzere cem' u tahsîl olunmak bâbında şeref-rîz-i sudûr olan iki kıt'a fermân-ı cihân-mutâ' hâlâ Dergâh-ı mu'allâ kapıcıbaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Mustafa Ağa mübâşeretîyle vürûd ve cümle muvâcehesinde feth ve kırâ'at ve cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ile meblağ-ı mezbûr yirmi bin guruş seferiye cânib-i Devlet-i Aliyye'ye irsâl olunmak için ve yirmi bin guruş hazeriye dahi vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazîne-i devletlerine teslim olunmak için cem'an kırk bin guruş ber-mûceb-i evâmîr-i aliyye eyâlet-i Diyarbekir'in her bir kazâ ve nevâhîlerine tevzi' ve sâlyâne olundukda meblağ-ı mezbûrdan nefis-i şehre isâbet eden altı bin guruş üzerine altı yüz guruş hazeriye ve seferiye harc-ı bâb ve yedi yüz elli guruş dahi kezâlik hizmet-i mübaşiriye ve alâ hasebi'l-mu'tâd dahi beş yüz elli guruş ki min haysül'mecmû' yedi bin dokuz yüz guruş olmağla ber-vech-i muharrer cümle ma'rifetiyle esnâf tâifelerine tevzi' ve sâlyâne olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Fî 25 S. sene 1160

Esnâf-ı bakkâlân 632 guruş	Esnâf-ı boyacıyân 632 guruş	Esnâf-ı bezzâzân 632 guruş	Esnâf-ı cüllâhân 632 guruş	Esnâf-ı haffâfân 395 guruş
Esnâf habbâzân 395 guruş	Esnâf-ı debbâğân 395 guruş	Esnâf-ı mûytâbân 197,5 guruş	Esnâf-ı kuyumcuyân 197,5 guruş	Esnâf-ı terziyân 197,5 guruş
Esnâf-ı sabuncuyân 197,5 guruş	Esnâf-ı attârân 197,5 guruş	Esnâf-ı na'lbendân 197,5 guruş	Esnâf-ı kazgancıyân 197,5 guruş	Esnâf-ı dellâlân 197,5 guruş
Esnâf-ı cennânân 197,5 guruş	Esnâf-ı alâfân 197,5 guruş	Esnâf-ı kassâbân 197,5 guruş	Esnâf-ı palancıyân 158 guruş	Esnâf-ı kılıççıyân 158 guruş
Esnâf-ı neccârân 158 guruş	Esnâf-ı berberân 158 guruş	Esnâf-ı kürekçıyân 158 guruş	Esnâf-ı basmacıyân 118,5 guruş	Esnâf-ı kavukçıyân 118,5 guruş

Esnâf-1 tütüncüyân 118,5 guruş	Esnâf-1 kahveciyân 118,5 guruş	Esnâf-1 sarrâcân 79 guruş	Esnâf-1 aşçıyân 79 guruş	Esnâf-1 demirciyân 79 guruş
Esnâf-1 bardakçıyân 79 guruş	Esnâf-1 gazzâzân 79 guruş	Esnâf-1 penbeciyân 79 guruş	Esnâf-1 mumcuyân 79 guruş	Esnâf-1 keçeciyân 39,5 guruş
Esnâf-1 çilingârân 39,5 guruş	Esnâf-1 eskiciyân 39,5 guruş	Esnâf-1 helvâciyân 39,5 guruş	Esnâf-1 na'ıçeciyân 39,5 guruş	

Cem'an Yekûn: 7.900 guruş

354 [88b-1] Diyarbakır eyaletindeki kazaların avâriz ve nüzul bedellerinin Mevkufat Kalemi defterlerine uygun olarak zamanında toplanması

Akzâ kuzâtî'l-müslîmîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisu ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-melikî'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîde fezzâiluhû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdeni'l-fezâil ve'l-keâm Diyarbakır eyâletinde vâki' olan kadılar -zîde fazluhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Hazîne-i âmire'mde mahfûz Mevkûfât defterleri mücebince Diyarbakır eyâletinde vâki' kazâların bin sekiz yüz sekiz buçuk ve buçuk rub' avâriz hânesiyle Ergani ve Çüngüş kazâlarının iki bin yüz guruş ve otuz akçe avâriz ve nüzul-i maktû' u olup bin yüz altmış senesine mahsûb olmak üzere avâriz ve maktû' mâlları cem' u tahsîli lâzım gelmeğin () der'uhde olunup yedine mühürlü ve nişanlı Mevkûfât defteri sûreti verilmeğin vakt ü zamânıyla cem' u tahsîl ve dâhil-i Hazîne-i âmire'm etdirilmek fermânım olmuşdur, buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir-i mezbûr vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel edip dahi eyâlet-i mezbûrede vâki' kazâların ol mikdâr avâriz hânesiyle kazâ-i mezbûrların ol mikdâr avâriz ve nüzul-i maktû' u olup târîh-i mezbûra mahsûb olmak üzere ol mikdâr hânenin beher hânesinden dört yüz akçe avâriz mâlları ile ol mikdâr guruş maktû' mâlını irsâl olunan mühürlü ve nişanlı Mevkûfât defteri sûreti mücebince vakt ü zamânıyla cem' u tahsîl ve dâhil-i Hazîne-i âmire'm etdirdip hilâf-ı emr ve defter kimesneye ta'allül ve muhâlefet etdirmeyesin ve bundan mâ'adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i ma'âşî için her bir hânesinden ellişer akçe vech-i ma'âş aldırıp ve avâriz için alınan akçenin her yüz sekiz akçesinden bir Esedî guruş tahsîl olunup ve hîn-i tahsilde mîrî için alınan akçeyi Hazîne-i âmire'me alındığı vech üzere aldırıp bundan ziyâde ve noksân alınmaya ve aldirmayasız, kesr-i defterden ve naks-ı hânedan ve fermânımdan ziyâde talebiyle zulm üta'addiden be-gâyet ihtirâz u icinâb eylesesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timât kılasız.

Tahrîren fi yevmi's-sâmin aşer min Zilhicce li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Vasale [fi] gurreti Ra. sene [1]160

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Defter-i hânehâ-i avâriz kazâ-i mezkûrîn der-eyâlet-i Diyarbekir an vâcib sene 1160 ber-mûceb-i defter-i Hazîne-i âmire

Kazâ-i Âmid 732 hâne 1/2 rub'	Kazâ-i Hani 50 hâne	Kazâ-i Çapakçur 49 hâne	Kazâ-i Birecik-i Belviran? 139 hâne	Kaza-i Savur 104 hâne
Kaza-i Kulb 70 hâne	Kazâ-i Mihrani 9 hâne	Kazâ-i Siird 40 hâne	Kaza-i Çermik 50 hâne	Kazâ-i Siverek 89,5 hâne
Kazâ-i Atak 45 hâne	Kazâ-i Hıskeyf 188 hâne	Kazâ-i Tercil-i atîk [ve] cedîd 168 hâne	Kaza-i Samara? 65 hâne	
1.808,5 hâne 723.450 akçe 6.576,5 guruş 30 para				

Maktû'-ı hânehâ-i avâriz ve nüzul-i bedel-i kazâ-yı mezkûrîn der-eyâlet-i Diyarbekir

Kazâ-i Ergani ma'a nâhiye-i Harran 106 hâne 1 rub' 1.050,5 guruş 40 para	Kazâ-i Çüngüş 99 hâne 979 guruş 40 para
Yekûn: 2.030 guruş 30 para Zamm-ı (...) âli: 70 guruş Yekûn: 2.100 guruş 30 para	

Cem'an Yekûn: 8.677 guruş 10 para
Tahrîren fi 15 Z. sene 1159

355 [89a-1] Mevkufat defterleri gereği Diyarbakır eyaletinde bulunan kazaların bedel ve nüzulünün toplanarak hazineye alınması hususunda emr-i şerif

Akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l mürselîn Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâiluhû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-kelâm Diyarbekir eyâletinde vâki' livâların kadıları -zîde fazluhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Hazîne-i âmire'mde mahfûz Mevkûfât defterleri mûcebince Diyarbekir eyâletinde vâki' olan kazâların iki bin iki yüz seksen iki buçuk ve buçuk rub' bedel ve nüzul hâneleri olup bin yüz altmış senesine mahsûb olmak üzere cem' u tahsîli lâzım gelmeğın () der'uhde olunup yedine mühürlü ve nişânlı Mevkûfât defteri sûreti verilmeğın vakt ü zamânıyla cem' u tahsîl ve dâhil-i Hazîne-i âmire'm etdirilmek fermânım olmuştur. Buyurdum ki hük-m-i şerîfimle mübâşir-i merkûm vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel edip dahi eyâlet-i mezbûrede vâki' kazâların ol mikdâr bedel ve nüzul hâneleri olup târîh-i mezbûra mahsûb olmak üzere bin sekiz yüz seksen buçuk ve buçuk rub' hânelerinin beher hânesinde altışar yüz akçe ve dört yüz yetmiş dört hânesinde üç yüz akçe bedel ve nüzul mâlların irsâl olunan mühürlü

ve nişanlı Mevkûfât defteri sûreti mücebince cem' u tahsîl ve dâhil-i Hazîne-i âmire'm etdirdip hilâf-ı emr u defter kimesneye ta'allül ve muhâlefet etdirmeyesin ve bundan mâ'adâ mübâşirin cihet-i ma'âşî için her bir hânesinden otuzar akçe dahi vech-i ma'âş aldırıp bedel-i nüzul için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir Esedî gurusu tahsîl olunup ve hîn-i tahsilde mîrî için alınan akçeyi Hazîne-i âmire'me alındığı vech üzere aldırıp bundan ziyâde ve noksân alınmaya ve aldirmayasız, kesr-i defterden ve naks-ı hânedan ve fermânımdan ziyâde talep ve ta'addiden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren [fi'l-yevmi]'s-sâmin aşer Zilhicce li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf
Be-makâm-ı Kostantiniyye

356 [89a-2] Diyarbakır eyaletine bağlı kazaların Hicrî 1160 senesine ait nüzul bedellerine ait liste

Defter-i hânehâ-i bedelî-i nüzul-i kazâ-i mezkûrîn der-eyâlet-i Diyarbekir an vâcib sene 1160 ber-müceb-i defter-i Hazîne-i âmire

Kazâ-i Âmid 732 hâne 1/2 rub'	Kazâ-i Hani 50 hâne	Kazâ-i Çapakçur 49 hâne	Kazâ-i Birecik 139 hâne	Kaza-i Savur 104 hâne
Kaza-i Kulb 70 hâne	Kazâ-i Mihrani 9 hâne	Kazi Siird 40 hâne	Kazâ-i Çermik 50 hâne	Kazâ-i Siverek 89,5 hâne
Kazâ-i Atak 45 hâne	Kazâ-i Hıskeyf 188 hâne	Kazâ-i Samara? 75 hâne	Kazâ-i Tercil-i atık ve cedîd 168 hâne	Kazâ-i Çemişgezek 103 hâne
Kazâ-i Sağman 130 hâne	Kazâ-i Pertek 133 hâne	Kazâ-i Mazgird 108 hâne		
Yekûn: 1.808,5 hâne 474 hâne 2.282,5 [hâne] 1.227.375 akçe 111.557,5 gurusu 50 para				

Tahrîren fi 15 Z. sene 1159

357 [89b-1] Diyarbakır eyaletine bağlı köy, aşiret ve cemaatlerin avâriz ve nüzul bedellerine ait liste

Bin yüz altmış senesine mahsûb olmak üzere Diyarbekir eyâletinde vâki' kazâların avâriz ve nüzul mâllarının cem' u tahsîli hâlâ Diyarbekir voyvodası olan umdetü'l-emâcîd ve'l-ekârim Halil Ağ'a'ya bâ-fermân-ı âlî tefvîz buyurulup nefsi kazâ-i Âmid'de vâki' kurâ ve aşâir ve cemâ'atin yedi yüz kırk bir hânesi olup sâbikan bazı hâneler fermân-ı âlî ile tenzîl

olup nice mahallât ve kurâ dahi perîşân ve perâkende olup tahsîl-i mâl-ı mîrî adîmü'l-
imkân olmağla mâl-ı mîrîye kesr ü noksân terettüb etmemek için sâdır olan fermân-ı şerîf
mûcebince hânehâ-yı .?mevcûd olan hânelere zam ve sinîn-i sâbık üzere ittifâk-ı a'yân ve
ahâlî ile vâlî-i vilâyete kadîm olan kalemiye vesâir masârîfî hesâb olunup rızâ-i ahâlî ile
hâlâ mevcûd olan hânelerin her birine on beş buçuk gurus isâbet etmekle meblağ-ı mezbûr
dahi ziyâde harc-ı tezkire ve resîde nâmıyla bir akçe taleb olunmamak üzere cümle ahâlî
ma'rifetiyle tahrîr ve voyvoda-i mûmâileyh yedine verilen mahallât ve kurâ ve aşâir ve
cemâ'at hâneleri defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Fî M. sene [1]160

Mahalle-i Müslümânân

Mahalle-i Siirdli 3,5 hâne	Mahalle-i Muallak 2,5 hâne	Mahalle-i Kavas 2 hâne 1 rub'	Mahalle-i Hacı Abdurrahman 1 hâne	Mahalle-i Şeyh Said-i küçük 2,5 hâne
Mahalle-i Camiunnebi 6,5 hâne	Mahalle-i Kılbaş 3,5 hâne	Mahalle-i Ali b. Reşid 2,5 hâne	Mahalle-i Lala Bey 1 hâne 1 rub'	Mahalle-i Hoca Ahmed-i müslim 3 hâne
Mahalle-i Hızırilyas-ı kebir 1,5 hâne	Mahalle-i Molla Alican 2,5 hâne	Mahalle-i Sarraf Mehmed 1,5 hâne 1 rub'	Mahalle-i Kastal 1 hâne 1 rub'	Mahalle-i Balıklı 1 hâne
Mahalle-i Katırpınarı 1,5 hâne	Mahalle-i Gayblar-ı kebir [ve] sagir 6 hâne	Mahalle-i İbni Müderris 2 hâne	Mahalle-i Şeyh Matar-ı Garb 2,5 hâne	Mahalle-i Cami-i kebir 2,5 hâne
Mahalle-i Taceddin hâne 3 rub'	Mahalle-i el-Hâc İzzeddin 1 hâne	Mahalle-i Mescid-i Memeddin 1,5 hâne	Mahalle-i Yiğid Ahmed-i kebir 2,5 hâne	Mahalle-i Ali Paşa 2,5 hâne
Mahalle-i Ablak hâne 3 rub'	Mahalle-i Molla Bahaeddin 2,5 hâne	Mahalle-i Derviş Hüseyin 2 hâne	Mahalle-i Kubbe-i cedid 2 hâne	Mahalle-i Debbağhane 1,5 hâne 1 rub'
Mahalle-i Usta Burcu 1,5 hâne	Mahalle-i Hacıosman 1/2 hâne	Mahalle-i Mescid-i Siyah 1/2 hâne	Mahalle-i İmadiye 1 hâne	Mahalle-i Hoca Ali 1/2 hâne
Mahalle-i İbni Sino 1 hâne	Mahalle-i Hacı Büzürg hâne 3 rub'	Mahalle-i Köprüyapan 1,5 hâne	Mahalle-i Şeyh Yasin 1 hâne	

Cem'an Yekûn: 75 hâne (Yalnız 75 hânedir.)

Mahalle-i Zimmiyân ve Şemsiyân ve Yahudiyân

Mahalle-i Yiğid Ahmed-i kebir 1,5 hâne	Mahalle-i Mehmed Paşayı Şark 13 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Perakende Mehmed Paşa 11,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hoce Maksud 20 hâne	Mahalle-i Hoce Haçador 16,5 hâne
Mahalle-i Babuttin 8 hâne	Mahalle-i Cirmik 6 hâne	Mahalle-i Mar Habib 9 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Şeyh Matar-ı Garb-ı zimmi 4 hâne	Mahalle-i Küçük Kenisa 15 hâne 1 rub‘
Mahalle-i Rubai 2 hâne	Mahalle-i Mar Pityun 5 hâne	Mahalle-i Molla Bahaeddin-i zimmi 2 hâne	Mahalle-i Bekçiyân-ı zimmi 2 hâne	Mahalle-i Şemsiyan 17 hâne
Mahalle-i İskender Paşa 1 hâne	Mahalle-i Hasır-ı kebir-i zimmi 5,5 hâne	Mahalle-i Şeyh Matar-ı Şark-ı zimmi 14,5 hâne	Mahalle-i Haciosman 2,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Molla Cennan 2 hâne
Mahalle-i Hacı Büzürg-i kebir 4,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Mehmed Paşayı Garb-ı zimmi 6 hâne	Mahalle-i Gülmez-i kebir 11,5 hâne	Mahalle-i Kırklar 3,5 hâne	Mahalle-i Gülmez-i sagir 10 hâne
Mahalle-i Hacı Bahaeddin 9 hâne	Mahalle-i Çupi 3,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hacı Süleyman 4,5 hâne	Mahalle-i Usta Burcu 7,5 hâne	Mahalle-i Sarraf İskender 14,5 hâne
Mahalle-i Hacı Büzürg-i sagir 3 hâne	[90a] Mahalle-i Süluki 1,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hüsrev Paşa 2 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Reşid-i cedid 17 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Rumiyân 19 hâne 1 rub‘
Mahalle-Karagöz 10,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hoca Ahmed-i zimmi 13,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Garb Kastalı 3,5 hâne	Mahalle-i Sinan Kethüda 11,5 hâne	Mahalle-i Meryem-i sagir 7,5 hâne
Mahalle-i Köprüyapan-ı zimmi 1,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hacı İzzeddin-i zimmi 4,5 hâne	Mahalle-i Meryem-i kebir 9 hâne	Mahalle-i Şeyh Said-i küçük 2,5 hâne	Mahalle-i Hızırilyas-ı kebir-i zimmi 14 hâne 1 rub‘
Mahalle-i Gayblar-ı sagir-i zimmi 1 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Kubbe-i siyah 8 hâne	Mahalle-i Katırpınarı-i zimmi 2 hâne	Mahalle-i Şeref Çavuş 2 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Benli Ali Çavuş 2 hâne 1 rub‘

Mahalle-i Yahudiyan 11,5 hâne	Mahalle-i Kastal-ı zimmi 2 hâne	Mahalle-i Çaruği 8 hâne	Mahalle-i Hacı Abdurrahman-ı zimmi 1 hâne	Mahalle-i Reşid-i atik 4 hâne
Mahalle-i İnayet Ağa 6 hâne	Mahalle-i Hasır-ı sagir-i zimmi 3,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hızırilyas-ı sagir-i zimmi 9,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hammam-ı küçük 2 hâne 1 rub‘	

Cem‘an Yekûn: 420,5 hâne 1 rub‘ (Yalnız dört yüz yirmi buçuk hâne ve bir rub‘dur)

Cemâ‘at ve Aşâir

Aşîret-i Kiki 18 hâne	Aşîret-i Reşi 9 hâne	Cemâ‘at-ı Döğerli 10 hâne	Cemâ‘at-ı Eluçi 2 hâne	Cemâ‘at-ı Karacıyan 3 hâne
Cemâ‘at-ı İzoli 3 hâne	Cemâ‘at-ı Karapınar 1/2 hâne	Cemâ‘at-ı Kirmani 2 hâne	Cemâ‘at-ı Behramki 5 hâne	Cemâ‘at-ı Millî Espeyak 2 hâne 1 rub‘

Cem‘an Yekûn: 54,5 hâne 1 rub‘ (Yalnız elli dört buçuk hâne bir rub‘dur.)

Nâhiye-i Şark-ı Âmid

Karye-i Keberli-yi ulya 1 hâne	Karye-i Keberli-yi süflâ 1 hâne	Karye-i Akmeşhed 1/2 hâne	Karye-i Seyyid Hasan 1 hâne	Karye-i Kadıkendi-i müslim 1,5 hâne
Karye-i Beşirik hâne 3 rub‘	Karye-i Şemmame 1 hâne	Karye-i Şükürlü 1 hâne	Karye-i Arslanoğlu-yı süflâ hâne 3 rub‘	Karye-i Güzeldere hâne 3 rub‘
Karye-i Tillik 1 hâne	Karye-i Arslanoğlu-yı ulya 1/2 hâne	Karye-i Samaki 1,5 hâne	Karye-i Şarabi 2 hâne	Karye-i Kasımı 1 hâne
Karye-i Kürdtaylı 1 hâne	Karye-i Karacaviran 1 hâne	Karye-i Üçtepe 1,5 hâne	Karye-i Karhorlu 1 hâne	Karye-i Hanbazar 1 hâne
Karye-i Çarigan-ı süflâ 1 hâne	Karye-i Arabdarlı hâne 3 rub‘	Karye-i Çarigan-ı ulya 1 hâne	Karye-i Alıdarılı hâne 3 rub‘	Karye-i Kefincar-ı süflâ 2 hâne
Karye-i Ali Şami 1,5 hâne	Karye-i Biboni 1/2 hâne	Karye-i Çanakçı 2 hâne	Karye-i Bayrambey 1 hâne	Karye-i Arabtaylı 2 hâne

Karye-i Karahalife 1/2 hâne	Karye-i Karahamzalı hâne 3 rub'	Karye-i Dervişhasan hâne 3 rub'	Karye-i Akviran-ı ulya 2 hâne	Karye-i Kamışlı 1/2 hâne
Karye-i Akviran-ı süflâ 2 hâne	Karye-i Hamurta 1 hâne	Karye-i Kengerli-yi ulya 1 hâne	Karye-i Baharlı 1 hâne	Karye-i Kıtırbil-i müslim hâne 3 rub'
Karye-i İshaklı 1 hâne	Karye-i Kengerli-i süflâ 1/2 hâne	Karye-i Horozlu 1/2 hâne	Karye-i Kıtırbil-i zimmi 2 hâne	Karye-i Haydarlı hâne 3 rub'
Karye-i Kızılmehmed 1,5 hâne	Karye-i Kürdenli 2,5 hâne	Karye-i Arzuoğlu 1 hâne	Karye-i Mersini-yi müslim 1/2 hâne	[90b] Karye-i Hacıosman 1 hâne
Karye-i Mollacabir 1/2 hâne	Karye-i Bahçecik hâne 3 rub'	Karye-i Köpekli hâne 3 rub'	Karye-i Kabasakal 1/2 hâne	Karye-i Zeynigan hâne 3 rub'
Karye-i Haydarkulu 1 hâne	Karye-i Bosunî Baba 1/2 hâne	Karye-i Bayırcık 1 hâne	Karye-i Örenli- yi ulya 1 hâne	Karye-i Mehmedli 1/2 hâne
Karye-i Abaracı 1 hâne	Karye-i Pirhüseyin 1/2 hâne	Karye-i Habkerme-i ulya 2 hâne 1 rub'	Karye-i Habkerme-yi süflâ hâne 1 rub'	Karye-i Tilaloy 1,5 hâne
Karye-i Çıkın 1/2 hâne	Karye-i Taraklı hâne 3 rub'	Karye-i Develi- yi Türk hâne 3 rub'	Karye-i Pirhüseyin Tepesi 1 hâne	Karye-i Cirmik 1 hâne
Karye-i Zoğzinc-i ulya 1,5 hâne	Karye-i Zoğzinc-i süflâ hâne 3 rub'	Karye-i Korucu 1/2 hâne	Karye-i Yassıcaviran hâne 3 rub'	Karye-i Akhüseyin 1 hâne
Karye-i Patrik hâne 3 rub'	Karye-i Tavuklu 1/2 hâne	Karye-i Satıkendi-i zimmi 7,5 hâne	Karye-i Karabaş 1/2 hâne	Karye-i İzzeddin 1/2 hâne
Karye-i Karaahmedli hâne 3 rub'	Karye-i Kürdömer 1 hâne	Karye-i Gençoğlu hâne 3 rub'	Karye-i Şabanlı 1/2 hâne	Karye-i Kadıkendi-i zimmi 2 hâne
Karye-i Dellükan 2 hâne	Karye-i Nevruzlu 1 hâne	Karye-i Çakallı 1 hâne	Karye-i Biçarömer hâne 3 rub'	Karye-i Fahreddin 1/2 hâne

Karye-i Akmeşhed 1/2 hâne	Karye-i Matranlı 2,5 hâne	Karye-i Mollahamış 1/2 hâne	Karye-i Sa'di 1 hâne	Karye-i Yengice 1 hâne
Karye-i Salat 6 hâne	Karye-i Hacı İsa hâne 1 rub'	Karye-i Anşa 1 hâne	Karye-i Taylı 1,5 hâne	Karye-i Korulu 1 hâne
Karye-i Karakeçili 1/2 hâne	Karye-i Uzunkışla 1/2 hâne	Karye-i İncirli 1/2 hâne	Karye-i Sakargalı 1,5 hâne	Karye-i Porsuklu 1 hâne
Karye-i Müderris hâne 3 rub'	Karye-i Örenli 1 hâne	Karye-i Develiyi Kürd 1 hâne	Karye-i Mersini-yi zimmi 1/2 hâne	Karye-i Tilkili 1/2 hâne
Karye-i İsrail 1 hâne 1 rub'	Karye-i Ka'bi 7,5 hâne	Karye-i Kozan hâne 3 rub'	Karye-i Bakavis 1 hâne	

Cem'an Yekûn: 129 hâne (Yalnız yüz yirmi dokuz hânedir.)

Nâhiye-i Garb-ı Âmid

Karye-i Çınarlar 1 hâne	Karye-i Mübareki 1 hâne	Karye-i Derbeşur 1 hâne	Karye-i Belame hâne 3 rub'	Karye-i İğkiye-i müslim hâne 3 rub'
Karye-i Akımı 1 hâne	Karye-i İğkiye-i zimmi 1 hâne	Karye-i Saydek 1 hâne	Karye-i Mirzaviran 1/2 hâne	Karye-i Pir Ali hâne 3 rub'
Karye-i Yengice hâne 3 rub'	Karye-i Şehrätepe hâne 3 rub'	Karye-i Gedikan hâne 3 rub'	Karye-i Kankirt 1 hâne	Karye-i Hüseyini 1 hâne
Karye-i Çöllü 1/2 hâne	Karye-i Yuvacık 2 hâne	Karye-i Kılıyakub 1,5 hâne	Karye-i Danekıran 1/2 hâne	Karye-i Cümük hâne 3 rub'
Karye-i Şeyhkendi 1 hâne	Karye-i Hücetin 1,5 hâne	Karye-i Muhannaviran hâne 3 rub'	Karye-i Başıl 1 hâne	Karye-i Ömeranlı 1/2 hâne
Karye-i Taşdirek 1/2 hâne	Karye-i Gözlüşeyh 1 hâne	Karye-i Alaçimen 1 hâne	Karye-i Pürnek 1/2 hâne	Karye-i Abdalgörmez 1/2 hâne
Karye-i Şükrullah 1/2 hâne	Karye-i Saçılı 1/2 hâne	Karye-i Dikini 1/2 hâne	Karye-i Ziyaret 1/2 hâne	Karye-i Kerh 2 hâne
Karye-i Kazgancı 1,5 hâne	Karye-i Acı-yi ulya 1 hâne	Karye-i Acı-yi süflâ 1 hâne	Karye-i Bacvan 1/2 hâne	Karye-i Karta 1,5 hâne

Karye-i Aynata hâne 3 rub‘	Karye-i Payas 1 hâne	Karye-i Örenli 1,5 hâne	Karye-i Arabyenice 1 hâne	Karye-i Tilşeref 1/2 hâne
Karye-i Misafirviran hâne rub‘ 3	Karye-i Kırkatoğlu hâne 1/2	Karye-i Ahur-ı kebir [ve] sagir hâne rub‘ 3	Karye-i Ballica hâne 1/2	Karye-i Çaruği hâne 3,5
Karye-i Cilavdar 1,5 hâne	[91a] Karye-i Cihanbeyli 1,5 hâne	Karye-i Köseli 2 hâne	Karye-i Karıncı 1 hâne	Karye-i Iraki 1,5 hâne
Karye-i Salihi 1,5 hâne	Karye-i Karalı 1 hâne	Karye-i Fare 1 hâne	Karye-i Karacaviran 1,5 hâne	Karye-i Harbecin 1/2 hâne
Karye-i Kubbecik 1 hâne	Karye-i Sırma 1,5 hâne	Karye-i Kasımı 1,5 hâne	Karye-i İmamakil hâne 1 rub‘	

Cem‘an Yekûn: 62 hâne (Yalnız altmış iki hânedir.)

Mahalle-i kadımden kesre dâhil olan mahallâtı beyân eder:

Mahalle-i Camiunnebi 6 hâne	Mahalle-i Çupi 3,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Kırklar 2 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Ali b. Reşid 1,5 hâne	Mahalle-i İmadiye hâne 3 rub‘
Mahalle-i Cami-i kebir 1 hâne	Mahalle-i Derviş Hüseyin 1 hâne	Mahalle-i Rumiyan 2 hâne	Mahalle-i Muallak 1 hâne	Mahalle-i Rubai 1/2 hâne
Mahalle-i Garb Kastalı 2 hâne	Mahalle-i Cirnîk 2,5 hâne	Mahalle-i Benli Ali Çavuş hâne 1 rub‘	Mahalle-i Molla Bahaeddin-i müslim 1/2 hâne 1,5 rub‘	Mahalle-i Hacı İzzeddin-i müslim 1 hâne
Mahalle-i Taceddin hâne 3 rub‘	Mahalle-i Kubbe-i siyah 1 hâne	Mahalle-i Reşid-i cedîd 7 hâne	Mahalle-i Süluki hâne 3 rub‘	Mahalle-i Hacıosman-ı zimmi 1,5 hâne 1 rub‘
Mahalle-i Sarrafi İskender 6 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hoca Ali 1/2 hâne	Mahalle-i Gayblar-ı kebir [ve] sagir 1/2 hâne	Mahalle-i Karagöz 4 hâne	Mahalle-i Hızırilyas-ı kebir-i zimmi 3 hâne
Mahalle-i Sinan Kethüda 1,5 hâne	Mahalle-i Gayblar-ı sagir-i zimmi hâne 1 rub‘	Mahalle-i Mehmed Paşa- yı Şark 5,5 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Kılbaş hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hoca Ahmed-i zimmi 4 hâne 1 rub‘
Mahalle-i Hızırilyas-ı sagir-i zimmi 4,5 hâne	Mahalle-i Hoce Maksud 4,5 hâne	Mahalle-i Şemsiyan 5,5 hâne	Mahalle-i Reşid-i atik 1 hâne	Mahalle-i Mar Habib 3,5 hâne 1 rub‘

Mahalle-i Hacı Süleyman 1/2 hâne	Mahalle-i Gülmez-i kebir 7,5 hâne	Mahalle-i Kubbe-i cedîd 1/2 hâne	Mahalle-i İskender Paşa 1 hâne	Mahalle-i Mescid-i Memeddin 1/2 hâne
Mahalle-i Hacı Bahaeddin-i zimmi 2,5 hâne	Mahalle-i Hacı Büzürg 1/2 hâne	Mahalle-i İnyet Ağa 2 hâne	Mahalle-i İbni Sino hâne 1 rub'	Mahalle-i Katırpınarı-yı zimmi hâne 1 rub'
Mahalle-i Şeyh Matar-ı Garb-ı müslim 1/2 hâne	Mahalle-i Perakende Mehmed Paşa 1/2 hâne	Mahalle-i Küçük Kenisa 1/2 hâne	Mahalle-i Kavas hâne 1 rub'	Mahalle-i Bekçiyân 1/2 hâne
Mahalle-i Meryem-i kebir 5,5 hâne	Mahalle-i Hacı Büzürg-i kebir-i zimmi hâne 1 rub'	Mahalle-i Gülmez-i sagir 3 hâne	Mahalle-i Hüsrev Paşa 1/2 hâne	

Cem'an Yekûn: 108,5 hâne 1/2 rub' (Yalnız 108,5 hâne yarım rub' dur.)

Bin yüz üç ve dört senelerinde kesre dâhil olunan hâneleri beyân eder:

Mahalle-i Çaruğı 2 hâne	Mahalle-i Mar Habib-i zimmi 2 hâne	Mahalle-i İzzeddin-i zimmi 2 hâne	Mahalle-i Köprüyapan-ı zimmi hâne 1 rub'	Mahalle-i Hoca Ahmed-i zimmi 2 hâne 1 rub'
Mahalle-i Hızır-ı-yı sagir-i zimmi 1,5 hâne	Mahalle-i Hacı Büzürg-i kebir-i zimmi 1,5 hâne	Mahalle-i Hasır-ı kebir-i zimmi 1 hâne	Mahalle-i Hammam-ı küçük hâne rub' 1,5	Mahalle-i Kubbe-i siyah hâne 1 rub'
Mahalle-i Yahudiyan 4 hâne	Mahalle-i Ablak hâne 1 rub'	Mahalle-i Hacı Bahaeddin-i zimmi 1/2 hâne	Mahalle-i Kubad Bey 1/2 hâne	Mahalle-i Benli Ali Çavuş 1,5 hâne
Mahalle-i Gayblar-ı sagir-i müslim hâne 1 rub'	Mahalle-i Şemsiyan 3,5 hâne	Mahalle-i Şeyh Matar-ı Şark-ı zimmi 4,5 hâne	Mahalle-i Küçük Kenisa 2 hâne 1 rub'	Mahalle-i Hasır-ı kebir-i müslim hâne 1 rub'
Mahalle-i Şeyh Matar-ı Garb-ı zimmi 1 hâne	Mahalle-i Mar Pityun 1/2 hâne	Mahalle-i Haciosman-ı zimmi hâne 1,5 rub'	Mahalle-i Yahudiyan tâbi'-i Kılbaş hâne 1 rub'	Mahalle-i Hacı Büzürg-i sagir-i zimmi hâne 1,5 rub'
Mahalle-i Rumiyan 3 hâne 1 rub'	Mahalle-i Sinan Kethüda 2 hâne			

358 [91b-1] İmdad-ı seferiye ve hazeriye tahsili için görevlendirilen Kapıcıbaşı el-Hâc Mustafa Ağa'ya Diyarbakır valisi emriyle valilik tarafından günlük olarak verilen tayinatın listesi

Bâ-fermân-ı âlî imdâd-ı seferiye va hazeriye tahsiline me'mûr kapıcıbaşı sa'âdetlü el-Hâc Mustafa Ağa'ya bâ-emr-i hazret-i vâli-i Diyarbekir cümle ma'rifetiyle vilâyet tarafından beher yevm verilen ta'yînât defterleridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Fî 7 Ra. sene 1160

Harc 30 guruş

Nân-ı azîz 15 aded	Lahm 5,5 kıyye	Pirinç 7,5 kıyye	Revgan 1,5 kıyye 100 direm	Asel 1/2 kıyye
Kahve 1/2 kıyye	Nohud 1/2 kıyye	Tuz 1/2 kıyye	Yoğurt 3 kıyye	Süd 1,5 kıyye
Soğan 2 kıyye	Sebze 10 kıyye	Dakîk 1,5 kıyye	Nişasta 1/2 kıyye	Hatab 300 aded
Baharat 2 para	Şem'-i revgan 1/2 kıyye			

Mahalle-i Meryem-i sagir 2 hâne	Mahalle-i Derviş Hüseyin 1/2 hâne	Mahalle-i Hacı Süleyman 1/2 hâne	Mahalle-i Hoce Maksud 3 hâne	Mahalle-i Gayblar-ı kebir-i müslim 1 hâne
Mahalle-i Babuttin hâne 1/2 rub'	Mahalle-i Siirdli hâne 1,5 rub'	Mahalle-i Katırpınarı-yı müslim hâne 1 rub'	Mahalle-i Usta Burcu-yı zimmi 2,5 hâne	Mahalle-i Gülmez-i sagir 6 hâne
Mahalle-i Ali Paşa 1/2 hâne	Mahalle-i Hoce Haçador 2,5 hâne 1 rub'			

Cem'an Yekûn: Hâne 57,5 rub' 1 (Yalnız elli yedi buçuk hâne bir rub' dur.)

Nâhiye-i Şark-ı Âmid kurâlarından kesre dâhil olunanı beyân eder:

Karye-i Kadıkendi-yi müslim 1/2 hâne	Karye-i Arslanoğlu-yı ulya 1/2 hâne	Karye-i Pirhüseyin 1/2 hâne	Karye-i Zoğzinc-i ulya 1,5 hâne	Karye-i Nevruzlu 1 hâne
Karye-i Ka'bi 1 hâne	Karye-i İshaklı 1 hâne	Karye-i Çanakçı 1 hâne	Karye-i Kefincar-ı süflâ 1/2 hâne	Karye-i Matranlı 1 hâne

Karye-i Korucu 1/2 hâne	Karye-i Arabtaylı 1 hâne	Karye-i Kozan hâne 3 rub‘	Karye-i Yengice 1/2 hâne	Karye-i Habkerme-i ulya 1 hâne
Karye-i Kasımi 1/2 hâne	Karye-i Şarabi 1/2 hâne	Karye-i Tavuklu 1/2 hâne	Karye-i Şükürlü 1/2 hâne	Karye-i Pürnek 1/2 hâne
Karye-i Karacaviran 1/2 hâne	Karye-i Kürdenli 1 hâne	Karye-i Porsuklu 1/2 hâne	Karye-i Arabtaylı 1,5 hâne	

Cem‘an Yekûn: 18 hâne 1 rub‘ (Yalnız on sekiz hâne bir rub‘ dur.)

Nâhiye-i Garb-ı Âmid kurûlâlarından kesre dâhil olunanı beyân eder:

Karye-i Mübareki 1 hâne	Karye-i Misafirviran 1/2 hâne	Karye-i Ziyaret 1/2 hâne	Karye-i Sirimi 1 hâne	Karye-i Mirzaviran 1/2 hâne
Karye-i Salihi 1,5 hâne	Karye-i Kubbecik 1 hâne	Karye-i Danekıran 1/2 hâne	Karye-i Kerh 1 hâne	Karye-i Taşdirek 1/2 hâne
Karye-i Başıl 1 hâne	Karye-i Karacaviran 1/2 hâne	Karye-i Kankırt hâne 1 rub‘	Karye-i Aynata hâne 1 rub‘	Karye-i İraki 1/2 hâne

Cem‘an Yekûn: 10,5 hâne (Yalnız on buçuk hânedir.)

[92a] Müceddeden ısdâr olan fermân-ı âlî ve sûret-i Defter-i hâkânî müceblerince kesre dâhil olanı beyân eder:

Mahalle-i Usta Burcu 1 hâne	Mahalle-i Karagöz hâne 1 rub‘	Mahalle-i Mehmed Paşay-ı Şark 1/2 hâne	Mahalle-i Hacı Bahaeddin-i zimmi 4,5 hâne	Mahalle-i Hoca Ahmed-i zimmi 1/2 hâne 1/2 rub‘
Mahalle-i Sarraf İskender 1/2 hâne	Mahalle-i Molla Bahaeddin-i zimmi 1 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hacı Büzürg-i kebir-i zimmi 1 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Reşid-i cedîd 1 hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hacı İzzeddin-i zimmi 1 hâne
Mahalle-i Sinan Kethüda 1,5 hâne	Mahalle-i Sarraf Mehmed 1/2 hâne	Mahalle-i Meryem-i sagir hâne 1 rub‘	Mahalle-i Hasır-ı kebir 1/2 hâne	Mahalle-i Şeyh Said-i küçük hâne 5 sümün
Mahalle-i Kubbe-i siyah 1/2 hâne	Karye-i Tilaloy-ı Şark-ı Âmid 1/2 hâne	Karye-i Örenli-yi Garb-ı Âmid 1 hâne		

Cem‘an Yekûn: 16,5 hâne 1 rub‘ 1 sümün (Yalnız on altı buçuk hâne bir rub‘ bir sümündür.)

359 [92b-1] Diyarbakır'da Mehdi Mehmed Mescid-i şerifi Evkâfi'nin nâzırı olan Abdülbaki'nin vefatı üzerine yerine Mehmed Emin Halife'nin tayin edildiği

Medîne-i Âmid'de vâki' Mehdi Mehmed Mescid-i şerifi Evkâfi mahsûlünden almak üzere yevmî iki akçe vazîfe ile vakf-ı mezbûrun câbîsi ve yevmî bir akçe vazîfe ile ferrâş ve yevmî bir akçe vazîfe ile çerâğdâr ve yevmî nîm akçe vazîfe ile bâğçevân ve mescid-i mezkûr avlusunda vâki' hücrede yevmî iki akçe vazîfe ile mu'allim-i sıbyân ve Debbâğhâne Câmi'-i şerifi Evkâfi mahsûlünden almak üzere yevmî iki akçe vazîfe ile vakf-ı mezkûrun nâzırı olan Abdülbaki nâm kimesne fevt olup cihât-ı mezkûre mahlûl ve mu'attal kalmağla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî Mehmed Emin Halife her vechile lâyük ve mahall ve müstahikk olmağın cihât-ı mezkûreler vazîfe-i mersûmeleriyle tevcîh olunup yedine berât-ı şerif-i âlişân verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın vâki' ise sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mezbûr Mehmed Emin Halife varıp müteveffâ-yı mezbûrun yerine ber-vech-i meşrûh câbî ve ferrâş ve çerâğdâr ve bâğçevân ve mu'allim-i sıbyân ve nâzır olup hizmet-i lâzımleri mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî sekiz buçuk akçe vazîfesin alıp mutasarrıf olup vâkıfın ruhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan kimesne müzâhim olmaya, şöyle bilip alâmet-i şerife i'timâd kılalar.

Tahrîren fi evâili Zilhiceti's-şerife sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 3 Ra. 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye

360 [92b-2] Diyarbakır'da bulunan Mehdi Mehmed Mescidi Vakfi'nin mütevellisi olan Abdülbaki Halife'nin vefatı sebebiyle yerine Mehmed Emin Halife'nin tayin edildiği

Diyarbakır'de vâki' Mehdi Mehmed Mescidi Vakfi'nin vazîfe-i mu'ayyene ile mütevellisi olan Abdülbaki Halife veled-eş fevt olmakla mahlûlün işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî Mehmed Emin Halife'ye -zîde salâhuhû- tevcîh olunup yedine berât-ı şerif-i âlişân verilmek ricâsın Diyarbakır Nâibi Mevlânâ Mehmed Aziz -zîde [ilmuhû]- arz etmekle mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra gelip mevlânâ-yı mûmâileyhin arzı ve bin yüz elli dokuz senesi Zilhicce'sinin üçüncü günü târihiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Mehmed Emin Halife -zîde salâhuhû- varıp müteveffâ-yı merkûm yerine evkâf-ı mezbûrün mütevellisi olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel vazîfe-i mu'ayyene ile mütevellî olanlar ne minvâl üzere mutasarrıf olagelmışler ise mezbûr dahi ol minvâl üzere vazîfe-i mu'ayyenesin evkâf-ı mezbûr mahsûlünden alıp mutasarrıf ola, şöyle bileleler alâmet-i şerife i'timât kılalar.

Tahrîren [fi]'l-yevmi's-sâdis min Zilhicce li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 3 Ra. [11]60

Be-makâm-ı Kostantiniyye

361 [92b-3] Diyarbakır'da Molla Ömer Mescid-i şerifi Evkâfı'nın nâzırı olan Abdülbaki Efendi'nin vefatı üzerine yerine Mehmed Emin Halife'nin tayin edildiği

Âmid'de vâki' Mollâ Ömer Mescid-i şerîfi Evkâfı'nın yevmî iki akçe vazîfe ile nuzzârı olan Abdülbaki fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf verilmek bâbında nâibi Mevlânâ Mehmed Aziz -zîde ilmuhû- arz etmeğin ber-vech-i meşrûh sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm Mehmed Emin Halife varıp zikr olunan mescid-i şerîf evkâfının müteveffâ-yı mezbûrun yerine nuzzârı olup hizmet-i lâzimesin bî-kusûr mer'î ve müeddî kılındıktan sonra yevmî iki akçe vazîfesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan hiç[bir] ferd mâni' ve dâfi' ve müzâhim olmayıp bir vechile dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timât kılalar.

Tahrîren [fi]'l-yevmi evâili Zilhicce li-sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 3 Ra. 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye

362 [93a-1] Diyarbakır eyaletinin Şark ve Garb nahiyelerine Hicrî 1160 senesine mahsup olmak üzere isabet eden sâlyânenin toplanması hususunda buyuruldu

Hâlâ medîne-i Âmid'de icrâ-yı şerî'at-ı garrâya me'mûr efendi hazretleri

Eyâlet-i Diyarbakır'den tarafımıza tahsîs imdâd-ı seferiye akçesinin bi-hasebi'l-iktizâ nisfî cânib-i Devlet-i Aliyye'ye irsâl ve nisfî tarafımıza edâ ve teslîm olunmasını nâtik şeref-sudûr olan iki kıt'a evâmîr-i âliye Dergâh-ı âlî kapıcıbaşlarından kıdvetü'l-emâcîd ve'l-a'yân izzetlü el-Hâc Mustafa Ağa -zîde mecduhû- mübâşeretîyle vusûl ve cümle muvâcehesinde feth ve kırâat olunup işbu bin yüz altmış senesine mahsub olmak üzere meblağ-ı mezbûr ma'rifet-i şer' ve cümle a'yân ve vilâyet ma'rifetleriyle ber-vech-i mu'tâd-ı kadîm tevzî' ve sâlyâne olunup gönderilen pusula mücebince Şark ve Garb nâhiyesine isâbet eden meblağ-ı mezkûr bir gün evvel kazânıza tevzî' ve bir sa'at akdem yerli yerinde cem' u tahsîl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunup mübâşir-i merkûm ma'rifeti ve cümle ma'rifetleriyle meblağ-ı mezkûru pusula mücebince tevzî' ve bir an evvel tahsîl ve bir sâ'at mukaddem kabzına me'mûra edâ ve teslîm edip avk u te'hîrden ihtirâz ve mûcib-i buyuruldu ile amel olalar deyü buyuruldu.

Fî 28 S. sene 1160

Vasale fi gurreti Rebî' ilevvel

363 [93a-2] Diyarbakır vilâyetinin Şark ve Garb nahiyelerine bağlı köylerin Hicrî 1160 senesine mahsup edilmek üzere isabet eden sâlyâne miktarına ait liste

İşbu bin yüz altmış senesine mahsûb olmak üzere eyâlet-i Diyarbekir'den taraf-ı vâfilere tahsîs kılınan imdâd-ı seferiye akçesinden bu sene-i mübârekede cânib-i Devlet-i Aliyye'de bazı masârif-ı kesîre zuhûr ve mîrîye i'ânet olunmak lâzım geldiğine binâen ber-vech-i muharrer eyâlet-i mezbûreden Diyarbekir vâlilerine ta'yîn olunan hazeriyeden başka mîrî için yirmi bin guruş tertîb ve şürût-ı seferiye üzere cem' u tahsîl ve cânib-i mîrîye irsâl ve yine sene-i mezbûra mahsûben eyâlet-i Diyarbekir'den ber-mu'tâd-ı kadîm hâlâ vâlî-i hitta-i Diyarbekir vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr devletlü inâyetlü Çelik Mehmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin mu'ayyen olan yirmi bin guruş imdâd-ı hazeriyesi yine şürût-ı hazeriyeye üzere cem' u tahsîl olunmak bâbında şeref-rîz-i sudûr olan iki kıt'a fermân-ı cihân-mutâ' hâlâ Dergâh-ı mu'allâ kapıcıbaşılardan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Mustafa Ağa mübâşeretiyile vürûd ve cümle muvâcehesinde feth ve kırâ'at ve cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le meblağ-ı mezbûr yirmi bin guruş seferiye cânib-i Devlet-i Aliyye'ye irsâl olunmak için ve yirmi bin guruş hazeriyeye dahi vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazîne-i devletlerine teslim olunmak için cem'an kırk bin guruş ber-mûceb-i evâmîr-i aliyye eyâlet-i Diyarbekir'in her bir kazâ ve nevâhîlerine tevzî' ve sâlyâne olundukda Şark ve Garb nâhiyelerine dahi bin dört yüz guruş isâbet eyledikde ber-vech-i muharrer cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le meblağ-ı mezbûr üzerlerine yüz kırk guruş harc-ı bâb ve on guruş harc-ı buyuruldu [ve] on guruş sarrâfiye ve yüz elli guruş mübâşiriye ve alaybeyine yüz on guruş alâ hasebi'l-mu'tâd ve yirmi guruş kâtibiye ki min-haysü'l-mecmû' bin dokuz yüz seksen guruş olmağla meblağ-ı mezbûr ber-vech-i muharrer cümle ma'rifetiyle Şark ve Garb nâhiyelerinin kurûlarına tevzî' ve sâlyâne defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

Hurrîre fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Rebî'ilevvel sene sittîn ve mi'e ve elf

[Nâhiye-i Şark-ı Âmid]

Karye-i Kıtırbil-i zimmi <i>Afv</i>	Karye-i Kıtırbil-i müslim 7,5 guruş	Karye-i Kasîmi-yi zimmi 3,5 guruş	Karye-i Beşirik 14 guruş 1 rub'	Karye-i Kadî kendi 16,5 guruş
Karye-i Habkerme-i kebir <i>harâbe</i>	Karye-i Bakavis 6,5 guruş	Karye-i Arabşaban 6 guruş 1 rub'	Karye-i Kengerli-yi sagir 7 guruş 1 rub'	Karye-i Kengerli-yi kebir <i>harâbe</i>
Karye-i Cirmik 11 guruş 1 rub'	Karye-i Gençoğlu 5 guruş	Karye-i Habkerme-i sagir guruş <i>harâbe</i>	Karye-i Bayrambey 6 guruş 1 rub'	Karye-i Sıçancık 8 guruş 3 rub'
Karye-i Akviran-ı sagir 10,5 guruş	Karye-i Çarigan-ı kebir 8 guruş 1 rub'	Karye-i Üçtepe guruş <i>harâbe</i>	Karye-i Ankevir <i>harâbe</i>	Karye-i Zoğzinc-i zimmi 11 guruş 1 rub'

Karye-i Pirhüseyin Tepesi Afv	Karye-i Alibardak 7 guruş 1 rub‘	Karye-i İsrail 9 guruş 3 rub‘	Karye-i Nergisli <i>harâbe</i>	Karye-i İdrisli 24 guruş 3 rub‘
Karye-i Yabacı 8 guruş	Karye-i Alidar-ı kebir 11 guruş	Karye-i Yarımca 7 guruş 1 rub‘	Karye-i Akmeşhed-i kebir 9 guruş	Karye-i Alidar-ı sagir 7 guruş 1 rub‘
Karye-i Yengice 4,5 guruş	Karye-i Zeynigan 6 guruş	Karye-i Çolakbehlül 6 guruş	Karye-i Kürdenli 6 guruş	Karye-i Zoğzinc-i müslim 13 guruş 1 rub‘
Karye-i Kızılmehmed 16 guruş 1 rub‘	[93b] Karye-i Tillik 6,5 guruş	Karye-i Akmeşhed-i sagir 7 guruş	Karye-i Toblu guruş virâne	Karye-i Örenli 9 guruş
Karye-i Şemmame 4 guruş	Karye-i Mollacabir 7 guruş	Karye-i Akhüseyin 20,5 guruş	Karye-i Abaracı 12,5 guruş	Karye-i Koruculu 8 guruş 1 rub‘
Karye-i Mersini <i>harâbe</i>	Karye-i Keberli-yi kebir 12,5 guruş	Karye-i Mollahamış 7 guruş 1 rub‘	Karye-i Maksudlu guruş <i>harâbe</i>	Karye-i Hanbazar 8,5 guruş
Karye-i Horozlu 9,5 guruş	Karye-i İshaklı 11,5 guruş	Karye-i Haydarlı 2 guruş	Karye-i Hüseyinik 9 guruş	Karye-i Kefincar 15 guruş 3 rub‘
Karye-i Arslanoğlu-yı Kürd 11 guruş 1 rub‘	Karye-i Şükürlü 5 guruş 1 rub‘	Karye-i Baharlı 12 guruş 1 rub‘	Karye-i Seyyidhasan 9 guruş 3 rub‘	Karye-i Karagöz <i>harâbe</i>
Karye-i Sittioğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Timurhan 2,5 guruş	Karye-i Çavuşı <i>harâbe</i>	Karye-i Develi <i>harâbe</i>	Karye-i Bismiloğlu 14 guruş
Karye-i Mehmedli <i>harâbe</i>	Karye-i Karahamzalı 12 guruş 1 rub‘	Karye-i Arzuoğlu 11 guruş 1 rub‘	Karye-i Satikendi 11 guruş	Karye-i Kozan 5 guruş 1 rub‘
Karye-i Hamurta 6,5 guruş	Karye-i Arslanoğlu-yı Arab 18,5 guruş	Karye-i Müderris 7 guruş 1 rub‘	Karye-i Tilgazi 7 guruş 1 rub‘	Karye-i Anşa 9 guruş 3 rub‘
Karye-i Haciosman 16 guruş	Karye-i Biçarömer 10 guruş	Karye-i Matranlı 10 guruş	Karye-i Fatmahatun 5 guruş 1 rub‘	Karye-i Hacı İsa 10 guruş

Karye-i Ka'bi 20 guruş	Karye-i Sa'di 10 guruş	Karye-i Karabaş 9 guruş	Karye-i [İ] rincil 7 guruş 1 rub'	Karye-i Kabasakal 10 guruş
Karye-i Kürdenli 17 guruş	Karye-i Sakargalı 9 guruş	Karye-i Cinan <i>harâbe</i>	Karye-i Patrik 8 guruş	Karye-i Karahmedli 10,5 guruş
Karye-i Çıkmın <i>harâbe</i>	Karye-i Dervişhasan 7 guruş	Karye-i Taraklı 8 guruş	Karye-i Arabtaylı 9 guruş	Karye-i Korucu 12 guruş 1 rub'
Karye-i Kürdömer <i>harâbe</i>	Karye-i Keberli-yi sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Porsuklu 7 guruş 3 rub'	Karye-i Yassıca 7 guruş 3 rub'	Karye-i Dellükan 18 guruş 3 rub'
Karye-i Çarigan-ı sagir <i>harâbe</i>	Karye-i Bahçecik <i>harâbe</i>	Karye-i Karakoç 8 guruş	Karye-i Akviran-ı kebir 16 guruş	Karye-i Kâğıdlı 10 guruş
Karye-i Çakallı 9 guruş	Karye-i Köklü 9 guruş	Karye-i Arabdarılı 13 guruş	Karye-i Karacaviran 2 guruş 3 rub'	Karye-i Çanakçı 8 guruş 3 rub'
Karye-i Köpekli 5,5 guruş	Karye-i Tayyar mezraası 5,5 guruş			

Cem'an Yekûn: 862 guruş 3 rub'

Nâhiye-i Garb-ı Âmid

Karye-i Payas 7 guruş 1 rub'	Karye-i İğiye-i zimmi 7 guruş 1 rub'	Karye-i Tilarab 7 guruş 1 rub'	Karye-i Kıraçkendi 3 guruş 3 rub'	Karye-i Eşrefi 8 guruş 3 rub'
Karye-i Hatiban-ı kebir 10 guruş 1 rub'	Karye-i Buciyan 9,5 guruş	Karye-i Abdalgörmez 7 guruş 1 rub'	Karye-i Katin 6,5 guruş	Karye-i Belame <i>harâbe</i>
Karye-i Cidacı 9 guruş 3 rub'	Karye-i Aktepe 24 guruş 3 rub'	Karye-i Kazgancı 24 guruş 3 rub'	Karye-i Mezrik 8 guruş 3 rub'	Karye-i Kasımı Kiki 22,5 guruş
Karye-i Türkmanacı 43 guruş 3 rub'	Karye-i Köseli 13 guruş 3 rub'	Karye-i Dikini <i>harâbe</i>	Karye-i Duhari <i>harâbe</i>	Karye-i Kürdaci 35 guruş 3 rub'
Karye-i Tavşantepe 5,5 guruş	Karye-i Şehrâtepe 8 guruş 3 rub'	Karye-i Hatiban-ı sagir 4 guruş 3 rub'	Karye-i Pirharab 7,5 guruş	Karye-i Davudan 3 guruş 3 rub'
Karye-i Selimi 4 guruş	Karye-i Kargalı guruş <i>harâbe</i>	Karye-i Bacvan 4 guruş 3 rub'	Karye-i Derbeşur 5,5 guruş	Karye-i Cinan mezraası 3 guruş 3 rub'

[94a] Karye-i Alipınarı 185 guruş	Karye-i Fare 27 guruş 1 rub‘	Karye-i Mübareki 3 guruş 3 rub‘	Karye-i Güzelabdal 3,5 guruş	Karye-i Döğercik 5 guruş 1 rub‘
Karye-i Zavra 6 guruş 1 rub‘	Karye-i Behramki Razvan 6 guruş 1 rub‘	Karye-i İgiye-i müslim 7 guruş 3 rub‘	Karye-i Körtepe guruş <i>harâbe</i>	Karye-i Şükürlü 6 guruş 1 rub‘
Karye-i Arabbeyan 6 guruş 1 rub‘	Karye-i Kübeşi <i>harâbe</i>	Karye-i Karakoç 6 guruş 1 rub‘	Karye-i İmamakil 4,5 guruş	Karye-i Tayyar mezraası <i>harâbe</i>
Karye-i Şeytanoğlu <i>harâbe</i>	Karye-i Karayegan 6,5 guruş	Karye-i Tilhafaş 5 guruş	Karye-i Tildari 3 guruş 3 rub‘	Karye-i Karagöz <i>harâbe</i>
Karye-i Meşti 5 guruş	Karye-i Iraki <i>harâbe</i>	Karye-i Ömeranlı 5 guruş	Karye-i Süveydi 10,5 guruş	Karye-i Kerh 24,5 guruş
Karye-i Hücetin 12 guruş 1 rub‘	Karye-i Karalı 10 guruş 3 rub‘	Karye-i Kankirt ma‘a mezraa 9,5 guruş	Karye-i Dirimte 4 guruş 1 rub‘	Karye-i Harbecin 6 guruş 1 rub‘
Karye-i Başıl 6,5 guruş	Karye-i Gökankirt <i>harâbe</i>	Karye-i Karta 12 guruş 1 rub‘	Karye-i Çaruği 17,5 guruş	Karye-i Aynata ma‘a mezraa 7 guruş 1 rub‘
Karye-i Karaviran 3 guruş 3 rub‘	Karye-i Elvendi <i>harâbe</i>	Karye-i Nebi mezraası 5 guruş	Karye-i Develi <i>harâbe</i>	Karye-i Alaçimen <i>harâbe</i>
Karye-i Havar-ı zimmi 4,5 guruş	Karye-i Beyköy <i>harâbe</i>	Karye-i Çupin 3 guruş 3 rub‘	Karye-i Behingan 6 guruş 1 rub‘	Karye-i Nive <i>harâbe</i>
Karye-i Behramki Servan 6 guruş 1 rub‘	Karye-i Dikmetaş 1 guruş	Karye-i Yassıca 2 guruş	Karye-i Mağara-i Rasül 6 guruş	Karye-i Akimi 5 guruş
Karye-i Kanberköyü 5 guruş	Karye-i Mağara-i Ömeran 5 guruş	Karye-i Marto 8,5 guruş	Karye-i Körbehramki 6 guruş 1 rub‘	Karye-i Cebel-i cedid 3 guruş 1 rub‘
Karye-i Cümük 4,5 guruş	Karye-i Kamışlitayyar 5 guruş	Karye-i Mehmed mezraası <i>harâbe</i>	Karye-i Anbarcık <i>harâbe</i>	Karye-i Güllükacı <i>harâbe</i>

Karye-i Şaso 2 guruş	Karye-i Kırkatoğlu 3 guruş 3 rub'	Karye-i Muhannaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Hancuğaz 6 guruş 3 rub'	Karye-i Heykelcik guruş <i>harâbe</i>
Karye-i Kakay 6 guruş 3 rub'	Karye-i Yuvacık 12 guruş 1 rub'	Karye-i Çavuşköyü 6,5 guruş	Karye-i Balıkviran <i>harâbe</i>	Karye-i Hacıruz 6,5 guruş
Karye-i Beykür 3,5 guruş	Karye-i Cilavdar <i>harâbe</i>	Karye-i Kabahızır <i>harâbe</i>	Karye-i Davudi 7,5 guruş	Karye-i Toktimur <i>harâbe</i>
Karye-i Molla Ali 4 guruş 3 rub'	Karye-i Arafat 6,5 guruş	Karye-i Hassaköy 6,5 guruş	Karye-i Karakenisa 5,5 guruş	Karye-i Rubari <i>harâbe</i>
Karye-i Kazıktepe <i>harâbe</i>	Karye-i Boynuzlu 5 guruş	Karye-i Mecrefi 5 guruş 3 rub'	Karye-i Türkmenbeyan 7 guruş 1 rub'	Karye-i Sünneti 6 guruş 1 rub'
Karye-i Çınarlar 22,5 Guruş	Karye-i Mollapolad 6 guruş 1 rub'	Karye-i Bademli 10 guruş 1 rub'	Karye-i Cebbare 5,5 guruş	Karye-i Hatuni 7 guruş 3 rub'
Karye-i Bahteri 4,5 guruş	Karye-i Herzemi 3 guruş 3 rub'	Karye-i Kargalı <i>harâbe</i>	Karye-i Saydek <i>harâbe</i>	Karye-i Selmanköy 5 guruş
Karye-i Harka? <i>harâbe</i>	Karye-i Harbeli 3 guruş 3 rub'	Karye-i Domat <i>harâbe</i>	Karye-i Akpınar 14 guruş 1 rub'	Karye-i Karıncı 10,5 guruş
Karye-i Pürnek 5 guruş 3 rub'	Karye-i Kirakor 9,5 guruş	Karye-i Ballica 4,5 guruş	Karye-i Sekilli 6 guruş 3 rub'	Karye-i Kılıyakub 12 guruş 3 rub'
Karye-i Ziyaret <i>harâbe</i>	Karye-i Karacaviran <i>harâbe</i>	Karye-i Saçılı <i>harâbe</i>	Karye-i Hüseyini 11 guruş	Karye-i Ömeran Kiki 8,5 guruş
Karye-i Kaşmirviranı 6 guruş 1 rub'	Karye-i Kubik? 6 guruş 1 rub'	Karye-i İzzeddin 3 guruş 3 rub'	Karye-i Ebuviran 3 guruş 3 rub'	Karye-i Kubbecik 4 guruş 3 rub'
Karye-i Kıraçbölük 4,5 guruş	Karye-i Cücük 4 guruş 1 rub'	Karye-i Huyde 3,5 guruş	Karye-i Talay 4,5 guruş	Karye-i Benliköy 4,5 guruş
Karye-i Gökviran 4,5 guruş	Karye-i Hüseyini Kiki 6 guruş 3 rub'	Karye-i Zoğa 6 guruş 3 rub'		

Cem'an Yekûn: 1.117 guruş 1 rub'

364 [94b-1] Diyarbakır ordu defterdarı olan Sem'ânzade Süleyman Bey'in yine Sem'ânzade Hüseyin tarafından hazineден satın alıp tabh ettirdiği peksimedın askeriyeye tevzi edilenden başka paşalar tarafından alınması halinde kimler tarafından ne miktarda olduğunun bildirilmesi hususunda hüküm

Kapıcıbaşı yediyle Sem'ânzade Süleyman Çelebi'nin peksimed fermânıdır.

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi-re'yi's-sâib mümehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtîfi'l-meliki'l-a'la Diyarbekir Vâlisi vezîrim Mehmed Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Âmid Nâibi Mevlânâ -zîde ilmuhû- ve kıdvetü'l-a'yân Diyarbekir Voyvodası -zîde mecduhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, sâbıkan Diyarbekir cânibinde ordu defterdarı olan Sem'ânzade Süleyman Bey mukaddemâ yine Sem'ânzade Hüseyin ma'rifetiyle mîrîden mübâyâ'a ve tabh etdirilip makbûzu olan peksimedden ta'yînât-ı askeriyeye tevzî'inden mâ'adâ fazla iktizâ eden dört bin sekiz yüz altmış üç kantâr peksimedın bir mikdârın paşalar taraflarından ahz olunup ve kusûrun el-yevm Diyarbekir'de mevcûddur deyü mûmâileyh Süleyman haber verip lâkin müfredât ve mevcûdâtını müşîr yedinde senedâtı olmadığından mîrî ile görülmek üzere olan hesâbına idhâl olunması kâbil olmadığına binâen beher hâl mahallinden arz u i'lâm olunmağa muhtâc olmağla imdi siz ki vezîr-i müşâr ve mevlâna ve voyvoda-i mûmâileyhimsiz, işbu emr-i şerîf-i celîlu'l-kadrim vusûlünde müteveffâyı merkûm Hüseyin'in tabhından defterdar-ı mûmâileyhin makbûzu olup kendi yediyle ta'yînâta tevzî'inden mâ'adâ bakıyye iktizâ eden dört bin sekiz yüz altmış üç kantâr peksimedın el-yevm Diyarbekir'de mevcûdu kaç kantâr ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle vezn etdirilip mikdârı ma'lûm olunduktan sonra paşalar taraflarından ahz olunması var mıdır ve aldığı hâlde ne mikdârdır ve kimler ahz u kabz eylemişlerdir? Sihhati üzere onu dahi zâhire ihrâc ve mikdârların tasrîhle keyfiyeti Dersaadet'ime arz u i'lâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur, buyurdum ki hükm-i şerîfimle () vardıkda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i celîlu's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ'-ı lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfından hazer eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren [fi]'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehri Muharrem sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 16 Ra. sene 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye

365 [94b-2] Diyarbakır'da bulunan yeniçeri, cebeci, top arabacısı, kuloğulları ve gılmân-ı acemi üzerlerine Haseki Hacı Mustafa Ağa'nın serdar tayin edildiği ve söz konusu cemaatlerden bilâ-vâris vefat edenlerin mallarının satılıp Muhallefât defterlerine kaydedilerek hazineye gönderilmesi

Şerî'at-şî'âr fazîlet-dîsâr medîne-i Diyarbekir'de seccâde-nişîn-i hazret-i seyyidü'l-ebrâr olan fazîletlü semâhatlü efendi hazretleri -zîdet fezâiluhû- ba'de't-tahiyye ve't-teslim

olunur ki zîr-i hükûmetinizde vâki' serdâr olan ref' olunup yerine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Haseki Hacı Mustafa Ağa -zîde mecduhû- nasb u ta'yîn olunmakla işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunup inşallahu te'âlâ vusûlünde gerekir ki mûmâileyh serdârlık umûrunda kıyâm ve istihdâm etdirilip âharı müdâhale etdirmeyesiz ve ol tarafda olan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kuloğulları ve gılmân-ı acemi mûmâileyh üzerlerine serdâr ve zâbit bilip sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' u hareketde bulunmayıp itâ'at ve inkıyâd üzere olalar. Tavâif-i mez[bû]rûndan bilâ-vârisi ma'rûf fevt olanların muhallelât ve metrûkâtların mûmâileyhe ahz u kabz etdirilip ma'rîfet-i şer' ile sûk-ı sultânîde fûrûht ve hâsıl olan nûkûdu mûmzâ ve mahtûm müfredât defterleriyle cânib-i beytûlmâle irsâl ve îsâl etdirdesiz ve sen ki serdâr-ı mûmâileyhsin mukîm ve müsâfir zuhûr eden erâzil ve eşkıyânın zabt u rabtlarıyla sükkân-ı vilâyetin emn ü râhatlarına bâ'is hidemât-ı müstahsene vücûda getirmeğe mücidd [ü] sâ'î olup hilâf-ı şer' ve'l-kanun vaz' u hareketden be-gâyet hazer u mücânebet edip müceb-i mektûbla âmil olasin.

Tahrîren [fi] evâsıtı şehri Saferi'l-hayr sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 18 Ra. sene 1160

366 [95a-1] Diyarbakır'da bulunan yeniçeri, topçu, top arabacısı, kuloğulları ve gılmân-ı acemi üzerine Haseki Mustafa Ağa'nın serdar tayin edildiği, söz konusu cemaatlerden bilâ-vâris vefat edenlerin mevcut nakitlerinin müfredât defterleri ile hazineye gönderilmesi

Şerî'at şî'âr fazîlet-dîsâr medîne-i Diyarbekir'de seccâde-nişîn-i hazret-i seyyidü'l-ebâr olan fazîletlü semâhatlü efendi hazretleri -zîdet fezâiluhû- ba'de't-tahiyye ve't-teslîm inhâ olunur ki zîr-i hükûmetinizde vâki' serdâr olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Haseki Mustafa Ağa'ya -zîde mecduhû- serdârlık-ı mezbûr kemâkân ibkâ ve mukarrer olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olundu. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekir ki mûmâileyh serdârlık umûrunda kıyâm ve istihdâm etdirilip âharı müdâhale etdirmeyesiz ve ol tarafda olan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kuloğulları ve gılmân-ı acemi mûmâileyhi üzerlerine serdâr ve zâbit bilip sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' u hareketde bulunmayıp itâ'at ü inkıyâd üzere olalar ve tavâif-i mezbûrûndan bilâ-vârisi ma'rûf fevt olanların muhallelât ve metrûkâtların mûmâileyhe ahz u kabz etdirilip ma'rîfet-i şer' ile sûk-ı sultânîde fûrûht ve hâsıl olan nûkûdu mûmzâ ve mahtûm müfredât defterleriyle cânib-i beytûlmâle irsâl ve îsâl etdirdesin ve sen ki serdâr-ı mûmâileyhsin, mukîm ve müsâfir zuhûr eden erâzil ü eşkıyânın zabt u rabtlarıyla sükkân-ı vilâyetin emn ü râhatlarına bâ'is hidemât-ı müstahsene vücûda getirmeğe mücidd [ü] sâ'î olup hilâf-ı şer' ve'l-kanun vaz' u hareketden be-gâyet hazer ve mücânebet edip müceb-i mektûbla âmil olasin.

Tahrîren [fi] evâsıtı şehri Cumâdelûla sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 18 Ra. sene 1160

367 [95a-2] Çermik'te Cami-i kebir'de ferraşlık yapan Abdullah'ın vefatı üzerine yerine Mehmed Halife'nin tayin edildiği

Çermik'de vâki' Câmî'-i kebir'in vazîfe-i mu'ayyene ile ferrâşı olan Abdullah fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine işbu râfi'-i tevkî'-i refi' u ş-şân-ı şehriyârî Mehmed Halife her vechile lâyük ve mahall ve müstahikk olmağın merkûmun mahlûlünden tevcih olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında istid'â-yı inâyet ricâ etmeğın fevti vâki' ise mezbûra sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı sâ'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm Mehmed Halife varıp zikr olunan Câmî'-i kebir'in müteveffâ yerine ferrâşı olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kılındıktan sonra vazîfe-i mu'ayyenesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere, ol bâbda taraf-ı âhardan bir vechile dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerife i'timâd kılalar.

Tahrîren fi evâsıtı Saferi'l-hayr sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 22 Ra. sene 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye

368 [95a-3] Diyarbakır'da Garb-ı Âmid nahiyesinin Kubbecik köyünde ziraatle meşgul olan Hüseyin, Bayezid, Mustafa, Kasım ve İsmail'e başkası tarafından müdahale edilmeyip ziraatten elde ettikleri gelirden tahammüllerine göre vergi alınması ve kanuna aykırı vergi talebinde bulunulmaması

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfî avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Diyarbekir vâlisi vezîrim () Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehü- ve akzâ kuzâtı'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi' u a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâiluhü- tevkî'-i refi'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, () tâifesinden Diyarbekir'de Garb-ı Âmid nâhiyesinde Kubbecik nâm karyede sâkin Hüseyin ve Ba[ye]zid ve Mustafa ve Kasım ve İsmail nâm kimesneler Dîvân-ı hümâyûn'uma arzuhâl edip mezbûrlar ekici tâifesinden olup zirâ'at ü hırâsetleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinin müteveccih olan öşürlerin sâhib-i arza ve emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni cem'ine me'mûra edâ eylediklerinden sonra âhardan dahl olunmak icâb etmez iken Diyarbekir'de lebeci Arabların ekincilikde alâkaları olmayıp ağnâm tüccârı olup kâr u kisbleri ağnâmdan olmakla Diyarbekir vâlileri taraflarından bahâsıyla mezbûrlara [95b] tarh olunan ağnâm için sizler dahi bizim aşîretimizdensiz, bir mikdâr şey ve kalemiye vergisi deyü fuzûlî ve hilâf-ı şer'-i şerîf akçe mutâlebesiyle rencîde eylediklerin bildirip emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine isâbet eden karye-i mezbûre ahâlîleriyle ma'an edâ eylediklerinden sonra hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kanun ve defter ve bilâ-fermân koyun tarhı ve kalemiye akçesi nâmıyla fuzûlî nesne mutâlebesiyle rencîde ve ta'addîtdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden imdi kanun üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım

sâdır olmuşdur. Buyurdum ki hükm-i şerîfimde vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel edip göresin mezbûrlar zirâ'at ü hırâsetleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden müteveccih olan öşürlerin sâhib-i arza ve emr-i şerîfimde vâki' tekâlîfden tahammüllerine göre ma'rifet-i şer' ile olan tevzî' defteri mücebince hisselerine düşeni karye-i mezbûre ahâlîleriyle ma'an cem'ine me'mûra edâ ve tâife-i mezbûrede alâkaları yok iken mezbûrlar koyun tarhı ve kalemiye nâmıyla fuzûlî ve bilâ-fermân rencide eyledikleri vâki' ise ol takdîrde hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kanun ve defter ve bilâ-fermân fuzûlî rencide ve remide etdirmeyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min şehri Şa'bân sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 25 Ra. [1]160

Be-makâm-ı Kostantiniyye

369 [95b-1] Diyarbakır'da Kavas-ı kebir Mescid-i şerifi'nde günlük dört akçe ücretle imam olan Ali'nin vefatı üzerine yerine el-Hâc Mahmud Halife'nin tayin edildiği

Medîne-i Âmid'de vâki' Kavas-ı kebir Mescid-i şerîfi'nde yevmî dört akçe vazîfe ile imâm olan Ali fevt olup yer hâlî ve mahlûl olmağın yerine işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî el-Hâc Mahmud Halife her vechile lâyık ve mahall ve müstahıkk olmağla tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlişân verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın vâki' ise sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm el-Hâc Mahmud Halife varıp zıkr olunan mescid-i şerîfde müteveffâ-yı mezbûrun yerine imâm olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî dört akçe vazîfesine üslûb-ı sâbık üzere mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan hiç ferd mâni' ve dâfi' ve müzâhim olmayıp bir vechile dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalalar.

Tahrîren fi evâili Saferi'l-hayr sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 23 Ra. sene 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye

370 [95b-2] Diyarbakır'da Ali Paşa Camii Evkâfı'ndan günlük on akçe ücretle imam olan Seyyid İshak'ın kendi isteğiyle imamlık görevini oğlu Mustafa Halife'ye bıraktığı

Diyarbakır'de vâki' müteveffâ Ali Paşa Câmî'-i şerîfi Vakfı mahsûlünden almak üzere yevmî on akçe vazîfe ile imâm olan es-Seyyid İshak kendi hüsn-i rızâ ve ihtiyârıyla imâmet-i mezbûru sulbî oğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Mustafa Halife b. es-Seyyid İshak'a -zîde salâhuhû- ferâgat ve kasr-ı yed etmekle kasr-ı yedinden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlişân verilmek ricâsına Âmid Nâibi Mevlânâ Hasan -zîde

ilmuhû- arz etmeğin hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip bin yüz elli sekiz senesi Receb'inin on yedinci günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince kasr-ı yedinden tevcih olunup bu berât-ı hümâyûnu [96a] verdim ve buyurdum ki, mezbûr Mustafa Halife b. es-Seyyid İshak -zîde salâhuhû- varıp kasr-ı yed eden pederi mezbûr yerine câmi'-i mezbûrede imâm olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra ta'yîn olunan yevmî on akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûr mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrıf ola. Ol bâbda kasr-ı yed etmekle ref' olunan yerleri mezbûr ve taraf-ı âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timât kılalar.

Tahrîren [fi]'l-yevmi'r-râbi' ısrîn min şehri Receb sene semân ve hamsîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 25 Ra. 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

371 [96a-1] Diyarbakır'da Gazi Ali Paşa Evkâfı'ndan almak üzere günlük iki akçe ücretle aşırhan ve bir akçe ücretle devirhan olan İshak Halife'nin görevini kendi isteğiyle oğlu Mustafa Halife'ye bıraktığı

Âmid'de vâki' merhûm Gazi Ali Paşa evkâflarından almak üzere ba'de-salâti'z-zuhr yevmî iki akçe vazîfe ile aşırhân ve yevmî bir akçe vazîfe ile devirhân olan İshak Halife kendi hüsn-i rızasıyla erbâb-ı istihkâkdan sulbî oğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refi'-i hümâyûn Mustafa Halife'ye fâriğ olup merkûm dahi her vechile lâyük ve mahall ve müstahikk olmağın babasının kasr-ı yedinden tevcih olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında nâibi Mevlânâ Hasan -zîde ilmuhû- arz etmeğin mezbûr [ber]-vech-i meşrûh sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm Mustafa Halife varıp zikir olunan câmi'-i şerifin, babası kasr-ı yedinden aşırhân ve devirhan olup hizmet-i lâzımelerini mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî üç akçe vazîfeye mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir vechile dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timât kılalar.

Tahrîren [fi] evâili Recebi'l-müreceb sene semân ve hamsîn ve mi'e ve elf

Vasale 25 Ra. 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

372 [96a-2] Diyarbakır'da Gazi Ali Paşa Camii Evkâfı'ndan almak üzere günlük dört akçe ücretle mektep hocası, bir akçe ücretle cüzhan ve iki akçe ücretle sermahfil olan İshak Halife'nin kendi rızasıyla görevlerini oğlu Mustafa Halife'ye bıraktığı

Âmid'de vâki' merhûm Gazi Ali Paşa Câmi'-i şerîfi Vakfı'ndan almak üzere yevmî dört akçe vazîfe ile mekteb hocası ve yevmî bir akçe vazîfe ile cüzhân ve yevmî iki akçe

vazîfe ile sermahfil olan İshak Halife kendi hüsn-i rızâsıyla erbâb-ı istihkâkdan sulbî oğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı şehriyârî Mustafa Halife'ye fâriğ olup merkûm dahi her vechile lâıyk ve mahall ve müstahıkk olmağın babasının kasr-ı yedinden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında Mevlânâ Hasan -zîde ilmuhû-arz etmeğın mezbûra vech-i meşrûh üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm Mustafa Halife varıp zıkr olunan câmi'-i şerîf vakfından almak üzere babası yerine mekteb hocası ve cüzhân ve sermahfil olup hizmet-i lâzımelerini mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra [96b] yevmî yedi akçe vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet gösteresın. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir vechile dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalalar.

Tahrîren [fi] evâili Recebi'l-mürecceb sene semân ve mi'e ve elf

Vasale fi 25 Ra. 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

373 [96b-1] Diyarbakır'a bağı Alipınarı köyündeki camide günlük beş akçe ücretle hatip olan Ali Halife'nin vefatı üzerine yerine Hafız Ömer Halife'nin tayin edildiğı

Âmid muzâfâtından Alipınarı nâm karyede vâki' câmi'-i şerîfde yevmî beş akçe vazîfe ile hatîb olan Ali Halife fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Hâfiz Ömer Halife her vechile lâıyk ve mahall ve müstahıkk olmağla tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf verilmek bâbında inâyet taleb etmeğın vâki' ise sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm Hâfiz Ömer Halife varıp zıkr olunan câmi'-i şerîfde müteveffâ-yı mezbûrun yerine hatîb olup hizmet-i lâzımesın mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî beş akçe vazîfesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan hiç ferd mâni' olmayıp bir vechile dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalalar.

Tahrîren [fi] evâili Saferi'l-hayr sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 26 Ra. 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

374 [96b-2] Osmanlı ülkesinde meskûn olan reyanın hak ve hukuklarının sağlanması için özen gösterilmesi, eşkıya ile haramzade kesimlerinin zararlarından korunulması hususunda Bağdat, Basra, Musul, Diyarbakır ve Şehrizer yöneticilerine gönderilen ferman-ı şerif

Düstûrûn-ı mükerreremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü

bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl bi-sunûfi avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Bağdad ve Basra eyâletlerine mutasarrıf olan vezîrim Ahmed Paşa ve Musul Vâlisi Vezîr Selim Paşa ve Diyarbekir Vâlisi vezîrim Çelik Mehmed Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehum- emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zül-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihüşâm el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Şehrîzor Beylerbeyisi Ömer Paşa -dâmet ma'âlîhi- ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u a'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmî'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Diyarbekir ve Bağdad kadıları -zîdet fezâiluhum- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keâm Musul ve Şehrîzor vesâir Diyarbekir eyâletinden Bağdad'a varınca vâki' olan kadılar -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zâbitân ve a'yân -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, Memâlik-i Mahrûsetü'l-mesâlik-i pâdişâhânemde sâkin ve kâtin olan bi'l-cümle ibâdullahım vücûh-ı mezâlim ve ta'addiyâtından ve husûs-ı eşkiyâ ve harâmzâde makûlelerinin îsâl-i mazarrat ve hasâretlerinden sıyânet ü himâyetleri aksâ-yı murâd-ı hümâyûnum olduğı ecilden öteden beru beher sene mevsim-i bahâr hulûlü ile ağaçlar yapraklanıp dağlarda eşkiyâ yaslanacak zamânlar geldikde kuttâ'-ı tarîk makûlelerinden ve başıboş levendât eşkiyâsından bilâ[d] ü ibâd muhâfaza olunmak üzere Anadolu ve Rumeli'nin üçer kollarına teveccühle evâmir-i şerîfem ısdâr ve irsâl olunagelip ve lâkin bu sene-i amîmetü'l-meymene sinîn-i mâziye ve avâm-ı marziyeye bir dürlü kıyâs olunmayıp seferler akabinde olmak hasebiyle eşkiyâ ve harâmzâde makûleleri ve husûsan başıboş levendât gürûhu yer yer kûşe-i ihtifâ ve hamûlden zuhûr ve cem' u telfik-ı eczâ-yı şerr u şûr zu'm-ı bâtilında olacakları zâhir olunmağla binâenaleyh hükkâm ve zâbitân ve a'yân dahi bu vakti evkât-ı sâire ve ezmân-ı mâziyeye kıyâsen emr-i teftîş ve tefahhus ve ahz ve tedmîr-i eşkiyâ ve harâmzâdede bir an imhâl ü rehâvet ve iğmâz u kesâleti [97a]kat'an câiz görmeyip herkes havza-i eyâlet ve taht-ı kazâ ve hükûmetde dâimâ müteneffizâne durmak ve dâhilî hudûdlarında teftîş-i eşkiyâ ve harâmzâdeden bir an evvel hâlî kalmamak ve aşâir ve kabâil derûnlarında ve yerliden kuttâ'-ı tarîk makûlesi ve başıboş levend eşkiyâsı birden, ikiden ve dahi ziyâde her ne mahalde zuhûr eder ise kat'an emân ve zamân vermeyip ve bir iken iki olmalarına ruhsat göstermeyip alâ eyyi hâlin ahz ve şer'an müstahikk oldukları cezâları tertîb olunmak ve iyâzen billahi te'âlâ bir mahalde kesret ve cemiyet üzere bulunmayıp yalnız üzerlerine varılmak münâsib görülmediğı sûretde ol vakitte herkes kendüye münâsib ve semt olan mahallerin hükkâm ve zâbitânı ile haberleşip ittîfâk u ittîhâd ile bi-eyyi vechin kâne ele getirilmelerinde birbirlerine imdâd ü i'ânet eylemek ve işbu emr-i şerîfimin hilâfına her kim hareket edip rehâvet ve te'âmîlerinden nâşi ebnâ ve tarîke vesâir re'âyâ vü berâyâyâ zarar u gezend vukû'u lâzım gelir ise o husûs için arz u mahzar vürûduna ve i'lâm ü isti'lâm hâletine bakılmayıp hemân ol mahallin hükkâm ve zâbitân ve a'yânından ve bu bâbda me'mûrkâr bulunanlarından vâki' olan zâyi'ât zecren lehm [ü] tazmîn etdirildiğinden mâ'adâ ibreten li'l-gayr bilâ-emân eşedd-i ukûbet ile haklarından gelinmek bâbında müceddeden yine Anadolu ve Rumeli'nin üçer kollarına başka başka evâmir-i hümâyûnumla tenbîh ü tekîd olunmağın sen ki Bağdad ve Basra vâlisi vezîr-i müşârunileyhsin, ol havâlîlerin âmme-i umûr ve kâffe-i hutûb-ı cumhûru müstakillen re'y-i rezîn-i isâbet-karînine muhavvel olup cânib-i mezbûra dâir husûsâtın rü'yet ve temşiyeti muktezâ-yı tedbîr-i Aristo-semîrinle pezîrâ-yı husûl olacağı ma'lûmdur. Ancak Urbân ve levendât eşkiyâsından ol tarafları melce' ve melâz ittîhâziyla vârisleri ahz u te'dîb husûsuna ve emniyet-i bilâd ü ibâd hâletine ihtimâm ü dikkat eylemek ve siz ki

Musul ve Diyarbekir vâfileri ve Şehrîzor beylerbeyisi müşâr-ı mûmâileyhimsiz, siz dahi havza-i hükûmetlerinizi vücûd-ı eşkiyâdan tathîr eylemeniz fermânım olduğu ecilden işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve sadrî'zam çukadârlarından kıdveti'l-emâsîl ve'l-akrân Hasan-zîde kadruhû- ile irsâl olunmuştur. İmdi dâhil-i hudûdlarınızda mazanne-i eşkiyâ olan mahalleri teccüssüden hâlî olmayıp hudûd ve sınırınız dâhilinde birden, ikiden ve dahi ziyâde eşkiyâ bulunduğu ve levendât makûlesinin îsâl-i hasârete cesâret eyledikleri haberlenir ise izdiyâd olmalarına ruhsat vermeyip alâ eyyi hâlin ahz ve şer'an müstahikk oldukları cezâ-yı sezâlarını tertîb ve vücûd-ı habâset-âlûdlarında rûy-ı arzı tathîr ile turuk u mesâliki ve ebnâ-i sebîli vesâir ibâdullahı te'mîn ve sükkân ve ahâlîyi irâhe ve tatmîn ve murâd-ı hümâyûnum olduğu üzere memleketi vücûd-ı eşkiyâdan tathîr ve hîn-i iktizâda Bağdad ve Basra vâlisi vezîr-i müşârunileyh ile haberleşerek re'y-i rezîni üzere harekete sa'y eyleyesiz. Şöyle ki iyâzen billahi te'âlâ birinizin hudûdu dâhilinden ve havza-i eyâlet ve hükûmeti içinde eşkiyâdan bir ferde cevri u hasâret eriştiği mesmû'u olduğu sâ'at ber-minvâl-i muharrer kat'an arz ve mahzar vürûduna ve i'lâm ve isti'lâm olunmak hâletine bakılmayıp derhâl vâki' olan zayı'ât ol mahallin hükkâm ve zâbitân ve a'yânından zecren lehm etdirildiğinden gayrı siz ki Musul ve Diyarbekir vâfileri müşârunileyhimâ ve Şehrîzor beylerbeyisiniz, zabt u rabt emrinde tekâsülünüz zuhûr eylediği için derhâl ibreten li'l-gayri azl ve tenkîl ve hemen rütbenizden hat ve tenzîl ile kanâ'at olunmayıp muâhaze-i şedîdeye giriftâr olacağınız ve kazânın dahi rûznâmçe-i kazâdan yerleri hakk ve kendileri nefy ü tağrîb ile sermeden memnû'ü's-sakk kılınacakları ve zâbitân ve a'yân gürûhundan olanlar te'dîben li's-sâirîn siyâseten katl ve i'dâm ve kezâlik mâlikâne mutasarrıflarının dahi mâlikâneleri ref'i ile iktifâ olunmayıp bilâ-imhâl cezâ-yı sezâları terbiyet ile hân mânları berbâd ve kem-nâm [97b]etdirile ve bu me'sem ü günâhın bir dürlü nezd-i hümâyûn-ı adâlet-makrûn-ı şâhânemde afv ve sun'um? olunması muhâl ender-muhâl idiği müstemirri-i zamîr-i diyânet-makarr-ı mülûkâne ve iltizâm-ı zimmet-i himmet-i menkabet-hüsrevâne olunmağla ecdâd ü izâmım -enârallahu te'âlâ berâhînehum- hazerâtının ervâh-ı tayyibeleri için bu bâbda bir ferdin şefâ'at ü ricâsı karîn-i kabûl olunmayacağından başka şefâ'at ü ricâyâ cesâret edenler dahi bilâ-imhâl tenkîl ü te'dîb olunmak nasîhat-gerde-i pâdişâhânem olduğu cümleye i'lân ü işâ'at olunmuştur. Keyfiyet ne güne olduğu ve bu vâ'idât-ı şedîdenin vukû'unda tahallûf olunmayacağı ma'lûmunuz oldukda dellâllar nidâ etdirerek işbu tenbîhât-ı şehâmet-simât-ı şehînsâhânemi cümleye i'lân ve herkes kemâl-i basîret ü intibâh üzere harekete ikdâm ve mazmûn-ı fermân-ı hümâyûnumun tenfiz ü icrâsına ihtimâm eyleyip velâkin bu bahâne ile şakâvetde alâkası olmayan bî-günâha ta'arruzdan ve fukârâ-yı ra'ıyyete tekâlif-i bîhûde tahmîlinden vesâir vücûh-ı ta'addiyât ile bir ferde cevri u eziyet vukû'undan dahi gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımı'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfından be-gâyet tehâşîf ve mücânebet eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâili şehri Rebî'ilevvel sene sittîn ve mi'e ve elf

Vasale fî 27 Ra. 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

375 [97b-1] Halep, Şam, Diyarbakır, Mardin, Musul ve Deyr-i Zaferan'da bulunan Yakubî ve Süryanilerin piskoposu olan Şükrullah'ın ölümü üzerine yerine geçen Korkis v. Şemun'un beratının verildiği / Süryani rahipleri ile matranların azil, tayin ve âyinlerine müdahale edilmemesi

Tıbka aslihi'l-hafîr nemekahu'l-fakîr ileyhi azze şânuhû ni'metullah en-Nâib bi-Mahkemeti Mahmud Paşa bi-medîneti Kostantiniyye -gufira lehû-

Sûret-i berât-ı şerîf-i âlîşândır. Mahallinde aynı ile nakl olundu.

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Vilâyet-i Halep ve Şam ve Diyarbekir ve Mardin ve Musul ve Kilisâ-yı Deyr-i Zaferan ve tevâbi'inden Yakubî ve Süryânî tâifelerinin üç bin altı yüz akçe mîrî pîşkeş ile piskoposu olan Şükrullah nâm râhib mürd olup yeri hâlî kalmağla Halep sâkinlerinden işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn Korkis v. Şemun nâm matrân tâife-i merkûmenin âyinlerini mu'tâd-ı kadîm üzere icrâya kâdir ve medîne-i Halep'de olan Süryânî Nasârâ'nın marzî ve muhtârları olmağın piskoposluk-ı mezbûr râhib-i mesfûra tevcîh olunmak ricâsına akzâ kuzâtî'l-müslimîn Halep [Kadı] Mevlânâ Mustafa -zîdet fezâiluhû- arz etmeğın Hazîne-i âmire'mde mahfûz olan Piskopos Mukâta'ası defterlerine nazar olundukda vilâyet-i Halep ve Şam ve Diyarbekir ve Mardin ve Musul ve Kilisâ-yı Deyr-i Zaferân ve tevâbi'î Yakubî ve Süryânî keferesi piskoposluğu üç bin altı yüz akçe mîrî pîşkeş ile Şükrullah râhib üzerinde olduğı ve piskoposluk-ı mezbûr Halep ve Âmid ve Ruha kadılarının arzı ile bâ-fermân-ı âlî tevcîh olunup berât olunageldiğı derkâr olunmağla üç bin altı yüz akçe mîrî pîşkeşine bin iki yüz akçe zam olunup dört bin sekiz yüz akçe pîşkeşi teslim-i hazîne eylemek şartıyla piskoposluk-ı mezbûr hâlik-i mesfûrûn mahlûlünden mesfûr Korkis v. Şemun nâm matrâna tevcîh olunup berâtı verilmek bâbında iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bilfi'l başdefterdârım Yusuf -dâme üluvvuhû- telhîs etmeğın telhîsi mücebince tevcîh olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın âdet-i pîşkeş için lâzım gelen dört bin sekiz yüz akçe ber-vech-i nakd teslim-i Hazîne-i âmire'm eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum verilmeğın mücebince tevcîh edip bin yüz elli sekiz senesi Şevvâl'inin on ikinci gününden bu berât-ı [98a] hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, mesfûr Korkis v. Şemun nâm râhib varıp mürd-i mesfûr Şükrullah râhib yerine zikr olunan mahallerde sâkin Yakubî ve Süryânî keferesi tâifesini üzerlerine kadîmden olunagelen âdet ve kanun ve âyîn-i bâtilaları muktezâsınca patrik olup [pat]rikliğine tâbi' yerlerde Yakubî ve Süryânî papasları ve keşişleri vesâir Süryânî tâifesi mesfûr Korkis râhibi üzerlerine patrik bilip patrikliğine müte'allik umûrda doğru sözünden tecâvüz eylemeyeler ve patrikliğine dâhil kasaba ve kurâda vâki' kadîmden Yakubî ve Süryânî tâifeleri yerlerinde terk olunan kilise ve manastırlarına ve âyîn-i bâtilalarına müte'allik umûrlarına âhar milletden kimesne mâni' olmayıp ve manastır ve kiliselerine müte'allik gerek papas ve gerek keşiş ve karabaş ve şemmâs ve karraş? ta'bir olunan Süryânî râhibleri ve matrânların azl ü nasbı âyinleri üzere kendüye tefvîz ve cürm-i galizleri olanları dahi ref' ve saçları tıraş ve yerlerini âhara verdikde âhardan bir türlü mûmâna'at ve müdâhale olunmayıp

ve a'yân-ı vilâyet taraflarından vesâir yerlerinden bazılarının kendülere istinâdı olan Süryânî ruhbânlarına sâhib çıkıp şu kilisenin zabtı veyâhûd bazı hizmetleri vekâleti şu papasa veya şu zimmîye verin veyâhûd şu papas azl ve yerine bizim tarafımızdan şu râhibi nasb eyleyin deyü vesâir bir bahâne ile âyînlerine muhâlefet ve ol vechile ta'addî ve nizâm-ı kadîmelerinin ihtilâlüne bâ'is olanları ma'rifet-i şer' ile men' u def' olunup ve Süryânî tâifesi dahi kendi âyînleri üzere kiliselerini terk ve âhar zimmîleri inhilâl ve ihtilâl için âhar milletin kiliselerine varanlar patrik ma'rifetiyle âyînleri üzere men' ve bazı Süryânî râhibleri dahi patrik-i mesfûrun izin ve ma'rifeti yoğ iken kasabada ve karyelerde mahalle be-mahalle gezip hilâf-ı âyîni fesâda bâ'is olanlar patrik-i mesfûr ma'rifetiyle ve şer'an lâzım gelen icrâ olunup ve bazı kiliselerinde vekîl olup ruhbân kurâlarının nef'leri için cem' eylediği sadakât ve nüzûrât vesâir mahsûlü ekl etmemek için âyînleri üzere muhâsebesin gördükde âhardan müdâhale olunmayıp ve kadîmden Süryânî kilisesi iken ehl-i örfe istinâdıyla âhar milletin tagallüben zabt eyledikleri kilise ve manastırların yine ke'l-evvel Süryânî tarafından zabt etdirilip sâir milletler müdâhale eylemeyeler ve patrik-i mesfûrun izin ve ma'rifeti yok iken Süryânî papasları nikâh câiz olmayan kefereye nikâh eylemeyeler ve Süryânî papasları ve keşişleri ve keşişe avratları vesâir Süryânî keferesi kendi [98b] âyînleri üzere kilise ve manastırlarına ve patrike her ne vasiyet ederlerken makbûl olup Süryânî keferesi şâhidleriyle şer' ile istimâ' oluna ve patrik-i mesfûrun arzı ma'mûlün bih olup âyînlerine müte'allik arz u i'lâm olunur ise müsâ'ade oluna ve akd-i nikâh ve fesh-i nikâh ve münâza'un fih olan iki Süryânî dahi mâbeynlerin rızâlarıyla islâh ve iktizâ edip âyînleri üzere kiliselerinde yemîn verip ve aforos ta'bîr olunur te'dîb eyledikde hilâf-ı mu'tâd-ı kadîm ehl-i örf taraflarından tecrîm ü tagrîm eylemeyeler ve bir zimmiye avrat erinden kaçsa veya bir zimmî avrat boşamalı olsa aralarına râhib-i mesfûr veyâhûd vekîllerinden gayrı kimesne girmeye ve karışmaya ve bilâ-vâris mürd olan papasların ve keşişlerin patrike ait metrûkâtların râhib-i mesfûr ahz u kabz eyledikde beytûlmâl ve kassâm âdemleri vesâirleri müdâhale eylemeyeler ve patrik-i mesfûr mürûr u ubûr eylediği bazı mahûf yerlerden kendi nefislerin tahlîs için kimesneye bir dürlü zararları olmadıkça tebdîl-i câme ve kisve eylediklerinde kendüye ve ruhbânlarına ve âdemlerine ve yedinde getirdiği âsâsına ve bindikleri bârgîr ve katırlarına mücerred celb-i mâl sevдâsıyla mîrimîrân ve mîrlivâ ve mütesellimler ve voyvodalar ve zu'amâ ve erbâb-ı timâr ve sipâh ve yeniçeri ve cebeci ve topçu vesâir kayyûm kulları ve ümenâ ve ummâl ve hafrcılar? köprülerde ve geçidlerde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-fermân rencîde ve ta'addî olunmayıp vekîllerine müte'allik bâğ ve bâğçe ve çiftlik ve değirmen ve tarla ve çayır ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmirelerine ve büyütlük ve dekâkîn ve ayazma ve manastır vesâir bunun emsâli kenîsâya vakıf olan ve davarlarına, kadîmden patrik olanlar ne vechile zabt ve mutasarrıf olagelmişler ise mesfûr Korkis nâm râhib dahi ol vechile zabt ve mutasarrıf olup taraf-ı âhardan vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler alâmet-i şerîfeme i'timâd kılalar.

Tahrîren [fi]'l-yevmi's-sâdis âşer Şevvâl sene semân ve hamsîn ve mi'e ve elf

Vasale fi 27 Ra. 1160

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

376 [99a-1] Âmid Mahkemesi'nde başkâtip olan Sadullah Efendi'nin Âmid kaza naibi olarak tayin edildiği

İzzet-meâb, medîne-i Âmid Mahkemesi'nde hâlâ başkâtip olan Sadullah Efendi kâmyâb ba'de't-tahiyye inhâ olunur ki, işbu sene-i sittîn ve mi'e ve elf Rebî'ulevvel'inin yirmi birinci gününden Âmid kazâsı nâibi tarafımızdan size tefvîz ve sipâriş olup mürâsele tahrîr olunmuşdur. Gerekdir ki ber-vech-i muharrer niyâbet-i mezkûreyi târîh-i mezbûrdan sen zabt edip beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyede mücidd ü sâ'î olup vâki' olan mevâdd-ı askeriye muhallefâtını ketb ü tahrîr edip câdde-i şer'-i kavîmden ser-mû inhirâfa cevâz göstermeyesin ve's-selâm.

Hurrîre fi'l-yevmi't-târîhi'l-mezbûr

Mine'l-fakîr Mehmed Aziz el-müvellâ hilâfe
Mehmed Aziz bi-medîneti Âmid ufiye anhu

377 [99a-2] Hasankeyf kazasında bulunan Şeyh Çoban Zaviyesi Evkâfı'nın nısf tevliyeti ve zâviyedarlığını yürüten Müderris Abdülkadir Bey ile diğer nısfın mutasarrıfı Müderris Fasihî Bey'in mal-ı maktû'u vermek şartıyla vazifelerine devam etmeleri

Diyarbakir sancağında Hıskeyf kazâsında vâki' Zâviye-i Şeyh Çoban Vakfı'nın nısf tevliyeti ve zâviyedarlığına medîne-i mezbûre müderrislerinden işbu râfi'-i tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Mevlânâ Abdülğafur -zîde ilmuhû- ve pederi İsmail otuz seneden mütecâviz bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olup rü'yet-i umûr-ı vakfin mücidd [ü] sâ'î olmağla bir türlü ref'i icâb eder hâli yok iken tevliyet-i merkûmenin nısf-ı âharına mutasarrıf Âsitâne-i sa'âdet'de sâkin müderrisinden Fasihî Hasan mûmâileyh Abdülğafur -zîde ilmuhû- hakkında zâviye-i mezbûrenin kurâ ve mezârî'inin zabtı Keban ma'den emînlerine meşrûta ve senevî üç bin akçe mâl-ı maktû'u hakkında mezbûr ümenâsı taraflarından teslîm-i Hazîne-i âmire olunmak üzere mukayyed iken mugâyir-i şürût ümenâ ma'den zabt etdirmediğinden başka altı senelik mâl-ı maktû'unu dahi vermeyip ve sinîn-i adîd[e]den beru nısf hissemi dahi fuzûlî zabt etmişdir deyü mûmâileyh Abdülğafur'un -zîde ilmuhû- nısf hissesin ref'inden kendi üzerine berât etdirdip ve yüz kırk târîhinden elli dokuz senesine gelinceye rü'yet-i muhâsebesi için ısdâr etdirdiği emr-i âlîyi sened ittihâz ile mutâlebât-ı kesîre iddî'â eder iken muhâsebesi görüldükde zimmetinde bir akçe zuhûr etmediği mukaddemâ Deraliyye'ne i'lâm olup mezbûr Abdülğafur'un -zîde ilmuhû- mağdûriyeti nümâyân olmağın kemâ fi'l-evvel nısf hisse tevliyetinin hâline merhameten ibkâsı için sâbıkan Diyarbakir vâlîsi ve Âmid nâibi başka başka arz ve ahâlîsi dahi mahzar etmişler iken mûmâileyh Fasihî Hasan bazı kesâna istinâden def' etmekle el-hâletü hâzihî mûmâileyh Abdülğafur -zîde ilmuhû- fakîrül-hâl ve kesîrül-ıyâl ve medyûn ve perîşân-ı ahvâl olduğundan gayrı zâtında ehl-i ilm ü verâ' ve takvâ ve medâr-ı ma'âş nısf tevliyet-i mezbûreye münhasır ve nısf hisse-i mezkûre otuz seneden mütecâviz pederi ve kendinin mutasarrıf oldukları hânedâmı nân-pâresi olup ref'i bilâ-mûcib ve ma'zûr olduğuna binâen vücûhuyla şâyeste-i re'fet ü inâyetde olduğu vâzih ve hüveydâ olmağın nân-pâresi hâline merhameten kemâ fi'l-

evvel kendüye takrîr ve ibkâ olunmak ricâsıyla hâlâ Diyarbekir vâlisi vezîrim Mehmed Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- arz u inhâ ve Âmid Nâibi Mevlânâ -zîde ilmuhû- iki arz ile ifâde ve inbâ ve ber-vech-i muharrer ibkâsını sâbıkan Kars cânibi ser'askeri olup hâlâ Bosna vâlisi olan vezîrim Ali Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- dahi memhûr mektûblar ile iltimâs etmeğin tevliyet-i mezbûrenin mûmâileyh Abdülgafur -zîde ilmuhû- mâl-ı maktû'unu vermediğinden başka birkaç seneden beri mûmâileyh Fasihî Efendi'nin îcâb eden hisse-i fâizini dahi irsâl eylemeyip ve hizmet-i vakfin vezâifini edâ etmemek ile mâl-ı maktû'u olan üç bin akçeye elli dokuz senesinde mûmâileyh Fasihî Hasan Efendi'nin îcâb-ı istid'âsıyla [99b] üç bin akçe dahi zam ve mutasarrıf olduğu nisf hissesi ref'inden mûmâileyh Fasihî Hasan'a ilhâken tevcîh ve elli iki senesinden elli dokuz senesine gelince müctemî' olan mâl-ı maktû'u mûmâileyh Fasihî Efendi tarafından havâlâta edâ ve teslîm olunmağla el-yevm altı akçe mâl-ı maktû' ile tevliyet-i mezbûrenin tamâmı mûmâileyh Fasihî Hasan üzerinde olduğu ve tevliyet-i mezbûreyi ashâb-ı agrâzdan bazıları mûmâileyh Hasan'ın üzerinden ref' etdirmek için arz ve arzuhâl getirirler ise huzûr-ı âsafide mürâfa'a olmadıkça derkenâr olunmamak üzere elli dokuz senesinde kaydına şerh verildiği Başmuhâsebe'den ve Haremeyn Muhâsebesi'nden derkenâr olundukda iftihârü'l-emâcid ve'l-ekâbir bilfi'l başdefterdârım Mehmed -dâme ulüvvuhû- telhîs etmekle telhîsi mücebince ref'inden ibkâ ve tevcîh olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirmek bin yüz altmış senesi Safer'inin yirmi ikinci gününde bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, mevlânâ-yı mûmâileyh ile Abdülgafur -zîde ilmuhû- varıp kemâkân nisf hisse-i tevliyet-i mezkûra mukayyed olan mâl-ı maktû'un vermek şartıyla mutasarrıf olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel ne vechile zabt ve mutasarrıf olagelmış ise yine ol vechile mutasarrıf olup zabt ve tasarruflarında müşterek-i mezkûr tarafından ve taraf-ı âhardan hiç ferd mâni' u müzâhim olmayıp dahl ve ta'aruz kılmayalar, şöyle bilip alâmet-i şerife i'timâd kılalar.

378 [99b-1] Diyarbakır'da ikamet eden bakkal esnafı ile Pazarbaşı Hüseyin Çelebi arasında yapılan anlaşmanın ilâmı

Bakkâl esnâfının buyuruldu ve i'lâmıdır.

Yedlerinde olan işbu i'lâm mücebince amel olunup bu nizâm-ı müstahsene mugâyir hareket edenleri men' u def' eyleyeler deyü buyuruldu.

Fî gurreti R. sene 1160

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i Aliyyeleridir ki,

Medîne-i Âmid'de sâkin bakkâl esnâfi ahâlîlerinden Hasan Ağa b. İsmail ve İsmail Efendi b. Mehmed ve el-Hâc Mustafa b. Ahmed ve el-Hâc Abdülvahhab b. Mustafa ve İbrahim b. Mustafa ve Ali b. Mahmud ve Yusuf b. Mollâ Osman ve Seyyid İsmail b. Mehmed ve İsmail b. Abdullah ve Alemdâr Mehmed b. Süleyman ve Ali b. İbrahim ve Abdullah b. Abdullah ve Abdullah b. Abbas ve Süleyman b. Ali ve Seyyid Ahmed

b. İbrahim ve Ali Çelebi b. Abdullah ve Seyyid Emin b. Hacı Mustafa ve zimmi tâifelerinden Kesper v. Murad ve Kesper v. Haçador ve Bedros v. Sagar ve Arho v. Maldisi ve Karabet v. Dino vesâirleri bi-isrihim meclis-i şer‘e hâzırûn olup işbu bâ‘is-i i‘lâm hâlâ Pazarbaşı Seyyid Hüseyin b. İbrahim mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bizler bakkâl esnâfi ahâlîlerinden olup cümlemizin re‘y ü ittifâkıyla nizâm-ı hâl-i perîşâniyetimiz için beynimizde tertîb ve kavîl ü karâr etdiğimiz husûs-ı âti‘z-zikr mücerred esnâfımıza evlâ vü enfâ‘ olmak hasebiyle takrîrâtımız ba‘de‘t-tescîl hâlâ vâlî-i vilâyetimiz vezîr-i mükerrrem-i zîşân-ı âsaf-nişân-ı sâmi-mekân devletlü sa‘âdetlü Mehmed Paşa -yesserallahu bi‘l-hayr mâ yürüdü ve mâ yeşâ‘- hazretlerine i‘lâm olunmak matlûbumuzdur deyü vâki‘ olan takrîrleri bu vechile zabt olunmuşdur ki işbu bin yüz altmış senesi Rebî‘ulâhir‘i guresinden **[100a]** yedimizde olup sicill-i mahfûzdan müstahrec ve üstâdımıza müte‘allik memhûr defterde esâmileri mastûr gerek arzdan ve gerek hâricden aldığımız bakkâliyenin beher batmânına birer pâye kendi hüsn-i rızamız ile pazarbaşımız olan mezbûr Seyyid Hüseyin Çelebi‘ye verip ve ol dahi mukâbelesine gerek vâlîlerimize ve gerek mütesellimlere ve gerek mürûr u ubûr eden müsâfir vüzerâ-yı izâm hazerâtına ve gerek vilâyet tarafından ma‘rifet-i şer‘ ile verilmesi iktizâ edenlere kalîl ü kesîr lâzım gelen ta‘yînâtı mezbûr Hüseyin Çelebi bi‘n-nefs kendi mâlından verip ve bahâsın verdiği mahallerden aldığı sûrette zarar u nef‘i kendüye âid olmak vechi üzere bizlerden kat‘an ta‘yînât-ı sâire müte‘allik bir nesne mutâlebe etmemek şartıyla husûs-ı mezkûre tarafeynin beyninde mürâ‘ât olunup ve min ba‘d sâlifü‘z-zikr şürût u kuyûda mugâyir tarafeynden bir türlü nakz zuhûr u sudûr etmemek üzere tarafeyn ba‘de‘l-kabûl esnâf-ı mezbûr ahâlîleriyle mezbûr Pazarbaşı Hüseyin Çelebi‘nin takrîrleri iltimâslarına binâen huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Bâki emr u fermân [hazret-i] men lehü‘l-emrindir.

Fî gurreti R. sene 1160

Revgan	Asel	Revgan-ı zeyt	Sumak	Revgan-ı bezîr
Pekmez	Akîd	Siyâh üzüm	Kırmızı üzüm	İncir
Fındık	Erik, fındıkiçi, badem	Şam kayısısı	Bıtım-ı kebîr ve sağır	Ceviz ve ceviziçi
Kışniş	Zeytin	Basdik	Sucuk	İccâs
Hurma	Kestane	Kurut	Ancak arz dâhilindeki sarımsak	Koruk
Tulum peyniri	Çiriş	Katran	Boya-i ni‘âl	Nardik
Sirke	Taze peynir	Atık ve cedîd tomalan		

Bakkâl esnâfi ile Pazarbaşı Hüseyin Çelebi‘nin yedlerinde olan i‘lâm ve buyuruldu mantûkunca sicill-i mahfûzdan ihrâc olunan bakkâliye defteridir ki memhûren tarafeynin yedlerine vaz‘ olundu.

Fî gurreti R. sene 1160

379 [100a-1] Harap olan Güzelabdal ve Talay köylerindeki meskûn halkın üç sene müddetle vergiden muaf olduğu

Karyeteyn-i mezkûreteyn harâb olmağla üç sene mürûruna değin tavattun edip re'âyâsından avârız ve menzilden gayrı tekâlîf ile rencîde etdirilmeye deyü buyuruldu.

Fî 26 [R.] sene 1160

Devletlü inâyetlü Sultânım hazretleri sağ olsun

Arzuhâl-i kulları budur ki ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olduğumuz Âmid kurâlarından Güzelabdal ve Talay nâm karyeler müddet-i medîd[e]den beru hâlî ve harâbe ve bî-hâsıl olup bu sene-i mübâreke mezkûr karyelerin her birine birkaç hâne getirdiğimiz ma'lûm olmak için arzuhâle cesâret olundu. Zikr olunan karyelerin şen ve âbâdan olması için üç seneye dek müctemi' olan hânelerden tekâlîf alınmamak bâbında buyuruldu-yı şerîf ricâ olunur. Bâkî emr u fermân [hazret-i] men lehül-emrindir.

Bende Bekir,
Bende Mehmed

380 [100b-1] Şark ve Garb nahiyelerine bağlı köylere tevzi edilen buğday miktarına ait liste

Şark ve Garb kurâlarına ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle tevzî' olunan hınta defteridir.

Fî 4 R. sene 1160

[Nâhiye-i Şark-ı Âmid]

Karye-i Kadıkendi-yi zimmi 30 keyl	Karye-i Keberli-i kebir hınta 30 keyl	Karye-i Akviran-ı sagir hınta 10 keyl	Karye-i Zoğzinc-i zimmi hınta 10 keyl	Karye-i Alibardak hınta 10 keyl
Karye-i İsrail hınta 20 keyl	Karye-i İdrisli hınta 50 keyl	Karye-i Yabancı hınta 10 keyl	Karye-i Alidar-ı sagir hınta 10 keyl	Karye-i Çolakbehlül hınta 10 keyl
Karye-i Örenli hınta 10 [keyl]	Karye-i Zoğzinc-i müslim hınta 30 keyl	Karye-i Kızılmehmed hınta 60 keyl	Karye-i Akhüseyin hınta 120 keyl	Karye-i Abaracı hınta 50 keyl
Karye-i Koruculu hınta 10 keyl	Karye-i Mollahamış hınta 5 keyl	Karye-i Hanbazar hınta 10 keyl	Karye-i Horozlu hınta 5 keyl	Karye-i İshaklı hınta 30 keyl

Karye-i Haydarlı hınta 5 keyl	Karye-i Hüseyinik hınta 10 keyl	Karye-i Kefincar hınta 60 keyl	Karye-i Arslanoğlu-yı Arab 50 keyl	Karye-i Şükürlü hınta 5 keyl
Karye-i Baharlı hınta 30 keyl	Karye-i Seyyidhasan hınta 60 keyl	Karye-i Timurhan hınta 30 keyl	Karye-i Bismiloğlu hınta 15 keyl	Karye-i Karahamzalı hınta 50 keyl
[Karye-i] Arzuoğlu hınta 10 keyl	Karye-i Satikendi 10 keyl	Karye-i Tilgazi hınta 15 keyl	Karye-i Müderris 10 keyl	Karye-i Hacıosman hınta 300 keyl
Karye-i Biçarömer 10 keyl	Karye-i Matrani hınta 40 keyl	Karye-i Hacı İsa 15 keyl	Karye-i Ka'bi 250 keyl	Karye-i Sa'di 5 keyl
Karye-i [İ] rincil 30 keyl	Karye-i Kabasakal hınta 50 keyl	Karye-i Kürdenli hınta 80 keyl	Karye-i Patrik hınta 30 keyl	Karye-i Karaahmedli 250 keyl <i>Yüzü? Hasan Ağa verecek</i>
Karye-i Korucu hınta 100 keyl	Karye-i Akviran-ı kebir 10 keyl	Karye-i Kâğıdı hınta 30 keyl	Karye-i Çakallı hınta 15 keyl	Karye-i Köklü 15 keyl
Karye-i Arabdarılı 30 keyl	Karye-i Çanakçı 50 keyl	Karye-i Köpekli hınta 30 keyl		

Cem'an Yekûn: 2.220

Nâhiye-i Garb-ı Âmid

Karye-i Eşrefi hınta 40 keyl	Karye-i Abdalgörmez hınta 30 keyl	Karye-i Çarigan hınta 50 keyl	Karye-i Aktepe 100 keyl	Karye-i Kazgancı 50 keyl
Karye-i Kasımı Kiki 30 keyl	Karye-i Türkmanaci hınta 250 [keyl]	Karye-i Köseli hınta 200 keyl	Karye-i Kürdaci hınta 15 keyl	Karye-i Şehrâtepe hınta 40 keyl
Karye-i Türkmanbeyan 10 hınta	Karye-i Ömeranlı hınta 40 keyl	Karye-i Süveydi hınta 30 keyl	Karye-i Kerh hınta 100 keyl	Karye-i Hücetin hınta 10 keyl
Karye-i Kargalı 30 keyl	Karye-i Kakay hınta 5 [keyl]	Karye-i Haciruz hınta 50 keyl	Karye-i Pürnek hınta 20 keyl	Karye-i Yuvacık hınta 50
Karye-i Sünneti hınta 15	Karye-i Hüseyin Kiki hınta 10 keyl	Karye-i Sekilli hınta 10 keyl	Karye-i Akpınar hınta 20 keyl	

Cem'an Yekûn: 1.205

Bâlâda esâmileri tahrîr olunan Şark ve Garb nâhiyeleri kurâlarına cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer' ile her bir karyenin tahammüllerine göre tevzî' ve ashâbı getirip alaybeyi ma'rifetiyle bu taraftan beher keyl imdi altışar guruşa etmekçiler şeyhi ma'rifetiyle akçesiyle fûrûht etmek üzere cem'an üç bin dört yüz yirmi beş kile hinta olduğu bu mahalle kayd olundu.

Fî 4 R. sene 1160

381 [101a-1] Diyarbakır'da Sa'diye Medresesi Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük üç akçe ile duagû görevinin Seyyid Latif'e tevcih edildiği

Medîne-i Âmid'de vâki' Sa'diye Medresesi Evkâfi'nın kemâl-i müsâ'ade[si] olmağla işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî a'mâ Seyyid Latif -zîde şerefu siyâdetihî-fakîrû'l-hâl ve kesîrû'l-ıyâl olup her vechile mahall-i merhamet olduğuna binâen zevâyid-i vakf-ı mezkûrdan yevmî üç akçe ber-vech-i du'âgûy tevcih olunup yedine mücedded berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğın vakf-ı mezbûrun kurâ ve mezârî'i var ise sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mezbûr a'mâ Seyyid Latif -zîde şerefu siyâdetihî- varıp zikr olunan vakfin yevmî üç akçe vazîfe ile du'âgûyuluğuna mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd mâni' ve mu'âriz olmayıp aslâ dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fî evâili gurreti Zilhicce sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

382 [101a-2] Diyarbakır'da Hüsrev Paşa Camii Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük yirmi akçe duagû vazifesinin Seyyid Abdüllatif'e tevcih edildiği

Âmid'de vâki' Hüsrev Paşa Câmî'-i şerîfi Evkâfi'nın kemâl-i müsâ'adesi olmağla sâdâtdan işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî a'mâ es-Seyyid Latif ehl-i ıyâl ve fakîrû'l-hâl olmağla izdiyâd-ı vakıfdan almak üzere yevmî yirmi akçe du'âgû vazîfesi müceddeden tevcih olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet taleb etmeğın müstagallâtı kurâ ve mezârî' ise sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm a'mâ es-Seyyid Abdüllatif varıp zikr olunan câmî'-i şerîf evkâfi izdiyâdından almak üzere yevmî yirmi akçe du'âgû vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan ferd mâni' ve dâfi' olmayıp asla dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fî evâili Şa'bân sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

383 [101a-3] Diyarbakır'da Cami-i kebir Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük üç akçe duagû vazifesinin Seyyid Abdüllatif'e tevcih olduğu

Medîne-i Âmid'de vâki' Câmî' -i kebir Evkâfi kurâ ve mezâri' i olup kemâl-i müsâ'adesi olmağla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi' -i tevkî' -i refî' u'ş-şân-ı hâkânî es-Seyyid Abdüllatif fakîrû'l-hâl ve mahall-i merhamet ve evkâfin dahi kemâl-i müsâ'adesi olmağın izdiyâd-ı vakıfdan almak üzere yevmî üç akçe vazîfe ile ber-vech-i du'âgû vazîfesi tevcih olunup yedine müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet talep etmeğın vakıfdan müsâ'ade var ise sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mezbûr a'mâ es-Seyyid Abdüllatif Halife varıp zikr olunan câmî' -i şerîfde du'âgû olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra evkâf-ı mezkûrun izdiyâdından almak üzere yevmî üç akçe vazîfesi ile mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstereler, şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fî evâili Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

384 [101a-4] Diyarbakır'da bulunan Defterdar Camii Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük üç akçe duagû vazifesinin Seyyid Abdüllatif Halife'ye yeniden tevcih olduğu

Medîne-i Âmid'de vâki' Defterdâr Câmî' -i şerîfi Evkâfi kurâ ve mezâri' i olup kemâl-i müsâ'adesi olmağla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi' -i tevkî' -i refî' u'ş-şân-ı hâkânî a'mâ es-Seyyid Abdüllatif Halife fakîrû'l-hâl ve mahall-i merhamet olmağın zevâyid-i vakıfdan almak üzere ber-vech-i du'âgû yevmî üç akçe vazîfe müceddeden tevcih olunup yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın vakıfdan müsâ'ade var ise sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm merkûm a'mâ Seyyid Abdüllatif Halife varıp zikr olunan câmî' -i şerîf evkâfi zevâyidinden almak üzere yevmî üç akçe du'âgû vazîfesine mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan mâni' ve müzâhim olmayalar, şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fî evâili Zilka'de sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

385 [101b-1] Tercil kazasının Hazro köyündeki Şafiye Camii Evkâfi'ndan verilmek üzere günlük altı akçe duagû vazifesinin Seyyid Abdüllatif Halife'ye tevcih edildiği

Tercil kazâsına tâbi' Hazro nâm karyede vâki' Şâfi'iyye Câmî' -i şerîfi Evkâfi'nın kemâl-i müsâ'adesi olmağla sâdât-ı kirâmdan işbu râfi' -i tevkî' -i refî' u'ş-şân-ı hâkânî

a'mâ es-Seyyid Abdüllatif fakîrû'l-hâl olmağla vakf-ı mezbûrdan almak üzere ber-vech-i du'âgû yevmî altı akçe vazîfe müceddeden tevcih olunup yedine berât-ı şerîfim verilme bâbında nâib-i merkûm Abdullah -zîde ilmuhû- arz etmeğın evkâf-ı mezkûre kurâ ve mezâri'i var ise vech-i meşrûh üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mezbûr a'mâ Abdüllatif varıp zikr olunan câmi'-i şerîf evkâfi zevâyidinden almak üzere yevmî altı akçe vazîfesine ber-vech-i du'âgû mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan ferd men' ve dâfi' ve müzâhim olmayıp aslâ dahl ve ta'arruz kılmayıp şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fî evâhiri Muharremi'l-harâm sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

386 [101b-2] Diyarbakır'da Haremeynü's-şerifeyn Evkâfi'ndan verilme üzere günlük on akçe duagû vazîfesinin Seyyid Abdüllatif'e tevcih edildiği

İftihârû'l-havâs ve'l-mukarrebîn mu'temedül'l-mülûk ve's-selâtin muhtârû'l-izz ve't-temkîn (...) Dârüssa'âde'tim ağası olup Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfi nâzırı olan (...) dâme ulüvvuhû Dîvân-ı hümâyûn'uma arz gönderip Diyarbekir sâkinlerinden (...) râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî a'mâ es-Seyyid Abdüllatif -zîde salâhuhû- fakîrû'l-hâl ve kesîrû'l-ıyâl olup şâyeste-i merhamet olmağla kendine (...) ma'âş olmak üzere taht-ı nezâretinde olan evkâfdan Diyarbekir'de vâki' Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfi'ndan yevmî on akçe ile du'âgû vazîfesine ta'yîn olunmak bâbında istid'â-yı merhamet etmele evkâf izdiyâdından almak üzere yevmî on akçe du'âgû vazîfesi (...) a'mâ Latîfe -zîde salâhuhû- tevcih olunup müceddeden mahalline kayd ve yedine berât-ı âlişân verilme ricâsın i'lâm etmeğın mücebinece tevcih ve mahalline kayd olunmuş olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip müşârunileyhin arzı mücebinece bin yüz elli dokuz senesi mâh-ı (...) on üçüncü gününden bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr (...) -zîde salâhuhû- varıp vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan (...) akçe du'âgû vazîfesinin evkâf-ı mezbûre izdiyâdından mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrıf ola, şöyle bilip alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fî'l- yevmi't-tâsi [min] Ramazân sene tis'a ve hamsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

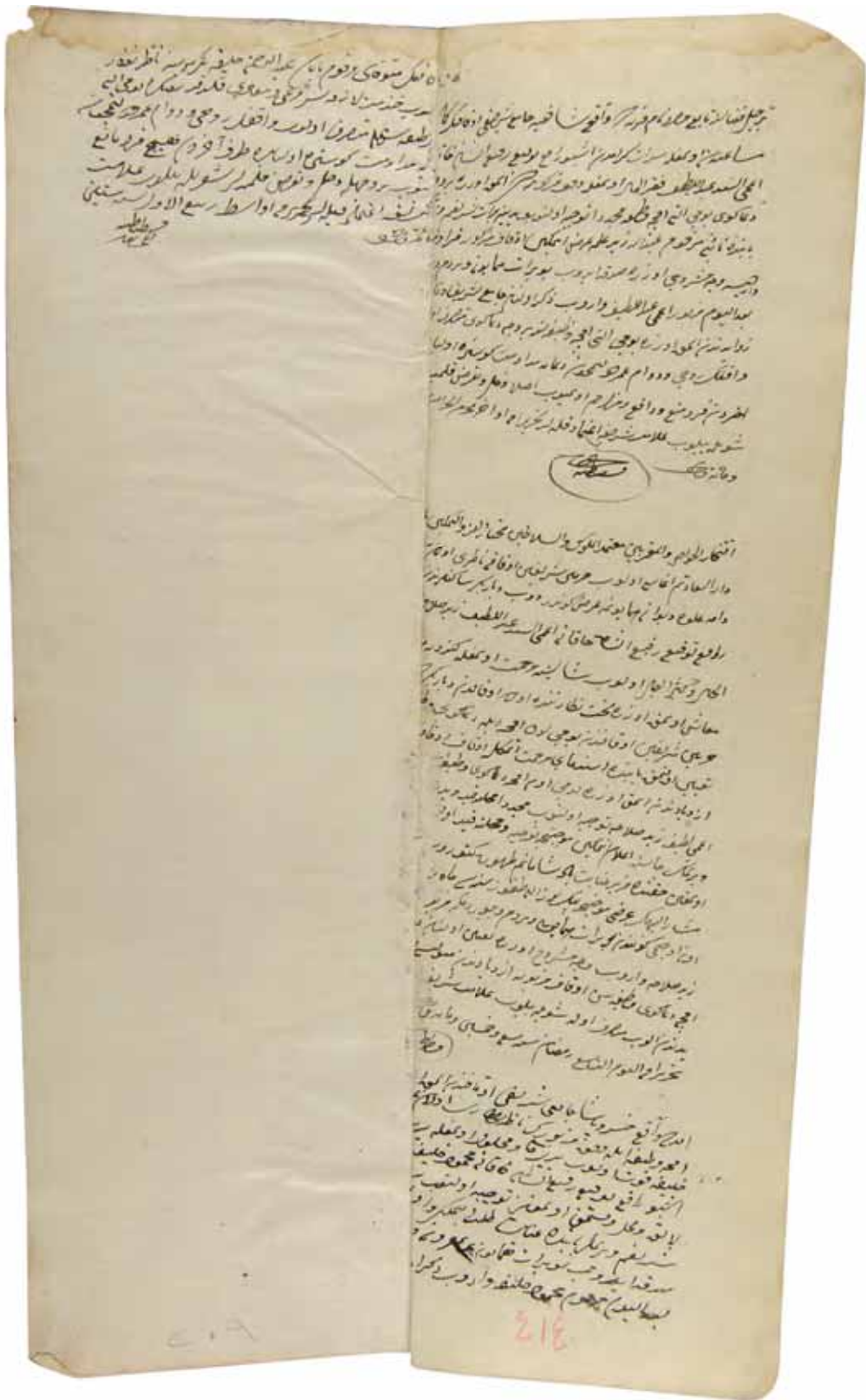
387 [101b-3] Diyarbakır'da Hüsrev Paşa Camii Evkâfi Nâzırı Abdurrahman Halife'nin vefatıyla nâzırlık vazîfesinin oğlu Mahmud Halife'ye tevcih edildiği

Âmid'de vâki' Hüsrev Paşa Câmi'-i şerîfi Evkâfi'ndan almak üzere yevmî altı akçe vazîfe ile vakf-ı mezbûrun nâzırı olan Abdurrahman Halife fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla işbu râfi'-i tevkî'-i refi'u's-şân-ı hâkânî Mahmud Halife lâyıık ve mahall ve müstahıkk olmağın tevcih olunup yedine berât-ı şerîfim verilme bâbında inâyet taleb etmeğın (...)

sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba‘de'l-yevm merkûm Mahmud Halîfe varıp zıkr olunan [102a] evkâfının müteveffâ-yı merkûm babası Abdurrahman Halîfe'nin yerine nâzır-ı nuzzâr olup hizmet-i lâzimesin mer‘î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî altı akçe vazîfesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du‘âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan hiç ferd mâni‘ olmayıp bir vechile dahl ve ta‘arruz kılmayalar, şöyle bilip alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar.

Tahrîren fî evâsıtı Rebî‘ilevvel sene sittîn ve mi’e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el mahrûse

Handwritten Ottoman Turkish text in Rika script, arranged in approximately 20 vertical columns. The text is densely packed and covers most of the page area. There are some faint markings at the bottom left corner.

Handwritten Ottoman Turkish text in Rika script, arranged in approximately 20 vertical columns. The text is densely packed and covers most of the page area. There are some faint markings at the bottom left corner.

1- 10
 11- 20
 21- 30
 31- 40
 41- 50
 51- 60
 61- 70
 71- 80
 81- 90
 91- 100
 101- 110
 111- 120
 121- 130
 131- 140
 141- 150
 151- 160
 161- 170
 171- 180
 181- 190
 191- 200
 201- 210
 211- 220
 221- 230
 231- 240
 241- 250
 251- 260
 261- 270
 271- 280
 281- 290
 291- 300
 301- 310
 311- 320
 321- 330
 331- 340
 341- 350
 351- 360
 361- 370
 371- 380
 381- 390
 391- 400
 401- 410
 411- 420
 421- 430
 431- 440
 441- 450
 451- 460
 461- 470
 471- 480
 481- 490
 491- 500
 501- 510
 511- 520
 521- 530
 531- 540
 541- 550
 551- 560
 561- 570
 571- 580
 581- 590
 591- 600
 601- 610
 611- 620
 621- 630
 631- 640
 641- 650
 651- 660
 661- 670
 671- 680
 681- 690
 691- 700
 701- 710
 711- 720
 721- 730
 731- 740
 741- 750
 751- 760
 761- 770
 771- 780
 781- 790
 791- 800
 801- 810
 811- 820
 821- 830
 831- 840
 841- 850
 851- 860
 861- 870
 871- 880
 881- 890
 891- 900
 901- 910
 911- 920
 921- 930
 931- 940
 941- 950
 951- 960
 961- 970
 971- 980
 981- 990
 991- 1000

1- 10
 11- 20
 21- 30
 31- 40
 41- 50
 51- 60
 61- 70
 71- 80
 81- 90
 91- 100
 101- 110
 111- 120
 121- 130
 131- 140
 141- 150
 151- 160
 161- 170
 171- 180
 181- 190
 191- 200
 201- 210
 211- 220
 221- 230
 231- 240
 241- 250
 251- 260
 261- 270
 271- 280
 281- 290
 291- 300
 301- 310
 311- 320
 321- 330
 331- 340
 341- 350
 351- 360
 361- 370
 371- 380
 381- 390
 391- 400
 401- 410
 411- 420
 421- 430
 431- 440
 441- 450
 451- 460
 461- 470
 471- 480
 481- 490
 491- 500
 501- 510
 511- 520
 521- 530
 531- 540
 541- 550
 551- 560
 561- 570
 571- 580
 581- 590
 591- 600
 601- 610
 611- 620
 621- 630
 631- 640
 641- 650
 651- 660
 661- 670
 671- 680
 681- 690
 691- 700
 701- 710
 711- 720
 721- 730
 731- 740
 741- 750
 751- 760
 761- 770
 771- 780
 781- 790
 791- 800
 801- 810
 811- 820
 821- 830
 831- 840
 841- 850
 851- 860
 861- 870
 871- 880
 881- 890
 891- 900
 901- 910
 911- 920
 921- 930
 931- 940
 941- 950
 951- 960
 961- 970
 971- 980
 981- 990
 991- 1000

[Handwritten text in Ottoman Turkish, likely a legal or administrative document, occupying the top half of the page. The text is dense and written in a cursive script.]

[A large section of the page is filled with a handwritten table or ledger. It consists of multiple columns of numbers and text, organized in a structured manner. The numbers appear to be in a different script or are specific to the document's context.]

[At the bottom of the page, there are several lines of text, possibly a signature, date, or official stamp. The text is partially obscured by the table above it.]

[Handwritten text in Ottoman Turkish, continuing from the previous page. It includes several paragraphs of dense script.]

[A large section of the page is filled with a handwritten table or ledger, similar to the one on page 89a. It features multiple columns of numbers and text, continuing the structured data recording.]

[At the bottom of the page, there are several lines of text, possibly a signature, date, or official stamp, similar to the one on page 89a.]

Handwritten musical notation on page 85a, consisting of multiple staves of rhythmic notation with various symbols and signs.

Handwritten musical notation on page 84b, consisting of multiple staves of rhythmic notation with various symbols and signs.

الحمد لله الذي جعلنا من خلقه حرة
التي لم يشرك في ملكها الا الله والذين
اتوا بالبينات من ربهم لعلهم
يتقون

الحمد لله الذي جعلنا من خلقه حرة
التي لم يشرك في ملكها الا الله والذين
اتوا بالبينات من ربهم لعلهم
يتقون

الحمد لله الذي جعلنا من خلقه حرة
التي لم يشرك في ملكها الا الله والذين
اتوا بالبينات من ربهم لعلهم
يتقون

الحمد لله الذي جعلنا من خلقه حرة
التي لم يشرك في ملكها الا الله والذين
اتوا بالبينات من ربهم لعلهم
يتقون

الحمد لله الذي جعلنا من خلقه حرة
التي لم يشرك في ملكها الا الله والذين
اتوا بالبينات من ربهم لعلهم
يتقون

الحمد لله الذي جعلنا من خلقه حرة
التي لم يشرك في ملكها الا الله والذين
اتوا بالبينات من ربهم لعلهم
يتقون

مردم در محلات آن طرف شهر مدعی شدند که زمین در آنجا باغ و میوه در آنجا
شماره ۱۰۰

مردم در محلات آن طرف شهر مدعی شدند که زمین در آنجا باغ و میوه در آنجا
شماره ۱۰۰
مردم در محلات آن طرف شهر مدعی شدند که زمین در آنجا باغ و میوه در آنجا
شماره ۱۰۰

شماره ۱۰۰
شماره ۱۰۰

مردم در محلات آن طرف شهر مدعی شدند که زمین در آنجا باغ و میوه در آنجا
شماره ۱۰۰
مردم در محلات آن طرف شهر مدعی شدند که زمین در آنجا باغ و میوه در آنجا
شماره ۱۰۰

شماره ۱۰۰
شماره ۱۰۰

مردم در محلات آن طرف شهر مدعی شدند که زمین در آنجا باغ و میوه در آنجا
شماره ۱۰۰
مردم در محلات آن طرف شهر مدعی شدند که زمین در آنجا باغ و میوه در آنجا
شماره ۱۰۰

شماره ۱۰۰
شماره ۱۰۰

مردم در محلات آن طرف شهر مدعی شدند که زمین در آنجا باغ و میوه در آنجا
شماره ۱۰۰
مردم در محلات آن طرف شهر مدعی شدند که زمین در آنجا باغ و میوه در آنجا
شماره ۱۰۰

شماره ۱۰۰
شماره ۱۰۰

صمدی ماه چنانچه از او بزرگتر است و در روز جمعه که در آن روز...

تاریخ الحاقی در روز پنجشنبه...

صمدی ماه چنانچه از او بزرگتر است و در روز جمعه که در آن روز...

تاریخ الحاقی در روز پنجشنبه...

صمدی ماه چنانچه از او بزرگتر است و در روز جمعه که در آن روز...

در روز جمعه که در آن روز جمعه که در آن روز جمعه که در آن روز...

تاریخ الحاقی در روز پنجشنبه...

توقی ایضا با سکی اولدی عمر حوضی که در مشرق از اولور حوض قانای...

حداکم

عالمی حوض ایضا بر و در ارضی حوض اولور که در مشرق اولور حوض ایضا...
حوض ایضا بر و در ارضی حوض اولور که در مشرق اولور حوض ایضا...

عمر ایضا حوض ایضا بر و در ارضی حوض اولور که در مشرق اولور حوض ایضا...
عمر ایضا حوض ایضا بر و در ارضی حوض اولور که در مشرق اولور حوض ایضا...

فصل اول در بیان احوال حوض و احوال حوض ایضا بر و در ارضی حوض اولور که در مشرق اولور حوض ایضا...
فصل اول در بیان احوال حوض و احوال حوض ایضا بر و در ارضی حوض اولور که در مشرق اولور حوض ایضا...

و غیر حق و بدین احوال در این امر...
و اینست که در این امر...
و اینست که در این امر...

الحکم صادر شد
در این امر...

و اینست که در این امر...
و اینست که در این امر...
و اینست که در این امر...

الحکم صادر شد
در این امر...

و غیر حق و بدین احوال در این امر...
و اینست که در این امر...
و اینست که در این امر...

الحکم صادر شد
در این امر...

و اینست که در این امر...
و اینست که در این امر...
و اینست که در این امر...

اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم...

اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم... اشهد انك مسلم... في هذا اليوم...

61a
 60b

درست داری ای امیر ...
 در وقت منتهی از مکه در وقت غایت ...
 در روز بیستم از آن ماه ...
 در وقت منتهی از آن ماه ...

المستدبر ...
 ایضا ...
 و ...
 و ...
 و ...
 و ...
 و ...

قانون ...
 و ...
 و ...
 و ...
 و ...

در وقت منتهی از آن ماه ...
 در وقت منتهی از آن ماه ...
 در وقت منتهی از آن ماه ...

المستدبر ...
 ایضا ...
 و ...
 و ...
 و ...
 و ...

قانون ...
 و ...
 و ...
 و ...
 و ...

...فصل فی توفیق ...
 ...والتوفیق ...
 ...والله اعلم ...

توفیق حسن حاجی عمر
 صاحبان لعل
 قوراد

...والتوفیق ...
 ...والله اعلم ...
 ...والله اعلم ...

توفیق حسن حاجی عمر
 صاحبان لعل
 قوراد

...فصل فی توفیق ...
 ...والتوفیق ...
 ...والله اعلم ...

توفیق حسن حاجی عمر
 صاحبان لعل
 قوراد

...والتوفیق ...
 ...والله اعلم ...
 ...والله اعلم ...

توفیق حسن حاجی عمر
 صاحبان لعل
 قوراد

بر روی و سکن بشکوه شده و در آنجا سکون از آنجا که در آنجا سکون
از آنجا که در آنجا سکون از آنجا که در آنجا سکون

فلاح محمدی
حلیه حاجی

مدام در وقت خرافات فتنه است و در این زمانه فتنه است و در این زمانه
در این زمانه فتنه است و در این زمانه فتنه است

محمد علی
محمد علی

در این زمانه فتنه است و در این زمانه فتنه است
در این زمانه فتنه است و در این زمانه فتنه است

محمد علی
محمد علی

محمد علی
محمد علی

در این زمانه فتنه است و در این زمانه فتنه است
در این زمانه فتنه است و در این زمانه فتنه است

محمد علی
محمد علی

محمد علی
محمد علی

محمد علی
محمد علی

محمد علی
محمد علی

محمد علی
محمد علی

محمد علی

در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...

در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...

در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...

در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...

در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...

در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...

در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...
در هر وقت که در حق خود یا دیگری شک کند...

Handwritten Ottoman Turkish text in Rika script, organized into columns and sections. The text includes legal or administrative records, with some sections starting with 'الحاج علی' and 'الحاج محمد'. There are several red ink markings and corrections throughout the document.

Handwritten manuscript text in Ottoman Turkish script, covering two pages (47a and 46b). The text is dense and appears to be a legal or administrative document. The right page (46b) has a large heading at the top: 'ساقا نور' and 'الجليل الضيفر'. There are also marginal notes and a signature at the bottom of the right page.

Handwritten Ottoman Turkish legal records (Diyanet Sicilleri) from Diyarbekir, spanning two pages (46a and 45b). The text is densely written in Rika script, typical of official documents of that era. It appears to be a case file or a series of judgments regarding a dispute or a specific legal matter. The right page (45b) contains a prominent signature 'Ahmed ibn...' and a date '1076'. The left page (46a) continues the text, ending with a large signature 'Ahmed...' and a date '1076'. There are several marginal notes and corrections throughout the document.

DIYARBEKİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Handwritten Ottoman Turkish text in a cursive script, filling two pages of a manuscript. The text is dense and covers the entire surface of the pages, with some margins containing smaller notes or corrections.

Handwritten Ottoman Turkish text in Rika script, covering two pages (40a and 39b). The text is dense and includes various administrative or legal entries. Marginal notes are present on both pages. The right page (39b) has a date '1070' written vertically on the right edge.

Handwritten text on the left page, consisting of several columns of dense script in a cursive style. The text includes various legal or administrative phrases and names, typical of a historical court record.

Handwritten text on the right page, continuing from the left page. It features similar dense cursive script with some larger, bolded words or initials. At the bottom, there are some distinct markings and possibly a signature or official stamp.

DIYARBEKİR ŞER'İYE SİCİLLERİ

38a

37b

Handwritten Ottoman Turkish text in Rika script, covering two pages of a manuscript. The text is dense and appears to be a legal or administrative document. The right page has a large heading at the top right, possibly a title or a specific reference. The script is consistent throughout both pages, with some variations in ink density and line spacing.

معدود كون الامام مشتق كساب المديرك العترة... حصصه ويرى من بعد منة تعاقبا على الوصية... بكان يوكف في اشتراكه...

السيد علي بن ابي طالب... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت...

السيد علي بن ابي طالب... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت...

السيد علي بن ابي طالب... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت...

السيد علي بن ابي طالب... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت...

السيد علي بن ابي طالب... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت...

السيد علي بن ابي طالب... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت... حاكم على اهل البيت...

Handwritten text in Ottoman Turkish script, likely a legal document or court record. The text is dense and includes various headings and signatures.

Handwritten text in Ottoman Turkish script, continuing the legal document or court record. The text is dense and includes various headings and signatures.

اوله لایسوا انهم من اولادنا...
اوله لایسوا انهم من اولادنا...
اوله لایسوا انهم من اولادنا...

الحاج علی بن محمد...
الحاج علی بن محمد...
الحاج علی بن محمد...

اوله لایسوا انهم من اولادنا...
اوله لایسوا انهم من اولادنا...
اوله لایسوا انهم من اولادنا...

الحاج علی بن محمد...
الحاج علی بن محمد...
الحاج علی بن محمد...

Handwritten legal records in Ottoman Turkish, arranged in columns. The text includes various court proceedings, judgments, and administrative records, often starting with 'Maddeler' or 'Talepler'. The script is dense and characteristic of the period.

Handwritten Ottoman Turkish text in Rika script, covering two pages of a legal register. The text is densely packed and includes various entries, some with red ink highlights. Marginal notes are present on both pages.

Handwritten text in Ottoman Turkish script, oriented vertically on the left page of the manuscript. The text is densely packed and includes several lines of red ink, likely indicating headings or important sections. The script is a cursive style characteristic of the period.

Handwritten text in Ottoman Turkish script, oriented vertically on the right page of the manuscript. This page contains a large, prominent heading written in bold, dark ink, followed by several paragraphs of text. The text continues in a similar cursive style to the left page.

Handwritten text in Arabic script on the left page of an open manuscript. The text is dense and covers most of the page area.

Handwritten text in Arabic script on the right page of an open manuscript. The text is dense and covers most of the page area.

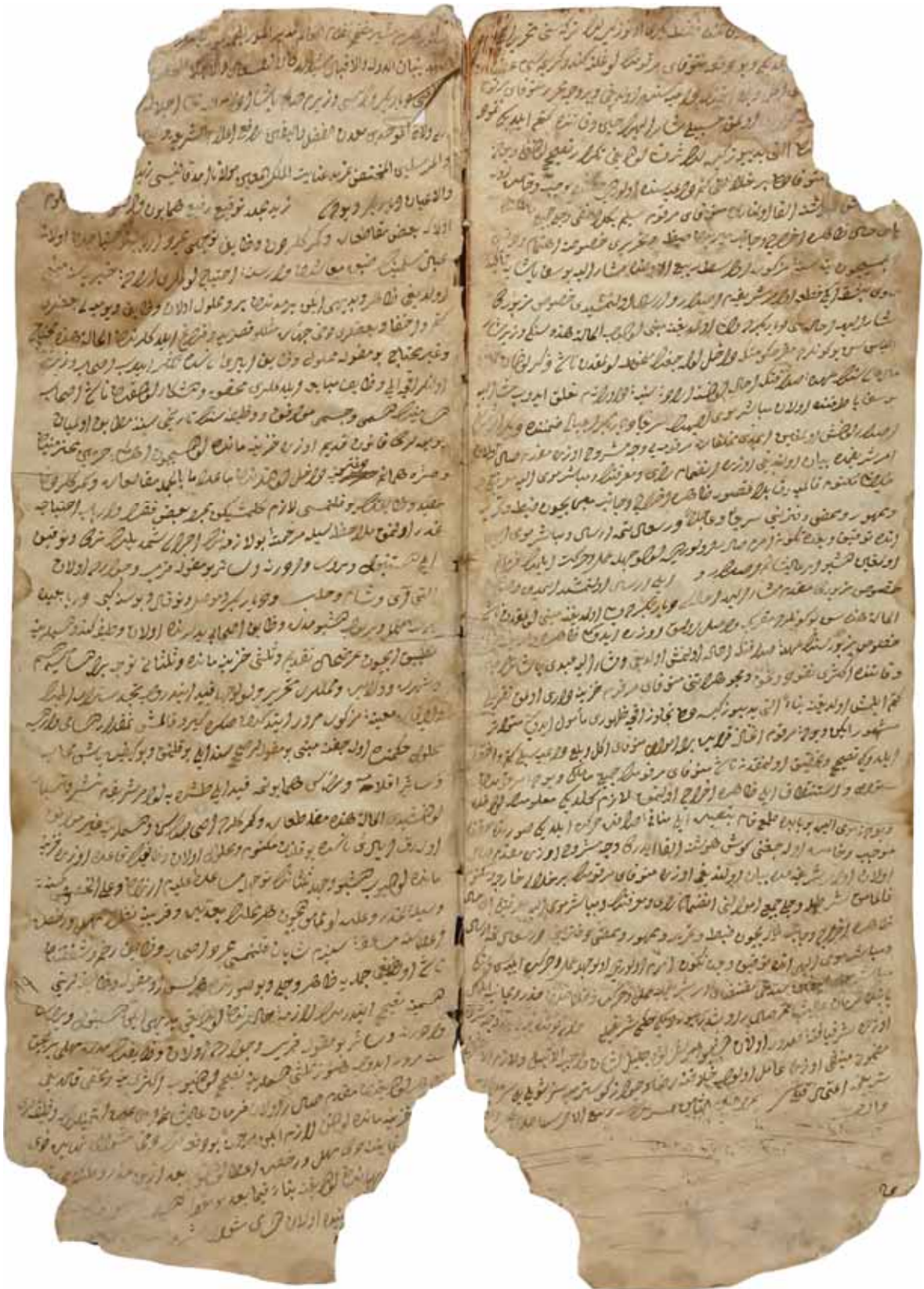
ÂMİD MAHKEMESİ

Handwritten text in Ottoman Turkish script on the left page (11a), showing dense cursive script with some ink bleed-through from the reverse side.

11a

Handwritten text in Ottoman Turkish script on the right page (10b), showing dense cursive script with some ink bleed-through from the reverse side.

10b

10a

9b

Handwritten text on the left page of an open manuscript, likely containing a legal or administrative document. The script is dense and fills most of the page area.

9a

Handwritten text on the right page of an open manuscript, continuing the content from the left page. The script is dense and fills most of the page area.

8b

Handwritten Ottoman Turkish text in Rika script, covering two pages (8a and 7b) of a legal record. The text is densely packed and includes several lines of marginal notes at the top of page 8a. A circular stamp is visible in the upper center of page 8a. The script is written in dark ink on aged, slightly yellowed paper.

Handwritten text in Ottoman Turkish script, likely a legal or administrative document. The text is written in a cursive style and covers both pages of the manuscript. It includes various lines of text, some with red ink, and a small circular stamp or seal in the center of the left page. The right page features a table with numerical entries and a signature at the bottom.

Handwritten signature or stamp in the center of the left page, possibly indicating the author or official responsible for the document.

۱۴۵	مقدار الحاق
۲۵۰	مسدود
۲۵۰	واحد
۵۰۰	مجموع
۰۰۰	حرج و زنة
۰۰۰	بايدار

İ N D E K S

A

- Abaracı karyesi 77, 85, 160, 180, 190, 408, 426, 435, 452
- Abbas (Eğil kazâsının Nirib karyesi ahalisinden Osman b. Halil'in oğlu) 381, 382
- Abbas (Mâlikâne mutasarrıfı el-Hâc Mehmed'in oğlu) 205
- Abbas (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden Rasül b. Cemşid'in karındâşı) 382
- Abbas b. Ali 230
- Abbas b. İlyas 18, 19
- Abbas b. Mehmed 332
- Abbas b. Mollâ Ahmed, Mollâ 58, 60, 239
- Abbas b. Selim (Karakeçili aşiretinden) 246
- Abbas b. Yusuf (Tercil kazâsının Güngâr? karyesi ahalisinden) 392
- Abbas Efendi b. el-Hâc Ahmed, İpekzâde 287
- Abbas Efendi b. Seyyid Adem, es-Seyyid 22, 23, 24
- Abbas Efendi vereselerinin mülk dükkânı (Hasan Paşa Hânı yakınında) 362
- Abbas Efendi, Seyyid (Şeyh Yasin mahallesi ahalisinden es-Seyyid Adem Çelebi'nin pederi) 7
- Abdal; -mahallesi 329; -tâifesi 299
- Abdal Ağa b. Ramazan Selikyan? mülkü 332
- Abdal b. eş-Şeyh Aşık 267
- Abdal b. Yusuf 242
- Abdalgörmez karyesi 78, 87, 410, 412, 427, 436, 453
- Abdi (Serâydar) 203
- Abdi Ağa 380
- Abdi Ağa b. Arslan, Keçeci el-Hâc (Hasırlı mahallesi ahalisinden) 28
- Abdi b. Hamza 321
- Abdi b. Hasan (Kadıkendi karyesi ahalisinden) 350, 351, 382, 383
- Abdi b. Mustafa 4
- Abdi b. Mustafa (Kazgancı) 70
- Abdi b. Sefer 18, 19
- Abdi Çelebi 298
- Abdi Mehmed Efendi (el-İmâm) 63
- Abdi Paşa, Kiki 171, 172
- Abdulgafur Efendi (el-Müderriş) 55
- Abdulkerim (Çaruği mahallesi ahalisinden Bedros v. Sakar'ın karındâşı) 36, 37
- Abdulkerim (Hacı Yasin b. Hacı Bekir'in memlûkesi Mümtaze bt. Abdullah'tan oğlu) 274, 275
- Abdulkerim (İmâm-ı Mescid-i Yiğid Ahmed) 356, 368
- Abdulkerim Efendi (Müderriş) 363
- Abdulkerim Efendi vereseleri (Cami-i musaffa mahallesinde) 281
- Abdulkerim Efendi, el-Hâc (el-Müftü) 277
- Abdullah (Ablak mahallesi ahalisinden Hamide'nin oğlu) 391
- Abdullah (Âişe Hatun, Maruf Efendi ve Osman Efendi vakıflarının mütevellisi) 218
- Abdullah (Âmid Nâibi) 456
- Abdullah (Câmi'-i kebîr'de cüzhân, loğkeş) 211,212
- Abdullah (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Mehmed Ağa b. Arslan Beşe'nin oğlu) 399
- Abdullah (Çermik'de Câmi'-i kebîr'in ferrâşı) 441
- Abdullah (Kastal mahallesi ahalisinden İbrahim b. Abdullah'ın oğlu) 237
- Abdullah (Penbeci) 66
- Abdullah (tâbi'-i Mehmed Ağa) 363
- Abdullah Ağa (Kalenderhane mahallesi ahalisinden Osman'ın oğlu) 384; -menzili (Kalenderhane mahallesinde) 384, 385
- Abdullah Ağa (Sarılı Beyi) 329
- Abdullah Ağa b. Halil, Kara Hocazâde 369, 370
- Abdullah Ağa b. Hasan (Bölük Ağası) 337
- Abdullah Ağa b. İsmail (Enderûn Çukadârı) 359
- Abdullah Ağa b. Osman Ağa 5
- Abdullah Ağa, el-Hâc Abdülbakizâde Hacı 177
- Abdullah b. Abbas (bakkâl esnafından) 450
- Abdullah b. Abdullah (bakkâl esnafından) 450
- Abdullah b. Abdullah 53, 313
- Abdullah b. Abdullah, Mollâ 381
- Abdullah b. Abdülkadir 59, 245
- Abdullah b. Abdülvahhab, Seyyid (Bezzâz) 313
- Abdullah b. Ahmed (Ali Paşa Medresesi'nde mukayyid) 204
- Abdullah b. Ahmed 236
- Abdullah b. Ahmed Ağa 53
- Abdullah b. Ali 325, 372
- Abdullah b. Ali, Mollâ Mustafa [b.] Hacı Bekir 4
- Abdullah b. Bezzâz 34

- Abdullah b. el-Hâc Mehmed Mustafa (Hacı Abdurrahman Mescid-i şerîfi mahallesi ahalisinden) 274, 275
- Abdullah b. el-Hâc Mehmed, es-Seyyid 257
- Abdullah b. es-Seyyid Adem, Ferizoğlu es-Seyyid (Câmi'-i kebîr'de müezzîn, aşrân, cüzhân) 221, 225
- Abdullah b. Hacı Ali 253
- Abdullah b. Hacı Ali (Berber) 242
- Abdullah b. Hızır 50
- Abdullah b. Hüseyin 296
- Abdullah b. İbrahim (Hıskeyf'in Mehallemi nâhiyesi ahalisinden) 263
- Abdullah b. İbrahim (Mumcu Şeyhi) 44
- Abdullah b. İbrahim (Penbeci) 237
- Abdullah b. İbrahim 59
- Abdullah b. İsmail (Hasırlı mahallesi ahalisinden) 39, 40
- Abdullah b. Mehmed 25
- Abdullah b. Mehmed 378
- Abdullah b. Mehmed Efendi, Mollâ 377, 378
- Abdullah b. Mollâ Receb (Câmi'-i kebîr Vakfı'nın nisf tevliyetine mutasarrıf) 201
- Abdullah b. Musa 36
- Abdullah b. Mustafa (Tüttüncü) 256
- Abdullah b. Mustafa 244, 253
- Abdullah b. Ömer 397
- Abdullah b. Ramazan 311
- Abdullah b. Seyyid Mehmed, Hâncı 4
- Abdullah b. Sübhanlı, Seyyid 5
- Abdullah b. Şahin 375
- Abdullah b. Şeyh Mehmed, Seyyid 241
- Abdullah Bey, Beyzâde el-Hâc 177
- Abdullah Çavuş b. Mehmed 25
- Abdullah Çelebi 258
- Abdullah Çelebi (tâbi'-i Mehmed Ağa) 287
- Abdullah Çelebi b. Mustafa 248, 251
- Abdullah Çelebi b. Şahin (Sarrâf) 257
- Abdullah Çelebi, Hükkâmoğlu 3
- Abdullah Çelebi mülkü (Şeyh Küçük Said mahallesinde) 270
- Abdullah Çelebi, es-Seyyid 226
- Abdullah Efendi (Kâtib-i Kassâm) 305
- Abdullah Efendi b. Abdülhalim Efendi 283
- Abdullah Efendi b. İsmail Efendi, es-Seyyid 372
- Abdullah Efendi b. Mehmed (Hatîb, Eğil kazâsı ahalisinden) 344
- Abdullah Efendi b. Mehmed, İmamzâde 274
- Abdullah Efendi, es-Seyyid (Hacı Abdurrahman Mescidi İmâmı) 157
- Abdullah Efendi, es-Seyyid 274
- Abdullah Efendi, Mevlânâ el-Hâc (Diyarbakır Mahkemesi Bâb Nâibi) 179
- Abdullah Efendi, Ruznâmçezâde 301
- Abdullah Halife (Hüsrev Paşa Camii'nde hâfiz-kütüb) 403
- Abdullah Halife (Melek Ahmed Paşa Camii'nde hatîb ve sermahfil) 403
- Abdullah, İmamzâde Mollâ 17
- Abdullah mülkü (İmadiye mahallesinde) 5
- Abdullah Paşa, Çeteci (Diyarbakır Vâlisî) 185, 188, 283, 297, 299, 310, 314, 315, 331, 345, 346, 348, 404, 405, 407
- Abdullah, Alizâde (Kassârî) 63
- Abdullah, Besnilî 16
- Abdullah, el-Hâc (Münâdî) 271
- Abdullah, es-Seyyid (Camialtı mahallesi ahalisinden Rukiye bt. es-Seyyid Abdullah'ın babası) 259
- Abdullah, Hâfiz (Kur'ân-ı Kerim tilâvet eden) 148
- Abdullah, Mollâ (Balıklı mahallesi ahalisinden Abdülkadir b. Monlâ Rasûl'ün karındâşı) 330
- Abdullah, Mollâ (Fenerci) 277
- Abdullah, Mollâ (tâbi'-i Haşimzâde) 287
- Abdullah, Monlâ (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Kara Hocazâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın oğlu) 364, 365, 367
- Abdullah, Seyyid 33, 381
- Abdullah, Seyyid (İmâm) 52
- Abdurrahim b. Baba Yusuf (Bezzâz) 313
- Abdurrahim Çelebi b. es-Seyyid el-Hâc Abdullah Çelebi, eş-Şeyh (Fahrû'l-meşâyihî'l-izâm, zahrû's-sâdâtî'l-kirâm) 7
- Abdurrahim Çelebi, Azizzâde Kebir (Sâdâtan) 5
- Abdurrahim Efendi, Azizzâde Şeyh 23
- Abdurrahim Efendi, Müftüzâde 8
- Abdurrahman (Cennân) 371
- Abdurrahman (Cüllâh) 35
- Abdurrahman (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Sem'ânzâde Mehmed Çelebi b. Mustafa'nın oğlu) 369

- Abdurrahman (Kadîre bt. Ebubekir'in oğlu) 351
 Abdurrahman Ağa b. Davud, el-Hâc 42
 Abdurrahman Ağa b. el-Hâc Kasım 271
 Abdurrahman Ağa b. Hanlı 330
 Abdurrahman Ağa b. Mehmed Çelebi,
 Süleymanzâde (Hasır-ı kebir mahallesi
 ahalisinden) 295
 Abdurrahman Ağa b. Mezdli Halid Ağa
 (Diyarbakir süvârî asâkiri levendâtı
 bölükbaşısı) 64
 Abdurrahman Ağa, Bıyıklı Ebubekir Ağazâde
 (Sarây loğkeşi) 154
 Abdurrahman b. Ahmed 63
 Abdurrahman b. Ahmed, Mollâ 63
 Abdurrahman b. Câbîzâde, Seyyid 17
 Abdurrahman b. el-Hâc Abdullah (Defterdar
 mahallesi ahalisinden) 277
 Abdurrahman b. Ferahsad 230
 Abdurrahman b. Hacı Hüseyin, Seyyid (Attârlar
 Şeyhi) 299, 315
 Abdurrahman b. Hacı İbrahim, Hacı (Habbâz
 Şeyhi) 299
 Abdurrahman b. Mollâ Mehmed, Seyyid 27
 Abdurrahman b. Osman 370
 Abdurrahman Çelebi b. Abdülkadir 18
 Abdurrahman Çelebi b. Mollâ Hasan 52
 Abdurrahman Çelebi mülkü (Rubai
 mahallesinde) 301
 Abdurrahman Çelebi, Karabekirzâde es-Seyyid
 (Müderri) 194
 Abdurrahman Efendi (Diyarbakir Müftüsü) 195
 Abdurrahman Efendi, Melikzâde el-Hâc 8, 49
 Abdurrahman Efendi, Müftüzâde el-Hâc es-
 Seyyid 176
 Abdurrahman Efendi, Seyyid (tâbi'-i Şeyh
 Ahmed Çelebi) 70
 Abdurrahman Halîfe (Hüsrev Paşa Câmi'-i şerîfi
 Evkâfi Nâzırı) 456, 457
 Abdurrahman Halîfe (Melek Ahmed Paşa
 Camii'nde hatîb ve sermahfil) 403
 Abdurrahman mülkü (el-Hâc Osman
 mahallesinde) 279
 Abdurrahman Ömer Paşazâde, Hacı 370
 Abdurrahman, Besimzâde (Silâhşorân-ı
 hâssadan, mübâşir) 171
 Abdurrahman, Haydarzâde 261
 Abdurrahman, Mollâ 149
 Abdurrahman, Mollâ (İmâm) 372
 Abdülaziz (Bayrakdâr) 298
 Abdülbaki Ağa/Beşe (Menzilci) 149, 150, 152, 153
 Abdülbaki Ağazâde el-Hâc Hamdullah Ağa,
 Hacı 154
 Abdülbaki b. el-Hâc Kanber (İzzeddin mahallesi
 ahalisinden) 360, 361, 388
 Abdülbaki b. el-Hâc Osman (Kavas mahallesi
 ahalisinden) 359, 360
 Abdülbaki b. Hacı Sadık, el-Hâc 313
 Abdülbaki b. Halil 43
 Abdülbaki b. Seyyid Sıddık, es-Seyyid 242
 Abdülbaki Çelebi, el-Hâc (Müezzîn) 283, 290
 Abdülbaki Çelebi, Hacı 405
 Abdülbaki Halîfe (Mehdi Mehmed Mescidi Vakfı
 Mütevellîsi, Debbâğhâne Câmi'-i şerîfi
 Evkâfi Nâzırı, Mollâ Ömer Mescid-i şerîfi
 Evkâfi Nâzırı) 432, 433
 Abdülbaki Halîfe, Seyyid (Câmi'-i kebir'de
 na'thân) 223
 Abdülbaki Paşa b. Halil Çelebi (Kadı el-Hâc Ali
 Camii mahallesi ahalisinden Nimet Hanım
 bt. Şahin Ağa b. Abdullah'ın oğlu) 286
 Abdülfettah Ağa (Diyarbakir Alaybeyi) 98
 Abdülfettâh b. Mehmed (Na'lçeci mahallesi
 ahalisinden Münâdî Mustafa b. Yusuf'un
 ammizâde ve eytâmının vasîsi) 50
 Abdülgafur Efendi 10
 Abdülgafur Efendi, es-Seyyid (Mahkeme Kâtibi)
 175
 Abdülgafur, Mevlânâ (Hısınkef müderrişlerinden,
 Hısınkef kazâsında Zâviye-i Şeyh Çoban
 Vakfı'nın nisf tevliyetine mutasarrıf ve
 zâviyedâr) 449, 450
 Abdülgani Ağa, Kettânî Hacı 154
 Abdülgani Çelebi b. Süleyman (Şeyh Matar
 mahallesi ahalisinden Habibe bt.
 Abdülgani'nin babası) 262
 Abdülkadir (Cebecibaşı) 212
 Abdülkadir Ağa (Diyarbakir kurâsının mâlikâne
 fûrûhtuna me'mûr) 389
 Abdülkadir Ağa b. İsmail (Bölük Ağası) 292,
 337, 343, 345, 356
 Abdülkadir Ağa b. Ömer 386, 387, 388, 398, 400
 Abdülkadir b. Abdullah, Mollâ 59
 Abdülkadir b. Abdülmümin, Hâfız 351, 352
 Abdülkadir b. Ali (tâbi'-i Sem'ânzâde) 298

- Abdülkadir b. Beyzâde 33
 Abdülkadir b. Ebubekir, el-Hâc 234
 Abdülkadir b. Halil (Mîrî Anbâr Emîni) 361
 Abdülkadir b. Monlâ Rasûl (Balıklı mahallesi ahalisinden) 330
 Abdülkadir b. Osman 230
 Abdülkadir b. Ömer Ağa 395
 Abdülkadir Çavuş b. Kaya 239
 Abdülkadir Çelebi (Bozacı) 245
 Abdülkadir Çelebi b. el-Hâc Hüseyin (tüccârdan) 261, 262
 Abdülkadir Çelebi, Kalemkârzâde (Penbeci) 34
 Abdülkadir Efendi 250
 Abdülkadir Efendi, Azimzâde 45
 Abdülkadir Efendi, Duhanîzâde 24
 Abdülkadir Efendi, es-Seyyid (Âmid Mahkemesi'nde reîsülküttâb) 198
 Abdülkadir Hamaklı, Hacı 20, 252
 Abdülkadir, el-Hâc (Çukacı) 287
 Abdülkadir, Recaizâde es-Seyyid (Dersi'âm) 415
 Abdulkerim (Îmâm-ı Yiğid Ahmed) 354
 Abdulkerim b. Şahin 352
 Abdulkerim Efendi (Âmedî) 359
 Abdulkerim Efendi (Müderri) 393
 Abdüllatif Ağa b. İsmail Ağa 308
 Abdüllatif b. el-Hâc Osman (Köprübey mahallesi ahalisinden) 282
 Abdüllatif b. Yusuf 244
 Abdüllatif Çavuş b. Mehmed Ağa 16
 Abdüllatif Çelebi b. Mustafa (Tütüncü) 238
 Abdüllatif Çelebi, el-Hâc (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden Süleymanzâde Abdurrahman Ağa b. Mehmed Çelebi'nin erkek karındâşı) 295
 Abdüllatif Halîfe, A'mâ es-Seyyid (Sa'diye Medresesi, Hüsrev Paşa Câmi'i, Câmi'-i kebir, Defterdâr Câmi'i, Şâfi'iyye Câmi'i evkâflarından dû'âgûy tevcih edilen) 454, 455, 456
 Abdüllatif, el-Hâc (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Sem'ânzâde Mehmed Çelebi b. Mustafa'nın oğlu) 369
 Abdülvahhab (Defterdar Camii mahallesi ahalisinden) 295, 297
 Abdülvahhab (Ekmekçi Şeyhi) 240
 Abdülvahhab (Fatih Mehmed Paşa Evkâfi nakîb-i nânî, eczâ-gûyu) 215, 216
 Abdülvahhab [b.] Mustafa, el-Hâc 40
 Abdülvahhab Ağa (Kalenderhane mahallesi ahalisinden Ali Ağa'nın oğlu) 384; -menzili (Kalenderhane mahallesinde) 384, 385
 Abdülvahhab Ağa veresesi mülkü (Katırpınarı mahallesinde) 35
 Abdülvahhab Ağazâde vereseleri (Derviş Hüseyin mahallesinde) 278
 Abdülvahhab b. Ali (İmadiye mahallesi ahalisinden) 62
 Abdülvahhab b. Ali, el-Hâc 40
 Abdülvahhab b. Bekir 25
 Abdülvahhab b. Hüseyin (Ekmekçi Şeyhi) 240
 Abdülvahhab b. Hüseyin (Kara Cami mahallesi ahalisinden Hadice bt. el-Hâc Hasan'ın zevci) 227
 Abdülvahhab b. Kel Emir 280
 Abdülvahhab b. Mehmed (Ablak mahallesi ahalisinden Hamide'nin zevci) 391
 Abdülvahhab b. Mehmed, el-Hâc 313, 381
 Abdülvahhab b. Musa 237
 Abdülvahhab b. Mustafa, el-Hâc 227
 Abdülvahhab b. Mustafa, el-Hâc (bakkâl esnafından) 450
 Abdülvahhab b. Ömer 230
 Abdülvahhab Çelebi [b.] Hacı Alizâde 49
 Abdülvahhab Çelebi b. Ahmed 362, 363
 Abdülvahhab Çelebi b. İbrahim 16
 Abdülvahhab Çelebi b. İbrahim Çelebi 287
 Abdülvahhab Çelebi, Tazesamanzâde 277
 Abdülvahhab, el-Hâc 31
 Abdünnur v. Mosi 48, 56
 Abdürrezzak b. Mustafa 375
 Abdürrezzak Beşe b. Ahmed 68
 Abdürrezzak Halîfe (Zinciriye Medresesi'nde dû'âgû) 102
 Âbid Çelebi b. Halil Çelebi 363
 Âbidli Ali mülkü (Şeyh Matar mahallesinde) 26
 Abizo (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden Atem v. Malican v. Haço'nun kızı Kadisiye'nin oğlu) 241
 Ablak mahallesi 74, 81, 354, 369, 370, 391, 423, 429
 Ablak Mescidi 197; -Vakfi (Esfel'de) 355, 368
 Abraham mülkü (Kıtırtil-i zimmi köyünde) 8
 Abraham v. İlya (Meryem-i sagir mahallesi ahalisinden) 243

- Abraham v. Şimon 56
 Abuş Ağa b. Hüseyin Ağa 385
 Acem 54; -diyârı 14, 17; -hânı (Burdur kasabasında) 359; -kumaşı 381
 Acem Ali b. Abdullah 61
 Acem bt. Serkis (Kastal mahallesi ahalisinden) 244
 Acemi 171
 Acemiyyetü'l-asl 309
 Aci-yi kebir karyesi 87
 Aci-yi sagir karyesi 87
 Aci-yi süflâ karyesi 78, 427
 Aci-yi ulya karyesi 78, 427
 Adam v. Abraham (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden) 254
 Adana 345, 346; -eyâleti 337
 Adem b. Aziz Çelebi, el-Hâc 363
 Adem Çelebi b. es-Seyyid el-Hâc Abbas Efendi, es-Seyyid (Şeyh Yasin mahallesi ahalisinden) 7, 8
 Adem Çelebi b. Siddık, es-Seyyid (Hattât, Âmedi) 359
 Adem Çelebi, es-Seyyid (Camiunnebi mahallesi ahalisinden es-Seyyid Abbas Efendi b. Seyyid Adem'in oğlu) 23
 Adilcevaz kal'ası 184
 aforos 448
 Agsa bt. İstaver (İkob v. İstaver'in hemşiresi) 397
 Ağret v. Kesber 56
 Ahi Çelebi Mahkemesi 210, 211
 Ahlat kal'ası 184
 Ahmed (Ablak mahallesi ahalisinden Hamide'nin oğlu) 391
 Ahmed (Bakkâl) 39
 Ahmed (Berber) 25
 Ahmed (Dîvân Çavuşu) 272
 Ahmed (Harput kazâsı ahalisinden Halil b. Mustafa'nın oğlu) 333
 Ahmed (Hasırlı mahallesi ahalisinden el-Hâc Yakub'un oğlu) 28, 29
 Ahmed (Kavas mahallesi ahalisinden Mazıcı Cemal el-Hâc Süleyman b. Sefer'in kebir oğlu) 49
 Ahmed (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu el-Hâc Mehmed'in oğlu) 394
 Ahmed (Mezra'a-i İbrahim Bey karyesi ahalisinden Yusuf b. Kasım'ın oğlu) 4, 5
 Ahmed (Na'lbend) 227
 Ahmed Ağa (Dergâh-ı âlî gediklisi, mübâşir) 11, 12
 Ahmed Ağa (Fatih Mehmed Paşa Câmî'i Evkâfi Mütevellisi) 294
 Ahmed Ağa (Kethüdâ-yı çavuşân) 310, 311, 354, 356, 359, 391
 Ahmed Ağa (Mübâşir) 109
 Ahmed Ağa (Mütevellî) 12
 Ahmed Ağa (Tahsildâr) 260, 351
 Ahmed Ağa (Top arabacıları neferâtı ağası) 339
 Ahmed Ağa (Za'im) 90
 Ahmed Ağa b. Abdullah, Revanlı (Monlâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden) 331
 Ahmed Ağa b. Bekir 372
 Ahmed Ağa b. el-Hâc Ahmed, Boyabadî el-Hâc (Diyarbakir ser'askeri ma'iyetine me'mûr) 340
 Ahmed Ağa b. Hanlı, es-Seyyid 330
 Ahmed Ağa b. Mustafa Çelebi, Köprüyapanzâde 278
 Ahmed Ağa b. Mustafa, Sem'ânzâde 290, 298, 363
 Ahmed Ağa b. Osman 283
 Ahmed Ağa b. Veli (Arabşeyhi mahallesi ahalisinden) 12
 Ahmed Ağa b. Zülfikar 23
 Ahmed Ağa, el-Hâc (Diyarbakir Vâlisi Çelik Mehmed Paşa'nın vekîlharcı) 359, 379
 Ahmed Ağa, el-Hâc (Kapıcıbaşı) 154
 Ahmed Ağa, Hacı Fethizâde (Diyarbakir Voyvodası Halil Ağa'nın vekîl-i müsecceli) 292, 302, 306, 316, 317, 318, 319, 320, 325, 326, 327, 328, 336, 337, 339, 343, 345, 353, 356, 362, 366, 367, 386, 387, 388, 395, 398, 399, 400
 Ahmed Ağa, Haşimzâde (Serturnâyî) 287
 Ahmed Ağa, Kara Muradzâde el-Hâc (Diyarbakir Vâlisi Çeteci Abdullah Paşa'nın ma'iyetine me'mûr sipâhi, silâhdâr ve terakkîli ve serdengeçdi neferâtının rüesâ ve zâbitânı) 297
 Ahmed Alemdar b. İbrahim 276
 Ahmed Alemdar b. İbrahim, Şaçoğlu (Diyarbakir Menzilcisi) 275, 276
 Ahmed b. Abdullah (allâf esnafından) 380
 Ahmed b. Abdullah (Aynminare mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228

- Ahmed b. Abdullah (kal'a kapısı ta'mirine mu'temed ta'yîn olunan) 394
- Ahmed b. Abdullah (Kamışlı mahallesi ahalisinden) 175
- Ahmed b. Abdullah (Kapancı) 40
- Ahmed b. Abdullah 69
- Ahmed b. Abdullah, Mollâ 54
- Ahmed b. Abdünnebi (Defterdar mahallesi ahalisinden) 234
- Ahmed b. Abdünnebi 236
- Ahmed b. Ali 305, 316, 356
- Ahmed b. Ali, Ebezâde 368
- Ahmed b. Ali, el-Hâc 238
- Ahmed b. el-Hâc Hasan, Seyyid 378
- Ahmed b. el-Hâc Hüseyin, es-Seyyid (Mar Habib mahallesi ahalisinden) 235
- Ahmed b. el-Hâc İbrahim (Sabuncu Esnâfi Şeyhi) 315
- Ahmed b. es-Seyyid İbrahim, es-Seyyid 232
- Ahmed b. Hacı Bekir, Mollâ 67
- Ahmed b. Hacı Hüseyin, Mollâ 231
- Ahmed b. Hacı Yusuf Efendi, Mollâ 313
- Ahmed b. Halid, Seyyid 36, 66
- Ahmed b. Halil 256
- Ahmed b. Hasan 259, 379
- Ahmed b. Hasan Çelebi, Mollâ 318
- Ahmed b. Hızır 55
- Ahmed b. Hüseyin (Muhzır) 336
- Ahmed b. Hüseyin, el-Hâc 43
- Ahmed b. İbrahim (Paçacı Şeyhi) 299
- Ahmed b. İbrahim b. Osman (Salat nahiyesinin Moluca karyesi ahalisinden) 308, 310
- Ahmed b. İbrahim, Kara (Alos karyesi ahalisinden) 280, 281
- Ahmed b. İbrahim, Seyyid (bakkâl esnafından) 450-451
- Ahmed b. İsa, Mollâ 370
- Ahmed b. İsmail (Penbeci) 66
- Ahmed b. Markablı? (Berber) 48
- Ahmed b. Mehmed (Bıçakçı?) 351
- Ahmed b. Mehmed (Harpüt kazâsının Perçe karyesi ahalisinden Âişe bt. Veli'nin zevci) 325
- Ahmed b. Mehmed (Lala Bey mahallesi ahalisinden) 259
- Ahmed b. Mehmed (Sarrâc) 47, 48
- Ahmed b. Mehmed (Tilbesme nâhiyesinin Derik karyesi ahalisinden) 393
- Ahmed b. Mehmed Bey, el-Hâc 231
- Ahmed b. Mehmed, Bayrakdâr (allâf esnafından) 380
- Ahmed b. Mirza (Muhzır) 232
- Ahmed b. Mollâ Hasan 230
- Ahmed b. Mollâ Mehmed, Mollâ 259
- Ahmed b. Musa Ağa 70
- Ahmed b. Musli b. Zülfü (Süluki mahallesi ahalisinden, Diyarbekir gılmânından) 233
- Ahmed b. Mustafa 238
- Ahmed b. Mustafa Ağa, Mollâ (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 283
- Ahmed b. Mustafa Bey (Diyarbekir süvârî asâkiri levendâtı bölükbaşısı) 60
- Ahmed b. Mustafa, Çukadârî (Diyarbekir Voyvodası ve Mübâya'acısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'nın vekil-i şer'isi) 324
- Ahmed b. Mustafa, Gazi (Kılbaş mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Ahmed b. Mustafa, Hacı 39, 59
- Ahmed b. Mustafa, Kürd Mollâ 49
- Ahmed b. Osman 371
- Ahmed b. Ömer (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 376
- Ahmed b. Receb, es-Seyyid 231
- Ahmed b. Savm (Karakeçili aşiretinden) 246
- Ahmed b. Sinan, Seyyid 36
- Ahmed b. Süleyman Ağa 283
- Ahmed b. Süleyman, Mollâ 274
- Ahmed b. Şahin 38
- Ahmed b. Şeyh Emin, es-Seyyid (Kelekçi Esnâfi Şeyhi) 271
- Ahmed b. Veli, el-Hâc (Camiussafa mahallesi ahalisinden Fâtuma bt. Veli'nin zevci) 44
- Ahmed Bayrakdar b. Mehmed (Allâf Şeyhi) 299
- Ahmed Beşe (Penbeci) 372
- Ahmed Beşe b. Mehmed (Hasırlı mahallesi ahalisinden) 381
- Ahmed Beşe b. Mehmed Bayrakdâr 374
- Ahmed Beşe b. Osman 306, 307
- Ahmed Beşe bâğı (Eğil'in Hazran karyesinde) 373
- Ahmed Bey (Diyarbekir Vâlisi Çelik Mehmed Paşa'nın oğlu) 359
- Ahmed Bey b. İbrahim Bey, KasıMZâde (Tabanoğlu mahallesi ahalisinden) 302, 303
- Ahmed Bey b. Mustafa (Musul kazâsından süvârî mirî levendât bölükbaşısı) 58

- Ahmed Bey, el-Hâc (Ergani Beyi ve Ergani Ma'deni Emîni) 154
- Ahmed Bey, Haşimzâde 311
- Ahmed Çavuş b. Hasan, el-Hâc (İçkale ahalisinden, Dizdar Çavuşu) 238
- Ahmed Çavuş mahallesi 32
- Ahmed Çelebi (Berber) 25
- Ahmed Çelebi (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Monlâ Abdullah'ın ammi) 365, 366
- Ahmed Çelebi (tâbi'-i Mehmed Ağa) 287
- Ahmed Çelebi b. el-Hâc Mustafa (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Kara Hocazâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın karındâşı) 367
- Ahmed Çelebi b. Hacı Davudzade 244
- Ahmed Çelebi b. Mahmud Beşe 25
- Ahmed Çelebi b. Mustafa (Haffâf) 227
- Ahmed Çelebi b. Mustafa Çelebi (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 51
- Ahmed Çelebi mülkü (Hacı Hızır mahallesinde) 366
- Ahmed Çelebi, Köprüyapanzâde 363
- Ahmed Çelebi, Şeyh 280
- Ahmed Efendi (Ali Paşa Câmi'i Mütevellisi) 12
- Ahmed Efendi (Kâtib-i voyvoda) 277
- Ahmed Efendi b. Ali (Kâtib) 248, 251
- Ahmed Efendi b. el-Hâc Musa, Mevlânâ es-Seyyid 30
- Ahmed Efendi b. el-Hâc Üveys, es-Seyyid 71
- Ahmed Efendi b. el-Hâc Yunus, Mevlânâ es-Seyyid 28, 36, 47
- Ahmed Efendi b. el-Hâc Yusuf, Seyyid 50
- Ahmed Efendi b. Halil 43
- Ahmed Efendi b. İmamzâde Mollâ Bekir (Hatîb) 3
- Ahmed Efendi b. Mehmed 14
- Ahmed Efendi b. Mollâ Yunus, Mevlânâ es-Seyyid 230, 237, 256
- Ahmed Efendi b. Mollâ Yunus, Mevlânâ es-Seyyid 237
- Ahmed Efendi b. Tütüncüzâde 301
- Ahmed Efendi Mollâ Alizâde 314, 315
- Ahmed Efendi Siirdî, es-Seyyid (Müderri) 280, 287, 290
- Ahmed Efendi, Duhanîzâde 8
- Ahmed Efendi, es-Seyyid (Müderri) 396, 397, 401, 402
- Ahmed Efendi, es-Seyyid (Mütevelli) 354, 356, 368, 396, 397, 402
- Ahmed Efendi, es-Siirdî (Müderri) 354, 356, 368
- Ahmed Efendi, Hacı (İmâm) 366, 367
- Ahmed Efendi, Hacı 26
- Ahmed Efendi, Mevlânâ es-Seyyid 384
- Ahmed Efendi, Tütüncüzâde 12, 17, 399
- Ahmed Efendioğulları tarlası (Esfel'de) 286
- Ahmed Halife (Ali b. Esad Vakfi'nda kâtib) 214, 215
- Ahmed Halife (Du'âgûy) 207
- Ahmed Halife b. Halil (Câmi'-i kebîr'de devirhân) 213
- Ahmed Hân-ı Erdelanî (Kayseri Mutasarrıfı) 324
- Ahmed Lagarîzâde Mahmud (Âmid Mahkemesi Kadısı) 240
- Ahmed menzili (Hüsrev Paşa mahallesinde) 273
- Ahmed mülkü (Hasırlı mahallesinde) 28
- Ahmed mülkü (Kılıç Bey mahallesinde) 291
- Ahmed Nazif (Başdefterdâr) 184
- Ahmed Paşa (Bağdad Muhâfızı/Ser'askeri/Vâlisi, Basra Mutasarrıfı) 54, 56, 57, 58, 60, 91, 94, 206, 445
- Ahmed Paşa (Esbak Sadr-ı a'zam, Diyarbekir Vâlisi/Muhâfızı) 240, 311
- Ahmed Paşa, el-Hâc (Sadr-ı esbak, Haleb Vâlisi) 321, 322, 323, 325, 345, 346, 357, 407
- Ahmed Paşa, Polad el-Hâc (Diyarbekir Vâlisi Çelik Mehmed Paşa'nın babası) 358, 359
- Ahmed, Abdülvahhab Ağazâde (Diyarbekir Voyvodası) 389, 405
- Ahmed, Baba Yunusoğlu (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Ahmed, Beyzâde Mollâ (tâbi'-i Haşimzâde) 287
- Ahmed, Canbaz el-Hâc 231
- Ahmed, Duhanîzâde Seyyid 24
- Ahmed, el-Hâc (Penbeci) 66
- Ahmed, es-Seyyid Mollâ (İmâm-ı Şâfi'î) 260
- Ahmed, Hacı (Affan karyesi ahalisinden) 348
- Ahmed, Hacı (Berber) 61
- Ahmed, Helvacıoğlu (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Ahmed, Karakaş Hâfiz (Kur'ân-ı Kerim tilâvet eden) 149
- Ahmed, Küçük (Sipâhi) 280
- Ahmed, Mevlânâ (Şeyhülislâm) 105, 106, 107, 201, 204, 211

Ahmed, Mollâ (Hammâmcı) 239
Ahmed, Mollâ (Mendikan Ağası) 264
Ahmed, Mollâ (Penbeci) 234
Ahmed, Öküz (Cennân) 14
Ahmed, Sarracoğlu 5
Ahmed, Seyyid (Hüsrev Paşa Camii Vakfi nisf müderrisliğine mutasarrıfı) 210
Ahmed, Seyyid (Mekteb hocası) 227
Ahmed, Şaka Mollâ 247
Ahmedli karyesi 86
Ahur-ı kebir ve sagir karyesi 78, 428
Âişe (Defterdar Camii mahallesi ahalisinden Abdülvahhab'ın kızı) 295, 297
Âişe (Hüseyn Efendi mahallesi ahalisinden Nebi b. Ömer'in kız karındâşı) 3
Âişe (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın kızı) 393, 394
Âişe bt. Abdurrahman (Defterdar Ahmed Çelebi mahallesi ahalisinden Mehmed Emin b. Ahmed'in hâlesi ve vârisi) 43
Âişe bt. Ahmed Ağa (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden Süleymanzâde Abdurrahman Ağa b. Mehmed Çelebi'nin zevcesi) 295
Âişe bt. Ali Ağa (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Sem'ânzâde Mehmed Çelebi b. Mustafa'nın oğlu Ömer Çelebi'nin zevcesi) 369
Âişe bt. es-Seyyid Mustafa (Abdülbaki b. el-Hâc Kanber'in vâlidisi) 388
Âişe bt. es-Seyyid Mustafa (İzzeddin mahallesi ahalisinden Abdülbaki b. el-Hâc Kanber'in vâlidisi) 360
Âişe bt. Hacı Mehmed (Ablak mahallesi ahalisinden) 370
Âişe bt. Hasan (Kavas mahallesi ahalisinden Yusuf b. Çerkes b. Hindî'nin zevcesi) 14
Âişe bt. Hüseyin (Şeyh Matar Camii mahallesi ahalisinden) 284, 285
Âişe bt. İbrahim (Kılbaş mahallesi ahalisinden Sıddık Ağa b. İbrahim'in zevcesi) 24
Âişe bt. Nakkaş Yusuf 233
Âişe bt. Nebi 47
Âişe bt. Ömer (Hacı Büzürg mahallesi ahalisinden İbrahim b. Mustafa'nın ceddesi) 304
Âişe bt. Piri (Kavas mahallesi ahalisinden Mazıcı Cemal el-Hâc Süleyman b. Sefer'in üvey vâlidisi) 49

Âişe bt. Veli (Harput kazâsının Perişe karyesi ahalisinden) 325
Âişe Hanım bt. el-Hâc Mehmed Ağa (Diyarbakir Vâlisi Çelik Mehmed Paşa'nın halîlesi) 359
Âişe Hâtûn (el-Hâc Osman mahallesinden Halil Ağa b. el-Hâc Ahmed'in kız karındâşı) 250
Âişe Hâtûn (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden Safiye bt. Mustafa'nın kız karındâşı) 226
Âişe Hâtûn (Tilbesme nâhiyesinin Derik karyesi ahalisinden) 393
Âişe Hâtûn bt. el-Hâc Yasin (Mümütaze bt. Abdullah'tan oğlu Abdulkarim'in kız karındâşı) 274, 275
Âişe Hâtûn mülkü (Hoca İskender mahallesinde) 378
Âişe Hâtûn Vakfi (Câmi'-i kebir mülhakâtından) 218
Âişe Hatun Vakfi 212, 222
Âişe mülkü (Mehmed Paşa mahallesinde) 370
Akan tarlası (Esfel'de) 286
Akçayaka 170
Akhüseyn karyesi 77, 85, 160, 180, 190, 408, 426, 435, 452
Akımi karyesi 78, 89, 163, 182, 192, 200, 284, 411, 427, 437
Akmeşhed karyesi 76, 77, 425, 427
Akmeşhed-i kebir karyesi 85, 160, 179, 190, 408, 435
Akmeşhed-i sagir karyesi 85, 180, 160, 190, 408, 435
Akpınar karyesi 182, 193, 412, 438, 453
Aksaray sancağı mutasarrıfı 21, 22
Aktepe karyesi 87, 162, 163, 181, 191, 410, 436, 453
Akviran karyesi (Şark-ı Âmid nâhiyesi) 348, 392
Akviran-ı kebir karyesi 85, 160, 180, 190, 409, 436, 453
Akviran-ı sagir karyesi 85, 160, 180, 190, 408, 434, 452
Akviran-ı süflâ karyesi 76, 426
Akviran-ı ulya karyesi 76, 426
Alacahan 207
Alaçimen karyesi 78, 88, 162, 182, 192, 411, 427, 437
Alaeddin b. el-Hâc Hızır, es-Seyyid 12, 235, 249
alâfân esnâfi 159, 178, 189, 419
Alemdar Mehmed b. Ramazan 296

- Alemdâr Mehmed b. Süleyman (bakkâl esnafından) 450
 Ali (Başdefterdâr) 103
 Ali (Berber) 20
 Ali (Eğil kazâsının Nirib karyesi ahalisinden Osman b. Halil'in oğlu) 381, 382
 Ali (Gayblar mahallesi ahalisinden Sepetçi İbrahim b. Mehmed'in oğlu) 13
 Ali (Kavas-ı kebîr Mescid-i şerîfi İmâmı) 442
 Ali (Mahvan karyesi ahalisinden) 350
 Ali (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden Rasül b. Cemşid'in karındâşı) 382
 Ali (Münâdî) 271
 Ali Ağa (Kalenderhane mahallesi ahalisinden Kaplan Ağa b. Derviş'in oğlu) 384
 Ali Ağa (Sihamzâde Hüseyin Ağa'nın oğlu) 335
 Ali Ağa b. Abdullah (Sarrâf) 380
 Ali Ağa b. Ahmed (Diyarbakir Vâlisi Çeteci Abdullah Paşa'nın vekîlharcı) 299, 315
 Ali Ağa b. el-Hâc İsmail 311
 Ali Ağa b. Halil, el-Hâc (Diyarbakir Vâlisi Çelik Mehmed Paşa'nın mutasarrıfı) 379
 Ali Ağa b. Hüseyin Ağa, el-Hâc (Semavendzâdelerden) 175, 176
 Ali Ağa b. Hüseyin, Erzurumlu 12
 Ali Ağa b. İbrahim (Kapıcılar Kethüdâsı) 359
 Ali Ağa b. Osman (Derik ahalisinden) 12
 Ali Ağa b. Siyavuşzâde 5
 Ali Ağa, Hazinedarzâde 264
 Ali Ağa, Millî (Dergâh-ı âlî Kapıcıbaşısı) 64, 97, 295
 Ali Ağa, Siyavuşzâde 280, 287
 Ali b. Abbas, Paçacı (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Ali b. Abdullah (Allâf) 240
 Ali b. Abdullah, Hacı 312, 313
 Ali b. Abdullah, Mollâ 288, 289
 Ali b. Abdullah, Seyyid (Kassâb Esnâfi Şeyhi) 315
 Ali b. Abdülgaffar 53
 Ali b. Ahmed (Attârbaşı) 379
 Ali b. Ahmed (Pir Hüseyin karyesi ahalisinden) 260
 Ali b. Ahmed, es-Seyyid (Çupi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Ali b. Ali, es-Seyyid (Ali Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Ali b. Bektaş, Payaşlı 234
 Ali b. Cafer, Seyyid (Tabanoğlu mahallesi ahâlîsi) 59
 Ali b. Cemşid (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden) 350
 Ali b. Cuma 259
 Ali b. Ebubekir, Seyyid 45
 Ali b. Esad Vakfı 214
 Ali b. es-Seyyid Bekir, es-Seyyid el-Hâc 259
 Ali b. es-Seyyid Hüseyin, es-Seyyid (el-Hâc Osman mahallesi ahalisinden Rukiye bt. el-Hâc Mustafa'nın oğlu) 252
 Ali b. Hacı Mustafa 325
 Ali b. Hacı Ömer, Hacı 377
 Ali b. Hacı Veli, Seyyid 394
 Ali b. Halid 5
 Ali b. Halil, Ayıntabî el-Hâc 293
 Ali b. Halil, Hacı 344
 Ali b. Hamdi 381, 382
 Ali b. Hamza 70
 Ali b. Hüseyin (Kazıktepe karyesi ahalisinden) 52-53
 Ali b. Hüseyin (Pir Hasan karyesi ahalisinden) 12
 Ali b. Hüseyin 244
 Ali b. Hüseyin Bey 226
 Ali b. Hüseyin, el-Hâc (Ali Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Ali b. Hüseyin, es-Seyyid (Tavukçu) 240
 Ali b. İbrahim (bakkâl esnafından) 450
 Ali b. İbrahim Çavuş 38
 Ali b. İsmail (Çermik beyi etbâ'ından) 348
 Ali b. İsmail (Çukadâr) 312
 Ali b. İsmail, Ebutaylı (Diyarbakir süvârî bölükbaşısı) 60
 Ali b. İsmail, Ulubatlı (Hani kazâsından süvârî bölükbaşısı) 58
 Ali b. Kahveci Ahmed, Siirdî 381
 Ali b. Kasım (Mezraa-i İbrahim Bey karyesi ahalisinden Yusuf b. Kasım'ın kardeşi) 4
 Ali b. Mahmud (bakkâl esnafından) 450
 Ali b. Mahmud, Mollâ (İmâm) 242
 Ali b. Mahmud, Mollâ (Yiğid Ahmed mahallesi ahalisinden) 255
 Ali b. Mehmed (Hüseyin Efendi mahallesi ahalisinden) 232
 Ali b. Mehmed (Malazgird ahalisinden) 308, 311

- Ali b. Mehmed Efendi, Seyyid 31
- Ali b. Mehmed, Çermikli (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinde) 228
- Ali b. Mehmed, Mollâ 67
- Ali b. Mehmed, Seyyid (Siirdli mahallesi ahalisinden) 30
- Ali b. Mehmed, Seyyid 66
- Ali b. Mollâ Ömer, Mollâ 372
- Ali b. Mustafa (Delye? karyesi ahalisinden) 329, 330
- Ali b. Mustafa (Hüsreviye mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinde) 228
- Ali b. Mustafa, Çermikli (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinde) 228
- Ali b. Mustafa, el-Hâc 232
- Ali b. Mustafa, Seyyid 253
- Ali b. Ömer, Kazanlı (Eğil kazası ahalisinden) 345
- Ali b. Ramazan, el-Hâc (Lüleci) 49
- Ali b. Rasül, Seyyid (Garb nahiyesinin Hacırüz karyesi ahalisinden Mustafa b. Seyyid Ali'nin babası) 324
- Ali b. Receb, Ferik (bölükbaşıyândan) 322
- Ali b. Reşid mahallesi 74, 79, 396, 423, 428
- Ali b. Reşid Mescidi mahallesi 395; -tarlası (Esfel'de) 286
- Ali b. Sefer 19
- Ali b. Seydi 61, 67
- Ali b. Süleyman Ağa, Mollâ (Bezzâz) 288, 313
- Ali b. Şaban, es-Seyyid 54, 55
- Ali b. Şahin 9
- Ali b. Şeyh Mehmed, Seyyid 258
- Ali b. Şeyhmus (Tavşantepe karyesi ahalisinden) 349, 350
- Ali b. Şeyhmus, Tatar 70
- Ali b. Yusuf (Berber) 71
- Ali b. Yusuf, Seyyid (Kurşunlu Câmi'i'nde müezzin ve aşırhân) 202, 203
- Ali b. Zeyneddin (Hani kazâsından süvârî bölükbaşısı) 58, 60
- Ali Bekir b. Abdullah 398
- Ali Beşe (Kârhâneci) 63, 67
- Ali Beşe (Kassâb) 247
- Ali Beşe (tâbi'-i Ahmed Ağa) 351
- Ali Beşe b. Abdullah 272
- Ali Beşe veresesî mülkü (Mehmed Paşa mahallesinde) 394
- Ali Bey Atik, Sem'ânzâde 354, 356
- Ali Bey b. Abdullah (tâbi'-i Sem'ânzâde Hüseyin Ağa) 363, 368, 369
- Ali Bey b. Abdülkadir, Şedidzâde (Cami'-i kebir mahallesi ahalisinden) 343
- Ali Bey b. el-Hâc Zeynî (Camiussafa mahallesi ahalisinden) 358, 363, 364
- Ali Bey b. Kürd 47, 48
- Ali Bey b. Ömer (Camiulesved mahallesi ahalisinden) 273
- Ali Bey b. Ömer Bey 4
- Ali Bey b. Ömer Bey, Koçhisarlızâde 15, 16
- Ali Bey, Çalıkzâde 250
- Ali Çavuş (Diyarbakir ordusundan) 337
- Ali Çavuş b. Abdullah (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden) 249, 250
- Ali Çelebi b. Abdullah (bakkâl esnafından) 451
- Ali Çelebi b. Abdullah 15
- Ali Çelebi b. Abdullah 313
- Ali Çelebi Eminoglu 3
- Ali Çelebi, es-Seyyid (Çakçak) 245
- Ali Efendi (Kahveci) 5
- Ali Efendi (Nâib-i İhtisâb) 310
- Ali Efendi b. Ahmed Efendi, Sebilli 352
- Ali Efendi b. el-Hâc Mehmed 30
- Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, es-Seyyid 234, 235, 245, 246, 249, 254, 255
- Ali Efendi b. Mollâ Hasan 274-275
- Ali Efendi b. Şeyh Mehmed 72
- Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid 229, 237, 238, 247, 248, 251, 260
- Ali Efendi vekîli Şaban-ı Şafi'î 377
- Ali Efendi, Seyyid (Kâtib-i müselleme) 8
- Ali Halîfe (Alıpınarı karyesinde câmi'-i şerîfde hatîb) 444
- Ali Halife, Seyyid (İbni Sino Câmi'i'nde cüzhân) 223; (Câmi'-i kebir'de müezzin, aşırhân, cüzhân) 225, 221, 222, 224
- Ali Mescidi (İbni Müderris mahallesinde) 67
- Ali mülkü (el-Hâc Büzürg mahallesinde) 245
- Ali Odabaşı b. Hüseyin 308
- Ali Paşa (Başdefterdâr) 205
- Ali Paşa (Kars Ser'askeri, Bosna Vâlisi) 450
- Ali Paşa Câmi'-i şerîfi (Kılbaş mahallesinde) 25
- Ali Paşa Câmi'-i şerîfi Vakfı (Kılbaş mahallesinde) 25
- Ali Paşa Câmi'-i şerîfi Vakfı 442

- Ali Paşa mahallesi 4, 12, 51, 68, 74, 82, 228, 301, 423, 430
- Ali Paşa Vakfı Medresesi 204
- Ali Rıza mülkü (Kubbe-i cedid mahallesinde) 46
- Ali Şami karyesi 76, 425
- Ali Şeyh Saidzâde, Hâfız Mollâ 344
- Ali, el-Hâc (Sağrıncı) 329
- Ali, es-Seyyid (Câmi'-i kebîr'de harem ferrâşı, na'thân, kenîf ferrâşı) 222, 223, 224
- Ali, Hacı (Sarrâf) 366, 367
- Ali, Hacı (tâbi'-i Sarrâfzâde) 333
- Ali, Hâfız (Du'âgûy) 207
- Ali, Kapıcıoğlu 242
- Ali, Kiki Mollâ 46
- Ali, Köprüyapanzâde es-Seyyid 354, 356, 368
- Ali, Mollâ (Anbâr Kâtibi) 269
- Ali, Mollâ (Nâib-i ihtisâb) 5
- Ali, Mollâ (tâbi'-i Salih Efendi) 288
- Ali, Monlâ (tâbi'-i Kara Hocazâde) 365
- Ali, Muhzırzâde es-Seyyid 250
- Ali, Seyyid (Kalaycı) 25
- Ali, Şeyh (Câmi'-i kebîr'de loğkeş) 211; (Câmi'-i kebîr'de cüzhân) 212
- Ali, Türkmen 244
- Alibardak karyesi 85, 160, 179, 190, 210, 408, 435, 452
- Alican mahallesi 204
- Alidar-ı kebir karyesi 85, 160, 180, 190, 408, 435
- Alidar-ı sagir karyesi 85, 161, 181, 191, 408, 435, 452
- Alidarlı karyesi 76, 425
- Alihanzâde Seyyid İbrahim (Münâdi) 5
- Alipınarı karyesi 17, 87, 162, 181, 191, 253, 293, 410, 437, 444
- allâf esnâfi 72, 380
- allâfân esnâfi 110
- Allahverdi 379
- Altın tarlası (Esfel'de) 286
- Altıncı Abraham zimmî mülkü (Köprüyapan mahallesinde) 282
- Altınsuyu köprüsü 207
- Alos karyesi (Çermik kazâsı) 280
- Amasya 207
- Âmid; -dîvâmı 187, 228, 415; -esnâfi 149; -esvâkı 278; -gılmânân ağası 157; -gılmânâmı aklâmı 289; -gümrüğü 103, 416; -kadısı 169, 173, 183, 196, 205, 206, 210, 385, 405, 416, 420, 421, 441, 447; -kazâsı nâibi 403, 404, 449; -kurâları 452; -Mahkemesi 156, 167, 169, 179, 197, 198, 276, 449; -müftüsü 156; -nâibi 439, 442, 449, 450; -voyvodası 213
- Âmidî çeltiği 107
- Amin b. İlyas (Camıunnebi mahallesi ahalisinden) 284
- Ammîzâdeler 284
- Amr (fetva mecmualarındaki hayalî isimlerden) 290, 360, 364, 383
- Amr b. el-As 176
- Anadolu 96, 167, 168, 204, 216, 218, 338, 340, 342, 413, 445; -vilâyeti 95, 217
- Anara 170
- Anbarcık karyesi 89, 200, 411, 437
- Andava, bkz. Erbil
- Andıraslı karyesi 161, 181, 191
- Ankevir karyesi 85, 408, 434
- Anna bt. Milo 15
- Anşa karyesi 77, 409, 427, 435
- Anşa ma'a mezra'a karyesi 160, 180, 190
- Antenon, bkz. Akan tarlası
- Anterit karyesi (Eğil kazâsı) 252, 253
- Arab Şaban karyesi 85
- Arabarslanoğlu karyesi, bkz. Arslanoğlu-yı Arab karyesi
- Arabbeyan karyesi 88, 162, 192, 410, 437
- Arabdarılı karyesi 191, 409, 425, 436, 453
- Arabgir 164
- Arablar 441
- Arablar karyesi (Dağ kapısı hâricinde) 232
- Araboğlu menzili (Kılbaş mahallesinde) 246
- Arabşaban karyesi 160, 179, 189, 408, 434
- Arabşeyhi mahallesi 12
- Arabtaylı karyesi 76, 82, 86, 161, 180, 181, 190, 409, 425, 431, 436
- Arabyenice karyesi 78, 89, 183, 193, 200, 428
- Arafat karyesi 163, 182, 192, 411, 438
- Arak 169, 170
- Arakil v. Bedros (şîrûgancı esnafından) 17
- Arho v. Maldisi (bakkâl esnafından) 451
- Arif Ahmed Efendi 64
- Arif b. Mehmed Efendi b. Ali Efendi 394
- Arkakaya dibi (Zora karyesinde) 293

- Arnavud (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Aro v. Miho (hammâl tâifesinden) 303, 305, 316, 319, 327
- Arotin (Yiğid Ahmed mahallesi ahalisinden Bedros v. Kesber v. Ramiye'nin oğlu) 248
- Arotin v. Herabid bâğı (Eğil'in Çardak mevzi'inde) 234
- Arotin v. Muhtar (Küreççi) 361
- Aroyani v. Parşo (el-Hâc Abdurrahman mahallesi ahalisinden) 312
- Arslan b. Zekeriya 260
- Arslan Beşe oğlu İbrahim 50
- Arslan v. Yasef (Meyrem bt. Ramiye'nin vekili) 8, 10
- Arslanoğlu karyesi 76
- Arslanoğlu-yı Arab karyesi 161, 180, 190, 409, 435, 453
- Arslanoğlu-yı Kürd karyesi 86, 161, 180, 190, 409, 435
- Arslanoğlu-yı sagır karyesi 86
- Arslanoğlu-yı süflâ karyesi 425
- Arslanoğlu-yı ulya karyesi 76, 82, 425, 430
- Aryo (Çüngüşlü zimmî) 55
- Arzo v. Şemas, Mardinli (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Arzuoğlu karyesi 77, 86, 161, 180, 190, 324, 409, 426, 435, 453
- Asım Çelebi b. Ali 29
- Âsitâne 48, 100, 101, 104, 105, 151, 152, 170, 213, 390, 402, 406, 449
- Asiye bt. Abdullah (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 256
- Asiye bt. Mehmed Ağa (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Hüseyin Bey b. İbrahim Bey'in zevcesi) 323, 379, 380
- Asiye Hâtûn mülkü (Cami-i kebir mahallesinde) 50
- Aslan v. Haço (Ekmekçi) 342
- Aslan v. İlo (Süluki mahallesi ahalisinden) 15
- Aslan v. Sehyun (kassâb tâifesinden) 342
- Aslıhan bt. Şemo 15
- Astor v. Bıdır bâğı (Eğil'in Çardak mevzi'inde) 234
- aşçıyân 179, 420; -esnâfi 73, 110, 159, 189, 347
- âşâir-i Ekrâd 230
- Aşir 170
- Aşiret-i Karakeçili kazâsı 418
- Atak kazâsı 90, 92, 158, 178, 188, 199, 346, 418, 421, 422
- Ataullah Çelebi, es-Seyyid 50
- Atem v. Malican v. Haço (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden) 241
- Atike (Camiulesved mahallesi ahalisinden Ali Bey b. Ömer'in kızı) 273
- Âtike (Balıklı mahallesi ahalisinden Abdülkadir b. Monlâ Rasül'ün vâidesi) 330
- Attâr el-Hâc Mahmud veresei mülkü (Süluki mahallesinde) 15
- Attâr el-Hâc Mehmed veresei mülkü (Kavas mahallesinde) 49
- attârân esnâfi 72, 109, 159, 178, 189, 347, 419
- attârlar şeyhi 315
- Avadis v. Melkon 48
- Avadis v. Nikifor 56
- Avadis v. Nikogos, Kırkkiliselioğlu (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 52, 56
- Avanis (Yiğid Ahmed mahallesi ahalisinden Bedros v. Kesber v. Ramiye'nin oğlu) 248
- Avanis v. Karakaş, Gergerli (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Avaniş v. Tohman (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- avârız 6, 13, 26, 37, 45, 63, 103, 168, 236, 243, 244, 245, 257, 296, 298, 313, 370, 375, 383, 405, 421, 452; -defteri 73; -hânesi 420; -mâlî/mâlları 73, 104, 406, 420, 422
- Avdo v. Avaniş (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Avdo v. Bogo, Deli (Kadı Camii mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- ayazma 448
- Ayga (Bezzâz) 154
- Aynata karyesi 78, 83, 86, 428, 431; -ma'a mezra'a karyesi 88, 163, 182, 192, 410, 437
- Aynıminare mahallesi 228
- Ayvaz karyesi 183
- Ayvenis, Cüngüşoğlu 150
- A'zâz ve'l-Veheb Mukâta'ası 406
- Azebân cemâ'ati 184
- Aziz (Çağal mahallesi ahalisinden Mustafa b. Ahmed'in oğlu) 59

Aziz (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Züfer Beşe b. Mehmed b. Ramazan'ın oğlu) 41
 Aziz Ağa b. es-Seyyid Mahmud Ağa b. el-Hâc Osman Efendi 30
 Aziz b. Ali 267
 Aziz b. Mehmed (dikici tâifesinden) 292
 Aziz b. Seyyid Halil 175
 Aziz Beşe b. Seyyid Halil 176
 Aziz Camii mahallesi 45, 334, 353, 354, 367, 395, 396, 400
 Aziz, Mollâ 41
 Azizzâde tarlaları (Dağ kapısı hâricinde) 333
 Azizzâde, bkz. Mustafa Çelebi b. eş-Şeyh Abdullah Çelebi, Azizzâde

B

Bâbîâli 167
 Bâbicedid (Âmid hısnı ebvâbindan) 52;
 -mahallesi 228
 Babuttin mahallesi 74, 81, 424, 430
 Bâc-ı Zevregân? Mukâta'ası 104
 Bacvan karyesi 78, 87, 162, 181, 192, 410, 427, 436
 Bademli karyesi 89, 162, 182, 192, 200, 411, 438
 Bado'nun mülkü (Eğil kazasında Berisin karyesinde) 71
 Bağdad 90, 91, 95, 101, 109, 150, 151, 152, 153, 272, 302, 303, 305, 306, 316, 317, 319, 326, 327, 346, 347, 361, 397, 398, 407, 445; -çârşebi 330; -defterdârı 91; -eyâleti 445; -kadısı 445; -kal'ası 206, 263, 266, 267, 268, 269, 270, 272, 307, 318, 328, 345, 352, 356, 398, 400, 406; -muhâfazası 102; -muhâfızı 54, 55, 56, 57, 60; -ser'askeri 64, 98; -tatarı/tatarları 150, 151, 152, 153; -vâlisi 91, 94, 206, 446; -ve Basra vâlisi 445
 Bağdo v. Eder (allâf esnafından) 380
 Bağdo v. Eslice (Nasturân Kilisesi eski Mütvellisi) 294
 Bahadır, Şikâkî 67
 Bahaeddin b. Rasül 71
 Baharlı karyesi 76, 85, 161, 180, 190, 409, 426, 435, 453
 Bahçecik karyesi 77, 87, 161, 163, 181, 191, 409, 426, 436

Bahteri karyesi 89, 164, 183, 193, 411, 438
 Bakacak karyesi 89, 182, 192, 411
 Bakavis karyesi 78, 84, 179, 189, 408, 427, 434
 Baki Ağa (Menzilci), bkz. Abdülbaki Ağa/Beşe (Menzilci)
 bakkâl/bakkâlân esnâfi 44, 72, 109, 159, 178, 188, 200, 299, 313, 321, 347, 419, 450, 451
 Bakkâl Hacıoğlu Ali Çelebi'nin sabuncu tarlası (Meydan'da) 362
 Bakos karyesi 160
 Bakos Boşat; -kazâsı 158, 178, 188, 199, 346, 418; -nâhiyesi 177
 Balaban oymağı 230
 Balcana karyesi 336
 Balıklı mahallesi 74, 330, 423
 Balıkviran karyesi 89, 163, 182, 192, 411, 438
 Bali (İpekçi) 154
 Ballica karyesi 78, 88, 163, 182, 193, 412, 428, 438
 Baltacızâde kârhânesi (Hüsameddin mahallesinde) 36
 bardakçıyân 420, 179; -esnâfi 73, 110, 159, 189, 347
 Barsum v. Güzel (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Basmacı/basmacıyân esnâfi 72, 110, 159, 178, 189, 347, 419
 Basra; -eyâleti 445; -vâlisi 446
 Başıl karyesi 78, 79, 83, 88, 164, 183, 193, 410, 427, 431, 437
 Başmuhâsebe 174, 387, 450; -defterleri 205, 406; -kalemi 168
 Bayezid (Garb-ı Âmid nahiyesinin Kubbecik karyesi ahalisinden) 441
 Bayezid Ağa 33
 Bayezid Ağaoğlu Mustafa Ağa'nın sarrâf tahtası (Sarraflarbaşı'nda) 362
 Bayezid b. Abdullah 291
 Bayezid-i Mîr Aşiret-i Karaulus Mukâta'ası 16
 Bayırcık karyesi 77, 426
 Bayki aşireti 230
 bayrak/bayraklar 11, 12, 57, 58, 60, 185, 220, 308, 311, 338
 Bayram Ali Çelebi b. İbrahim 16
 Bayram b. Abdünnebi, Kürd (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228

- Bayram b. İbrahim 9
 Bayram b. İskender, Hacı (Bakkāl) 4, 40
 Bayram b. İskender, Hacı (Ekmekçi Şeyhi) 299
 Bayrambey karyesi 76, 85, 408, 425, 434,
 bedel-i nüzul 103
 Bedesden (Âmid'in Rum kapısı hâricinde) 175
 Bedros (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden
 Atem v. Malican v. Haço'nun kızı Mar
 Pityun'un oğlu) 241
 Bedros (hammâl tâifesi başı) 272
 Bedros kızı mülkü (Şeyh Küçük Said
 mahallesinde) 270
 Bedros v. Kesber v. Ramiye (Yiğid Ahmed
 mahallesi ahalisinden) 247, 248
 Bedros v. Sagar (bakkāl esnafından) 451
 Bedros v. Sakar (Çaruği mahallesi ahalisinden)
 36, 37
 Behingan karyesi 89, 164, 193, 411, 437
 Behram Paşa Câmî'i 278, 365, 366
 Behrambey karyesi 161, 181, 191
 Behramiye Câmî'i 148
 Behramiye Vakfı 3
 Behramki cemâ'atı 76, 425
 Behramki Razvan karyesi 87, 410, 437
 Behramki Servan karyesi 162, 183, 192, 411, 437
 Behzad b. Alaeddin 227
 Bekçiyan; -Hammâmı 249; -Hâtûn mülkü
 (Gayblar mahallesinde) 13; -mahallesi 62,
 80, 429
 Bekçiyan-ı zimmi mahallesi 74, 424
 Bekir (fetva mecmualarındaki hayalî isimlerden)
 383
 Bekir (Güzelabdal karyesi ahalisinden) 452
 Bekir (Müytâb) 7
 Bekir, Palulu Mollâ 42
 Bekir Paşa kızının tarlaları (Dağ kapısı hâricinde)
 333
 Bekir, Çermikli Seyyid 231
 Bekir, Hacı (Leblebici) 154
 Bekir, İzoli 3
 Bekir, Kara 7
 Bekir, Mollâ (Bağdad tatarlarından) 153
 Bekir, Seyyid (Berber) 372
 Bekir, Seyyid (Cami'-i kebir mahallesi
 ahalisinden Şedidzâde Ali Bey b.
 Abdülkadir'in oğlu) 343
 Bekir, Seyyid (Kalaycı) 227
 Bekir Ağa (akrabâ-i Ketencizâde) 49
 Bekir Ağa (Kalenderhane mahallesi ahalisinden
 İbrahim'in oğlu) 384, 385
 Bekir Ağa (Kettâncı) 312
 Bekir Ağa (Miralay-ı Âmid) 338, 340, 341, 342
 Bekir Ağa b. Arslan (Pîr Hasan karyesi
 ahalisinden) 12
 Bekir Ağa b. el-Hâc Ahmed 369
 Bekir Ağa b. Mehmed (Ali Paşa mahallesi
 ahalisinden) 12
 Bekir Ağa mülkü (Rubai mahallesinde) 393
 Bekir Ağa, Bahaeddinzâde Hacı 370
 Bekir Ağa, Mollâzâde 16
 Bekir Ağa, Ömer Paşazâde el-Hâc/Hacı 27, 370
 Bekir b. Abdurrahman (Çukadâr, Diyarbekir
 Voyvodası Halil Ağa'nın vekil-i müsecceli)
 386, 387, 398
 Bekir b. Abdülmümin 289
 Bekir b. Ahmed 53
 Bekir b. Ak Mehmed, Hacı 372
 Bekir b. Ali (Sarrâc) 53
 Bekir b. Ali, el-Hâc 59
 Bekir b. Bekir, es-Seyyid 352, 371
 Bekir b. Budak, Mollâ 287, 288
 Bekir b. Çelebi (Tütüncü) 5
 Bekir b. Çerkes, Seyyid 35
 Bekir b. Çerkes, es-Seyyid (Kelekçi Esnâfi
 Şeyhi) 301, 326, 328
 Bekir b. el-Hâc Mehmed, Mollâ 391
 Bekir b. el-Hâc Vefa b. Abdullah (Hacı Yasin b.
 Hacı Bekir'in babası) 274
 Bekir b. Hacı Mehmed 394
 Bekir b. Hasan Kethüdâ 297
 Bekir b. Hüseyin (Mermer karyesi ahalisinden)
 349
 Bekir b. İsmail, Seyyid 40
 Bekir b. Mehmed (Kılbaş mahallesi ahalisinden)
 376
 Bekir b. Mehmed 316
 Bekir b. Mehmed, el-Hâc 45
 Bekir b. Mehmed, Mollâ (Abacı) 372, 379
 Bekir b. Mollâ Ömer, Hâfiz Mollâ 395
 Bekir b. Mustafa, Nenehatunzâde Seyyid 31
 Bekir b. Mustafa, Seyyid (Kassâb Esnâfi Şeyhi)
 315
 Bekir b. Osman 3, 9, 10, 14, 18, 26, 27, 30, 45,
 47, 48, 51, 55, 61, 63, 66, 67

- Bekir b. Osman Hasan b. Ali 21
 Bekir b. Osman İbrahim 63
 Bekir b. Ömer, bkz. Ebubekir b. Ömer
 Bekir b. Süleyman (dikici tâifesinden) 292
 Bekir b. Süleyman 352
 Bekir b. Şaban 47, 48
 Bekir b. Şaban, Seyyid 17, 18
 Bekir b. Şeyh Ömer Çelebi, Şeyh 8
 Bekir Beşe b. Abdullah (Hasır-ı sagir mahallesi ahalisinden) 298
 Bekir Beşe b. İbrahim 374
 Bekir Beşe b. İmirze 370
 Bekir Beşe b. Süleyman (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Rukiye bt. Yusuf'un oğlu) 371
 Bekir Beşe, Tobla (Çerâğ) 247
 Bekir Bey b. Osman 60
 Bekir Çelebi (Müderri) 24
 Bekir Çelebi b. Ahmed 21
 Bekir Çelebi b. el-Hâc Hızır 50
 Bekir Çelebi b. Osman 5, 22, 50, 56, 72
 Bekir Çelebi, Uzun (Berber) 22
 Bekir Efendi, 18
 Bekir Efendi (Âmid Mahkemesi'nde kâtib) 198
 Bekir Efendi, Balıkcızâde 280
 Bekir Efendi, Şeyh Mısırlı 52
 Bekir Efendi, Seyyid (Arabşeyhi Câmî'i İmâmı) 25
 Bektaş b. Halil, Mollâ 41
 Belame karyesi 78, 163, 183, 193, 389, 410, 427, 436; -ma'a mezra'a-i Körtepe (Hüseyni karyesine bağlı) 389
 Benli Ali Çavuş mahallesi 75, 79, 81, 424, 428, 429
 Benliköy karyesi 438
 berâyâ 217
 Berazi nâhiyesi 346, 347, 352, 353, 407; -kazâsı 92
 Berber Halil b. Ahmed mülkü (Sarılı mahallesinde) 239
 berberân esnâfi 72, 110, 159, 178, 189, 347, 419
 Berbero karyesi 163
 Bergabre sefâni 272
 Berisin karyesi (Eğil kazâsı) 71
 Berivan karyesi (Ergani kazâsı) 242
 Berkür? karyesi 163
 ber-vech-i emânet 170
 ber-vech-i mâlikâne 16, 51, 275, 276, 277, 389, 416, 452
 ber-vech-i ocaklık 104, 416
 ber-vech-i peşîn 195
 Besilik 170; -karyesi 164, 183, 193
 Beşe b. Mahmud, Seyyid 16
 Beşir Ağa, el-Hâc (Dârüssa'âdeti'ş-şerîfe Ağası, Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfi Nâzırı) 106, 108, 202, 207, 215, 216
 Beşiri 12; -kazâsı 90, 199, 267, 346; -nâhiyesi 267
 Beşirik karyesi 76, 84, 161, 181, 191, 408, 425, 434
 Beyanoğlu karyesi 164, 193
 Beyköy karyesi 88, 411, 437
 Beykür karyesi 89, 411, 438
 Beypazarı 337
 Beyt-i mâl, bkz. beytül mâl
 beytül mâl 171, 184, 197, 220, 248, 251, 288, 440, 448
 Bezzâz Hasan mülkü (Cami-i kebir mahallesinde) 50
 bezzâzân esnâfi 72, 109, 159, 178, 188, 200, 347, 419
 Biboni karyesi 76, 163, 182, 192, 425
 Biboni Papa? karyesi 77
 Biçarömer karyesi 77, 86, 161, 181, 191, 409, 426, 435, 453
 Biçonikoğlu, Yahudi 154
 bid'at-ı kerîhe 402
 Bido v. Gazer (Zoğzinc-i zimmi karyesi ahalisinden) 310
 Bilâl Yusuf b. Derviş (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Birecik kazâsı 422
 Birecik-i Belviran? kazâsı 421
 Bismiloğlu karyesi 86, 161, 180, 190, 409, 435, 453
 Bitlis kal'ası 184
 Biziki Aşireti Mukâta'ası 104, 416
 Bogosoğlu, Basmacı Mosesoğlu 150
 Bogos, Bâzârgânbaşıoğlu 150
 Bosna 173; -vâlisi 450
 Bosunî Baba karyesi 426
 boyacı esnâfi 177, 199
 boyacıyân esnâfi 109, 159, 178, 188, 200, 347, 419
 Boynuzlu karyesi 89, 163, 183, 193, 200, 411, 438
 Bozdoğan (Ergani kazâsı) 62
 Boztepe karyesi 193

Bögürtlenli karyesi (Şark-ı Âmid) 277
bölükbaşılar 11

Buciyân karyesi 87, 359, 410, 436

Burdur kasabası 359

Burhan Ağa (Diyarbakir Vâlisi Çelik Mehmed Paşa'nın ceddî) 359

Bursa 173, 174; -yasdığı 369

Buzcu Hacı Hasanzâde 20

Buzhâne (Dağ kapısı hâricinde) 335, 336

C

Cafer b. Behram bâğı (Ergani'nin Berivan karyesinde) 242

Cafer b. Ebubekir, Türkmen (Çukurova'dan) 253

Cafer b. Mehmed (Sadeddin karyesi ahalisinden) 332

Câmi'-i kebîr 148, 149, 211, 212, 221, 222, 223, 224, 243, 286; -mahallesi 228; -avlusı 198; -Evkâfi 108, 224, 225, 455; -kapısı 344; -mahallesi 27, 30, 42, 46, 50, 74, 79, 249, 333, 343, 423, 428; -mülhakâtı 218; -Vakfi (Esfel'de) 355; -Vakfi (Hüsreviye mahallesinde) 70; Vakfi 201, 213, 245, 368

Câmi'-i kebîr (Çermik'de) 441

Câmi'unnebi 148

Camialtı mahallesi 259

Cami-i musaffa mahallesi 281

Camiulesved mahallesi 273

Câmi'u'l-fusûleyn (Fıkıh kitabı) 383, 364

Câmi'unnebi 15, 273

Camiunnebi mahallesi 22, 61, 69, 79, 228, 253, 283, 284, 289, 323, 351, 363, 371, 379, 399, 423, 428

Camiussafa mahallesi 44, 234, 358

Canbaz Ali 25

Canizâde mülkü (İbni Müderris mahallesinde) 377

Cankatran karyesi 164

câriye 309

Cebbare karyesi 88, 162, 182, 192, 411, 438

cebeci 171, 440, 448

cebecibaşı vekîli 397

Cebecizâde menzili (Fethi Çelebi mahallesinde) 300

cebehâne mühimmâtı 206, 385, 397

Cebel-i cedit karyesi 89, 164, 183, 193, 200, 411, 437

Cebraîl, Mollâ 9

Celebkârân esnâfi 347

Cemal el-Hâc Süleyman b. Sefer, Mazıcı (Kavas mahallesi ahalisinden) 49

Cemal Mustafâ b. Topal Hüseyin 49

Cemal tarlası (Esfel'de) 286

Cemşid Bey; -Evkâfi 302, 303; -Vakfi 303

cennânân esnâfi 72, 110, 159, 178, 189, 419

Cevad Ağa, Hacı (Bağdad tatarlarından) 151, 153

Ceyo 405

Cidacı karyesi 87, 162, 181, 191, 410, 436

Cihanbeyli karyesi 79, 428

Cilavdar karyesi 79, 89, 163, 183, 193, 411, 428, 438

Cinân Abdullah mülkü (Abdal mahallesinde) 329

Cinân İsa mülkü (Mehmed Paşa mahallesinde) 370

Cinan mezraası karyesi (Şark-ı Âmid) 161, 181, 192, 436

Cinan mezraası karyesi (Garb-ı Âmid) 87, 162, 181, 191, 410

Cinân Musa mülkü (Mehmed Paşa mahallesinde) 370

Cirnik; -karyesi 77, 85, 160, 408, 426, 434; -mahallesi 74, 79, 424, 428

Ciska 177; -ahâlîleri 399; -kazâsı 90, 92, 158, 178, 188, 199, 346, 400, 418; -Mukâta'ası 104; -nâhiyesi 400

Cizre 170, 207

cizye 55, 183, 402, 405, 416; -cibâyeti 402; -evrâkı 390; -Kalemi, bkz. Cizye Muhâsebesi Kalemi; -mâlî 406; -Muhâsebesi Kalemi 402

Cuma b. Mustafa (Cennân) 44

Cücük karyesi 164, 183, 193, 412, 438

cüllâh; -dükkânı 227, 394; -san'atı 254; -tâifesi 227

cüllâhân; -149; -esnâfi 72, 109, 159, 419

Cümük karyesi 78, 163, 183, 193, 200, 411, 427, 437

Ç

Çağal mahallesi 59, 65, 281, 320, 344; -mahallesi 59, 65, 320, 344; -Mescidi Evkâfi 360

Çakallı karyesi 77, 86, 191, 409, 426, 436, 453

Çalı tarlası (Zora karyesinde) 294
 çâlpâre 397
 Çanakçı karyesi 76, 82, 161, 180, 191, 409, 425, 430, 436, 453
 Çapakçur 170; -kazâsı 158, 188, 418, 421, 422
 Çardak (Eğil) 234
 Çarhîzâde Mehmed Emin Efendi mülkü (Muallak mahallesinde) 351
 Çarıkızı Sarp 37; -mülkü (Çaruği mahallesinde) 36
 Çarigan karyesi 193, 453
 Çarigan-ı kebir karyesi 85, 160, 180, 190, 408, 434
 Çarigan-ı sagir karyesi 87, 160, 180, 190, 409, 436
 Çarigan-ı süflâ karyesi 76, 425
 Çarigan-ı ulya karyesi 76, 425
 Çarsacak kazâsı 91
 Çaruği karyesi 78, 88, 162, 182, 192, 410, 428, 437; -mahallesi 36, 75, 81, 425, 429
 Çatal harâbesi (Salat nâhiyesinde) 308, 311
 Çavuş karyesi 86, 160, 190, 409, 435
 Çavuşköy karyesi 89, 411, 438
 çavuşlar emîni 102
 Çavuşlar Kethüdâlığı 102
 Çayan karyesi 86, 161
 Çemişgezek 164; -kazâsı 422
 Çerkes b. Hindî (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 255
 Çermik 90, 337, 441; -ahâlîsi 351; -beyi 348; -kazâsı 92, 158, 188, 280, 348, 418, 421, 422; -yolu 294
 Çermikli Hacı Eminzâde Mollâ Mehmed mülkü (Melek Ahmed Paşa Hammâmı kurbunda) 369
 Çıkm karyesi 77, 86, 409, 426, 436
 Çınarlar; -karyesi 78, 88, 411, 427, 438; -ma'a Beykür karyesi 162, 182, 192
 Çileyolu tarlası (Zora karyesinde) 293
 çilingârân 179, 420; -esnâfi 73, 110, 159, 189
 çilingir dükkâmı 279
 Çilingirler sûku 278
 Çirnik karyesi 180, 190
 Çobaniye-i Karaulus ve tevâbi'i aşâiri 103, 416
 Çolak Behlül karyesi 85, 408, 435
 Çolakan karyesi 161, 181, 191
 Çolakbehlül karyesi 181, 191, 452

Çolakpehlivan karyesi 161
 Çupin karyesi 88, 163, 183, 193, 411
 Çorbahâne (Âmid'de Meryem Ana Kenîsesi'nde) 373
 Çöllü karyesi 78, 87, 163, 183, 193, 411, 427
 Çukacı el-Hâc Hüseyin menzili (İbrahim Bey Mescidi mahallesinde) 262
 Çukacı Şahin zimmî mülkü (Köprüyapan mahallesinde) 282
 Çukurova 253
 Çulcu Aslan/zimmî mülkü (İmadiye mahallesinde) 62, 278
 Çupi mahallesi 75, 79, 228, 424, 428
 Çupin karyesi 437
 Çüngüş kazâsı 194, 420, 421

D

Dağ kapısı (Diyarbakir kalesi kapılarından) 31, 232, 333, 335, 336
 Dalkavukzâdeler mülkü (Ablak mahallesinde) 355
 Damga emîni/emînleri 228
 Danekiran karyesi 78, 83, 163, 182, 193, 427, 431
 Dârüssa'âde 108; -ağası 106, 195, 202, 207, 215, 216, 456
 Dârü's-saltanatı'l-aliyye 377
 Darbhâne-i âmire nâzırı 405
 David (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden Atem v. Malican v. Haço'nun kızı Kadisiye'nin oğlu) 241
 Davud (Sürgücü aşiretinden, Kızılmescid karyesi ahalisinden) 69
 Davud b. Ali (Kaşıkçı karyesi ahalisinden) 280
 Davud b. Halil 70
 Davud b. Mirza (Tavşantepe karyesi ahalisinden) 350
 Davud b. Musa (Demrek-i sagir karyesi ahalisinden) 6
 Davud b. Nevruz, Mollâ (Mahvan karyesi ahalisinden) 350
 Davud b. Ömer 239
 Davud b. Şeref 70
 Davud, Mardinli 149
 Davudan karyesi 87, 410, 436
 Davudi karyesi 89, 162, 181, 192, 411, 438

- Davudpaşa Mahkemesi 200
debbâğ esnâfi 292, 293
debbâğân esnâfi 72, 159, 178, 189, 200, 347, 419
Debbâğhane (Âmid) 103, 279
Debbâğhâne Câmî‘-i şerîfi 204; -Evkâfi 432
Debbâğhane mahallesi 74, 258, 372, 374, 375, 423
Dede Ahmed mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 53
Dedekızı oğlu mülkü (Usta Burcu mahallesinde) 244
defeci/defeciler 305; -tâifeleri 272
Defterdâr; -emîni 276; -mahallesi 234, 277; -Ahmed Çelebi mahallesi 43
Defterdar Camii; -mahallesi 295, 297; -Evkâfi 455
Defterhâne-i âmire 168, 210
Defter-i hâkânî 11, 12, 54, 57, 58, 60, 64, 83, 167, 389, 390, 431
defter-i kassâm 295, 343, 397
defter-i Mevkûfât 275, 276
Deli Ali b. Deli Halil 17, 18
Deli Hasan mülkü (Gayblar mahallesinde) 13
dellâk; -tâifesi 249; -ustaları 249
Dellâl Mürsel Çelebi mülkü (Memeddin mahallesinde) 21
dellâlân esnâfi 72, 159, 178, 189, 347, 419
Dellukan karyesi 77, 87, 160, 180, 190, 349, 409, 426, 436
Delye? karyesi 329
dem ü diyet 308, 311, 325, 335, 350, 361, 382, 383, 388
demirci esnâfi 72
demirciyân 179, 420; -esnâfi 73, 110, 159, 189, 347
Demirhan karyesi 191
Demrek-i sagir karyesi 6
Denizcik karyesi 87, 163, 183, 193, 410
Denizli karyesi, bkz. Doğrin Mukâta‘ası
Deraliyye 174, 184, 185, 449
Derbaz b. Hamza 16
Derbeşur karyesi 78, 87, 162, 181, 192, 410, 427, 436
Dergâh-ı âlî; -cebecibaşı vekîli 385; -cebecileri 266, 268, 386; -gediklileri 11, 12, 91, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 270, 272, 292, 357; -kapıcıbaşı/kapıcıbaşıları 64, 295; -kapıkulları 264, 266; -kulları 263; -top arabacıbaşı vekîli 387; -top arabacıları 266, 268; -topçubaşı vekîli 338, 341, 386, 387; -topçuları 266, 268, 386; -yeniçeri serdârı 187; -yeniçerileri 266, 268
Dergâh-ı mua‘allâ; -yeniçerileri 272; -cebecileri 272; -cebeciyân kethüdâsı 212; -gediklileri 185, 186; -kapıcıbaşıları 97, 201, 405, 414, 415, 416, 417, 419, 433, 434; -top arabacıları 94, 272, 406; -topçuları 272; -yeniçerileri 412; -yeniçerileri ocağı 209
Derik 12
Dersââdet 95, 102, 165, 172, 173, 201, 206, 207, 208, 209, 219, 220, 402, 405, 414, 439
Derviş (Kassâb) 52
Derviş b. Ubeyd 40
Derviş Bey b. Hüseyin Bey 230
Derviş Hasan karyesi 76, 86
Derviş Hüseyin Efendi 280
Derviş Hüseyin mahallesi 74, 79, 81, 12, 228, 278, 423, 428, 430
Derviş Mehmed 149
Derviş Osman (Âmid Nâibi) 155, 166
Dervişhasan karyesi 161, 180, 190, 409, 426, 436
Deştgür 346; -ahâlîleri 398; -karyesi 177
Deve Halil mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 283
Develi karyesi 86, 88, 161, 163, 181, 191, 409, 411, 435
Develi-yi Kürd karyesi 78, 427
Develi-yi Türk karyesi 77, 426
Devlet-i Aliyye 55, 97, 101, 166, 169, 186, 206, 208, 219, 271, 345, 346, 407, 415, 417, 419, 433, 434, 450
dikici; -esnâfi 293; -tâifesi 292
Dikini karyesi 78, 87, 162, 181, 191, 410, 427, 436
Dikmetaş karyesi 89, 163, 182, 192, 200, 411, 437
Dilâveriye Medresesi 203
Derik karyesi (Tilbesme nâhiyesi) 393
Derik-i sagir karyesi (Tilbesme nâhiyesi) 305
Dirijik karyesi 163, 183, 193
Dirimte karyesi 88, 183, 193, 410, 437
Diron (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden Donabid v. Emirşe'nin zevcesi) 257, 258
Diron karyesi 205

Dîvân-ı hümâyûn 105, 106, 107, 108, 195, 196, 201, 202, 204, 205, 207, 210, 215, 216, 405, 441, 456; -kalemi 168
 Diyar Ağa b. Mustafa (Zirkî aşiretinden) 12
 Diyabî Bey, el-Hâc 157
 Diyarbekir; -aklâmı 166; -aleybeyi 98; -avârızı mâlî 405; -bezi 213; -cizyedârı 172; -cizyesi 416; -cizyesi defterleri 416; -cizyesi mâlî 405; -cizyesi mukâta'ası mâlî 183; -Çavuşlar Kethüdâlığı 101; -Defterdârlığı 389; -dizdârı 93; -esnâfi 90; -eyâleti cizyesi 55; -gilmânâmı 233; -hâsılası 27; -hazînesi 104; -hazînesi defterleri 104; -İçkalesi 93; -kadısı 171, 445; -kal'ası 93, 98, 101, 201, 385, 386, 397; -kal'ası dizdârı 92, 100, 201, 206; -kal'ası kethüdâsı 100; -kal'ası muhâfazası 184; -kal'ası süvârîleri 100; -kal'ası yeniçeri serdârları 100; -Mahkemesi 166; -menzili 177, 199, 240; -mübâya'acısı 264, 269; -müftüsü 175; -mütesellimi 169, 201, 205, 206, 212, 230; -nâibi 92, 93, 101, 404, 415, 432; -ordusu 336, 337, 338, 340, 341, 342, 387; -ser'askeri 337, 339; -vâlîsi/vâlîleri 104, 164, 171, 173, 183, 185, 186, 348, 405, 407, 413, 416, 414, 416, 417, 434, 439, 441, 445, 446, 449, 450; -ve tevâbi'i mukâta'âtı 416; -Voyvodalığı 95, 405, 416; -Voyvodalığı aklâmı 205; -Voyvodalığı Mukâta'ası 277; -Voyvodalığı Mukâta'ası aklâmı 16; -Voyvodalığı ve Tevâbi'i Mukâta'ası 103; -voyvodası/voyvodaları 34, 53, 84, 91, 93, 94, 172, 173, 205, 206, 210, 248, 251, 291, 302, 303, 322, 389, 422, 439; -voyvodası ve mübâya'acısı 303, 305, 306, 307, 316, 317, 318, 319, 324, 325, 327, 328, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 345, 352, 356, 357, 361, 386, 387, 395, 397, 398, 399; -yeniçeri zâbiti 197
 diyet 325, 332, 334, 351
 Doğanç Ahmed menzili (Fethi Çelebi mahallesinde) 300
 Doğrin Mukâta'ası 164
 Domat karyesi 88, 163, 411, 438
 Döğercik karyesi 437
 Döğeri aşireti 230
 Döğeri cemâ'atı 425
 Döğeri cemâ'atı 76

Döndü bt. Hasan (Arablar karyesi ahalisinden) 232
 Dönebid v. Emirşe (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 257
 Dönebid v. İko (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Dönebid v. Nazar mülkü (Karagöz mahallesinde) 233
 Döşemealtı (Esfel'de) 286
 Du'âgûluk 102
 Duha bt. el-Hâc Mustafa 283
 Duha bt. Mustafa (Hasırlı mahallesi ahalisinden el-Hâc Osman'ın zevcesi) 28, 29
 Duhân gümrüğü 103
 Duhari karyesi 410, 436
 Dursun (Tavşantepe karyesi ahalisinden Ali b. Şeyhmus'un kızı) 349, 350
 Düğmeci Mustafa mülkü (Çaruğı mahallesinde) 36

E

Ebi Ağa b. Seyyid Ali 29
 Ebî Hanife el-Kufî 279, 286
 Ebî/Ebû Yusuf b. Yakub es-Samedanî, 279, 286
 Ebkoy, Hışışoğlu 154
 Ebküb v. Sehak (allâf esnafından) 380
 Eblehad v. Korkis (Rumiyan mahallesi ahalisinden) 6
 Ebubekir (Dergâh-ı mu'allâ cebeciyân kethüdâsı) 212
 Ebubekir (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu Mustafa'nın oğlu) 394
 Ebubekir (Mübâşir) 95
 Ebubekir (Müderris) 43
 Ebubekir (Sermuharrîrân) 8
 Ebubekir (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden Hasan b. Abdullah'ın oğlu) 43
 Ebubekir Ağa (Alaybeyi) 352
 Ebubekir Ağa (Dizdâr) 55
 Ebubekir Ağa b. Ali (Haseki Serdâr) 329
 Ebubekir Ağa b. el-Hâc Ahmed 21
 Ebubekir Ağa b. el-Hâc Ali, es-Seyyid (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 68
 Ebubekir Ağa Hacı Bahaeddinzâde, el-Hâc 365
 Ebubekir Ağa, el-Hâc (Serturnâyî) 280, 283

- Ebubekir Ağazâde, Gedikânî (Diyarbakir süvârî bölükbaşı) 64
- Ebubekir b. Abdullah 252
- Ebubekir b. Ahmed (Çağal mahallesi ahalisinden Mustafa b. Ahmed'in zevcesi Hadice bt. Hasan'ın ammîsi ve vasîsi) 59
- Ebubekir b. Ali (Kurşunlu Câmî'inde müezzîn ve aşırhân) 202
- Ebubekir b. Bedreddin, es-Seyyid 227
- Ebubekir b. Dizdarzâde, el-Hâc 314
- Ebubekir b. el-Hâc Nuh 21
- Ebubekir b. es-Seyyid Hasan Çelebi, es-Seyyid 30, 31
- Ebubekir b. İlyas 227
- Ebubekir b. Kasım (Kassârî) 40
- Ebubekir b. Mehmed 20
- Ebubekir b. Osman 6, 7, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 25, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 40, 45, 46, 48, 49, 50, 52, 57, 58, 68, 69, 70
- Ebubekir b. Osman (Berber) 300
- Ebubekir b. Osman Ağa 59
- Ebubekir b. Ömer (Aziz Camii mahallesi ahalisinden Erdebilzâde el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Hüseyin'in ammîzâdesi) 353, 395, 396, 400, 401
- Ebubekir b. Ömer (Haciosman mahallesinden Diyarbakir süvârî bölükbaşı) 58, 60
- Ebubekir b. Ömer Efendi 245, 258, 259
- Ebubekir b. Reis, Musullu (Lala Bey mahallesi ahalisinden) 235, 236, 238
- Ebubekir b. Seyyid Ömer Halîfe, Şeyh Seyyid (Mî'mâr) 106
- Ebubekir b. Şaban 63
- Ebubekir b. Taha mülkü (Lala Bey mahallesinde) 236
- Ebubekir b. Tahir 235, 236
- Ebubekir b. Yusuf (Debbağhane mahallesi ahalisinden) 258, 259
- Ebubekir b. Zülfikar, Seyyid 273
- Ebubekir Bey b. Hasan Paşa 248, 251
- Ebubekir Çelebi b. el-Hâc Osman, Sem'ânzâde (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden) 368, 369
- Ebubekir Çelebi b. Şeyhmus (Hüsameddin mahallesi ahalisinden) 36
- Ebubekir Çelebi, Bedirzâde, Seyyid 375
- Ebubekir Çelebi, Şeyh 8
- Ebubekir Efendi, es-Seyyid (Müderri) 354, 355, 368, 396, 397, 401, 402
- Ebubekir Efendi, Hâfız es-Seyyid (Âmid Mahkemesi Başkâtibi) 169
- Ebubekir el-Belhî (Fakîh) 176
- Ebubekir Halîfe (İbrahim Bey Tekkesi Evkâfi Nâzırı) 110
- Ebubekir, el-Hâc (Hasırlı mahallesi ahalisinden Keçeci el-Hâc Abdi Ağa b. Arslan'ın oğlu) 28
- Ebubekir, el-Hâc (Müezzîn) 292
- Ebubekir, es-Seyyid (Diyarbakir Mahkemesi'nde nevbet hizmetinde) 167
- Ebubekir, eş-Şeyh Seyyid (Câmî'-i kebîr Evkâfi Mütevellîsi) 108; (Câmî'-i kebîr Vakfı'nın nisf tevliyetine mutasarrıf) 201; (Gülşenî Tekkesi şeyhi) 106, 107; (Zinciriye Medresesi Vakfı Nâzırı) 105
- Ebuviran karyesi 164, 183, 193, 412, 438
- Ebuzeyd b. Mahmud (Kiki aşiretinden bölükbaşı) 57
- Edirne 167, 173, 174
- Eğil 234; -beyleri 226; -kazâsı 7, 18, 19, 23, 71, 90, 91, 153, 158, 188, 253, 345, 373, 381, 382, 392, 418; -kazâsı ahâlîleri 344; -kazâsı karyeleri 252
- Eğil Ağa (Ağa-yı gilmân-ı Âmid) 287
- Eğil b. Abdullah 287
- ehl-i; -İslâm 169; -örf 448; -örf tâifesi 100; -zimmet 48, 402; -zimmet keferesi/kefereleri 48; -zimmet keferesi tâifesi 56; -zimmet re'âyâsı 48; -zimmet tâifeleri 195, 390
- Ekdor? karyesi (Harput kazâsı) 334
- ekici tâifesi 441
- ekmekçiler şeyhi 44, 315
- ekmekçiyân esnâfi 109
- Ekrâd 219; âşâir-i 230; -tâifesi 201; -göçer-i ûlâ 246
- el-Beşir b. Abdullah 300
- el-Hâc Abbaszâde tarlası (Esfel'de) 355, 368
- el-Hâc Abdi veresesi mülkü (Hasırlı mahallesinde) 28
- el-Hâc Abdurrahman mahallesi 73, 312
- el-Hâc Abdurrahman-ı zimmi mahallesi 75
- el-Hâc Ali mülkü (Hüseyin Efendi mahallesinde) 371
- el-Hâc Bahaeddin mahallesi 75
- el-Hâc Bahaeddin-i zimmi mahallesi 80, 81, 83

- el-Hâc Büzürg mahallesi 20, 74, 80, 245
 el-Hâc Büzürg-i kebir mahallesi 75, 83
 el-Hâc Büzürg-i kebir-i zimmi mahallesi 80, 81
 el-Hâc Büzürg-i sagir mahallesi 75
 el-Hâc Büzürg-i sagir-i zimmi mahallesi 81
 el-Hâc Davud vereseleri mülkü (Hüsrev Paşa mahallesinde) 15
 el-Hâc Emin vereseleri mülkü (Debbağhane'de) 279
 el-Hâc Fazlı Vakfı 284
 el-Hâc Fazlızâde Mollâ Abdullah mülkü (Ablak mahallesinde) 355
 el-Hâc Hasan mülkü (İbni Müderris mahallesinde) 377
 el-Hâc Hüseyin mülkü (Hasan Paşa Hânı yakınında) 362
 el-Hâc Hüseyin mülkü (Hüsrev Paşa mahallesinde) 15
 el-Hâc İzzeddin mahallesi 74, 236, 241, 423
 el-Hâc İzzeddin-i müslim mahallesi 79
 el-Hâc İzzeddin-i zimmi mahallesi 75
 el-Hâc Kasım mülkü (Abdal mahallesinde) 329
 el-Hâc Kerb mülkü (Cami-i kebir mahallesinde) 42
 el-Hâc Mehmed veresesi mülkü (Süluki mahallesinde) 15
 el-Hâc Mustafa b. Abdullah mülkü (Hoca Ahmed-i kebir mahallesinde) 250
 el-Hâc Nuh b. Osman 21
 el-Hâc Osman b. el-Hâc Mustafa mülkü (Hoca Ahmed-i kebir mahallesinde) 250
 el-Hâc Osman karyesi, bkz. Hacı Osman karyesi
 el-Hâc Osman mahallesi bkz. Hacıosman mahallesi
 el-Hâc Osman mülkü (Hasırlı mahallesinde) 28
 bkz. Hacıosman-ı müslim mahallesi
 bkz. Hacıosman-ı zimmi mahallesi
 el-Hâc Ömer b. Ali 252
 el-Hâc Piri mülkü (İmadiye mahallesinde) 62
 el-Hâc Süleyman (Kubbe-i cedid mahallesinde) 46
 el-Hâc Süleyman mahallesi 75, 81
 el-Hâc Süleyman-ı müslim mahallesi 80
 el-Hâc Taha mülkü (Kavas mahallesinde) 14
 el-Hâc Veli Çelebi veresesi mülkü (Memeddin mahallesinde) 21
 Elikan karyesi 177
 Elo bt. Sakar (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 310
 Eluçi cemâ'atı 76, 425
 Elvendi karyesi 89, 163, 182, 193, 200, 411, 437
 Elyas v. Abdünnur, Mardinli 56
 Emasye (İkob v. İstaver, Ağa bt. İstaver, Simope bt. İstaver'in vâlideleri) 397
 Emasye bt. Panos (Hızır İlyas-ı kebir mahallesi ahalisinden) 63
 Emetullah (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Kara Hoca zâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın kızı) 367
 Emetullah (Katırpınarı mahallesi ahalisinden Ümmü bt. es-Seyyid Ahmed Efendi'nin kızı) 71
 Emetullah bt. Hasan Efendi (Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesi ahalisinden Mehmed Ağa b. el-Hâc Yusuf Ağa'nın hemşiresi) 362, 363
 Emi oğlu İskender 34
 Emin (Harput kazâsının Periçe karyesi ahalisinden Âişe bt. Veli'nin oğlu) 325
 Emin Ağa (Bağdad sâbık Ağası) 311
 Emin Ağa b. Yusuf Ağa (Tamgacı) 363
 Emin Ağa, Sarı Kadızâde (Kethüdâ-yı harem) 359
 Emin b. Ali (Hayme-nişîn Abdal tâifesinden) 299, 300
 Emin b. el-Hâc Mustafa, es-Seyyid (bakkâl esnafından) 313, 321, 451
 Emin b. Rasül, es-Seyyid (Keleçki Esnâfi Şeyhi) 301, 306, 317, 319, 326, 328
 Emin Bey, İskender Paşazâde 22
 Emin Çavuş b. Mürsel Çavuş 41
 Emin Efendi b. Halil Çelebi, es-Seyyid, bkz. Mehmed Emin b. Halil, es-Seyyid
 Emin, Hasanzâde el-Hâc 361
 Emine (Camiunnebi mahallesi ahalisinden es-Seyyid Abbas Efendi b. Seyyid Adem'in kızı) 23
 Emine (Hasırlı mahallesi ahalisinden Keçeci el-Hâc Abdi Ağa b. Arslan'ın kızı) 28, 29
 Emine (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu el-Hâc Mehmed'in kızı) 394
 Emine bt. Abdullah 26
 Emine bt. Abdullah (Aziz Camii mahallesi ahalisinden) 353

- Emine bt. Abdullah (Mahmud b. Osman'ın annesi) 395, 400, 401
- Emine bt. Abdülkadir (Muallak mahallesi ahalisinden) 351
- Emine bt. Ali (Kenan karyesi ahalisinden Salih b. Ahmed'in zevcesi) 33
- Emine bt. el-Hâc İbrahim, Hâce (Aziz Camii mahallesi ahalisinden) 355
- Emine bt. Hasan (Nebi b. Süleyman'ın zevcesi) 147
- Emine bt. Mustafa (Debbağhane mahallesi ahalisinden) 375
- Emine bt. Osman (Kılıç Bey mahallesi ahalisinden Hacı Osman Maksud'un kızı) 291
- Emine bt. Şahin b. Abdullah, Bağdadlı (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden) 50
- Emine Hanım, Hâce (Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesi ahalisinden Mehmed Ağa b. el-Hâc Yusuf Ağa'nın hemşiresi) 362, 363
- Emine Hâtûn (Şeyh Yasin mahallesi ahalisinden es-Seyyid Adem Çelebi b. es-Seyyid el-Hâc Abbas Efendi'nin kız karındası) 7, 8
- Emine mülkü (İmadiye mahallesinde) 5
- Emir 290
- Emir Hacıoğlu bağı (Akımi karyesinde) 284
- Emir Mollâ Mehmed 277
- Emirhan b. Ömer (Tilgazi'den Diyarbekir süvârî bölükbaşısı) 58, 60
- Emirhan bağı (Eğil kazâsının Malan? karyesinde) 392
- Emirîzâde mülkü (Melek Ahmed Paşa Hammâmı kurbunda) 369
- Emirîzâdeler mülkü (Rubai mahallesinde) 301
- Emsah v. İlhad 376
- Emsah, Mardinli 150, 154
- Emti'a 228, 334
- Enderûn çukadârı 359
- Erbaataş mahallesi 226
- Erbil (nâm-ı diğer Andava) 207
- Erdebilîzâde mülkü (Siirdli mahallesinde) 32
- Ergani 151, 207; -beyi 154; -kasabası 231; -kazâsı 13, 62, 100, 194, 287, 288, 420, 421; -kazâsı karyeleri 242; -ma'a Çüngüş kazâsı 91; -Ma'deni 55, 59, 206, 449; -Ma'deni emîni 100, 154, 201; -Ma'deni mahsûlü 100; -nâhiyesi 373; nizâmı 101; -toprağı 231
- Erganilîzâde mülkü (Kavas mahallesinde) 14
- Erkü (Hani kazâsının Hamanek? karyesi ahalisinden) 348, 349
- Erliye bt. İbrahim (Rumiyan mahallesi ahalisinden Sultan bt. Kul'un oğlu Tomca'nın zevcesi) 376
- Ermeni 54
- Ermiye v. Haço 313
- Erzurum 376; -vâlisi 93, 97, 172
- es'âr-ı râyic 96
- Esedî gurus 420, 422
- Esfel (Âmid) 279, 286, 302, 303, 355, 360, 368
- Esfenac aşireti 103
- Eskicioğlu el-Hâc Mehmed mülkü (Mollâ Alihan mahallesinde) 227
- eskiciyân 179, 420; -esnâfi 73, 110, 159, 189, 347
- Esmâ bt. Ebubekir (Camiulesved mahallesi ahalisinden Ali Bey b. Ömer'in zevcesi) 273
- Esmâ Hâtûn mülkü (Hüsrev Paşa mahallesinde) 15
- esnâf tâifesi/tâifeleri 72, 299, 347, 379, 419
- es-Seyyid Ahmed mülkü (Na'İçeci mahallesinde) 50
- es-Seyyid Ahmed mülkü (Usta Burcu mahallesinde) 244
- es-Seyyid Ali b. Mehmed mülkü (Kubad Bey mahallesinde) 255
- es-Seyyid Hasanzâde evlâdı 233
- es-Seyyid İbrahim bağı (Eğil'in Anterit karyesinde) 252
- Eşektepe karyesi sınırı (Ergani kazâsı) 287, 288
- eşkinci 185
- Eşrefi karyesi 87, 162, 181, 191, 410, 436, 453
- etmekçi/etmekçiler şeyhi 379, 454
- evkâf 105, 108, 110, 157, 195, 196, 201, 202, 203, 207, 211, 214, 215, 216, 223, 224, 225, 293, 302, 311, 360, 362, 373, 374, 403, 404, 432, 433, 443, 454, 455, 456; -zâbitleri 216
- Eyüb (Gazzâz) 237
- Eyüb [b.] Sünbül 9
- Eyüb Ağa b. Reşid, Hacı (Diyarbekir süvârî bölükbaşısı) 64
- Eyüb b. Abdullah 374
- Eyüb b. Abdünnebi 242
- Eyüb b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc 45

Eyüb b. Hüseyin, el-Hâc 30
 Eyüb b. Şahin 237, 241, 245, 246, 247, 257
 Eyüb b. Yusuf 289
 Eyüb b. Zülfü, Mollâ (Attâr) 232
 Eyüb Beşe 371
 Eyüb Çelebi b. Halil 296
 Eyüb en-nebî Vakfı (Siverek) 107
 Eyüboğlu kahvesi (Bâbicedid kurbunda) 52

F

Fahreddin karyesi 77, 426
 Fare karyesi 79, 87, 162, 181, 410, 428, 437;
 -ahâlifleri 177
 Fasihî Hasan Efendi (Hıskeyf kazâsında
 Zaviye-i Şeyh Çoban Vakfı'nın nısf
 tevliyetine mutasarrıf) 449, 450
 Fâtıma (Hani kazâsının Şeyh Ömeran karyesi
 ahalisinden Musa b. Süleyman b. Ahmed'in
 hemşiresi) 335
 Fâtıma (Harput kazâsı ahalisinden Halil b.
 Mustafa'nın kız karındâşı) 334
 Fâtıma (Hüseyin Efendi mahallesi ahalisinden
 Nebi b. Ömer'in kız karındâşı) 3
 Fâtıma (Mahvan karyesi ahalisinden) 350
 Fâtıma bt. Abdullah 20
 Fâtıma bt. Abdullah (Salat nahiyesinin Moluca
 karyesi ahalisinden Ahmed b. İbrahim b.
 Osman'ın vâlidesi) 308, 310
 Fâtıma bt. Abdurrahman 242
 Fâtıma bt. Ahmed (Seyyid Bekir b. Şaban'ın
 vâlidesi) 17, 18
 Fâtıma bt. Halil Hâtûn (Şeyh Küçük Said
 mahallesi ahalisinden) 270
 Fâtıma bt. Hüseyin (Hüseyin Efendi mahallesi
 ahalisinden) 61
 Fâtıma bt. Hüseyin (Yiğid Ahmed mahallesinden
 Çubukçu Mehmed b. İbrahim'in zevcesi)
 260, 261
 Fâtıma bt. Kasım Beşe (Hüsameddin mahallesi
 ahalisinden) 39
 Fâtıma bt. Mehmed 281
 Fâtıma bt. Mehmed (Kılbaş mahallesi ahalisinden
 Mustafa b. Rasül'ün vâlidesi) 71
 Fâtıma bt. Ömer (Şeyh Matar mahallesi
 ahalisinden Odun Emîni Mehmed Ağa b.
 Abdullah b. Abdülmennan'ın zevcesi) 26
 Fâtıma bt. Şeyhmus (Göksun'un Mirim? karyesi
 ahalisinden) 376
 Fâtıma bt. Uzun Sefer (Çağal mahallesi
 ahalisinden Hasan b. Mehmed'in vâlidesi)
 320
 Fâtıma bt. Veli (Camiussafa mahallesi
 ahalisinden) 44
 Fâtıma Hâtûn (Buzcu Hacı Hasanzâde Mustafa
 Çelebi'nin kızı) 22
 Fâtıma Hatun karyesi 86
 Fâtıma Hâtûn mülkü (el-Hâc Abdurrahman
 mahallesinde) 312
 Fâtıma Hâtûn mülkü (Rubai mahallesinde) 393
 Fâtıma mülkü (el-Hâc Büzürg mahallesinde) 245
 Fatih Câmi'i, bkz. Fatih Mehmed Paşa Câmi'i
 Fatih Mehmed Paşa; -Câmi'i 35, 148; -Câmi'i
 Evkâfi 106, 202, 215, 216, 293; -Evkâfi 207;
 Evkâfi kitâbeti 196; -Evkâfi mahsülü 196
 Fatmahatun karyesi 161, 180, 190, 409, 435
 Fazlıoğlu veresesi (Esfel'de) 286
 Fendi Ağa 149
 Ferd 170
 Ferdi es-Seyyid Ahmed Efendi 150
 Ferhad Çelebi 230
 Ferhani? Mehmed Efendi 289
 Ferid b. Abdullah 293
 Fetâvâ-yı Hindiye 176
 Fetha bt. Eyüb Hâtûn (Şeyh Küçük Said
 mahallesi ahalisinden) 270
 Fethi Çelebi mahallesi 300
 Fethiye bt. Abdullah (Aksaray Sancağı
 Mutasarrıfı Hüseyin Paşa b. el-Hâc Hasan
 b. el-Hâc Ali'nin zevcesi, Memeddin
 mahallesi ahalisinden) 21
 Fetho zimmî mülkü (Sarraf Mehmed
 mahallesinde) 374
 Fethullah Efendi b. Feyzullah (Diyarbakir
 Vâlîsi Çeteci Abdullah Paşa'nın vekil-i
 müseccelleri) 314
 Feyzi, bkz. Feyzullah Ağa
 Feyzullah (el-Kâtib) 8
 Feyzullah (Türkmen Mehmed Ağa'nın oğlu) 344
 Feyzullah Ağa (Kalenderhane mahallesi
 ahalisinden Ali Ağa'nın oğlu) 384; -menzili
 (Kalenderhane mahallesinde) 384, 385
 Feyzullah b. el-Hâc Emin Yusuf b. Abdullah 271
 Feyzullah b. el-Hâc Ömer 281

Feyzullah b. Kaya 400, 401
Feyzullah b. Muhtab 40
Feyzullah b. Ömer 336
Feyzullah Beşe 149
Feyzullah Efendi (Müderis Siirdî es-Seyyid
Ahmed Efendi'nin kardeşi) 287
Feyzullah Türkmen 277
Filân b. Ahmed (Kefincâr'dan Diyarbekir süvârî
bölükbaşı) 58, 60
Filân b. Hasan 61
Filân b. İbrahim 63
Firuz b. Veliyyüddin 230
Frenk hatâyîsi anteri 330

G

Gamgetirmez bâğçesi (Âmid'in Rum kapısı
hâricinde Bedesden'de) 175, 176
Garb 158, 178, 181, 188, 191, 346, 347; -hissesi
179, 353
Garb kurâları 84, 160, 179, 189, 199, 407, 452;
-kurâları ahâlîsi 269; -nâhiyesi/nâhiyeleri
84, 189, 324, 353, 407, 418, 433, 434
Garb Kastalı mahallesi 75, 79, 254, 424, 428
Garb-ı Âmid 78, 427; -kurâları 83; -nâhiyesi 87,
389, 410, 431, 436, 441; -nâhiyesi karyesi
453
Garib bt. Mustafa b. Hakkâl Avanis (Karagöz
mahallesi ahalisinden) 233
Gaybiyan karyesi 182
Gayblar mahallesi 13, 19
Gayblar-ı kebir mahallesi 66, 74
Gayblar-ı kebir ve sagir mahallesi 79, 423, 426
Gayblar-ı kebir-i müslim mahallesi 81, 430
Gayblar-ı sagir-i müslim mahallesi 81, 429
Gayblar-ı sagir-i zimmi mahallesi 75, 80, 424,
428
Gazi Ali Paşa; -Câmi'-i şerîfi Vakfı 443;
-evkâfları 443
Gazi b. Murad (Karacadağ'da Balaban
oymağından) 230
Gazzâz Mollâ Osman b. İsmail mülkü (Meryem-i
sagir mahallesinde) 243
gazzâzân 420; -esnâfi 73, 110, 159, 189, 347
Gedik karyesi (Ergani nâhiyesi) 373
Gedikan karyesi 427
Genç 170
Gençoğlu karyesi 77, 84, 160, 180, 190, 408,
426, 434
gılâfân esnâfi 347
gılmân 171, 440
Gıray b. Süleyman (Kiki aşiretinden bölükbaşı) 57
Gonca bt. Abdullah (Sem'ânzâde Hüseyin
Ağa'nın ümm-i veledi) 311, 312
İbrahim Kethüdâ, Goranî 104
göçebe tâifesi 255
Göçer-i ûlâ Ekrâdî 246
Göksu nâhiyesi 271
Göksun 376
Gökviran karyesi 88, 183, 193, 411, 412, 438
Göl Mescidi Vakfı (Kalenderhane mahallesinde)
229
Gölkankırt karyesi 88, 410, 437
Gözeden karyesi (Eğil kazası) 18, 19
Gözlü karyesi 162, 183, 193
Gözlüşeyh karyesi 163, 183, 427
Gühan karyesi 163
güherçile 184
Gülbeyaz bt. Abdullah (Debbağhane mahallesi
ahalisinden Hacı Hasan b. Seyyid
Ahmed'in zevcesi) 374, 375
Güllü karyesi 89, 181, 192, 200
Güllükacı karyesi 411, 437
Gülmez-i kebir mahallesi 75, 80, 424, 429
Gülmez-i sagir mahallesi 75, 80, 82, 424, 429,
430
Gülnuş bt. Abdullah (Hasırlı mahallesi
ahalisinden el-Hâc Osman'ın oğulları
Üveys ve İsmail'in cedde ve vasiyesi) 28
Gülşenî Tekkesi 106, 107; -şeyhi 106, 107
gümrük/gümrükler 103, 173, 174, 416; -kâtibleri
174; -ümenâsı 174
Gümrük Kâtibi Salih Efendi veresesi mülkü
(Ablak mahallesinde) 355
Gümüşhane Mukâta'ası 100
Güngâr? karyesi (Tercil kazası) 392
Gürcü, Yusufzâde 226
Gürzü karyesi, bkz. Huyde karyesi
Güzel (Karacadağ'da Balaban oymağından Gazi
b. Murad'ın kız karındası) 230
Güzelabdâl karyesi 87, 162, 182, 192, 410, 437, 452
Güzeldere karyesi 76, 425
Güzeldere karyesi 76
Güzleşeyh karyesi 78, 193

H

- habbâz dükkâmı 278
 habbâzân; -esnâfi 72, 159, 178, 189, 200, 347, 419; -şeyhi 379
 Habeşi karyesi 164, 183, 193
 Habibe bt. Abdülğani (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 262
 Habkerme-i kebir karyesi 84, 160, 408, 434
 Habkerme-i sagir karyesi 84, 160, 179, 189, 408, 434
 Habkerme-i süflâ karyesi 77, 426
 Habkerme-i ulya karyesi 77, 82, 426, 431
 Hacer bt. Abdi (Bekçiyan mahallesi ahalisinden Zeliha bt. Hamza'nın kızı) 62
 Hacer bt. Abdullah 395, 396
 Hacı Abdurrahman Mescidi 157; -mahallesi 274,423
 Hacı Abdurrahman-ı zimmi mahallesi 425
 Hacı Abdülvahhab mülkü (Debbağhane mahallesinde) 374
 Hacı Ali mülkü (Sarraf Mehmed mahallesinde) 374
 Hacı Bahaeddin mahallesi 424
 Hacı Bahaeddin-i zimmi mahallesi 429, 431
 Hacı Bekir mülkü (Nalçacı mahallesinde) 9
 Hacı Beşiroğlu bāğı (Ergani kazâsının Bozdoğan mevzi'inde) 62
 Hacı Bey (Miralay-ı Âmid) 350
 Hacı Büzürg mahallesi 304, 423, 429
 Hacı Büzürg-i kebir mahallesi 424
 Hacı Büzürg-i kebir-i zimmi mahallesi 429, 431
 Hacı Büzürg-i sagir mahallesi 424
 Hacı Büzürg-i sagir-i zimmi mahallesi 429
 Hacı Davud vereseşi mülkü (Hüsrev Paşa mahallesinde) 273
 Hacı Fazlı Vakfi (el-Hâc Abdurrahman mahallesinde) 312-313
 Hacı Hamza tarlası (Şilbe yolunda) 294
 Hacı Hızır mahallesi 364, 365
 Hacı İsa karyesi 27, 77, 86, 161, 191, 409, 427, 435, 453
 Hacı İsa ze'âmeti 27
 Hacı İzzeddin-i müslim mahallesi 428
 Hacı İzzeddin-i zimmi mahallesi 431
 Hacı Kasım Mescidi imâmı 280
 Hacı Kasım vereseşi mülkü (Rubai mahallesinde) 301
 Hacı Mahmud mülkü (İmadiye mahallesinde) 5
 Hacı Mehmed mülkü (Çağal mahallesinde) 320
 Hacı Mehmed Paşa Evkâfi, bkz. Fatih Mehmed Paşa Evkâfi
 Hacı Osman bāğı (Ergani kazâsının Zirki karyesinde) 13
 Hacı Osman karyesi 86, 426
 Hacı Osman mahallesi 60, 423, 424
 Hacı Osman-ı zimmi mahallesi 428, 429
 Hacı Ömer bāğçesi (Âmid'in Rum kapısı hâricinde Bedesden'de) 175, 176
 Hacı Sadullah mülkleri (Cami-i musaffa mahallesinde) 281
 Hacı Süleyman mahallesi 424, 429, 430
 Hacı Süleyman vereseşi mülkü (Süluki mahallesinde) 15
 Hacı Üveys mülkü (Kılbaş mahallesinde) 24
 Hacı Vefazâde mülkü (Lala Bey mahallesinde) 65
 Hacı Yusuf mülkü (Debbağhane mahallesinde) 374
 Hacı Zeyni vereseşi (Cami-i musaffa mahallesinde) 281
 Hacican karyesi 332
 Hacısa karyesi 181
 Hacıkendî karyesi 162
 Hacıosman; -mahallesi 60, 75, 226, 250, 252, 279, 423, 424; - karyesi 77, 86, 161, 180, 190, 409, 426, 435, 453; - müslim mahallesi 74; -zimmi mahallesi 79,81,428,429
 Hacıruz karyesi 89, 324, 411, 438, 453
 Hacıtak karyesi 163, 183, 193
 Hacızir karyesi 163, 182, 192
 Haco (Hasan b. Haco'nun babası) 348
 Haco b. Hızır (Ergani nahiyesinin Gedik karyesi ahalisinden) 373
 Haço (Mi'mâr) 268, 269
 Haço v. İgop (Eğil ahalisinden) 234
 Haderşe v. Uzun Kirko (Hayyât) 34
 Hadice (Kiki aşiretinden göçebe tâifesinden İbrahim b. Ahmed b. Mehmed'in zevcesi) 255
 Hadice (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu Mustafa'nın kızı) 394
 Hadice (Muallak mahallesi ahalisinden) 351
 Hadice bt. el-Hâc Hasan (Kara Cami mahallesi ahalisinden) 227

- Hadice bt. el-Hâc Hüseyin (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 301
- Hadice bt. Hasan (Çağal mahallesi ahalisinden Mustafa b. Ahmed'in zevcesi) 59
- Hadice bt. Hasan (Kubbe-i cedid mahallesi ahalisinden) 256
- Hadice bt. Hızır (Hoca İskender mahallesi ahalisinden) 378
- Hadice bt. İbrahim (Çağal mahallesi ahalisinden) 281
- Hadice bt. Mehmed 36
- Hadice bt. Musli 64, 65
- Hadice bt. Mustafa 283
- Hadice bt. Mustafa (Katırpınarı mahallesi ahalisinden) 296
- Hadice bt. Osman (Kılıç Bey mahallesi ahalisinden Hacı Osman Maksud'un kızı) 291
- Hadice Hâtûn (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Sem'ânzâde Ebubekir Çelebi b. el-Hâc Osman'ın kızı) 368
- Hadice Hâtûn bt. Karamanî İbrahim Efendi (Şeyh Yasin mahallesi ahalisinden) 248, 251
- Hadice Hâtûn mülkü (Na'lçeci mahallesinde) 50
- haffâf esnâfi 292
- hâffâfân esnâfi 72, 188, 109, 159, 178, 200, 347, 419
- Hafız Abdullah Efendi b. Abdülhalim Efendi 274
- Hafız Ali b. Ömer 270
- Hafız Efendi, Mehmedzâde 287
- Hafız mülkü (Erbaataş mahallesinde) 226
- Hafız-ı kebir mahallesi 4
- Hâfizzâde mahzeni (Cami-i kebir mahallesinde) 42
- Hafızâde vereseleri mülkü (Derviş Hüseyin mahallesinde) 278
- Hafize (Katırpınarı mahallesi ahalisinden Hadice bt. Mustafa'nın kızı) 296
- Haleb 173, 321, 322, 323, 346, 347, 407, 447; -ahâlîsi 334; -bayrakları 308, 310-311; -kadısı 447; -tüccârı 334; -vâlîsi 345.346. 407
- Halebî (bir çeşit zirâ') 47
- Haleti kazâsı 267
- Halid (Mezra'a-i İbrahim Bey karyesi ahalisinden Yusuf b. Kasım'ın oğlu) 4
- Halid Ağa b. Ahmed, Mihranki (Marto karyesi ahalisinden) 12
- Halid b. Abdullah 41
- Halid b. İsmail, Mollâ 272
- Halid, Seyyid (Du'âgû) 109
- Halife İbrahim 370
- Halife Mehmed Çelebi 371
- Halil (Ali b. Esad Vakfı'nda kâtib) 214, 215
- Halil (Çavuşlar Kethüdâsı) 102
- Halil (Zecriye Muhassıllığı maktû' u iltizâm olunan) 169
- Halil Ağa 36
- Halil Ağa b. Abdullah (Silâhşor-ı Hazret-i Sadriâ'zamî) 54
- Halil Ağa b. el-Hâc Ahmed (el-Hâc Osman mahallesi ahalisinden) 226, 250
- Halil Ağa b. Mustafa Ağa (Diyarbakir Voyvodası ve Mübâya'acı) 291, 292, 297, 298, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 311, 316, 317, 318, 319, 320, 322-323, 324, 325, 326, 327, 328, 333, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 345, 346, 352, 353, 356, 357, 361, 362, 386, 387, 388, 395, 397, 398, 399, 407, 417, 422
- Halil Ağa b. Rûznâmecizâde 377
- Halil Ağa b. Sem'ânzâde 298
- Halil Ağa, Genç (Diyarbakir süvârî asâkiri levendâtı bölükbaşısı) 64
- Halil Ağa, Millizâde 333
- Halil Ağa, Söylemezzâde 287
- Halil Ağa, Subaşızâde 232
- Halil b. Abdullah (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Halil b. Ahmed (Harput kazâsı ahalisinden) 333, 334
- Halil b. Ahmed, Hacı (Diyarbakir Mübâya'acı Esirî Mehmed Ağa'nın çukadârı) 265
- Halil b. Ahmed, Seyyid 39
- Halil b. Ali (Balıkçı) 14
- Halil b. Ali (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Halil b. Bekir (Kassâb esnâfi şeyhi) 44
- Halil b. Bekir (tâbi'-i müftü efendi) 260
- Halil b. Bekir, Seyyid (Ekmekçiler Şeyhi) 44
- Halil b. Bekir, Seyyid (Etmekçi Şeyhi) 379
- Halil b. el-Hâc Hüseyin (Hammâmcı) 262
- Halil b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc 45
- Halil b. el-Hâc Mustafa, Hacı (Rukiye bt. Hüseyin'in dayısı) 309

- Halil b. Eyüb (Muhzır) 287, 296
 Halil b. Eyüb, Seyyid (tâcir tâifesinden) 292, 293
 Halil b. Hacı Eminzâde, es-Seyyid, bkz. Halil Efendi, el-Hâc Eminzâde es-Seyyid
 Halil b. Hacı Mehmed (Cennân) 244
 Halil b. Haço 232
 Halil b. Haydar, es-Seyyid 261
 Halil b. Hızır 245
 Halil b. Hüseyin, el-Hâc 248, 251
 Halil b. İbrahim, Kürd (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Halil b. Kalender, Mollâ 3
 Halil b. Mahmud, Genç (Diyarbakir ve Musul süvârî asâkiri bölükbaşısı) 58, 60
 Halil b. Mehmed (İbni Müderris mahallesi ahalisinden) 67
 Halil b. Mehmed (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228, 229
 Halil b. Mehmed, es-Seyyid (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Halil b. Musa (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 227
 Halil b. Seyyid Bekir, es-Seyyid (Ekmekçi Şeyhi) 299
 Halil b. Seyyid Haydar, Ulu (Kılbaş mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Halil b. Zülfikar 257; -mülkü (Kubbe-i cedit mahallesinde) 257
 Halil Beşe b. İbrahim 236
 Halil Beşe, Türkman Koca 3
 Halil Çelebi 65
 Halil Çelebi b. Ahmed (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Hadice Hâtûn'un zevci) 368
 Halil Çelebi b. Ahmed, Sem'ânzâde 363
 Halil Çelebi b. el-Hâc Hüseyin (Hammâmcı) 261, 262
 Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa, Kara Hocazâde (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden) 364, 365, 366, 367
 Halil Çelebi b. İbrahim 372, 375
 Halil Çelebi b. Mustafa 28
 Halil Çelebi b. Mustafa Ağa 313
 Halil Çelebi, Balıkcızâde 242
 Halil Çelebi, Dalkavukzâde (Bezzâz) 393
 Halil Çelebi, Harirî Hacı 365
 Halil Çelebi, Yazıcızâde el-Hâc 365
 Halil Efendi (İmâm-ı Şeyh Matar) 261
 Halil Efendi b. el-Hâc Emin Ağa, es-Seyyid, bkz. Halil Efendi, el-Hâc Eminzâde es-Seyyid
 Halil Efendi b. el-Hâc Mehmed 226
 Halil Efendi b. Mehmed Çelebi, Hulusîzâde 260
 Halil Efendi b. Mollâ Emin, bkz. Halil Efendi, el-Hâc Eminzâde es-Seyyid
 Halil Efendi, el-Hâc Eminzâde es-Seyyid 290, 293, 294, 295, 299, 303, 304
 Halil Efendi, el-Hâc (Defterdâr Emîni) 276
 Halil Hamid Paşa (Sadriâ'zam) 186
 Halil, Çolak 371
 Halil, es-Seyyid 168
 Halil, Mollâ (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Mollâ Ahmed b. Mustafa Ağa'nın karındâşı) 283
 Halil, Mollâ 35
 Halil, Palulu 42, 46
 Halil, Seyyid 40
 Halil, Seyyid tâbi'-i Müftüzâde el-Hâc es-Seyyid Abdurrahman Efendi 176
 Halil, Şeyh (Câmi'-i kebîr'de devirhân) 213
 Halil, Şeyh (Mâlikâne mutasarrıfı) 205
 Halim Ağa 152
 Halise Hâtûn mülkü (Hasan Paşa Hânı yakınında) 362
 Hallâc el-Hâc Mehmed mülkü (Sarılı mahallesinde) 239
 hallâcân esnâfi 109, 178, 188, 200, 347
 Halooğlu tarlası (Çermik yolunda) 294
 Hamaklı (Tabanoğlu mahallesinde) 42
 Hamaklı Seyyid İbrahim [mülkü] (Hafız-ı kebir mahallesinde) 4
 Hamanek? karyesi (Hani kazâsı) 348
 Hamdullah b. Ali 397
 Hamid bâğı (Ergani kazâsının Zirki karyesinde) 13
 Hamid Bey 351
 Hamide (Ablak mahallesi ahalisinden) 391
 Hamide (Camiunnebi mahallesi ahalisinden es-Seyyid Abbas Efendi b. Seyyid Adem'in kızı) 23
 Hamide (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu Mustafa'nın kızı) 394

- Hamide bt. el-Hâc Adem (Camiussafa mahallesi ahalisinden Ali Bey b. el-Hâc Zeynî'nin ammiyesi kızı) 358
- Hamide bt. el-Hâc İshak, Hâce 278, 279
- Hamide bt. Hüseyin (Şeyh Matar Camii mahallesi ahalisinden) 284, 285
- Hamide bt. Mehmed (Aziz Camii mahallesi ahalisinden) 353
- Hamide bt. Mehmed (Ebubekir b. Ömer'in annesi) 395, 400, 401
- Hamide bt. Mustafa (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Züfer Beşe b. Mehmed b. Ramazan'ın zevcesi) 41
- Hamide Hâtûn (el-Hâc Adem b. Aziz Çelebi'nin kızı) 364
- hammâl tâifesi/tâifeleri 272, 303, 305, 316, 319, 320, 327
- Hammâmci Halil Çelebi menzili (İbrahim Bey Mescidi mahallesinde) 262
- Hammâmciöglü Mollâ Mehmed mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 257
- Hammam-ı küçük mahallesi 75,81,425, 429
- Hamr 169, 170
- Hamravat 384; -Evkâfi 362; -harkı (Zora karyesinde) 293, -Sarâyı 294; -[suyu] 283; -Vakfi 362
- Hamurta karyesi 76, 86, 89, 161, 180, 190, 409, 426, 435
- Hamza Ağa, Derbazlı (Diyarbakir süvârî bölükbaşısı) 64
- Hamza Ağa, Zahoranlı 176
- Hamza b. Abbas bâğı (Eğil'in Anterit karyesinde) 252
- Hamza b. Mehmed, Kürd Seyyid (Bâbicedid mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Hamza b. Süleyman (Delye? karyesi ahalisinden) 329, 330
- Hamza Bey (Diyarbakir Çavuşlar Kethüdâsı) 101
- Hamza Bey b. Hüseyin Bey (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden Sara bt. Mehmed'in zevci) 27
- Hamza bt. Emin (Katırpınarı mahallesi ahalisinden) 296
- Hamza Efendi b. Ali 7, 8
- Hamza Efendi tarlası, bkz. Şah Burak bâğı
- Hanardı 294
- Hanbazar karyesi 76, 86, 160, 180, 190, 408, 425, 435, 452
- Hâncı Receb Çelebizâde Mustafa Çelebi menzili (İbrahim Bey Mescidi mahallesinde) 262
- Hancuğaz karyesi 89, 200, 411, 438
- Hanefi b. Abdullah 274
- Hanefi Efendi mülkü (Hafız-ı kebir mahallesinde) 4
- Hanefi/Hanefiler 148, 149; -e'immesi 156, 195
- Hanım bt. İbrahim (Hoca İskender mahallesi ahalisinden) 373
- Hanım bt. Minas (Yiğid Ahmed mahallesi ahalisinden Bedros v. Kesber v. Ramiye'nin zevcesi) 248
- Hanım bt. Yusuf (Akviran karyesi ahalisinden) 392
- Hani 170
- Hani bt. Ömer (Süluki mahallesi ahalisinden, Diyarbakir gılmânından Ahmed b. Musli b. Zülfü'nün zevcesi) 233
- Hani kazâsı 4, 60, 90, 92, 158, 175, 178, 188, 199, 264, 335, 346, 348, 418, 421, 422
- Hanik karyesi 193
- Hanikân? tâifesi 350
- Hanko v. Bogo, Topal (Kadı Camii mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Hanköyü vekîli karyesi (Harput kazâsı) 334
- Hanna (Mazıcı) 154
- Hanna Akoğlan Abraham v. Nori 34
- Hanna v. Aydo 237
- Hanna v. Hadreşe (Kavas mahallesi ahalisinden) 48
- Hanna v. Karakaş 65
- Hanna, İnce 154
- Hanuk karyesi 164
- Harabe Bağ 294
- Harabköy karyesi 69
- Harbecin karyesi 79, 88, 164, 183, 193, 410, 428, 437
- Harbeli karyesi 88, 163, 182, 193, 411, 438
- harc-ı bâb 419, 434
- Haremeyn 173; -Evkâfi 202; -Evkâfi 108, 157, 207, 311, 312, 362, 456; -Evkâfi nâzırı 106, 108, 195, 215, 456; -fukarâları 279; -kâtibi 312; -Muhâsbesi 450; -Muhâsbesi defterleri 196; -Muhâsbesi kalemi 168
- Harka? karyesi 438

- Harput 170, 207; -kadısı 100, 325; -kazâsı 90, 91, 325, 333, 334, 356; -kazâsı ahâlîleri 356
- Harran nâhiyesi 421
- Hasan (Bağdad tatarlarından) 151
- Hasan (Defterdâr Çukadârı) 29, 164, 166, 272
- Hasan (Mâlikâne mutasarrıfı el-Hâc Mehmed'in oğlu) 205
- Hasan (Muhzır) 29
- Hasan (Sadria 'zam Çukadârı) 446
- Hasan (tâbi'-i Kara Veli) 277
- Hasan (tâbi'-i Veli Voyvoda) 373
- Hasan (Tilbesme nâhiyesinin Derik karyesi ahalisinden) 393
- Hasan, Buzcu Hacı 22
- Hasan, Çizmeçi el-Hâc 46
- Hasan, el-Hâc (Defterdar Ahmed Çelebi mahallesi ahalisinden Zahide'nin zevci) 43
- Hasan, es-Seyyid (Âmil) 169
- Hasan, Hacı (İbni Müderris mahallesi ahalisinden) 377
- Hasan, Hacı (Tüttüncü) 62
- Hasan, Mevlânâ (Âmid Nâibi) 442, 443, 444
- Hasan, Şeyhzâde Hâfız (Âmid Kadısı) 176, 198
- Hasan, tâbi'-i el-Hâc Abdülkadir (Bezzâz) 333
- Hasan, Topal (Müytâb) 7, 25, 277
- Hasan Ağa (Anbâr Emîni) 269
- Hasan Ağa (fahrü'l-eşbâh) 401
- Hasan Ağa (Serturnayî, Serdâr) 171
- Hasan Ağa (tâbi'-i müftü efendi) 308, 311
- Hasan Ağa [b.] Emin Ağa, bkz. Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, es-Seyyid
- Hasan Ağa b. Abdullah (süvârîlerden) 322
- Hasan Ağa b. Ali 58, 260
- Hasan Ağa b. Ali, Küçük 59
- Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, es-Seyyid 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 33, 34, 36, 40, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 65, 67, 68, 70, 71, 72, 269, 271, 287, 295, 310, 349, 352, 356, 359, 368, 385, 389, 391, 397
- Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağazâde, bkz. Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, es-Seyyid
- Hasan Ağa b. Hacı Eminzâde, bkz. Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, es-Seyyid
- Hasan Ağa b. Hızır Bey, Seyyid (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 12
- Hasan Ağa b. Hüseyin (Habbâz) 300
- Hasan Ağa b. İbrahim 308
- Hasan Ağa b. İsmail (bakkâl esnafından) 450
- Hasan Ağa b. Mehmed Ağa, Millizâde (Çağal mahallesi ahalisinden) 344
- Hasan Ağa b. Mehmed Efendi 64
- Hasan Ağa b. Mehmed Emin Ağa, bkz. Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, es-Seyyid
- Hasan Ağa b. Mustafa, Küçük (levendât tahririne me'mûr) 11
- Hasan Ağa b. Mustafa, Küçük 12
- Hasan Ağa b. Osman (udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden)
- Hasan Ağa b. Süleyman, Hacı 308
- Hasan Ağa b. Vali 8, 24
- Hasan Ağa b. Zaim 308
- Hasan Ağa el-Hâc Emin Ağazâde, bkz. Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, es-Seyyid
- Hasan Ağa el-Hâc Eminzâde, es-Seyyid, bkz. Hasan Ağa b. el-Hâc Emin Ağa, es-Seyyid
- Hasan Ağa, Burcî 154
- Hasan Ağa, Çakçakzâde 49
- Hasan Ağa, Sarı 152
- Hasan Ağa, Vali, bkz. Hasan Ağa b. Vali
- Hasan b. Abaza, Zaralı es-Seyyid 51
- Hasan b. Abbas bâğı (Eğil'in Anterit karyesinde) 252
- Hasan b. Abdullah (Kâtib) 361
- Hasan b. Abdullah (tâbi'-i Bekir Efendi) 354
- Hasan b. Abdullah 10, 18, 19, 21, 23, 38, 70
- Hasan b. Abdullah 274, 336
- Hasan b. Abdullah (Siirtli mahallesi ahalisinden) 271
- Hasan b. Abdullah, el-Hâc (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 43
- Hasan b. Abdullah, el-Hâc 273
- Hasan b. Abdullah, Mollâ 275, 276
- Hasan b. Abdullah, Mollâ 385
- Hasan b. Abdurrahman 40
- Hasan b. Ahmed 35, 65
- Hasan b. Ahmed, el-Hâc 283, 375
- Hasan b. Ahmed, Hacı (Debbağhane mahallesi ahalisinden) 372
- Hasan b. Ali (el-Muhzır) 262
- Hasan b. Ali 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 22, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 52, 53, 55, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 67, 68, 69, 70, 72

Hasan b. Ali 239, 252, 254
Hasan b. Âşur 47
Hasan b. el-Hâc İbrahim, el-Hâc 278
Hasan b. es-Seyyid Bekir, Uzun es-Seyyid
(İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
Hasan b. Haco (Çermik kazâsının Pirvan? karyesi
ahalisinden) 348
Hasan b. Halid 32
Hasan b. Halil 381, 382
Hasan b. Halil Efendi, Mollâ 297
Hasan b. Hindî, Hacı 252
Hasan b. Hüseyin 26, 46, 61
Hasan b. Hüseyin 253, 291
Hasan b. Hüseyin, Çobanoğlu (Mehmed Paşa
mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
Hasan b. Hüseyin, el-Hâc 243
Hasan b. Hüseyin, Mollâ 369
Hasan b. Hüseyin, Seyyid 293
Hasan b. İbrahim, Hacı 63
Hasan b. İsmail 42
Hasan b. Mahmud Çelebi, Seyyid (Ablak
mahallesi ahalisinden Âişe bt. Hacı
Mehmed'in oğlu) 370
Hasan b. Mehmed (Çağal mahallesi ahalisinden)
320
Hasan b. Mikâil, Mollâ 291
Hasan b. Minnet 68
Hasan b. Mollâ Yusuf, es-Seyyid (Çağal
mahallesi ahalisinden Hadice bt. İbrahim'in
zevci) 281
Hasan b. Mustafa, el-Hâc (Sarılı mahallesi
ahalisinden) 239
Hasan b. Mustafa, Seyyid 62
Hasan b. Osman (Serdengeçdi Ağası) 331
Hasan b. Ömer, Mollâ 291
Hasan b. Seyyid Ahmed, Seyyid 7, 17
Hasan b. Seyyid Ahmed, Hacı (Debbağhane
mahallesi ahalisinden) 374
Hasan b. Süleyman, Hacı Seyyid (Hâssa
Mi'mârbaşı Vekîli) 28, 37
Hasan b. Şaban 20
Hasan b. Şeyhmus, Hacı 291
Hasan b. Veli, Hacı (Diyarbakir süvârî
bölükbaşısı) 60
Hasan Beşe b. Mehmed 354
Hasan Beşe b. Yusuf 245
Hasan Beşe, Karşlı 287

Hasan Çelebi (Kahveci) 47
Hasan Çelebi (Serbölük) 54
Hasan Çelebi b. Abdullah (İbni Müderris
mahallesi ahalisinden) 251
Hasan Çelebi b. Abdullah (Memeddin mahallesi
ahalisinden) 248
Hasan Çelebi b. Abdullah 16
Hasan Çelebi b. Abdullah 363
Hasan Çelebi b. Ali 12, 18
Hasan Çelebi b. Ali 248, 251
Hasan Çelebi b. el-Hâc Yusuf (İbni Müderris
mahallesi ahalisinden) 248
Hasan Çelebi b. Hüseyin (Gazzâz) 65
Hasan Çelebi b. Hüseyin 22, 23
Hasan Çelebi b. Hüseyin mülkü (Camiunnebi
mahallesinde) 253
Hasan Çelebi b. Mehmed 372
Hasan Çelebi b. Mehmed Emin Ağa 8
Hasan Çelebi mülkü (Şeyh Matar mahallesinde)
26
Hasan Çelebi (tâbi'-i Recebzâde) 43
Hasan Çelebi, Macuncuzade 14
Hasan Çelebi, Seyyid 298
Hasan Efendi (Nâibü's-şer') 384
Hasan Efendi (sâbık Nâib) 302
Hasan Efendi b. el-Hâc Mahmud (İmâm) 260
Hasan Efendi b. Süleyman 65
Hasan Efendi, Gedikzâde 370
Hasan Efendi, Harputî el-Hâc (Âmid Müftüsü)
156
Hasan Efendi, İzoli 287, 394
Hasan Paşa Hânı 362; -Vakfi 15
Hasan Şakir (Ahi Çelebi Mahkemesi Nâibi) 210
Hasançelebi 207
Hısınkeyf (Hasankeyf) 170; -kazâsı 92, 158, 199,
263, 418, 421, 422, 449; -kazâsı ma'a
Beşiri 266, 346; -ma'a Beşiri kazâsı 177,
178, 188
Hasekî-i hâssa 187
Hasır-ı kebir mahallesi 84, 228, 295, 431
Hasır-ı kebir-i müslim mahallesi 81, 429
Hasır-ı kebir-i zimmi mahallesi 75, 424, 429
Hasır-ı sagir mahallesi 298
Hasır-ı sagir-i zimmi mahallesi 75, 81, 425
Hasırlı mahallesi 28, 39, 381
Hâslar kalemi 168

- Hasogüoğlu 150
 Hâssa mi'mârbaşı vekîli 28, 384
 Hassaköy karyesi 87, 163, 183, 193, 411, 438
 Hâss-ı hümayûn 389
 Haşman Ağa b. Abdi 268
 Hatiban-ı kebir karyesi 87, 164, 181, 191, 410, 436
 Hatiban-ı sagir karyesi 87, 162, 183, 193, 410, 436
 Hatice bt. Abdullah 175
 Hâtûn Bigi (Yiğid Ahmed mahallesi ahalisinden Bedros v. Kesber v. Ramiye'nin kızı) 248
 Hatuni karyesi 89, 162, 182, 192, 411, 438; -sınırı (Ergani kazâsı) 287, 288
 Havar; -sınırı (Zora karyesinde) 293; -tarîkı (Zora karyesinde) 293
 Havar-ı zimmi karyesi 88, 162, 181, 183, 192, 411, 437
 Havâss-ı hümayûn 389, 416; -karyeleri 210
 Havi bt. Tavid 321, 322
 Havva (Kavas mahallesi ahalisinden Yusuf b. Çerkes b. Hindî'nin kız karındâşı) 14
 Havva bt. Mustafa (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu Mustafa'nın zevcesi) 394
 Havva bt. Peri (Alos karyesi ahalisinden) 280, 281
 Havva bt. Seyyid Hasan (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Sürgücüzâde Mustafa Efendi b. Ahmed b. Osman'ın vâlidesi) 69
 Haydar b. Bekir, Mollâ (dikici tâifesinden) 292
 Haydar b. İsa (Zuği İbrahim'den Diyarbekir süvârî asâkiri levendâtı bölükbaşısı) 60
 Haydar b. Seyyid Ali, Mollâ 70
 Haydar b. Seyyidhan 230
 Haydarkulu karyesi 77, 426
 Haydarlı karyesi 76, 86, 160, 180, 190, 408, 426, 435, 453
 Hayra v. Tomo (şîrûgancı esnafından) 17
 Hayriye (Fıkıh kitabı) 360, 383
 Hayrullah Ağa (Kalenderhane mahallesi ahalisinden Ali Ağa'nın oğlu) 384, 385
 Hayrullah b. İbrahim (Kuyumcu Esnâfi Şeyhi) 331
 Hayyan? karyesi 409
 hayyâtân esnâfi 347
 hazîne 11, 12, 54, 104, 172, 173, 174, 184, 187, 299, 315, 417, 419, 434, 447
 Hazîne-i âmire 54, 95, 103, 165, 196, 205, 210, 406, 414, 416, 420, 421, 422, 447, 449; -defterleri 196, 200, 209
 Hazran karyesi (Eğil kazâsı) 373
 Hazro karyesi (Tercil kazâsı) 455
 helvacı dükkânı 279
 helvacıyân 179, 420; -esnâfi 73, 110, 159, 189, 347
 Helvacızâde İsmail mülkü (Abdal mahallesinde) 329
 Herbo v. Haçador (allâf esnafından) 380
 Hersenk b. Abdullah 5
 Herzemi karyesi 162, 411, 438
 Hevidi karyesi 162, 182
 Heykelcik karyesi 90, 163, 183, 193, 200, 411, 438
 Hınta Pazarı, bkz. Meydan
 Hısnıpatrik 201, 207
 Hızır (Kadıkendi karyesi ahalisinden Abdi b. Hasan'ın oğlu) 350, 351, 382, 383
 Hızır Ağa mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 380
 Hızır b. Abdullah 373
 Hızır b. Ali Beşe, Köse (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Hızır b. Hüseyin 244
 Hızır b. İbrahim 36
 Hızır b. Musa, Sofu 14
 Hızır b. Osman 33
 Hızır İbrahim b. Abdullah 274
 Hızır, el-Hâc 247
 Hızır, Mustafazâde (Mühürücü) 352
 Hızır, Şeyh (Ahmed Efendi İmâmî) 12
 Hızırilyas-ı kebir mahallesi 63, 423
 Hızırilyas-ı kebir-i zimmi mahallesi 75, 79, 424, 428
 Hızırilyas-ı sagir mahallesi 75
 Hızırilyas-ı sagir-i zimmi mahallesi 80, 425, 428
 Hızırly-yı sagir-i zimmi mahallesi 429
 hibe 30, 31, 32
 Hizâne-i Fetâvâ 176
 Hoca (Berber) 247
 Hoca Ahmed Camii; -mahallesi 377; -Vakfi mülkü 378
 Hoca Ahmed mahallesi 246, 257, 310, 391; -ahâlîsi 53
 Hoca Ahmed-i kebir mahallesi 250

Hoca Ahmed-i müslim mahallesi 74, 423
Hoca Ahmed-i zimmi mahallesi 75, 80, 81, 83, 424, 428, 429, 431
Hoca Ali mahallesi 74, 79, 423, 428
Hoca İskender mahallesi 373, 378
Hoca Maksud mahallesi 34, 35, 80, 424
Hoce Haçador mahallesi 74, 81, 244, 424, 430
Hoce Maksud mahallesi 74, 81, 428, 430
Hokas v. Avdo (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
Horasan kılıç 372
Horozlu karyesi 76, 87, 161, 180, 191, 408, 426, 435, 452
Horsun Hâtûn mülkü (Katırpınarı mahallesinde) 296
Hot Ali, 296; -mülkü (Defterdar Camii mahallesinde) 295, 297
Hoy bt. Hüseyin 229
Hoy Hâtûn (Şeyh Küçük Said mahallesi ahalisinden) 270
Hoy Hâtûn bt. el-Hâc Musli, Hâce (Köprüyapan mahallesi ahalisinden el-Hâc Ömer b. el-Hâc Şaban'ın hanımı) 242
Hristo v. Nikola 56
humbara havanları 293
Huri bt. Ali 245
Huri Hâtûn vakıf menzili (İmadiye mahallesinde) 312
Huyde karyesi 182, 192, 412, 438
Huzi karyesi 192
Huzur karyesi 163
Hüccetin karyesi 78, 88, 162, 182, 192, 410, 427, 437, 453
Hüneroğlu (Kavas mahallesinde) 45
Hüsameddin mahallesi 36, 39
Hüseyin (Dellâl) 150
Hüseyin (Dergâh-ı mu'allâ Kapıcıbaşı) 416
Hüseyin (Diyarbakir Vâli Kâimmakâmı) 98
Hüseyin (Garb-ı Âmid nahiyesinin Kubbecik karyesi ahalisinden) 441
Hüseyin (Kalaycı) 252
Hüseyin (Köprüyapan mahallesi ahalisinden el-Hâc Ömer b. el-Hâc Şaban'ın oğlu) 242
Hüseyin (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden Rasül b. Cemşid'in karındâşı) 382
Hüseyin Ağa (Diyarbakir Vâlisi Mustafa Paşa'nın kâimmakâmı) 44

Hüseyin Ağa (Kalenderhane mahallesi ahalisinden Ali Ağa'nın oğlu) 384; -menzili (Kalenderhane mahallesinde) 384, 385
Hüseyin Ağa (Kethüdâ-yı çavuşân) 330, 335, 357
Hüseyin Ağa (Menzilci) 177
Hüseyin Ağa (Semavendzâdelerden el-Hâc Ali Ağa'nın babası) 175
Hüseyin Ağa 293
Hüseyin Ağa b. Abdullah, es-Seyyid 229
Hüseyin Ağa b. Ahmed, Serdengeçdi es-Seyyid (Mekârıbaşı) 291
Hüseyin Ağa b. Ali (Serdengeçdi) 337
Hüseyin Ağa b. Emin Ağa 14
Hüseyin Ağa b. İbrahim (Selâm Ağası) 311
Hüseyin Ağa b. İbrahim (Zahîreci) 321, 322, 323, 325
Hüseyin Ağa b. İzzeddinzâde 52
Hüseyin Ağa b. Mehmed, Kerkükî 44
Hüseyin Ağa b. Süleyman 270
Hüseyin Ağa, Cevizli 264
Hüseyin Ağa, Nakıbanlı (Diyarbakir süvârî bölükbaşı) 64
Hüseyin Ağa b. Ali Çelebi, Sem'ânzâde (Diyarbakir Voyvodası) 8, 34, 35, 73, 90, 91, 94, 101, 311, 312, 439
Hüseyin Ağa, Sihamzâde 335
Hüseyin Ağaoglu Abdurrahman Ağa, Kara Muradzâde el-Hâc (Diyarbakir cânibi ser'askeri ma'ıyyetine me'mûr) 338
Hüseyin b. Abdullah (Bezzâz) 314
Hüseyin b. Abdullah (Cebbare karyesi ahalisinden) 230
Hüseyin b. Abdullah (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
Hüseyin b. Ali (Gülâbî) 293
Hüseyin b. Ali Kaya 230
Hüseyin b. Bayezid (Sitti köyü ahalisinden) 52, 53
Hüseyin b. Bekir b. Osman, el-Hâc (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 393
Hüseyin b. Bekir, Mollâ 3
Hüseyin b. Cafer 260
Hüseyin b. Cemşid (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden) 350
Hüseyin b. el-Hâc Ömer, el-Hâc 39
Hüseyin b. es-Seyyid İbrahim, es-Seyyid (Bazarbaşı) 313

- Hüseyin b. Halid (Lüleci) 41
 Hüseyin b. Halid, Mollâ 67
 Hüseyin b. Hasan, Hacı 372
 Hüseyin b. Hasan, Hısınkeyfli (Kılbaş mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Hüseyin b. Hasan, Mollâ 334
 Hüseyin b. Hasan, Selmanlı (Eğil kazası ahalisinden) 344
 Hüseyin b. Haydar 230
 Hüseyin b. Haydar, Karakeçili 255
 Hüseyin b. Hızır 373
 Hüseyin b. Hüseyin (Cerrâh) 33
 Hüseyin b. İbrahim (Muhzır) 230, 238, 262
 Hüseyin b. İbrahim (tâcir tâifesinden) 292, 293
 Hüseyin b. İbrahim 11, 17, 41, 45, 56, 57, 58, 60, 68
 Hüseyin b. İbrahim 232, 234, 237, 238, 239, 241, 243, 246, 247, 248, 249, 251, 252, 254, 255, 257, 258, 259, 261
 Hüseyin b. İbrahim, el-Hâc (Kassâb) 226
 Hüseyin b. İbrahim, Seyyid (Pazarbaşı) 451
 Hüseyin b. Mahmud 348
 Hüseyin b. Mahmud, Mollâ 372
 Hüseyin b. Mehmed (Diyarbakir Mübâya'acısı Esirî Mehmed Ağa'nın çukadârı) 270
 Hüseyin b. Mehmed 227, 238, 372, 375
 Hüseyin b. Mehmed, Bayrakdâr (allâf esnafından) 380
 Hüseyin b. Mollâ Hacı Bedirgânlı 332
 Hüseyin b. Mustafa 45, 46, 48, 56, 57, 61, 63
 Hüseyin b. Mustafa 236, 238
 Hüseyin b. Mustafa, Seyyid 352, 376
 Hüseyin b. Ömer, Seyyid 230
 Hüseyin b. Receb, Seyyid 291
 Hüseyin b. Sefer 5
 Hüseyin b. Sefer, es-Seyyid 260
 Hüseyin b. Seyyid Hüseyin, Seyyid el-Hâc 50
 Hüseyin b. Seyyid İbrahim, Pazarbaşı Seyyid (Bakkâl Esnâfi Şeyhi) 299, 379, 405
 Hüseyin b. Seyyid İbrahim, Seyyid (Bazarbaşı) 315
 Hüseyin b. Şaban (Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Hüseyin b. Şaban 45, 69
 Hüseyin b. Şaban 232
 Hüseyin b. Şemseddin, es-Seyyid 239
 Hüseyin b. Şemseddin, Mollâ (tâbi'-i Ali Efendi) 352
 Hüseyin b. Veli, Hacı (Musul kazâsından süvârî bölükbaşısı) 58
 Hüseyin b. Yusuf, el-Hâc (cüllâh tâifesinden) 227
 Hüseyin bâğı (Ergani kazâsının Bozdoğan mevzi'inde) 62
 Hüseyin Beşe (Esbeci) 381
 Hüseyin Beşe b. Abdullah 352
 Hüseyin Beşe b. Seyyid Halil 377
 Hüseyin Bey b. Hasan 22
 Hüseyin Bey b. İbrahim Bey (Camiiunnebi mahallesi ahalisinden) 323
 Hüseyin Bey b. Mehmed 17
 Hüseyin Bey b. Osman Ağa, el-Hâc 264
 Hüseyin Bey, Taşzâde 48
 Hüseyin Çelebi (Çukadâr) 31
 Hüseyin Çelebi b. Abdullah (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Ömer Çelebi'nin kızı Zeliha'nın zevci) 369
 Hüseyin Çelebi b. es-Seyyid Ahmed Çelebi, Şeyh Saidzâde es-Seyyid 30, 31
 Hüseyin Çelebi b. İbrahim, es-Seyyid, bkz. Hüseyin b. Seyyid İbrahim, Pazarbaşı Seyyid (Bakkâl Esnâfi Şeyhi)
 Hüseyin Çelebi b. Mehmed (Bâkîkulu) 52
 Hüseyin Çelebi b. Mehmed, Kaleli es-Seyyid 239
 Hüseyin Çelebi mülkü (Siirdli mahallesinde) 30, 32
 Hüseyin Çelebi, Mollâ 275
 Hüseyin Efendi (İmâm-ı Maşbudak?) 250
 Hüseyin Efendi mahallesi 3, 60, 232, 371, 401
 Hüseyin Efendi, Kiki 381, 382
 Hüseyin Efendi, Rûznâmçeşzâde 311
 Hüseyin Halife (Âişe Hatun, Maruf Efendi ve Osman Efendi vakıflarının mütevellisi) 218, 219
 Hüseyin Hoca, el-Hâc Mollâ 226
 Hüseyin Hüsnü bâğı (Demrek-i sagir karyesinde) 6
 Hüseyin Kiki karyesi 162, 181, 191, 453
 Hüseyin mülkü (Çağal mahallesinde) 320
 Hüseyin mülkü (Nalçacı mahallesinde) 9
 Hüseyin Paşa b. el-Hâc Hasan b. el-Hâc Ali (Aksaray Sancağı Mutasarrıfı) 21, 22
 Hüseyin Paşa, Abdülcelilzâde (Musul Vâlîsi) 345, 346, 407
 Hüseyin Subaşızâde, el-Hâc 227
 Hüseyin, el-Hâc (Sadri'zam Çukadârı) 184
 Hüseyin, es-Seyyid (Haffâf) 25

Hüseyin, Hacı (Bezzâz) 26, 58, 60
 Hüseyin, Hacı (Na'lbend) 371
 Hüseyin, Hacı (Tütüncü) 25
 Hüseyin, Hacı (Zeliha bt. Mehmed'in dâmâdı) 301
 Hüseyin, Hâfız (Kur'ân-ı Kerim tilâvet eden) 148
 Hüseyin, Mollâ (Gazzâz) 298
 Hüseyini karyesi 78, 89, 162, 182, 192, 200, 389, 412, 427, 438
 Hüseyini Kiki karyesi 412, 438
 Hüseyinik karyesi 86, 87, 160, 180, 190, 192, 408, 435
 Hüsrev Paşa; -Câmi'î 15; -Câmi'î Evkâfi 214, 454, 456; -Câmi'î Vakfi 210, 403; -Evkâfi 98; -mahallesi 75, 80, 15, 273, 424, 429
 Hüsreviye mahallesi 70, 228
 Hüzme (Kızılmescid karyesi ahalisinden) 69

I

Iraki karyesi 79, 83, 88, 410, 428, 431, 437

İ

İbiş Ağa 149
 İbiş Ağa, Hacı Bakizâde 154
 İbiş Ağa, Siverekli Hacı 154
 İbni Müderris mahallesi 15, 67, 74, 248, 251, 377, 423
 İbni Sino; -Câmi'î şerifi Evkâfi 223; -mahallesi 74, 80, 423, 429
 İbo v. Nursu (Pirinççi) 44
 İbrahim (Bâb Nâibi) 194, 195
 İbrahim (Bekçiyan mahallesi ahalisinden Zeliha bt. Hamza'nın oğlu) 62
 İbrahim (Berber) 39
 İbrahim (Bezci) 68
 İbrahim (Camiulesved mahallesi ahalisinden Ali Bey b. Ömer'in oğlu) 273
 İbrahim (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Hüseyin Bey b. İbrahim Bey'in oğlu) 323
 İbrahim (Cüllâh şeyhi) 329
 İbrahim (Dellâl) 52
 İbrahim (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Kara Hocazâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın oğlu) 365, (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Kara Hocazâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın karındâşı) 367

İbrahim (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Monlâ Abdullah'ın karındâşı) 365
 İbrahim (Kalenderhane mahallesi ahalisinden Kaplan Ağa b. Derviş'in oğlu) 384
 İbrahim (Keçeci) 7
 İbrahim (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu el-Hâc Mehmed'in oğlu) 394
 İbrahim (Penbeci) 234
 İbrahim (Salat nahiyesinin Moluca karyesi ahalisinden Ahmed b. İbrahim b. Osman'ın babası) 308, 310
 İbrahim (Sermuhzırân) 54
 İbrahim (tâbi'-i Müderris Efendi) 287
 İbrahim Ağa b. Abdullah (Dergâh-ı âlî Topçubaşı Vekîli, Diyarbekir kal'asında top mühimmâtı muhâfazasına me'mûr) 386
 İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa 330, 323, 331, 335, 336, 344, 348, 349, 351, 356, 357, 359, 369, 378, 379, 380, 389, 391, 394
 İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağazâde, bkz. İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa
 İbrahim Ağa b. el-Hâc, Eminzâde, bkz. İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa
 İbrahim Ağa b. Emin Ağa, bkz. İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa
 İbrahim Ağa b. Emîr-i hâc 68
 İbrahim Ağa b. Hacı Emin, bkz. İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa
 İbrahim Ağa b. Hacı Emin Ağa, İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa
 İbrahim Ağa b. İsa Vesikan mülkü 332
 İbrahim Ağa el-Hâc Emin Ağa, bkz. İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa
 İbrahim Ağa, el-Hâc Emin Ağazâde, bkz. İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa
 İbrahim Ağa, el-Hâc Eminzâde, bkz. İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa
 İbrahim Ağa, el-Hâc Eminzâde, bkz. İbrahim Ağa b. el-Hâc Emin Ağa
 İbrahim Ağa, Hacı Üveyszâde 314
 İbrahim Ağa, Türkmân 329
 İbrahim Ahmed, Kâtib Mollâ (tâbi'-i Mehmed Ağa) 397
 İbrahim Alemdâr, Şeyh 149
 İbrahim b. Abbas (Eğil'in Anterit karyesi ahalisinden) 253
 İbrahim b. Abbas, es-Seyyid 252

- İbrahim b. Abdal, el-Hâc 256
 İbrahim b. Abdullah (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 İbrahim b. Abdullah (dikici tâifesinden) 292
 İbrahim b. Abdullah (Haffâf) 34
 İbrahim b. Abdullah (Kastal mahallesi ahalisinden) 237
 İbrahim b. Abdurrahman 15
 İbrahim b. Abdülkadir 233
 İbrahim b. Abdüsselâm (Lüleci) 361, 388
 İbrahim b. Ahmed b. Abdullah, Karslı el-Hâc 54, 55
 İbrahim b. Ahmed b. Mehmed (Kiki aşiretinden) 255
 İbrahim b. Ahmed, es-Seyyid 252
 İbrahim b. Ali (Bekçiyan Hammâmı'nda dellâk ustası) 249
 İbrahim b. Ali, Kızılkendli (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 İbrahim b. Alihan, es-Seyyid 51
 İbrahim b. Bekir (Basmacı) 70
 İbrahim b. Bekir (Ergani kazâsının Zirki karyesi ahalisinden) 13
 İbrahim b. Cebrail (Mûytâb) 237
 İbrahim b. Diyâb (Diyarbakir ve Musul kazâsından süvârî bölükbaşısı) 58, 60
 İbrahim b. el-Hâc Veli, Mollâ 49
 İbrahim b. Hacı Hüseyin (Kazgancılar Şeyhi) 315, 379
 İbrahim b. Halil (Tarakçı) 66
 İbrahim b. Halil, es-Seyyid (Mumcu Şeyhi) 379
 İbrahim b. Hasan (emrudlu çerâğı) 322
 İbrahim b. Hızır, Hamaklı Seyyid 16
 İbrahim b. Hüseyin (Kazgancı Şeyhi) 299
 İbrahim b. Hüseyin, Fethizâde 354
 İbrahim b. Hüseyin, Nevbetçizâde 368
 İbrahim b. imâm-ı karye-i Bakavis, es-Seyyid 52
 İbrahim b. Mahmud, es-Seyyid (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Şerife Havva bt. es-Seyyid İbrahim'in zevci) 253
 İbrahim b. Maksud (Diyarbakir süvârî bölükbaşısı) 60
 İbrahim b. Maksud (Musul kazâsından süvârî bölükbaşısı) 58
 İbrahim b. Mehmed (Ali Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 İbrahim b. Mehmed (Camiussafa mahallesi ahalisinden Ali Bey b. el-Hâc Zeynî'nin ammiyesi kızı Hamide bt. el-Hâc Adem'in vekil-i şer'isi) 358
 İbrahim b. Mehmed (Kahveci) 238
 İbrahim b. Mehmed, Melikânlı (Diyarbakir süvârî bölükbaşısı) 58, 60
 İbrahim b. Mehmed, Sepetçi (Gayblar mahallesi ahalisinden) 13, 19
 İbrahim b. Mirza 46
 İbrahim b. Mustafa (bakkâl esnafından) 450
 İbrahim b. Mustafa (Hacı Büzürg mahallesi ahalisinden) 304
 İbrahim b. Mustafa, Kibleteynli (cüllâh tâifesinden) 228
 İbrahim b. Mustafa, Mollâ 369
 İbrahim b. Osman (Kızılmescid karyesi ahalisinden) 69
 İbrahim b. Ömer (Kâtib) 365
 İbrahim b. Ömer, el-Hâc (İçkale ahalisinden Dizdar Çavuşu Ahmed Çavuş b. Hasan'ın oğlu) 238
 İbrahim b. Ramazan, Matmurlu (Eğil kazâsı ahalisinden) 344-345
 İbrahim b. Sefer, Hammâloğlu (Ali Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 İbrahim b. Seyyid Halil, Seyyid (Mumcu Esnâfi Şeyhi) 299, 315
 İbrahim b. Süleyman, el-Hâc 52
 İbrahim b. Şeyhmus 18, 19
 İbrahim b. Veli, Ayıntabî Mollâ 284, 285
 İbrahim b. Yakub, İnceoğlu (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 İbrahim b. Yusuf, Mollâ 242
 İbrahim bâğı (Akımı karyesinde) 284
 İbrahim bâğı (Gözedan karyesinde) 18, 19
 İbrahim Beşe (Kayıkçı) 287
 İbrahim Beşe (Mûytâb) 280
 İbrahim Beşe b. Mehmed 247
 İbrahim Beşe b. Mustafa Çelebi, Katırcı Şeyhioğlu (Çağal mahallesi ahalisinden) 65, 66
 İbrahim Beşe bâğı (Ergani kazâsının Zirki karyesinde) 13
 İbrahim Bey (Tabanoğlu mahallesi ahalisinden Kasımzâde Ahmed Bey b. İbrahim Bey'in babası) 302

İbrahim Bey b. Mustafa Bey, Millî (Tercil beyzâdelerinden, başbuğ) 55, 58, 60
İbrahim Bey mahallesi, bkz. İbrahim Bey Mescidi mahallesi 262
İbrahim Bey Mescidi mahallesi 261, 262, 368
İbrahim Bey; -Tekkesi Evkâfi 110; -Tekkesi Vakfı (Esfel'de) 286; -Tekyesi Vakfı (Esfel'de) 355, 368
İbrahim Çavuş b. Mehmed 237
İbrahim Çelebi (Muhzırân) 64
İbrahim Çelebi (Şeyh Yasin mahallesi ahalisinden es-Seyyid Adem Çelebi'nin birâderi) 7, 8
İbrahim Çelebi [b.] Yusuf (Kavukçu) 363
İbrahim Çelebi b. Ali (Debbâğ) 300
İbrahim Çelebi b. Arslan 20, 48, 50
İbrahim Çelebi b. Mustafa Çelebi, es-Seyyid (Pazarbaşı) 240
İbrahim Çelebi, Efendizâde 365
İbrahim Çelebi, Emirîzâde 366, 367
İbrahim Efendi, Câbizâde 365
İbrahim Efendi, el-Hâc (Mahkeme Kâtibi) 147
İbrahim Efendi, el-Hâc (Mukayyid) 156
İbrahim Efendi, es-Seyyid (en-Nakîb) 55
İbrahim Efendi, es-Seyyid (Mültezim) 195
İbrahim Efendi, Hacızâde 366, 367
İbrahim Halife, Monlâ 367
İbrahim Hanoğlu menzili (Camiunnebi mahallesinde) 399
İbrahim İdriszâde, es-Seyyid 287
İbrahim Kethüdâ (Karaulus aşâyirinden) 416
İbrahim Siverekli, el-Hâc Velizâde Mollâ 49, 274
İbrahim, es-Seyyid (el-Müezzin) 65
İbrahim, Hacı Mollâ 271
İbrahim, Halife Monlâ (Sarrâc) 365, 366
İbrahim, Kürd 65
İbrahim, Mevlânâ (Şeyhülislâm) 198
İbrahim, Mollâ (Ablak mahallesi ahalisinden Sadullah b. Mustafa'nın karındâşı) 369
İbrahim, Mollâ (Kâtib, Cami'-i kebîr kapısında) 344
İbrahim, Na'lbend (Memeddin mahallesi ahalisinden) 40
İbrahim, Seyyid (Camiunnebi mahallesi ahalisinden es-Seyyid Abbas Efendi b. Seyyid Adem'in oğlu) 23
İbrahim, Seyyid (Münâdi) 7, 8
İbrahim, Seyyid 65

İbrahim, Seyyid 371
İbrahim, Tütüncüoğlu 154
İbrahim, Zuği 60
İbrahim'den Haydar b. İsa (süvârî mîrî levendât bölükbaşısı) 58
İçkale (Âmid) 93, 228, 238; -tophânesi (Diyarbakir) 92, 99
İdris Ağa (Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfi Nâzırı) 195
İdrisli karyesi 85, 408, 435, 452
iftâ 156, 195
İgis 170
İgiye v. Abdo (zenger tâifesiinden) 331
İgob (Tüccâr) 269
İgob mülkü (Şeyh Küçük Said mahallesinde) 270
İgob v. İmirza 48, 56
İgob v. İmirza, Helvacı 34
İgob v. Ohcan 56
İğik-i müslim karyesi 162, 182, 192
İğik-i zimmi karyesi 162, 181, 191
İgiye-i müslim karyesi 78, 87, 410, 427, 437
İgiye-i zimmi karyesi 78, 87, 410, 427, 436
İğner bt. Sakar (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 310
ihtisâb 103
İkidirekli karyesi 318
İkob mülkü (Kirakos mahallesinde) 34
İkob v. İstaver 397
İkob v. Maksinis 150
İlban Aşireti Mukâta'ası (Karaulus aşâyirinden İbrahim Kethüdâ'ya bağılı) 416
İlced, Topaloğlu 34
İlced v. Hadrişe (Âmid'de Meryem Ana Kenîsesi Evkâfi'na mütevellî vekîli) 373, 374
İlhad v. Nikola 56
İlhad v. Yakob 63
İlhat v. Yasef, Mardinli (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesiinden) 228
iltizâm 27, 104, 169, 195, 375
İlya (Meryem-i sagir mahallesi ahalisinden Abraham v. İlya'nın oğlu) 243
İlyan Aşireti Mukâta'ası 104
İlyaz, Fethioğlu 154
İmadiye mahallesi 5, 62, 74, 79, 278, 311, 423, 428
İmâm Ağa, Zirki 371

- İmâm Mehmed Efendi mülkü (İmadiye mahallesinde) 278
- İmamakil karyesi 79, 88, 162, 182, 192, 410, 428, 437
- İmdâd-ı hazeriye 159, 187, 188, 413, 417, 419, 430, 434; -fermânı 413
- İmdâd-ı seferiye 430; -akçesi 415, 417, 419, 433, 434; -buyuruldu 415; -fermânı 413
- İmdâdiye 207
- İmirza b. Hüseyin (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- İmirza b. Şahin 238
- İmirza v. Kesber 48
- İnayet Ağa mahallesi 75, 80, 425, 429
- İncirli karyesi 77, 427
- İncirli tarla (Dağ kapısı hâricinde) 333
- İplikçi Ali Çelebi mülkü (Memeddin mahallesinde) 21
- İran 220; -seferleri 207
- İrincil karyesi 86, 161, 180, 190, 409, 436, 453
- İrmiye, Çelebioğlu 154
- İrmo v. Karabet (şîrûgancı esnafından) 17
- İsa (Eğil kazâsının Nirib karyesi ahalisinden Osman b. Halil'in oğlu) 381, 382
- İsa (Hani kazâsının Şeyh Ömeran karyesi ahalisinden Musa b. Süleyman b. Ahmed'in karındaşı) 335
- İsa b. Hüseyin 176
- İsa b. Mehmed (Şeyhanlı aşiretinden bölükbaşı) 57
- İsa Efendi b. Osman 287, 288, 289
- İsameddin Efendi, Şefikzâde 287
- İshak b. İsa 258
- İshak, es-Seyyid (Ali Paşa Câmî'-i şerîfi İmâmı) 442, 443, 444
- İshak, Mollâ (İmâm) 40
- İshaklı karyesi 76, 82, 86, 160, 180, 190, 408, 426, 430, 435, 452
- İshakoğlu (Meydan'da vakıf paçacı dükkânı sâhibi) 147
- İskender Paşa mahallesi 39, 75, 80, 227, 289, 424, 429
- İskender Paşazâde Emin Bey 21
- İslâm 59, 147
- İsmail (Ablak Mescid-i şerîfi Mütevellîsi) 197
- İsmail (Fendi Ağa'nın mübâşiri) 149
- İsmail (Garb-ı Âmid nahiyesinin Kubbecik karyesi ahalisinden) 441
- İsmail (Hasırlı mahallesi ahalisinden el-Hâc Osman'ın oğlu) 28, 29
- İsmail (Hüseyin Efendi mahallesi ahalisinden Nebi b. Ömer'in karındaşı) 3
- İsmail (Mahvan karyesi ahalisinden) 350
- İsmail (Neccâr) 371
- İsmail (tâbi'-i Hasan Ağa), el-Hâc 287
- İsmail (Tütüncü) 284
- İsmail (Zaviye-i Şeyh Çoban Vakfi Zâviyedânı) 449
- İsmail Ağa (Çalık), bkz. İsmail Ağa, el-Hâc (Çalık)
- İsmail Ağa (Çeribaşı) 399
- İsmail Ağa (Mehmed Ağa birâderi) 399
- İsmail Ağa (tâbi'-i Abdülvahhab Ağa, Âmedî) 307, 308, 359
- İsmail Ağa (tâbi'-i Vahab Ağa), bkz. İsmail Ağa (tâbi'-i Abdülvahhab Ağa, Âmedî)
- İsmail Ağa b. Abdullah 294, 308, 352
- İsmail Ağa b. Mehmed, Delibaşı (bölükbaşıyândan) 322
- İsmail Ağa b. Murtaza, Cihanbeyli (Bağdad Muhâfızı Ahmed Paşa'nın ma'iyyetinde başbuğ) 54
- İsmail Ağa b. Murtaza, Cihanbeyli (başbuğ) 57, 58
- İsmail Ağa, Çalık el-Hâc, bkz. İsmail Ağa, el-Hâc (Çalık)
- İsmail Ağa, Çermikî 348
- İsmail Ağa, el-Hâc (Çalık) 307, 308, 333, 354, 356, 359, 361, 368, 389, 391, 396, 399
- İsmail Ağa, el-Hâc 290, 314
- İsmail Ağa, el-Hâc Yusufzâde 370
- İsmail Ağa, Hacı (Basmacı) 154
- İsmail Ağa, Koçhisarlı (Diyarbakir süvârî bölükbaşı) 64
- İsmail Ağa, Şeyhzâde es-Seyyid (Âmid Voyvodası) 187
- İsmail b. Abdullah (bakkâl esnafından) 450
- İsmail b. Abdullah 274, 293, 325
- İsmail b. Abdullah 4, 31
- İsmail b. Abdullah, el-Hâc/Hacı 280, 296
- İsmail b. Arslan 227
- İsmail b. Baco? 313
- İsmail b. Bekir 282
- İsmail b. Berber Yusuf 352
- İsmail b. Çerkes 229
- İsmail b. el-Hâc İbrahim [b.] Hüseyin, el-Hâc, bkz. Ömer b. Adem, Erdebilzâde

- İsmail b. el-Hâc İbrahim, el-Hâc, bkz. Ömer b. Adem, Erdebilîzâde
- İsmail b. el-Hâc İbrahim, el-Hâc, bkz. Ömer b. Adem, Erdebilîzâde
- İsmail b. el-Hâc Yusuf 251
- İsmail b. es-Seyyid Hüseyin, es-Seyyid (Kassâb) 240
- İsmail b. Halil, Seyyid (Kassâb Esnâfi Şeyhi) 299, 314
- İsmail b. Hasan (Berber) 38
- İsmail b. Hasan 233, 242
- İsmail b. Hasan Ağa 68, 69
- İsmail b. Hüseyin 269, 381
- İsmail b. İlyas (Tilbesme kazâsi ahalisinden) 318
- İsmail b. Mahmud (Kubs? karyesi ahalisinden) 336
- İsmail b. Mehmed, Mollâ 3
- İsmail b. Mehmed, Seyyid (bakkâl esnafından) 450
- İsmail b. Mikâil, el-Hâc 230
- İsmail b. Murtaza b. Abdullah, el-Hâc (Aziz Camii mahallesi ahalisinden Erdebilîzâde el-Hâc Mehmed b. Hacı Hüseyin'in ammîzâdesi) 396
- İsmail b. Mustafa Bey (Diyarbakir süvârî asâkiri levendâtî bölükbaşısı) 60
- İsmail b. Mustafa Bey (Musul kazâsından süvârî mîrî levendâtî bölükbaşısı) 58
- İsmail b. Ömer 381, 382
- İsmail b. Salih 371
- İsmail b. Sefer 18, 19
- İsmail b. Yasin 236
- İsmail b. Yusuf (Berber) 260
- İsmail b. Yusuf Efendi, es-Seyyid Mollâ (İmâm) 261
- İsmail b. Yusuf, Bıyıklı (bölükbaşiyândan) 322
- İsmail b. Yusuf, es-Seyyid (İmâm), bkz. İsmail Çelebi b. es-Seyyid Yusuf Efendi, es-Seyyid (İmâm)
- İsmail Beşe b. Abdullah 40
- İsmail Çalık, el-Hâc, bkz. İsmail Ağa, el-Hâc (Çalık)
- İsmail Çelebi (Bakkâl) 65
- İsmail Çelebi (tâbi'-i Abdülvahhab Ağa) 290
- İsmail Çelebi b. el-Hâc İbrahim 241; -mülkü (el-Hâc İzzeddin mahallesinde) 241
- İsmail Çelebi b. es-Seyyid Yusuf Efendi, es-Seyyid (İmâm) 24, 25, 262
- İsmail Çelebi b. Hüseyin (tüccârdan) 261
- İsmail Çelebi b. Yasin 258, 259
- İsmail Çelebi, Hacı Fethizâde 367
- İsmail Çelebi, Karakaş 371, 372
- İsmail Çelebi, Nurizâde 25
- İsmail Efendi (el-Müderri) 24, 54, 55, 56, 227, 235
- İsmail Efendi b. İbrahim (Orta Yazıcısı) 337
- İsmail Efendi b. Mehmed (bakkâl esnafından) 450
- İsmail Efendi b. Mehmed 365, 367
- İsmail Efendi b. Yusuf (Mektûbî) 357, 359
- İsmail Efendi Şirvanzâde 365, 366, 367
- İsmail Halife b. Abdülkadir (Mar Habib mahallesi ahalisinden) 235
- İsmail Halil, Hacı Fethizâde 366
- İsmail Sa'di, Mollâ 284
- İsmail, el-Hâc (Çalık), bkz. İsmail Ağa, el-Hâc (Çalık)
- İsmail, el-Hâc (Sadri'zam Mîrâhûru) 174
- İsmail, el-Hâc (tâbi'-i el-Hâc Süleyman) 377
- İsmail, es-Seyyid Yahyaoğlu (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- İsmail, Hacı (Kettânî) 381
- İsmail, Hâfız (Kur'an-ı Kerim tilâvet eden) 149
- İsmail, Mollâ (Alemdâr) 393
- İsmail, Molla (Bezzâz) 34
- İsmail, Mollâ Yeniceli el-Hâc 297
- İsmail, Muhibzâde Hâfız Mollâ 31
- İsmail, Pençecizâde el-Hâc 280
- İsmail, Seyyid (Defterdar Camii mahallesi ahalisinden Abdülvahhab'ın oğlu) 295, 297
- İsmail, Seyyid (Hadice bt. Abdullah'ın oğlu) 175
- İsmail, Usta (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- İsmihan (Pir Hüseyin karyesi ahalisinden Mehmed b. Abdullah'ın kızı) 260
- İsmihanoğlu Hüseyin mülkü (Kılbaş mahallesinde) 246
- İsrail karyesi 78, 85, 160, 180, 190, 408, 427, 435, 452
- İstader v. Payot (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- İstanbul 22, 27, 30, 173, 174, 343, 372; -çatma 330
- İstaver 397
- İstepan (Mazıcı) 154

- İšo' v. İšo' 32
 İšo v. Yakob (Meryem-i sagir mahallesi ahalisinden Abraham v. İlya'nın oğlu İlya'nın vasîsi) 243
 İvaz b. Mustafa 18
 İvaz v. İmirza 254
 İvaz v. Yasef 361
 İvo v. Minas (Kadı Camii mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 İzâmeddin Ağa b. Serdengeçdi 283
 İzdo v. Merkere 17
 İzoli 207; -cemâ'atı 76, 425
 İzzeddin karyesi 77, 360, 412, 426, 438
 İzzeddin Mescidi (el-Hâc Osman mahallesinde) 279
 İzzeddin-i zimmi mahallesi 81, 83, 424, 429
 İzzeddinzâde Abdurrahman b. İsmail mülkü (Hoca Ahmed-i kebir mahallesinde) 250
 İzzet Hâtûn 287
 İzzetzâde 22
- K**
- Kabahızır karyesi 163, 183, 193, 411, 438
 Kabasakal karyesi 77, 86, 161, 180, 190, 409, 426, 436, 453
 Ka'bi karyesi 78, 82, 86, 161, 180, 190, 409, 427, 430, 436, 453
 Kabuk karyesi 192
 Kadı Camii mahallesi 228, 285, 362; -Vakfi 344
 Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesi, bkz. Kadı Camii mahallesi
 Kadıhan (Fıkıh kitabı) 176
 Kadıkendi karyesi 84, 350, 351, 382, 434
 Kadıkendi-i zimmi karyesi 426
 Kadıkendi-yi müslim karyesi 76, 82, 161, 181, 191, 408, 425, 430
 Kadıkendi-yi zimmi karyesi 77, 452
 Kadir mülkü (Köprüyapan mahallesinde) 282
 Kadîre bt. Ebubekir 351
 Kadire bt. Mehmed (Nalçacı mahallesi ahalisinden Mehmed b. Nebi'nin vâlidesi) 10
 Kâdirî şeyhi 196
 Kadisiye (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden Atem v. Malican v. Haço'nun kızı) 241
 Kafiye bt. Hamza 35
 Kafiye bt. İbrahim (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Züfer Beşe b. Mehmed b. Ramazan'ın hanımı) 41
 Kağıdı karyesi 86, 161, 180, 190, 409, 436, 453
 Kağızman kal'ası 185, 186
 kahve 390, 430; -dükkâmı 25; -emîni 151
 Kahveci esnâfi 177, 199
 Kahveci Hasan mülkü (Memeddin mahallesinde)
 Kahveci İsmail b. Mehmed mülkü (Lala Bey mahallesinde) 235
 Kahveci İsmail b. Muharrem mülkü (Lala Bey mahallesinde) 236
 Kahveci Mustafa Beşe mülkü (İmadiye mahallesinde) 278
 kahveciyân 179, 420; -esnâfi 73, 110, 159, 189, 347
 Kakay karyesi 90, 163, 182, 192, 200, 411, 438, 453
 Kal'abend 101
 Kalecik karyesi 89, 163, 183, 193
 kalemiye akçesi 441
 Kalenderhane mahallesi 47, 229, 384
 Kaliçeciyan esnâfi 159, 178, 189
 Kamişlı; -karyesi 76, 89, 192, 200, 426; -mahallesi 175
 Kamişlıtayar karyesi 89, 163, 183, 193, 200, 411, 437,
 Kanber b. Mustafa 314
 Kanberköyü karyesi 89, 164, 193, 200, 411, 437
 Kangal 207
 Kanipağık karyesi 163, 182
 Kankırt karyesi 78, 83, 162, 427, 431; -ma'a mezra'a karyesi 88, 182, 192, 410, 437
 kanun-ı kadîm 103, 171, 173, 197, 416
 Kapancı Emirhan mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 257
 Kapanönü mevzi'i (Şatt kenârında) 237
 kapıkulları 264, 267
 Kaplan Ağa b. Derviş (Kalenderhane mahallesi ahalisinden) 384
 Kaplan b. Davud 7
 Kaplan b. İbrahim bâğı (Ergani'nin Berivan karyesinde) 242
 Kara Ahmedli karyesi 77
 Kara Ali (Cüllâh) 25
 Kara Bekir mülkü (Rumiyan mahallesinde) 6
 Kara Cami mahallesi 227

- Kara Hâfız (Kur'ân-ı Kerim tilâvet eden) 148
 Kara Halife karyesi 76
 Kara Hamzalı karyesi 76
 Kara Hocazâde 278; -el-Hâc Mustafa Ağa mülkü (Abdal mahallesinde) 329
 Karaahmedli karyesi 161, 181, 191, 409, 426, 436, 453
 Karabaş karyesi 77, 86, 161, 180, 190, 409, 426, 436
 Karabet (hammâl tâifesi başı) 272
 Karabet (Kubbe-i siyah mahallesi ahalisinden Senverdi v. Muradhan'ın oğlu) 25
 Karabet v. Abraham (şîrûgancı esnafından) 17
 Karabet v. Dino (bakkâl esnafından) 451
 Karabet v. Haço (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden) 38
 Karabet v. Haço (şîrûgancı esnafından) 17
 Karabet v. Rafası (el-Hâc Abdurrahman mahallesi ahalisinden) 312
 Karacabölük karyesi 182
 Karacadağ 107; -mezvi'i 230
 Karacakend karyesi 181
 Karacaviran karyesi 76, 79, 82, 83, 87, 89, 161, 180, 190, 200, 409, 412, 425, 428, 431, 436, 438
 Karacı kuyusu nehri (Karacadağ'da) 230
 Karacıyan cemâ'atı 76, 425
 Karadibek karyesi sınırı (Ergani kazâsı) 287, 288
 Karagöz; -karyesi 85, 88, 409, 410, 435, 437; -mahallesi 75, 79, 83, 233, 424, 428, 431
 Karahalife karyesi 426
 Karahamzalı karyesi 86, 161, 180, 190, 409, 426, 435, 453
 Karakeçili; -aşıreti 246; -Eskici Ali mülkü (Kılbaş mahallesinde) 246; -karyesi 77, 427; -kazâsı 158, 188
 Karakenisa karyesi, bkz. Karakilise karyesi
 Karakilise karyesi 164, 183, 193, 411, 438
 Karakoç karyesi 87, 88, 161, 181, 182, 191, 192, 409, 410, 436, 437
 Karaköprü suyu (Eğil kazâsı) 23
 Karakuş 207
 Karakuyu karyesi 164, 193
 Karalı karyesi 79, 88, 162, 182, 192, 410, 428, 437
 Karaman hurcu 369
 Karamusa karyesi 164, 193
 Karapınar; -cemâ'atı 76, 425; -karyesi 161, 162, 182, 192
 Karaulus 104, 416; -aşâyiri 104, 416
 Karaviran karyesi 88, 411, 437
 Karayegan karyesi 163, 183, 410, 437
 Karbakis v. Mihail 270, 271
 Kardos karyesi 205
 Kargacık karyesi 89, 200
 Kargalı karyesi 87, 161, 162, 180, 181, 190, 192, 410, 411, 436, 438, 453
 Karhorlu karyesi 76, 425
 Karıktepe karyesi 192
 Karınca karyesi 79, 164, 183, 193, 428, 438
 Karnun 170
 Kars; -kal'ası 185, 186; -muhâfızı 185, 186; -ser'askeri 450
 Kârsi? karyesi 332
 Karta karyesi 78, 88, 163, 164, 410, 427, 437
 karz 149
 Kasım (Garb-ı Âmid nahiyesinin Kubbecik karyesi ahalisinden) 441
 Kasım Ağa b. Abdullah 68
 Kasım Ağa b. Ali, el-Hâc (Serdengeçdi) 329
 Kasım Ağa b. Kaya Bey 283
 Kasım Ağa b. Siyavuş, el-Hâc (Za'îm) 307, 308, 338, 340, 341, 342, 353, 364
 Kasım Ağa, Siyavuş Ağazâde, bkz. Kasım Ağa b. Siyavuş, el-Hâc (Za'îm)
 Kasım Ağa, Siyavuşzâde, Kasım Ağa b. Siyavuş, el-Hâc (Za'îm)
 Kasım b. Hacı Mehmed (Kalaycı) 66
 Kasım b. Mehmed 245
 Kasım b. Ömer, el-Hâc 254
 Kasım b. Veli 67
 Kasım Bey (Diyarbakir Alaybeyi Hacı Mehmed Bey'in amcası) 97, 98
 Kasım Çelebi (Bezzâz) 366, 367
 Kasım Çelebi b. el-Hâc Hasan 16
 Kasım Efendi, es-Seyyid (Haremeynü's-şerîfeyn Evkâfı'nın mütevellî vekîli) 157
 Kasım Kiki karyesi 162, 181
 Kasım Padişah Vakfı (Mardin) 106
 Kasım, el-Hâc (Mustafa b. el-Hâc Kasım'ın babası) 389
 Kasım, Mollâ 380
 Kasımi karyesi 76, 82, 163, 190, 193, 425, 428, 431, 453

- Kasımi Kiki karyesi 87, 410, 436
 Kasımi-i zimmi karyesi 84, 160, 179, 408, 434
 kassâb; -esnâfi 44, 72, 314, 321; -tâifesi 342
 Kassâb b. Seyyid Mehmed 25
 Kassâb Bekir mülkü (Kılbaş mahallesinde) 24
 Kassâb David mülkü (Hızır İlyas-ı kebir mahallesinde) 63
 Kassâb el-Hâc Veli tarlası (Çermik yolunda) 294
 Kassâb Hacı Veli tarlası (Zora karyesinde) 293
 kassâbân esnâfi 110; -esnâfi 159, 178, 189, 347, 419
 kassâm; -âdemleri 448; -defteri 239
 Kassârî b. Mehdi 3
 Kastal; -mahallesi 74, 237, 244, 423, -Mescidi Vakfi 214
 Kastal-ı zimmi mahallesi 75, 425
 Kaşıkçı karyesi 183, 280
 Kaşıoğlu 149
 Kaşmirviranı karyesi 412, 438
 Katırcı Kıryo mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 257
 Katırcı Receb mülkü (Kılbaş mahallesinde) 24
 Katırpınarı mahallesi 35, 71, 74, 296, 423
 Katırpınarı-yı müslim mahallesi 82, 430
 Katırpınarı-yı zimmi mahallesi 75, 80, 424, 429
 Katin karyesi 87, 410, 436
 Kavas mahallesi 14, 45, 48, 49, 73, 80, 147, 359, 400, 423, 429
 Kavas-ı kebir Mescid-i şerifi 442
 kavukçuyân esnâfi 72, 159, 178, 189, 347, 419
 Kavuşan mahalli 273, 303, 305, 316, 320, 327
 Kayadibi (Zora karyesinde) 293
 Kaynarca pınarı (Seyran tepesinde) 333
 Kayseri mutasarrıfı 324
 Kayseriye 337
 Kazer v. Kiran 38
 kazgancı/kazgancılar; -dükkâmı 355; -esnâfi 390; -şeyhi 315, 379
 Kazgancı karyesi 78, 87, 162, 181, 191, 410, 427, 436, 453
 kazgancıyân esnâfi 72, 109, 159, 178, 347, 419
 Kazıktepe karyesi 52, 88, 182, 411, 438
 Kâzibe bt. İbrahim (Çağal mahallesi ahalisinden Hasan b. Mehmed'in ceddesi) 320
 kazzâzân 179
 Kebabcı Hasan Beşe menzili (Hoca İskender mahallesinde) 373
 Keban (Ergani toprağında) 231; -ma'den emînleri 449; -Ma'deni 206
 kebeciyân esnâfi 347
 Keberli karyesi 163
 Keberli-yi kebir karyesi 161, 181, 191, 408, 435, 452
 Keberli-yi sagir karyesi 161, 191, 409, 436
 Keberli-yi süflâ karyesi 76, 425
 Keberli-yi ulya karyesi 76, 425
 keçeciyan 179, 420; -esnâfi 73, 110, 159, 189
 Keferceviz karyesi 263
 keferce/kefereler 91, 405, 448; -tâifesi/tâifeleri 48, 56, 91, 195
 Kefincar 60; -karyesi 86, 408, 435, 453
 Kefincar-ı süflâ karyesi 76, 82, 425, 430
 Kefri menzili 207
 Kehfincar karyesi 160, 180, 190
 Kehmi bt. Ali (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden Rasül b. Cemşid'in vâidesi) 350, 382
 kelek 327, 328; -sefâini/sefâyini 304, 327, 328; -sefineleri 96, 263, 264, 266, 267, 268, 269, 270, 272, 302, 303, 305, 306, 307, 316, 317, 318, 319, 326, 327, 328, 345, 352, 356, 397, 398, 400
 kelekçi/kelekçiler esnâfi 271, 301, 306, 317, 318, 326, 328; -şeyhi 315
 Kelekçi mülkü (Kirakos mahallesinde) 34
 Kelekçi Ramazan veresesi mülkü (Kavas mahallesinde) 49
 Kelekçi Seyyid Mehmed b. Hasan mülkü (Hüseyin Efendi mahallesinde) 232
 Keleşoğlu mülkü (Lala Bey mahallesinde) 65
 Kemal Çelebi 370; -mülkü (Çilingirler sükûnda) 278
 Kemaleddin Çelebi bt. İlmî el-Hâc Abdullah Efendi, el-Hâc (el-Hâc Fazlı Vakfi'na evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mutasarrıf) 284, 285
 Kenan karyesi 33
 Kengerli-yi kebir karyesi 85, 86, 161, 191, 408, 434
 Kengerli-yi sagir karyesi 85, 161, 181, 191, 408, 434
 Kengerli-yi süflâ karyesi 76, 426
 Kengerli-yi ulya karyesi 76, 426
 kereste 94

- Kerh karyesi 78, 83, 88, 162, 182, 192, 410, 427, 431, 437, 453
- Kerim uşakları tarlası 294
- Kerkük 207
- Kerşanlı? Ali mülkü (Abdal mahallesinde) 329
- Kesber mülkü (el-Hâc Büzürg mahallesinde) 20
- Kesber v. Murad 313
- Kesber v. Nikogos, Tellal (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Kesper v. Garaz (zerger tâifesinden) 331
- Kesper v. Haçador (bakkâl esnafından) 451
- Kesper v. Murad (bakkâl esnafından) 451
- Keşan 167
- Ketencioğlu Mustafa mülkü (Hasırlı mahallesinde) 381
- Keygan karyesi 78
- Keyyâl tâifesi 268
- Kılbaş mahallesi 12, 18, 19, 24, 25, 70, 74, 80, 228, 246, 256, 376, 423, 428
- Kılıç Bey mahallesi 291
- kılıççı esnâfi 72
- kılıççıyân esnâfi 110, 347, 419
- Kılıyakub karyesi 78, 89, 163, 182, 193, 200, 412, 427, 438
- Kıraçbey karyesi 193
- Kıraçbölük karyesi 412, 438
- Kıraçkendi karyesi 87, 191, 410, 436
- Kırkat karyesi 162
- Kırkatoğlu karyesi 78, 89, 163, 182, 192, 200, 411, 428, 438
- Kırklar mahallesi 75, 79, 424, 428
- Kırkpınar karyesi 164, 181, 191
- kırmızı bez 34
- kısâs 325
- kısteyn mevâcibleri 164
- Kıtırbil-i müslim karyesi 76, 84, 160, 179, 189, 408, 426, 434
- Kıtırbil-i zimmi karyesi 8, 10, 76, 84, 160, 179, 189, 408, 426, 434
- Kızıl Mehmed karyesi 77, 85, 426
- Kızılca karyesi 412
- Kızılkaya karyesi 88
- Kızılkendi Abdi mülkü (Kılbaş mahallesinde) 246
- Kızılkilise karyesi 164, 183, 193
- Kızılmehmed karyesi 160, 180, 190, 408, 435, 452
- Kızılmescid karyesi 69
- Kiki aşireti 57, 76, 255, 425
- Kiki Mollâ Mehmed mülkü (Karagöz mahallesinde) 233
- Kilis 412
- Kilisâ-yı Deyr-i Zaferan, bkz. Deyr-i Zaferan Kilisâsı
- Kirakar 170
- Kirakor karyesi 88, 163, 183, 412, 438
- Kirakos (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden İğner, Maryem ve Elo kardeşlerin dedeleri) 310
- Kirakos v. Mardiros, Mekikçi (Kavas mahallesi ahalisinden) 48
- Kirakos v. Merkere (Kirakos mahallesi ahalisinden) 34
- Kirakos v. Serkis 63
- Kirazan? karyesi 164
- Kirko v. Aslan 241
- Kirkor v. Otis 254
- Kirmani cemâ'atı 76, 425
- Kiryakis v. Timur (Nasturân Kilisesi Mütevellisi) 293, 294
- Kiryö mülkü (Kıtırbil-i zimmi köyünde) 10
- Kiryö v. Haço 32
- Kiryö v. Kazar (defeci tâifesinden) 272
- Kiryö v. Miho (Defeci) 303, 305, 316, 319, 320, 327
- Kisani karyesi 163, 182, 193
- Kito v. Haço (defeci tâifesinden) 272
- Kiyâllik Mukâta'ası 104
- Kizir İvaz 240
- Koca karyesi 164
- Koca, bkz. Sem'anzâde tarlası
- kocabaşılar 402
- kolcu akçesi 402
- kolonborna 92, 93, 99, 100
- Korko (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden Karabet v. Haço'nun oğlu) 38
- Korucu karyesi 77, 82, 86, 160, 180, 190, 409, 426, 431, 436, 453
- Koruculu karyesi 85, 181, 191, 408, 435, 452
- Korulu karyesi 77, 427
- Kostantiniyye 94, 96, 97, 98, 101, 103, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 174, 177, 184, 185, 186, 187, 196, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 207, 209, 210, 211, 212,

- 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 221, 222, 223, 224, 225, 377, 403, 404, 406, 407, 412, 413, 414, 415, 417, 420, 422, 432, 433, 439, 441, 442, 443, 444, 446, 447, 454, 455, 456, 457
- Kovuktepe (Ergani kazâsı) 287, 288
- Koyun karyesi 182
- Kozan karyesi 82, 86, 409, 427, 431, 435
- Köklü karyesi 86, 161, 181, 191, 409, 436, 453
- Köpekli karyesi 77, 85, 161, 180, 190, 409, 426, 436, 453
- Köprü yolu (Esfel'de) 286
- Köprübaşı (Mardin kapısı hâricinde) 353
- Köprübey mahallesi 282
- Köprüyapan mahallesi 74, 242, 423
- Köprüyapan-ı zimmi mahallesi 75, 81, 424, 429
- Kör Bakkâl Mehmed 5
- Kör Behramki karyesi 89, 183, 193, 411, 437
- Körhacı karyesi 163
- Körkis 170
- Körkis v. Arslan 8, 9
- Körkis v. Şemun (Haleb ahalisinden, Yakubî ve Süryânî tâifeleri piskoposu) 447, 448
- Körkis v. Tori 381
- Körko v. Minas (Kavas mahallesi ahalisinden) 147
- Körkü v. Kerbo (zerger tâifesinden) 331
- Körlü-yi kebir karyesi 170
- Körlü-yi sagir karyesi 170
- Köro v. İlhad (Ahmed Çavuş mahallesi ahalisinden Şemmas İšo'un ammîzâdesi) 32
- Körömer karyesi 180
- Körtepe 389; -karyesi 88, 89, 163, 182, 192, 200, 410, 437
- köscü dükkâmı 279
- Köseli karyesi 79, 87, 162, 181, 191, 410, 428, 436, 453
- Kubad Bey mahallesi 58, 60, 81, 255, 429
- Kubbecik karyesi 79, 83, 89, 163, 200, 412, 428, 431, 438, 441
- Kubbe-i cedid mahallesi 46, 74, 80, 256, 423, 429
- Kubbe-i siyah mahallesi 25, 75, 79, 81, 84, 424, 428, 429, 431
- Kubik? karyesi 412, 438
- Kubs? karyesi 336
- Kulb kazâsı 421, 422; -Mukâta'ası 104, 416
- kuloğulları 171, 440
- Kulp 170
- Kurşunlu Câmî'-i şerîfi 202
- Kuşdili bağçesi 157
- Kuşdoğan karyesi 164, 183, 193
- kuyumcu esnâfi 331
- kuyumcuyân esnâfi 72, 159, 178, 189, 200, 347, 419
- Kübeşi karyesi 88, 162, 182, 192, 410, 437
- Küçü v. Mago (Alıpınarı mahallesi ahalisinden) 253
- Küçük Kenisa mahallesi 74, 80, 81, 424, 429
- Kürd 60
- Kürd Ömer karyesi 77, 86, 409
- Kürdaci karyesi 181, 191, 410, 436, 453
- Kürdarslanoğlu karyesi, bkz. Arslanoğlu-yı Kürd karyesi
- Kürdenli karyesi 77, 82, 86, 160, 179, 181, 190, 409, 426, 431, 435, 436, 453
- Kürdömer karyesi 160, 190, 426, 436
- Kürdtaylı karyesi 76, 85, 161, 181, 191, 408, 425
- kürekeçi ücreti 303
- kürekeçiyân esnâfi 72, 347, 419
- Kürkçü İmirza v. Korko mülkü (Hoce Haçador mahallesinde) 244
- kürkçüyân esnâfi 110, 159, 178, 189
- Lala Bey mahallesi 65, 74, 235, 236, 238, 259, 378, 423
- Latif, A'mâ Seyyid, bkz. Abdüllatif Halife, A'mâ es-Seyyid
- Lebabe bt. Kaplan Hâtûn (Şeyh Küçük Said mahallesi ahalisinden) 270
- lebenci Arabları 441
- levendât 11, 12, 54, 55, 57, 60, 64, 97, 219, 220, 221, 280, 322, 323, 345, 346, 357, 407; -eşkiyâsı 445; -makûlesi 446; -mühimmeleri 54; -odabaşları 308, 311
- Leylan bt. Ahmed (Eğil kazâsının Nirib karyesi ahalisinden Osman b. Halil'in zevcesi) 381, 382
- Loğtaş 60
- M**
- Ma'âdin-i hümâyûn emîni 172
- Ma'cunhâne mukâta'âtı 175
- Macunlu Ahmed mülkü (Gayblar-ı kebir mahallesinde) 66

Ma'den, bkz. Ergani Ma'deni
Ma'denci re'âyâsı 100
Ma'denciyan; -re'âyâsı 101; -tâifesi 101
Magrikol? (Göksu nâhiyesinde) 271
Mağara-i Ömeran karyesi 89, 192, 200, 411, 437
Mağara-i Rasül karyesi 89, 163, 182, 192, 411, 437
Mahbube bt. Vartan Keşiş (Hoca Maksud mahallesi ahalisinden) 35
Mehalleli; -kazâsı 266, 267; -nâhiyesi 263, 289
Mahmu[d], Eğilli Hacı 370
Mahmud Ağa (Çavuşlar Kethüdâsı) 102, 405
Mahmud Ağa b. ağa-yı azebân 31
Mahmud Ağa b. Ahmed (Dergâh-ı âlî Cebecibaşı Vekîli, Diyarbekir kal'asında cebehâne mühimmatına me'mûr) 385, 397, 398
Mahmud Ağa b. es-Seyyid İbrahim Çelebi 300
Mahmud Ağa b. Hacı Murad Ağa 288
Mahmud Ağa b. Hüseyin (Diyarbekir'de mevcûd top arabacısı) 339, 387
Mahmud Ağa b. Mehmed 230
Mahmud b. Abdullah (allâf esnafından) 380
Mahmud b. Abdülkadir 18
Mahmud b. Ahmed Arab, Hacı 324
Mahmud b. Ahmed, el-Hâc/Hacı (tâcir tâifesinden) 292, 293, 300
Mahmud b. Bayram (Usta Burcu mahallesi ahalisinden, Deynekçi) 244
Mahmud b. Bekirzâde, Hacı 296
Mahmud b. Bereket 9
Mahmud b. Bezzâz, Mollâ 34
Mahmud b. es-Seyyid Zülfü, Kapıcı es-Seyyid (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 246
Mahmud b. Halil 45
Mahmud b. Hızır, el-Hâc 352
Mahmud b. Hüseyin, Hacı 330
Mahmud b. Hüsnü 332
Mahmud b. İbrahim 252
Mahmud b. İbrahim, Seyyid 293
Mahmud b. İlyas 293
Mahmud b. Kasım 245
Mahmud b. Mehmed (Şeyhanlı aşiretinden bölükbaşı) 57
Mahmud b. Mehmed, Mollâ 372
Mahmud b. Mehmed, Seyyid 277
Mahmud b. Mollâ Ömer, el-Hâc Mollâ 15, 35, 41

Mahmud b. Mustafa, el-Hâc (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 363, 364
Mahmud b. Mustafa, el-Hâc 358
Mahmud b. Mustafa, Seyyid 13
Mahmud b. Osman (Aziz Camii mahallesi ahalisinden Erdebilzâde el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Hüseyin'in ammîzâdesi) 353, 395, 396, 400
Mahmud b. Üveys, Mollâ (Habbâzân Şeyhi) 379
Mahmud b. Yakub (mekârî tâifesinden) 304
Mahmud b. Yusuf (Kettânî) 280, 370, 371
Mahmud Beşe b. Abdullah, Seyyid 301
Mahmud Beşe b. el-Hâc Kasım 239
Mahmud Bölükbaşı b. Filân, Kiki (Kiki aşiretinden bölükbaşı) 57
Mahmud Çelebi b. el-Hâc Yusuf (Sarrâf) 227, 255
Mahmud Çelebi b. Receb 45
Mahmud Çelebi, Kassârîzâde Hacı 365
Mahmud Efendi, Bengizâde el-Hâc 21
Mahmud Efendi, el-Hâc (Tüccâr) 287
Mahmud Halife (Hüsrev Paşa Câmi'i Evkâfi Nâzırı) 456, 457; (Hüsrev Paşa Camii'nde hâfiz-ı kütüb) 403, 404
Mahmud Halife (Kavas-ı kebîr Mescid-i şerifi İmâmı) 442
Mahmud Halife, es-Seyyid (Alican mahallesindeki mu'allimhânenin sıbyân mu'allimi) 204
Mahmud Paşa Mahkemesi 447
Mahmud, el-Hâc (Ma'denci-yi Ergani) 165, 166
Mahmud, es-Seyyid (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Şerife Havva bt. es-Seyyid İbrahim'in oğlu) 253
Mahmud, es-Seyyid 204
Mahmud, Hacı (Muhzır) 274, 336
Mahmud, Hacı 7
Mahmud, Mollâzâde Mollâ 250
Mahmud, Saluszâde? Mollâ 329
Mahmud-ı Şirvanî, Seyyid (Câmi'-i kebîr'de zevâyidhân) 108
Mahvan karyesi 350
Makarlı 170
Maksi Arslanoğlu, Beyazılıcı 150
Maksi İlhad menzili mülkü (Usta Burcu mahallesinde) 244
Maksi Markos v. Keşiş Minas (Debbâğ) 244, 245

- Maksi Maryem mülkü (Katırcınarı mahallesinde) 35
 Maksi Tomcan, Hanahioğlu 150
 Maksud Ağa, el-Hâc 290, 399
 Maksudlu karyesi 161, 181, 191, 408, 435
 maktû'ât 103, 104, 105, 416
 Makzud zimmî mülkü (Çağal mahallesinde) 66
 Malan? karyesi (Eğil kazâsı) 392
 Malatya 201, 202, 207; -voyvodası 201
 Malazgird ahâlîsi 308, 311
 Maldelisi Hokas (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Malican (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden Atem v. Malican v. Haço'nun oğlu) 241
 Malik Paşa Vakfı (Defterdar Camii mahallesinde) 296, 297
 mâlikâne 16, 104, 186, 205, 275, 276, 277, 333, 370, 371, 378, 381, 389, 405, 406, 416, 446, 452; -berâtı/berâtları 104, 416; -mutasarrıfları 104, 187, 416, 446
 Malo v. Hoko, Sâ'î (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Mansur (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Mansur, Mollâ 262
 Mar Habib mahallesi 74, 80, 235, 424, 428
 Mar Habib-i zimmi mahallesi 81, 429
 Mar Pityun (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden Atem v. Malican v. Haço'nun kızı) 241
 Mar Pityun mahallesi 74, 81, 424, 429
 Maraş; -kadısı 177; -vâlîsi 90, 109
 Mardin 94, 95, 106, 170, 207, 447; -hazînedârı 152; -kadısı 93; -kazâsı 104, 158, 188, 194, 416, 418; -nâhiyesi ahâlîleri 268; -voyvodası 93, 94
 Mardin kapısı 108, 286, 302, 353, 355, 360, 368
 Mardiros (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden Karabet v. Haço'nun oğlu) 38
 Mardiros v. Avanis 48, 56
 Mardiros v. Salamon 25
 Mardiros v. Tahman (Perakende Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 252
 Mardo (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden Atem v. Malican v. Haço'nun kızı Mar Pityun'un oğlu) 241
 Maroz Ağa, Sorkanlı (Diyarbakir süvârî asâkiri levendâtı bölükbaşısı) 64
 Marto karyesi 12, 89, 183, 193, 200, 411, 437
 Maruf Efendi Vakfı 218
 Maryem (Kubbe-i siyah mahallesi ahalisinden Senverdi v. Muradhan'ın kızı) 25
 Maryem bt. Sakar (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 310
 Maryem bt. Şemun (Ahmed Çavuş mahallesi ahalisinden Şemmas İšo'un zevcesi) 32
 Maryem bt. Tomo 65
 Matrani karyesi, bkz. Matranlı karyesi
 Matranlı karyesi 77, 82, 86, 161, 180, 190, 409, 427, 430, 435, 453
 Mazak v. İgob 56
 Mazbuta bt. Abdullah (Camiunnebi mahallesi ahalisinden es-Seyyid Abbas Efendi b. Seyyid Adem'in hanımı) 23
 Mazgird 170; -kadısı 100; -kazâsı 422
 Mecid Efendi (Hatîb-i Câmî'unnebî) 49
 Mecrefi karyesi 89, 164, 183, 193, 411, 438
 Medine (Hani kazâsının Şeyh Ömeran karyesi ahalisinden Musa b. Süleyman b. Ahmed'in kızı) 335
 Medine (Kılbaş mahallesi ahalisinden Mustafa b. Rasül'ün kız karındâşı) 71
 Medine (Kılbaş mahallesi ahalisinden Sıddık Ağa b. İbrahim'in kız karındâşı) 24
 Medine bt. Şaban (Tabanoğlu mahallesi ahalisinden) 41, 46
 Medine-i münevvere 321; -fukarâsı 157, 286
 Mefarikin kazâsı 177, 178, 188, 199, 418; -ma'a Bakos Boşat kazâsı 92, 346; -sancağı 332
 Mehdi Mehmed Mescidi; -Evkâfi 432; -Vakfı 432
 mehir/mehr 41, 61, 147, 150, 234, 260, 376; —i mu'accel 44, 147, 150; —i müeccel 147, 150, 229, 238, 259, 260, 399
 Mehmed (Ablak mahallesi ahalisinden Hamide'nin oğlu) 391
 Mehmed (Ahi Çelebi Mahkemesi Nâibi) 108
 Mehmed (Başdefterdâr) 202, 406, 450
 Mehmed (Cami'-i kebir mahallesi ahalisinden Şedidzâde Ali Bey b. Abdülkadir'in oğlu) 343
 Mehmed (Cüllâh) 258
 Mehmed (Diyarbakir Voyvodası Kâtibi) 405, 406
 Mehmed (Harput kazâsının Perişe karyesi ahalisinden Âişe bt. Veli'nin oğlu) 325

- Mehmed (Kalaycı) 232, 244
Mehmed (Kapıcı) 247
Mehmed (Katırcınarı mahallesi ahalisinden Hadice bt. Mustafa'nın oğlu) 296
Mehmed (Kazıktepe karyesi ahalisinden Ali b. Hüseyin'in oğlu) 53
Mehmed (Muhzır) 287
Mehmed (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden Rasül b. Cemşid'in karındâşı) 382
Mehmed (Sadeddin karyesi ahalisinden Cafer b. Mehmed'in babası) 332
Mehmed (Sadria'zam Çukadârı) 186
Mehmed (Şeyhkendi karyesi ahalisinden) 148
Mehmed (Tabanoğlu mahallesi ahalisinden Kasımzâde Ahmed Bey b. İbrahim Bey'in karındâşı) 302, 303
Mehmed (Talay karyesi ahalisinden) 452
Mehmed (Tilbesme nâhiyesinin Derik karyesi ahalisinden) 393
Mehmed Abdullah Efendi, es-Seyyid (Âmid Mahkemesi'nde kâtib) 197
Mehmed Ağa (Kalenderhane mahallesi ahalisinden İbrahim'in oğlu) 384, 385
Mehmed Ağa (Serdâr-ı Çalık) 397
Mehmed Ağa (sâbık Serdâr) 229
Mehmed Ağa (Silâhdâr) 359
Mehmed Ağa b. Abdal 254
Mehmed Ağa b. Abdullah (Mühürdâr) 358, 398
Mehmed Ağa b. Abdullah b. Abdülmennan (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden, Odun Emîni) 26
Mehmed Ağa b. Arslan Beşe (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 399
Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed, Erdebilzâde/Erdebilzâde el-Hâc (Aziz Camii mahallesi ahalisinden) 45, 353, 354, 367, 368, 395, 396, 400
Mehmed Ağa b. el-Hâc Yusuf Ağa (Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesi ahalisinden) 362, 363
Mehmed Ağa b. Hacı Ahmed, Emirzâde 340
Mehmed Ağa b. Hacı Veli Bey 50
Mehmed Ağa b. Hasan (Diyarbakır'de mevcûd topçu serdengeçdilerinin başağası) 338
Mehmed Ağa b. Hasan Çelebi, Mollâ 294, 299, 304, 315, 316, 317, 319, 320, 328, 331, 332, 336, 390, 391
Mehmed Ağa b. Mevlüd (Sersüvârî) 322
Mehmed Ağa b. Mustafa (Bölük Ağası) 337
Mehmed Ağa b. Mustafa (Kassâbbaşı) 299
Mehmed Ağa b. Mustafa (Za'im, Abdal mahallesi ahalisinden) 329
Mehmed Ağa b. Mustafa 254
Mehmed Ağa b. Mustafa, Uzun 68
Mehmed Ağa [b.] Şehabeddin 239
Mehmed Ağa b. Yusuf Ağa 287, 323, 379
Mehmed Ağa el-Hâc Yusuf Ağazâde, bkz. Mehmed Ağa b. Yusuf Ağa
Mehmed Ağa, Alyanak (Bağdad tatarlarından) 151
Mehmed Ağa, Araboğlu 204
Mehmed Ağa, Ber'ût 365
Mehmed Ağa, el-Hâc (kal'a ağası) 151
Mehmed Ağa, el-Hâc (vezîr tatarlarından) 151
Mehmed Ağa, Esirî (Dergâh-ı âli gediklilerinden, Diyarbakır Mübâya'acısı) 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 272, 273
Mehmed Ağa, Genç (Bağdad tatarlarından) 151
Mehmed Ağa, Kâtibzâde 385
Mehmed Ağa, Köse (Bağdad tatarlarından) 152
Mehmed Ağa, Niğdeli Bekir Beyzâde es-Seyyid 341
Mehmed Ağa, Reiszâde 280
Mehmed Ağa, Türkmen 344
Mehmed Ağa, Yeğen Genç (Diyarbakır süvârî asâkiri levendâtı bölükbaşısı) 64, 295
Mehmed Ahi Çelebi Mahkemesi Nâibi) 211
Mehmed Ahmed Paşa Camii mahallesi 288
Mehmed Ali 283
Mehmed Allahverdi, Seyyid 379
Mehmed Arif b. Seyyid Adem, Ferizoğlu es-Seyyid (Câmi'-i kebîr'de cüzhân, harem ferrâşı, aşrhân, kenîf ferrâşı) 222, 224; (İbni Sino Câmi'-inde cüzhân) 223
Mehmed Arif Dürrizâde, es-Seyyid (Şeyhülislâm) 156, 194
Mehmed Aziz (Âmid Nâibi) 312, 403, 404, 432, 433, 449
Mehmed b. Abbas (Kayseri Mutasarıfı Ahmed Hân-ı Erdelanî'nin vekîl-i müsecceli) 324
Mehmed b. Abdullah (Pir Hüseyin karyesi ahalisinden) 260
Mehmed b. Abdullah 15, 38, 51
Mehmed b. Abdullah 273, 281, 303, 311, 374
Mehmed b. Abdullah, Hacı 296

- Mehmed [b.] Abdullah, Mollâ 378
 Mehmed b. Ahmed (hammâl tâifесinden) 272
 Mehmed b. Ahmed (Sarrâc) 37
 Mehmed b. Ahmed 61, 67
 Mehmed b. Ahmed, Avcı Seyyid (Çermik ahalisinden) 351
 Mehmed b. Ahmed, Mollâ 16
 Mehmed b. Ahmed, Mollâ 238
 Mehmed b. Ahmed, Seyyid 230, 238, 252, 344
 Mehmed b. Ali 232, 266
 Mehmed b. Ali, Ebubekir b. Osman 15
 Mehmed b. Ali, Mollâ (Bezzâz) 344
 Mehmed b. Arslan (Şeyhanlı aşiretinden bölükbaşı) 57
 Mehmed b. Aziz 147
 Mehmed b. Bayram (Kahveci) 238
 Mehmed b. Bekir 62
 Mehmed b. Bekir, Türkman Mollâ 3
 Mehmed b. Cemşid (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden) 350
 Mehmed b. Çerkes 272
 Mehmed b. Çerkes Hasan (Rukiye bt. Hüseyin'in zevci) 309
 Mehmed b. Davud 280, 281
 Mehmed b. el-Hâc Abdülvahhab, el-Hâc 333
 Mehmed b. el-Hâc Hasan, es-Seyyid 243
 Mehmed b. el-Hâc Hüseyin, Erdebilîzâde el-Hâc, bkz. Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed, Erdebilîzâde/Erdebilîzâde el-Hâc
 Mehmed b. el-Hâc/Hacı İbrahim, el-Hâc/es-Seyyid (Kelekçi Esnâfi Şeyhi) 271, 301, 306, 317, 319, 326, 328, 334, 335
 Mehmed b. el-Hâc İlyas 304, 305
 Mehmed b. el-Hâc Mahmud, Bengizâde Mollâ 287
 Mehmed b. el-Hâc Ramazan (Kafiye bt. Hamza'nın oğlu) 35
 Mehmed b. el-Hâc Yusuf (Debbağhane mahallesi ahalisinden) 372
 Mehmed b. Eyüb 18, 274
 Mehmed b. Hacı Ahmed, Seyyid 344
 Mehmed b. Hacı Ali 261
 Mehmed b. Hacı Hüseyin, Erdebilîzâde el-Hâc, bkz. Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed, Erdebilîzâde/Erdebilîzâde el-Hâc
 Mehmed b. Hacı Osman (Hani kazâsının Hamanek? karyesi ahalisinden) 348, 349
 Mehmed b. Hacı Ömer, Mollâ 281
 Mehmed b. Hacı Yusuf, Seyyid 375
 Mehmed b. Halil 50, 51, 55, 61
 Mehmed b. Halil, es-Seyyid (Şeyh Küçük Said mahallesi ahalisinden) 270
 Mehmed b. Hamza, Mollâ 352
 Mehmed b. Hasan Çelebi, Mollâ 243, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 273, 280, 282, 284, 285, 289, 290, 293, 298, 301, 303, 309, 312, 314, 323, 324, 344, 350, 353, 369, 371, 373, 376, 379, 374, 378, 379, 391, 392
 Mehmed b. Hasan, el-Hâc (mekârî tâifесinden) 304
 Mehmed b. Haydar, Mollâ (Bezzâz) 333
 Mehmed b. Hızır 68, 248, 250, 251
 Mehmed b. Hızır Ağa, el-Hâc/es-Seyyid 226, 293
 Mehmed b. Hüseyin (Hüsreviye mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifесinden) 228
 Mehmed b. Hüseyin (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 227
 Mehmed b. Hüseyin Çelebi, Mollâ 300
 Mehmed b. Hüseyin, Erdebilîzâde el-Hâc, bkz. Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin b. el-Hâc Mehmed, Erdebilîzâde/Erdebilîzâde el-Hâc
 Mehmed b. Hüseyin, Kara 46
 Mehmed b. İbrahim (Mûytâb) 227, 236
 Mehmed b. İbrahim 21, 22, 35
 Mehmed b. İbrahim, Çubukçu 260, 261
 Mehmed b. İbrahim, el-Hâc/Hacı 30, 43, 66
 Mehmed b. İbrahim, Sofu (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifесinden) 228
 Mehmed b. İlyas, Seyyid 14
 Mehmed [b.] İsmail, el-Hâc 67
 Mehmed b. İsmail, Seyyid 42
 Mehmed b. Lüleci, Mollâ 297
 Mehmed b. Mahmud (Tavşantepe karyesi ahalisinden) 350
 Mehmed b. Mahmud Efendi, Mollâ 31
 Mehmed b. Mahmud, Mollâ 18, 19, 21, 295, 297
 Mehmed b. Mahmud, Zirki (Şeyhanlı aşiretinden bölükbaşı) 57
 Mehmed b. Mansur, Seyyid 62
 Mehmed b. Mehmed, Mollâ (Gazzâz) 309
 Mehmed b. Mollâ Ömer, el-Hâc 46

- Mehmed b. Mollâ Şeref, Seyyid (İmadiye mahallesi ahalisinden) 5
- Mehmed b. Murad, es-Seyyid (Sabuncu) 240
- Mehmed b. Murtaza, Seyyid 58, 298
- Mehmed b. Musa, Mollâ 16
- Mehmed b. Mustafa (Diyarbakir Mübâya'acısı Esirî Mehmed Ağa'nın çukadârı) 265, 266, 268
- Mehmed b. Mustafa (Kılbaş mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Mehmed b. Mustafa (Süluki mahallesi ahalisinden, Diyarbakir gılmânânından Ahmed b. Musli b. Zülfü'nün ammîsi oğlu) 233
- Mehmed b. Mustafa, Çöllü (Tavşantepe karyesi ahalisinden) 350
- Mehmed b. Mustafa, Mardinli (Bâbicedid mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Mehmed b. Mustafa, Mollâ (Kâtib) 336
- Mehmed b. Mustafa, Mollâ 67
- Mehmed b. Mustafa, Pehlivan (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Mehmed b. Mustafa, Seyyid 60, 270
- Mehmed b. Nebi (Nalçacı mahallesi ahalisinden) 10
- Mehmed b. Nizamî 389
- Mehmed b. Osman 59
- Mehmed b. Osman, Köse (Bâbicedid mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Mehmed b. Ömer 54, 55, 381, 382
- Mehmed b. Ramazan, Emir 274
- Mehmed b. Rasül (Bayki aşiretinden) 230
- Mehmed b. Receb, Seyyid 372
- Mehmed b. Rüstem (Hekim) 229, 234, 248, 258
- Mehmed b. Salih (Camiussafa mahallesi ahalisinden) 234
- Mehmed b. Selim 230
- Mehmed b. Seyyid Mustafa, Seyyid 52
- Mehmed b. Süleyman (Aziz Camii mahallesi ahalisinden Erdebilzâde el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Hüseyin'in ammîzâdesi) 401
- Mehmed b. Süleyman, Hamamcıoğlu 361, 388
- Mehmed b. Süleyman, Seyyid (tâcir tâifesinden) 292, 293
- Mehmed b. Şahin 20
- Mehmed b. Şatır Ali, Mollâ 352
- Mehmed b. Şeyh Veli, el-Hâc 363
- Mehmed b. Taha, Seyyid (Muallak mahallesi ahalisinden) 351
- Mehmed b. Veli 4
- Mehmed b. Yahya 38
- Mehmed b. Yusuf (Ergani'nin Berivan karyesi ahalisinden) 242
- Mehmed b. Yusuf (Nalçacı mahallesi ahalisinden) 9
- Mehmed b. Yusuf, el-Hâc (Süluki mahallesi ahalisinden) 64, 65
- Mehmed b. Yusuf, Hacı 13
- Mehmed b. Yusuf, Sarıkçı (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Mehmed b. Yusuf, Seyyid (dikici tâifesinden) 292
- Mehmed bâğı (Eğil'in Hazran karyesinde) 373
- Mehmed Besim, Mollâ 277
- Mehmed Beşe 271
- Mehmed Beşe (Ali Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Mehmed Beşe, Keçeci 253
- Mehmed Beşe, Küçük (tâbi'-i Hacı Mustafa Ağa) 363
- Mehmed Beşe (tâbi'-i Müderris Seyyid Mehmed Efendi) 176
- Mehmed Beşe b. Abdullah 29
- Mehmed Beşe b. Atullah (Attâr) 40
- Mehmed Beşe b. Bekir (Hüsameddin mahallesi ahalisinden Fâtıma bt. Kasım Beşe'nin er karındâşı oğlu) 39
- Mehmed Beşe b. İsmail 379
- Mehmed Beşe b. Mirza 13
- Mehmed Beşe b. Mustafa (Diyarbakir Vâfisi Çeteci Abdullah Paşa'nın kassâbbaşısı) 315
- Mehmed Beşe b. Salih (Kassâb Esnâfi Şeyhi) 314-315
- Mehmed Bey b. Halil (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Asiye bt. Mehmed Ağa'nın oğlu) 379
- Mehmed Bey b. İbrahim Bey (Diyarbakir ve Musul kazâsından sுவârî bölükbaşısı) 58, 60
- Mehmed Bey b. Ömer Bey (Biziki Beyi) 36
- Mehmed Bey, Hacı (Kiki Beyi, Diyarbakir Alaybeyi) 97, 98
- Mehmed Bey, Şemsi Paşazâde (Dergâh-ı âli gediklişi, Mübâşir) 346, 357, 407
- Mehmed Çavuş (Topçu Çavuşu) 99

- Mehmed Çelebi (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 51
 Mehmed Çelebi (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden Süleymanzâde Abdurrahman Ağa b. Mehmed Çelebi'nin oğlu) 295
 Mehmed Çelebi (Kâtib-i voyvoda) 35, 52
 Mehmed Çelebi (Mumcu) 43
 Mehmed Çelebi (Müytâb) 7
 Mehmed Çelebi (Semerci) 247
 Mehmed Çelebi (tâbi'-i Hacı Abdullah Bey) 313
 Mehmed Çelebi, Balıkcızâde 242
 Mehmed Çelebi, Hacı 371
 Mehmed Çelebi, Şeyh (Nakîb) 349
 Mehmed Çelebi b. Abdullah 298
 Mehmed Çelebi b. Ahmed (Fethiye bt. Abdullah'ın vasiyy-i muhtârı olan hazinedârı) 21, 22
 Mehmed Çelebi b. Ali (Bezzâz) 313, 393
 Mehmed Çelebi b. Bekir 48
 Mehmed Çelebi b. Davud 296
 Mehmed Çelebi b. Derviş Mehmed 282
 Mehmed Çelebi b. el-Hâc Yahya 234
 Mehmed Çelebi b. Hacı Halil, Mollâ (Çiftçi) 363
 Mehmed Çelebi b. Halil (Kelekcî Şeyhi) 240
 Mehmed Çelebi b. Hamza 62
 Mehmed Çelebi b. Hüseyin 282
 Mehmed Çelebi b. İbrahim (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden) 236
 Mehmed Çelebi b. İsmail 16
 Mehmed Çelebi b. Mehmed, Çavuşzâde (Şeyh Yasin mahallesi ahalisinden Hadice Hâtûn bt. Karamanî İbrahim Efendi'nin zevci) 251
 Mehmed Çelebi b. Muharrem 14
 Mehmed Çelebi b. Mustafa (Terzi, İmadiye mahallesi ahalisinden) 62
 Mehmed Çelebi b. Rüstem (Hekim) 249, 251
 Mehmed Çelebi b. Seyyid Hasan, Seyyid 15
 Mehmed Çelebi b. Seyyid Kasım, Mazakî Seyyid 31
 Mehmed Çelebi b. Seyyid Mustafa 15
 Mehmed Çelebi b. Şeyh Ahmed, es-Seyyid 8
 Mehmed Çelebi b. Yakub (Penbeci) 34
 Mehmed Çelebi b. Yusuf 16
 Mehmed Çelebi b. Yusuf Beşe 234
 Mehmed Çelebi Vakfı (Kavas mahallesinde) 45
 Mehmed Dilâver 4
 Mehmed Efendi (Başdefterdâr) 389
 Mehmed Efendi (Fetvâ) 277
 Mehmed Efendi (Hacı Kasım Mescidi İmâmı) 280
 Mehmed Efendi (Kâtib) 8
 Mehmed Efendi (Kâtib-i divân) 357
 Mehmed Efendi (Serkâtib) 56, 64
 Mehmed Efendi b. Ali Efendi 315
 Mehmed Efendi b. Ali Efendi (Kâtib-i kassâm) 344, 363, 363, 369
 Mehmed Efendi b. el-Hâc Abdurrahman, Şedidzâde el-Hâc 366, 367
 Mehmed Efendi b. Hacı Veli 283
 Mehmed Efendi b. Halil Efendi, Seyyid 341, 342, 377
 Mehmed Efendi b. Hızır Efendi 327
 Mehmed Efendi b. Musa, el-Hâc (Hatîb) 360
 Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi (Kamışlı mahallesinde imâm) 175
 Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi 248, 251, 292, 302, 316, 317, 318, 319, 326, 328, 336, 337, 339, 343, 345
 Mehmed Efendi b. Ömer Efendi 394
 Mehmed Efendi b. Tahazâde, es-Seyyid 227
 Mehmed Efendi b. Türkman 378
 Mehmed Efendi menzili (Hoca Ahmed mahallesinde) 391
 Mehmed Efendi, Bakkâlzâde 30
 Mehmed Efendi, Çermik Müftüzâde 230
 Mehmed Efendi, el-Hâc (Hatîb-i Camiunnebi) 14, 314
 Mehmed Efendi, es-Seyyid (Haremeynü's-şerîfeyn Evkâfi'nın mütevellî vekîli) 157
 Mehmed Efendi, Hanili 175
 Mehmed Efendi, Konevî 369
 Mehmed Efendi, Seyyid 4
 Mehmed Efendi, Seyyid (Müderris) 176
 Mehmed Efendi, Zenbilzâde 277
 Mehmed Emin (Defterdar Ahmed Çelebi mahallesi ahalisinden Zahide'nin ammîsi) 43
 Mehmed Emin, es-Seyyid (Sermuhzirân) 176
 Mehmed Emin Ağa (Sadâret çukadârı) 155
 Mehmed Emin Ağa b. el-Hâc Hasan, es-Seyyid el-Hâc (Damga Emîni) 228, 229
 Mehmed Emin Ağa, el-Hâc 21
 Mehmed Emin Ağa, es-Seyyid (Âmid Mahkemesi Sermuhzirânı) 167, 227
 Mehmed Emin b. Abbas, Harputlu (Bekçiyân Hammâmı'nda dellâk tâifesinden) 249

- Mehmed Emin b. Abdullah 26
 Mehmed Emin b. Ahmed (Defterdar Ahmed Çelebi mahallesi ahalisinden) 43
 Mehmed Emin b. Ali Çelebi, Seyyid 238
 Mehmed Emin b. el-Hâc Ali 24
 Mehmed Emin b. Halil, es-Seyyid (Diyarbakir Voyvodası Halil Ağa'nın mübâya'aya me'mur vekîl-i müsecceli) 291, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 316, 318, 319, 326, 327, 328, 336, 337, 339, 341, 342, 343, 345, 356, 362, 386, 387, 395, 399, 400
 Mehmed Emin b. Halil, Mollâ (Çavuş) 312
 Mehmed Emin b. Hanzal, Seyyid 5
 Mehmed Emin b. Hüseyin (Mûytâb) 236
 Mehmed Emin b. Mahmud 239
 Mehmed Emin b. Mehmed Ağa 250
 Mehmed Emin b. Mustafa (sipâhiyândan) 389
 Mehmed Emin b. Rasûl (Kelekçi) 44
 Mehmed Emin b. Seyyid Abdullah 33
 Mehmed Emin b. Veli (Du'âgû 109); (Fatih Mehmed Paşa Evkâfî nakib-i nânî, eczâgûyu) 215, 216
 Mehmed Emin Çelebi b. el-Hâc Ebubekir 301
 Mehmed Emin Çelebi b. Hanzal, Seyyid (udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden)
 Mehmed Emin Çelebi b. Mustafa, Bâzergânzâde 254
 Mehmed Emin Efendi (Diyarbakir Nâibi) 275
 Mehmed Emin Efendi (Na'ıçeci Mescidi İmâmı) 280
 Mehmed Emin Efendi b. Abdurrahman Efendi, el-Hâc 275, 276
 Mehmed Emin Efendi b. İmâm-ı Mescid-i Şeyh Said 38
 Mehmed Emin Efendi b. Mustafa Efendi 328
 Mehmed Emin Efendi, Ağzıkazâde es-Seyyid 280
 Mehmed Emin Efendi, el-Hâc (Kâtib) 333
 Mehmed Emin Efendi, es-Seyyid (Kâtib-i Mahkeme-i Âmid) 276
 Mehmed Emin Efendi, es-Seyyid 275
 Mehmed Emin Efendi, Haricîzâde 280
 Mehmed Emin Halife (Mehdi Mehmed Mescidi Vakfî Müttevellîsi, Debbâğhâne Câmi'-i şerîfî Evkâfî Nâzırı, Mollâ Ömer Mescid-i şerîfî Evkâfî Nâzırı) 432, 433
 Mehmed Emin mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 289
 Mehmed Esad, es-Seyyid Abdullah Mollâzâde (Âmid Nâibi) 156, 276, 277, 278, 282, 284, 285, 290
 Mehmed Halife (Çermik'de Câmi'-i kebîr'in ferrâşı) 441
 Mehmed Halife (Tüfenkçi) 280
 Mehmed Haşim, Mevlânâ es-Seyyid (Maraş Kadısı) 177
 Mehmed mezraası karyesi 22, 89, 200, 411, 437
 Mehmed mülkü (el-Hâc Büzürg mahallesinde) 245
 Mehmed mülkü (Kılıç Bey mahallesinde) 291
 Mehmed Nâbi, Mollâ 45
 Mehmed Nizam 361
 Mehmed Paşa; -Kışlakı 90; -mahallesi 41, 52, 228, 370, 393; -Vakfî (Esfel'de) 355, 368
 Mehmed Paşa, Çelik (Diyarbakir Vâlisi) 329, 332, 334, 345, 346, 357, 358, 360, 379, 380, 388, 390, 407, 413, 417, 419, 434, 445, 450, 451
 Mehmed Paşa-yı Garb-ı zimmi mahallesi 75, 424
 Mehmed Paşa-yı Şark mahallesi 74, 80, 83, 424, 428, 431
 Mehmed Refî' Bey, el-Hâc 150
 Mehmed Rıza b. Abdullah 45
 Mehmed Sadık, el-Hâc (Darbhâne-i âmire Nâzırı) 405
 Mehmed Sadullah Efendi, Şefikzâde es-Seyyid (Diyarbakir Nâibi) 155, 156, 157
 Mehmed Said Ağa b. el-Hâc Ahmed Ağa 313
 Mehmed Salih (Diyarbakir Nâibi) 166, 168
 Mehmed Salih veresesi mülkü (el-Hâc Abdurrahman mahallesinde) 312
 Mehmed Sipâhi 35
 Mehmed Torun, Seyyid 274
 Mehmed, Akımili Seyyid 371
 Mehmed, Başıbüyük el-Hâc 234
 Mehmed, Besimzâde Hacı 298
 Mehmed, el-Hâc/Hacı (Bayrakdâr) 298, 352
 Mehmed, el-Hâc (Haffâf) 62
 Mehmed, el-Hâc (Bezzâzîstân Kethüdâsı) 338,340
 Mehmed, el-Hâc (Mâlikâne mutasarıfı) 205
 Mehmed, el-Hâc (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu) 393, 394
 Mehmed, el-Hâc (Yorgancı) 245

- Mehmed, el-Hâc Beyanoğlu (Haleb ahalisinden) 334
- Mehmed, es-Seyyid (Berber) 245
- Mehmed, es-Seyyid Mollâ 260
- Mehmed, Hacı (Sarrâc) 284
- Mehmed, Hâfız 370
- Mehmed, Hâfız (Kur'ân-ı Kerim tilâvet eden) 148, 149
- Mehmed, Mollâ (Câmi'unnebî Hatîbi) 27
- Mehmed, Mollâ (Çukacı el-Hâc Abdülkadir'in kardeşi) 287
- Mehmed, Mollâ (Kassâb) 252
- Mehmed, Mollâ (Kâtib) 344
- Mehmed, Mollâ (Sâ'atçı) 150
- Mehmed, Mollâ (tâbi'-i müderris efendi) 287
- Mehmed, Mollâ (Ütücü) 21
- Mehmed, Örenli 13
- Mehmed, Sengli? Mollâ 372
- Mehmed, Seyyid (Hammâmcı) 59
- Mehmed, Seyyid (Tütüncü) 15
- Mehmed, Şaka Mollâ 247
- Mehmed, Uzun (Bakkâl) 274
- Mehmed, Yorgancı el-Hâc 239
- Mehmed-i Karamanî, Mevlânâ Şeyh (Dersi'âm) 415
- Mehmedli karyesi 77, 86, 161, 180, 190, 409, 426, 435
- Mehterhâne-i âmire 213; -mühimmâtı 34
- mekârî/mekârîler 206, 213, 304; -davarları 96, 291, 292; -deve ve katır ve bârgîrler 95-96; -tâifesi 304
- mekârîbaşı 292
- Melek Ahmed; -Paşa Camii mahallesi 287; -Paşa Hammâmı 369, 370; -Paşa mahallesi 68; -Paşa Vakfı 403, 415; -karyesi 163, 183, 193
- Melik v. Abdo 313
- Melkon 252
- Melkon (Kubbe-i siyah mahallesi ahalisinden Senverdi v. Muradhan'ın oğlu) 25
- Memâlik-i Mahrûse 414, 445
- Memeddin; -mahallesi 40, 64, 248; -mahallesi ahâlîsi 21; -Mescidi (Memeddin mahallesinde) 40
- Mendikan 264
- menzil; -ahkâmı 218; -bârgîri/bârgîrleri 208, 308, 311; -hücceti 309; -nizâmı 207
- menzilhâne/menzilhâneler 208; -nizâmı 150
- Menzir Ağa (Serdengeçdi) 353
- Merçert 154
- Mergub b. Abdullah (Fethi Çelebi ahalisinden) 300
- Mermer karyesi 349
- Mersini karyesi 85, 408, 435
- Mersini-yi müslim karyesi 77, 426
- Mersini-yi zimmi karyesi 78, 427
- Merve (Harput kazâsi ahalisinden Halil b. Mustafa'nın kız karındâşı) 334
- Merve Hâtûn bt. Yusuf Beşe (İbni Müderris mahallesi ahalisinden) 15
- Meryem (Hüseyin Efendi mahallesi ahalisinden Nebi b. Ömer'in kız karındâşı) 3
- Meryem (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden) 350
- Meryem Ana Kenîsesi 373, 374
- Meryem bt. Ali (Deli Ali b. Deli Halil'in vâidesi) 17, 18
- Meryem bt. Cemşid (Mustafa Paşa mahallesi ahalisinden Rasûl b. Cemşid'in hemşiresi) 382
- Meryem bt. Mustafa 71
- Meryem Hâtûn mülkü (Katrıpınarı mahallesinde) 296
- Meryem mülkü (Rumiyan mahallesinde) 6
- Meryem-i kebir mahallesi 75, 80, 424, 429
- Meryem-i kebir mahallesi 429
- Meryem-i kebir mahallesi 75
- Meryem-i kebir mahallesi 80
- Meryem-i sagir mahallesi 75, 81, 84, 243, 424, 430, 431
- Mescid-i Memeddin mahallesi 74, 80, 423, 429
- Mescid-i Siyah mahallesi 74, 423
- Mesil tarlası 294
- Meşti karyesi 88, 410, 437
- Metinli ahâlîleri (Tilbesme nâhiyesine tâbi') 398
- mevâcib/mevâcibler 103, 104, 165, 184, 406, 416
- Mevkûfât; -defteri/defterleri 210, 420, 421, 422; -kalemi 168
- Mevlûd, bkz. Abdulkerim (Hacı Yasin b. Hacı Bekir'in memlûkesi Mümtaze bt. Abdullah'tan oğlu)
- Meyafarikin kazâsi 158
- Meydan (Âmid'de) 147, 361, 362, 388
- Meyhâneci Arslan mülkü (Hızır İlyas-ı kebir mahallesinde) 63

Meyrem bt. Remye (Kıtırbil-i zimmi karyesi ahalisinden Şemon v. İdo'nun zevcesi) 8, 10
Mezraa karyesi 318
Mezraa-i İbrahim Bey karyesi (Hani kazâsı) 4
Mezrik karyesi 87, 162, 181, 191, 410, 436
Mısırlı Hacı Mehmed vereseşi mülkü (Hüseyin Efendi mahallesinde) 3
Miçol tarlaları (Dağ kapısı hâricinde) 333
Mihail v. Merican 34, 48, 56
Mihail, Fethioğlu 154
Mihaki v. Niso 44
Miho (İnce Hanna'nın karındâşı) 154
Mihrani 170; -kazâsı 60, 92, 158, 177, 178, 188, 199, 346, 418, 421, 422; -kazâsı ahâlîleri 270, 306, 307
Mikâil, Mollâ 15
Mikâil b. Ahmed 15
Mikail b. Hüseyin 261
Millî Espeyak 16; -aşireti 103; -cemâ'atı 76, 425
Millî Göçer-i Esfeyac Mukâta'ası 16
Millizâde develiği (Çağal mahallesinde) 344
mi'mârlık 106
Minas (hammâl tâifesi başı) 269, 272
Minas v. Haçuk, Topal (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
mîrâs 32, 38, 39, 41, 234, 239
mîrî 51, 91, 100, 103, 104, 109, 172, 173, 186, 208, 219, 220, 228, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 270, 273, 292, 298, 302, 304, 306, 317, 318, 320, 324, 327, 328, 336, 337, 338, 339, 340, 343, 345, 353, 356, 386, 387, 388, 395, 398, 402, 413, 414, 416, 419, 422, 423, 434, 439; -anbâr 303; -anbâr emîni 361; Mîrî anbârı/anbârları 269, 272, 316, 320, 327, 361; -defteri 170; -fiâtı 323, 326, 357; -levendât 54, 57, 60, 97; -levendâtu 11; -mâl 170; -mübâşirleri 413; -pîşkeş 447; -piyâde levendâtu 12; -süvârî levendâtu 64
Mirim? karyesi (Göksun) 376
Mirkos (Kürkçü) 268, 269
Miro Mehmed (Kılbaş mahallesi ahalisinden Mustafa b. Rasül'ün er karındâşı) 71
Mirza b. Mehmed (Pir Hüseyin karyesi ahalisinden) 260
Mirzaviran karyesi 78, 83, 427, 431
Misafirviran karyesi 78, 83, 428, 431

Miyase bt. Ahmed (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden) 46
Miyase bt. Ahmed (Hüsameddin mahallesi ahalisinden Fâtıma bt. Kasım Beşe'nin kızı) 39
Mollâ Abdi tarlası (Zora karyesinde) 294
Mollâ Ahmed mülkü (Çağal mahallesinde) 320
Mollâ Ali b. Mehmed 257; -mülkü (Kubbe-i cedid mahallesinde) 257
Molla Ali karyesi 88, 411, 438
Mollâ Ali mülkü (Cami-i kebir mahallesinde) 42
Molla Alican mahallesi 74, 227, 423
Mollâ b. Hasan 272
Molla Bahaeddin mahallesi 74, 423
Molla Bahaeddin-i müslim mahallesi 79, 428
Molla Bahaeddin-i zimmi mahallesi 74, 83, 424, 431
Molla Cabir karyesi 77, 85
Molla Cennan mahallesi 424
Mollâ Hasan tarlası (Çermik yolunda) 294
Mollâ Hasan vereseleri mülkü 225
Mollâ Haydar mülkü (Lala Bey mahallesinde) 65
Molla Hayyan mahallesi 75
Mollâ İsa (Dellâl) 3
Mollâ Mehmed mülkü (Derviş Hüseyin mahallesinde) 278
Mollâ mülkü (Hoca İskender mahallesinde) 378
Mollâ Osman mülkü (İmadiye mahallesinde) 311
Mollâ Ömer Mescid-i şerifi Evkâfi 432
Mollâ Yusuf mülkü (Gayblar-ı kebir mahallesinde) 66
Mollacabir karyesi 161, 181, 191, 408, 426, 435
Mollahamış karyesi 77, 85, 160, 180, 190, 408, 427, 435, 452
Mollapolad karyesi 89, 182, 193, 200, 411, 438
Moluca karyesi (Salat nâhiyesi) 308, 310
Monlâ Bahaeddin mahallesi 331
Monlâ İbrahim menzili (Hoca İskender mahallesinde) 373
More menzili (Katırpınarı mahallesinde) 296
Muallak mahallesi 73, 79, 351, 423, 428
Mu'allimhâne (Alican mahallesinde) 204
Muazzez Hâtûn bt. Esküp (Kubbe-i siyah mahallesi ahalisinden Senverdi v. Muradhan'ın zevcesi) 25
muhallefât 172, 194, 449
Muhammed b. Hasan eş-Şeybanî (Hanefî imâmılarından) 176, 279, 286

- Muhammed Efendi, İmâm, bkz. Muhammed b. Hasan eş-Şeybanî
- Muhannaviran karyesi 78, 89, 163, 182, 192, 200, 411, 427, 438
- Muhyiddin b. Hüseyin, Seyyid 274
- Mu'înü'l-Müftî (Fıkıh kitabı) 285
- mukâta'a/mukâta'alar 16, 100, 103, 104, 149, 165, 166, 186, 205, 275, 276, 406, 416; —i zemîn 3, 15, 25, 53, 70, 273, 312, 344, 362, 370, 395; -kalemi 168
- mukâta'ât 103, 104, 105, 164, 165, 170, 174, 175, 186, 265, 406, 417; -ashâbı 164; -mâlları 416
- mumcu/mumcular; -esnâfi 315; -şeyhi 283, 379
- Mumcu Mehmed mülkü (Hüsameddin mahallesinde) 36
- mumcuyân 73, 110, 159, 189, 179, 347, 420
- murâbahacı 167
- Murad (hammâl tâifesinden) 272
- Murad b. İbrahim 227, 232, 234, 235, 237, 238, 239, 241, 242, 243, 245, 247, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261
- Murad b. İbrahim 246
- Murad b. İbrahim, Kürd (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Murad b. Üveys 314
- Murad Beşe, ihtiyâr 25
- Murad Çelebi b. İbrahim 248
- Murad mülkü (Kıtırtil-i zimmi köyünde) 10
- Murtaza b. Mehmed (bölükbaşıyândan) 322
- Murtaza b. Mehmed, el-Hâc (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Murtaza b. Mustafa, Cihanbeyli (Şeyhanlı aşiretinden bölükbaşı) 57
- Murtaza b. Neccar, Seyyid 38
- Murtaza b. Yusuf 227
- Murtaza b. Yusuf mülkü (Kubbe-i cedit mahallesinde) 257
- Murtaza Çelebi b. Balıkcızâde Mehmed Çelebi 16
- Murtaza Çelebi b. Rıdvan 24
- Murtaza mülkü (Mollâ Alihan mahallesinde) 227
- Murtaza Paşa; -çeşmesi (İmadiye mahallesinde) 278; -Kastalı (İmadiye mahallesinde) 5
- Musa (Dergâh-ı mu'allâ gediklisi) 185, 186
- Musa (Eğil kazâsının Nirib karyesi ahalisinden Osman b. Halil'in oğlu) 381, 382
- Musa (Sarrâc Hacı Mehmed'in oğlu) 284
- Musa Abdullah (Kalaycı) 377
- Musa Ağa (Bağdad tatarlarından) 153
- Musa Alemdar b. Ahmed, bkz. Musa b. Ahmed Alemdâr
- Musa b. Ahmed Alemdâr (Mühürçü) 290, 352
- Musa b. Arslan (Kalenderhane mahallesi ahalisinden) 229
- Musa b. Arslan 349, 350
- Musa b. Davud, es-Seyyid el-Hâc (Ergani kasabası ahalisinden) 231
- Musa b. Halil (Kılbaş mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Musa b. Süleyman b. Ahmed (Hani kazâsının Şeyh Ömeran karyesi ahalisinden) 335, 336
- Musa b. Şahin (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 19
- Musa Bayrakdar b. Ahmed 371
- Musa Beşe b. Ahmed (Alemdâr) 314, 371
- Musa Çelebi b. Mehmed (Süluki mahallesi ahalisinden) 65
- Musa Efendi (Müderriş) 271, 277, 288, 289, 290
- Musa Kılınçlı 35
- Musa mülkü (Çağal mahallesinde) 281
- Musa tarlası (Çermik yolunda) 294
- Musa, el-Hâc (sâkin-i kal'a) 239
- Musa, Şikâkî 280
- Musıla, bkz. Fazlıoğlu veresesi
- Musli b. Rasûl 59
- Mustafa (Ablak mahallesi ahalisinden Hamide'nin oğlu) 391
- Mustafa (Ali Paşa mahallesi ahalisinden Ahmed Çelebi'nin babası) 51
- Mustafa (Arslan b. Zekeriya'nın oğlu) 260
- Mustafa (Camiulesved mahallesi ahalisinden Ali Bey b. Ömer'in oğlu) 273
- Mustafa (Defterdar Camii mahallesi ahalisinden Abdülvahhab'ın oğlu) 295, 297
- Mustafa (Dizdâr) 62
- Mustafa (Garb-ı Âmid nahiyesinin Kubbecik karyesi ahalisinden) 441
- Mustafa (Hacı Büzürg mahallesi ahalisinden İbrahim b. Mustafa'nın babası) 305
- Mustafa (Haremeyn Evkâfi Müfettişi) 202
- Mustafa (Harput kazâsı ahalisinden Halil b. Mustafa'nın oğlu) 333

- Mustafa (Kahveci) 253
 Mustafa (Kalenderhane mahallesi ahalisinden Musa b. Arslan'ın oğlu) 229, 230
 Mustafa (Kassârî) 244
 Mustafa (Kâtib) 34, 62
 Mustafa (Kenan karyesi ahalisinden Salih b. Ahmed'in oğlu) 33
 Mustafa (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu) 393, 394
 Mustafa (Muhzır) 283
 Mustafa (Mübâşir) 95, 207, 405
 Mustafa (tâbi' -i Tahsin Ağa) 287
 Mustafa (Yeniçeri Ağası) 171
 Mustafa, el-Hâc 46
 Mustafa, el-Hâc (Dergâh-ı mu'allâ Kapıcıbaşısı) 414, 415, 417, 419
 Mustafa, el-Hâc (Emîn-i çavuşân) 311
 Mustafa, el-Hâc (Ergani Ma'deni Emîni) 100, 165, 166
 Mustafa, el-Hâc (Mekârî) 17
 Mustafa, el-Hâc Sem'ânzâde 356
 Mustafa, Erzincanlı Mollâ 46
 Mustafa, es-Seyyid (Abdülbaki b. el-Hâc Kanber'in babası) 388
 Mustafa, es-Seyyid (Âmid Bâb Nâibi) 168, 169
 Mustafa, es-Seyyid (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Şerife Havva bt. es-Seyyid İbrahim'in oğlu) 253
 Mustafa, es-Seyyid (Diyarbakir Mahkemesi'nde kısmet muhzırı) 198
 Mustafa, es-Seyyid (İzzeddin mahallesi ahalisinden Abdülbaki b. el-Hâc Kanber'in babası) 361
 Mustafa, es-Seyyid (Köprüyapan mahallesi ahalisinden el-Hâc Ömer b. el-Hâc Şaban'ın oğlu) 243
 Mustafa, es-Seyyid 247, 261
 Mustafa, Hacı Sunullahzâde Hacı 154
 Mustafa, Hacı (Bezzâz) 154
 Mustafa, Hacı (Bölükbaşı) 25
 Mustafa, Hacı (Sarrâf) 14
 Mustafa, Hâfiz (Kur'ân-ı Kerim tilâvet eden) 148
 Mustafa, Hamidzâde 377
 Mustafa, Kulkulacızâde 245
 Mustafa, Mevlânâ (Haleb Kadısı) 447
 Mustafa, Mollâ 18
 Mustafa, Mollâ 379
 Mustafa, Mollâ (Bevvâb) 290
 Mustafa, Mollâ (Îmâm) 297, 298
 Mustafa, Mollâ (Sabuncu) 242
 Mustafa, Mollâ/es-Seyyid (Tercümân) 176, 290
 Mustafa, Pir (Ergani Ma'deni Emîni) 201
 Mustafa, Sem'ânzâde el-Hâc 354, 397
 Mustafa, Seyyid 20, 149, 381
 Mustafa, Seyyid (Çavuş) 281
 Mustafa, Şeyhî (Âmid Kadısı) 7
 Mustafa, Topal 46
 Mustafa, Tüfenkçi 379
 Mustafa Abdi 35
 Mustafa Ağa 385
 Mustafa Ağa (Çavuşlar Emîni) 102
 Mustafa Ağa (Diyarbakir Muhâfızı Ahmed Paşa'nın kâimmakâmı) 240
 Mustafa Ağa (Diyarbakir Mütessellimi) 230, 237
 Mustafa Ağa (Emîn-i çavuşân) 239
 Mustafa Ağa (sadri' zam tatarlarından) 150
 Mustafa Ağa (Tüfenkçibaşı) 149
 Mustafa Ağa (Vekîl-i miralay-ı Âmid) 5
 Mustafa Ağa b. Abdullah, el-Hâc 362, 363
 Mustafa Ağa b. Abdullah, Serdengeçdi 334, 335
 Mustafa Ağa b. Ahmed, Çongarzâde 234
 Mustafa Ağa b. el-Hâc Abdülvahhab (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden) 333
 Mustafa Ağa b. el-Hâc Mehmed, Hasankeyiflîzâde el-Hâc (Îmadiye mahallesi ahalisinden, tüccâr) 278, 279
 Mustafa Ağa b. Emin Çavuş 357
 Mustafa Ağa b. Hüseyin 369
 Mustafa Ağa b. Hüseyin (Bölük Ağası) 337
 Mustafa Ağa b. Hüseyin Ağa 295
 Mustafa Ağa b. Hüseyin Ağa, es-Seyyid 352
 Mustafa Ağa b. Osman 290
 Mustafa Ağa b. Serdengeçdi 283
 Mustafa Ağa Sem'ânzâde, Hacı 368
 Mustafa Ağa, Cemaleddinli Kara (Diyarbakir süvârî asâkiri levendâti bölükbaşısı) 64
 Mustafa Ağa, Çerhozâde 269, 287
 Mustafa Ağa, el-Hâc (Dergâh-ı âlî Kapıcıbaşısı) 433, 434
 Mustafa Ağa, el-Hâc (Diyarbakir Voyvodası Halil Ağa b. Mustafa Ağa'nın vekîli) 337
 Mustafa Ağa, el-Hâc (Emîn-i çavuşân) 361. 389

- Mustafa Ağa, el-Hâc (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Kara Hoca zâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın oğlu) 365, 366, 367
- Mustafa Ağa, el-Hâc (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Monlâ Abdullah'ın karındaşı) 365
- Mustafa Ağa, el-Hâc (Kapıcıbaşı) 337, 430, 440
- Mustafa Ağa, Hacı (Emîn-i çavuşân) 391
- Mustafa Ağa, Hammamcıoğlu 371
- Mustafa Ağa, Hıskeyfli Hacı 154
- Mustafa Ağa, Kel 90
- Mustafa Ağa, Mühürdar (Dergâh-ı âlî gediklilerinden) 91
- Mustafa Ağa, Sivashlı Alemdar 371
- Mustafa Ahmedzâde, Mollâ 297
- Mustafa b. Abbas, el-Hâc 239
- Mustafa b. Abdullah (Aynımınare mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Mustafa b. Abdullah (Bekir b. el-Hâc Vefa b. Abdullah'ın babası) 274
- Mustafa b. Abdullah (Küreççi) 303
- Mustafa b. Abdullah (Mumcu) 240
- Mustafa b. Abdullah (Münâdi) 21
- Mustafa b. Abdullah (tâbi'-i Hasan Ağa) 354
- Mustafa b. Abdullah 26, 33, 51, 52, 63
- Mustafa b. Abdullah 274, 281, 356
- Mustafa b. Abdullah, Mollâ 43
- Mustafa b. Abdullah, Telli (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 227
- Mustafa b. Ahmed (Çağal mahallesi ahalisinden) 59
- Mustafa b. Ahmed (tâbi'-i Hasan Ağa) 368
- Mustafa b. Ahmed 35, 238, 241, 253, 261, 296
- Mustafa b. Ahmed, el-Hâc (bakkâl esnafından) 450
- Mustafa b. Ahmed, Mollâ 239
- Mustafa b. Ali (Gazzâz) 53
- Mustafa b. Ali (Memeddin mahallesi ahalisinden) 248
- Mustafa b. Ali Hoca, Mollâ 243
- Mustafa b. Ali, el-Hâc 16
- Mustafa b. Ali 43
- Mustafa b. Arslan (Tütüncü) 256
- Mustafa b. Arslan, Çobanbaşı 236, 237
- Mustafa b. Bekir 337
- Mustafa b. Bekir/Ebubekir, Mollâ (Cizyedâr) 302, 306, 316, 317, 318, 319, 320, 325, 326, 327, 328, 336, 339, 343, 345, 353, 356, 362, 386, 387, 388, 395, 398, 399
- Mustafa b. Dede Ali 254
- Mustafa b. el-Hâc Kasım 389
- Mustafa b. el-Hâc Mahmud Efendi, Mollâ 287
- Mustafa b. el-Hâc Mahmud, Seyyid 238
- Mustafa b. el-Hâc Mehmed 303
- Mustafa b. el-Hâc Ömer, Mollâ 262
- Mustafa b. Eyüb, es-Seyyid (Eğil kazası ahalisinden) 345
- Mustafa b. Eyüb, es-Seyyid (Kelekçi Esnâfi Şeyhi) 256, 271, 299, 301, 306, 315, 317, 318, 326, 328
- Mustafa b. Hacı Abdurrahman (Bezzâz) 313
- Mustafa b. Hacı Ahmed, Sağrıçı Hacı 66
- Mustafa b. Hacı Bekir 61
- Mustafa b. Hacı Şaban, Genç (Diyarbakır süvârî asâkiri levendâtı bölükbaşı) 64
- Mustafa b. Hacı Şahin 242
- Mustafa b. Hacı Yusuf Efendi, Mollâ 313
- Mustafa b. Halil 232, 237, 252, 298
- Mustafa b. Hamza, es-Seyyid/Seyyid (Tercümân) 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 273, 274, 276, 280, 281, 282, 283, 285, 293, 294, 303, 304, 313, 315, 318, 323, 324, 330, 331, 332, 336, 344, 351, 356, 364, 369, 373, 374, 375, 376, 379, 380, 390, 391, 392
- Mustafa b. Hamza, Mollâ, bkz. Mustafa b. Hamza, es-Seyyid/Seyyid
- Mustafa b. Hasan (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 53
- Mustafa b. Hasan (Tilbesme nâhiyesinin Derik karyesi ahalisinden) 393
- Mustafa b. Hasan, Hoca Mollâ (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 289
- Mustafa [b.] Haydar (Manav) 25
- Mustafa b. Hızır, Mollâ, bkz. Mustafa b. Hızır, Seyyid
- Mustafa b. Hızır, Seyyid (Kahveci) 253, 314, 371
- Mustafa b. Hüseyin (bakkâl esnafından) 321
- Mustafa b. Hüseyin 23, 48
- Mustafa b. Hüseyin, Mollâ (Ali Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Mustafa b. İshak, Mollâ 295, 297
- Mustafa b. İsmail, el-Hâc 313
- Mustafa b. İsmail, el-Hâc (Ali Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Mustafa b. İsmail, es-Seyyid 255

- Mustafa b. Kadı 53
 Mustafa b. Mahmud, el-Hâc/Mollâ/Seyyid 7, 13, 14
 Mustafa b. Mahmud, Mollâ 394
 Mustafa b. Mehmed 40, 62
 Mustafa b. Mehmed 235, 238, 319, 372
 Mustafa b. Mehmed, Mollâ 3
 Mustafa b. Mehmed, Seyyid 53
 Mustafa b. Mehmed, Yiğitbaşı (Ayniminare mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Mustafa b. Mehmed (Alemdâr) 372
 Mustafa b. Mehmed (Sabbâğ Esnâfi Şeyhi) 34
 Mustafa b. Mehmed (Zoğzinc-i zimmi karyesi ahalisinden) 321, 322
 Mustafa b. Mehmed Ağa 287
 Mustafa b. Mehmed mülkü (Lala Bey mahallesinde) 235, 236
 Mustafa b. Mevlüd, Seyyid 52, 67
 Mustafa b. Mollâ Mehmed, Hâfiz 378
 Mustafa b. Mollâ Osman 53
 Mustafa b. Musa (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 227
 Mustafa b. Mustafa (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 289
 Mustafa b. Nebi, Kasanlı (Eğil kazası ahalisinden) 345, 373
 Mustafa b. Osman, el-Hâc 231, 293
 Mustafa b. Osman, Hacı/Mollâ 39, 67
 Mustafa b. Ömer (Ayniminare mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Mustafa b. Ömer 229, 238, 241
 Mustafa b. Ömer, el-Hâc 26, 266
 Mustafa b. Ramazan 66
 Mustafa b. Rasül 242
 Mustafa b. Rasül (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 71
 Mustafa b. Receb 321
 Mustafa b. Seyyid Ahmed, Seyyid (Câmi'-i kebir'de zevâyidhân) 108
 Mustafa b. Seyyid Ali (Garb nahiyesinin Hacıroz karyesi ahalisinden) 324
 Mustafa b. Seyyid Bekir, Seyyid 31
 Mustafa b. Seyyid Kasım, Seyyid 25
 Mustafa b. Seyyid Mehmed Emin, Seyyid (Müşâhere Kâtibi) 196
 Mustafa b. Tütüncü 20
 Mustafa b. Veli 284
 Mustafa b. Yakub, Mollâ 40
 Mustafa b. Yusuf (Dellâl, Münâdî, Na'ıçeci mahallesi ahalisinden) 50, 67, 227, 236, 244, 253, 378
 Mustafa b. Yusuf Efendi, Mollâ 378
 Mustafa b. Yusuf, Kara 244
 Mustafa b. Yusuf, Mollâ 3
 Mustafa Beşe (Meydan'da vakıf paçacı dükkânı kirâcısı) 147
 Mustafa Beşe, Kara Hacı (Menzilci) 177
 Mustafa Bey, Bindanlızâde 310, 311
 Mustafa Çelebi (Gazzâz) 65
 Mustafa Çelebi, Buzcu Hacı Hasanzâde 22
 Mustafa Çelebi, Kebir 5
 Mustafa Çelebi, Köprüyapanzâde 14
 Mustafa Çelebi, Yorgancızâde 274
 Mustafa Çelebi b. () (Bezzâz) 393
 Mustafa Çelebi b. Ahmed (Attâr) 240
 Mustafa Çelebi b. Ahmed (Bakkâl esnâfının pazarbaşısı) 44
 Mustafa Çelebi b. el-Hâc Mehmed 5
 Mustafa Çelebi b. Erganili 234
 Mustafa Çelebi b. eş-Şeyh Abdullah Çelebi, Azizzâde (meşâyihdan) 7, 302, 303
 Mustafa Çelebi b. Hasan 248, 251
 Mustafa Çelebi b. İbrahim 54
 Mustafa Çelebi b. İsmail Çelebi 313
 Mustafa Çelebi b. Mahmud 248, 251
 Mustafa Çelebi b. Mehmed 245, 255, 256
 Mustafa Efendi (Âmid'de Haremeynü's-şerîfeyn Evkâfi Mütevellîsi) 311, 312
 Mustafa Efendi (Lala Bey Câmi'i İmâmı) 288
 Mustafa Efendi b. Ahmed 17
 Mustafa Efendi b. Ahmed b. Osman, Sürgücüzâde (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 69
 Mustafa Efendi b. Bekir Efendi, es-Seyyid (Diyarbakir'in timâr defterdarlığı ve defter kethüdâliğinin nisf hissesine mutasarrıf) 275
 Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan, Hacı (İbni Müderris mahallesi ahalisinden) 377
 Mustafa Efendi b. el-Hâc Mehmed Efendi, es-Seyyid (Şeyh Saidzâde demekle ma'rûf) 30
 Mustafa Efendi b. Meyânzâde, es-Seyyid 378
 Mustafa Efendi b. Veli, el-Hâc 36
 Mustafa Efendi, Bekir Efendizâde es-Seyyid (Mültezim) 276

Mustafa Efendi, Edirneli 49
 Mustafa Efendi, el-Hâc (İmâm-ı Mescid-i Hüsameddin) 49
 Mustafa Emin, el-Hâc (Çavuş) 310
 Mustafa Halife b. es-Seyyid İshak (Ali Paşa Câmi'-i şerîfi İmâmı) 442, 443, 444
 Mustafa Hân b. Abdülbaki Hân/Paşazâde (Tebriz Hânı) 299, 314
 Mustafa mülkü (İbni Müderris mahallesinde) 67
 Mustafa Paşa (Diyarbakır Vâlîsi) 44, 90
 Mustafa Paşa (Maraş Vâlîsi) 90
 Mustafa Paşa mahallesi 38, 350, 382
 Mustafa Paşa, Köprülüzâde (Sadr-ı esbak) 175
 Mustafa, bkz. Körko v. Minas (Kavas mahallesi ahalisinden)
 Musul 69, 72, 93, 96, 97, 173, 206, 207, 304, 328, 361, 445, 447; -eyâleti 94, 95, 96; -kal'ası, 307, 318, 328, 345, 352, 356, 398, 400, 406; -kazâsı 58; -mübâya'acısı 96; -sarığı 247; -ser'askeri 93; -vâlîsi 345, 346, 407, 445, 446
 Muş kal'ası 184
 mu'tâd-ı kadîm 292, 293, 390, 413, 415, 417, 419, 433, 434, 447
 mutâf/mutâflar esnâfi 177, 199
 müyâb esnâfi 272, 303, 319, 327
 müyâbân esnâfi 72, 109, 159, 178, 189, 299, 347, 419
 Mübareki karyesi 78, 83, 88, 183, 193, 410, 427, 431, 437
 mübâya'a 3, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 24, 30, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 45, 49, 50, 52, 53, 62, 63, 66, 67, 70, 84, 90, 91, 94, 95, 96, 109, 173, 206, 213, 220, 226, 231, 233, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 272, 291, 296, 298, 300, 302, 304, 305, 306, 307, 312, 316, 317, 318, 319, 326, 327, 328, 329, 345, 352, 356, 357, 373, 377, 378, 398, 400, 439
 Müderris karyesi 78, 86, 161, 181, 191, 409, 427, 435, 453
 Müftüzâde Abdullah Ağa mülkü (İmâdiye mahallesinde) 311
 Mülteka'l-ebhur 364
 Mümtaze bt. Abdullah (Hacı Yasin b. Hacı Bekir'in memlûkesi) 274, 275
 Münteha (Hasırlı mahallesi ahalisinden el-Hâc Osman'ın kızı) 28, 29

Münteha bt. el-Hâc Osman (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden el-Hâc Abdüllatif'in zevcesi) 369
 mürâfa'a 196, 279, 286, 308, 354, 355, 364, 389, 395, 396, 401, 402, 450
 Mürsel b. Mehmed 4
 müsâdere 170
 müsikirât 169, 170
 müstahfızân; -cemâ'ati 184; -ocağı 104, 416
 Mütevellî Hacı Osman Ağa tarlası (Zora karyesinde) 294
 müzâyede 3, 7, 9, 9, 10, 18, 21, 24, 51, 243, 273, 297, 362, 394

N

Na'ıçeci Mescidi imâmı 280
 Na'itleme tarlası (Zora karyesinde) 294
 Na'mi (Bezzâz) 154
 nafaka 3, 10, 39, 40, 44, 53, 61, 71, 238, 243, 249, 250, 259, 260, 283, 296, 297, 320, 376, 394; -hücceti 320
 Nahit bt. İlhad (Çaruği mahallesi ahalisinden Bedros v. Sakar'ın vâlidisi) 37
 Na'lbend Abraham v. Ader mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 257
 Na'lbend el-Hâc Ahmed mülkü (Hüsrev Paşa mahallesinde) 15
 na'lbend esnâfi 72
 na'lbendân esnâfi 109, 159, 178, 189, 347, 419
 Na'lbendoğlu Abdullah Beşe b. Ahmed vereseşi mülkleri (Camiunnebi mahallesinde) 253
 Naıçacı mahallesi 9, 10, 50
 na'ıçeciyan 179, 420; -esnâfi 73, 159, 189, 347
 narh 91, 95, 240
 Nasârâ 447
 Nasrânîler 397
 Nasrâniye/Nasrâniyeler 8, 10, 15, 25, 32, 35, 36, 63, 65, 244, 248, 257, 296, 310, 321, 322, 373, 376, 397
 Nasturân Kilisesi 293
 Nasuh Paşa (Trabzon Vâlîsi) 177
 Nasuh Paşa çarşısı 395
 navul-ı seffine 317
 Nazif Efendi (Elçi) 346, 407
 Nazlı bt. Veli (Hayme-nişin Abdal tâifesinden) 299, 300

Nebi b. Ömer (Hüseyin Efendi mahallesi ahalisinden) 3, 4
Nebi b. Süleyman (Emine bt. Hasan'ın zevci) 147
Nebi bâğı (Eğil'in Hazran karyesinde) 373
Nebi mezra'ası karyesi 88, 164, 183, 193, 411, 437
neccârân esnâfi 72, 110, 159, 178, 189, 347, 419
Necmeddin b. Ebubekir 41
Nergisli karyesi 85, 161, 181, 191, 408, 435
Nevbet suyu (Esfel'de) 355, 368
Nevruzlu karyesi 77, 82, 426, 430
Nihan bt. Abdullah 362, 363
nikâh 147, 150, 232, 300
Nikecik karyesi 78
Niko v. Niko 38
Nikogos v. Tohman (Kadı Camii mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinde) 228
Nimet (Hacı Hüseyin'in zevcesi) 301
Nimet (Hasırlı mahallesi ahalisinden Keçeci el-Hâc Abdi Ağa b. Arslan'ın kızı) 28, 29
Nimet bt. Abdullah (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 61
Nimet Hanım bt. Şahin Ağa b. Abdullah (Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesi ahalisinden) 285
Nimetullah Efendi 372
Nirib karyesi (Eğil kazâsı) 381, 382
Nive karyesi 89, 411, 437
Niyeko v. Merkede (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinde) 228
Nizameddin, el-Hâc 239
Nizami Mehmed 391
Norso v. Tohman (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinde) 228
Nuh Ağa (Diyarbakir Yeniçeri Zâbiti, Serturnâyî) 197
Nuh b. Hüseyin 23
Nuh Bey (Diyarbakir Voyvodası) 158, 172
Nuh Çelebi b. Hüseyin (udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden) 8. 48
Numan b. Ali 63
Numan, Mollâ 150
Nusaybin 93, 94, 95, 170, 207
nühas 12
nüzul 168, 383, 420, 421; -bedeli 422; -hâneleri 421; -mâlları 73. 422

O

ocaklı 275
ocaklık 276: -berâtları 104
Odabaşı mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 283
Ohan (keyyâl tâifesinde) 268
Ohan v. Anto (Pirinççi) 240
Ohan v. Avo (hammâl tâifesinde) 303, 305. 316. 319. 327
Ohan v. Ayvad 361
Ohan v. Haço (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden) 241
Ohan v. Kirkor (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden) 241
Ohan v. Mardiros (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden) 241
Ohannes (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden Atem v. Malican v. Haço'nun oğlu) 241
Or v. Karabet (şirûgancı esnafından) 17
ordu defterdârı 335, 439
ordu pazar akçesi 72
Ordu-yı hümâyûn 324
Oseb (Bezzâz) 154
Osib v. Abraham (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden) 241
Osib v. Bedros (Yiğid Ahmed mahallesi ahalisinden) 248, 251
Osib, Kûpeli 149
Osman (Ablak mahallesi ahalisinden Ahmed'in oğlu) 391
Osman (Bekçiyan mahallesi ahalisinden Zeliha bt. Hamza'nın oğlu) 62
Osman (Hani kazâsının Şeyh Ömeran karyesi ahalisinden Musa b. Süleyman b. Ahmed'in karındâşı) 335
Osman (Kalenderhane mahallesi ahalisinden Kaplan Ağa b. Derviş'in oğlu) 384
Osman (Kefçeci) 40
Osman (Kenan karyesi ahalisinden Salih b. Ahmed'in oğlu) 33
Osman (tâbi'-i Yahya) 287
Osman, Çorbacı 94
Osman, İzoli Mollâ 3
Osman Ağa (Çavuş-ı divân) 283, 330
Osman Ağa (Diyarbakir Vâlisi Çeteci Abdullah Paşa'nın kethüdâsı) 310

- Osman Ağa b. İlyas, el-Hâc (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 289
- Osman Ağa b. Mahmud, Serdengeçdi (Kassâbbaşı) 379
- Osman Ağa b. Süleyman (Marto karyesi ahalisinden) 12
- Osman Ağa b. Yaşar (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 12
- Osman Ağa, es-Seyyid (Diyarbakir Mahkemesi'nde Bâb Nâibi) 167, 194
- Osman Ağa, Karazlı (Diyarbakir süvârî bölükbaşı) 64
- Osman Ağa, Keçecizâde Hacı 154
- Osman Ağa, Kuyumcu Hacı 154
- Osman Ağa, Serdengeçdi (kassâb esnafından) 321
- Osman b. Abdullah (Camiulesved mahallesi ahalisinden Ali Bey b. Ömer'in kızı Zeliha'nın zevci) 273
- Osman b. Abdullah 316, 327, 342
- Osman b. Abdullah, Sofu (İçkale ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Osman b. Abdurrahman 5
- Osman b. Ahmed (Hanbazar'dan Diyarbakir süvârî bölükbaşı) 58, 60
- Osman b. Ahmed 332
- Osman b. Ali (Delye? karyesi ahalisinden Ali b. Mustafa'nın ammisi oğlu) 330
- Osman b. Ali, Mollâ 260
- Osman b. Ali, Seyyid 394
- Osman b. Âşur 53
- Osman b. Bekir, el-Hâc 393
- Osman b. Bekir, Hıskeyfli 231
- Osman b. Bektaş 242
- Osman b. Derviş 3
- Osman b. Ebubekir, Hacı (Bezzâz) 313
- Osman b. Ebubekir, Harputlu Seyyid 231
- Osman b. el-Hâc Abbas (Hoca Ahmed Camii mahallesi ahalisinden) 377
- Osman b. el-Hâc Ahmed 245
- Osman b. Hacı Mustafa 308
- Osman b. Hacı Ömer, Mollâ 303, 344
- Osman b. Halil (Eğil kazâsının Nirib karyesi ahalisinden) 381, 382
- Osman b. Hamza (Resûlayn karyesi ahalisinden) 392
- Osman b. Hasan 59, 230, 239
- Osman b. Hasan 239
- Osman b. Hüseyin 53
- Osman b. İbrahim (Allâf) 315
- Osman b. İbrahim (Muallak mahallesi ahalisinden) 351
- Osman b. Kaplan, Seyyid 324
- Osman b. Kara Ali, Keleş 231
- Osman b. Mahmud, Mollâ 230
- Osman b. Mahmud, Monlâ (İmâm, Eğil kazâsı ahalisinden) 344
- Osman b. Mehmed (Süluki mahallesi ahalisinden) 245
- Osman b. Mehmed (Şerife bt. Mustafa'nın zevci) 239, -mülkü (Sarılı mahallesinde) 239
- Osman b. Mehmed (tâbi'-i Mehmed Ağa) 287
- Osman b. Mehmed 45, 71, 233
- Osman b. Mehmed b. Mustafa b. Mehmed (Sürgücü aşiretinden, Kızılmescid karyesi ahalisinden) 69
- Osman b. Mehmed, es-Seyyid 22
- Osman b. Mollâ Ömer, Seyyid 242
- Osman b. Mustafa 277, 311
- Osman b. Mustafa, Hacı (allâf esnafından) 380
- Osman b. Mürsel (Tabanoğlu mahallesi ahalisinden) 45
- Osman b. Numan 314
- Osman b. Ömer Efendi 245
- Osman b. Seyyid Ahmed Efendi, Mollâ 351
- Osman b. Tatarzâde Mehmed Çelebi, Mollâ 300
- Osman b. Üveys (Gayblar-ı kebir mahallesi ahalisinden) 66
- Osman b. Yahya, Seyyid 261
- Osman Beşe b. Hasan 230
- Osman Beşe b. Mehmed, Zor 374
- Osman Beşe b. Sarrac 40
- Osman Bey b. Mehmed Emin Bey 36
- Osman Bey b. Mustafa Bey (Sağman) 380
- Osman Çavuş b. Elvan 25
- Osman Çavuş b. Mehmed 24
- Osman Çavuş b. Ömer 25, 335
- Osman Çelebi (Sermuhzır) 285, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 289
- Osman Çelebi b. Abdullah (Zeyneb bt. Sem'ânzâde Ali Ağa'nın zevci) 353, 354
- Osman Çelebi b. Ahmed Çelebi (İbni Müderris mahallesi ahalisinden) 248, 251
- Osman Çelebi b. el-Hâc/Hacı Ömer 264, 272, 281, 282, 301, 364, 369, 394

Osman Efendi b. el-Hâc Mehmed 259
Osman Halîfe (Alican mahallesindeki
mu'allimhânenin sıbyân mu'allimi) 204
Osman Maksud, Hacı (Kılıç Bey mahallesi
ahalisinden) 291
Osman mülkü (Nalçacı mahallesinde) 9
Osman Paşa (sâbık vezîria' zam, Erzurum Vâlisi,
Musul Ser'askeri) 72, 93, 97
Osman tarlası (Zora karyesinde) 293
Osman, Arab 371
Osman, Bîkâr el-Hâc 237
Osman, Dellâl es-Seyyid el-Hâc 47
Osman, el-Hâc (Dellâl) 234
Osman, el-Hâc (Hasırlı mahallesi ahalisinden
Keçeci el-Hâc Abdi Ağa b. Arslan'ın oğlu) 28
Osman, el-Hâc (Köprübey mahallesi ahalisinden
Abdüllatif b. el-Hâc Osman'ın babası) 282
Osman, el-Hâc (Mumcu) 49
Osman, es-Seyyid el-Hâc (Dellâl) 48
Osman, eş-Şeyh 98
Osman, Hacı (Çizmecî) 52
Osman, Hacı 381
Osman, Melikânlı Hacı (Diyarbakir süvârî
bölükbaşısı) 64
Osman, Mevlânâ (Âmid Kazâsı Nâibi) 174
Osman, Mısırlı (Bezzâz) 393
Osman, Mollâ 284
Osman, Seyyid (Mahvan karyesi ahalisinden)
350

Ö

Ömer (Camiulesved mahallesi ahalisinden Ali
Bey b. Ömer'in oğlu) 273
Ömer (Dergâh-ı mu'allâ Kapıcıbaşı) 201
Ömer (el-Muhzır) 8
Ömer (Harput kazâsının Periçe karyesi
ahalisinden Âişe bt. Veli'nin oğlu) 325
Ömer (Hüseyin Efendi mahallesi ahalisinden
Nebi b. Ömer'in karındaşı) 3
Ömer (Kârhâneci) 298
Ömer (Kars Muhâfızı) 185, 186
Ömer (Keban Ma'deni Emîni) 206
Ömer (tâbi'-i Mehmed Ağa) 287
Ömer (Tilbesme nâhiyesinin Derik karyesi
ahalisinden) 393

Ömer, Bakkâl Beyzâde Hacı 333, 366, 367
Ömer, Bekirzâde el-Hâc (Bakkâl) 313
Ömer, Deli (Hüsreviye mahallesi ahalisinden,
cüllâh tâifesinden) 228
Ömer, el-Hâc (Muhzır) 47
Ömer, el-Hâc (Süluki mahallesi ahalisinden el-
Hâc Mehmed b. Yusufun oğlu) 64
Ömer, es-Seyyid (Tütüncü) 289
Ömer, Mevlânâ es-Seyyid (Câmi'-i kebîr avlusu
odalar müderrisi) 198
Ömer, Seyyid Şeyh (Gülşenî Tekkesi Şeyhi
Seyyid Ebubekir'in babası) 106, 107
Ömer Ağa (Bağdad Muhâfızı Ahmed Paşa'nın
ma'iyetine me'mur gedikli zu'amâdan)
58, 60
Ömer Ağa b. Çukadar 298
Ömer Ağa b. Hızır (Derviş Hüseyin mahallesi
ahalisinden) 12
Ömer Ağa b. Hüseyin (Dergâh-ı âlî Topçubaşı
Vekîli) 338, 341, 387
Ömer Ağa b. Hüseyin (Sadr-ı âlî silâhşorlarından)
55, 56
Ömer Ağa b. Mustafa (Bölükbaşı) 49
Ömer Ağa, Arabanlı (Diyarbakir süvârî
bölükbaşısı) 64
Ömer Ağa, Zirki (Diyarbakir süvârî bölükbaşısı) 64
Ömer Alemdar 281
Ömer b. Abdullah 41, 68, 362, 368, 374
Ömer b. Abdurrahman, Seyyid (Kahveci) 293
Ömer b. Abdülkadir, el-Hâc (Bezzâz) 333
Ömer b. Adem, Erdebilzâde (Aziz Camii
mahallesi ahalisinden) 334, 335, 353, 354,
367, 395, 400, 401
Ömer b. Ahmed (Kârhâneci) 354, 368
Ömer b. Ahmed, el-Hâc (Âmid Nâibi) 233
Ömer b. Ahmed, Mollâ 259
Ömer b. Ahmed, Seyyid (Tabanoğlu mahallesi
ahalisinden) 45
Ömer b. Ali (Musul kasabası ahalisinden) 59
Ömer b. Ali 13, 14, 19, 20, 59
Ömer b. Ali 230, 324
Ömer b. Bayram 5
Ömer b. Bekir 232
Ömer b. Bekir, Mollâ 398
Ömer b. Çerkes, es-Seyyid 256
Ömer b. el-Hâc/Hacı Hüseyin, Seyyid (Nevbetçi)
309, 324, 330, 336

- Ömer b. el-Hâc İsmail, Müjdecî el-Hâc 230
 Ömer b. el-Hâc Şaban, el-Hâc (Köprüyapan mahallesi ahalisinden) 242
 Ömer b. Hacı Mahmud, Seyyid (Şark-ı Âmid nahiyesinin Akviran karyesi ahalisinden) 348
 Ömer b. Hacı Osman Çelebi 280
 Ömer b. Hızır, el-Hâc/Hacı (Sermuhzır) 26, 35, 294, 295, 296, 298, 299, 300, 301, 303, 309, 313, 316, 317, 318, 319, 320, 323, 324, 325, 328, 329, 330, 331, 332, 336, 344, 350, 353, 356, 362, 369, 373, 374, 376, 378, 379, 380, 390, 391, 392
 Ömer b. Hüseyin, Seyyid 344
 Ömer b. İbrahim Bey (Diyarbakır ve Musul kazâsından süvârî bölükbaşısı) 58, 60
 Ömer b. İbrahim, es-Seyyid/Mollâ (Çukacı) 356, 377, 402
 Ömer b. İbrahim, Hamaklı 61
 Ömer b. Mehmed (Diyarbakır Mübâya'acısı Esirî Mehmed Ağa'nın çukadârı) 264
 Ömer b. Mehmed (Şeyh Yasin mahallesi ahalisinden) 259
 Ömer b. Mehmed b. Mustafa b. Mehmed (Sürgücü aşiretinden, Kızılmescid karyesi ahalisinden) 69
 Ömer b. Mehmed, Hüsam es-Seyyid 355
 Ömer b. Mirza (Tavşantepe karyesi ahalisinden) 350
 Ömer b. Mollâ Bekir, Hâfız Mollâ 336, 353, 356, 362, 387, 388
 Ömer b. Mustafa (Basmacı) 70
 Ömer b. Mustafa (Hüseyiye mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Ömer b. Mustafa, el-Hâc/Hacı 51, 61, 66, 67
 Ömer b. Mustafa, es-Seyyid (Bekçıyan Hammâmı'nda dellâk ustası) 249
 Ömer b. Mustafa, Seyyid 70
 Ömer b. Osman (Hüseyin Efendi mahallesi ahalisinden) 371
 Ömer b. Osman (Müytâb) 40
 Ömer b. Osman (Tapu Kâtibi, Eğil kazâsı ahalisinden) 344
 Ömer b. Osman, Erganili 13
 Ömer b. Osman, Hacı (Basmacı) 70
 Ömer b. Osman, Seyyid 59
 Ömer b. Ömer Çelebi 21
 Ömer b. Veli 382
 Ömer b. Yakub, Mollâ 297
 Ömer b. Zülfikar (Tilbesme kazâsı ahalisinden) 318
 Ömer Beşe (Diyarbakır menziline i'mâle müte'ahhid) 199
 Ömer Beşe (Menzilci) 177
 Ömer Beşe b. Abdullah (Kahveci) 300
 Ömer Beşe b. Mehmed, es-Seyyid (Cennân) 367, 368
 Ömer Beşe b. Süleyman 10
 Ömer Beşe, Kiblelizâde 52
 Ömer Bey b. Abdullah Bey (Mîrî Kiki) 354, 355, 356, 368
 Ömer Çavuş (Dîvân Çavuşu) 332
 Ömer Çelebi (Berber) 371
 Ömer Çelebi (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Sem'ânzâde Mehmed Çelebi b. Mustafa'nın oğlu) 368, 369
 Ömer Çelebi (Pazarbaşı) 250
 Ömer Çelebi b. Abdullah (Çiftçi, tâbi'-i Halil Çelebi) 363
 Ömer Çelebi b. el-Hâc Mehmed 240, 241
 Ömer Çelebi b. Hacı Haydar 250
 Ömer Çelebi b. Hızır 44, 72
 Ömer Çelebi b. Mehmed (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden) 42
 Ömer Efendi (Ergani Ma'deni Emîni Pir Mustafa'nın hazînedâr, sarrâf ve mahrem-i esrârı) 201
 Ömer Efendi (sâkin-i Câmi'-i kebir) 71
 Ömer Efendi b. İbrahim, es-Seyyid 400, 401
 Ömer Efendi b. İsmail, Seyyid 175
 Ömer Gazzâle b. Abbas (Mahvan karyesi ahalisinden) 350
 Ömer Halife, es-Seyyid (Zinciriye Medresesi Vakfî Nâzırı) 105
 Ömer Halife, Hâfız (Alıpınarı karyesinde câmi'-i şerîfde hatîb) 444
 Ömer Halife, Seyyid (Mi'mâr) 106
 Ömer Mollâ b. Hacı Musa, Erganili 13
 Ömer Paşa (Şehrîzor Beylerbeyisi) 445
 Ömeran karyesi 88, 163
 Ömeran Kiki karyesi 163, 182, 193, 412, 438
 Ömerani karyesi, bkz. Ömeranlı karyesi
 Ömeranlı karyesi 78, 88, 162, 182, 192, 410, 427, 437, 453
 Ördök (Karakeçili aşiretinden Ahmed b. Savm'ın kızı) 246

Örenli karyesi 78, 85, 160, 180, 190, 408, 427, 428, 435, 452
Örenli-yi Garb-ı Âmid karyesi 84, 431
Örenli-yi ulya karyesi 77, 426
örf-i belde 292, 293

P

Paçacı Ali vereseşi mülkü (Kavas mahallesinde) 49
Paçacı dükkânı 147
Pağol v. Verdi (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
palancıyân esnâfi 72, 159, 178, 189, 347, 419
Palu 152; -beyi 302, 303; -beylerbeyi 278; -kazâsı 91
Papasoğlu Mihail tarlası (Zora karyesinde) 293, 294
Papuçu Aslan mülkü (Rumiyan mahallesinde) 6
Papuçu İlhad mülkü (Hüsameddin mahallesinde) 36
Parlayanzâde Hüseyin Çelebi mülkü (Muallak mahallesinde) 351
Parsih (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
Patrik karyesi 77, 86, 161, 180, 190, 409, 426, 436, 453
Payas 333; -karyesi 78, 87, 162, 181, 191, 410, 428, 436; -toprağı 333
Payaslı Ahmed b. Hüseyin mülkü 225
Pazarbaşı mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 289
peksimed fermânı 439
Penbeci Hızır mülkü (Çağal mahallesinde) 66
penbeciyân 179, 420; -esnâfi 73, 110, 159, 189, 347
Perakende Mehmed Paşa mahallesi 74, 80, 252, 424, 429
Periçe karyesi (Harput kazâsı) 325
Perika bt. Rafasi (el-Hâc Abdurrahman mahallesi ahalisinden) 312
Pertek 170; -kal'ası 184; -kazâsı 422
Pertekrek 170
Pir Ali karyesi 78, 427
Pir Hasan karyesi 12
Pir Mehmed (Dergâh-ı mu'allâ Kapıcıbaşısı) 416
Pirharab karyesi 436
Pirhüseyin karyesi 77, 82, 85, 180, 190, 260, 426, 430
Pirhüseyin Tepesi karyesi 77, 408, 435

Pirvan? karyesi (Çermik kazâsı) 348
Piskopos Mukâta'ası defterleri 447
piyâde 12, 201, 202; -levendâtı 11, 12, 219
Porsuklu karyesi 77, 82, 86, 161, 180, 191, 409, 427, 431, 436
Pürnek karyesi 78, 83, 88, 163, 183, 193, 412, 427, 431, 438, 453

R

Rabat karyesi 318
Rabia (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Şerife Fâtma Hâtûn bt. es-Seyyid Kaya b. Abdullah'ın kız karındâsı) 261
Rabia bt. Ali (Hüseyin Efendi mahallesi ahalisinden) 371
Rabia bt. El-Hâc Hasan 50
Râbiye 290
Rahime bt. Bektaş (Memeddin mahallesi ahalisinden Na'lbend İbrahim'in zevcesi) 40
Rahime bt. Hacı Vefa, Hâce (Rukiye bt. Hüseyin'in ceddesi) 309
Rahime Hâtûn bt. Budak mülkü (Kubad Bey mahallesinde) 255
ra'yyet 220, 414
Rakka 153; -eyâleti 97; -mukâta'âtı peşîni 265
Ramazan b. Ali (Bardakçı) 6, 52, 66
Ramazan b. Kâlo 332
Ramazan b. Mahmud 230
Ramazan b. Mustafa 32
Ramazan b. Ömer 231
Ramazan b. Ömer, es-Seyyid (Tilbesme kazâsı ahalisinden) 318
Ramazan b. Süleyman 236
Ramazan Efendi 155
Ramazan, Seyyid (Kâdirî Şeyhi) 196
Ramazanköy karyesi 89
Rasül (Hüseyin Efendi mahallesi ahalisinden Nebi b. Ömer'in karındâsı) 3
Rasül (Ömer b. Veli'nin karındâsı) 382
Rasül b. Ali 291
Rasül b. Ali, el-Hâc 280, 281
Rasül b. Behram, Hacı 13
Rasül b. Cemşid (Mustafa Paşa karyesi ahalisinden) 350, 351, 382, 383

- Rasül b. Davud, Mollâ 28, 280, 287, 301
 Rasül b. Halil, Seyyid 314
 Rasül b. Hamza 332
 Rasül b. Hüseyin, Seyyid 385
 Rasül b. İbrahim (Ergani'nin Berivan karyesi ahalisinden) 242
 Rasül b. Mustafa 246, 247
 Rasül b. Said Çavuş, Mollâ 394
 Rasül Çelebi b. Ahmed, es-Seyyid 260
 Rasül mülkü (Kılıç Bey mahallesinde) 291
 Rasül, Seyyid (Muhzır) 336
 Rasül, Topal (Hüsreviye mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Raziye bt. Mehmed 235
 Razoğlu 149
 re'âyâ 100, 101, 167, 168, 169, 170, 217, 383, 390, 413, 414, 452; -fukarâsı 402, 407, 412
 Receb [b.] Mehmed Efendi 64
 Receb b. Abbas (Eğil kazâsı ahalisinden) 344
 Receb b. Abdullah 375
 Receb b. Ali 52
 Receb b. Bahaeddin (Mihrani kazâsından süvârî bölükbaşısı) 58, 60
 Receb b. Mollâ Kasım, Mollâ (Bezzâz) 333
 Receb b. Yusuf (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Receb Bey b. Bahaeddin Bey 306, 307
 Receb Çavuş (Nakîb) 229
 Receb Çelebi b. Ahmed 313
 Receb Çelebi şirikhânesi (Köprüyapan mahallesinde) 282
 Receb mülkü (Şeyh Matar mahallesinde) 26
 Receb mülkü (Tekli Ali Çavuş mahallesinde) 18
 Receb Süleyman bâğı (Demrek-i sagir karyesinde) 6
 Receb, Seyyid (Kahveci) 61
 Refi Ağa, Hacı 155
 Refi' Muharrem Efendi (el-Kâtib) 8
 Reiszâde tarlası (Esfel'de) 355, 368
 Remya (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Remya v. İšo (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Remye v. Nomcan (Sarraf Mehmed mahallesi ahalisinden) 374
 Remye v. Ohan (Bulgurcu) 240
 Rengiz çayı (Ergani kazâsı) 287, 288
 resm 169, 170; —i ispenç 195
 Resül Ağa ibney Hasan (Diyarbakir süvârî bölükbaşısı) 64
 Resülayn karyesi (Tercil kazâsı) 392
 Reşan karyesi 183; -ma'a Aslandoğdu karyesi 164, 194
 Reşi aşireti 76, 425
 Reşid-i atik mahallesi 75, 80, 425, 428
 Reşid-i cedid mahallesi 75, 79, 83, 424, 428, 431
 revgan 17
 Reyhan bt. Şeyhmus (Ergani'nin Berivan karyesi ahalisinden) 242
 Rozi (Tanil v. Serkis'in kız karındâşı) 46, 47
 Rubai mahallesi 74, 79, 301, 309, 393, 424, 428
 Rubari karyesi 411, 438
 Ruha kadısı 447
 Rukiye (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Sem'ânzâde Mehmed Çelebi b. Mustafa'nın oğlu Abdurrahman'ın vasiyesi) 369
 Rukiye (Muallak mahallesi ahalisinden) 351
 Rukiye (Şehriban bt. Abdullah'ın kızı) 39
 Rukiye bâğı (Ergani kazâsının Bozdoğan mevzi'inde) 62
 Rukiye bt. Abdullah 295
 Rukiye bt. Ebubekir (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın zevcesi) 393, 394; -mülkü 394
 Rukiye bt. el-Hâc Mustafa (el-Hâc Osman mahallesi ahalisinden) 252
 Rukiye bt. es-Seyyid Abdullah (Camialtı mahallesi ahalisinden) 259
 Rukiye bt. Hacı Hüseyin (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Mehmed Ağa b. Arslan Beşe'nin zevcesi) 399
 Rukiye bt. Hüseyin 309
 Rukiye bt. Mollâ Mehmed (Hasırlı mahallesi ahalisinden el-Hâc Ebubekir'in zevcesi) 28, 29
 Rukiye bt. Yusuf (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 371
 Rukiye Hanım bt. Halil Bey b. Mehmed (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 22, 23, 24
 Rukiye Hanım bt. Osman (el-Hâc Büzürg mahallesi ahalisinden) 20

- Rukiye Hanım mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 380
- Rukiye Hâtûn (Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesi ahalisinden Mehmed Ağa b. el-Hâc Yusuf Ağa'nın hemşiresi) 362, 363
- Rukiye Hâtûn (Usta Burcu mahallesi ahalisinden, Deynekçi Mahmud b. Bayram'ın kız karındâsı) 244
- Rukiye Hâtûn mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 380
- Rum kapısı 175
- Rumeli 168, 413, 445
- Rumiyân mahallesi 6, 75, 79, 81, 376, 424, 428, 429
- ruûs-ı hümâyûn 105, 107, 108, 174, 201, 204, 211, 403, 404, 432, 443
- rûz-ı Hızır 185, 186, 275, 276, 298
- rûz-ı Kasım 321, 322, 323, 336, 337, 339, 340, 341, 342
- rûznâmçe-i hümâyûn 447
- Rûznâmecizâde mülkü (Çağal mahallesinde) 281
- Rûznâmecizâde mülkü (Hoca Ahmed Camii mahallesinde) 377
- Rüstem Efendi (el-Kâtib) 8
- Rüstem, Beyanoğlu kölesi (Haleb ahalisinden) 334
- rüsûm 169, 170; —zecriye 169, 170
- rüsûmât 103, 104; —muhasıllı 170; —ı örfiye 288, 288; —ı zecriye 169
- S**
- Sabbâğ esnâfi 34
- Sabdi bt. Naimi (İgiye, İso, Meyrem ve Arsipah'ın vasîsi) 10, 11
- Sabuncu; -dükkânı 362, 363; -esnâfi 315
- sabuncuyân esnâfi 72, 109, 159, 178, 189, 200, 347, 419
- Saçılı karyesi 78, 89, 163, 183, 193, 200, 412, 427, 438
- sâdât-ı kirâm 194
- Sadeddin karyesi 332
- Sadık, el-Hâc (Dergâh-ı mu'allâ Kapıcıbaşısı) 416
- Sa'di karyesi 77, 86, 88, 161, 180, 190, 409, 427, 436, 453
- Sa'diye Medresesi Evkâfi 454
- sadrîa'zam çukadârları 446
- Sadullah (Keban Ma'deni Emîni) 206
- Sadullah Ağa (Bağdad tatarlarından) 151
- Sadullah b. Mustafa (Ablak mahallesi ahalisinden) 369
- Sadullah Çelebi, Köprüyapanzâde 363
- Sadullah Efendi (Âmid Mahkemesi Başkâtibi) 199, 344, 374, 449
- Sadullah, el-Hâc 154
- Sadullah, Hâfiz (Kur'ân-ı Kerim tilâvet eden) 149
- Safiye bt. Ahmed (Hüsameddin mahallesi ahalisinden Fâtıma bt. Kasım Beşe'nin kızı) 39
- Safiye bt. Mustafa (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 226
- Safiye bt. Sıddık (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 4
- Safiye Hâtûn bt. Ahmed mülkü (Kubad Bey mahallesinde) 256
- Sagamon (Kubbe-i siyah mahallesi ahalisinden Senverdi v. Muradhan'ın kızı) 25
- Sağman 170; -kazâsı 422
- Said Ağa b. Hacı Ahmed, el-Hâc (Bezzâz) 393
- Said b. Seyyid Ömer Çelebi, Hammâlzâde 298
- Said Çelebi, Şeyh 30, 31
- Said-i küçük mahallesi 424, 431
- Sakalar kuyusu (Çağal mahallesinde) 66
- Sakallı karyesi 181
- Sakar (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden İğner, Maryem ve Elo kardeşlerin babaları) 310
- Sakar v. Abraham 56
- Sakar v. Aruş 56
- Sakar v. Hanna 48, 56
- Sakar v. İlhad 34
- Sakar v. İšo, Mardinli 34, 48, 56
- Sakaravaz karyesi 193
- Sakargalı karyesi 77, 86, 161, 409, 427, 436
- Salaman v. Fetho 243
- Salat; -Berazi ahâlîleri 269; -karyesi 77, 427; -kazâsı 92; -ma'a Berazi karyesi 409; -ma'a Berazi kazâsı 158; -ma'a Berazi kazâsı ahâlîleri 269; -nâhiyesi 308, 310, 311, 346, 347, 353, 407; -nâhiyesi ahâlîsi 352; -ve Berazi kazâsı 188, 418; —Berazi kazâsı 90
- Salih (Gazzâz) 18
- Salih Ağa b. el-Hâc İbrahim (Diyarbakir Vâlîsi Abdullah Paşa'nın kapıcılar kütthedâsi) 283

- Salih b. Abdurrahman 391
 Salih b. Abdüllatif, Seyyid (Mûytâb Esnâfi Şeyhi) 272
 Salih b. Ahmed (Kenan karyesi ahalisinden) 33
 Salih b. Ahmed, el-Hâc (Kassâb) 226
 Salih b. Hacı Bekir, Mollâ 372
 Salih b. Halil 234
 Salih b. Hızır 381, 382
 Salih Çelebi (tâbi'-i Kara Hocaâde) 365
 Salih Çelebi b. Abdurrahman 15
 Salih Çelebi b. el-Hâc Eyüb 366, 367
 Salih Çelebi b. Mehmed Çelebi 16
 Salih Çelebi, Hacı Fethizâde 367
 Salih Çelebi, Halilzâde 365
 Salih Efendi (Melek Ahmed Paşa Camii mahallesi ahalisinden Muhyiddinzâde Şerife Âişe Hanım bt. Mehmed Efendi'nin zevci) 287, 288
 Salih Paşa, el-Hâc (Diyarbakir Vâlfisi) 155, 158, 159, 164, 171, 173, 174
 Salih, Hacı (Kassâb) 252
 Salih, Haydarzâde 366, 367
 Salih, Mollâ (İhtisâbzâde) 287
 Salih, Sarrâfzâde 366, 367
 Saliha bt. İbrahim (Harput kazâsının Perişe karyesi ahalisinden Âişe bt. Veli'nin vâlidisi) 325
 Salihi karyesi 79, 83, 428, 431
 Saltanat-ı Aliyye 302
 sâlyâne 153, 154, 177, 199, 346, 347, 390, 404, 407, 415, 417, 419, 433, 434; -çavuş kethüdâsı 405; -defteri 178, 199
 Samaki karyesi 76, 425
 Samara? kazâsı 421, 422
 Samsad livâsı 186
 Samuel v. Hanna (Sebzeci) 240
 sanâyi' erbâbı 227
 Sara (Kubbe-i siyah mahallesi ahalisinden Senverdi v. Muradhan'ın kızı) 25
 Sara bt. Mehmed (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden) 27
 Sara Hanım bt. es-Seyyid İbrahim (Melek Ahmed Paşa Camii mahallesi ahalisinden) 288
 Sara vâlide-i Eblehat 150
 sarây loğkeşleri 154
 Sarı Mehmed sınırı (Zora karyesinde) 293
 Sarı Yusuf sınırı (Zora karyesinde) 293
 Sarılı mahallesi 239
 sarrâcân 179, 420; -esnâfi 73, 189, 347
 sarrâciyân esnâfi 159
 sarrâf dükkânı 363
 Sarraf İskender mahallesi 71, 79, 83, 424, 428, 431
 Sarraf Mehmed Mahallesi 74, 84, 374, 423, 431
 sarraflarbaşı 362
 Saruhan (Kubbe-i siyah mahallesi ahalisinden Senverdi v. Muradhan'ın oğlu) 25
 Saruhan b. Mustafa (Kiki aşiretinden bölükbaşı) 57
 Saruhan v. Balo 34
 Satıkendi; -karyesi 86, 409, 435, 453; -kazâsı 205; -ma'a Kavak karyesi 190; -ma'a Kozan karyesi 161, 180; -i zimmi karyesi 77, 426
 Savakpınarı (Esfel'de) 360
 Savur kazâsı 90, 92, 158, 178, 188, 199, 332, 346, 418, 421, 422
 Saydek karyesi 78, 89, 162, 182, 192, 200, 411, 427, 438
 sâyishâne 397
 Seferayvaz karyesi 163
 Sefine/sefneler 96, 302, 303, 305, 306, 307, 316, 317, 318, 319, 326, 327, 345, 352, 356, 397, 398, 400
 Sehak 268, 269
 Sekilli karyesi 87, 163, 182, 412, 438, 453
 Sekilli karyesi (Eğil kazâsı) 23
 Seko v. Serko bâğı (Eğil'in Çardak mevzi'inde) 234
 Selim b. Ali, Mollâ 284
 Selim b. Veli 66
 Selim Bey, Silâhşor (Kiki Abdi Paşa'nın hazînedârı) 153, 168, 171, 172
 Selim Paşa (Musul Vâlfisi) 445
 Selime Hâtûn menzili (Fethi Çelebi mahallesinde) 300
 Selimi karyesi 87, 162, 181, 410, 436
 Selmançavuş karyesi 163, 182, 192
 Selmanköy karyesi 89, 182, 193, 411, 438
 Sem'ânzâde Ahmed Ağa mülkü (Tekli Ali Çavuş mahallesinde) 18
 Sem'ânzâde el-Hâc Mehmed Said Çelebi dükkânı (Meydan'da) 362
 Sem'ânzâde Mehmed Çelebi bâğçesi (Mardin kapısı hâricinde Köprübaşı'nda) 353

Sem'ânzâde Ömer Çelebi tarlası (Esfel'de) 355, 368
Sem'ânzâde tarlası (Esfel'de) 286
Semavendzâde mülkü (Âmid'in Rum kapısı hâricinde Bedesden'de) 175
Semavendzâdeler 175
Semo Şehzâde mülkü (Çaruği mahallesinde) 36
Semo v. Şekova 32
Senabi? Aşireti Mukâta'ası 416
Senverdi v. Muradhan (Kubbe-i siyah mahallesi ahalisinden) 25
Seraverik karyesi 163, 182, 193
serdengeçdi/serdengeçdiler 338; -ağaları 337; -başağaları 338; -neferâtı 297; -silâhdâr neferâtı 342; -silâhdârân neferâtı 340; -sipâh 338; -süvârî yeniçeriler 337
Serdengeçdi Bekir Ağa mülkü (Ablak mahallesinde) 355
Serkis (hammâl tâifesinden) 272
Serkis v. Ferhad (zergar tâifesinden) 331
Serkis v. İgop (Kastal mahallesi ahalisinden) 244
Serkiz 149
Serkü v. Ogo (Hani kazâsının Hamanek? karyesi ahalisinden) 348, 349
sermehterân efrâdı 390
Sert Ali b. Elvend bâğı (Eğil'in Anerit karyesinde) 252
Servanköy karyesi 89
Servi bt. Abdullah (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Kara Hocazâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın ümm-i veledi) 365, 366, 367
Seyfi Ağa mülkü (Abdal mahallesinde) 329
Seyfi b. Abdullah 270, 271, 272, 283, 303, 309, 314, 332
Seyfi mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 371
Seyfullah Ağa b. Abdullah 311
Seyfullah Ağa b. Mehmed Ağa (Beşirî ahalisinden) 12
Seyfullah Bey (Palu Beyi) 302
Seyfullah Çelebi (tâbi'-i Sem'ânzâde) 356
Seyfullah, Hâfız (Kur'ân-ı Kerim tilâvet eden) 149
Seyran tepe köşkü (Dağ kapısı hâricinde) 333
Seyran tepesi (Dağ kapısında) 333
Seyyid Ahmed b. Hüsrev 55
Seyyid Ahmed Efendi, Tütüncüzâde 12

Seyyid Ali (Tavukçu) 44
Seyyid Ali bâğçesi (Dağ kapısı hâricinde) 31
Seyyid Ali bâğı (Ergani kazâsının Bozdoğan mevzi'inde) 62
Seyyid b. Abdullah 281
Seyyid b. Bekir (Ekmekçiler Şeyhi) 315
Seyyid Hamza menzili (Hoca Ahmed mahallesinde) 391
Seyyid Hasan karyesi 76, 85, 409, 425
Seyyid Kasım mülkü (İmadiye mahallesinde) 5
Seyyid Mustafa b. Mehmed 18
Seyyid Mustafa mülkü (Melek Ahmed Paşa Hammâmı kurbunda) 369
Seyyid Ömer veresesi mülkü 225
Seyyidhasan karyesi 161, 181, 435, 453
Sıbgatullah Efendi (Diyarbakır Müftüsü) 195
Sıçancık karyesi 85, 160, 180, 190, 408, 434
Sıddık (Çavuşlar Kethüdâsı) 102
Sıddık (Diyarbakır Çavuşlar Kethüdâsı) 101
Sıddık Ağa b. İbrahim (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 24
Sırma karyesi 411, 428
Siird 152, 331; -kazâsı 158, 418, 421, 422; -kazâsı mâlî 331
Siirdli; -mahallesi 30, 32, 73, 81, 271, 423, 430; -kazâsı, 188; -livâsı 186; -Mescidi 30, 32
sikke 316
silâhdâr neferâtı 342
silâhdârân neferâtı 340
silâhşorân-ı hâssa 171
Simo v. Bilo 62, 63
Simope bt. İstaver (İkob v. İstaver'in hemşiresi) 397
Sinan Ağa tarlası (Zora karyesinde) 294
Sinan Ağa, Küçük (Diyarbakır süvârî asâkiri levendâtı bölükbaşısı) 64
Sinan b. Mehmed (Dellikân aşiretinden) 349
Sinan b. Zeyneddin 67
Sinan Kethüda mahallesi 75, 80, 81, 84, 424, 428, 429, 431
Sincar 170
Sinini karyesi 162
sipâh 448
sipâhiyân erbâbı 389
Sirimi karyesi 79, 83, 88, 148, 164, 431
Siro v. Heyko (şirûgancı esnafından) 17

- Siti bt. el-Hâc Mehmed (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden) 249
- Sitti karyesi 52
- Sittioğlu karyesi 86, 160, 179, 190, 409, 435
- Sittioğlu-yı süflâ (Şarkî Âmid karyelerinden) 277
- Sivas 201; -mütesellimi 201
- Siverek 107, 151, 153, 170; -kazâsı 90, 92, 158, 188, 346, 418, 421, 422; -kazâsı ahâlîleri 264, 265; -livâsı 186
- Sivrekli Hâtûn 46
- Siyavuş Ağazâde Ali mülkü (İmadiye mahallesinde) 278
- Sogomon (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden Atem v. Malican v. Haço'nun kızı Kadisiye'nin kızı) 241
- Sopya bt. Serkis (Kastal mahallesi ahalisinden) 244
- Sopya bt. Tahman (el-Hâc İzzeddin mahallesi ahalisinden Atem v. Malican v. Haço'nun kızı Kadisiye'nin oğlu David'in zevcesi) 241
- Sögütlü karyesi 183, 193
- su ayınları 175, 176
- subaşılar 390
- Subatan karyesi 164, 193
- Subka? (Hasan Paşa Hânı kurbunda) 362
- Sucu Abraham v. Haço mülkü (Hoce Haçador mahallesinde) 244
- sûk-ı sultânî 171
- Sultan (Hani kazâsının Şeyh Ömeran karyesi ahalisinden Musa b. Süleyman b. Ahmed'in vâlidesi) 335
- Sultan (Sitti karyesi ahalisinden Hüseyin b. Bayezid'in zevcesi) 53
- Sultân Bayezid kâtibi 346, 347, 407
- Sultan bt. Kul (Rumiyan mahallesi ahalisinden) 376
- Sultan Sa'sa'a Câmî'i 149
- Sunullah b. Mollâ Abdullah (Katırpınarı mahallesi ahalisinden Ümmü bt. es-Seyyid Ahmed Efendi'nin zevci) 71
- Sunullah Çelebi bt. İlmî el-Hâc Abdullah Efendi, el-Hâc (el-Hâc Fazlı Vakfı'na evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mutasarıf) 284, 285
- Sunullah Efendi (el-Müderis) 24, 56
- Sunullah Efendi b. es-Seyyid Ali Efendi, es-Seyyid 255
- Sunullah Efendi mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 283
- Surre (Fıkıh kitabı) 360, 364, 383
- Surre-i hümâyûn defteri 173
- susam 17
- Südde-i sa'âdet 210, 212
- Süfyan Ağa (Bağdad tatarlarından) 151
- Süleyman (Çavuş-ı dîvân) 391
- Süleyman Ağa (Sadria'zam Çukadârı) 151
- Süleyman Ağa (tâbi'-i Topal Hasan) 277
- Süleyman Ağa b. Abdullah (Melek Ahmed Paşa Camii mahallesi ahalisinden Sara Hanım bt. es-Seyyid İbrahim'in kâinpederi) 288
- Süleyman Ağa b. Abdullah 236
- Süleyman Ağa b. Abdünnebi 287
- Süleyman Ağa b. Mehmed (Diyarbakir Vâlisi Mehmed Paşa'nın arpa emîni) 380
- Süleyman Ağa b. Mehmed (Haleb Vâlisi Ahmed Paşa'nın kethüdâsı) 322, 323, 325, 357
- Süleyman Ağa Hacı Velizâde, el-Hâc 280
- Süleyman Ağa, Emirizâde, bkz. Süleyman Çelebi, Emirizâde
- Süleyman b. Abdullah (Hammâncı) 31, 262
- Süleyman b. Abdullah (tâbi'-i Bekir Efendi) 354
- Süleyman b. Abdullah 5, 22, 71
- Süleyman b. Abdullah 244, 319, 343, 362
- Süleyman b. Abdullah Atik Fethizâde Mehmed Emin Çelebi 250
- Süleyman b. Ahmed 242
- Süleyman b. Ali (bakkâl esnafından) 450
- Süleyman b. Ali (Musul ahalisinden) 247
- Süleyman b. Ali, Çağal (Çermik beyi etbâ'ından) 348
- Süleyman b. Celil, Seyyid 313
- Süleyman b. Davud, Mollâ 39
- Süleyman b. Derviş, es-Seyyid 226
- Süleyman b. Ebubekir 235
- Süleyman b. Hacı Mehmed 344
- Süleyman [b.] Halid, Hacı 47, 48
- Süleyman b. Halid, Mollâ 385
- Süleyman b. Hasan (tâbi'-i Hasan Ağa) 354
- Süleyman b. İbrahim, es-Seyyid (Zora karyesi ahalisinden) 293, 294
- Süleyman b. İsmail 236
- Süleyman b. Karahisarî Mustafa 287
- Süleyman b. Mustafa (Muhzır) 37, 232
- Süleyman b. Mustafa 38, 248, 251
- Süleyman b. Ömer 256

- Süleyman b. Seyyid Ahmed, Seyyid 31
 Süleyman b. Şahin 374
 Süleyman b. Veli, Seyyid (Kelekçi Esnâfi Şeyhi) 271, 301, 306, 317, 319, 326, 328
 Süleyman Beşe 65, 231, 300
 Süleyman Bey b. Emin Bey 36
 Süleyman Bey b. Mehmed La'î Bey 300
 Süleyman Çelebi, Efendizâde 365
 Süleyman Çelebi, Emirizâde 287, 366, 367, 370
 Süleyman Çelebi/Bey/Efendi, Sem'ânzâde (Ordu Defterdârı) 335, 439
 Süleymanoğlu Hasan (Eğil kazası ahalisinden) 344
 Süleyman Paşa (Bağdad ve Basra Vâfisi) 153, 268
 Süleyman, Seyyid (tâbi'-i Halil Efendi) 61
 Süleyman tarlası (Zora karyesinde) 293
 Süleyman, el-Hâc (Attâr) 35
 Süleyman, el-Hâc (Hammâmcı) 48
 Süleyman, el-Hâc (tâbi'-i Mehmed Ağa) 287
 Süluki mahallesi 15, 64, 65, 75, 79, 233, 245, 424, 428
 Sünbül b. Eyüb 9
 Sünneti karyesi 89, 182, 192, 411, 438, 453
 Sürgücü aşireti 69
 Sürur karyesi 88
 Sürücü Mehmed bâğı (Gözeden karyesinde) 18, 19
 Süryânî 447; -keferesi 448; -keşişe avratları 448; -keşişleri 448; -kilisesi 448; -matrânları 447; -papasları 448; -râhibleri 447, 448; -ruhbanları 448; -tâifesi 447, 448
 süvârî 201, 202; -asâkiri levendâtı 60; -levendât 322, 325, 326, 357; -levendât odabaşları 308, 311; -levendâtı 54, 55, 64; -mîrî levendât 57; -mîrî levendâtı 54, 58, 60; -neferâtı 321; -yeniçeri serdengeçdi ağaları 337; -yeniçeriler 337
 Süveydi; -aşireti 406; -karyesi 162, 192, 410, 437, 453
- Ş**
- Şaban (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Şaban (Kömürçü) 226
 Şaban (Muhzır) 31
 Şaban Ağa tarlası (Zora karyesinde) 293
 Şaban Ağa vereseşi mülkü (Katırpınarı mahallesinde) 35
 Şaban b. Mollâ Abdi 260
 Şaban, el-Hâc (Haffâf) 242, 250
 Şaban, Hacı (Bezzâz) 154
 Şabanlı karyesi 77, 426
 Şâfi'îler 148, 149; -imâmeti (Câmi'unnebi'de) 273; -Mescidi imâmeti 15; -Mescidi Vakfî (Hüseyin Efendi mahallesinde) 232
 Şâfi'îyye Câmi'-i şerîfi Evkâfî (Tercil kazâsının Hazro karyesinde) 455
 Şah Burak bâğı (Mardin kapısı hâricinde Köprübaşı'nda) 353
 şâhî 99, 100; -top/toplar 92, 93; -top araba 93
 Şahin (Hâssa Mi'mârbaşı Vekîli) 384
 Şahin Ağa; -mülkü (Esfel'de) 286; -tarlası (Esfel'de) 286
 Şahin b. Abdullah, el-Hâc (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 227
 Şahin b. Mehmed (Lala Bey mahallesi ahalisinden) 259
 Şahin b. Ömer 48, 61, 66, 232, 237, 246, 247, 248, 249, 251
 Şahin Mehmed b. Abdullah 254
 Şahin v. Emirhan (Keyyâl) 361
 Şakire Hanım bt. Seyyid Abdurrahim 300
 Şam 173, 447; -alacası kaftân 330; -kılıcı 351
 Şamas Körkis Harîrî 154
 Şamas v. Abdo (allâf esnafından) 380
 Şamaş Toyed (Berber) 150
 Şarabi karyesi 76, 82, 425, 431
 Şark 158, 178, 188, 346, 347; -hissesi 179, 353; -kurâları 84, 160, 179, 189, 199, 407, 452; -kurâları ahâlîsi 269; -nâhiyesi/nâhiyeleri 84, 189, 353, 407, 418, 433, 434; -ve Garb nâhiyesi 92; -ve Garb nâhiyesi ahâlîleri 352; -ve Garb nâibi 332
 Şark-ı Âmid 277, 425; -kurâları 82, 277; -nâhiyesi 76, 84, 310, 321, 348, 408, 430, 434, 452
 Şaso karyesi 89, 182, 192, 200, 411, 438
 Şaşoğlu Osman mülkü (Hoca Ahmed Camii mahallesinde) 377
 Şatt (Âmid'in hâricinde) 237, 360; -kenârı 324; -nehri 23
 Şefikzâde Sadullah Efendi mülkü (Hacı Hızır mahallesinde) 365, 366

- Şefkat (Kızılmescid karyesi ahalisinden) 69
 Şehba, bkz. Haleb
 Şehrâtepe karyesi 78, 87, 162, 181, 191, 410, 427, 436, 453
 Şehriban bt. Abdullah 39
 Şehrızor 445; -beylerbeyisi 445, 446
 Şilbe yolu 294
 Şemame bt. Sehak (el-Hâc Abdurrahman mahallesi ahalisinden) 312
 Şemmame karyesi 76, 85, 160, 180, 190, 408, 425, 435
 Şemmas İšo' (Ahmed Çavuş mahallesi ahalisinden) 32
 Şemo v. Abdullah (zerger tâifesinden) 331
 Şemsiyân 74; -mahallesi 74, 80, 81, 424, 428, 429
 Şemun v. İdo (Kıtırbil-i zimmi karyesi ahalisinden) 8, 10
 Şeref Çavuş mahallesi 75, 424
 Şerife Âişe bt. es-Seyyid Ali (Lala Bey mahallesi ahalisinden Musullu Ebubekir b. Reis'in zevcesi) 235, 238
 Şerife Âişe Hanım bt. Mehmed Efendi, Muhyiddinzâde (Melek Ahmed Paşa Camii mahallesi ahalisinden) 287, 288
 Şerife bt. Mustafa 239
 Şerife Emine (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Şerife Havva bt. es-Seyyid İbrahim'in kızı) 253
 Şerife Fâtıma bt. es-Seyyid Mahmud mülkü (Hoca Ahmed-i kebir mahallesinde) 250
 Şerife Fâtıma Hâtûn bt. es-Seyyid Kaya b. Abdullah (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden) 261
 Şerife Hacer bt. es-Seyyid Haydar (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Şerife Fâtıma Hâtûn bt. es-Seyyid Kaya b. Abdullah'ın kız karındâşı Rabia'nın kızı) 261, 262
 Şerife Hadice bt. es-Seyyid Mahmud mülkü (Hoca Ahmed-i kebir mahallesinde) 250
 Şerife Havva bt. es-Seyyid İbrahim (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 253
 Şetli ahâlîleri 398
 Şevket oğlu Mustafazâde (Bakkâl) 5
 Şeyh Ali Medresesi (Burdur kasabasında) 359
 Şeyh Küçük Said mahallesi 270
 Şeyh Matar; -Câmi'i 279; -Camii mahallesi 284; -mahallesi 26, 43, 226, 255, 262
 Şeyh Matar-ı Garb mahallesi 74, 423
 Şeyh Matar-ı Garb-ı müslim mahallesi 80, 429
 Şeyh Matar-ı Garb-ı zimmi mahallesi 74, 81, 424, 429
 Şeyh Matar-ı Şark-ı zimmi mahallesi 75, 81, 424, 429
 Şeyh Ömeran karyesi (Hani kazâsı) 335
 Şeyh Said-i küçük mahallesi 73, 75, 84, 423
 Şeyh Saidzâde, bkz. Mustafa Efendi b. el-Hâc Mehmed Efendi, es-Seyyid
 Şeyh Yasin mahallesi 7, 74, 248, 251, 259, 423
 Şeyhanlı aşireti 57
 Şeyhkendi karyesi 78, 148, 164, 194, 427
 Şeyhli Mukâta'ası 412
 Şeyhmus (Sadeddin karyesi ahalisinden Cafer b. Mehmed'in karındâşı) 332
 Şeyhmus b. es-Seyyid Halil (Tilbesme kazâsı ahalisinden) 318
 Şeyhmus b. Hasan 267
 Şeyhmus b. Hasan (Tilbesme kazâsı ahalisinden) 318
 Şeyhmus b. Hüseyin (Kılbaş mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Şeyhmus b. Mirza (Tavşantepe karyesi ahalisinden) 350
 Şeyhmus b. Mirza, Mardinli (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Şeyhmus b. Numan (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Şerife Fâtıma Hâtûn bt. es-Seyyid Kaya b. Abdullah'ın zevci) 261, 262
 Şeyhmus b. Ramazan (Harabköy karyesi ahalisinden) 69
 Şeyhmus b. Sipâhi 393
 Şeyhmus Çelebi b. Hüseyin 28
 Şeyhmus mülkü (Tabanoğlu mahallesinde) 42, 46
 Şeyhoğlu Mustafa mülkü (Debbağhane'de) 279
 Şeytanoğlu karyesi 88, 162, 182, 192, 410, 437
 Şeytanoğlu mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 399
 Şikâkî Aşireti Mukâta'ası 104
 Şikaki Süleyman mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 371
 Şimohan v. İšo 48
 şîr-i revgancılık 17
 şirikçiler 17

şirikhâne 17, 278, 282, 362, 363
şîrûgancî esnâfî 17
Şirvanoğlu veresesi mülkü (Memeddin mahallesinde) 64
Şükruallah (Yakubî ve Süryânî tâifeleri piskoposu) 447
Şükruallah karyesi 78, 427
Şükürlü karyesi 76, 82, 85, 88, 161, 162, 180, 190, 192, 409, 410, 425, 431, 435, 437, 453

T

Tabanoğlu mahallesi 41, 45, 59, 302
Taceddin; -mahallesi 74, 79, 423, 428; -Mescidi Vakfi (Esfel'de) 286
Taha (tâbi'-i Hacı Bey) 350
Taha Çelebi b. Seyyid İbrahim Çelebi 300
Taha Efendi, es-Seyyid (Şark ve Garb Nâibi) 332
Taha, Hacı (Gazzâz) 14
Tahir b. Ömer, el-Hâc 30, 32
Tahir Efendi b. Osman, el-Hâc 295, 297
Tahman v. Melkon menzili (Meryem-i sagir mahallesinde) 243
talâk-ı selâse 68, 69
Talay karyesi 163, 182, 193, 412, 438, 452
Talha b. es-Seyyid el-Hâc Mahmud, el-Hâc 42, 46
Tanil v. Serkis 46, 47
Taraklı karyesi 77, 86, 409, 426, 436
Tasmaznan karyesi 332
Taşçı kızı Suzan mülkü (el-Hâc Büzürg mahallesinde) 20
Taşçı Nohi mülkü 225
Taşçı Norsî mülkü 225
Taşdirek karyesi 78, 83, 427, 431
Tatar mezraası karyesi 88, 162, 182, 192, 410
Tataroğlu Mahmud mülkü (Abdal mahallesinde) 329
Tatvan 291; -anbârî 317; -iskelesi 291, 292, 307, 316, 318, 345, 352, 356, 361, 398, 400
Tavşantepe karyesi 87, 162, 181, 191, 349, 350, 410, 436
Tavuk menzili 207
Tavuklu karyesi 77, 82, 161, 180, 190, 426, 431
ta'yînât defteri 430
Taylı karyesi 77, 427
Tayyar mezraası 191; -karyesi 84, 161, 180, 409, 436, 437
Tayyazâde mülkü (Tabanoğlu mahallesinde) 42, 46
Teberli-yi kebir karyesi 180
Tebriz 41; -hânî 299, 314
tekâlif 383, 390, 413, 414, 441, 442, 452
Tekke Vakfi (Esfel'de) 286
Tekli Ali Çavuş mahallesi 17
Tekye karyesi (Dağ kapısı hâricinde) 333
Tellur karyesi 163
Telürek karyesi 162, 182, 192
temlîknâme-i hümayûn 287, 288
Tepecik yolu 294
Terakkülü; -silâhdârân neferâtı 340; -sipâh neferâtları 338
Tercil 170; -beyzâdeleri 55, 58, 60; -kazâsı 90, 92, 158, 178, 188, 199, 346, 392, 418, 455; -kazâsı ahâlîleri 266; —i atik ve cedid kazâsı 421, 422
Tereke/terekeler 21, 26, 32, 41, 43, 69, 165, 172, 229, 234, 242, 248, 251, 253, 256, 257, 261, 343, 367, 369, 372, 397, 441, 442
Terzi Dudu v. Haçik mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 253
terziyân esnâfî 72, 159, 178, 189, 200, 347, 419
Tezkirecizâde menzili (Hoca İskender mahallesinde) 373
ticâret 59, 343
Til Ahmed karyesi (Eğil kazâsı) 22, 23
Tilaloy karyesi 77, 426; —i Şark-ı Âmid karyesi 84, 431
Tilarab karyesi 87, 162, 181, 191, 410, 436
Tilbesme 346; -kazâsı 90, 92, 158, 178, 188, 199, 346, 418; -kazâsı ahâlîleri 318; -nâhiyesi 305, 318, 393, 398
Tildari karyesi 88, 410, 437
Tilgazi 60; -karyesi 86, 161, 181, 191, 409, 435, 453
Tilhafes karyesi 88, 162, 182, 192, 410, 437
Tilhamid karyesi (Eğil kazâsı) 7
Tilkili karyesi 78, 427
Tillik karyesi 76, 85, 160, 180, 190, 408, 425, 435
Tillur karyesi 192
Tilşeref karyesi 78, 428
timâr 186, 271, 389; -defterdârlığı 275; -erbâbı 185, 186, 448; -mutasarıfı 103
Timo v. İšo, Küçük 56

Timur Ağa, Millî 199
 Timur Kirkir tarlası (Çermik yolunda) 294
 Timur Paşa 219
 Timur, Millîli 177
 Timurhan karyesi 86, 161, 181, 409, 435, 453
 Terşizâde Muhyiddin Çelebi tarlası (Esfel'de) 355, 368
 Tizharab karyesi 87, 162, 181, 191, 410
 Toblu karyesi 85, 160, 180, 190, 408, 435
 Tohman v. Eper (Kadı Camii mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Toho v. Bağdo, Küçük (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 Tokad 173, 207, 231
 Toktimur karyesi 182, 192, 411, 438
 Toma bt. İğye 244
 Tomas v. Moşara bâğı (Eğil'in Çardak mevzi'inde) 234
 Tomca (Rumiyan mahallesi ahalisinden Sultan bt. Kul'un oğlu) 376
 Tomcan (Gazzâz) 154
 Tomcan (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden Donabid v. Emirşe'nin er karındâşı) 257
 Tomcan (Rumiyan mahallesi ahalisinden Eblehad v. Korkis'in oğlu) 6
 Tomcan v. Emirşe 34, 257
 Tomcan v. İšo', Küçük 34
 Tomcan v. Kesber 257
 Tomo v. Hocas (Kadı Camii mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
 top arabacısı/arabacıları 94, 171, 387, 440; -neferâtı 339
 Topal Kiryo mülkü (Kıtırbil-i zimmi köyünde) 10
 topçu 171, 440, 448; -çavuşları 99; -serdengeçdi başağaları 338
 topçuyân cemâ'atı 184
 Toyömer karyesi 89, 162, 163, 181, 192, 200
 Turhal 207
 Turşucuzâde mülkü (Çağal mahallesinde) 281
 Tuzhurmatı 207
 tüccâr 45, 109, 153, 169, 261, 268, 269, 278, 287, 334, 441
 Türbe-i Sipi karyesi 164, 183, 193
 Türk mân tavâifi 217
 Türkmanaci karyesi 162, 181, 191, 410, 436, 453
 Türkmanbeyan karyesi 88, 162, 182, 192, 411, 438, 453

Tütüncü Abdullah b. Mustafa 260
 Tütüncü Bektaş Zevcesi Âişe Hâtûn menzili 229
 Tütüncü dükkânı 355
 Tütüncü Topal mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 399
 Tütüncüoğlu 150
 tütüncüyân esnâfi 73, 110, 159, 179, 189, 347, 420

U

Ulaklar 207, 208, 218
 ulûfe/ulûfeler 11, 12, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 64, 219, 220, 405
 Urbân 445
 Usta Beşo 149
 Usta Burcu mahallesi 74, 75, 83, 244, 423, 424, 431
 Usta Burcu-yı zimmi mahallesi 82, 430
 Usta Esir 149
 Usta İsmail Beşe 149
 Usta Na'mi 149
 Uzun Karı mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 53
 Uzunkışla karyesi 77, 427
 Uzunpazar sûku (el-Hâc Osman mahallesinde) 279

Ü

Üçkuyu karyesi 163, 182, 193
 Üçtepe; -karyesi 76, 85, 161, 181, 191, 425, 434; -ma'a mezra'a karyesi 408
 Ümmü (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu Mustafa'nın kızı) 394
 Ümmü (Nalçacı mahallesi ahalisinden Mehmed b. Nebi'nin kızı) 10
 Ümmü bt. Ebubekir 15
 Ümmü bt. es-Seyyid Ahmed Efendi (Katırpınarı mahallesi ahalisinden) 71
 Ümmü Hanım menzili (İmadiye mahallesinde) 311
 Ümmü Hâtûn (Köprübey mahallesi ahalisinden Abdüllatif b. el-Hâc Osman'ın kız karındâşı) 282

- Ümmühani (Camiunnebi mahallesi ahalisinden es-Seyyid Abbas Efendi b. Seyyid Adem'in kızı) 23
- Ümmühani (Hacı Hızır mahallesi ahalisinden Kara Hocazâde Halil Çelebi b. el-Hâc Mustafa'nın kızı) 367
- Ümmühani (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Züfer Beşe b. Mehmed b. Ramazan'ın kızı) 41
- Ümmühani bt. Ebubekir (Süluki mahallesi ahalisinden, Diyarbekir gilmânânından Ahmed b. Musli b. Zülfü'nün zevcesi) 233, 234
- Ümmülhayr bt. Mollâ Ahmed (Melek Ahmed Paşa mahallesi ahalisinden) 68, 69
- Ümmülhayr Hâtûn (İçkale ahalisinden Dizdar Çavuşu Ahmed Çavuş b. Hasan'ın kızı) 238
- Ümmülhayr Hâtûn mülkü (Hasırlı mahallesinde) 381
- Üsküdar 201
- Üveys (Hasırlı mahallesi ahalisinden el-Hâc Osman'ın oğlu) 28, 29
- Üveys b. Abbas, el-Hâc 232
- Üveys b. Ali 401
- Üveys b. Cebrail, Mollâ 287, 288
- Üveys b. Kasım, es-Seyyid 70
- Üveys b. Receb 33
- Üveys Çelebi (Bezzâz) 307, 308
- Üveys Çelebi (Mütevelli-i Behram Paşa) 393
- Üveys Efendi (Müftü) 349
- Üveys, Hacı (Mûytâb) 29
- V**
- Vahan v. Miko (şîrûgancı esnafından) 17
- vakıf/vakf 28, 102, 105, 107, 157, 175, 196, 197, 201, 204, 210, 212, 213, 214, 218, 222, 223, 232, 233, 243, 244, 245, 273, 278, 284, 285, 286, 294, 296, 297, 303, 313, 355, 359, 360, 368, 373, 377, 378, 403, 415, 432, 442, 443, 444, 448, 449, 450, 454, 455, 456; -dükkân 359; -dükkâmı 278, 279; -mahzen 365, 366; -menzil 15, 384; -paçacı dükkâmı 147
- vakıfnâme 157
- Vâlîde Hânı 343
- Van 11, 12; -kal'ası 219, 307, 317, 412; -kal'ası defterdârı 220; -muhâfız 11
- Vartan (Acemiyyü'l-asl Ermeni gulâm) 54
- Vasilo 268
- Veli (Bakkâl) 5
- Veli (Elyos? karyesi ahalisinden) 348
- Veli (Hayme-nişîn Abdal tâifesinden Nazlı bt. Veli'nin babası) 299, 300
- Veli, Kara 277
- Veli Ağa (Dergâh-ı âlî gediklisi) 292
- Veli Ağa b. Murad Ağa, Kerküklü 12
- Veli Ağa, Haseki el-Hâc (Serdâr) 335, 338, 340, 341, 342
- Veli Ağa, Kel (Bağdad tatarı) 150
- Veli b. Abdi Ağa, es-Seyyid 234
- Veli b. Ali 9
- Veli b. Mehmed (Mûytâb) 303, 316, 319, 320, 327
- Veli b. Mehmed 305
- Veli b. Nebi, Seyyid 392
- Veli b. Satılmış 53
- Veli [b.] Yusuf, Mollâ 33
- Veli Beşe b. Ali 29
- Veliyyüddin b. Mehmed bâğı (Ergani'nin Berivan karyesinde) 242
- Veliyyüddin, es-Seyyid (Kassâb) 226
- Veys Efendi, el-Hâc 56
- Y**
- Yabacı karyesi 85, 161, 408, 435, 452
- Yagob v. Osib 48
- Yahud tâifeleri 195
- Yahudiyân 74; -mahallesi 75, 81, 424, 425, 429; -tâbi'-i Kılbaş mahallesi 81, 429
- Yahya Ağa (Kalenderhane mahallesi ahalisinden İbrahim'in oğlu) 384, 385
- Yahya Ağa b. İbrahim (Gilmânân-ı Âmid) 310, 311
- Yahya b. Ali (Camiunnebi mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Yahya b. Kâmi Efendi (Âmid Kadısı) 389
- Yahya b. Mollâ Mehmed, Mollâ 362, 363
- Yakob v. Oseb 56
- Yakop (Serâydar) 203
- Yakub (Kalaycı) 67
- Yakub, el-Hâc (Hasırlı mahallesi ahalisinden Keçeci el-Hâc Abdi Ağa b. Arslan'ın oğlu) 28

- Yakubî; -tâifeleri 447; -ve Süryânî keferesi piskoposluğu 447; -ve Süryânî keferesi tâifesi 447; -ve Süryânî keşişleri 447; -ve Süryânî papasları 447
- Yakud (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden Donabid v. Emirşe'nin kız karındâşı) 257
- Yanioğlu mülkü (Hasır-ı sagir mahallesinde) 298
- Yarımcı karyesi 85, 160, 180, 190, 408, 435
- Yasef v. Mardo (şîrûgancı esnafından) 17
- Yasin b. Ahmed 41
- Yasin b. Hacı Bekir, Hacı 274, 275
- Yasin b. Mehmed, Seyyid 233
- Yasin b. Mustafa 40
- Yasin bt. Mahmud (Mezra'a-i İbrahim Bey karyesi ahalisinden Yusuf b. Kasım'ın zevcesi) 4
- Yasin Efendi b. es-Seyyid Hüseyin Çelebi, es-Seyyid el-Hâc 15
- Yasin Efendi b. Halil Efendi, es-Seyyid (Müderris) 349, 377
- Yassıca karyesi 86, 161, 181, 191, 409, 436, 437
- Yassıcaviran karyesi 77, 426
- Yaşar b. Sefer (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 18
- Yengice karyesi 82, 85, 88, 160, 163, 180, 182, 190, 192, 408, 427, 431, 435
- yeniçeri/yeniçeriler 171, 197, 209, 266, 268, 272, 440, 448; -serdârları 201, 207, 208; -serdârlığı 197; -serdengeçdi ağaları 337; -zâbitliği 197
- Yeniköy karyesi 412
- Yenso mülkü (Kıtırbil-i zimmi köyünde) 8
- Yeşil tarlası (Çermik yolunda) 294
- Yılkırkanoğlu tarlası (Zora karyesinde) 293, 294
- Yiğid Ahmed mahallesi 247, 251, 255, 260, 331
- Yiğid Ahmed-i kebir mahallesi 74, 423, 424
- Yoseb (keyyâl tâifesinden) 268
- Yosef v. Vedo (şîrûgancı esnafından) 17
- Yunus b. Bilâl 266
- Yunus b. Mehmed (Âişe bt. Nakkaş Yusuf'ın zevci) 233
- Yusuf (Başdefterdâr) 447
- Yusuf (Çavuş-ı divân) 259
- Yusuf (Kenan karyesi kâhyası) 33
- Yusuf Ağa (Hani Kazâsı Emîni) 264
- Yusuf Ağa [b.] Mehmed, Ağazâde 287, 363
- Yusuf Ağa b. Abdullah 27
- Yusuf Ağa b. Mehmed, Gelendüzlü 12
- Yusuf Ağa bâğı (Ergani kazâsının Zirki karyesinde) 13
- Yusuf b. Abdullah (tâbi'-i Azizâde) 348
- Yusuf b. Abdullah (tâbi'-i el-Hâc Ömer) 287
- Yusuf b. Abdullah (tâbi'-i Sem'ânzâde) 312
- Yusuf b. Abdullah 5, 42, 236, 241, 242, 266, 270, 273, 298
- Yusuf b. Abdullah Bezir, el-Hâc 356
- Yusuf b. Abdullah, el-Hâc 354
- Yusuf [b.] Abdullah, el-Hâc (Attâr) 65
- Yusuf b. Abdullah, el-Hâc (Berber) 368
- Yusuf b. Abdullah, Makremeci (Kılbaş mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Yusuf b. Alemdâr 314
- Yusuf b. Ali, Mollâ (Kılbaş mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Yusuf b. Çerkes b. Hindî (Kavas mahallesi ahalisinden) 14
- Yusuf b. Halil 252
- Yusuf b. Halil, Saçılızâde 345
- Yusuf b. Hamza (Balcana karyesi ahalisinden) 336
- Yusuf b. Hasan 308
- Yusuf b. Hasan (bölükbaşıyândan) 322
- Yusuf b. Hasan (Hısınkeyf'in Mehallemi nâhiyesi ahalisinden) 263
- Yusuf b. İbrahim 378
- Yusuf b. İbrahim, el-Hâc (Ali Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228
- Yusuf b. Kasım (Mezra'a-i İbrahim Bey karyesi ahalisinden) 4
- Yusuf b. Mehmed 45, 46
- Yusuf b. Mehmed (Kubad Bey mahallesinden süvârî bölükbaşısı) 58, 60
- Yusuf b. Mehmed (Loğtaş'dan süvârî bölükbaşısı) 58, 60
- Yusuf b. Mehmed Efendi, el-Hâc (Mar Habib mahallesi ahalisinden) 235
- Yusuf b. Mollâ Hamza, el-Hâc 377
- Yusuf b. Mollâ Osman (bakkâl esnafından) 450
- Yusuf b. Musa 43
- Yusuf b. Osman 308, 310
- Yusuf b. Ömer, Maraşlı (bölükbaşıyândan) 322
- Yusuf b. Seyyid Ali (Alemdâr) 397
- Yusuf b. Üveys 46
- Yusuf b. Yusuf, Kılbaşoğlu (Ali Paşa mahallesi ahalisinden, cüllâh tâifesinden) 228

- Yusuf Beşe 371
- Yusuf Çelebi b. Ahmed Çelebi, Saçılızâde (Diyarbakir Voyvodası ve Mübâya'acısı Halil Ağa b. Mustafa Ağa'nın vekil-i müsecceli) 292, 306, 316, 317, 318, 319, 320, 325, 326, 327, 328, 336, 337, 339, 343, 352, 356, 361, 386, 387, 388, 395, 398, 399, 400
- Yusuf Çelebi, Saçılızâde, bkz. Yusuf Çelebi b. Ahmed Çelebi, Saçılızâde
- Yusuf Efendi b. Necib, el-Hâc 271
- Yusuf Efendi, el-Hâc (Lala Bey Câmî'i İmâmı) 5, 8
- Yusuf Efendi, el-Hâc (sâbık Nakîb, Âmedî) 300, 359
- Yusuf, Palulu 42
- Yusuf Paşa 152
- Yusuf Ziya Paşa, el-Hâc (Ma'âdin-i hümâyûn emîni) 172
- Yusuf, el-Hâc 231, 254
- Yusuf, el-Hâc (Debbağhane mahallesi ahalisinden Mehmed b. el-Hâc Yusuf'un babası) 372
- Yusuf, el-Hâc (Kâtib-i ilm) 36
- Yusuf, el-Hâc (tâbi'-i Katırburan) 176
- Yusuf, Saçılızâde, bkz. Yusuf Çelebi b. Ahmed Çelebi, Saçılızâde
- Yusuf, Seyyid (Dâmâd-ı nâhiye nâibi) 239
- Yuvacık karyesi 78, 90, 163, 182, 192, 200, 411, 427, 438, 453
- Z**
- Zahar mülkü (Kirakos mahallesinde) 34
- Zahide (Defterdar Ahmed Çelebi mahallesi ahalisinden Mehmed Emin b. Ahmed'in ammîsi kızı) 43
- zahire/zahîreler 57, 58, 95, 96, 177, 220, 345, 346, 407
- Zara karyesi 51
- Zaviye-i Şeyh Çoban Vakfi (Hısınkeyf kazâsında) 449
- Zavra karyesi 87, 164, 183, 193, 410, 437
- Zayideoğlu (Haleb ahalisinden) 335
- ze'âmet 27, 209, 389
- Zecriye; -Muhassıllığı maktû'ı 169; -Mukâta'ası aklâmı 170
- zehâir/zehâyir 94, 95, 96, 109, 263, 273, 302, 303, 304, 305, 306, 316, 317, 319, 326, 327, 328, 338, 339, 340, 341, 342, 361, 386, 387, 388, 398
- Zehra bt. Ömer (Hüsreviye mahallesi ahalisinden) 70
- Zeliha (Cami'-i kebir mahallesi ahalisinden Şedidzâde Ali Bey b. Abdülkadir'in kızı) 343
- Zeliha (Camiulesved mahallesi ahalisinden Ali Bey b. Ömer'in kızı) 273
- Zeliha (Debbağhane mahallesi ahalisinden) 372
- Zeliha (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Ömer Çelebi'nin kızı) 369
- Zeliha (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın hemşiresi) 393-394
- Zeliha bt. el-Hâc İsa 391
- Zeliha bt. Hamza (Bekçiyan mahallesi ahalisinden) 62
- Zeliha bt. Maksud 67
- Zeliha bt. Mehmed 301
- Zeliha bt. Mollâ Mahmud (Hasırlı mahallesi ahalisinden el-Hâc Yakub'un zevcesi) 28
- Zeliha bt. Murtaza (Defterdar Camii mahallesi ahalisinden Abdülvahhab'ın zevcesi) 295, 297
- Zeliha Hanım bt. el-Hâc Ömer Çelebi (Kadı el-Hâc Ali Camii mahallesi ahalisinden Nimet Hanım bt. Şahin Ağa b. Abdullah'ın kızı) 286
- Zeliha Hâtûn mülkü (Hafız-ı kebir mahallesinde) 4
- Zeliha Hâtûn mülkü (Hasırlı mahallesinde) 28, 29
- zergar tâifesi 331
- zergarân esnâfi 109
- Zerife (Rumiyan mahallesi ahalisinden Eblehad v. Körkis'in zevcesi) 6
- Zeyd (fetva mecmualarındaki hayalî isimlerden) 285, 290, 360, 364, 383
- Zeydin, Pendanlı 354, 356
- Zeyneb (İbrahim Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Sem'ânzâde Mehmed Çelebi b. Mustafa'nın oğlu Ömer Çelebi'nin zevcesi Âişe bt. Ali Ağa'nın kız karındâşı) 369
- Zeyneb (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden el-Hâc Hüseyin b. Bekir b. Osman'ın oğlu el-Hâc Mehmed'in zevcesi) 394
- Zeyneb bt. Abdullah 43

- Zeyneb bt. Sem'ânzâde Ali Ağa 353, 354
Zeynelabidin, es-Seyyid (Anadolu Kadı'askeri)
203, 204
Zeynî, el-Hâc (Camiussafa mahallesi ahalisinden
Ali Bey b. el-Hâc Zeynî'nin babası) 358,
364
Zeynigan karyesi 77, 85, 160, 180, 190, 408, 426,
435
zeytinlik 6
zimmî/zimmîler 6, 8, 10, 15, 17, 25, 32, 34, 36,
38, 46, 48, 52, 56, 62, 63, 65, 66, 203, 233,
234, 241, 243, 244, 247, 251, 252, 253,
254, 257, 270, 271, 282, 293, 298, 331,
373, 374, 376, 404, 448; -tâifeleri 451
zimmîyân 74, 313; -fukarâları 404; -mahallesi
424
Zinciriye Medresesi 102; -Vakfi 105
Zindegân? Nâhiyesi Mukâta'ası (Mardin
kazâsında) 416
Zirkî aşireti 12
Zirki karyesi (Ergani kazâsı) 13
Ziyaret karyesi 78, 83, 89, 163, 182, 193, 200,
412, 427, 431, 438
Zoğa karyesi 87, 164, 438
Zoğzinc-i müslim karyesi 85, 160, 180, 190, 408,
435, 452
Zoğzinc-i süflâ karyesi 77, 426
Zoğzinc-i ulya karyesi 77, 82, 426, 430
Zoğzinc-i zimmi karyesi 85, 160, 180, 190, 310,
321, 408, 434, 452
Zora karyesi 293
zu'amâ 185, 186
Züfer Beşe b. Mehmed b. Ramazan (Mehmed
Paşa mahallesi ahalisinden) 41
Zülfikar b. Ferahşad 230
Zülfikar b. Mustafa 293
Zülfikar b. Şahin 22, 63
Zülfikar Bey b. Mehmed Bey 273
Zülfikar (tâbi'-i Emin Bey) 21, 22
Zülfü b. Ali, Seyyid 227
Zülfü Hâtûn mülkü (Derviş Hüseyin
mahallesinde) 278
Zülfüzâde kölesi İsmail mülkü (Tekli Ali Çavuş
mahallesinde) 18
Zümrüd (Çaruği mahallesi ahalisinden Bedros v.
Sakar'ın kız karındâsı) 36, 37

